

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

MANDAT

VII

SEJA

17

SEJNI ZAPISI DRŽAVNEGA ZBORA 17. SEJA

(23., 24., 29., 30. in 31. marec 2016)

SLOVENIJA JE DEMOKRATIČNA REPUBLIKA. SLOVENIJA JE PRAVNA IN SOCIALNA DRŽAVA.
SLOVENIJA JE DRŽAVA VSEH SVOJIH DRŽAVLJANOV IN DRŽAVLJANK. DRŽAVLJANKE IN DRŽAVLJANOV
V SLOVENIJI IMA OBLAST LJUDSTVO. DRŽAVLJANKE IN DRŽAVLJANOV IZVRŠILO IN SODNO.
PO NAČELU DELEŽNE OBLASTI NA ZAKONODAJNO, IZVRŠILNO IN SODNO.
FRANCI SLOVENSKEGA NARODA DO SAMODILOČBE.
SLOVENIJA JE DEMOKRATIČNA REPUBLIKA. SLOVENIJA JE PRAVNA IN SOCIALNA DRŽAVA.
SLOVENIJA JE DRŽAVA VSEH SVOJIH DRŽAVLJANOV IN DRŽAVLJANK. DRŽAVLJANKE IN DRŽAVLJANOV
V SLOVENIJI IMA OBLAST LJUDSTVO. DRŽAVLJANKE IN DRŽAVLJANOV IZVRŠILO IN SODNO.
PO NAČELU DELEŽNE OBLASTI NA ZAKONODAJNO, IZVRŠILNO IN SODNO.
FRANCI SLOVENSKEGA NARODA DO SAMODILOČBE.

UVOD

Državni zbor kot najvišja predstavniška in zakonodajna institucija v Republiki Sloveniji, ki opravlja tudi vse ostale funkcije sodobnega parlamenta, izvaja večji del svojih pristojnosti na rednih in izrednih sejah. Seje javnost lahko spremlja v dvorani ali preko televizijskih in spletnih prenosov.

Vsebina sej pa postane pregledno dostopna v obliki sejnih zapisov.

Državni zbor vsako sejo zvočno posname. Simultano ob zvočnem zajemanju nastaja besedilo, ki je na spletu dostopno s približno polurnim zamikom. V uredništvu sejnih zapisov se ob poslušanju zvočnega posnetka preveri avtentičnost zapisanega, besedilo pa se uredi v skladu s strokovnimi merili prenosa govorjene besede v zapisano. Takšno preverjeno in jezikovno urejeno besedilo na spletnem naslovu zamenja prvi zapis.

Besedilo celotne seje se izda tudi v publikaciji Sejni zapisi Državnega zbora. Sejni zapisi vsebuje dnevni red, sprejet na seji Državnega zbora, kazalo, iz katerega je razviden potek seje in v katerem so točke dnevnega reda in govorniki, osrednji del je besedilo seje, zapisano v prvi osebi, na koncu pa je dodan še indeks govornikov.

Sejni zapisi so zgodovinski dokument in vir za preučevanje parlamentarne zgodovine, tradicije, predstavniške demokracije in jezikovne kulture.

Sejni zapisi Državnega zbora. 17. seja (23., 24., 29., 30. in 31. marec 2016)

ISSN 2385-9490

Pripravi: Dokumentacijsko-knjižnični oddelek

Urednici: Tatjana Mirt Kavšek, dr. Vesna Moličnik

Izdajatelj: Državni zbor

Naslov: Šubičeva 4, 1102 Ljubljana

Telefon: +386 1 478 94 00

Leto izida publikacije: 2017

www.dz-rs.si

DNEVNI RED 17. SEJE

1. točka dnevnega reda: VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV
2. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SISTEMU JAMSTVA ZA VLOGE (ZSJV), NUJNI POSTOPEK, EPA 1025-VII
3. točka dnevnega reda: PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O TRGU FINANČNIH INSTRUMENTOV (ZTFI-F), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 994-VII
4. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O KMETIJSKIH ZEMLJIŠČIH (ZKZ-E), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 995-VII
5. točka dnevnega reda: PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA O DRUŽBI SLOVENSKE ŽELEZNICE (ZDSŽ-B), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1001-VII
6. točka dnevnega reda: PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SODNIH TAKSAH (ZST-1C), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1009-VII
7. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O FINANČNEM POSLOVANJU, POSTOPKIH ZARADI INSOLVENTNOSTI IN PRISILNEM PRENEHANJU (ZFPPIPP-G), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1024-VII
8. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DAVČNEM POTRJEVANJU RAČUNOV (ZDavPR-A), PRVA OBRAVNAVA, EPA 1060-VII
9. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ZDRAVSTVENEM VARSTVU IN ZDRAVSTVENEM ZAVAROVANJU (ZZVZZ-N), PRVA OBRAVNAVA, EPA 1059-VII
10. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O POKOJNINSKEM IN INVALIDSKEM ZAVAROVANJU (ZPIZ-2C), PRVA OBRAVNAVA, EPA 1068-VII
11. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI IN DOPOLNITVAH ZAKONA O JAVNEM JAMSTVENEM, PREŽIVNINSKEM IN INVALIDSKEM SKLADU REPUBLIKE SLOVENIJE (ZJSRS-G), PRVA OBRAVNAVA, EPA 1091-VII
12. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O GRADITVI PROMETNE INFRASTRUKTURE V REPUBLIKI SLOVENIJI (ZGPIRS), PRVA OBRAVNAVA, EPA 1101-VII
13. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ZAGOTAVLJANJU SREDSTEV ZA INVESTICIJE V PROMETNO INFRASTRUKTURO (ZZSIJŽI-B), PRVA OBRAVNAVA, EPA 1102-VII
14. točka dnevnega reda: PONOVRNO ODLOČANJE O ZAKONU O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O VARSTVU OKOLJA (ZVO-1I), EPA 973-VII
15. točka dnevnega reda: PREDLOG RESOLUCIJE O NACIONALNEM PLANU ZDRAVSTVENEGA VARSTVA 2016–2025 SKUPAJ ZA DRUŽBO ZDRAVJA (ReNPZV16–25), EPA 972-VII
16. točka dnevnega reda: AKT O ODREDITVI PARLAMENTARNE PREISKAVE ZA SPREMEMBO ZAKONODAJE TER ZA DRUGE ODLOČITVE DRŽAVNEGA ZBORA IZ NJEGOVE PRISTOJNOSTI TER ZA UGOTOVITEV IN OCENO DEJANSKEGA STANJA ZA UGOTOVITEV POLITIČNE ODGOVORNOSTI NOSILCEV JAVNIH FUNKCIJ, KI SO SODELOVALI PRI PRIPRAVI IN IZVEDBI POSTOPKA JAVNEGA POMENA NA PODROČJU

PRODAJE IN NABAVE ŽILNIH OPORNIC, ZARADI SUMA, DA SO BILI POSTOPKI IN POSLI VODENI NEGOSPODARNO IN NETRANSSPARENTNO, DA SO NASTALE ŠE NEUGOTOVLJENE POSLEDICE TAKŠNIH RAVNANJ, TER ZARADI SUMA PRISOTNOSTI KORUPCIJE V ZDRAVSTVU NA PODROČJU PRODAJE IN NABAVE ŽILNIH OPORNIC, EPA 1090-VII

17. točka dnevnega reda: MANDATNO-VOLILNE ZADEVE

Predlog za imenovanje namestnika varuhinje človekovih pravic, EPA 1083-VII

Predlog za razrešitev predsednika in članov Nacionalnega sveta za kulturo, EPA 1113-VII

Ugotovitev prenehanja mandata drugemu namestniku predsednika Računskega sodišča, EPA 1123-VII

VSEBINA

MATJAŽ HAN	18
Določitev dnevnega reda	19
1. točka dnevnega reda: VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV	19
DR. BOJAN DOBOVŠEK	19
DR. MIROSLAV CERAR	19
DR. BOJAN DOBOVŠEK	20
DR. MIROSLAV CERAR	21
DR. BOJAN DOBOVŠEK	21
MAG. BRANKO GRIMS	21
DR. MIROSLAV CERAR	22
MAG. BRANKO GRIMS	23
DR. MIROSLAV CERAR	23
MAG. BRANKO GRIMS	23
LUKA MESEC	24
DR. MIROSLAV CERAR	24
LUKA MESEC	25
DR. MIROSLAV CERAR	25
LUKA MESEC	26
DR. SIMONA KUSTEC LIPICER	26
DR. MIROSLAV CERAR	27
DR. SIMONA KUSTEC LIPICER	28
DR. MIROSLAV CERAR	28
KARL VIKTOR ERJAVEC	28
DR. FRANC TRČEK	29
KARL VIKTOR ERJAVEC	29
DR. FRANC TRČEK	30
DR. ANJA KOPAČ MRAK	30
MARIJAN POJBIČ	31
DR. ANJA KOPAČ MRAK	31
MARIJAN POJBIČ	32
ZDRAVKO POČIVALŠEK	32
JANKO VEBER	32
ZDRAVKO POČIVALŠEK	33
ZDRAVKO POČIVALŠEK	33
MARIJAN POJBIČ	33
DR. ANJA KOPAČ MRAK	33
DR. MATEJ T. VATOVEC	34
ZDRAVKO POČIVALŠEK	34
MAG. TANJA CINK	35
DR. MAJA MAKOVEC BRENCIČ	35
NADA BRINOVŠEK	36
MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC	36
NADA BRINOVŠEK	37
MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC	37
JOŽEF HORVAT	38
DR. DUŠAN MRAMOR	38
JOŽEF HORVAT	39
DR. DUŠAN MRAMOR	39
JOŽEF HORVAT	39
EVA IRGL	40
ZDRAVKO POČIVALŠEK	40

EVA IRGL.....	41
ZDRAVKO POČIVALŠEK	41
EVA IRGL.....	41
TILEN BOŽIČ.....	42
DR. PETER GAŠPERŠIČ	42
FRANC BREZNIK	43
DR. DUŠAN MRAMOR.....	43
FRANC BREZNIK	44
DR. DUŠAN MRAMOR.....	44
FRANC BREZNIK	45
MATJAŽ HAN	45
LJUDMILA NOVAK	46
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR.....	46
ZDRAVKO POČIVALŠEK	47
LJUDMILA NOVAK	47
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR.....	47
LJUDMILA NOVAK	47
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	48
DR. DUŠAN MRAMOR.....	48
MAG. BOJANA MURŠIČ.....	49
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	49
MAG. BOJANA MURŠIČ.....	49
DR. DUŠAN MRAMOR.....	49
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	49
JELKA GODEC.....	50
MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC	50
JELKA GODEC.....	51
MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC	51
VIOLETA TOMIČ	51
MAG. GORAN KLEMENČIČ	52
VIOLETA TOMIČ	53
MAG. GORAN KLEMENČIČ	53
VIOLETA TOMIČ	53
JAN ŠKOBERNE	54
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	54
MAG. BOJANA MURŠIČ.....	55
ANJA BAH ŽIBERT	55
MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC	55
ANJA BAH ŽIBERT	56
MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC	56
IVA DIMIČ	56
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	57
IVA DIMIČ	58
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	58
IVA DIMIČ	59
ERIKA DEKLEVA	59
MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC	59
ZVONKO LAH.....	60
MAG. DEJAN ŽIDAN	60
MAG. DEJAN ŽIDAN	60
ZVONKO LAH.....	61
MAG. DEJAN ŽIDAN	61
ZVONKO LAH.....	62
MAG. MARKO POGAČNIK	62
MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC	63
MAG. MARKO POGAČNIK	63
MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC	63
MAG. MARKO POGAČNIK	64

LJUBO ŽNIDAR.....	64
DR. PETER GAŠPERŠIČ	64
LJUBO ŽNIDAR.....	65
DR. PETER GAŠPERŠIČ	65
LJUBO ŽNIDAR.....	66
BOJAN PODKRAJŠEK.....	66
MAG. DEJAN ŽIDAN.....	66
BOJAN PODKRAJŠEK.....	67
MAG. DEJAN ŽIDAN.....	67
DANIJEL KRIVEC	68
DR. PETER GAŠPERŠIČ	68
DANIJEL KRIVEC	69
DR. PETER GAŠPERŠIČ	69
VIOLETA TOMIČ	69
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR.....	70
VIOLETA TOMIČ	70
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR.....	71
VIOLETA TOMIČ	71
JOŽEF HORVAT	71
ANDREJA KATIČ	72
JOŽEF HORVAT	73
DANIJEL KRIVEC	73
IRENA MAJCEN	73
DANIJEL KRIVEC	74
IRENA MAJCEN	74
DANIJEL KRIVEC	75
ŽAN MAHNIČ.....	75
ANDREJA KATIČ	76
ŽAN MAHNIČ.....	76
ANDREJA KATIČ	76
ŽAN MAHNIČ.....	76

4. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O KMETIJSKIH ZEMLJIŠČIH (ZKZ-E), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 995-VII	77
---	----

MAG. TANJA STRNIŠA	77
TOMAŽ LISEC	78
MAG. DUŠAN VERBIČ.....	79
ZVONKO LAH.....	79
PRIMOŽ HAINZ.....	80
JANKO VEBER.....	81
VIOLETA TOMIČ	82
IVA DIMIC	82
FRANC LAJ	83
MAG. DUŠAN VERBIČ.....	83
VIOLETA TOMIČ	85
ZVONKO LAH.....	86
FRANC LAJ	88
MAG. TANJA STRNIŠA	88
JOŽEF HORVAT	90
DR. FRANC TRČEK	91
MAG. DUŠAN VERBIČ.....	92
IVA DIMIC	92
JANKO VEBER.....	93
MAG. TANJA STRNIŠA	93

5. točka dnevnega reda: PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA O DRUŽBI SLOVENSKE ŽELEZNICE (ZDSŽ-B), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1001-VII.....	94
MAG. KLEMEN GREBENŠEK	94
IGOR ZORČIČ.....	95
LJUBO ŽNIDAR.....	95
IVAN HRŠAK	96
JAN ŠKOBERNE	96
DR. FRANC TRČEK	97
IVA DIMIC	98
DR. BOJAN DOBOVŠEK	98
IVAN PRELOG.....	99
DR. FRANC TRČEK	99
DR. FRANC TRČEK	99
DR. FRANC TRČEK	99
LJUBO ŽNIDAR.....	99
DR. FRANC TRČEK	100
JANKO VEBER.....	101
IGOR ZORČIČ.....	103
DR. FRANC TRČEK	103
IGOR ZORČIČ.....	106
DR. FRANC TRČEK	106
DR. FRANC TRČEK	107
DR. FRANC TRČEK	107
6. točka dnevnega reda: PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SODNIH TAKSAH (ZST-1C), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1009-VII.....	107
TINA BRECELJ	107
MATJAŽ NEMEC	107
MARJANA KOTNIK POROPAT	108
MATJAŽ NEMEC	109
DR. MATEJ T. VATOVEC	109
IVA DIMIC	110
DR. JASNA MURGEL	111
EVA IRGL.....	111
IGOR ZORČIČ.....	112
DR. JASNA MURGEL	113
EVA IRGL.....	113
DR. MATEJ T. VATOVEC	114
TINA BRECELJ	115
DR. MATEJ T. VATOVEC	115
KSENIJA KORENJAK KRAMAR.....	116
DR. JASNA MURGEL	116
ANJA BAH ŽIBERT.....	117
DR. MATEJ T. VATOVEC	117
7. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O FINANČNEM POSLOVANJU, POSTOPKIH ZARADI INSOLVENTNOSTI IN PRISILNEM PRENEHANJU (ZFPPIPP-G), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1024-VII	117
MAG. GORAN KLEMENČIČ	118
MATJAŽ NEMEC	118
MATJAŽ NEMEC	119
LUKA MESEC.....	120

IVA DIMIĆ	121
DR. BOJAN DOBOVŠEK	121
DR. JASNA MURGEL	122
ANJA BAH ŽIBERT	122
UROŠ PRIKL	123
IGOR ZORČIČ	124
DR. VINKO GORENAK	125
MAG. GORAN KLEMENČIČ	125
ANJA BAH ŽIBERT	127
ANJA BAH ŽIBERT	127
LUKA MESEC	127
ANJA BAH ŽIBERT	128
DR. JASNA MURGEL	128
ANJA BAH ŽIBERT	129
DR. JASNA MURGEL	130
MATEJA VRANIČAR	131
ANJA BAH ŽIBERT	132
ANJA BAH ŽIBERT	132

14. točka dnevnega reda: PONOVO ODLOČANJE O ZAKONU O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O VARSTVU OKOLJA (ZVO-1I), EPA 973-VII	133
--	-----

DR. ZORAN BOŽIČ	133
IGOR ZORČIČ	134
IGOR ZORČIČ	135
IRENA MAJCEN	135
IRENA MAJCEN	136
DR. FRANC TRČEK	136
JOŽEF HORVAT	136
MIRJAM BON KLANJŠČEK	137
VESNA VERVEGA	137
DR. FRANC TRČEK	138
LJUBO ŽNIDAR	138
IVAN HRŠAK	139
DR. FRANC TRČEK	139
DR. FRANC TRČEK	139
JAN ŠKOBERNE	140

3. točka dnevnega reda: PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O TRGU FINANČNIH INSTRUMENTOV (ZTFI-F), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 994-VII	140
---	-----

IRENA SODIN	140
IRENA SODIN	140
URŠKA BAN	141
JOŽEF HORVAT	141
MAG. DUŠAN VERBIČ	141
MAG. MARKO POGAČNIK	142
MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ	142
JANKO VEBER	143
LUKA MESEC	143

8. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DAVČNEM POTRJEVANJU RAČUNOV (ZDavPR-A), PRVA OBRAVNAVA, EPA 1060-VII	144
--	-----

JOŽEF HORVAT	144
--------------------	-----

MATEJA VRANIČAR.....	145
TILEN BOŽIČ.....	146
SUZANA LEP ŠIMENKO.....	148
UROŠ PRIKL.....	149
JAN ŠKOBERNE.....	149
LUKA MESEC.....	151
MAG. MATEJ TONIN.....	152
MAG. ALENKA BRATUŠEK.....	154
JOŽEF HORVAT.....	154
MATEJA VRANIČAR.....	156
LJUDMILA NOVAK.....	158
FRANC LAJ.....	158
URŠKA BAN.....	159
JOŽEF HORVAT.....	161
MAG. MARKO POGAČNIK.....	162
IVA DIMIĆ.....	163
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ.....	164
VOJKA ŠERGAN.....	165
JOŽEF HORVAT.....	166
VOJKA ŠERGAN.....	166
MAG. ANŽE LOGAR.....	166
VOJKA ŠERGAN.....	167
JOŽEF HORVAT.....	167
MAG. ANŽE LOGAR.....	167
UROŠ PRIKL.....	167
MARIJAN POJBIČ.....	168
UROŠ PRIKL.....	170
MARIJAN POJBIČ.....	171
TOMAŽ LISEC.....	171
JANKO VEBER.....	172
ZVONKO LAH.....	173
JANKO VEBER.....	174
MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ.....	174
TILEN BOŽIČ.....	175
DR. LÁSZLÓ GÖNCZ.....	175
MATEJA VRANIČAR.....	176
JOŽEF HORVAT.....	177
TOMAŽ LISEC.....	178
MAG. MATEJ TONIN.....	178
MARIJAN POJBIČ.....	178
TILEN BOŽIČ.....	179
SUZANA LEP ŠIMENKO.....	179
MATEJA VRANIČAR.....	180
JOŽEF HORVAT.....	180

9. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ZDRAVSTVENEM VARSTVU IN ZDRAVSTVENEM ZAVAROVANJU (ZZVZZ-N), PRVA OBRAVNAVA, EPA 1059-VII.....	180
---	-----

JOŽEF HORVAT.....	180
MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC.....	181
NADA BRINOVŠEK.....	182
TOMAŽ GANTAR.....	183
MAG. BOJANA MURŠIČ.....	184
MIHA KORDIŠ.....	184
MAG. MATEJ TONIN.....	186
MARUŠA ŠKOPAC.....	187
JOŽEF HORVAT.....	187

LJUDMILA NOVAK	188
JANKO VEBER.....	189
BRANKO ZORMAN.....	189
MIHA KORDIŠ	190
IVA DIMIC	190
MIHA KORDIŠ	191
JAN ŠKOBERNE	191
JOŽEF HORVAT	192
MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ.....	193
VOJKA ŠERGAN.....	193
TOMAŽ GANTAR	195
NADA BRINOVŠEK.....	195
TOMAŽ GANTAR	196
MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC	196
NADA BRINOVŠEK.....	197
JOŽEF HORVAT	197

15. točka dnevnega reda: PREDLOG RESOLUCIJE O NACIONALNEM PLANU ZDRAVSTVENEGA VARSTVA 2016–2025 SKUPAJ ZA DRUŽBO ZDRAVJA (ReNPZV16–25), EPA 972-VII.....	198
---	------------

MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC	198
TOMAŽ GANTAR	199
TOMAŽ GANTAR	200
JAN ŠKOBERNE	200
MATJAŽ HAN	201
JOŽEF HORVAT	202
MAG. ALENKA BRATUŠEK	203
BRANKO ZORMAN.....	203
NADA BRINOVŠEK.....	204

17. točka dnevnega reda: MANDATNO-VOLILNE ZADEVE.....	205
--	------------

Predlog za imenovanje namestnika varuhinje človekovih pravic, EPA 1083-VII.....	205
--	------------

VLASTA NUSSDORFER.....	205
MATJAŽ HAN	205
ERIKA DEKLEVA	206
EVA IRGL.....	206
VLASTA NUSSDORFER.....	207
MATJAŽ HAN	207
MIHA HORVAT	207

Predlog za razrešitev predsednika in članov Nacionalnega sveta za kulturo, EPA 1113-VII.....	207
---	------------

ANTON PERŠAK.....	207
--------------------------	------------

Ugotovitev prenehanja mandata drugemu namestniku predsednika Računskega sodišča, EPA 1123-VII.....	208
---	------------

14. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	208
---	------------

DR. FRANC TRČEK	208
VESNA VERVEGA	209
MARJANA KOTNIK POROPAT	209
DR. FRANC TRČEK	209

3. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	210
8. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	210
JOŽEF HORVAT	210
TILEN BOŽIČ	210
9. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	211
JOŽEF HORVAT	211
MIHA KORDIŠ	211
15. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	212
4. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	212
5. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	212
DR. FRANC TRČEK	212
DR. FRANC TRČEK	213
6. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	213
7. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	213
LUKA MESEC	214
DR. JASNA MURGEL	214
LUKA MESEC	214
DR. JASNA MURGEL	214
DR. FRANC TRČEK	215
LUKA MESEC	215
1. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	215
DR. BOJAN DOBOVŠEK	215
MAG. BRANKO GRIMS	216
MATJAŽ HAN	216
MAG. BRANKO GRIMS	216
LUKA MESEC	217
ŽAN MAHNIČ	217
DR. FRANC TRČEK	218
MARIJAN POJBIČ	218
DR. FRANC TRČEK	218
MARIJAN POJBIČ	219
DR. FRANC TRČEK	219
MATJAŽ HAN	220
JOŽEF HORVAT	220
DR. FRANC TRČEK	221
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	221
IVA DIMIČ	222
ZVONKO LAH	222
LJUBO ŽNIDAR	223
DANIJEL KRIVEC	223
ŽAN MAHNIČ	224
MATJAŽ HAN	224
ŽAN MAHNIČ	224
MAG. BRANKO GRIMS	225
MIHA KORDIŠ	225

MATJAŽ HAN	225
JOŽEF HORVAT	225
PRIMOŽ HAINZ	225
12. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O GRADITVI PROMETNE INFRASTRUKTURE V REPUBLIKI SLOVENIJI (ZGPIRS), PRVA OBRAVNAVA, EPA 1101-VII	226
LJUBO ŽNIDAR	226
DR. PETER GAŠPERŠIČ	227
JAN ŠKOBERNE	227
DR. FRANC TRČEK	228
IVA DIMIČ	229
DR. BOJAN DOBOVŠEK	229
IGOR ZORČIČ	230
DANIJEL KRIVEC	230
IVAN HRŠAK	233
DR. FRANC TRČEK	233
LJUBO ŽNIDAR	234
MAG. MATEJ TONIN	235
FRANC LAJ	235
JANKO VEBER	236
LJUBO ŽNIDAR	237
JANKO VEBER	238
ZVONKO LAH	238
JOŽEF HORVAT	240
BOJAN PODKRAJŠEK	240
IVAN HRŠAK	241
TOMAŽ LISEC	242
JELKA GODEC	244
LJUBO ŽNIDAR	246
IVAN PRELOG	246
ŽAN MAHNIČ	246
DANIJEL KRIVEC	247
IGOR ZORČIČ	248
LJUBO ŽNIDAR	249
DR. LÁSZLÓ GÖNCZ	249
FRANC JURŠA	250
DANIJEL KRIVEC	251
DR. PETER GAŠPERŠIČ	252
LJUBO ŽNIDAR	253
MAG. BOJAN KRAJNC	253
BOJAN PODKRAJŠEK	254
IVAN ŠKODNIK	254
TOMAŽ LISEC	255
DANIJEL KRIVEC	256
13. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ZAGOTAVLJANJU SREDSTEV ZA INVESTICIJE V PROMETNO INFRASTRUKTURO (ZZSIJŽI-B), PRVA OBRAVNAVA, EPA 1102-VII	256
LJUBO ŽNIDAR	257
DR. PETER GAŠPERŠIČ	257
DR. FRANC TRČEK	258
JOŽEF HORVAT	259
DR. BOJAN DOBOVŠEK	260
IGOR ZORČIČ	260
DANIJEL KRIVEC	261
MARJANA KOTNIK POROPAT	262

JAN ŠKOBERNE	263
JOŽEF HORVAT	263
DR. FRANC TRČEK	264
JOŽEF HORVAT	264
LJUBO ŽNIDAR	264
VESNA VERVEGA	265
BOJAN PODKRAJŠEK	266
IVAN PRELOG	266
ZVONKO LAH	267
TOMAŽ LISEC	268
MATEJA VRANIČAR	270
LJUBO ŽNIDAR	271
MARJANA KOTNIK POROPAT	272
IGOR ZORČIČ	272
ŽAN MAHNIČ	273
LJUBO ŽNIDAR	274
FRANC JURŠA	275
LJUBO ŽNIDAR	276
JOŽEF HORVAT	277
MAG. BOJAN KRAJNC	277
LJUBO ŽNIDAR	278
DANIJEL KRIVEC	278
MATEJA VRANIČAR	280
LJUBO ŽNIDAR	280
IVAN ŠKODNIK	281

16. točka dnevnega reda: AKT O ODREDITVI PARLAMENTARNE PREISKAVE ZA SPREMEMBO ZAKONODAJE TER ZA DRUGE ODLOČITVE DRŽAVNEGA ZBORA IZ NJEGOVE PRISTOJNOSTI TER ZA UGOTOVITEV IN OCENO DEJANSKEGA STANJA ZA UGOTOVITEV POLITIČNE ODGOVORNOSTI NOSILCEV JAVNIH FUNKCIJ, KI SO SODELOVALI PRI PRIPRAVI IN IZVEDBI POSTOPKA JAVNEGA POMENA NA PODROČJU PRODAJE IN NABAVE ŽILNIH OPORNIC, ZARADI SUMA, DA SO BILI POSTOPKI IN POSLI VODENI NEGOSPODARNO IN NETRANSPARENTNO, DA SO NASTALE ŠE NEUGOTOVLJENE POSLEDICE TAKŠNIH RAVNANJ, TER ZARADI SUMA PRISOTNOSTI KORUPCIJE V ZDRAVSTVU NA PODROČJU PRODAJE IN NABAVE ŽILNIH OPORNIC, EPA 1090-VII.....	282
---	-----

JELKA GODEC	282
JERNEJ VRTOVEC	283
JOŽEF HORVAT	284
DR. BOJAN DOBOVŠEK	284
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	285
NADA BRINOVŠEK	286
TOMAŽ GANTAR	288
MAG. BOJANA MURŠIČ	289
MIHA KORDIŠ	290
JELKA GODEC	291
JOŽEF HORVAT	292
FRANC LAJ	294
JERNEJ VRTOVEC	294
MARIJAN POJBIČ	295
MARIJAN POJBIČ	297
MARIJAN POJBIČ	297
MARIJAN POJBIČ	297
MARIJAN POJBIČ	297
MARIJAN POJBIČ	298
MARIJAN POJBIČ	298

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	300
MARIJAN POJBIČ	300
MAG. MATEJ TONIN	301
MAG. BRANKO GRIMS	302
TOMAŽ LISEC	303
MAG. BOJANA MURŠIČ	305
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	306
JELKA GODEC	306
NADA BRINOVŠEK	307
JELKA GODEC	308
DR. FRANC TRČEK	309
DR. FRANC TRČEK	309
TOMAŽ GANTAR	309
12. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	310
DANIJEL KRIVEC	311
DR. FRANC TRČEK	311
IGOR ZORČIČ	311
13. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	312
DANIJEL KRIVEC	312
IGOR ZORČIČ	312
DANIJEL KRIVEC	312
2. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SISTEMU JAMSTVA ZA VLOGE (ZSJV), NUJNI POSTOPEK, EPA 1025-VII	313
IRENA SODIN	313
IRENA SODIN	313
URŠKA BAN	314
MAG. DUŠAN VERBIČ	314
MAG. MARKO POGAČNIK	315
MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ	315
JANKO VEBER	316
MIHA KORDIŠ	316
JOŽEF HORVAT	317
MAG. MARKO POGAČNIK	317
MAG. DUŠAN VERBIČ	318
IRENA SODIN	319
IRENA SODIN	319
10. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O POKOJNINSKEM IN INVALIDSKEM ZAVAROVANJU (ZPIZ-2C), PRVA OBRAVNAVA, EPA 1068-VII	319
IVA DIMIČ	319
PETER POGAČAR	320
MARIJAN POJBIČ	320
MAG. JANA JENKO	321
MATJAŽ NEMEC	322
MIHA KORDIŠ	322
IVA DIMIČ	325
SAŠA TABAKOVIČ	325
MAG. MATEJ TONIN	326
JAN ŠKOBERNE	327
SAŠA TABAKOVIČ	327

MAG. MATEJ TONIN.....	327
IVA DIMIC	328
MAG. MATEJ TONIN.....	329
JAN ŠKOBERNE	329
MAG. MATEJ TONIN.....	330
JAN ŠKOBERNE	331
MIHA KORDIŠ	331
MAG. MATEJ TONIN.....	332
MIHA KORDIŠ	332
MAG. MATEJ TONIN.....	332
JERNEJ VRTOVEC	333
MAG. LILIJANA KOZLOVIČ	333
MAG. MATEJ TONIN.....	334
MARINKA LEVIČAR.....	334
SUZANA LEP ŠIMENKO.....	335
MAG. JANA JENKO	336
LJUDMILA NOVAK	336
ŽAN MAHNIČ.....	337
DR. JASNA MURGEL	338
MAG. MATEJ TONIN.....	339
SAŠA TABAKOVIČ	340
PETER POGAČAR	341
MAG. MATEJ TONIN.....	342
JOŽEF HORVAT	342

11. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI IN DOPOLNITVAH ZAKONA O JAVNEM JAMSTVENEM, PREŽIVNINSKEM IN INVALIDSKEM SKLADU REPUBLIKE SLOVENIJE (ZJSRS-G), PRVA OBRAVNAVA, EPA 1091-VII	343
---	-----

MARIJAN POJBIČ.....	343
PETER POGAČAR	344
BENEDIKT KOPMAJER.....	344
JAN ŠKOBERNE	345
MIHA KORDIŠ	346
IVA DIMIC	347
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	347
ŽAN MAHNIČ.....	348
MARIJAN POJBIČ.....	349
IVA DIMIC	350
SUZANA LEP ŠIMENKO.....	351
SAŠA TABAKOVIČ	351
MARIJAN POJBIČ.....	353
UROŠ PRIKL	353
ŽAN MAHNIČ.....	355
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	355
MARIJAN POJBIČ.....	357
PETER POGAČAR	357
MARIJAN POJBIČ.....	357

2. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	358
---	-----

MIHA KORDIŠ	358
MAG. DUŠAN VERBIČ.....	359

10. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	359
--	-----

MAG. MATEJ TONIN.....	359
-----------------------	-----

MIHA KORDIŠ	359
SAŠA TABAKOVIĆ	360
11. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	360
4. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	360
7. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	361
MIHA KORDIŠ	361
MIHA KORDIŠ	361

Državni zbor VII. mandat

17. seja

23., 24., 29., 30. in 31. marec 2016

Predsedujoči: dr. Milan Brglez.....predsednik Državnega zbora
mag. Bojana Muršič.....podpredsednik Državnega zbora
Primož Hainz.....podpredsednik Državnega zbora

Seja se je začela 23. marca 2016 ob 13.01.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam 17. sejo Državnega zbora, ki je bila sklicana na podlagi prvega odstavka 57. člena Poslovnika Državnega zbora. Obveščam sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: gospa Suzana Lep Šimenko, gospa Marija Bačič, gospa Andreja Potočnik, gospa Vesna Vervega, gospa Irena Grošelj Košnik, gospa Janja Sluga, dr. Simona Kustec Lipicer od 16 ure dalje, dr. Milan Brglez med 16. in 18. uro, mag. Branislav Rajič in gospod Marko Ferluga od 16. ure dalje.

Na sejo sem vabil predsednika Vlade, ministrice in minister ter generalnega sekretarja Vlade k 1. točki dnevnega reda, predstavnika Državnega sveta k 14. točki dnevnega reda, varuhinjo človekovih pravic gospod Vlasto Nussdorfer in kandidata za namestnika Varuha človekovih pravic gospoda Miho Horvata k 17. točki dnevnega reda ter predstavnike Vlade k vsem točkam dnevnega reda. Vse prisotne lepo pozdravljam!

Preden preidemo na določitev dnevnega reda seje, mi dovolite, da izpostavim včerajšnje tragično novico o terorističnih napadih na bruseljsko letališče in eno izmed postaj bruseljskega metroja, ki sta ponovno terjala številne nedolžne žrtve. Gre za nizkotne in brezvestne poizkuse tistih, ki želijo zasejati strah in paniko ne samo med prebivalci evropske prestolnice, ampak med vsemi državljani in državljanke Evropske unije. Hkrati pa je to zavržno dejanje naperjeno tudi proti vrednotam demokracije in svobode, solidarnosti in človekovih pravic, proti vrednotam torej, ki jih živimo in v katere trdno in še naprej verjamemo. Teh dragocenih temeljnih vrednot si ne smemo pustiti odvzeti, ampak se moramo tovrstnim poizkusom sejanja strahu, sovraštva in predsodkov odločno zoperstaviti tako zaradi nas in naše prihodnosti kot tudi zaradi žrtev tega napada.

Poslanke in poslance prosim, da se z minuto molka poklonimo vsem nedolžnim žrtvam

in izrazimo naše sočutje z njihovimi svojci. / minuta molka/

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Postopkovno, gospod Matjaž Hanžek, izvolite.

MATJAŽ HANŽEK (PS ZL): Hvala lepa, predsednik.

V tem parlamentu je postala že nekako utečena praksa, da imamo vedno, ko se zgodi kakšen teroristični napad v državi članici Evropske unije, minuto molka.

Najprej bi v imenu Združene levice izrazil sožalje vsem, ki so v včerajšnjih napadih v Bruslju izgubili svoje najdražje, obenem pa tudi obsojanje vseh takih nesmiselnih dejanj povsod po svetu. Vendar pa moram vseeno odločno protestirati proti tej parlamentarni praksi, da imamo minuto molka vedno samo za žrtve napadov, ki so izvedeni v Evropski uniji. S tem ta parlament javno pošilja sporočilo, da so življenja teh ljudi vredna več od življenj mnogih drugih žrtev terorističnih napadov, ki smo jih vsakodnevno priča. Samo v tem mesecu je v Iraku v terorističnih napadih življenje izgubilo več kot 100 ljudi, pa za njih ni nikomur nič mar. V Jemnu je bilo v neki cerkvi pobitih 15 civilistov. Pred dvema meseca je Daesh v sirskega mestu pobil med 150 in 300 civilistov, kurdska vasi in mesta so vsakodnevno napadana z letali države Turčije, nihče o tem ne spregovori nič. Državni zbor ni nikoli imel minute molka, ker se nam zdijo zgolj postranska statistika.

Predlog Združene levice je, da imamo danes minuto molka za vse žrtve terorističnih napadov, poleg tega pa še, da minute molka nimamo samo v primerih, ko vojne, ki jih Evropa soustvarja, pridejo tudi na evropska tla, ampak da molčimo tudi takrat, ko nas vprašajo, ali bomo v teh vojnah sodelovali. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Odgovor na vaše proceduralno vprašanje je, da ste izbrali napačen trenutek za njegovo postavitve. Poleg tega so bili pomisleki, ki jih naslavlja v tem žalostnem trenutku, slišani. Ne mislim pa v tem trenutku odrediti še ene minute molka, ker je bila

to minuta molka za tiste sodržavljanke Evropske unije, ki včeraj tega napada niso preživele.

Nadaljevali bomo s sejo. Ne bom pa odločal, kaj je bil ta vaš proceduralni predlog s pietetnega vidika. O tem bodo sodili ljudje sami.

Prehajamo na **določitev dnevnega reda** 17. seje Državnega zbora. Predlog dnevnega reda ste prejeli v torek, 15. marca, s sklicem seje. O predlogu dnevnega reda bomo odločali v skladu s prvim odstavkom 64. člena Poslovnika Državnega zbora. Predlogov za umik posamezne točke z dnevnega reda oziroma predlogov za širitev dnevnega reda seje nisem prejel. Zboru predlagam, da za današnjo sejo določi dnevni red, kot ste ga prejeli s sklicem.

Prehajamo na odločanje. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav.

Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 77, proti pa 1.

(Za je glasovalo 77.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da je dnevni red 17. seje zbora določen.

Prehajamo na 1. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV.

V zvezi s to točko dnevnega reda sem v poslovnem roku prejel pisne prijave 35 poslanskih vprašanj. Vrsten red postavljanja poslanskih vprašanj je določen v skladu z 244. členom, drugim odstavkom 245. člena ter 247. členom Poslovnika Državnega zbora.

Na prva tri vprašanja poslancev opozicije in na poslansko vprašanje poslanke vladajoče koalicije bo odgovoril predsednik Vlade. Vsak poslanec oziroma poslanka ima za postavitev vprašanja na voljo tri minute. Predsednik Vlade, ministrice in ministri odgovorijo na vprašanje v največ petih minutah. Če je vprašanje postavljeno več ministrom, imajo vsi skupaj na voljo pet minut za odgovor. Poslanec, ki ne bo zadovoljen z odgovorom, lahko zahteva dopolnitev odgovora, ne more pa postavljati dodatnega vprašanja. Poslanke in poslance prosim, da ste na to pozorni. Obrazložitev zahteve za dopolnitev odgovora poslanec predstavi v dveh minutah, dopolnitev odgovora poslanec predstavi v dveh minutah, dopolnitev odgovora pa sme trajati največ tri minute. Poslanec, ki je postavil vprašanje, lahko zahteva, da se na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru predsednika Vlade, ministrice ali ministra. O tem odloča Državni zbor brez razprave. V primeru, da poslanec na postavljeno vprašanje danes ne bo dobil odgovora, mu morajo predsednik Vlade, ministrica ali minister v 30 dneh predložiti pisni odgovor. Poslanec, ki je postavil vprašanje, na katerega ni bilo odgovorjeno, lahko izjavi, da vztraja pri ustnem odgovoru. V tem primeru bom vprašanje uvrstil na naslednjo redno sejo Državnega zbora. V zvezi s to točko se je za danes opravičila ministrica za notranje zadeve, mag. Vesna

Györkös Žnidar. Ne e-klopi je objavljen pregled poslanskih vprašanj na katera v poslovnem roku ni bilo odgovorjeno.

Prehajamo na predstavitev poslanskih vprašanj. Dr. Bojan Dobovšek imate besedo, da zastavite vprašanje predsedniku Vlade dr. Miru Cerarju.

DR. BOJAN DOBOVŠEK (PS NP): Hvala. Spoštovani vsi, ki spremljate to sejo!

Predsedniku Vlade bomo postavili vprašanje glede komunikacijske strategije Vlade. Izhajamo iz teze, da Vlada zagovarja, da so za razmere v državi krivi tudi mediji in tisti, ki opozarjajo na napake. Kolegi z Univerze Uppsala na Švedskem so opozorili, da vlade uporabljajo komunikacijsko strategijo, da popačijo realnost in predstavijo sebe v boljši luči, kot pa je dejansko stanje v državi. Slovenija v tej sestavi v teh zadevah prednjači.

Če navedem nekaj primerov, lahko izpostavimo migracijsko krizo. Opozarjali smo tako na odborih kot tukaj v Državnem zboru, da komunikacija poteka v napačni smeri, da poslanci ne dobivamo dovolj informacij. Še več. Ni komunikacije z lokalno skupnostjo. In prav zaradi tega posledično napake, ogroženost in – kar se dogaja na terenu – odpor ljudi do tovrstne problematike. Menimo, da bi s pravočasnimi, točnimi in korektnimi informacijami lahko umirili stanje. Gre za to, da sprašujemo:

Kakšna bo komunikacija v bodoče in ali bomo v parlamentu deležni vseh relevantnih informacij?

Če navedem naslednji primer, to je primer gospodarske rasti. Vlada je do sedaj govorila, da je gospodarska rast dobra, da je stanje dobro in se sklicevala na to, da so problem tisti, ki opozarjajo in zastrupljajo ozračje. Jaz menim, ali res menite tudi vi na vaši strani, ko navajate, jaz sem pač na drugačnem stališču, vi navajate, da so za nastale razmere krivi mediji in pa tisti, ki opozarjajo na napake, da bo padel bruto družbeni produkt, da bodo kreditiranja slabša, da se bomo težje zadolževali. Če pogledamo statistike, lahko vidimo kar nekaj kazalcev. Evropska komisija nas je opozorila, da je stanje slabše, kot je bilo predvideno. Tudi ocene Umarja so slabše. Nimamo gospodarske rasti takšne, kot se skuša prikazati, ampak bruto družbeni produkt pada in ni neke potrošnje, ki bi dvignila gospodarstvo.

Zato sprašujemo:

Ali je za to kriva slaba komunikacijska strategija ali pa se niso sprejeli ukrepi, ki bi pomagali gospodarstvu, da bi okrevalo in pospešeno delovalo?

Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Miro Cerar, imate besedo za odgovor.

DR. MIROSLAV CERAR: Hvala za vprašanje, spoštovani gospod poslanec.

Ko pravite, krivi za razmere v državi, jaz te razmere vidim drugačne, kot jih vi opisujete. Mi smo v lanskem letu, ta vlada, skupaj seveda z vsemi drugimi deležniki, prispevali k bistveno povečani gospodarski rasti. In gospodarska rast je stabilna, ker se bo nadaljevala tudi letos. To, da bo nekoliko manjša, vemo, da je posledica prehoda iz ene evropske perspektive v drugo. Se pravi, zmanjšanje črpanja evropskih sredstev v prvem obdobju in nekaterih drugih zadev, ki jih tu ne morem zdaj na kratko pojasnjevati, ampak to je bilo predvideno. Še vedno bomo imeli gospodarsko rast, še vedno bomo imeli tako kot lansko leto povečanje zaposlovanja, povečanje potrošnje. Lansko leto se je tudi zmanjšala nezaposlenost, povečala se je v okviru splošnega povečanja zaposlenosti za približno 20 % oziroma še nekaj več odstotkov zaposlenost mladih. Kot veste, so nam vse bonitetne ocene narasle. Na lestvici konkurenčnosti smo napredovali in enostavno ne razumem, o kakšnih razmerah govorite. Razmere se stalno izboljšujejo. Seveda pa je to v smislu nekega nihanja, kakšen mesec gre hitreje na bolje, kakšen mesec se proces nekoliko zaustavi. Ampak trend je na bolje, tudi pri zmanjševanju trenda naraščanja javnega dolga, tudi to je pozitivno. Kot veste, smo skoraj zagotovo z deficitom, tu čakamo še na uradne podatke, uspeli priti pod 3 %, izvzeti smo iz postopka, ki je bil voden zoper nas v okviru makroekonomskih ravnovesij. Zato mislim, da je pravzaprav komunikacija, ki jo Vlada ves čas izvaja, zelo enostavna. Vlada popolnoma nič ne krivi medijev za to ali ono. Mediji opravljajo svojo funkcijo, pri tem so svobodni, seveda v zakonskih okvirih, Vlada pa jim sporoča prek Urada za komuniciranje, na vse načine, prek tiskovnih konferenc, prek spletne strani, na raznih obiskih v regiji, prek lokalnih medijev, ko ministri hodijo naokrog, in ne nazadnje zelo pogosto tu v parlamentu. Glede migrantske krize, ki ste jo omenili, ste bili tu ne vem kolikokrat zelo natančno obveščeni o vsem, saj je Vlada prihajala na seje odborov, ki so bili zato sklicani. Preko poslanskih vprašanj in preko plenarnih zasedanj smo podajali informacije. Urad Vlade za informacije je tedensko, nekaj časa celo dnevno celotni slovenski javnosti sporočal, kaj se vsak dan dogaja. In, poglejte, tu pa res ne razumem, govorite o nekih napakah, ogroženosti. Mi smo od septembra do danes imeli pretok ljudi, skoraj pol milijona ljudi je šlo skozi Slovenijo, ni bila ogrožena varnost, humanitarno smo postopali z migranti, zagotovili za njih vse, kar je bilo treba, institucije so delovale, država je delovala. Torej odlično smo se pravzaprav do zdaj odrezali v tej krizi, kar nam priznavajo vsi mednarodni dejavniki, bodisi Visoki komisariat za begunce bodisi institucije Evropske unije bodisi države okoli nas in tudi nevladne organizacije, ki so bile v to same aktivno vključene, saj smo angažirali številne dejavnike v družbi. Tako smo o tem redno komunicirali, zato je tudi svetovna javnost tako

dobro vedela, da v Sloveniji ni problemov, da smo z nadčloveškimi naporji uspeli kot država in kot državljani, ki so pomagali, ter druge organizacije zelo dobro to zadevo obvladati. To, da je pa prišlo do nekega širjenja strahu med ljudmi, je pa predvsem zasluga nekaterih, tudi političnih akterjev, ki so začeli ljudi informirati napačno, kot da nam grozi ne vem kaj, v času, ko ni bilo nobene grožnje, ko je bilo popolnoma jasno, da tega ni. Vlada zato zdaj še stopnjuje to aktivnost, da ljudi informira o tem, da razloga za strah ni, da Slovenija je bila in je varna država in da Slovenija je obvladala ta migrantski tok, ki ste ga omenjali.

Glede teh kazalcev, ki ste jih omenili, na gospodarskem področju sem že nekaj povedal. Veste, tudi razpoloženje v Sloveniji ni takšno. Zadnja reprezentativna anketa Eurobarometra je pokazala, da je približno 87 % vprašanih v Sloveniji zadovoljnih s svojim življenjem. S tem smo se uvrstili nad povprečje ravni zadovoljstva v državah Evropske unije. Tudi gospodarski položaj Evrope Slovenci vedno vidijo bolj pozitivno kot ostali. Kot sem rekel, objektivni pokazatelji, ki sem jih naštel in ki jih je še zelo veliko in so tudi objavljeni na spletni strani Vlade in še marsikje, smo jih komunicirali, kažejo sliko, da gremo naprej, in to v pozitivni smeri.

Zato mislim, da je bila komunikacija ustrezna in nikakor nismo nikoli krivili medijev za kakršnokoli stvar, ki bi se nam zdela neustrezna. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dr. Bojan Dobovšek, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

DR. BOJAN DOBOVŠEK (PS NP): Hvala.

Na obe vprašanji tako kot vedno nisem dobil tistih odgovorov, ki smo jih vedno pričakovali v Državnem zboru. Kar se tiče migrantske krize, še vedno čutimo tisto pomanjkanje komunikacij predvsem na lokalnem nivoju, in tu se ni izboljšalo nič. Kar se pa tiče statistik, seveda ima Vlada monopol nad vsemi statistikami in lahko predstavi tiste statistike, ki jih želi in ki kažejo njej v dobro. Zato se tudi sprašujem, kar so v zadnjem času objavljali mediji:

Ali je ta strategija, ki jo sedaj uporabljate, produkt tega, kar mediji objavljajo, da ste najeli agencijo Arih?

In me zanima: Za koliko in v čigavem imenu ste najeli to agencijo ter kakšno je njeno delo?

Poleg tega bi opozoril, da ste sami kritizirali medije in tako predsednik Državnega zbora kot ostali dejali, da sicer dobro delate, samo da to ne znate skomunicirati v javnosti in da mediji negativno poročajo o vašem delu. Tako da bi hotel dopolnitev tega vprašanja.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Miro Cerar imate besedo za dopolnitev odgovora.

DR. MIROSLAV CERAR: Zdaj ste postavili kar precej dodatnih vprašanj za ta kratek čas.

Prvič, če govorite o migrantski krizi, mi prosim povejte, kje vidite to krizo v Sloveniji ta hip. Slovenija je bila eden glavnih akterjev, ena glavnih držav, ki je uspela s koordinacijo sosednjih držav privedi do situacije, da se je zaprla balkanska pot in da je prišlo do tega intenzivnega dogovarjanja s Turčijo in Evropsko unijo, kjer lahko zdaj upamo na implementacijo.

Ne vem, o kakšni krizi govorite ta hip. Seveda je migrantska kriza prisotna v širši Evropi in v svetu. Ampak če je Slovenija kaj naredila, je naredila ogromno za reševanje te krize pri nas in v širši Evropski uniji tudi v Evropi in na območju Zahodnega Balkana. Pravite, da tu se ni izboljšalo nič. Nasprotno. Vsa politika, ki jo vodimo, je humanitarna, solidarna in stalno skrbimo, da je varnost zagotovljena. Že vseskozi je pravzaprav zadeva v redu. In neko govorjenje o tem, da se mora nekaj izboljšati, prosim povejte to potem policistom, to povejte civilni zaščiti, vojski, prostovoljcem, nevladnim organizacijam, kje naj še izboljšajo svoje delo. Po mojem so ga odlično opravljali.

Kar zadeva komunikacijsko agencijo Arih jo je najela za svoje komunikacijsko delovanje Stranka modernega centra in ne Vlada. Kot predsednik Vlade lahko samo zagotovim, da Vlada uporablja za komunikacijo z javnostjo svoje, bi rekel, službe, medtem ko ta komunikacijska agencija je nekaj povsem običajnega. Pravzaprav vsaka sodobna stranka ima nekoga, ki ji pomaga pri tako imenovanem piaru, pri komunikacijski strategiji. To je storila tudi Stranka modernega centra. Za podrobnejše podatke s kom sodelujemo in kako, se vsakdo lahko obrne na stranko in bo dobil ustrezne odgovore, tako da tukaj ne vidim nobene posebnosti.

Kar zadeva pa odnos do medijev, pogledjte, zagotovo mediji poročajo včasih pozitivno, včasih negativno, torej kritično, benevolentno, kakor koli. Delo vlade je zelo jasno, mi moramo opraviti svoje delo dobro oziroma čim boljše, ga sporočiti medijem oziroma javnosti po najboljših možnih načinih. Od tu naprej pa se potem prilagajamo situaciji. Če ugotovimo, da neke naše novice ne prodrejo v medije, potem moramo seveda izboljševati strategijo poročanja. Je pa dejstvo, da včasih določene novice o tem, kaj vlada počne, ne pridejo pravočasno in dovolj dobro ali široko v medije, tako kot bi si vlada želela, zato se vlada trudi uporabiti vse kanale, ki so ji na voljo in ki so dopustni in normalni v demokratičnem svetu. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dr. Bojan Dobovšek, imate besedo za postopkovno zahtevo, da se opravi razprava o odgovoru predsednika Vlade Republike Slovenije

DR. BOJAN DOBOVŠEK (PS NP): Hvala.

Glede na povedano predlagam, da se o tej tematiki opravi razprava v Državnem zboru. Več bi lahko govorili o preiskovalnem novinarstvu, ki je problem v Sloveniji, kajti novinarji težko prihajajo do informacij. Šibka je komunikacija Vlade predvsem, ko ste že omenili, na področju policijskega sodelovanja. Vemo, da policisti težko iznašajo svojo problematiko, še posebej sedaj, ko so pri svojem delu zelo obremenjeni, in je bila ta komunikacija zelo šibka, še več, podcenjevalni odnos do policije v točkah pogajanja. Seveda potem so izbruhnile tiste anonimke in Vlada se je zelo hitro odzvala na anonimke v zvezi s tem, kot da gre za nek državni udar, če ustavimo ministra. Po drugi strani pa ni reagirala na anonimke, ki so razkrile prav podobno delovanje na višjem nivoju. Se pravi, gre za neenako obravnavanje, enkrat so te komunikacije hitro in zelo odločno, drugič pa se te anonimke sploh ne upoštevajo. Pričakujemo enako obravnavo tako koalicije kot opozicije. Še enkrat opozarjam, da opozicija v celotnem procesu odkrivanja problemov v zvezi z migracijo in ostalim ni imela dovolj informacij, na kar smo vedno opozarjali v tem državnem zboru. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dr. Bojan Dobovšek o vašem predlogu bo Državni zbor odločil v torek, 29. marca 2016, v okviru glasovanj.

Mag. Branko Grims, imate besedo, da zastavite vprašanje predsedniku Vlade Republike Slovenije dr. Miru Cerarju.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Spoštovani, vsem prav lep pozdrav!

Včeraj je bilo v vrsti med seboj povezanih terorističnih napadov v Bruslju ubitih več kot 35 ljudi, vsaj 200 pa ranjenih. Ob tej hudi človeški tragediji ni dovolj izreči sožalje, storiti moramo vse, da zagotovimo varnost vsem slovenskim državljanom in državljanom. Izgovori, ki smo jih ves čas poslušali v minulih mesecih, da je to nekaj, kar je daleč, da se to nas ne dotika, da smo varni, so sedaj brezpredmetni, kajti prvič v zgodovini je bil kot neposredna žrtev ranjen tudi slovenski diplomat. Sedaj se že ve, danes je uradno objavljeno, da so nekateri od storilcev tega zločina, nekateri od teroristov prišli bo balkanski poti, skupaj z migranti. V SDS smo torej več kot upravičeno opozarjali, da je ta politika, evropska politika masovnega sprejemanja migrantov z varnostnega vidika dobesedno samomorilska in da je ilegalni migrant ekspres nekaj, kar se bo vrnilo kot hud varnostni bumerang. To se sedaj žal že dogaja. Da je vladna politika na tem področju povsem zmedena, se je pokazalo v tem parlamentu, ko je ministrica Györkös predlagala v Zakonu o azilu edini dober amandma, ki je bil tudi sprejet na odboru, kasneje pa na predlog Združene leve ob neki novo nastali skrajno levi koaliciji v parlamentu z glasovi celotne vladajoče koalicije proti volji svoje lastne ministrice odstranjen iz

zakona. Pa je bil edina razumna rešitev v Zakonu o azilu. V normalni državi bi ob takem primeru verjetno odstopila vsaj ministrica, če ne bi padla celotna vlada.

Prva, ki je dolžna ukrepati za zagotovitev varnosti, je torej Vlada. Toda Vlada je vse do sedaj imela gluha ušesa, sedaj pa je res skrajni čas, da Vlada bistveno zaostri migrantsko politiko in pravico do azila prihrani za dejansko upravičene, na primer za begunce iz vojne v Ukrajini, ne pa za očitno ekonomsko, materialno in versko motivirane migrante iz Bližnjega vzhoda ter Afrike. Gre za odgovornost pred zgodovino. Pravica do varnosti ima tudi razvojno dimenzijo in od varnosti bo odvisen nadaljnji razvoj vsake države v Evropi posebej. Vsaj o eni stvari bi se torej morali strinjati vsi. Pravica do varnosti in do spoštovanja osebne integritete je pravica vsakega državljanca in vsake državljanke Republike Slovenije. In nobena pravica tujca ali pa neke tuje države ne more biti nad to pravico. In zato vas sprašujem, gospod predsednik Vlade:

Katere ukrepe bo Vlada Republike Slovenije sprejela iz svoje pristojnosti zaradi tragedije, ki so jo povzročili teroristi v Bruslju – žal ni prva in zagotovo žal tudi ne zadnja – da zagotovi dejansko varnost vseh slovenskih državljanov in državljanov?

Ali bo končno vendarle bistveno zaostri svojo politiko na področju migracij ter azila?

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Miro Cerar, imate besedo za odgovor.

DR. MIROSLAV CERAR: Hvala lepa za vprašanje, spoštovani poslanec.

Naj tudi sam ponovim to, kar je danes že dejal predsednik Državnega zbora in ste na nek način na kratko povzeli vprašanje v vašem vprašanju. Ta teroristični napad v Bruslju še zdaleč ni prvi na evropskih tleh, seveda pa izredno hud je pravzaprav napad na samo jedro naših evropskih vrednot, je skrajno zavržno dejanje in izhaja iz nekega popolnoma nesprejemljivega dojemanja sveta, iz nekega zla, ki ga moramo na vse načine zavračati. Seveda pa ne moremo vsakega terorističnega napada ali varnostne grožnje v celoti in neposredno povezati kar takoj s temi ali onimi migracijami. Denimo, dejali ste, da so povzročili ta napad migranti, ki so prišli po tej tako imenovani balkanski poti. "Tudi nekateri", ste rekli. Že beseda "tudi" pove nekaj več. Tako v Parizu, kjer se je prav tako zgodil, vemo, hud teroristični napad lansko leto kot zdaj, so bili v njem udeleženi ljudje, torej storilci, ki so pravzaprav bili rojeni v Franciji ali Belgiji. So bili že druga ali celo tretja generacija priseljencev. To torej kaže na – kaj? Kaže na neke dodatne probleme, povezane z migracijami, predvsem na področju integracije, na področju neke kulture sobivanja, izobraževanja o vrednotah, o skupnih vrednotah in tako naprej.

Ampak Vlada zagotovo ni in nikoli ne bo podcenjevala vprašanj, ki jih utemeljeno zastavljate, vprašanje varnosti, vprašanje osebne integritete naših državljanov, pa tudi vseh, ki pridejo v Slovenijo. Moramo biti in ostati humana družba, moramo biti družba, ki našim državljanom, pa tudi vsem drugim, ki se tu znajdejo, zagotovi neko človeško dostojanstvo, zagotavlja človekove pravice. In vse te zadeve moramo početi v skladu z mednarodnim pravom, slovensko ustavo in zakonodajo. Vse, kar smo doslej počeli v zvezi z migracijami, je bilo prav v skladu s temi načeli. Naj ponovim, ravnali smo humanitarno in zaradi tega se ni zgodilo nič takega, da bi bilo treba, po vašem, kot ste sami dejali nekoč, obzidati celo Slovenijo z neko ograjo in ne pustiti več nobenega sem. Ne. Uspeli smo obvladovati migrantski tok, pomagati ljudem v stiski, ravnati še vedno v okviru solidarnosti pa hkrati, kar je izredno pomembno, zagotavljati varnost. In to nenehno poudarjanje varnostnega elementa je zagotovo pomembno, vendar pa ni primerno to, kar se dogaja, ko nekateri prav politični akterji, ne nazadnje tudi vi sami, spoštovani gospod poslanec, vodi v to, da se ljudi poziva k nekemu ravnanju iz strahu, k neki sovražni nastrojenosti zoper migrante kar tako na splošno. Kajti zavedati se moramo, da so med migranti ljudje, ki so zelo različni. Mnogi so resnično pribežali z vojnega območja v strahu za življenje, za svoje človekove pravice. Tu imamo otroke, žene, ranljive skupine. Zato je treba zelo paziti, kako obravnavamo migrante, da ne mečemo vseh v isti koš, da pa ob vsem tem zagotovimo, kot sem rekel, humanitarnost in hkrati tudi varnost. Rekli ste, da iščemo neke izgovore, da smo varni. Beseda izgovor se mi ne zdi primerna. Kadar nastopam v zvezi s tem javno in tudi zdaj, navajam dejstva. Včeraj sem takoj po terorističnem napadu sprožil vse postopke, da se je ponovno preverila, in to v strokovnem krogu, s strani strokovnjakov, ki so za to pristojni, ocena ogroženosti Slovenije. Ugotovili so, da ocena ogroženosti ni povečana, da torej Slovenija še vedno ostaja relativno varna država, seveda pa mora okrepiti svojo budnost, aktivnosti. Policija ter druge pristojne službe to delajo. Že prej so delale v zvezi z migracijami in zdaj so v zvezi s tem terorističnim napadom to še okrepile. Veste, da so bili policisti že včeraj in so bili tudi prej in bodo tako tudi danes in jutri bolj prisotni na javnih mestih, kjer se zbirajo ljudje, na letališčih, pač na vseh krajih, kjer lahko pride do kakšnih varnostnih tveganj. In vam lahko zagotovim, predvsem pa našim državljanom in državljanom, ko rečem, da je Slovenija varna država, tega ne govorim na pamet, se pa zavedam, da moramo vsak dan storiti vse, da tako tudi ostane, sodelovati s sosednjimi državami in izvajati vse tisto, kar že izvajamo, še naprej. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mag. Branko Grims, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Ja, dokazljivo je, da sta dva od tistih, ki sta se razstrelila v Parizu, prišla po balkanski poti kot migranta. Njihov vodja Abdeslam je prišel po balkanski poti kot migrant. Storilec iz Bruslja od včeraj je dokazano prišel po balkanski poti kot migrant in štirje aretirani v Nemčiji zaradi v zadnjem hipu preprečenega napada terorizma so prišli ne samo preko balkanske poti, ampak vsi dokazano preko Slovenije, gospod predsednik. Tako da prosim, vzdržite se komentarjev v stilu, da nekdo straši brez zveze. Tisti, ki očitno ne opravlja svoje naloge, je Vlada Republike Slovenije. Ves čas sem govoril, da vse, kar je narobe, je to, da se ni izvajal zakon, da se ni izvajal schengen, vi ste trdili, da ga. Potem pa ste nekega lepega dne rekli, "danes od polnoči bomo pa zares izvajali schengen," kar pomeni, da ste vse minule mesece v Vladi lagali. In to je to, zaradi česar smo danes izpostavljeni nevarnosti ne samo mi, ampak celotna Evropa. Zadnjič je poslanec SMC Zorčič na TV 3 izdal največjo vladno skrivnost, zakaj smo prišli v takšne okoliščine. Pa sem vam povedal, pogledjte, danes delate tisto, kar sem vam predlagal že avgusta meseca, pa je bil odgovor njegov: "Ja, vi ste res lahko to avgusta že predlagali, ampak avgusta so bili begunci še daleč, mi pa vsi na dopustu." In zdaj se bojim, da so pred nami spet velikonočni prazniki in bo spet cela SMC na dopustu. Zadeva je veliko preresna in do države imate preveliko odgovornost, da bi se lahko obnašali na takšen način, kot se obnašate.

Tisto, kar se pričakuje od Vlade Republike Slovenije, je trezno in odločno ukrepanje, s katerim se zaustavi kakršen koli nadaljnji dotok migrantov, se varnostno preveri vse, ki so tu, in vse, ki niso upravičeni do tega, da bi tukaj ostali, odslovi in pošlje tja, kamor sodijo. To je prvo, kar ste dolžni storiti, da zagotovite varnost Republike Slovenije, potem pa da brezpogojno izvajate vso zakonodajo in da ta zakonodaja velja za vse, ki se nahajajo na ozemlju Republike Slovenije / izklop mikrofona/

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Miro Cerar, imate besedo za dopolnitev odgovora.

DR. MIROSLAV CERAR: Hvala lepa.

Spoštovani gospod Grims, jaz mislim, da je ta vaš posmehljiv in žaljiv ton neprimeren do Stranke modernega centra in tudi do Vlade. Vlada, pravite, je dolžna storiti to, da trezno in odločno ukrepa. Vlada že vseskozi trezno in odločno ukrepa. Ne vem pa, če je trezno in odločno zbirati ljudi in jih hujskati proti otrokom, ki so prišli iz tujih okolij, z nekimi transparenti tam mahati in strašiti lokalno prebivalstvo, ki pravzaprav ves čas od začetka tega migracijskega tranzita čez Slovenijo sploh ni pravzaprav niti še videlo kakšnega begunca, ker smo jih držali v varnih območjih na primeren in humanitaran način, da je šla zadeva naprej.

Tako da mislim, da to vaše namerno pretiravanje, namerno slikanje nekih grozljivih razmer in prikazovanje Slovenije kot države, ki ne ravna dobro, odgovorno, po pravu je neprimerno in ga zavračam. Naj poudarim, vlada je vse doslej zagotovila kljub velikemu pretoku migrantov to, da smo vse te migracije obvladovali, ravnali humanitarno, solidarno in zagotavljali varnost in registrirali te migrante. Seveda pa morate tudi vi upoštevati, tako kot mislim, da mora vsak človek, ki to spremlja, da je migrantska kriza preseгла vse razsežnosti, ki so bile kadar koli prisotne. Nobena desetkrat ali dvajsetkrat večja država od nas ni bila kos temu migrantskemu toku. Slovenija je bila prva pravzaprav v Evropski uniji, ki je s svojim konstruktivnim predlogom povzročila sodelovanje držav na tako imenovani balkanski in srednjeevropski poti, da smo nek tok tukaj zdaj zaustavili in da smo lahko začeli na tem graditi nadaljnjo skupno evropsko politiko, kako se bomo s tem soočali skupaj s Turčijo in na zunanjih mejah Evrope.

Slovenska vlada in vsi tisti, ki so z njo sodelovali, prostovoljci, občine, bi rekel, nevladne organizacije, naši državljani vseh vrst, verjamem, da tudi iz vaše stranke, številni prostovoljci, ki so delovali v tej smeri, zaslužijo vso pohvalo in priznanje. In zagotavljam, da bomo še naprej ravnali v tej smeri da zagotavljamo tako to, da bo Slovenija ostala človečna, solidarna, pa seveda tudi varna. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mag. Branko Grims, imate besedo za postopkovno zahtevo, da se opravi razprava o odgovoru predsednika Vlade Republike Slovenije.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Predlagam razpravo, kjer bo tudi možnost, da se predsednik Vlade opraviči, kajti vse, kar sem napovedoval celo jesen, se je uresničilo. Zadeve, ki sem jih predlagal še pred dvema mesecema, je vaša koalicija zavračala v parlamentu, na primer krepitev sodelovanja z Višegrajsko skupino. Danes točno to izvajate, gospod predsednik Vlade. To je tisto, samo izvajate prepozno in prepočasi in zaradi tega je Slovenija v večji nevarnosti, kot bi sicer bila.

Takšna razprava pa bo priložnost še za nekaj, da spregovorimo tudi o tem, da bi imeli ljudje vso pravico na referendumu odločiti, ali želijo, da se še naprej ohranja dotok migrantov v sedanji obliki v Slovenijo oziroma da se to še bistveno bolj omeji. Kajti domovina Slovenija je skupen dom. In tisti, ki v domu prebivajo, imajo vso pravico, da sami odločajo, koga bodo spustili v ta dom ali pa ne bodo. Odrekat pravico ljudstvu, da samo odloči o svoji usodi, kar ste sicer že napovedali, je prvovrstna nesramnost in aroganca oblasti. Je tudi v nasprotju z duhom slovenske ustave, ki neposredno odločanje ljudstva kot obliko uresničevanja oblasti ljudstva postavlja na prvo mesto. Vi pa ste se nekoč

zavezali spoštovanju prava, spoštovanju etike in pa spoštovanju demokratičnih načel. To je točno tisto, kar v najboljši meri odraža možnost ljudi, da sami odločajo o svoji usodi. Zlasti zato ker gre tukaj za nekaj bistvenih elementov. Prvi element je varnost ljudi. Ljudje imajo pravico do varnosti. Drugi je osebna integriteta in dosledno spoštovanje človekovih pravic, še posebej ko gre za ženske in otroke kot najbolj izpostavljene skupine. In tretje je razvojno vprašanje, kajti od občutka varnosti je odvisen nadaljnji razvoj države Slovenije. Če bo šla Evropa, in žal vse kaže, da bo, še naprej v napačni smeri, kot je šla v minulih mesecih, se bo krepil občutek varnosti v nekaterih državah, in vnaprej je mogoče napovedati, da se bodo podjetja selila v tiste predele, kjer bodo ljudje varni. In to je lahko odlična razvojna priložnost tudi za Slovenijo, če bomo tisto kvaliteto, ki smo jo imeli skozi vseh petindvajset let svojega obstoja, znali tudi ohraniti in še okrepiti. Ampak to zahteva ustrezno ravnanje, konec naivnosti in konec tega, da se posamezne teme odpirajo zgolj in izključno na ideološki način. In za vse, še enkrat poudarjam, za vse je treba imeti enaka merila. Če gre za begunce iz Ukrajine ali pa za nekoga drugega. In na tiste se, kot po navadi, seveda pozablja. In to razgalja te stvari kot interesne. Zato je o tem potrebna razprava, da ne bo več dvojnih meril in ... / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mag. Branko Grims, o vašem predlogu bo Državni zbor odločil v torek, 29. marca 2016, v okviru glasovanj.

Luka Mesec, imate besedo, da zastavite vprašanje predsedniku vlade Republike Slovenije dr. Miru Cerarju.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo in lep pozdrav vsem skupaj!

Gospod premier, jaz vam bom zastavil vprašanje glede Alpine in splošnega upravljanja podjetij v državni lasti. Kot veste, smo pred dobrima dvema tednoma na Odboru za finance in monetarno politiko na našo pobudo obravnavali primer Alpine iz Žirov. Še eno podjetje, ki je postalo talec slabe banke. Za kaj točno gre? Gre za podjetje, ki je, kot veste, dobro stoječe, mednarodno uveljavljeno, na Olimpijskih igrah v Sočiju so športniki v njeni opremi dobili kar šestintrideset kolajn. Podjetje pa ima težave zaradi bivšega lastnika, ki ji je zapustil dvainštiridesetmilijonski kredit. In zdaj ima težave, ker mora plačevati obresti na to. Ampak ker živimo v državi, kjer očitno pravila ne veljajo, ta lastnik trenutno mirno živi in uživa v Dubaju, na drugi strani pa slaba banka, ki zdaj upravlja z Alpino odpušča 150 od 355 zaposlenih v Žireh. Kar pomeni, na kratko, lastniku nič, vso škodo, ki jo je povzročil, bomo naprtili na pleča zaposlenih. In to se dogaja, gospod premier, s strani državne institucije – slabe banke.

Zato menim, da ste za primer, kakršen je Alpina, odgovorni tako posredno kot neposredno. Neposredno ste odgovorni, ker smo na tem odboru, ki sem ga omenil, soglasno, s pristankom koalicije sprejeli zelo jasne sklepe, ki nalagajo vam, vladi, kot skupščini slabe banke, da, prvič, preverite to pogodbo s svetovalnim podjetjem v Alpini Admetamom, ki vse to vodi. Drugič, da zagotovite pogoje za prestrukturacijo podjetja, ki bodo omogočili zadržanje vseh ključnih poslovnih funkcij v Sloveniji. Tretjič, da poročate v roku enega meseca. Ampak kot nam poročajo zaposleni, se od takrat ni spremenilo nič. Stanje je enako ali še slabše, kot je bilo. Prestrukturacija na način uničevanja podjetja in zapiranja delovnih se mirno nadaljuje.

In me zato najprej zanima:

Zakaj niste upoštevali sklepov, ki vam jih je naložil odbor v Državnem zboru?

Zanima me:

Kaj boste ukrenili glede lastnika? Kakšna država smo, da lahko nekdo podjetje obremeni z dvainštirideset milijoni kredita, potem pa se mirno preseli v Dubaj, medtem ko so delavci odpuščeni?

In tretjič:

Kaj nameravate ukreniti v splošnem glede politik slabe banke, ker ne samo po našem mnenju, ampak po mnenju vseh vpletenih je naravnost nezaslišano, da se pod krinko prestrukturiranja podjetja ne rešujejo, ampak se uničujejo, zato da bi se dosegla kratkoročno njihova čim večja vrednost in bi bila poslana v čim prejšnjo privatizacijo?

Pa to ni primer samo Alpine, ampak številnih podjetij, ki so v lasti slabe banke. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Miro Cerar, imate besedo za odgovor.

DR. MIROSLAV CERAR: Hvala za vprašanje, spoštovani gospod poslanec.

Naj najprej razsvetlim nekaj dejstev, ki so pomembne za razumevanje problematike tovarne obutve Alpina, ki je podjetje v stoprocentni lasti družbe za upravljanje terjatev, torej DUTB, slabe banke, kot ste rekli, pri čemer je podjetje prešlo v last DUTB na podlagi prisilne poravnave. DUTB je pripravila koncept finančnega prestrukturiranja in izpeljala prisilno poravnavo, ki je bila zaključena pred letom dni, pri čemer je konvertirala v kapital skoraj 12 milijonov evrov zavarovanih in nezavarovanih terjatev. Nadalje je DUTB zagotovila likvidna sredstva in financira poslovanje Alpine s tem, da je družbi zagotovila 3 milijone evrov kredita pod ugodnimi pogoji in sprožila tudi nujen proces poslovnega prestrukturiranja. Vlada se je 13. marca letos seznanila s pisnim pojasnilom glede izvajanja programa prestrukturiranja v družbi Alpina ter glede pogodbe o svetovanju, ki je bila sklenjena z družbo Admetam business consultants. Ampak tukaj moram poudariti, da je Ministrstvo za finance na podlagi Zakona o

ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank res pristojno, da izvaja nadzor nad delovanjem DUTB, ampak v tem okviru lahko ministrstvo podaja slabi banki, torej DUTB le splošne abstraktne usmeritve, ki ne smejo predstavljati navodila za ravnanje ob posameznih primerih. Tukaj ste celo apostrofirali Vlado. Poglejte, če bi Vlada sedaj reševala direktno vsako podjetje, potem bi to pomenilo direktno vmešavanje politike. Mi smo ravno sedaj v zadnjem letu in pol, dveh, storili vse, da gremo v te moderne normalne trende v tržnih gospodarstvih v zahodnih demokracijah, kjer se politika umika iz gospodarstva in kjer se pravzaprav prepusti pristojnim inštitucijam, da po strokovnih kriterijih upravljajo s takimi procesi. Zato Vlada kot skupščina DUTB lahko sprejema neke načelne usmeritve, lahko spreminja ali predlaga spreminjanje zakonodaje in drugih pravnih aktov, ne more pa Vlada direktno reševati nekega podjetja. Ampak da ne bo nobenega dvoma, tudi sam kot predsednik Vlade verjamem, da mora biti pri Alpini naš skupni cilj najprej celostno prestrukturiranje, potem ohranitev ključnih poslovnih funkcij in čim večjega števila delovnih mest na lokaciji v Žireh. Nadalje zagotovitev kompetentne vodstvene strukture in ne le obstanek, ampak tudi nadaljnji razvoj tega podjetja, torej Alpine, za katerega se z vami strinjam, je sicer zelo uspešno mednarodno prepoznavno podjetje, kot znamka naš ponos, žal pa je v poslovnem pogledu dejansko v težki situaciji.

Vlada se je opredelila do te problematike in do nadaljnjih postopkov prestrukturiranja v skladu s svojo pristojnostjo, ocenila ideje DUTB, uspešno izpeljala tudi dosedanje faze finančnega prestrukturiranja Alpine, ampak da bo pa hkrati dokončno finančno prestrukturiranje pa zahtevno in dolgotrajno, upošteva dejstvo, da je celoten finančni dolg poslovne skupine kar 32 milijonov evrov. Ključni problem Alpine je ravno ta finančni dolg, največji del ga je na sami krovni družbi. Če bo ugotovljeno – za to so seveda pristojni drugi organi, ne Vlada kot takšna – da je lastnik, ki mu očitane vsa ta dejanja, kakorkoli kazensko ali drugače pravno odgovorno, bodo pristojni organi zanesljivo ukrepali. Ni pa to naloga Vlade. Vlada ne more opravljati naloge policije, tožilstva ali nekih organov. To je pristojnost ministrstva in znotraj njega teh služb.

Naj še povem, da bistvo prestrukturiranja, ki ga vodi DUTB, je ravno v tem, da je treba najprej izvesti to finančno prestrukturiranje, temu pa mora slediti poslovno prestrukturiranje. In glede na to, da gre za prezadolženo podjetje, je za takšne primere pomembno tudi lastniško prestrukturiranje, v okviru katerega upniki svoje terjatve konvertirajo tudi v lastniška razmerja. Le takšni postopki so lahko zagotovila za dolgoročno vzdržnost podjetja, kar mora biti verjetno cilj in zato je potrebno nadaljevati s tem poslovnim prestrukturiranjem Alpine, kajti sicer bo družbi ponovno grozila insolventnost.

Vlada si želi, povedal sem, da bi družbi uspelo, da bi DUTB uspelo in bo seveda v skladu s svojimi pristojnostmi vedno delala, kar more, je pa to pristojnost ta hip neposredno DUTB in vseh ostalih, ki so v tem udeleženi. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Luka Mesec, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo še enkrat.

Vaš odgovor sem pričakoval, seveda pa z njim nisem zadovoljen. Pravite da po ZUKSB ima Ministrstvo za finance samo pristojnosti za nadzor. Tudi če bi to držalo, bi morali ta nadzor že sami po sebi izvršiti, potem ko ste dobili klic na pomoč s strani zaposlenih. Poglejte, v Žireh je Alpina zadnji veliki zaposlovalec in tam bo zdaj izginilo 150 delovnih mest pod nadzorstvom slabe banke v sodelovanju s podjetjem, ki Alpino dobesedno izčrpava, iz nje vleče po 70 tisoč evrov vsak mesec za to svetovanje. Mislim, da je to zadosten klic na pomoč, da bi moralo Ministrstvo za finance samoiniciativno tukaj odreagirati.

Posebej bi moralo odreagirati, ko so bili sprejeti vsi ti sklepi v Državnem zboru. Ni res, da izvajate samo nadzorstvene funkcije. Če pogledamo samo nekaj primerov. Vlada je večkrat posegla, po besedah Dušana Mramorja lahko poseže, ker je DUTB družba z enotnim upravljanjem, tudi v druge funkcije slabe banke, ne samo da tam opravlja nadzor. Recimo, Vlada se je odločila, da se Sava odplačno prenese na SDH, Vlada se je odločila, da slaba banka ne sme prodati delnic elektroenergetskih podjetij na trgu, ampak direktno Republik Sloveniji, podobno ste se odločili glede delnic Save Re in tako naprej. Skratka, odločali ste se o čisto poslovnih zadevah. In tukaj, ko je pod vprašanjem usoda nekega podjetja v socialno ogroženem kraju, mislim, da se nikakor ne moremo zadovoljiti z odgovorom, da za to niste pristojni. To je prva stvar.

Druga stvar. Dobili ste jasna navodila iz Državnega zbora in vas zato ponovno sprašujem:

Zakaj glede tega niste ukrepali?

Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Miro Cerar, imate besedo za dopolnitev odgovora.

DR. MIROSLAV CERAR: Hvala. Bom na kratko dopolnil.

Vlada je podala usmeritev, da mora DUTB postopke prestrukturiranja voditi na način, da se zagotovi dolgoročno finančna vzdržnost družbe in da pri tem DUTB maksimizira vrednost prevzetih sredstev. Kolega, spoštovani gospod poslanec, vlada je storila tu vse, kar je v njeni pristojnosti in ministrstvo se trudi prav tako v

okviru svojih pristojnosti tukaj pomagati. Ampak, veste, najlažje je obljubljeni nekaj ljudem, kar ni realno, kar ni v skladu z zakonodajo. In jaz ponovno opozarjam, vlada se trudi, opozarja, da bi se ta zadeva rešila v prid delavcev, v prid firme, da bi ta naša pomembna firma in blagovna znamka obstala in bila še naprej uspešna. Ampak vsi tisti, ki kar hodijo naokrog in obljubljujejo to ali ono, ne pomeni, da so tudi dejansko dali obljube, ki so uresničljive, zato se vlada zadeva svoje odgovornosti.

Vi ste omenili recimo primer Save, prenosa Save. Tam je vlada morala odreagirati, ker je strategija upravljanja z državnimi naložbami izrecno določila, da gre za strateško podjetje, in je bilo treba nujno odreagirati, da se to zadeva premesti v okvir SDH, ki je na tem področju v takšnem primeru pristojno. Sicer pa vlada ne posega, kot sem rekel, in ne sme posegati v direktno politiko podjetij oziroma v to, kar vi napeljujete. To je pristojnost v tem primeru DUTB in pristojnih organov tudi v sami Alpini in ostalih.

Jaz naj povem še to, da pravzaprav ta trend, na katerega je opozoril že finančni minister, da se zdaj Državni zbor zelo pogosto ukvarja s posameznimi podjetji, daje vtis v naši in v tuji javnosti, da se vse te gospodarske zadeve politizirajo. In to ni dobro. Mi smo ravno vzpostavili sistem in vlada na tem dela intenzivno, da bo ta sistem obstal in deloval, tako kot je treba. Gre za sistem korporativnega upravljanja, kjer se politika ne sme neposredno mešavati v gospodarstvo. Ne moreta parlament ali vlada direktno reševati neke firme. Za to imamo pristojne strokovne institucije, strokovnjake z gospodarskega, s finančnega področja. Samo pristojna ministrstva, kot rečeno, lahko v okviru svojih funkcij potem to nadzirajo in sprejemajo ukrepe. Zagotavljam vam, da bo vlada tudi prek ministrstva še naprej v okviru svojih pristojnosti storila in delala vse, da bi pomagala, kolikor je v njeni pristojnosti, da ta firma ponovno oživi in da gre z razvojem naprej. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Luka Mesec, imate besedo za postopkovno zahtevo, da se opravi razprava o odgovoru predsednika Vlade Republike Slovenije.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo še enkrat.

Predlagam, da se o odgovoru predsednika Vlade opravi razprava, ker z odgovorom nikakor ne moremo biti zadovoljni. Več kot 300 zaposlenih v Alpini, dva bivša direktorja, občina, lokalna skupnost, vsi so v en glas povedali: "To, kar se dogaja v Alpini, je nesprejemljivo. Tam imamo podjetje Admetam, ki Alpino izčrpava, uničuje delovna mesta, seli proizvodnjo povsem po nepotrebnem in na povsem neprimeren način." In tu bi Vlada kot skupščina slabe banke morala odreagirati. Glejte, gospod premier, v tej državi namenimo

vsako leto sto tisoče, milijone evrov za startupe, da se poskuša spodbuditi ustvarjanje nekih prepoznavnih blagovnih znamk. Ampak v teh primerih je ustvaritev neke prepoznavne blagovne znamke loterija. Imamo možnosti, recimo, ena proti tisoč, da neka blagovna znamka iz nekega majhnega startupa uspe. Zato je še toliko bolj pomembno, da počnemo ravno to, kar ste nam zdaj vi očitali, da ne smemo – da tiste blagovne znamke, ki jih imamo, ki so mednarodno prepoznavne, ki obvladujejo 70 % svetovnega trga na določenih segmentih, obranimo, da obranimo posebej podjetja, ki poslujejo v socialno ogroženih območjih, kakršne so Žiri. Še enkrat poudarjam, to je podjetje s 75-letno tradicijo, ki je preživelo z enormnim odrekanjem s strani zaposlenih, ki so ga ti zaposleni v najhujših časih držali pokonci. Zdaj imamo pa tam državno institucijo, kjer je vaša vlada skupščina, in ta skupščina očitno miži, ko slaba banka enostavno to podjetje uničuje ali pa ga bo preselila v neko drugo državo. Zato o teh stvareh moramo opraviti razpravo.

Druga stvar, o kateri moramo opraviti razpravo, pa je, ko sem spraševal glede lastnika, kaj boste ukrenili glede njega. Tudi tu ne moremo biti zadovoljni z odgovorom, da bodo za to poskrbeli pristojni organi. Vi ste v koalicijski pogodbi obljubili, da boste preiskali vzroke in odgovornost za bančno luknjo, ki je nastala v Sloveniji. Teh 42 milijonov evrov dolga, ki ga ima Alpina in je bil prenesen na DUTB, je del te bančne luknje. Vlada v 19 mesecih ni pripravila niti zakona o sistemskih preiskavah, kaj šele, da bi izvedla preiskavo katerega od projektov. Lahko bi začeli pri Alpini, bi bil dober začetek.

Zato predlagam, da se o teh stvareh opravi razprava. Ker ni to samo problem Alpine iz Žirov, ampak je splošen problem podjetij, ki so pristala v rokah slabe banke, kajti očitno mo dovolili, da ta slaba banka postane nek zasebni, bom grdo rekel, pašaluk za finančnike, ki podjetja izčrpavajo in uničujejo, namesto da bi jih reševali. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Luka Mesec, o vašem predlogu bo Državni zbor odločil v torek, 29. marca 2016, v okviru glasovanj.

Dr. Simona Kustec Lipicer, imate besedo, da zastavite vprašanje predsedniku Vlade Republike Slovenije dr. Miru Cerarju.

DR. SIMONA KUSTEC LIPICER (PS SMC): Najlepša hvala, predsednik.

Spoštovani predsednik Vlade! Včeraj je bil zelo žalosten dan. Ne samo za Bruselj, ne samo za Evropo, ampak za ves svet. Gorje, strahopetnost in zahrbtnost so v obliki terorističnih napadov ponovno, kot že prevečkrat do sedaj, ohromili življenje in hkrati prekinili tudi nič kriva, nedolžna življenja žrtev. Terorizem po svetu ni nek nov fenomen, ampak je zgodovinsko dejstvo, ki pa se ga pogosto ne

zavedamo, vse dokler ga ne začutimo tudi v svoji neposredni bližini. Zlo terorizma razsaja po vseh kontinentih sveta, in v zadnjem času praktično več ni tedna, ko ne bi vsaj z enega dela sveta tudi poročali o terorističnem napadu s smrtnimi žrtvami. Evropa je bila v tem smislu pravzaprav do pred dobrim letom neke vrste cona, še vedno tampona, kjer se ti teroristični napadi niso dogajali in se niso izvajali. Vendar od 7. januarja lani temu ni več tako. V tem času je bilo tudi v Evropi izvedenih 8 terorističnih napadov, s skupaj okoli 200 smrtnih žrtev in okoli 600 ranjenih.

Kljub temu da se ti dogodki ne dogajajo v naši neposredni bližini, me v luči tega, kar se je zgodilo včeraj, zanima:

Na kakšen način pravzaprav se je slovenska vlada odzvala na to, kar se je dogajalo včeraj?

Na kakšen način se slovenska vlada na splošno odziva do tako imenovanih terorističnih groženj? Kakšen je v tem smislu naš pristop k naslavljanju teh aktualnih akutnih izzivov sodobnega časa, v katerem živimo in za katerega se zdi, da niso neke vrste enodnevnih fenomen oziroma izjemen pojav, ampak lahko celo nekaj, kar bo potencialno postalo sestavni del našega vsakdana?

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Miro Cerar, imate besedo za odgovor.

DR. MIROSLAV CERAR: Hvala lepa, spoštovana gospa poslanka za to vprašanje.

Ja, na te tragične dogodke v Bruslju smo se odzvali na različne načine. Najprej pietetno z velikim obžalovanjem, da je prišlo do žrtev, do ranjenih, do strahu, do občutka neke nemoči zoper tako, kot ste rekli, zavržna dejanja. Hkrati pa tudi k pozitivu, da ravno zato moramo še bolj vztrajati na evropskih vrednotah, na demokratičnosti, na strpnosti, na človekovih pravicah, solidarnosti in predvsem na zagotavljanju miru.

V tem smislu bo Slovenija še naprej vedno skupaj z vsemi tistimi, ki se borijo proti zlu, ki torej presegajo mišljenje, da je kadar koli upravičeno uporabiti zlo zoper človeka za neke cilje. Noben politični cilj ne opravičuje nasilja zoper sočloveka in še manj terorističnega nasilja, do tako grozljivih stvari.

Seveda smo tudi, in to bi tukaj rad ponovil, izrazili žalovanje, da je bil v tokratnem napadu ranjen tudi slovenski državljani, da so bili tudi naši državljani blizu dogodkom. Ampak tukaj gre za človeške usode kot takšne. Slovenec, Neslovenec, seveda moramo vsako človeško življenje obravnavati kot enako dragoceno, zato je treba to izpostaviti.

Na politični ravni smo dali podporo vsem državam, vsem politikam, ki so proti temu. Tudi sami smo del teh koalicij, ki so proti terorizmu, proti nasilju. Jaz sem sklical, kot sem rekel, že zjutraj strokovnjake, da so sprejeli oceno ogroženosti. Torej ponavljam, Slovenija ni

od dodatno ogrožena neposredno zaradi tega dejanja, so pa vsi naši organi od policije do različnih služb veliko bolj budni, veliko bolj aktivni vse te dni. Tudi včeraj zvečer je spet na mojo pobudo zasedal sekretariat Sveta za nacionalno varnost, da je dodatno proučil vse vidike morebitne ogroženosti Slovenije pa tudi širše. Kot veste, tudi naše pristojne službe vseskozi že do sedaj, ob teh dogodkih pa še toliko bolj intenzivno sodelujejo s pristojnimi policijskimi, obveščevalnimi in drugimi službami sosednjih in drugih evropskih držav pa tudi širše. Tudi vsa naša ministrstva so se aktivirala tam, kjer je bilo potrebno. Denimo tako danes zaseda Svet Republike Slovenije za varovanje civilnega letalstva, ki bo ocenil, kateri ukrepi so potrebni prav na letališčih in v povezavi s poletji, da se še dodatno zagotovi varnost v Sloveniji, pa tudi za tiste, ki potujejo iz Slovenije in v njo.

Naj rečem, da je ob vsem tem pa zelo pomembno to, da venomer, ne samo ob tem dogodku, tudi ob vseh ostalih podobnih dogodkih pa tudi ob migrantski krizi in ostalih podobnih stvareh, ministrstvo opozarja, tudi vlada opozarja na vrednote in na to, da je treba že otroke, že v vrtcu in predvsem v šolah, seveda tudi doma in v družbi nasploh, ampak predvsem tudi v šolah – in na tem se konkretno dela, spodbujajo se takšni ukrepi – učiti o strpnosti, učiti o kulturi miru, o človekovih pravicah, o preseganju nekih ksenofobnih občutkov in tako naprej. Res je, da je v primeru takšnih groženj in napadov treba aktivirati vse varnostne in druge sile, da to preprečijo, da to onemogočijo že vnaprej, tudi preventivno, če je treba. Ampak tisto, kar bo nas Slovence in Evropejce peljalo naprej v neko normalno, uspešno, demokratično družbo, socialno družbo, strpno, tako, ki je lahko brez meja med seboj, kjer kulturno, politično sodelujemo, v to nas pelje samo neka višja kultura razumevanja, da smo vsi ljudje, da ni važna barva kože, poreklo, religija in tako naprej, ampak da moramo vsi gojiti te skupne demokratične vrednote, ki nas zблиžujejo ne pa razdvajajo. Zato se mi zdi še posebej pomembno, če povzamem stališče znanega strokovnjaka Branka Lobnikarja, ki pravi: "Begunce imamo zaradi teroristov in ne obratno." Mi ne smemo zdaj kar vsakega migranta ali begunca šteti za potencialnega terorista. Tu in tam se lahko to dogodi. Ja, ta nevarnost obstaja. Ampak v veliki večini primerov so to ljudje v stiski in jim je treba pomagati. Seveda morajo pa tudi oni razumeti, da imamo tudi mi v Sloveniji, mi v Evropi neke svoje kapacitete, integracijske zmožnosti, ki jih moramo tudi vsi skupaj upoštevati.

Tako da na izobraževalnem področju, na političnem, na varnostnem in na vseh drugih, preko ministrstev, preko institucij, vlada je aktivna in predvsem v okvirih, ki sem jih nakazal, pa tudi v drugih, ki jih ta hip ne morem podrobneje pojasniti. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dr. Simona Kustec Lipicer, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

DR. SIMONA KUSTEC LIPICER (PS SMC): Najlepša hvala, predsednik.

Predsednik vlade, mislim, da ste skozi svoj odgovor pravzaprav izpostavili rdečo nit vseh teh fenomenov, ki se dogajajo okoli teh terorističnih aktivnosti in napadov. In to je nestrpnost. Nestrpnost, ki se v tej fizični obliki dejansko kaže skozi terorizem v najhujši obliki, in ki se na ta fizični način pravzaprav kaže tudi skozi organizacijo raznih shodov, ki imajo izrazite potencialno sovražne namere sami v sebi, na način, kako se odvijajo. Po drugi strani pa nestrpnost, ki se kaže pravzaprav na simbolni ravni. Na ravni, ki je ne moremo videti, ne moremo je prijeti, lahko pa jo čutimo.

S tega vidika me zanima tudi:

Kako gledate in kako se odzivate, kakšen je razmislek o tej simbolni ravni nestrpnosti, predvsem tistemu delu, ki smo ga, bojim se, da tudi v naši državi zelo pogosto deležni na en takšen, bi rekla, subtilen, ampak hkrati očiten način, ki se kaže prek sovražnega govora?

Ta se kaže na način, da namesto da odgovorno in konstruktivno skupaj delujemo proti zlu, proti nestrpnosti, s tem sovražnim govorom samo še prilivamo ogenj k nemiro in k neki generalni nestrpnosti v družbi z nekim namenom, ki pravzaprav ni namen nekega državotvornega delovanja v tem konkretnem primeru, ampak predvsem z namenom pridobivanja nekih osebnih, takšnih ali pa drugačnih prednosti in pa točk. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predsednik vlade Republike Slovenije dr. Miro Cerar, imate besedo za dopolnitev odgovora.

DR. MIROSLAV CERAR: Hvala lepa.

Na kratko bi dejal, da je sovražni govor ena hujših oblik izražanja nestrpnosti. Pravzaprav izraža tudi neke lastne negotovosti, včasih stiske. Tako da tudi to včasih je lahko razumljivo pri preprostih ljudeh, ki morda nimajo veliko informacij. Ni pa to nikakor opravičljivo, še manj pa je to opravičljivo, kadar sovražni govor kdor koli goji v politiki, goji v intelektualnem svetu med izobraženci ali med vodilnimi kadri v družbi, torej med vsemi tistimi, ki morajo biti zgled vsem ostalim.

Poglejte, naša vlada ni neodločna. Vlada je izredno odločna. Zato smo tudi zagotovili ves ta čas ob migrantski krizi in ob vseh teh dejanjih varnost in normalno funkcioniranje države. Ampak to, da si odločen, ne pomeni, da moraš biti zato še tudi jezen, sovražen ali kaj podobnega. Ne, odločnost je ena zadeva, spoštovanje različnosti, strpnost, humanitarnost je pa druga zadeva. In zato se mi res zdi zelo pomembno, da vsi politiki, vsi izobraženci v družbi z lastnim zgledom in potem tudi s pozivom drugim dajemo dober zgled

državljanom. Bodimo človeku človek, pomagajmo si tudi tako, kot si med seboj pomagamo, ko pomagamo revnim, ko pomagamo v raznih poplavih, v drugih nesrečah, ki nas doletijo, ob boleznih in tako naprej. Slovenci to znamo. Dajmo se veliko pogovarjati, razpršimo strahove, ki so neutemeljeni, ko gre pa resnično za vprašanje varnosti, takrat pa bodimo odločni, ampak ne primitivni, odločni. Ravnajmo tako, kot nam dovoljuje pravo, kot je prav, da zavarujemo sebe, državo, premoženje, pa hkrati da ne prizadenemo po nepotrebnem nikogar, ki si to ne zasluži.

Mislim da je to zelo pomembna tema, še posebej politiki smo v prvi vrsti odgovorni, da tukaj kažemo dober zgled s svojimi nastopi. Upam, da bo vedno bolj prevladovalo v naši družbi to, da bodo tudi vsi izobraženci, učitelji, intelektualci vseh vrst in vsi ostali prevzeli to mentaliteto. To je tista politična kultura, občja življenjska kultura, ki jo potrebujemo veliko, da bomo lahko peljali družbo naprej s temi vrednotami, za katere smo se zavezali z našo ustavo, s samostojno državo in z našo pripadnostjo naši domovini. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predsedniku Vlade Republike Slovenije se zahvaljujem za podane odgovore.

V skladu z 247. členom Poslovnika Državnega zbora prehajamo na poslanska vprašanja, postavljena na 14., 15. in 16. seji Državnega zbora.

Najprej bo minister za zunanje zadeve gospod Karl Viktor Erjavec odgovoril na vprašanje dr. Franca Trčka v zvezi z vpletanjem v delovanje sindikata ter nekoordinacije dela diplomatskih predstavništva.

KARL VIKTOR ERJAVEC: Spoštovani predsednik, spoštovane poslanke in poslanci, vsem želim en lep pozdrav!

Poslanec dr. Trček mi je zastavil nekaj vprašanj v zvezi z nekdanjim uslužbencem Ministrstva za zunanje zadeve, ki je bil premeščen na Ministrstvo za okolje in prostor. Najprej bi rad pojasnil, da je na Ministrstvu za zunanje zadeve zaposlenih preko 640 oseb in da za delovnopravne zadeve skrbijo pristojne strokovne službe, zato bom na zastavljena vprašanja odgovoril tudi na podlagi gradiva, ki so mi ga pripravile strokovne službe Ministrstva za zunanje zadeve.

Spoštovani poslanec dr. Trček mi je v poslanskem vprašanju očita, da naj bi, bom citiral, "zelo hudo napadel sindikalne pravice oziroma kršil temeljne pravice delavstva." Ti očitki seveda nimajo nobene pravne podlage, so neresnični in tudi ne držijo. Nisem nikdar kršil mednarodnih konvencij in tudi nikdar nisem sindikatu onemogočal, da bi svobodno izbral svoje predstavnike.

Drži, da konvencija mednarodne organizacije dela določa, da si lahko delavske

organizacije svobodno izbirajo svoje predstavnike. Hkrati tudi drži, da konvencija Mednarodne organizacije dela določa, da lahko tudi nacionalni zakon opredeli tipe delavskih predstavnikov, ki so upravičeni do posebnega varstva po tej konvenciji. V slovenski zakonodaji so to samo sindikalni zaupniki, ne pa tudi člani drugih organov sindikata. Uvodoma naj takoj razjasnim, da je bil omenjeni javni uslužbenec član izvršnega odbora Sindikata slovenskih diplomatov. Predsednik sindikata gospod Sikošek, ki je tudi danes med nami, ga lepo pozdravljam, očitno vestno spremlja seje Državnega zbora, me je kot ministra obvestil, da je Sindikat slovenskih diplomatov javnega uslužbenca postavil za sindikalnega zaupnika s 6. majem 2015. To se pravi, dva dni po tistem, ko je bil javnemu uslužbencu izročen en izvod aneksa k pogodbi o zaposlitvi, s katerim je bil javni uslužbenec premeščen v Ministrstvo za okolje in prostor. Tudi iz vloge, ki jo je prejelo Ministrstvo za zunanje zadeve od sodišča – naj povem, da v zvezi s tem teče tudi sodni spor pred sodiščem – izhaja, da naj bi javni uslužbenec dva dni po tem, ko je prejel aneks o premestitvi na drugo ministrstvo, da so ga kar imenovali člani izvršnega odbora za sindikalnega zaupnika, čeprav po statutu sindikata te pravice in pristojnosti nimajo. In se pravzaprav sprašujemo, da ravno s tem morda je bilo poseženo v pravico članstvo, da svobodno imenuje svoje predstavnike, zlasti sindikalne zaupnike. Po mnenju Ministrstva za zunanje zadeve je imenovanje uslužbenca za sindikalnega zaupnika po predložitvi aneksa k pogodbi zaradi premestitve tudi očiten poizkus zlorabe inštituta varstva sindikalnega zaupnika po drugem odstavku 207. člena Zakona o delovnih razmerjih. Gre za poskus preprečitve neželene premestitve kolega, ki sicer po funkciji kot član izvršnega odbora sindikata takšnega varstva niti ne more uživati. Pravico do posebnega varstva uživa le predsednik Sindikata slovenskih diplomatov, kot sindikalni zaupnik na podlagi 205. člena Zakona o delovnih razmerjih oziroma kot prvi imenovani sindikalni zaupnik. Tako da tudi po obvestilu o imenovanju ... / izkljop mikrofona/

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dr. Franc Trček, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo. Hvala za odgovor. Kar nekaj časa sem ga čakal. Ker imam relativno malo časa, poglejte, gospod Karl Erjavec, vi niste le drugi najbolj izkušen slovenski politik, brez katerega ni možno od leta 2000 vzpostaviti koalicije, kot ste rekli v intervjuju za Sobotno prilogo pred volitvami, ste tudi pravnik. Kariero ste začeli na inštitutu varuha človekovih pravic in dobro veste, da to, kar ste sedaj relativno vehementno povedali in nekako tudi malo podučevali sindikat, nekako ne drži, kar se bo izkazalo tudi na sodišču. Ne bom

spet omenjal konvencije številka 87 na veliko. Kot pravnik veste, kaj piše v 8. členu slovenske ustave itn.

Skratka, pri primeru Golob gre tudi za vprašanje navsezadnje žvižgača, kako zaščititi nekega žvižgača, ki opozarja na neke težave v resorju. O tem smo se na dolgo in široko na neki predolgi seji, kjer je bilo več burk kot resne debate o problemu na Mladiki, pogovarjali, ko smo vas interpelirali. Po drugi strani se pa lahko tako tudi vprašamo, zakaj se nekega šolanega diplomata, v katerega navsezadnje je ta država dajala nek denar, premešča na neko ministrstvo za okolje in prostor, se ga po Petrovem načelu tja nekam odvrže, da bo pač tam neke pravne zadevice urejal, če malo grdo rečem. To tudi kaže na nek, blago rečeno, čuden odnos. Jaz navsezadnje nisem advokat gospoda Goloba, verjamem pa, da bo spet uspešno iztožil državo in vaše ministrstvo za relativno visoke zneske. Pa bom nadaljeval kasneje.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Minister za zunanje zadeve gospod Karl Viktor Erjavec, imate besedo za dopolnitev odgovora.

KARL VIKTOR ERJAVEC: Hvala lepa.

Moram reči, da Ministrstvo za zunanje zadeve ne sprejema samooznačevanja javnega uslužbenca za žvižgača. Mi smo to preverili na Komisiji za preprečevanje korupcije in nima tega statusa. Res pa je, da je javni uslužbenec kot žvižgač zlasti zasledoval svoj zasebni interes. Vemo pa, da so elementi žvižgača zlasti v zasledovanju javnega interesa. Javni uslužbenec večinoma neutemeljeno opozarja na domnevne nepravilnosti pri postopkih izbire diplomatov na delovna mesta v tujini, kjer je sam kandidat. Njegove navedbe o prijavih za razpisana delovna mesta, o zloglasnih govoricah, da je posamezno mesto rezervirano za določenega kandidata, seveda ne držijo. Jaz sem na zadnji seji pojasnil, kako je zapleten postopek za imenovanje na veleposlaniško mesto. Zanimivo pa je, da imamo opravka tudi s stalno diskreditacijo protikandidatov in poskusom nedovoljenega vplivanja na tiste, ki odločajo o teh stvareh. Navedeni javni uslužbenec je zoper najmanj osem uslužbencev Ministrstva za zunanje zadeve vložil kazenske ovadbe oziroma sprožil civilnopravne spore, povezane z njegovimi delovnimi spori na Ministrstvu za zunanje zadeve. Po informacijah Ministrstva za zunanje zadeve v vseh teh postopkih, ki so končani, so bile obtožbe javnega uslužbenca zavržene oziroma zavrnjene kot neutemeljene.

Moram pa reči, da institut premestitve ureja Zakon o javnih uslužbencih in je namenjen realizaciji možnosti racionalnega izkoriščanja obstoječih kapacitet za opravljanje nalog organov. Navedeni uslužbenec je diplomirani pravnik in njegovo strokovno znanje je bilo izjemno zaželeno na Ministrstvu za okolje in prostor. Ena od naših nalog je, da skušamo delo

porazdeliti tudi v državni upravi na čim bolj racionalen in učinkovit način. Zato prepustimo zadevo sodišču, naj pristojno sodišče o zadevi odloči in takrat bomo videli, kako stvari stojijo. Mislim pa, da Državni zbor ni tisto mesto, ki bi razreševalo tovrstno problematiko.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dr. Franc Trček, imate besedo za postopkovno zahtevo, da se opravi razprava o odgovoru ministra za zunanje zadeve.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Seveda bom izkoristil to možnost. Glejte, vsakemu, ki je zdaj poslušal ta pingpong med mano in gospodom Karlom, je verjetno jasno, da ste izkoristili institut premestitve, ker vam je nek tečen človek na vašem ministrstvu šel na jetra, zelo po domače povedano; upravičeno ali neupravičeno, za to so res neki drugi organi, ki se s tem ukvarjajo. Je pa seveda državni zbor, zlasti vloga opozicije je v tem, da takšne teme odpira. Navsezadnje v neki predolgo "zazujfani" kadrovske podhranjeni državi po številnih sektorjih bi človek pričakoval, da nekdo, ki je šolan kot pravnik in kot diplomat, počne na resornem ministrstvu, kar pač počne. Omenjali ste KPK, v kakšnem agregatnem stanju je KPK, vemo. Že če pridejo na kakšno sejo, ko gledamo te tri osebe, kako obraze dajejo skupaj, je že jasno, koliko je ura. V javnem interesu je tudi, da neki šolani ljudje, ki jih šolamo, tudi opravljajo svoje naloge. Da so tudi žvižgači, kot je to potrebno. Ampak iz te vaše argumentacije je bilo tipično, kot deluje ta država že 20 let, kako pogledati, da nekoga potunkaš, ne pa gledati na dobronamernost nekega žvižgača.

Niste pa mi sploh nič odgovorili na drugi del mojega vprašanja, ki se je nanašal na slabo, nezadostno koordinacijo diplomatskih predstavništev z Mladiko zlasti v določenih izjavah. Tukaj konkretno mislim predvsem na gospoda Kacina, ki ste mu nekako malo zaradi tega, ker je urejal zadevo glede sedanje evropske komisarke, podarili mesto veleposlanika v zvezi Nato, za katerega, kot sem že na zaprti seji v imenu Združene levice govoril, ni primeren. To se je zelo izkazalo ob zrušitvi ruskega letala, ki je na kratko vstopil v turški prostor, ko je od vseh veleposlanikov v Natu gospod Kacin najbolj vehementno komentiral zadevo. Ob tem gospod Kacin kot veleposlanik Republike Slovenije nam s pozicije veleposlanika v Natu, po domače povedano, nekoliko soli pamet, koliko naj investiramo v vojaški sektor in tako naprej.

Če za konec še rečem, če bi res to držalo, kako govorite o tem, kako pridemo do diplomatov, veleposlanikov, potem se ne bi dogajala vsa ta šlamastika, ki smo ji priča zadnjih nekaj let ali desetletja, na žalost številnim zelo kvalitetnim diplomatom, ki jih sočasno potunkate in ki jim moramo dati neko spoštljivo besedo in pohvalo. Včeraj sem srečal eno našo vrhunsko diplomantko, se mi je

zahvalila, ker sem jo pohvalil v Državnem zboru ... / izklop mikrofona/

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dr. Franc Trček, o vašem predlogu bo Državni zbor odločil v torek, 29. marca 2016, v okviru glasovanj.

Sedaj bo ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anja Kopač Mrak odgovorila na vprašanje gospoda Marijana Pojbiča v zvezi s povečevanjem revščine v Sloveniji.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala za besedo, spoštovani predsednik Državnega zbora, hvala za vprašanje.

Problem revščine, socialne izključenosti je eden izmed perečih problemov, zato je vprašanje več kot na mestu. Če pogledamo podatke, imamo v tem trenutku po statističnih podatkih 14,5-odstotno stopnjo tveganja revščine. Seveda vsi tisti posamezniki in posameznice, ki so v to številko vključeni, občutijo hude posledice tega stanja. Vseeno pa po drugi strani, če polegamo na stopnjo tveganja revščine v drugih evropskih državah, je pa ta v povprečju višja, znaša 17,2 %. Kar seveda ne more biti razlog za veselje, vsekakor pa je pomembno ob vsem tem povedati, da smo vseeno zadovoljni, ko nam je v preteklih letih v času največje krize, ki smo jo doživljali in preživljali, drastično naraščala, sedaj pa se je ustavila. Imamo še vedno 80 tisoč prejemnikov različnih socialnih transferjev, če štejemo denarno socialno pomoč, izredno denarno socialno pomoč in varstveni dodatek, vendar je ta številka trenutno stabilna.

Vsekakor pa kaže to stanje, da rešitve s pasivno politiko, torej s socialnimi transferi tega ne moremo učinkovito reševati, ključna so delovna mesta, zaposlitve. Pomembni so tukaj znotraj ukrepi aktivne politike zaposlovanja. Z novimi evropskimi sredstvi bodo targetirani predvsem dolgotrajno brezposelni, najranjivejši, tiste brez izobrazb, starejši in tudi mladi. Pomembni so pa tudi programi socialne aktivacije, da te dolgotrajne prejemnike denarne socialne pomoči sploh pripravijo, da se lahko vključijo v ukrepe aktivne politike zaposlovanja.

Zdaj pa vseeno, da ne bo izgledalo, da nismo nič naredili ali v preteklih letih delali, če naštejemo, leta 2013 ste na podlagi študije socialne zakonodaje sprejeli v Državnem zboru spremembe te socialne zakonodaje, delno je začela veljati jeseni 2013, delno januarja 2014. Spremembe so šle predvsem v smeri enostarševskih družin, višji otroški dodatek, izredne denarne socialne spremembe na tem področju, denarna socialna pomoč, kako se otroški dodatek upošteva. Skratka, kar nekaj je bilo narejeno, približno 21 milijonov več sredstev smo dali. Leta 2014 smo med prvimi, še pred potrditvijo operativnega programa s strani Evropske komisije, v Sloveniji sprejeli program, s katerim smo uvedli sklad za pomoč najbolj

ogroženim. Od 2014 do 2020 bo namenjeno skupaj s slovensko udeležbo 24 milijonov evrov za razdelitev hrane preko Rdečega križa in Karitasa. Leta 2015, torej v lanskem letu smo izvedli paket pomoči. Trojno je bil sestavljen: odpis dolgov, milijon devetsto evrov je bilo odpisano najbolj ogroženim, uvedli smo prvič pilotni projekt stanovanj, ki so namenjena deložiranim družinam. Prej je bila pristojnost tega zgolj v okviru lokalnih skupnosti. Vemo, da so bistvene razlike. Banke, skupaj smo z Ministrstvom za pravosodje spremembo Zakona o izvršbi, ne zaračunavajo se več izvršbe in se ne odvzemajo več sredstva za denarno socialno pomoč. Leta 2016 smo sprostili socialne transferje, denarna socialna pomoč se bo dvignila z 270 na 288 evrov. Sprostitev petega in šestega razreda otroškega dodatka, državne štipendije so že v letu 2013 mladoletni ponovno dobili, zdaj pa še peti razred, dodatno 3 tisoč 218 štipendij. Očetovski dopust, pet dodatnih dni. Bistveno višja subvencija za kosila. V letošnjem letu sledijo na podlagi evropskih sredstev programi socialne aktivacije. Je pa že dlje časa dogovorjena in je v postopku izvedbe reorganizacija centrov za socialno delo, ki je ključna, da bo več socialnega dela z ranljivimi, da bodo centri za socialno delo ponovno šli lahko na teren in odkrivali, kje so tisti problemi in z njimi aktivno delali. V končni fazi tudi sprememba socialne zakonodaje, informativni izračuni, ki bodo šli v smer poenostavitve, pa tudi odprave tistih največjih pomanjkljivosti socialne zakonodaje. Tako da na tem področju težko rečemo, da ni bilo v preteklosti nič storjenega. Vsekakor je pa ob padcu BDP za več kot 9 % v letu 2009 pričakovati, da ljudje tega ne bodo občutili, kljub temu da z vso zavestjo trdim, da sem, ko sem bila predvsem leta 2013 pa tudi v drugih na tem področju naredila vse za to, da so se sredstva, ki so bila vedno težko odmerjena, odmerjena v najboljši možni meri za socialne transferje. In tudi podatki Evropske komisije, če pogledate Slovenijo, toliko, kot mi storimo za zmanjšanje stopnje tveganja revščine in kako učinkoviti smo pri razdeljevanju, smo med boljšimi državami v Evropski uniji.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Marijan Pojbič, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovana gospa ministrica.

To, kar je bilo zdajle slišati, resnično zgleda kot nek slavospev te odlične vlade. Ne samo te vlade, tudi prejšnjih, tistih, v katerih ste sedela vi kot ministrica in vodili ta resor za delo, družino. Rekli ste, da je pereč problem revščina. Ampak še bolj pereč problem je, da revščina narašča in da podatek 14,5 % po moji osebnosti oceni je daleč od tiste realne številke, ki je v resnici realna. In tukaj imam eno zadevo od Gibanja OPS, kjer piše, kdo je kršitelj človekovih

temeljnih pravic v primeru revščine. In vam bo citiral, kaj tukaj piše, prav je, da si zapišete. Le nekaj znanih podatkov v številkah, ki jih lahko preverite na internetu in ki so tako ali drugače povezani z žrtvami kršenja temeljnih človekovih pravic zaradi revščine v samostojni Republiki Sloveniji, in sicer: "107 tisoč 488 nezaposlenih, 290 tisoč ljudi pod pragom revščine, 150 tisoč do 250 tisoč registriranih alkoholikov, prek 4 tisoč brezdomcev, 290 tisoč bolniških staležev ljudi, 525 tisoč 206 tisoč receptov za antidepresive, predlani 448 samomorov, 160 tisoč prejemnikov Rdečega križa, 54 tisoč prejemnikov socialne pomoči, 410 tisoč oseb izpostavljenih tveganju socialne izključenosti, 206 tisoč upokoencev na pragu revščine, 48 tisoč prejemnikov minimalne plače ..." in tako dalje. Jaz mislim, da so ti podatki tako alarmantni, da to, kar ste prej govorili, je nič proti tistemu, kar sem vam zdaj jaz prebral.

Sprašujem vas:

Kaj boste konkretno v najkrajšem možnem času storili, da se ta statistika ne bo nadaljevala oziroma se bo začela umirjati?

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anja Kopač Mrak, imate besedo za dopolnitev odgovora.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala, spoštovani predsednik.

Poglejte, v vseh sistemih modernega kapitalizma, če želite, imamo, na žalost ljudi, ki so izključeni s trga dela, ljudi, ki se borijo na robu družbe, in vprašanje je redistribucije, ki jo izvaja socialna politika. Dejansko je tržni sistem, ki deluje, in če boste pogledali države, ki so mnogo bogatejše, če gledamo po bruto domačem dohodku, ki ga ustvarijo, pa na žalost imajo stopnjo tveganja revščine, ki je mednarodno primerljiva – velja tako za Slovenijo, Nemčijo, Španijo, katerokoli evropsko državo in se izračunava na enak način – bistveno višjo, kot je naša. Dejstvo pa je, da je vsak posameznik, vsaka številka, ki ste jo našli, problem zase. Je pa vprašanje, seveda bi si vsak želel, da med nami v družbi ne bi bilo nobenega revnega, da bi vsi imeli zaposlitev, ampak ne boste verjeli, še celo v socializmu smo imeli brezposelne osebe, tudi v socializmu smo imeli revne ljudi in brezdomce. To je, žal, realnost. Stvar pa je politike, da tisto, kar ustvarimo, na pravičen in dogovorjen način razdelimo med tiste, ki najbolj potrebujejo pomoč, ustvarjamo pogoje, da lahko vsi na trgu dela sodelujejo v skladu s svojimi zmožnostmi in možnostmi. In to je ključno.

Misliti pa, gospod Pojbič, da bomo rešili vse težave in da v Sloveniji ne bomo imeli brezposelnih oseb, je žal nerealno. Vprašanje pa je, ali z ukrepi, ki jih imamo, to počnemo na dovolj učinkovit način v neki realni situaciji, v kateri smo. Če se je Slovenija soočala s padcem bruto domačega proizvoda, če smo imeli

naraščanje stopnje brezposelnosti takšno, kot smo imeli, in da smo hkrati z ukrepi, ki smo jih ciljno naravnavali predvsem na najbolj ogrožene, ali smo to dovolj učinkovito počeli. Seveda na podlagi teh števil lahko rečete, da nismo, po drugi strani pa v mednarodnem kontekstu so države s podobno krizo, kot smo jo imeli mi, v stopnji tveganja revščine bistveno slabše, in so tam številke, ki ste jih navajali pred tem, mnogo večje. Slovenija je še vedno med državami z najnižjo stopnjo tveganja revščine. Po drugi strani poglejte podatke Evropske komisije o tem, kje smo po učinkovitosti socialne politike glede redistribucijskega vpliva, torej kako uspešno zmanjšujemo stopnjo tveganja revščine, ki bi bila v Sloveniji preko 23 %, če ne bi imeli socialnih transferjev, smo med bolj učinkovitimi. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Marijan Pojbič, imate besedo za postopkovno zahtevo, da se opravi razprava o odgovoru ministrice za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala, spoštovani gospod predsednik.

Jasno, da v skladu s poslovnikom predlagam širšo razpravo o tem odgovoru ministrice. Hkrati moram reči, da odgovori, ki jih dobivam s strani ministrice, so praktično vedno enaki. Enostavno ne morem razumeti, da Vlada, ministrstvo, pa tudi koalicija ne razumejo kritične situacije na tem področju, o katerem govorim, in da se ne osredotočijo na reševanje problematike oziroma problema tam, kjer bi to morali storiti. In to je, da se ustvarijo pogoji za to, da se začne zmanjševati revščina. Vemo pa, kje se pogoji ustvarjajo – ko bo višja gospodarska rast in tako dalje, ne bom razlagal, mislim, da ministrstvo in ministrica to zelo dobro razume in zelo dobro ve. Ampak čisto nič se praktično na tem področju ni naredilo, razen da se še naprej kradejo državna podjetja, da slovenske delavce mečejo iz služb, firme propadajo in tako dalje. To je tisti ključni zbir kvalitetnih rešitev, ki jih je doslej sproduciral slovenski politični prostor, ta vlada in vsi ministri, ki v tej vladi sedijo.

Rad bi pa še povedal naslednje. Rekorderji v rasti avtoritarnih stališč revščine. Delež avtoritarnih stališč v naši državi močno narašča, hkrati pa je Slovenija rekorderka v rasti revščine, tudi otrok. Premik stališč v smeri avtoritarnosti na škodo demokracije sociologi v slovenskem javnem mnenju zaznavajo od leta 2009. Sociolog dr. Srečko Dragoš s Fakultete za socialno delo opozarja, da je v obdobju, v katerem so se zelo razširjala avtoritarna stališča, pri nas zelo narasla tudi revščina. Med drugim tudi zapiše, "... z rastjo deleža revnih se večja tudi delež politično apatičnega prebivalstva." Torej iz tega, kar so sociologi tukaj zapisali, se mi poraja ena misel, ali tisti, ki vodite levičarsko politiko v tej naši družbi, vodite to namensko, da povzročate točno to, da ljudje ne bi šli na

volišča. In pogledam recimo osmo volilno enoto, kjer je vedno najnižja volilna udeležba, pomeni, da je tudi največja stopnja revščine. Pojdite si pogledat od občine Kungota pa tja do Lendave, Ptuja in celotno to območje. In potem se resnično sprašujem, v kakšnem interesu ta vlada in ta levičarska politika deluje, ko govorimo o problemu revščine v tej družbi in v naši državi.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Marijan Pojbič, o vašem predlogu bo Državni zbor odločil v torek, 29. marca 2016, v okviru glasovanja.

Sedaj bo minister za gospodarski razvoj in tehnologijo gospod Zdravko Počivalšek odgovoril na vprašanje gospoda Janka Vebera glede vzdrževanja in okoljskega monitoringa rudnika živega srebra Idrija.

ZDRAVKO POČIVALŠEK: Hvala za vprašanje, gospod poslanec. Spoštovani predsednik Državnega zbora, poslanke, poslanci!

Vesel sem, da imam priložnost, da to pojasnim tudi v Državnem zboru. Namreč v medijih se v zadnjih dneh pojavlja več nepravilnih navedb o odgovornosti Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo za idrijski rudnik. Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo ni pristojno za področje rudarstva. Rudarstvo je na podlagi Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Vladi Republike Slovenije in Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o državni upravi v pristojnosti Ministrstva za infrastrukturo. Za področje rudarstva tako naše ministrstvo ne bo pripravilo novih sklepov za potrditev na Vladi Republike Slovenije. Odločno bomo nasprotovali tudi predlogom, ki bi nam nalagali obveznosti, ki niso v skladu z razdelitvijo pristojnosti med ministrstvi.

Spomniti pa moram, da je Vlada Republike Slovenije prejšnji teden potrdila, da sklep Vlade Republike Slovenije iz leta 2014 še vedno velja in mora biti izvršen. Ta pa pravi, da je zavezanec za nadaljnje vzdrževanje nezalitega dela jame in izvajanje monitoringa v vplivnem območju rudnika živega srebra Idrija pristojen javni zavod Center za upravljanje z dediščino živega srebra Idrija, ki spada pod okrilje Ministrstva za kulturo / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Janko Veber, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo, predsednik.

Resnično bi prosil, če lahko minister dokonča svoj odgovor. Vprašanje je praktično že postavljeno: Kako se bodo zagotavljala sredstva za to, da se opravljajo dela, ki so nujno potrebna zaradi vzdrževanja rudnika, ki je ogrožen predvsem zaradi zalivanja vode in monitoring in vse, kar je s tem povezano, je resnično

pomembno vprašaje, tako da prosim, da minister dokonča ta odgovor.

PRESEDENIK DR. MILAN BRGLEZ: Minister za gospodarski razvoj in tehnologijo gospod Zdravko Počivalšek, imate besedo za dopolnitev odgovora.

ZDRAVKO POČIVALŠEK: Hvala.

Skladno z vladnim sklepom je Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo odgovorno zgoj za zagotavljanje sredstev za monitoring za vzdrževanje rudnika Idrija. In ta sredstva smo zagotovili. V letu 2016 smo zagotovili 450 tisoč evrov za monitoring za vzdrževanje rudnika. Omenjena sredstva pa lahko nakažemo šele ob predložitvi programa dela in finančnega načrta CUDHg, ki ga do današnjega dne še nismo prejeli. To se pravi, center za upravljanje z dediščino. Oba dokumenta mora potrditi tudi svet javnega zavoda. Poudarjam, da je bila takšna tudi praksa v preteklih letih. Kljub temu pa smo zagotovili začasno financiranje monitoringa in vzdrževanje v rudniku za obdobje od januarja do aprila 2016, saj se zavedamo teže trenutne situacije za zaposlene ter pomena rudnika za lokalno okolje. Pretekli petek smo tako CUDHg nakazali izplačilo v vrednosti 91 tisoč evrov. Center mora tako do konca aprila 2016 pripraviti, potrditi program dela in finančni načrt, v katerem bo ustrezno opredeljena aktivnost izvajanja monitoringa in vzdrževanja rudnika Idrija. Šele nato bomo lahko sprostili tudi preostala sredstva, ki jih imamo v letošnjem proračunu zagotovljena za ta namen. Hvala.

PRESEDENIK DR. MILAN BRGLEZ: Zdaj bo minister za gospodarski razvoj in tehnologijo gospod Zdravko Počivalšek odgovoril na vprašanje gospoda Žana Mahničiča v zvezi z načrtnim izčrpavanjem in uničenjem podjetij, ki jih upravlja Družba za upravljanje terjatev bank, primer podjetja Alpina Žiri.

ZDRAVKO POČIVALŠEK: Spoštovani predsednik Državnega zbora, poslanke in poslanci!

Najprej želim poudariti, da je DUTB v svojem delovanju neodvisna. Vendar pa to nikakor ne pomeni, da lahko DUTB z družbo, katere upnik je, naredi karkoli. Zakon o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank tako določa, da mora DUTB poslovati pregledno, gospodarno, učinkovito in uspešno. Izvesti mora finančno kot tudi poslovno prestrukturiranje. Brez slednjega pa družbam tako ali tako grozi insolventnost. Vlada Republike Slovenije je do vprašanja, ali gre za izčrpavanje posameznega podjetja, kritična, ne more pa se opredeliti, saj je za ta namen ustanovila DUTB. Vendar pa kot skupščina DUTB nenehno bdimo nad delovanjem DUTB in finančno ministrstvo je od DUTB zahtevalo ... / izklop mikrofona/

PRESEDENIK DR. MILAN BRGLEZ: Vse je v redu.

Toliko časa je ostalo, glede na to, da je bilo vprašanje za dva ministra.

Prehajamo na vprašanja poslank in poslancev v prvem krogu.

Gospod Marijan Pojbič imate besedo, da zastavite vprašanje ministrici za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anji Kopač Mrak.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani gospod predsednik.

Invalidnina za telesno okvaro od uveljavitve Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ZPIZ-2, Uradni list Republike Slovenije številka, 96/12, ne sodi več med pravice, določene s tem zakonom. Njeno urejanje se prenaša v predpise s področja varstva invalidov, ki bodo uredili postopke ugotavljanja vrste in stopnje telesnih okvar. Vse dokler ti predpisi ne bodo uveljavljeni, pa lahko zavarovanci še pridobijo pravico do invalidnine, vendar v omejenem obsegu, in sicer le za telesne okvare, nastale zaradi poškodbe pri delu ali poklicne bolezni. Pri priznanju pravice se upoštevajo predpisi, veljavni do 31. 12. 2012. Težava je, da omenjeni predpisi s področja varstva invalidov še niso sprejeti in tudi nihče ne ve, kdaj naj bi bili. Do takrat pa ZPIZ ne izvaja postopkov ugotavljanja spremembe invalidnosti. Pri nekaterih boleznih se namreč stanje invalidnosti z leti poslabšuje, na primer skleroza multipla, zato bi moral ZPIZ na podlagi vloge osebnega zdravnika odločati tudi o spremembi stopnje invalidnosti in posledično višjega prejemka nadomestila za invalidnost. ZPIZ pa vse prispele vloge že nekaj let le evidentira, o njih pa ne odloča, dokler ne bodo sprejeti prej opisani podzakonski akti. Gre za povsem nemogočo situacijo, ki je po mojem mnenju nezakonita in neustavna.

Zato, spoštovana gospa ministrica, sprašujem:

Kdaj bodo sprejeti predpisi s področja varstva invalidov, ki bodo uredili postopke ugotavljanja vrste in stopnje telesnih okvar?

PRESEDENIK DR. MILAN BRGLEZ: Ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, dr. Anja Kopač Mrak, imate besedo za odgovor.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala, spoštovani predsednik.

Hvala, gospod poslanec Marijan Pojbič, za vprašanje. Kot ste navedli, se je z uveljavitvijo pokojninske reforme iz leta 2012 iz samega invalidskega zavarovanja izločil poseben zavarovalni rizik za telesne okvare in z njim povezana pravica do invalidnine oziroma denarnega nadomestila za telesno okvaro. Zakonodajalec se je odločil, da ureditev telesnih okvar ne spada v sistem pokojninskega in invalidskega zavarovanja, zato v okviru predhodnih določb ureja, da bo moral vrste in

stopnje telesnih okvar določiti minister, pristojen za zdravje, v sodelovanju z ministrom, pristojnim za varstvo invalidov, in sicer v dveh letih po uveljavitvi tega zakona. Pravico do invalidnine pa po novem zakonu lahko prejme le tisti zavarovanec, ki je pridobil telesno okvaro v okviru poškodb pri delu in poklicnih boleznih. Posebna delovna skupina, ki bo predlagala posodobitev seznama, je v ustanavljanju v okviru Ministrstva za zdravje.

Skladno s 403. členom Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju vrste in stopnje okvar določi minister, pristojen za zdravje, v sodelovanju z ministrom, pristojnim za varstvo invalidov. 16. julija 2014 je Ministrstvo za zdravje sprejelo sklep o imenovanju članov delovne skupine za pripravo osnutka pravilnika o vrstah in stopnjah telesnih okvar. Skupina zastavljene naloge ni opravila zaradi različnih razlogov. Ministrstvo je sporočilo, da je novo delovno skupino ustanovilo 19. 2. 2016. Njihova naloga je, da opravijo te bistvene naloge do 30. 6. 2016.

Torej Ministrstvo za zdravje je ustanovilo to delovno skupino in do 30. 6. se pričakujejo rezultati. Mi smo se tudi s socialnimi partnerji v okviru podpisanega socialnega sporazuma to zavezali, naše ministrstvo pa v okviru bele knjige naslavlja tudi to vprašanje, torej invalidsko zavarovanje, vendar dejansko tudi v beli knjigi, ki smo jo danes malce strokovno, kmalu bo pa tudi javno dosegljivo, predebatirali na ministrstvu, je dejansko podlaga, da se te telesne okvare, da se poklicne bolezni določijo. Na podlagi tega bomo pa šli tudi v diferencirano stopnjo na področju zavarovanja za te rizike in bodo drugo leto po našem planu večje spremembe na področju invalidskega zavarovanja v delu. Osnova pa je, da je z zakonom, ki ste ga omenili, torej z ZPIZ-om je prenesena odgovornost za postavitev tega okvira poklicnih boleznih na Ministrstvu za zdravje. In ta delovna skupina mora dati rezultate do 30. 6. 2016. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Marijan Pojbič, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora. Ne želite. V redu.

Dr. Matej T. Vatovec, imate besedo, da zastavite vprašanje ministru za gospodarski razvoj in tehnologijo Zdravku Počivalšku.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala, gospod predsednik. Spoštovani minister!

Vaše ministrstvo je pred kratkim skupaj z Gospodarsko zbornico Slovenijo pripravilo konferenco z naslovom Kaj bo sporazum TTIP prinesel slovenskemu gospodarstvu? Splošno sporočilo te konference je bilo, da TTIP prinaša pozitivne posledice za slovensko gospodarstvo, vendar dejansko vsaj dve študiji jasno kažeta, da takšnih pozitivnih gospodarskih učinkov ne bo. Po eni študiji bodo ti učinki vidni šele na tretji decimali, po drugi pa je Slovenija uvrščena na sam rep po predvidenih gospodarskih učinkih

sporazuma. Seveda trgovinski in investicijski sporazumi prinašajo mnoge druge vidike ogroženosti socialnih, delavskih, okoljskih in potrošniških standardov, regulatorno sodelovanje in sodni sistem za investitorje. Če omenimo le tiste, ki so najbolj očitni.

Vendar ravno zaradi nedemokratične in netransparentnega pogajalskega procesa točno besedilo tega TTIP sporazuma ni znano, je pa že objavljeno pravno prečiščeno besedilo sporazuma med Evropsko unijo in Kanado, tako imenovane CETA. Študija Centra poslovne odličnosti Ekonomske fakultete v Ljubljani je pokazala simuliran kumulativni učinek na rast BDP v višini približno 0,01 %, torej ene stotinke odstotka v desetletnem obdobju. Učinki na gospodarsko rast bodo torej povsem zanemarljivi. Argument rasti kot ključni razlog za sklepanje takšnih sporazumov s Slovenijo torej ne velja, veljajo pa opozorila tako za določene sektorje gospodarstva kot za prej omenjene grožnje, ki jih zadevni sporazumi vsebujejo. Nobene kritične distance do sporazuma TTIP ne vsebuje niti zapis na spletni strani Vlade, ki enostransko predstavlja in zagovarja TTIP kot veliko priložnost ter popolnoma nekritično ponavlja promocijske zapise Evropske komisije, in to kljub temu, da tako za Slovenijo kot za Evropsko unijo in ZDA mnoge študije dokazujejo, da te navedbe preprosto ne držijo. Zato vas sprašujem:

Ali je vaše ministrstvo na podlagi rezultatov omenjene študije revidiralo svoja stališča do sporazuma CETA oziroma bo rezultate upoštevalo pri nadaljnjem opredeljevanju do tega sporazuma?

Ali imajo ministrstva in predsednik Vlade poenoteno stališče, ki ga zastopajo v pogajanjih glede TTIP in sporazuma CETA?

Ali lahko pričakujemo, da bo promocijsko besedilo, ki je objavljeno na spletni strani Vlade, popravljeno tako, da bo bolj nevtralnno predstavilo omenjene sporazume, tudi v skladu z opravljenimi študijami, in bo vsebovalo tudi opozorila na številne grožnje, ki jih trgovinsko-investicijski sporazumi prinašajo? Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Minister za gospodarski razvoj in tehnologijo gospod Zdravko Počivalšek, imate besedo za odgovor.

ZDRAVKO POČIVALŠEK: Spoštovani predsednik Državnega zbora, poslanke in poslanci!

Gospod poslanec, hvala za vprašanje. Slovenija je podpirala pogajanje za sklenitev CETA sporazuma z vidika odpiranja novih poslovnih priložnosti za slovenska podjetja na oddaljenih trgih. Študija je pokazala, da dejansko ne bo neposrednih pozitivnih gospodarskih učinkov, zato bo Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo aktivno pristopilo k seznanjanju podjetij s priložnostmi, ki jih daje sporazum. Pomembne vsebinske novosti, ki bodo odločilne glede dejanske

podpore Slovenije besedilu sporazuma, je prineslo pravno prečiščenje besedila CETA. Po vzoru TTIP je bil spremenjen celoten investicijski del, ki ga Slovenija glede na sklepe Državnega zbora z dne 17. 7. 2015 ne more podpreti. Besedilo CETA je po pravnem prečiščenju pisano, kot da gre za sporazum v izključni pristojnosti Evropske unije, Slovenija pa tako kot druge države članice poudarja, da je CETA mešani sporazum, ki mora biti ratificiran tudi v državah članicah Evropske unije, se pravi, ne samo na Evropski komisiji. Iz določb CETA o začasni uporabi izhaja, da je določena primarna začasna uporaba celotnega sporazuma. Slovenija se načeloma zavzema za začasno uporabo sporazuma, vendar samo v tistem delu, ki je tradicionalno in neizpodbitno v izključni pristojnosti Unije, trgovina, zadeve v zvezi s trgovino, brez investicijskih določb. Slovenija meni, da bi bilo treba pred sprejetjem sklepa o podpisu in začasni uporabi CETA jasno določiti tiste dele sporazuma, ki se ne bodo začasno uporabljali, in prilagoditi besedilo sporazuma tako, da bo jasno odražalo mešano naravo sporazuma. Če bi pristali na podpis in začasno uporabo sporazuma v takšni obliki, kot ga predlaga Evropska komisija, bi to lahko pomenilo nevaren precedens za vse ostale sporazume in postopke v zvezi s prostotrgovinskimi sporazumi, hkrati pa pomeni odpoved delu suverenosti države in izključitev nacionalnih parlamentov iz ratifikacijskih sporazumov, tu predvsem mislim na zadevo v povezavi s TTIP.

Stališča Republike Slovenije do posameznih vprašanj v okviru pogajanj, se pravi glede uskladitve med nami za TTIP in CETA, se oblikujejo sproti, oblikujejo se glede na potek pogajanj, in sicer po vsakokratnem medresorskem usklajevanju z vsemi pristojnimi ministrstvi in drugimi državnimi organi. V to medresorsko usklajevanje so vključeni praktično vsi resorji, njihovi predstavniki so tudi člani tako imenovane četrte delovne skupine, ki obravnava vprašanja trgovinske politike, in se redno srečujejo. Glede na navedeno so tudi naša stališča do posameznih vprašanj skladna s stališči pristojnih organov. Poleg tega se stališča usklajujejo še z Gospodarsko zbornico Slovenije, redno pa poteka tudi izmenjava informacij z nevladnimi organizacijami. Vlada Republike Slovenije je do sedaj obravnavala eno podrobno informacijo o poteku pogajanj za sporazum CETA, TTIP in TiSA, dvakrat letno pa so obravnavana izhodišča za sodelovanje ministra na Svetu za zunanje zadeve v formatu trgovinskih ministrov, občasno pa tudi glede CETA sporazuma. Predsedniku Vlade Republike Slovenije posredujemo tudi dodatne informacije o poteku pogajanj.

V zvezi z internetnimi stranmi pa lahko rečem, da v zvezi z objavo sporazuma na spletni strani Vlade Republike Slovenije sporočamo, da je ažuriranje spletne strani Vlade Republike Slovenije v teku, predvideno je oblikovanje

novega besedila, ki bo odražalo tudi do sedaj oblikovana stališča Republike Slovenije, ki jih zagovarjamo v okviru delovnih skupin v Bruslju. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima mag. gospa Tanja Cink, ki bo postavila poslansko vprašanje ministrici za izobraževanje, znanost in šport, dr. Maji Makovec Brenčič.

MAG. TANJA CINK (PS SMC): Spoštovana predsedujoča, predstavniki Vlade, kolegice in kolegi!

Problem pomanjkanja logopedov in posledično zagotavljanja ustrezne logopedске pomoči otrokom, je na Goriškem splošno znan, verjetno pa je tudi drugje v Sloveniji. Domnevamo lahko, da prihaja do problema zato, ker ni na voljo zadostnega števila logopedov, ker Pedagoška fakulteta v Ljubljani študij logopedije izvaja vsako drugo leto in tako izobrazi premalo strokovnjakov za tovrstno obliko pomoči. V svojem poslanskem vprašanju se na vas, spoštovana ministrica, obračam na osnovi konkretne pobude otroškega vrtca v občini Ajdovščina, od koder prihajam. V vrtcu pojasnjujejo, da so po dveh šolskih letih prizadevanj in aktivnega iskanja logopeda v tem šolskem letu tega vendarle dobili, se pa to pozna sedaj pri otrocih, ker jih je veliko, ki so tik pred vstopom v šolo, in doslej niso imeli zagotovljene logopedске pomoči, pa bi jo morali imeti. Starše so sicer usmerjali v bližnje zdravstvene ustanove, kjer pa prav tako ni bilo zagotovljene logopedске pomoči oziroma je bila tam čakalna doba zelo dolga. Zaposlitev logopeda v šolskem letu 2015/2016 v vrtcu ocenjujejo kot izjemno pridobitev, nikakor pa ne odgovarja na potrebe v celoti, ker je problem tudi dislociranost enot vrtca, ki so na štirinajstih lokacijah, in je tako zaposlitev enega logopeda občutno premalo.

Glede na vse povedano me zanima vaš pogled na predstavljen problem in kaj v zvezi s tem nameravate kot ministrica storiti, da se ta težava dolgoročno gledano odpravi?

Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo dajem ministrici za izobraževanje, znanost in šport dr. Maji Makovec Brenčič, da poda odgovor. Izvolite.

DR. MAJA MAKOVEC BRENČIČ: Spoštovana predsedujoča, spoštovana gospa poslanka, spoštovani zbir!

Gre za aktualno vprašanje, ki ni povezano samo z razvojem študijskih programov, ampak seveda tudi z možnostjo prehoda na trg dela in zagotovitvijo delovnih mest znotraj vzgoje in izobraževanja, kar se tiče

ponudbe logopedov in izvajanje vseh aktivnosti. Naj najprej pojasnim področje razvoja študijskih programov, in sicer sam Zakon o visokem šolstvu prepušča in seveda dopušča, da se fakultete same oziroma univerze kot celote odločajo o predlaganih študijskih programih. Konkretno študijski program, o katerem govorite, se razpisuje dvoletno, vendar pa se število vpisanih in tudi obsežnost študijskega programa nadgrajuje. Zato imamo danes že od leta 2011, ko je bil tudi prvič spet spodbujen ta program, konkretno na fakulteti, ki ste jo imenovali, že 22 diplomantov. Zakaj je vendarle ta program poseben? Gre za to, da smo tudi v skladu z analizo, ki smo jo opravili na področju obravnave otrok s posebnimi potrebami v Sloveniji, ugotovili tudi to, da je področje logopedije pa ne samo logopedije, tudi tiflopedagogi in seveda vse ostale specializirane usmeritve tiste, ki lahko tudi v rehabilitacijskih pedagoških prijemih močno pomagajo. V ta namen smo tudi že razvili znotraj ministrstva sistem spremljanja oziroma ga bomo v nadaljevanju gradili na posameznih programih zaposljivosti in seveda na koncu tudi zaposlenosti. Ni pa v tem primeru vse vezano samo na izobraževalni program. Kot že povedano, vezano je tudi na prehod na trg dela in seveda s tem tudi financiranje ustreznih pedagogov oziroma v tem primeru logopedov in tiflopedagogov. Tisto, kar pa je pomembno, pa je, da spodbujamo na naši strani seveda glede na potrebe, ki so, te pa so zelo različne tudi regionalno, vi ste nanizali predvsem problematiko razpršenosti, kar je dejstvo, ker gre za dislocirane enote, hkrati pa seveda tudi v urbanih delih že primanjkuje tudi teh vrst profilov. Zato bomo tudi spodbujali trend vpisa na te programe, vendarle pa morajo biti programi kakovosti, zagotovljeni seveda z ustrežno raziskovalno, študijsko in pedagoško podporo, kljub temu pa po pogovorih z institucijami, ne le v Ljubljani ampak tudi na Primorskem, torej tudi Univerza na Primorskem je tista, ki lahko izvaja določen del skozi program inkluzivne pedagogike, skušamo seveda razvijati ne le odnos do spodbujanja razvoja vpisanih mest, ampak tudi seveda potem na prehod trga dela, kar pa je močno vezano seveda tudi na lokalne skupnosti in izražanje potrebe znotraj lokalnih skupnosti.

Kar se tiče celotnega področja tako imenovanih posebnih potreb, še posebej pri zgodnji obravnavi, kjer je seveda ta pristop močno spodbujen in tudi koristen, pa kot veste, že razvijamo poseben programe tudi znotraj kohezijske politike in tudi ta del bo sodil v obravnavo tako imenovanih posebnih potreb in opolnomočenja profesionalnega kadra znotraj posebnih potreb. Najlepša hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Gospa Nada Brinovšek bo postavila poslansko vprašanje ministrici za zdravje gospe Mariji Milojki Kolar Celarc. Izvolite.

NADA BRINOVŠEK (PS SDS): Predsedujoča, hvala za besedo.

Prejšnji teden je celotno Slovenijo močno šokirala vest, da je 52-letni pacient v novemu urgentnemu centru v Šempetrski bolnišnici umrl, ker so mu namesto kisika dovajali anestetik oziroma bolj poznan smejalni plin. Po najnovejših podatkih se je tragični dogodek zgodil zaradi napake pri inštalaciji seveda, saj sta bili dovodni cevi za kisik in pa smejalni plin zamenjani. Več kot očitno je, da je šlo pri vsem skupaj za človeško napako, ki pa je vse do danes noče priznati še nihče. Kmalu po dogodku ste ministrica izjavili, da ne prevzimate nikakršne odgovornosti, in pa tudi zatrdili, da je ministrstvo korektno vodilo investicijo z vsemi potrebnimi nadzornimi inštitucijami in pa v skladu za zakonodajo. Ta izjava je seveda v kontekstu inštitucije, ki jo vodite, in pa funkcije, ki jo upravljate, seveda dvomljiva, bi rekla, saj je povsem jasno, da je bilo ministrstvo najprej naročnik investicije in pa tisti, ki je preko nadzornih inštitucij spremljal gradnjo in pa ob koncu tudi prevzel novozgrajeni objekt. Tudi predsednik Računskega sodišča Tomaž Vesel je poudaril, da je v temu primeru odgovoren tudi naročnik investicije, torej Ministrstvo za zdravje. Tudi direktorica šempetrske bolnišnice, ki je sicer takoj ponudila svoj odstop, je dejala, da bolnišnica ni bila investitor, zato tudi ne more nositi odgovornosti pri tem tragičnem dogodku. Ker je bil Šempetrski urgentni center v uporabo predan konec lanskega leta, se povsem logično zastavlja tudi vprašanje, kako je potekala gradnja in pa oprema ostalih novozgrajenih urgentnih centrov po celi Sloveniji, in ali obstaja verjetnost, da se takšni ali podobni tragični dogodki ponovijo?

Spoštovana ministrica, sprašujem vas oziroma zanima me:

Ali poteka kakršna koli preiskava tudi o tem, da je morebiti zaradi te napake v teh treh mesecih po otvoritvi urgentnega centra v Gorici umrl še kdo?

Direktorica bolnišnice je namreč dejala, da so imeli v temu času 9 primerov oživiljanja in da so bili v 5 primerih uspešni.

Ali se ministrstvo res ne čuti odgovorno za tragični dogodek v šempetrskem urgentnem centru?

Ministrica, vi ste podpisali sklep o imenovanju projektne skupine, ki je pripravila standarde, popise opreme, javni razpis in pa seveda izbrala izvajalce. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo dajem ministrici, gospe Mariji Milojki Kolar Celarc, da poda odgovor. Izvolite.

MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC: Hvala za besedo, spoštovana podpredsednica. Spoštovana poslanka Brinovškova, spoštovani ostali prisotni poslanci in poslanke!

Ministrstvo za zdravje iskreno obžaluje dogodek, ki se je zgodil v Splošni bolnišnici dr. Franca Derganca v Šempetru pri Novi Gorici. Ker pa preiskava ni končana, izsledkov ne želimo prejudicirati, zato bom pojasnila sledeče. Na Ministrstvu za zdravje se ves čas zavzemamo za izboljšanje kakovosti in varnosti, zato spodbujamo vse izvajalce, da opozorilne, nevarne dogodke analizirajo in o njih verodostojno poročajo ter s tem preprečijo njihovo ponovitev in morebitno škodo za druge bolnike. V primeru gradnje urgentnih centrov – tako je bilo tudi v primeru UC Nova Gorica – je ministrstvo na javnih razpisih izbralo izvajalce del, ki so nominirali svoje podizvajalce. Skladno z Zakonom o graditvi objektov smo kot investitor zagotovili tudi gradbeni nadzor. Na objektu so ob gradnji potekale redne tedenske koordinacije, na katerih se je spremljalo uresničevanje terminskega plana ter napredek na projektu. Pred prevzemom urgentnih centrov je, ker je možen količinski prevzem, Ministrstvo za zdravje aktivno preverilo, ali oprema količinsko in kakovostno ustreza razpisnim pogojem. Na podlagi vpisov izvedenih del v gradbeno knjigo, potrditve le-teh s strani nadzora ter predložitve vseh ustreznih izjav o skladnosti in kakovosti vgrajenih materialov in izvedenih del Ministrstvo za zdravje ni imelo nobenega razloga, da bi dvomilo v opravljeno delo izvajalcev. Za nadzor nad gradbeno- obrtniškim in instalacijskim deli smo prav tako izbrali izvajalca nadzora. In dolžnost izvajalca nadzora je, da spremlja dela na gradbišču vsak dan. Pred pridobitvijo uporabnega dovoljenja je posebna komisija, ki jo imenuje upravna enota, izvedla tehnični pregled objekta. Pri tem je moral izvajalec predložiti vse ustrezne listine, kot so, na primer, projekt izvedenih del, dokazilo o zanesljivosti objekta ter vso drugo uradno dokumentacijo, po kateri naročnik sprejme odločitev, da je objekt ustrezen. Naloga projektne sveta za urgentne centre pa je bila, da je spremljal, usmerjal in nadzoroval izvajanje projekta urgentnih centrov, zato so bili v ta svet imenovani tudi vsi strokovnjaki z različnih področij, od anesteziologije, kirurgije, internistike in drugih dejavnosti. Tako so bili med njimi tudi številni vodje urgentnih centrov. In ta projektni svet je potrdil tudi enotno metodologijo oblikovanja urgentnih centrov, ki je zajemala tudi nameščanje medicinske in ostale opreme. S tem je bilo zagotovljeno, da je za vse prebivalce Republike Slovenije enak standard pri obravnavi. Pri izgradnji vseh centrov je Ministrstvo za zdravje sledilo mednarodnim standardom za opremljanje urgentnih centrov in veljavni slovenski zakonodaji, kar seveda dokazuje vsa dokumentacija. Gradnje so potekale v skladu s terminskimi plani, ki so bili sestavni del razpisnih dokumentacij in pogodb. Izvajalci pa so se ob podpisu pogodbe z zastavljenimi roki strinjali. Izvajalci so delo v urgentnem centru Nova Gorica končali v pogodbenem roku, to je bilo konec oktobra leta

2015. Medtem ko veste, da je formalno center pričel delovati 1. januarja 2016. Med drugim je bila bolnišnica tudi v enem delu soinvestitor. Na koncu, ko bodo zaključeni vsi postopki v zvezi z nastalim dogodkom, ko bodo vsi za to pristojni organi ugotavljali, kje je prišlo do napake, bo seveda ministrstvo ukrepalo v skladu s svojimi pristojnostmi. Hvala.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Za dopolnitev odgovora dajem besedo gospe Nadi Brinovšek.

NADA BRINOVŠEK (PS SDS): Hvala še enkrat.

Poglejte, ministrica, zdajle ste povedali marsikaj, česar vas sploh nisem vprašala. Jaz sem malo bolj konkretne odgovore pričakovala na svoja vprašanja. Pa med drugim ste tudi rekla, da se zelo zavzimate za izboljšanje kakovosti in pa varnosti. Kje je pa tu odgovornost? Glejte, vi kot naročnik, ste odgovorni. Kot naročnik ste odgovorni. In prav je, da sledite mednarodnim standardom, samo jaz se bojim, da se ti mednarodni standardi ne bodo v kakšnem negativnemu smislu pokazali tudi na drugih urgentnih centrih.

Zanima me pa še, v zvezi s tem:

Ali boste odstopili iz mesta ministrice za zdravje, če se izkaže, da ste odgovorni oziroma soodgovorni za tragičen dogodek?

Če se izkaže, da so za ta tragični dogodek odgovorne nadzorne inštitucije, ki so seveda spremljale to gradnjo, kako boste ukrepali proti njim?

Hvala za odgovor.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Za dopolnitev odgovora dajem besedo ministrici, gospe Mariji Milojki Kolar Celarc.
Izvolite.

MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC: V slovenskem pravnem redu je zelo jasno navedeno, za kaj je odgovoren naročnik oziroma investitor. Naj vse inštitucije pregledajo, vsa dokumentacija je na voljo, na razpolago. Kar se tiče Ministrstva za zdravje, kot naročnika in investitorja, je opravilo vse naloge, aktiviralo vse potrebne nadzornike, spoštovalo javne razpise in vse dela v skladu z veljavno zakonodajo. Zaradi tega ne želim špekulirati, niti dajati nekih sodb, za to imamo v tej državi organe, ki bodo to ugotavljali. Ko bo enkrat jasno, kdo je naredil napako, kako je, se bomo pa lahko pogovarjali o tem.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Gospod Jožef Horvat bo postavil poslansko vprašanje ministru za finance, dr. Dušanu Mramorju.
Izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, spoštovana podpredsednica.

Spoštovani gospod minister za finance, dr. Dušan Mramor, po zasedanju finančnih ministrov držav z evrom, ki je potekalo 7. marca 2016, je predsednik Evroskupine Jeroen Dijsselbloem, sicer vaš nizozemski kolega, sporočil, da mora Slovenija storiti več za spoštovanje evropskih proračunskih pravil. V Evroskupini so izpostavili, da je strukturni napor za uresničevanje srednjeročnega fiskalnega cilja v letu 2016, le 0,1 % bruto domačega proizvoda namesto 0,6 % BDP. Slovenija je zdrsnila v skupino držav, kjer obstaja tveganje neskladnosti z zahtevami Pakta za stabilnost in rast oziroma evropskimi proračunskimi pravili. Evropska komisija v poročilu o državi Slovenija 2016, ki vključuje poglobljen pregled preprečevanja in odpravljanja makroekonomskih neravnotežij, med drugim v poglavju 2.3 Fiskalna vzdržnost napoveduje, citiram, »da bo imela Slovenija naslednje leto, ob nespremenjenih politikah, največji strukturni primanjkljaj v evro območju, in sicer 2,8 % BDP, pri čemer znaša povprečje evro območja 1,4 % BDP. Strukturni primanjkljaj se je v Sloveniji od leta 2012 dejansko poslabšal, medtem ko se je v evroobmočju kot celoti stalno izboljševal,« konec navedka.

Spoštovani gospod minister, sprašujem vas:

S katerimi strukturnimi ukrepi, s katerimi strukturnimi reformami bo vlada realizirala za letos načrtovani strukturni napor, ki znaša 0,6 % BDP?

Kakšni bodo strukturni učinki vsakega posameznega zakona, ki ga bo vlada predlagala v sprejem državnemu zboru?

Brez ocene o strukturnem učinku vsakega posameznega zakona, po naši oceni, strukturnega primanjkljaja ne bo mogoče odpraviti. Hvala lepa za vaše odgovore, gospod minister.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo dajem ministru za finance dr. Dušanu Mramorju, da poda odgovor.

Izvolite.

DR. DUŠAN MRAMOR: Spoštovani poslanec, Jožef Horvat. Rad bi poudaril, da je bil s sprejetim proračunom za leto 2016 načrtovan nominalni deficit, se pravi primanjkljaj, ki bo za 0,6 % bruto domačega proizvoda nižji glede na leto 2015, glede na proračun leta 2015, kar je v jeseni glede na izračune Umarja in preračune Ministrstva za finance kazalo na ustrezno zmanjšanje tudi strukturnega primanjkljaja. Tudi Evropska komisija je jeseni ugotovila, da je predlagan proračun za leto 2016 pretežno skladen s pravili EU.

Pa naj grem neposredno na vaše vprašanje, katere strukturne ukrepe je sprejela vlada, da bi v letu 2016 dosegli to znižanje primanjkljaja, ki je s paktom stabilnosti in rasti zahtevano. Jaz se

bom omejil samo na določene, ker vsega skupaj je bilo samo za leto 2015 57 ukrepov, za leto 2016 pa ne vem točne številke, koliko ukrepov je bilo, ampak te ključne za 2016 in potem tudi za 2015, ki so imeli učinek tudi v letu 2016, kot strukturni dolgoročni, bi vam jih naštel. Se pravi, se bom osredotočil na nekatere. Prvi tak je omejitev maksimalne višine prejemkov za starševsko in očetovsko varstvo na 2-kratnik povprečne plače in podaljšane ukrepe znižanega izplačila očetovskega in starševskega nadomestila na 90 % osnove, z učinkom v višini 24 milijonov evrov. Ukrepi na področju plačila zdravstvenih storitev vojnim veteranom v višini 5 milijonov, podaljšanje ukrepov na področju pomoči ob rojstvu otroka in pri otroških dodatkih v višini 11,7 milijona evrov, omejitev nagrad članom SAZU v višini 0,7 milijona evrov, povečana učinkovitost pri odmeri in pobiranju javnih dajatev, nadaljevanje ukrepov za boj proti sivi ekonomiji, delu in zaposlovanju na črno ter učinkovitejše upravljanje kapitalskih naložb s skupnim učinkom v višini 170 milijonov evrov, učinkovitejše javno naročanje v višini 45 milijonov evrov, zmanjšanje stroškov financiranja javnega dolga v višini 15 milijonov evrov in ukrepi za izboljšanje učinkovitosti in organizacijske racionalnosti javnega sektorja v višini 40 milijonov evrov. Hkrati je bil pomemben dolgotrajen ukrep tudi trajno povečanje stopenj DDV na 22 % in 9,5 %, to je nižja stopnja, katerega letni učinek je 300 milijonov evrov in uvedba davčnih blagajn s predvidenim učinkom 75 milijonov evrov. To so bili ukrepi, ki smo jih sprejeli konec leta 2015 za leto 2016. Poleg naštetih pa so bili že za leto 2015 uvedeni ukrepi z učinkom tudi v letu 2016, in sicer novela Zakona o davku na finančne storitve prinaša učinek v višini 13 milijonov evrov letno, novela Zakona od davka na zavarovalne posle 17 milijonov evrov, zmanjšanje obsega oprostitve zaradi emisij CO₂ v ocenjeni vrednosti 26,5 milijona evrov, centralizacija javnih naročil in najširša uporaba modula E obratne dražbe 80,5 milijona evrov, centralizacija državne informatike 9 milijonov evrov, centralizacija upravljanja državnega premoženja in najemnin 1,2 milijona evrov, uporaba modelu e-vročanje po ZUP 1 milijon evrov, uvedba polnega plačila prispevkov na študentsko delo v višini 58,3 milijona evrov, omejitve plačila prispevkov neinvalidom v invalidskih podjetjih na 2,5-kratnik minimalne plače v višini 3 milijone evrov, nadomestitev nepovratnih subvencij v povratna sredstva višini 27 milijonov evrov, ukrepi za izboljšanje delovanja sodstva v višini 11 milijonov evrov in racionalizacija na gospodarskih javnih službah v višini 6 milijonov evrov. To niso vsi ukrepi, ampak tisti, ki imajo nekoliko večjo težo.

Vsi ti ukrepi so bili seveda nujni, drugače ni mogoče znižati primanjkljaja, na okroglo recimo, 240 milijonov evrov. Ti ukrepi imajo dolgoročnejši značaj. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Gospod Jožef Horvat imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora. Izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospod minister, za te vaše odgovore.

Strinjam se, da je bil vložen napor, strinjam se, da je bil nominalni, poudarjam, nominalni deficit zmanjšan, lahko govorimo o 240 milijonih. Težko se pa strinjam, da bi vsi ti ukrepi, ki ste jih sistematično našli, da so to tudi strukturni ukrepi. Po moji oceni niso. Vsi najbrž ne vplivajo na našo boljšo strukturo, vsi verjetno tudi ne vplivajo na povečanje konkurenčnosti Republike Slovenije, ki je problematična, ki bi lahko bila boljša. In jaz tudi nisem ravno navdušen nad tem, da smo nominalni deficit proračuna Republike Slovenije za leto 2016 zmanjšali tako, da občinam nismo dali toliko, kot to veleva zakonodaja in kot nas nenazadnje opozarja tudi predsednik Računskega sodišča, in nisem navdušen tudi nad tem, da pravzaprav obrambnega proračuna že kar nekaj časa ne financiramo tako, kot to velevajo naše mednarodne zaveze.

Sprašujem, gospod minister, ali morda nameravate in če, potem kdaj, uporabiti 11. člen Zakona o fiskalnem pravilu, ki prvi, če vlada na podlagi ocene fiskalnega sveta, ki ga sicer še nimamo, ugotovi, da se srednjeročna uravnoveženost ne izvaja v skladu s 3. členom Zakona o fiskalnem pravilu ali, poudarjam, ali če Republika Slovenija prejme priporočilo oziroma poziv Sveta zaradi odstopanja od določb pakta za stabilnost in rast, minister pristojen za finance, to ste vi, gospod minister, uporabi ukrepe, ki so določeni v zakonu, ki ureja javne finance, za namen srednjeročnega uravnoveženja javnih financ?

Moje vprašanje:

Ali razmišljate o tem, da bi uporabili 11. člen, to je popravljalni mehanizem Zakona o fiskalnem pravilu?

Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Za dopolnitev odgovora dajem besedo ministru za finance dr. Dušanu Mramorju. Izvolite.

DR. DUŠAN MRAMOR: Najlepša hvala.

Mogoče samo eno kratko pojasnilo v zvezi z ocenami, ki jih občasno daje Evropska komisija, prva je bila v jeseni, potem zdaj je marčevska ocena na podlagi njihove zimske napovedi, potem pride maja ocena na podlagi spomladanske napovedi. Te ocene skladnosti gibanja primanjkljaja posamezne države s paktom stabilnosti in rasti računa Evropska komisija na podlagi svojih vhodnih podatkov zelo mehanično, z modelom. Ta model ima vrsto problemov in rezultati so, čeprav če se malo

pohecem, ker je bilo na seji Evroskupine rečeno, da so raketni znanstveniki tisti, ki so ta model naredili, jaz bi pa rekel, da je to čisto lahko res in da je ta model dober za določene države, ampak za Slovenijo pa raketa zagotovo ne leti, zaradi tega, ker doda popolnoma napačne rezultate ven. Če vam samo dam kot primer, ta model ven vrže, da je potencialna rast bruto domačega proizvoda, se pravi, da imamo kapaciteto za rast 0,7 % bruto domačega proizvoda, ko vemo, da je pri nizki, pri letu, ko imamo najnižjo rast zdajle v zadnjih letih predvidena rast 1,8 %. Torej, če je 0,7 potencial, 1,8 bo pa dejanska, potem ta model vrže ven, po domače povedano, da mi imamo pregreto gospodarstvo. In ker imamo pregreto gospodarstvo, bi morali narediti suficit, praktično, se pravi, presežek v proračunu, da bi bili v skladu s pravili. Seveda pa vsi kazalci kažejo, da mi nikakor nimamo pregretega gospodarstva. Imamo deflacijo, pregreto gospodarstvo ima visoko inflacijo. Imamo brezposelnost, nezaposlenost, ki je višja od dolgoročne ravni. Se pravi, tudi tukaj ni nobenega pritiska. Imamo ogromno presežek v plačilni bilanci. Se pravi, model vrže ven popolnoma napačne podatke. To sem jaz tudi odprl na Evroskupini in osem držav je zdaj podpisalo poseben dopis Evropski komisiji, ker je podobno za njih, ampak za Slovenijo je daleč najslabše, mi smo osamelec, ki štrlimo ven, po domače povedano, da model ni ustrezen in da se moramo o njem pogovoriti. Tudi Evropska komisija si je zadala nalogo, da ta model še enkrat prevetri in mogoče najde kakšno bolj preprosto, mogoče ne raketno znanost, ampak nekaj kar bo v praksi bolje delovalo.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Gospod Jožef Horvat, imate besedo, postopkovno zahtevo, da se na naslednji seji opravi razprava o odgovoru ministra za finance. Izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa za besedo.

Ja, res predlagam, da Državni zbor odloča o tem, da na naslednji seji Državnega zbora opravimo razpravo o tem zelo pomembnem vprašanju, pred katerim se nahaja Republika Slovenija.

Jaz, gospod minister, vam zaupam, ker razlagate glede metodologije, glede modela, me pa nekoliko čudi. Čudi me to, da vsa Evropska unija ne premore toliko ekonomskega in javnofinančnega znanja, če hočete, da bi pa postavila nek model, neko metodologijo da se ne bi danes leta gospodovega 2016 pogovarjali o tem, ali je pa zdaj ta metodologija, ta model, dober ali ne. To me zelo čudi, mi smo si neka evropska proračunska pravila postavili, tudi nacionalni parlamenti so sprejeli zakonodajne pakete, vendar zdaj vidimo, da smo se zmotili,

da ne gre za pravilne modele, da ne gre za pravilno metodologijo. To me zelo, zelo čudi.

In mislim, kolegice in kolegi, da zdaj ni več čas, da bi razpravljali o metodoloških vprašanjih ali o tem, kako velik naj bo napor in kaj bi bile lahko posledice, na primer znižanje dinamike rasti, manjši prirast delovnih mest in podobno. Zdaj je treba upoštevati zakonske zaveze in stvari preprosto narediti. V letu 2016 moramo doseči znižanje strukturnega ne nominalnega, strukturnega primanjkljaja v višini 0,6 % bruto domačega produkta. Imamo vse pogoje.

In, gospod minister, danes, ponavljam, če nimate podpore v koaliciji za učinkovite strukturne reforme, jih iščite v opoziciji ali pa vsaj v enem delu, v desnem bloku opozicije jih boste našli. Le s pravimi rešitvami pridite. Torej, razlogov za odlašanje ni več. Pa še to, gospod lštvan Sekuli iz Evropske komisije vam je, gospod minister, že zadnjič, pred kakršnimi 14 dnevi citiral tisto reklamno parolo podjetja Nike, ki se glasi Just do it – kar naredite. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa, gospod Jožef Horvat. O vašem predlogu bo Državni zbor odločil v torek, 29. marca 2016, v okviru glasovanj.

Poslansko vprašanje bo postavila gospa Eva Irgl ministru za gospodarski razvoj in tehnologijo, gospodu Zdravku Počivalšku. Izvolite.

EVA IRGL (PS SDS): Najlepša hvala za besedo.

Spoštovani gospod minister, prejšnji teden sva se v Ajdovščini srečala na dogodku, kjer ste spregovorili tamkajšnjim gospodarstvenikom in podjetnikom, vendar pa žal dogodek ni bil tako naravnat, da bi lahko širše spregovorili o različnih tematikah, zlati pa da bi vam lahko postavili kakšno vprašanje, zato vam bom nekaj vprašanj postavila danes.

Najprej pa, v Vladi Janeza Janše 2004–2008, 2012–2013 je bilo kar nekaj potez narejenih v dobrobit gospodarstva. Najprej smo vzpostavili temelj za sanacijo slovenskega bančnega sistema, ustanovili smo slovenski državni holding. Potem, povečali smo olajšave za raziskave in za razvoj iz 40 % na 100 %, povečali smo investicijske olajšave iz 30 % na 40 %, potem pa smo tudi postopno zniževali davek na dobiček podjetij iz 20 % na 15 %, vendar pa je potem vlada Alenke Bratušek, ki je prišla leta 2013, to znižanje zaustavila pri 17 %. Zdaj pa, če pogledamo dve leti vaše vlade, kamor sodite tudi sami kot minister, lahko rečem, da sem precej razočarana nad gospodarsko in finančno politiko vlade Mira Cerarja. Od nastopa leta 2014 praktično niste sprejeli niti enega ukrepa, s katerim bi finančno ali administrativno razbremenili gospodarstvo, nasprotno, z uvedbo vezane knjige računov in pa davčnimi blagajnami ste še dodatno tako administrativno kot finančno obremenili

slovensko gospodarstvo. Da ne govorim o tem, da v vseh teh dveh letih niste izvedli niti ene same strukturne reforme, čeprav bi to od vas seveda pričakovali, ne samo od vas kot gospodarskega ministra, ampak od celotne vlade. Govorim tukaj o reformi trga dela, o pokojninski reformi in tako naprej.

Spoštovani gospod minister, zato me zanima, čisto konkretno:

Kdaj in katere ukrepe nameravate sprejeti za zmanjšanje administrativnih ovir in finančnih bremen podjetnikov?

Dovolj je samo govorjenja. Treba je od govorjenja preiti k dejanjem. In zdaj ste zagotovo po dveh letih vladanja na potezi, da pokažete tudi neke rezultate. Sicer sem vesela, da obiskujete slovenske gospodarstvenike, ampak včasih je treba z dejanji priti do tistega končnega cilja, ki bo izboljšal slovensko gospodarstvo. Najlepša hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo dajem ministru za gospodarski razvoj in tehnologijo, gospodu Zdravku Počivalšku.

ZDRAVKO POČIVALŠEK: Spoštovana predsedujoča, poslanke in poslanci!

Gospa poslanka, hvala za vprašanje. Najprej moram povedati, da rezultati zadnjih dveh let kažejo, da gospodarstvo okreva in da beležimo gospodarsko rast, ki je nadpovprečna v Evropski uniji. Drugič, prvi konkreten rezultat, ki ga je ta Vlada dosegla, je ta, da ni dodatno obremenjevala gospodarstva, po načrtih, ki so bili pripravljene tudi v prejšnjih vladah, se pravi, osnovnega mota stop novim dajatvam za gospodarstvo se v veliki meri držimo. Kot veste, je Vlada Republike Slovenije med prioritete na področju gospodarstva v tem letu uvrstila krepitev trga dela, s poudarkom na zaposlovanju mladih, skrb za državno premoženje, kjer je ključen donos državnega kapitala, razvoj potenciala turizma in izboljšanje poslovnega okolja. Da bi stanje poslovnega okolja in posledično investicijsko klimo pripeljali na višjo raven, so v prvi fazi potrebne reforme na treh področjih: administrativne ovire, ki ste jih omenili, davčna reforma in reforma delovnopravne zakonodaje. Pri tem pa je treba izpostaviti, da smo v zadnjih dveh letih uspeli stabilizirati ekonomsko-politično stanje v državi, da je državni proračun v okviru maastrichtskih kriterijev in nam mogoča, da se reforme sploh lahko lotimo. Na koncu koncev ima gospodarstvo dostop do najnižje cene kapitala v zgodovini, seveda pa je nekaj težav še, da aktivnost bank v tem trenutku ni taka, kot bi si želeli.

Administrativne ovire. Na prvem mestu je zmanjšanje administrativnih ovir, ki jih gospodarstvo po naših izkušnjah zaznava v zelo širokem spektru. Tu sodelujemo z Ministrstvom za javno upravo, kjer na podlagi terenskih

izkušenj pripravljamo izboljšave. Kot varovalka za to področje bo junija uveden MSP-test, ki bo vsak zakonodajni predlog pretehtal tudi z vidika gospodarstva, ne želimo namreč ustvarjati novih ovir. In z novimi ukrepi bomo morali podpirati in ne ovirati gospodarstva.

Naslednja zadeva, davčna reforma, ki je sicer v pristojnosti Ministrstva za finance, vendar naše ministrstvo aktivno sodeluje, predvsem pri segmentiranju stroška delovne sile. Tu moramo povečati konkurenčnost predvsem v višjih plačilnih razredih oziroma pri plačilu visoko usposobljenih delavcev ter tistih najbolj produktivnih. Veseli me, da v drugem poskusu Vlada kaže in dela v okrepljenem dialogu z gospodarstvom, ker verjamem, da je to edina pravilna pot, da bomo prišli do skupnega cilja in premikov na tem področju. Lahko zagotovim, da bo naše ministrstvo delalo na tem, da bodo interesi gospodarstva tokrat zares upoštevani. V povezavi s tem bi želel poudariti tudi, da razmišljamo o nagrajevanju vodilnih v državnih podjetjih, menimo namreč, da moramo te motivirati. Imamo sprejeto strategijo upravljanja državnega premoženja, kjer zahtevamo 8 % donos na kapital in verjamemo, da mora zahteva do uprav v teh podjetjih dihati tudi z rezultati, in v tej smeri razmišljamo in delamo na nadgradnji Lahovnikovega zakona. Rad se pošalim in povem to še enkrat, ko bomo dosegli 8 % donosa na državnih 11 milijard kapitala, bomo imeli v glavnem vse probleme z našim budgetom rešene, če bomo delili vsaj 20 % tistega, kar bomo ustvarili.

Tretja zadeva, kjer se bodo letos zgodile spremembe, je reforma delovnopravne zakonodaje, ker verjamemo, da je treba zadeve v tej rigidni delovnopravni zakonodaji spremeniti v smeri večje fleksibilnosti, s ciljem, pridobiti več pogodb za nedoločen čas. Skratka, podatki kažejo, da je direktna povezava med fleksibilnostjo trga dela in stopnjo brezposelnosti, to so podatki, ki jih lahko dobite iz vseh evropskih držav. Skratka, gospodarstvu, menimo, da moramo omogočiti, da diha v skladu s potrebami trga ne v smislu sezonske delovne sile, ampak v smislu dolgoročnih usmeritev. Verjamem tudi, da bo ta fleksibilnost omogočila tudi v veliki meri zmanjšanje prekarnosti delovnih razmerij, se pravi agencijskega, espejevskega in pa študentskega dela. Hvala.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Gospa Eva Irgl, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora, izvolite.

EVA IRGL (PS SDS): Najlepša hvala za besedo, spoštovana gospa podpredsednica. Gospod minister, v vašem odgovoru, kjer ste prebrali nek nabor želja, kaj vse bi želeli, da se uresniči, ampak vi ste tisti, ki imate paličico v rokah in lahko to tudi speljete, po teh dveh letih bi to že pričakovali. Ampak, med drugim ste

rekli, da vlada ni dodatno obremenjevala gospodarstva. In to sem jaz razumela kot nekako vaš uspeh in tudi ukrep te vlade, ampak to ne more biti ukrep. Kajti jaz nisem govorila o tem, da vi niste dodatno obremenjevali gospodarstva, ampak sem vas vprašala, kako nameravate razbremeniti gospodarstvo. Razbremeniti gospodarstvo. To je nujno. O tem pa ne duha ne sluha. Mene zanimajo ti ukrepi in zanima me jasna časovnica. Sami ste ugotovili, kar sem vas med drugim spraševala glede administrativnih ovir in finančnih bremen podjetnikov. Ampak, odgovora pa ni bilo, vi se strinjate z menoj, da je treba to storiti, niste pa navedli, kdaj boste to storili.

In zdaj še enkrat sprašujem:
Kdaj boste to storili?
Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo dajem ministru za gospodarski razvoj in tehnologijo, Zdravku Počivalšku, da dopolni svoj odgovor.
Izvolite.

ZDRAVKO POČIVALŠEK: Hvala za dopolnjeno vprašanje.

Eksaktno sem vam odgovoril, da bomo na področju administrativnih ovir v juniju letos uvedli MSP-test, ki bo onemogočal pri uvajanju novih predpisov, da se bodo dodatno obremenjevale oziroma uvajale administrativne ovire v gospodarstvu. Delovnopravna zakonodaja je v postopku Ministrstva za delo, postopek je začel v okviru prizadevanj zato, da zagotovimo vsem delavcem dostojno delo. Znotraj tega je tudi del tega, kar sem vam prej govoril o fleksibilnosti delovne sile in davčna reforma, ki se dotika stroška delovne sile v višjih plačilnih razredih, nagrajevanja uspešnosti delavcev iz dobička je začeta in bo realizirana v letošnjem letu, po neuspelem poskusu v lanskem letu, se pravi letos.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Gospa Eva Irgl, imate besedo za postopkovno zahtevo, da se na naslednji seji opravi razprava o odgovoru na vaše vprašanje.
Izvolite.

EVA IRGL (PS SDS): Najlepša hvala.

Mislím, da je prav, da se opravi razprava o tem zelo pomembnem vprašanju, kam pravzaprav peljemo slovensko gospodarstvo. Po mojem mnenju ta vlada, ki sedaj vlada že dve leti, ravna s slovenskim gospodarstvom zelo neodgovorno in pa tudi škodljivo upravlja z državnim premoženjem. V sprejeti strategiji upravljanja z državnim premoženjem se je ali pa ste se, lahko rečemo, privatizaciji praktično odpovedali, še tisto, kar je bilo predvideno za privatizacijo od prejšnje vlade, to je vlade Alenke Bratušek, pa ste

prodali netransparentno in slabo, tukaj govorim o primeru prodaje Palome in pa Adrie Airways. Na temu področju ste naredili kar nekaj spornih kadrovanj. Gre za to, da ste prelomili predvolilno obljubo o politiki neodvisnih strokovnjakov. Tukaj imamo primer gospoda Marka Jazbeca na čelu SDH. Ponovno ste ga postavili, čeprav ste vedeli, da je soodgovoren za bančno luknjo. Potem, da ne govorimo o imenovanju nadzornega sveta Nove Ljubljanske banke, kjer se na te položaje pač kadruje odslužene zaslužne kadre, da ne govorim tudi o drugih kadrovanjih. Vsa ta kadrovanja zagotovo vodijo že v tretjo sanacijo bančnega sistema. Seveda vse to vpliva tudi na slovensko gospodarstvo, gospod minister. In, ker ste v vladi dve leti, mislim, da bi morali tukaj malo bolj povzdigniti svoj glas in reči, da so nekatere zadeve sporne in da do nekih kadrovanj ne bi smelo priti. Potem bi se verjetno tudi lažje spopadali s tem, kam naj peljemo slovensko gospodarstvo.

Skratka, jaz predlagam, da se opravi razprava o tem zelo pomembnem vprašanju, tudi zaradi tega, ker ta vlada ni opravila do zdaj še nobene strukturne reforme, ni opravila reforme trga dela, ni pokojninske reforme, ni reforme javnega sektorja in ni zdravstvene reforme. Edino, kar je bilo storjeno, je bila neka mini davčna reforma ministra Mramorja, s katero bi gospodarstvu znižal olajšave za investicije ter raziskave in razvoj, ampak s tem bi ga še dodatno obremenil. To je torej vse, kar je nekako bilo narejenega. Prosim, da se opravi ta razprava. Hvala.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Gospa Eva Irgl, o vašem predlogu bo Državni zbor odločil v torek, 29. marca 2016, v okviru glasovanj.

Gospod Tilen Božič bo postavil poslansko vprašanje ministru za infrastrukturo dr. Petru Gašperšiču. Izvolite.

TILEN BOŽIČ (PS SMC): Hvala za besedo.

Spoštovani minister dr. Gašperšič, v zadnjem času je v medijih zaslediti različne informacije in interpretacije glede prometne ureditve od Kopa oziroma Izole do hrvaške meje. Pred kratkim je ponovno oživela pobuda s predlogom umestitve trase, ki bi morda bolj izkoristila obstoječi predor Markovec, od tam pa bi potekala mimo Izole, nato skozi predor Baredi, v dolino Dragonje in vse do hrvaške meje. Ta trasa naj bi obetala več prednosti. Poleg morebitnega znižanja višine investicije zaradi nadomestitve dveh tras z enotno traso, ki bi na primerljiv način rešila tranzitno problematiko tega področja, torej nadomestitev trase Koper–Dragonja in trase Koper–Lucija–hrvaška meja, velja poudariti, da je pobuda pozitivno odmevala tudi na ravni lokalnih skupnosti Izole, Kopra in Pirana. Kmalu za tem ste tudi sami zadolžili sodelavce, da to alternativo ovrednotijo in ocenijo izvedljivost oziroma njeno upravičenost. Zaradi različnih

podatkov in interpretacij v medijih, v lokalnem okolju pa tudi zaradi priprav na rušenja in drugih aktivnosti na trasi Izola–Lucija, krožijo neenotne informacije o tem, kakšne so namere Ministrstva za infrastrukturo, DARS in DRSI.

Zato me, spoštovani minister, in tu govorim v imenu številnih prebivalcev slovenske Istre in posebej Izolčank in Izolčanov, zanima:

Kakšne so namere in predvideni ukrepi Ministrstva za infrastrukturo, DARS in DRSI v zvezi s prioriteta razvoja cestnega omrežja v Istri?

In konkretnije še:

V kakšni fazi je preverjanje možnosti za nadomestitev dveh tras z enotno traso, ki bi, kot je že bilo omenjeno, potekala skozi predor Markovec mimo Izole in od tam skozi predor Baredi v dolino Dragonje, od tam pa vse do hrvaške meje?

Kdaj lahko s tem v zvezi pričakujemo izsledke in nato morebitne odločitve Ministrstva za infrastrukturo in Vlade?

Katere aktivnosti se trenutno vršijo na trasi Izola–Lucija?

Ali drži podatek, da, če ne bo prišla v poštev alternativna trasa, načrtujete sočasno gradnjo odseka hitre ceste tudi od Lucije do Hrvaške meje?

Hvala.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo dajem ministru za infrastrukturo dr. Petru Gašperšiču, da poda odgovor. Izvolite.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala, predsedujoča, za besedo. Spoštovani poslanke in poslanci! Spoštovani gospod poslanec Tilen Božič!

V zvezi z vašim vprašanjem, bi odgovoril, da je Ministrstvo za infrastrukturo, kot smo že napovedali in obljubili, pridobilo študijo, s katero smo okvirno ocenili smiselnost alternativne variante kot Baredi, t. i. varianta pod Baredi. Študija je pokazala, da je predlog z alternativnimi rešitvami potreben še nadaljnje, poglobljene proučitve, takšne, kakršne sta bili deležni obe že doslej obravnavani trasi, kjer imamo na enem delu že sprejet državni prostorski načrt, v drugem delu po dolini Dragonje pa je v zaključni fazi. Ministrstvo tudi načrtuje, da bi v mesecu aprilu izsledke te študije, ki smo jo opravili za varianto pod Baredi, skupaj z izdelovalcem študije in družbo DARS predstavili županom obalnih občin, obema predlagateljema ter tudi poslancem iz te obalne regije. In na podlagi tega srečanja potem načrtujemo, da se bomo potem dogovorili o potrebnih nadaljnjih aktivnostih, ki jih bomo potem izvedli glede teh alternativnih rešitev. Naj povem še, da se na sami trasi Jagodje–Lucija v letošnjem letu tudi nadaljujejo odkupi zemljišč. Dejstvo je namreč, da je bila doslej odkupljena že večina potrebnih zemljišč in da so nekateri postopki razlastitve že v zaključni fazi, tako da je

zato te postopke treba dokončati. Zaključuje pa se tudi faza projektiranja za ta odsek.

Podatek pa, s katerim ste postregli oziroma vprašanje, ali že načrtujemo sočasno gradnjo odseka hitre ceste tudi od Lucije do hrvaške meje, če ta alternativna varianta ne bi prišla v poštev, ta podatek pa torej ne drži, da bi načrtovali nadaljnje aktivnosti proti hrvaški meji. Bo pa ministrstvo v zvezi s tem moralo potem najprej naročiti izdelavo študije, s katero bomo definirali in opredelili potrebne ukrepe v nadaljevanju te cestne povezave od Lucije pa potem do državne meje s Hrvaško. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Gospod Franc Breznik bo postavil poslansko vprašanje ministru za finance, dr. Dušanu Mramorju.

Izvolite.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Najlepša hvala, gospa podpredsednica. Spoštovani gospod minister, kot veste je z letošnjim letom začel veljati Zakon o davčnem potrjevanju računov. Zakon, ki ste ga pripravili, v katerem smo poslanci Slovenske demokratske stranke imeli veliko pripomb in seveda, da smo glasovali proti. Naj povem, da zdaj, lahko rečemo, skoraj po treh mesecih po uveljavitvi tega zakona, smo poslanci SDS imeli skupaj s kolegom Laho pred kratkim okroglo mizo glede kmetijstva v občini Jurovski Dol. To je bilo 17. marca. In na tej, lahko rečemo, okrogli mizi, so nam številni pridelovalci, manjši pridelovalci, manjši kmetovalci in tudi predstavniki zadrug postavili številna vprašanja in tudi opisali številne problematike, ki zdaj nastajajo v praksi. Naj povem, da so ob tej problematiki davčnih blagajn tudi tukaj društva upokojevcev, planinska društva, ki imajo podobno problematiko. In ta društva predstavljajo, lahko rečemo, gonilo razvoja na podeželju, stičišče vsega, povezovanja, promoviranja, številne dejavnosti in so tudi del številnih dogodkov v samih občinah. Rad bi vam opisal nekaj problemov, ki so jih naslovili na mene predvsem ti predstavniki iz kmetijskega dela. Govorijo predvsem o davčnih blagajnah na tržnici, kjer je uporaba skoraj nevzdržna. Prodajaš na tržnici, recimo, marmelado, jagode, jabolka. Marmelada je dopolnilna dejavnost, zato moraš izdati račun. Jagode so registrirane kot druga dejavnost, moraš izstaviti račun. Za jabolka, ki pa so osnovna kmetijska dejavnost, ni potrebno izstaviti računa. Podobno je pri zelenjavi: zelje, kisló zelje in solata. Na davčno blagajno moraš torej izobesiti obvestilo o obveznosti izdaje računa. Kako naj stranki pojasnim, da jabolku ni potrebno izstaviti računa, ker so obdavčena po katastrskem dohodku. Prav tako, ko pride inšpektor in ti zaključí blagajno, mora biti v blagajni do centa natančna vsota. Kako bom stranki pojasnil, da je na računu sok, mogoče še jagode, ni pa jabolka. Torej gre za različne

dejavnosti, nekatere so izvzete iz tega, nekatere niso. Torej, praktično delovanje na sami tržnici, za te manjše pridelovalce, ki imajo dohodke, recimo, v enem dnevu nekaj deset evrov, je katastrofalno. V januarju se je izkazalo, da se vsaj polovica strank obrne, ker se bojijo tudi, da jih nekdo goljufa, ker jim reče, da za jabolka ne rabi izdati računa. In potem odide, gre si v blagovnico kupiti in se boji kazni, ki mu jo bo dal inšpektor. Torej ne kupi zelenega blaga, saj se boji kazni in tako naprej. Potem, pri minus pet, da so te blagajne odpovedale. Potem nekdo, ki prodaja na dveh tržnicah, manjši pridelovalec, kjer gre sestra na eno tržnico, brat na drugo, mora imeti sedaj dve blagajni in tako naprej. Torej, obstaja cela vrsta, lahko rečem, birokratski predpisov, torej birokracije, ki dobesedno omejuje in izniči vso delovanje ne samo manjših zadrug, manjših kmetovalcev, cela vrsta društev in vsega ostalega. V glavnem, na terenu je, spoštovani gospod minister, katastrofa.

Zato vas jaz sprašujem:

Kako boste reagirali na te resnice, ki sedaj prihajajo v javnost?

Najlepša hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo dajem ministru za finance, dr. Dušanu Mramorju.

Izvolite, beseda je vaša.

DR. DUŠAN MRAMOR: Najlepša hvala, spoštovani poslanec Franc Breznik.

Ministrstvo za finance je pri pripravi Zakona o davčnem potrjevanju računov sledilo cilju uvedbe enovitega sistema, ki temelji na obveznem potrjevanju računov za vse zavezance, ki so v skladu s predpisi, ki urejajo davek na dodano vrednost, zavezani k izdajanju računov, razen določenih izjem, pri katerih za to obstajajo utemeljeni razlogi. Pri pripravi predloga zakona se je v največji možni meri sledilo tudi pobudam, podanim v okviru javne obravnave predloga zakona, po določitvi čim ožjega kroga zavezancev, za katere je predvidena izjema od obveznosti potrjevanja računov, da se s tem zagotovi enako davčno obravnavo vseh zavezancev. Pri oblikovanju sistema davčnega potrjevanja računov je bila posebej naslovljena tudi problematika davčnih zavezancev, ki izdajajo manjše število računov. Z zakonom je omogočeno dvoletno prehodno obdobje, v katerem si lahko zavezanci izberejo način izdaje računov v skladu z zakonom, bodisi z uporabo elektronske naprave za izdajo računov in davčnim potrjevanjem računov v realnem času bodisi z uporabo vezane knjige računov in naknadno potrditvijo računov preko aplikacije na portalu e-davki v roku 10 delovnih dni od dneva izdaje računa. Prehodno obdobje omogoča zavezancem, da se postopno prilagodijo na novo ureditev, ko bo uporaba elektronske naprave za izdajo računov obvezna. Poleg tega

pa je zlasti za male davčne zavezance, ki izdajajo manjše število računov, trajno omogočena izdaja računov v skladu z zakonom z uporabo brezplačne spletne aplikacije "mini davčna blagajna" na portalu e-davki. Pri določitvi kroga zavezancev je bilo kot temeljno upoštevano načelo enake obravnave zavezancev v primerljivem položaju in za razlikovanje glede na vrsto dejavnosti ali pravno-organizacijski status zavezanca ni utemeljenih razlogov. Poleg tega je treba opozoriti, da bi tudi v primeru določitve izjeme od obveznosti davčnega potrjevanja računov za društva in nosilce dopolnilnih dejavnosti na kmetijah še vedno za vse zavezance veljala obveznost izdaje računov v skladu s predpisi, ki urejajo davek na dodano vrednost. Z vidika obveznosti izdajanja računov izvajanje zakonodaje na področju davka na dodano vrednost oziroma obsega davčnih obveznosti sistem davčnega potrjevanja računov namreč ne prinaša nobenih sprememb, sprememba je le v načinu izdajanja računov. Poleg tega pa tudi ne moremo mimo dejstva, da zavezanci z manjšim obsegom prometa praviloma pogosteje sprejemajo gotovino in so kot taki naslovniki obveznosti davčnega potrjevanja računov. Obveznost davčnega potrjevanja računov je bila vpeljana 2. januarja 2016. Prve analize na tej podlagi pridobljenih podatkov iz naslova obračuna davka na dodano vrednost bodo mogoče nekje v maju 2016, celovita analiza učinkov uvedbe davčnega potrjevanja računov pa bo mogoča naslednje leto, ko bodo oddani vsi obračuni davčnih zavezancev iz davka na dodano vrednost ter tudi davka od dohodka pravnih oseb in davka od dohodka iz dejavnosti. Takrat bo izdelana analiza in ocena učinkov sistema davčnega potrjevanja računov tudi po skupinah zavezancev oziroma dejavnostih. Mi smo ga ravnokar uvedli, tako da je potrebno, da pač vsaj eno leto imamo tak način potrjevanja računov v funkciji, in potem sledi resna analiza in nato mogoče kakšne spremembe. Ampak pri davkih se moramo zavedati, osnovna logika davkov je, da mora biti čim manj izjem. Več kot je izjem, ožja je baza davkoplachevalcev in višje morajo biti davčne stopnje, to je za ekonomijo slabo. Davčno pravilo je, da je čim širša baza in čim nižji davki. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Gospod Franc Breznik, imate besedo za dopolnitev odgovora.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Spoštovani gospod minister, lahko rečem, marsikdaj sem vas cenil kot ekonomskega teoretika, ampak, poglejte, ko pravite, da mora biti čim manj izjem, vam bom naštel kar nekaj izjem. Slovenija ni normalna država, Slovenija ima samo manjše kmetije, izredno razdrobljene. Spoštovani gospod minister, Slovenija ni Ljubljana, Slovenija niso ljubljanski fotelji, Slovenija je tudi

občina Benedikt, Jurovski dol, pa je Sveta Ana, pa obstaja tudi Voličina, pa obstaja občina Cerkevnik pa Marija Snežna, od koder prihaja kolegica, obstajajo manjše kmetije, ljudje, ki komaj preživijo, upokojenci, ki imajo neke dodatne dejavnosti na kmetijah, ki imajo 200, 300 evrov pokojnine. Naj povem, po eni strani kolega kmetijski minister pravi, da se bori za čim bolj zdravo okolje, zeleno deželo, a se ne vpraša, koliko dreves bo moralo pasti za papir teh izdanih računov. Namesto da bi elegantno izračunali letni pavšal, ki ga trenutno uvajajo in kjer je cela vrsta olajšav v Avstriji, pa da ne rečem, da so izvzeti do 50 tisoč evrov vsi ti, lahko rečemo, manjši proizvajalci. In zraven tega je v Avstriji takoj prišlo še celo do ustavnega spora na ustavnem avstrijskem sodišču.

Spoštovani gospod minister, dejstvo je, da ste tudi v letošnjem letu, če pogledamo februar 2016 in februar 2015 pobrali za 1 % manj DDV. To je dejstvo, teh analiz ne rabimo čakati do maja. Dejstvo je, da bo cela vrsta teh manjših proizvajalcev ukinita dejavnost, da se bodo zmanjšali, da bo v bistvu celo ogrožena cela vrsta specifičnih dejavnosti, kot je peka kruha na kmetijah in vse ostalo. Društva upokojujencev, poglejte zgodbo Starejši za starejše. Gredo na izlet, Društvo upokojujencev Cerkevnik, kot mi je predsednik razlagal, morajo za 3 evre članarina ali pa 3 evre prispevka izdati račun. To je nenormalno stanje, gospod minister.

Kaj boste storili, še enkrat vas sprašujem, v tem srednjeročnem obdobju? Najlepša hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Besedo dajem ministru za finance dr. Dušanu Mramorju, da poda dopolnilno obrazložitev. Izvolite odgovor.

DR. DUŠAN MRAMOR: Hvala lepa.

Najprej informacija o Avstriji, ki sem jo pridobil, nisem je sam iskal, ampak sem jo dobil od mojih sodelavcev. V Avstriji davčne blagajne takrat, ko smo jih mi uvajali, še niso bile uvedene, vzporedno s pripravo zakonskih rešitev pri nas so delali tudi v Avstriji. V Avstriji imajo uveden sistem, ki je primerljiv s tistim, kar smo imeli kot virtualne bančne blagajne v preteklosti. Se pravi, oni nimajo neposredne povezave z davčnim organom. Obvezna je uporaba davčnih blagajn v kmetijski dejavnosti, izvzeta so društva ter vstopnine za športne in kulturne prireditve, to je to, kar ste vi omenili.

Se zavedamo problema pri dopolnilnih dejavnostih na kmetijah, moram reči. Gledamo v temu času skupaj tudi z Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo, da bi na primer to izdajanje računov za intenzivne kmetijske dejavnosti, na primer artičoke, jagodičevje, šparglji, in dopolnilne dejavnosti na kmetijah, ki sem jih omenil, za katere velja obvezno zagotavljanje dohodka na osnovi knjigovodstva in so zato tudi zavezane k davčnemu potrjevanju

računov, pripravljamo rešitev, po kateri bodo intenzivne kmetijske dejavnosti in določene dopolnilne dejavnosti malega obsega, to je to, kar ste tudi vi omenjali, tukaj imam potem nekaj primerov: mletje žita, pridelava jogurtov, sirov brez dodatkov, prodaja lastnih klavnih polovic, zajeto je v okviru osnovne kmetijske in gozdarske dejavnosti in za njih ne bo veljala več obveznost izdaje računov. To proučujemo in gledam, do kam bi lahko pravzaprav tukaj šli.

Se pravi, poslušamo, analiziramo in pripravljamo hkrati rešitve, ki bi, če bi se zdelo smiselno, jih potem seveda tudi uveljavili. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Gospod Franc Breznik, imate besedo za postopkovno zahtevo, da se na naslednji seji opravi razprava o odgovoru ministra za finance. Izvolite.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Spoštovana podpredsednica, hvala.

Jaz bom uporabil določilo Poslovnika, da se opravi javna razprava.

Jaz mislim, da je čakanje na neke rezultate v roku enega leta, je pot v propad. Pot v propad teh manjših proizvajalcev, pot v propad podeželja, številnih društev, številnih malih proizvajalcev, ki so gonilo razvoja, in nenazadnje uničenje cele vrste tradicionalnih izdelkov. Naj povem, da so mi ti ljudje napisali tudi nekaj stavkov, v katerih opozarjajo, da je poznano, da ko enkrat nekaj uničiš, ne postaviš več nazaj. Še več mladih bo zapustilo kmetijstvo, še več znanja bo izgubljenega, nenazadnje bo še manj dohodka iz kmetijstva prišlo v slovensko davčno blagajno.

Upamo, da ste poslušali vse argumente, da bo prevladala zdrava kmečka pamet. Pričakujemo uvedbo pavšalne obdavčitve kmetij, preden bo uporaba davčnih blagajn obvezna brez izjeme, torej tudi tiste knjige vezanih računov.

V Slovenski demokratični stranki, gospod minister, kot veste, smo vložili zakon, s katerim se ukinjajo davčne blagajne v celoti, ker jih ne potrebujemo, ker obstaja cela vrsta dejavnosti v Sloveniji, kjer denar dobesedno ponikne in izgine v tujino, in manjši proizvajalci niso tisti, ki bodo nadomestili te izpade dohodkov iz proračunov. Mislim, da je cela vrsta področij, dejavnosti, institucij v Sloveniji, ki ne deluje transparentno, ki so dobesedno uničevalci proračunskih prihodkov, in tukaj so tiste, jaz mislim, da največje razlike. Mislim, da tudi OECD in vsi ostali, vam kot finančnemu ministru govorijo o tem, da je javna poraba prevelika v Sloveniji, od zdravstvene blagajne do državnih podjetij in vsega ostalega, ki netransparentno marsikdaj delujejo, tako da mislim, da je zadosti velikih rezerv. Nikoli niste omenili tudi, gospod minister, naše infrastrukture, internetne, predvsem brezžičnega interneta, kjer ni priklopa,

kjer ni signala v Sloveniji. O tem govorijo planinska društva. Nenazadnje, če pogledamo, tudi ostale proizvajalce, recimo, številna podjetja, izvozna, imajo zdaj tudi zmanjšano hitrost interneta, zaradi tega, ker so davčne blagajne zasičile brezžično internetno omrežje, pa o tem nikoli ne govorimo. Nikoli niste realno povedali koliko postavk kompletna hardver in softver infrastruktura, ki ste jo morali postaviti, ker ste se zavezali, da bodo te davčne blagajne vedno na on-line sistemu delovale, kar je, lahko rečemo, neverjetna bogata želja neke države. Torej, poglejte, vse to bo na plečih teh ljudi, ki jih jaz zastopam, na plečih malih ljudi iz Slovenskih Goric, ljudi, ki so delali, ki so ustvarjali in ki v svojem zadnjem obdobju, tistih nekaj dejavnosti, ki jih opravljajo, zato da se čutijo koristne, glejte, vse te ljudi boste iz svojega ljubljanskega fotelja dobesedno zavrgli. In tukaj, spoštovani gospod minister, to je pa nekaj več od teorije, to je tista praksa, to je tisto življenje in to je tisto, ko se igračkamo z usodo malih ljudi. Najlepša hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Gospod Franc Breznik, o vašem predlogu bo Državni zbor odločil v torek, 29. marca 2016, v okviru glasovanj.

Gospod Matjaž Hanžek bo postavil poslansko vprašanje ministrici za notranje zadeve mag. Vesni Györkös Žnidar, ki je odsotna.

Izvolite.

MATJAŽ HANŽEK (PS ZL): Hvala lepa, predsedujoča.

V zadnjih mesecih smo bili v mnogih krajih v Sloveniji priča številnim protestom proti nastanitvi beguncev. Čeprav je že samo po sebi žalostno, da kdorkoli nasprotuje nastanitvi in pomoči ljudem, ki so bili v stiski primorani zapustiti svoje domove, pa je v zvezi s temi protesti zaskrbljujoče nekaj povsem drugega. Proteste proti beguncem so pogosto spremljali pozivi k nasilju, ki so potekali pod neonacističnimi in drugimi skrajno desničarskimi simboli. Nasploh smo v državi priča porastu sovražnega govora, o čemer smo v Državnem zboru tudi govorili. Na ulicah se vse pogosto pojavljajo grafiti, kot so: Stop islamizaciji, Hočemo orožje, Posilimo levičarke in podobno. Na spletnih omrežjih skrajni desničarji pozivajo k nasilju tako nad begunci, kot tudi nad ljudi z drugačnimi politično ideološkimi prepričanji. Najbolj zaskrbljujoči so organiziranost podtalno desničarskih skupin in vse pogostejši primeri nasilja, ki presegajo sovražni govor. Naj spomnim na odmetavanje svinjskih glav, poskus požiga narodnega doma v Novem mestu. Ne samo, da ni videti, da bi si država kakorkoli prizadevala za zaščito ljudi pred nasiljem teh skupin, država tudi nič ne ukrepa, da bi omejila nastajanje in delovanje skrajno desničarskih grupacij, ki vse bolj delujejo po celičnem principu organiziranja terorističnih skupin. In kar je najhuje, s toleriranjem sovražnega govora in

zgolj pasivnim spremljanjem njegovega delovanja, ta vlada daje tiho podporo tem skupinam in z ustvarjanjem psihoze izrednih razmer pravzaprav spodbuja njihovo nastajanje. Vse to so spretno izrabile in podpihujejo nekatere parlamentarne stranke, ki so pred kratkim napovedale kar referendum, s katerim rušijo ustavni red te države in naše mednarodne zaveze, ki izhajajo iz podpisanih konvencij.

Zaradi tega sprašujem:

Ali na ministrstvu spremljate organiziranje in delovanje skrajno desničarskih skupin?

Od kod se te skupine financirajo in ali obstaja povezave med njimi in desnimi parlamentarnimi skupinami?

Ali so organizirane skrajno desničarske skupine sodelovale pri organizaciji protestov proti beguncem?

Kaj nameravate storiti, da se nastanek in rast takšnih organizacij v kali zatre?

Glede na to, da ministrice ni, in glede na to, da bom jaz na naslednji seji opravljal svojo dolžnost v Strasbourgu, bi prosil za pisni odgovor. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Poslansko vprašanje bo postavila gospa Ljudmila Novak ministrici za kulturo mag. Julijani Bizjak Mlakar ter ministru za gospodarski razvoj in tehnologijo gospodu Zdravku Počivalšku.

Izvolite.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Spoštovana gospa ministrica, spoštovani gospod minister, predsedujoča, lepo pozdravljeni!

Oba ministra sprašujem:

Kakšen je trenutno status hčerinske družbe Telekom Slovenije Soline Pridelava soli, ki med drugim upravlja Krajinski park Sečoveljske soline?

Sečoveljske soline niso samo neprecenljiva naravna vrednota, ampak tudi strateško pomemben obmejni pas ozemlja Slovenije na meji s Hrvaško. Ob prodaji Telekoma Slovenije bi se lahko zapletel status upravljanja krajinskega parka, česa si zagotovo ne želimo.

Zanima me:

Katere aktivnosti so v teku na vajinih ministrstvih v smeri, da bi se celotno družbo Soline izločilo iz paketa prodaje Telekoma Slovenije in s tem zaščitilo slovenski nacionalni interes?

Res je, da je trenutno prodaja Telekoma zastala, vendar v času, ko je bilo to aktualno, je ljudi to vprašanje zelo zaposlovalo, zanimalo in tudi skrbelo, ker nenazadnje naše ozemlje na meji je izredno pomembno in ni vseeno v čigavi lasti je. Ker je pa to naša zelo pomembna kulturna dediščina, naravna dediščina, pa seveda nas še toliko bolj skrbi. Ker iz medijev nisem mogla razbrati nekaterih stvari, da bi lahko imela jasnejšo sliko o stanju v tem trenutku, zato vaju sprašujem in prosim za odgovor.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo dajem ministrici za kulturo mag. Julijani Bizjak Mlakar, da poda odgovor. Izvolite.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR: Hvala lepa. Lepo pozdravljeni, spoštovani poslanke, poslanci, gospod minister, predsedujoča!

Soline, d. o. o., imajo koncesijsko pogodbo za upravljanje s krajinskim parkom na podlagi Zakona o ohranjanju narave. Odgovor na vprašanje, ali bi se lahko zapletel status upravljanja krajinskega parka v prodaji Telekoma, je pravzaprav v pristojnosti Ministrstva za okolje in prostor, vendar pa pravilno predvidevate, da se Ministrstvo za kulturo in strokovne institucije s področja kulture zavedamo izjemnega pomena piranskih solin in posebej delikatne lege sečoveljskih solin ter številnih faktorjev, ki soline ogrožajo, tako visoke plime, prometne infrastrukture, določanje meje, morebitni novi upravljavci. Kar seveda pomeni, da smo se s problemi, o katerih sprašujete, intenzivno ukvarjali tudi na Ministrstvu za kulturo.

Strinjamo se z vašim mnenjem, da je vprašanje upravljanja krajinskega parka Sečoveljske soline izjemno pomembno tudi za vprašanje zaščite slovenskega nacionalnega interesa. Ministrstvo za kulturo je že večkrat izrazilo stališče, da naj se pri sprejemanju odločitev glede odprodaje Telekoma Slovenije ne le natančno proučijo posledice te prodaje, temveč tudi vprašanje Solin, d. o. o. Vladi in še posebej Ministrstvu za finance smo v času nameravane prodaje Telekoma Slovenije predlagali predhodno izločitev Solin, d. o. o., iz Telekoma. Vlada je pobudi ministrstva za kulturo prisluhnila, vendar pa naj bi Ministrstvo za finance ugotovilo, da je preveč deležnikov, s katerimi bi bilo treba to vprašanje uskladiti pred prodajo, da bi bilo to izvedljivo. Zato je pripravilo predlog o ureditvi vprašanja Solin neposredno po prodaji Telekoma Slovenije, saj naj bi bilo predvideno, da bo morebitnemu kupcu postavljen pogoj, po katerem bodo Soline prešle v last države takoj po prodaji. S tem namenom je bilo sklenjeno, da naj bi Vlada Republike Slovenije sklenila pogodbo o ustanovitvi nakupne opcije in predkupne pravice na celotnem poslovnem deležu družbe Soline Pridelava soli, d. o. o. Zato predlagam, da za natančnejše podatke tega postopka, ki naj bi zavaroval javni interes, ko gre za Soline, povprašate ministra za finance, ki je bil zadolžen za izpeljavo tega sklepa Vlade, ali pa za Soline pristojno ministrico za okolje in prostor.

Sicer pa smo na Ministrstvu za kulturo pristopili tudi k pripravi odloka o razglasitvi tradicionalne pridelave morske soli za živo mojstrovino državnega pomena. Ta postopek smo začeli v letu 2015 in še vedno teče, vodi ga pa Slovenski etnografski muzej kot koordinator varstvene snovne kulturne dediščine. Morda bo gospod

minister Počivalšek kaj več povedal tudi o tej vsebini, o kateri natančneje sprašujete. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo dajem še ministru za gospodarski razvoj in tehnologijo gospodu Zdravku Počivalšku.

ZDRAVKO POČIVALŠEK: Spoštovana predsedujoča, poslanke in poslanci!

Spoštovana poslanka, hvala za vprašanje. Sečoveljske soline so, kot je bilo rečeno, v pristojnosti Ministrstva za okolje in prostor. Pri reševanju vprašanja solin v kontekstu prodaje Telekomu, ki je 100 % lastnik solin, je Ministrstvo za okolje in prostor aktivno sodelovalo tudi z Ministrstvom za finance. Pripravljen je bil predlog, kot je kolegica ministrica povedala. Seveda, ta predlog se je nanašal na prodajni postopek, ki pa je zaključen. Jaz verjamem, da imamo zdaj dovolj časa, da bomo pred novim morebitnim postopkom v tej smeri zadeve kljub vsemu pripravili na način, da bomo to zadevo izločili pred prodajnim postopkom in da ne bomo potem odvisni od zadev po prodaji, čeprav sem prepričan, da tudi tisti predlog, ki ga je takrat Ministrstvo za finance pripravilo, kjer smo reagirali šele v teku samega prodajnega procesa, je zagotavljal rešitev problema v tej smeri, ker gre za to, da soline niso zdaj samo kulturno zgodovinsko območje, so pomembno, tako kot ste rekli, obmejno območje. In vsaj kar se našega ministrstva tiče, je poleg tega, da so zavarovane, tudi pomemben del za izvirno, unikatno turistično ponudbo na tem območju. In verjamem, da bomo zdaj pred naslednjim korakom prišli do tega, da se bo ta zadeva zavarovala v ustrezni meri. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Gospa Ljudmila Novak, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Hvala.

Resda zdaj gospodu ministru za finance ne morem postaviti vprašanja, je pa prisoten, tako bo zagotovo tudi slišal. Hvala za vajina odgovora. Najprej moram reči, da nisem bila zadovoljna z odgovorom gospe ministrice za kulturo, ko je dejala, da bi se država šele po prodaji dogovarjala o nadaljnji prodaji, ko bi imeli že nekega drugega lastnika. Zdaj me je nekoliko pomiril minister za gospodarstvo, ki je rekel, da je še dovolj časa, da bi to naredili zdaj. In tudi sama mislim, da je to treba narediti pred prodajo. Seveda, nikoli ne vemo, kdaj bo do te prodaje prišlo, če bo resnično sploh kdaj prišlo, ampak kakorkoli, mislim, da ta naravni park in pomembno mejno ozemlje moramo ustrezno zavarovati. Zato bi v tem trenutku apelirala ne samo na vaju, ki sem vama postavila vprašanje, ampak tudi na gospoda ministra za finance, da

to problematiko preuči in dejansko pripraviti ustrezne ukrepe za rešitev tega vprašanja. Kot vsi ugotavljamo, ne samo, da je to naša pomembna naravna kulturna dediščina, gre vendar za strateško pomembno ozemlje prav v delu, kjer že tako imamo mejne probleme. Zato pričakujem, da bosta tudi vidva tista, ki bosta gledala, kaj počne minister za finance na tem področju, in ga pri tem spodbujala, da bo iskal ustrezne rešitve. Če mi to lahko obljubita v svojem nadaljnjem odgovoru, bom tudi zadovoljna.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Za dopolnitev odgovora dajem besedo ministrici za kulturo mag. Julijani Bizjak Mlakar.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR: Hvala lepa.

Ja, res je, tudi sama nisem bila zadovoljna s to rešitvijo, ker namreč že od prevzema svoje funkcije smo se takoj lotili problema, ne samo Sečoveljskih solin, tudi Mladinske knjige in verjetno še kakšnega področja, ki je strateško izjemno pomembno za Slovenijo, Sečoveljske soline seveda z vseh teh vidikov, ki ste jih tudi sami omenili. Sama sem upala, da bo možno izločiti Soline, d.o.o., iz Telekomu, še preden bodo šle Soline v prodajo. Vendar je bilo kasneje rečeno, da je to neizvedljivo, da naj bi bilo toliko deležnikov, da se te prakse ne da izvesti. Zaradi tega seveda smo lahko, čeprav nezadovoljni, upali vsaj na to rešitev, da se bo to izvedlo. Kasneje, ko je prodaja odpadla, smo se oddahnili, vendar pa tudi sama upam, da se bo to, torej če bi šlo samo za časovno stisko, bojim pa se, da ni to razlog, da gre morda resnično za toliko deležnikov, da to v praksi ni izvedljivo, ne vem. Zaradi tega bom zelo vesela in bom tudi sledila vašim vprašanjem, če jih boste še naprej zastavljali, sami bomo seveda, vsaj kar se tiče Ministrstva za kulturo, bdeli nad tem vprašanjem še naprej. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Želi še minister za gospodarski razvoj in tehnologijo dopolnitev odgovora? (Ne.) Potem pa dajem besedo gospe Ljudmili Novak, imate besedo za postopkovno zahtevo, da se na naslednji seji opravi razprava o vašem odgovoru oziroma odgovoru ministra in ministrice.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Seveda bom izkoristila to možnost in zahtevala posebno razpravo, kajti prav okoli Solin se postavlja vrsta vprašanj.

Resda nisem našla najnovejših medijskih zapisov, ampak vem, da v preteklosti je bil problem financiranja tako s strani Ministrstva za okolje. Potem mi tudi ni jasno, zakaj se vstopnine ne smejo uporabljati oziroma ne pripadajo krajinskemu parku, to sem našla v

medijskih zapisih. Potem, bil je problem z dovozom oziroma z mostom, ki je bil nekaj časa zaprt in podobno. Skratka, zdi se mi, da je problematika aktualna, potrebno je spodbujati, pritiskati na vlado, da se vendarle to vprašanje uredi v prihodnosti.

In zato bom seveda zahtevala, da to vprašanje dodatno obravnavamo, da glasujemo o dodatni razpravi v parlamentu.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Gospa Ljudmila Novak, o vašem predlogu bo Državni zbor odločil v torek, 29. marca 2016, v okviru glasovanj.

Mag. Andrej Šircelj bo postavil poslansko vprašanje ministru za finance, dr. Dušanu Mramorju, izvolite.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovana podpredsednica.

Spoštovani minister, ob sprejemanju proračuna za leto 2016 in 2017 je bilo napovedano tako s strani vas kot s strani premierja, predsednika Vlade, da se bo strukturni primanjkljaj zmanjševal, in sicer po načrtu, ki ste ga sami postavili, do leta 2020. Zaradi tega je še toliko večji šok bil za vse nas, ko je Evropska komisija dejala, da se v Sloveniji načrtuje oziroma da ona načrtuje po nekaterih podatkih in poročilih, ki so vsem znani in so javni, da naj bi znašal strukturni primanjkljaj v letu 2017 ob nespremenjenih politikah 2,8 %, kar pomeni največji strukturni primanjkljaj v evroobmočju. To seveda z drugimi besedami, kot kaže, pomeni, da ekonomija, finance ne gredo v pravo smer. Tukaj ni prišlo do nekih novih dejstev, predvsem ni prišlo do tega, da bi se pojavile kakršni koli dogodki, vsaj po našem mnenju ne, ki bi bili tako imenovani izredni odhodki, tudi migracijske odhodke smo upoštevali oziroma ste upoštevali v poračunih za leto 2016 in 2017, in tudi metodologija je bila že takrat ista, kot je danes, zaradi tega to ne morejo biti dejansko izgovori, saj ti dve stvari ne, da gredo stvari v to smer.

Zaradi tega me seveda zanima:

S kakšnimi politikami boste predlagali najprej seveda na vladi in potem tudi v Državnem zboru, da se ta strukturni primanjkljaj zmanjša oziroma da gre v smeri ustavne določbe, da se bo dejansko zmanjšal?

Konec leta 2017 naj bi znašal en odstotek bruto družbenega proizvoda, koncem leta 2016 1,6 % bruto družbenega proizvoda. Skratka, tukaj gre seveda tudi za to, da se ali s spremembo bruto družbenega proizvoda ali s spremembo na področju odhodkov ta razmerja zmanjšajo oziroma da so takšna, kot ste si jih dejansko zadali. Zanimajo me skratka ukrepi, s katerimi boste prišli v Državni zbor, zato, da gre primanjkljaj v smeri, katerega ste si navsezadnje sami začrtali s sprejemom proračunov za 2016 in 2017.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo dajem ministru za finance dr. Dušanu Mramorju, da poda odgovor.
Izvolite.

DR. DUŠAN MRAMOR: Hvala lepa, spoštovani poslanec mag. Andrej Šircelj.

Eno tako vprašanje sem danes že dobil od poslanca Horvata, pa bom poskušal mogoče malo drugače odgovoriti, da bo bolj celovito oboje skupaj. Rad bi poudaril, da je bil s sprejetim proračunom za leto 2016 in za leto 2017, za vsako leto načrtovano zmanjšanje, nominalno zmanjšanje, primanjkljaja za 0,6 % bruto domačega proizvoda, približno gre za 240 milijonov evrov. Za to, da bi dosegli tako zmanjšanje, nominalno zmanjšanje primanjkljaja, smo sprejeli tudi celo vrsto ukrepov v letu 2015, v letu 2016, ki delujejo tudi v letu 2017. Za te ukrepe me je že vprašal poslanec Horvat in sem jih prebral, pa bi raje zdaj izkoristil mogoče čas, da pojasnim, kaj je pravzaprav problematično. Na podlagi jesenske napovedi Evropske komisije, ona dela tri napovedi: jesensko, zimsko in spomladansko, na podlagi jesenske napovedi, je mehanično v svoj model vstavila podatke oziroma te napovedi in potem izračunala kakšen strukturni napor predstavlja teh 0,6, se pravi približno 240 milijonov zmanjšanje nominalnega primanjkljaja. In je ugotovila, da smo v širšem smislu v 2016 v skladu s paktom stabilnosti in rasti. Ko je vstavila podatke zimske napovedi in upoštevala hkrati migracijske stroške, pa je ugotovila, da ta napor ni več dovolj velik, da bi lahko ugotavljala, da smo v širšem smislu v skladu s paktom stabilnosti in rasti, ampak, da imamo ta napor premajhen. Ko pogledamo zdaj podatke za leta 2015, 2016 in 2017, samo toliko, da boste razumeli, do kakšnih rezultatov privede ta mehanični model, ki so ga raketni znanstveniki razvili za Evropsko unijo. Slovenija je imela predviden dejanski primanjkljaj 2,9 za 2015, 2,3 za 2016 in 1,7 za 2017. Se pravi, vsako leto za 0,6 % zmanjšanje. Pazite, strukturni primanjkljaj pa je bil v letu 2015 predviden za 2 % BDP, v 2016 za 2,5, v 2017 pa za 2,8. Če bi želel po ekonomski logiki tak rezultat dobiti, da ti nominalni primanjkljaj pada, strukturni pa tako noro narašča, bi moral imeti v ekonomiji vsako leto gospodarsko rast še višjo in nad potencialno, nad tisto, ki jo lahko ekonomija v nekih normalnih razmerah ne pregrevanja in ne recesije ustvarja. Ti rezultati pa kažejo na to, da je predvideno za Slovenijo, da bo imela vsako naslednje leto višje pregrevanje gospodarstva. In to noro veliko. Najvišje v Evropski uniji. Ta, tako imenovana, vrzel, razlika med predvideno rastjo in tisto, ki je potencialna, je v letu 2017 kar 1,9 %, kar je popolnoma izven vsake logike. In to sem jaz tudi odprl na evroskupini, takoj se mi je pridružilo 7 držav, s katerimi smo zdaj napisali pismo Evropski komisiji in Evropska komisija je že zapisala, da se bo ukvarjala s to metodologijo

in poskušala najti neko drugo, ki bo bistveno bolj preprosta. Skratka, ta metodologija za Slovenijo daje popolnoma nelogične rezultate. To je vsakemu ekonomistu jasno. Pri takem padcu primanjkljaja, kot smo ga v proračunu dali, je popolnoma logično, da ko nimaš pregrevanja, ko imaš deflacijo, visoko brezposelnost, visok presežek tekočega dela plačilne bilance, bi morali tako, kot padajo domači nominalni primanjkljaji, padati tudi strukturni primanjkljaj, ne pa tako noro rast.

PODPRESEDNIKA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Mag. Andrej Šircelj, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovana podpredsednica. Vsekakor dopolnitev odgovora.

Jaz sem že na začetku v izhodišču povedal, da obstajajo metodološki problemi oziroma težave, katere minister omenja. Vendar se tudi Zakon o fiskalnem pravilu sklicuje na evropske uredbe, tudi celo v vseh obrazložitvah, ki sledijo temu Zakonu o fiskalnem pravilu, se govori o evropskih zahtevah in tudi o vseh teh zadevah. To se pravi, ta zadeva sploh ni nova, ta zadeva je prišla na plan zdaj, ko je pa ta ista Evropska komisija povedala, naj bi imela v letu 2017 Slovenija med evrodržavami najvišji primanjkljaj. Tukaj nastaja še dodatna težava v zvezi s tem. In zdaj, pogledajte, če to ne velja, jaz mislim ne da je treba napisati pismo, minister, jaz ne vem, zakaj ne protestirate potem pri Evropski komisiji glede tega, če to vse ne velja. Kateri podatki so potem pravilni? Ker Evropska komisija potem zdaj za 7 držav nima pravilnih podatkov. Kateri so pravilni? Ampak po drugi strani nas pa sama Evropska komisija zavezuje k temu primanjkljaju, zavezuje nas k ničli. Zdaj pa sploh ne vemo, kje smo. Navsezadnje je to tudi neodgovorno in tukaj bi vas prosil za komentar oziroma za dodatno obrazložitev, kaj pravzaprav v tem primeru narediti. Potem smo mi izven sistema evropskega, potem bi morali to povedati, ne samo eno pismo napisat, ki ga bodo uradniki v Bruslju brali ali pa ne bodo brali, pa bodo odgovorili ali pa ne bodo odgovorili.

PODPRESEDNIKA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Za dopolnitev odgovora dajem besedo Ministru za finance dr. Dušanu Mramorju. Izvolite.

DR. DUŠAN MRAMOR: Hvala lepa. Bom zelo neposredno poskušal odgovoriti. Prvič, gre za ocene. Za ocene za leto 2015, ker tako še nimamo končnih rezultatov in podatkov, za 2016 so vse ocene, 2017 tudi ocene. Kakšen bo dejanski strukturni primanjkljaj, bo vidno ex post. Recimo, za leto 2015 bomo videli v jeseni 2016, za 2016 jeseni 2017 in tako naprej. Pri teh ocenah in modelu, ki potem ocene prevedejo v

strukturni primanjkljaj, je problem, ima problem z ocenami Evropska komisija in ima problem z modelom. Jaz sem to prvič odprl na Evroskupini in na Ecofinu. Z Evropsko komisijo smo imeli dolg razgovor, ko je bila v Ljubljani, ko je bilo poročilo za Slovenijo. Zdajle sem bil v Londonu, kjer smo bili skupaj, z Evropsko komisijo smo imeli poseben sestanek, zopet smo šli skozi metodologijo in Evropska komisija se zaveda, da je Slovenija tukaj še poseben osamelec, ker mi smo čisto izven sistema drugih držav in tudi ve, kaj so osnovni razlogi.

Ali je v skladu z Zakonom o fiskalnem pravilu in ali je v skladu s Paktom stabilnosti in rasti, bomo videli ex post. Komisija zdaj ocenjuje in nas opozarja, ali smo v skladu ali ne. Mi bomo to pogledali zdaj, ali je metodologija priznana neustrezna in se bo uporabila nova takrat in bomo videli, kakšen bo rezultat, ali pa, če bomo ugotovili, da metodologija ni problematična, česar ne moramo ugotoviti po mojem mnenju, bomo ustrezne ukrepe sprejeli, tako kot smo jih sprejeli v letu 2015 za 2016 in v letu 2014 za 2015, da zmanjšujemo primanjkljaj po 0,6 % bruto domačega proizvoda letno.

Če me sprašujete, katere ustrezne strukturne ukrepe bomo sprejeli, da se bo primanjkljaj še bolj zmanjšal, kot se zdaj zmanjšuje, z 2,9 na 2,3, na 1,7 lansko leto, leta 2014 pa je bil 3,4 brez dokapitalizacije. Torej, imamo 3,4, 2,9, predviden, po moje bo nižji, 2,3, 1,7 in gremo točno proti tistemu, kar je ta srednjeročni cilj. Srednjeročni cilj pa je seveda primanjkljaj nič leta 2020.

PODPRESEDNIKA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Mag. Andrej Šircelj, imate besedo za postopkovni predlog, da se na naslednji seji opravi razprava o odgovoru ministra za finance. Izvolite.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Ja, prosim, seveda, spoštovana podpredsednica. Jaz bi resnično rad, da se opravi ta razprava, ker tudi po tem odgovoru je zdaj še manj jasno, kot je bilo pred tem odgovorom. Namreč, sam minister pravi, da smo izven sistema, smo izven evropskega sistema, če citiram, in da tudi Evropska komisija to pravi. To minister pravi. Potem, kje smo? In potem sploh nimamo realnih podatkov danes o tem, kje smo. In to me zdaj najbolj skrbi. Na eni strani Evropska komisija da podatek, da gremo v nasprotno smer in imamo največji strukturni primanjkljaj v Evroskupini, to so zapisali, črka na papirju je to, lahko si vsak pogleda, na drugi strani minister pravi, da nismo v tem sistemu, zaradi tega, ker metodologija za Slovenijo naj ne bi veljala oziroma z drugimi besedami, če povzamem, je absurdna oziroma ne daje teh rezultatov, ki bi jih morala dati.

Zaradi tega jaz dejansko predlagam, da se to ugotovi, kajti ukrepi, ki bodo prišli kasneje, če pa morda Evropska komisija ima vseeno prav, bodo še toliko hujši. Ne samo toliko hujši, potem se

dejansko ustavna določba ne bo spoštovala. In če se ustavna določba ne bo spoštovala, potem se ve, kaj takšni vladi sledi, da dela protiustavno. In če ne vemo danes, kje smo, in če ne ve vlada, kje je z javnimi financami, strukturnim primanjkljajem in tako naprej, jaz mislim, pa da je to zdaj alarm za ta Državni zbor, da se tukaj dejansko ugotovi, tudi s strokovnimi podlagami Evropske komisije, tudi strokovnimi podlagami Vlade Republike Slovenije in da se ugotovi, kje smo v javnih financah.

Jaz dejansko predlagam, prvič, da se opravi o tem javna razprava, in da se seveda, tudi če smo v sistemu, slučajno, minister, kot bo Evropska komisija rekla, potem pa bo morala vlada takoj sprejeti ukrepe, te, o katerih govorite in katerih ste že govorili. O tem jaz danes ne govorim, ampak takoj. Če minister pravi, da smo izven sistema, glejte, je to zelo zaskrbljujoče.

In še glede samih ocen minister. Ja, gospodarski in finančni svet danes temelji na ocenah. Vsi dajejo ocene. In te ocene se ne razlikujejo bistveno od tistih dejanskih podatkov vseh mednarodnih institucij. Vse mednarodne institucije, od IMF, OECD, Evropske komisije in tako naprej, Umarja, domača institucija, temeljijo na ocenah. In na tem temelji tudi razvoj in gospodarska rast.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Mag. Andrej Šircelj, o vašem predlogu bo Državni zbor odločil v torek, 29. marca 2016, v okviru glasovanja.

Gospa Jelka Godec bo postavila poslansko vprašanje ministrici za zdravje gospe Mariji Milojki Kolar Celarc.
Izvolite.

JELKA GODEC (PS SDS): Predsednica, hvala za besedo. Gospa ministrica, lep pozdrav.

Kadar govorimo o zdravstvu, tako s strani vlade kot s strani ministrstva pa tudi s strani poslancev pa kogarkoli iz javnosti, govorimo o tem, da želimo visoko kakovostno zdravstvo, da želimo varno zdravstvo, osredotočanje na bolnike in pravočasnost dostopnosti zdravljenja, predvsem takrat ko gre za otroke. Res je, da otroška srčna kirurgija, ki je razburjala javnost v preteklosti in mislim, da jo bo kar kmalu spet danes, da je, bom rekla, s strani vašega ministrstva že dalj časa trajajoča zgodba.

Na vas se obračam z naslednjim vprašanjem oziroma razmišljanjem. 15. 10. 2015, ko smo imeli na Odboru za zdravstvo temo otroška srčna kirurgija, je bilo s strani sekretarke Ministrstva za zdravstvo rečeno, da se z otroško srčno kirurgijo ukvarja Ministrstvo za zdravstvo že od leta 2013, pa vendar je zdravstveni svet, ki je najvišji posvetovalni organ ministrice, o tem razpravljal šele 7. oktobra 2015. Po besedah predsednika zdravstvenega sveta je bilo rečeno takrat, da je program otroške srčne kirurgije dober, varen, kakovosten

in da zdravstveni svet podpira odločitev, da se program otroške srčne kirurgije obdrži v Sloveniji. K temu je pritrtil tudi takratni vodja otroške srčne kirurgije, ki je zagotovil, z njegovimi besedami in povedano, »zagotavljam, da je danes program dober in varen, da k nam prihajajo kirurgi iz Italija, Prage, Münchna, in da bo zagotovljena tudi 24-urna pripravljenost za naše male otroke s strani čeških kirurgov«. Od takrat naprej ali pa že tudi vmes smo lahko zasledili v več intervjujih tako z vami kot z dr. Robido in ostalimi predstavniki oziroma tistimi, ki delujejo na področju otroške srčne kirurgije, različne izjave, med njimi tudi to, da prihajajo štirje kirurgi v Slovenijo operirati, hkrati pa tudi izjave, da število napotitev otrok v tujino, torej na operacije, od leta 2012 do 2015 drastično narašča in da se s tem tudi povečujejo stroški. Mene zanima, gospa ministrica:

Ali je res, da se je od leta 2012 do leta 2014 za več kot 200 % dvignilo število otrok, ki so bili napoteni v tujino, glede na to, da se je zagotavljalo, da prihajajo štirje usposobljeni kirurgi v Slovenijo?

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo dajem ministrici za zdravje, gospe Mariji Milojki Kolar Celarc, da poda odgovor.
Izvolite.

MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC: Hvala za besedo, spoštovana gospa podpredsednica. Spoštovana gospa poslanka in ostali!

Kot veste, je izvajanje postopkov, napotitev na zdravljenje v tujini v pristojnosti Zavoda za zdravstveno zavarovanje. Po njihovih podatkih, ki smo jih prejeli, je bilo v letu 2012 v tujini opravljenih 9 srčnih operacij, v letu 2013 je bilo teh operacij 5, v letu 2014 60 in v letu 2015 28. V prvih mesecih letošnjega leta pa so bili na operacijo v tujino napoteni štirje otroci. V letu 2012 so bili otroci napoteni v Izrael, na Nizozemsko in Veliko Britanijo, v letu 2013 v Izrael, v letu 2014 v Nemčijo, Izrael in na Češko, v letu 2015 v Izrael, Avstralijo, Nemčijo, Italijo in na Češko ter v letošnjem letu v Nemčijo, na Češko in v Italijo.

Sicer na ministrstvu nismo seznanjeni s posameznimi konkretnimi primeri, vendar menimo, da je zmanjševanje napotitev na zdravljenje v letu 2015 glede na predhodno leto in pa tudi prvi podatki letošnjega leta kažejo na to, da so manjše napotitve posledica boljše organizacije in delovanja programa srčne kirurgije v UKC Ljubljana. Prepričani smo tudi, da se bo število napotitev, če bo UKC Ljubljana uspel v svojih prizadevanjih po uresnitvi strategije programa otroške srčne kirurgije, še v nadaljevanju dodatno zmanjševalo, s čimer se bo zmanjševala višina sredstev, ki jih bo zavod plačeval za ta namen. Kot veste, je UKC Ljubljana pripravil strategijo programa srčne

kirurgije, ki jo je sicer obravnaval tudi zdravstveni svet in jo podprl, vendar pa je tudi povedal, da pričakuje, da bo UKC še dodatno pripravil bolj natančen, podrobni izvedbeni načrt, ki ga naj bi do oktobra letošnjega leta predstavil zdravstvenemu svetu. Tako bo v bodoče, ko bodo ta strategija in konkretni ukrepi pripravljeni, po potrditvi na zdravstvenem svetu kot najvišjem strokovnem posvetovalnem organu Ministrstva za zdravje, moč pričakovati, da se bodo napotitve teh srčnih operacij v tujino zmanjšale. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Gospa Jelka Godec, imate besedo da zahtevate dopolnitev odgovora. Izvolite.

JELKA GODEC (PS SDS): Spoštovana ministrica, jaz vem, da Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije napotuje oziroma tudi odobri te operacije v tujini, vendar moram reči, da ta denar, ki je strošek davkoplačevalcev, in da je tudi Ministrstvo za zdravstvo, moram reči, da je milo rečem vpleteno v to. Torej ne morete reči samo, da je ZZZRS odgovorno za to, ministrstvo pa s tem nima nič. Še enkrat, zdravstveni svet govori torej se ukvarja s tem in to je vaše najvišje posvetovalno telo. Če je bilo rečeno leta 2015, da je naš program varen, da prihajajo štirje kirurgi, potem jaz ne vem, zakaj je bilo leta 2014 60 napotitev. V letu prej pa pet. In vi pravite, da se bodo zadeve še spremenile, ko bomo imeli strategijo, ki smo jo prejeli, Obravnave otrok in odraslih s prirojeno srčno napako, v Državni zbor v mesecu februarju, da bodo še manjše napotitve. Se vam ne zdi, da je to, da traja ta strategija oziroma da se stanje na otroški srčni kirurgiji tako dolgo ureja, v bistvu tudi odgovornost ministrstva. Stvari bi morale teči hitreje glede na to, da je bilo rečeno, da so zadeve varne in kakovostne. Vemo pa, iz poročil pa tudi od drugod, da se ne napotuje otrok v tujino zaradi manj invazivne operacije, ker tega ne dovoli zdravstvena blagajna. Teh operacij pa v Sloveniji ne delamo. In tudi to, da v Slovenijo prihajajo štirje kirurgi, ni res. Prihajajo trije pa tudi to ne 24 ur, ampak tako, kot je bilo včasih, 3 dni v mesecu. In jaz mislim, gospa ministrica, da bi se morali o tem pozanimati, tudi glede na to, da je bila ta strategija sprejeta 10. Februarja, a hkrati 10. februarja dr. Robida izjavi, da sploh ne ve, da je bil v tej komisiji za pripravo strategije.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Za dopolnitev odgovora dajem besedo ministrici gospe Mariji Milojki Kolar Celarc. Izvolite.

MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC: Hvala.
Dopolnitev oziroma dodatna obrazložitev. Poglejte, mi smo govorili o strategiji, je pa UKC Ljubljana pripravil tudi

poseben program kratkoročnih ukrepov, ki jih je pa že zdravstveni del še pred pripravo strategije obravnaval. In ti kratkoročni ukrepi za izboljšanje organizacije in delovanja programa otroške srčne kirurgije so posledice tega, da je bilo v letu 2015 28 napotitev in 60 v letu 2014. Takrat, kot sami dobro veste, je prišlo seveda do dogodkov oziroma do zamenjave teh tujih strokovnjakov oziroma srčnih kirurgov. Zaradi tega tudi trdim, da je zmanjšanje števila napotitev v letu 2015, torej 28 vizavi 60 napotitev v letu 2014, in tudi letošnje razmere kažejo, ker se te napotitve dodatno zmanjšujejo, da so kratkoročni ukrepi in posledica sprejetja teh ukrepov na srčni kirurgiji za boljšo organizacijo delovanja tega programa, tudi z vzpostavitvijo s centri tako v Italiji in na Češkem in drugod, kamor se je vozilo te otroke na te operacije, pomenilo, da se je v celoti lahko pokrilo potrebe po teh operativnih posegih.

Ko pa govorimo o strateškem programu, pa govorimo o celotnem programu, ker je ideja, da bi se v UKC Ljubljana vzpostavil nek nacionalni center za te vrste posegov, kamor pa bi se seveda pritegnilo k sodelovanju tudi širše okolje. Kajti dobro veste, da so strokovnjaki v temu strokovnemu poročilu o srčni kirurgiji napisali, da mora biti najmanj določeno število posegov zaradi tega, da se lahko zagotovi ustrezna kakovost in varnost pri teh posegih.

In to je ta del strategije, na kateri se dela. Ta prvi del je bil že predstavljen in sprejet. Zdaj konkretni ukrepi na osnovi te strategije pa bodo, tako kot sem rekla, predvidoma predstavljeni zdravstvenemu svetu.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Gospa Violeta Tomič bo postavila vprašanje ministru za pravosodje, mag. Goranu Klemenciču. Izvolite.

VIOLETA TOMIČ (PS ZL): Hvala za besedo.

Po nekaterih ocenah naj bi v Sloveniji bilo cirka 200 tisoč ljudi, ki so že preizkusili konopljo bodisi v medicinske ali rekreativne namene. Na podlagi določbe 33. člena Zakona o proizvodnji in prometu s prepovedanimi drogami je posest prepovedane droge prekršek. V primeru, da gre za manjšo količino prepovedane droge za enkratno osebno uporabo, pa se sme uporabnika kaznovati bolj milo. Skladno z določbami zakona o prekrških je možen tudi izrek opomina.

Že v okviru ZPPPD ter ZP je torej zaradi nejasnosti opredelitve manjše količine možen razpon izrečene kazni vse od opomina pa do izreka denarne kazni. Še več zmede pa je nedoločnost te manjše količine povzročila ob upoštevanju 186. člena Kazenskega zakonika, ki med drugim določa, da se z zaporno kaznijo od 1 do 10 let kaznuje, kdor neupravičeno proizvaja ali predeluje rastline ali substance, ki so

razvrščene kot prepovedane droge ali nedovoljene snovi.

V teoriji je torej posest manjše količine konoplje prekršek, a ker manjša količina ni jasno določena, je posameznik povsem odvisen od odločitve posameznih organov, ki vodijo postopke. Policist se lahko, na primer, odloči pri enaki količini za opomin, za sprožitev postopka o prekršku ali pa količino oceni kot takšno, da po njegovem mnenju ustreza opisu kaznivega dejanja. Kako zelo bo posameznik stigmatiziran ali celo inkriminiran, je tako povsem odvisno od okolja, v katerem živi. V urbanih središčih je uporaba konoplje veliko manj stigmatizirana, posledično je tudi odnos policije in sodišč do uporabnikov konoplje v urbanih središčih veliko bolj liberalen kot pa na podeželju. Torej v praksi posledično prihaja do neenake obravnave uporabnikov konoplje.

Zaradi tega vas sprašujem:

Koliko je bilo v letih 2012, 2013, 2014 in 2015 vloženi kazenskih ovadb za kazniva dejanja neupravičene proizvodnje in predelave konoplje po 186. členu Kazenskega zakonika?

Koliko je bilo izrečenih obsodilnih sodb?

Kolikšna je najmanjša količina konoplje, zaradi katere je bila izrečena obsodilna sodba?

Ali menite, da je ureditev, ki omogoča za enako količino konoplje tako širok razpon kazni, primerna?

Ali menite, da je primerna ureditev, na podlagi katere je konoplja razvrščena v prvo skupino prepovedanih drog in se posledično obravnava povsem enako kot heroin, kokain in druge trde droge?

Hvala za vaše odgovore.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo dajem ministru za pravosodje mag. Goranu Klemenčiču, da poda odgovor. Izvolite.

MAG. GORAN KLEMENČIČ: Hvala lepa, podpredsednica Državnega zbora. Spoštovani poslanke in poslanci!

Spoštovana poslanka Tomić, vaše vprašanje bom razdelil na dva dela. Prva so vprašanja, ki ste jih zastavili v zvezi s statistiko, drugi je pa zelo, bom rekel, vrednostne narave, in tudi nanj bom z veseljem odgovoril.

Kar se tiče najprej podatkov o številu kazenskih ovadb, obsodilnih sodb in pregonov, moram žal ugotoviti, da informacijski sistem ne sodstva ne tožilstva ne omogoča pregleda po tem, da bi različne droge ločevali. Po domače povedano, mi imamo podatke in organi odkrivanja in pregona in sojenja imajo podatke o posameznem kaznivem dejanju, o posameznem prekršku, ne loči se pa znotraj vrste drog in pa da bi lahko izbral ven konopljo. Treba bi bilo iti gledati vsak spis, kar je pa v tem trenutku bilo nemogoče in nesorazmerno narediti. Kljub temu vam lahko rečem, da, kar se tiče splošnih podatkov v zvezi s 186. členom Kazenskega

zakonika, ki določa kot kaznivo dejanje neupravičeno proizvodnjo in promet s prepovedanimi drogami, da se število od 2012 do 2015, za kar ste spraševali, giblje tako med tisoč do tisoč 200 ovadb letno in potem 700 do 800 obsodb letno. Govorimo o klasičnih kaznivih dejanjih, povezanih z drogami. Žal vam ne morem povedati, kakšen je tukaj obseg kaznivih dejanj, povezanih s konopljo. Govorim samo o tistem delu, ki ni povezan z organiziranim kriminalom, ker tukaj je tudi letno potem tam okoli 100 dodatnih obsodb. Vam bom pa z veseljem potem dal konkretne podatke za vsako leto, da zdaj ne izgubljam časa s tem, da bi našteval te razpredelnice. Ločeno se vodijo tudi mladoletniki, teh je približno, recimo, izrečenih ukrepov in sankcij zoper mladoletnike s področja prepovedanih drog, letno tam od 40 do 70.

No, še pri prekrških. Mislim, da ste me o tem že pisno enkrat spraševali. Dejstvo je, da prekrškov je bilo, recimo, od leta 2009 do 2014, povezanih s prepovedanimi drogami in seveda s tem tudi s konopljo, približno rešenih skoraj 3 tisoč 500. Od tega je sodišče na koncu kazni izreklo le v 313 primerih in glob je bilo od tega za 28 tisoč evrov, kumulativno gledano.

Na kratko še glede razpona sankcij. Glejte, tak primer, kjer imate v bistvu izjemno velik razpon sankcij, od opomina do, če poenostavim, do deset let zapora, ni tako zelo neobičajen pri kaznivih dejanjih, kjer se poskuša zajeti različne kategorije storilcev in oblik storilstva, zato ker v Sloveniji velja načelo individualizacije kazenskih sankcij ob upoštevanju vseh olajševalnih in oteževalnih okoliščin. Skozi sodno prakso se izoblikuje neka ustrezna kaznovalna politika. Vemo tudi, da tovrstne zadeve se pogosto končajo ali pa včasih končajo šele na Vrhovnem sodišču. Tako smo pred meseci lahko spremljali, bomo rekli, kar neko izjemno sodbo in odločitev Vrhovnega sodišča, ki je razveljavilo obsodbo v konkretnem primeru nekoga, ki je konopljo gojil in uporabljal za zdravljenje svoje žene.

Zdaj pa na tisti drugi del. Statistiko vam bom potem tudi predal. Glejte, je kolegica ministrica za zdravje tudi v dvorani. Pod njihovo pristojnost spada uvrstitev prepovedanih drog v posamezne skupine. Dejstvo je, da je v Sloveniji konoplja uvrščena v prvo skupino prepovedanih drog, kar pomeni, da gre za rastlino oziroma substanco, ki je zelo nevarna za zdravje zaradi hudih posledic, ki jih lahko povzroči njena zloraba in se ne uporablja v medicini. Ni skrivnost, moje mnenje je vedno bilo – že leta, še ko sem bil državni sekretar na notranjih zadevah in študent v Ameriki –, da je to pretiran pogled na kriminalizacijo konoplje. Mislim, tudi ko se pogovarjam s sodniki in tožilci, da je dejstvo, ob vseh teh številkah, kot sem jih prej povedal, da pregon teh kaznivih dejanj izjemno obremenjuje sistem, izjemno obremenjuje celoten sistem. Če bi ta denar usmerili v končni fazi tudi v preventivo in druge oblike odklankanja nekaterih, recimo, če hočete – dejstvo je, spet, da je alkohol povzročitelj neprimerno več

kaznivih dejanj, sploh nasilnih kaznivih dejanj, kot pa, po domače povedano, kajenje trave. Tako mislim, da je razprava na to temo več kot dobrodošla. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Gospa Violeta Tomić imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora. Izvolite.

VIOLETA TOMIČ (PS ZL): Spoštovani minister, zahvaljujem se vam za vaše mnenje in vesela sem tudi, da je ministrica za zdravje tukaj.

Res je to, kar pravite, da je izredno obremenjen sistem ravno zaradi preganjanja v bistvu teh majhnih prekrškarjev. Ti ljudje, ki se ukvarjajo s pregonom le-teh, bi lahko počeli v tem času verjetno tudi druge stvari, ki bi bile, recimo, bolj potrebne.

Kaj je bistvo mojega vprašanja – vsi naj bi bili enaki pred zakonom! Ravno to, da ni določeno, kaj pomeni majhna količina, povzroča velike neenakosti in veliko slabe volje. Poglejte, v majhni Sloveniji, ki šteje cirka 2 milijona ljudi, je odvisno od tega, kje si se rodil in kje živiš, kako boš kaznovan za en in isti prekršek. To po mojem mnenju ni prav. Seveda ni prav tudi to, da je konoplja tako zelo stigmatizirana in je v prvi skupini, ob tem da že mnogi strokovnjaki mednarodni prač razlagajo, koliko je ugodnih učinkov ob zelo zanemarljivih majhnih – seveda mladoletnike je treba ščititi pred tem, vendar ima veliko manj stranskih učinkov kot alkohol, kajenje tobaka in marsičesa. Ampak, da se vrnem k bistvu svojega vprašanja:

Kako menite, da je rešljivo to, da je razpon kaznovanja tako velik, se pravi od opomina do denarne kazni, celo do zaporne kazni, za identičen prekršek?

To ni prav, in to je treba sistemsko rešiti. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Za dopolnitev odgovora dajem besedo mag. Goranu Klemenčiču.

Izvolite.

MAG. GORAN KLEMENČIČ: Hvala lepa.

Dve možnosti sta, da se taka stvar, če že imamo kriminalizirano, kriminalizira bodisi z nekim takim pojmom, kot je manjša količina, in s tem dopustite sodiščem, predvsem sodiščem pa tudi tožilcem, da oblikujejo neko prakso, ki je dejansko odvisna lahko tudi od mesta do mesta, urbanega, podeželskega okolja, ker je včasih to tudi stvar kriminalitetne politike. V Sloveniji je bilo dolgo časa znana – mislim dolgo časa znana, pred leti je bila Obala bistveno bolj, recimo, izpostavljena, kjer deluje bistveno več problemov z drogami in je bilo jasno in znano po celi Sloveniji med organi odkrivanja in pregona, sodniki in tudi storilci, recimo, da če so te prijeli v Kopru, po domače povedano, z določeno količino, si dobil načeloma višjo kazen kot pa, če

so te prijeli v Mariboru ali pa v Kranju. To je pač realnost kazenskih postopkov.

Ampak pogledajte, dve možnosti, kot sem rekel: ali da rečete manjša količina ali da rečete dva grama. Potem imate pa nekoga, ki ima 2,001 grama. Tukaj je tudi potem vprašanje enakosti ali neenakosti. V glavnem, dokler imamo tako ureditev, da je ta zadeva kriminalizirana, se temu izogniti ne bomo mogli. Nepravilnosti na nek način postajajo tudi takrat, ko imate točno opredeljeno zakonsko, kaj je majhna količina, ampak vsaka. To je tako kot pri penzijah ali pa pri kakšnih drugih kriterijih, ko rečete: tisti, ki prejema do 200 evrov, tisti, ki pa 201 evro dobi, bo padel pa v neko drugo kategorijo. Se pravi, zato pa je razvijajoča se sodna praksa na tem področju.

Rad bi še enkrat povedal in tukaj se strinjam z vami. Poglejte, recimo moja vera v to, da je tukaj treba storiti korak naprej, ni neka hipijevska mentaliteta, ampak je dejstvo, da na tem področju – tudi v Ameriki, kjer so storili korake naprej na tem področju, je veliko podporo to doživelo prav s strani pravosodja, policije in splošno organov odkrivanje in pregona, zato ker se zavedajo, da je vložek družbe v pregon teh dejanj nesorazmeren, običajno, s tem, kaj se ven dobi. Kar pa ne pomeni, da pri tej razpravi ni treba resno vzeti tudi, ali pa predvsem, zdravstvene in medicinske stroke. Ne bom pa nikoli pozabil, če mi dovolite še to, da s tem zaključim. Sam sem se z razpravo o tem prvič soočal, ko sem študiral v Ameriki in kjer mi je kazensko pravo predaval prof. Filip Haven, ki je bil vrsto let prvi namestnik glavnega ameriškega tožilca in eden največjih zagovornikov dekriminalizacije določenih drog, ker se je zavedal, kaj to povzroča celotnemu kazenskopravnemu sistemu na račun različnih preventivnih programov, ki bi jih lahko usmerili tako zoper droge kot zoper alkoholizem. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Gospa Violeta Tomić, imate besedo za postopkovni predlog, da se na naslednji seji opravi razprava o odgovoru ministra. Izvolite.

VIOLETA TOMIČ (PS ZL): Spoštovana podpredsednica, spoštovani minister!

Nisem nameravala izkoristiti tega postopkovnega predloga, vendar ker slišim, da je tako rekoč sprejemljivo, da, recimo, na Primorskem, kjer naj bi bilo več uporabnikov konoplje ali pa drugih drog, so kazni višje kot, recimo, v Ljubljani, kjer jih je manj, se mi zdi to popolnoma nesprejemljivo.

Mislim, da glede na to, koliko davkoplačevalskega denarja gre za te v bistvu majhne prekrške, ko se obremenjuje in sodstvo in policija s tem, mislim, da bi morali na naslednji seji opraviti razpravo o tem, predvsem zaradi tega, ker smo pred zakonom vsi enaki in ne

more biti statistična številka tista, ki odloča o višini kazni. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Gospa Violeta Tomić, o vašem predlogu bo Državni zbor odločil v torek, 29. marca 2016, v okviru glasovanj.

Gospod Jan Škoberne bo postavil poslansko vprašanje ministrici za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anji Kopač Mrak. Izvolite.

JAN ŠKOBERNE (PS SD): Spoštovana gospa podpredsednica, spoštovani ministrici, spoštovani ministri, kolegice in kolegi!

V prejšnjem tednu je v Torinu potekala strokovna konferenca in tudi politični posvet o uresničevanju ciljev in točk Evropske socialne listine, ki je svojo zadnjo revizijo doživela leta 1996. Ob razpravi različnih strokovnjakov iz različnih držav in tudi različnih nosilcev političnih funkcij, je bilo ugotovljeno, da je eden izmed glavnih problemov v Evropi danes, pa tudi širše, prisotnost atipičnih oblik dela, prisotnost prekarizacije in s tem povezano dejstvo, da v Evropi, pa seveda tudi širše v svetu, mnogi ljudje od svojega dela ne morejo več živeti dostojno; da se mnogim ljudem – to moramo pošteno povedati – tudi v Sloveniji še vedno dogaja, da je za njih pogodba o delu za nedoločen čas zgolj iluzija neke možnosti, pogodba za določen čas pa za marsikaterega delodajalca izgovor, da s podaljševanjem v nedogled na nek način od delavca terjaja lojalnost, več dela v zameno za to, da nima enakih pravic, kot bi jih sicer imel s pogodbo za nedoločen čas.

Tisto, kar me v tej točki zanima je – glede na to, da Slovenija ima gospodarsko rast, da se nam tudi skozi učinke ukrepov našega ministrstva zadnjih dveh mandatov pozna višja stopnja zaposlenosti, torej nižja brezposelnosti, možnost gospodarstva, da zaposluje, in skozi druge družbene razmere prisotnost nekega pozitivnega okvira razumevanja dela:

Ali bo Republika Slovenija oziroma Vlada Republike Slovenije storila korak naprej pri zagotavljanju tega, da se bo od poštenega dela dalo tudi dostojno in dobro živeti?

Ali bo naslovljena vprašanje prisotnosti atipičnih oblik dela v naši zakonodaji in v gospodarskem prostoru kot resen problem?

Kot ga je, denimo, v preteklem tednu naslovlilo več predstavnikov različnih držav skozi vprašanje, ali Evropska socialna listina iz leta 1996 sploh še odgovarja na ključna vprašanja, kakor tudi danes vprašanje:

Ali mi lahko ključna vprašanja na trgu dela še rešujemo zgolj z obstoječo zakonodajo?

Dostojno delo je vprašanje, ki me zanima.

Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo dajem ministrici za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anji Kopač Mrak.

Izvolite.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala za besedo, spoštovana podpredsednica. Drage poslanke in poslanci! Hvala za vprašanje, gospod poslanec.

Vesela sem, da smo v ponedeljek začeli z javno obravnavo enega pomembnega dokumenta, ki se imenuje dostojno delo, s katerim je Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti začelo širšo javno razpravo o tem, na kakšen način zagotoviti dostojno delo za vse delavke in delavce v naši državi. S tem dokumentom, ki je javna razprava, predlagamo določene ukrepe, ki pa so del širše javne razprave, s 1. 4. pa začnemo tudi razpravo v okviru socialnega dialoga, ki je za vprašanje reševanja razmer na trgu dela ključna.

Zdaj pa morda minuto za uvod v sam problem. Dejansko s spremembami na trgu dela, kjer ves čas v spremenjenih pogojih iščemo novo ravnovesno točko med varnostjo in fleksibilnostjo, zato da se zagotovi dostojno delo za vse, lahko ugotavljamo, da smo s preteklimi spremembami, tako z DR 2013 kot potem z Zakonom o preprečevanju dela na črno, ureditvijo študentskega dela, agencijskega dela, s širjenjem pristojnosti inšpekciji dela, storili določene premike v razlikah med zaposlitvijo za nedoločen čas in zaposlitvijo za določen čas, da smo ta svetova, ki sta bila prej zelo ločena, približali. Podatki kažejo, so številni grafi na voljo, da je po reformi več zaposlitev za nedoločen čas sklenjenih, predvsem pri mladih. Pred reformo je ta plavi stolpec, sedaj smo na zelenem. Pri mladih bolj očitno, ampak še vedno smo tam na 20 odstotkih novosklenjenih pogodb, ki so za nedoločen čas. Hkrati se nam pa odpira vedno večji problem pogodb o delu, ki so zunaj pogodb o zaposlitvi oziroma delovnega razmerja. Govorimo o študentskem delu, občasnem in začasnem delu, civilnih pogodbah, avtorskih, podjemnih, lažnih espejih, ki postajajo vedno večji problem. Ko govorimo o dostojnem delu, govorimo o tem, da morajo imeti vse oblike dela enako ekonomsko, socialno in tudi čim bolj enako pravno varnost. Te oblike, ki sem jih prej omenila, dejansko nimajo, absolutno ne, nikakor primerljive tako ekonomske, socialne kot tudi ne pravne varnosti. Ekonomska varnost se meri z minimalno plačo; torej, ali imajo te oblike zagotovljene enako minimalno urno postavko. Pri študentskem delu smo to zagotovili, s posameznimi rešitvami to zagotavljamo, vendar bo potreben nek celovit pregled, predvsem pa se skušamo lotevati tega vprašanja na sistematičen način predvsem preprečevanja tega, kar je lažnega – v smislu, v Zakonu o delovnih razmerjih jasno piše, da če gre za elemente delovnega razmerja v smislu, da je nekdo espe pa dela v prostorih delodajalca, dela po njegovih navodilih, je v odvisnem razmerju. To ne mora biti samostojni podjetnik, ker so

elementi delovnega razmerja in je treba skleniti pogodbo o zaposlitvi. Kako bomo to naslavljali? Enako velja za študentsko delo, za vse te druge oblike zunaj pogodbe o zaposlitvi.

Gre za to, da predlagamo ukrepe – povečanje pristojnosti inšpekcije, tudi FURS – predvsem kar se tiče tega 13. člena Zakona o delovnih razmerjih, potem je drugo osveščanje in informiranje. Danes še vedno veliko delavcev in delavk ne ve, kam naj se obrnejo, kakšne so njihove pravice. Torej splošno tudi vloga sindikatov in drugih, ki se na tem področju ukvarjajo.

Tretjič, treba bo tudi nasloviti vprašanje vzrokov za to stanje, to pa je vprašanje stroškov dela, ki so še vedno bistveno različni, če gre za espeje kot če gre za pogodbe o zaposlitvi. Tu znotraj bo treba iskati v davčni reformi, ker v tem dokumentu govorimo o treh funkcijah davčne reforme z vidika naslavljanja prekamnosti, po drugi strani je tudi vprašanje fleksibilnosti, ker delodajalcem je treba ob absolutnih varovalkah in iskanju pravega razmerja dati tudi možnost, da za delavce, s katerimi ne morajo delati, ker prihaja do problemov v njihovem odnosu, da jih lahko tudi na pravilen način, z varovanjem pravic delavcev odpustijo. Hkrati bomo v ta namen krepili aktivno politiko zaposlovanja in širše. Gre torej za poskus doseganja nekega novega ravnovesja med varnostjo in fleksibilnostjo – se zavedamo – v zelo občutljivem in pravilno vodenem socialnem dialogu, da ne bo občutek, da komu želimo slabo. Želimo predvsem zagotoviti dostojno delo za vse zaposlene, za vse delavke in delavce in da dejansko tudi mladim zagotovimo možnost, da bodo enkrat zaposleni za nedoločen čas. Ker če bomo stvari pustili take, kot so, se bo to stanje, ki ga imamo danes, žal samo še poglobljalo.

PODPRESEDNIKA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Gospa Anja Bah Žibert bo postavila poslansko vprašanje ministrici za zdravje gospe Mariji Milojki Kolar Celarc.

Izvolite.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa, predsedujoča. Spoštovani obe ministrici, minister!

Dovolite, da postavim ministrici za zdravje poslansko vprašanje. Čisto nič nenavadnega ne bo, če bom rekla oziroma začela: zdravje, zdravje, zdravje. Le kdo si ga ne želi in le kdo ni pripravljen storiti in dati marsikaj zanj? To pravzaprav ni čisto nič nenavadnega glede na to, da je to osnova za vse ostalo. Zato sem v bistvu z veliko zaskrbljenostjo spremljala ali pa si ogledala podatke Zavoda za zdravstveno zavarovanje, ki sem jih videla pred kratkim. Namreč, ti govorijo, da imamo na področju sistema, tako imenovanega sistema celovita skrb za zdravje delavk in delavcev, kar precejšnje težave.

Na Zavodu za zdravstveno zavarovanje so namreč v letu 2015 zabeležili skoraj, poudarjam skoraj, 10 milijonov izgubljenih delovnih dni zaradi poškodb ali bolezni! Z drugimi besedami oziroma z drugimi številkami to pomeni, da vsak dan z dela izostane okoli 37 tisoč ljudi. V preteklem letu je z dela izostalo kar 3 tisoč ljudi na dan več kot leto poprej, se pravi leta 2014.

Skratka, z leti je očitno, kar ti podatki kažejo, da ti izostanki naraščajo. Razlogi so seveda zagotovo različni, a med najpomembnejše sodi nezadosten in očitno neučinkovit sistem celovite skrbi za zdravje zaposlenih, ki ne nazadnje tudi vpliva in zagotavlja čimprejšnjo vrnitev zdravih in predvsem tudi motiviranih delavcev na delovno mesto. Gre praktično, če pogledamo po teh številkah, za kar celovit družbeni problem.

Zato vas sprašujem:

Če oziroma sploh in katere spremembe nameravate uvesti za izboljšanje stanja na področju celostne skrbi za zdravje zaposlenih? Hvala lepa za vaš odgovor.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo dajem ministrici za zdravje gospe Mariji Milojki Kolar Celarc, da poda odgovore. Izvolite.

MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC: Hvala za besedo. Še enkrat lepo pozdravljeni, prav najlepša hvala tudi za to vprašanje, spoštovana gospa Anja Bah Žibert.

Res je zdravje ena pomembna lastnost oziroma želja vseh nas, kajti v številnih anketah Slovenci prav zdravje postavljamo na prvo mesto. In tudi zdravje je osnova in podlaga za dobro in uspešno delo in tudi življenje tako s strani posameznika kot za celotno družbo, če hočete tudi za vsako delovno organizacijo.

Ob hitro starajoči se družbi in tudi ob podaljševanju upokojitvene starosti je zato vlaganje v zdravje in v preventivo zaposlenih še posebej pomembno. Novela Zakona o varnosti in zdravju pri delu iz leta 2011 je poleg določil o varnosti in zdravju pri delu uvedla tudi posebno novost, in sicer je to obveznost izvajanja programov promocije zdravja na delovnem mestu. Kajti vsi se zavedamo, posebej tudi delodajalci, da vlaganje v zdravje prinaša pomembne pridobitve tako zaposlenim posameznikom, če hočete, k večji gospodarski rasti, zmanjšanju absentizma in seveda, bi rekla, ima zelo pomembne vplive. Prvič, pomembno zmanjšuje vpliv različnih dejavnikov tveganj najpogostejše kronične bolezni, za katere vemo, da so ene, gledano finančno, največjih bremen že danes, v prihodnosti bo pa to še toliko večje. Drugič, te naložbe v preventivo in zdravje izboljšujejo organizacijsko klimo, produktivnost in tudi konkurenčnost podjetij. Tretja povezana lastnost, povezana s promocijo zdravja, je, da

zmanjšuje neposredna in posredna finančna bremena tako zaradi zdravljenja bolezni, poškodb, absentizma. In še četrta pomembna prednost izvajanja teh programov je, da uveljavlja socialno vključenost in povezanost.

Ministrstvo za zdravje je v sodelovanju z vsemi socialnimi partnerji izdalo že smernice za izvajanje projektov promocije zdravja na delovnem mestu s posebnim poudarkom po specifikah predvsem majhnih in mikro podjetij. S posebnimi javnimi razpisi Zavoda za zdravstveno zavarovanje, ki je že sofinanciral številne projekte socialnih partnerjev, smo v zadnjih nekaj letih razširili tudi mrežo organizacij, ki izvajajo ali strokovno podpirajo programe in projekte promocije zdravja. Tako so v Sloveniji nastale že številne dobre prakse kot tudi orodja, ki se širijo v slovenskem prostoru.

Tudi tako, kot ste pravilno omenili, je tudi zdravstveni absentizem v Sloveniji kar velik problem. Res je, da pa se številke gibajo – recimo se je leta 2014 v primerjavi z letom 2005 stopnja absentizma znižala. Recimo, leta 2005 je bila 4,3 odstotka, leta 2014 je bila pa 3,8 odstotka. To se pravi, neki premiki so že vidni, vendar pa bodo potrebni še dodatni ukrepi in vsa pozornost, da bi se ta trend nadaljeval in da bi se ta stopnja zmanjševala. Se pa pojavlja v zadnjih nekaj letih nek drug problem, ki se mu pa reče prezentizem, kar je pa dejansko tudi zaskrbljujoče, ker bolni ljudje zaradi različni razlogovpa dejansko hodijo in delajo. Kar je pa, bom rekla, pravzaprav prav obratna smer. Zaradi tega mora biti – in ocene kot kažejo in vam bom povedala v številkah, tudi po podatkih zdravstvene blagajne, da nas ta absentizem stane okoli 450 milijonov evrov direktno, posredno pa dvakrat toliko, skoraj 950 milijonov evrov.

Tudi številni ukrepi preventive so še predvideni v naši resoluciji kot strateškem dokumentu.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Anja Bah Žibert, imate zahtevo za dopolnitev odgovora. Izvolite.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa.

Ministrica, povedali ste, da posamezni ukrepi veljajo od spremembe zakona iz leta 2011. Seveda mi govorimo zdaj trenutno o vašem mandatu, se pravi o tem, kar ste v teh dveh letih oziroma boste naredili. Glede na to, da sicer vi kažete neke podatke v primerjavi 2005 do danes, jaz sem pa dala podatke od leta 2014, 2015 in kažejo rast. Se strinjam, da tudi ta drugi pojav gotovo pomeni zopet dodaten problem, kar kaže na to, da je socialna stiska v Sloveniji še toliko večja, da ljudje niti na bolniški dopust ne morejo, ker enostavno potem ne vedo, kako preživeti mesec.

Vendar pa je problem še drug. Poglejte, lani je bilo kar 4 tisoč 589 ljudi na bolniškem dopustu več kot leto dni. Znani so tudi primeri, ko so

ljudje zaradi težkih oblik bolezni na bolniški več kot deset let. Mislim, da je to za celoten sistem velika obremenitev in bi verjetno rešitev kakšne druge oblike za tovrstne bolnike gotovo pripomogla na eni strani, ne vem, za zaposlitev drugih delavcev in za te neko trajno rešitev in ne, da nenehno obiskujejo zdravnike in poskušajo potem tudi uveljavljati svojo invalidnost in tako naprej.

Skratka, zato vas, ministrica – ne bom nadaljevala –,res pozivam, da v dobro države, ker govorimo res o širšem problemu, gotovo povezanim tudi z delom, družino in zaposlovanjem, razmislite o še kakšnih dodatnih ukrepih. Kajti, preventiva je vsekakor najboljši ukrep, ampak očitno v dani situaciji to, s čimer se danes državljanke in državljani na delovnih mestih soočajo, z oblikami mbinga in vsega ostalega, očitno ni zadosti in je treba poiskati razloge morda tudi še kje drugje. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Odgovorila bo gospa ministrica, Marija Milojka Kolar Celarc. Izvolite.

MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC: Hvala.

Samo dodala bi še to, da del konkretnih rešitev bomo pripravili že v letošnjem letu, kjer bomo po dolgem času uredili celotno področje poklicnih bolezni, ki je na žalost že dolga leta neurejeno. Da pa smo uspeli zadevo res pripeljati tako daleč, kljub usklajevanju z vsemi, mislim, da bomo najkasneje jeseni to uredili.

Še ena zadeva, ki ste jo omenili. Ja, te zelo dolge bolniške. Te zadeve bomo pa uredili v Zakonu o zdravstvenem varstvu in zavarovanju na ustrezen način, ki je tudi predviden, da bo dejansko pripravljen in, upam, tudi sprejet v letošnjem letu. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Iva Dimic bo postavila vprašanje ministrici za notranje zadeve mag. Vesni Györkös Žnidar, ki je opravičeno odsotna, ter ministrici za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anji Kopač Morak. Izvolite.

IVA DIMIC (PS NSi): Hvala lepa, spoštovani podpredsednik, spoštovana ministrica, ostali ministri!

Na obe bom naslovila vprašanje. Pričakujem, da bo s področja, kjer bo se dotikalo ministrice za delo dr. Anje Kopač Mrak, njen odgovor, v drugem delu pa je seveda vprašanje ministrici za notranje zadeve.

S sprejemom novele Zakona o tujcih marca 2014 državljani tretjih držav, ki želijo bivati in delati v Republiki Sloveniji, pridobijo enotno dovoljenje za bivanje in delo. To dovoljenje je nadomestilo dve dovoljenji, in sicer dovoljenje za

bivanje iz razloga zaposlitve in dovoljenje za delo. V Novi Sloveniji tej rešitvi nismo nasprotovali, saj je pomenila razbremenitev državnih organov birokratskega dela v dveh ločenih postopkih in skrajšanje rokov za izdajo enotnega dovoljenja z 90 dni na 60 dni.

Prav gotovo je v luči današnje migrantske krize in visokih stopenj brezposelnosti pomembno, da se priliv tujcev, državljanov tretjih držav, regulira na način, da se zagotavlja delo in socialna varnost najprej slovenskim državljanom in državljanom preostalih držav članic Evropske unije. Res je, da je bila omenjena novela Zakona o tujcih sprejeta tudi zaradi dejstva, da v Sloveniji primanjkuje nekaterih deficitarnih poklicev, zaradi česar je zaposlovanje državljanov tretjih držav potrebno, včasih tudi nujno, da se zagotovi normalno delovanje v nekaterih gospodarskih družbah in pogosto tudi v javnih službah.

Zato, spoštovani ministrici, enotno dovoljenje za prebivanje in delo se uporablja od 1. septembra 2015 in zanima me:

Koliko enotnih dovoljenj za bivanje in delo je bilo v tem času izdanih?

Ali se ta dovoljenja izdajajo le za deficitarne poklice?

Kdo je pristojen za izvajanje nadzora nad njihovo izdajo?

Koliko je bilo opravljenih rednih in koliko izrednih nadzorov v času od uveljavitve enotnega dovoljenja za bivanje in delo?

Zahvaljujem se za odgovor.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa ministrica dr. Anja Kopač Mrak.
Izvolite.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala za besedo, spoštovani podpredsednik. Poslanke in poslanci, spoštovana Iva Dimić!

Odgovor smo poskušali uskladiti tudi z ministrico za notranje zadeve, tako da bom odgovorila na vsa štiri vprašanja.

Prvo je bilo: Koliko enotnih dovoljenj za bivanje in delo je bilo v tem času izdanih?

Torej od 1. 9. 2015 do 20. 3. 2016 je bilo skupaj izdanih 9 tisoč 59 enotnih dovoljenj za prebivanje in delo, od tega 3 tisoč 597 prvih enotnih dovoljenj in 5 tisoč 462 enotnih dovoljenj na podlagi podaljšanja le-tega oziroma kot podaljšanje dovoljenja za začasno prebivanje zaradi zaposlitve ali dela. Torej, večino je bilo tistih, kjer je šlo za obstoječe in podaljšanje.

Ali se ta dovoljenja izdajajo le za deficitarne poklice?

Treba je vedeti, da je ureditev, ko smo vpeljali enotno dovoljenje, enaka v pogledih, kar se tiče kontrole trga dela, ki je pogoj za izdajo dovoljenja. In sicer, enotno dovoljenje za prebivanje in delo se izdaja za različne namene, ki jih določa Zakon o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev. Tujci lahko načeloma pridobijo enotno dovoljenje za

prebivanje in delo na podlagi: zaposlitve pri slovenskem delodajalcu, opravljanja dela v okviru pogodb civilnega prava ali pa izvajanje čezmejnih storitev z napotenimi delavci. V skladu s tem poudarjamo, da se enotna dovoljenja ne izdajajo samo za deficitarne poklice, ključni mehanizem za zaščito trga predstavlja t. i. kontrola trga dela, ki je bila prej ali zdaj identična. In sicer to pomeni, da se lahko tujci zaposlujejo na naših prostih delovnih mestih, ki ne morejo biti zapopolnjenja z ustreznimi brezposelnimi osebami, prijavljenimi v naši evidenci brezposelnih oseb. V primeru, da Zavod za zaposlovanje ugotovi, da v evidenci brezposelnih ni ustreznih oseb za zasedbo določenega prostega delovnega mesta, delodajalcu dovoli zaposlitev tujca. To je bilo vedno, prej in zdaj je enako, samo da so se združili postopki, kako je kontrola stanja na trgu dela in kako potem upravna enota izda skupno enotno dovoljenje. Pomembno je izpostaviti, da smo na ministrstvu s 14. 3. letošnjega leta s pravilnikom določili štiri poklice na podlagi pobude Obrtne zbornice in drugih, ki so tako zelo deficitarni, da lahko hitreje, brez kontrole na trgu dela se izda dovoljenje. To gre za voznike v mednarodnem prometu, varilce, strugarje in orodjarje. Samo za te štiri poklice smo dali izjemo, da ni kontrole trga dela, na pobudo delodajalcev, ki se s tem ukvarjajo.

Kdo je pristojen za izvajanje nadzora nad njihovo izdajo?

Enotno dovoljenje za prebivanje izda skladno z določbami Zakona o tujcih upravna enota s soglasjem organa, pristojnega za zaposlovanje in delo tujcev, to je pač Zavod za zaposlovanje, izvajanje določb Zakona o tujcih, ki ureja izdaje enotnega dovoljenja, vrši upravni nadzor na upravnih enotah Ministrstva za notranje zadeve. V upravnem nadzoru se ugotavlja pravilnost in zakonitost izdaje enotnega dovoljenja in to le v delu, ki se nanaša na prebivanje tujca, ne ugotavlja pa se pravilnosti in zakonitosti podanega soglasja k izdaji enotnega dovoljenja. Za nadzor nad izvajanjem tega dela je pa pristojen Inšpektorat Republike Slovenije za delo. Delno je za nadzor nad izvajanjem tega, predvsem z vidika zakonitosti prebivanja tujcev v Republiki Sloveniji, pristojna tudi policija.

Koliko je bilo opravljenih rednih in izrednih nadzorov?

Od 1. septembra 2015 do danes so inšpektorji s področja nadzora delovnih razmerij opravili 4 tisoč 743 nadzorov glede vse zakonodaje, ki jo pokrivajo. Torej ne ločujejo, kaj je bilo v zvezi s tujci in izdajo dovoljenj. Bil je ugotovljenih 19 kršitev tega zakona o tujcih in o zaposlovanju tujcev, ampak gre za kršitve še po starem zakonu, saj so v veliki večini v veljavi še dovoljenja, ki so bila izdana pred tem. Ob tem poudarjamo, da glede zaposlovanja tujcev ugotavljamo, da število kršitev, ki se nanašajo neposredno na to zakonodajo zaposlovanja tujcev, upada v primerjavi s splošnimi kršitvami, ki še vedno rastejo – na primer, kršenje določb

delovnega časa, torej nadurno delo, varnost in zdravje pri delu in tem, kjer pač gre za povečanje.

Skratka, hočem povedati, da nič ni treba se bati. To enotno dovoljenje z vidika kontrole trga je vse pustilo enako, kot je bilo pred tem. Pri zaposlovanju tujcev je vedno prva kontrola trga dela, na teh štirih poklicih imamo pa enostavno tak deficit, da je to seveda kontrola trga dela, ki nekaj časa traja, da smo to na pobudo drugih izvzeli iz tega. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Iva Dimic, imate zahtevo za dopolnitev odgovora. Izvolite.

IVA DIMIC (PS NSi): Glede na zadnja alarmantna odkritja Finančne uprave Republike Slovenije o kršitvah delovnopravne zakonodaje v Gozdnem gospodarstvu Postojna, v Poslovni enoti Marof, tretji in drugi delodajalci, ki so delali v njihovih prostorih, v Novi Sloveniji opozarjamo, da so bile ugotovitve Inšpektorata za delo Republike Slovenije že aprila 2015, ki je v tej poslovni enoti Marof Trade ugotovil kršitve delovnopravne zakonodaje in predpisov s področja zaposlovanja na črno predvsem delavcev iz tretjih držav. Žal danes ugotavljamo na podlagi tudi včerajšnje seje, da enostavno se ne vidijo rešitve v tej smeri in je ponavljanje enakih kršitev ter nezadostno in neučinkovito sankcioniranje kršiteljev. Zato, spoštovana ministrica ali pa ministrici, vseeno bi želela dobiti odgovor:

Koliko delavcem tretjih držav, ki delajo v gozdnem gospodarstvu Postojna, Poslovna enota Marof Trade je bilo v skladu z Zakonom o tujcih izdanih enotnih dovoljenj za prebivanje in delo?

Koliko kršitev je bilo ugotovljenih?

Koliko ukrepov je bilo iz tega naslova izrečenih v Poslovni enoti Marof Trade?

Želela bi še dobiti tudi odgovor, na katerega včeraj na izredni seji odbora nisem dobila:

Koliko je v Sloveniji podjetij, ki zaposlujejo delavce preko zaposlitvenih agencij? Mislim, da je to ključna težava. Če bi vedeli, koliko imamo tega, kje so ti delavci, bi bil ves nadzor veliko lažji in zagotovljen tudi bolj učinkovit, ker vsi, ki bi zaposlovali na tak način delavce, bi vedeli, da so v nekem sistemu, da so lahko pod nadzorom in bi bilo kršitev in zlorab teh ljudi veliko manjše. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Anja Kopač Mrak, izvolite.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala.

Z veseljem vam bom zagotovila podatke, na pamet pa ne vem, koliko je bilo. Na tisto, za kar je bilo postavljeno vprašanje, lahko odgovorim, ker se pripravimo v smislu služb, da

dajo podatke. Zato bolj splošno vprašanje v tem delu, ker ste šli na zgodbo groznega izkoriščanja delavcev.

Žal smo včeraj, ko je bila razprava, povedali, kaj vse je bilo storjeno, kateri ukrepi, tudi nadzor in vse. Zgodbe, ki jih vidimo po televiziji, nas vse enako osupnejo in tudi inšpekcije, ki prihajajo in prepovedne odločbe izdajajo. Inšpektorat Republike Slovenije za delo je v zgodbi Marof in povezane hobotnice dvajsetih podjetij ne samo 2015, že prej. Dejansko je, da smo v državi zmogli sprejem spremembe Zakona o gospodarski družbi, ki prepoveduje ustanavljanje novih in novih družb, veriženje družb, šele s 1. 1. 2016. Pa še to ne. Prej so vse na zalogo ustanovili. Problem je v tem, inšpekcija pride – pa tudi če je globa prenizka, pustimo to –, izda prepovedno odločbo, naslednji dan so ti delavci prepovedani na novo družbo. Enostavno je to – ne morem reči drugače – to je kriminal ... Mi lahko damo inšpekciji ne vem kakšna pooblastila, ampak dokler se bo lahko to dogajalo, da se bodo ustanovljala podjetja, da bodo podjetja na zalogo, da se bo delavce prenašalo iz enega na drugo podjetje, toliko čas lahko inšpekcija izdaja ne vem koliko prepovednih odločb, lahko premoženjske koristi na podjetje, ki nima nikakršnega ustanovitvenega kapitala.

Tukaj dejansko ni samo problem Zakon o delovnem razmerju, če je, smo takoj pripravljeni spremeniti. Morate vedeti, vse spremembe v jačanju inšpekcijskega nadzora, od 2014 je bilo sprejeto, vse je bilo v soglasju s socialnimi partnerji. Vedno rečem, če imate, povejte, kaj še potrebujete, z veseljem bomo popravili. Ampak problem je, da so stvari tako medsebojno soodvisne, da je dejansko ... A1 obrazci, če želite, zaposlovanje tujcev preko napotениh delavcev. Je bila zgodba, da smo usklajevali z Zavodom za zdravstveno zavarovanje, kako bo. Zdaj je v razpravi, 1. 4. bo na ESS nov zakon o napotениh delavcih, ki bo to rešil. Rešujemo, žal pa za vse te delavce prepozno, ker to traja, da mi v državi uskladimo zakonodajo, da jo dogovorimo in da jo izpeljemo. Mi se trudimo, ampak dejansko brez nekega skupnega sodelovanja vseh in tudi to, da je to v družbi nesprejemljivo, bomo zelo težko, ker v končni fazi Kazenski zakonik lahko napiše ne vem kakšne kazni za voznike, ki pijani vozijo na naših cestah – žal bomo še vedno našli pijane voznike. Dejstvo pa je, da ko gre za vprašanje delavcev, ki so ranljivi, so v odvisnem razmerju, je potrebna toliko večja odgovornost države, da poskušamo zagotoviti razmere, da se to ne ...

Po drugi strani imamo znotraj Evropske unije, znotraj prostega pretoka kakšen problem socialnega dampa; ne samo slovenskih delavcev, ko se je cel model, ki je danes v okviru Evropske unije, je predlog Evropske komisije o novi – revidira to direktivo o napotениh delavcih. Pa bo težko, pa bomo težko soglasje našli, zato

ker je eno interes delodajalcev... /izklop mikrofona/

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Imate postopkovni predlog?
Gospa Iva Dimic, izvolite.

IVA DIMIC (PS NSI): Seveda, moj postopkovni predlog je, da se opravi širša razprava predvsem zaradi tega, ker se mi zdi, da je treba vzpostaviti sistem, da je razvidno, katera podjetja v Sloveniji zaposlujejo delavce preko zaposlitvenih agencij. Mislim, da je tukaj treba ne samo tujce, ki prihajajo iz tujine, zaposliti, delovne migrante zaposliti, zaščititi je ne nazadnje treba tudi naše državljanke; tudi naši državljani se zaposlujejo preko teh agencij in je treba vzpostaviti nadzor. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

O vašem predlogu bo Državni zbor odločil v torek, 29. marca 2016, v okviru glasovanj.

Gospa Erika Dekleva bo postavila vprašanje ministrici za zdravje gospe Mariji Milojki Kolar Celarc. Izvolite.

ERIKA DEKLEVA (PS SMC): Hvala, spoštovani predsedujoči. Ministrice in minister!

Dne 21. 3. je Slovenijo obiskal evropski komisar za zdravje in varnost hrane in kot ministrica za zdravje ste imeli priložnost, da se z njim pogovorite o aktualnih vsebinah s področja zdravja. V zadnjem obdobju slišimo veliko kritik na račun dela Ministrstva za zdravje, da so ukrepi ministrstva prepočasni in preveč analitično usmerjeni. Vemo, da ste kot ministrica večkrat izpostavili, da sta analiza zdravstvenega sistema in Resolucija o nacionalnem planu zdravstvenega varstva od 2016 do 2025 pod naslovom Skupaj za družbo zdravja pomembna izhodiščna dokumenta za vse nadaljnje aktivnosti, vezane na pripravo oziroma prenovo zakonodaje na področju zdravstva. Zato me zanima:

Kakšno je mnenje Evropske komisije glede dosedanjega dela Ministrstva za zdravje v temu mandatu?

Oziroma:

Kako te analitične predloge, cilje in nadaljnje ukrepe, vključno s predvidenimi spremembami zakonodaje ocenjuje evropski komisar za zdravje in varnost hrane?

Hvala lepa, za odgovor.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Odgovorila bo ministrica za zdravje, gospa Marija Milojka Kolar Celarc. Izvolite.

MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC: Spoštovana gospa poslanka Dekleva, hvala za to vprašanje.

Z veseljem bom odgovorila nanj, saj je bil nedavni obisk evropskega komisarja za zdravje in varnost hrane gospoda Andriukaitisa zame in za vse moje sodelavce na Ministrstvu za zdravje zelo uspešen in pa tudi spodbuden. Prepričana sem, da je njegovo priznanje nalogam, ki smo jih v tem mandatu opravili na Ministrstvu za zdravje, kakor tudi vsem usmeritvam za nadaljnje delo pohvala ne samo našemu ministrstvu temveč tudi celotni vladi.

V imenu komisarja žal ne morem govoriti, povzamem pa lahko, kaj je povedal v izjavi za javnost in za medije. Pohvalil je izjemno celovit in obsežen načrt priprave slovenske zdravstvene reforme, ki gre po njegovem mnenju v pravo smer. Zadovoljen je bil, da je prišel v Slovenijo ravno ob pravem času, kajti kot vemo, bo parlament prav na tej marčevski seji oziroma konkretno v torek obravnaval – in verjamem, da tudi sprejel z večino – strateški dokument za naslednje desetletno obdobje. Moram povedati, da nam je čestital in izrazil vse pohvale tudi za pristop, opravljeno delo in analizo. Moram reči, da sem po naravi skromen človek, zato moram povedati, da mi je bilo in sem z vsem spoštovanjem sprejela njegove čestitke ob tem delu, ker je povedal, da se zaveda, da so zdravstvene reforme zelo težek zalogaj v vsaki državi za kakršnokoli vlado, kajti tudi on je bil sam minister in ve, kako težko je uskladiti vse številne interese, ki se stikajo na zdravstvenem področju.

Posebej je komisar poudaril oziroma pozdravil našo usmeritev v preventivo, ki je tudi del naših ukrepov v resoluciji, posebej je pozdravil vse predlagane ukrepe in spremembe na področju zakonodaje, se pravi, ta tako imenovani tobačni zakon, ki je v javni razpravi. Tudi pohvalil je Zakon o lekarniški dejavnosti, ki je prav tako v javni razpravi. Posebej pa je poudaril, da bi morali zelo dobro izkoristiti priložnost, da bi skupaj definirali vse dejavnike tveganja za naše zdravje, kar so tobak, to se pravi kajenje, omejevanje uživanja alkohola, uživanje prekomernih količin soli, slabih maščob, slabe telesne aktivnosti, kajti vsi ti so dejavniki največjega tveganja za naše zdravo življenje in tudi za nastajanje kroničnih bolezni, za katere pa vemo, da bodo za nas, starajočo populacijo, imeli številne finančne posledice in velike izdatke.

Kot ste verjetno tudi zasledili v medijih, se je tudi dotaknil čakalnih dob in na novinarsko vprašanje, kaj meni o naših čakalnih dobah, je seveda povedal, da se s čakalnimi dobami srečujejo v vseh državah Evropske unije in tudi širše, ker so te čakalne dobe prisotne povsod. Gre pa za to, ali te čakalne dobe učinkovito upravljamo. Zaradi tega, ker sem mu razložila naš pristop v pilotnem projektu, ga je posebej pohvalil kot dober primer in ko bodo izkazani

rezultati, je rekel, da bi to bilo lahko tudi priporočilo za druge države.

Srečal se je tudi z raziskovalno skupino, ki je odkrila povezavo med okužbo z virusom zika in mikrocefalijo, in jim konkretno ponudil, da se vključijo v evropsko referenčno mrežo za raziskave poleg razpisa, na katerem lahko kandidirajo. V glavnem, dal je celo podporo.

Kot vem, se je srečal tudi s predsedniki odborov tu, v parlamentu in verjamem, da boste vsi sprejeli oziroma soglasno nas podprli in izglasovali strateški dokument. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Zvonko Lah bo postavil vprašanje ministru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejanu Židanu. Izvolite.

ZVONKO LAH (PS SDS): Hvala lepa za besedo, predsedujoči. Lepo pozdrav ministroma, kolegicam in kolegom!

Moje poslansko vprašanje se naslavlja na ministra zaradi problematike odkupa mleka v Sloveniji.

13. 3. sem tudi jaz gledal televizijo, oddajo Ljudje in zemlja, kjer je minister bil s primorskimi zadružniki in govoril predvsem o problematiki odkupa mleka in naslovil na odgovornost vseh teh zadrug, ki odkupujejo mleko oziroma potem mleko izvažajo v tujino, kot da nihče drug nima nobene odgovornosti. Me je pa presenetilo, zakaj takšen govor. Verjetno zaradi tega, ker prava kriza šele prihaja oziroma še ni dosegla naših kmetov. Mlečna proizvodnja predstavlja približno 15 odstotkov vse kmetijske proizvodnje v Sloveniji, mleka se izvozi približno 40 odstotkov vsega prirejenega v Sloveniji in veliko tega mleka gre preko raznih združenj, ki združujejo kmetovalce in potem prodajajo v tujino.

Glede na to, da je cena na prostem trgu bistveno nižja, kot je odkupna cena pri nas in kot je lastna cena, so kmetje zelo zaskrbljeni. Vi, minister, ste pač povedali, da opozarjate že štiri leta. Tudi sam, če se spomnite, kar nekaj let na odborih za kmetijstvo opozarjam, kaj bo takrat, ko bo konec mlečnih kvot. Vmes je prišel še ruski embargo, ki je še dodatno ogrozil mlečno proizvodnjo pri nas, ker večina naših kmetij kmetuje na kmetijskem zemljišču z omejenimi dejavniki, to pomeni, da niso konkurenčni tujim kmetovalcem in zatorej naše kmetovanje še toliko bolj občutljivo.

Zato me zanima, minister:

Kaj je Ministrstvo za kmetijstvo v vseh teh letih storilo proti temu oziroma da bi obvarovali te kmete, predvsem mlečno proizvodnjo, pred to krizo?

Ali imate kaj pripravljenega, da ublaži to krizo pri samih kmetih?

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Odgovoril bo gospod minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejan Židan. Izvolite.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, predsedujoči. Lep pozdrav vsem poslankam in poslancem in tudi vam, gospod Lah za zelo aktualno vprašanje. Kot prvo, čisto neposredno vprašanje, kakor je bilo tudi pisno postavljeno, ali se pripravljamo na morebitni .../ izklopljen mikrofon/

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Halo. Oprostite, zdaj zglada, da ne snema.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Se opravičujem.

Ali se pripravljamo na morebitni odkup mleka s strani države, če bodo viški? Država nima možnosti na nacionalni ravni izvesti odkup mleka, odkar smo člani Evropske unije, zaradi skupne kmetijske politike, ker so tovrstni tržni ukrepi samo skupni ukrepi na ravni Evropske unije.

Dejstvo je, kakor ste pravilno ugotovili, da v tem trenutku 61,8 odstotka, podatek je za januar, mleka odkupijo slovenske mlekarne, ostalo pa gre v izvoz, večinoma v Italijo, nekaj pa tudi na druge trge, recimo na Hrvaško in tudi v Avstrijo. Proizvodnja mleka narašča, skoraj vsak mesec nam naraste za dodatne – zadnje tri mesece 8 ali 7 odstotkov. Mi smo imeli že srečanja s slovenskimi mlekarnami, vse slovenske mlekarne dajejo zavezo, da bodo letos povečale odkup od svojih pogodbenih partnerjev za 5 do 10 odstotkov. Bili pa smo tudi s strani zadružnega sistema opozorjeni, da marsikateri zadrugi, ki izvažajo na tuje trge, ali vsaj nekaterim pogodbe padejo aprila in jih je treba podaljševati. Zato je bilo to moje sporočilo oziroma moje opozorilo povedno nekajkrat, tudi zato ker se spominjam krize, ki je bila podobna leta 2008, 2009, 2010.

Kateri ukrepi se trenutno izvajajo? Izvajamo pa jih večinoma na evropski ravni, kasneje, ker predvidevam, da boste dali dodatno podvprašanje, vam bom pa povedal, za katere ukrepe smo se dogovorili do leta 2014 in kako jih izvajamo – tiste, ki jih lahko samo v Sloveniji.

Imeli smo nedolgo nazaj izredni krizni sestanek kmetijskih ministrov in tam smo se dogovorili naslednje.

Prvo, izvajamo pospešen odkup, javni intervencijski odkup v večjih količinah posnetega mleka v prahu, dvignili smo celo količino s 100 tisoč ton na 218 tisoč ton. Izvajamo v tem trenutku intervencijski odkup masla, količino smo dvignili s 50 tisoč na 100 tisoč ton. Vse ima seveda namen, da sprostijo evropski trg. Nadaljujemo izvajanje pomoči zasebnim skladiščenjem masla, posnetega mleka v prahu ter siri. Ta ukrep je namenjen temu, da je takrat, ko je večje povpraševanje – to ni sedaj, ampak je nekaj kasneje, med letom –, ta surovina na voljo. Kot tretje, povečali smo sredstva za 30 milijonov evrov za promocijo evropskega mleka in prašičjega mesta na tretjih trgih. Zadnja dva

tedna, to je pa slovenski ukrep, izplačujemo podvojeno pomoč, kolikor smo dobili s strani Evropske unije, slovenskim govedorejskim in prašičerejskim kmetijam. Od začetka tega leta izvajamo poseben ukrep, ki se imenuje ukrep Dobrobit živali, ki je pa namenjen kot dodatni vir v vrednosti približno 5 milijonov evrov na letni ravni za govedorejske kmetije preko dobrobiti države.

Mogoče informacija, sedaj boste izvedeli kot eden prvih v tej državi, ravno so nas obvestili, da je komisar Hogan podpisal naš novi ukrep, tako da ga bomo brez težav izvajali vse leto.

Tisto, kar se v tem trenutku pa evropske države pogovarjamo s Komisijo in tudi z Evropsko investicijsko banko, je, da nam naredi posebno linijo sofinanciranja izvoza, da kupci izven Evropske unije dobijo sofinanciranje s strani Evropske unije, da se v bistvu izpelje lažji odkup v tretjih državah. Dogovorili smo se tudi za poseben odmik od evropskega pravnega reda na način, da se lahko prostovoljno izvaja shema zniževanja odkupa mleka preko zniževanja proizvodnje, je pa v bistvu ta ukrep prostovoljen in sedaj bo pravna podlaga, kako ga bodo nekatere mlekarne, ker ta ukrep se izvaja na ravni mlekarn, izvajale tako, da bodo zvišali ceno mleka tistim kmetijam, ki bodo znižale proizvodnjo. Kako to v praksi izgleda? Recimo, v Avstriji, na Nizozemskem se je veliko mlekarn odločilo, da določijo bazno ceno, mogoče 27 centov, in če se kmetija odloči, da bo dobavila samo 95 odstotkov količine iz prejšnjega leta, dodajo cent ali dva.

Več pa še kasneje, gospod poslanec.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Zvonko Lah, zahteva za dopolnitev odgovora.
Izvolite.

ZVONKO LAH (PS SDS): Gospod minister:

Ali mislite, da bodo vsi ti ukrepi zadostovali kmetom, da bodo lahko nadomestili ta izpad dohodka glede na ceno mleka, glede na vso to količino?

Kmetje so zaskrbljeni, mislim, da kljub temu država nima toliko denarja, da bi lahko nadomestila to, da bi dosegli kmetje vsaj lastno ceno priraje mleka.

Ali ni bilo v teh letih premalo narejeno na mlečni predelovalni industriji?

Kot vemo večinski del Ljubljanske mlekarne, ki odkupuje večino vsega prirejenega mleka v Sloveniji, ni več v naši lasti.

Ali ima ministrstvo kakšno možnost vplivati na te predelovalce, da bodo odkupili mleko?

Ali ima država možnost na kakšen drugačen način premostiti ta manko prihodkov kmetov?

Zanimivo je tudi v temu pismu, ki so ga poslala ta združenja vam, kjer tudi očitajo, da je premalo bilo narejeno s strani države za predelavo tega mleka, ker na koncu vsa ta kriza

pade na kmeta, predelovalna industrija pa si isti dobiček obdrži še naprej. Vprašanje je, če bodo imeli iz tujine tudi 50 odstotkov cenejšo mleko, ali bodo še odkupovali od naših kmetov. Ker je pa kmetijska politika in kmetijsko-svetovalna služba v vaši pristojnosti, menim, da je bilo v vseh teh letih premalo narejenega s strani ministrstva, da bi bila politika ... /izklop mikrofona/.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Odgovoril bo gospod minister Dejan Židan.
Izvolite.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Pravilno ste ugotovili, da nobena intervencija ne more povrniti izgube zaradi znižanja cen. Recimo, trenutna ocena je, da če primerjamo s cenami izpred leta in pol, povprečno slovenski kmetijski prostor izgublja zaradi nižjih cen 40 milijonov evrov. Če pa vam povem številko, koliko izgublja povprečen evropski kmetijski prostor na področju surovega mleka, so pa milijarde. Nobena intervencija tega ne more nadoknaditi. Moramo biti pozorni, tudi ko se bodo iskali novi ukrepi, novi ukrepi ne bodo za sabo imeli novega denarja z ravni Evropske unije, ampak se bo črpala tako imenovana krizna rezerva. Kaj pa je krizna rezerva? Krizna rezerva pomeni v bistvu zmanjševanje neposrednih plačil oziroma subvencij, če hočete, zato da nastaja nekje nek fond, da vzameš kmetijstvu, da vrneš kmetijstvu. Torej, intervencija ne more v bistvu povrniti te razlike zaradi prenizke cene.

Zelo jasno bi rad povedal, da nobena vlada, ne slovenska ne katera druga, ne more voditi poslov; ne poslov odkupovalcev in ne poslov predelovalne industrije. Tisto, kar mi lahko naredimo, je, da damo na razpolago investicijski denar. In smo ga dali. Največ investicij je bilo v Sloveniji narejeno na področju mlekarne industrije. Res je, da je prišlo do tega, da je največja mlekarna, ki odkupi nekaj več kot 50 odstotkov surovega mleka, ki se proda v Sloveniji, v tuji lasti. Prav tako pa verjetno oba veva, da je združni sistem imel namen, da kupi in da so bili prekratki samo za nekaj milijonov, zato ker se je en del Slovenije odločil oziroma njihovi združni sistemi, da ne bodo sodelovali. Je pa še kar nekaj mlekarn v Sloveniji pa tudi v lasti kmetov preko zadrug. Vsaj tri bi lahko naštel. Ampak, da ne bova delala reklame, so nekatere zadruge tudi lastnice slovenskih mlekarn.

Kako sedaj naprej? Dejstvo je, da imamo izkušnjo izpred slabih desetih let. Zaradi majhne razlike v tujini so se nekateri začeli preusmerjati preko svojih zadrug na prodajo v tujino. Ko je v tujini količina proizvodnje narasla, so bili naši kmetje oziroma prodajalci prvi, ki so izgubili tam delo. Potem se je to mleko vrnilo in je takrat dejansko razrušilo slovenski trg. To je bilo leta 2009 – mislim. To je bilo tisto, na kar sem opozarjal štiri leta, da naj se iščejo slovenski

kupci. Dogovor s slovenskimi mlekarnami, kolikor ga pač minister lahko naredi, je takšen, da tisti, ki še dobavljajo mleko od tujih dobaviteljev, da pogodbe odpovedujejo in iščejo slovenske dobavitelje, da se preusmerijo. Sam pa sem tudi naredil nekaj, kar se mi zdi pomembno. Vzpostavil sem stik s tisto državo na političnem nivoju, jaz kot kmetijski minister ne morem na poslovnem nivoju. Bil sem skupaj z italijanskim veleposlanikom, sedaj v naslednjih dveh, treh tednih bom dvakrat obiskal Italijo in med drugim obiskal enega od največjih trgovinskih sistemov ravno z nekim namenom, skupaj s slovenskimi proizvajalci, da utrdimo oziroma da omogočimo prodajo v to državo še naprej.

Mi je pa sedaj zmanjkalo časa, pa mi oprostite, da bi sedem ukrepov, ki jih izvajamo iz leta 2014, navedel. Ampak to so ukrepi, za katere smo se na mlečni konferenci v Sloveniji dogovorili, ker smo videli vnaprej, da bodo težave. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Zvonko Lah, boste zahtevali postopkovno razpravo v Državnem zboru? Izvolite.

ZVONKO LAH (PS SDS): Hvala.

Izkoristil bom to poslovniško možnost, da se glasuje o tem, da se opravi razprava v Državnem zboru, ker tema, mislim, da si zasluži tega.

Mene moti, da je stroka v kmetijstvu, Kmetijska svetovalna služba, ki je preko Kmetijsko gozdarske zbornice 80-odstotno financirana s strani vlade oziroma ministrstva ali države, kljub temu zadnja leta izdelovala poslovne načrte kmetom, da so povečevali mlečnost krav, s tem da so uvažali beljakovinske krme iz tujine, da so šli v investicijo, v večje hleve, da so za to vzeli posojila. Ali ni bila to zgrešena politika, če smo vedeli, da bo mleka preveč po ukinitvi mlečnih kvot? Mislim, da je bila politika napačna. Včasih so kmetje, ki so oddajali mleko, že nazaj jemali sir namesto plačila. Ali ne bi raje tem kmetom prej svetovali, da gredo v predelavo v trajne izdelke, ki bi jih lahko sedaj prodali na primer na Kitajsko ali pa v druge neevropske države, ker je v Evropi mleka preveč, namesto da so povečevali mlečnost, vedelo se je, da ne bodo konkurenčni, in zdaj bo večina tistih kmetov, ki so pred leti investirali, šli v velike investicije, praktično obviselo. Ne bodo zmožni odplačevati kreditov in bodo propadli. Jaz sem bil vesel v tem pismu, da so združenja, ki pomagajo prodati to mleko v tujino, kar nekaj pogodb podaljšali, v nasprotju s tem, kar ste vi govorili, da bodo še prodajali mleko v tujino, da ne bo tak prevelik šok, bojim pa se, da bo kljub temu velika večina tistih, ki so najbolj intenzivni pri prireji mleka, kjer imajo največjo mlečnost, ki imajo najbolj posodobljeno tehnologijo in obveznosti za nazaj plačevati, obviseli in da jih

ne bo nihče več videl, in da bo zemlja ostala neobdelana, ker mali kmetje niso več sposobni nazaj obdelovati.

Mislim, da je bila politika zgrešena in da bi bilo nemudoma treba spremeniti to politiko, dati več na male kmetije, na gorske kmetije, saj večina tega mleka prirejenega na gorskih kmetijah, na travinju. Tukaj so možnosti, samo mislim, da je čas potekel, da smo zadnja leta premalo v to vložili in da bo kriza ...

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Zvonko Lah, o vašem predlogu bo Državni zbor odločal v torek, 29. marca.

Vprašanje bo zastavil mag. Marko Pogačnik ministrici za zdravje Mariji Milojki Kolar Celarc.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsedujoči, hvala za dano besedo. Spoštovana ministrica gospa Milojka Kolar!

Rad bi vam zastavil vprašanje v zvezi s področja homeopatije. In sicer, v Sloveniji lahko izvaja homeopatijo le zdravnik s pridobljenimi znanji iz homeopatije, vendar pa je Slovenija še vedno edina država, v kateri se zdravniku v skladu z Zakonom o zdravniški službi zaradi homeopatije odvzame ali ne izda licence in v kateri je zdravnik z licenco, ki je v skladu z Zakonom o zdravilih edini pooblaščen predpisovalec zdravil za uporabo v humani medicini, ne sme predpisati homeopatskega zdravila.

Zdravnik pri homeopatskem zdravljenju uporablja le homeopatska zdravila v skladu s temeljnimi načeli homeopatije in zaradi neskladja zakonodaje zdravnik pacientu ne more predpisati homeopatskega zdravila na zdravniški recept. Decembra leta 2014 so poslanci skupščine Zdravniške zbornice Slovenije naredili pomemben korak v priznavanju homeopatije kot enakovredne oblike zdravljenja. Nekako po burni razpravi so poslanci s 40 glasovi za in 18 glasovi proti sklenili Ministrstvu za zdravje predlagati spremembo predpisov, tako da zgolj ukvarjanje s homeopatijo ne bo več razlog za odvzem licence zdravniku. Tudi državna sekretarka Nina Pirnat je na skupščini Zdravniške zbornice zagotovila, da bo ministrstvo polno sledilo odločitvi zdravništa.

Spoštovana ministrica, zanima me:

Katere korake je ministrstvo že sprejelo na področju homeopatije?

Predvsem me pa zanima en del:

Kdaj boste v Državni zbor poslali spremembe in dopolnitve Zakona o zdravilstvu, ki bo urejal področje homeopatije in bo Slovenija imela primerljivo zakonodajo z drugimi državami Evropske unije na področju homeopatije in njenega nadzora?

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Odgovorila bo Ministrica za zdravje Marija Milojka Kolar Celarc.
Izvolite.

MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC: Hvala za besedo, spoštovani podpredsednik. Spoštovani poslanec!

Vse to, kar ste povedali, je točno, problem v preteklosti je bil, da Zdravniška zbornica kot cehovska organizacija zdravnikov nekako ni sprejelo odločitve o tem, da je homeopatsko zdravljenje lahko tudi del zdravljenja, ki ga opravi zdravnik z licenco in pri tem ne izgubi licence.

Ministrstvo za zdravje je za pripravo sprememb Zakona o zdravilstvu, katerega sestavni del je to homeopatsko zdravljenje, v lanskem letu imenovalo delovno skupino, interdisciplinarno, v katero so bili imenovani in so vključeni tako predstavniki Zdravniške zbornice Slovenije, Slovenskega zdravniškega društva, Pravne fakultete Univerze v Mariboru, Slovenskega homeopatskega društva, Združenja za integrativno medicino Slovenije ter predstavniki našega ministrstva in Inšpektorata za zdravstvo Republike Slovenije. Skupina se je sestala štirikrat in je pripravila že primerjalnopravni pregled teh ureditev v drugih državah, predvsem državah Evropske unije, in pripravila je tudi ključne vsebine, ki bodo podlaga za nadaljnje delo te delovne skupine in za ureditev na sistematičnem nivoju zdravilstva v celoti z Zakonom o zdravilstvu in ne samo dela homeopatije.

S to novelo zakonodaje želimo urediti področje zdravilstva na način, ki bo primerljiv s prakso v drugih Evropskih državah, urediti na primeren način tudi ta vsebinski sklop, kjer bodo lahko tudi zdravniki z licenco opravljali del zdravilske dejavnosti. V tem delu bo urejeno tudi področje homeopatije in s tem bomo sledili sklepu skupščine Zdravniške zbornice Slovenije in bodo tako zdravniki lahko opravljali poleg zdravniške službe tudi homeopatsko dejavnost.

V skladu pa z našo resolucijo in prednostnimi nalogami pa bo sprejetje tega zakona v skladu s tem planom predvideno za leto 2017.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Magister Marko Pogačnik, zahtevate dopolnitev odgovora?
Izvolite.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Hvala, ministrica.

Malo sem razočaran nad tem vašim odgovorom, in sicer zdaj ste mi končno odgovorili, do kdaj ministrstvo pripravlja to zadevo. Vaš odgovor je nekako do konca leta 2017. To pomeni, Zdravniška zbornica je sprejela sklep leta 2014 in vi na ministrstvu rabite tri leta, da pripravite oziroma da uskladite to zakonodajo s sklepom. Spoštovana ministrica, vi ste tudi na 4. redni seji Državnega zbora dne 26. januarja 2015

pozdravili predlog skupščine Zdravniške zbornice, naj se ustrezna zakonodaja spremeni, tako da zgolj ukvarjanje s homeopatsko dejavnostjo ne bo razlog za odvzem licence zdravniku. Napovedali ste tudi, da bo ministrstvo upoštevalo predlog zbornice in pripravilo spremembe.

Zdaj vi rabite skoraj tri leta, da boste to spremembo naredili?

Mislím, da je to malo neresno; neresno do vseh zdravnikov, ki se danes ukvarjajo s homeopatijo, in predvsem tudi do vseh, ki homeopatijo tudi uporabljajo. Po mojem vedenju bi, spoštovana ministrica, za to spremembo potrebovali zgolj spremembo treh členov v Zakonu o zdravilstvu, in sicer da se v 34. členu zakona črta 2. odstavek, da se v 37. členu črta 4. odstavek in da se v 81. členu črta 5. točka. To pomeni trije členi so potrebni za spremembo in vi za to potrebujete tri leta!

Tukaj bi pa resna prošnja za dodatna pojasnila. Že tri leta to pripravljate vse skupaj! Me pa zanima:

Ali razmišljate tudi v to smer, da bi bila potem zdravila za homeopatijo oziroma povezava, kar je za zdravljenje s področja homeopatije, potem vključeno tudi v zdravstveno zavarovanje – ali v osnovno ali v dopolnilno?

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa ministrica, Marija Milojka Kolar Celarc, izvolite, odgovor.

MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC: Hvala za dodatno vprašanje, gospod Pogačnik, ampak mislim, da je treba biti tukaj zelo precizen, pošten in korekten.

Skupščina Zdravniške zbornice je sprejela to odločitev konec decembra 2014. Če pa dovolite, bi pa mogoče postavila vprašanje, koliko let pa Zdravniška zbornica ni želela slišati različnih pobud, tudi pobude Ministrstva za zdravje, da se področje homeopatije uredi. To kot prvič.

Torej, ni točen podatek, da 3 leta, povedala sem, da so delovne skupine, delajo, v katere so vsi zainteresirani v tej Sloveniji vključeni, da so pripravljene primerjave in pravni pregledi, kako je to drugod urejeno. Drugič, ne moremo reševati samo homeopatije, zaradi tega ker – bom povedala direktno – nekdo vidi tukaj določene interese, ki imajo zadaj tudi finančne implikacije. Mi moramo celovito urediti področje zdravilstva, katerega del bo tudi področje homeopatije. Rekla sem, da bo sprejet v prvi polovici leta 2017.

Poglejte, Ministrstvo za zdravje ima 120, 130 ljudi in delamo celostno reformo. Pa če toliko let ni bil zdravilstvo tako pomembno, ga ne moremo uvrstiti kot prioriteto, ko so vendar v spremembah zdravstvenega sistema po toliko letih druge stvari veliko bolj prioritete. Se pa seveda vzporedno dela tudi to, ampak bo

celovita ureditev celotnega področja zdravilstva, katerega homeopatija je samo en del. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Marko Pogačnik, boste zahtevali razpravo v Državnem zboru?
Izvolite.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsedujoči, nisem nameraval prej izkoristiti tega poslovnika, ampak glede na odgovore, ki jih je pa podla ministrica, pa bom izkoristil to, da se opravi javna razprava v Državnem zboru, in sicer zaradi več razlogov.

Spoštovana ministrica, vi ste tukaj, da odgovarjate na vprašanja, ne da Državnem zboru zastavljate vprašanja. Dejstvo je, zakaj se tega ni naredilo prej, zato ker je bila tudi Zdravniška zbornica temu nenaklonjena. In dejstvo je, da decembra leta 2014 je bil pa sprejet sklep s 40 glasovi za in 18 glasovi proti. Kot sem že omenil, če bi verjetno bila neka volja s strani ministrstva, bi bila ta zadeva lahko narejena prej, pošljete pač v Državni zbor Zakon o spremembah in dopolnitvah zdravilstva in kot sem omenil, po mojem vedenju je za to treba spremeniti zgolj tri člene v zakonu, da se sledi sklepu Zdravniške zbornice. Tri člene. Saj je prav, da je treba kompleksno zadevo gledati pa v celoti, vendar če bi bila tukaj volja, da bi hoteli narediti korak naprej, mislim, da bi to lahko šlo.

Rekli ste, da imate samo 130 ljudi zaposlenih, pa saj dejansko niste še nobenih resnih reform s področja zdravstva, ki so tako nujno potrebna, tudi pripravili! Koliko zakonov ste v vašem mandatu pripravili oziroma dali v Državni zbor? Tukaj gre pa zgolj, po mojem vedenju, za spremembo treh členov; in sicer 34. člena, kje se črta 2. odstavek, v 37. členu se črta 4. odstavek in v 81. členu se črta 5. točka. S tem bi sledili sklepu Zdravniške zbornice, kjer je bila ta zadeva sprejeta.

Zaradi tega predlagam, da se s tega področja v Državnem zboru tudi naredi javno razpravo.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Marko Pogačnik, o vašem predlogu bo Državni zbor odločil v torek, 29. marca 2016, v okviru glasovanj.

Gospod Ljubo Žnidar bo postavil vprašanje ministru za infrastrukturo dr. Petru Gašperšiču.
Izvolite.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Hvala lepa, predsedujoči. Spoštovani ministrici, spoštovana ministra, lep pozdrav!

V zadnjem času je v medijih mogoče zaslediti kar nekaj tem glede protihrupnih ograj na avtocestnem omrežju, posebej na odseku med Celjem in Dramljami ter med Celjem in Arjo vasjo. Ti članki poudarjajo, da te protihrupne

ograje ne dosegajo takšnih učinkov, kot je bilo prvotno načrtovano, pa se s tem odpira kar nekaj vprašanj. Najprej seveda, ali so bili dejansko ti razpisi oddani skupaj tudi s projektiranjem. Skratka, če je bila ta oddaja v paketu in vezano tudi na te izolativne zvočne učinke.

Seveda me čudi tudi, da v postopku javnega naročanja ni bil izbran domači izvajalec, da smo to delo morali oddati tujcem. Seveda to je vezano tudi na koriščenje evropskih sredstev, pa tudi tukaj se postavlja vprašanje ali so tukaj v kakšnem segmentu evropska sredstva ogrožena.

Zaradi tega spoštovani minister vas sprašujem: Kakšni so res dejanski učinki te postavljene protihrupne ograje na teh dveh odsekih? Kakšna bo dejansko nadaljnja dinamika postavljanja protihrupnih ograj na avtocestnem omrežju?

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Peter Gašperšič, minister za infrastrukturo, izvolite.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala, predsedujoči, za besedo, hvala poslancu gospodu Ljubu Žnidarju za postavljeno vprašanje!

Kot je verjetno znano vsem, je projekt postavitve teh protihrupnih ograj v celoti vodil Dars, tudi te postopke javnega naročanja, tako da teh detajlov, moram reči, v tem trenutku ne poznam, tako da bi vam na te stvari lahko kdaj drugič odgovoril. Je pa ministrstvo v tem projektu sodelovalo izključno v tistem delu, ki se je nanašal na zagotavljanje evropskih sredstev, tako da vse ostalo torej razpisi, izbira izvajalcev, materialov in tako naprej, to je bilo vodeno s strani Darsa.

Osnovni namen protihrupnih ograj je seveda zaščita prebivalcev pred prekomerno obremenitvijo s hrupom, za kar sta pa pomembni dve lastnosti teh protihrupnih ograj, in sicer eno je izolativnost. To je ta lastnost, da protihrupna ograja prepreči prehajanje zvoka preko ograje na tisto stran proti objektom, ki se ščitijo. Druga pomembna lastnost pa je sama absorpcija zvoka, to pa je lastnost, da se zmanjša odboj zvoka od ograje na nasprotno stran avtoceste; skratka proti objektom, ki so na nasprotni strani. V okviru izvajanja teh terenskih meritev, ki so bile izvedene na podlagi tudi pogodbenih zahtev, je bilo ugotovljeno, da določeni protihrupni paneli določenega proizvajalca ne dosegajo te izmerjene vrednosti izolativnosti, dosegajo pa sicer ta zahtevani nivo absorpcije. Vsi tipi protihrupnih panelov, ki so sicer vgrajeni na teh odsekih od Dramelj do Celja in od Celja do Arje vasi, imajo ta C certifikat, ki ga proizvajalec pridobi na podlagi tipskega preizkusa protihrupnih panelov, ki je izveden v nekem ustreznem pooblaščenem laboratoriju po evropskih standardih, kar je potem tudi pogoj, da se ti paneli lahko vgrajujejo. Skladno s to

pogodbo je bilo zahtevano, da se pred prevzemom protihrupnih ograj izvede to preverjanje dejanskih akustičnih lastnosti protihrupnih ograj, ki so dosežene potem v vgrajenem stanju na terenu.

V okviru teh terenskih meritev pa je potem izvajalec gradnje teh protihrupnih ograj ugotovil, da izmerjena izolativnost ograj, kjer so bili uporabljeni paneli tega določenega proizvajalca, ne dosegajo teh pogodbenih zahtev. Rezultati so bili kasneje potem potrjeni tudi z laboratorijskimi meritvami in izkazujejo nižje vrednosti, kot so bile deklarirane v tem C certifikatu. Meritve so tudi potrdile, da imajo protihrupne ograje, kjer so vgrajeni paneli drugih proizvajalcev, pa ustrezne akustične lastnosti. Torej, samo en del teh panelov ni ustrezen.

Treba je tudi poudariti, da so ograje izvedene v predvidenem obsegu, torej po količini in kvadratnih metrih in tako naprej in tudi imajo določen učinek na zmanjšanje hrupa. Torej, imamo zadostno absorpcijo, pa sicer delno izolativnost v določenih delih. Tako v obcestnem prostoru ta hrup, ki je ugotovljen, je zmanjšan, torej opravljajo to svojo zaščitno funkcijo okolja pred hrupom z avtoceste, ne pa v celotni meri, kajti ta projektirana vrednost, kolikšna zaščita mora biti dosežena, je določena glede na tudi upoštevanje povečanje prometnih obremenitev v planskem dvajsetletnem obdobju.

Dars je potem izvajalca glede na te ugotovitve tudi pozval k odpravi ugotovljenih pomanjkljivosti, izvajalec temu pozivu potem ni sledil, zato je Dars v skladu s pogodbenimi določili odstopil od pogodbe. Dars na podlagi tega razpolaga z ustreznimi finančnimi zavarovanji za dobro izvedbo pogodbenih del, ki jih bo uporabil v nadaljnjih postopkih sanacije te ograje. Najprej bo pridobljena dokumentacija za to sanacijo in potem bo izveden tudi nov razpis za izvedbo te sanacije. S tem bo tudi potem dosežen cilj projekta, to je zahtevano izboljšanje te zaščite prebivalcev pred prekomerno obremenitvijo s hrupom z avtoceste. Glede na to tudi ne bo ogroženo črpanje teh evropskih sredstev, tako da pričakujemo, da če bo to izvedeno v naslednjih dveh letih, teh sredstev ne bo treba vračati. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Ljubo Žnidar zahteva za dopolnitev odgovora.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Spoštovani minister, hvala lepa za detaljne podatke in te odgovore. Jasno in evidentno iz teh odgovorov je, da je dejansko odgovornost na strani izvajalca, ki dejansko ne dosega teh učinkov, ki so bili zahtevani.

Mene zanima prihodnost in nadaljevanje podobnih primerov, to se pravi, nadaljnje izgradnje protihrupnih ograj na avtocestnih omrežjih, predvsem prvenstveno v smislu tudi spremembe javnih naročil, da

dejansko do teh poslov pridejo domači izvajalci. Na ta način na nek način zaščitimo in podkrepimo domače gospodarstvo in seveda potem je lažje reševati takšne probleme z izvajalci, kot je ta nazorni primer, posebno še v teh težkih gospodarskih kriznih časih. Nobena skrivnost ni, da pri sosedih v Republiki Avstriji zelo težko pride tuj izvajalec na področju gradbeništva do posla v Avstriji. V Sloveniji smo pa izjemno radodarni, izjemno odprti in ob takšnem zmanjšanju investicijskih sredstev slovensko gradbeništvo absolutno ni konkurenčno tujim gradbenikom.

Pa mogoče, gospod minister, še dodatno podvprašanje:

Ali je mogoče tu tudi pri samih javnih naročilih predviden kakšen ukrep, da se podkrepi domače gospodarstvo?

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala.

Gospod dr. Peter Gašperšič.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala lepa.

Vsi vemo, da morajo biti javna naročila pregledna, z jasnimi zahtevami tako glede kakovosti, rokov, izvedbe, cene, garancij in tako naprej, referenc, kvalitete; skratka, vse to se v javnih naročilih opredeli in tukaj morajo biti merila jasna, merljiva in seveda enaka za vse, ne glede na to, od kje kdo prihaja. Tako zdaj, da bi se tukaj lahko karkoli naredilo, da bi se v razpisih ali celo v sami zakonodaji naredilo tako, da bi preferirali kogarkoli, na to seveda ne morem dati pozitivnega odgovora, verjetno se boste s tem tudi strinjali.

Lahko pa se vedno pri javnih naročilih odločamo, da damo, recimo, določenim lastnostim neko prednost. Veliko je bilo govora, zakaj se pri izdelavi protihrupnih ograj ne uporablja več lesa. Lahko bi, recimo, nek tak kriterij torej uvedli pri javnem naročanju, če takšni izdelki, takšni materiali ustrezajo nekim pričakovanim zahtevam glede kakovosti, trajnosti; skratka učinka dušenja, trajanja potem samega materiala in tako naprej. Če bi na ta način lahko pripomoglo, da bi neki proizvajalci tovrstnih proizvodov bili konkurenčnejši iz območja Republike Slovenije, je seveda to čisto legitimno mogoče narediti. Vendar, kot rečeno, da bi to vnaprej bilo kakorkoli zagotovljeno, tega pa absolutno ni mogoče narediti na ta način.

Tako vse te zadeve v nadaljevanju izvajanja protihrupnih ograj tako glede projektiranja kot tudi dinamike, izvedbe in same priprave razpisov, bo tudi še naprej izvajal Dars in prepričan sem, da bo pri teh naročilih uporabljal vse, kar je treba, da bo prišel do kar najboljših izdelkov za najbolj ugoden denar in seveda v ustrezni kakovosti in rokih. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Ljubo Žnidar, boste zahtevali razpravo v Državnem zboru?

Izvolite.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Spoštovani minister!

Seveda se strinjam z vami, da javni razpisi morajo biti transparentni in da so pogoji za vse enaki. S tem se absolutno oba strinjava.

Ne strinjam pa se z dejstvom, da je treba za betonski blok, ki ga dejansko zna zabetonirati vsak gradbenik v Sloveniji, da so potrebne tako dolgoletne reference, tako velik obseg izvajanja gradbenih del in tako naprej. Bistveni element je, ali ta element dosega lastnosti, ki jih zahteva določen, v tem primeru zvočni parameter. To je bistveno. In vsi naši javni razpisi so prezahtevni dejansko za domači trg. Tu si jemljemo previsoko mero te zahtevnosti in teh pogojev. V Sloveniji, protihrupno ograjo – tudi ko ste omenili, lahko so ti materiali različni, pač odvisno od, bi rekel, nekega projektantskega, seveda tudi okoljskega vidika, tudi izgled je zelo pomemben. Skratka, več vidikov, kakšen je pristop, tudi možnosti je več. Ampak, bistven je samo element absorpcije oziroma protizvočne zaščite. Vsi ti razpisi imajo absolutno preostre pogoje, kajti takšno ograjo zna postaviti vsak gradbincev v Sloveniji, to z gotovostjo lahko rečem, ker gradbeno stroko dokaj dobro poznam.

Ker gre za pomemben segment v nadaljevanju, za obstoj gradbeništva, za nujno delo, ki ga slovenski državljani potrebujejo, predlagam, da se o tem opravi javna razprava. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Ljubo Žnidar, o vašem predlogu bo Državni zbor odločil v torek, 29. 3. 2016, v okviru glasovanja.

Prosim, če se izključite, gospod Žnidar.

Gospod Bojan Podkrajšek bo postavil vprašanje ministru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejanu Židanu.

Izvolite.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Spoštovani gospod podpredsednik, hvala za dano besedo. Spoštovana ministrica, ministra, kolegice in kolegi!

Moje vprašanje za ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano v Republiki Sloveniji gospodu Židanu se nanaša predvsem na področje nove perspektive, ki se je začela v letu 2014 in bo trajala do leta 2020.

Spoštovani minister, o tem vprašanju sva že večkrat govorila, vsi se zavedamo, da je izjemno težka situacija na področju kmetijstva tako v Sloveniji pa tudi po Evropi, zato se mi zdi zelo pomembno, da ta perspektiva, ki že teče drugo leto, začeli so se razpisi, bi vas vprašal naslednje. Na treh programih predvsem skrbi kmete, predvsem smo že prej poslušali kolega, da so težave na področju mleka, seveda na segmentu gorskih kmetij. Veliko teh kmetij bo prav gotovo izpadlo in ne bodo imele pogojev, da bi kandidirale za sredstva. Je pa tudi zelo pomembno področje, katerega tudi mislim

izpostaviti, to je mladi prevzemnik kmetije, program mladega prevzemnika kmetije, se mi zdi izjemno pomembno predvsem v teh težkih časih, kot sem že omenil, ko situacija ni lahka na področju kmetijstva. Večkrat se nekdo težko odloča, da bo ostal na kmetiji. Ti pogoji so se zelo zaostri, predvsem imam v mislih – in to mladi znajo tudi povedati oziroma sedanj lastniki kmetij –, da je težava pri izobrazbi. Si pa zelo težko predstavljamo, da bo nekdo, ki ima namen, da prevzame kmetijo, da bo šel še v šolo. To ni tovarna. V tovarni mogoče lahko gre na katero drugo delovno mesto, dejstvo pa je, da tisti mladi, ki želi to kmetijo prevzeti, je pa tam zrasel, je tam doma in to je neizogibno.

Bi pa imel še eno drugo področje, to je gozdarski razpis, predvsem pa bi opozoril na zelo težke, zaostrene pogoje, predvsem kar se tiče same kontrole. Nedopustno je, da kmeti, ki se ukvarja delno z gozdarstvom pa tudi z drugo kmetijsko dejavnostjo, da tistega traktorja – na primer traktor, če ga kupi – ne bi smel uporabljati potem še za kakšno drugo dejavnost.

Hvala ministru za vaš odgovor.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod minister mag. Dejan Židan, izvolite.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Spoštovani gospod poslanec – seveda tudi vsem prisotnim še enkrat lep pozdrav – hvala tudi vam za aktualno vprašanje.

Še enkrat naj ponovim, da ravno danes je komisar Phil Hogan podpisal prvo spremembo programa razvoja podeželja. To je tisto, kar smo se tudi dogovorili in obljubili s slovenskimi kmeti. Generalno, katere spremembe so pri kmetijski politiki v letu 2016.

Kar se tiče neposrednih plačil, je sprememba vsebinsko samo ena, in to je, da se ovojnice za mlade kmete z 1 odstotka, to pomeni 1,4 milijone evrov, zvišuje na 2 milijona evrov, torej na 1,5 odstotka. To pa zato, ker je mladih kmetov iz leta v leto več. Moram pa takoj povedati, da vsi ukrepi, ki se izvajajo, pomenijo prerezporejanje. Tako v bistvu tudi v tem primeru, ko dajemo dodaten denar mladim kmetom, se za nekaj promilov zmanjšuje vrednost neposrednih plačil za vse. To govorim zato, ker vsi ukrepi so takšni, vreča denarja je, kakršna je, vsak ukrep, ki ga izvajamo, pomeni v bistvu, da smo še vedno znotraj ovojnice. Do leta 2019 smo pri neposrednih plačilih tudi znotraj delne konvergence, pomeni, da se do leta 2019 počasi zblizujejo plačila na hektar tako travinja kakor polja. Večja sprememba pri neposrednih plačilih bo pa leta 2017. In kaj to pomeni? Takrat bomo premaknili dodaten denar na področja, kjer se najtežje kmetuje, od teh 460 tisoč hektarjev je teh hektarjev, mislim da, 38 tisoč, to pa v praksi pomeni, da vsa neposredna plačila dodatno znižujemo za 1,89 odstotka in s tem premikamo na kmetije, kjer kmetujejo tam,

kjer je nagib plus 35 ali več, dodatno plus 50 evrov na hektar, tam kjer je nagib plus 50 odstotkov, pa dodatno 100 evrov na hektar.

Tukaj bi rad tudi povedal, da se je ravno v letošnjem letu kot izjemno umna izkazala odločitev, ki smo jo sprejeli pred dvema letoma, to je, da na gorsko-hribovske kmetije damo dodatno 5 milijonov evrov v tiste reje, ki imajo proizvodnjo surovega mleka zaradi te cene, ki smo pričakovali, da bo bila nižja, in še dodatno smo takrat dali 4,2 milijona za vse goveje pitance.

Druga stvar pa je sprememba programa razvoja podeželja, kar ste me vprašali. Gospod poslanec, predlagam, da potem daste še kakšno dodatno vprašanje, ker bi vam več rad povedal. S stališča kmetijskega ministrstva je najpomembnejši ukrep uvedba novega ukrepa Dobrobit živali za pašno govedo, kar v praksi pomeni, da s finančnim vzvodom tistim kmetijam, ki kmetujejo tako, da govedo vidi vsaj 120 dni sonce, namenjamo dodatnih približno 5 milijonov evrov. V praksi pomeni po trenutnih izračunih na glavo velike živine, torej na povprečno govedo, slabih 54 evrov na govedo na leto. Izplačila pa bodo prvič, ko bodo ta izplačila, in to je tudi, se mi zdi, dosti smiseln ukrep v tem trenutku, ko je kriza prisotna, zlasti v govedorejskem delu oziroma v tem delu, ki proizvaja surovo mleko. Dodatno zvišujemo sofinanciranje ekološkega kmetijstva, in sicer zvišujemo na hektar travinja s 136 evrov na 156 evrov. V kmetijah, ki pa so v preusmeritvi, pa zvišujemo s 273 evrov na 312 evrov na hektar. Zvišujemo tudi na nek način tam, kjer imajo avtohtone pasme, in sicer na glavo velike živine s 117 evrov na 194 evrov.

Kar se tiče lažjega izvajanja KOPOP, torej okoljskih ukrepov, smo se dogovoril tako s sektorji, ki so naslednji: sadjarstvo, vinogradništvo, poljedelstvo, ki je vezano na vodna zemljišča oziroma varovana zemljišča, ter pri habitatnih operacijah nekatere poenostavitve, kar v praksi pomeni, da tukaj pričakujemo 100 novih kmetov. V tem trenutku subvencijska kampanja poteka, moram reči, da po trenutnih podatkih tudi dosti uspešno; in uvajamo tudi nekatere nove ukrepe v vinogradništvu.

Kasneje pa, če dovolite, bom odgovarjal na vaše drugo vprašanje in še ostalo.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Bojan Podkrajšek, boste zahtevali dopolnitev odgovora? Izvolite.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Hvala, spoštovani minister!

Prav gotovo se oba in vsi, ki smo v dvorani, zavedamo težke situacije. Je pa dejstvo, mimo katerega se ne da. Velikokrat imam občutek, da na vseh področjih, za katera ste mi dali odgovor, prav gotovo stvari sedijo, je pa spoznanje velikokrat žalostno, ko si preveč zaostriamo

pogoje. Vi znate to zelo dobro povedati, ampak velikokrat se v praksi, ko se nekdo loti nečesa, pa se stvari zaostrijo. Seveda, predvsem ko sem govoril o mladih prevzemnikih, o nekih razpisih, to je seveda naša prihodnost. Mislim, da zelo težko bova midva danes ugotavljala, kaj se bo zgodilo po letu 2020, bojim se tistih časov, ampak vsako leto moramo zdaj izkoristiti. Seveda ministrstvo oziroma država, vlada mora kmetu približati ta sredstva čim bolj in na čim bolj lahek način. Seveda, nikomur nič ne bo podarjeno, ampak ne zdi se mi pa prav, da včasih na nekaterih področjih preveč zaostriamo in seveda s to zaostritvijo potem ta sredstva, namesto da bi jih približali kmetu, jih oddaljujemo.

Spoštovani minister, hvala za odgovore.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Dejan Židan, izvolite.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Spoštovani gospod poslanec, v celoti se z vami strinjam, da je izvajanje kmetijske politike zapleteno, in tisto, kar bi rad povedal, po izračunu nemških strokovnjakov je z novo kmetijsko politiko postalo zapleteno še bolj za 15 odstotkov. Ob tem pa bi rad povedal, je pa tudi povezano s kontrolami in zahtevami, ki so povezane, smo v bistvu do zdaj v izvajanju stare kmetijske politike ravno, po mojem, včasih tudi zaradi mogoče neupoštevanja pravil s strani Evropske unije od kmetov in gospodarskih družbi izterjali, mislim, da skoraj 28 milijonov evrov, to pa je tudi približna velikost kazni, ki smo jih v zadnjih, mislim, da 7 ali 8 letih tudi izplačali zaradi kakšnih poenostavitev, ki smo jih v Sloveniji izvajali. Tako je treba biti zelo previden, stopnja tveganja pri zapleteni kmetijski politiki je izjemna.

Sedaj pa dovolite nekaj čisto konkretnih odgovorov. Pri mladih prevzemnikih v starem obdobju, tudi tam se je zahteva izobrazba, ker jo pač tudi evropski pravni red zahteva, s tem da takrat smo uporabljali v Sloveniji eno poenostavitev, ki pa se je izkazala za slabo. In sicer je bila takšna, da mladi prevzemniki, ki še nimajo, pa so kandidirali, potem pač v prehodnem obdobju, mislim, da je bilo triletno, pridobijo ustrezno izobrazbo. Zakaj se je to izkazalo za slabo? Zato ker zelo dosti smo imeli primerov, ko ljudje tega niso naredili in sedaj morajo z zelo velikimi mukami denar vračati. Po novih pravilih se pa začne v bistvu s poklicno srednjo šolo in potem naprej in to je dovoljena izobrazba.

Je pa tudi to treba povedati, da ravno za kmetijstvo smo ugotavljali, da je ena večjih cokol v razvoj je bila neustrezna izobrazbena struktura naših kmetovalcev. Kljub vsemu je bil lanski razpis za mlade prevzemnike uspešen. Ravno včeraj smo imeli srečanje z mladimi prevzemniki, zelo dosti jih je prišlo. V tem razpisu jih je dobilo pozitivno odločbo skoraj 240. Sami pričakujemo,

da vsako leto bomo dobili približno 250 plus, minus dvajset, trideset novih mladih prevzemnikov. Dejansko je to v bistvu ta skupina ljudi, na kateri sloni največja prihodnost slovenskega kmetijstva. Mi smo se tudi odločili, da bomo z njimi delali projekt v naslednjih petih letih.

Kar se tiče gozdarskih razpisov, moram povedati, da bodo ti razpisi sedaj. Čez dva tedna bo prvi velik razpis in potem naslednji velik razpis. Tudi pozivam tiste, ki naju sedaj poslušajo, da so pripravljeni, da se bodo lahko prijavi. Pa še ena poenostavitev je, kar se razpisov tiče, za investicije se meja razpisa, za enostavne investicije dviguje s 50 tisoč na 200 tisoč. To je dogovor z našimi kmeti, zato ker je potrebno nekaj manj dokumentacije pripraviti. Poleg tega pa bo sedaj meja 20 tisoč tista, kjer bo treba voditi vsaj enostavno, to je farmno računovodstvo. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Danijel Krivec bo postavil vprašanje ministru za infrastrukturo dr. Petru Gašperšiču. Izvolite.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za besedo, spoštovani predsedujoči. Lep pozdrav ministricama in ministrom!

Spoštovanega dr. Petra Gašperšiča, ministra za infrastrukturo, pa sprašujem:

Kaj se dogaja v zvezi s podpisanim pismom o nameri glede prevzema oziroma povezav med Elektro Gorenjsko in Kelagom v povezavi s prevzemom tega segmenta hidroelektrarn in malih hidroelektrarn, s katerimi upravlja Elektro Gorenjska?

Verjetno se vsi strinjamo, da je tako cilj Evropske unije kot tudi naše države, da zagotovimo čim večji delež obnovljivih virov energije v energetskih bilancah, in to čim prej. Dogovori so nekeje podpisani do leta 2020. Zato sprašujem, če je s strani države kakšna sprememba v strategiji glede tega, kajti v primeru neke realizacije tega dogovora in prevzema teh elektrarn s strani Kelaga se nam zgodi to, da določeni obnovljivi viri preidejo v bilance nekoga, ki ni iz naše države. S tem, na nek način, slabimo naš položaj. Po drugi strani pa so vse te elektrarne na vodotokih, ki so znotraj Triglavskega narodnega parka ali pa vsaj v večini, zato se mi zdi tudi s tega okoljskega vidika ta zadeva še toliko bolj problematična v tem primeru.

Zato me zanima:

Ali ministrstvo, minister, v zvezi s tem ima kakšne informacije glede na to, da je Elektro Gorenjska eno od distribucijskih podjetij, ki so v večinski lasti države?

Verjamem sicer, glede na to, da gre za distribucijsko podjetje, da to upravljanje elektrarn ni njihova osnovna dejavnost, vendar bi človek pričakoval, da bi na nekem takem segmentu, ki ga v Sloveniji pa vseeno zelo nadzorujemo,

obvladamo – imamo kar nekaj podjetij, ki se ukvarjajo s proizvodno dejavnostjo na rekah in z upravljanjem tako hidroelektrarn kot malih hidroelektrarn –, vseeno prišlo do nekega povezovanja ali pa nekega dogovora znotraj našega elektroenergetskega sistema.

S tega vidika se mi zdi zelo pomembno:

Ali država v tej zvezi kakorkoli ima neko usmeritev in strategijo?

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod minister doktor Peter Gašperšič, izvolite.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala, predsedujoči, za besedo. Hvala tudi za postavljeno vprašanje. Glede tega, kako ali lahko kakorkoli vplivamo na to, kako ravna samo podjetje Elektro Gorenjska v zvezi s temi svojimi naložbami, seveda kot minister na to vprašanje ne morem odgovoriti v smislu, da lahko kakorkoli na to vplivamo, kajti vemo, da skladno z Zakonom o Slovenskem državnem holdingu opravljanje te kapitalne naložbe Republike Slovenije, torej v družbi Elektro Gorenjska, ni v pristojnosti niti ministrstva niti ne Vlade. Tako zdaj tudi v vlogi ministra s podatki o teh njihovih poslovnih odločitvah te družbe Elektro Gorenjska tudi ne razpolagam. Lahko povem, da je podjetje sicer res v 79,5-odstotni lasti Republike Slovenije, preostanek imajo v lasti mali delničarji. Dejstvo je tudi, da podatki o samem poslovanju, torej teh nejavnih delniških družb, niso javno dostopni, razen seveda same objave letnega poročila. Tako zaradi vseh teh dejstev kot minister ne morem odgovoriti na vprašanja, ki so sicer v domeni uprave ali nadzornega sveta dotične družbe.

Lahko pa seveda povem, kaj kot država načrtujemo na zagotavljanju deleža obnovljivih virov energije v skladu s temi zavezami, ki jih imamo postavljene. Tukaj lahko povem, da je za doseganje teh ciljev do leta 2020 ključna izgradnja velikih hidroelektrarn, in sicer tako na spodnji Savi kot tudi na reki Muri, v nadaljnji perspektivi do leta 2030 pa seveda tudi hidroelektrarn na srednji Savi. Skratka, to so tiste ključne investicije, ki jih bomo morali opraviti, zato da bomo zagotovili ustrezne deleže obnovljivih virov energije.

Vemo, da v tem smislu le manjši del, res zelo majhen v tem celotnem potrebnem obsegu, zagotavljajo male hidroelektrarne pa tudi recimo sončne, fotonapetostne elektrarne pa tudi vetrne elektrarne v tem pogledu zagotavljajo le manjši del tega potrebnega obsega. Tako so ključne za doseganje teh ciljev te velike hidroelektrarne, kjer pa vemo, da imamo tudi kar nekaj izzivov do njihove realizacije, ne samo poleg tega samega zahtevnega umeščanja, torej sprejemanja državnih prostorskih načrtov, v pretežno tudi z Naturgo zaščitenih območjih. Drug zahteven izziv je tudi sama nizka cena električne energije na trgu, ki pred investitorje postavlja zdaj resen

izziv zagotavljanja ekonomske upravičenosti vseh teh investicij, tako da tukaj bomo morali nedvomno narediti neko revizijo, kaj in na kakšne načine bomo te cilje dosegli. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Gospod Danijel Krivec, izvolite dopolnitev odgovora.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za odgovor, spoštovani minister!

Vendar se bojim, da me niste najbolj zadovoljiv s tem odgovorom, kajti govoril ste o novih investicijah. Jaz sem konkretno spraševal o investicijah oziroma o elektrarnah, ki so na Sori, Kokri, Tržiški Bistrici, Savi Dolinki, Savi Bohinjki in na sami reki Save umeščene, večinoma že v največji meri amortizirane; se pravi, da so neka dodana vrednost v tej zgodbi in dejansko bi bilo z nekim prevzemom s strani neke tuje firme prevzet tudi v bistvu ta delež kvote obnovljivih virov. To me skrbi. Zanima me:

Kakšno je vaše stališče glede tega?

Po drugi strani pa je to opozorilo, ki sem ga dal, večina tega območja je v nekem zaščitenem območju oziroma ima neke naravovarstvene omejitve in tudi v temu primeru ne vem, če je najbolj pametno, da s tem upravlja nekdo, ki je izven naše države; ob tem seveda, da imamo znotraj države primerne upravljavce. Tukaj ne za neke nove investicije, ne gre za neke nove posege v prostor, ampak gre dejansko za neko premoženje, ki je zaenkrat še v državni lasti. Sami ste povedali, da je Elektro Gorenjska v večinski lasti države in država mora imeti do tega neko stališče. V takšnih primerih se mi zdi malo sprenevedavo, da rečemo, da je to stvar nekih nadzornih svetov in korporativnega upravljanja, ko gre za kvalitetne vire, ki nam prinašajo dodano vrednost tudi v bilancah, ki jih ima elektrogospodarstvo, ne nazadnje pa tudi država z vseh vidikov – okoljevarstvenih, vodarskih in tudi energetskih, ne nazadnje tudi finančnih.

Zato sprašujem:

Ali imate kakršne koli informacije glede teh povezav?

Oziroma:

Ali boste v tej smeri kakorkoli odreagirali?

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod minister dr. Peter Gašperšič, izvolite.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala lepa.

Tako je, glede teh informacij, kaj se dogaja v zvezi s tem pismom o nameri in tako naprej, drugih, drugačnih informacij kot te, ki so znane sicer bodisi iz medijev, seveda nimam, ne razpolagam z njimi, ker kot rečeno, s tem korporativnim delom upravljanja se na ministrstvu ne moremo ukvarjati.

Vlada lahko na to upravljanje... Tudi dejansko ga vodi in upravlja preko sprejetja strategije; tam se zapišejo cilji, tam se zapišejo

usmeritve, ki jih potem SDH izpolnjuje in jih zasleduje.

Tako bomo prav gotovo preverili, kaj je v zvezi s tem v sami strategiji navedeno. Poleg tega imamo pa vselej možnost, da kot vlada za doseganje določenih strateških ciljev in drugih pomembnih zadev za delovanje energetskega sistema kot celote, za doseganje ciljev njegove stabilnosti ali drugih okoljskih ciljev po obnovljivih virih energije lahko prav gotovo damo vedno neke dodatne usmeritve in o teh zadevah se bomo seveda na Vladi tudi pogovorili. Če bomo ugotovili, da je tukaj na mestu nek takšen dodaten poziv, neka usmeritev, kako se naj s temi zadevami v SDH upravlja, bomo to tudi storili. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dobro, potem smo opravili prvi krog in prehajamo na drugi krog vprašanj poslank in poslancev.

Besedo ima gospa Violeta Tomić, ki bo postavila vprašanje ministrici za kulturo mag. Julijani Bizjak Mlakar.

Izvolite, gospa Tomić.

VIOLETA TOMIČ (PS ZL): Hvala za besedo, spoštovani podpredsednik.

Ministrico za kulturo bi vprašala naslednje.

Sprejetje novele Zakona o knjižničarstvu v začetku septembra 2015 je prinesel nekatere nezaželene posledice. Društvo slovenskih knjižnih prevajalcev, ki je nacionalnega pomena za stroko, saj je edino tovrstno stanovsko društvo v Sloveniji, je izgubilo pravico do režijskih stroškov pri izvajanju razpisa za štipendije iz naslova knjižničnega nadomestila, s katerim je pokrivalo velik delež administrativnih in obratovalnih stroškov. Podobne težave pestijo tudi druga aktivna društva, razen članarin, ki pa jih po navadi ne zberejo v dovolj visokih zneskih, društva nimajo dostopa do sredstev, s katerimi bi pokrili bazične administrativne stroške. Večina razpisov, ki so glavni vir financiranja, so projektne oziroma programske narave, torej so pridobljena sredstva lahko porabljena le strogo namensko.

Društvo slovenskih književnih prevajalcev združuje profesionalne prevajalce, odlikuje ga visoka strokovnost in tradicija, podeljuje tudi Sovretove nagrade, ki so stanovske nagrade nacionalnega pomena. Brez dela članov društva ne bi bilo medkulturnega posredovanja oziroma prevodnega segmenta slovenskega literarnega sistema, navsezadnje tudi ne kanona svetovne književnosti v slovenščini. Nepremišljene spremembe zakonodaje lahko nehote povzročijo izjemno negativne posledice. S posegom v Zakon o knjižničarstvu je Društvo slovenskih književnih prevajalcev prestopilo prag minimalne finančne stabilnosti.

Zato vas sprašujem:

Na kakšen način namerava Ministrstvo za kulturo razrešiti položaj, v katerem se je znašlo Društvo slovenskih književnih prevajalcev?

Ali Ministrstvo za kulturo namerava vzpostaviti mehanizme za stabilno financiranje ključnih strokovnih društev na področju kulture in jih na ta način razbremeniti administrativnih in obratovalnih stroškov?

Za vaše odgovore se vam zahvaljujem.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa ministrica mag. Julijana Bizjak Mlakar.

Izvolite.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR: Spoštovani predsedujoči, spoštovana poslanka, poslanci, gospe ministrici; smo same ženske tukaj med ministricami!

Jaz se vam za vprašanje najlepše zahvaljujem. Bi pa želela pojasniti, zakaj gre pri tej stvari. Društvo, ki ga v vprašanju omenjate, sodi med tista društva, ki so na podlagi Pravielnika o izvajanju knjižničnega nadomestila izvajala državno nalogo oziroma javno pooblastilo podeljevanja delovnih štipendij. Za izvajanje te naloge je država zagotovila finančna sredstva, med drugim tudi za pokrivanje režijskih stroškov, ki so društvom nastala. Vendar pa bi morali biti pokriti le tisti stroški, ki so bili neposredno povezani z izvajanjem te naloge, torej javnih pooblastil; medtem ko Zakon o knjižničarstvu pred njegovo novelacijo v 56. členu, ki je določal knjižnično nadomestilo, sploh ni vključeval pravne podlage za podeljevanje delovnih štipendij iz naslova knjižničnega nadomestila. Zakon torej režijskih stroškov ni obravnaval prej in jih tudi ne sedaj. S predlagano novelo zakona pa se je na podlagi mnenja Ministrstva za javno upravo in Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora – pred tem je enako menila tudi Služba Vlade za zakonodajo, da je neustavna zakonska ureditev, s katero je Javna agencija za knjigo prenašala javno pooblastilo na društva – ta člen spremenil. Zakon sedaj določa, da je naloga podeljevanja delovnih štipendij naloga Javne agencije za knjigo Republike Slovenije. Kar pomeni, da je Javni agenciji za knjigo neposredno z zakonom podeljena pristojnost podeljevanja delovnih štipendij in posledično nadaljnji prenos izvajanja te naloge na drugega nosilca ni dopusten. To pomeni, da ta društva, ta javna pooblastila, za katera so med drugim dobivala tudi tako imenovani režijski dodatek, ga ne morejo več dobivati, ker te naloge po novem opravlja Javna agencija za knjigo. To sedaj pomeni, da je ta pristojnost podeljevanja delovnih štipendij društvom prenehala, s tem pa tudi njihovih režijskih stroškov v povezavi s to nalogo ne more več biti. Prej se je režijske stroške zagotavljalo iz finančnih sredstev, ki so bila namenjena za izvajanje knjižničnega nadomestila, kar pa s prenosom izvajanja

podeljevanja delovnih štipendij iz društva na Javno agencijo za knjigo pomeni, da bo več denarja ostalo za avtorje, ki so upravičeni do knjižničnega nadomestila. Ministrstvo za kulturo, kot ste pravilno ugotavljali že v svojem poslanskem vprašanju, v okviru izvedenih programskih javnih razpisov izvaja financiranje programov prijavljenih društev, pri čemer to financiranje vključuje ne le programske stroške, kot ste navedli, temveč v sorazmerju s podprtim programom tudi splošne stroške delovanja društev, na primer najemnine prostorov, varovanje, računovodstvo, pisarniški material, ogrevanje, elektrika, voda, telefon. Kot upravičeni stroški v okviru javnega razpisa so lahko celo stroški nakupa, opreme in investicijskega vzdrževanja, če nastanejo z nakupom opreme in investicijskim vzdrževanjem, ki sta nujno potrebna za financiranje posameznega programa. Pomembna informacija je tudi ta, da je Javna agencija za knjigo z novim razpisnim obdobjem v letošnjem letu omogočila uveljavitev višjega odstotka deleža upravičenih stroškov delovanja prijaviteljev na razpise, kar pa je dejansko korak k izboljšanju situacije društev, ki ste jih omenjali. Če društvo ni aktivno samo v tem primeru, če nima nobenih programov in če ni uspešno na kandidiranju, potem pomeni, da ne more dobiti tudi teh sredstev. Kolikor mi je znano, pa gre v tem primeru za društva, ki so izjemno aktivna. Si pa ministrstvo prizadeva za izboljšanje položaja avtorjev in k temu je sedanje ministrstvo kar precej prispevalo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Violeta Tomić, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

VIOLETA TOMIČ (PS ZL): Hvala vam za to obrazložitev.

Pa bi vam vendar rekla, da Društvo slovenskih književnih prevajalcev podeljuje štiri pomembne stanovske nagrade, od katerih ima Sovretova nagrada že 50-letno tradicijo. Tudi preostale tri nagrade – nagrada Radojke Vrančič za mladega prevajalca, Lavrinovo priznanje za prevajanje slovenske književnosti v tuje jezike in Jermanova nagrada za prevod humanističnega dela – imajo v splošni in strokovni javnosti velik ugled. Vendar vemo, da praktično vsi razpisi na lokalni, državni in celo evropski ravni zahtevajo velik del lastnega vložka, česar pa si večina društev niti ne more privoščiti. Zato so takšna društva na razpisih tudi precej nekonkurenčna. V Društvu prevajalcev kljub vsakoletnemu povečanju administrativnih obveznosti v pisarni lahko glede na razpoložljiva sredstva pogodbeno zaposlijo strokovno sodelavko samo za 16 ur na teden, čeprav naloge in pričakovanja sofinancerjev zahtevajo osebo s polno delovno obveznostjo in širokim strokovnim znanjem. Vendar problematika nikakor ni omejena samo na prevajalsko društvo, saj bi na področju kulture, pa tudi širše, morali določiti merljive

kriterije za opredelitev osrednjih društev in vsaj za njih vzpostaviti mehanizme finančne stabilnosti glede na specifične položaje posameznih društev.

Pa naj bom za konec še rahlo osebna. Ravno včeraj smo pokopali prijatelja, producenta Društva B-51. Kolegi so v svojih nagovorih rekli, da ga je ubil konstanten kulturniški stres. To je sedaj že diagnoza smrtne bolezni, kajti zelo uspešen producent je sklepal pogodbe z mednarodnimi fundacijami; vendar vedno se je treba potem tresti od strahu, kakšne bodo odločitve uradnikov na Ministrstvu za kulturo. Kot vemo, je treba zagotoviti del lastnih sredstev. In če mednarodno priznani strokovnjaki oziroma kulturniki dobijo mednarodno priznanje v obliki sredstev, bi bilo dobro, da ga tudi z naše strani. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ministrica za kulturo mag. Julijana Bizjak Mlakar, imate besedo za dopolnitev odgovora.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR: Hvala lepa za besedo.

Morda bi v tem primeru povedala, da gre za pet društev: za Društvo slovenskih pisateljev, oni so dobivali režijske stroške okoli 18 tisoč evrov; Društvo slovenskih književnih prevajalcev – nekaj nad 8 tisoč evrov režijskih stroškov; Zveza društev slovenskih likovnih umetnikov – nekaj čez 5 tisoč evrov; Društvo slovenskih skladateljev – okoli 600 evrov in Društvo slovenskih filmskih ustvarjalcev – okoli tisoč evrov. Kot rečeno, so bili ti stroški namenjeni za ta pooblastila, ki so jih opravljali, vendar sedaj ne bodo teh pooblastil več opravljali, kar pomeni, da do teh stroškov ne morejo biti več upravičeni. Hkrati je pa prav Javna agencija za knjigo v okviru novih javnih razpisov prijaviteljem omogočila uveljavljanje splošnih stroškov delovanja, kar je sistemsko ustrezna in z zakonom usklajena rešitev. Če bi želeli tudi društvom nameniti še posebna sredstva za delovanje, bi bilo to izjemno težko, posebno v sedanji situaciji, ker bi to pomenilo, da bi bilo ob množici društev – mi vemo, da na področju kulture deluje 5 tisoč društev – izbrati tiste, ki bi bili upravičeni. To je izjemno težka naloga. In ker ni dodatnih finančnih sredstev, bi potem to pomenilo, da je treba nekemu vzeti finančna sredstva – in to je pa spet stresno.

Poznam naše ljudi na ministrstvu in večina, morda je kakšna redka izjema, ampak večina se jih zelo trudi in so izjemno prijazni s kulturnimi ustvarjalci in gredo na roko, kjer je le možno, jim svetujejo. S tistimi, s katerimi sem tudi sama uspela do sedaj govoriti, ni bilo nikakršnih pritožb nad delom uradnikov na Ministrstvu za kulturo, torej so zelo občutljivi tudi do potreb ustvarjalcev in če se le da, jim ustrezemo; prisluhnemo pa vsekakor. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Violeta Tomić, imate besedo za postopkovno zahtevo,

da se opravi razprava o odgovoru ministrice za kulturo.

VIOLETA TOMIĆ (PS ZL): Hvala vam za besedo.

Stabilno financiranje društev na področju kulture, ki so po sprejetju Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo leta 2009 ostala brez sredstev, s katerimi bi lahko financirala delovanje, je preprosto nujno. Državne institucije bi morale poiskati rešitve za vzpostavitev mehanizmov za stabilno financiranje osrednjih društev, posebej na področju kulture, ki je v zadnjih šestih letih toliko izgubila zaradi varčevalnega zategovanja pasu, da komaj še diha na škrge. Na ta način bi jih razbremenili administrativnih in obratovalnih stroškov. Le tako bodo lahko društva na področju kulture razvijala svoje strokovno poslanstvo in na podlagi osnovnih sredstev tudi sama iskala druge vire financiranja.

Vem, da je društev veliko, vendar, kot ste sami omenili, treba bo izbrati upravičene in tiste, ki so osrednja in nacionalnega pomena. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Violeta Tomić, o vašem predlogu za splošno razpravo bo Državni zbor odločil v torek, 29. marca 2016, v okviru glasovanj.

Gospod Jožef Horvat, imate besedo, da zastavite vprašanje ministrici za obrambo gospe Andreji Katič.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala, gospod predsednik.

In hvala vam, spoštovana ministrica za obrambo gospa Andreja Katič, da ste sprejeli moje poslansko vprašanje. Ministrica za notranje zadeve ga je namreč zavrnila in sem še vedno prepričan, da bi ona morala prva odgovorjati na to, kar bom spraševal. Ko se je v mesecu novembru na meji s Hrvaško začela postavljati žična ograja, so pred pričetkom del potekali dogovori tudi z lokalnimi skupnostmi oziroma župani. Pogovori med predstavniki Ministrstva za notranje zadeve in občin so se konkretno nanašali na izvajanje pripravljanih del. Predstavnike Ministrstva za notranje zadeve je zanimalo, ali bi lahko določena pripravljala dela izvajali gasilci. Po sprejetem dogovoru so v občini Rogatec zahtevana dela izvedli gasilci dveh prostovoljnih gasilskih društev Občine Rogatec; ob pomoči samostojnega podjetnika, ki razpolaga z ustrežno mehanizacijo. Da bo jasno, ministrstvo je izvajanje del naročilo pri podjetniku in tudi pri gasilcih. Gasilci Prostovoljnega gasilskega društva Dobovec in PGD Rogatec so na območju občine Rogatec opravili v mesecu novembru in decembru naslednje število ur: PGD Rogatec – 953 ur, PGD Dobovec – 325 ur; to je skupaj tisoč 278 ur. To je toliko, kot če bi eden delal sedem mesecev in pol polni delovni čas, 174 ur na mesec. Nobeno od prostovoljnih gasilskih društev do danes ni dobilo plačila za izvedena dela. Popolnoma jasno je, da to ni bila

intervencija, ampak naročeno delo s strani Ministrstva za notranje zadeve. Dogovor je bil sklenjen na sestanku v Rogatcu, kjer so prisostvovali predstavniki občine, prisoten je bil državni sekretar gospod Andrej Špenga; generalni direktor Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje gospod Darko But in gospod Robert Videc, Policijska uprava Celje. Bilo je zagotovljeno, da ne bo problema glede plačila. Dela so se opravljala cele dneve, zato so morali nekateri gasilci koristiti tudi letni dopust. Nedopustno je, da Ministrstvo za notranje zadeve oziroma Vlada to zadevo po končanem delu odstopa v reševanje Gasilski zvezi Slovenije, ki z aktivnostmi ob postavitvi ograje ni imela nič. Da so gasilci opravili naročena dela, je bila popolnoma njihova odločitev, lahko bi se odločili tudi drugače. Konkretno, v občini Rogatec so se na osnovi sugestije župana, da bo delo plačano, gasilci odločili, da bodo dela izvajali.

Spoštovana gospa ministrica, sprašujem vas: Kdaj bo Ministrstvo za notranje zadeve izpolnilo svoje obveznosti plačila omenjenima prostovoljnima gasilskima društvoma; torej Prostovoljnemu gasilskemu društvu Rogatec in Prostovoljnemu gasilskemu društvu Dobovec?

Hvala lepa za vaše odgovore.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ministrica za obrambo gospa Andreja Katič, imate besedo za odgovor.

ANDREJA KATIČ: Spoštovani predsednik, hvala za besedo.

Spoštovani poslanec! Naj naprej povem, da po mojem mnenju so vsi sodelujoči pri reševanju begunske in migrantske krize opravili odlično delo. In žal mi je, da prihaja do kakršnihkoli nesporazumov pri tem, kako je ovrednoteno delo. Neki dogovori so bili sprejeti, mogoče ne dovolj jasno tudi zapisani. Naj vam povem to, kar je z naše strani. Povračilo stroškov, nastalih kot posledica migrantskega toka, vsem, ki so bili preko Ministrstva za obrambo vključeni v aktivnosti, po mojem mnenju poteka dokaj redno; takšne informacije so mi posredovali. Ustrezne usmeritve je Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje lokalnim skupnostim in njihovim združenjem posredovala že 5. 11. 2015, se pravi 5. novembra. Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje je namreč s strani Ministrstva za finance pooblaščenca za zbiranje, priznavanje in realizacijo stroškov za lokalne skupnosti in tudi za nevladne organizacije. Vlada je 10. decembra 2015 sprejela, sklep s katerim je med drugim tudi Gasilski zvezi Slovenije za delovanje prostovoljnih gasilskih društev dodelila sredstva v višini 100 tisoč evrov; za pokritje že nastalih intervencijskih stroškov, za nadomestila plače in povračila stroškov med opravljanjem nalog zaščite, reševanja in pomoči ter ocenjenih stroškov za opravljanje nalog pri namestitvi in oskrbi migrantov do konca leta 2015.

Gasilski zvezi Slovenije je bila usmeritev glede priznavanja upravičenih stroškov posredovana 17. 12. 2015 po predhodnem dogovoru o višini povračila posameznih postavk. Pri poravnavanju stroškov se je glede na veliko število vključenih nevladnih organizacij po načelu enake obravnave vseh izhajalo iz načela, da je delo prostovoljcev brezplačno, da pa so stroški, ki nastajajo v zvezi z opravljanjem tega dela, upravičeni in izplačljivi. Z Gasilsko zvezo Slovenije je bilo posebej dogovorjeno, da se za stroške uporabe opreme na enoto obračunava po 50 evrov na vsakih 12 ur izvajanja aktivnosti. Nadalje je treba omeniti tudi, da je Občina Rogatec sprejela sklep o povrnitvi stroškov v višini 2 tisoč 922,72 evrov, nastalih v obdobju med 9. 10. in 15. 12. 2015, na katerem so navedeni tudi stroški prehrane gasilcev za osem dni postavljanja tehničnih ovir v višini 914,34 evra. Treba pa je omeniti tudi, da so na podlagi zaprosila za pomoč – delo ni bilo odrejeno, prav tako tudi ni bila izdana naročilnica – poleg članov PGD Rogatec in PGD Dobovec pri Rogatcu pri izvajanju aktivnosti čiščenja terena za namen postavljanja začasnih tehničnih ovir na mejnem območju med Slovenijo in Hrvaško na tem območju sodelovali tudi ostali prostovoljni gasilci iz Gasilske zveze Šmarje pri Jelšah iz še sedmih prostovoljnih gasilskih društev – Podčetrtek, Pristava pri Mestinju, Sela-Verače-Virštanj, Steklarna Rogaška Slatina, Kostrivnica, Rogaška Slatina, Sveti Florijan z 211 gasilci, ki so skupaj opravili tisoč 760 ur dela. S strani GZS jim je bilo poravnano 3 tisoč 342,87 evrov; in sicer iz naslova logističnih prevozov 426,22 evrov, strošek goriva in maziva 838,50 evrov, strošek poškodovane opreme 308,15 evrov ter strošek uporabe opreme tisoč 750 evrov. PGD Dobovec pri Rogatcu je bilo nakazano 847,05 evra, PGD Rogatec 945,93 evrov; prav tako pa jim je bila zagotovljena prehrana v višini 914,34 evrov.

Dejstvo je, da so nevladne organizacije v okviru obvladovanja migrantskega toka opravile enormno delo, za kar jim moramo izreči vso pohvalo. V obravnavanem primeru pa gre po našem mnenju ponovno za nerazumevanje, da se aktivnosti v zvezi z migrantsko problematiko v nevladnih organizacijah ne morejo izvajati pridobitno. To je bilo pojasnjeno tudi županu Občine Rogatec in obema društvoma s strani Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje, Gasilske zveze Slovenije in tudi regijskega gasilskega poveljnika. Naj temu dodam tudi, če bi mi primerjali stroške, kar smo dobili povrnjeno s strani Ministrstva za finance pri angažiranju Slovenske vojske pri postavljanju ograje, koliko je stalo tam, kjer je to postavljaj zunanji izvajalec, ki opravlja to kot pridobitno dejavnost, bi prav tako lahko postavljali določena vprašanja.

Ampak zato smo mi tukaj, da opravljamo te naloge, zato so tudi prostovoljna društva, da opravljajo te naloge. Ti sistemi so bili

dogovorjeni, mogoče je samo konkretno na terenu prišlo do nesporazumov in bi jim bilo to treba še večkrat pojasniti. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Jožef Horvat, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Gospa ministrica, hvala za vaša detajlna pojasnila.

Jaz vas kot članico vlade in na nek način kot zavetnico slovenskih prostovoljnih gasilcev lepo prosim, da se dogovorite z vašo kolegico, ministrico za notranje zadeve. Njeni predstavniki so sodelovali na teh pogovorih, detajlov teh pogovorov jaz seveda ne poznam. Najbrž so se tudi pogovarjali o kakšni urni postavki. Vsi se zavedamo, da gre za prostovoljne gasilce, da vse to, kar so delali, ni pridobitna dejavnost, da so to delali ne zase, da ne zahtevajo plačil zase, ampak za prostovoljna gasilska društva. Midva zelo dobro veva, koliko finančnih sredstev morajo prostovoljna gasilska društva priskrbeti za letno funkcioniranje, za opremo, za šolanje in tako naprej. To danes ni več enostavno. Da so na nek način z davčnimi blagajnami ubite tudi gasilske veselice, ki so neka naša slovenska kultura, pa če je komu to všeč ali ne.

Ampak kljub temu bi res lepo prosil, da morda kar ministrica sama, ministrica Györkös, pokliče predstavnike Občine Rogatec in se z njimi dogovori. Morda, da je prišlo do nekega nesporazuma, ampak mislim, da je pa čisto pošteno, da se za korektno opravljeno delo spodobi, da predvsem vlada to tudi pošteno, v skladu z dogovori in pravočasno plača. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ministrica za kulturo? Ne želite odgovoriti; prav.

Gospod Danijel Krivec, imate besedo, da zastavite vprašanje ministrici za okolje in prostor gospe Ireni Majcen.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za besedo, spoštovani predsednik. Lep pozdrav obema ministricama!

Gospo Ireno Majcen sprašujem oziroma me zanima:

Kateri ukrepi na vodotokih so bili izvedeni v tem letu v smeri zagotavljanja poplavne varnosti?

Ali so podpisane vse pogodbe s koncesionarji za opravljanje javne vodnogospodarske dejavnosti? In če ne, zakaj?

To pa sprašujem iz naslednjih dejstev. V preteklosti je bilo, to jasno ugotavljamo že dlje časa, bistveno premalo vloženo v vzdrževanje slovenskih vodotokov, vodne infrastrukture ter tudi vodnih in priobalnih zemljišč; kar posledično povečuje poplavno ogroženost oziroma povzroča večjo škodo ob poplavah. V letu 2014 je bil sprejet Akcijski načrt interventnih aktivnosti zaradi poplav v Sloveniji in je bilo tudi kar nekaj vložene v to sanacijo, približno 37 milijonov. V letu 2015 je bil sprejet akcijski načrt, ki poleg že

izvedenih aktivnosti predvideva, jasno, tudi celovito izvedbo in tudi poprave poplavnih škod v letu 2015 in tudi v letu 2016. Po mojih informacijah, ne glede na to, da je bil ta program sprejet in da so aktivnosti nekako dogovorjene, pa je trenutno stanje na področju vodarstva precej problematično, saj je za redno izvajanje javne službe trenutno zagotovljeno zgolj 1,5 milijona evrov za območje celotne Slovenije, kar ne zadošča niti za izvajanje obveznih strokovnih nalog koncesionarjev, kaj šele za izvajanje vzdrževalnih del na objektih vodne infrastrukture. V preteklih letih je bilo namreč za redno vzdrževanje namenjeno približno 8 milijonov evrov na letni ravni.

Zato me še toliko bolj zanima, kako poteka vsa zadeva v letošnjem letu, kajti obljube so bile dane. V veliki meri je bilo veliko obljub danih v smislu dodatne sanacije po poplavah, se pravi teh škod. Vemo vsi, da je v jesenskem in spomladanskem času ter pred večjimi deževji to nujno potrebno. Zato sem še toliko bolj presenečen, ko sem zbiral te podatke, da določene stvari v smislu izvajanja na terenu ne potekajo tako, kot je bilo že nekajkrat s strani ministrstva zagotovljeno. In zato prosim tudi za konkretne odgovore glede tega.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ministrica za okolje gospa Irena Majcen, imate besedo za odgovor.

IRENA MAJECEN: Spoštovani predsednik gospod Milan Brglez, spoštovana poslanka, spoštovani poslanci!

Spoštovani poslanec Danijel Krivec, hvala za vprašanje. Res je, da je akcijski program, ki je bil sprejet v času poplav leta 2014, nizal kar nekaj sklepov. V izvedbi fizičnih del na terenu je bilo v lanskem letu narejenega precej, gre za resnično investicije, ki so bile po interventnih delih izvedene v smislu brez pridobivanja vseh potrebnih soglasij. Sedaj je tega obdobja po poplavah konec in intervencijskih del ni več, zato je treba tudi za vse investicije pridobiti vsa soglasja, ki so za takšne ukrepe potrebna. Tu govorim predvsem o naravovarstvenih soglasjih, saj vodotoki v veliki meri potekajo po področju, kjer je naravovarstven režim; in je za to potrebno ta soglasja pridobiti. Res pa je, da je med sklepi tudi priprava načrta za zagotavljanje protipoplavne varnosti, ta načrt je bil konec lanskega leta predstavljen tudi po Sloveniji. Priznam, da smo bili na ministrstvu s strokovnimi službami zelo zadovoljni glede odziva lokalnih skupnosti. Te predstavitve so bile deležne odziva v večji meri, kot smo ga pričakovali; rezultat tega pa je, da se občine v veliki meri odločajo in tudi same pripravljajo projektno dokumentacijo, v nekaterih primerih, za izvedbo protipoplavnih ukrepov. S takimi občinami potem tudi v smislu sofinanciranja sklepamo določene finančne obveznosti iz naslova vodnega sklada. Nekoliko manj razveseljivo je, da med njimi ni več občin, ki sicer iz naslova koncesij pri

hidroelektrarnah pridobivajo neka večja sredstva; in bi njihovo angažiranje, vsaj mi, veselo pozdravili oziroma bi ga bili zelo veseli. Če začnem s koncesionarji. Res je, v samem proračunu več finančnih sredstev, kot ste vi navedli, ni; je pa res, da bomo z dinamičnim poslovanjem oziroma z dinamičnim zagotavljanjem teh sredstev tudi za izvajanje nalog javne, obvezne državne gospodarske službe zagotovili v letošnjem letu več sredstev. Zasebni koncesionarji, ki imajo koncesijo za izvajanje teh nalog, so podpisane pogodbe, pravzaprav se bodo v naslednjih mesecih podpisovali aneksi k pogodbam. Začasna pogodba je sklenjena tudi za območje Savinje, kjer pa koncesija, edina, še ni podeljena zaradi nezaključenega postopka podelitve koncesije. Gre pa za pritožbe obeh, ki sta se prijavila na koncesijo in zahtevata revizijo. Letna pogodba za izvajanje javne službe na območju Krajinskega parka Sečoveljske soline pa je v postopku podpisovanja. Mogoče je celo že podpisana, ampak zaenkrat govoriva o postopku podpisovanja.

Če pa zdaj odgovorim še za ukrepe, bi pa tako povedala, da je v teku realizacija dveh državnih prostorskih načrtov, ki sta bila sprejeta pred leti in o katerih sem že velikokrat govorila. Gre za jugozahodno Ljubljano, kjer je trenutno v izvedbi ponovljen javni razpis za izbor projektanta; in za Železnike, kjer prav tako potekajo aktivnosti za pridobivanje projektne in investicijske dokumentacije kot osnovo za pridobitev gradbenih dovoljenj. Oba projekta sta uvrščena v finančno perspektivo 2014–2020 in se bosta sofinancirala s projekti kohezijskega sklada, kamor je vključena tudi ureditev Savinje in ureditev Drave.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Danijel Krivec, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za te odgovore, spoštovana ministrica.

Mislím, da so za vse, ki še sedimo tukaj, precej zaskrbljujoči, kajti potrdili ste mi, da je za zagotavljanje javne službe dejansko v tem trenutku zagotovljenih samo milijon in pol, ne pa približno 8 milijonov, kot je bilo v prejšnjih letih. Rekli ste, da bodo vsi ti koncesionarji dobivali anekse. Jaz si to čisto praktično zelo težko predstavljám, kajti nek koncesionar, ki mora načrtovati neke ukrepe na teh vodotokih, ne more biti odvisen od tega, ali bo čez dva meseca dobil sprejet aneks, da lahko še opravlja neko dejavnost. To mene malo skrbi oziroma ne gre skupaj. Po drugi strani imam tudi informacije, zato sem tudi to vprašanje postavil, vi ste govorili o tem, da se zdaj pridobivajo določena dovoljenja.

Jaz imam konkreten primer, kjer se je prizadevalo za to, da pride do nekega ukrepanja na nekem naravnem spomeniku – o vodotoku govorim –, tri, štiri, mogoče celo več let, kjer so

se pridobila vsa soglasja, kjer so soglasja tempirana tudi v smeri, da se sme določene posege delati samo v zimskem obdobju, spomladanskem in tako naprej, jasno, zaradi zahtev naravovarstvene stroke. Jaz to razumem. Ne razumem pa, da v danem trenutku, ko po neskončni birokraciji pridemo do neke realizacije, ugotovimo, da nek koncesionar, ki je to planiral, tega niti ne more začeti, ker ne ve, če bo čez tri mesece dobil podaljšan aneks. To se mi zdi neodgovorno s strani ministrstva, s strani te vlade in tudi s strani poslancev, ki smo ves čas govorili o tem, da je treba poplavno nevarnost v izogib večje škode na vodotokih, na infrastrukturi, na vsem zmanjšati. In zmanjšamo jo lahko edino tako, da neke ukrepe izvedemo. Pripravljene so dokumentacije, proračun je sprejet, v proračunu je bilo zagotovilo, da je 100 milijonov več za vodotoke; zdaj pa ugotavljamo, da niti za redno vzdrževanje nimamo oziroma en milijon v primerjavi s prejšnjimi osmimi milijoni. Prosim za dodatni / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ministrica za okolje in prostor gospa Irena Majcen, imate besedo za dopolnitev odgovora.

IRENA MAJCEN: Spoštovani poslanec, lahko vam odgovorim, da lansko leto na začetku leta se tudi ni vedelo, koliko sredstev bo zagotovljenih za interventna dela; pa smo potem na koncu leta nekako le zagotovili v smislu obsega sredstev več kot 25 milijonov dodatnih sredstev. Sem povedala, da imamo dinamično planiranje oziroma dinamično zagotavljanje, in aneksi niso nič posebnega. Aneksi so se že v preteklosti sklepali s koncesionarji in se bodo tudi v letošnjem letu. Lahko pa vam povem, da imamo z Občino Kamnik projekt zagotavljanja poplavne varnosti Kamniške Bistrice na območju naselja Kamnik in dolvodno do Volčjega potoka. To se izvaja v občini Šentjur; je projekt zagotavljanja poplavne varnosti na Voglajni, potem je v občini Grosuplje projekt za zagotavljanje poplavne varnosti naselja; prav tako je bila v občini Mozirje izvedena rekonstrukcija Ločkega jezú, kar pomeni, da na nek način vodimo te postopke, vodimo tudi zagotavljanje finančnih sredstev za izvedbo teh projektov. Kot sem povedala, je tukaj angažiranje lokalnih skupnosti še kako pomembno.

Je pa res, da težko pristanem na vašo tezo, da koncesionar nekako planira, kaj bo v katerem letu izvedel. Sem prepričana, da je to naša strokovna naloga in mi zagotavljamo oziroma odredjamo, kaj je treba na terenu narediti prvenstveno in kaj v nekoliko kasnejšem času. Tudi poškodbe, ki jih je treba sanirati, ocenjujejo naši strokovnjaki in skozi to se zaradi ekonomskih izračunov, kje je zagotavljanje poplavne varnosti ekonomsko najbolj upravičljivo, tako tudi teh zadev v resnici lotevamo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Danijel Krivec, imate besedo za postopkovno zahtevo, da se opravi razprava o odgovoru ministrice za okolje in prostor.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Bom izkoristil to poslovniško možnost in zahteval, da se glasuje o tem odgovoru in kasneje opravi tudi širša razprava v Državnem zboru, kajti o tej tematiki smo v preteklosti veliko govorili; sedaj me pa ti odgovori, tudi ta zadnji del, navdajajo z nekim začudenjem.

Imam občutek, da gospa ministrica dejansko ne ve, o čem govori v tem trenutku. Govori o tem, da koncesionarji nimajo pravice planirati nekih ukrepov na vodotokih. Če si pogledate uredbe in pravilnike, ki urejajo javno službo in tako naprej, boste videli, kaj so njihove naloge. Njihova naloga je monitoring, nadzor vodotoka in tudi predvidevanje posameznih ukrepov, ki jih jasno usklajujejo z naravovarstveniki, z vodarji, z vsemi inštitucijami. Ampak zato so koncesionarji, da spremljajo nek vodotok dlje časa in predvidevajo neke ukrepe, planirajo te ukrepe z vidika časovnic in z vidika financ. Saj tega ne dela ministrstvo in vodarska stroka v smislu nadzora. To me pa res čudi. Koncesionarjem koncesija pomeni neko dolgoročno upravljanje in nadziranje neke stvari. Vi govorite, da boste tem koncesionarjem dajali anekse vsake tri mesece. Kako bodo planirali kakršenkoli ukrep na vodotoku?!

Ene stvari, ki sem jih sedaj slišal, me res prepričujejo v tem, da je ta razprava nujna. Tudi na odboru, če bo potrebno, bom zahteval, da se to opravi, kajti vsi razgovori ob sprejemanju proračuna, ko smo spraševali o teh ukrepih, so bili jasni – denar je, 100 milijonov je za ukrepe na vodotokih, to je zagotovljeno. Proračun smo sprejemali lansko leto novembra, in to za dve leti. Sedaj pa govorite o nekem dinamičnem planiranju, ki bo šele povedalo, kdaj bomo kje kakšen ukrep naredili. In jaz pač za neko območje vem, iz katerega prihajam, da so določene stvari pripravljene, ki so se pripravljale pet, šest let. Ljudje oziroma konkretni oškodovanci so me povprašali, kdaj se bo kaj dogajalo. In ko sem dobil odgovor od koncesionarja, da nima še niti podpisane pogodbe, da niti ne ve, kako bo funkcioniral, sem se odločil, da to vprašanje postavim, ker po mojem imajo iste probleme po celi Sloveniji, če vi govorite o nekem dinamičnem planiranju za letošnje leto.

Mislím, da so bili sklepi Odbora za infrastrukturo, okolje in prostor v preteklosti jasni. Več je treba dati za vzdrževanje in odpravo posledic po prejšnjih poplavah, da preprečimo večje škode. Sedaj pa iz vaših odgovorov tega enostavno ne morem zaključiti, zato predlagam, da opravimo glede vašega odgovora dodatno razpravo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Danijel Krivec, o vašem predlogu bo Državni

zbor odločil v torek, 29. marca 2016, v okviru glasovanj.

Gospod Žan Mahnič, imate besedo, da zastavite vprašanje ministrici za obrambo gospe Andreji Katič.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo, predsednik. Spoštovani ministrici, poslanski kolegi!

Ministrici bom zastavil vprašanje s pomembnega delovnega področja Ministrstva za obrambo, in to je veteranstvo. Letos bomo obeleževali 25 let, odkar je Slovenija samostojna, neodvisna in suverena republika. Obhajali bomo raznorazne dogodke, ki so se dogajali pred 25 leti. Recimo ravno danes so se v vojašnici v Novem mestu spomnili 25. obletnice vojaške vaje Premik, ki se je zgodila ravno na današnji dan. Pa vendarle se vse bolj kaže, da te 25-letnice ne bomo praznovali enotno, ker so že stekli nekateri postopki, predvsem prejšnji teden, za ponovno potvarjanje zgodovine, za ponovno potvarjanje vloge ključnih oseb – tistih, ki so bili na strani takrat novonastale Republike Slovenije, in tistih, katerih osamosvojitvev – če se lahko izrazim, kot je dejal bivši predsednik republike Milan Kučan – nikoli ni bila njihova najintimnejša izbira.

O čem govorim? Govorimo o ponovni obuditvi zgodbe o sestrelitvi helikopterja nad Rožno dolino. Pretekli teden je brigadir Tone Krkovič, ki je sicer v pokoju, eden izmed najpomembnejših osamosvojiteljev, predvsem kar se tiče vojaškega področja te naše osamosvojitvene vojne, dobil poziv, da mora priti na sodišče, kjer bo stekel postopek, pazite, v skladu z jugoslovanskim kazenskim zakonikom – to se pravi, da se v samostojni Republiki Sloveniji ponovno sodi po jugoslovanskih zakonih –, ker mu želijo soditi za sestrelitev tega helikopterja. Želijo mu soditi za sestrelitev helikopterja, ki je bil helikopter Jugoslovanske ljudske armade in ki je letel na prepovedanem območju. Ponovno smo priča temu, da se želi omalovaževati slovensko osamosvojitvev, tudi tokrat je tarča Tone Krkovič, potem je tarča takratni obrambni minister Janez Janša. In samo sprašujemo se lahko, najprej smo imeli Patrio, sedaj imamo ta helikopter, ne vem, kaj sledi. Upam da ne, da se bo nekdo spomnil, da je treba soditi po jugoslovanskem kazenskem zakoniku nekomu, ki je ustanovil Manevrsko strukturo narodne zaščite, ker je bila pač to po jugoslovanskem kazenskem zakoniku veleizdaja.

Gospa ministrica, zanima me:

Kaj bo ministrstvo storilo, da zaščiti enega ključnih osamosvojiteljev, v tem primeru Toneta Krkoviča, da zaščiti vse veterane, da zaščiti ugled Ministrstva za obrambo, da zaščiti ugled Republike Slovenije, predvsem pa da zaščiti ugled slovenske osamosvojitvene vojne?

Hvala za vaš odgovor.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ministrica za obrambo gospa Andreja Katič, imate besedo za odgovor.

ANDREJA KATIČ: Spoštovani predsednik, hvala za besedo.

Spoštovani poslanec! Letos praznujemo 25. obletnico osamosvojitve Republike Slovenije. To je v naši dolgoletni zgodovini bojov zagotovo najbolj svet trenutek, zato sem tudi sama neprijetno presenečena, da se prav sedaj, letos, ob tej obletnici soočamo z vprašanji, ki bi jih morali že razčistiti. Naj ob tem spomnim tudi na drugo zadevo, da se ob spominu na 25. obletnico osamosvojitve, ob spominu na vse žalostne dogodke tule po 25 letih soočamo z opustitvijo pregona zoper tiste, ki so se borili proti osamosvojitvi Slovenije. Na takšen način se postopki ne bi smeli končati.

Glede postavljenega vprašanja – Ministrstvo za obrambo ob ponovni zahtevi za uvedbo preiskave v zvezi s sestrelitvijo helikopterja JLA med osamosvojitveno vojno ni bilo obveščeno. O vabilu, ki ga je prejel brigadir Krkovič, smo bili seznanjeni iz medijev. Če se bo sodišče odločilo za začetek postopka, menim, da je Ministrstvo za obrambo dolžno brigadirju Krkoviču in katerikoli drugim pripadnikom Teritorialne obrambe, ki so sodelovali pri zaščiti plebiscitarne odločitve slovenskega naroda, da ustvari samostojno državo, nuditi vso potrebno podporo v obliki ustrezne pravne pomoči ter tudi v obliki dokumentov, s katerimi ministrstvo razpolaga. Ministrstvo za obrambo ter Slovenska vojska sta v preteklosti v okviru vojaško zgodovinske dejavnosti ter Vojaškega muzeja Slovenske vojske veliko storila za osvetlitev dogodkov med osamosvojitveno vojno in tudi na ta način prispevala k preprečitvi potvarjanja zgodovinskih dejstev. V okviru dejavnosti Vojaškega muzeja Slovenske vojske za obeležitev 25. obletnice osamosvojitve načrtujemo tudi vrsto aktivnosti, simpozijev, predavanj, razstav, tematskih izdaj strokovne literature ter tudi obeležitev posameznih dogodkov, s katerimi bomo počastili dogodke iz leta 1991. Na drugi strani pa bomo dogodke iz osamosvojitvene vojne tudi zgodovinsko in vojaško dodatno osvetlili, kar se mi zdi še posebej pomembno, saj bo na takšen način manj prostora za različne interpretacije teh dogodkov in manj prostora, da osamosvojitvena vojna služi kot poligon politike za različne oblike razdvajanja. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Žan Mahnič, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala, gospod predsednik.

Hvala, ministrica, za odgovore. Iz teh odgovor se mi dozdeva, da ste vsaj vi tisti, ki imate tukaj, me veseli, razčiščene pojme, da veste, kdo je bil kdo, na kateri strani. Zdaj to se pojavlja že nekaj časa, kot je ministrica sama pravilno ugotovila,

je bil oproščen agresor, ki je sejal smrt in razdejanje po Radgoni, to je polkovnik Berislav Popov. Njega je slovensko sodstvo oprostilo, o tem je bilo veliko govora tudi na Odboru za obrambo; osamosvojitve pa se procesira, se jih zapira, skratka – se jih blati. Zopet so "pripeljali ven" ta helikopter, kot so ga že praktično pred vsakimi volitvami; tudi že procesiran je bil gospod Krkovič v preteklosti zaradi tega, ampak vse stvari so seveda padle. In tukaj se stalno odpira tudi vprašanje tega pilota Tonija Merlaka, da naj bi se dogovarjali za prestop.

Mene zanima:

Ali so na ministrstvu zapisi o tem?

Zakaj ima ta pilot, ki je vozil jugoslovanski helikopter, status veterana? Zakaj je napisan med padlimi za Slovenijo, ko pa je vozil helikopter agresorske armade? Nikoli ni prestopil, četudi so se za to dogovarjali. Nikjer ni bilo kakšnih pisnih zahtev. In name se obračajo veterani, ki so izjemno nezadovoljni, da enota garde Slovenske vojske celo stoji pred spominskim obeležjem, da je v vojni za Slovenijo, za samostojno Slovenijo padel tudi en od pilotov, ki je sicer pilotiral helikopter Jugoslovanske ljudske armade.

Gospa ministrica:

Kakšne so še nadaljnje aktivnosti; kljub temu da pozdravljam te, da boste očitno zaščitili, če bo to seveda potrebno?

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ministrica za obrambo gospa Andreja Katič, imate besedo za dopolnitev odgovora.

ANDREJA KATIČ: Hvala.

Kot sem povedala, je Ministrstvo za obrambo dolžno pomagati kateremukoli pripadniku Teritorialne obrambe, ki je sodeloval pri zaščiti plebiscitarne odločitve. In v tem primeru je prav, da je tudi Ministrstvo za obrambo na voljo z vsemi podatki. Da bi sama vedela vse, kar je bilo nanizano, kaj je bilo v preteklosti, glede na to, da sem dva dni nazaj dobila vprašanje, niti ne morem povedati, nismo imeli niti časa, da bi lahko preverili. Prav pa je in mi je žal, da to govorimo ob 25-letnici, da razčistimo vse dogodke, kaj je bilo, in da končno zapremo tudi to poglavje iz zgodovine. Ministrstvo za obrambo bo s svojimi podatki pri tem tudi sodelovalo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Žan Mahnič, imate besedo za postopkovno zahtevo, da se opravi razprava o odgovoru ministrice za obrambo.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala, predsednik.

V skladu s Poslovníkom predlagam, da Državni zbor o tem opravi razpravo. Pa ne zato, da ne bi bil zadovoljen z odgovorom ministrice, ki mi je korektno odgovorila, temveč zato, ker menim, da mora Državni zbor opraviti temeljito razpravo o tem. Poslanke in poslanci smo tisti, med nami je tudi kar nekaj veteranov vojne za Slovenijo, za

katere sem prepričan, da bi tudi svoj pogled in svoje mišljenje o teh dogodkih povedali. Letos je 25 let, ta razprava naj bo tudi v luči tega, da jo bomo lahko praznovali bolj enotno, ker če se bo eden izmed ključnih ljudi moral braniti za zadevo, ki mu jo očitajo, za katero ni kriv; pa se je vedelo, da helikopter tam nima kaj iskati. Ne glede na to, kdo ga je vozil; ne glede na to, kaj so se dogovarjali, izjave oziroma dokumentov o prestopu ni. Če bi že bili ti dokumenti, če bi obstajali, verjamem, da bi bili v javnosti že zdavnaj predstavljeni.

Poleg tega me čudi, zakaj se stalno odpira ta primer, ko je znano, da so med vojno za Slovenijo slovenski teritorialci poškodovali in zadali smrtno silo tudi drugim našim sovražnikom s strani Jugoslovanske ljudske armade. Ostalih primerov se ne odpira. Ta primer pa stalno služi za diskreditacijo Toneta Krkoviča, za diskreditacijo Janeza Janše, za diskreditacijo osamosvojiteljev, za diskreditacijo slovenske osamosvojitvene vojne, ki jo nekateri še vedno poimenujejo operetna. Ne glede na to, kakšne definicije vojne si s strani polemologije pogledate, to je bila vojna, bil je dosežen konkreten političen cilj, to je samostojna in neodvisna Republika Slovenija. In če kdo, potem mora ta državni zbor zaščititi tiste, ki so nosili glavo napredaj za to, da imamo lahko danes samostojno državo, da lahko poslanci sedimo tukaj, predsednik Državnega zbora gor, ministri ter predsednik Vlade pa na tej strani. Če takrat ne bi bilo teh ljudi, ki so veliko tvegali, ki so vse tvegali za to, da se jih lahko danes blati na raznoraznih proslavah, na raznoraznih slovesnostih; če ne bi bilo teh ljudi, potem tudi mi verjetno danes ne bi tukaj sedeli. Država je ne glede na to, katera vlada je na oblasti, leva ali desna, dolžna te ljudi spoštovati in jim zagotoviti zaščito njihovega dobrega imena. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Žan Mahnič, o vašem predlogu bo Državni zbor odločil v torek, 29. marca 2016, v okviru glasovanj.

Ministricam in ministrom se zahvaljujem za podane odgovore.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda, ki jo bomo nadaljevali v torek, 29. marca 2016, ko bo Državni zbor v okviru glasovanj odločal o predlaganih sklepih.

Prekinjam tudi 17. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali jutri ob 9. uri.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 23. MARCA 2016 OB 19.45 IN SE JE NADALJEVALA 24. MARCA 2016 OB 9.02.)

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovani kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam z nadaljevanjem 17. seje Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: gospa Marija Bačič, gospa Andreja Potočnik, gospa Irena Grošelj Košnik, mag. Mirjam Bon Klanjšček, gospa Erika Dekleva, gospa Vesna Vervega, gospa Suzana Lep Šimenko, mag. Branislav Rajić, gospod Marko Ferluga do 12. ure, mag. Aleksander Kavčič do 13. ure, gospod Marjan Dolinšek do 13. ure in gospod Franc Breznik.

Vse prisotne lepo pozdravljam.

Prehajamo na **4. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA DRUGO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O KMETIJSKIH ZEMLJIŠČIH V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade, državni sekretarki na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Tanji Strniša.

MAG. TANJA STRNIŠA: Spoštovani predsednik, spoštovani poslanke in poslanci!

Kmetijska zemljišča so naravna dobrina, pomembna za pridelavo hrane, varovanje okolja, ohranjanje kulturne krajine in poseljenosti podeželja ter opravljanja ekoloških funkcij. Ker svetovno prebivalstvo narašča, naraščajo tudi potrebe po hrani, kar pomeni, da potrebujemo več kmetijskih zemljišč in boljša, bolj produktivna tla. Kljub temu pa ugotavljamo, da sta obseg kmetijskih zemljišč zaradi intenzivne pozidave in zaraščanje vztrajno zmanjšuje. Zmanjšuje pa se tudi rodovitnost tal, kar je posledica erozije, zmanjšanja organske snovi v tleh, zaslanjanja tal in klimatskih sprememb. Večina teh pojavov je posledica delovanja človeka, ki je s tlemi v preteklosti ravnal, kot da so neomejen vir. Šele v zadnjem času je prevladalo spoznanje, da je treba naše ravnanje spremeniti, ker pravega trajnostnega razvoja brez ohranjanja kakovosti tal in kmetijskih zemljišč ni. Varovanje kmetijskih zemljišč in tal je pomembno tudi za zagotavljanje ene temeljnih nalog kmetijstva, in sicer zagotavljanja primerne stopnje samooskrbe in prehranske varnosti. V tem duhu je tudi pripravljena sprememba zakona.

Naj naštejemo glavne prednosti oziroma glavne pridobitve.

Z vidika lokalnih skupnosti je pomembno, da bo zakon omogočal hitrejšo določitev trajno varovanih kmetijskih zemljišč, ker se poenostavljajo strokovne podlage za določitev območij teh trajno varovanih kmetijskih zemljišč v okviru občinskega prostorskega načrta. Lokalna skupnost bo, če se bo tako odločila in določila v občinskih prostorskih načrtih, na vseh kmetijskih zemljiščih dopustila graditi določene objekte, ki jih potem v veljavnem zakonu še ni bilo dopustno, so pa za kmetijska gospodarstva in za lokalne skupnosti ključne. Na primer,

čebelnjak, staja, raziskovanje posebnih voda, mineralnih surovin, geotermičnega energetskega vira, dostop do objekta, ki je skladen s prostorskim aktom in podobno. Mi smo pri teh spremembah v čim večji meri poskušali slediti predlogom lokalnih skupnosti. Lokalna skupnost bo na trajno varovanih kmetijskih zemljiščih, poleg tistih, ki so že dopustni, lahko dopustila graditi še enostavne in nezahtevne pomožne kmetijske gozdarske objekte. Na vseh kmetijskih zemljiščih pa bo, in kar je pomembno z vidika kmetov, dopustno načrtovati kmetijske objekte brez predhodne spremembe namenske rabe, in sicer s pripravo občinskega podrobnega prostorskega načrta.

V okviru OPPN bo mogoče načrtovati tudi preselitev kmetijskih gospodarstev v celoti, pri čemer bo treba pridobiti najprej uporabno dovoljenje za gospodarski objekt in šele potem bo možno dobiti gradbeno dovoljenje za preselitev oziroma gradnjo stanovanjskega objekta. To je pomembna pridobitev za kmetije in tudi lokalne skupnosti, kjer je želja, da se kmetije preselijo iz urbanih sredin.

Poenostavljajo se tudi določeni deli postopka odobritve pravnega posla.

In če se dotaknem sprememb na področju agromelioracij in zemljiških operacij, na področju namakanja in osuševanja se uvaja možnost prenosa osuševalnih oziroma državnih namakalnih sistemov na lokalne skupnosti. Če te nimajo interesa, je možen prenos na namakalno zadrugo. Vendar, poudarjam, da gre za možnost prenosa. Če lokalna skupnost oziroma zadruga interesa po prenosu osuševalnega sistema oziroma državnega namakalnega sistema ne izkaže, ostanejo ti sistemi v državni lasti in so predmet javne službe upravljanja in vzdrževanja, ki jo upravlja Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov.

Naj zaključim, da se ministrstvo zaveda, da so potrebne tudi druge spremembe zakona, zlasti kar se tiče prometa s kmetijskimi zemljišči. Pri pripravi strokovnih podlag za prenovo tega dela zakona smo že pristopili in načrtujemo spremembo na tem področju naslednje leto.

Dovolite pa mi, da vas prosim za podporo k tem spremembam in da na koncu, ob upoštevanju poslovnih določil predlagam, da Državni zbor tudi tretjo obravnavo tega zakona opravi na tej seji. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog zakona je obravnaval Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku gospodu Tomažu Liscu.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Spoštovani predsednik, predstavniki ministrstva, kolegi in kolegice, lep pozdrav!

Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo, prehrano je na svoji 14. seji 10. marca letos kot matično delovno telo obravnaval predlagano novelo zakona. O predlogu zakona je odbor 25.

februarja opravil tudi javno predstavitev mnenj na predlog Poslanske skupine SDS, katere namen je bil pridobiti mnenje in stališče strokovne in širše javnosti o predlaganih zakonskih rešitvah.

K predloženemu predlogu zakona so v poslovnem roku amandmaje vložile poslanke skupine koalicije, v katerih so predvsem upoštevane nekatere pripombe iz pisnega mnenja Zakonodajno-pravne službe in Poslanska skupina Združena levica.

Odbor se je seznanil tudi z mnenjem Državnega sveta, ki predlog zakona podpira.

V skladu s Poslovnikom Državnega zbora je bil predlog zakona poslan v mnenje lokalnim skupnostim. Do izteka roka je Državni zbor prejel 7 mnenj, v katerih lokalne skupnosti opozarjajo, da nekatere predlagane naloge lokalnim skupnostim dodatne naloge in obveznosti, predvsem finančne, za kar pa ni predvidenih ustreznih rešitev. Zato nasprotujejo takšnim prenosom in povečanju obsega nalog. Gre predvsem za obveznosti izdelave strokovnih podlag in elaboratov, vrednotenje zemljišč na območjih trajno varovanih kmetijskih zemljišč, kar bo lokalnim skupnostim povzročilo dodatne stroške, predvsem pa se bo zaradi tega bistveno podaljšalo sprejemanje občinskih prostorskih načrtov.

V razpravi je sodeloval tudi direktor Kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije, ki predlog zakona sicer podpira s tem, da je zbornica ob obravnavi uredbe o trajno varovanih kmetijskih zemljiščih izrazila enotno prepričanje, da bi strateške opredelitve teh območij morale biti v vsebini zakona in ne le podzakonskega akta. Člani odbora iz vrst opozicijskih poslanskih skupin so v razpravi poudarili, da predloga zakona ne podpirajo, ker prinaša le parcialne rešitve in neživljenjske, ničesar ne rešuje, močno pa posega v prostorsko zakonodajo, ki jo s predlaganimi rešitvami v tem zakonu le še bolj zapleta, in pristojnosti lokalnih skupnosti. Obstaja bojazen, da bo čez čas, ko bo v zakonodajni postopek vložena nova prostorska zakonodaja, potrebno sprejete rešitve iz predložene novele zakona razveljaviti, ker bodo v nasprotju s prostorsko zakonodajo. Koalijski poslanci pa so poudarili pozitivne rešitve, ki jih prinaša novela zakona in ki po njihovem mnenju ustrezno urejajo predvsem tri pomembne segmente, in sicer možnost načrtovanih kmetijskih objektov, ki so neposredno namenjeni kmetijskim dejavnostim na kmetijskih zemljiščih z občinskim podrobnim prostorskim načrtom, hitrejšo vzpostavitev trajno varovanih zemljišč, ključnega pomena pa je po njihovem tudi sistematičen pristop k ureditvi melioraciji predvsem s prilagoditvijo obstoječemu stanju na področju osuševanja in namakanju kmetijskih zemljišč.

V razpravi o posameznih členih je bila posebna pozornost namenjena predvsem amandmaju koalijskih poslanskih skupin k 8. členu, s katerim se doda določba, da oseba, ki ni lastnik

zakupnik ali drugi uporabnik kmetijskega zemljišča, uporablja kmetijska zemljišča na lastno odgovornost. V zvezi s tem amandmajem je predstavnica Zakonodajno-pravne službe opozorila, da gre za novo vsebino, ki po vsebini ne sodi v 7. člen osnovnega zakona. Po mnenju ZPS je predlagana določba problematična, saj ni jasen njen pravni namen niti razmerje do sistemske ureditve odškodninskega prava, temveč je po vsebini celo zavajajoča, saj ne more in ne sme pomeniti avtomatično in splošno izključitev odškodninske odgovornosti. Nedopustno je po njihovem mnenju vnaprej izključiti odškodninsko odgovornost za vse potencialne škodne dogodke. Poleg tega po njihovem mnenju predlagana rešitev v bistvu ne pomeni rešitve, temveč težave tako za sodno prakso, ker ni jasen pravni pomen takšne določbe niti ni jasno razmerje do temeljne ureditve odškodninskega prava, nadalje za lastnike teh zemljišč, saj je zavajajoča glede na to, da ne more pomeniti avtomatično izključitev odškodninske odgovornosti.

V razpravi je bila pozornost namenjena tudi določbi 3. člena, ki dopušča gradnjo malih vetrnih elektrarn, nazivne moči do enega megavata, če gre za kmetijska zemljišča z boniteto manj kot 35. V amandmaju Poslanske skupine Združena levica je bilo predlagano črtanje tega člena. Odbor je o predlaganem amandmaju glasoval in ga ni sprejel.

Odbor se je opredelil do vloženih amandmajev, odločitve so razvidne iz poročila odbora.

Na koncu je odbor glasoval še o vseh členih predloga zakona in jih sprejel.

Glede na sprejete amandmaje je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljena besedila dopolnjenega predloga zakona, v katerem so vključeni sprejeti amandmaji. Dopolnjeni predlog zakona je sestavni del tega poročila.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo mag. Dušan Verbič.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Spoštovani predsednik, državna sekretarka, poslanke in poslanci, prav lep pozdrav!

Za kmetijstvo kot gospodarsko dejavnost predstavljajo najboljša kmetijska zemljišča proizvodno sredstvo najvišje vrednosti, ki omogoča v pogojih trajnostnega razvoja največ možnost za povečanje konkurenčnosti kmetijske proizvodnje. Veljavna zakonska ureditev s področja gospodarjenja s kmetijskimi zemljišči je v mnogih pogledih zastarela, saj izhaja iz leta 2011. Zato danes obravnavamo Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kmetijskih zemljiščih, ki prinaša spremembe na nekaterih pomembnih področjih. Predlagane spremembe temeljijo na primernem varstvu kmetijskih zemljišč in načelih trajnostnega razvoja.

Če se osredotočimo na najvažnejše spremembe, ki jih predlog zakona zasleduje. Prva je razširitev možnosti načrtovanja kmetijskih objektov, ki so neposredno namenjeni kmetijski dejavnosti na kmetijskih zemljiščih z občinskimi podrobnimi prostorskimi načrtom. Pri tem je treba izpostaviti, da je razširitev nabora gradnje objektov smiselna predvsem zaradi dejstva, da je treba vsem, ki se ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo, omogočiti, da se njihova dejavnost ohranja oziroma se dodatno izboljšuje. Lokalni skupnosti je dana tudi možnost, da predpiše strožje pogoje glede zahtevanih površin kmetijskih zemljišč. Občini je dana možnost, da za gradnjo vseh objektov, ki jih je dopustno graditi na kmetijskih zemljiščih, predpiše tudi dodatne pogoje in kriterije, ki jih mora za gradnjo na kmetijskih zemljiščih izpolnjevati investitor. Naslednja, izjemno pomembna sprememba sledi hitrejši vzpostavitvi trajno varovanih kmetijskih zemljišč. Vzpostavlja se poenostavitev pri pripravi strokovnih podlag, te se bodo morale pripraviti le v primerih, kadar gre za spremembo kmetijske namenske rabe. Tretji segment pa je vezan na melioracije, in sicer gre za prilagoditev obstoječemu stanju na področju osuševanja in namakanja kmetijskih zemljišč. Področje zemljiških operacij je zastarelo in ne ureja vseh situacij, do katerih prihaja na terenu. Med glavne pomanjkljivosti obstoječe ureditve bi zagotovo lahko umestili slabo izkoriščenost namakalnih sistemov, neustrezno zagotavljanje sredstev za delovanje in vzdrževanje velikih namakalnih sistemov in podobno. V Poslanski skupini Stranke modernega centra smo zato na stališču, da gredo spremembe predloga zakona v smeri odprave mnogih nepotrebnih administrativnih ovir, na primer, ena izmed teh se navezuje tudi na razširitev oziroma dopolnitev izjem, kjer odobritev pravnega posla ni potrebna, pomeni pa razbremenitev upravnih enot in skrajšanje predmetnih postopkov, prav tako se v postopku razbremenjujejo stranke. Prepričani smo, da bodo spremembe, ki jih predlog sprememb zakona uvaja, imele pozitivne učinke za lokalne skupnosti kot tudi pridelovalce hrane, saj med drugim omogočajo hitrejšo postopke prostorskega umeščanja proizvodnih objektov za kmetijsko dejavnost v času, ko je treba intenzivno prilagajati trgu oziroma potrošnikom slovensko kmetijstvo.

Na podlagi vsega navedenega bomo v Poslanski skupini Stranke modernega centra Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kmetijskih zemljiščih podprli. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospod Zvonko Lah.

ZVONKO LAH (PS SDS): Spoštovani predsednik, kolegice in kolegi, državna sekretarka!

V Slovenski demokratski stranki dopolnitev in sprememb Zakona o kmetijskih zemljiščih ne bomo podprli. Menimo, da so spremembe in dopolnitve tega zakona neuskajene z lokalnimi skupnostmi in močno posegajo v delovanje lokalnih skupnosti. Gre za trajna varovana kmetijska zemljišča, ki naj bi jih bilo od 477 tisoč približno 350 tisoč. Naj omenim, da je velika večina teh kmetijskih zemljišč v okviru OMD, se pravi, na območjih z omejenimi dejavniki kmetovanja, in bo težko določiti, katera so ta kmetijska zemljišča, ker bo teh velika večina. Ta trajno varovana kmetijska zemljišča naj bi bila umeščena v občinske prostorske načrte. S tem zakonom se poenostavljajo strokovne podlage, za katere menimo, da so zelo pomembne, katera zemljišča bodo določena in na katerih ne bodo dovoljeni nikakršni posegi, razen za kmetijsko dejavnost, tudi državnih projektov se naj ne bi umeščalo na ta zemljišča. To bo občinam povzročilo veliko težav pri sprejemanju OPN. Zanima nas, kdo bo te strokovne podlage izvedel, kako se bo s tem prepričalo občinske organe, kot so občinski svet, da jih bo vnesel v svoj občinski prostorski načrt in podobno. Mislim, da je tukaj potrebno več analiz narediti in bolj vključiti stroko in narediti temeljite analize predem gremo zaščititi na ta način vseh teh 350 tisoč hektarjev kmetijskih zemljišč. Drugo so namakalni sistemi, ki se jih bo v osnovi država hotela znebiti in dati občinam kot njihova javna gospodarska služba. Na koncu je prišlo le do tega, da je možno, da občina prevzame kot javno gospodarsko službo. Mi menimo, da nikakor ne sodi. V gradivu je napisano, da imamo javne namakalne sistem in državne namakalne sisteme. Javni namakalni sistemi so lahko samo občinski ali pa državni, ne pa eno ali drugo. Menimo, da to ne pride v poštev, ker je veliko teh namakalnih sistemov zastarelih, nedelujočih in nikakor ne moremo to na nek način dati v breme občini.

Nadalje gre tudi za posege na kmetijska zemljišča za gradnjo kmetijskih objektov, kjer zakon veleva, da naj bi z občinskim podrobnim prostorskim načrtom spreminjali osnovno namensko rabo, kar je v nasprotju s prostorsko zakonodajo. S podrobnim prostorskim načrtom se lahko samo določi podrobnejša namenska raba, nikakor pa ne spreminja osnovna namenska raba na kmetijskih zemljiščih, zato ker vsaka taka sprememba mora kasneje biti umeščena v prvo spremembo OPN. Kaj pa če ne bo spremenjena, objekti bodo pa zgrajeni, pridobljena gradbena dovoljenja? Glede na to, da se pripravlja temeljita sprememba prostorske zakonodaje, ki bo v roku pol leta, imeli jo bomo na klopeh, mislim, da bi bilo treba počakati in vse te spremembe vnesti v prostorsko zakonodajo, da bo urejeno na enem mestu v krovnem zakonu, to je v zakonu o urejanju prostora po novem, po starem je ZPN načrt, in potem šele iti v sektorske spremembe in umestiti določene spremembe v sektorske

zakone. Poleg tega pa naj bi koalicija pripravljala sistemsko spremembo tega zakona v roku enega leta. Zakaj potem hitimo? Jaz sem prepričan, da v OPN trajno varovana kmetijska zemljišča v enem letu ne bomo umestili ali pa še bistveno kasneje.

Sicer zakon prinaša neke spremembe, neko odpravo administrativnih ovir, vendar to še ni razloga, da ga sprejmemo v taki obliki. Zato tega zakona v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke ne bomo podprli.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokoјencev Slovenije, zanjo gospod Primož Hainz.

PRIMOŽ HAINZ (PS DeSUS): Spoštovani gospod predsednik, predstavniki Vlade, kolegice in kolegi!

Najprej bi se rad zahvalil gospodu kolegu Ivanu Škodniku, ki nas je obdaril s pirhi v lično izdelanih košaricah, ki jih je sam naredil, in res hvala lepa.

Dovolite, da vas seznanim s stališčem Poslanske skupine Desus glede Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kmetijskih zemljiščih.

Končno smo, bi lahko rekli, dočakali obravnavo Predloga zakona o kmetijskih zemljiščih. Obravnavamo relativno obsežen zakon, vendar se ne bom spuščal v posamezne podrobnosti. Na kratko naj povem le, da v naši Poslanski skupini Desus ocenjujemo, da je predlog zakona primeren za podporo predvsem na osnovi treh ključnih razlogov.

Prvi razlog je, da predlog zakona prinaša možnost načrtovanja kmetijskih objektov, ki so neposredno namenjeni kmetijski dejavnosti na kmetijskih zemljiščih, in sicer z občinskim podrobnim prostorskim načrtom. Drugi razlog, za katerega menimo, da je izjemnega pomena, je hitrejša vzpostavitev trajno varovanih kmetijskih zemljišč. Ocenjujemo, da je v naši državi med 300 in 350 tisoč hektarjev kmetijskih zemljišč. Prav tako je pomembna, tretji razlog, ureditev sistematičnega pristopa k melioracijam, predvsem zaradi prilagoditve obstoječemu stanju na področju izsuševanja in namakanja kmetijskih zemljišč in s tem poveza tudi uskladitev za ostalo zakonodajo. Skupen imenovalec razprav o predlogu novele Zakona o kmetijskih zemljiščih je bila tudi izražena skrb, da se iz kmetijskega objekta lahko naredi vikend ali kot se izrazil naš poslanski kolega v razpravi na matičnem odboru, kozolec lahko postane počitniška hišica. Skozi celo razpravo se nam je postavljalo vprašanje, ali to drži ali ne. Ne moremo zanikati dejstva, da se s tem predlogom dejansko širi nabor kmetijskih objektov, ki jih bo dopustno graditi na kmetijskih zemljiščih brez spremembe namena rabe. Glede na to, da so tudi strokovnjaki s področja urejanja prostora izrazili zaskrbljenost, da se s tako ureditvijo, kot jo prinaša ta predlog zakona, ustvarja nova

zakonska luknja za rast nedovoljenih, recimo še enkrat, vikendov. Ker pa nova prostorska zakonodaja za enkrat še ni na vidiku, je del tega področja uredilo Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki je hkrati tudi odgovorno za razvoj in predvsem za obstoj kmetijstva, zato kot pozitivno ocenjujemo dejstvo, da sta se obe ministrstvi dogovorili, da do sprejetja nove prostorske zakonodaje, ostaja vsebina glede gradnje na kmetijskih zemljiščih v Zakonu o kmetijskih zemljiščih. Ko pa se bo sprejela prostorska zakonodaja, se bodo črtale določbe tega zakona, ki nas nekako, lahko rečemo, motijo. Po naši oceni smo s temi določbami stopili tudi naproti kmetom in kmetijskim organizacijam. Moram reči, da s tem predlogom zakona soglašam Državni svet Republike Slovenije, Skupnost slovenskih občin in Kmetijsko-gozdarska zbornica Slovenije.

Naša poslanska skupina bi rada opozorila še na dve pomembni rešitvi, ki jih prinaša ta predlog novele. Ena je določba, ki omogoča gradnjo malih vetrnih elektrarn, s katerimi imamo velike težave samo v naši državi. Novela dopušča gradnjo na zemljiščih, ki so po namenski rabi kmetijska zemljišča, imajo boniteto manj od 35, vendar le, če bo to določal prostorski akt lokalne skupnosti. Tako se omogoča lokalnim skupnostim, da za gradnjo objektov in posegov v prostor na kmetijskih zemljiščih, torej tudi malih vetrnih elektrarn, predpišejo tudi dodatne pogoje in kriterije, ki jih bo moral izpolnjevati investitor za gradnjo na kmetijskih zemljiščih. Druga rešitev pa je vnos določbe, s katero se določa, da osebe, ki niso lastniki ali zakupniki kmetijskih zemljišč, kmetijska zemljišča uporabljajo na lastno odgovornost, torej gre za kolesarje, nabiralce gob in gozdnih sadežev in druge uporabnike gozdnih površin. S tem smo stopili nasproti tudi kmetom, ki jih skrbiti morebitne tožbe s strani uporabnikov njihovih zemljišč, ter tudi tem uporabnikom, saj se lastnike zemljišč spodbudi, da omogočajo normalen prehod preko svoje lastnine.

Torej kot rečeno, predlog zakona, ki ga imamo na mizi, Poslanska skupina Desus podpira. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanj gošpod Janko Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo in lep pozdrav tudi v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov, v kateri bomo Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kmetijskih zemljiščih tudi v tej obravnavi podprli. Menimo, da je ministrstvo pripravilo zelo dober Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kmetijskih zemljiščih, ki predstavlja predvsem odziv na izjemno zahtevne klimatske razmere in nenazadnje tudi na zelo zahtevne razmere na trgu, ki zahteva tudi zelo hitro prilagajanje slovenskega kmetijstva tem pogojem. Dvig konkurenčnosti slovenskega

kmetijstva je zagotovo ena od prioritarnih nalog, ki pa za Slovenijo ni enostavna, saj se srečujemo z zelo različnimi pogoji za kmetovanje v različnih regijah. Slovenija je čudovita država in ta konfiguracija terena in naravne danosti so tudi tiste, ki jih je treba upoštevati pri načrtovanju razvoja kmetijstva. Zato je izjemno pomembno pri tem poudariti, da se vključujejo v ta postopek v še večji meri, kot je bilo to omogočeno s prejšnjim zakonom, lokalne skupnosti s sprejemanjem prostorskih aktov, ki so ključni za to, ali se lahko v zelo kratkem času odzovemo tudi na področju kmetijstva za potrebe konkurenčnejšega nastopa na trgih, predvsem zaradi investicij, ki so nujno potrebne zato, da lahko slediš novim tehnološkim potrebam in spoznanjem. Hkrati pa seveda tudi omogoča prav konkretno vključevanje tako lokalnih skupnosti ne samo države, ampak tudi zasebnikov, če se izkaže potreba pri učinkovitejšem upravljanju in vzpostavljanju osuševalnih sistemov in tudi namakalnih sistemov. To je tisto, kar je v veliki meri bilo predmet razprav v zadnjem obdobju, kako spraviti na višji nivo obratovanja tako namakalnih kot osuševalnih sistemov in se s tem odzvati na te zahtevne klimatske razmere, s katerimi se srečujemo v zadnjem obdobju.

Zelo pomembno pri tem pa je, da se poenostavlja tudi postopek, ki je vezan na promet s kmetijskimi zemljišči oziroma tudi na komasacije in postopke, ki omogočajo združevanje zemljišč in seveda s tem tudi večjo konkurenčnost naših kmetij. Torej bistveno nižje soglasje je potrebno, kot je to bilo potrebno do zdaj, da se ti postopki izpeljejo. S tem je seveda ta časovna komponenta, ki je ključna za to, da se odzoveš na zahteve na trgu, odpravljena in omogoča, da se seveda vsi ti postopki speljejo v krajšem času, kljub temu da določeno število posameznikov se s temi postopki mogoče ne strinja. Gledano v celoti je učinek prav za vse zagotovo bistveno boljši.

Pomembno pri tem je, da je upoštevana tudi stroka znotraj samega postopka, ki je bil izpeljan pri tem zakonu na najširši možen način, saj smo imeli opravljeno tudi javno predstavitev mnenj, v kateri se je lahko predstavilo stališča tako tistih, ki kmetujejo, kot tudi vseh tistih, ki spremljajo načrtovanje v prostoru in nenazadnje tudi promet s kmetijskimi zemljišči. Mnoge pripombe, ki so bile posredovane, so bile vključene v postopku v Državnem zboru v samo besedilo zakona, tako da je tudi promet s kmetijskimi zemljišči bistveno bolj učinkovit, kot je bil pred tem. Predvsem pa lahko govorimo, da gre za dvig strokovnosti in operativnosti pri vrednotenju kmetijskih zemljišč.

Vse to mislim, da lahko da oceno, ki jo dajemo Socialni demokrati temu zakonu, da se lahko s pametnim gospodarjenjem z naravnimi viri zagotovi prehransko in energetsko neodvisnost ter tudi nenazadnje nekako pametno ekonomijo, s katero se ustvarjajo nova zelena delovna

mesta na podeželju, na katerem nenazadnje živi večina slovenskega prebivalstva. Hvala.

PRESEDNİK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Združena levica, zanjo Violeta Tomić.

VIOLETA TOMIĆ (PS ZL): Spoštovani predsednik, spoštovana sekretarka, kolegice in kolegi, pozdravljeni!

Novela Zakona o kmetijskih zemljiščih prinaša veliko tehničnih in vsebinskih sprememb. Velika večina teh sprememb je dobrih, vendarle pa se med njimi skrivajo tudi sporne določbe. Takšna je na primer določba, ki poenostavlja postopke za gradnjo vetrnih elektrarn na kmetijskih zemljiščih z boniteto manj kot 35. Čeprav v Združeni levici zagovarjamo prehod v nizkoogljeno družbo in s tem povezano povečanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov, je določba, po kateri bo po novem možno graditi vetrne elektrarne na kmetijskih zemljiščih, predvidena že v občinskih prostorskih aktih, nesprejemljiva. Veljavna uredba o dopolnilnih dejavnostih na kmetiji, kot dopolnilno dejavnost šteje proizvodnjo in prodajo električne energije iz vetrnega vira, pri kateri je skupna nazivna moč vetrnih elektrarn omejena na 100 kW. Ena sama vetrnica moči en megavat tako kar za 10-krat presega najvišjo dovoljeno proizvodnjo na kmetijah, poleg tega pa jih bo možno graditi več na enem samem kmetijskem zemljišču. Gre za industrijsko proizvodnjo električne energije na kmetijskih zemljiščih, kar je v nasprotju z namenom Zakona o kmetijskih zemljiščih, katerega cilji so ohranjanje in izboljševanje pridelovalnega potenciala, povečanje obsega kmetijskih zemljišč za pridelavo hrane, trajnostno ravnanje z rodovitno zemljo, ohranjanje krajine in razvoj podeželja. Zakon je nadalje sporen, ker odpira možnosti za prenos državnih osuševalnih in namakalnih sistemov na zasebne zadrugе in pri tem dela obvod okoli Zakona o ravnanju s stvarnim premoženjem Republike Slovenije in samoupravnih lokalnih skupnosti, ki jasno določa, kdaj in na kakšen način je dovoljeno državno premoženje prodati ali neodplačno prenesti na zasebnike. Gre za neke vrste prikrito privatizacijo, na katero v Združeni levici ne moremo pristati. Prenos namakalnih in osuševalnih sistemov na zasebne zadrugе je še toliko bolj sporen, ker se bodo s tem prenesle tudi naloge upravljanja in vzdrževanja teh sistemov, ki se sicer izvajajo kot javna služba, ki jo subjekti zasebnega prava lahko opravljajo le na podlagi koncesije. Pogoje in način podelitve koncesij za opravljanje javnih služb določa Zakon o gospodarskih javnih službah. Tako se tu pri prenosu namakalnih in osuševalnih sistemov dela še en obvod okoli uveljavljanja javnega interesa vseh državljanov v korist zasebnikov. Tu je treba poudariti, da zasebne osuševalne in namakalne zadrugе ne bodo nujno združevale vseh lastnikov zemljišč, ki

ležijo ob teh sistemih, poleg tega pa je dobro upravljanje teh namakalnih sistemov tudi v širšem javnem interesu, saj so ti sistemi pogosto integralen element protipoplavne zaščite. Za odpravo teh in še nekaterih drugih pomanjkljivosti zakona smo v Združeni levici v predhodni obravnavi predlagali amandmaje, ki jih je koalicija zavrnila. Ker pa zakon vendarle vsebuje tudi dobre rešitve, ne bomo glasovali proti, ampak se bomo pri glasovanju vzdržali. Hvala.

PRESEDNİK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov, zanjo gospa Iva Dimic.

IVA DIMIC (PS NSi): Spoštovani predsednik, spoštovana državna sekretarka s kolegi, kolegice in kolegi!

Krščanski demokrati smo pričakovali, da bo Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano predlagalo v obravnavo nov, bolj sodoben zakon, ki bo ponudil prave rešitve in odgovore na potrebe, izzive in težave slovenskega kmeta. Pa je pred nami novela, ki sicer prinaša nekaj dobrih rešitev, pa tudi nekaj takšnih, za katere menimo, da niso dobre. Predvsem pa ne prinaša celovite ureditve področja, ki bi bila ob zastarelem zakonu zelo potrebna.

Poslanci smo prejeli številne odzive na predlog novele, stališča in predloge, vse smo pozorno proučili. Naj tu izpostavim nasprotovanje civilne družbe možnosti gradnje nekmetijskih objektov na kmetijski zemlji z boniteto pod 35. Najbolj so bile izpostavljene male vetrne elektrarne. V Poslanski skupini Nove Slovenije smo zadržani do te možnosti in menimo, da bi bilo treba kriterije še zaostriti z nekoliko nižjo boniteto kmetijskega zemljišča. Prav tako pa bo tu velika odgovornost ministrstva za nadzor nad spoštovanjem zakonskih določb. Novela omogoča gradnjo oziroma postavitev določene vrste objektov na kmetijskih zemljiščih in za kmetijski namen. Krščanski demokrati sprašujemo, kdo in kako bo nadzoroval, ali investitorji takšne objekte res uporabljajo za kmetijsko dejavnost ali so postavili nekaj drugega in s popolnoma drugim namenom. Naj spomnimo na številne črne gradnje razkošnih vil pod krinko objektov za kmetijsko rabo, bodisi so to sušilnice bodisi torke.

Pri postavitvi čebelnjakov bi bilo treba slediti pobudi Čebelarke zveze Slovenije iz leta 2007, da se občinam omogoči gradnjo čebelnjakov izven naselij in tudi izven tako imenovanega grajenega območja kmetije, in sicer tako, da se ta možnost ustrezno opredeli v prostorskih izvedbenih aktih. Da se morebitno predvidena možnost za gradnjo čebelnjakov ne bi izrabljala za gradnjo počitniških hišic, naj se predhodno pridobi pozitivno mnenje Čebelarke zveze oziroma Čebelarke svetovalne službe, iz katere izhaja, da je zemljišče, na katerem naj bi

stal takšen čebelnjak, v skladu s predpisi, ki urejajo čebelarstvo, da je zemljišče vključeno v kataster čebelje paše in čebelarski pašni red, da je investitor vpisan v priznano rejsko organizacijo za kranjsko čebelo.

Podpiramo rešitev, da se lahko na kmetijskih zemljiščih brez spremembe namenske rabe kmetijskega zemljišča s pripravo OPPN načrtuje določena vrsta kmetijskih objektov, ob v zakonu napisanih pogojih. Z njo bo mogoče rešiti marsikatero investicijo v kmetijska gospodarstva. Po našem mnenju pa je neprimerna predlagana rešitev, da je pogodba o nakupu kmetijskega zemljišča sklenjena z dnem podaje izvaja o sprejemu ponudbe. Na številne ponudbe za prodajo kmetijskih zemljišč se javi tudi več 10 ali 20 interesentov. Po rešitvi, ki jo prinaša zakon, je sklenjena pogodba za nakup kmetijskega zemljišča tudi s temi desetimi oziroma dvajsetimi kupci. Vsi lahko vložijo tožbo proti prodajalcu na izstavitve zemljiškoknjižnega dovolila pred sodiščem in bodo seveda lahko uspeli, tudi več od njih. Prodajalec pa nebo imel kupnine oziroma jo bo moral iztožiti. Za nas je to nesprejemljiva pozicija prodajalca. Rešitev, ki jo prinaša zakon, pomeni po naši oceni prekomeren poseg v položaj prodajalca. Prodajalec tako dejansko izgubi lastninsko pravico, kupnine pa ne dobi. Dejansko se je že sedaj vzpostavila sodna praksa, ki je tako rešitev, kot jo prinaša zakon in je v direktnem nasprotju z določili sedaj veljavnega zakona. Praksa se je izkazala za neprimerno, kljub temu se zdaj uzakonja taka rešitev. Opozarjamo na posledice, ki jih bo tak zakon prinesel zaradi odškodninske odgovornosti države.

Stanje v kmetijstvu se zadnja leta zelo poslabšuje. Mali in srednji kmetje bodo obupali in opustili kmetovanje, zaraščanje se bo nadaljevalo. Vse več rodovitne zemlje ostaja neobdelane.

Novele poslanci Nove Slovenije ne moremo podpreti, saj prinaša le posamezne dobre rešitve, ki pa ne bodo pomagale slovenskemu kmetijstvu tako, kot smo pričakovali. Noveli pa tudi ne bomo nasprotovali.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina nepovezanih poslancev, za njo gospod Franc Laj.

FRANC LAJ (PS NP): Spoštovani predsednik, spoštovana državna sekretarka, dragi kolegice in kolegi!

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kmetijskih zemljiščih, ki ga danes obravnavamo, ne predstavlja novega systemskega zakona s področja upravljanja in gospodarjenja ter prometa s kmetijskimi zemljišči, kar pa bi bilo vsekakor treba čim prej urediti in prilagoditi novim razmeram, ki bodo prinašale spremembe na določenih področjih. Prav tako smo mnenja, da bi zakon moral biti usklajen s Predlogom zakona o urejanju prostora, kajti le tako lahko zagotovimo

racionalno, strokovno pregledne ekonomsko in družbeno upravičene posege v prostor kmetijskih zemljišč, kar je osnova za trajnostni sonaravni razvoj in zagotavljanja osnov za prehransko varnost.

Novela zakona prinaša naslednje poglobitve spremembe. Širi se nabor objektov in posegov v prostor, ki jih lokalna skupnost v prostorskem aktu lahko dopusti graditi na vseh kmetijskih zemljiščih brez spremembe namenske rabe. Načeloma se s predlagano rešitvijo strinjamo, ker izboljšuje konkurenčnost kmetij in podeželja razen z možnostjo graditve malih vetrn elektrarn, ker je po našem mnenju to industrijski objekt, zato bi morali pri tovrstnih gradnjah upoštevati tudi drugo zakonodajo.

Določijo se minimalni pogoji za gradnjo na kmetijskih zemljiščih, ki pa jih lahko posamezne lokalne skupnosti spreminjajo oziroma poostrijo. Rešitev podpiramo, ker lokalne skupnosti lahko upoštevajo svoje posebnosti oziroma specifičnosti narave in okolja. S podrobnim prostorskim načrtom občine se ureja načrtovanje kmetijskih objektov in možnost preselitve kmetijskih gospodarstev na kmetijska zemljišča brez spremembe namenske rabe. Rešitev je racionalna in koristna z vidika učinkovitega črpanja sredstev iz programa razvoja podeželja. Poenostavlja se strokovna podlaga za določitev območij za trajno varovanih kmetijskih zemljišč. Rešitev je prav tako koristna z vidika možnosti upoštevanja specifičnosti posameznega lokalnega okolja.

Ukinja se preverjanje bonitete kmetijskih zemljišč in priprava predloga oziroma podloga območij, primernih za izvajanje agrarnih operacij, namakanje, osuševanje, komasacije. Rešitve prispevajo k obvladovanju negativnih učinkov podnebnih sprememb in zvišujejo konkurenčnost kmetijskih gospodarstev.

Novela prav tako prinaša tudi nekatere manjše pozitivne spremembe na področju prometa s kmetijskimi zemljišči in vzpostavitve sistema izplačil odškodnin zaradi spremembe namembnosti kmetijskih zemljišč.

V Poslanski skupini nepovezanih poslancev podpiramo novelo zakona, ker smo mnenja, da koristi, ki jih prinaša za kmetijska gospodarstva, presegajo pomanjkljivosti in tveganja, na katera opozarjamo. Hvala za vašo pozornost.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Prehajamo na razpravo o členu in vložnem amandmaju, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vložnega amandmaja z dne 23. 3. 2016. V razpravo dajem 15. člen ter amandma poslanskih skupin SMC, Desus in SD. Želi kdo razpravljati? Prosim za prijavo. Besedo ima mag. Dušan Verbič.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Hvala za besedo, predsednik. Še enkrat, državna

sekretarka, poslanke, poslanci, prav lep pozdrav!

Uvodoma se bom dotaknil tega, ker je bilo izrečeno k 15. členu, vloženi amandma koalicijskih strank. Dejstvo je, da je ta amandma popolnoma logično bil vložen predvsem iz razloga, ker je nekako bil vezan na matičnem odboru na 13. člen tega predloga zakona o kmetijskih zemljiščih. Tisto, kar je bistvo, je, da v celoti sledi priporočilu, ki je bilo jasno izrečeno v tej predhodni fazi s strani Računskega sodišča, da je treba v zvezi s temi postopki ocenjevanja oziroma vrednotenja kmetijskih zemljišč preprosto slediti stališču, ki ga je vzpostavilo Računsko sodišče.

Dovolil bi si, kot je običajno, spoštovani predsednik, še nekaj besed v zvezi s samim zakonom. Če v zvezi s samo spremembo predloga zakona o kmetijskih zemljiščih povzamem naslove medijev, ki so jih v tem dobrem letu, kolikor je trajal tovrstni postopek, kot skupni imenovalc povzemali mediji, ki so spremljali tovrstno tematiko, jih lahko strnem nekako z naslednjim naslovom: Ali kozolec lahko postane počitniška hišica? Seveda je to resno vprašanje in prav gotovo se vprašamo, ali je temu res tako. Dejstvo je, da je pripravljavec spremembe zakona o kmetijskih zemljiščih pristojno Ministrstvo za kmetijstvo, prehrano in gozdarstvo s tem predlogom širilo nabor kmetijskih objektov, ki jih bo dopustno graditi na kmetijskih zemljiščih brez spremembe namenske rabe. Treba je pa hkrati ob tem tudi poudariti, da so strokovnjaki s področja urejanja prostora in morda tudi še danes izražali bojazen, ali se s tako ureditvijo, ali nova zakonska ureditev nekako odpira ali omogoča pravno luknjo za rast teh tako imenovanih nedovoljenih počitniških hišic. Prav gotovo je to vprašanje na mestu in mu je resnično potrebno dati potreben poseben odgovor. Dejstvo je, da po dobrem letu usklajevanja te tematike z vsemi deležniki, katerih se neposredno ali posredno dotika ta materija, bi nekako povezal in je bilo nekako tudi že v predstavitvi poslanskih skupin predočeno, v glavnem trije sklopi. Prvi sklop, prav gotovo tisti, ki najbolj bode v oči in je vezan tudi na same uvodne besede vezane na skupni imenovalc, in sicer možnost načrtovanja kmetijskih objektov, ki so neposredno namenjeni kmetijski dejavnosti, se pravi na kmetijskih zemljiščih z občinskim prostorskih podrobnim načrtom. Drugo, sila pomembno, je hitrejša vzpostavitev trajno varovanih kmetijskih zemljišč v posamezni lokalni skupnosti. In kot tretja, tako imenovani sistematični pristop k urejanju melioracij, predvsem zaradi prilagoditve obstoječem stanju na področju osuševanja in namakanja kmetijskih zemljišč. Mislim, da je treba izpostaviti predvsem, s tem pa ne zanemarjam ostalih dveh področij, ta prvi segment, se pravi načrtovanja kmetijskih objektov. Med predvidenimi spremembami je razširjen nabor pomožnih kmetijskih objektov, ki jih bo na kmetijskih zemljiščih mogoče graditi, kot omenjeno, brez

spremembe namembnosti namenske rabe. Ta predlog dejansko določa, da bo lahko lokalna skupnost v prostorskem aktu na trajno varovanih zemljiščih dopustila graditi tiste, ki so marsikdaj kot sporni objekti, primeroma navajam kozolce, napajalna korita, kmečke lope in podobno. Na vseh ostalih kmetijskih zemljiščih pa poznamo primere, kot so čebelnjaki, staje in tako naprej. Razlog za razširitev nabora objektov, ki se lahko gradijo na kmetijskih zemljiščih, je predvsem v spoznanju, da je treba vsem tistim, ki se aktivno ukvarjajo s kmetijstvom, omogočiti, da se ohranja njihov nivo razvoja, jasno pa je, da je imel predlagatelj zakona v mislih tudi drugi del, se pravi, da se tudi izboljšajo pogoji njihovega delovanja. In eden od pogojev, da se to zagotovi, je prav gotovo omogočanje tovrstne infrastrukture, čeprav moram priznati, da to ni pravi izraz, kajti praviloma so to tako imenovane lesene konstrukcije. Kritike prostorskih načrtovalcev, če temu v dobrem pomenu besede rečem kmetijcem, da z določili o gradnji kmetijskih pomožnih objektov posegajo v prostorsko načrtovanje in s tem kmete postavljajo v privilegiran položaj. Da bi bilo treba gradnjo teh objektov predpisati zgolj v prostorski zakonodaji in ne v kmetijski zakonodaji, moram priznati, da objektivno gledano ne vzdrži realne presoje. Zakaj menim, da ne? Za ohranitev in razvoj kmetij in splošno podeželja je preprosto treba skrbeti ali poskrbeti. Če tisti, ki so pristojni za sistematično urejanje prostora, le-tega ne uspejo urediti v razumnih rokih, v mislih imam prostorsko zakonodajo, potem lahko samo pohvalim ministrstvo za kmetijstvo, da so se sami lotili urejati to zadevo, kot ocenjujejo, da je potrebno. Zato v tem vidim predvsem dobro plat, pozitivno in ne tisto, ko se v neki smeri pojavljajo besede, da je treba za reševanje razvoja podeželja in tudi samega statusa kmetov čakati na bolj urejeno prostorsko zakonodajo. Ker pa vse le ni tako slabo, kot se včasih želi prikazati vsaj na nivoju političnega dialoga v tem Državnem zboru, pa sem na stališču, da je v zvezi s temo današnjega zakona lahko pogled zelo optimističen. In zakaj v tem pogledu takšno razmišljanje? Predvsem zato, ker je znano, da se je Ministrstvo za kmetijstvo skupaj z Ministrstvom za prostor dogovorilo, da ostane vsebina glede gradnje na kmetijskih zemljiščih do sprejetja nove prostorske zakonodaje v tem zakonu o kmetijskih zemljiščih. Iz tega se popolnoma logično da sklepati, da ko bo novi zakon o urejanju prostora, določbe, ki se nanašajo na gradnjo na kmetijskih zemljiščih, preprosto bodo črtane. To pomeni, da je smiselno za prehodno obdobje, ko ne vemo, koliko časa bo trajalo, kljub nekim časovnim obljubam, da bo urejena prostorska zakonodaja, treba omogočiti normalni razvoj kmetijske dejavnosti ob sodelovanju z lokalno skupnostjo. Da se še odgovorim na tisto prvotno, osnovno tezo, kdo je lahko investitor za gradnjo na kmetijskih zemljiščih, ki je bila v začetku moje razprave postavljena pod malo provokativnim

naslovom, povzetem iz medijev: Ali je kozolec lahko počitniška hišica? Se pravi, predlog zakona na novo določa pogoje, ki jih mora za gradnjo na kmetijskih zemljiščih izpolnjevati investitor. Se pravi, staje in pomožne kmetijsko-gozdarske objekte, ki so nezahtevni objekti, bo na kmetijskem zemljišču lahko gradil investitor, ki ima v lasti oziroma v zakupu, prvič, 1 hektar zemljišč, ki so uvrščene med njive in vrtove, travniške površine, trajne nasade in druge kmetijske površine, in drugič, ali 5 tisoč kvadratnih metrov zemljišč, ki so uvrščene med trajne nasade. Iz tega nesporno izhaja, da se kakršnekoli, če temu lahko tako rečem, ideje ali misli, da je kozolec lahko počitniška hišica, s predlogom tega zakona preprosto anulirajo.

Bi pa vseeno nekaj besed še namenil glede izboljšanja obstoječe zakonske ureditve v zvezi z odobritvijo pravnega posla s strani upravnih enot. Bistvo te ureditve je, če se nekoliko strokovno izrazim, odprava administrativnih ovir, vse z namenom, da se postopki vezani na promet s kmetijskimi zemljišči časovno skrajšajo. In tisto, kar je treba posebej poudariti, je dejstvo, da to skrajšanje ne gre na račun pravne varnosti lastnikov. Zaradi bolj jasne preglednosti in nedvoumnosti, kaj to pomeni, mislim, da je prav, da se pogleda že obstoječa določba zakona o kmetijskih zemljiščih, kateri so tisti pravni posli, ki jih ni treba odobriti preko upravnih enot, se pravi organov državne uprave. Samo na kratko, in sicer med zakoncema oziroma zunajzakonskima partnerjema, lastnikom in njegovim zakonitim dedičem, če ne gre za zaščiten kmetij. Nadalje, med solastnikoma, kadar je kmetijsko zemljišče, gozd ali kmetija v lasti dveh solastnikov. Nadalje, na podlagi pogodbe o dosmrtnem preživljanju, na podlagi darilne pogodbe, na podlagi primera smrti in izročilne pogodbe. Temu je treba dodati še naslednje, tisto kar ta predlog zakona prinaša dobrega lastnikom, in to je, da ni potrebna odobritev pravnega posla še za naslednje posle, in sicer v primerih, ko lastnik sklepa pogodbo o preužitku, nadalje v primerih, ko gre za pridobitev kmetijskega zemljišča za potrebe gradnje objektov gospodarske javne infrastrukture, se pravi kanalizacija, vodovod, telekomunikacija, daljnovod in vse, kar je sila pomembno v lokalnih področjih. Nadalje, če gre za menjavo kmetijskega zemljišča v lasti lokalne skupnosti za stavbno zemljišče in če gre za nakup kmetijskega zemljišča namenjenega gradnji objekta, ki je bil načrtovan z občinskim podrobnim prostorskim načrtom. Iz tega nedvomno izhaja, da predlagane spremembe gredo v korist lastnikom kot tudi lokalnim skupnostim, in ravno to je namen zakonodajalca in v tem primeru Državnega zbora, da izvršuje svoje temeljno poslanstvo.

Zato v tem delu zaključujem in menim, da je ta Predlog zakona o spremembi in dopolnitvi Zakona o kmetijskih zemljiščih ta hip primeren za sprejem. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Violeta Tomić.

VIOLETA TOMIČ (PS ZL): Hvala za besedo, spoštovani predsednik. Spoštovana državna sekretarka!

Kot sem že povedala v stališču Poslanske skupine, je večina teh predlaganih sprememb dobrih in pozitivnih. Smo pa kritični do nekaterih, ki se nam zdijo izrazito sporne.

Pa naj se najprej dotaknem zakona kot celote. Nekako se v Združeni levici ne moremo strinjati z določbo, ki širi nabor objektov in posegov v prostor, ki jih bo lokalna skupnost v prostorskem aktu lahko dopustila graditi na kmetijskih zemljiščih. Tako, kot ste v predstavitvi povedali, z naraščanjem prebivalstva narašča potreba po hrani, kmetijske površine se nam zaraščajo. To po našem mnenju nikakor ne gre v tej smeri. Načeloma je sicer v redu, da gre večini za enostavne objekte, ki so dejansko povezani s kmetijstvom ali pa objekte namenjene raziskovanju in infrastrukturi, vendar pri širjenju nabora teh objektov, se lahko širi nabor objektov tudi za počitniške hišice, kot smo prej slišali.

Še manj pa se strinjamo s tem, da so med temi objekti vetrne elektrarne do nazivne moči enega megavata. Sicer se v Združeni levici zavzemamo za povečanje deleža električne energije iz obnovljivih virov, vendar pa se nam zdi ta določba z več vidikov sporna. Pa naj naštejemo samo nekatere. Uredba o dopolnilnih dejavnostih na kmetiji kot dopolnilno kmetijsko dejavnost šteje proizvodnjo in prodajo električne energije iz vetrnega vira, pri katerem je skupna nazivna moč vetrne elektrarne omejena na 100 kilovatov. Torej ni logično, da se poenostavlja postopke za gradnjo vetrnih elektrarn na kmetijskih zemljiščih za elektrarne, katerih nazivna moč kar za 10-krat presega največjo dovoljeno proizvodnjo, ki se še lahko šteje za kmetijsko dejavnost. Poleg tega bo po predlogu tega zakona na posameznem zemljišču moč graditi tudi več takih vetrnih elektrarn nazivne moči enega megavata. Se pravi, recimo osem. Ali ni bolje potem opustiti to omejitev in reči, dajmo raje postaviti eno osemmegavatno, kot da postavljamo osem enomegavatnih, kajti poseg v prostor je tudi manjši. To so veliki objekti in jih je treba nekako pripeljati do tega zemljišča in verjetno se jih bo peljalo tudi preko drugih kmetijskih površin, kar bo še bolj zakompliciralo vso zadevo. Da gre za industrijsko proizvodnjo, ste tudi vi potrdili, gospa Tanja Strniša, na odboru. Moram poudariti, da nikakor ne nasprotujemo industrijski proizvodnji električne energije iz vetrnih elektrarn, vendar pa se nam zdi poenostavitev postopkov za gradnjo teh v zakonu, ki naj bi ščitil kmetijske površine, nesprejemljiva. Toliko bolj, ker zakon ne omogoča, da bi lokalna skupnost v svojih prostorskih aktih določala tudi gradnjo drugih elektrarn za pridobivanje elektrike iz obnovljivih virov, kot so, na primer, hidroelektrarne ali pa

sončne elektrarne, postopki za te pa ostajajo enaki.

Zakon pravzaprav privatizira osuševalne in namakalne sisteme. O razpolaganju z državnim premoženjem imamo poseben zakon in nobenega razloga ne vidimo, da bi se za namakalne in osuševalne sisteme delale neke posebne določbe v Zakonu o kmetijskih zemljiščih. Še toliko bolj, ker je upravljanje s temi sistemi v javnem interesu. In tudi to smo želeli z amandmaji na predhodni obravnavi črtati, pa, kot veste, smo bili preglasovani s strani koalicije.

Kljub vsemu povedanemu in naštetemu do zdaj pa naj povem, da bomo zakon podprli, podprli pa bomo tudi amandma, s katerim se določa, da bodo osebe, ki bodo vrednotile kmetijska zemljišča, morale imeti pooblastilo za bonitiranje v skladu z zakonom, ki ureja evidentiranje nepremičnin. Prepričani smo, a bo s tem amandmajem vendarle zagotovljena večja zakonska skladnost, pa tudi bolj strokovno bonitiranje. Hvala za besedo.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Zvonko Lah.

ZVONKO LAH (PS SDS): Hvala za besedo.

Problematika, ki jo je načel gospod Verbič, glede posegov na kmetijska zemljišča za gradnjo kmetijskih objektov, mislim, da so bojazni nekaterih, ki so bile navedene v fazi priprave zakona, upravičene. Da si lahko razlagamo te bojazni, pa je treba malo več vedeti o Zakonu o prostorskem načrtovanju oziroma prostorski zakonodaji. Zakaj morajo biti po novem vsi objekti, kot so, recimo, zidanice, vinske kleti, na stavbnih zemljiščih? Zato ker si je nekdo razlagal že v prejšnjem zakonu, da so objekti lahko grajeni samo tam, kjer je možnost priključitve na komunalno opremo, s tem je mišljen dostop, cesta, elektrika, voda. Iz tega izhaja, da morajo biti vsi ti objekti grajeni na stavbnih zemljiščih. Po novem morajo biti vse zidanice, ki so gospodarski objekti, grajene na stavbnih zemljiščih, vsaka zidanica mora imeti stavbno zemljišče. Sprašujem se, zakaj je to potrebno, ker pred tem je bil samo pogoj, da ima lastnik določeno površino vinograda ali sadovnjaka in na kmetijskem zemljišču lahko zgradi objekt velikosti 5 krat 7 ali 6 krat 8, s tem da je gospodarski del klet lahko vkopana v zemljo, lahko tudi ne, in pomožni prostori za občasno bivanje. In to je veljalo kar nekaj desetletij in takih zidanic je bilo zgrajenih kar nekaj, bi rekel, več kot 10 tisoč v Sloveniji. Na Dolenjskem, v Beli krajini jih je čez 10 tisoč. Za mnoge od teh objektov je zdaj trend preseljevanja iz mesta, iz velikih hiš na deželo, ker ljudje smatrajo, da je boljša kvaliteta življenja, če si ti v objektu, ki ima stanovanjske površine 30, 35, 40 kvadratnih metrov, je bil prej za občasno bivanje, zdaj pa so se preselili ali starejši ali celo mlade družine. Kako jih spraviti iz tega objekta, če je edini prostor za bivanje?

Imamo izkušnje pri romski skupnosti, kako se lahko to zgodi. Nikakor ne. Še avtocesta, gradnja avtoceste se je ustavila zaradi tega, ker se ni dalo preseliti ene družine iz hiše. In kako bomo reševali te situacije? Ali bodo občine, lokalne skupnosti napeljale vodovod tistim, ki živijo v razpršeni poselitvi? Ali bomo rekli ne, jih bomo izselili? Ali je namen države, da je ta kmetijska zemlja obdelana ali ne? Ali je interes države, da si vsak zase pridela hrano ali pa večino hrane ali ne? Ali je za državo bolje, da gre kupiti v market nekvalitetno hrano in državi plača nek davek? Ker, če si sam pridela, ga ne. Razen gnojila, semena in tako naprej. Kaj je cilj te države? Če smo pred sto leti imeli milijon hektarjev obdelane kmetijske zemlje, zdaj imamo pa 477 tisoč hektarjev in želimo 350 tisoč hektarjev zaščititi, da je za pridelavo hrane. Kdo bo prisilil ljudi, da bodo obdelovali zemljo, če se jim ne splača? Povprečna naša kmetija je 6,6 ha. Ali lahko družina preživi na 6,6 ha? Ne. Ker ima lahko 10 krav največ. Z 10 kravami ne moreš preživeti. Potem pa, če se vrnem nazaj katere kmetijske objekte. Se lahko gradi na kmetijskih zemljiščih? Prestavitev kmetije. Najprej hlev, pa vse ostalo, potem hišo. Za božjo voljo, zakaj? Zakaj? A do takrat bo pa živel v šotoru, da bo krmil živino in obdeloval, potem bo pa začel zidati hišo? Zakaj pogoj, če je pogoj 1 hektar kmetijskih zemljišč ali 5 tisoč m² trajnega nasada, to je vinograd, sadovnjak, ne vem kaj še vse, zakaj pogoj, da mora biti ta kmet obvezno zdravstveno in pokojninsko zavarovan? Koliko je teh kmetov v Sloveniji? Zakaj drugi ne? Zakaj ne graditi objekte dopolnilnih dejavnosti, če vemo, da lahko povprečni kmet v Sloveniji preživi samo z dopolnilno dejavnostjo, z osnovno ne. S tem, da kršimo osnove prostorske zakonodaje, da z OPPN lahko določimo, da se gradi, to se pravi, spreminjamo osnovno namensko rabo, ki se jih s podrobnim prostorskim načrtom ali z izvedbenim prostorskim aktom do zdaj ni moglo spreminjati. Zdaj smo izumili, ministrstvo za okolje in prostor je reklo, se je dogovorilo, zdaj pa lahko. Vsak OPPN stane 10 tisoč evrov. 10 tisoč evrov za spremembo prostorskega akta, zato da se zgradi nek enostaven ali manj zahteven objekt na zemljišču enega hektarja. Če slučajno ni potrebno še kakšno okoljevarstveno dovoljenje pridobiti, ki traja leto in pol do dveh let in stane 6 tisoč evrov, v praksi za en hlev. Zdaj pa seštejmo! Kakšno pogoji so to, koliko tega bo in zakaj dajemo nekaj v zakon? Jaz sem prepričan, da bodo spremembe nove prostorske zakonodaje ... na prste ene roke lahko preštejemo, toliko bo teh objektov zgrajenih in niti toliko ne do takrat. Zakaj je treba spreminjati to zakonodajo? Poglejte si svoj normativni plan Vlade, kdaj bi morala prostorska zakonodaja že biti na mizi v parlamentu. Delamo še večjo zmedo, kot smo jih do zdaj imeli. Vse iz teh pogojev črtamo razen vinskih kleti in zidanic, ki jih imamo na črno zgrajenih 10 tisoč v Sloveniji. Ali so ti objekti za podreti ali pa je bolje, da se ti

objekti dajo v funkcijo neke turistične dejavnosti, za kar je zelo velik interes? Mene je poklical en investitor, ki gre v projekt, 50 mora zagotoviti v dveh letih, 50 zidanic z uporabnim dovoljenjem, ker je ogromen interes tujcev. S tako zakonodajo, ki jo imajo zdaj, tudi Zakon o gostinstvu, ker po tem zakonu mora zidanica imeti uporabno dovoljenje. Tisti stanodajalci, ki pa oddajo stanovanje, pa ne rabijo uporabnega dovoljenja pa lahko oddajajo stanovanja. Kakšna razlika pa je? Kaj ima veze to z gostinstvom, če gre za bivanje, če se ne ukvarja z gostinsko dejavnostjo? Vse imamo pobrkano. Ne vemo, kaj bi radi. Kmetijska zemljišča se zaraščajo, tisti, ki so pred 30 leti posadili trte, sadovnjak, zgradili zidanico, zdaj so ostareli, gredo v dom za starejše. Mladi enostavno ne bodo pri zapuščinski obravnavi podpisali, da sprejmejo to v last, kar se že dogaja pri romski skupnosti. Ker če nimajo službe, nimajo nič, so opravičeni do socialne podpore, če pa imajo neko zidanico pa, čeprav jim je samo strošek, pa jim ne pripada več socialna podpora, niti ne spleča se, niti nimajo denarja, da bi obdelovali in to vzdrževali. To so dejstva, to je življenje. Ali mi živimo v nekem drugem svetu? Ali vam prinesem slike iz teh področij, koliko vinogradov sedaj ni obrezanih? Kaj to pomeni za zlato trsno rumenico? To kmetici bolj veste kot jaz, ker je nujno dvakrat špricati z pesticidom proti ameriškemu skrzatku, ki prenaša zlato trsno rumenico. Kdo bo šprical? Pride samo inšpektor pošpricati trte, ki kih moraš posekati v vinogradu, ker so okužene. Bodimo življenjski!

Pri spreminjanju prostorske zakonodaje imamo po statistiki 900 tisoč zgrajenih objektov v neskladju s predpisi in nekaj 10 tisoč na črno zgrajenih. Če sistemsko urejamo neko zakonodajo, je treba najprej ugotoviti pravo stanje, kakšno stanje na terenu imamo. Ne pa pisati neko zakonodajo na pamet naprej, ki ni življenjska. Tako kot tisti politik, ki je kravo zdravil, pa je rekel škoda, ker je poginila, ker imam še toliko idej. Tako mi delamo. Na teren bomo pošiljali inšpektorje, ki bodo kaznovali tiste, zakaj ne obdelujejo zemlje. Zakaj bi nekdo prevzel po zapuščini, podpisal si breme, naj to ostane državi. Imamo že občine, kjer so največje kmetije v občini, ki so zaradi plačevanja skrbnin v domovih za starejše pač podedovale kmetijska zemljišča, ki jih nihče noče. Najbolje, da organizirajo režijski obrat, kupijo traktor in obdelujejo tisto zemljišče, če ne bodo kazni plačevale občine, ker ne obdelujejo, ker je zakon in inšpekcija. Samooskrba nam pada, kmetijska zemljišča se zaraščajo, a mi živimo v nekem drugem svetu. Podpiramo večje kmete. Boste videli, kaj bo sedaj, če se mleko več ne bo prodajalo po taki ceni oziroma sploh vprašanje, kaj bodo storili kmetje, če več ne bodo s cisterno prišli po mleko, ker se v sosednjih državah že dogaja. Kaj je država, ministrstvo storilo za to? Ampak mi kar ščitimo, ščitimo tisto, da se zarašča, nazadnje bomo imeli tri četrt države v Naturo in živeli bomo od ptičjega petja, ko bomo

poslušali ptiče, jedli bomo pa nekvalitetno hrano z gensko spremenjenimi organizmi. Polovica krme, ki jo naši živinorejci porabijo, je uvožena. To je statistika. Mi damo subvencije in potem pod ceno kmetijske pridelke izvozijo. Subvencije prispeva gospodarstvo, da izvozimo ven subvencije kvalitetno surovino izvažamo, polovico mlečnih izdelkov pa uvažamo. Narobe svet. In kmetje bodo na zadnjem obdelovali samo tisto še, kar potrebujejo za svojo družino, svoje sorodnike, ostalo pa se ne izplača. Ko sta se dva upokojenca pogovarjala pa je rekel eden drugemu, škoda, ker nimam 100 evrov več penzije, bi lahko imel dve kravi, zdaj imam pa samo eno. To je dejstvo, ker je samo strošek. Kaj bomo storili? Kakšno politiko imamo? Prepisujemo evropske zakone in upoštevamo vse direktive in uredbe, ki so pisane na kožo državi, ki imajo bistveno boljše pogoje za kmetovanje, kot je pri nas. Že Avstrijci se sprašujejo, koliko časa bodo lahko glede na pogoje, ki jih imajo, kimali tej evropski kmetijski politiki, ker jim propada pri njih. Mi smo pa zadovoljni, poslušamo ministre kako deli nekaj denarja, nekaj temu, nekaj onemu, samooskrba nam pa pada in kmetijska zemljišča se zaraščajo. Ko bi se pa nekateri želeli ukvarjati z dopolnilnim dejavnostmi, pa kar na enkrat ni možno, ker je nevoščljivost, da si bo nekdo še vikend sezidal poleg svojega kmetijskega objekta. Sprašuje se tudi tisti iz planin, ali bo moral pastirski stan biti grajen na kmetijskem zemljišču. Jaz se sprašujem, ali so ti pomožni kmetijski objekti, ali jih je treba priključiti na komunalno infrastrukturo. Vsako molzišče rabi pitno vodo. Tam kjer kravo molzejo, rabijo vodo in to neoporečno vodo, ne kar katerokoli vodo. In če je priključen objekt na komunalno infrastrukturo po naši zakonodaji mora biti na stavbnem zemljišču. In če je stavbno zemljišče, potem je samo majhen korak še od pastirskega stanu do vikenda. Majhen korak, ker je stavbno zemljišče. Ali je mogoče to namen? Namesto, da bi omogočili tistim ljudem, ki res se hočejo ukvarjati z dopolnilnimi dejavnostmi, da čim lažje pridejo do vseh potrebnih dovoljenj in se s tem ukvarjajo, vključno s turizmom. Ali se je kdo vprašal, kakšen je interes tujcev po turizmu v zidanicah? Nihče ne sliši, vsak vidi samo tisto, da ima zidanico, da gre lepo na deželo, se ima fino čez vikend, malo dela in uživa. Nevoščljivost državnih birokratov, namesto da bi pogledali stvari z druge plati. Črnogorski minister za kmetijstvo je izjavil, najboljši izvoz je prodana hrana na mizi turistov, boljšega izvoza ni in ne večje dodane vrednosti. Zakaj se mi tega branimo? Zakaj ne spreminjamo in prilagajamo zakonodaje dejanski situaciji? Poslušal sem gospoda Jegliča, ki je sodeloval pri Zakonu o urejanju prostora 15 let nazaj ali 20, on je rekel, najprej je treba posneti pravno stanje na terenu, kaj imamo, kaj hočemo in kako bomo to uredili čim prej. Do danes to ni bilo narejeno. Celotne občine ne pridejo do podatkov, kdo ima gradbeno dovoljenje ali ne, mora dati vlogo na

upravno enoto in čakati štirinajst dni, da to pošljejo. Ali je to potrebno? Kako je v Italiji, kako je v Avstriji, koliko je tam črnih gradenj? Koliko je nepobranih komunalnih prispevkov zaradi tega na terenu, s katerimi bi občine lahko gradile komunalno infrastrukturo - nas nič ne briga. Imamo pravo štalo in s tem zakonom to zmešnjavo še povečujemo. Zakaj ne bi počakali in prostorsko zakonodajo uredili tako, da bomo stanje na terenu na nek način uredili. Ali pa recimo, ne rabimo OPN, ker polovica občin tako nima sprejetih, pa bi morale imeti že leta 2009. Vsako pri nas občino stane par sto tisoč evrov. Če ne upoštevamo zakonodaje, če imamo lahko toliko črnih gradenj, zakaj potem toliko dati za to zakonodajo. Enako bo s trajno varovanimi kmetijskimi zemljišči, to je samo maska. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Franc Laj.

FRANC LAJ (PS NP): Spoštovani predsednik, hvala za besedo. Vsem skupaj še enkrat prav lep pozdrav!

Bom kar skrajšal, ker sem predstavil že stališče poslanske skupine.

Glavni problem, ki ga vidim tu, je ta, da dobivajo možnost samo določeni industrijski objekti za umestitev na kmetijska zemljišča. Najverjetneje je vsem nam jasno, da se bodo pojavile težnje tudi po drugih vrstah industrijskih objektov, ker če samo nekateri dobijo priložnost, potem bo gotovo pričakovati pritiske, to je moje mnenje.

Naslednje, kar je zelo pomembno omeniti pri tem zakonu, je to, da bo toliko uspešen ta zakon oziroma ta novela, kolikor se bodo poenostavili postopki za občinske prostorske načrte. Moje izkušnje in informacije kažejo, da veliko občin, vsaj na mojem območju, ima zelo velike probleme pri teh občinskih načrtih zaradi določenih soglasij, ki se vlečejo, postopki so dragi, in bo zagotovo treba poskrbeti za to, da se ti postopki racionalizirajo. Zato pozivam Vlado, da prouči, kaj bi se dalo tu narediti, ker bo od tega odvisno, koliko bo uspešen tudi ta zakon. Poleg tega je moja dolžnost, da opozorim na to, da lokalne skupnosti na eni strani res dobijo določeno pomembno vlogo glede na specifikko svojega okolja, da lažje izpeljejo investicije, da lažje odpravijo pomanjkljivosti glede določitve kmetijskih zemljišč v preteklosti. Ampak zavedati se moramo, da ko pride do preselitve kmetijskih gospodarstev in raznih kmetijskih objektov izven naselja, to se pravi, kjer so zdaj, ki je komunalno tudi urejeno, da je treba računati z dodatnimi stroški, investicijskimi, ker bodo ti objekti, ki bodo umeščeni nekje zunaj naselij, to se pravi na kmetijskem zemljišču, da bo treba izgraditi infrastrukturo in tu bodo občine čutile pritisk, najverjetneje ne toliko država in državni proračun kot same lokalne skupnosti.

Naslednje, kar bi želel še povedati, je, da je Slovenija zelo različna. In to je prav. Na določenih območjih imamo, konkretno primer moj kraj, v glavnem samo kmetijska zemljišča in tu smo imeli zelo velike probleme, ker marsikdaj je obstoječa zakonodaja bila zelo velika in močna cokla, ki je zavirala razvoj. Upajmo, da se bo to zdaj do neke mere spremenilo. Še večje upanje pa imam, ko se bo celotna prostorska zakonodaja na primeren način uredila. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima državna sekretarka na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Tanja Strniša.

MAG. TANJA STRNIŠA: Hvala lepa za besedo.

Dovolite mi nekaj pojasnil k temu, kar je bilo povedano v razpravi. Najprej bi želela povedati, čeprav smo že na matičnem odboru podali obsežna pojasnila na nekatere navedbe, bi, mislim, da je treba, ker konec koncev pa je tukaj zdaj plenarna seja, vendarle določene zadeve ponoviti, ker gre za nerazumevanje določenih določil. Najprej bi želela izpostaviti, da zakon nikakor ne prinaša novih obveznosti na občine. Namreč, strokovne podlage, ki so bile tukaj izpostavljena za pripravo trajno varovanih kmetijskih zemljišč, se financirajo iz proračuna, in sicer iz namenske postavke, na kateri se zbirajo sredstva iz spremembe namembnosti kmetijskih zemljišč. Za občino pomembna trajno varovana kmetijska zemljišča in strokovna podlage so bile uvedene že s spremembo zakona iz leta 2011, kar je zdaj novega in kar je boljše za občine, je to, da bo ta postopek priprave strokovnih podlag krajši in tudi z vidika državnega proračuna cenejši. V zvezi s tem želim povedati še in odgovoriti, tudi se odzvati na razpravo poslanca Laha, da smo že pripravili strokovno študijo, katera kmetijska zemljišča so strateškega pomena za pridelavo hrane. Strokovna študija in s tem povezana uredba je že bila javno predstavljena in je tudi javno objavljena, tako da imamo že zelo dobre strokovne podlage za kasnejšo detajlnejšo določitev strokovnih podlag, ki bodo v bistvu neke vrste pogajalska pozicija kmetijskega ministrstva v procesu priprave OPN, katera zemljišča naj se določijo kot trajno varovana, zato da bi na dolgi rok zagotovili toliko zemljišč, naš cilj bi bil seveda 350 tisoč hektarjev kmetijskih zemljišč, kar bi zagotavljalo tisto jedro za zagotavljanje prehranske varnosti.

Tudi glede prenosa osuševalnih sistemov in namakalnih sistemov na občino, tukaj ne nalagamo novih bremen, ker gre za prostovoljen prenos. Že sedanji veljavni zakon je določal, da se lastniška razmerja pri osuševalnih sistemih določijo s pogodbo. To je v zakonu, ki je dve desetletji star, vendar se to v praksi ni uredilo, ves prenos je ostal na državi. Mi pa z novim zakonom omogočamo, da se ta prenos naredi, ampak še zmeraj, poudarjam, če občina to želi. Iz istega razloga je podobna ureditev tudi za

namakalni sistem. Tukaj si želim tudi nekaj zadržati, namreč sedanji namakalni sistemi so marsikje, kot tudi poslanci ugotavljate, potrebni prenove, ker so stari. Za obnovo namakalnih sistemov je edini vir financiranja program razvoja podeželja. V skladu z evropsko uredbo država ni upravičenec za ta namen, se pravi, če so namakalni sistemi v lasti Republike Slovenije, praktično ni mogoče financiranje iz programa razvoja podeželja. Ni mogoče. Namakalni sistemi so potrebni obnove. Občine so lahko upravičenci, se pravi, če se občina odloči, če ima ta interes, če prisluhne svojim kmetom, potem lahko ta namakalni sistem, še enkrat poudarjam, če želi, vzame v svoje upravljanje – ali pa skupina občin –, se prijavi na razpis in lahko s sredstvi programa razvoja podeželja te sisteme obnovi. Če občina nima interesa, lahko vstopijo kmetje, lastniki kmetijskih zemljišč. Če imajo interes namakalni sistem obnoviti in vzdrževati, lahko v obliki namakalne zadruge to storijo, ni obvezno. Če ne bo niti občina imela interesa, niti namakalna zadruga, bodo ti sistemi ostali v lasti države in jih bo še naprej upravljala javna služba, kot sem že uvodoma povedala, se pravi Sklad kmetijskih zemljišč. Sredstva za vzdrževanje, prej sem govorila o investiciji, namakalnih sistemov že zdaj po sedanji zakonodaji nosijo sami lastniki kmetijskih zemljišč na tem namakalnem območju, se pobirajo kot prispevki in se potem iz tega ti namakalni sistemi vzdržujejo. Tako bo tudi v prihodnje, tudi če bo občina prevzela upravljanje namakalnih sistemov, bo pobirala ta prispevek za vzdrževanje in s temi sredstvi vzdrževala namakalne sisteme. Ne samo, da zakon ne nalaga novih finančnih obveznosti občinam, pač pa, še enkrat poudarjam, pomeni zakon precejšnje olajšanje, kar se tiče občin pri prometu s kmetijskimi zemljišči, kadar občina potrebuje kmetijska zemljišča zaradi postavitve kanalizacije, vodovoda, rekonstrukcije cest in podobno. Po sedanji zakonodaji je tako, da je promet s kmetijskimi zemljišči reguliran in se ve, da je prednostni upravičenec pri prometu zmeraj solastnik in potem kmet mejaš in potem zakupnik in podobno. Mi s tem zakonom omogočamo, da če občina rabi kmetijsko zemljišče, v tem primeru ne rabi odobritve posla s strani upravne enote in lahko taka zemljišča kupi, lahko jih tudi menja. Tukaj smo šli na ta predlog zakonske spremembe, smo ga pripravili prav na pobudo lokalne skupnosti in je z njimi usklajen.

Izpostavljam tudi, da v nobenem pogledu z našim zakonom ne posegamo v izvirno pristojnost lokalnih skupnosti kar se tiče prostorskega načrtovanja. Mi samo z vidika varstva kmetijskih zemljišč določamo, kaj je še dopustno, da občina na kmetijskih zemljiščih načrtuje, če želi, in dajemo občini možnost, da predpiše strožje pogoje, tako kar se tiče lastnikov, ki bi postavila tam objekte, ali pa glede samih objektov. Občina se lahko odloči in ne dovoli v svojem OPN niti malih vetrnih elektrarn

niti pomožnih kmetijskih objektov niti ne pristopi k OPN, če se tako odloči. Se pravi, v ničemer ta zakon ne posega v pristojnost občin, hoče pa biti življenjski, hoče reševati določene situacije v vsakdanjem življenju in določene probleme in v tem smislu nudi občini neko fleksibilnost.

Ko sem že omenila male vetrne elektrarne, tako kot je tudi povedala že poslanka Tomič, te elektrarne z nazivno močjo do enega megavata nimajo nobene zveze s kmetijstvom in z upravljanjem dopolnilnih dejavnosti na kmetijstvu in ta določba ni namenjena temu. Določba je namenjena temu, da se, če občina želi oziroma če se občina strinja in to vnese v svoj OPN, omogoči, da se taka vetrna elektrarna lahko postavi na kmetijskem zemljišču ne da bi se prej spremenila namenska raba tistega zemljišča. In to samo na slabših kmetijskih zemljiščih do bonitete 35 točk. Naj povem, zakaj je to z vidika varovanja kmetijskih zemljišč še sprejemljivo. Vsi se zavedamo, kakšne obveznosti imamo kot država glede obnovljivih virov, vsak obnovljivi vir zahteva tudi kmetijska zemljišča. In naj ilustriram s podatkom: Hidroelektrarna Brežice ima nazivno moč 45 megavatov, se pravi za 45 malih, ki jih mi dopuščamo na slabih zemljiščih, in je za ta poseg terjala 220 ha kmetijskih zemljišč, ki imajo boniteto tam na 50, pa tudi čez 70 bonitetnih točk, recimo, od 60 do 70 bonitetnih točk v povprečju. Mi za isto nazivno moč bi recimo rabili 5 hektarov, se pravi 3 %, največ do 3 % zemljišč in še to slabih. Z vidika varovanja kmetijskih zemljišč in Zakon o kmetijskih zemljiščih ureja predvsem varovanje kmetijskih zemljišč je umeščanje malih vetrnih elektrarn do te nazivne moči na slaba kmetijska zemljišča mnogo bolj sprejemljivo. Nazivna moč enega megavata je bila predlagana s strani ministrstva, pristojnega za infrastrukturo, najbrž da večji objekti zahtevajo vseeno najprej spremembo namenske rabe v stavbno in tudi drugačen postopek načrtovanja.

Glede tega, če občina dopusti, to kar mi dovoljujemo z zakonom, te nezahtevne in enostavne objekte na kmetijskih zemljiščih, bi želela povedati dvoje. Prvič, da gre res za majhne in nezahtevne objekte, kjer ni mogoče prebivati pod nobenih pogojev, ker potem tak objekt ni več enostaven objekt. Nadzor nad tem, da je namenska raba res kmetijska bo vršila kmetijska inšpekcija. Kar se tiče čebeljakov in pobude Čebelarske zveze iz leta 2007, je v našem zakonu in v tej spremembi po naši oceni konzumirana in uresničena. Povedati želim, da je zakon, ki dejansko ima določene elemente, ki izvirno sodijo v prostorsko zakonodajo, usklajen s prostorskim ministrstvom, da tudi vemo, da ko se bo prostorska zakonodaja spreminjala, da bomo tiste določbe, za katere je bolj smiselno, da so v njihovem zakonu, pač uredili tam in to najbrž črtali, če bo tako soglasje.

Želela bi pa še povedati glede zidanic in dopolnilnih dejavnosti in teh večjih objektov, kajti na eni strani imamo, mislim, da se dve stvari tudi včasih zamešata, na eni strani imamo te

nezahtevne objekte in pomožne objekte, ki jih lahko postavljajo, če občina dovoli, na kmetijskih zemljiščih investitorji, ki morajo v skladu z našim zakonom imeti vsaj pol hektarja kmetijskih zemljišč, če so to trajni nasadi oziroma 1 hektar kmetijskih zemljišč. To je pač ena vrsta objektov – gre za enostavne in nezahtevne objekte in še občina mora to dopustiti. Občina tudi lahko reče, da nič od tega ne dovoli ali pa da mora imeti investitor dodatne pogoje poleg teh površin. Drugo, o čemer govorimo, so pa resni gospodarski objekti. To so pa gospodarska poslopja, hlevi, ki jih pa dopuščamo na kmetijskih zemljiščih, vendar ne kar tako. Mora biti za to sprejet občinski podrobni prostorski načrt, kar pomeni, da morajo biti pridobljena vsa soglasja. Olajšava je samo v tem, da ni treba čakati, da je celoten občinski prostorski načrt spremenjen, da se spreminja celoten OPN in je postopek s tega vidika hitrejši. Tu pa seveda ni pogoj en hektar kmetijskega zemljišča, ker potem bi bilo to čisto preširoko odprto, ampak je pogoj, da je nekdo kmečko zavarovan, da ima pokojninsko zavarovanje kot kmet. Se pravi tu gre za poklicne kmetije, ki morajo imeti možnost razvoja, in s tem jim to omogočamo. Dostikrat imajo tudi občine interes, da preselijo kmetijo, ker je preveč utesnjena v naselju. In s tem posebnim postopkom prav to omogočamo. Menimo pa, da razlog za preselitev in poseben postopek, ki je izjema, ki na nek način birokratsko omogoča lažjo pot, velja za hleve, ne more pa veljati za dopolnilne dejavnosti, ker bi s tem preširoko odprli prostor. In tudi ta določba je povsem prostorsko usklajena in ni v nasprotju s prostorsko zakonodajo, to je bilo lepo pojasnjeno tudi na matičnem odboru s strani predstavnika Ministrstva za okolje in prostor. Zakaj najprej hlev in potem stanovanje, pa najbrž vsi razumemo. Nihče od nas si ne želi, da bi nekdo vodil poseben postopek pri občini skozi občinski podrobni prostorski načrt za stanovanje in hlev, najprej bi preselil hišo, potem bi pa zmanjkalo denarja in bi samo izkoristil ta sistem. To zlorabo je nujno preprečiti, zato je nujno, da najprej zgradi gospodarski objekt, ki je običajno tisti, ki je moteč, ali pa tisti, ki potrebuje širitev in je utesnjen v nekem naselju, tam je potreba. Ker je pa smiselno, posebno pri živinoreji, da je stanovanje blizu, če gre za neko mlečno rejo, pa dopustimo, da se hkrati preseli, če je tak interes, tudi kmetija. In, seveda, z občinskim podrobnim prostorskim načrtom ne spreminjamo namenske rabe. Namenska raba ostane v tistem hipu kmetijska, ko pa se naslednjič spreminja občinski prostorski načrt, pa se takrat, kot je skladno s prostorsko zakonodajo, ta namenska raba iz kmetijstva spremeni v stavbno zemljišče. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Prosim ponovno za prijave, ker je še interes. Besedo ima gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala, gospod predsednik Državnega zbora. Spoštovane predstavnice in predstavniki Vlade, drage kolegice in kolegi!

Govorimo o 15. členu in amandmaju k 15. členu, pa seveda tudi širše, kot je to parlamentarna praksa, o Zakonu o kmetijskih zemljiščih. Temu amandmaju koalicijskih poslanskih skupin preprosto ni mogoče nasprotovati. In to svoje mnenje utemeljujem pravzaprav z mnenjem Računskega sodišča ali, bolj točno, zdaj že bivšega člana Računskega sodišča, gospoda Sama Jereba. Ko smo v Poslanski skupini Nove Slovenije zagledali, da imamo novelo Zakona o kmetijskih zemljiščih, smo z velikim zanimanjem šli študirat ta zakon. Moram ugotoviti, da je naše prvo razočaranje pravzaprav bilo v tem smislu, da ne gre za sistemsko rešitev; o tem ste danes nekateri že razpravljali in govorili tudi v stališčih svojih poslanskih skupin. Gospe in gospodje, mi danes potrebujemo neko sistemsko rešitev, sistemski zakon o kmetijskih zemljiščih, ki bo dober za danes in bo dober za prihodnost. Zdaj, ko imamo nenazadnje tudi skupno evropsko kmetijsko politiko, mislim, da neke arhaične rešitve niso več dobre. In zato, ker te sistemske rešitve ni, imamo preveč zlorab kmetijskih zemljišč. Imamo neke politične veljake – ne rečem, da se to danes dogaja -, ki so v preteklosti, to so znani primeri, zlorabljali kmetijska zemljišča, imeli papirje, kot se reče, za sušilnico sadja, zgradili graščino in zdaj se zadeva vleče na sodišču že nekaj let. Seveda, nedelujoča pravna država je tu najbrž več kriva kot Zakon o kmetijskih zemljiščih. Nikomur se nič ne zgodi, nekega ubogega Prekmurca, gospoda Kuzmiča, pa vržejo ven iz neke počitniške hišice dobesedno na cesto, ker so višji interesi. In tisti politiki, ki jih je tudi ta gospod nekoč gostil, so mu danes obrnili hrbet. Pa pustimo zdaj to.

Gospa državna sekretarka je uvodoma zelo dobro povedala in zaznati je bilo njeno skrb in tukaj jaz to skrb delim. To je skrb, da se nam, gospe in gospodje, vedno več kmetijskih zemljišč zarašča. Včasih se mi zdi, da z nespametnimi administrativnimi ukrepi mi znamo kmetijsko zemljišče tako zaščiti, da se nam zaraste. To je moj občutek. Treba je pogledati številke. Zdi se mi, da bi tukaj prav pri tej noveli zakona morali upoštevati, bolj upoštevati načelo subsidiarnosti. Zakaj vendarle lokalnim skupnostim ne damo bolj prostih rok, seveda mora država postaviti neke okvirje, ampak Slovenija je tako raznolika kar se tiče tudi kmetijskih zemljišč, da smo mi v enem dnevu lahko v Panonski nižini, v Iškariji, v deželi Cvička, v Alpskem svetu, v Goriških Brdih in na Jadranu. To je naše bogastvo, ampak to raznolikost se po mojem prepričanju ne da obravnavati preko skupnega imenovalca. Nekako nerazumljivo mi je, da država predpiše, da mora biti čebelnjak lesen in da ne sme biti večji od 40 kvadratnih metrov. Ali ne bi bilo

dovolj, da napišemo, da se seveda razume, čemu služi čebelnjak? To je samo ena funkcija. To je dejansko gojenje čebel oziroma pridobivanju medu in ostalih produktov. Kaj bo pa zdaj, ko bo pa nekdo zgradil čebelnjak, lesen, velik 45 kvadratov, ker je imel slučajno takšne kose lesa in je optimiral rabo lesa, recimo? To je noro. Jaz preprosto tega ne razumem. Tudi ne razumem, kar je bilo danes že problematizirano, 3. člen: "Lokalna skupnost lahko v Prostorskem aktu lokalne skupnosti na območju kmetijskih zemljišč dopusti gradnjo naslednjih objektov ali posegov v prostor, točka b, enostavni in nezahtevni pomožni kmetijsko-gozdarski objekti v skladu z uredbo, ki ureja vrsto objektov glede na zahtevnost, razen kleti in vinskih kleti." Zdaj bom pa jaz tudi mikrolokalno razpravljaj. V moj okraj spadajo tudi Lendavske gorice. Nekoč, baje, največji strnjen nasad vinogradov v Sloveniji, med 600 in 700 hektarji je bilo, da ne govorim o lepoti te pokrajine, ampak danes je ni več. Danes morate knjižiti minus 300 hektarjev vinogradov in tam se ta površina 300 hektarjev zarašča. Danes imamo tam čudovit razgledni stolp, pridite ga pogledati. Kaj bodo moji vnuki gledali, moji otroci gledali s tega stolpa čez 10, 20 let? Džunglo bodo gledali, ker se zadeva zarašča. Naši predniki so izkrcili džunglo, jo kultivirali in zasadili tam vinsko trto, celo dvakrat, ker jo je enkrat uničila vinska uš, 600 do 700 hektarjev. Tam je interes, da se gremo turizem v zidanicah, ampak zdaj lokalna skupnost te gospodarske panoge tako pomembne, tako opevane, ne sme dovoliti. Lahko dovoli, ampak ljudje nimamo radi papirjev, ljudje znajo, kmetije znajo fantastično delati, proizvajati svoje proizvode, obdelovati zemljo in tako dalje, papirjev pa nima nihče rad. Seveda morajo biti neki okvirji, seveda, nisem za popolno liberalizacijo v smislu anarhije. Včasih se tudi sprašujem, ko hodimo po terenu in ima kak uspešen podjetnik dober produkt, dober trg in pravi, da bi lahko podpisal pogodbo za nekaj let z znano multinacionalko ali avtomobilsko znamko, ampak ne more, ker se ne more širiti, ker ne more zgraditi še ene proizvodne hale, ker je poleg kmetijsko zemljišče, ne more in ne sme. Odgovorimo si z čisto kmečko pametjo: Kje zraste več kruha, na enem hektarju veliki proizvodni hali delujočega podjetja ali na enem hektarju prvorazredne kmetijske zemlje? Kje zraste več kruha? Pa prihajam iz kmetijskega okolja in mi je ta zemlja zelo zelo blizu.

Pred časom sem dal pobudo Vladi, in sicer pred skupno sejo slovenske in madžarske vlade, da bi obe vladi našli neko spodbudo, kako prav v lendavskih gorinah zgraditi neko tehnološko klet, ker če tam ne bo v kratkem neke tehnološke kleti, se bomo soočili samo s še bolj pospešeno in z zaraščanjem lendavskih goric. Nisem za to, da bi vlade gradile, nisem za državno intervencijo, za državno investicijo. Te so slabe po moji oceni. Sem pa za neko spodbudo, kar bi vlada nenazadnje lahko tudi naredila.

Naša pričakovanja so bila ob tem zakonu velika, razočaranje je pa prav takšno.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

Zdaj bi moral hiteti na novinarsko konferenco, moji tukaj kričijo name, nisem se mislil oglašati, ampak v bistvu se moram, ker je prepomembna tematika. Če parafraziram govorca pred menoj, moj okraj je cela Slovenija, sem sin vaškega učitelja in v Sloveniji vsi ne živimo v Ljubljani pa v nekih urbanih okoljih. Če povzamem to razpravo tvorno do sedaj, mi imamo pravo štalo: imamo zaraščanje, imamo per capita najmanj kmetijskih zemljišč v Evropski uniji in imamo neko raznolikost, jaz bi se celo upal reči, onemogočanje raznolikosti. In imamo neke zgodbe, ki se kotalijo tipa dodatne dejavnosti, tri leta bo to, dve leti bo nekaj drugega in tako naprej in imamo dva razsuta resorja, tudi fevdalizirana. Kmetijstvo so si fevdalizirali Socialni demokrati in se na tem resorju ne vedejo ne socialno ne demokratsko. Mogoče, če bi si Združena levica, bi jaz lahko bil ali kolega kritičen, ampak tako dejansko je. Ljudje, ki se spoznajo na resor rečejo: »Gospod Židan je kmetijski minister sosednjih držav in Panvite.« Konec citata. Pred kratkim je gospod Vrisk postal – kolikokrat že? – predsednik združenstva. 20 let že tam gor vedri in je zdaj rekel: »Ja, zdaj bomo pa zadružništvo poštimali.« Zadružništvo pa imamo, primerjalno gledano, 7-, 8- do 10-krat slabše. Se opravičujem, ampak v Sloveniji še ni takšne politične kulture, da bi bil kdorkoli več kot dva mandata na taki pomembni funkciji. Ni je. Mi bi verjetno potrebovali ustavni zakon, da se to prepove. Žal mi je, ampak tako dejansko je. Ne vem, gospodu Lahu se ponavadi smejeje, ima to večno temo zidanice, ampak je zelo relevantna tema navsezadnje. Navsezadnje tudi ne vidimo neke dejavnosti, kjer bi se to zadružniško organizirali. So bili neki poizkusi v Beli krajini in na Dolenjskem, kjer imaš potem nekako občutek, da izvršilno oblast blokira to. Dobro, lahko se mi pogovarjamo o trajno varovanih kmetijskih zemljiščih. Jaz sem zelo za to. Lahko bi temo razširjal celo do Triglavskega narodnega parka in tako naprej, ampak razmišljati o tem varovanju na ta način, da bodo ljudje lahko tam živeli in preživeli. Jaz imam to neko srečo, da pozam enega vodilnega evropskega arhitekta za hleve delati, ne za štalo delati, ker mi imamo štalo, in mi nikoli ne pridemo do tega, da bi razpravljali o krajinski arhitekturi in če hočete o arhitekturi. To, kar je gospod pred menoj govoril, imamo to neko raznolikost, kako iz te vernakularne raznolikosti izhajati in kako ljudem pomagati, da bodo te zadeve lične. Ker bomo odkriti, saj na daleč naša pokrajina izgleda lepa, če prideš malo blizu, tudi v Istri, so to v glavnem kurniki in arhitektonsko slabo narejene zadeve.

Mi imamo dvajset zamujenih let na tem področju. Ker glavnino Državnega zbora predstavlja neka, dajmo reči, polurbana populacija, se bojim, da bomo imeli še desetletje podaljševanja tega. Imamo zaraščanje, imamo po obsegu hektarjev relativno majhne strukture, imamo, recimo, glejte že to, kar je bilo danes povedano, bomo zdaj naredili strokovno študijo. Mislim, to strokovno študijo je bilo treba narediti leta 1995. Imamo tako imenovana slaba kmetijska zemljišča. Okej, takšna je klasifikacija, dajmo se vprašati, ali mogoče pa spet niso tako slaba, zakaj pa so dobra. Imamo neko zgodbo in črta, kako se bo potegnila hitra cesta v Velenje, ker noben ne razmišlja, zakaj je pa ne bi vlekli po obstoječi trasi, ker se je nekdo že odločil, bo tako pa tako, pa kaj če se povozijo nasadi hmelja. Imamo pivovarstvo ... evo, zdaj bi že moral začeti z novinarsko konferenco. Skratka, imamo en kažin, ki ga očitno te sestave, ki so zdaj, niso sposobne razrešiti, in imamo čisto preveč nalaganj nekih zadev na pleča občin. Včeraj sem poslušal gospoda Cerarja, se mu vidi, da mu Arih malo pomaga, njegove glavne besede so bile: »Vlada priporoča.« Mislim, vlada ni NGO, vlada je odločevalec! Ali pa, tukaj smo imeli gospo državno sekretarko glede namakalnih naprav: Če želijo, lahko ja, lahko ne. Vlada je odločevalec! Hvala za besedo.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima mag. Dušan Verbič.

Izvolite.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Hvala za besedo, podpredsednica.

Zaradi nekaterih izrečenih zadev pred menoj, s strani razpravljavcev, preprosto je prav, da sem se kljub vsemu še enkrat odločil, da se prijavim, predvsem zaradi tega, ker menim, da ne samo, da imamo različne poglede, morda tudi različno beremo ta predlog zakona. Ampak, tisto, kar se mene tiče, mi je moteče to, da je bila velikokrat omenjena ta prostorska zakonodaja in da se potem tudi to področje, ki je zdaj urejeno s tem predlogom spremembe zakona, v neki smeri mora vezati in podobno. Moram priznati, da me vedno bolj to čudi, predvsem zaradi tega, kajti ta prostorska zakonodaja je očitno rakrana tako izvršilne in zakonodajne veje oblasti že vrsto let. In je upravičeno razmišljanje, zakaj naj bo neurejenost na tovrstnem področju vseskozi na bremenih tistih, v tem primeru kar se tiče tega zakona, se pravi kmetov, podeželja, ki želijo dobesedno ohranjati svoje podeželje, lastni razvoj, v končni fazi tudi v dobrobit pridelave hrane Republike Slovenije. Zaradi tega menim, da bo morda tudi sprejetje tega zakona pripomoglo k temu, da se bo ta prostorska zakonodaja celovito začela urejati in tudi premikati in da dobimo potem tudi končno v Državnem zboru. S strani spoštovanega kolega Laha je bilo veliko besed namenjenih črnim gradnjam in podobno. Seveda, vsi smo zelo

nestrpni glede na to, da se te zadeve leta in leta vlečejo in preprosto sploh ne pride do tega, da se ti degradirani prostori začnejo sistemsko urejati z odpravo.

Ker je bilo nekaj govora, da ta predlog zakona ne predstavlja neke sistemske rešitve, pa čeprav v nekem časovnem obdobju, se preprosto ne morem s tem strinjati, zaradi tega, ker ravno s tem zakonom imamo, lahko rečem, sistemsko rešitev treh ključnih področij, in to je urejanje ali načrtovanje kmetijskih objektov na kmetijskih zemljiščih. Tukaj se absolutno daje veliko opolnomočenje lokalnim skupnostim. Potem trajno varovana kmetijska zemljišča z drugačnim pristopom, kot je bilo do zdaj. In tisto tretje, ki je zelo ključno in najverjetneje tudi že morda z letošnjim letom bistveno pomembno področje, je področje melioracij, predvsem namakanja.

Ker je bilo v neki smeri veliko govora tudi o vinskih kletah, kot da je to zdaj največji problem tega zakona. Po eni strani so razpravljavci posegali v tem, da imamo degradirana področja. Zavedajmo se, da je od tistih tisoče objektov, ki so postavljeni nelegalno, najverjetneje lepo število tudi konkretno tovrstnih objektov. In tisto, kar je pomembno s tem predlogom zakona, preprosto je treba, najverjetneje, tudi na glas povedati, kaj se lahko na trajno varovanih kmetijskih zemljiščih dopusti graditi. Tisto, kar je resnično izredno pomembno, je, da bodo lokalne skupnosti dopustile gradnjo enostavnih in nezahtevnih pomožnih kmetijskih objektov. Kajti trdno sem na stališču, da ravno lokalna skupnost je tista, ki je najverjetneje najbolj zainteresirana, kako se tako imenovano kmetijsko zemljišče upravlja, ali je v interesu lokalne skupnosti in lastnikov v tem primeru kmetov ali zadrug kakorkoli ali drugih, ravno tovrstni poseg. In dejstvo je, da na teh trajno varovanih kmetijskih zemljiščih se dopusti gradnja le določenih pomožnih kmetijsko-gozdarskih objektov. Ker danes ni bilo govora razen sklicevanja na neke člene, preprosto moram na kratko preleteti. To so rastlinjak, ograje za pašo, obora za rejo divjadi, ograja za trajne nasade, mreža proti toči, mreža za zaščito kmetijskih pridelkov, jasno tudi kozolec, molzišče, napajalno korito, krmišče, kmečka lopa. Seveda gredo tovrstni ukrepi in tovrstne aktivnosti v dobrobit pridelovalca hrane. In tukaj ni nobene uzorpacija prostora. Prepričan sem, da s temi zadevami resnično gremo nasproti lastnikom in lokalnim skupnostim. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima gospa Iva Dimic.

IVA DIMIC (PS NSi): Hvala lepa, spoštovana predsedujoča.

Tudi sama ne morem nasprotovati amandmaju k 15. členu, vendar bi tukaj še enkrat rada poudarila tisto, kar je bilo že danes sicer s strani kolega Verbiča rečeno, da je

poskrbljeno za pravno varnost, vendar bi jaz vseeno želela tudi mogoče od državne sekretarke to, kar sem že na odboru izpostavljala, da se mi zdi, da je neprimerna predlagana rešitev, da je pogodba o nakupu kmetijskega zemljišča sklenjena z dnem podaje izjave o sprejemu ponudbe. To se mi zdi, da je to nesprejemljivo predvsem iz vidika, ker se kmetijska zemljišča prodajajo na javnih oglasnih deskah, kjer se lahko z enako pravico prijavijo, tudi predkupno pravico, ljudje in vsak ima sklenjeno pogodbo. Kako se bo to reševalo? Tu bi zaprosila čisto jasno, ali bo to šel potem prodajalec v tožbo z vsakim ali se bodo kupci ... enostavno on tiste lastnine ne more razprodajati, ker je to na lastnino prijavljenih – kot pogodba – kar nekaj kupcev. Tukaj bi želela natančno razlagati. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima gospod Janko Veber.

Izvolite.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo.

Po mojem mnenju smo imeli možnost v stališču poslanskih skupin predstaviti celovit pogled na besedilo zakona, ki ga danes obravnavamo. Tam sem ga na zadnje tudi izpostavil, pomen tega zakona, s katerim se odzivamo zagotovo na zaostrene razmere v kmetijstvu zaradi klimatskih sprememb in tudi zaradi potrebe po vse hitrejšem prilagajanju kmetijstva, da dosega tudi čim večjo konkurenčnost.

K amandmaju k 15. členu bi pa vendarle želele poudariti, da gre predvsem zato, da poskušamo še dodatno izčistiti besedilo zakona in odpraviti še nekatere pomanjkljivosti ali pa morebitne nejasnosti, ki bi v izvajanju zakona lahko delale težave, s tem oteževale tudi številne pomembne postopke, ki jih imamo bodisi pri izgradnji infrastrukture bodisi tudi pri izvajanju investicij za potrebe kmetijstva. Ena od takih je vezana na Zakon o sodiščih, ki je enostavno predpisal, da je delo sodnih cenilcev omejeno zgolj za potrebe sodišč in ne za ostale cenitve. Pomembno je, da je tudi zakon, ki ureja evidentiranje nepremičnin, pravzaprav z ukinitvijo vodenja evidenc o katastrskih kulturah in razredih bilo tudi onemogočeno izvajanje cenitev tako, kot je bilo v prvotni fazi v tem besedilu zakona predvideno. Torej, enotna metodologija zaradi tega, ker pač se te evidenc o katastrskih kulturah ne vodi več, ni uporabna za cenitve, zato je seveda tudi v tem členu predpisano, da minister, pristojen za kmetijstvo, podrobneje določi v soglasju s pristojnim ministrom za geodetske zadeve metodologijo in vse postopke, ki so potrebni za vrednotenje zemljišč.

V tej zadnji zaključni fazi, če lahko tako rečem, ker predvidevam, da bo zakon seveda sprejet, še dodatno izčiščujemo v proceduri v Državnem zboru besedilo zakona. In to je dobro in zato pozdravljam tudi ta način razumevanja in

razpravljanja med sprejetjem zakona bodisi v javni razpravi bodisi seveda tudi na samem odboru v smislu, da upoštevamo strokovne pripombe, ki smo jih v tem primeru nenazadnje tudi odobrili.

Amandma, ki ga je koalicija vložila, je dejansko smiselno, izčiščuje besedilo zakona in s tem seveda tudi odpravlja morebitne pravne nejasnosti pri vrednotenju nepremičnin, kar je ključno predvsem za investitorje in seveda tudi pri zamenjavi morebitnih zemljišč in podobno. Skratka, dober predlog in ga bom podprl.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima mag. Tanja Strniša, državna sekretarka na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Izvolite.

MAG. TANJA STRNIŠA: Hvala lepa za besedo, gospa podpredsednica.

Če mi dovolite, ker se v prvem izvajanju nisem opredelila do predlaganega amandmaja k 15. členu, naj povem, da tudi Vlada podpira tak amandma.

Z vidika našega ministrstva je ključno, da razumemo, ključno pri vrednotenju zemljišč komasacijskega sklada, da to izvajajo osebe, ki imajo izpit iz bonitiranja. Namreč, pri komasacijskem skladu gre za to, da lastniki vložijo svoja zemljišča v sklad in potem dobijo neko drugo zemljišče ven, in je to znanje tega ocenjevalca, tega, ki vrednoti iz bonitiranja oziroma iz kakovosti zemljišč, ključnega pomena. Ta amandma v celoti podpiramo.

Podprli smo tudi amandma k 13. členu, seveda v povezavi k 15. členu, ki črta določila glede tega, da mora biti, kdor ocenjuje kmetijska zemljišča, nujno izvedenec kmetijske stroke oziroma pooblaščen ocenjevalec vrednosti nepremičnin.

Potem pa bi se želela odzvati na to, kar je glede umeščanja zidanic razpravljal gospod poslanec Horvat. Tukaj bi želela pojasniti, da ne posegamo oziroma ne zaostujemo zakonodaje na tem področju. Že od leta 2008 je Ministrstvo za okolje in prostor na stališču, da se postavitev zidanic dovoli samo na stavbnih zemljiščih. Občine to še naprej rešujejo v okviru občinskega prostorskega načrta, kjer morajo nujno opredeliti vinogradniško območje. Izven vinogradniških območij ni možno postavljati zidanic. Na tem vinogradniškem območju je zdaj praksa takšna, da se obstoječe zidanice ažurirajo in na prostoru obstoječih zidanic določi stavbno zemljišče, lahko se pa tudi načrtuje nove zidanice, vendar na stavbnih zemljiščih ne na kmetijskih zemljiščih. Prihajamo najbrž iz različnih kulturnih okolij. Jaz menim, da je prav na dolenskem področju zelo pogost primer, ko pa so prav zidanice tiste, iz katerih potem nastanejo vikendi, klasični vikendi ali pa stanovanja, saj so bile v preteklosti te ureditve premalo varovane.

Želela bi pa še odgovoriti poslanki gospe Dimičevi, ki se je pravzaprav dvakrat dotaknila ureditve, da se šteje sprejem ponudbe s strani Upravne enote za sklenjen posel. Tukaj smo v zakonu povzeli sodno prakso, in sicer je Vrhovno sodišče tako odločilo aprila leta 2012. In čisto pravno mnenje, strogo tehnično pravno mnenje je bilo, da je smiselno, ker se je taka praksa že vzpostavila, to v zakonu povzeti. Bi pa še enkrat spomnila, ker je bilo tudi več pripomb v smeri sistemske spremembe, na to, kar sem na začetku povedala, mi bomo celotno poglavje prometa s kmetijskimi zemljišči, vključno s postopkom, kako se tak posel sklepa, ali bo ostal tak ali ne, na novo preuredili. Predvidoma v naslednjem letu bomo predložili spremembe zakona na Vlado in potem v Državni zbor. In takrat bo morda smiselno ta postopek v celoti drugače urediti. Da pa nimamo zdaj nekega zatečenega stanja, ki ga vzpostavlja sodna praksa, neke vmesne ureditve in nato neko tretjo ureditev, je bila pač ocena taka, da se ta sodna praksa in ta odločba Vrhovnega sodišča povzame tudi v zakonu.

To bi bila še moja dodatna pojasnila. Naj vam, spoštovane poslanke in poslanci, ob tej priložnosti zaželim tudi vesele velikonočne praznike! Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati o amandmaju? Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

O amandmaju bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali v torek, 29. 3. 2016, v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **5. TOČKO DNEVNEGA REDA – DRUGA OBRAVNAVA PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA O DRUŽBI SLOVENSKE ŽELEZNICE, REDNI POSTOPEK.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade mag. Klemnu Grebenšku, državnemu sekretarju na Ministrstvu za infrastrukturo.

MAG. KLEMEN GREBENŠEK: Najlepša hvala za besedo. Spoštovani poslanke in poslanci!

Predlagane spremembe Zakona o družbi Slovenske železnice posegajo v možnost aktivnega upravljanja odvisnih družb Slovenskih železnic. Dosedanja zakonska določba v petem odstavku 3. člena vsebuje določilo, da Slovenske železnice kot ustanovitelj in edini družbenik odvisnih družb, navedenih v zakonu, svojega poslovnega deleža ne morejo deliti ali prenesti na drugo osebo. Ta določba ni usklajena s strategijo upravljanja kapitalskih naložb države, ki je opredeljena v Odluku o

strategiji upravljanja kapitalskih naložb. Strategija upravljanja je osnovno orodje za aktivno lastništvo države, s katerim država sporoča upravljavcu naložb države, delničarjem, širšemu kapitalskemu trgu in splošni javnosti svoje cilje pri upravljanju naložb v lasti države. Strategija predstavlja tudi temeljni dokument za zagotovitev neodvisnega strokovnega in učinkovitega upravljanja s strani upravljavca kapitalskih naložb države na eni strani in ločitev funkcije države kot lastnice kapitalskih naložb od drugih funkcij države, s čimer se preprečuje nasprotje interesov, izkrivljanje konkurence na trgih in neenakopravno obravnavo gospodarskih družb na drugi strani. Strategija je usklajena tudi z Zakonom o Slovenskem državnem holdingu. V Zakonu o družbi Slovenske železnice obstoječa določba Slovenske železnice omejuje tako, da svojega poslovnega deleža v odvisnih družbah, ki so v njihovi 100 % lasti, ne morejo deliti ali prenesti na drugo osebo. Omejitev, ki izhaja iz obstoječega zakona, Slovenskim železnicam ne omogoča potrebnega prilagajanja tržnim razmeram, ki je predvideno v strategiji. Posledično se v predlogu zakona predlaga črtanje določila, po katerem Slovenske železnice svojega poslovnega deleža v odvisnih družbah, ki so v njihovi 100 % lasti, ne morejo deliti ali prenesti na drugo osebo. Predlog predstavlja uskladitev veljavnega zakona z obstoječim in veljavnim sistemom upravljanja kapitalskih družb oziroma zagotavlja pravno podlago za njegovo uskladitev s strategijo. Obstoječa določba Slovenskim železnicam ne dopušča razpolaganja s svojim poslovnim deležem na način, ki bi omogočil vstop drugih deležnikov v lastniško strukturo odvisne družbe, s predlaganimi spremembami pa bo to omogočeno. V skladu s strategijo bodo lahko Slovenske železnice razpolagale z deležem v odvisnih družbah le na način, da bo v njihovi lasti ostalo najmanj 50 % in ena delnica. Predlog spremembe zakona je usklajen tudi z Zakonodajno-pravno službo Državnega zbora, na mnenje katere smo poslali ustrezen odgovor, dodatna pojasnila pa so bila podana tudi ustno na Odboru za infrastrukturo.

Seznanjeni smo s predlaganim amandmajem koalicijskih poslanskih skupin, s katerim se določa, da lahko Slovenske železnice kot ustanovitelj in družbenik njenih odvisnih družb razpolagajo s poslovnimi deleži v posamezni odvisni družbi le v skladu s strategijo. S predlaganim amandmajem soglašamo, tako da pripravljeno besedilo dopolnjene predloga zakona, v katerega je vključen sprejeti amandma, podpiramo.

Amandma Poslanske skupine Združene levice, ki predlaga črtanje celotnega vladnega predloga, pa za nas ni sprejemljiv. Ohranjanje obstoječega zakonodajnega stanja je nezdružljivo s sprejeto strategijo upravljanja kapitalskih naložb države. Prav tako ne omogoča potrebnega razvoja Slovenskih železnic, ki se morajo odzivati na tržne razmere

v liberaliziranem evropskem okolju. Želimo si, da bi slovenski železniški prevoznik uspel izrabiti primerjalno prednost Slovenije, ki ji jo nudi njena lega na križišču TEN-T koridorja. Obrazložitev predloženega amandmaja pa je tudi v nasprotju s sprejeto strategijo.

Spoštovani! Zahvaljujem se vam za pozornost in za podporo k dopolnjenemu Predlogu zakona o spremembi Zakona o družbi Slovenske železnice in vam želim prijetne praznike. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predniku gospodu Igorju Zorčiču.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Spoštovana podpredsednica, hvala za besedo. Spoštovani predstavniki ministrstva, kolegice in kolegi!

Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor je na 18. seji dne 9. 3. 2016 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembi Zakona o družbi Slovenske železnice, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo po rednem postopku predložila Vlada.

Na seji odbora so sodelovali predstavniki Ministrstva za infrastrukturo, Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, predstavniki Slovenskih železnic, d. o. o., Slovenske zveze sindikatov Alternativa in Zakonodajno-pravne službe.

V dopolnilni obrazložitvi je v imenu predlagatelja državni sekretar na Ministrstvu za infrastrukturo gospod Klemen Grebenšek pojasnil, da dosedanja zakonska določba v petem odstavku 3. člena vsebuje določilo, da Slovenske železnice kot ustanovitelji in edini družbenik odvisnih družb, navedenih v zakonu, svojega poslovnega deleža ne more deliti ali prenesti na drugi osebo. Ta določba pa ni usklajena s strategijo upravljanja kapitalskih naložb države, ki je opredeljena v Odloku o strategiji upravljanje kapitalskih naložb države, ki je temeljni dokument za zagotovitev neodvisnega, strokovnega in učinkovitega upravljanja s strani upravljavca kapitalskih naložb države na eni in ločitev funkcije kot lastnice kapitalskih naložb v drugi funkciji države, s čimer se preprečuje nasprotje interesov, izkrivljanje konkurence na trgih in neenakopravno gospodarskih družb na drugi strani. Poudaril je, da obstoječa določba zakona v Republiki Sloveniji ne omogoča potrebnega prilagajanja tržnih razmeram, ki je predvideno v strategiji. Posledično se v predlogu zakona predlaga črtanje določila, po katerem Slovenske železnice svojega poslovnega deleža v odvisnih družbah, ki so v njihovi 100 % lasti, ne more deliti ali prenesti na drugo osebo.

Predstavniki Zakonodajno-pravne službe je pojasnil, da je tudi ta služba predlog zakona proučila z vidika pristojnosti te službe. Izpostavil,

da predlagatelj kot razlog s predlagano spremembo zakona navaja, da se ista tematika, kot je urejena v petem odstavku 3. člena, ureja tudi v Zakonu o SDH. Ta je v četrti alineji 94. člena določil, da z dnem njegove uveljavitve preneha veljati šesti odstavek 3. člena Zakona o družbi Slovenske železnice, torej je posegal v isti člen, ki je predmet tudi tokratne predlagane spremembe.

Predstavniki Komisije Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je poudaril, da komisija predloga ni podprla, saj bi se z njegovim sprejetjem odprla možnost odprodaje oziroma prenosa poslovnih deležev Slovenskih železnic v odvisnih družbah.

Generalni direktor Slovenskih železnic pa se s predlagano ureditvijo strinja. Poudaril je, da je bila omenjena odvisna družba, to je Slovenske železnice – Tovorni promet, od leta 2010 eno največjih bremen Slovenskih železnic z izgubo v višini približno 25 milijonov evrov. V zadnjih 5 letih je naredila velik poslovni obrat in je začela poslovati z dobičkom, vendar pa si želijo pozitivne trende poslovanja še nadgraditi, zato je njihov strateški cilj širitev na sosednje trge, zlasti jugovzhodne, srednje in vzhodne Evrope, zaradi česar je treba spremeniti tudi lastniško strukturo.

V razpravi je bila v pretežni meri izražena podpora spremembi zakona.

S strani Poslanske skupine SD je bil predlagan amandma, ki je vsebinsko povzema diktirano strategije glede deleža, ki ga lahko Slovenske železnice odprodajajo oziroma z njim razpolagajo v hčerinskih družbah, vendar pa so bili na odboru izraženi pomisleki glede tega amandmaja. Dodatno opozorilo pa je dal tudi predstavnik ZPS, zaradi česar je bil na koncu predlagan poseben amandma obora, glede katerega pa so tudi nekateri razpravljavci menili, da ni potreben.

Po razpravi je odbor sprejel svoj amandma k 1. členu ter glasoval še o obeh členih predloga zakona skupaj in jih sprejel.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanske skupine. Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospod Ljubo Žnidar.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Spoštovana podpredsednica, spoštovani kolegice in kolegi!

Predlog zakona o družbi Slovenske železnice ureja uskladitev s strategijo upravljanja in zakonom o Slovenskem državnem holdingu ter tako omogoči možnost razpolaganja s poslovnim deležem. S tem se omogoči Slovenskim železnicam smotrno, racionalno, gospodarjenje gospodarske družbe v prihodnje. V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke ta predlog podpiramo.

Na matičnem delovnem telesu, Odboru za infrastrukturo in prostor je bil predlagan skupni

amandma, vendar menimo, da je ta amandma nepotreben, saj podvaja in dejansko povzema že veljaven akt, strategijo, tako da dejansko ni potreben. Menimo pa, da tudi ta amandma in to dopolnilo ni škodljivo.

V Poslanski skupini bomo predlog zakona podprli.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojujencev Slovenije, zanjo gospod Ivan Hršak.

IVAN HRŠAK (PS DeSUS): Hvala za besedo, spoštovana podpredsednica. Spoštovani državni sekretar z direktorico in sodelavko, spoštovani kolegi in kolegice!

Kot smo že in še bomo danes večkrat slišali, predlog novele Zakona o družbi Slovenske železnice usklajuje zakon in strategijo upravljanja z državnim premoženjem. Veljavni zakon namreč vsebuje določilo, da Slovenske železnice kot ustanovitelj in edini družbenik odvisnih družb svojega poslovnega deleža ne more deliti ali prenesti na drugo osebo. Zato z novelo omogočamo družbi, da razpolaga s poslovnim deležem, če bi se glede na razmere na trgu pokazalo to kot smotno in racionalno. Temu določilo Poslanska skupina Desus ne nasprotuje. Želeli pa smo zagotovilo, da se hčerinska podjetja Slovenskih železnic, ki so tržno bolj zanimiva, ne bodo mogla v celoti prodati. Skrbi nas namreč predvsem tisti del, ki zagotavlja javno gospodarsko službo, kot je na primer prevoz potnikov. Prav tako bi se lahko zgodila prodaja gospodarsko bolj uspešnih podjetij, medtem ko bi tista manj perspektivna in s slabimi poslovnimi rezultati ostala na plečih države. Tega si seveda nihče ne želi, tako tudi mi ne v Poslanski skupini Desus. Prav tako si nihče ne želi, da bi v prihodnosti prišlo do izigravanja hierarhije aktov, ki urejajo upravljanje državne lastnine, kar bi posledično teoretično lahko vodilo v popolno razprodajo zelo pomembnega državnega podjetja. Zato smo ocenilo, da je zakon po rangu nad odlokom, kar pomeni, da če v zakon jasno zapišemo tisto, kar res že piše v strategiji, bo vsako spremembo strategije v delu, ki se tiče družbe Slovenskih železnic, treba urediti tudi v zakonu. S tem pa se bomo izognili možnim manipulacijam naslednjih vodstev Slovenskega državnega holdinga, za katera nikakor ne moremo vedeti, kako bodo takrat razmišljala.

Kar pa si v Poslanski skupini Desus želimo, je to, da če se bo pokazala potreba po prodaji dela tega državnega podjetja oziroma njenih naslednic, najdemo odgovorne in dobre strateške partnerje, ki bodo skupaj z državo omogočali razvoj te družbe ali njenih hčerinskih podjetij. To pa je pomembno predvsem s socialnega vidika, saj je družba Slovenske železnice skupaj s svojimi hčerinskimi podjetji eden največjih delodajalcev v naši državi, ki so

še v državni lasti. Če bi družba prišla v večinsko last neprimernih lastnikov, smo lahko popolnoma prepričani, da bi se le-ta reform najprej lotil z zmanjševanjem števila zaposlenih, kot lahko vidimo na primerih mnogih drugih slovenskih podjetij, ki so bila prodana tujcem ali preveč kapitalistično naravnanim lastnikom. Ker v Poslanski skupini Desus ne želimo prispevati k ustvarjanju novih socialnih stisk, smo podprli predlog amandmaja, da se še v zakon zapiše, da se delež državne lastnine v družbi Slovenske železnice in njenih odvisnih družbah ne more zmanjšati pod 50 % + 1 delnico. Naj na koncu dodam še to, da se ne strinjamo s trditvami vodstva Slovenskih železnic, da bo tako dopolnjen zakon omejil poslovanje železnic v prihodnje. Prepričani smo, da bo kvečjemu pripomogel k temu, da se najde primeren, odgovoren strateški partner. Dejstvo je, da država te družbe ne bo več mogla do skrajnosti reševati iz finančnih težav. Na zadnje je bila ta družba dokapitalizirana s 110 milijoni evrov. Republika Slovenija pa s svojim poroštvom stoji za več stot milijonskimi krediti, za katere si prav nihče ne želi, da jih Slovenske železnice ne bi mogle odplačevati in bi posledično obremenile državno blagajno. Zato iskreno upamo, da bodo Slovenske železnice znale izkoristiti ta predlog novele, ki jim daje možnosti širitve na tuje trge. Veliko upanja polagamo tudi v sedanje vodstvo družbe, ki sodeč po rezultatih poslovanja družbo dobro vodi.

Kot je bilo že zaznati iz vsebine našega stališča, bomo v Poslanski skupini Desus predlog zakona podprli. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo gospod Jan Škoberne.

JAN ŠKOBERNE (PS SD): Spoštovana gospa podpredsednica, kolegice in kolegi!

Kot smo se ob sprejetju Strategije o upravljanju državnega premoženja odločili, predstavlja družba Slovenske železnice družbo, ki je strateškega pomena za Republiko Slovenijo, saj poleg tržnega uresničuje tudi javni interes, omogoča mobilnost in predstavlja enega izmed temeljnih logističnih stebrov Republike Slovenije, ki ga je v bodoče treba nadgrajevati, razvijati in v katerem prepoznavamo izjemen potencial tako za gospodarsko kot tudi siceršno družbeno rast predvsem v smislu zagotavljanja prehoda v zeleno in bolj nizkoogljično družbo. Zaradi spremembe oziroma uveljavitve strategije o upravljanju državnega premoženja je bilo treba spremeniti tudi zakon, ki je pred nami, zakon, ki ureja družbo Slovenske železnice, saj so Slovenske železnice ena izmed redkih, če ne edina družba, katere delovanje določa zakon. Zato je bilo izjemno pomembno, da se tudi skozi ta zakon omogoči ustrezna podstat, da se zagotovi nadaljnji razvoj, rast in regionalna povezljivost družbe Slovenske železnice. Hkrati

pa da se omogoči, da bo Strategija o upravljanju državnega premoženja uresničena tako, kot je bila tudi zapisana.

Osnovni zakon, kot je bil predlagan, po mnenju Socialnih demokratov tega ni v celoti uspel zaobjeti v svoj tekst, zato smo predlagali amandma, s katerim se jasno določa, da ne le holdinška krovna družba, ampak tudi ključne odvisne družbe, torej transport, vleka, promet, morajo ostati v večinski lasti Republike Slovenije, kar pomeni, da jih ni mogoče v celoti odprodati in da je treba z njimi upravljati po načelu 50 % + 1 delnica. Zakaj je bilo za nas to posebej pomembno? Bali smo se namreč, da bi lahko prišlo do situacije, kjer bi se zgodilo, da se odproda tržno zanimiv del Slovenskih železnic, na primer tovorni promet, ki ustvarja dobiček in ima nedvomno potencial za nadaljnjo rast, sploh ob predpostavki, da se bo izgradil tudi drugi tir iz Luke Koper proti nadaljnjim koridorjem, obdržal pa bi se v državni lasti denimo promet ali druge servisne službe, ki pa ne ustvarjajo dobičkov oziroma so tržno manj zanimive. Tako bi lahko v lasti Republike Slovenije ostalo tisto, kar predstavlja potencialno breme in javno službo, odprodalo pa bi se za tržni interes in interes kapitala tisto, kar prinaša dobiček. Če eno in drugo v družbi ohranjamo skupaj, lahko s strateškimi partnerji in novimi dokapitalizacijami ter potencialno regionalno povezljivostjo Slovenskih železnic dosegamo pozitivne učinke tako na eni kot na drugi strani. Ob morebitnem razbijanju Slovenskih železnic pa bi najverjetneje tudi trenutno uspešni segmenti, ki poslujejo pozitivno, težje dosegali učinkovito rast in predvsem rast v interesu in z interesom Republike Slovenije in njenih državljanov in državljanov.

To, kar z usklajenim tekstom po sprejetem amandmaju koalicije danes podpiramo, je predlog uskladitve novele zakona, ki na nek način omogoča, da strateška družba Slovenske železnice še naprej v celotnem segmentu svojih dejavnosti ostaja v večinskem lastništvu Republike Slovenije, da pa se hkrati omogoča prihod strateškega partnerja, širitev poslovanja, posodobitev in omogoča nadaljnja rast Slovenskih železnic kot ene izmed ključnih družb tako v logistiki kot v zagotavljanju javnega interesa.

Socialni demokrati bomo obstoječi predlog podprli. Ne bomo pa podprli amandmajev Združene levice, ki na nek način ohranjajo status quo in ne omogočajo rasti in razvoja, predvsem pa ne omogočajo regionalne povezljivosti Slovenskih železnic. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Združena levica, zanjo dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoča. Spoštovani vsi ostali!

Obravnavana novela predstavlja začetek privatizacije Slovenskih železnic. Lahko kak SD ali kdo drug še tako zapleta, ampak to je jasno, saj spreminja peti odstavek 3. člena Zakona o družbi Slovenske železnice na takšen način, da bo ob sprejetju noveliranja možno začeti odprodajo poslovnih deležev hčerinskih podjetij. Do sedaj je pač veljalo, da so Slovenske železnice edini lastnik hčerinskih podjetij. Tovrstno lastništvo je še toliko bolj pomembno, ker gre pri hčerinskih družbah Slovenskih železnic za podjetja, ki so, kot je bilo že poudarjeno, nosilci javnih služb upravljanja in vzdrževanja železniške infrastrukture ter, kar se pogosto pozablja, potniškega prometa. V oceni stanja in razlogih za sprejetje zakona ministrstvo samo ugotavlja, da sta, citiram, "... dejavnost upravljanja železniške infrastrukture in dejavnost upravljanja železniškega prometa dejavnosti posebnega pomena za učinkovito in varno uporabo železniške infrastrukture kot tudi za učinkovito ter varno odvijanje železniškega tovornega in potniškega prometa." Konec citata. Zapišejo tudi, da, citiram, "Slovenske železnice opravljajo obvezno gospodarsko javno službo potniškega prometa in vzdrževanje javne železniške infrastrukture." Konec citata. Skratka, javni interes je izrazit in mimo tega ne morejo niti v ministrstvu. Slovenske železnice za izvajanje nalog v javnem interesu ustanavljajo tudi hčerinske družbe. S spremembo zakona odpiramo vrata privatizaciji le-teh. Težava je, ker Slovenske železnice in njene hčerinske družbe niso neka klasična podjetja, ki pač ustvarjajo nek produkt in ga tržijo na prostem trgu. Gre za podjetja izjemnega družbenega pomena, ki morajo primarno delovati v javnem interesu. S puščanjem zasebnega, bodimo odkriti, tujega kapitala v njih, ki primarno teži k maksimalizaciji dobička, se bo znižala raven zagotavljanja javnih storitev, kar kažejo številne tuje prakse ponesrečenih privatizacij železnic. Recimo zelo izrazito angleška. Zasebni kapital v lastniške strukture ne bo vstopal, če pri tem ne bo obetov finančnih koristi. Te bodo možne predvsem z višanjem stroškov upravljanja. Kljub temu da bo država očitno obdržala 50 % plus eno delnico, bo morala temu zasebnemu kapitalu popuščati pri določenih stvareh, če bo za prodajo poslovnega deleža želela dobiti kupce. To je tudi jasno. Kaj bo to pomenilo? To bo pomenilo dvig cen opravljanja obvezne javne službe, od katerega bodo imeli koristi predvsem zasebni tuji vlagatelji na račun državljanov in državljanov, uporabnic in uporabnikov, ki bomo vse to plačevali. Žal večina poslank in poslancev se ne vozi z vlaki, pa vas to mogoče ne gane toliko. Iz vseh navedenih razlogov bomo v Združeni levici glasovali proti sprejetju tega zakona. Hvala za besedo.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov, zanjo gospa Iva Dimic.

IVA DIMIC (PS NSi): Spoštovana predsedujoča, spoštovani predstavniki ministrstva za infrastrukturo!

Novela zakona o družbi Slovenske železnice prinaša zgolj kratko uskladitev s Strategijo upravljanja kapitalskih naložb države in z Zakonom o Slovenskem državnem holdingu. V Poslanski skupini Nove Slovenije pa se zavzemamo za vstop zasebnega kapitala tudi v dejavnosti gospodarskih javnih služb. Ocenjujemo, da je prav zasebni kapital velika priložnost za razvoj celotnega slovenskega železniškega sistema, saj drugače, kot se kaže v zadnjem času, ne bomo imeli razvoja Slovenskih železnic vsaj še 50 let.

Na tem mestu velja tudi opozoriti, da poročilo Evropske komisije za leto 2016 med pomanjkljivostmi Slovenije izpostavlja prav nizko stopnjo zasebnih naložb. Po podatkih OECD ja pa raven državnega lastništva v Sloveniji med najvišjimi v Evropi, kar 42 % kapitala je v državni lasti. Kot rečeno, gre pri obarvanem vprašanju le za nujno uskladitev strategije upravljanja z zakonom o SDH. Ta zakonska uskladitev pa je le prvi korak na poti do vstopa novih lastnikov v odvisne družbe Slovenskih železnic. V Poslanski skupini Nove Slovenije upamo, da spremenjena določba zakona ne bo ostala le mrtva točka na papirju. Od upravljavcev državnem premoženja zato pričakujemo, da bodo naredili vse, da bo na podlagi te spremenjene določbe dejansko prišlo do vstopa novih lastnikov, ki bodo s seboj prinesli prepotrebne kapitalske osvežitve. Posledica tega bi bila – in upam, da tudi bo – izboljšana železniška infrastruktura ter korist za vse uporabnike, torej slovenske državljanje, posledično pa tudi za okolje in gospodarstvo. Veliko na terenu poslušamo pripombe nad našo slovensko železniško infrastrukturo, kaj vse bi bilo treba storiti, kako počasni so naši vlaki, kako je vse še nekoliko zastarelo.

Jaz upam, da bo ta predlog novele zakona o družbi Slovenske železnice te zadeve pomagal rešiti, izboljšati, zato ga bomo v Poslanski skupini Nove Slovenije podprli.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina nepovezanih poslancev, zanjo dr. Bojan Dobovšek.

DR. BOJAN DOBOVŠEK (PS NP): Spoštovani vsi, ki spremljate to sejo.

Gre za spremembo zakonodaje, ki naj bi bila zelo pregledna, vendar stvar postaja vse bolj netransparentna. Železnice kot tista kritična infrastruktura, o kateri smo že nekajkrat govorili v tem parlamentu, in sicer na multiplikativne učinke drugega tira, ki ga nekako ni pred nami. Moramo vedeti, da država mora poskrbeti za infrastrukturo in šele ko poskrbi za infrastrukturo,

se lahko dvigne gospodarstvo in imamo te multiplikativne učinke, zaposljivost. To vse delajo države okoli nas. Predlog gre v tej smeri, da odpira vrata privatizacije. Če gledamo, kam privatni kapital lahko in najlažje investira, gre za to, da najprej v gospodarstvo, vendar tukaj je cel kup problemov s konkurenco, v drugi fazi želi investirati v infrastrukturo, kar je primer nekaterih držav. Kolega Trček je omenil primer Anglije, kjer so šli v privatizacijo, pa sedaj to vračajo nazaj v državo, ker so ugotovili, da je s privatizacijo prihajalo do tega, da je varnost strašno padla, že tako slaba infrastruktura je postala še slabša, tako na področju varnosti upravljanja kot tudi število nesreč je poraslo. Zato se je Anglija odločila, da nazaj vzame tisto, kar je dala v privatno lastnino. Infrastruktura je tisti kritični element, ki ga mora država obdržati. Še huje, v naslednjem koraku gre za privatizacijo javne uprave, kjer gre za popoln monopolni položaj in ni konkurence. Kakor vemo, je prav to monopolni položaj težnja vseh, ki so na trgu. Omenil sem že, da zakon odpira možnost za privatizacijo. Gre za to, da je na omenjeno opozorila komisija Državnega sveta, da je Zakonodajno-pravna služba opozorila za neskladja in za nedorečenost te rešitve, kar še povečuje možnost, da bomo storili napako. Zakaj sploh spreminjati zakon? Ali je to treba zaradi usklajevanja ali je to potrebno s skritim namenom? Če pogledamo kazatelje v gospodarstvu, ki so pred nami, vidimo, da bruto družbeni produkt pada, da so ocene Umarja kot Evropske komisije slabše, kot so predvidene, zato država nujno potrebuje denar. Seveda s takšno prodajo bi ta denar dobila, ta denar pa vsekakor ne bi bil namenjen za to, da bi to infrastrukturo zgradili. Zanima me namen in kako in po kakšni ceni bomo prodajali. Če bi šlo za to, da je delniška družba, pa bi prodajali delnice, potem bi se določila neka tržna vrednost. Jaz se bojim, da bomo zopet prodajali, ker gre za deo, po neki ceni, ki bo v naprej dogovorjena, določena. In prav zaradi tega ker so netransparentne okoliščine, bo lahko kupec zopet zelo poceni kupil tisti delež, ki ga bomo prodali. Kaj bomo prodali? Vsekakor tisto, kar je pozitivno. Seveda ne bomo našli kupca za potniški promet, ampak bomo našli kupca za tovorni promet, ki, kakor kažejo statistike, dobro posluje in prinaša dobičke. Seveda bo tisti, ki bo hotel kupiti takšen delež, iskal monopolni položaj na slovenskem trgu. Če bomo pa vložili še v drugi tir, bodo ti dobički še večji. Tako da se moramo vprašati, zakaj je ta sprememba, kaj bomo s tem dosegli, kakšna bo cena, ki jo bomo prodajali.

Glede na gospodarske razmere in na vse, kar je pred nami, ocenjujemo, da ta pot ni prava. Zato v Poslanski skupini nepovezanih poslancev predloga ne bomo podprli. Hvala.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo gospod Ivan Prelog.

IVAN PRELOG (PS SMC): Pozdrav vsem prisotnim!

Zakonska določba veljavnega zakona določa, da Slovenske železnice kot ustanovitelj in edini družbenik odvisnih družb svojega poslovnega deleža ne more deliti ali prinesiti na drugo osebo. Novela zakona posega v spremembo upravljaljskega dela družbe Slovenske železnice, saj se s predlogom želi doseči uskladiitev z obstoječim in veljavnim sistemom upravljanja kapitalskih naložb. Trenutno veljavna določba namreč ni usklajena s Strategijo upravljanja kapitalskih naložb države, ki je bila sprejeta julija 2015, in tako ne omogoča potrebnega prilaganja tržnim razmeram. Na ta način se omogoči možnost razpolaganja s poslovnim deležem družbe, če bi se glede na razmere na trgu to izkazalo za smotno in racionalno gospodarjenje družbe. Pri tem je treba poudariti, da je gospodarska družba Slovenske železnice, d. o. o., družba posebnega pomena za Republiko Slovenijo in spada pod strateške državne naložbe, zato je že v strategiji opredeljeno, da bo država zadržala vsaj 50 % in eno delnico. Strategija upravljanja zagotavlja neodvisno, strokovno in učinkovito upravljanje s strani upravljalca kapitalskih naložb države na eni strani in ločitev funkcije države kot lastnice kapitalskih naložb od drugih funkcij države, s čimer se preprečuje nasprotje interesov, izkrivljanje konkurence na trgih in neenakopravna obravnava gospodarskih družb. Stanje železniške infrastrukture v Republici Sloveniji kaže na prepotrebno modernizacijo, kar bi bilo z iskanjem zasebnih partnerjev v manjšinskih deležih lažje izvedljivo, zato bomo v Poslanski skupini Stranke modernega centra Predlog zakona o družbi Slovenske železnice podprli. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavijo stališč poslanskih skupin. Prehajamo na razpravo o členih in vloženi amandmajih ... Prosim?

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Postopkovno.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Postopkovno, dr. Franc Trček, izvolite.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo.

Mogoče se bo komu zdelo postopkovno smešno, pa je zelo resno, ker se nanaša na neke osnovne fiziološke potrebe. Kot poslanec Združene levice, kot človek, ki se na to tematiko najbolj spoznam, bom pač oddelal to našo zadevo tukaj. Prosil sem strokovca, da mi prinese vodo, prinesel mi je v skodelici Slovenske železnice vodo in zelo hitro je s strani varnostnikov dobil opozorilo, da moramo to

odstraniti. Skratka, zadeva bi lahko rekli je celo protiustavna, ker vsi poslanke in poslanci nismo enaki, ker predsedujoči pa predsedujoča imajo možnost da pijejo vodo med razpravo. Nismo enaki tudi člani opozicije in koalicije, ker potem tudi tega ličnega darila kolega Škodnika ne bi smeli imeti v tem prostoru.

Skratka, ne bom zepenjal, ampak v številnih parlamentih, kjer sem bil, lahko poslanci pijejo vodo, če ni brandirano. Dobro, to je bil državni brand Slovenske železnice, bom govoril z generalno sekretarko o tej tematiki. Veste, človek mojih dimenzij mora tri, štiri litre vode na dan spiti.

Upam, da bomo to uredili. Vas pa prosim, da mi omogočite, da se dvakrat javim k razpravi, ker bom šel vmes kozarec vode spiti. Hvala za besedo.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Hvala lepa.

Glede te vode vam povem tako, v bistvu imamo glasovalne naprave in mikrofone in v odprti embalaži se lahko voda polije po naprava. Jaz nimam glasovalne naprave. Plus tega, vi imate možnost da zapustite dvorano, predsedujoči pa mora dve uri najmanj sedeti tukaj in spremljati sejo. Tako da vi vsekakor imate v okviru časa, ki ga imate na razpolago oziroma ki ste ga prijavili, se lahko dvakrat, trikrat, petkrat, desetkrat zaradi mene prijavite, tako da tukaj ni nobenih težav. Predlagam pa, da se pogovorite tudi z generalno sekretarko, da vam poda dodatni odgovor.

Izvolite, gospod dr. Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Poglejte, bom zelo kratek, predsedujoča. Jaz svoje delo zelo resno jemljem in če ni zelo nujno, nočem dvorane zapuščati, ker sodelujem v razpravi in tudi spremljam, kaj drugi razpravljajo. Hvala.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Hvala lepa.

Vas popolnoma razumem. Obstaja tudi hišni red, predlagam, da si ga preberete in potem lahko nadaljujemo s sejo. Jaz ne bi imela nobenih zadržkov če bi imeli v zaprti steklenici z navojem vodo pod mizo, bi lahko popili ampak na glasovalni napravi oziroma na mizi je pa zelo moteče, kajti stvari so takšne, da resnično lahko pride do politja vode.

Sedaj pa, če mi dovolite, bi nadaljevali. Končali smo s predstavijo stališč poslanskih skupin. Prehajamo na razpravo o členu in vloženi amandmajih oziroma amandmaju, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vložene amandmaja z dne 23. 3. 2016.

V razpravo dajem prvi člen ter amandma Poslanske skupine Združena levica. Prosim, za prijavo. Prvi ima besedo gospod Ljubo Žnidar.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Združena levica predlaga k 1. členu, da se dejansko ta 1. člen

črta. Tega predloga v Slovenski demokratiški stranki seveda ne podpiramo, kajti 1. člen je nedvoumno zelo jasen. Družba Slovenske železnice kot ustanovitelj in družbenik odvisnih družb lahko razpolaga s poslovnim deležem v posamezni odvisni družbi, vendar le v skladu s Strategijo Republike Slovenije za upravljanje kapitalskih naložb. To se pravi, če spoštujemo zakonodajo, potem lahko le na podlagi te strategije. Seveda je s tem tudi jasno določeno, da tako matična družba Slovenske železnice kot tudi vse ostale odvisne družbe ostajajo strateška naložba, ki so v večinski lasti Republike Slovenije. Stvar je popolnoma jasna in tukaj dvomov ni.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo. Ker je zelo lepa tema, si bom vzel kar nekaj časa. Začel bom pa k amandmajem in odgovorom na to, kar je gospod v imenu SDS ubesedoval in kar je moj zdaj že odsotni bivši študent v imenu SD ubesedoval. Celo zadevo bi pa začel z včerajšnjim dnevom, ko je gospod premier Cerar odgovarjal na naša vprašanja in njegova skoraj najbolj beseda, če bi šli gledat magnetogram, je bila – Vlada priporoča. Vemo tudi, kdo je spisal zakone o SDH in zakone o slabi banki, če se zdaj omejimo samo na ta del državnega premoženja. Vemo, zakaj so ti zakoni bili pisani na tak način, da sta in SDH in DUTB neki ločeni vesolji, ker se potem vsaka vlada lahko skoraj izgovarja, kar sedanja zelo uspešno počne, na način, joj, mi se pa tukaj nič ne smemo vmešavati, to je tako, tralala. In potem nekako nastavlja, če metaforično povem, lisice že kar dolgo kariero, da bodo čuvale piščance. Nek izgovor, ki ga imamo tukaj, zaradi strategije upravljanja državnega premoženja v tako defektno, si upam reči, način spisani zakonodaji in še bolj ponesrečeni izvedbi v praksi, dejansko ne pije vodo. Delno bom razložil na dolgo in široko, delno je pa predstavnik nepovezanih poslancev na to odgovoril. Tudi kot kritika, ker Združena levica to zavrača, zaradi tega ne bo možno to in to, regionalno povezovanje in tako naprej. Pravni regionalni subjekti se lahko tudi povezujejo o namerah, o sodelovanju, o podpisu kakih skupnih pogodb, kako bodo sodelovali in tako naprej, ne da bi bilo potrebno vstopanje, dajmo se odkrito pogovarjati, nemških železnic v slovenske železnice, delno avstrijskih, kjer jih zlasti zanima tisto, kar je dobičkonosno. Dobičkonosen je zaenkrat še in kar nekaj časa bo tovar, se pa rahlo bojim, da bo srednjeročno, dolgoročno tudi to postajalo manj dobičkonosno zaradi, blago rečeno, neodgovornega dela vseh vlad in vseh državnih zborov te države od osamosvojitve naprej. Zelo po domače povedano, ta drugi tir bi vam jaz v tem času sam skopal s krampom, koliko ga je. Mi se zdaj pogovarjamo o drugi tiru. Že to kaže, da v tej

državi nimate razumevanja do neke ključne kritične osnovne infrastrukture. Sam kot prostorski sociolog izhajam iz tako imenovane angleške šole urbane tehnologije, kjer jemljemo železniško infrastrukturo tudi kot eno od osnovnih socialnih infrastruktur. Pogosto se pozablja na to javno službo potniškega prometa. Recimo, bivša sodelavka s FDV mi je razlagala, kakšen problem je, da njena mati pride s Koroške med vikendom v Ljubljano. To je misija nemogoče. V istem času skoraj pridete v New York. Ko moja mati zaradi dela, ki ga imam tukaj, mora iz Bele krajine priti v Maribor, je to spet po železnici, a veste, potovanje, ki traja in traja. In mi potem po navadi reče, "pa kaj se ti sploh nekaj razburjaš, pogledaj, vi imate Ljubljana–Maribor, to je 21. stoletje. Če se peljete po naši belokranjski progi, imate malo pred Ivančno Gorico postajo, ki tako visi, da misliš, da se bo vlak zvrnil. To je neka zadeva, na katero se pozablja. Zakaj? Resne družbe niso to delale, uredile to infrastrukturo kar tako. Na dolgo in široko slišim tudi v predstavitvi tudi ene od poslanskih strank o zelenem razvoju, takem gospodarstvu gor in dol. Železnice so k nam prišle z gospodarskim razvojem, z modernizacijo, z industrializacijo. Dandanes pa neke družbe, ki mislijo same sebe, jim je ključna hrbtenica tudi železniški potniški promet. Ljudje smo neavtenična bitja, po domače povedano, rodimo se kot nedonošenčki. Če bi se rodili tako usposobljeni, bi matere umrle na porodih. Smo tudi entropična bitja, kar pomeni, da zelo onesnažujemo. Ravno zaradi tega gredo družbe, ki mislijo same sebe, v to, da je železnica po mestih kombinirana z lahko železnico, s tramvajem, navsezadnje z novimi trolami, recimo v Salzburgu je neka ključna prometna hrbtenica, ki je ekološko primernejša in ki omogoča tudi neko komoditetno premikanje v času, prostoru, če hočete, delavcev, ki še delo imajo, da ne pridejo izmozgani na ših ali s ših, plus seveda vseh drugih kategorij, zlasti s posluhom za t. i. hendikepirane, ogrožene kategorije. Pojdite recimo v Porto, s katerimi sem sodeloval, pa si pogledajte, kako je tam narejena lahka železnica. Na način, po domače povedano, da se vrata odprejo tako, da bi verjetno traktorček gospoda Laha iz njegove zidanice noter parkiral, pa ni to mišljeno zaradi gospoda Laha, ampak je mišljeno zaradi nekoga v vozičku, ki pride noter ali pa je mobilno oviran. To ni smešno, to je žalostno. Delal sem raziskave za Slovenske železnice v mojem predhodnem agregatnem stanju in so mi rekli, "joj, gospod Trček, ne tega preveč na glas govoriti, saj mi vemo, da bi radi iz Kamnika in tam gor, dol modal split reševali na tak način, da bi na vlake dajali kolesa, ampak mi nimamo peněz za to. Zakaj ni denarja, ste nekako vi v bistvu soodgovorni. Da ne govorim o tem, kako se paca izgradnja proge, gotovo bo gospod Veber kaj o tem povedal, ker je to njegov volilni rajon, v smeri Kočevje–Ribnica ali pa dr. Poslovkovnika, če pride. Pa dobronamerno

mislim. Ta zadeva je zelo pereča, na kar sem v tem državnem zboru že opozarjal v neki drugi luči, mogoče bi gospod Gorenak več vedel o tem kot jaz, v luči blagovnih rezerv. Če se nam zgodi nek resen potres, poplava, ne vem, kje boste v Ljubljani imeli moko za kruh speči, po domače povedano. Vemo, kje so naše glavne blagovne rezerve, vemo, v kakšnem stanju je bila tam železnica, lahko bi vam tehnične podatke govoril, ampak če se toliko ne spoznate na to, ne vem, če vam bo kaj dosti pomenilo. Železnice so se pri nas zanemarjale – zakaj? Verjetno tudi zaradi tega, ker jih malo višji državni uradniki in poslanke in poslanci v glavnem ne uporabljamo. Če bi vas zdaj vprašal, kdaj ste se nazadnje peljali z vlakom, mogoče ni ravno dober trenutek, ker ste se zdaj Prevcu nekateri malo priklopili, pa ste se peljali do Kranja, pa je tam v Kranju audi gospoda Cerarja laufal in se je gospod Cerar usedel noter in se je vrnil nazaj v Ljubljano. Tako si očitno izvršilna oblast predstavlja krožno gospodarstvo. Ko je bila ta vlada požegnana, sem šel gledat na Tomšičevo. Na Tomšičevi ste imeli parkirane avtomobile vseh ministrov, dve tretjini sta imeli prižgan motor, in so se usedli in so se zapeljali na prvo sejo vlade. Jaz bi te arihe odpustil. Vsak malo pameten piarovec bi rekel: "Pojdi na Šubičevo, pa se sprehodi na prvo sejo vlade." Ampak zakaj vam to govorim? To vam govorim zato, ker zelo jasno kaže, kakšen je odnos, kakšna je mentalna shema v tej družbi in državi do te pomembne problematike. Navsezadnje, tukaj vas nekaj, ne bi rad bil grd, čuka, ki mora to temo spremljati, s to temo se mi resno ne ukvarjamo.

Tukaj se bom zdaj ustavil in se bom spet oglasil, ker grem po vodo. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Prav. Hvala lepa.

Besedo ima gospod Janko Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo in lep pozdrav vsem.

Če pogledamo podatke, lahko ugotovimo, da kar 80 % oziroma še celo nekaj več prometa po naših železnicah predstavlja pravzaprav mednarodni promet. To dokazuje, da smo na izjemno pomembnem geostrateškem položaju in se križajo tukaj pomembni evropski koridorji. Posledično iz tega zagotovo vlada tudi zelo velik interes za vlaganje ne samo v železniško infrastrukturo, ampak tudi v sam vozni park, če lahko tako rečem, tako tovornega prometa ali pa predvsem tovornega prometa, ki pa v zadnjem obdobju vsaj po podatkih, ki jih je predstavil direktor Slovenskih železnic na odboru, ko se je obravnaval ta zakon, resnično dosega zelo zavirljivo raven.

Še pred nekaj leti oziroma pet let nazaj je tovorni promet ustvarjal skorajda 25-milijonsko izgubo, danes ustvarja 10 milijonov dobička. Torej v relativno kratkem odboju zelo velik preskok, kar pomeni, da se ob tem, da se ni

vmes zgodilo nič kaj posebnega pri posodobitvi železniške infrastrukture, očitno lahko z nekoliko boljšo organiziranostjo dosežejo zelo dobri rezultati. Ne nazadnje smo s tem tudi dokazali, da naše Slovenske železnice očitno obvladajo tudi zelo dobro organizacijo dela in v tem kratkem času tako velik preskok to več kot jasno dokazuje.

Jaz upam, da bodo vsi ti podatki predstavljeni tudi bodočim vlagateljem, ki naj bi jih ta zakon dejansko tudi pripeljal v Slovenijo oziroma v tovorni promet Slovenskih železnic. Zakonodajca, zdaj veljavni, trenutno veljavni zakon o družbi Slovenskih železnic pač onemogoča prodajo tudi odvisnih družb. Vendar dejstvo je, da moramo imeti ne samo to našo sposobnost, da smo uspeli v zelo kratkem času zelo dobro organizirati urbani tovorni promet, ampak imeti pred očmi tudi dejstvo, da sicer ko se pogovarjamo o razvoju logistike v Sloveniji, lahko ugotovimo po študijah, ki so bile narejene, da je predvideno prav na področju tovornega prometa povečanje za 110 % do leta 2030 in 160 % do leta 2040. Torej povečanje za 35 milijonov ton do leta 2030 in za 43 milijonov ton do leta 2050.

To so izjemne količine, in to kaže, da pravzaprav zelo optimistično pravzaprav načrtujemo razvoj tovornega prometa. Ob dejstvu, da je ta hip tovorni promet v 32 % udeležen prav na železnicah, 68 % predstavlja potniški promet, se bo s posodobitvijo železniške infrastrukture, predvsem tudi za izgradnjo drugi tira in potem posledično čimprejšnjo razširitvijo tudi pomolov v Luki Koper, ta promet drastično povečeval. Če smo tudi odkriti, glavni promet, glavni tovor prihaja prav iz Luke Koper in ta predstavlja tudi največjo priložnost za Slovenske železnice.

Ta nov podatek, če lahko tako rečem, kajti še vedno nismo pristopili k temu, da bi intenzivno začeli graditi drugi tir kaže na to, da bomo v prihodnosti imeli pri Slovenskih železnicah na tovornem prometu zelo, zelo, zelo, pa še enkrat zelo dobičkonosno podjetje. Tega nikakor ne smemo zanemariti. Ko se bo odločalo o tem, katerega strateškega partnerja pripeljati v Slovenske železnice, bo ta moral imeti zelo zavirljive rezultate. Torej pričakujem, da bo ta imel boljše rezultate kot pa tovorni promet v Slovenskih železnicah. To bi bil po mojem mnenju eden zelo pomemben kriterij, če se pogovarjamo o tem, da pripeljemo strateškega partnerja. Mislim, da se tudi vsi zavedamo tega, da ves tovor, ki potuje prek slovenskega omrežja, nikakor ne more biti pripeljan samo z našim operaterjem in da je tudi sam sistem delovanja Evropske unije dejansko namenjen in organiziran tako, da je to odprt trg in da moraš omogočiti tudi drugim operaterjem vožnjo po naših tirih. Je pa tu zopet ta dilema, koliko konkurence bo na tem področju in ali bo ta nov vlagatelj dejansko nam omogočal potem tudi razširitev na druge trge, torej ne samo na tovor, ki pač ima izvor, če lahko tako rečem, v

Sloveniji oziroma Luki Koper v največji meri, koliko bomo udeleženi tudi pri drugih virih tovara z morebitno vključitvijo drugega strateškega vlagatelja v Slovenske železnice oziroma v tovorni promet. Mislim, da je zelo zahteven trenutek pred vsemi tistimi, ki ta hip načrtujejo ta korak, kajti zelo natančno bo treba opredeliti to odločitev, predvsem v smislu, kot sem povedal, da je to res dodana vrednost, da ne vstopa v to družbo nekdo, ki ima slabši promet, ki želi reševati pravzaprav svoj promet na račun Slovenskih železnic oziroma tovornega prometa na slovenskih železnicah. Ne nazadnje, če pogledamo tudi prodajo Mercatorja, ki se je zgodila ravno na ta način, Agrokor, ki je bil bistveno bolj zadolženo podjetje, je prevzel Mercator in s tem reševal sebe. Če bo šla prodaja tovornega prometa v smer, da rešujemo nekega drugega operaterja, to zagotovo ni dobra odločitev oziroma ne, da ni dobra odločitev, do tega enostavno ne sme priti po mojem vedenju in po mojem videnju razvoja Slovenskih železnic in tudi tovara, ki je opredeljen v teh študijah, ki sem jih omenil, v izjemnih količinah. Če bo ocena narejena samo na način, da se znotraj Slovenskih železnic s tem poplača dolg, ki ga Slovenske železnice imajo, kajti ko greš v nakup lokomotive, vagonov, to niso majhni nakupi, to so veliki zneski in brez zadolževanja tu ne gre. Samo ta kriterij, da bomo s tem razbremenili v določeni višini zadolženost Slovenskih železnic, bo ravno tako preskopen kriterij, kajti že danes se ta obveznost da obvladovati, s povečanjem prometa pa še toliko lažje. Res je, ko bo rasel promet, bo treba razmišljati o tem, da se nabavijo tudi nova prevozna sredstva, nove lokomotive, da bo to dodaten strošek. In tudi to bo treba pretehtati, ali je ugodnejši vir zadolževanje in potem poplačuješ s predvidenim prevozom tovara to obveznost ali vstopi nekdo z lastniškim kapitalom in se ni treba zadolževati, in kolikšen je potem pravzaprav tisti dobiček, če lahko tako rečem, ki bo ostal še v matični družbi oziroma v tistem deležu, ki bo pripadal Sloveniji, koliko pa v tistem deležu, ki bo pripadal tujemu vlagatelju.

Glede na to, da se besedilo zakona tudi menja na način, da je treba upoštevati Strategijo upravljanja kapitalskih naložb, bi opozoril tudi na to določbo v petnajstem odstavku poglavja, ki govori o Slovenskih železnicah, torej poglavje 6. 5. 2. V petnajstem odstavku je zelo lepo zapisano, da "je tovorni promet tržna dejavnost, zato je možno razpolaganje s to naložbo ob pogoju spremembe zakonodaje," kar se dogaja ta hip, "in izboljšanja splošnih gospodarskih razmer." Torej zelo splošna ocena, izboljšanje gospodarskih razmer. Mi že v zadnjem obdobju dosegamo resnično gospodarsko rast, zavidljivo tudi v primerjavi z drugimi državami Evropske unije, bistveno višja je kot drugje, lahko bi pa bila še bistveno višja, če bi vključili bančni sistem v gospodarstvo, tako kot je v vseh normalnih državah ta sistem tudi organiziran. Če

se tu navežem na podatke, ki jih je pred kratkim predstavil Umar za Slovenijo, da lahko sledi v naslednjih obdobjih, letih upad gospodarske rasti, potem je to alarm, ki ga bo zagotovo v tem postopku treba upoštevati. Torej zmanjšanje gospodarske rasti, kot jo napoveduje Umar, vas omejuje pri tem, da se ta postopek lahko izpelje ob teh predpostavkah, kot jih je Državni zbor s svojo politično voljo in svojo avtoriteto, ki jo ima, s sprejetjem takšnega odloka izrazil. Odlok namreč ni zakon, ampak je izraz politične volje ali pa vpliva parlamenta. Pa vendarle, Umar govori o tem, da se bodo gospodarske razmere poslabšale, zanimivo pa, da v tem obdobju, to je kakšno leto in pol ali pa dve leti, je bilo resnično premalo narejenega, da bi se začel graditi drugi tir. Če bi danes že imeli v gradnji drugi tir, bi lahko govorili o tem, da tudi izpad črpanja evropskih sredstev, ki je eden od razlogov, da bo padec gospodarske rasti v obdobju 2017–2018, ne bo tako obsežen ali pa znaten, če bi ta investicija že potekala. Ta vlak je, lahko rečemo, odpeljal za ti dve leti, kar pomeni, da lahko pričakujemo vsaj dve leti zelo poglobljenih razprav, analiz o tem, kaj se bo zgodilo s tovnim prometom že zaradi napovedi Umarjevega padca gospodarske rasti v Sloveniji.

Seveda smo v veliki meri vezani tudi na tuji trg. Ko se pogovarjamo o tujem trgu in ko nastopamo v svojih razpravah in stališčih, ki jih predstavljamo, kot Slovenija znotraj Evropske unije, bom ponovno spomnil tudi na embargo, ki velja do Ruske federacije, upad gospodarske rasti je tudi zaradi tega znotraj Evropske unije, torej naši trgi, zunanji trgi so zaradi tega prizadeti, posledično čutimo posledice tudi v Sloveniji. Tudi to bo ena od razprav, ki jo bo treba peljati v smer ali in kako si bomo zagotavljali na tako imenovanem jadransko-baltskem koridorju čim večji promet. Če bo ta promet večji, potem lahko govorimo o tem, da bo cena tovornega prometa ali pa Slovenskih železnic, podrejene družbe Tovorni promet, bistveno bistveno višja kot če tega ne bo. Torej celo vrsto podatkov in ukrepov je po mojem mnenju treba zasledovati, preden se bo sprejela odločitev za odprodajo že danes izjemno dobičkonosnega tovornega prometa, v prihodnosti pa bo to enormno dobičkonosno podjetje zagotovo, ker so te danosti, ki jih ima Slovenija, res izjemne in jih nobena druga država v tem delu severnega Jadrana nima, je pa velik izziv tako za Srednjo Evropo, kot sem že povedal, celo do Baltika, da ta položaj izkoristimo.

S sprejetjem tega zakona se vstopa na zelo zahtevno področje, in upam, da se ne bo poenostavljeno razumelo, da je dana s strani Državnega zbora zelena luč, da se sedaj počne v nekem zelo kratkem času karkoli. Zelo bo treba pretehtati vse te korake in upam, da bo končna odločitev taka, da bomo lahko vsi znali pojasniti v Sloveniji, zakaj je do te odločitve prišlo, koliko bo zaradi tega dejansko tudi uspešnejši prihodek v državni proračun, koliko

bomo imeli več zaposlenih, koliko bomo imeli zaradi tega tudi večjo dodano vrednost, koliko bomo imeli manjše obremenitve v pokojninskem sistemu itn. Skratka, zelo kratek zakon, ampak izjemno izjemno pomemben, zelo težka vsebina je v tem zakonu, ki jo imamo danes na dnevnem redu. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Igor Zorčič.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Hvala za besedo.

Kar se samega zakona tiče, je bilo izrečenih v razpravi nekaj zanimivih besed. Ena je bila v tem smislu, spuščamo se v nekaj, kar pomeni prodajo dobrih naložb, zakaj bi država prodajala neke, bom rekel, dobre družbe, ki delajo dobiček, ohranjala pa samo tiste neke slabe. Ta debata je večna. Če gremo iz slovenskega tovornega prometa v eno bolj oprijemljivo družbo, recimo v neko gostilno, ki jo je ustvaril nek zasebnik s svojim trudom, s svojim kapitalom, z delom družinskih članov, zraven pa imamo gostilno, kjer je lastnik država, ki ima zadaj proračun, davkoplačevalski proračun. Obe delata dobiček. V enem trenutku ta promet pade in tista zasebna družba je v skrbeh, je tik pred propadom, medtem ko tista državna družba reče, češ, saj bomo plačali iz davkoplačevalskega denarja. Hočem povedati, da ko smo nekje na trgu, kot recimo sta dve gostilni, jaz nisem zagovornik tega, da mora biti pa država tam zraven s svojo družbo. Naj imajo tisto zasebniki. Jaz sem pristaš tega, da je država tam, kjer zasebniki nočejo biti, pa je vseeno treba zagotoviti nekakšno javno storitev. Tako da se jaz ne čudim, če je država udeležena v nekaterih zadevah, ki niso najbolj dobičkonosne, ampak so z vidika nekih javnih potreb nujne.

Kar se tiče tovornega železniškega prometa, sem jaz prepričan, da je ta promet eden tistih, ki ima relativno svetlo prihodnost v Sloveniji. Bolj skeptičen sem pri potniškem prometu iz enostavnega razloga, ker je potnikov premalo. Enostavno nas je premalo državljanov. Hkrati se vrtimo v tistem začaranem krogu, ko se ne investira dosti v železnice in je posledično še manj tistih, ki bi bili sicer zainteresirani za potovanje z vlaki. Potniški promet je kategorija, vsaj v mojih očeh, glede katere nisem najbolj optimističen. Kar se pa tiče tovornega, pa vsekakor. Želim pa opozoriti, da smo na delovnem telesu slišali direktorja družbe Slovenske železnice, ki je rekel, da je bila družba v izgubi, da trenutno dobro posluje, ampak da si želijo tudi razširitve poslovanja. Se pravi tudi preboj na druge tire in da v tem lastništvu, kot je zastavljeno z trenutnim zakonom, teh možnosti ne vidijo. Torej da vidijo možnost tega širjenja na druge tire z nekim strateškim povezovanjem, se pravi tudi z vstopom tujega kapitala. Meni se zdi, ta vizija tega podjetja povsem logična. Že danes po

Slovenskih železnicah tovor prevažajo tudi drugi prevozniki, in jaz verjamem, da mora biti tovorni promet Slovenskih železnic oziroma ta naša družba mora biti konkurenčna drugim. Kot je bilo rečeno, treba je verjetno nabaviti nov vozni park, nove vlake, priti na tuja tržišča, in jaz upam in verjamem, da bodo tisti strateški partnerji, ki bodo izbrani ali pa če bo eden, bo eden, da bodo točno taki, ki bodo vse to omogočili, ki bodo omogočili neko dokapitalizacijo podjetja, ki bodo omogočili neke nove finančne vire in ki bodo omogočili vstop na neke tuje trge. Pa še ena taka večna dilema, zakaj pa ne bi tega mi sami ustvarili z neko organsko rastjo. Jaz verjamem, da je to glede na obseg naše ekonomije precej težko. Mi imamo sosednje države, ki so bistveno večje, tudi več desetkrat po obsegu ekonomije, in doseči z organsko rastjo to, kar oni dosežajo, na podlagi obsega svoje ekonomije, je, mislim da, celo iluzorno. Tako da jaz verjamem, da so ti načrti v zvezi s pridobitvijo nekega strateškega partnerja tisti, ki vodijo tudi to družbo v pravo smer. Verjamem, da bo na nek način delno s tem tudi privatizirana ta družba v skladu z Odlokom o strategiji upravljanja kapitalskih naložb države in da bo mogoče tudi manj nekih vplivov, ki smo jim včasih priča, glede katerih nas gospodarstvo opozarja, da se mora država vendarle v večji meri umakniti iz gospodarstva. Pa ne samo gospodarstveniki, to nas tudi OECD in nekatere druge organizacije opozarjajo.

Kar se tiče amandmaja Združene levice, mi tega v Poslanski skupini SMC ne bomo podprli. S tem amandmajem se črta prvi in praktično edini člen zakona, tisti drugi člen je samo glede veljavnosti zakona. Če je kdo proti temu zakonu, bo glasoval proti zakonu. Jaz mislim, da je tak amandma že sam po sebi nepotreben.

Se pravi, ta rešitev, ki se ponuja s tem amandmaje, se pravzaprav reši na način, da se glasuje za ali proti zakonu. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? Prosim za prijavo.

Besedo ima dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo, še enkrat.

Upam, da to, kar ste ubesedovali, tudi poslušate. Jaz upam, da nikoli ne bom v agregatnem stanju kot gospod Veber, ki bi bilo boljše, da pristopi k Združeni levici, kar verjetno ne bo naredil. Če izhajam iz tega, kar je gospod Veber govoril, kar je govoril gospod Zorčič, jaz upam, jaz verjamem, verjamem, ne bi rad bil žaljiv, jaz sem bolj agnostik kot kaj drugega, ampak jaz verjamem, da ta parlament lahko dosti bolje dela. In preden bi sprejemali ta zakon, bi morali imeti to, kar je gospod Veber omenjal, bi morali sploh videti, kam pes tace moli in se potem odločati.

Ker imam dosti časa, bom razložil na nekem primeru geotermalne koncesije, ki jih je vlada potihoma na izredni seji 30. decembra naredila, misleč, da smo takrat vsi nekje, pa nihče ne bo gledal. Od gospe ministrice sem hotel eno čisto enostavno tabelico za 30 vrtin, da mi pove, koliko se črpa, koliko je rezervacij, kakšna je voda, koliko se vrača nazaj, koliko bi radi druge rezervacije, koliko je po eni koncesnini, koliko je po drugi. Je rekla, bomo najprej to naredili, potem vam bomo to dali. Na tak način se lotevate te zgodbe. In na tak način se lotevamo že ali ste se lotevali že 20 let teh zgodb. Parlament ni ustanova, kjer bomo mi delovali na način jaz verjamem. Imam preveč otrok, preveč, lahko bi jih imel še več, če bi imel boljšo plačo. Imam toliko otrok in vem v resocializaciji, da te hoče otrok malo nategniti včasih, po domače povedano. In na takšen način mi tako zelo pomembno zakonodajo sprejemamo.

Drugič, cela debata tukaj gre samo o enem srebrnem jajcu, ki ima potencial zlatega jajca, kot je gospod Veber opredelil, čeprav ne vemo, kaj bo leta 2050. Poglejte, celo profesionalno življenje se ukvarjam z indikatorji družbenega razvoja. Dajmo jasno povedati, kaj bo leta 2050, ne vemo. In upam, da nas bo večina živih še takrat. Ampak kaj bo, tako dolgih prolongacij se ne da delati, ker se bo čisto preveč zadev vmes zgodilo. Mi se nič ne pogovarjamo o samem omrežju. Samo omrežje in vzdrževanje le-tega nikoli ne bo proizvajalo dovolj penez, da bi nekomu bilo rentabilno.

Zadolženost. As, Vinagi, Darsi, železnice, tovrstne infrastrukture, kritične, ključne so vedno nekoliko zadolžene. Zelo redko boste našli tovrstno inštitucijo, da ne bi bila zadolžena. Tovrstne ustanove javnega značaja. Seveda ta zadolženost mora biti takšna, da ne klofneš skupaj, in ta zadolženost mora biti pametna, da z njo razvijaš infrastrukturo. Vsak, ki se malo spozna na infrastrukturo, na politike infrastrukturnega razvoja, to ve.

Gremo dalje. Kdo bo ta partner? Zelo jasno tudi povedo na železnici, da partnerji bolj vzhodno od Slovenije to ne bodo. Skratka, iz neke bivše Jugoslavije, če hočete, ker so še v slabših stanjih, kot smo mi. Dobro, hrvaške železnice se nekaj malega izboljšujejo. Sodeloval sem tudi z njimi. Imeli so kar nekaj koruptivnih zgodb, je policija hodila po HŽ infra in tako naprej. Edini partner, ki je dejansko tu v igri, nehamo se slepiti, so nemške železnice. Mogoče delno avstrijske železnice. Nemške železnice so tudi naš konkurent. Tebe lahko nekdo kupi in stopi v solastništvo, da te tudi na ta način malo bremza, onemogoča. Nemška pristanišča so konkurenti severnojadranskim pristaniščem. Nič se ne pogovarjamo o priključevanju na jedro omrežje, razen DRI, ki tam nek denar malo telovadi okoli tega, o neki ključni povezavi Divača–Trst. Nič ne vem, da bi gospod Erjavec in MZZ v povezavi z drugimi ministrstvi malo bolj pritiskal v tej smeri. Seveda

to Italiji ni toliko v interesu, kar sem tudi odkrito povedal novemu veleposlaniku, ko smo se prvič srečali z njim, je pa v našem vitalnem interesu. V vitalnem interesu nam je tudi povezava in širjenje tega jedrnega omrežja, če hočete, proti Balkanu, proti Črnemu morju. Tudi o tem smo se že z Romuni pogovarjali pa se bomo spet pogovarjali. Nič ne govorimo o tako imenovani moderni svileni cesti ki je že narejena, na kateri Kitajci zelo delajo, da dejansko prideš po kopni poti z vlakom enako hitro oziroma hitreje kot po morski poti. Kako se bomo vpenjali v to?

To so neke teme, ki bi jih jaz rad tukaj načentjal, tukaj pa v bistvu največja stranka, ki ima 35 poslancev, prijavi 15 minut razprave, SDS pa 20 minut. Takšen je vaš odnos do infrastrukture, gospoda, se opravičujočem. Mogoče se vam zdi, da je to neka banalna sprememba, ki jo moramo narediti zaradi tega in tega. O strategijah državnih naložb in upravljanju z njimi smo rekli tudi da bomo čez čas razpravljali o tem, kakšne so te strategije. Ali so primerne ali niso primerne. Da bomo, če se tako izrazim, novelirali tovrstne strategije. To bi bil dejansko nek krog, narediti neko tehtno analizo. Nobeden, ki je malo pameten in odgovoren in na poziciji, ne bo prodajal tovrstnih zadev, če se že gre v prodajo, čemur v Združeni levici nasprotujemo, ko ti neki kazalci začnejo slabše kazati, ker te držijo, da ne rečem, za kaj. In tudi s tega stališča je dejansko to neodgovorno.

Če se navežem na gospoda Zorčiča, večina metafor v tem državnem zboru je okoli avtomobila, zlasti pri moški populaciji poslancev. Kar tudi zelo jasno kaže na našo mentalno shemo. Zdaj smo prišli do gostiln. V gostilnah je tudi zelo pomembno, ne glede na lastniške strukture, lahko so tudi zadružniške navsezadnje, kaj te gostilne ponujajo. Vi pa dandanes v 21. stoletju se iz Maribora peljete s pohorcem 5 ur do Kopra, pa si še sendviča ne moreš kupiti. Zakaj že? Ker se je dogajal outsourcing teh zadev, to je šlo z železnic ven, mora firma postati vitka, je bilo tako imenovano invalidsko podjetje, kar mi sicer ni ljuba beseda, pa je mogoče kakšen mali bratranec dobil pa drugi pa tretji. Edini vlak, na katerem lahko nekaj pojedete, je ta, ki gre na Dunaj. Veste, to je standard 19. stoletja, prosim vas lepo! In po obstoječem Kazenskem zakoniku Republike Slovenije bi našel člene, po katerih bi morali ministri, ki so imeli to v resorju, iti v zapor. Pa se ne zafrkavam, resno mislim. Veste, to so zadeve ki bi jih morali tudi načentjati. Ne pa, gospod Zorčič reče: "V Sloveniji nas je premalo." Tako malo svobodna interpretacija za nek resni potniški promet. In to reče predsednik Odbora za infrastrukturo, okolje in prostor. Pa ne bi bil rad žaljiv do tebe, kolega. To je pač področje, ki ga ti strokovno ne obvladaš. Jaz tudi celo vrsto pravniških zadev ne obvladam. Danska nima kaj dosti več ljudi kot Slovenija, pa ima to zelo poštmano. Švica ima zelo podobno, še bolj zapleteno geografsko strukturo kot mi, pa se je

že tam na začetku 80. let odločila, da bo železniška infrastruktura ena ključnih njihovih hrbtenic. Takrat so bili že gisi toliko razviti in so šli delat optimizacijo, da nihče ne bo imel več kot pol ure do železniške postaje. Dobro, nekaj ljudi na kakšnih /nerazumljivo/. Ampak optimizacija je šla v tej smeri. In če dandanes pogledate švicarska mesta, niso to neka sračja, kurja mesta, ampak imajo nek urbanističen rep in glavo, ki izhaja iz tega, da je železniško intermodalno vozlišče eno ključnih središčnih mest. Tudi o tem bi se bilo treba pogovarjati. Ampak ne, vas zdaj samo zanima, kako bomo z enim izgovorom prodali neko kokoš z jajci ali omogočili, odprli vrzel za to prodajo, ker so vam, ne vem, mogoče na zajtrku take zbornice ali druge ali pri tem ali tretjem ambasadorju to nekako prišepnili. Zame je to grozljivo, moram priznati. Zame je grozljiva taka neodgovornost, grozljiva je navsezadnje tudi taka nerazgledanost, grozljivo je, da se pogovarjamo o tem, da smo skoraj sami na svetu. Ponteba progga je narejena, Avstrijci so se nekaj časa zafrkavali, da imajo najdražji umetniški projekt, ko so povezavo od Mure proti Koroški ustavili, pa so milijardo in še več dali v to. Mogoče bi bilo pa treba vse javne in državne uslužbenke na nek način tudi z ustrezno davčno politiko prisiliti, da več uporabljajo tovrstno infrastrukturo. Veste, v kakšni državi imate zelo jasno zakonodajo, kjer te penalizirajo, če se ti z avtom pripelješ na ših. Kar je zelo logično. Boste imeli neko firmo, evo, Državni zbor, toliko pa toliko parkirnih površin, mesto vam bo to zaračunalo, če boste pa vi podpisali, da boste uporabljali javni potniški promet, pa ne. Ko smo zasedli ta državni zbor, pa je bil prvi teden mobilnosti, sem šel do kolega Brgleza pa sem rekel: "Glej, Milan, teden mobilnosti je, dobro jutro, dober dan!" Je rekel: "Pa ti veš, kje jaz živim?" Sem rekel: "Seveda vem, kje ti živiš." Lahko bi mu tudi narisal modal split. To so neke geste, ki se jih pričakuje. In to je ta obrat v glavi, ki ga je treba narediti. Mi bomo nekaj, kar bi bilo, kot je rekel kolega Veber, zlato jajce, malo preko palca prodali, infrastrukture ne bomo razvijali, ker nas je premalo ... Mislim, kakšno sporočilo je to? Pa jaz lahko svojim otrokom rečem, gremo neke dobre kovčke kupovat, spokajte se ven iz te Slovenije! To je tudi neodgovorno do cele vrste ljudi, ki so mobilnostno že tako in tako hendikepirani. V glavnem tudi ker so finančno hendikepirani. Saj je žalostno, veste, tisti vlak iz Maribora, s kateri se jaz vozim, to je nekaj nas zadnjih Mohikancev, pa včasih imam občutek, da je to interni vlak Slovenskih železnic, ajzenponarji hodijo v Ljubljano na izobraževanja, na izpite.

Če se dotaknemo logistike, je tudi neodgovoren odnos do logistike. Imamo neko fakulteto za logistiko – veste, kako ste uničevali Intereuropo, nekdo je lahko super kontraobveščevalec, ne more pa postati takoj direktor neke logistične firme. Se ve, kdo je to počel. Ve se, kje je tu odgovornost. Ve se, neki

nategi s terminali, gor in dol. Že ta nepreboj drugega tira, če bi resno mislili s svojo infrastrukturo, bi morali misliti od Divače neko dvojno špuro dol. Jaz bi nekoga najraje stebel, ker v 25 letih niste omogočili, da jaz iz Maribora pridem najpozneje kot v dveh urah in pol na morje! Nekoga bi bilo treba tepsti, ker ni omogočeno, da se reče, aha, zdaj bo pa Odbor za kmetijstvo imel sejo v zaledju slovenske Istre, in bi se ruknili na vlak in bi se zapeljali tja v 40, 45 minutah. Ampak zakaj? Zato ker ste bili obsedeni z avti. Pa še en zelo pomemben makroekonomski vidik je. Pri železniški infrastrukturi – in tu govorim o tramvaju in lahkih železnicah – nikoli ne moreš toliko eksternalizirati kot pri avtocestah. Na končnega uporabnika ne moreš nikoli prenesti toliko stroškov. Zaradi tega je pa treba o tovrstni infrastrukturi z malo več pameti premišljevat, razmišljevat in jo graditi. In se tudi povezovati. Glejte, vam bom povedal še eno zgodbo. Delal sem na projektu, ker smo hoteli integrirati Urbano in železniško kartico. In potem sem bil jaz tista oseba, med drugimi iz Slovenije glavna, ki mu je Evropska komisija prala možgane v Bruslju, zakaj tega ne naredite. Dokler sem v enem trenutku imel poln kufer in sem rekel: "Fantje, vam bom povedal, zakaj." Urbana – Zares, druga kartica bolj SDS. Dobro jutro, dober dan! V tistem času kljub naklonjenosti nekega državnega sekretarja, ki je hotel to narediti. Take imamo, bi rekli. Zato smo v nekem agregatnem stanju, v katerem smo. Ampak očitno vas te zadeve ne zanimajo. Vi imate avto v garaži parkiran, sedaj bo treba gume počasi zamenjati. Navsezadnje bi z vlaki tudi lažje potovali. Jaz kot poslanec, ki se vozim z vlakom, tudi na vlaku delam. In potem pridem v Ljubljano in imam včasih pol kufer, ker sem pripravljen, dajmo delati. Eni se še zbujejo, rabijo še tri kave zjutraj. Tudi iz odgovornosti navsezadnje do vaše varnosti. Mene prav čudi po teh naših sejah, ko smo Karla žegnali 20 ur skoraj, da si bo nekoč nekdo nekaj naredil, zlasti na teh vaših poteh, ko mislite, da jih lahko že na slepo vozite. Cel niz nekih zadev, ki jih vi očitno niti ne vidite. Neko sporočilo koalicije oziroma SMC je, "ker nas je premalo, si kupite avto ali pa zbirajte za taksi, v to ne bo vlagali." Drugo sporočilo očitno je, "smo toliko neumni, da se bomo pod ceno prodali." Tretje sporočilo je, "nismo toliko pametni, da bi razmislili, katera je naša geopolicija." V bistvu večina evropskih držav, razen Finska, Portugalska itd. vsaj dva koridorja nekako prečijo, da je tukaj konkurence kar nekaj. Tretje sporočilo je, "mislimo preveč, niti ne evrocentrično, ampak eucentrično." Dobro, drugi kandidat za vstop za soprivatizacijo bi bila verjetno Kitajska, kar pa zaradi geostrateških pozicioniranj in pritiskov na slovensko vlado verjetno ne bo mogoče. Dajmo se odkrito pogovarjati o teh zadevah.

Vsi ti neki ne razmisleki plus izgovori, ki sem jih tukaj slišal, plus to, kar sta govorila kolega Bojan in kolega Janko, nekako kažejo, če

se bi že šlo v to, s čimer se mi sicer ne strinjamo, se v to ne bi absolutno smelo iti na tak način, kot se gre. Mi bomo sedaj nekaj odpri, ne da bi prej premislili kaj, kako, kaj se bo dogajalo itd. Potem bo mogoče nekdo vskočil, ki nas bo zopet napel, kot nas je napela tista študija o zalednem terminalu glede drugega tira. Študijo piše sicer en fant, ki je škoda, da smo pustili, da gre iz Slovenije, ker je v bistvu doktoriral na avtocestnem križu in sedaj dela na OECD in so mu sedaj tam malo glavo oprali. To tudi kaže, da ne znamo niti s kadri upravljati. Tak mladenič bi moral tam ostati na ministrstvu, ker se razume, kako se tovrstni projekti vodijo, in ne bi mogoče kakšen TEŠ 7 pridelali ali kaj takega. Notri pa sedi nek gospod, ki je bil leta v nekem konkurenčnem nemškem pristanišču zelo pomemben ud. Meni je nerodno. Jaz delam ogromno te parlamentarne diplomacije in pogosto, ko dobiš zaupanje pri teh ljudeh, ko te začnejo malo tako spraševati: "Dobro jutro, ali boste kmalu začeli razmišljati?" Pa je meni nerodno. Meni je res nekako zelo nerodno. Iz vse te zgodbe, ki jo tukaj poslušam, in tega, da vam ni niti do neke razprave, razen enemu poslancu ob meni in razen enega malo bolj poglobljenega stališča nepovezanih poslancev, kaže na to, da uporabim malo kolokvialni jezik, "dol visi", ali se tega ne zavedate, ali ste toliko, ne bi rad bil pregrd, "prodane duše". Ampak to je definitivno neodgovoren odnos do neke ključne infrastrukture. Poglejte malo, železnice so po celem svetu eden največjih zaposlovalcev. Indijska železnica je pred kratkim rekla, da morajo izboljšati svoje delovanje in ustanavljajo svojo univerzo, svojo akademijo, da bodo tam kader malo bolj šolali. Googljajte malo, ni treba samo googlati, kaj Požar piše o Združeni levici. Da se malo podučite.

Cela vrsta nekih privatizacij se je izkazala za fiasco. Zakaj? Kot sem že prej povedal, tovrstna infrastruktura je preveč kompleksna, preveč stane, da bi jo nek pravni subjekt v redu upravljal. Zlasti recimo tudi v potniškem prometu. Če spustite več subjektov notri po navadi nastane kažin, nastane običajno tudi več nesreč, lahko vas bi s statistiko utrujal, pa ne bom. Vi boste seveda ta zakon, kot se kaže, "požegnali", ker verjamete. Nekako se bojim, da bomo dobili tudi neko solastniško infrastrukturo, kjer na bo nekdo potihoma izigral. Glede na vso, ne morem drugega reči kot nesposobnost ali pa mogoče podkupljivost oziroma kombinirano z ustreznim lobiranjem, drugega tira še kar nekaj časa ne bo. Da ne govorim, evo, zdaj bi lahko navezal na Lahove zidanice, zakaj se pa ne bi nek tuji turist usedel v Ljubljano, pa bil v Mirni Peči pa Gadovi Peči pa pil cviček in se vozil z vlakom. Ampak, seveda vaš mindset je ... / izklop mikrofona/

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati?

Gospod Igor Zorčič, izvolite, beseda je vaša.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Hvala za besedo.

Spoštovani kolega Trček, prej si opomnil na to, zakaj nismo več časa rezervirali za to debato. Če bi ga za takšno debato, kot si si jo ti zdaj privoščil, potem boljše, da si ga nismo. Ker to je bilo razpravljanje kar v tri dni, ne vem, povedal si da imaš čas na vlaku na dolgo in široko razmišljati in da veliko delaš, potem bi jaz pričakoval, da danes daste kaj več od sebe, kot da samo predlagate, da se en člen črta. Okoli tega pa ogromno ene debate pa da se diskreditira poslanske kolege, češ, vi se pa ne spoznate, ste podkupljivi, ste prodane duše in podobno. Mi smo lepo povedali, zakaj smo ta zakon predlagali. Zato da smo ga uskladili s Strategijo upravljanja kapitalskih naložb, ki smo jo sprejeli že lani. Me zanima, koliko si lani govoril o Slovenskih železnicah. Verjetno nič. Lahko preverimo. Ampak upravljanje teh podjetij je zapisano tam. Mi samo danes določamo, da se zakon uskladi s samo strategijo tudi glede teh kapitalskih deležev. In zdaj reči, da smo zdaj ker smo ta zakon sprejeli, ker bomo mogoče dobili nekega tujega investitorja, da smo zdaj vse prodali, da smo dali zlato jajce ... Veste, kaj vam bom povedal glede zatega jajca? Jaz sem imel kolega, ki je šel leta 1991 v Srbijo, ker je bil pač oče vojno lice in je rekel potem nekaj let kasneje, ko sva se pogovarjala, kaj so mu rekli v Srbiji: "Kaj bo Slovenija brez nas, mi smo žitnica Evrope." In takšne podobne floskule. Tako kot mi imamo zdaj zlata jajca. Je še rekel: "Pol leta kasneje smo dobili pa mednarodno pomoč, moko Mlin, Dobova." Res, to je rekel. Je rekel: "Evo, toliko o tem, kako smo mi bili žitnica Evrope."

Jaz predlagam, da tudi mi ne operiramo s tem, kako smo zlato jajce in ne vem kaj, ker potem bi bili že drugi, tretji največji v Evropi, ker potem ne vem, kje je to zaštekalo, ampak, da smo realni. Če reče direktor Slovenskih železnic, ki vodi to družbo, ki bo ne nazadnje, če ne bo dobro vodil, odletel s te funkcije, če on reče, da oni tega ne morejo, imamo strategijo kapitalskih naložb, ki nam pod določenimi pogoji to omogoča, potem predlagam, da sprostimo ta zakon, kot je bil določen že lani, in damo tudi to možnost, da se o tem razmisli.

Zdaj reči, "ja, vi pa samo verjamete pa verjamete..." Seveda verjamem, jaz sem optimist. Kdor ni optimist v tej hiši, ne vem, ne vem, če so taki časi, da zganjamo pesimizem. Jaz mislim, da moramo gledati pozitivno na prihodnost. In sedaj zaradi tega nekoga obsojati pa ne vem kaj – kakšen ima to namen? Hvala.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Postopkovno, dr. Franc Trček, izvolite.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo. Bom delno zlorabil postopkovno. Poglejte, jaz sem strokovnjak za ...

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Brez zlorabe, prosim. Ne morete zlorabljati ...

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): ... infrastrukturni razvoj in kot takega, z vami govorim, kaj se oglašate, z njo govorim. Halo!

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Prosim? Kakšen je vaš postopkovni predlog, dr. Franc Trček?

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Postopkovni predlog je, naj me gospod neha žaliti kot strokovnjaka za infrastrukturni razvoj. Lahko prekinemo sejo, lahko si gre malo pogledat COBISS, lahko mu dam kakšno mojo knjigo. Moja dolžnost kot poslanca je, da vas opozorim, ko delate tovrstna neodgovorna, da ne rečem, kaj imam na koncu jezika. Hvala za besedo.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

O amandmaju bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali v torek, 29. 3. 2016, v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **6. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA DRUGO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SODNIH TAKSAH PO REDNEM POSTOPKU.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vlade gospe Tini Brecelj, državni sekretarki na Ministrstvu za pravosodje.

TINA BRECELJ: Hvala, predsedujoča, za besedo. Prav lep pozdrav vsem prisotnim poslankam in poslancem!

S Predlogom zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodnih taksah ustrežneje urejamo področje taksnih ugodnosti. V nadaljevanju bom predstavila nekaj bistvenih novosti, ki jih novela prinaša. Tisto najpomembnejše je to, da se spreminjajo pogoji za celotno taksno oprostitev. Po novem oprostitev ne bo več vezana na izpolnjevanje pogojev za denarno socialno pomoč, temveč jo bo lahko uveljavljala vsaka stranka, kateri bi plačilo sodne takse občutno zmanjšalo sredstva za preživetje. Gre torej za širši, lažje dosegljiv kriterij. Ne glede na navedeni kriterij, bo do celotne taksne oprostitve lahko upravičena tudi stranka, ki bo izpolnjevala materialne pogoje za prejemanje redne brezplačne pravne pomoči, mesečni dohodek maksimalno 577 evrov in premoženje maksimalno slabih 14 tisoč evrov. Pri tej stranki torej sodišče niti ne bo presojalo, ali in katero taksno ugodnost naj odmeri, temveč ji bo na podlagi ugotovljenih materialnih dejstev dodelilo celotno taksno oprostitev. Glede obdobja odloga in obročnega plačila sodnih taks

predlagamo omejitev na 24 mesecev z možnostjo podaljšanja v izjemnih okoliščinah. Zaradi večje plačilne discipline tudi predlagamo, da se v primeru zamude s plačilom posameznega taksnega obroka določa zapadlost vseh ostalih neplačanih obrokov plačila. Za pravne osebe in podjetnike posameznike predlagamo omejitev, po kateri bodo morali plačati začetnih 44 evrov takse, torej ta taksa, naj poudarim, vključuje tudi večino postopkov na COVL-u, Centralnem oddelku za verodostojno listino, oprostiti pa jih bo mogoče le preostalega zneska. Večje spremembe predlagamo tudi glede postopka odločanja o upravičenosti do taksnih ugodnosti. Stranke bodo ta svoja upravičenja uveljavljale bistveno enostavneje kot sedaj, navedle bodo le osnovne podatke ter podatke o morebitnih dohodkih in premoženju v tujini, medtem ko bodo podatke o dohodkih in premoženju strank ter njihovih družinskih članov v Republiki Sloveniji sodišča ugotavljala po uradni dolžnosti. V ta namen se vzpostavlja tudi pravna podlaga za elektronski dostop sodišč do relevantnih zbirk podatkov. Pri tem, in to bi rada posebej poudarila, bo šlo za iste podatke, torej iste baze podatkov, kot se bodo uporabljale tudi za odločanje o pravici do brezplačne pravne pomoči in do socialnih pravic. Torej za vse socialne ugodnosti, če jih lahko skupno tako imenujem, bodo uradni organi uporabljali iste baze in materialni položaj presojali na enak način.

Naj poudarim še to, da s predlogom dodajamo taksne ugodnosti za delavce, in sicer takse za individualne delovne spore zaradi izplačila denarnih terjatev iz delovnega razmerja pred sodišči prve stopnje ne bo več treba plačati ob vložitvi tožbe, temveč šele ob koncu postopka, ob vročitvi sodne odločbe. Delavcem, ki vložijo predlog za začetek stečajnega postopka zoper delodajalca, ki za več kot dva meseca zamuja s plačilom minimalnih plač in prispevkov, pa takse za predlog stečajnega postopka ne bo treba plačati. Predlog dodaja tudi to, da bodo po novem oproščeni plačevanja sodnih taks posredni proračunski uporabniki, ki so v celoti v lasti občin.

Za konec bi rada predlagala še to, ker so izpolnjeni poslovniški pogoji, Državnemu zboru predlagam, da na tej seji opravi tudi tretjo obravnavo predloga zakona. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za pravosodje kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku gospodu Matjažu Nemcu.

MATJAŽ NEMEC (PS SD): Hvala lepa, spoštovana podpredsednica.

Odbor za pravosodje je na 19. seji 9. marca kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodnih taksah, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo

predložila Vlada in je objavljen na spletni strani Državnega zbora.

Odbor je bil predhodno seznanjen z mnenjem Zakonodajno-pravne službe, z mnenjem Sodnega sveta, z opredelitvijo Ministrstva za pravosodje do mnenj Zakonodajno-pravne službe in Sodnega sveta, z mnenjem Državnega sveta in z dopisom Centra za informiranje, sodelovanje in razvoj nevladnih organizacij.

Predstavnica predlagatelja, državna sekretarka je ravnokar predstavila mnenje ministrstva, zato nadaljujem s predstavnico Zakonodajno-pravne službe gospo Valentino Marolt, ki je v predstavitvi pisanega pravnega mnenja izpostavila dvojje vprašanj, in sicer širitev oprostitve taksne obveznosti ter višino posameznih sodnih taks. Dejala je, da taksne oprostitve pomenijo izjemo od pravila, da stranke deloma krijejo stroške, ki so povezani z delom sodišč, zato je treba take izjeme obravnavati restriktivno in upoštevati zlasti načelo enakosti pred zakonom. Pri določanju višine sodnih taks pa je treba paziti, da ne bi povišanje dosedanjih uveljavljenih sodnih taks učinkovalo kot nedopustno omejevanje možnosti dostopa do sodnega varstva.

Državna svetnica Bojana Potočan je predstavila pisno mnenje Komisije Državnega sveta za državno ureditev, ki je kot pozitivno spremembo ocenila pridobivanje podatkov o materialnem položaju strank s strani sodišč po uradni dolžnosti. Izpostavila je vprašanje varstva osebnih podatkov ob hkratnem zbiranju tako enotne matične številke občana kot tudi davčne številke.

Predstavniki Centra za informiranje, sodelovanje in razvoj nevladnih organizacij, direktor Goran Forbici je predlagal širitev kroga subjektov, ki so oproščeni plačila sodnih taks, in sicer bi se oprostilo vse pravne osebe, ki jim država priznava delovanje v javnem interesu, ne pa le za humanitarne in invalidske organizacije, kot je to določeno v veljavnem zakonu. Nadalje pa je izrazil prepričanje, da v delovnih sporih zaradi izplačila denarnih terjatev iz delovnega razmerja sodne takse sploh ne bi smele biti določene.

V razpravi so opozicijski poslanci menili, da bi morali v postopkih iz delovnega razmerja ščititi najšibkejše, torej predvsem delavce, ki jim delodajalci ne plačujejo obveznosti iz delovnega razmerja in jim dejstvo, da morajo plačati takso, predstavlja oviro pri uveljavljanju svojih pravic. Tudi v drugih postopkih zaračunavanja sodnih taks je treba ščititi najbolj ranljive skupine. Prav tako so opozorili na neskladnost določitve kroga subjektov pri obveznosti plačila taks v Zakonu o sodnih taksah in Zakonu o upravnih taksah. Poudarili so tudi, da se je Zakon o sodnih taksah že prevečkrat spremenil, pri tem pa predvsem višal sodne takse.

Koalicijski poslanci so poudarili, da predlog zakona prinaša več pozitivnih rešitev. S temi določbami se dejansko omogoča pravica do učinkovitega sodnega varstva. Izpostavili so pomembnost enake obravnave pred državnimi

in sodnimi organi, kar se tiče premoženjskega stanja, kar pomeni večjo pravno predvidljivost in večjo pravno varnost ter odpravo administrativnih ovir, ki jih prinaša pridobivanje podatkov po uradni dolžnosti. Glede oprostitve plačila sodnih taks nevladnim organizacijam, ki so izrazile upanje, da bo to problematiko uredil zakon o nevladnih organizacijah, ki ga pripravlja Ministrstvo za javno upravo, kar je podlaga tudi za Zakon o sodnih taksah.

Glede na sprejete amandmaje in na podlagi prvega odstavka 133. člena poslovnika Državnega zbora je pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona, v katerega so sprejeti amandmaji vključeni. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa. Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo gospa Marjana Kotnik Poropat.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS):

Hvala za besedo spoštovana podpredsednica. Spoštovane poslanke in poslanci, lep pozdrav. Lepo pozdravljam tudi spoštovano državno sekretarko gospo Tino Breclj in sodelavko!

Novela Zakona o sodnih taksah v prvi vrsti odpravlja ustavno neskladnost 11. člena Zakona o sodnih taksah in tako omogoča celotne oprostitve plačila sodnih taks za stranke. V Poslanski skupini Demokratične stranke upokojencev Slovenije še kako pozdravljamo potezo ministra Klemenčiča, ki v zakon kot novost uvaja možnost celotne oprostitve plačila sodnih taks za osebe, za katere bi plačilo te takse pomenilo občutno zmanjšanje sredstev za njeno življenje ali za preživljanje njenih družinskih članov. Dejstvo je, da je dosedanja ureditev v najslabši položaj postavljala pravo najšibkejše, saj ravno ti sodnih postopkov niso začeli zaradi visokih sodnih taks. Na tej točki se vsekakor vsi strinjamo, da je enakost pred zakonom, kot je določena v Ustavi Republike Slovenije, nujna. Z drugimi besedami to pomeni, da morajo imeti prav vsi državljani enako možnost dostopati do sodišč, ne glede na njihovo premoženjsko stanje. Celotno oprostitve plačila sodnih taks tako po predlogu ne bo več vezana na prejemanje denarne socialne pomoči oziroma izpolnjevanje pogojev za njeno prejemanje. Da je takšno pogojevanje ustavno neskladno, je kot že rečeno presodilo tudi Ustavno sodišče Republike Slovenije. V vsakem primeru pa bo celotne oprostitve upravičena stranka, katere mesečni dohodek oziroma mesečni povprečni dohodek na družinskega člana ne presega dveh osnovnih zneskov minimalnega dohodka v Zakonu o socialnovarstvenih prejemkih. Z novelo se med drugim vzpostavlja tudi pravna podlaga za elektronski dostop do sodišč, do zbirki podatkov, določenih v Zakonu o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev. Takšna vzpostavitev povezave sodišč do zbirki podatkov bo pomenila tudi

brezplačno pridobivanje podatkov po uradni dolžnosti.

V Poslanski skupini Desus prav tako podpiramo spremembo, katere namen je znižati stroške občin, saj so med oproščenimi plačila sodnih taks tudi posredni proračunski uporabniki, ki so v celoti v lasti občin. Naj spomnim, gre za uresničitev zaveze Vlade, da bo glede na znižani znesek povprečnin zniževala stroške občinam. Privarčevani znesek za občine tako znaša okvirno 330 tisoč evrov.

V Poslanski skupini Desus bomo novelo zakona o sodnih taksah podprli, saj med drugim prinaša več posluha za socialno šibke, odpravlja pa tudi administrativne ovire, uveljavlja večjo predvidljivost postopkov in, kar je najpomembnejše, nove določbe uresničujejo pravico do dejanskega in učinkovitega sodnega varstva. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Matjaž Nemeč bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

MATJAŽ NEMEC (PS SD): Hvala lepa, spoštovani podpredsednik. Spoštovani prisotni!

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodnih taksah, ki ga bomo poslanke in poslanci Socialnih demokratov podprli, sledi predvsem odpravi ustavne neskladnosti 11. člena. Ustavno sodišče je namreč kar v dveh odločbah ugotovilo neustavnost in je, prvič, pojasnilo, da mora sodišče stranko oprostiti plačila sodne takse v celoti tudi v primeru, ko ta ne prejema denarne socialne pomoči na podlagi odločbe pristojnega organa, če bi bila do te pomoči upravičena v primeru, ko bi podala prošnjo za omenjeno pomoč. In drugič, pogoje za oprostitev plačila sodnih taks je dodatno razširilo, kar pomeni, da je stranka tudi v primeru, ko ne prejema denarne socialne pomoči na podlagi odločbe pristojnega organa in ne izpolnjuje pogojev za prejem omenjene pomoči na podlagi zakonskih določb, upravičena do oprostitve plačila sodne takse, če bi ji bila s plačilom le-te občutno zmanjšana sredstva, s katerimi se preživlja sama ali preživlja osebe, ki jih je dolžna preživljati. Drugi razlog, zakaj bomo podprli dopolnjeni predlog Zakona o sodnih taksah, pa so obveznosti Republike Slovenije do Evropske unije. V zakon se vnašajo tri uredbe Evropskega parlamenta in Sveta, ki govorijo, prvič, o uvedbi postopka za evropski plačilni nalog, o uvedbi evropskega postopka v sporih majhne vrednosti in o pristojnosti, pravu, ki se uporablja, priznavanju in izvrševanju odločb in sprejemljivosti in izvrševanju javnih listin v dednih zadevah ter uvedbi evropskega potrdila o dedovanju.

V nadaljevanju bi izpostavil še rešitev, ki se nanaša na poenotenje načina ugotavljanja materialnega položaja strank in njihovih družinskih članov za namen odločanja o taksnih

ugodnostih z načinom ugotavljanja materialnega položaja prosilcev za brezplačno pravno pomoč in za pravice iz javnih sredstev s področja socialnega varstva. Rok za vzpostavitev elektronskega dostopa do zbirk podatkov za ugotavljanje materialnega položaja strank in njihovih družinskih članov je 6 mesecev. Predlagatelj pričakuje, da bodo te sprejete rešitve pripomogle k učinkovitejši izterjavi neplačanih sodnih taks. Skupaj s koalicijskimi partnerji smo s pripravo amandmajev in sprejetjem le-teh na odboru odgovorili na pripombe in opozorila Zakonodajno-pravne službe. Očitki o nenehnem spreminjanju danes obravnavanega zakona ne držijo, saj je bil ta zakon od leta 2008 spremenjen le leta 2010 in leta 2013. A je dvakratni poseg v zakon veliko ali malo, je stvar presoje vsakega posameznika, je pa le treba še enkrat povedati, da je ta novela potrebna tudi zaradi dveh ugotovljenih neustavnostih, ki sta nastali z novim zakonom o sodnih taksah iz leta 2008, ko ga Poslanska skupina SD ni podprla. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Matej Tašner Vatovec bo predstavil stališče Poslanske skupine Združene levice.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala, gospod podpredsednik. Lep pozdrav vsem!

Novela Zakona o sodnih taksah. Kaj pa je sploh namen sodnih taks? Jasno je, da bi moralo biti bistvo sodnih taks v delnem pokrivanju stroškov sodnih postopkov, a sodne takse vedno bolj postajajo le sredstvo za povišanje javnofinančnih prihodkov države. To se je najbolj jasno videlo z novelo iz leta 2013, ki je prinesla vsesplošno in predvsem neutemeljeno zvišanje sodnih taks. In posledica nepremišljenih varčevalnih ukrepov je bila nič drugega kot odločba Ustavnega sodišča. Ena izmed povsem neutemeljenih in nedopustnih rešitev za povečanje prihodkov države je bila namreč uperjena zoper tiste, ki si plačila sodne takse ne morejo privoščiti. Posledica nezmožnosti plačila sodne takse pa je onemogočen dostop do sodišča. Iz tega jasno izhaja, da so se tako pretekle vlade kot tudi sedanja varčevanja lotile večinoma tam, kjer je to popolnoma nedopustno – na plečih najšibkejših. V Združeni levici sicer podpiramo rešitev, ki se nanaša na razširitev kroga upravičencev do polne oprostitve plačila sodne takse. Podpiramo tudi jasno določitev, da so plačila sodne takse oproščeni delavci, ki zoper delodajalca sprožijo stečajni postopek. Gre za primere, ko lahko delavci stečajni postopek sprožijo zaradi večmesečnega neizplačila plač. Takšna ureditev je edina logična in tudi primerna. A kljub temu da sta dve izmed predlaganih rešitev pozitivni, ne gre spregledati dejstva, da tudi tokratni predlog prinaša zvišanje nekaterih sodnih taks. Utemeljenost tega zvišanja pa je vprašljiva. Na

to je opozorila tudi Zakonodajno-pravna služba, a kot po navadi jo je koalicija preslišala. Tako smo se, kot že večkrat v tem mandatu, znašli v neprijetni situaciji. Predlog na eni strani vsebuje rešitev, s katero se odpravlja ugotovljena protiuustavnost, na drugi strani istočasno vsebuje določbe, ki bi lahko povzročile novo protiuustavnost. In to je tudi prvi razlog, zaradi katerega predloga zakona v Združeni levici ne bomo podprli.

Drugi razlog pa je ta, da v predlogu ni rešitev, ki bi bile vsekakor potrebne in utemeljene. Dve takšni rešitvi smo v Združeni levici predlagali z amandmaji, ki so bili kot običajno zavrnjeni. Prva se je nanašala na taksno oprostitev za nevladne organizacije, ki delujejo v javnem interesu. Tu namreč ni prav nobenega utemeljenega razloga, zakaj za njih taksna oprostitev ne velja. Izgovori, ki jih je koalicija navajala na odboru, pa so bili popolnoma neutemeljeni. Skladno s predlogom so plačila sodnih taks oproščeni država, občine, humanitarne organizacije, centri za socialno delo, pa vse do občinskih podjetij, in še bi lahko naštevali. Lahko bi rekli vsi, le nevladne organizacije, ki delujejo v javnem interesu, ne. V Združeni levici smo zato predlagali, da se taksna oprostitev določi tudi zanje. In ta oprostitev bi se nanašala izključno na postopke v zvezi z izvajanjem namena, za katerega so bile ustanovljene. Koalicija je amandma zavrnila, kljub temu da ni mogoče najti utemeljenega razloga, zakaj so na primer občinska podjetja v celoti oproščena plačila sodnih taks v vseh sodnih postopkih, nevladne organizacije pa niti za postopke v zvezi z izvajanjem svojega temeljnega namena. Druga rešitev pa se je nanašala na primere, kjer sodna taksa sploh ne bi smela obstajati. Gre za individualne delovne spore zaradi izplačila denarnih terjatev iz delovnega razmerja. Gre torej za tožbo delavca zaradi neizplačane plače, regresa, nadur in podobno. Ta taksa je bila uvedena leta 2013. Njen izključni namen pa je bil napolniti državno blagajno. V Združeni levici smo prepričani, da je to popolnoma neprimerno in predvsem neutemeljeno. Če je nedopustno že to, da država sploh dopušča možnost, da delodajalci po več mesecev ne izplačujejo plač, da ne plačujejo prispevkov ter da z delavci ravnajo kot s sužnji, pa je naravnost škandalozno, da bi moral delavec zaradi vložitve tožbe, zaradi neizplačane plače poravnati še sodno takso. A tudi tukaj nismo bili deležni podpore koalicije, in to kljub temu da rešitev ne bi prinesla prav nobenih negativnih učinkov. Ravno nasprotno. Poleg tega da bi predlagana rešitev omogočala delavcem, da čim lažje pridejo do plačila, ki jim pripada, bi imela rešitev tudi pozitiven učinek na trajanje sodnih postopkov. A stiska delavcev za koalicijo očitno še ni dovolj velika, da bi na tem področju karkoli naredila.

Zaradi vsega omenjenega v Združeni levici Predloga sprememb in dopolnitev Zakona o sodnih taksah ne bomo podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Iva Dimic bo predstavila stališče Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov.

IVA DIMIC (PS NSI): Spoštovani predsedujoči, spoštovana državna sekretarka, kolegice in kolegi!

Ustavna zahteva po socialni državi terja, da je tudi socialno šibkejšim strankam omogočeno uveljavljanje pravic v sodnem postopku. Zato višina sodnih taks v nobenem primeru ne sme ogroziti pravice strank do sodnega varstva. Ta pravica je namreč ustavno zagotovljena vsem in vsakomur, in to pod enakimi pogoji. Torej nezmožnost plačila sodne takse v nobenem primeru ne sme biti ovira, da nekdo ne bi mogel zahtevati varstva svojih pravic pred sodiščem. Dejstvo je, da je plačilo sodne takse v večini primerov procesna predpostavka. To pomeni, da sodišče vloge ne sprejme oziroma ne začne postopka, če sodna praksa ni plačana. V času gospodarske krize visoke stopnje brezposelnosti in nižanju realnih in pogosto tudi nominalnih dohodkov plačila sodnih taks vedno pogosteje ne zmorejo ne le nezaposleni in upokojenci, pač pa tudi zaposleni z rednimi dohodki. Ker so sodne takse v bistvu namenjene pokrivanju dela, poudarjam, dela stroškov za delo sodišč, je zagotavljanje sredstev za delovanje sodišč obveznost državnega proračuna. Glede na navedeno je današnja novela zakona o sodnih taksah dobrodošla, saj odpravlja ustavno neskladnost 11. člena Zakona o sodnih taksah in tako omogoča celotne oprostitev plačila sodnih taks. Takšno oprostitev bo lahko predlagala vsaka stranka, za katero bi plačilo pomenilo občutno zmanjšanje sredstev za njeno preživljanje ali za preživljanje njenih družinskih članov. Podjetniki posamezniki in pravne osebe pa bodo morali v postopkih v zvezi z njihovo dejavnostjo plačati začetnih 44 evrov sodne takse, lahko pa bodo oproščeni preostalega dela takse. Nova Slovenija je že v letu 2013 ob sprejetju novele ostro nasprotovala enormnemu visokemu povišanju sodnih taks in ukinjanju taksnih oprostitev, ki pa so veljale le za prejemnike denarne socialne pomoči. Ker današnja sprememba prinaša več ugodnosti in s tem enakopravnejšo dostopnost strankam do sodišč, predlog podpiramo. Vsekakor je upravičena tudi oprostitev plačila sodne takse za predlog za začetek stečajnega postopka, ki ga vložijo delavci. S tem se položaj delavcev v tem zakonu približuje položaju delavcev po Zakonu o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju. V teh primerih delavci, ki niso odgovorni za razmere, ki privedejo do začetka stečajnega postopka, ne smejo biti postavljeni v položaj, ki bi od njih zahteval še plačilo sodne takse. V Novi Sloveniji smo prepričani in smo na stališču, da bi morala Vlada predlagati tudi znižanje višine sodnih taks,

ki ne glede na današnje predlagane oprostitev ostajajo mnogo previsoke.

Ker kljub temu predlagana novela Zakona o sodnih taksah prinaša izboljšave, na katere krščanski demokrati opozarjamo, bomo predlog podprli.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Jasna Murgel bo predstavila stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra.

DR. JASNA MURGEL (PS SMC): Hvala lepa za besedo. Lep pozdrav predstavnicama ministrstva in vsem v dvorani in tistim, ki nas spremljajo!

Da se malo zbudite, ker se vam zdi ta tematika verjetno mogoče malo manj zanimiva, ampak za sodišča je problematika sodnih taks še kako zanimiva. Zakaj? Ker je vsaj v civilnih postopkih plačilo sodne takse procesna predpostavka. Večinoma se sodni postopek ali odločanje o pritožbi, o ugovoru o čemerkoli sploh ne more začeti, dokler ne odločimo o tem, ali je plačana taksa oziroma o oprostitvi, odlogu ali obročnem plačilu takse. Zato pa vsaka sprememba Zakona o sodnih taksah zelo pomembno vpliva na postopke na sodiščih, in je zelo pomembno, ali kar tako spreminjamo na brzino zakon ali ne, in je pomembno, da to storimo premišljeno. Ta zadnja sprememba je po mnenju naše poslanske skupine premišljena in jo gre sprejeti. Predvsem je pomembno, kot je bilo že povedano s strani naših drugih kolegov, da se odpravlja neustavnost v Zakonu o sodnih taksah, da je po sedanjih ureditvi mogoče v celoti oprostiti posamezna plačila sodne takse, če prejema denarno socialno pomoč. V praksi je potem bilo hitro ugotovljeno, da nekateri ljudje nimajo denarne socialne pomoči, so pa veliko hujši reveži, če mi dovolite, da karikiram, in niso mogli po tej ureditvi biti oproščeni plačila sodne takse v celoti. Zato je tudi Ustavno sodišče ugotovilo neustavnost 11. člena Zakona o sodnih taksah in naložilo zakonodajalcu, da to neustavnost odpravi.

Zelo pomembno se mi zdi, da odpravimo tudi tako imenovane administrativne ovire, ki za ljudi pomenijo to, kakšen obrazec moram jaz zdaj priložiti, kaj moram izpolniti, kaj moram priložiti k temu obrazcu, ali se moram jaz s tem zelo dosti ukvarjati in mučiti. Na tem področju je sedaj s to novelo narejena bistvena sprememba. Strankam, ki bodo zaprosile za oprostitev ali delno oprostitev, odlog plačila sodne takse ne bo treba izpolnjevati takšnega dolgega obrazca kot doslej. Lahko bodo samo vložile eno enostavno vlogo, kjer bodo navedle osebne podatke, podatke o zadevi in podatke o svojem materialnem stanju in stanju družinskih članov, ostalo bo poiskalo sodišče. Sodišča imajo že sedaj izkušnje s tem, da imajo neposreden dostop do baz podatkov, recimo do zemljiške knjige, do registra transakcijskih

računov, registra prebivalstva in tako dalje. Zdaj bodo sodišča po novem po poteku tega prehodnega obdobja imele dostop tudi do vseh drugih podatkov, do katerih imajo recimo dostop centri za socialno delo, in bodo sama pogledala, ali oseba izpolnjuje pogoje za oprostitev plačila sodne takse, odlog ali obročno odplačilo. Torej to je bistvena sprememba, ki bo, verjamem da, v začetku morda za malenkost upočasnila delo sodišča, preden se bo navadilo na to, ampak menim, da bo bistveno prispevala k poenostavitvi postopka in k poenotenju odločanja, kajti pojavljali so se primeri recimo, da je nekomu bila dodeljena brezplačna pravna pomoč, ni pa bil oproščen plačila sodnih taks. To zadevo sem sama malo bolj tudi raziskovala. Pričakujem, da bo na tem področju prišlo do bistvenega poenotenja, ker bodo v osnovni podatki, ki bodo podlaga za odločanje, poenoteni, skratka gledalo se bo v isto bazo podatkov o premoženju stranke.

V Stranki modernega centra bomo podprli ta predlog novele zakona. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Eva Irgl bo predstavila stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

EVA IRGL (PS SDS): Najlepša hvala za besedo. Spoštovane poslanke, poslanci, spoštovana državna sekretarka!

Pred seboj imamo pomemben zakon, ki vpliva na pravico do sodnega varstva in pravnih sredstev ter posledično do pravnega varstva oseb, ki so socialno ogrožene. Dostop do sodišča in s tem zagotovitev ustavne pravice do sodnega varstva je eden od temeljev pravne države, zato bi v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke pričakovali, da bi vlada Mira Cerarja, ki rada govori o pravni državi in o pravičnosti, v Državni zbor v sprejetje predlagala takšne rešitve na področju sodnih taks, ki bi le-te znižale. Od sprejetja novega zakona o sodnih taksah, ki je bil sprejet leta 2008, sta bili sprejeti dve noveli, ki sta višino sodnih taks občutno in nesorazmerno zviševali ter s tem omejili dostop do sodnega varstva ter s tem tudi do pravne varnosti. Najbolj pa so se takse zvišale z novelo, ki jo je v sprejetje predlagal minister dr. Senko Pličanič v času vlade gospe Alenke Bratušek, in sicer se je na primer sodna taksa v primeru zakonskih sporov dvignila s 66 na 72 evrov. V primeru sporov o ugotovitvi ali spodbujanju očetovstva ali materinstva in v sporih o varstvu, vzgoji in preživljanju otrok pa se je dvignila z 41 na 45 evrov.

S to novelo so se dvignile tudi sodne takse za postopke po zakonu, ki ureja izvršbo in zavarovanje. V postopku sprejemanja smo v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke takrat predlagali amandma, s katerim smo želeli črtati to zvišanje, vendar pa tedanja koalicija temu ni želela prisluhniti. Tudi sedanja

vlada na nek način omejuje dostop do sodnega varstva, naj tukaj opozorim na novelo Zakona o odvetništvu, ki je bila sprejeta konec leta 2014. V njej se je znižalo plačilo za storitev odvetnikov, ki izvajajo brezplačno pravno pomoč oziroma zastopajo stranke po uradni dolžnosti, in sicer v višini polovice, ki bi jim sicer pripadala po tarifi. Z novelo Zakona o brezplačni pravni pomoči, ki je bila sprejeta marca 2015, se pravi zopet pod ministrom Klemenčičem, pa se je ukinil tudi prvi pravni nasvet. Mi smo takrat temu nasprotovali, takrat smo vložili tudi amandma, tudi nevladne organizacije so temu takrat nasprotovale, vendar ponovno nismo bili uslišani.

Sicer pa v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke pozdravljamo rešitev v noveli, s katero se odpravlja neustavnost glede celotne oprostitve sodnih taks. Zakonu o sodnih taksah v Poslanski skupini SDS ne bomo nasprotovali, kajti posamezne rešitve, s katerimi se delno olajšuje dostop do sodnega varstva, zagotovo predstavljajo nek premik v pozitivno smer, vendar pa tisto, kar nas najbolj skrbi in s čimer se ne moremo strinjati in tudi pogrešamo te predloge, pa je to, da bi znižali višino sodnih taks, s čimer bi zagotovili pravno varnost zlasti tistim najbolj socialno ogroženim. Mi predlagamo znižanje višine sodnih taks za vsaj polovico. To sem omenila tudi že na Odboru za pravosodje, kjer smo o tem govorili. O tem bomo v poslanski skupini razmislili in tudi predlagali ustrezne rešitve za premik v tej smeri. Najlepša hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Prehajamo na razpravo o členu in vloženem amandmaju, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vložene amandmaja z dne 23. marca.

V razpravo dajem 11. člen ter amandma Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Želi kdo razpravljati? Prosim za prijavo. Gospod Ivo Zorčič, izvolite.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Hvala za besedo.

Jaz pozdravljam ta zakon, ker mislim, da je dober. Vsebuje določene rešitve, ki jih je nekaj narekovalo Ustavno sodišče, na nekatere je opozorila praksa. Še posebej se mi zdi napredek v tem zmanjševanju administracije v zvezi s postopki za oprostitev plačila sodnih taks. Tisti, ki ste bili kdaj v stiku s temi postopki, se boste zagotovo spomnili, da je treba izpolniti cel kup dokumentov, da je stranka sploh lahko zaprosila za oprostitev plačila sodnih taks. To se zdaj odpravlja. Sodišče bo imelo možnost samo pridobiti določene podatke, dejansko bo potrebovalo samo podatke tistega prosilca.

Mogoče bi se obrnil ne rešitev, o kateri je tekla tudi beseda na seji matičnega delovnega telesa, to je v zvezi z rešitvijo, da se sodne takse v individualnih delovnih sporih predstavljajo na konec postopka, torej ob vročitvi sodne odločbe.

Jaz to rešitev pozdravljam, ker smo danes že večkrat slišali, sodna taksa je procesna predpostavka, se pravi, če ni plačila te takse, ne moremo sprožiti postopka. Za individualne delovne spore je to še posebej pomembno. Imamo delavce največkrat, ki v teh postopkih tožijo plače, dele plač, dodatke, karkoli, in je prav, da glede na to, da gre za neko pravico iz delovnega razmerja, da se ji da posebna teža tudi v okviru samega postopka, tako da ni vezana na predhodno plačilo sodnih taks. Bi si pa morda želel, jaz sem na to tudi opozoril, da bi bila rešitev nekako v tej smeri, seveda ima to sigurno tudi neke proračunske učinke, da bi bila v tej smeri, da tisti delavec, ki bo uspel s svojim sporom, da mu te takse ne bi bilo treba plačati, ker po takšni dikciji zakona, kot jo berem sedaj, bo ta obveznost še vedno obstajala. V Zakonu o sodnih taksah piše, da je sodno takso dolžan plačati tisti, ki predlaga postopek, to je delavec. Seveda bo, če bo uspel v sporu, imel možnost to izterjati nazaj, ampak so tudi takšni primeri, kjer imamo toženca, ki postane, ne vem, insolventen in potem tega praktično ni mogoče izterjati. Tako da jaz upam, da bodo v bodoče, ne vem, če je to razlog, tudi zbrani podatki v tej smeri, kaj to pomeni za proračun. Če imaš nekega insolventnega toženca, ki je izgubil tožbo, v tem primeru bo težko prišlo do tistega vračila takse, tako delavec kot tudi država, če bo ona tista, ki bo terjala. Pa bilo bi na mestu, da se ta obveznost plačila sodne takse veže na pravnomočno sodbo, kar zdaj ni. Šele po pravnomočni sodbi dejansko vemo, kdo je komu dolžan koliko plačati.

Ne glede na to, kot sem že omenil, jaz bom ta zakon podprl. Mislim, da je še vedno zelo dober oziroma da tudi v teh individualnih delovnih sporih pomeni napredek. Delavec bo lahko sprožil spor, ne da bo predhodno plačal takso. Kar se tiče navedb kolegov iz Združene leveice glede oprostitve plačila taks nevladnim organizacijam, se pa nekako strinjam tudi s stališči vlade v tej smeri, da je pravzaprav takšna oprostitve precej nepredvidljiva. Jaz sem za to, da so te takse čim nižje. Jaz pravim tako, boljše, da se ljudje kregajo na sodiščih kot na ulici. Ampak sodna taksa ima v vseh sistemih določen korektiv. Spomnimo se, leta nazaj je bil to eden pravzaprav edinih ali pa zelo redkih vzvodov, da se je omejevalo pravdanje na sodiščih. In tako je tudi v drugih državah. Se pravi, s sodno takso se nekako preprečuje, da bi ljudje za povsem banalne zadeve hodili pred sodišča in obremenjevali njihovo delo. Jaz upam, da bodo v prihodnosti tudi pogoji takšni, da bo nekatere takse možnost znižati. Do takrat pa verjamem, da je tudi ta administrativna razbremenitev in ostale rešitve, ki so predvidene v predlogu zakona, da bodo pripomogle k temu, da bodo sodišča še toliko lažje dostopna vsem tistim, ki jih potrebujejo. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima dr. Jasna Murgel.

DR. JASNA MURGEL (PS SMC): Hvala lepa za besedo.

Najprej kar zadeva amandma SDS, da se rok za ugovor podaljša na petnajst dni z osem dni. Menim, da to enostavno nima smisla, ker je tudi v vseh drugih procesnih zakonih, v Zakonu o pravdnem postopku in Zakonu o prekrških je rok za ugovor osem dni. V obrazložitvi amandmaja ni navedeno, kaj bi zdaj bil nek razlog, da se ta rok podaljša. Osem dni je uveljavljen rok za ugovor zoper plačilni nalog, tako da ne vidimo nekega smisla, da bi se ta rok podaljševal na petnajst dni. Sploh ker želimo, da je postopek hiter, da se tudi hitro odloči o ugovoru zoper plačilni nalog in da se ugotovi, ali bo zdaj lahko postopek tekel naprej ali ne, ali so izpolnjene procesne predpostavke za vložitev tožbe, ugovora, pritožbe, česar koli ali ne.

Kar pa zadeva strašno visoke sodne takse in pavšalno navajanje o tem, jaz menim, da vsaka stranka lahko poda predlog za oprostitev v celoti ali delno sodne takse. Sodišče v vsakem konkretnem primeru presoja, ali so izpolnjeni pogoji za oprostitev v celoti, delno, odlog ali pa obročno odplačilo. Tako da se v vsakem konkretnem primeru sodišče s tem ukvarja, presoja. Kriteriji so določeni tudi v zakonu. Zdaj bo omogočen centralni vpogled v evidenco, zato menim, da je s tem dovolj zagotovljeno varstvo strank v sodnih postopkih. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Vidim, da je še razprava, tudi predlagateljica bo verjetno kaj povedala. Prosim za prijave.

Besedo ima gospa Eva Irgl. Izvolite.

EVA IRGL (PS SDS): Najlepša hvala za besedo, spoštovani gospod predsedujoči. Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi!

V Slovenski demokratični stranki smo vložili amandma, ki je vezan na rok za vložitev ugovora, sicer pa je treba nekaj več najprej reči o samem Zakonu o sodnih taksah zlasti pa o tej zgodovini, kako je prišlo do sprejemanja. Kot je kolegica iz Poslanske skupini SMC uvodoma povedala, je potrebno, ko govorimo o Zakonu o sodnih taksah, zelo premišljeno iti v kakršne koli spremembe. Ampak mi smo v vseh teh letih, od leta 2008 pa do danes šli že trikrat v spremembo Zakona o sodnih taksah. Jaz trdim, da večkrat nepremišljeno. Zlasti pri zadnji noveli, ki jo je naredil prejšnji minister Senko Pličanič, ko je občutno zvišal sodne takse.

Tisto, kar je ključno pri tem zakonu, je zlasti to, da se usklajuje z dvema odločbama Ustavnega sodišča glede tega, kdo je upravičen do plačila sodnih taks oziroma kdo je oproščen. Mi se strinjamo s tistim delom, ko ste zapisali, da posredni proračunski uporabniki so tudi upravičeni do plačila sodnih taks, zlasti gre tukaj

za društva na občinskem nivoju in tako naprej. Vendar pa na Odboru za pravosodje se je veliko govorilo tudi o tem, da bi bili upravičeni plačila sodnih taks tudi v individualnih delovnih sporih zlasti zaradi tega, ker prihaja do neizplačevanja plač in pa regresa. S tem se mi strinjamo. Gre za všečen predlog, že na Odboru za notranje zadeve sem to povedala, ampak bi bilo dobro o tem tudi razmisliti. Sicer pa, če pogledamo malo v zgodovino, kot sem že rekla, prvič se je Zakon o sodnih taksah spreminjal leta 2008. To je bil tako imenovani Šturmov zakon, ki se je potem med sprejemanjem navezoval tudi na projekt Lukenda. Projekt Lukenda je bil tisti projekt, ki je dobro zniževal pripad vlog na sodišča in jih reševal. Takrat je Šturmov zakon želel na drugačen način, z nekim drugim konceptom reševati vprašanja sodnih taks, potem pa leta 2010 doživimo spremembo novele Zakona o sodnih taksah, takrat je bil minister gospod Aleš Zalar in mislim, da je dvignil približno za en evro višino sodnih taks.

No, potem pa pride ta famozna odločitev, takrat je bila vlada Alenka Bratušek in minister Pličanič se je odločil, da bo sodne takse zvišal za približno, če pogledamo v povprečju, za 10 %. To je bilo leta 2013. Takrat je bilo kot argument rečeno, da bomo dobili v državni proračun približno 4,5 milijona evrov. Ampak, veste, to smo varčevali oziroma bi prihranili na račun najšibkejših. Se pravi, proračun se je polnilo na račun najšibkejših. Ti najšibkejši, ki so ogroženi, več kot 300 tisoč jih živi pod pragom revščine, so tudi upravičeni do pravice do sodnega varstva in jim moramo to omogočiti, ne pa da na sodiščih potem ne morejo uveljavljati pravice, ker so sodne prakse previsoke.

Potem moram povedati, da se v tistem obdobju niso zviševale samo sodne takse, ampak so tudi vpeljale neke nove sodne takse, na primer za postopek za zemljiškoknjižni vpis, do takrat to ni bilo potrebno, potem pa se za to plačevalo približno 20 evrov. Ampak, recimo, za nepravdne postopke so se takrat takse zvišale od 20 do 40 %, vsekakor nesprejemljivo. Zato smo v Slovenski demokratični stranki na odboru, pa tudi že večkrat prej, tudi takrat, ko je bila Pličaničeva novela zakona v obravnavi, povedali, da nasprotujemo takšnim dejanjem, ker to ni v pomoč državljanom in državljanom, zlasti tistim, ki so socialno ogroženi in nimajo takega statusa, da bi si lahko povrnili dobro ime ali pa dobili kakšen postopek na sodišču.

Še to moram povedati. Minister Klemenčič je v tem mandatu – že v stališču sem povedala – ukinil prvi brezplačni posvet pri brezplačni pravni pomoči. Tudi takrat smo v Slovenski demokratični stranki temu nasprotovali, vendar je bil naš amandma zavrnjen, tako kot večina predlogov, ki jih predlagamo, čeprav so dobri in zlasti vplivajo na nivo kvalitete življenja državljanov in državljanov. Zdaj pa je tu še en bolj pomemben element. Na eni strani ukinjate prvi brezplačni nasvet pri brezplačni pravni pomoči, na drugi strani pa ohranjate višino sodnih taks.

Nesprejemljivo. Jaz pričakujem, da bo minister Klemenčič – škoda, ker ga ni danes z nami, res škoda, ker bi lahko pojasnil kakšne stvari, vem, da je državna sekretarka, pa vendar, minister je minister, minister je odgovoren za svoj resor – pojasnil, kako je lahko šel v dve taki rešitvi, se pravi, da ukinja na eni strani prvi pravni nasvet, ki je pomagal socialno najbolj šibkim posameznikom, na drugi strani pa ohranja višino sodnih taks, ki so se zvišale v času vlade Alenke Bratušek.

Zato bomo v Slovenski demokratični stranki najverjetneje predlagali, da se znižajo te sodne takse vsaj za polovico, ker se nam zdi to primerno. In upam, da boste tudi poslanski kolegi to potrdili, kajti državljanke in državljanom, zlasti tistim, ki so, kot že rečeno, najbolj socialno ogroženi, moramo zagotoviti in omogočiti, da lahko zaščitijo svoje pravice. In pri tem jih moramo braniti. To bomo v Slovenski demokratični stranki delali še naprej. Najlepša hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima dr. Matej Tašner Vatovec.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala, gospod podpredsednik.

Že v stališču poslanske skupine sem navedel, kaj bi moralo biti bistvo sodnih taks, in to je delno pokrivanje stroškov sodnih postopkov. Ampak videli smo in tudi slišali danes že večkrat, da so vsaj od leta 2013 sodne takse bolj sredstvo za neko sicer minimalno, ampak vsaj delno polnjenje državnega proračuna. In to je bil tudi eden od jasnih in odprto izrečenih argumentov ob uvedbi novele iz leta 2013.

Tu bi se tudi jaz malo bolj splošno oprl na to, kaj ta zakon prinaša, predvsem na tisti argument, da ta zakon predvideva določene varovalke tudi za tiste, ki so v najslabšem položaju. Tu govorim o tej famozni zakasnitvi plačila sodne takse v individualnih delovnih sporih. Argument Vlade, pa tudi koalicije je, da obstaja ta zakasnitev, da pride do plačila takse šele takrat, ko se zgodi vročitev sodne odločbe. Ampak tu po eni strani pozabljajo nekaj, kar je precej bistveno, in to je, da takšna obveznost tu kljub vsemu nastane. V teh primerih jo plačajo tisti, ki na koncu izgubijo tožbo, vendar mislim, da moramo tu pogledati še na drugo, morda malo bolj psihološko plat te zgodbe. Mislim, da tudi tak ukrep zakasnitve ne pomaga tistim, ki so v brezupnih situacijah, zato ker na nek način se še vedno vpeljuje nek strah, in to je tisti strah, da ob vsem nezaupanju, ki ga imajo državljanje v sodstvu, na koncu bodo za neke pravice, ki jih imajo, morali še plačati, ker sodišča ne bodo naredila tistega, kar je prav. Skratka, soočimo se s situacijo, kjer državljanke in državljanje, delavci, zaposleni, nimajo zaupanja v sodišča, v to, da bodo sodišča opravila svoje delo na ustrezen način, tako da bodo seveda zaščitila pravice delavcev. Če pogledamo neke konkretne

situacije, kjer nek zaposleni več mesecev ali pa celo že kakšno leto ne dobiva plače, ne dobiva drugih prihodkov iz delovnega razmerja, nima plačanih prispevkov, recimo, kjer so pravzaprav vsakodnevno izkoriščeni, kjer iz dneva v dan živijo v neki vedno bolj brezupni situaciji, se moramo vprašati, ali imajo ti ljudje toliko zaupanja v sodstvo, da bodo kljub temu šli vlagati tožbe proti delodajalcem. Seveda ne. Ker tudi tistih 20, 30, 40, 50 ali pa 70 evrov pomeni na mesečni ravni za take ljudi, ki živijo na minimalnih plačah, kjer preživljajo cele družine na minimalnih plačah, pravzaprav ogromen strošek, več kot 10 % njihovega mesečnega prihodka. Dajmo se vprašati, ali gozdarji Marof Trade zaupajo dovolj v državo, v naš sistem, da pričakujejo ustrezno zaščito s strani države v njihovi situaciji. Jaz mislim, da pač ne. Tako da bi tukaj država morala narediti nekaj več, bi morala narediti nekaj za zaščito delavcev, za zaščito izkoriščanih in vpeljati vsaj neke minimalne varovalke ali pa neke minimalne mehanizme, ki bi lahko to njihovo stanje izboljšalo in taka bi bila na primer oprostitvev plačila sodnih taks v teh primerih, ne pa zakasnitev.

Če se vrnem na stvar, ki jo je izpostavil kolega Zorčič v svoji razpravi, ki je direktno ciljala na predlog amandmaja z odbora Združene levice, da se oprostijo nevladne organizacije, ki delujejo v javnem interesu plačilo teh sodnih taks. Rekel je, da je to na nek način ta oprostitvev nepredvidljiva. Jaz se sprašujem, kako je recimo predvidljiva oprostitvev vplačila sodnih taks za občinska podjetja. Tukaj govorimo o popolni oprostitvi, ki ni vezana na vrste postopkov, ampak v vseh primerih. Mi smo pa predlagali oprostitvev taks za nevladne organizacije, ki delujejo v javnem interesu, poudarjam, ta dodatek zgolj v postopkih, ki so povezani z izvrševanjem namena, za katerega so bili ustanovljeni oziroma za katerega so te organizacije pridobile status organizacij, ki delujejo v javnem interesu. Tako da jaz tega argumenta še vedno ne kupim, ga ne sprejemam in mislim, da je to zgolj nek odmik od tega, kar bi lahko bila možna in seveda tudi ustrezna rešitev v tem zakonodajnem predlogu.

Naj še omenim, da je podobna oprostitvev predvidena v Zakonu o upravnih taksah, kjer se lahko najde neko analogno stanje, kjer pa obstaja ta dikcija, kjer se nevladne organizacije, ki delujejo v javnem interesu, oprošča upravnih taks. Če eno ministrstvo v tej vladi ima posluš ali pa je sposobno neko podobno rešitev sprejeti, mislim, da bi bilo treba nekoliko več te medresorske komunikacije, da se te zadeve rešujejo tudi sistemsko, skratka na vseh ministrstvih, ki pokrivajo podobne zadeve.

Naj se dotaknem še amandmaja Poslanske skupine SDS. V Združeni levici ne nasprotujemo temu amandmaju, vendar imamo pomislek, da zgolj podaljšanje roka na pritožbo zoper plačilni nalog glede plačila sodne takse ne bo rešilo težav, ki jih imamo na tem področju. Ta

novela seveda te težave samo še podaljšuje oziroma jih perpetuira, tako da bo potrebno še veliko več dela predvsem na področjih, ki smo jih že izpostavili. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati?

Besedo ima predlagatelj, gospa Tina Brecelj, državna sekretarka na Ministrstvu za pravosodje, izvolite.

TINA BRECELJ: Hvala lepa.

Na nekaj stvari bi odgovorila, ki so bile v razpravi izpostavljene.

Tako kot na odboru je tudi danes tekla beseda o tem, o višini sodnih taks in kako so bile v letu 2013 nerazumno ali pa preveč povišane. V zvezi s tem bi rada še enkrat rekla, osnovni Zakon o sodnih taksah je bil sprejet leta 2008, 2013 je bila torej opravljena prva revizija in naše sodne takse, torej takse pred slovenskimi sodišči, kot sem v tem prostoru že povedala, so primerljive s taksami v ostalih evropskih državah, tudi ali pa predvsem upoštevaje naš BDP. Toliko glede višine sodnih taks.

Temu ob bok bi rada povedala še naslednje. Če sem v uvodnem nagovoru za današnji predlog poudarila, da širimo nabor taksnih ugodnosti, torej olajšujemo državljanom, da so v celoti oproščeni plačila sodnih taks, s tem dokaj fleksibilnim in presoji podvrženim kriterijem, torej ogroženosti sredstev za preživljanje, bi temu rada dodala še to, kar se mogoče premalokrat poudarja ali pa sliši, da že veljavna ureditev ima cel nabor postopkov, recimo, če jim lahko tako rečem, socialno občutljivih postopkov, ki so taks prosti. Samo za občutek jih bom nekaj naštel.

Gospod iz Združene levice je omenjal delavce, pa naj povem, da že sedaj delavci v individualnih delovnih sporih, ko tožijo na sklenitev, obstoj ali prenehanje delovnega razmerja, niso zavezani k plačilu takse. Podobno dijaki in študenti, ko vlagajo spore v zvezi s kadrovske študentske stipendijami ter začasnimi ali občasnim opravljanjem dela. Nadalje, če se v sporu za razvezo zakonske zveze ali ugotovitev očetovstva hkrati odloča tudi o zahtevku za varstvo, vzgojo, preživljanje otroka ali zakonca – za ta del je postopek takse prost. Taksa, torej zavezanost za plačilo takse, te zavezanosti tudi ni, kadar gre za postopke o izvršitvi zahtevka za preživljanje otroka ali zakonca, pa tudi, recimo, če se uvede predlog za uvedbo stečajnega postopka ali postopka prisilne poravnave, če tak predlog vložijo dolžnik, k plačilu takse ni zavezan. Nadalje je še kar število nepravdnih postopkov, ki so takse prosti, pa upravni spori o priznanju mednarodne zaščite po zakonu, ki ureja mednarodno zaščito, in če omenim še invalidske organizacije v postopkih v zvezi z izvajanjem namena, za katerega so ustanovljene, in za invalide v postopkih, povezanih z diskriminacijo

zaradi invalidnosti, pa tudi za humanitarne organizacije splošno. Tudi zakon, ki bo v nadaljevanju današnjega dnevnega reda na mizi, to je insolventni zakon – ZFPPIPP, kratko, predvideva oprostitev plačila sodnih taks za pravdni postopek za stečajnega dolžnika, ki uveljavlja odškodninski zahtevek zoper člane posloводства družbe. Nisem naštel vseh postopkov, ki so takse prosti, kot sem rekla, jih nekaj primeroma navajam. Torej, posluš za socialno šibkejše, ogrožene tudi pri sodnih taksah v tej zakonodaji je.

Če sem končala z invalidskimi in humanitarnimi organizacijami in če je v razpravi beseda tekla tudi o nevladnih organizacijah, naj še enkrat poudarim, že sedaj so takse oproščene, niso zavezane k plačilu, invalidske in humanitarne organizacije. Za ostale nevladne organizacije pa se za tak ukrep nismo odločili, ker gre v naboru teh nevladnih organizacij za tako različen spekter in gre za organizacije, ki poleg dejavnosti v javnem interesu opravljajo tudi komercialno. Zato bi bila kar takšna generalna oprostitev plačila sodnih taks vendar po naši oceni nekoliko pretirana. V potrditev tej naši odločitvi pa nekako stoji tudi ustava, po kateri, kot sem tudi že omenila, so invalidi posebej zaščiteni kategorija.

Za konec bi v zvezi s tem tudi rada rekla, nekako ne morem pritrditi stališču, da ministrstva, kar se tiče nevladnih organizacij, med seboj nismo usklajena; torej nekje je posluš, drugje ne. Ko je govora o Zakonu o upravnih taksah in 24. členu, tam res drži, nevladne organizacije so oproščene plačila upravnih taks za določene dokumente in dejanja, vendar ker je govor o upravnih postopkih in upravnih taksah, so to v bistvu dejanja in dokumenti, ki so pomembni za njihov status, za njihov obstoj in to je vendarle nekaj drugega ali ne povsem enako kot pravičanje, ki bi ga takšna organizacija iz takšnega ali drugega razloga želela izvesti in bi bila rada v povezavi s tem v celoti oproščena vseh plačil.

Toliko ... Aha, zaključila pa bi še s tem, na kar je gospa Irgl opozorila, torej ukinitve prvega pravnega nasveta. Tukaj bi pa rada rekla, mi smo ta institut zamenjali z institutom pravnega svetovanja, ki pod enakimi pogoji, torej brez ugotavljanja vsebinske razumnosti zadeve, državljanu nudi, torej pod enakimi pogoji, večji obseg pomoči, večji obseg svetovanja za ista sredstva. Tako ne štejemo, da smo nekaj prikrajšali ali nekaj omejili, ampak pod istimi pogoji nekaj dodali. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Vidim, da je še želja, da bi razpravljali. Prosim za prijavo.

Besedo ima dr. Matej Tašner Vatovec. Izvolite.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala, gospod podpredsednik.

Moram se odzvati na to, kar je državna sekretarka povedala. Seveda, ministrstvo se je na nek način s tem zagovarjanjem in naštevanjem tega, kaj že obstaja, na nek način izmika tistemu, na kar sem skušal opozoriti; skratka na tisto, kar še ne obstaja in bi morali uvesti.

Že veljavna ureditev ima nabor nekih postopkov za izključevanje tistih, ki so na socialnem robu in tako naprej; skratka, da se jih oprosti sodnih taks, seveda odpoved delovnega razmerja in postopki v stečajnih postopkih so ključni, ampak tu poudarjam, kje pa je oprostitve sodnih taks za primere neizplačila plač, regresa, nadur in drugih neizpoljenih obveznosti iz delovnega razmerja. Teh kršitev je iz leta v leto več, na to opozarja tudi Inšpektorat za delo. Leta 2014 je bilo splošno ugotovljenih že skoraj 30 tisoč takšnih kršitev, in največji delež med temi kršitvami je ravno področje plačila za delo in drugih prejemkov iz delovnega razmerja. Skratka, če se postavite v čevlje nekoga, ki dela za minimalno plačo ali pa tudi če dela za nekoliko višjo plačo in seveda mu vse obveznosti, ki jih ima delodajalec do njega, niso plačane v ustreznem času, je to tudi ena od situacij, ki resno ogroža vsakdanje življenje takšnega človeka in ki pomeni neko resno kršitev delovnega razmerja in je to neka stvar, ki bi, mislim da, jo moralo ministrstvo ustrezno nasloviti.

Kar se tiče oprostitve sodnih taks nevladnim organizacijam. Rekli ste, da gre na nek način tudi za nevladne organizacije, ki imajo različen spekter delovnih področij in imajo tudi neke komercialne dejavnosti. Tudi občinska podjetja v določeni meri opravljajo tudi komercialne dejavnosti, pa so oproščena sodnih taks v vseh postopkih. Mi smo pa predlagali, da nevladne organizacije, ki delujejo v javnem interesu – in vemo, da ministrstva podeljujejo te statute pod točno določenimi kriteriji, v postopkih, ki so vezani na izvrševanje njihovega javnega interesa –, bi bili oproščeni sodnih taks. Tako ta argument še vedno ne drži in ga ne morem sprejeti.

Ustava seveda določa, da so invalidi zaščiteni kategorija, ampak naša ustava določa marsikaj. Določa tudi, da mora država skrbeti za varstvo okolja in tudi takšnih nevladnih organizacij imamo precej, ki izvajajo ta javni interes ravno na področju varovanja okolja ali pa ohranjanja okolja in tako naprej, pa takšnih primerov je veliko, tako da tudi tu sklicevanje na ustavo je lahko zelo dvorezen meč, če se sklicujemo samo na en člen, na vse ostale pa pozabimo.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Ksenija Korenjak Kramar.

KSENIJA KORENJAK KRAMAR (PS SMC): Hvala lepa za besedo. Spoštovani kolegi, kolegice, spoštovani minister!

Sama ocenjujem, da je Zakon o sodnih taksah v bistvu pozitiven zakon. Pozitiven zato, ker smo ravno tukaj, če sem slišala prej od mojih predhodnih razpravljavcev, kako je nesocialen in kako nismo upoštevali socialno šibkih, namreč, mislim ravno nasprotno. Kajti predlagani zakon pomeni prijaznejši način vlaganja predlog za oprostitev sodne takse in ne da ne upoštevamo socialnega stanja, da ne upoštevamo socialno šibkih. Mislim, da takšna trditev ni najbolj korektna, ker ne samo da jim olajšujemo način, ampak še vedno obstaja možnost taksne oprostitve. Ta taksna oprostitve je pa ravno namenjena tem, ki so socialno ogroženi ali socialno šibki. Tako ta trditev moje predhodne govornice nikakor ne more držati.

Kar se tega tiče torej podpiramo zakon, prinaša dosti pozitivnih stvari. Prinaša tudi predvsem zelo pozitivno novost to, da se bo po uradni dolžnosti pogledovalo v podatke in tudi to pomeni olajševanje; torej preverjanja postopkov in pa premoženjskega stanja posameznikov, kar je tudi prednost.

Sam NVO, torej dosti je bilo sedaj razprave o nevladnih organizacijah. To vprašanje je v bistvu pomembno, lahko se uredi v zakonu, ki bo o nevladnih organizacijah in bo urejal njihov status in položaj. Še ena stvar, odpira preveč nekih drugih vprašanj tukaj, ki niso vezane samo na javni interes, ampak ravno v to ločnico med dejavnostjo, ki se opravlja v javnem interesu, in vsemi ostalimi dejavnostmi. Zelo težko naredimo to čisto jasno ločnico, pa tudi vemo, kdo in pod kakšnimi pogoji se izdajajo odločbe, da delamo v javnem interesu, da se dejavnost opravi v javnem interesu. Tako mislim, da je na tem segmentu treba malo več poglobljene razprave in poglobljene raziskave, da dejansko dobimo natančne podatke, koliko jih je, kakšne dejavnosti dejansko delajo in da vidimo tudi, kakšen učinek bi potem to v nadaljevanju imelo.

Mislim, da je zakon pozitiven in da ga na vsak način velja podpreti. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima dr. Jasna Murgel.

DR. JASNA MURGEL (PS SMC): Hvala lepa.

Še enkrat kar zadeva ta predlog za podaljšanje roka za ugovor in to navedbo kolega iz Združene levice, da sedaj bomo pa s tem podaljšanjem tega roka za ugovor pomagali delavcem. Oprostite, nikjer ni sporno, ne v Zakonu o pravnem postopku, ne v Zakonu o prekrških, tudi KZ in Zakon o izvršbi in zavarovanju ima rok za ugovor, če gre v ugovor, 8 dni. V bistvu gre za odločanje o enostavnejših zadevah, ki potem, če se hitreje rešujejo, pripomorejo k hitrejšemu odločanju o vsebinskih zadevah. Zato res ne vidim, kaj bi sedaj to podaljšanje tega roka z 8 na 15 dni spremenilo, pripomoglo. Kvečjemu bo pripomoglo k podaljšanju odločanja o teh postopkih, zato mislim, da je ta stvar nepotrebna, da se

podaljšuje, ker gre za odločanje o enostavnejši zadevi in če bo sodišče dovolj hitro odločilo o ugovoru zoper plačilni nalog, torej eventualno tudi reklo, da plačilni nalog ni bil upravičeno izstavljen, bo lahko potem hitreje odločalo o vsebinskih zadevah; torej o tožbi, pritožbi, ugovoru, čemerkoli, kar je tudi namen samega postopka. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Lahko zaključimo z razpravo? Prosim za prijavo Gospa Anja Bah Žibert.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa.

Moje osebno mnenje, in tudi mnenje Slovenske demokratske stranke, da ne vem, če je danes primeren čas glede na stanje v državi – večkrat ponavljamo številke 300 tisoč ljudi na pragu ali pod pragom revščine, številni upokojenci, ki v bistvu potrebujejo dodatno pomoč, da preživijo skozi mesec, ogromno otrok, za katere starši ne vedo, kako bi jih čez mesec praktično pripeljali. Skratka, govorimo tudi o pomembnem vidiku, in to je revščina.

Res ne vem, če je danes morda pravi trenutek, da govorimo o tem, ali je smiselno širiti pravice oziroma širiti število upravičencev do oprostitev sodnih taks v primeru nevladnih organizacij. Menim, da ne. Nevladne organizacije so v večini financirane s strani države, država nekako poskrbi za njihovo delovanje in mislim, da zanje ta problem plačevanja sodnih taks ni tako velik, kot je za nekatere druge državljanke in državljane. Menim, da bi današnja razprava bolj kot kaj drugega sodila v smer, da naredimo korak naprej in da na splošno znižamo zneske sodnih taks. Te so danes enostavno za posameznike prevelike. Nekdo bo rekel, saj to je pač drobiž. Ni res! Posameznik se mora najprej pozanimati, kako čez postopek, kakšne možnosti ima in potem, ko mu morda le kdo pomaga, da vidi, da ima možnost, da na sodišču le pride do svoje pravice, išče tisti znesek, da bo tovrstno pritožbo oziroma te sodne takse poravnal in da se bo postopek začel. Potem, spoštovani, glede na znano dejstvo, da so v Sloveniji naši sodni mlini meljejo, meljejo, meljejo, moke pa ni in ni, ti ljudje leta in leta čakajo potem svojo pravico. Pri tem morajo še hoditi na sodišča v neke oddaljene točke, daleč od svojih domov in včasih enostavno tega ne morejo. In čeprav vedo, da je pravica na njihovi strani, si tega ne morejo privoščiti.

Zdaj mi pa povejte, ali ni to ustavno veliko bolj problematično in tudi s strani zagotavljanja človekovih pravic, tudi enakosti pred zakonom, da imamo državljane in državljanke, naše državljane in državljanke, ki si enostavno sodnih postopkov v tem smislu ne morejo privoščiti. Ne morejo! Veliko jih je, veliko se jih obrača tudi na nas.

Mimogrede bom povedala še primere, koliko energije morajo včasih državljanke in državljani usmeriti samo v to, da sodišče večkrat

obvestijo, da njihovi priimki niso več takšni, kot jih sodišče zapisuje. To večkrat sporočijo bodisi telefonsko bodisi pismeno in potem dobivajo še vedno isti priimek na nek pomemben dokument, ki je morda tudi osebno zelo boleč. Ki je morda osebno zelo boleč zaradi izkušenj. To je zame nedopustno. In plačujejo neke poštno storitve in plačujejo potem ostalim, ki jim pomagajo pri sestavi takšnih dokumentov, saj za nekatere je težko sestaviti nek osnovni dopis. Je težko.

Zato bolj kot kaj drugega bi se danes morali pogovarjati o tem, da se sodne takse splošno v državi znižajo in da država ne fila, oprostite izrazu, res fila proračuna na takšen način, ampak da poskrbimo za to, da bodo tudi postopki na sodišču krajši, ko gre za gospodarske zadeve, ko gre za gospodarske spore, in da bomo na ta način tudi privlačnejši za tuje vlagatelje, tuji vlagatelji pa bodo prinesli v državo večjo ekonomsko moč in s tem zagotovo tudi boljšo sliko za vse in bomo lahko tem državljanom pomagali tudi z novimi delovnimi mesti in tudi s tem, da ne bo več denar tisti, ki bo odločal o tem, ali se bo nekdo lahko pritožil oziroma začel s postopkom ali ne. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima dr. Matej Tašner Vatovec.

Izvolite.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Čisto kratek odziv.

Kolegica Korenjak Kramar je rekla, da bi bilo treba še bolj se informirati glede NVO, koliko jih je, kakšno dejavnost sploh opravljajo in tako naprej. Rad bi samo poudaril: točni sezname, dopolnjeni, jih imajo ministrstva, ki so tista, ki podeljujejo statuse. Te statuse podelijo na podlagi kriterijev, ki jih imajo in seveda tudi vsebin, ki jih te nevladne organizacije morajo izvajati. Tako mislim, da so to vse informacije, ki so potrebne, ampak saj to je pač zdaj že druga razprava. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Potem zaključujem razpravo.

O amandmaju bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali v torek, 29. 3., v okviru glasovanj. S tem prekinjam 6. točko dnevnega reda.

Prehajamo na **7. TOČKO DNEVNEGA, to je na DRUGO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O FINANČNEM POSLOVANJU, POSTOPKIH ZARADI INSOLVENTNOSTI IN PRISILNEM PRENEHANJU V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA.**

Predlog zakona je v obravnavo predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade mag.

Goranu Klemenčiču, ministru za pravosodje. Izvolite.

MAG. GORAN KLEMENČIČ: Spoštovani podpredsednik Državnega zbora, spoštovani in cenjeni poslanke in poslanci!

Vlada pred vas prinaša novelo Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju. Po domače povedano insolventno zakonodajo, ZFPPIPP. Gre za zahteven in dokaj kompleksen zakonski predpis, ki je zaradi gospodarske krize v zadnjih letih bil predmet več vprašanj, pobud, sprememb tudi in, žal, vsakodnevne uporabe. Njegovo izvajanje, izvajanje tega zakona, spremlja posebna medinstitucionalna komisija, ki jo vodi Ministrstvo za pravosodje in vključuje deležnike tako iz različnih finančnih institucij, državnih ustanov, gospodarstva, delodajalcev in delojemalcev. Njegovo izvajanje pa natančno spremlja tudi Evropska komisija, ki ji moramo o izvajanju tega zakona redno poročati. Kljub določenim pomanjkljivostim tega zakona, ki so se izkazale v praksi, je zaključek stroke tako v Sloveniji kot v Bruslju, da zakona v celoti ne smemo prehitro spreminjati, zato ker se mora uveljaviti sodna praksa.

Vendarle, pred vas prihajamo z dvema pomembnima spremembama, in sicer v dveh sklopih; povsem prenavljamo postopek osebnega stečaja in opustitev odpusta obveznosti in dopolnjujemo ureditev prestrukturiranja manjših družb. Oba sklopa sta bila predmet strokovne razprave na široki medinstitucionalni in implementacijski skupini, ki je bila vzpostavljena za spremljanje in izvajanje te insolventne zakonodaje.

Glede osebnih stečajev zelo na kratko. Osebnih stečaji, ta institut, kot je bil zadnjič prenovljen leta 2008, se od takrat naprej ni bistveno spreminjal, zato ker je bil poudarek na stečajih gospodarskih družb. V lanskem letu in v zadnjem času je bila tako stroka kot javnost soočena z več primeri, ki so kazali na to, da se institut osebnega stečaja vse bolj odmika od tistega cilja, ki mu je bil namenjen, in to je odpust obveznosti za poštene in resne dolžnike; dati ljudem drugo možnost. Najbolj na kratko povedano, v sistem, kjer vse več takih ali drugačnih, bom grob, špekulantov, pripadnikov gospodarske in še kakšne druge elite, ta institut osebnega stečaja uporablja, zato da se zaščitijo pred rubežniki. Zato se je v svojem namenu sprevrgel, zakon ni vseboval dovolj kavtel in tudi drugačna sodna praksa teh kavtel ni mogla zagotoviti, ker za to ni bilo zakonske podlage. Kot rečeno, zato predlog zakona prioriteten in dokaj obširno spreminja institut osebnega stečaja, in sicer v dveh elementih. Najprej omejitve možnosti zlorab instituta odpusta obveznosti, k čemer se bom vrnil nekoliko kasneje, in drugič socialna nota zakona, kjer dopušča skrajšanje preizkusnega obdobja za najbolj socialno ogrožene kategorije dolžnikov, kot so upokojenci, invalidi, roditelji samohranilci

in drugi dolžniki, ki prejemajo le minimalne prispevke. Namesto pet let, recimo, lahko sodišče v takih primerih zmanjša preizkusno dobo tudi do šest mesecev. Prenovljena ureditev bo upnikom in upravitelju nudila več možnosti in učinkovitejše varstvo proti morebitnim zlorabam instituta odpusta obveznosti.

Vrsta kavtel, ki jih zakon prinaša, vsebuje podaljšane roke za vložitev ugovora proti odpustu obveznosti; pomembno, podaljšuje se obdobje izpodbijanja pravnih dejanj stečajnega dolžnika s 3 na 5 let; razširja se nabor pravnih poslov in dejanj, ki jih je mogoče izpodbijati v tem daljšem obdobju, tudi na posle s pravnimi osebami, ki so povezane s stečajnim dolžnikom ali ožje povezanimi fizičnimi osebami stečajnega dolžnika. Povedano zelo preprosto, v Sloveniji se je v vse preveč primerih vzpostavila praksa, kjer ljudje zaprosijo oziroma vložijo zahtevo za osebni stečaj, pri čemer so še pred potekom oziroma po poteku preizkusne ali izpodbijne dobe prenašali svoje premoženje na družinske člane, povezane osebe in tako naprej. Temu ta zakon vsaj poskuša narediti konec.

Zadnja zadeva je prestrukturiranje manjših družb. Zaradi omejitve časa se bom glede tega vklopil v razpravi.

Na koncu bi rad še dodal, glede na to, da so bili k predlogu zakona vloženi amandmaji le k štirim členom, naj še povem, da bo Vlada v primeru, da bodo sprejeti amandmaji le k trem členom, v skladu s 138. členom predlagala, da Državni zbor na tej seji opravi tudi tretjo obravnavo predloga zakona. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za pravosodje kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku gospodu Matjažu Nemcu.

MATJAŽ NEMEC (PS SD): Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovani minister!

Odbor za pravosodje je na 19. seji, in sicer 14. 3. 2016, kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada in je objavljen v Poročevalcu Državnega zbora 5. 2. 2016.

Odbor je bil predhodno seznanjen z mnenjem Zakonodajno-pravne službe, mnenjem Komisije Državnega sveta za državno ureditev, mnenjem Sodnega sveta, opredelitvijo ministrstva in mnenjem Zakonodajno-pravne službe, dopisom gospoda Danijela Omerzuja, dopisom Obrtno-podjetniške zbornice in dopisom Gospodarske zbornice Slovenije.

Ker je minister že podal mnenje, bom sam podal mnenja nekaterih drugih institucij, in sicer začeniši z Zakonodajno-pravno službo, ki je v predstavitvi pisnega pravnega mnenja ponovila predvsem nomotehnične pripombe na

5., 8. in 15. člen, pri 17. členu je izpostavila vprašanje, ali je res primerno, da se pri posredovanju podatkov, ki so jih upravljavci zbirk dolžni posredovati upraviteljem, enači fizične in pravne osebe. Glede 22. člena je poudarila, da je treba osmi odstavek oziroma nov osmi odstavek, ki krajša preizkusno obdobje na najmanj 6 mesecev, dodatno utemeljiti.

Državni svetnik, gospod Tomaž Horvat, je poudaril, da Komisija Državnega sveta za državno ureditev predlog zakona podpira, predvsem pa pozdravlja prenovljene določbe ureditve postopka osebnega stečaja. Obenem je opozoril, da je predlog zakona v prehodnih in končnih določbah predvideval uporabo 411. člena ZFPPIPP tudi za razveljavitev odpusta obveznosti, o katerem je sodišče odločilo pred uveljavitvijo tega predloga zakona, če od pravnomožnosti sklepa o odpustu obveznosti do uveljavitve predlagane zakonske ureditve še nista pretekli dve leti, kar vzbuja dvom, da gre za retroaktivni poseg pravnih norm.

Predstavnica Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije gospa Sabina Rupert je dejala, da zbornica podpira odpravo anomalij, ki se pojavljajo v stečaju, vendar se ji zdi problematična določba 8. člena predloga zakona, ki določa, da poenostavljena prisilna poravnava ne učinkuje na terjatve za plačilo prispevkov in davkov. Predstavnica Gospodarske zbornice Slovenije gospod Igor Knez je dejal, da se v celoti pridružuje mnenju Obrtno-podjetniške zbornice, davki v nobenem primeru ne smejo biti prednostne terjatve.

Gospod Boštjan Udovič, in sicer predstavnik Zbornice za poslovanje z nepremičninami, je opozoril, da predlog zakona ne vsebuje rešitev, ki bi ustrezno odpravile vse ugotovitve revizijskega poročila sodišča iz leta 2014, da Ministrstvo za pravosodje ne izvaja ustreznega strokovnega nadzora, zato ministrstvo poziva, da vprašanje ustrezno uredi pri naslednjem noveliranju tega zakona.

Pomembno je poudariti mnenje predstavnice Ministrstva za finance, in sicer državne sekretarke mag. Mateje Vraničar Erman, ki je dejala, da poskuša predlog zakona primerno onemogočiti zlorabe instituta poenostavljene prisilne poravnave, kar pa ne pomeni, da se davčne terjatve države postavljajo v privilegiran položaj v primerjavi s terjatvami drugih upnikov. Po letu in pol izvajanja postopkov poenostavljanja prisilne poravnave opažajo, da se ta institut zlorablja za namene neupravičenega odpisa dolga iz naslova neplačanih prispevkov in davkov. Pojasnila je, da je večina davčnega dolga v postopkih poenostavljene prisilne poravnave davek odmerjen v inšpekcijskih postopkih 8. člena predloga zakona, ki je bil skupaj s predlaganim amandmajem koalicije oblikovan zgolj v izogib zlorabam v postopkih poenostavljene prisilne poravnave, čemur so priča v praksi. Povprečen odpis davčne obveznosti v postopkih poenostavljene

poravnave po podatkih Finančne uprave Republike Slovenije je bil tako skoraj 78 %, doseže pa lahko tudi do 90 % in več.

Odbor se je seznanil tudi s pisnim mnenjem sodnega sveta, ki pa k predlogu zakona ni imel pripomb.

Naj omenim še čisto na kratko, v razpravi so člani odbora iz vrst opozicije najprej opozorili, da iz ocene stanja predlogov predvsem pa iz predstavljenih statističnih podatkov glede na začetek postopkov prevetivnega prestrukturiranja izhaja, da širjenje tega instituta še na segment majhnih podjetij ni smisel.

V nadaljevanju je odbor sprejel amandmaje poslanskih skupin SMC, Desus in SD k več členu. Odbor je v skladu z 28. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o vseh členih predloga skupaj. Glede na sprejete amandmaje je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika zbora pripravljeno besedilo dopoljenega predloga, v katerega so vključeni sprejeti amandmaji, dopolnjen predlog zakona je sestavni del tega poročila. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Gospod Matjaž Nemeč bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov. Izvolite.

MATJAŽ NEMEC (PS SD): Hvala podpredsednik. Spoštovane in spoštovani!

Zakon o finančnem poslovanju v postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju, na kratko ga poimenujemo tudi stečajni zakon, že vse od začetka njegove uporabe v praksi povzroča mnogo težav, v parlamentarnih klopeh pa veliko vročih razprav. Razlog je v zahtevni in nepregledni zakonski materiji. Ne glede na vse te predhodne razprave, ki so se odvijale ob spremembah in dopolnitvah stečajne zakonodaje ter drugih sej, ki so bile sklicane na temo stečajev, še vedno ugotavljamo, da so postopki, povezani s prestrukturiranjem in stečajni podjetij, ki so zašli v težave, še vedno dolgotrajni in tudi neučinkoviti oziroma manj uspešni, kot so naša pričakovanja, zaradi tega pa izgubljam vsi, delavci, posamezniki in družba kot celota. Izgubljajo se delovna mesta za celotno delovno aktivno populacijo, ker ni podjetij, ki bi v preteklosti razmišljali na prihodnost in razvoj njih. Nezadovoljstvo ob dolgotrajnih postopkih, povezanih s stečajem, prisilkami in drugimi postopki je zaznati na vseh straneh.

Z namenom zagotavljanja učinkovitosti reformne zakonodaje je bila ustanovljena implementacijska skupina z vrsto nalog, navedel bom le nekatere: spremljanje izvajanja zakonodaje, identificiranje problemov, še posebej zlorab, ter oblikovanje predlogov in rešitev, kateri bodo pripomogle k izboljšanju izvajanja zakona v praksi, kot tudi pripravi

predloga, s katerimi se poseže v zakonodajo z namenom odpraviti zaznane sistemske težave. Že rešitve, ki so zapisane v obravnavani noveli predloga zakona, so osredotočene na dopolnitev ureditve prestrukturiranja majhnih družb in na ureditev postopka osebnega stečaja. S ciljem bolj uravnotežene ureditve postopkov prestrukturiranja majhnih družb, ki po eni strani majhnim družbam omogočajo dodatne postopke in ukrepe za prestrukturiranje, po drugi strani pa zaradi učinkovitejšega varstva pravic upnikov omeji postopek poenostavljanja prisilne poravnave samo na mikro družbe. Pri osebnih stečajih je osnovo vodilo omejevanje možnosti zlorab instituta odpusta obveznosti in omogočiti skrajšanje preizkusnega obdobja za najbolj socialno ogrožene kategorije dolžnikov, kot so upokojenci, invalidi, za roditelje samohranilce in druge dolžnike, ki prejemajo le minimalne prihodke.

Socialni demokrati pri predlogu zakona ne bomo nasprotovali tudi z željo, da so predlagane in sprejete rešitve prave in da bodo v praksi prijele. Socialni demokrati se zavedamo, da je treba zagotoviti pogoje, ki bodo omogočili hitro in učinkovito prestrukturiranje podjetij in hitreje zaključevanje stečajnih postopkov. Verjamemo pa, da bomo le z zakonskimi spremembami preprečevali zlorabe, ki se dogajajo ne le na temu področju, ampak predvsem na področju osebnega stečaja, ampak v vseh postopkih, kjer se posameznik počuti in začuti, da lahko z nekim zavrženim dejanjem obide zakon in na ta način pridobi materialno korist na račun prizadetih.

Že kdaj ob podobnih razpravah smo opozorili, da je treba vzpostaviti kulturo delovanja menedžmenta pri vodenju podjetij. Spomnimo se, da imamo tudi primere dobre prakse, kako podjetja z dna spraviti na višjo raven poslovanja in k večji prepoznavnosti. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Luka Mesec bo prestavil stališče Poslanske skupine Združena levica. Izvolite.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo in lep pozdrav!

Zakon, ki ga obravnavamo, je najverjetneje eden izmed najkompleksnejših in najbolj nepreglednih zakonov, kar jih v tej državi imamo. Napisan je tako, da se ga niti ne da normalno brati, strokovnjaki mu po navadi rečejo kar minsko polje, zaradi prepogostih napotitvenih določb pa sprehajanje po njem primerjajo z orientacijskim tekom. Takšen zakon seveda ne more služiti svojemu namenu, ampak služi samo svetovalnim podjetjem, ki si zaradi njegove kompleksnosti, nerazumljivosti poljni denarnice z dragimi svetovalnimi pogodbami.

Drago svetovanje pa si seveda lahko v prvi vrsti privoščijo lastniki podjetij, medtem ko tisti, ki bi jih moral ta zakon ščititi, se pravi,

najšibkejši, zaposleni v podjetjih si pa tega ne morejo privoščiti in so zato diskriminirani skoz ta zakon kar dvakratno. Prvič so diskriminirani zaradi tega, ker zakon ščiti banke, državo in lastnike pri poplačilih terjatev, in drugič, delavci so diskriminirani zato, ker si ne morejo v nasprotju z bankami, državo in lastniki privoščiti dragih svetovanj pri uveljavljanju svoje pravice.

Posledica takšne ureditve so naslovi, ki jih lahko dnevno beremo v časopisih. Recimo, Delavci uspešni v tožbah, a denarja ni, Podjetje v težavah, delavci brez plač, 348 delavcev ponovno ostalo brez plač, Delavci v 4 mesecih dobili le 300 evrov in tako naprej. To je realna slika učinkovitosti te zakonodaje, ki jo imamo pred seboj. Na žalost z novelo, ki ste jo pripravili, situacija za najšibkejše ne bo prav nič boljša.

Da je insolventna zakonodaja krivična, opozarja vsako leto v svojih rednih poročilih tudi Varuh človekovih pravic. Na problematiko je opozoril letos in opozorili smo nanjo tudi v Združeni levici, a do dejanske realizacije priporočil nikakor ne pride.

V Združeni levici smo zato k tokratnem odprtju zakona predlagali amandma, s katerim bi vsaj deloma odpravili eno veliko krivico, in sicer gremo v smer, da delavcem, torej upnikom, ki so edini, ki imajo terjatve omejene glede na čas nastanka ali na višino terjatve, to spreminjamo. V okviru prednostnih terjatev se zdaj štejejo le neizplačane plače za obdobje treh mesecev pred začetkom stečaja, z našim amandmajem pa bi se štele vse neizplačane plače, vse neizplačane odpravnine in vsi neplačani prispevki. Se pravi, ne bi bili več omejeni na te tri mesece, zadnje tri mesece pred stečajem, ampak bi v prednostno poplačilo za zaposlene uvrstili vse neizplačane plače, vse odpravnine in vse neplačane prispevke.

Vlada in koalicija sta na odboru na žalost zgolj delno pristali na to rešitev, in sicer samo na tisti del, ki vpliva direktno na prihodek države, ne pa na prihodek delavcev, torej na neplačane prispevke, medtem ko bi ostalo pustili nespremenjeno. Slišali smo celo da tega ni vredno spreminjati, ker naj bi bili delavci sami odgovorni za tečaje oziroma za prepozne stečaje in zato sami odgovorni za neizplačane plače. Takšna stališča so z našega vidika popolnoma nesprejemljiva in vredna obsojanja, zato pri svojem amandmaju vztrajamo in smo ga vložili tudi danes za sejo. Skratka, v razpravi o amandmajih bomo predlagali, da se v prednostno poplačilo delavcev uvrsti vse neizplačane plače, vse neizplačane odpravnine in vse prispevke in ne pristajamo na kompromis, na gnil kompromis, ki ga ponuja koalicija, to pa je, da bi se uvrstili samo neizplačani prispevki, medtem ko bi vse ostalo omejeno na tri mesece. Če gremo po tej analogiji, potem pa enostavno še za banke, državo in lastnike oziroma recimo za banke, napravimo omejitve, da dobijo samo tretjino neizplačnih, nepovrnjenih kreditov, povrnjenih, če podjetje gre v stečaj.

Skratka, to je z naše strani to, svojo podporo vežemo na amandma. Če bo pa v zakon še naprej vsebovana ta dvakratna neenaka obravnava delavcev, pa v Združenju levici zakona nikakor ne moremo podpreti.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Iva Dimic bo predstavila stališče Poslanske skupine Nove Slovenije - krščanskih demokratov. Izvolite.

IVA DIMIC (PS NSI): Spoštovani predsedujoči, spoštovani minister, državna sekretarka, kolegice in kolegi!

Nobenega dvoma ni, da so steber razvoja gospodarskih dejavnosti v Sloveniji ravno mala in srednja podjetja. V Novi Sloveniji smo že ob sprejemanju novele Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju konec leta 2013 nasprotovali rešitvi, ki je postopke preventivnega prestrukturiranja predvidevala le za velike in srednje družbe. Dejstvo namreč je, da ni bilo nobenega racionalnega razloga, da je bila doslej ta vrsta postopka omejena zgolj na sistemsko pomembne družbe, torej na srednje in velike gospodarske družbe. Omejitev kroga subjektov za poenostavljeno prisilno poravnavo le na mikro družbe je smiselna, vendar obenem poraja dvom, ker novela določa, da poenostavljena prisilna poravnava ne učinkuje na terjatev za plačilo davkov in prispevkov, ki jih določa zakon, ki ureja davčni postopek. To pomeni, da je država kot upnik v privilegiranem položaju v primerjavi z drugimi, lahko rečem tudi navadnimi upniki, in je v tem primeru vprašljivo njihovo pravno varstvo. Kljub temu da gre pri tem največkrat za davek, odmerjen v inšpekcijskih postopkih, to ni razlog, da bo država v postopku poenostavljene prisilne poravnave prednostno poplačana pred ostalimi upniki. Da je bil institut osebnega stečaja v zadnjih letih velikokrat zlorabljen s strani stečajnih dolžnikov, drži. Veliko je bilo vprijočih primerov, ki se državljanom zdijo povsem neupravičeni in nevedni tega instituta. Vse dodatne varovalke, vključno z odpustom obveznosti stečajnega dolžnika, ki zdaj v določenih primerih odpusta ne dovoljuje, vendarle prinašajo izboljšave oziroma pravičnejšo ureditev osebnega stečaja. Omejitev odpusta obveznosti stečajnega dolžnika bi morali ostreje določiti že ob uveljavitvi tega instituta leta 2007, saj je nesprejemljivo, da je bil odpust dovoljen tudi v primerih, ko je bil stečajni dolžnik pravnomočno obsojen za kaznivo dejanje zoper premoženje in gospodarstvo. S takšnimi anomalijami sicer dober namen postopka osebnega stečaja ne doseže svojega cilja.

V Novi Sloveniji bomo predlog novele Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju podprli. Ampak ne glede na našo podporo pa menimo,

da je treba ob tem vzpostaviti tudi vprašanje kreditiranja malih in srednjih podjetij, ki je še vedno nezadostno. Tudi to dejstvo pripomore k premajhni rasti teh družb, ki bi z ugodnim kreditiranjem zagotovo pomenila dodatno vrednost skupni gospodarski rasti. S tem bi prispevali tudi k zmanjšanju števila vseh postopkov, ki jih predvideva Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Bojan Dobovšek bo predstavil stališče Poslanske skupine nepovezanih poslancev. Izvolite.

DR. BOJAN DOBOVŠEK (PS NP): Spoštovani vsi, ki spremljate to sejo!

V tranziciji, ki smo ji bili priča, tako gospodarski kot politični, je šlo gospodarstvo svojo pot in s tem smo dobili tudi seveda stečaje in postopke insolventnosti. Na to nismo bili pripravljeni, še posebej ne zakonodaja, ki je bolj sledila posameznim primerom, kot pa da bi se sistemsko lotili problema. Gre za to, da poslovodstvo bi moralo skrbeti, da so podjetja solventna in če prihaja do insolventnosti, že prej poskrbijo za to, da uvedejo postopke prisilne poravnave ali pa, da gredo v stečaj in so v bistvo poslovodstvo in njihova dejanja, oni so odgovorni, po vzoru nemške zakonodaje bi morali odgovarjati. Pač temu nismo sledili.

Še enkrat bom opozoril na tiste glavne očitke, ki smo jih že predstavili na odboru, in sicer kaj pri tem zakonu, ki je predlagan, še ni urejeno in kaj bi bilo lahko bolje urejeno. Gre za to, da če je namen zakona ureditev zlorab pri osebnih stečajih, smo pričakovali malo več podatkov, kakšne so bile te zlorabe, kdo je bil kriv za te zlorabe in kako jih lahko preprečimo. Gre za to, da odpust se da že sedaj regulirati in kadar je oseba obsojena ali pa je še vedno v utajevanju davkov, takšen odpust ni možen. Je pa problem to, kar je v Sloveniji, da institucije ne delujejo med seboj in je to delo tudi drugih institucij kot so Furs in ostale.

Če je namen zakona ureditev osebnega stečaja, potem je kar dobršen del zakona namenjen prisilni poravnavi za majhna podjetja. Tukaj gremo zopet v napačno smer, in sicer če so ta podjetja bila sedaj – poenostavljeno – v prisilni poravnavi in če je ta dobro delovala, ne vem, zakaj to spreminjamo, če pa so bile zlorabe, pa jih izpostavimo in vidimo, kdo je za to pristojen. Gre za to, da s tem, ko takšne vrste prisilna poravnava postaja enaka kot za velika podjetja, pomeni, da bodo postopki dražji, saj moramo od mase oddvojiti sredstva za stečajne upravitelje, revizorje, odvetnike, finančne svetovalce in ostale. Tretji problem, ki sta ga izpostavili tudi Obrtno-podjetniška zbornica in Gospodarska zbornica – gre za preizkus terjatev. Stečajni upravitelji naj ne bi delali preizkusa terjatev, ker zato po

navadi zmanjka denarja v masi, vendar je ta preizkus terjatev še kako pomemben za upnike, kajti to je izvršilni naslov v drugih postopkih. Brez tega ne bodo dobili povračila davka, postopki se bodo vlekli in iz mase v večini primerov ne bodo dobili nič.

Če povzamem, vidimo, da gredo ukrepi bolj v smer tega, da bodo delovali na majhne dolžnike, da bodo postopki daljši, kar je bilo v uvodu sicer obrazloženo. Gre za izpodbojnost čakati na odredbe drugih sodišč ali pa drugih postopkov, širitev pritožb in podobno. Dražji bodo postopki zaradi črpanja iz mase za odvetnike, finančne svetovalce in ostale in pa to, na kar je opozorila Zakonodajno-pravna služba, neuskkljenost zakona samega s seboj in pa tudi z drugimi zakoni. Gre za to, da če zlorabe so, po zakonu je pristojno Ministrstvo za pravosodje, menim, da bi ministrstvo bolj ažurno moralo spremljati upravitelje, vršiti nadzor, podeljevati in skrbeti pri podeljevanju licenc; še več, spremembe, ki so predlagane, gredo v to smer, da bodo sodniki pri velikih in srednjih podjetjih zopet sami izbirali, ne bodo pa izbirali stečajnih upraviteljev naključno, kot ga to računalniški program, ki je sedaj že v obtoku.

Zaradi vsega navedenega predlaganih sprememb v Poslanski skupini nepovezanih poslancev ne bomo podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Jasna Murgel bo predstavila stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra.

DR. JASNA MURGEL (PS SMC): Hvala lepa za besedo. Lep pozdrav ministru, državni sekretarki, kolegicam in kolegom!

ZFPPIPP, na kratko imenovan insolventni zakon, njegovo spremembo bo Poslanska skupina Stranke modernega centra podprla, in sicer iz poglobljenega razloga, ki je v tem, da je dejansko bila potrebna sprememba tega zakona na področju ureditve osebnega stečaja.

Osebni stečaj je bil leta 2008 uveden s tem zakonom in so se ga dolžniki množično začeli posluževati in zdaj že imamo tudi dovoljene odpuste obveznosti s spremembo zakona, ki je uzakonila rešitev, da se takrat, ko se začne postopek osebnega stečaja, tudi dodeli brezplačna pravna pomoč za kritje začetnih stroškov stečaja, torej za stroške upravitelja, se je število osebnih stečajev še posebej povečalo. Problem pa je, da v samem zakonu obstajajo sistemske možnosti za zlorabo, da gre za pomanjkljivo ureditev, ki jo je treba nadgraditi. To sem tudi sama imela možnost spoznati v postopkih osebnega stečaja, ki sem jih tudi sama vodila. Ne gre samo za velike zgodbe, ne vem, enega tajkuna, ki je zdaj v osebnem stečaju, ampak dejansko za osebe, navadne dolžnike, če jih tako poimenujem, ki imajo možnost sedaj, da zlorabijo. Seveda tega ne počnejo vsi, ampak možnosti so. Zato je zelo dobrodošla sprememba tega zakonika, in sicer

na področju obveznosti dolžnika, da obvešča upravitelja o spremembi svojih kontaktnih podatkov. Pomembno je tudi, da se vzpostavlja splošna določba, ki pomeni oviro za odpust obveznosti, ker so pri tem obstoju razloga za odpust obveznosti oziroma ovir dolžniki še posebej iznajdljivi. Pomembno je tudi, da se podaljša rok za ugovor zoper sklep o odpustu obveznosti, zdaj je do konca samega postopka, tako da lahko upravitelj, ko tekom preizkusnega obdobja ugotovi, da dolžnik zlorablja svoje obveznosti, da pogoji za odpust obveznosti niso več podani, lahko upravitelj vloži ta ugovor in se obveznost dolžniku ne odpusti. Kajti, osnovni namen v večini postopkov je odpust obveznosti.

Ker obstajajo številne druge dopolnitve zakona, ki bodo pripomogle k temu, da se bo institut osebnega stečaja manj zlorabljal v bodočnosti in da bo dosegel tisti svoj osnovni namen instituta osebnega stečaja, in to je odpustitev obveznosti dolžnikom, ki jih dejansko in zares brez zlorabljanja niso mogli poravnati, ne morejo poravnati do konca življenja nekateri, in da se omogoči tem dolžnikom nov začetek. Kajti upniki, tudi če bi do smrti vodili izvršbo proti tem dolžnikom, ne bi dosegli poplačila zaradi objektivnih razlogov, ker pač dolžnik ne more poravnati teh obveznosti. Tukaj je tudi zelo pomemben instrument socialni instrument stečajnega zakona, ki omogoča tudi delavcem, torej vsem tistim, ki so zabredli globoko v insolventnost, da se teh obveznosti v določenem obdobju znebijo. Sedaj bo tudi možno krajše preizkusno obdobje do 6 mesecev.

Skratka, pomembno je ta institut nadgraditi, ga izboljšati in ker se tudi s tem zakonom to tudi ureja, zato Poslanska skupina Stranke modernega centra spremembo podpira. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Anja Bah Žibert bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Izvolite.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Spoštovani vsi prisotni!

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju, ki ga je pripravila Vlada in ga podpirajo koalicijske stranke, ni pravzaprav samo neposrečen vladni manever. Gre za bistveno več; gre za to, da je ta predlog sporen z več vidikov. Na spornost predlaganih sprememb nismo opozorili samo v Slovenski demokratski stranki in drugih opozicijskih strankah, temveč je nanj opozorila tudi zainteresirana strokovna javnost, velja izpostaviti predvsem Obrtno-podjetniško in Gospodarsko zbornico.

Na problematičnost predlaganih rešitev je opozorila tudi Zakonodajno-pravna služba, ki je svojem mnenju zapisala, da so posamezne

določbe ustavno sporne tako z vidika retroaktivnosti, načela sorazmernosti in zahteve po pravni varnosti. Po informacijah, ki smo jih slišali, naj bi podobno stališče imeli tudi v Službi Vlade za zakonodajo. Ne nazadnje je predlagani zakon sprememb in dopolnitev problematičen tudi z vidika transparentnosti, saj so bili zaradi sklica nujne seje Odbora za pravosodje roki zelo skrajšani. Opozorilo je prišlo tako iz Zakonodajno-pravne službe kot tudi iz Obrtno-podjetniške zbornice, kjer praktično niso imeli možnosti, da se strokovno opredelijo o zelo pomembnih amandmajih, ki so bili vloženi tik pred zdajci.

Ne nazadnje je to na nek način prav ironično, glede na to, da je predlagatelj zakona minister Klemenčič, ki je v času opravljanja funkcije predsednika KPK, seveda je bila takrat neka druga vlada, rad izpostavljaj pomen transparentnosti pri sprejemanju zakonodaje. Tudi po teh spremembah, ampak to, žal, bo ostalo dejstvo, da slovenska insolventna zakonodaja ne bo slovela po učinkovitosti in še, da bo pri tem bolj pravična. Dejstvo je, da se bo še vedno omogočalo lastnikom in upravi družbe dolžnice po več mesecev in celo let, da prikrivajo insolventnost družbe in na ta način družbo še bolj izčrpavajo.

Med problematične predloge sprememb tega zakona sodi tudi določba, da bodo terjatve države absolutno privilegirane terjatve v odnosu do vseh ostalih upnikov. Kot da ostali upniki, na primer podjetja, ne potrebujejo plačil svojih terjatev, tudi ti upniki namreč plačujejo davke tej državi, imajo svoje zaposlene, za katere morajo plačevati vse ustrezne prispevke, izplačati plačo in ne nazadnje morajo poravnati tudi svoje obveznosti do dobaviteljev. In tukaj je ta začaran krog, kajti z gledišča so zelo zgovorni podatki, da je število likvidacijskih postopkov zadnje leto naraščalo hitreje kot število registriranih podjetij. To je problem. Leta 2014 je bilo tisoč 300 postopkov zaradi insolventnosti, na primer v času prve Janševe vlade okoli 330. Tukaj govorimo o manjših podjetjih, in to o podjetjih, ki bi morala, v bistvu, kar se tiče strategije Slovenije, največ pozornosti usmerjati v to, da ne propadajo, kajti zadeve gredo potem samo dalje na spodnje nivoje.

Minister je na pristojnem odboru tudi priznal, da so zaradi predlaganih sprememb nekako lahko prihaja tudi do dodatne obremenitve sodstva. Že zaradi tega nas lahko vse skupaj boli glava, saj Slovenija že zdaj slovi po nedopustno dolgih sodnih postopkih, da ne izpostavljam t. i. gospodarske spore. Skratka, gre za predlog poln nekkih nasprotij, nedorečenosti in z dejstvom precejšnjega priokusa, da insolventno zakonodajo pripravljajo tisti v ministrstvih, ki na drugi strani svetujejo tistim, ki se v teh postopkih znajdejo.

V SDS smo kljub dosedanjim negativnim izkušnjam s to koalicijo, ko gre za podporo amandmajem, tudi za danes vložili amandma, ki sledi pripombam zainteresirane javnosti. Če

koalicija že noče slišati in upoštevati naših predlogov, potem naj upošteva svoje koalicijske zapise in upošteva strokovno zainteresirano javnost, kot je to obljubljala ob začetku mandata. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Uroš Prikl bo predstavil stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije. Izvolite.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa, spoštovani podpredsednik. Minister, kolegice in kolegi!

Dovolite, da vam na kratko predstavim stališče Poslanske skupine Desus do Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju.

Ponovno se pogovarjamo o navedenem zakonu. Naj poudarim, da niti približno ne gre za trivialni zakon, ampak za zelo občutljiv zakon oziroma predpis, ki se je tudi zaradi gospodarske krize v zadnjem času pogosto spreminjal, nazadnje leta 2014. Da imamo v Sloveniji težave pri izvajanju insolventne zakonodaje, je pokazala praksa, pa tudi razprava na matičnem delovnem telesu, zato je še toliko bolj pomembno, da se vseskozi spremljajo učinki zakona. Prav na podlagi spremljanja učinkov je danes pred nami predlog zakona, v pripravo katerega je bilo vložene, sem prepričan, veliko truda, energije, volje ter medresorskega usklajevanja tako s strani različnih ministrstev kot Banke Slovenije, Fursa, sodstva, ne nazadnje pa tudi predstavnikov gospodarstva in vseh drugih deležnikov.

Na podlagi navedenega v Desusu podpiramo ministrov pristop k pripravi sprememb zakona, saj gre za spremembe in dopolnitve, ki sledijo odpravi določenih težav, ki so že zaznane in jih je treba na vsak način, in to čim hitreje, odpraviti. V naši poslanski skupini smo mnenja, da gre za zakon, katerega izvajanje v praksi bo šele pokazalo, ali so potrebne še dodatne spremembe oziroma ali so te spremembe, ki jih zdaj implementiramo, zadosti dobre, želimo si seveda slednjega.

Večina vsebinskih sprememb ureja dodatno preprečitev možnosti zlorab osebnega stečaja na področju, ki zdaj ni ustrezno urejeno. Zaradi učinkovitejšega varstva upnikov se postopek poenostavljene prisilne poravnave omejuje samo na manjše, če hočete, mikro družbe.

Pa še nekaj besed o institutu osebnega stečaja. Ta je bil uveden leta 2008 in se od takrat do danes bistveno ni spreminjal, praksa pa je pokazala, da prihaja do vrste zlorab, ki jih je treba preprečiti. Zato smo v poslanski skupini prepričani, da so te spremembe dobrodošle in nujno potrebne. Da število osebnih stečajev zaradi različnih razlogov vsako leto narašča,

povedo naslednje številke. V lanskem letu je zahtevo za osebni stečaj vložilo največ fizičnih oseb, odkar ta možnost obstaja. V letih 2011, 2012 in 2013 se je število zahtev za osebni stečaj gibalo okoli številke tisoč, nato pa se je leta 2014, čeprav se takrat ni začela ne finančna ne gospodarska kriza, povečalo celo na številko preko 4 tisoč primerov, lani pa jih je bilo še za nekaj primerov več. Medijsko najbolj odzivni primeri so seveda tisti, ki se nanašajo na propadle gradbene barone in druge tajkune, pri katerih je vsem jasno, da izkoriščajo institut osebnega stečaja. Ti tako imenovani tajkuni imajo osebni stečaj za procesni manevar, da z njim zavlačujejo. Pogosto se dogaja, da premoženje, jahte, avtomobile, takšno in drugačno premoženje ali nepremično premoženje prepisujejo na znanca, sorodnike, nato pa sprožijo osebni stečaj. Prav na tej točki v Poslanski skupini Desus pozdravljamo dopolnila, ki predstavljajo vrsto varovalk in možnosti, da zlorabo tega instituta limitiramo.

Sprememba zakona uveljavlja dodatne varovalke za upnike in izboljšanje njihovega položaja ter omejevanje tveganja nižjega poplačila ali zlorabe v osebnem stečaju s strani dolžnika. Razširjajo se skupine in okoliščine, kjer odpust obveznosti ni mogoč, podaljšujejo se zastaralni roki in roki za možnost izpodbojnih poslov.

Za zaključek, v Poslanski skupini Desus si želimo, da ne bi ta institut osebnega stečaja pomenil zgolj manjšo zlorabo, ampak da bi se zloraba tega instituta povsem in dokončno izkoreninila. V tej luči, v tem duhu, kakor tudi v luči in duhu krepitve pravne države, k čemur sprememba tega zakona prav tako prispeva, bomo zakon seveda, predpis, v Poslanski skupini Desus v celoti podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Prehajamo na razpravo o členih in vloženi amandmajih, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 23. marca 2016.

V razpravo dajem 1. člen ter amandma Poslanske skupine Združene levice in amandma Poslanskih skupin SMC, Desus in ZD.

Kdo želi razpravljati? Prosim za prijavo. Besedo ima gospod Igor Zorčič. Izvolite.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Spoštovani, hvala za besedo.

V Poslanski skupini Stranke modernega centra smo vložili amandma k 1. členu oziroma ki se nanaša na 20. člen zakona, in sicer z namenom, da se podaljša obdobje oziroma število plač, ki veljajo za prednostne v samem stečaju oziroma v postopkih zaradi insolventnosti.

K temu koraku smo pristopili iz razloga, ker dosedanja praksa nekako kaže, da je delavec, ki dela v družbi, ki je pred stečajem, ki slabo posluje, ki neredno izplačuje dohodke ali jih sploh ne izplačuje, pogostokrat v dilemi, ali naj izkoristi možnosti, ki jih mu ponuja Zakon o delavnih razmerjih, to je tudi, da poda izredno odpoved pogodbe o zaposlitvi, ali pa izkoristi možnost, ki mu jo daje pričujoči zakon, to je, da predlaga začetek – zaradi insolventnosti, recimo – stečajnega postopka. Zakon o delovnih razmerjih glede izredne odpovedi pogodbe o zaposlitvi v 111. členu določa taksativno pogoje, kdaj lahko delavec poda takšno izredno odpoved pogodbe o zaposlitvi; med temi pogoji je določeno tudi, v dveh ali treh alinejah, obdobje, ko se morajo steči pogoji, na primer neredno plačevanje plač, neizplačilo plač. Ta obdobja so raztegnjena na dobo šestih mesecev. Prav zaradi tega, da delavec, ki morebiti izpolnjuje te pogoje po Zakonu o delovnem razmerju ali pa razmišlja o izrabi možnosti, ki jih ponuja ZFPPIPP, da ni prisiljen kalkulirati, kaj se mu splača in kaj ne, menimo, da je bolj ustrezno podaljšanje tega obdobja, in sicer na šest mesecev. Se pravi za šest plač.

Poslanska skupina Združene levice predlaga, da bi kot prednostne terjatve vključili v zakon vse plače. Mi se s tem ne strinjamo zaradi tega, ker ureditev mora biti takšna, da vse deležnike, ki se nekako zberejo okoli nekega insolventnega dolžnika, sili v to, da izkoristijo vse pravne možnosti. Torej, možnosti po insolventni zakonodaji, po kazenskem postopku ali po delovnopравни zakonodaji oziroma po kazenski zakonodaji, pardon. In določilo, da bi vse plače bile zajete v to obdobje, bi nekako pomenilo to oziroma bi nekako dopustilo možnost, da delavci pravic, ki jih imajo po ZFPPIPP, ne bi v zadostni meri izkoriščali oziroma da bi se lahko celo v praksi dogajale situacije, ko bi delodajalec delavcem plačeval nekaj na roko in podaljševal njihovo agonijo v podjetju, namesto da bi ti izkoristili možnosti in, recimo, predlagali stečajni postopek.

Kar se tiče neizplačila treh ali šestih plač in uvrstitev treh ali šestih plač pred uvedbo postopka o insolventnosti, je slišati tudi neke odzive v tej smeri: saj lahko pa delavec predlaga stečajni postopek že, če mu dve plači nista izplačani. Pričujoča oziroma aktualna sodna praksa gre nekako v to smer, da sam delavec pravzaprav tega niti ne more, da so delavci pogosto neuspešni pri tem. Praksa gre nekako v tej smeri, da sploh ni mogoče, če gre to za individualne plače, nisem zasledil prakse glede plač manjšega števila delavcev ... Torej, če manjše število delavcev ali večje število delavcev ne dobi izplačanih plač, se pravi, ali imajo možnost predlagati stečaj. Skratka, v temu delu je pravna praksa zelo nedorečena. Nekako iz nje izhaja, da se pričakuje, da morajo biti vsi delavci brez plač to pa tudi posledično pomeni, da je pridobivanje teh informacij, ali so podani pogoji za postopek insolventnosti, ki jih

potrebuje delavec, da takšen postopek sproži, zanj zelo otežkočeni.

Zaradi tega menimo, da to 6-mesečno obdobje pripomore tudi k temu, da delavec, ki je v takšnem podjetju oziroma več delavcev, pridobi več podatkov o poslovanju delodajalca, pridobi več podatkov o tem, ali delavci vsi oziroma kakšno število dobivajo izplačila plač in ali so podani pogoji, da lahko sami predlagajo stečajni postopek, na drugi strani pa, kot sem že omenil, se jim omogoči tista izraba institutov po delovnopравни zakonodaji, po 111. členu, ki pravi, da je treba določene pogoje izpolniti v 6 mesecih, da lahko da delavec izredno odpoved pogodbe o zaposlitvi.

Torej podprli bomo amandma Poslanske skupine SMC, pri čemer pa ne bomo podprli, iz opisanih razlogov, amandmaja Poslanske skupine Združene levice. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima dr. Vinko Gorenak.
Izvolite.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Tole je, ne vem, po mojem neka deseta novela zakona, odkar se spomnim, v tem državnemu zboru od leta 2008. Redkokdaj se strinjam s stališči Združene levice, tako pač je, ampak te trditve, ki so bile izrečene, kar pijejo vodo in držijo. Namreč, tudi v sodnih krogih za ta zakon je relativno jasna zgodba; če hočeš narediti napako pri sojenju, potem jo najlažje narediš pri tem zakonu. Ta zakon je resnično tako nepregleden, tako nemogoč za branje, da ko prebereš nek odstavek ali pa eno alinejo v nekem odstavku, ki se sklicuje na deset drugih odstavkov, rabiš dve uri, da jo razumeš. Ampak avtorica teh zadev je Nina Plavšak, več ali manj že vseskozi, in tudi pri tej noveli ni bilo nič drugače, čeprav je državna sekretarka v neki priliki, ko je predstavljala eno prejšnjih novel, nekako zagotovila, da bi se skušali te gospe rešiti. Namreč, ker problem vseh teh sprememb, tudi današnjih, je v tem, da so te spremembe delajo in delajo na ta način, da seveda potem ti avtorji, zlasti ta gospa in ostali avtorji, potem poučujejo sodnike, kako ta zakon sploh brati. In seveda pišejo spremembe za spremembo, na spremembo, po spremembi, s spremembo in tako dalje in tako dalje in s tem zagotavljajo tudi sebi svoj zaslužek. Zakaj svoj zaslužek? Zaradi tega ker jih kar naprej učijo, pa gospodarstvenike pa bančnike pa podjetnike, pa sodnike in tako dalje in tako dalje.

Dokler ne bomo mi na temu področju prišli do nekega zakona, za katerega, vsaj kakor vas jaz vidim na pravosodnem ministrstvu, je garancija, da tega zakona ne boste nikoli napravili – vsaj to vodstvo je, bom rekel, garancija za to, da takšnega zakona ne bo –, ampak dokler tega zakona ne bo narejenega v nekem jasnem, preglednem stanju, do takrat bomo imeli velike probleme.

Problemi na tem področju so izjemno veliki in spremembe za spremembo gredo v smeri oškodovanja tistih, ki so tako ali tako že najbolj oškodovani, to so običajno delavci. To je problematična zadeva in dokler ne bomo tega spremenili, ne bo nič bolje.

Na mizo smo dobili danes tako rekoč, po mailu, kakor vidim nosi današnji datum zadeva, protest praktično vseh sindikalnih central. Praktično vse sindikalne centrale, ki obstajajo v Sloveniji, so se podpisale pod ta protest. Ne vem, če ste ga že videli, imate ga na elektronskih naslovih verjetno, jaz sem ga skušal prebrati in seveda protestirajo in po mojem imajo prav. Predsednik odbora, kolikor se spomnim, so bili povabljeni nevladne organizacije. Kaj ima Amnesty International s tem zakonom ali ne vem kdo je še bil vabljen? Niso pa povabljeni predstavniki delavcev, sindikati torej, in mislim, da bi morali tudi tako prakso prekiniti pa povabiti zlasti tiste, ki so zainteresirani za te zadeve in za te spremembe, ne pa nekih nevladnih, ki jih jaz itak imenujem – saj vemo, kako. Na državnem zizku živijo, zato da to isto državo zajebavajo – mislim predvsem na kakšno Amnesty International in še koga. Verjetno bi v ta postopek res kazalo pritegniti sindikata in te organizacije.

Kar se tiče pa našega stališča do teh konkretnih amandmajev, pa je zadevo tako ali tako predstavila že gospa Anja Bah Žibert. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima minister za pravosodje mag. Goran Klemenčič.

MAG. GORAN KLEMENČIČ: Hvala lepa, predsednik Državnega zbora.

Na kratko se bom odzval na nekatere stvari, ki so v prvem krogu bile res postavljene, pa bom začel kar z zadnjim govorcem, katerega rdeč računalnik že nekaj časa opazujem, vidim, da se vračate h koreninam, mogoče boste prišli na drugo stran.

Bodimo natančni, ta zakon je bil sprejet leta 2007, takrat je bila na oblasti vaša vlada. Vse nadaljnje spremembe so bile potrebne zaradi gospodarske situacije in zato ker osnovni zakon ni dajal odgovorov na tiste izzive, ki jih je Slovenija z gospodarsko krizo doživela. Vsaka sprememba je zakon dodatno zelo zakomplicirala. S tem se strinjam in gre za enega najtežjih zakonov, vendar pa je bil tudi vsak zakon zelo tesno usklajevan z različnimi deležniki, predvsem pa nadziran s strani Evropske komisije, ki je implementacijo tega zakona ob vseh težavah, ki jih sicer imamo, pozdravila. Prav vaša stranka je tako rekoč vsako leto sklicevala izredne seje Odbora za pravosodje ali pa celotnega parlamenta, ko je prišlo ven poročilo Doing Business Svetovne banke. Lanskoletno poročilo Doing Business, zato tudi nismo imeli izredne seje oziroma v letošnjem poročilu Doing Business, je prav

napredek na področju insolvenčne posebej izpostavilo in ga vzpostavilo kot primer dobre prakse v primerjavi z drugimi državami. To so fakti, dostopni na mailih, na spletnih straneh in tako naprej.

Strinjam se, da je treba v zakonu, da bo verjetno enkrat potreben povsem nov zakon, vendar v tem trenutku za to nismo pripravljeni – ne zato, ker ne bi imeli volje, ampak preprosto zato, ker bi lahko dejansko podrl tiste pozitivne trende, ki so se na tem področju ob začetkih, ki niso bili dobri, izhajajo pa iz vaše vlade, v bistvu vendarle izpostavili. Rad bi pa nekaj poudaril zelo jasno, da vas razumem, da nasprotujete temu zakonu v tistem delu, ki se tiče različnih prestrukturiranj in da zato uporabljate take in drugačne motive, vendar s tem, da nasprotujete vsemu zakonu, celotnemu zakonu, vztrajate na rešitvah, ki ste jih vi sprejeli leta 2007, te rešitve pa so, da jaz lahko grem v osebni stečaj, pred tremi leti prenesem celo premoženje na svoje družinske člane, na povezane družbe in mi bodo vsi dolgovi odpisani, zato ker sedanji zakon, ki ste ga vsi spisali, ki še vedno velja in katerega spremembo predlagamo, omogoča točno to. Vrsto zlorab, ki so nastale v osebnih stečajih, s tem odpravljamo in nobena od zainteresiranih interesnih skupin, tudi sindikati ne, niso imele težave z urejanjem sistema na področju zasebnih stečajev, kot ga predlagamo. Celo večina drugih opozicijskih strank ne; samo vi. Zato razumem, zato da bo javno in za javnost še enkrat: SDS vztraja na sedanji ureditvi zakona, ki na področju osebnih stečajev omogoča situacijo, kakršna je danes, kjer lahko za osebni stečaj pod istimi pogoji zaprosi Ivan Zidar, in je enako obravnavan, ali pa mati samohranilka, ki je že deset let na socialnem minimumu, ker te stvari se sedaj s tem zakonom urejajo.

Druga stvar. Združena levica. Resno verjamem, da so vaši nameni dobri, ne morem se pa strinjati z vašim napovednim stavkom, da za najšibkejše s tem zakonom ne bo nič drugače. Verjamem, da ne bo dovolj drugače za vaša vrednostna izhodišča. So pa s tem zakonom in s spremembo, novelo, ki je bila prej predlagana s strani vašega kolega poslanca SMC in ki jo tudi Vlada podpira, in z nekaterimi drugimi rešitvami vendarle tudi socialno šibki in delavci s tem zakonom dobili korak naprej. Prva velika zadeva je že s tem, da zakon v veliki meri vsaj poskuša omejiti zlorabe. Omejiti zlorabe nevestnih, nepoštenih, spekulativnih dolžnikov. Če to narediš, ne koristiš samo bankam, ki imajo bistveno več možnost se boriti proti tem zlorabam, ampak delavcem, malim podjetnikom in vsem drugim, ki so upniki takega podjetja.

Šest mesecev, tri mesece – lahko se strinjam s šestimi meseci, vendar nekje moramo vzpostaviti sorazmerje. Poglejte, če damo, recimo, vse plače, imamo s tem velik problem, zato ker temu nasprotuje, recimo, Obrtna zbornica in različni mali podjetniki, ki imajo tudi svoje zaposlene, ki potem ne morejo izterjati teh

sredstev, ker so vse plače, recimo, prednostna terjatev. Sicer je pa o tem govoril že kolega prej.

Nato odpravnine. Še enkrat rečem, zato Vlada ne more podpreti vašega amandmaja. Kot rečeno, verjamem, da je dobronameren, naredil bi pa še večjo anomalijo in neenakost. Namreč, če bi bilo sprejet tak amandma, kot ga predlagate, bi v neenak položaj postavili delavce, ki so delali do konca stečaja, in delavce, ki so, recimo, službo izgubili ali zapustili tik preden je šla firma v stečaj, zato ker eni so upravičeni po odpravninah po Zakonu o delovnih razmerjih, drugi po ZFPPIPP in bi bili tisti, ki so ostali in nimajo v tem smislu pravice do odpravnine, v neprimerno slabšem položaju kot pa nekdo, ki je dva meseca, preden je šla firma v stečaj, se dogovoril in zapustil. Se pravi, to samo kaže na kompleksnost primera.

Še eno stvar bi rekel, ni tukaj kolega Dobovška, ki je posebej izpostavil, da pač z zakonom ni nič narobe, če bi se ustrezno reagiralo na zlorabe in če bi Ministrstvo za pravosodje dobro opravljalo svojo nadzorno funkcijo. Povejte mi, kako lahko ti opravljaš nadzorno funkcijo in preprečiš zlorabo, če imaš v zakonu napisano, da je, recimo, tri leta možnosti izpodboja nekih poslov, s katerimi se prenaša premoženje na družinskega člana ali kakšnega drugega. Ne moreš! Zato ti potrebuješ drugačno pravno osnovo, zato potrebuješ ... Tega ne more ne sodišče narediti, ne Ministrstvo za pravosodje, ne nihče drug. Sam zakonski okvir je bil tukaj dokaj slab.

Še zadnja stvar, ker mislim, da tukaj pa res verjamem, da gre celo za nerazumevanje, ker se govori, da bo sedaj to ful podražilo razne stečajne postopke in tako naprej. Zelo jasno je treba povedati, da stečaj je še vedno v celoti isti, kar se tiče nabora različnih ukrepov, govorimo samo o prisilni poravnavi. Tam se s predlogom zakona na področju prestrukturiranja majhnih družb omogoči vodenje postopkov preventivnega prestrukturiranja in uporabe posebnih dodatnih pravil v postopku prisilne poravnave, kar se je doslej uporabljalo samo za velike in srednje družbe. Kaj je pa pomembno? Ti postopki so v primerjavi s poenostavljeno prisilno primerjavo dejansko, seveda, so dražji, ampak na drugi strani razpolagajo oziroma dajejo družbi na razpolago veliko bolj učinkovite možnosti za prestrukturiranje. In to je smisel, da družbe ostanejo pri življenju, kajti statistika in analize so pokazale, da zaradi sistema, kakršen je bil sedaj v veljavi, je veliko družb, malih družb, šlo v te postopke zato, da se je izognilo davčnim obveznostim in – sedaj gledam vas – obveznostim do delavcev oziroma socialnih prispevkov. Sedaj bo ta postopek seveda nekoliko bolj otežen, vendar je usmerjen k temu, da se delavna mesta ohranijo, da se družbe prestrukturirajo in da se dajo tudi majhnim podjetjem na razpolago vse tiste pravne in institucionalne možnosti, ki so jih že zdaj imele velike in srednje družbe in ki so se, ob vseh

negativnih elementih, občasno tudi vendarle izkazale za pozitivne.

Toliko zaenkrat, hvala lepa.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Proceduralno.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Postopkovno gospa Anja Bah Žibert.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa, predsednik.

Res, spoštovani predsednik, lepo vas prosim, da opozorite ministra, ki opravlja v tej državi zelo pomembno in odgovorno funkcijo, da ne žali poslank in poslancev, kakšno barvo imajo pri sebi in kašne materiale uporabljajo in jih uvršča potem v druge politične stranke. Ker sicer vas prosim, da nam daste seznam, kakšna opravila moramo, se pravi kakšne obleke moramo imeti na sebi in tudi, v kakšnih barvah so lahko naši aparati. Mislim, da je to skrajno neresno in žaljivo.

In še nekaj, kar je pa še bolj bistveno in predvsem bistveno pa je, da ga opozorite, spoštovan predsednik, da če že sedi tukaj, da poslušata stališča poslanskih skupin, če jih potem komentira. Namreč, izražena laž, da Slovenska demokratska stranka nasprotuje temu zakonu, je zame zelo zelo problematično in to iz ust ministra za pravosodje. V enem stavku nismo rekli, da zakonu kot celoti nasprotujemo. Tega ni bilo rečenega. In minister si nenehno dovoli v tem državnem zboru zavajanje brez primere.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Luka Mesec.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo.

Na čisto osnovni splošni ravni smo že na odboru povedali, da mi smo na stališču, da bi bilo ta zakon, ki je pred nami, treba popolnoma prenoviti, ker enostavno smo ga preveč zapletli – to je, če se ne motim že neka deseta novela tega zakona –, je prekompleksen, da bi se ga dalo brati. Recimo, imamo 44. z člen, 221. z člen je, kot mu rečejo strokovnjaki, minsko polje oziroma sprehajanje med vsemi napotitvenimi člani je nek orientacijski tek, ki so ga zmožne samo redke usposobljene osebe in pa podjetja v tej Sloveniji. Zato je za praktično uporabo, predvsem za tiste, ki ga potrebujejo, za zaposlene, za delavce, ki ne dobijo neizplačanih plač, praktično neuporaben in nemogoč, da bi s tem zakonom zaščitili ali pa izterjali svoje pravice. Zato smo na stališču, da je treba to zakonodajo prenoviti in da bi potrebovali nov zakon, ki bo poenostavil postopke, ki bo učinkovit in ki se ga bo dalo brati, predvsem pa uporabljati. Tako je to stvar, ki je ta novela nikakor ne rešuje, ampak jo kvečjemu še dodatno v točkah zapleta in s tem v bistvu se ohranja v tem zakonu ta, kako bi rekel, inertna nepravilnost, da že po sami formi ta zakon daje prednost tistim, ki si lahko privoščijo drago pravno svetovanje, to pa so lastniki, država,

banke in tako naprej, in postavlja v povsem neenak položaj zaposlene, ki si tega pravnega svetovanja ne morejo privoščiti. Zato so zaposleni že na tej čisto osnovni, formalni ravni v insolventnih postopkih prikrajšani oziroma je pravica in moč, ki iz nje seva, na drugi strani.

Druga zadeva, na katero bi želel opozoriti, je, da se k tej obravnavi ni povabilo sindikatov. Danes smo dobili pismo v bistvu, če se ne motim vseh 7 reprezentativnih sindikalnih central, ki opozarjajo na to, da kadar so v razpravi zadeve, kot je poplačilo neizplačanih plač zaposlenim, bi morali biti v takšno razpravo nujno vključeni tudi sindikati kot njihov reprezentant, ne pa da smo se pogovarjali v bistvu samo z nevladnimi organizacijami. Zato opozarjam tukaj, da pričakujem, da bodo ob naslednjih takšnih spremembah sindikati in druge delavske organizacije, ki ščitijo interes zaposlenih v tej državi, v razpravo vključeni.

Potem dalje, glede amandmaja, ki smo ga vložili in pa glede amandmaja koalicije. Tukaj se strinjam z vami, gospod minister, in me veseli, da je koalicija napravila ta korak, da ste bili pripravljeni po razpravi na odbor, ko smo mi predlagali, da se enostavno odpravi vse omejitve za izplačevanje neizplačanih plač, odpravnin in prispevkov, da ste šli vsaj toliko, da ste podaljšali ta rok s tri na šest mesecev. Se pravi, da ste zdaj podali amandma, s katerim zaposleni ne bodo dobili povrnjenih samo plač za zadnje tri mesece, ampak da jih bodo dobili za šest mesecev. Tukaj napredek je in to pozdravljam.

Vseeno hkrati pač poudarjam dve stvari. Prvič, da to ni dovolj, ker pogosto imamo v teh postopkih primere, ko recimo podjetje, ki je zašlo v težave, dva meseca ne izplača plač, pa jih potem dva meseca izplača in potem jih še en mesec ne in potem jih tri mesece izplača in tako naprej. In to se lahko vleče skozi leta, kot smo videli v številnih primerih bankrotiranih podjetij po Sloveniji. Pri čemer pa zaposleni vedno potegnejo kratko, ker imajo po zakonodaji samo za zadnje tri mesece neizplačanih plač kritje, da bodo to iz postopka potem uspeli tudi izterjati, medtem ko vse ostalo pa zapade. Mislim, to je prvi problem s tem.

Drugi problem pa je, da s tem v bistvu zaposlene dejansko postavlja v neenak položaj – še enkrat – v primerjavi z, recimo, bankami, ker ni jasno, s čim sploh lahko upravičimo, da banke lahko iz stečajne mase kandidirajo oziroma terjajo vse svoje neizplačane posojila, medtem ko delavci imajo pa omejitve, da lahko samo za tri neizplačane plače terjajo svojo pravico. Zakaj potem po isti analogiji ne postavimo enake omejitve še za banke? Zakaj se ne štejejo v to samo krediti, ki so bili podeljeni v zadnjih treh mesecih? Ali pa, zakaj se ne šteje samo tretjina podeljenih kreditov? To mi ni jasno. Se prav, kaj je vaše opravičilo, da na strani zaposlenih imamo neko omejitev, medtem ko na drugi strani pa ni nobene omejitve. Zakaj omejitev za delavce, zakaj ni omejitev za banke? Oziroma

vprašanje je predvsem obratno. Če ni omejitev za banke, državo in druge, zakaj je potem omejitev za zaposlene? Ta odgovor bi prosil, predvsem s strani tako koalicije kot ministrstva, kaj je opravičilo v bistvu za tak poseg.

Potem pa mogoče, če še na kratko odgovorim na to, da naj bi ... Nek argument je bil zadnjič izveden v smeri, da so včasih delavci tisti, ki so soodgovorni za to, da ne dobijo izplačanih plač oziroma da se jim ne izplačajo plače, zaradi tega ker sami ne sprožijo stečajnega postopka. Zdaj, gospod Zorčič, vi ste tukaj navajali, kako je to v pravni praksi. S temi argumenti, ki ste jih zdaj podali, se lahko strinjam, ampak opozarjam pa na naslednje: delavci najpogosteje ne zahtevajo stečajnega postopka iz povsem preprostega razloga. Ker, recimo, če vzamemo Alpino v Žireh. Tam imamo trenutno 355 delovnih mest. Podjetje posluje pozitivno, je pa obremenjeno s krediti, ki jih jim je naprtil bivši lastnik. Če bi zdaj delavci zahtevali, da to podjetje gre v stečaj – kaj oni s tem tvegajo? Oni s tem tvegajo izgubo večine od teh delovnih mest. In kaj nekomu, ne vem, ki je delal v tem podjetju trideset let in več, živi v Žireh, pač to je vse približno, kar zna delati, se pravi na tem delovnem mestu je bil celo življenje – kaj mu ostane? Vse prakse po Sloveniji kažejo, da najverjetneje bo po stečaju tega podjetja obsojen na dolgotrajno brezposelnost. Zato mislim, da je na ta način zagovarjati te omejitve povsem nepravilno, neživiljenjsko in tudi nečloveško do teh ljudi. Tako še enkrat pozivam koalicijo, da razmislite o popolni odpravi teh omejitev, ki jo predlagamo v Združeni levici. Ker ne vidimo, da bi kdorkoli s tem karkoli izgubil. Bodo pa najšibkejši, ki so že tako šikanirani v tem zakonu, z odpravo omejitev dobili vsaj možnost, da dobijo neizplačane plače povrnjene, potem ko neko podjetje zaide v hude težave. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sprašujem, če želi še kdo razpravljati? Prosim za prijavo.

Besedo ima gospa Anja Bah Žibert.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa.

Govorimo o tako imenovanem 1. členu, vložena sta dva amandmaja; eden s strani Združene levice, ki je nekako podoben predlog podala v sam postopek že na matičnem delovnem telesu, in sedaj tudi amandma koalicije, ki nekako naj bi bil kot nek odgovor na takrat na odboru zavrnen predlog.

Poglejte, meni se zdi to dobesedno smešno in neodgovorno. Mislim, vi se tukaj greste nekaj števil pa nekaj mesecev brez neke podlage. Tega ne razumem! Govorim o ljudeh, ki ostanejo brez plač, ki nimajo pokritih ostalih dodatkov oziroma obveznosti, ki jim pripada ali jim pa pripadajo in mi tukaj zdaj barantamo slabše kot branjeveke na tržnici ... Ne vem, 3 mesece je zdaj, ne, bomo dali 6 mesecev; ta popoln odpis, se pravi, da se te zadeve enostavno izplačajo v celoti – ne, to pa ne gre zaradi tega,

ker je minister rekel, ker bi potem nastali pa problemi na drugi strani. Če nekomu nekaj pripada, mu je pač treba to omogočiti. Nekdo je delal, nekdo je ustvarjal. Ne moremo zdaj iskati pa razloge pri tistih drugih, ki so seveda zabredli v neke druge težave. Kajti, pogledajte, isti zakon pa v 8. členu določba, da bo pa banka in zavarovalnica in tako naprej v prednosti pred nekim drugim podjetjem, ki ima prav tako zaposlene. Tega pa ne odpravite, čeprav vas vsi opozarjajo, da to ni prava rešitev! Tukaj se pa zdaj pogovarjamo, ali bomo lahko šli 6 mesecev – ne vem, zakaj pa ne 1 leto, 2 leti? Tega enostavno ne razumem. Imate kakšne izračune, imate kakšne podlage, na kakšen način se vlagajo ti amandmaji? Kajti že na začetku nismo nekih finančnih posledic, zadevo, obravnavali tudi s tega vidika.

Včasih se mi zdi, kot da res so za nekatere to samo številke in neki meseci. Seveda je pozitivno tudi 6 mesecev, s tem se strinjam, ampak razlogi, veste, za celoten odpust in tega, na kakšen način priti zadevi do dna in omogočiti, da se za pošteno delo dobi pošteno in sploh plačilo, je pa naša dolžnost vendarle! In težko sprejemem neke obrazložitve, da potem bodo pa tisti drugi tukaj prizadeti. Seveda pa je iz celotnega vidika države treba ugotoviti, ali lahko ta denar pa zagotovimo na nek drug način, ampak treba je pa pač poravnati. Naša država se zna zakreditirati, to obvladamo, jemljemo kredite na kredit, ampak enkrat je treba plačati.

Takšne rešitve zagotovo niso dobre, ker kažejo na to, da v tej državi pred zakonom nismo vsi enaki. To je problem in ne razumem, če bi vztrajali, da se tukaj zadeva ne spremeni, potem v redu, bi verjela, da jo zagovarjate, ker je obstoječi sistem takšen, da drugačne rešitve ne omogoča. Ampak s tem nekim barantanjem, zdaj pa 6 mesecev, morda bi pa danes malo dvignili pa rekli, no pa dajmo 7 mesecev, mi pa kaže na to, da je ta pristop priprave tega zakona povsem neresen.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima dr. Jasna Murgel.

DR. JASNA MURGEL (PS SMC): Hvala lepa.

Danes smo pa marsikaj slišali o tem zakonu o stečaju – da ne izgovarjam tega dolgega imena, res ima dolgo ime. Je kompleksen, tudi po mojem mnenju, sem ga tudi uporabljala in z njim delala, ampak sodišča so se nanj končno navadila, končno so se v teh letih organizirala in vzpostavila delovne procese, veliko stvari ... Lepo prosim, če lahko jaz zdaj govorim? Veliko postopkov vodijo strokovni sodelavci, končno so se ti postopki utekli. Sprememba, pisanje čisto novega zakona, bi zahtevala res veliko spremembo, veliko napora v tem trenutku. Tudi Evropska unija ugotavlja, da bi to bilo zdaj nepotrebno in bi bilo lahko kontraproduktivno.

Glede na navedbe vseh, ki se spoznajo, med drugim tudi kolega Dobovška, ki pač pove stališče in gre, kaj vse ni urejeno v tem zakonu, torej da naj ne bi bila urejena odgovornost posloводства. To enostavno ni res! Imamo namreč v tem zakonu drugo poglavje Finančno poslovanje družb in drugih pravnih oseb in v tem poglavju so urejene temeljne obveznosti posloводства. Posloводство, 28. člen. Recimo, prvi odstavek, " ... mora zagotoviti, da družba posluje v skladu s tem zakonom in pravili poslovno-finančne stroke." In kar nekaj členov s tega področja: odškodninske tožbe s tega področja so že vložene, postopki potekajo, pravna praksa se bo ustvarila, se že ustvarja, tako da ne vem, kje zdaj teh pravil ni, komu manjkajo, morda jih samo kdo pač ne pozna.

Dalje, spet trditev poslanca Dobovška, preizkus terjatev. To je izvršilni naslov, prvi poslanec Dobovšek, in je zelo pomemben, ker ga ne bomo imeli, če bo stečajni postopek končan brez razdelitve upnikom – nimamo tega dokumenta. Prvič, če gre za pravne osebe, če se postopek konča, nam ta pravni, izvršilni naslov nič ne pomaga, kajti s končanjem postopka zoper pravno osebo ta pravna oseba umre, se izbriše iz pravnega registra, je ni. Če mogoče kdo kaj od te pravne osebe poskusi izterjati, samo morda pokaže, da ne pozna, da ta pravna oseba ne obstaja več in da se vsa pravna sredstva zoper njo zavržejo.

Kar pa zadeva končanje postopka, mislim, da se ta določba uporabi, da se ne opravi preizkus terjatev v primeru fizične osebe, pa to ni izvršilni naslov, preizkus terjatev, ampak zakon določa posebej v 396. členu – c členu mislim –, da kaj točno je izvršilni naslov, kadar gre za fizično osebo. Če pa mi ugotovimo, da preizkus terjatev ni mogoče, ker ni dovolj premoženja, pa tudi ta novela zakona zdaj ureja to, kar ni bilo urejeno, kaj se zgodi s prekinjenimi postopki, kaj se zgodi, če se pozneje najde kakšno premoženje in je potem potreben preizkus terjatev, tako da so te stvari urejene in ne moremo kar tako, počez govoriti, da pač ni nič urejeno, vse je grozno in ne vem kaj. Zakon je kompleksen, rabiš navzkrižno kazalo, da se ga navadiš, ampak kot pravim, veliko očitkov je kar tako, na pamet in počez.

Glede na tisti očitek, ne morem mimo njega, da bodo zdaj spet potrebni stroški za svetovanje in ne vem kaj, zato ker se bodo tudi majhna podjetja morala poslužiti postopka prisilne poravnave, ne več poenostavljene prisilne poravnave. Poslušajte, prisilna poravnava ni hec! Prisilna poravnava pomeni, da dolžnik poravnava zmanjšano obveznost in še to s podaljšanjem roka odplačila. V tem postopku moramo imeti podlago za to, da ugotovimo, da sodišče ugotovi s pomočjo upravitelja, ali sploh dejansko terjatve obstajajo, in tudi upnikom moramo dati možnosti, da se o teh terjativah izjasnijo, da jih prerekajo, če je potrebno; to je, da dobimo vpogled v to, ali dejansko obstajajo terjatve, o katerih se pač v postopku

poenostavljene prisilne poravnave posamezniki in podjetja, gospodarske družbe lahko dogovorijo brez sodelovanja sodišča, brez sodelovanja upravitelja, da se te terjatve znižajo oziroma da se podaljša rok njihovega plačila. Torej ne bi kar tako... In prisilna poravnava učinkuje, če ni poenostavljena prisilna poravnava, učinkuje za vse upnike, razen za pač tiste, ki so izvzeti po samem zakonu. Recimo, zavarovane terjatve učinkujejo tudi za tiste upnike, ki niso sodelovali v postopku prisilne poravnave. Imeli so možnost in učinkuje tudi za njih, na navadne terjatve. Torej, tu moramo zavarovati upnike. Postopek prisilne poravnave je namenjen zavarovanju upnikov. Navadna prisilna poravnava, torej ne tista, ki je poenostavljena, to zagotavlja. Sedaj, če tu mi kar nekaj pavšalno trdimo, zato ker je treba zagotoviti načrt finančnega prestrukturiranja, revizijsko poročilo in da tu sodeluje upravitelj, ki omogoči upnikom, da sploh sodelujejo v postopku in da se zagotovi uvid in tudi prijavljene terjatve morajo imeti vse priloge in dokazila o teh terjativah, je to v interesu upnikov v postopku. Torej je ta postopek potreben in ga je treba voditi in se popolnoma strinjam, da se v ta postopek obvezno uvrstijo tudi majhne družbe.

Mogoče še to, da je treba zagotoviti pomoč delavcem in fizičnim osebam, ki ne zmorejo tudi finančnega bremena teh postopkov. Prvič je zagotovljena brezplačna pravna pomoč avtomatično, brez uporabe določb Zakona o brezplačni pravni pomoči. Drugo pa je tudi poseben člen, ki posebej fizičnim osebam, torej tudi delavcem, omogoča, da ustno na zapisnik pri sodišču sestavijo predlog za začetek osebnega stečaja. Tako je kar nekaj mehanizmov, ki omogočajo tudi socialno šibkim, da uporabijo pravna sredstva, ki jih imajo na voljo skladno s tem zakonom. Zato pač ne moremo kar pavšalno govoriti, da delavci in fizične osebe, ljudje pač nimajo možnosti v teh postopkih.

Kar se pa tiče plačila terjatev, samo eno opozorilo, v stečajnem postopku se terjatve poravnava iz stečajne mase, ne sedaj iz proračuna. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sprašujem, če želi še kdo razpravljati? Ne. Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

V razpravo dajem 8. člen ter amandma Poslanske skupine SDS.

Želi kdo razpravljati? Prosim za prijavo.
Besedo ima gospa Anja Bah Žibert.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa.

Ker sem prej načeloma govorila predvsem o 1. členu, mi dovolite, da tudi jaz sedaj nekaj povem splošno o predlogu. Namreč, naš pomislek in strinjam se tudi s tistimi, ki so to že pred menoj opozorili, je, da bi bilo prav, da se pripravi predlog sprememb oziroma predlog novega

zakona. Zakaj? Zato, ker so pač obstoječe rešitve oziroma popravki bili ničkolikokrat dodani in zadeva ima zagotovo na ta način pomanjkljivosti, kar se tiče preglednosti in uporabnosti.

To, kar sem prej slišala od kolegice Murglove, da naj pustimo stvari na miru, da so se sodniki komaj navadili na to, kar je v zakonu določeno, to se mi zdi pa res malo smešno. Ker če bi bilo to res, potem v tem državnem zboru nikar več ne sprejemajmo nobenega novega zakona ali ne popravljajmo nobenih drugih zakonov, ker bodo imeli sodniki težave, ker se bodo morali na neke postopke navajati na novo. Ja, seveda se morajo! To največ pove o vas samih. Ja.

Skratka, dejstvo je, da bi zagotovo tudi s strani države bilo bolj pametno, če bi se lotili novega zakona, si vzeli morda kakšen mesec več časa in pripravili rešitve. Minister je prej rekel, da se pač na tak način tega niso lotili, zato ker pa obstoječi zakon, seveda, prinaša neke učinke, ki so pozitivni. Absolutno ja, to se z vami strinjam, vendar pa to ne pomeni, da ko enkrat pripravljate nov zakon, da moraš vse tisto, kar je bilo doslej, spremeniti; pač, pustiš oziroma uvedeš oziroma na novo pripraviš tisto, kar je treba spremeniti, in seveda tisto, kar je bilo obstoječe dobrega, seveda spustiš, saj se pač stvari ne postavljajo povsem na glavo in na novo. Tako mislim, da ta argument ne bo držal, verjamem pa, da so, ko se pač loti takšnega zakona, interesi različni, predvsem interesi tistih, ki sodelujejo pri pripravah teh zakonov. Absolutno so različni in verjamem tudi to, kar je minister povedal na matičnem odboru, da so se že teh sprememb lotili s tresočo roko. Treba se je pač vprašati, kdo potem pa je tisti, ki naj zakon pripravi v celoti, če se že sprememb najbolj odgovorni lotevajo s tresočo roko.

Glejte, spremembe, ki so danes pred nami, imajo praktično nasprotovanja – ne samo strokovne javnosti, danes slišimo tudi sindikatov. Tudi celotna opozicija je opozarjala, da so posamezne rešitve slabe. Ne razumem več te vlade, da nenehno – ne, tukaj pustimo na stran opozicijo – vam nenehno nasprotujejo državljanke in državljani, in to z resnimi pozivi: imate policiste, ki stavkajo; imate občine, ki nasprotujejo vašim rešitvam, ker se z njimi ne znate pogovarjati; predlagate zakone, kjer se vam dvigujejo sindikati. Še vedno z nekimi kratkimi roki, na nek način skozi okno namesto skozi vrata – poskušate pripeljati neke rešitve. Zakaj se ne vzame čas, zakaj se ne dovoli zainteresirani strokovni javnosti, ki ji je v interesu, da tako gospodarstvo, da tako družbe, malo gospodarstvo in seveda država gredo čez te postopke čim bolj učinkovito? Ampak se ne da niti toliko časa, da bi imeli čas, da proučijo amandma, ker so ga dobili tik pred zdajci in se do njega niti opredeliti niso mogli. Ali je to res tisto, kar ste govorili v vaši koalicijski pogodbi, da boste sledili potrebam državljanek in državljanom in tistim seveda, ki pač posamezne

spremembe potrebujejo. To je odmik od ljudi. To ni delo za ljudi, to je odmik.

Kar se tiče pa 8. člena zakona; absolutno sledimo tukaj Obrtno-podjetniški zbornici, opozarjamo na to in meni se zdi to tudi res nedopustno, da so pač terjatve, kot so terjatve do bank, zavarovalnic, v prednosti pred drugimi upniki. Kot da tisto niso del te države. Kje je tukaj enakost pred zakonom? Enostavno neka država si, ki sama pripravi zakon, da pravico, da je nad ostalimi! Ta rešitev se mi zdi res skrajno sporna tudi zato, ker zaradi tega poplačila ne dobijo posamezni upniki, potem tudi oni v nadaljevanju spravljajo v težave ostale, nižje od sebe, in tako naprej. To sem prej povedala in smo kaj hitro v nekem ciklusu. Na drugi strani potem ta podjetja propadajo, država pa mora zopet z nekimi drugimi transferji, iskati na področju socialne politike, tako naprej iskati rešitve za te ljudi in pomoč. S tem da se pač stvari ne lotevamo na pravi način. Res ne. Po drugi strani pa imamo banke, ki so pa resno kreditirale stvari, zaradi katerih ni bilo nobenih podlag, z enim telefonskim klicem, pa v Državnem zboru nismo sposobni zagotoviti delo preiskovalne komisije. In to isto ministrstvo ni sposobno odgovoriti na vprašanja, zakaj o isti zadevi sodišče v Ljubljani in Mariboru odloči povsem drugače.

Ne, ne, spoštovani, ni to prava pot in niso to pravi načini iskanja rešitev! Verjamem – in so v tem predlogu zakona oziroma sprememb in dopolnitvah tudi dobre rešitve, so. Ampak, žal, veste, dobre rešitve podereš s tistimi, ki so slabe. Tako je s tem. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima dr. Jasna Murgel.

DR. JASNA MURGEL (PS SMC): Hvala lepa.

Kolegica Anja Bah Žibert. Prvo kar je, nisem Murglova, ker nimam češkega priimka, ampak imam priimek Murgel. Jaz sem Jasna Murgel.

Drugo pa, očitno poznate pač delo sodišča, ker ste verjetno tam stali na eni trati pa s protestniki – ne vem, ali ste ali niste. Ampak povedala sem, da je pa to postopek sedaj utečen, nekaj časa je v veljavi in je zelo lahko kontraproduktivno in nekoristno, da ga sedaj spet naenkrat korenito spreminjamo. Večina postopkov je utečenih, v redu potekajo. To kažejo tudi statistični podatki in torej svarim samo pred hitrimi spremembami, ki bi lahko škodovale delu sodišča in povzročile škodo.

Kar pa zadeva navedbe kolega Meseca, ki ga tudi zdaj ni, glede tega, zakaj ne damo delavcem vsega, zakaj pa damo bankam, zakaj mi tako privilegiramo, da ne privilegiramo dovolj delavcev v postopku. Poglejte, govorimo o privilegiranih terjativah, o privilegiranih terjativah v stečajju, ki se poplačajo prednostno pred vsemi upniki. In tukaj ni bank. Poglejte si 21. člen tega zakona, veljavnega, in kaj je, prednostne terjatve so naslednje, prvi odstavek, 1. točka:

plače in nadomestila plač za zadnje tri mesece pred začetkom postopka zaradi insolventnosti. In potem imamo vse drugo, med drugim tudi odpravnine delavcem plače in tukaj ni bank. To so prednostne terjatve, ki se poplačajo prednostno iz stečajne mase. Potem pa pridejo na vrsto, tako kot po določilih zakona, saj so relativno zapletene, zavarovane terjatve pa navadne terjatve. Delavci vse druge terjatve tako kot drugi upniki prijavijo lahko in jih prijavijo kot navadne terjatve v stečajnem postopku. Torej tega navajanja, ker pač nekdo, oprostite, materije ne pozna dovolj, da ve, da gre za privilegirane terjatve in potem navaja, da delavce tukaj diskriminiramo in da dajemo več bankam, to enostavno ni res. Gre pa za stečajni postopek, ki ima svoja pravila in v katerem je določeno, kaj so privilegirane terjatve. Privilegirani so delavci in za te plače, ki bodo to privilegirane terjatve, bomo tudi razširili ta rok na šest mesecev, ko bo naš amandma sprejet. Torej, med temi terjatvami ni bank. Lepo prosim, da se ne razlagajo določbe zakona spet kar tako, počez, da bo potem javnost razumela, da sedaj je tukaj urejeno nekaj, kar ni; torej privilegiranja bank ni, seveda v okviru zavarovanih terjatev, ampak to je spet stvar materije, ki je v tem postopku urejena.

Glede amandmaja, s katerim se predlaga, da se črta določba glede poenostavljene prisilne poravnave, da ta ne učinkuje za terjatve za plačilo davkov in prispevkov, ki jih določa zakon, bi samo rada pojasnila, zakaj bi te terjatve samo v okviru postopka poenostavljene prisilne poravnave bile izvzete iz tega postopka prisilne poravnave, samo poenostavljenega postopka prisilne, ne tako kot je 21. členu, kjer so splošno določene prednostne terjatve v prvem odstavku. Gre za to, da v postopku poenostavljene prisilne poravnave država ima drugačen status, kot ga imajo civilni upniki. Civilni upniki pač zasledujejo edino to, da fizične osebe, gospodarske družbe, tisti, ki imajo terjatve eni do drugih, eni so dolžniki, eni so upniki, in zasledujejo svoj interes, da so poplačani. Država pa vendarle kot upnica za davke in prispevke je v drugačnem položaju, kajti ni enakopraven subjekt v odnosu do teh samostojnih podjetnikov, gospodarskih družb in mora spoštovati tudi druga pravila; recimo, pravilo davčnega postopka, davčne izterjave in v tem postopku prisilne poravnave ne more enakopravno in pod enakimi pogoji sodelovati tako kot drugi upniki. Zato je zaradi tega, ker je bilo ugotovljeno, da so tudi tukaj bile ugotovljene zlorabe, da je zelo veliko teh postopkov poenostavljene prisilne poravnave bil dogovor o poenostavljeni prisilni poravnavi in sklenjenih zato, da se dolžniki izognejo plačilu davkov in prispevkov in s čimer so pa, ko so to naredili, postavili v neugoden, v slabši položaj vse druge fizične osebe in gospodarske družbe, ki pa davke in prispevke plačujejo, če so izrabili ta postopek, zato da se izognejo plačilu, če so, recimo, dosegli s tem dogovorom to, da se jim je

oprostilo 95 % plačila vseh obveznosti, torej tudi davkov. Pri čemer v postopku poenostavljene prisilne poravnave ni možnosti, da se dejansko ugotavlja oziroma preverja ali kakorkoli ugotavlja kot v redni prisilni poravnavi, ali dejansko obstajajo terjatve upnikov, ki sklenejo dogovor o poenostavljeni prisilni poravnavi.

Tako tukaj vendarle država ima poseben status in zaradi tega ne moremo podpreti amandmaja, ki ta poseben status države zanika, še posebej s tem, ker želimo zagotoviti, da bi vsi subjekti, vse fizične in pravne osebe bile v enakopravnem položaju, da bi plačevale enako davke in prispevke in da jim ne bi bilo omogočeno v tem poenostavljenem postopku prisilne poravnave temu se izogniti, ker to je sedaj bila praksa. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima državna sekretarka na Ministrstvu za finance mag. Mateja Vraničar Erman.

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN: Hvala lepa za besedo. Lep pozdrav vsem skupaj!

V zvezi z 8. členom in amandmajem k 8. členu želim obrazložiti stališče Vlade, ki predlaganemu amandmaju nasprotuje. Dovolite mi na kratko pojasnilo, zakaj predlagamo spremembo 221. b člena, ki je vsebovana v 8. členu.

Iz analize rezultatov poenostavljenih prisilnih poravn, ki je bila izvedena za postopke iz leta 2014 in 2015, izhajajo naslednji podatki. Za leto 2015: začetih je bilo 123 postopkov poenostavljene prisilne poravnave, sodišče je odločalo v 99 primerih. 63 primerov teh predlogov je sodišče potrdilo, 36 je zavrnilo oziroma niso izdali sklepa o potrditvi poenostavljene prisilne poravnave.

Značilnost poenostavljene prisilne poravnave je, da učinkuje zgolj zoper tiste terjatve, ki jih dolžnik navede na seznamu terjatev. In seveda, pogosto se na tem seznamu znajdejo tudi davčni dolgovi iz naslova prispevkov ali drugih davkov oziroma obveznih terjatev. Upniki morajo seveda potrditi oziroma morajo glasovati o predlogu poenostavljene prisilne poravnave, samo upniki, katerih terjatve so navedene na tem seznamu, in poenostavljeno, prisilna poravnava učinkuje samo zoper te terjatve, ki so na tem seznamu navedene. Torej, je v rokah dolžnika, da se odloči, katere terjatve na ta seznam da in katerih ne.

V teh 63 primerih, ko je bila prisilna poravnava potrjena, je država glasovala za poenostavljeno prisilno poravnavo v 12 primerih. V ostalih je nasprotovala, ampak so drugi upniki zbrali zadostno večino, tako da so bile vse te poenostavljene prisilne poravnave potrjene. Povprečno se je na podlagi teh poravnav odpisalo preko 78 % dolga. Ostalo se je razporedilo na plačila v obrokih od 1 pa vse do 10 let. Dolgovi iz naslova davkov in prispevkov znašajo več kot 10 % teh dolgov, na katere so se poenostavljene prisilne poravnave nanašale.

Odkrili smo celo vrsto primerov, kjer je bil odpis 90, 95, celo 99 %. Ugotavljamo, da se ta postopek poenostavljene prisilne poravnave pogosto zlorablja v povezavi s postopki zoper nedelujoče poslovne subjekte oziroma popularno imenovane missing traderje. Problem, ki smo ga zaznali, je velik in naslovimo ga lahko na dva načina. Lahko na eni strani uvedemo določene nadzorne mehanizme v postopek poenostavljene prisilne poravnave, kar naredi postopek dražji, bolj zapleten in v bistvu manj privlačen za tiste upnike, ki si res želijo hitre in enostavne rešitve. Druga možnost pa je, da iz samega postopka dogovarjanja izvzamemo davčne dolgov, ki niso, kot je iz razprave razbrati, neki privatnih dolgovi Finančne uprave, ampak so v bistvu javne obvezne dajatve in za njih uredimo drugačen sistem odloga obročnega plačevanja v skladu z Zakonom o davčnem postopku. Na podoben način smo ravnali tudi že pri ureditvi preventivnega finančnega prestrukturiranja. Med tema dvema primeroma oziroma tema dvema možnima izhodoma iz dane situacije, se je Vlada odločila za slednje. S spremembo dotičnega člena predlagamo, da poenostavljena prisilna poravnava ne vpliva na obveznosti oziroma na dolgove iz naslova neplačila javnih dajatev oziroma davkov, hkrati pa smo napovedali, in to smo napovedali tudi na pristojnem odboru, ki je obravnaval to novelo zakona, da bomo z ustrezno spremembo najprej Pravielnika o izvajanju Zakona o davčnem postopku, nato pa tudi s spremembo zakona podprli postopke poenostavljene prisilne poravnave na način, da bo vsak dolžnik, ki v zvezi z dolgom, katerega se bodo upniki dogovorili za poenostavljeno prisilno poravnavo in bo ta potrjena na sodišču, lahko avtomatično dobil do 24 mesecev obročnega plačila oziroma odloga za davčne obveznosti, razen za prispevke, kjer imamo omejitve zaradi odločbe Ustavnega sodišča. Torej, ne bo treba preverjati, ali izpolnjuje pogoje za odlog oziroma obročno plačilo. V nadaljevanju do konca letošnjega leta pa bo ta rešitev nadgrajena na način, da bo obročno plačilo mogoče raztegniti na obdobje 5 let. Zaenkrat zakon dopušča za te primere dve leti, samo za postopke preventivnega finančnega prestrukturiranja 5 let. V nadaljevanju ocenjujemo, da bi bilo primerno tudi postopke poenostavljene prisilne poravnave podpreti z možnostjo obročnega plačila davkov na obdobje 5 let. Upoštevaje navedene argumente, še enkrat poudarjam, da Vlada predlaganega amandmaja na 8. člen ne more podpreti. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi še kdo razpravljati? Prosim za prijavo.

Besedo ima gospa Anja Bah Žibert.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa.

Da se odzovem še na razpravo ... / izklop mikrofona /

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Prosim, da se vklopite.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa, bom od začetka. Hvala za opozorilo, predsedujoči.

Želim se nekako odzvati tudi na razpravo kolegice poslanke Jasne Murgel. Veste, v državi sprejemamo zakone, zato ker z njimi želimo stvari izboljšati. Zato jih sprejemamo. Jih pišemo na novo ali pa jih spreminjamo. Spreminjamo jih tudi zato, da obdržimo tisto, kar je dobro, in poiščemo tiste rešitve, ki so še bolj poštene in bolj pravične. Ne sprejemamo jih pa, zato da bo, na primer, delo sodišč lažje in da bo teklo po utečenem, dosedanjem delu. S to vašo argumentacijo se pač ne morem strinjati. Če pa se že bi, potem se morate pa vi nekako to doma, v hiši zmeniti. Kajti minister je rekel, da bo najverjetneje določena sprememba tega zakona vplivala na postopke, na delo sodišč. To je sam priznal. Torej potem se vi zmenite, na eni strani govorite, da sprememb ne sme biti, ker je utečeno delo dobro, po drugi strani minister opozarja, da bodo posamezni problemi lahko prišli tudi na področju sodne veje oblasti. Ampak pustimo, to je pri vas doma in se boste pogovorili.

Kar se tiče pa 8. člena, spoštovani. Glejte, Obrtno-podjetniška zbornica vas resno opozarja, da gre za problem, ki bo vplival na malo in mikro gospodarstvo. V Sloveniji bi morali počasi že začeti reševati problem prestrukturiranja malega gospodarstva. Obrtno-podjetniška zbornica opozarja, da s preferiranjem nekako upnika Republike Slovenije do ostalih upnikov ta problem ne bomo reševali, ampak ga lahko samo še povečamo. 99 % gospodarstva v Sloveniji sloni na tako imenovanem mikro gospodarstvu. Ravno to gospodarstvo ima s predlogom, ki je sedaj v 8. členu, največji problem. Zakaj se vi ne ukvarjate, ko gre za upnike, banke in vse ostalo, s tem, kaj se zares v teh bankah dogaja? Vi kot predstavniki finančnega ministrstva bi lahko naredili dosti več. Ampak tukaj vas pa stroka opozarja, da rešitve enostavno, za mala in mikro gospodarstva, niso dobe – predlagane rešitve –, razen če je v državi v interesu, da bo na ta račun več stečajev. Tukaj je pa potem tudi poplačil manj. Če je pa ta cilj, potem pa to, prosim, tudi povejte na glas, ampak dejstvo je, da nas vsi opozarjajo, da je treba nekako omogočiti razdolževanje slovenskega malega gospodarstva, da takšna rešitev, ki je v tem členu, to zagotovo ne prinaša. To je problem. Tukaj je naš pomislek in zato predlagamo, da se ta člen črta.

Kot rečeno, gotovo prinaša zakon tudi veliko dobrih rešitev, posamezne dobre rešitve, pa generalno imate tukaj na nasprotni strani stroko. Ne se ukvarjati, kaj je mnenje sodnikov, kako bodo oni te postopke vodili. Vodili jih bodo v skladu z zakonom, zato so tam, ampak predvsem, kaj neka sprememba prinaša ali odnaša. Ne podirajte tistega, kar je dobro, s tem

da na vsak način uveljavljate nekaj, kar vas opozarjajo, da ni dobro. Z glavo skozi zid, z glavo skozi zid! Tako kot pri fiskalnem zakonu, tako tudi pri tem in še kakšnem drugem. Ne delate prav in ne delate prav, to vam povem. Ne delate prav! In tukaj se vam potem bumerangi vračajo. Še danes nimamo vzpostavljenega fiskalnega sveta, seveda ne. To so vaše rešitve. Tukaj vas stroka opozarja, pustite, da jaz predstavljam opozicijo, da prihajam iz Slovenske demokratske stranke, tukaj berem mnenje Obrtno-podjetniške zbornice. Za vas pač to, očitno, glede na zmigovanje z glavo, ne pomeni veliko. Sicer je pa končno res odgovornost na vas.

Ampak upam, da boste tudi pokončno nosili, ko bo treba plačilo za to. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi še kdo razpravljati? (Nihče.) Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

V razpravo dajem 15. člen ter amandma Poslanske skupine SDS. Želi kdo razpravljati? (Nihče.) Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

V razpravo dajem še 32. člen ter amandma Poslanski skupin SMC, Desus in SD. Sprememba amandmaja z dne 24. 3. 2016 je objavljena na e-klopi. Želi kdo razpravljati? (Tudi nihče.) Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali v torek, 29. 3. 2016, v okviru glasovanj.

Spoštovane poslanke in poslanci, državljani in državljanke!

Želim vam miren konec tedna in prijetno praznovanje velikonočnih praznikov v krogu vaših najbližjih. Vzemite si čas zase in predvsem uživajte v številnih dobrotah, ki bodo v tem velikonočnem času na vaših mizah. Naj bo na njih čim več potice in čim manj hrena. Slednjega je namreč že v Državnem zboru dovolj.

Naj izkoristim še to priložnost, da se še sam zahvalim poslancu gospodu Ivanu Škodniku, ki je vsakemu izmed nas danes podaril velikonočno košarico, ki jo je lastnoročno izdelal in okrasil. Lep konec tedna in nasvidenje v torek.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda in tudi 17. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali v torek, 29. 3. 2016, ob 9. uri.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 24. MARCA 2016 OB 16.07 IN SE JE NADALJEVALA 29. MARCA 2016 OB 9. URI.)

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovani kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje! Začenjam nadaljevanje 17. seje Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne moreta udeležiti naslednji poslanki: gospa Violeta Tomič in mag. Bojana Muršič do 13. ure.

Vse prisotne lepo pozdravljam!

Prehajamo na **14. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA PONOVO ODLOČANJE O ZAKONU O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O VARSTVU OKOLJA.**

Državni svet je na 20. izredni seji 10. 3. 2016 zahteval, da Državni zbor na podlagi tretje alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije pred razglasitvijo ponovno odloča o Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu okolja.

Za obrazložitev zahteve dajem besedo predstavniku Državnega sveta dr. Zoranu Božiču.

DR. ZORAN BOŽIČ: Spoštovani gospod predsednik dr. Milan Brglez, hvala za besedo. Spoštovana kolegice poslanke, spoštovani kolegi poslanci!

"Nekoga moraš imeti rad, pa čeprav trave, reko, drevo ali kamen," je zapisal pesnik. Ker pri ljudeh ni bilo odziva, ker je naletel na zid, zid molka. In ta isti pesnik nikoli ne bi zapisal: "Nekoga moraš imeti rad, pa čeprav zlato, gotovino ali kapital." In ravno to, da novela Zakona o varstvu okolja služi kapitalu, ne pa ljudstvu, ki ima po 3. členu slovenske ustave oblast, je njen temeljni problem. Spoštovane poslanke in poslanci! S sprejemanjem zakonov posredno uresničujete oblast ljudstva in dajete slovenski ustavi telo in kri. Tvorci slovenske državnosti so v slovenski ustavi leta 1991 zapisali, da država z zakonom določa posebno varstvo kmetijskih zemljišč, da država skrbi za zdravo življenjsko okolje, da država skrbi za ohranjanje naravne dediščine in da se gospodarska dejavnost ne sme izvajati v nasprotju z javno koristjo. Zato vas pozivam, da ponovno razmislite, ali sta zakonski določili o neomejenem trajanju okoljevarstvenega dovoljenja in o možnosti zvišanja še dopustnih vrednosti onesnaževanja v primeru nesorazmerno visokih stroškov obratovanja res v skladu z 71., 72., 73. in 74. členom Ustave Republike Slovenije. Že zdaj, ponavljam, že zdaj so v Sloveniji območja, ki so trajno degradirana pa za takšna niso uradno razglašena. Območja, kjer so kmetijska zemljišča polna težkih kovin, in območja, kjer so sežigalnice odpadkov, ki to uradno niso, pa ravno zato vsakodnevno onesnažujejo zrak in vodo in rodovitno prst. Industrija pa na teh območjih deluje povsem v skladu z okoljevarstvenimi dovoljenji, ki jih je izdala država.

Spoštovane poslanke in poslanci, sprašujem vas: ali bi vi ali vaša družina jedli korenček in čebulo in redkvice in krompir, skratka svežo zelenjavo, pridelano v bližini obrata, ki ima uradno dovoljenje za sežiganje gum in kostne moke in odpadnih muljev in plastike in barv in lakov in odpadnih olj in drugih nevarnih snovi? Komu se tako sežiganje izplača – kapitalu ali družbi v celoti? V Državnem svetu

trdimo, da je ta zakon stanje, ki je dovolj alarmantno, samo še poslabšuje.

In za konec. Že zdaj so v Sloveniji območja, ki so jih prizadele vojne, kjer je gospodaril tihi ubijalec azbest, kjer so ljudje zaradi onesnaženega okolja umirali, umirajo in bodo umirali. In kaj bomo vsi tisti, ki imamo v naši državi vpliv na sprejemanje zakonodaje, odgovorili dečku, ki bo spraševal, zakaj je mama v bolnišnici, in kaj bomo odgovorili deklici, ki bo spraševala, zakaj je očka na pokopališču. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Zadevo je obravnaval Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku gospodu Igorju Zorčiču.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Spoštovani predsednik, hvala za besedo. Spoštovani predstavniki ministrstva, gospa ministrica, spoštovani dr. Božič, kolegice in kolegi!

Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor je na 32. nujni seji dne 16. 3. 2016 kot matično delovno telo obravnaval zahtevo Državnega sveta, da Državni zbor ponovno odloča o Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu okolja, ki ga je Državnemu zboru predložila Vlada in ga je ta sprejel na 16. seji dne 4. 3. 2016. Zahtevo Državnega sveta za ponovno odločanje je predstavil predstavnik Državnega sveta dr. Zoran Božič, ki je predstavil mnenje Državnega sveta, v katerem je izpostavil, da Državni svet kot ključne razloge za zahtevo navaja nestrinjanje zlasti z rešitvami, ki jih prinašata določbi 7. in 10. člena novele zakona. V zvezi z določbo 7. člena, ki odpravlja časovno omejitev veljavnosti okoljevarstvenega dovoljenja in s tem obvezno preverjanje predpisanih pogojev za obratovanje naprave na vsakih 10 let, se po mnenju Državnega sveta zmanjšuje transparentnost celotnega postopka in onemogoča izvajanje pravice do vključevanja in soodločanja javnosti pri podaljševanju okoljevarstvenih dovoljenj. Postopka odobritve ali podaljšanja okoljevarstvenega dovoljenja sta bila namreč do sedaj po njihovem mnenju ena izmed možnosti lokalnega prebivalstva in zainteresirane javnosti, da se lahko aktivno vključijo v odločanje o obratovanju ali umeščanju okolju škodljivih dejavnosti v posamezno lokalno okolje. Državni svet ugotavlja, da sedanja zakonska ureditev omogoča podaljšanje okoljevarstvenega dovoljenja, če naprava v času odločanja izpolnjuje tiste zahteve, ki veljajo za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja za novo napravo. To po novem naj ne bi več veljalo, zato je po njihovem mnenju upravičena skrb, da bodo predlagane zakonske spremembe standarde varstva okolja še poslabšale.

Državni svet je kot neustrezne izpostavil tudi določbe 10. člena, ki omogočajo, da se bodo lahko ob določenih pogojih v okoljevarstveno dovoljenje določile manj stroge mejne vrednosti

emisij, kot so določene na podlagi ravni emisij zaključkov o najboljših razpoložljivih tehnologija BAT, če bi višje mejne vrednosti povzročile nesorazmerno višje stroške v primerjavi s koristmi za okolje. Po mnenju Državnega sveta je taka ureditev izrazito v interesu kapitala in ne varstva okolja in ljudi, ki živijo v njem. Kot ključni problem pa Državni svet izpostavlja dejstvo, da v določbi ni jasno opredeljeno, na kakšen način in na kakšnih podlagah se bo ocenjevala onesnaženost okolja oziroma ni jasno opredeljeno, kakšna je višina nesorazmerno višjih stroškov v primerjavi s koristmi za okolje.

V imenu Vlade je ministrica za okolje in prostor gospa Irena Majcen poudarila, da Vlada zavrača mnenje Državnega sveta, da novela zakona prinaša večje tveganje za obremenjevanje okolja, kakor tudi mnenje, da že dosedanja zakonodaja ljudi ne ščiti dovolj. Izpostavila je, da je veljavna zakonodaja na področju varstva okolja v celoti usklajena z zakonodajo EU, kar velja tako za mejne emisijske vrednosti in standarde kakovosti okolja kakor tudi za vse druge institute in instrumente varstva okolja, ki jih vsebuje pravo EU. Vse naprave pri nas morajo izpolnjevati pogoje, kot jih glede varstva okolja določajo predpisi EU, ki so še posebej strogi glede velikih kurilnih naprav in sežiganja odpadkov. V zvezi z odpravo časovne omejitve veljavnosti okoljevarstvenega dovoljenja je pojasnjeno, da so v noveli zakona razlogi za predlagane rešitve vsebinske narave in so povezani tako z veljavnimi rešitvami kot s spremenjenimi in dopolnjenimi rešitvami v noveli zakona. Ti določajo primere, ko je okoljevarstveno dovoljenje treba spremeniti bodisi zaradi namere upravljavca naprave ali izvajalca dejavnosti bodisi po uradni dolžnosti.

Glede ureditve v 10. členu novele zakona, ko lahko pristojni organ v določenih primerih in pod določenimi pogoji v okoljevarstvenem dovoljenju določi manj stroge mejne vrednosti ali ukrepe, kot so določeni v zaključkih o BAT, pa je pojasnjeno, da je takšna ureditev vsebovana v sami direktivi 2010/75/EU zaradi tega takšne ureditve ni mogoče šteti za ureditev, ki bi bila sama po sebi izrazito v interesu kapitala in posledično v nasprotju z javnim interesom oziroma varstvom okolja in ljudi.

V razpravi so podpora zahtevi Državnega sveta izrazili v Poslanski skupini Združena levica ter predstavniki nevladnih organizacij EKO Krog in EKO Anhovo in ponovil stališča iz druge obravnave predlagane novele zakona na odboru. S strani koalicijskih poslancev je bilo v zvezi z izpostavljenimi očitki Državnega sveta o opustitvi 10-letne časovne omejitve veljavnosti okoljevarstvenega dovoljenja izpostavljeno, da veljavni zakon v 77. členu določa obveznost pristojnega organa, da pregleda in spremeni veljavno okoljevarstveno dovoljenje za določeno napravo vsakokrat, ko namerava njen upravljavec na napravi izvesti spremembo. Glede stališča nevladnih organizacij obveznosti

prenosa pa je bilo ponovno poudarjeno, da je bilo v zvezi s tem posredovano tudi sporočilo Evropske komisije, ki zavzema stališče, da je takšno določbo treba sprejeti v slovenski pravni red.

Po opravljeni razpravi je odbor z ...

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Čas ...

IGOR ZORČIČ (PS SMC): ... večino glasov vseh članov 10 za in 1 proti sprejel mnenje, da je Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu okolja ustrezen.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Za obrazložitev mnenja dajem besedo predstavnici Vlade kot predlagateljici zakona. Besedo ima ministrica za okolje in prostor gospa Irena Majcen.

IRENA MAJCCEN: Spoštovani predsednik Državnega zbora dr. Milan Brglez, spoštovane poslanke in poslanci, cenjeni gostje!

Dovolite mi, da na kratko izpostavim dve ključni spremembi Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu okolja, ki sta med obravnavo zakona vzbudili največ nasprotovanj. V zvezi z odpravo časovne omejitve veljavnosti okoljevarstvenega dovoljenja bi rada najprej povedala, da direktiva 2010/75/EU ne vsebuje zahteve, po kateri bi morale države članice omejiti časovno veljavnost dovoljenj. Republika Slovenija je bila med redkimi državami, če ne celo edina, kjer je bila takšna časovna omejitev dovoljenj uveljavljena. Direktiva zahteva le, da pristojni organ v rednih časovnih presledkih preveri in po potrebi posodobi pogoje v dovoljenju, če veljavni zakon v 77. členu določa obveznosti pristojnega organa, da pregleda in spremeni veljavno dovoljenje za določeno napravo vsakokrat, ko namerava njen upravljavec na napravi izvesti spremembo. Veljavni zakon skupaj s predlaganimi spremembami in dopolnitvami 78. člena določa tudi obveznost pristojnega organa, da v določenih primerih po uradni dolžnosti pregleda in spremeni veljavno okoljevarstveno dovoljenje. Poudarila bi tudi, da predlagamo dopolnitev veljavne uredbe, po kateri mora pristojni organ po uradni dolžnosti pregledati in po potrebi spremeniti okoljevarstveno dovoljenje na vsakih 10 let, če okoljevarstveno dovoljenje v tem času ne bi bilo spremenjeno zaradi kateregakoli drugega razloga. Prav tako je treba omeniti, da je delovanje vseh naprav in obratov pod neprestanim inšpekcijskim nadzorom, zlasti naprav, ki lahko povzročijo onesnaževanje okolja večjega obsega in obratov. Javnost in zainteresirana javnost imata tudi po spremembi veljavne ureditve popolnoma enake pravice glede sodelovanja v postopkih izdaje in spreminjanja dovoljenj kot v veljavni ureditvi v skladu z zahtevami ustreznih direktiv. To pomeni, da ni mogoče govoriti o onemogočanju pravice javnosti do vključevanja in soodločanja v

postopku izdaje okoljevarstvenega dovoljenja. Glede možnosti določenih manj strogih mejnih vrednosti bo ministrstvo lahko določilo manj stroge mejne vrednosti emisij, kot se določijo na podlagi ravni emisij zaključkov o BAT le v primeru, da bo izpolnjena vrsta pogojev. Še enkrat bi rada poudarila, da je sama ureditev dovolj zahtevna, da zaradi nje v Sloveniji ne bo prihajalo do uničevanja okolja. Načrtuje se tudi dodatna ureditev, in sicer kot sprememba uredbe o IED napravah, tako da se bodo določila tudi bolj podrobna navodila za pripravo ocene o nesorazmerno višjih stroških in primerjavi s koristmi za okolje. Res pa je, da navodil komisije na to temo še ni. Sicer pa je že v zakonu postavljeno tako, da ne gre za avtomatizem. Delovanje naprave ne bo smelo povzročiti znatnega onesnaženja okolja, ohraniti se bo morala visoka raven varstva okolja kot celote, pri čemer mejna vrednost ne bo smela presegati mejnih vrednosti emisij, predpisanih na podlagi 17. člena zakona, kar hkrati pomeni vrednosti, ki so določene v različnih direktivah. Ministrstvo svoje odločitve opira na rezultate monitoringa stanja okolja, ki se izvaja stalno, v skladu s predpisi. Upravljavec naprave bo moral izdelati posebno oceno, iz katere bo razvidno, da bi doseganje ravni emisij, povezanih z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, kot so opisane v zaključkih o BAT, povzročilo nesorazmerno višje stroške v primerjavi s koristmi za okolje zaradi geografskega položaja ali lokalnih okoljskih pogojev naprave ali njenih tehničnih značilnosti. Ocena bo morala biti izdelana v skladu z referenčnimi dokumenti BAT in drugimi dokumenti, ki jih v zvezi z določanjem mejnih vrednosti emisij in tehničnih ukrepov objavi Evropska komisija. Manj strogih mejnih vrednosti emisij ne bo mogoče določiti, če bi bilo s tem ogroženo doseganje predpisanih standardov kakovosti okolja ali če se naprava nahaja na območju, ki ga je vlada razglasila za degradirano. Izjemno pomembno dejstvo pa je, da se bodo manj stroge mejne vrednosti določale v postopku izdaje okoljevarstvenega dovoljenja, v katerem kot stranski udeleženci v skladu z zakonom sodelujejo predstavniki zainteresirane javnosti, ki lahko uporabijo vsa pravna sredstva.

Med javno obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu okolja in obravnave v Državnem svetu in Državnem zboru so se pojavila različna tolmačenja glede prenosa člena 15/4. MOP se je pri prenosu skliceval na navodilo o načinu prenosa direktive, ki je objavljena na spletni strani komisije. V dokumentu je označeno, da je prenos tega člena obvezen. Kasneje je v javnost prišla tudi informacija nevladne organizacije, da naj bi komisija podala stališče, da prenos tega člena ni obvezen. Zaradi različnih informacij in interpretacij je MOP zaprosil komisijo za obrazložitev, ki jo je prejel 23. marca in s katero komisija potrjuje obveznost prenosa tega člena. Komisija v sporočilu še navaja, da sporočilo ni

uradno stališče komisije, saj ima pristojnost uradne razlage sveta uprave le sodišče EU. Ob tem bi želela povedati, da nekateri, ki jim ni težko onesnaževati prostora ...

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Čas!

IRENA MAJCEN: ... z neprimernimi izrazi in so le-te uporabljali ob razlagi potrebnega prenosa te direktive, niso imeli prav.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima Poslanska skupina Združene levice, zanjo dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči. Spoštovani zbor, spoštovani gostje!

Novela, o kateri bomo danes zopet glasovali, ni zgolj neprimerna za sprejetje, je sramotna za ministrstvo, ki samo sebe imenuje Ministrstvo za okolje in prostor. V Združeni levici na neprimernost opozarjamo že vse od začetka obravnave v Državnem zboru. Novela pod krinko prenosa in popravljanja nekaterih predhodnih, dajmo reči nerodnih, prenosov EU direktiv prinaša določbe, ki radikalno zmanjšujejo standarde varovanja okolja pri nas. V Združeni levici smo pri obravnavi zakona dvakrat vložili amandmaje, s katerimi smo želeli zakon izčistiti tovrstnih spornih določb, bili smo preglasovani z argumenti, češ, saj to ni res, saj nimate pojma. Državni svet je odložilni veto na zakon izglasoval brez enega samega glasu proti, ponavljam, brez enega samega glasu proti, in s praktično enakimi argumenti kot pred tem Združena levica. Na ponovni obravnavi zakona na odboru so enake argumente že drugič oziroma tretjič, če štejemo še javno obravnavo, predstavili okoljevarstveniki iz civilnodružbenih organizacij, ki odločno nasprotujejo sprejetju tega zakona. Vendar pa sta ministrstvo in koalicija gluha za argumentirana nasprotovanja. Ministrstvo je prejšnji teden objavilo kratko novico, ki jo je omenila gospa ministrica, da jim je Evropska komisija potrdila, da je prenos določbe nujen. Pri njej lahko pristojni organi določijo manj stroge vrednosti emisij, če je iz ocene razvidno, da bi doseganje emisij z najboljšimi razpoložljivimi tehnologijami – to je ta famozni BAT – povzročilo nesorazmerno višje stroške v primerjavi s koristmi za okolje. Žal dopisa s strani komisije niso objavili, je pa Evropska komisija poslala tudi objavljeni dopis EKO krogu. V dopisu komisija sicer delno potrjuje navedbe ministrstva o nujnosti prenosa, vendar pa hkrati spomni na 193. člen pogodbe o delovanju Evropske unije, ki državam omogoča ohranjanje strožjih okoljevarstvenih standardov. Na to bi se lahko sklicevala Slovenija in teh spornih določb ne bi prenesla v naš pravni red. Žal se ne. A vendar ne glede na to, ali je prenos nujen oziroma obvezen, kar seveda ni, pa je jasno, da je napačen. Sporni člen določa, da mora odločitev

o znižanju emisijskih standardov temeljiti na oceni. Kdo je pristojen za pripravo ocene, pa v direktivi ni jasno določeno. Logično je, da za pripravo ocene ne more biti pristojen upravljavec naprave, ki ima na to oceno vezane finančne interese. V zakonu je tudi zapisano, "odločitev o znižanju emisijskih standardov bo temeljila na oceni upravljavca naprave", gospa ministrica. Z noveliranjem se manjša tudi sodelovanje javnosti v postopkih izdaje okoljevarstvenih dovoljenj, čeprav ministrstvo to vehementno zanika – tudi danes, ta trenutek pred menoj. Dovoljenja bodo po novem trajna. Dovoljenja bodo po novem trajna. Pika. Kaj to pomeni? Če je torej do sedaj javnost lahko sodelovala pri izdaji teh dovoljenj vsaj vsakih deset let, bo sedaj enkrat in nikoli več. V primeru spremembe okoljevarstvenega dovoljenja bo ministrstvo samo pristojno za odločanje o tem, za kakšno vrsto spremembe delovanja gre. Posledično tudi o tem, ali je sprememba okoljevarstvenega dovoljenja takšna, da narekuje tudi vključitev javnosti. Skratka, cilj črtanja časovne veljavnosti okoljevarstvenih dovoljenj je očitna, namensko izključevanje javnosti.

V Združeni levici bomo seveda znova glasovali proti sprejetju tega zakona, sočasno pa pozivamo tudi ostale poslanke in poslanca, da pokažete, da niste glasovalni stroj te vlade, da vam je mar za čisto okolje, da berete ustavo, ker to noveliranje je protiuslavno v členih 71 do 74, kot je dr. Božič povedal, in da tudi vi tovrstno noveliranje zakona ne podpirate.

Ker imam pa še nekaj časa, moram za javnost reči, da me zelo žalosti, da nas je tukaj uradno prisotnih 52, nekaj jih je šlo ven, skratka, tako pomembno tematiko, če se preštejemo, poslušajmo kvečjemu navadni kvorum. Takšen je pač žal odnos do okoljevarstvenih tematik v tem Državnem zboru.

Mi bomo glasovali proti tovrstnemu noveliranju. Hvala za besedo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov, zanjo gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovana gospa ministrica, predstavnik Državnega sveta dr. Božič, drage kolegice in kolegi!

Da je naš življenjski prostor tesno prepleten z naravo in človeškimi posegi vanjo, se marsikdo zave šele potem, ko je postavljen pred dejstvo, ki nazorno pove, v kakšnem okolju živimo in kako zanj skrbimo. Pred eno takšnih dejstev nas je prejšnje dni postavil Državni svet z zahtevo o ponovnem odločanju o sprejetju novele Zakona o varstvu okolja. V Novi Sloveniji sicer zagovarjamo čim hitrejšo postopke umeščanja objektov v prostor, vendar področje okoljevarstva v tem primeru predstavlja izjemo, ki narekuje posebno skrb pri presojanju o njihovem umeščanju v prostor oziroma pri

njihovem obratovanju, posebno če gre za večje vrednosti obremenjevanja okolja. Tukaj ne gre več samo za vprašanje ali je prenos evropske direktive v vseh delih obvezen ali ne, prav tako ne gre za slepo primerjavo z drugimi članicami Evropske unije. Gre za odgovorno presojo, gre za odgovorno presojo o specifičnosti našega okolja, o slovenskih neprevetrenih ozkih dolinah, ki terjajo posebno skrb glede obsega negativnih okoljskih obremenitev.

Poglejmo samo nekaj dejstev. Najbolj izpostavljena območja, med njimi dolina Soče, Zasavska in Celjska kotlina danes predstavljajo demografsko ogrožena in degradirana območja. Za degradirana sicer veljajo zgolj neuradno, in to kljub vsem kazalnikom, ki kažejo, da je tukaj že povzročena velika škoda tudi za zdravje njihovih prebivalcev, in predvsem za zdravje njihovih prebivalcev. V teh krajih ljudje zbolevajo in umirajo pogosteje oziroma hitreje. Nekatere cementarne, na primer cementarna Anhovo, postajajo le še sežigalnice nevarnih odpadkov, mimogrede, v sosednji Avstriji za sežigalnice takih odpadkov veljajo kar štirikrat strožji pogoji kot v Sloveniji. Vse od leta 2009 nimamo poročila o stanju okolja, čeprav bi moralo biti izdelano vsaka štiri leta. Glede na navedeno, je argument Vlade, da gre za odpravo administrativnih bremen brezpredmeten. Glede na to, da je varstvo okolja vse bolj izpostavljeno različnim tveganjem, podaljševanje okoljevarstvenega dovoljenja vsakih deset let ne more in ne sme predstavljati prevelikega administrativnega bremena ne za pristojno ministrstvo, ki vodi postopek, in ne za upravljavca naprav ali obratov oziroma izvajalca dejavnosti. Vedno več je namreč okoljevarstvenih nesreč, ki za seboj puščajo dolgoročne posledice, zato je takšno dovoljenje še kako pomembno tudi z vidika javnosti, ki mora v teh postopkih imeti možnost sodelovanja in vplivanja na svoje življenjsko okolje. Ključnega pomena je tudi opravljanje učinkovitega nadzora pristojnih nadzornih organov. Ravno ta vidik pogosto v praksi predstavlja največjo težavo, zato je tudi zaupanje javnosti v te institucije vse manjše. Javni interes je na področju varovanja okolja izjemno velik, zato je nujno, da se ohrani sedanja zakonska ureditev. Ukinitve časovne veljavnosti je lahko uveljavljeno v državah, kjer je okoljska zavest na visoki ravni, nikakor pa ne v Slovenije, kjer, žal, prevečkrat prevladujejo drugačni interesi. Iz tega razloga je tudi nedopustno, da bi dopuščali možnost nižjih mejnih vrednosti emisij, kot so dosegljive z najboljšimi razpoložljivimi tehnologijami.

V Novi Sloveniji predlogu novele Zakona o varstvu okolja ne bomo nasprotovali, prav tako je ne bomo podprli. Preveč je namreč odprtih vprašanj, ki so neločljivo povezana z našo največjo dobrino – zdravim življenjskim okoljem. Gre za preprosto logiko, da je narava edina dobrina, ki nam je dana, in naša dolžnost je, da jo ohranjamo takšno, da bo tudi prihodnjim

rodovom zagotavljala ustavno pravico do zdravega življenjskega okolja.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina nepovezanih poslancev, zanjo mag. Mirjam Bon Klanjšček.

MAG. MIRJAM BON KLANJŠČEK (PS NP): Hvala lepa. Spoštovani!

Kot smo že v rednem delu zakonodajnega postopka opozorili s stališčem, v Poslanski skupini nepovezanih poslancev menimo, da obrazložitev zakona, kjer je jasno zapisano, da gre za prenos direktive ter za odpravljanje nekaterih nedoslednosti, ki so bile v preteklosti ob prenosu evropskih direktiv storjene, ni v skladu s celotnim besedilom zakona. Nekoliko nas je presenetilo, da zakon, ki le prenaša evropsko zakonodajo, dvigne toliko prahu pri različnih okoljevarstvenih združenjih, saj smo prejeli več mnenj, ki so nasprotovala načrtovanemu znižanju okoljevarstvenih standardov. Še posebej k predlagani ukinitvi 10-letnega roka veljavnosti okoljevarstvenega dovoljenja. Tako ministrstvo predlaga, da za voljo odprave administrativnih ovir in bremen odpravimo obvezno preverjanje predpisanih pogojev za obratovanje naprave oziroma obrata na vsakih 10 let. Razlog, da gre za odpravo administrativnih ovir ter bremen, nas v Poslanski skupini nepovezanih poslancev neprijetno preseneča, saj tu vendar ne gre za nek nepotreben postopek. 10-letni rok za obnovitev dovoljenja je namreč rešitev, ki sili tako ministrstvo kot tudi uporabnika, da se te naprave vzdržujejo na ustrezen način, civilni družbi in ostali zainteresirani javnosti pa daje dovolj prostora, da aktivno spremlja izvajanje predpisanih pogojev za obratovanje naprave ali obrata.

Na to dejstvo smo seveda opozorili pristojno ministrico. Kot sem že omenila, so na to opozarjala tudi različna okoljevarstvena združenja, pa tudi pristojna komisija Državnega sveta v svojem mnenju, seveda pa na to isto dejstvo napotuje tudi veto Državnega sveta. Odgovori, ki smo jih na naše pomisleke dobili, nas žal niso zadovoljili. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo gospa Vesna Vervega.

VESNA VERVEGA (PS SMC): Spoštovani predsednik, spoštovani dr. Božič, predstavniki ministrstva, kolegice in kolegi!

Državni zbor je na 16. seji dne 4. 3. 2016 sprejel novelo zakona o varstvu okolja, ki v večjem delu notificira okoljske direktive Evropske unije. Državni svet je nato sprejel zahtevo o ponovnem odločanju o tem zakonu z obrazložitvijo, da nekatere zakonske določbe pomenijo večje tveganje za obremenjevanje okolja. Mnenje Državnega sveta v glavnem sledi pripombam nevladnih organizacij, ki sprejetim zakonskim

določbam nasprotujejo predvsem v delu, ki se nanaša na ukinitve roka veljavnosti okoljevarstvenega dovoljenja in dopuščanje odstopanja od upoštevanja najboljših razpoložljivih tehnologij, tako imenovanih zaključkov o BAT, v primerih, ko bi to za investitorja predstavljalo neprimerljivo višji strošek in hkrati ne bi imelo znatnih negativnih vplivov na okolje. Glede ukinitve roka veljavnosti okoljevarstvenega dovoljenja je treba poudariti, da nas k temu napeljuje tudi 21. člen direktive IED, ki pravi, da mora država članica sprejeti ukrepe, da pristojni organ v rednih časovnih presledkih preveri pogoje v dovoljenju. Že pred spremembo predmetnega zakona je namreč veljalo, da mora izvajalec dejavnosti ministrstvu javiti vsako nameravano spremembo, na podlagi česar se smiselno ažurira tudi okoljevarstveno dovoljenje. Prav tako Ministrstvo za okolje in prostor po uradni dolžnosti opravlja preverbe okoljevarstvenih dovoljenj na največ 10-letno obdobje. Hkrati je vsaka naprava ali obrat pod stalnim nadzorom pristojne inšpekcijske službe. Pri tem je še enkrat treba poudariti, da sprememba zakonodaje v ničemer ne posega in ne spreminja vloge in položaja javnosti v postopkih odločanja za spreminjanje okoljevarstvenega dovoljenja. Drugo določilo, ki je bilo s strani nevladnih organizacij označeno kot sporno, pa je možnost, da Vlada lahko določi manj stroge mejne vrednosti, ki so predvidene v zaključkih ovadb. Določanje nižjih standardov bo mogoče izključno v primerih, ko s tem ni ogroženo doseganje dosedanjih standardov kakovosti okolja, ko se ne povzroči znatno onesnaževanje okolja in se ohranja visoka raven varstva okolja kot celote. Pojavile so se različne interpretacije glede tega, ali je del direktive, ki se nanaša na zniževanje emisijskih vrednosti, obvezen ali opcijski del prenosa v slovenski pravni red. Glede te dileme je Ministrstvo za okolje in prostor pridobilo mnenje Evropske komisije, iz katerega nedvomno izhaja, da je implementacija te vsebine obvezujoča za vse države članice EU.

Poslanci Stranke modernega centra smo imeli možnost ponovno soočiti različna mnenja, pridobiti dodatne informacije in obrazložitev, da bi lahko čim bolj objektivno ocenili, ali spremembe zakona o varstvu okolja resnično prinašajo tveganja na področju okoljevarstva. Ugotovili smo, da temu ni tako, zato bomo Zakon o varstvu okolja v predlagani obliki ponovno podprli. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Postopkovno dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

Moje postopkovno se nanaša na žalitev Državnega sveta. Gospa je rekla, da so se predvsem sklicevali na civilnodružbenike. Zelo jasno je bilo povedano tako s strani predstavnikov Državnega sveta, s strani

predsednika odbora, z moje strani, da je Državni svet veto izglasoval soglasno, ob tem pa so proti noveliranju tega zakona tudi delodajalci. Zato prosim, da Državni zbor ne žali Državnega sveta. Hvala za besedo.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Jaz pa prosim, da ne zlorablajte postopkovnega zato, da razpravljate med predstavitvijo stališč, kjer se postopkovnih sploh ne postavlja.

Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospod Ljubo Žnidar.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Spoštovani predsednik, spoštovani kolegice in kolegi!

Predlog zakona v osnovi sledi okoljski direktivi Evropske unije kakor tudi odpravam nekaterih nepotrebnih postopkov. V nadaljevanju pa v sami vsebini ni jasnih in natančnih meril, ki bi podala jasne zakonske opredelitve. Če pogledam po sklopih v nadaljevanju, možnost manj strogih mejnih vrednosti emisij, kot so vsebovane v zaključkih o BAT. Predlog zakona omogoča, da ministrstvo določi manj stroge mejne vrednosti emisij, če se s tem ne povzroči znatno onesnaženje okolja in se ohranja visoka raven varstva okolja kot celote. Mejne vrednosti se določijo na način, če upravljavec naprave izkaže, da bi upoštevanje zaključkov BAT povzročilo nesorazmerno visoke stroške v primerjavi s koristmi za okolje zaradi geografskega položaja ali lokalnih okoljskih pogojev. Ta ureditev možnosti nižanja zahtev je po našem mnenju preohlapna in daje možnost različnih tolmačenj.

V nadaljevanju se ukinja časovno omejena veljavnost okoljevarstvenih dovolj. Ta ureditev je skladna z direktivo Evropske unije, teža v Sloveniji pa je, da pristojne službe nadzora ne opravljajo svoje naloge skladno z veljavno zakonodajo. Okoljevarstveno dovoljenje se ne izda pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja, temveč pred zagonom obratovanja. Pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja pred zagonom obratovanja se omogoča le objektom, ki se ne gradijo po Zakonu o graditvi objektov. Kateri pa so tisti objekti oziroma gradnje, ki se ne gradijo po Zakonu o graditvi objektov oziroma, če so, potem je tukaj res vprašanje, če tisti objekti in naprave potrebujejo okoljske omejitve? Skratka, gre za nedorečenost. Izdajanje dovoljenj za dovoljevanje izjem. V teh primerih pa je specifična izjem nedorečena oziroma ni jasnih določil. Seveda v nadaljevanju, če gre za nejasna določila, se popušča pri nivoju standardov varstva okolja.

V Slovenski demokratični stranki takšnega predloga zakona ne bomo podprli.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo gospod Ivan Hršak.

IVAN HRŠAK (PS DeSUS): Hvala za besedo, spoštovani predsednik Državnega zbora. Spoštovani vsi prisotni!

Naj takoj na začetku predstavitev stališča Poslanske skupine Desus povem, da bomo ponovno podprli predlog novele Zakona o varstvu okolja. Menimo namreč, da trditve Državnega sveta o zmanjševanju okoljskih standardov ne zdržijo resne presoje. Na matičnem delovnem telesu, kjer smo prvič obravnavali ta predlog, je komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in razvoj izrazila podporo predlogu zakona. Ponavljam, komisija ne Državni svet. Šele dan pred začetkom redne seje Državnega zbora kjer je bila predvidena druga obravnava tega zakona, je Državni svet poslal pisno mnenje, da predloga zakona ne podpira. Marsikdo je to mnenje prezrl, saj je bilo predhodno vendarle javno predstavljeno pozitivno mnenje glede podpore noveli zakona. Zato apeliram na Državni svet, naj se končno vendarle uskladijo med seboj, da ne bodo njihove komisije govorile eno, Državni svet pa drugo. Zato imam še predlog in apeliram na predsednika Državnega zbora, da zagotovi, da v bodoče posamezna komisija Državnega sveta sploh ne bo smela samostojno dajati mnenj za matična delovna telesa Državnega zbora in za seje Državnega zbora, ampak samo še za Državni svet. To nedorečenost in neuskkljenost je treba čim prej odpraviti. Presenečajo nas tudi trditve, da predlog novele znatno znižuje okoljske kriterije. Če bi to res držalo, bi pričakovali, da bodo delodajalci, katerih predstavniki so del Državnega sveta, tak predlog zakona podprli. Po njihovih trditvah bi to namreč pomenilo, da bodo lahko delovali z bolj umazano tehnologijo, ki je cenejša. Prepričan sem namreč, da finančna korist vedno premaga skrb za okolje. Konec koncev to dokazuje tudi dejstvo, da med največje onesnaževalce spadajo mala kurišča, ker ljudje sicer po sili slabih socialnih razmer kurijo vse, kar jim pride pod roke, ne glede na to, kaj posledično spuščajo v zrak, pa tudi, kot je znano, da je velik onesnaževalec tudi promet. Če bi veljavni zakon res imel tako višje standarde, kot jih ima predlog novele, potem v zadnjih nekaj mesecih ne bi redno dnevno presegali dnevnih dovoljenih koncentracij trdih delcev PM-10. Dejstvo, pred katerim si ne moremo zatiskati oči, je, da podjetja lahko prisiliš v spoštovanje okoljske zakonodaje, posameznika pa ne moreš oziroma zelo težko.

Na področju varovanja okolja se srečujemo tudi z dvoličnostjo nekaterih samooklicanih okoljevarstvenikov. Tu mislim predvsem na določene vidne osebe iz lokalnega okolja, ki nočejo ali pač ne zmorejo doumeti, da slovenske tovarne v današnjih časih niso več med največjimi onesnaževalci, saj so v ekološko sanacijo vložili oziroma so morali vložiti znatna denarna sredstva in so nadgradili svoje čistilne naprave v skladu s slovenskimi in evropskimi okoljskimi standardi, ki so eni izmed najbolj

strogih na svetu. Nekateri drugi pa nagovarjajo nekatere poslance koalicije, da naj glasujejo za veto Državnega sveta samo zato, ker je to v javnosti všečno.

Naj zaključim še z vprašanjem omejevanja oziroma zmanjševanja sodelovanja javnosti. Od kod takšna ideja? Nikjer v noveli se z nobeno določbo ne zmanjšuje sodelovanje javnosti. Prav tako se ne znižujejo standardi zaradi ukinitve 10-letnega obdobja veljavnosti okoljevarstvenega dovoljenja. Če bi prebrali vsaj statistične podatke, če že ne verjamete besedam ministrstva, bi slišali naslednje podatke: v Sloveniji je okrog 200 takšnih naprav, ki potrebujejo okoljevarstveno dovoljenje. Za vsako najmanjšo spremembo morajo upravljavci le-teh vložiti vlogo na ARSO. Lani so na tej agenciji prejeli kar 116 vlog za manjšo ali večjo spremembo obstoječih naprav. Prav tako je bilo lani opravljenih kar 263 nadzorov tako imenovanih IED naprav, izrečenih pa je bilo okrog 80 ukrepov. Država torej skrbno nadzira izpolnjevanje okoljskih standardov, ki so na srečo v naši državi na zavidljivo visokem nivoju. Po oceni naše poslanske skupine bodo ti standardi tudi po sprejeti noveli ostali na tako visokem nivoju, zato bomo predlog novele ponovno podprli. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Postopkovno, dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Glejte, gospod predsednik, to, če se mi žalimo med sabo, kako debatiramo, taki pač smo. To, da se žali Državni svet, to, da se žali goste, ki so tukaj, kot je bilo v tem stališču, je pa preko mere. Ponavljam svoje postopkovno. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Že drugič ste postopkovno uporabili za razpravo. Ja, za izražanje svojega stališča. Postopkovnega se ne more uporabljati za kaj takšnega, zato vam izrekam opomin. Imate postopkovno, dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Gospod predsedujoči, očitno ne govoriva iste slovenščine. Moj postopkovni predlog je bil, da Državni zbor neha žaliti Državni svet in goste Državnega zbora. Hvala za besedo.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Med predstavitev stališč se ne uporablja postopkovnih predlogov za razpravo ali izražanje svojega stališča ali nestrinjanja s tem, kar drugi izrazijo kot stališče določene poslanske skupine. V stališča poslanskih skupin tudi sam kot predsedujoči in tudi drugi predsedujoči običajno ne posegamo, razen kadar bi res šlo za, ne vem, spodbujanje nestrpnosti in ne vem kaj. Vse drugo je sestavni del tistih oziroma za sama mnenja posameznih poslanskih skupin so odgovorne poslanske skupine in imajo pravico, da svoje mnenje izrazijo na način, kot ga želijo

izraziti. O ničemer drugem kot predsedujoči ne morem odločiti.

Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo gospod Jan Škoberne.

JAN ŠKOBERNE (PS SD): Spoštovani gospod predsednik, spoštovana gospa ministrica, kolegice in kolegi!

Zakon o varstvu okolja, ki ga noveliramo, ureja varstvo okolja pred obremenjevanjem kot temeljnim pogojem za trajnosti razvoj v Republiki Sloveniji. V tem okviru zakon določa temeljna načela varstva okolja, ukrepe varstva okolja, spremljanje stanja in informacije o okolju, ekonomske in finančne instrumente varstva okolja, javno službo varovanja okolja in druga, z varstvom okolja povezana, vprašanja. Novela zakona, ki je pred nami, v prvi vrsti prenaša Evropsko direktivo o obvladovanju večjih nesreč, v katere so vključene nevarne snovi, katere rok za implementacijo pa je pretekel že 31. 5. 2015, zaradi česar smo od Evropske komisije že dobili uradni opomin, v katerem se od Republike Slovenije oziroma Državnega zbora zahteva izpolnitev obveznosti iz direktive. Novela hkrati prenaša tudi druge zahteve Evropske direktive o okoljski odgovornosti v zvezi s preprečevanjem in sanacijo okoljske škode.

Socialni demokrati smo v pomembnem delu zadovoljni s tem, da zakon uveljavlja kompromisno rešitev glede obratovanja naprav, s čimer se odpravljajo tudi pomisleki oziroma nevarnosti, da bi ob uzakonitvi tega zakona obveznosti pridobivanja okoljevarstvenega dovoljenja najkasneje pred začetkom obratovanja lahko omogočile situacije, ko bi bila naprava že zgrajena in investitor ne bi pridobil okoljevarstvenega dovoljenja, s čimer bi tako okolju kot investitorju lahko nastala pomembna in nepopravljiva škoda. Zato smo veseli, da obenem rešitev omogoča investitorju dovolj fleksibilnosti, da se glede na investicijski proces odloči, v kateri fazi bo sprožil postopek pridobivanja okoljevarstvenega dovoljenja, bodisi vzporedno s postopkom izdajanja gradbenega dovoljenja ali pa po sami izdaji gradbenega dovoljenja. S to spremembo zakona se tako zmanjšuje možnost nepotrebne obremenjevanja okolja, ko bi bila naprava že zgrajena, upravljavec pa ne bi pridobil okoljevarstvenega dovoljenja in bi bili za to potrebni dodatni posegi v prostor in okolje.

Zaradi učinkovitejšega nadzora nad izpolnjevanjem zahteve po pridobitvi okoljevarstvenega dovoljenja pred začetkom gradnje je dodatno opredeljeno, kdaj se šteje, da se je gradnja začela, in je predpisana tudi obveznost prijave začetka gradnje inšpekcij, pristojnih za okolje.

Ker verjamemo, da novela zakona o varstvu okolja ustrezno omogoča trajnostni razvoj v Republiki Sloveniji, bomo v Poslanski skupini

Socialnih demokratov novelo zakona večinsko podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Ponovno odločanje bomo opravili danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 15. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na 3. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA DRUGO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O TRGU FINANČNIH INSTRUMENTOV V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA.

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vlade, državni sekretarki na Ministrstvu za finance gospe Ireni Sodin.

IRENA SODIN: Spoštovani gospod predsednik, spoštovane poslanke in poslanci.

Poglavitne rešitve predloga zakona izvirajo iz prenosa evropskih direktiv, in sicer sprememb tako imenovane transparentne in prospekte direktive in nove direktive po zahtevanem kapitalu, ki se v predlog zakona prenaša v delu, ki se nanaša na investicijska podjetja. Prav tako se s predlogom zakona slovenska zakonodaja prilagaja evropskim uredbam za področje centralno depotnih družb ter tako imenovani CRR uredbi, ki se v nekaterih delih nanaša tudi na investicijska podjetja. Poleg prilagoditve slovenske zakonodaje evropski pa predlog zakona vsebuje tudi druge rešitve, ki ne izhajajo iz evropskega pravnega reda, in sicer sprememb pogojev za ustanovitev male borznoposredniške družbe, spremembo določbe glede oseb, ki so odgovorne za pravilnost in popolnost informacij, vsebovanih v prospektu, opredelitev pogojev glede umika dolžniških vrednostih papirjev iz trgovanja na organiziranem trgu, odpravo nedoslednosti glede stečaja borznoposredniških družb, dopolnitev določbe ZTFI glede opravljanja investicijskih storitev po naročilu druge borznoposredniške družbe, spremembo določb v zvezi z borzo in borznim trgom zaradi jasnejše ureditve glede smiselne uporabe določb zakona, ki ureja bančništvo, določitev sodelovanja Agencije za trg vrednostnih papirjev s pristojnimi organi tretjih držav in spremembo določb, vezanih na drugo novo sprejeto slovensko zakonodajo, Zakon o investicijskih skladih in družbah za upravljanje, Zakon o upravljavcih alternativnih investicijskih skladov, Zakon o nematerializiranih vrednostnih papirjih in Zakon o izvensodnem reševanju potrošniških sporov.

Glede na to, da k predlogu zakona za to sejo ni bilo predlaganih amandmajev, Vlada v skladu s 138. členom Poslovnika Državnega zbora

predlaga, da se na tej seji opravi tudi tretja obravnava predloga zakona. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog zakona je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsednici gospe Urški Ban.

URŠKA BAN (PS SMC): Spoštovani predsednik, hvala za besedo. Spoštovana predstavnik Vlade, kolegi in kolegice!

Odbor za finance in monetarno politiko je na svoji 21. seji dne 9. 3. 2016 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o trgu finančnih instrumentov, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo in sprejetje predložila Vlada. Odbor je k predlogu zakona prejel še naslednja dodatna gradiva: mnenje Zakonodajno-pravne službe, pripombe informacijske pooblaščenke, dopis Ministrstva za finance k pripombam informacijskega pooblaščenca, mnenje Komisije Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance in vložene amandmaje z dne 3. 3. 2016 ter predlog za amandmaje odbora z dne 8. 3. 2016. Do seje odbora so amandmaje k predlogu zakona vložile koalicijske poslanske skupine k posameznim členom predloga zakona. Seji odbora so prisostvovali predstavnice in predstavniki Ministrstva za finance, Zakonodajno-pravne službe ter predstavnik Agencije za trg vrednostnih papirjev. V uvodni dopolnilni obrazložitvi je državna sekretarka na Ministrstvu za finance pojasnila cilje in rešitve predloga zakona. Povedala je, da je cilj predloga zakona prenos več direktiv, prilagoditev domače zakonodaje uredbam in odprava ugotovljenih pomanjkljivosti in nedoslednosti že obstoječega zakona. Zakonodajno-pravna služba je v mnenju podala konkretne pripombe k posameznim členom predloga zakona. Pripombe službe so bile v vloženi amandmajih upoštevane.

Odbor je v skladu z drugim odstavkom 130. člena Poslovnika Državnega zbora obravnaval vložene amandmaje k članom predloga zakona. Odbor je sprejel koalicijske amandmaje ter amandmaje odbora k 76., 88. in 96. členu predloga zakona. Odbor je v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora nato glasoval o vseh členih predloga zakona in jih je sprejel. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov, zanjo gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovana državna sekretarka, kolegice in kolegi!

Evropski parlament in Svet sta se s svojimi direktivami in uredbami med drugim lotila

tudi vprašanj, ki izhajajo iz povezanosti evropskih finančnih trgov. Seveda je tudi Slovenija vpeta v enotni evropski finančni trg, zato so dobrodošle spremembe, ki prispevajo k poenotenju pravil in izboljšanju transparentnosti delovanja evropskega finančnega trga. Zakon prinaša predvsem rešitve, ki izvirajo iz evropskih direktiv ali pomenijo prilagoditev evropskim uredbam. To je na primer zahteva po stabilni ureditvi notranjega upravljanja investicijskih družb z jasno organizacijsko sestavo, učinkovitimi postopki upravljanja tveganj in primernimi mehanizmi notranjih kontrol. Enotni evropski nadzor pa se v skladu s predlogom zakona zagotavlja predvsem z obveznostjo nadzornika, da končne informacije o prospektu pošlje evropskemu organu za vrednostne papirje in trge ali skrajšamo ESMA. Zakon prinaša tudi nekaj birokratskih razbremenitev, kar seveda krščanski demokrati posebej pozdravljamo. To sta odprava vmesnega poročila posloводства kot spodbuda za osredotočanje na bolj dolgoročne cilje in podaljšanje roka za polletna računovodska poročila, ki v delovanje vnaša nekaj več fleksibilnosti. Podpiramo tudi določitev višje globe, ki za pravne osebe znaša do 10 milijonov evrov ali do 5 % letnega prometa oziroma 2-kratnega zneska dobička, pridobljenega s kršitvijo. Za člane uprav ali nadzornega sveta pa določa višino globe 5 milijonov evrov oziroma 2-kratnega zneska od dobička, pridobljenega s kršitvijo. V Novi Sloveniji bi si želeli, da bi bila višina globe določena na vsaj 3-kratnik zneska od dobička, ki je pridobljen s takšno kršitvijo. Krščanski demokrati sicer pogrešamo več poenostavitev obveznosti izdajateljev, kar bi naredilo trg bolj privlačen za male in srednje velike izdajatelje. K temu nas spodbuja tudi Evropska komisija. Kljub temu ocenjujemo, da predlog zakona pomeni korak naprej v zagotavljanju povezanosti evropskih finančnih trgov.

V Novi Sloveniji bomo predlog novele Zakona o trgu finančnih instrumentov podprli.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo mag. Dušan Verbič.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Spoštovani predsednik, državna sekretarka, poslanke, poslanci, prav lep pozdrav!

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o trgu finančnih instrumentov je nastal zaradi prenosa treh direktiv in prilagoditve slovenske zakonodaje dvema uredbama. Posledično to pomeni odpravo pomanjkljivosti in nedoslednosti sedaj veljavnega zakona o trgu finančnih instrumentov, vezano na evropsko zakonodajo. Finančna kriza v letih 2007, 2008 je razkrila velike pomanjkljivosti pri finančnem nadzoru, in sicer v posameznih primerih kot tudi v zvezi s celotnim finančnim sistemom. Med krizo so se pokazale pomanjkljivosti glede sodelovanja,

usklajevanja, dosledne uporabe prava Unije in zaupanja med pristojnimi organi držav članic. Prav tako so se razkrila nesprejemljiva tveganja, povezana z ureditvijo finančnih institucij. Za odpravo regulatornih pomanjkljivosti, ki so se pokazale med krizo, je bilo treba izvesti obsežno reformo. Del te sta tudi poenotenje zakonodajnih določb držav članic ter uvedba enotnih bonitetnih pravil za institucije, kar je bistveno za delovanje notranjega trga.

Kaj konkretno pomeni ta implementacija za Republiko Slovenije glede sodelovanje v Evropskem sistemu finančnega nadzora? Kot prvo, Agencija za trg vrednostnih papirjev do sedaj ni imela pravne podlage za uporabo smernic in priporočil evropskega organa za vrednostne papirje in trge. S to spremembo bodo smernice postale zavezujoče za subjekte nadzora, saj se bodo ti lahko z njimi seznanili preko Uradnega lista Republike Slovenije.

Kot drugo. Ureja se sodelovanje v evropskem sistemu finančnega nadzora in se v nacionalni pravni red prenaša, da pristojni organ pri opravljanju svojih nalog skrbi za konvergenco nadzornih orodij in nadzornih praks pri uporabi zakonov. Na podlagi navedenega pristojni organ v skladu z načelom lojalnega sodelovanja iz pogodbe o Evropski uniji sodeluje v duhu zaupanja in popolnega medsebojnega spoštovanja zlasti pri zagotavljanju ustreznih in zanesljivih informacij pretoka med pristojnimi organi držav članic. Prav tako sodeluje pri dejavnostih evropskega bančnega organa in po potrebi pri kolegiju nadzornikov.

Kot tretje. To je področje, ki je dodano zaradi večje globalne povezanosti in trgovanja z uporabo elektronskih sredstev. Investitorjem so trgi v katerikoli državi dostopni z uporabo računalnika ali drugih elektronskih naprav iz domačega kraja. Da pristojni organ lahko izvaja nadzor nad dejanji investitorjev iz svoje države, potrebujejo informacije s trgov, na katerih ti investitorji trgujejo, sicer ne morejo uspešno voditi nadzornega postopka. Zaradi varovanja integritete finančnih trgov so se nadzorni organi povezali v mednarodno organizacijo, ki združuje nadzorna organe držav vseh celin. Medsebojno si pomagajo pri opravljanju nadzora nad finančnimi trgi s posredovanjem informacij, zato dopolnjeni člani predloga zakona omogočajo Agenciji za trg vrednostnih papirjev pridobiti informacije, ki jih potrebuje v nadzornih postopkih in jih vodi z namenom varovanja integritete finančnih trgov in posredovanja teh informacij. Le z uspešno izmenjavo informacij lahko nadzorni organi držav uspešno varujejo kapitalske trge.

Skladno z navedenim in zapisanimi dopolnitvami členov Zakona o trgu finančnih instrumentov, kot rečeno, pomeni to prenos treh direktiv in dveh uredb EU, Poslanska skupina Stranka modernega centra ocenjuje nujnost implementacije te evropske zakonodaje v slovenski pravni red, zato bo podprla Predlog

zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o trgu finančnih instrumentov.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsednik, hvala za dano besedo. Spoštovana državna sekretarka, kolegice in kolegi!

Pred nami je Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o finančnih instrumentih. Dopolnitve in spremembe so predvsem posledica prenosa direktive EU in pa Sveta in s tem se domači zakon prilagaja direktivi EU in Sveta. Sama sprememba in dopolnitev odpravljajo določene pomanjkljivosti, ki so se izkazale kot velik delež tveganja tudi v preteklosti. Dejstvo je, da je finančna kriza v letih 2009–2010 sprožila določene postopke, da je treba z dodatno regulativo zmanjšati določena tveganja, zaostri nekatera dela poslovanja. V SDS smo prepričani, da bo ta sprememba in dopolnitev pozitivno vplivala predvsem na vse deležnike, ki nastopajo na tem trgu tako z zmanjševanjem tveganja kot z zviševanjem same transparentnosti.

Iz vsega tega povedanega v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke predlogu in pa dopolnitvam Zakona o trgu finančnih instrumentov ne bomo nasprotovali.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo gospa Marija Antonija Kovačič.

MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ (PS DeSUS): Spoštovani gospod predsednik, spoštovane predstavnice Vlade, spoštovani poslanci in poslanke!

Pred seboj imamo predlog zakona, katerega cilji so prenos evropskih direktiv, prilagoditev domače zakonodaje evropskim uredbam ter odprava ugotovljenih pomanjkljivosti in nedoslednosti v obstoječem zakonu. Finančna kriza je namreč razkrila velike pomanjkljivosti pri finančnem nadzoru tako v posameznih primerih kot v zvezi s celotnim finančnim sistemom. Nadzor ni uspel predvideti negativnega makrobonitetnega razvoja dogodkov ali preprečiti kopičenje prevelikih tveganj v finančnem sistemu. Ugotovljeno je bilo, da nadzorni model na državni ravni zaostaja za finančno globalizacijo ter medsebojno povezanostjo evropskih finančnih trgov, na katerih številne finančne institucije poslujejo čezmejno. Med krizo so se pokazale pomanjkljivosti glede sodelovanja, usklajevanja, dosledne uporabe prava Unije in zaupanja med pristojnimi organi držav članic. Za vzpostavitev stabilnosti finančnega sektorja so EU in njene države članice sprejele različne popolnoma nove ukrepe. Za odpravo regulativnih pomanjkljivosti

je bilo treba izvesti obsežno reformo. Cilj prilagoditve evropskim uredbam je predvsem odprava pomanjkljivosti glede upravljanja likvidnostnega tveganja, opredelitve kapitala, kreditnega tveganja nasprotne stranke in diskrecijski opciji držav članic iz različnih direktiv. Prav tako se določajo enotne zahteve za poravnavo vrednostnih papirjev ter enotne organizacijske zahteve in nadzor za centralne depotne družbe. Odpravljajo se tudi nekatere ugotovljene pomanjkljivosti in nedoslednosti v obstoječem zakonu, kot so sprememba pogojev za ustanovitev male borznoposredniške družbe, opredelitev pogojev glede umika dolžniških vrednostnih papirjev iz trgovanja na organiziranem trgu in odprava nedoslednosti glede stečaja borznoposredniških družb. Zaradi vmesnih sprememb v slovenski zakonodaji je treba spremeniti določbe, vezane na Zakon o nematerializiranih vrednostnih papirjih, Zakon o izvensodnem reševanju potrošniških sporov in še nekatere druge zakone. Nujna pa je tudi sprememba določb v zvezi z borzo in borznim trgom zaradi jasnejše ureditve, smiselne uporabe določb aktualnega Zakona o bančništvu.

V Poslanski skupini Desus menimo, da bo predlog zakona bistveno prispeval k poenotenju nadzora nad finančnimi trgi in odpravil pomanjkljivosti v obstoječem zakonu, zato ga bomo soglasno podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo gospod Janko Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo in lep pozdrav tudi v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov, kjer bomo predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o trgu finančnih instrumentov podprli.

Ugotavljamo namreč, da je finančna kriza razkrila velika tveganja, ki jih za izdajatelje in imetnike predstavljajo finančni instrumenti. Temu vprašanju se je v veliki meri posvetil v svojem delu tudi Evropski parlament z več resolucijami, ki jih je sprejel tako pred finančno krizo in tudi med njo. Pozival je k bolj povezanemu evropskemu nadzoru, da bi zagotovili resnično enake, konkurenčne pogoje za vse udeležence na ravni Unije. Pa tudi Evropski svet je v svojih sklepih po zasedanju 18. in 19. junija 2009 priporočil vzpostavitev evropskega sistema finančnih nadzornikov, ki naj bi ga sestavljali trije novi evropski nadzorni organi. Priporočil je tudi, da bi moral sistem izboljšati kakovost in usklajenost nacionalnega nadzora, okrepiti nadzor nad čezmejnimi skupinami in pripraviti enotna evropska pravila, ki naj bi se uporabljala za vse finančne institucije na notranjem trgu. Poudaril je, da bi morali imeti evropski nadzorni organi tudi pooblastila za nadzor nad bonitetnimi agencijami, in komisijo pozval, naj pripravi konkretne predloge, kako bi lahko imel evropski sistem za finančno stabilnost

pomembno vlogo v kriznih razmerah. To so usmeritve, ki so bile obravnavane tako v Evropskem parlamentu kot tudi v Evropskem svetu, in posledično, sicer resda zelo dolgo, torej leta 2008, 2009 se je ta razprava v Evropskem parlamentu in Evropskem svetu začela, no, v letu 2016 implementiramo, če lahko tako rečem, te usmeritve tudi v nacionalno zakonodajo v Sloveniji.

Poglavitne rešitve, ki jih ta zakon prinaša, so predvsem izboljšanje notranjih kontrol in zvišanje glob. Tako investicijska podjetja morajo vzpostaviti stabilno ureditev notranjega upravljanja, vključno z jasno organizacijsko sestavo, postopki upravljanja tveganj in primerne mehanizme notranjih kontrol. Določbe zakona veljajo tudi za banke, če te opravljajo investicijske storitve, seveda pa nadzor nad bankami tudi na tem področju opravlja Banka Slovenije. Poostrene kazni za kršitelje določb zakonodaje pa opravlja Agencija za trg vrednostnih papirjev, ki lahko borznoposredniški hiši izreče globo do višine dvakratnika dobička, pridobljenega s kršitvijo, oziroma 10 % skupnega letnega prometa. Tudi globe za člane uprav in nadzornih svetov niso majhne, saj segajo do 5 milijonov evrov oziroma do dvakratnika zneska, ustvarjenega s kršitvijo. Tudi globe, omejene na višino 2 milijonov evrov, so predvidene za posameznike, ki bi zlorabljali pravila trga finančnih instrumentov. To so tisti glavni pokazatelji vsebine tega zakona, zato da se poskuša čim bolje vzpostaviti nadzor in odgovornost pri delovanju na finančnih trgih.

Predlog zakona tudi zaostrejuje pravila, ki motivirajo vodilne v podjetjih k doseganju kratkoročnih rezultatov. Tako se odpravljajo obveznost vmesnega poročila posloводства in s tem motivira tudi vlagatelje, da razmišljajo dolgoročno. Podjetjem se zmanjšujejo tudi nekatere administrativne ovire, in sicer se uvaja enotni podaljšan rok za objavo polletnih računovodskih poročil na 3 mesece po zaključku obdobja poročanja, poleg tega pa zakon določa še večjo preglednost pri izplačilih vlaganj ter poenotenje pogojev za centralno klirinško depotno družbo, v skladu z evropsko uredbo. Pomembne novosti zakon prinaša tudi na področju prospektov za vlagatelje. Nova pravila tako jasneje določajo osebe, ki so odgovorne za pravilnost in popolnost informacije o prospektih, ter določajo tudi obveznost, da končne informacije o prospektu pošlje evropskemu organu za vrednostne papirje in trge.

Prepričani smo, da bodo vsi ti ukrepi zelo dobro vplivali na nadaljnji razvoj finančnih trgov, zato ta zakon podpiramo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Združene levice, zanjo Luka Mesec.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči. Lep pozdrav!

Poslanci Združene levice bomo pri glasovanju o tem zakonu vzdržani. Glavni razlog je, da se s tem predlogom na področje borznega posredništva prenaša sistem zunajsodnega reševanja potrošniških sporov, ki je po našem mnenju korak nazaj glede na sistem, ki ga imamo zdaj. Novi zakon je zato ostro kritizirala tudi Zveza potrošnikov Slovenije. Mi bi potrebovali jasen zakon, ki bi določal tri preproste stvari: prvič, vrsto organizacije, ki lahko to storitev izvaja, drugič, konkretno opredelitev pristojnosti te organizacije, in tretjič, brezplačnost postopka za potrošnika. V nasprotju s tem smo dobili popolnoma liberaliziran sistem, kjer lahko to storitev opravlja praktično kdorkoli, čeprav imamo solidno potrošniško organizacijo, ki bi lahko opravljala javno službo. Namesto da bi potrošnik točno vedel, kaj bo rezultat postopka, imamo zdaj več vrst storitev: od popolnoma neobvezujočih mnenj do zavezujoče odločitve. Navsezadnje pa zakon dopušča tudi zaračunavanje storitev in omejuje spodnjo mejo zahtevka. V nekaterih področnih zakonih, na primer za energetiko, se je ohranil star sistem. Z 68. členom tega zakona pa se samo mehanično prenaša sistemska ureditev, ki je bila slaba.

S tem zakonom se prenašajo tri direktive Evropske unije. Kot je v navadi, se direktive prenašajo mehanično, brez presoje Vlade, ali je neka rešitev dobra. Namesto vsebinske obrazložitve Vlada navaja samo to, da gre za prenos direktive. Ta pristop resno ovira delo Državnega zbora, ki mora temeljiti na strokovni podlagi, ki bi jo morala zagotoviti Vlada. Na srečo se v tem primeru ni vsaj zgodilo to, kar smo videli recimo pri Zakonu o varstvu okolja ali pa Zakonu o zavarovalnicah, kjer je Vlada izkoristila evropski predpis za to, da je uvedla slabšo rešitev, kot je predvidela direktiva sama. Konkretno mislim na dovoljevanje izjem za obratovanje industrijskih onesnaževalcev pri Zakonu o varstvu okolja ali pa na zaostrovanje zahtev za predstavnike delavcev v nadzornih svetih in upravah zavarovalnic, pri Zakonu o zavarovalnicah. Ni čudno, da je bil na Zakon o varstvu okolja vložen veto, na Zakon o zavarovalnicah pa ustavna pritožba. Od rešitev iz direktive je po našem mnenju vprašljiva odprava polletnega poročanja podjetij. Namen te je sicer dober, zmanjšal naj bi se pritisk na uprave, da dosega čim večjo kratkoročno donosnost, in povečal srednjeročni vidik in dolgoročno usmeritev poslovanja. Vendar pa ta cilj po našem mnenju ne bo dosežen, dokler ne bo temeljno spremenjeno razmerje med podjetjem in lastniki. Edini način, da posežemo v to, pa je okrepitev pravice zaposlenih do soodločanja. Bojim pa se, da bodo sveti delavcev in sindikati zaradi odprave polletnih poročil kvečjemu slabše seznanjeni s stanjem podjetja, kot so zdaj.

V zakonu je nekaj rešitev, ki niso povezane z evropskimi direktivami. Ena od njih je recimo omilitev pogojev za ustanovitev male

borzno posredniške hiše. Trenutno je minimalni kapital 125 tisoč evrov, izjemoma lahko tudi samo 50 tisoč. S tem zakonom pa se je izjema spušča na 25 tisoč evrov in to brez kakršnegakoli pojasnila.

V Združeni levici nismo zaznali, da bi bil v Sloveniji problem premalo borznih posrednikov, kvečjemu jih je preveč, zlasti bank, za katere to sploh ni osnovni posel. Po našem mnenju je zaradi varnosti malih delničarjev treba zagotavljati višji minimalni kapital, zaradi preglednosti trga pa bi bilo bolje, če bi bil trg manj razdrobljen. S tega vidika je predlog, ki ga imamo pred sabo, kontraproduktiven, saj bo peljal v še večjo razdrobitev trga in še večjo nepreglednost.

Za konec naj opozorim še na ureditev umika obveznosti iz trgovanja na borzi. Ureditev je premalo natančna in je lahko škodljiva za male imetnike. Če se za umik odločijo delničarji, to sklenejo na skupščini, ki ima svoj statut in jasna pravila o glasovanju. Že tam so mali delničarji po navadi stisnjeni, ampak imajo vsaj nekaj osnovne pravice. Imetnikov obveznic, na primer imetnikov državnih obveznic pa je lahko tudi več deset tisoč, zakon pa ne predpisuje, po kakšnem postopku se sprejema ta odločitev, niti ne varuje pravic malih imetnikov.

Zaradi sprejetja tega zakona se slovenski finančni sistem ne bo nič izboljšal, lahko pa se še dodatno razdrobi, zato v Združeni levici zakona ne bomo podprli. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona. Glasovanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora opravili danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjenih 15. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na 8. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA PRVO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DAVČNEM POTRJEVANJU RAČUNOV.

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila skupina petih poslank in poslancev, s prvopodpisanim gospodom Jožefom Horvatom.

V zvezi s tem predlogom zakona je skupina 26 poslank in poslancev, s prvopodpisanim gospodom Jožetom Horvatom, zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku predlagatelja gospodu Jožefu Horvatu.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi, spoštovana gospa državna sekretarka!

V Poslanski skupini Nove Slovenije smo že ob obravnavi Zakona o davčnem potrjevanju računov opozarjali na neprimerne rešitve, ki so le obremenile gospodarstvo in tudi potrošnike. Niso pa prinesle razbremenitev in spodbude, ki bi jih v teh razmerah v Sloveniji najbolj potrebovali. Poslanci Nove Slovenije smo veliko na terenu, na naših stalnih mesečnih terenskih obiskih po vsej Sloveniji. Obiskujemo gospodarstvenike, društva, lokalne skupnosti. Iz teh obiskov črpamo predloge za naše politično delovanje. Vidimo tudi, kako zakonodaja deluje na terenu, v življenju oziroma kako ne deluje. Pozorno spremljamo učinke uvedbe davčnih blagajn in prvi rezultat naših ugotovitev je novela, ki je pred vami, kolegice in kolegi. Računamo danes na konstruktivno razpravo in na to, da boste v Vladi oziroma v koaliciji prislunili argumentom ter podprli rešitve, ki jih predlagamo, ali jih morda še izboljšali. Mi torej analizo že imamo, imamo tudi rešitev.

Predlagani zakon zasleduje cilj ureditve položaja prostovoljnih gasilskih društev in malih davčnih zavezancev v zvezi z uporabo online line davčnih blagajn, in sicer se za ti dve kategoriji zavezancev določa izjema od obvezne uporabe online davčnih blagajn pri gotovinskem poslovanju. Ti zavezanci bodo svoje gotovinsko poslovanje sicer še naprej vodili na enak način, kot je bilo blagajniško poslovanje urejeno doslej, torej preko tako imenovanih virtualnih davčnih blagajn ali preko vezane knjige računov, v skladu z določili veljavnega Zakona o davčnem postopku. Drugi cilj predloga zakona je ustrezna ureditev položaja oziroma obveznosti kupcev oziroma potrošnikov glede jemanja in hranjenja računov ter predložitve računa pooblaščenim osebam. Poglavitna novost, ki jo prinaša naš zakon, je določiti izjeme od obveznosti uporabe online davčnih blagajn za dve kategoriji subjektov, to je prostovoljnih gasilskih društev in malih davčnih zavezancev. Med slednje sodijo tudi tisti zavezanci, katerih letni obdavčljivi promet po predpisih, ki urejajo davek na dodano vrednost, v zadnjih 12 mesecih ni presegel oziroma je verjetno, da ne bo presegel 50 tisoč evrov letno. Za ti dve kategoriji je namreč sedanja ureditev obvezne uporabe online davčnih blagajn preveliko administrativno in finančno breme. Vsi cenimo požrtvovalno delo gasilk in gasilcev, ki ob naravnih nesrečah tvegajo tudi svoja življenja, da priskočijo na pomoč sodržavljanom v reševanju premoženja in v reševanju življenj. Po našem mnenju je prav, da jim olajšamo poslovanje na način, da se bodo lahko bolj in bolje posvetili svojim strokovnim nalogam izobraževanju in usposabljanju. Predlog zakona sledi načeloma sorazmernosti in administrativne enostavnosti. Ravno zaradi tega predlagamo ukinitve denarne kazni za kupca, ki računa na zahtevo pooblaščenih oseb ne predloži. Menimo, da namen zakona ni kaznovanje ali pa vsaj ne bi smelo biti kaznovanje, ampak vzpostavljati nove davčne

kulture, kar lahko enako učinkovito ali pa še bolj učinkovito dosežemo zgolj z opominom.

Poslanke in poslanci Nove Slovenije danes pričakujemo konstruktivno razpravo in verjamem, da s skupnimi močmi, z racionalnim pristopom, upoštevajoč, kaj vse danes gre narobe v zvezi z uveljavitvijo Zakona o davčnem potrjevanju računov, lahko za naše državljane, predvsem zavezance, naredimo nekaj dobrega. Ni dobro, da bomo čakali eno leto na neke znanstvene analize. Analize že imamo. Vsakdo, ki hodi z odprtimi očmi po svetu, po Sloveniji, ve, kaj gre narobe. In glede Zakona o davčnem potrjevanju računov gre veliko stvari narobe.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Za uvodno obrazložitev mnenja dajem besedo predstavnici Vlade, državni sekretarki na Ministrstvu za finance mag. Mateji Vrničar Erman.

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN: Spoštovani gospod predsednik, hvala za besedo. Spoštovane poslanke in poslanci!

Ob pripravi zakona o davčnem potrjevanju računov smo v skladu z zahtevami zainteresirane javnosti v času javne obravnave predloga zakona predvideli, da je obveznost davčnega potrjevanja računov uvedena za vse zavezance, ki so dolžni izdajati račune v skladu s predpisi s področja davka na dodano vrednost in sprejemajo plačila v gotovini, razen ozko določenih izjem. Sistem davčnega potrjevanja računov je bil kot obvezen uveljavljen z 2. januarjem letošnjega leta, tako da bo celovita analiza in ovrednotenje delovanja sistema in njegovih učinkov mogoča šele v letu 2017. Zakaj? V letošnjem letu lahko analiziramo učinke pri obračunu davka na dodano vrednost, vendar pa je za celovito analizo treba upoštevati tudi obračun davka iz dejavnosti za fizične osebe in obračun davka od dohodkov pravnih oseb za pravne osebe, ki bodo predloženi šele v naslednjem letu. Dejstvo pa je, da bo ta del analiz bolj zanemarljiv. Ključne so analize na podlagi obračunov DDV, ki so mogoče v maju 2016. Zakaj? Zaradi tega ker prve obračune bodo trimesečni zavezanci za DDV oddali do konca meseca aprila za obdobje januar–marec 2016.

Podani predlog za izvzete davčnih zavezancev z letnim obdavčljivim prometom pod 50 tisoč evrov bi pomenil izvzete ravno tistih zavezancev, ki praviloma pogosteje sprejemajo gotovino za plačilo blaga in storitev in so kot taki glavni naslovniki obveznosti davčnega potrjevanja računov. V letu 2014 je bilo v Sloveniji med vsemi zavezanci za davek od dohodkov pravnih oseb in za dohodnino od dohodka iz dejavnosti 70 % zavezancev s prihodki, ki niso presegali 50 tisoč evrov letnega obdavčljivega prometa in bi bili po predlogu zakona izvzeti iz obveznosti davčnega potrjevanja računov. Ta obveznost bi bila odpravljena za skoraj polovico izmed vseh

zavezancev, ki so trenutno vključeni v sistem davčnega potrjevanja računov. S tem bi vzpostavljeni sistem izgubil svoj namen, konkretna analiza obstoječega stanja pa bi bila onemogočena. Doseganje temeljnih ciljev zakona, to je preprečevanje sive ekonomije, odkrivanje kršitev dela in zaposlovanja na črno in racionalizacije poslovanja davčnega organa z vzpostavitvijo sistema analize tveganja, bi bilo tako z uveljavitvijo predloga zakona onemogočeno.

Drug del spremembe se nanaša na izvzetje gasilskih društev, pri čemer predlagatelj v ničemer ne pojasni, zakaj je od vseh nevladnih organizacij treba iz obveznosti potrjevanja računov izvzeti prav gasilska društva. Vprašanje je, ali je v tem primeru izpolnjen ustavni pogoj utemeljenosti za različno obravnavanje zavezancev, ki niso v bistveno drugačem, različnem položaju. V zvezi s predlagano odpravo globe v primeru, da kupec ne vzame računa, pa je treba poudariti, da ima pri preprečevanju sive ekonomije pomembno vlogo tudi kupec, in ukrep, ki se mu s predlagano novelo nasprotuje, je le eden od ukrepov, ki jih izvaja finančna uprava za spodbujanje zavesti o pomenu izdajanja in jemanja računov. Ni nepomembno tudi dejstvo, da je izdaja opomina možna in poglobljena tudi pri obstoječem zakonskem besedilu.

Spoštovani! Ob upoštevanje vsega navedenega Vlada meni, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo in predlagamo, da ga v nadaljevanju ne podprete. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo gospod Tilen Božič.

TILEN BOŽIČ (PS SMC): Spoštovani predsednik, hvala za besedo. Spoštovani predstavniki Ministrstva za finance, predlagatelj, kolegice in kolegi!

Zakon o davčnem potrjevanju računov smo iz predvolilnega programa SMC prenesli v koalicijsko pogodbo in od tam uresničitev v juliju lanskega leta. Štejemo jo za pomemben korak v smeri omejevanja sive ekonomije in zagotavljanja enakih konkurenčnih pogojev med zavezanci. Trenutno s podrobnejšimi podatki, ki bi narekovali preudarno uvedbo morebitnih izboljšav, še ne razpolagamo, zato sprememb, ki jih podaja predlagatelj, v tej fazi žal ne moremo podpreti. Predlagatelj posebej izpostavlja tri področja: gasilska društva, zavezance ki dosegajo predmet do 50 tisoč evrov, in prekrškovno določbo, ki se nanaša na kupce. Pa začnimo se pri prvem. Prostovoljna gasilska društva se po pisanju predlagateljev v pretežni meri financirajo s prostovoljnimi prispevki in donacijami pravnih in fizičnih oseb. Tukaj velja ponovno poudariti, da veljavni Zakon o potrjevanju računov ne predvideva dodatnih

obveznosti zavezancev v primeru donacij, članarin ali dotacij. Za tovrstne transakcije se računi praviloma ne izdajajo in posledično tudi tako imenovane fiskalizacije ni. Prav tako davčnega potrjevanja računov ni v primerih, ko gre za sponzorska sredstva ali plačila iz proračuna države, občin in različnih organizacij, saj se ta praviloma nakazujejo neposredno iz transakcijskega računa, torej donatorja, sponzorja ali tistega, ki je nosilec razpisa, na transakcijski račun upravičenca. Namen zakona o davčnem potrjevanju računov ni bil usmerjen v omejevanje ali v oteževanje humanitarne oziroma dobrodelne dejavnosti, in v to tudi ni posegel. Osredotočili smo ga zgolj na komercialni del dejavnosti in izboljšanje davčnega nadzora. Torej, kot že omenjeno, pri donacijah, članarinah in dotacijah je obravnava enaka kot doslej, prav tako pri sponzorstvih in primerljivih plačilih za storitve, ko so ta nakazana neposredno iz transakcijskega računa plačnika na transakcijski račun prostovoljnega gasilskega društva. Sprememba je torej doletela tisti del dejavnosti prostovoljnih gasilskih društev, ki so komercialne narave in konkurirajo na trgu, primeroma gasilske veselice in druge občasne dogodke, s katerimi društva med drugim zagotavljajo tudi dodatna sredstva za svoje delovanje. V takšnih primerih je obveza izstavljanja računov veljala že pred uveljavitvijo Zakona o davčnem potrjevanju računov, in nikakor ne gre za novost. Ključna razlika je le v tem, da se odslej računi bodisi sočasno z izdajo samodejno potrjujejo pri finančni upravi v realnem času bodisi z uporabo vezane knjige računov in naknadnega potrjevanja.

In sedaj konkretnije k organiziranju gasilskih veselic, ki jih predlagatelj posebej izpostavlja. Z davčnim potrjevanjem računov se je poleg samodejnega nadzora nad izstavljanjem računov, ki se izvaja na strežniku finančne uprave, brez dvoma ustvarilo tudi nekaj dodatnega pritiska k izboljšanju preglednosti in organizacije poslovanja znotraj zavezancev samih in v primeru društev tudi v odnosu do njihovih članov. Več sto ali tisoč obiskovalcev vselega dogodka namreč neizbežno vodi v visoko frekvenco gotovinskih transakcij, vezanih na vstopnine, hrano, pijačo in prodajo številnih drugih artiklov. Ob razvejani verigi deležnikov, ki se razpenjajo od ponudnikov gostinskih storitev, izvajalcev zabavnega programa, ozvočenja, razsvetljave, odra, itd., je od države utemeljeno pričakovati, da poskrbi za to, da se celotni denarni tok in s tem veriga plačil honorarjev, storitev in blaga ustrezno evidentira. Verjetno bi bilo s strani gasilskih društev neracionalno stalno razpolagati s celotno infrastrukturo za izvedbo gasilskih veselic, ki se običajno organizirajo enkrat letno in v praksi društva pretežni del opreme zagotavljajo zgolj ob tovrstnih dogodkih, od klopi, miz, odra, ozvočenja, luči do šanka. Podobno velja tudi za vzpostavitev in delovanje centralnega prodajnega mesta na prireditvi, kjer se običajno

z eno ali več blagajnami izvaja prodaja kuponov ali kart, ki se lahko nato na prireditvi unovčijo za storitve ali blago, saj je v praksi brez centralnega nadzora organizatorja nad tokom denarja težko zagotavljati temeljno pravilo v poslu, ki ga mora zagotavljati za vsakokratno korektno sodelovanje z različnimi deležniki. Čisti računi – dobri prijatelji, če povzamemo ta del.

Pravila za prostovoljna gasilska društva se s sprejetim Zakonom o davčnem potrjevanju računom v pretežnem delu poslovanja, ki se nanaša na članarine, donacije, dotacije in transakcije s transakcijskega računa na transakcijski račun, niso spremenila. Za del poslovanja, ki pa je po naravi tržna dejavnost, razlogi, ki jih predlagatelj zgolj skopo navaja, ne opravičujejo uvedbe razlikovanja pri izvajanju nadzora nad opravljanjem gotovinskega prometa. Dejstvo je, da bi bilo dejavnosti društev ali zavodov težko ločiti od dejavnosti deoaja ali drugih pravnih oblik, saj prihaja do pogostega prepletanja med pridobitnimi in nepridobitnimi dejavnostmi. Na eni strani so lahko majhna prostovoljna gasilka društva, na drugi morda Avto-moto zveza s svojimi društvi, na tretji razna društva za organizacijo dogodkov, na četrti kapitalske družbe, ki se s tem ukvarjajo. Razpon gre torej od nekaj 100 evrov do več milijonov in dejavnosti od ene do brezštevno mnogih. Enostranski in parcialni izvzem določenega tipa organizacije ali dejavnosti bi torej lahko neizogibno pripeljal do izkrivljanja pogojev med različnimi organizacijami. Čas, ko so nekatera gostišča pa tudi nekatere druge komercialne dejavnosti poslovale v okviru društev ali zavodov in s tem nelojalno konkurirali običajnim gostiščem, je mimo. Večjo spremembo na tem področju je prinesel že pravilnik Ministrstva za finance, ki je bil sprejet pred dobrim desetletjem. Ta je tudi jasneje potegnil ločnico med pridobitno in nepridobitno dejavnostjo, ne glede na to za kaj se ustvarjeni presežek oziroma dobiček potroši.

Z uveljavljanjem premalo preišljenih izjem, kot jih obravnavamo danes, bi tako lahko prej prišli do pomoči tistim, ki bi želeli pravila izigrati, kot tistim, ki bi jih želeli razbremeniti. In če predlog postavimo neposredno iz teorije v prakso. Najbrž bi bil ob potrditvi predloga poslancev NSi že naslednji koncert glasbenika svetovnega formata v Stožicah organiziran kot gasilska novica.

Nadalje predlagatelj oži uporabo Zakona o davčnem potrjevanju računov na tiste, katerih promet presega 50 tisoč evrov letno. S tem v zvezi se pojavlja več težav in nejasnosti. V omenjeni skupini se nahajajo številni rizični zavezanci, ki jih je naslovil Zakon o davčnem potrjevanju računov. Avtomatizacija dela nadzora nad temi zavezanci namreč finančni upravi omogoča, da se na podlagi analize podatkov osredotoči zgolj na tiste zavezance, ki se na podlagi konkretnih podatkov izkažejo za potencialne kršitelje. To omogoča znatno izboljšanje organizacije dela inšpekcijskih služb

in nižje obremenitve tistih zavezancev, ki poslujejo zgledno. Prav tako je finančna uprava s pomočjo novo vzpostavljenega sistema lahko povečala število inšpektorje, ki na terenu preverjajo nelojalno konkurenco, ki jo predstavljajo šušmarji. O teh je bilo v času sprejemanja Zakona o davčnem potrjevanju računov veliko govora in ravno te se sedaj lahko lažje in bolje naslavlja z inšpektorji, ki so bili prej preobremenjeni s kontrolo blagajniškega prometa na način, ki ga v velikem delu bistveno hitreje in celoviteje lahko opravi Fursov strežnik. Ob pregledu strukture in števila vprašanj ter pobud je mogoče tudi zaznati, da številni zavezanci, ki bi morali za opravljanje vsaj dela svoje dejavnosti račune izstavljati že doslej, te obveznosti niso opravljali skladno z veljavno zakonodajo. Pogosto gre namreč zaslediti trditve, da je Zakon o davčnem potrjevanju računov za določene dejavnosti vzpostavil obveznosti izstavljanja računov, kar seveda ne drži. Izstavljanje računov v pretežni meri urejajo drugi predpisi, na primer Zakon o davku na dodano vrednost, ki so bili sprejeti že s koncem 90. let prejšnjega stoletja. Zakon o davčnem potrjevanju računov ureja zgolj to, kar vsebuje v imenu, to je potrjevanja računov, in sicer tistih, ki jih zavezanec izstavi ob poslovanju z gotovino.

Na zadnje še nekaj besed o kaznih za kupce. Kazen je do določene mere za kupca zgolj simbolična, saj v primeru izreka znaša 20 evrov, če je poravnana v osmih dneh. Prav tako ima inšpektor možnost, da v skladu s krovnim Zakonom o prekrških izreče opomin. Ta za kupca nima finančnih posledic. Po podatkih, ki so za enkrat na razpolago, kaže, da so se doslej inšpektorji posluževali predvsem opozoril oziroma opominov. V prvih mesecih od uveljavitve so tako, kot napovedano, prevzeli vlogo pomočnikov zavezancem pri izpolnjevanju davčnih obveznosti v smislu navajanja na spremembe in tako naredili dodaten korak v smeri gradnje prihodnjega odnosa med zavezanci in finančno upravo, ki vse bolj gleda na zavezanca kot na partnerja. Trenutno je o natančnejših učinkih, ki so jih prinesle davčne blagajne, še nekoliko preuranjeno govoriti, saj so na razpolago podatki zgolj za mesečne zavezance za DDV, in sicer za mesec januar 2016. Za februar jih pričakujemo v naslednjih dneh, v sredini maja bodo na razpolago podatki za trimesečne zavezance za DDV, kar bo zagotovo omogočalo bistveno boljši vpogled v davčne učinke. Zadnji pomembni sveženj podatkov pa bo na razpolago šele aprila 2017, saj bodo takrat na razpolago tudi podatki tistih, ki niso zavezanci za namene DDV in oddajajo zgolj letna poročila Agenciji za javnopravne evidence Slovenije. Števec na spletnih straneh finančne uprave kaže trenutno naslednjo sliko: število prevzetih digitalnih potrdil je skoraj 70 tisoč, število davčno potrjenih računov je skoraj 250 milijonov in tako naprej. Zaenkrat gre iz teh podatkov ugotoviti zgolj to, da je sistem, ki ga je vzpostavila finančna uprava, deloval dobro.

Odzivni časi se merijo, kot obljubljeni, v stotinkah sekunde. Vzpostavljena je bila brezplačna mini davčna blagajna in uveljavile so se številne pobude za kupce in zavezanke, od nagrad do pomoči pri implementaciji in obsežni medijski ozaveščevalni kampanji, katere integralni del je pomoč, ki jo davčni inšpektorji zagotavljajo na terenu. Natančnejših podatkov torej še ni. Vendar prvi indici že kažejo, da je bil sistem vzpostavljen upravičeno in da deluje učinkovito. Prav tako še dobro leto in pol velja prehodno obdobje, ki omogoča uporabo vezane knjige računov. Na tej točki, torej bistveno drugačne ali bogatejše diskusije, kot je bila opravljena že ob sprejemanju Zakona o davčnem potrjevanju računov, ne pričakujemo. Vsekakor pa pobude, ki jih prejemo v teh dneh, spremljamo in preučujemo z vso resnostjo. In če bodo predlogi v prihodnje dobili podporo tudi v konkretnih podatkih, se bomo seveda angažirali pri iskanju morebitnih izboljšav predpisa.

V Poslanski skupini SMC predloga skupine poslancev iz vrst NSi, iz predstavljenih razlogov ne bomo podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospa Suzana Lep Šimenko.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Hvala za besedo, predsednik. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, spoštovana državna sekretarka, lepo pozdravljeni!

Naj na samem začetku poudarim, da je Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke uvedbi davčnih blagajn od vsega začetka nasprotovala, saj smo se že pred uvedbo zavedali, da ne bodo rešile tega, kar bi morale. To je problema sive ekonomije. Vse to se seveda po uvedbi tudi kaže. Davčne blagajne ne rešujejo problema neizdajanja računov. Tisti, ki računov niso izdajali prej, jih ne izdajajo niti po uvedbi davčnih blagajn. Prav tako niso registrirale svoje dejavnosti. In prav takšni posamezniki predstavljajo problem, saj ne plačujejo prispevkov, ne plačujejo davkov ter predstavljajo nelojalno konkurenco vsem tistim, ki pa pošteno opravljajo svojo dejavnost. Naj spomnim, da je bil s strani Državnega sveta na Zakon o davčnem potrjevanju računov dan veto. Vendar je bil zakon kljub vetu s strani koalicijskih poslancev potrjen pred poletnimi parlamentarnimi počitnicami in je tako stopil v veljavo v začetku letošnjega leta. Po uvedbi lahko zlasti s strani majhnih podjetnikov, s strani društev, s strani posameznikov, ki opravljajo dopolnilne dejavnosti na kmetiji, slišimo številna negotovanja in vsesplošno nezadovoljstvo. Davčne blagajne za njih namreč predstavljajo izjemno velik strošek. Strošek je precej višji od tega, kar je vlada ob sami uvedbi omenjala. Tu namreč ne gre le za strošek nakupa davčne blagajne, temveč tudi za strošek posodobitve programske opreme, stalne pogodbe za

vzdrževanje programske opreme in tako naprej. Hkrati pa uvedba davčnih blagajn pomeni tudi več birokracije. Število zavezancev, ki bi naj po oceni finančne uprave uporabljali davčne blagajne, je precej nižje od prvotno postavljenih ocen. Kje so razlogi za to, ve najbolje finančna uprava ali Ministrstvo za finance. Številke pa najverjetneje kažejo tudi na to, da so številni posamezniki raje začeli uporabljati vezano knjigo računov, kar je do konca leta 2017 tudi mogoče. Te prakse so se ob uvedbi davčnih blagajn poslužila celo nekatera večja podjetja in začela uporabljati vezano knjigo računov.

Slovenija je zelo neenakomerno razvita in dostop do interneta ni povsod mogoč, kar pomeni, da so številni podjetniki primorani uporabljati vezano knjigo računov, saj pokritosti z internetom na območju, na katerem delujejo, ni. Pokritost z internetom po celotnem območju Slovenije bi sicer morala biti osnova in predpogoj za nadaljnje ukrepe, vendar se je Vlada odločila drugače. Treba se je tudi vprašati o sorazmernosti takšnega ukrepa glede na stroške, ki jih je imela finančna uprava za posodobitev opreme, stroške dela številnih inšpektorjev, ki hodijo po terenu, stroške podjetij in gospodarstva ter drugih stroškov, na drugi strani pa če to primerjamo s prihodki, ki si jih v proračunu zaradi uvedbe davčnih blagajn obetamo, lahko tukaj vidimo, da gre za veliko nesorazmerje. O tem, ali bomo sploh lahko govorili o večjem prihodku v proračunu kot posledici uvedbe davčnih blagajn, se bomo pa v prihodnjih mesecih še lahko prepričali. Prvi letošnji podatki niso namreč prav nič spodbudni, saj je priliv iz davka na dodano vrednost glede na obračun v februarju za 20 milijonov evrov nižji, kot je bil v enakem obdobju lani. Govorimo o zmanjšanju za več kot 10 %, in to kljub dejstvu, da so se prilivi davka na dodano vrednost od uvoženega blaga v istem obdobju povečali. Kar pomeni, da se je aktivnost porabnikov v tem obdobju povečala. Prav tako se je ob koncu leta 2015 zmanjšalo število samostojnih podjetnikov. Samo v mesecu decembru za 277. Prav tako številni posamezniki svojo dejavnost selijo v tujino. Številni, ki danes uporabljajo vezane knjige računov, pa nameravajo s svojo dejavnostjo prenehati, če ne bo prišlo do razumnejše zakonodajne rešitve. Nekateri posamezniki pa so enostavno prenehali poslovati z gotovino. Davčne blagajne so se izkazale za škodljive, saj zavezancem povzročajo visoke finančne stroške in nesorazmerne administrativne obremenitve. Zato je Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke v parlamentarno proceduro vložila še nekoliko ostrejši predlog novele Zakona o davčnem potrjevanju računov, ki davčne blagajne ukinja, o katerem bomo govorili na kateri od prihodnjih sej. Predlagana pobuda, o kateri govorimo danes, govori o določitvi izjem za dve kategoriji, to so prostovoljna gasilska društva in mali davčni zavezanci, torej tisti, katerih letni promet ne preže 50 tisoč evrov.

Predlog predlagane spremembe je vsekakor korak v pravo smer in vsaj nekoliko olajša obremenitev malih podjetnikov in določene skupine civilne družbe, zato jo bomo v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo gospod Uroš Prikl.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo, spoštovani predsednik, spoštovane kolegice in spoštovani kolegi!

Zgodba o davčnih blagajnah ima že kar nekaj zgodovine. Dolga pot je pretekla od samega začetka, od snovanje ideje, od priprave zakona, od usklajevanja le-tega z najrazličnejšimi dejavniki pa do dejanske uresničitve oziroma izvajanja samega predpisa z začetkom letošnjega leta. Od takrat je zelo široka javnost, pa tudi mi v Poslanski skupini Desus smo zelo znatiželjni, kakšne so prve ocene učinkov delovanja davčnih blagajn na samo gospodarstvo. Znano je že, da do resnih in konkretnih podatkov, kaj šele analiz in ugotovitev ne moremo priti kar čez noč, ampak rabimo nekaj časa. Ne želimo pa, in to moram tukaj jasno povedati, z nekaterimi preuranjenimi, da ne rečem rokohitrskimi potezami reševati zadev, pri tem pa delati škodo. Ob tej priložnosti nikakor ne želim govoriti, da je predlog zakona, ki ga predlagajo kolegi v Novi Sloveniji rokohitrski poteza, je pa po našem mnenju nekoliko preuranjena, zato je v Poslanski skupini Desus ne bomo podprli. Mnogokrat govorimo v kontekstu sive ekonomije o davčnih blagajnah. Seveda so s samo sivo ekonomijo povezane, niso pa to edini ukrep za zajezitev sive ekonomije. Prioritetno je, da si predvsem v glavih razčistimo in za vedno odpravimo tako imenovani nacionalni šport, kako je treba prelisiti, zaobiti državo oziroma njene davčne in finančne organe.

Seveda nas pa vse skupaj zanima, kaj novega nam je zakon prinese in kaj to konkretno pomeni v praksi. Pri tem naj opozorim na dve dejstvi: prvič, da so davčne blagajne po 1. oziroma 2. januarju letos prisotne in ne pomenijo nobenega dodatnega ali novega računa za tiste zavezance, ki so že doslej izdajali račune, bodisi za dobavo blaga bodisi za opravljene storitve, in drugič, še manj pa to pomeni, da bodo kupci imeli neko dodatno obremenitev, dodatno obvezo s tem, da bodo morali po plačanem nakupu oziroma po za njih opravljeni storitvi vzeti račun. Tudi do sedaj so ga morali jemati in ni bilo nič nenavadnega, ko se je vzel račun za blago tehničnega področja, za televizorje, ne nazadnje tudi za mikserje kot kuhinjske pripomočke, ker se je na podlagi tega računa lahko uveljavljala morebitna garancija. Torej račune smo jemali, in to smo počeli tudi pred uvedbo tako imenovanih davčnih blagajn. Nekoliko nas zmoti tudi to, da se vedno znova

tudi v medijih pojavlja dejstvo, češ, od sedaj pa morate jemati račune – jemali smo jih prej, verjetno jih bomo tudi v prihodnje in danes ni nič drugače. Torej zgodilo se ni nič novega. Ker pa na splošno velja, da samoumevnosti žal ni, je moralo finančno ministrstvo poseči tudi z nekaterimi propagandnimi mehanizmi, ne nazadnje tudi z nagradno igro, da bi še pospešili to miselnost pri kupcih oziroma pri tistih, ki so jim računi v končni fazi tudi namenjeni.

V Poslanski skupini Desus še vedno podpiramo davčne blagajne in menimo, da zaradi morebitnih sprememb in izboljšav ne moremo kar tako vreči puške v koruzo in s tem povoziti prvoten namen učinkovitega pobiranja javnih dajatev, predvsem zavreči večjo sledljivost in nadzor nad opravljenimi transakcijami. Morda se ob tej priložnosti tudi mnogim izmed nas pojavlja vprašanje, zakaj pa smo tako imenovani SDK ukinili. Mnogi ga danes skušamo priklicati nazaj. Vendar pa se na našo in verjetno tudi na ostale poslanske skupine obračajo ljudje, ki imajo z uvedbo davčnih blagajn vrsto nevšečnosti. Predvsem gre za male davčne zavezance in administrativne zaplete, ki jih v zvezi s tem imajo oziroma se z njimi soočajo. Težave slednjih, zlasti upokojenskih društev, pa ne bomo in ne smemo kar tako preslišati. Upoštevali bomo vsa možna razhajanja in težave, ki se pojavljajo v praksi, na terenu pri izvedbi zakona, vendar ne na način, ki bi povzročil kakršnokoli neenakopravno obravnavanje zavezancev oziroma diskriminacijo. S preuranjenimi, prehitrimi ukrepi ne želimo sprožiti domino efekta in nekatere deležnike spraviti v neugoden oziroma inferioren položaj. Opozarjamo, da si bomo v naši poslanski skupini, torej v Poslanski skupini Desus, takoj po opravljeni analizi stanja, ki je pa ne bomo čakali pol leta ali več, dodatno lotili iskanja ustreznih rešitev, morebitnih sprememb, morebitnih popravkov, predvsem pa, če se bo izkazalo, da so potrebne, se lotili tudi izboljšav navedenega predpisa. Zato bodo seveda morali obstajati tehtni razlogi za eventualno noveliranje obstoječega zakona, nikakor pa ne brez konkretnih in natančnih podatkov.

Zaradi vsega navedenega poslanke in poslanci Poslanske skupine Desus menimo, da predlog zakona, ki je pred nami, ni primeren za nadaljnjo obravnavo, in ga zaradi tega ne bomo podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo gospod Jan Škoberne.

JAN ŠKOBERNE: Spoštovani gospod predsednik, spoštovana državna sekretarka, kolegice in kolegi.

Po slabih treh mesecih veljavnosti zakona o t. i. davčnih blagajnah je pred nami predlog za njegovo spremembo. Predlagateljji postavljajo tezo, da gre za minimalen popravek,

za izjemo, ki bi iz sistema potrjevanja računov izvzela le najmanjše zavezanke, ki naj bi jim uvedeni davčni sistem povzročal nesorazmerne stroške in nesorazmerna administrativna bremena. Podrobnejši pregled razkrije dejansko stanje predlaganih sprememb. Več kot 200 tisoč podjetij je v Sloveniji zavezancev za davek od dohodkov pravnih oseb in za dohodnino iz dejavnosti. Več kot 140 tisoč izmed njih je v zadnjem letu ustvarilo 50 tisoč evrov oziroma manj dohodka. To pomeni, da je slovensko gospodarstvo ekonomija malih podjetij. Iz tega lahko ugotovimo, da bi po mnenju predlagateljev morali iz pravkar uvedenega nadzora izvzeti približno 70 % vseh zavezancev za izdajo računov. Socialni demokrati tovrstnim pavšalnim ocenam, ki nimajo svoje podlage niti v prvem kvartalu in poročilu in ocenah, ne moremo pritrditi. Pri tej razpravi o tem zakonu je namreč nujno, da si pred odločanjem zastavimo vsaj ključna temeljna vprašanja. Ali se je zaradi uvedbe davčnih blagajn zgodilo kaj takšnega, da je nujno še pred objavo in analizo temeljnih podatkov učinka zakona takojšnje ukrepanje in takojšnja sprememba? Ali so stroški in birokracija povezani z davčnimi blagajni res tako veliki? Vsaj na zadnjem odboru, pristojnem za kmetijstvo in prehrano, smo lahko ugotovili da ob resni poglobitvi v stroške ugotovimo, da temu ni tako. In tretjič. Ali je smiselno, preden dejansko imamo podatke za prvo trimesečje, spreminjati zakon, o katerem učinka še nismo niti izmerili, niti ga ni mogoče verodostojno določiti? Prvotni namen davčnih blagajn je namreč zagotoviti, da se bodo za blago in storitve v Republiki Sloveniji izdajali računi. Nadzor nad vsemi zavezanci ne pomeni le doseganja tega cilja, s katerim se najverjetneje strinjajo tudi predlagatelji. Pomeni namreč možnost nadzora tudi na drugih kršitvah, nad sivo, če želite, črno ekonomijo. Pridobljeni podatki namreč ustvarjajo možnost skupnega, bolj učinkovitega nadzora inšpekcijskih služb, ne le v primeru neizdajanja računov, temveč tudi v primeru dela na črno in drugih kršitev delovnopravne zakonodaje. Povedano drugače, zakon posredno omogoča tudi višje standarde zaščite delavskih pravic in nadzora nad ustreznim delovanjem našega gospodarstva. Zato poleg neizdajanja računov moramo upoštevati dejstvo, da je delo na črno eden največjih segmentov nelojalne konkurence, poštenim podjetnikom in poštenim delodajalcem pa največje breme. Zato bi moral biti, če so predlagatelji iskreni, njihov cilj ravno obraten: zbrane podatke o vseh, ki poslujejo z gotovino, ustrezno preveriti in preprečiti najširši ne le najožji sklop kršitev našega dobrega poslovnega okolja.

To je bilo tudi jasno izraženo stališče večine gospodarstvenikov, ki so predlog ureditve davčnih blagajn podprli pod pogojem, da ta ne bo dopuščal izjem. Samo tako lahko namreč dosežemo, da ne bo prihajalo do izogibanja obveznosti. Tudi množično sodelovanje

državljanov pri preverjanju izdanih računov kaže, da si večina ljudi želi poštenega sistema in da so za poštenost našega sistema, gospodarskega in davčnega pripravljene tudi kaj storiti. Najmanj to, da v velikem številu sodelujejo pri skeniranju računov, in s tem prispevajo k aktivnemu nadzoru. Zato so tudi odgovori na prej zastavljena vprašanja pravzaprav jasni. Ne, zaradi davčnih blagajn se ni zgodilo nič drastičnega, kar bi opravičevalo rokohitrške poteze in takojšnje spremembo zakonodaje. Ne, stroški in birokracija v Sloveniji so v okvirih znosnega, mali zavezanci, ki izdajo malo gotovinskih računov, pa imajo celo možnost, da svoje račune potrjujejo brezplačno. In ne nazadnje, ne moramo se odločiti o tako pomembnih posegih, ne da bi bila prej opravljena temeljna analiza vsaj prvega trimesečja. Implementacijo zakona tako spremlja tudi posebna skupina Socialnih demokratov, ki pričakuje, in bo v primeru, da bo to potrebno, po prvem trimesečju tudi sama predlagala ustrezne spremembe zakona. Kot že rečeno, ko bomo lahko operirali vsaj z realnimi podatki in s konkretnim učinkom zakona. V tem trenutku pa menimo, da ni potrebe za uvajanje novih izjem pri zavezancih za davčno potrjevanje računov, še posebej ne v trenutku, ko je vzpostavljeni sistem ravno začel delovati in ko končno daje verjetno tudi rezultate.

Naša osnovna opredelitev do predlaganih zakonskih sprememb pa je sledeča. Uvedba do tako široke izjeme, kot je predlagana, bi pomenila, da se razvedeni celoten sistem zakona in se pravzaprav vrnemo na izhodiščno točko. Pomenilo bi, da anuliramo dosedanje delo. Po našem mnenju obstoječe rešitve, vključno z možnostjo uporabe brezplačne aplikacije FURS za male zavezanke, dajejo dovolj možnosti za učinkovito in ne pretirano birokratizirano poslovanje.

Seveda si želimo kot vsi drugi olajšati poslovanje tudi gasilskim društvom in ostalim podobnim združenjem državljanek in državljanom, a kar Socialni demokrati dokazujemo tudi s svojimi dejanji, da kljub pomenu društev v javnem interesu ne smemo dopuščati izjem pri izdajanju računov, ki so v interesu vseh, ker želimo, da davke pošteno in enakopravno plačujemo vsi državljanke in državljani. Olajševanje poslovanja vseh društev pa je mogoče urediti tudi z drugo področno zakonodajo.

Zato Socialni demokrati predlaganih sprememb Zakona o davčnem potrjevanju ne bomo podprli, smo pa naklonjeni temu, da se po prvem kvartalu opravi resna razprava in na podlagi realnih podatkih ugotovi tudi potreba po morebitnih spremembah področne zakonodaje. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Luka Mesec bo predstavil stališče Poslanske skupine Združena levica.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči. Lep pozdrav vsem skupaj!

Uvedba davčnih blagajn je zelo razburkala javnost in po našem mnenju do določene mere tudi upravičeno. V luči boja proti sivi ekonomiji smo v Združeni levici sicer njihovo uvedbo podprli, vendar pa sta se implementacija in izvajanje zakona izkazali do sedaj kot neživiljenjski. Do predloga Nove Slovenije zato lahko izrazimo nekaj simpatij in mu ne bomo nasprotovali, vendar pa z glavno spremembo, torej z odpravo obveze za zavezance do 50 tisoč evrov pretirava s protidavčno gonjo in s tem razvrednoti ukrepe proti sivi ekonomiji, zato ga tudi ne moremo podpreti. Preprečevanje sive ekonomije je pomembno ne le z javnofinančnega vidika, ampak zaradi lažjega preprečevanja socialnega dampinga, kjer največjo ceno plačajo zaposleni. Pri sivi ekonomiji ne gre samo za neizdajanje računov, ampak tudi za naknadno popraviljanje oziroma spreminjanje le-teh. Enovit sistem beleženja in sledljivosti je zato edina učinkovita rešitev v boju proti sivi ekonomiji. Zagotovo je sistem davčnih blagajn prinesel dodatno obremenitev, in človeško je, da prizadetim to ni po godu. Ampak vseeno lahko rečemo, da ne gre za pretirane stroške in da je za male davčne zavezance omogočeno prehodno obdobje do konca leta 2017, kjer zadostujeta vezana knjiga računov in potrjevanje preko spletne aplikacije. To prehodno obdobje omogoča tudi vpeljavo drugih rešitev, če se bo izkazalo to za potrebno. Predlog Nove Slovenije bi obvezo odpravil za vse z obdavčljivim prometom pod 50 tisoč evrov, vendar pa to pomeni kar 70 % vseh zavezancev od dohodkov pravnih oseb. V tem segmentu so pogoji za sivo ekonomijo najmočnejši, saj v primerjavi z večjimi poslovnimi subjekti niti ne obstajajo utečeni samodejni sistemi izdajanja računov. Hkrati pa se zelo pogosto v tem drobnem sektorju tudi posluje z gotovino. Zgovorno je, da predloga Nove Slovenije ne odobrava Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije predvsem z vidika enake obravnave vseh poslovnih subjektov. Hkrati pa je pri nas drobní sektor, ki ne zmore dosegati takšne produktivnosti kot večja podjetja, že zdaj čezmerno velik in zato mislimo, da bi ga bilo s takimi davčnimi sredstvi nesmiselno še dodatno spodbujati. Strinjamo se s stališčem Vlade, da je treba potencialne spremembe in prilagoditve sistema davčnega potrjevanja računov utemeljiti na celostni analizi izvajanja zakona, na podlagi katere je treba pripraviti pravične in pa univerzalne rešitve. Vendar so se nekatere večje pomanjkljivosti že pokazale od začetka in so zelo jasne. Finančna uprava si je na določenih primerih precej svobodno razlagala ta zakon, na primer pri šolskih bazarjih, kjer je jasno, da gre za zbiranje prostovoljnih prispevkov, ne pa za nakup in prodajo v pravem pomenu besede. Prav tako je FURS neopravičeno različno obravnavala kmete z dopolnilno dejavnostjo. Za takšne anomalije nosita odgovornost Vlada in

Ministrstvo za finance, in tukaj ne vidimo razlogov, da bi bilo potrebno čakati, te anomalije se lahko začne odpravljati takoj.

Predlog, ki ga obravnavamo danes, izpostavlja še eno takšno pomanjkljivost, in sicer prostovoljna gasilska društva. Vendar tukaj ne gre samo za gasilska društva, ampak bi morali za vsa društva, ki delujejo nepridobitno, zlasti pa za tista, ki delujejo v javnem interesu, poiskati trajne rešitve, ne nazadnje tudi v smislu oprostitve. Gasilska društva pa seveda tudi ostala, kot so upokojenska, humanitarna itd., opravljajo pomembne družbene funkcije, velikokrat tiste, za katere bi morala poskrbeti država, a ta bi v osnovi potrebovala za njihovo financiranje dodatne obdavčitve. Društva temeljijo na volonterski osnovi, poleg administrativne obremenitve za takšna društva pa je njihova širša družbena funkcije in odnos do vloge države še dodaten razlog za to, da jih podpremo in da se zanje poišče primerna rešitev, kot sem dejal prej, tudi v smislu oprostitve od obveznosti.

Tretji del predloga Nove Slovenije pa je odprava globe za kupca ali prejemnika storitve, ki ne prevzame ali ne zadrži računa. Kot smo opozorili že pri sprejemanju zakona, je kazen lahko zelo disproportionalna, še posebej v primerih majhnih zneskov na računu. S tega vidika bi bilo prav tako smiselno razmisliti o spremembah. Ob tem je treba omeniti stališča Vlade, ki poudarja odvračilni vidik sankcioniranja z enotno globo 40 evrov, poleg tega pa omenja še aktivnosti v smeri davčnega opismenjevanja mladih, kot je na primer preventivna akcija Mladi in davki. Bolj smiselno za dvig davčne kulture bi bilo namesto promocijskih akcij in sankcioniranja to, da bi državljanke in državljani videli in občutili rezultate davkov, ki jih država pobere. Konkretno to pomeni: namesto financiranja vojske in oboroževanja, namesto demontaže socialnih storitev vlaganje v razvoj javnega prometa, zmanjševanje čakalnih vrst v zdravstvu, omogočanje štipendiranja, izobraževanja socialno prikrajšanim. Če bi sledili takim spremembam, bi bila zagotovo tudi davčna kulturna na veliko višji ravni. Če veš, za kaj prispevaš, če vidiš nekaj dobrega v tem, če vidiš, da tvoji davki na drugi strani pomenijo kakovost neke storitve, recimo javnega prevoza ali pa javnega zdravstva, tudi veliko lažje poravnáš svoje davčne obveznosti do države. Od vlade Mira Cerarja zato pričakujemo predvsem napore v tej smeri, ob tem pa tudi na tem mestu opozarjamo, da na prihodkovni strani proračuna nismo videli še niti ene prepričljive reforme, ki bi vsaj za odtonek bolj pravično razporedila davčno breme. Boj proti sivi ekonomiji in davčno potrjevanje računov lahko deloma pripomoreta k izboljšanju situacije, vendar pa je na področju davščin pri nas še mnogo večjih problemov, za katere Ministrstvo za finance dobro ve, da obstajajo, saj nanje opozarjamo že od začetka mandata.

V Združeni levici bomo pri glasovanju o Predlogu zakona o dopolnitvah Zakona o davčnem potrjevanju računov zaradi naštetih razlogov vzdržani. Ministrstvo za finance pa pozivamo, da odpravi tiste pomanjkljivosti, ki so se pri izvajanju tega zakona pokazale predvsem v najbolj perečih primerih, kot so šolski bazarji, kmetije z dopolnilno dejavnostjo in društva. Hkrati pa Ministrstvo za finance tudi na tem mestu pozivamo, da čim prej začne razmišljati v smeri bolj pravične razporeditve davčnega bremena v Sloveniji. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Matej Tonin bo predstavil stališče Poslanke skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Dober dan, kolegice in kolegi!

V Novi Sloveniji pravimo, da je treba cesarju dati, kar je cesarjevega, vendar pa mora biti cesar sorazmeren in pravičen. Stojimo tudi na stališču, da moramo vsi plačevati davke, vendar naj bodo ti čim nižji. Uvedba davčnih blagajn pa je kaznovala pridne. Gre za ukrep proti pridnim in tistim, ki vestno izpolnjujejo svoje državljanske dolžnosti. Z davčnimi blagajnami ne moremo preganjati dela na črno oziroma intenzivno onemogočati sivo ekonomijo, ker tisti, ki ne želi izdajati računov, tega ne stori, kljub temu da ima lahko najboljšo povezavo s finančno upravo. Vsi v tej dvorani se najverjetneje strinjamo, da je sicer preprečevanje sive ekonomije pomemben cilj, vendar pa se razhajamo pri vprašanju, kako to čim bolje storiti v praksi. V Novi Sloveniji smo nasprotovali sprejetju zakona o davčnem potrjevanju računov, opozarjali smo na neživiljenjske posledice posameznih vrst zavezancev. Dejstvo je, da je uvedba online davčnih blagajn praktično za vse zavezance, ki poslujejo z gotovino, nepotrebna, predvsem pa ne dosega zelenega cilja. Če pogledamo konkretne primere. Na primer, mali davčni zavezanci, torej tisti, ki ne dosegaajo zneska 50 tisoč evrov letnega obdavčljivega prometa in tudi niso zavezanci za obvezen vstop v obračun in plačilo DDV, morajo po Zakonu o davku na dodano vrednost ravno tako imeti davčne blagajne. Če upoštevamo dejstvo, da ti subjekti pri svojem poslovanju največkrat sprejmejo gotovino le nekajkrat letno in imajo morda le nekaj tisoč evrov letnega prometa, davčne blagajne za njih predstavljajo pomembno administrativno in birokratsko oviro in nesmisel. Gre za številne nosilce dopolnilnih dejavnosti na kmetijah, zlasti za manjše delodajalce. Nakup nove računalniške naprave, vključno z zagotovitvijo dostopa do interneta, zanje predstavlja neko nesorazmerno obremenitev. Si na primer predstavljate kmeta, ki mora posebej za vsako registrirano dopolnilno dejavnost voditi evidenco, in branjevko, ki po celodnevem

stanju na mrazu pride domov, kjer jo čaka še dolgotrajno vnašanje računov v informacijski sistem? In še en nesmisel. Kako strankam dopovedati, da za pridelke iz osnovne kmetijske dejavnosti ni treba izdati računa, to pa je treba storiti za izdelke iz dopolnilne dejavnosti na kmetiji oziroma če sem še nekoliko bolj konkreten je izjemno težko razumeti, da kmet lahko proda krompir brez izstavitve računa, medtem ko mora za šparglje, mleko ali skuto izdati račun?

Ker se že večkrat radi sklicujemo na sosednjo Avstrijo, pogledjmo, kako imajo urejeno poslovanje tam. Njihove davčne blagajne niso neposredno povezane z davčno oziroma finančno upravo, tako kot so slovenske, kljub temu pa onemogočajo brisanje in spreminjanje podatkov. Enostavno povedano, to je nekaj podobnega, kot smo imeli mi pred uvedbo teh davčnih blagajn. Poleg tega mnoge dejavnosti, ki pri nas sodijo pod dopolnilno, v Avstriji uvrščajo med osnovno dejavnost, kar pomeni, da kmetu ni treba izstaviti računa zanjo.

Še en nesmisel, ki se je prikradel v ta zakon o davčnem potrjevanju računov. Za avtomate, ki jih poznamo praktično na vseh vogalih stavb, avtomate, ki dajejo pijačo, hrano, sendviče in podobno, no, za tovrstne avtomate niso potrebne davčne blagajne, kar se razume. Na drugi strani je pa za avtomate, ki ponujajo storitev, potrebna davčna blagajna. Si predstavljate, imate v neki stavbi avtomat, ki vam daje vodo in sendvič, na drugi strani pa avtomat, masažni stol, ki vas masira. Za tistega z vodo in hrano ni potrebna davčna blagajna, za tega, ki vas masira, stol seveda, pa je potrebna. Oba avtomata pa omogočata natančno evidenco, koliko izdelkov oziroma storitev je bilo prodanih. Naj razume, kdor more! Jaz, žal, ne, da je za en avtomat potrebna davčna blagajna, za drugega pa ne.

Če gremo na prostovoljna gasilska društva. Ja, absolutno, predlagali smo ta predlog, ker je neživiljenjsko, da se zahteva za gasilska društva davčne blagajne in za njihovo poslovanje, zlasti za organizacijo gasilskih veselic, kjer gre za enkratni letni dogodek. Tisti – lahko povem iz prakse – ki delamo na tovrstnih veselicah, poznamo prakso in vemo, da bodo davčne blagajne zagotovo polovico gasilskih veselic dobesedno ukinile, jih ne bo več, ker se gasilska društva zaradi enkratnega letnega dogodka enostavno ne bodo odločala za nabavo davčnih blagajn. Da bi pa kasneje potrjevali davčne račune – misija nemogoče. Tisti, ki je kdaj delal na gasilski veselici, ve, da v eni uri lahko postreže tudi sto ali pa dvesto strank, zato je taka zadeva praktično nemogoča. In kar je bistveno, vsi na tovrstnih prireditvah delamo oziroma delate zastonj in ves izkupiček gre za skupno javno dobro. To pa je, za nabavo boljše opreme za požarno varnost. Lahko se vam zdi to nesmiselno, lahko se pritožujete, ampak gre za neživiljenjski ukrep, ki bi ga bilo lahko zelo enostavno rešiti drugače. Mi ne trdimo, da so pa

gasilci lahko oproščeni vseh obveznosti, vendar govorimo o tem, da so davčne blagajne za gasilska društva nesmiselne in velika neumnost. Predlagamo pa pavšalno obdavčitev. Povejte, kaj bi država izgubila, če bi za gasilske prireditve oziroma če grem še nekoliko dlje, ker ne nazadnje imamo danes prvo obravnavo in so možne še dopolnitve in spremembe, če bi za vsa društva, ki delujejo v javnem interesu, namesto davčnih blagajn predpisali neke vrste pavšale, glede na število udeležencev posamezne prireditve. Tako bi tovrstna društva vnaprej vedela, koliko davka bodo plačala glede na udeležbo na prireditvi, in ne bi potrebovala nobenih davčnih blagajn, nobenih zapletenih administrativnih in finančnih postopkov, ampak enostavno – društvo v javnem interesu organizira prireditve, pavšal za udeležbo na dogodku do 500 ljudi je takšen, do tisoč ljudi je takšen, društvo to plača in vsa zadeva je zaključena. Država dobi svoje in gasilci lahko mirno še naprej izvajajo gasilske veselice. Veste, kaj bodo davčne blagajne v praksi povzročile? Poleg tega tisti, ki so zelo vestni in natančni v gasilskih društvih – sam sem bil na kar nekaj občnih zborih gasilskih društev, veste, da po novem letu so občni zbori gasilskih društev – in gasilci pravijo, vsaj na polovici tistih, na katerih sem bil, da se za gasilsko veselico ne bodo več odločili. Davčne blagajne ne bodo kupili, goljufati si pa ne upajo oziroma nočejo in niti ne želijo, ker želijo delati pošteno. Za tiste, ki pa se bodo vendarle za gasilsko veselilo odločili, sem pa kar prepričan, da jih bo velika večina gasilsko veselico opravilo na črno, bodo pač tvegali in čakali, ali jih bo davčni inšpektor na dan gasilske veselice, ko bodo vsi delali zastonj, vsi brezplačno, prišel in oglobil, ker delajo brez davčnih blagajn. Pa bomo videli. Danes je še čas, da se ukrepa. Ampak maja, junija se pa začne sezona gasilskih veselic in v tistem trenutku boste videli in se boste spomnili, da kar se povedal danes, absolutno drži.

Da pa trdo vztrajate na svojih pozicijah in ne zmorete toliko, da bi vsaj v tej prvi obravnavi zakon spustili skozi proceduro in ga v skladu z vašimi pripombami še dopolnili, pa govori samo zase. Mi nismo ostali brez rešitev, mi smo proti takšnim davčnim blagajnam ponudili konkretno rešitev, ki bi državi zagotovila prihodke, hkrati bi pa zelo, zelo in mnogo olajšala delovanje gasilskih društev in pa tudi prireditev, s katerimi financirajo svoje dejavnosti.

Če grem v drug predlog, ki ga tudi predlagamo v tem zakonu, je izrekanje sankcij kupcem, torej tistim, ki ne vzamejo oziroma zadržijo računa po opravljenem nakupu. Če upoštevamo namen zakona, to je preprečevanje sive ekonomije, potem kupca ne moremo kaznovati za nekaj, kar je v prvi vrsti dolžan storiti prodajalec. Če poskušamo zadeve narediti bolj življenjske, je nesmiselno, da kupca kaznujemo, ker ni vzel računa. Obstajajo različni razlogi, zakaj nekdo, ko izstopi iz trgovine, nima računa pri sebi. Lahko ga je tudi izgubil. Ampak če že

razpisujemo posebne nagradne igre, da praktično državljani "špecajo" nekatere obrtnike, podjetnike in tako naprej, če že imamo sistem, da skeniramo posamezne račune – zakaj ne bi zgodbe obrnili? Ne, da je za shranjevanje in skeniranje računov poanta v tem, da državljani opravljajo neke vrste inšpekcijski nadzor namesto inšpektorjev in "špecajo" prodajalce, ampak da bi državljane s pozitivnimi spodbudami nagovarjali k temu, da zadržijo račune. In to pa je, če obstaja tehnika, da skeniramo račun, da ga preverimo, ali je bil ta račun dejansko narejen po predpisih, potem lahko s to tehniko dosežemo tudi to, da bi se tovrstni poskenirani računi ljudem upoštevali kot posebna davčna olajšava. Ne da mi ljudi silimo v to, da račune shranjujejo, da ne bodo kaznovani z globo 40 evrov, ampak da predpišemo takšno zakonodajo, da bodo zaradi shranjevanja računov nagrajeni z davčno olajšavo. To mi mislimo, da je pravilen pristop.

Vse navedeno kaže na to, da smo v Novi Sloveniji imeli prav, ko smo že v samem sprejemanju osnovnega zakona o davčnem potrjevanju računov temu zakonu nasprotovali. Glede na to da vsi, tudi koalicija, poudarjate pomembno vlogo malih in mikro podjetij, potem lahko najverjetneje upravičeno pričakujemo, da boste našemu predlogu prisluhnili vsaj v prvi obravnavi in ga z vašimi predlogi dopolnili v drugi. Poudarjamo, da izvizetja, ki jih predlagamo, ne pomenijo izogibanja plačevanju davkov. Ti subjekti in pa prostovoljna gasilska društva bodo tudi v bodoče svoje gotovinsko poslovanje vodila s tako imenovanimi virtualnimi blagajnami ali preko vezane knjige računov, torej enako kot doslej. Da nismo šli samo na gasilska društva, ampak smo želeli, da je zadeva s čim manj izjemami in čim bolj celostna, smo enostavno zakon zapisali tako, da davčne blagajne ne potrebujejo subjekti, ki niso zavezanci za DDV. V ta okvir bi vključili tudi številna tista društva v javnem interesu, o katerih ste danes govorili, pa tukaj notri niso napisana. Ne nazadnje tisti, ki boste danes temu zakonu, kot ste napovedali, nasprotovali, potem se morate tudi vprašati, kaj boste povedali takrat, ko vas bodo upokojenska društva ponovno opozarjala, da so te davčne blagajne neživljenjske in da imajo probleme z njimi. Zanima me, kakšni bodo odgovori takrat.

V Novi Sloveniji bomo novelo Zakona o davčnem potrjevanju računov, ki smo ga spisali, podprli. Ne moremo mimo dejstva, da država ne more in ne sme nalagati nesorazmernih bremen, in to na področjih, ki bi jih morali kvečjemu dodatno razbremeniti. Povedali smo tudi, da se zavzemamo za pavšalne obdavčitve, to je za obdavčitve, ki so prijaznejše za vse in ki vsem povzročajo manjše probleme. Vsekakor pa menimo in ocenjujemo, da sive in črne ekonomije ne moremo učinkovito zatirati z davčnimi blagajnami, ker tisti, ki ne bodo želeli izdajati računov, jih tudi v prihodnje tudi ne bodo, ampak lahko sivo in črno ekonomijo

učinkovito preganjamo le z znižanjem davčnih bremen in pa davkom.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Alenka Bratušek bo predstavila stališče Poslanske skupine Nepovezanih poslancev.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Lep pozdrav. Spoštovane kolegice in kolegi, podpredsednik, državna sekretarka!

Glavni namen Zakona o davčnem potrjevanju računov, o davčnih blagajnah, tako pravi Vlada, je zmanjšanje obsega sive ekonomije. Ali to res drži? Kot kaže priliv davčnih prihodkov v prvih treh mesecih uvedbe davčnih blagajn, na žalost ne drži. Davčni prihodki, še posebej prihodki iz naslova DDV so letos v prvih dveh mesecih celo nižji, kot so bili v lanskem letu. 1. julija 2013 smo v Sloveniji uvedli registrske blagajne, ki morajo imeti tako programsko opremo, da preprečuje brisanje računov. Edina razlika med registrsko blagajno in davčno blagajno je v tem, da s pomočjo davčne blagajne FURS takoj pridobi podatke, medtem ko registrska blagajna predvideva inšpekcijski nadzor oziroma nekajkratni prenos podatkov.

Na slabosti uvedbe davčnih blagajn smo opozarjali že ob sprejemanju zakona. Bom še enkrat na kratko ponovila. Davčne blagajne so prinesle nove stroške za zavezance. Iz prve roke vam lahko povem, vsaj od dveh podjetnikov, da jih je to stalo 5 tisoč evrov, čeprav smo tukaj poslušali o stroških med 300 do 500 evri. Ni jasno, na podlagi česa bo država pobrala dodatnih 50 do 100 milijonov evrov, kot so napovedali. Podjetja, ki poslujejo zgolj brezgotovinsko, morajo prav tako imeti davčne blagajne. Zakaj je potrebno kaznovati kupce, če bo davčni organ takoj prejel informacijo o transakciji? Res ste znižali kazen s 400 na 40 evrov, pa kljub temu. Internetne povezave – tam, kjer jih ni, morajo ponovno uporabljati vezane knjige računov, čeprav so prej že uporabljali registrske blagajne. Kaj je z informacijskih sistemom Fursa – ali bo prenesel toliko informacij oziroma ali obdelujejo, kot je bilo obljubljen, vse podatke? Kot sme že povedala, strinjamo se, da kupec ne sme biti kaznovan z denarno kaznijo, kot to predvideva zakon, saj to pove, da se v resnici ni nič spremenilo in je nadzorna funkcija še vedno prenesena na kupce. Davčne blagajne po naši oceni ne rešujejo primerne problema, in sicer da se račun sploh izda.

Sedaj k zakonu, ki je danes pred nami. V letu 2014 je bilo v Sloveniji med vsemi zavezanci za davek od dohodka pravnih oseb in za dohodnino od dohodka iz dejavnosti 70 % zavezancev s prihodki, ki niso presegli 50 tisoč evrov letno obdavčljivega prometa in bi bili po predlogu zakona izvzeti iz obveznosti davčnega potrjevanja računov. Vseh zavezancev za davek od dohodka pravnih oseb in za dohodnino od

dohodka iz dejavnosti je bilo v letu 2014 malo več kot 200 tisoč. Od tega jih je več kot 140 tisoč ustvarilo manj kot 50 tisoč evrov obdavčljivega prometa. Po predlogu zakona bi bili iz obveznosti davčnega potrjevanja računov izvzeti tudi davčni zavezanci, ki so prostovoljno vključeni v sistem davka na dodano vrednost, saj so se identificirali za namene DDV, čeprav ne presegajo praga 50 tisoč evrov obdavčljivega prometa v zadnjih 12 mesecih, in ne štejejo za malega davčnega zavezanca po ureditvi DDV. Tako bi predlagana obdavčitev praga, do katerega davčno potrjevanje ni obvezno, povzročila, da skoraj polovica davčnih zavezancev, identificiranih za namene DDV, ne bi bila zavezana k davčnemu potrjevanju računov. Je potem sploh še smiselno imeti davčne blagajne?! Vsekakor je treba pripombe, ki jih dnevno dobivamo tudi poslanci, proučiti in nanje odgovoriti. Vsekakor je nesmiselno, da morajo imeti davčne blagajne osnovne šole, ki enkrat letno speljejo dobrodelno prireditve. Otroke se da tudi na drugačne in pošten način naučiti davčne discipline, ne pa da jim zdaj predavate, da naj namesto da izdelek zaračunajo, pobirajo priporočene donacije in šola se tako izogne obveznosti imeti davčne blagajne. To se nam zdi nedopustno. Prav tako je težko društvom, ki delujejo v javnem interesu in imajo minimalen promet. Kaj je meja, ne vem, mogoče 10 tisoč evrov letno. Gotovo upravičeno opozarjajo na probleme tudi kmetje. Vlada je dolžna vse te pripombe proučiti in nanje poiskati ustrezne odgovore. Zakon, ki je v obravnavi danes, pa bi davčne blagajne ukinil pri več kot polovici davčnih zavezancev, kar se nam ne zdi sprejemljivo oziroma se sprašujemo, ali je potem sploh še smiselno imeti davčne blagajne.

V naši poslanski skupini zakona ne bomo podprli.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanske skupine. Prehajamo na splošno obravnavo poslank in poslancev.

Besedo ima predlagatelj gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, gospod podpredsednik.

Zahvaljujem se za stališča poslanskih skupin in tudi za stališče Vlade. Ponovno pa izražam pravzaprav neko upanje, da bi vendarle ne slepo sledili mnenju Vlade, ampak da bi vendarle razmišljali, kako predlagano rešitev še izboljšati. Temu je namenjena in predvsem temu splošna razprava, da potem lahko v drugi obravnavi na matičnem delovnem telesu z amandmaji predlog rešitve izboljšamo. Za to gre. Kolegice in kolegi, jaz verjamem, da ste tudi vi velikokrat gostje, častni gostje na občnih zborih prostovoljnih gasilskih društev, društev upokojencev, planinskih društev. Kaj vam tam povedo? Ali vam ploskajo za rešitev davčne blagajne? In da ne bo pomote, čisto na začetku,

še enkrat povem oziroma morda že stotič. Nova Slovenija je za to, da državljanke in državljani davke plačujemo. To, kar je zapisano v bibliji, to je aksiom, dajte cesarju, kar je cesarjevega. Tu ni debate. Pika. In dokazujem to, da je treba davke plačevati in ostro sankcionirati tiste, ki se davkom izogibajo in denar nosijo ven, to dokazujem tudi s svojo pobudo vladi, ki sem jo dal pred kakšnima dvema mesecema, tudi na podlagi enega predavanja ameriškega ekonomista Jamesa S. Henryja, ki je z neko metodologijo ugotovil, da so Slovenci iz Slovenije v teh 25 letih znosili od 50 do 75 milijard evrov. To je od 5 do 7 proračunov Republike Slovenije. Kot povod za to mojo pobudo Vladi je bila tudi obljuba premierja dr. Mira Cerarja, novembra leta 2014, da bo prav na tem področju naredil vse, kar bo v njegovi moči. No, mi v Novi Sloveniji še čakamo, kaj bo naredil. In sedaj vi meni povejte, ker vas je nekako zmotilo, zakaj pa ravno prostovoljna gasilska društva, čeprav kot rečeno, jaz se veliko pogovarjam z društvi upokojujencev, s planinskimi društvi, kulturnimi društvi, ki imajo težave. Pa pravijo: "Veste, kaj, imejte si vi to društvo in pripeljite tam nekoga iz parlamenta, ki bo predsednik društva." Po Zakonu o društvih je namreč predsednik društva izjemno odgovorna oseba, ki je lahko tudi ob svoje premoženje, če bo vede ali nevede naredil kakšno davčno napako. Sedaj vi meni povejte, koliko se bo v Republiki Sloveniji povečala siva ekonomija, če prostovoljna gasilska društva ne bodo zavezanci za davčne blagajne. Ja, govorimo o gasilskih veselicih. Zakaj pa imajo prostovoljna gasilska društva gasilske veselice? Zato da dobijo nek denar. Za kaj pa porabijo ta denar? Ja, za svojo opremo, ker je gasilska oprema, zaščitna in oprema za gašenje izjemno draga. Živimo v času izjemnih tehnoloških napredkov in temu se seveda mora prilagajati tudi reševanje življenja in reševanje premoženja, kar je pravzaprav osnovno humanitarno poslanstvo prostovoljnih gasilskih društev. Pravite, da smo premalo napisali, zakaj prostovoljna gasilska društva želimo imeti za izjeme. Očitno smo se zmotili in se opravičujem. Razumeli smo, da vsi zelo dobro poznate poslanstvo prostovoljnega gasilca. In pravite, da v ničemer ne želite omejevati humanitarnega poslanstva prostovoljnih gasilcev in tudi drugih društev. Ja, zakaj pa ste jim dali davčne blagajne? Ker gasilske veselice so po našem razumevanju v Sloveniji na nek način pridobivanje denarja za gasilska društva, prostovoljna gasilska društva, na drugi strani pa je to tudi pravzaprav del slovenske folklorne kulture. Kaj je ta folklor? To je pravzaprav neka ljudska kultura, bi lahko rekli. In oprostite, kolegice in kolegi, s sprejetjem zakona o davčnem potrjevanju računov vi to folkloro zatirate. Zatirate jo. Ali vi sploh veste, da so gasilci že danes imeli blagajne, da jih imamo, imajo. Ja, imamo, ker sem tudi sam član gasilskega društva ene male vasi, izjemno uspešnega. Kar štiri desetine bo imelo to naše

društvo letos na državnem tekmovanju. In sedaj si mora zaslužiti denar, da se z avtobusom lahko iz nekega Prekmurja pelje na državno tekmovanje. Vse to stane. In blagajne že danes obstajajo. Jaz nimam sedaj toliko časa, da bi vam razložil, kako nekdo, ki streže pijačo in hrano na gasilski veselici, kako dela z računi in kakšno kontrolo ima pri obračunu. Jaz ne vem, kaj vas tukaj moti. Vi zatirate ljudsko folkloro. To je ljudstva kultura. In mi je zelo žal, prostovoljno gasilstvo v Sloveniji je malo drugače kot neke druge. Poglejte si malo po zgodovini, kakšno dobro in uspešno zgodovino ima gasilstvo v Sloveniji. Predstavniki SMC nič ne govorijo o stroških. Ja, okej, naj imajo davčne blagajne, kot vi pravite. Sedaj pa imamo dve možnosti. Prvič, da prostovoljno gasilsko društvo za tisto eno veselico na leto, poudarjam, eno na leto, kupi davčne blagajne ali pa jih vzame v najem. Ali je to kakšen strošek? Ja, seveda je. Seveda je, ker vi morate imeti več blagajn, ne samo eno. Imate nek gasilski shod in ko se tam 200 gasilcev usede za mizo, je treba v zelo kratkem času postreči 200 oziroma več ljudi. Ali kaj o tem razmišljate? Če bi res imeli to voljo, kar pravite, da vam je blizu humanitarna dejavnost gasilcev, potem bi vi vložili zakon, ki bi gasilce oprostil tudi dajatev SAZAS-u. To je strošek, veste. Izračunajte, saj imate kalkulatorje na telefonih, koliko špricarjev morate prodati, da plačate dajatev SAZAS-u, in koliko špricarjev morate na gasilski veselici prodati, da plačate najemnino davčne blagajne.

Tisto, spoštovani kolega iz SMC, je pa bilo malo nizko, da bo sedaj, če bi naš zakon bil sprejet, ampak vidi se, da ne bo, da bi pa sedaj v primeru sprejetja te naše rešitve neko prostovoljno gasilsko društvo bilo v naslednjih dneh, pomladnih mesecih gostitelj ali, bolje rečeno, organizator glasbenega koncerta nekega, kako že, svetovnega glasbenika. Ta je pa malo nizka. Ne vem, kako vam ob tej izjavi slovenski gasilci aplavdirajo. No, če pa sem že pri koncertu, pa dovolite tudi meni eno asociacijo oziroma povezavo. Prejšnji teden so na Kubi nastopali Rolling Stonesi. Kaj vam pomenijo? Verjamem, da pravilno razumete, kaj pomenijo Rolling Stonesi. Rolling Stonesi na Kubi prejšnji teden, mi v Sloveniji bomo pa menda, kot berem, postavljali spomenik Rdeči armadi. Na nek način tudi sporočamo s sprejetim in veljavnim zakonom, da so vsi zavezanci kar lopovi. Ja, pa ni tako. Mi smo brali tudi nekatere razprave, strokovne članke davčnih svetovalcev, davčnih strokovnjakov. Kar nekaj jih imamo v Sloveniji. In nekateri celi pravijo, da bi davčne blagajne predpisali za zavezance za DDV. Se pravi tiste, ki imajo letnega prometa več, kot je prag za obvezen vstop v sistem DDV, se pravi več kot 50 tisoč evrov. Naša rešitev je podobna. Za tiste, ki imajo prometa manj kot 50 tisoč na letni ravni, bi mi oprostili davčnih blagajn. Pa da se razumemo, ne govorimo o davčni olajšavi. Ker iz kakšnega stališča poslanske skupine sem razumel, da ne gre za pravilno razumevanje

naše rešitve. Ne gre za davčno olajšavo. Gre zgolj za to, da se znebimo teh nepotrebnih, neučinkovitih davčnih blagajn.

Ja, se strinjam. Res radovedno pričakujem analizo Vlade. Vlada zaenkrat še ni povedala, kdaj bo pripravila analizo prvega kvartala, ampak nekaj analiz mi že imamo. Pa ne mi, Ministrstvo za finance jih je objavilo oziroma finančna uprava. Poglejte, od 1. 12. 2015 do 23. marca 2016 do pol četrte ure popoldan je bilo število zavezancev, ki so prevzeli digitalna potrdila 51 tisoč 383. Ko smo približno pred enim letom na pobudo Nove Slovenije imeli sejo, nujno sejo Odbora za finance in smo tam razpravljali takrat še o akcijskem načrtu Vlade za uvedbo davčnih blagajn, je Vlada v akcijskem načrtu in kasneje v predlogu zakona v obrazložitvi napisala, da bo zavezancev okoli 80 tisoč. Se pravi, 80 tisoč poslovnih subjektov je po takratni projekciji Vlade, ki poslujejo z gotovino in bodo morali imeti davčne blagajne, davčni izkupiček pa se bo povečal zaradi implementacije davčnih blagajn od 50 do 100 milijonov evrov. Danes imamo, torej tega omenjenega datuma 23. 3., se pravi, da smo v zadnji dekadi prvega kvartala letošnjega leta in imamo število zavezancev, ki so davčno potrdili račune, 43 tisoč 248. Sedaj jaz to primerjam z 80 tisoč. Kdaj bo teh 80 tisoč? Se pravi, tu so bile projekcije zgrešene, so bile napačne. In hudo je, če vi delate neko zakonodajo na napačnih predpostavkah, na napačnih projekcijah. Iz zadnjih podatkov Ministrstva za finance o realizaciji proračuna Republike Slovenije izhaja, da je Finančna uprava letos v primerjavi z lanskim februarjem pobrala za 11 milijonov evrov manj DDV. To so uradni podatki Ministrstva za finance. Tako tu enostavno nekaj ne štima. Ne štima pa tudi to, ker ne vem za noben primer, ki pod kozolcem prebarva vaš avto brez računa za isto ceno kot tisti, ki je zavezanec za davčno blagajno, in ne vem, če ste katerega od tistih pod kozolcem ulovili. Ulovili in kontrolirali pa ste, in jih zelo kontrolirate, tiste, ki imajo že nekaj let registrirano dejavnost, bodisi espe bodisi deo in dejansko v nekem strahospoštovanju do države plačujejo davke. Nekaj učinkov tudi sam poznam, bodisi te zakonodaje bodisi spremembe Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. Te analize najbrž nikoli ne bodo zelo natančne, rezultirajo pa se tako, da imamo kar veliko število zaprtih espejev, se pravi, zaključili so dejavnost, in danes imamo v Prekmurju zaradi tega tudi kakšno občino, kjer ni več gostilne. No, naj ne pomeni, da si jaz prizadevam za gostinsko dejavnost, prizadevam pa si za gospodarsko dejavnost. Glejte, tako se pač v tej državi to dogaja. Imamo občine, ki jim Vlada in koalicija z zakonodajo preprečuje podjetniško aktivnost, podjetniško dejavnost, na drugi strani pa jim državne banke jemljejo bankomate, ukinjajo pošte in tako dalje. Kot pravijo Socialni demokrati, ki jih zdaj trenutno ni v dvorani, mala in srednja podjetja so hrbtenica

slovenskega gospodarstva. Seveda, tudi evropskega. To mi v Novi Sloveniji že dolgo trdim. To seveda ne pomeni, da so pa zdaj vsi ti lopovi.

Treba je delati na izgradnji boljše davčne kulture, to je dolgotrajen proces, ki pa gotovo ne bo uspešen s sankcijami. Treba je graditi na zaupanju, kolegice in kolegi. Več zaupanja med državo in gospodarskimi subjekti in med gospodarskimi subjekti in državo. Toliko zaenkrat. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Za besedo je prosila mag. Mateja Vraničar Erman, državna sekretarka.

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN: Hvala lepa.

Dovolite mi nekaj odzivov na doslej postavljene trditve in stališča. Sistem potrjevanja računov za davčne namene je praktično šele zaživel. Ena od ključnih stvari, ki jih zaznavamo v letošnjem letu, ko se intenzivneje srečujemo s predstavniki gospodarskih subjektov oziroma njihovimi interesnimi združenji, je poziv, naj se zakonodaja na področju davkov ne spreminja tako pogosto. Nepredvidljivost hitrih sprememb je za subjekte, s katerimi smo se pogovarjali, eden ključnih problemov. Enako velja tudi za sistem potrjevanja računov. Ko govorimo o potrjevanju računov, ne govorimo o računih, v zvezi s katerimi je treba plačati davke, ampak govorimo o računih, ki so plačani za gotovino. Zaradi tega ni primerno povezovati obveznosti potrditve računa z obveznostjo za plačilo davka, kar je bilo predlagano v zvezi z nevladnimi organizacijami. Ideja, da bi nevladne organizacije morale plačevati pavšalni davek na njihovo dejavnost, jih pravzaprav postavlja v slabši položaj, kot ga imajo danes, ko lahko dohodke, ki ne štejejo za dohodke pridobitne dejavnosti, izvzamejo iz obdavčitve in izkažejo v davčnem obračunu zgolj prihodke in odhodke, ki se nanašajo na obdavčljivo dejavnost. Zavezanci, ki le občasno prirejajo oziroma izvajajo dejavnost, v zvezi s katero je treba zagotoviti davčno potrjevanje računov, imajo po veljavnem zakonu možnost ali zagotoviti si davčno blagajno, lahko uporabijo davčno blagajno, ki je na razpolago na spletni strani Finančne uprave, lahko najamejo blagajno, če upravljajo to dejavnost le krajši čas, lahko v bistvu izdajajo račune s pomočjo vezane knjige računov in naknadno potrdijo tovrstne račune. Možnosti imajo precej in lahko med temi izbirajo in na ta način tudi optimirajo stroške, ki v zvezi s tem nastanejo. Naj opozorim, da se je naša ocena, da stroški pri posameznem davčnem zavezancu znesejo okrog tristo evrov na davčno blagajno in je bila ta ocena uporabljena ob sprejemanju zakona, po naših podatkih tudi potrdila. Obveznost izdajanja računov nastane v primerih, ko je račun treba izdati.

Ko govorimo o najmanjših zavezancev, se moramo nujno vprašati, ali je administrativno breme za te najmanjše zavezance dejansko posledica, to je potrditev računa, ali je administrativno breme, ki ga je treba nasloviti, že sama izdaja računa. To je tista smer, o kateri razmišljamo na Ministrstvu za finance v zvezi z reševanjem odprtih problemov, s katerimi se srečujemo v prvih mesecih delovanja potrjevanja računov. Gre torej za vprašanje, kje točno problem naslovimo, ali pri posledici ali pri samem vzroku.

Zastavljeno je bilo vprašanje, kdaj bodo prve analize narejene. Že v svojem uvodnem nastopu sem omenila, da analize, ki se nanašajo na zavezance za DDV, so lahko pripravljene, potem ko bo izdan prvi obračun tudi za tiste davčne zavezance, katerih davčno obdobje je tri mesece. Torej za obdobje januar–marec 2016 bodo obračuni predloženi do konca aprila letošnjega leta, kar pomeni, da bi v mesecu maju lahko naredili prvo analizo. Ampak že podatki o obračunih za mesec januar kažejo drugačno sliko, kot pa je bila v današnjih razpravah predstavljena. Res je, da je tista številka, ki se objavi v zvezi z realizacijo davka na dodano vrednost v mesecu februarju, nekoliko nižja kot v lanskem letu, vendar to je samo končni izplen, ki pa ne upošteva, da je v mesecu februarju bilo izvedenih veliko več vračil davka na dodano vrednost zaradi preplačil kot pa v lanskem letu in da so vplačila v mesecu februarju v primerjavi z lanskim februarjem narasla za približno 4 %. To so vsa vplačila zavezancev za DDV, enomesečnih zavezancev za DDV. Če iz te analize izločimo tiste davčne zavezance, ki izdajajo oziroma opravljajo dejavnost, v kateri se bolj pogosto ali pa pretežno izdajajo računi oziroma plačujejo storitve in blago v gotovini, potem lahko ugotovimo, da je porast neto vplačil v mesecu januarju in februarju znašal preko 7 %, kar pomeni visoko, nadpovprečno rast. Ne želim trditi v tem trenutku, da je to posledica uvedbe davčnih blagajn, ker je za to, kot sem omenila uvodoma, še prezgodaj, da bi postavili takšne trditve. Je pa ta podatek pomemben indikator, da bomo lahko zadovoljni z analizo učinkov davčnih blagajn, ki sem jo prej napovedala.

Še dva podatka, ki kažeta v isto smer. Vemo, da potrjevanje računov ni pomembno samo z vidika plačevanja davkov, ampak tudi z vidika boja proti delu in zaposlovanju na črno. In če primerjamo obseg novih rednih zaposlitev pri mikro in malih zavezancih za davek, za polni in skrajšani delovni čas, ugotovimo, da se je v mesecu januarju glede na januar 2015 to število redno zaposlenih povečalo za tisoč 400 oseb ali za 17 %. Enaka je slika tudi v mesecu februarju. Pri številu novih rednih zaposlitev za skrajšani delovni čas pa je ta številka celo višja. Indeks v mesecu januarju je znašal 317, v februarju 247. To so, še enkrat poudarjam, indici, ki nam kažejo v smer, da smo z davčnimi blagajnami dosegli namen, ki smo ga zasledovali, čeprav ne

želim trditi, da so vsi ti rezultati posledica davčnih blagajn. Podrobne analize teh podatkov, ki sem jih predstavila, še pripravljamo.

Nadalje, znižanje oziroma vprašanje, ki je bilo izpostavljeno glede izločitve zavezancev, ki opravijo manj kot 50 tisoče evrov prometa letno, hkrati pa še gasilskih društev. Tudi gasilska društva so zavezanci, ki opravijo manj kot 50 tisoč evrov letnega obdavčljivega prometa, ampak od vseh zavezancev DDV jih več kot polovica ali pa približno polovica predstavlja zavezance, ki so prostovoljno vključeni v sistem DDV in njihov letni obdavčljivi promet znaša manj kot 50 tisoč evrov. Zato se sprašujem, ali to posebno izpostavljanje gasilskih društev dejansko pomeni, da ta gasilska društva opravijo več kot 50 tisoč evrov letnega obdavčljivega prometa. Dvomim, dvomim v to, zaradi tega gre verjetno res za vprašanje, ki sem ga postavila že uvodoma, ali je zagotovljena enaka obravnava zavezancev, ki so v enakih položajih.

Kar se tiče trditve, da naj bi ministrstvo predlagalo šolam, da naj v zvezi s šolskimi bazarji v bistvu namesto računov izdajajo oziroma zagotovijo vplačilo priporočenih donacij, moram to stališče zanikati. Ministrstvo niti Finančna uprava nismo nikoli tega zagovarjali; še več, opozorili smo, da v kolikor se oblikuje rešitev v smeri priporočenih donacij in se hkrati izroči določeno blago za takšno, recimo ji kvazi donacijo, to pomeni ravno tako promet blaga oziroma storitev. Zaradi tega, kot sem omenila že uvodoma, ne moremo razmišljati samo o tem, ali je treba določene zavezancev izvzeti iz sistema potrjevanja računov, ampak se moramo vprašati, ali je smiselno, da se računi za določen promet blaga in storitev sploh izdajajo, to pa ni stvar tega zakona, ampak drugih predpisov.

V ta kontekst sodijo tudi vprašanja v zvezi z dopolnilno dejavnostjo na kmetiji in v zvezi z avtomati.

Še v zvezi z oceno števila zavezancev za potrjevanje računov. V lanskem letu smo pripravili oceno možnih zavezancev za potrjevanje računov na podlagi podatkov poslovnega registra, pri čemer smo upoštevali glavno dejavnost po standardni klasifikaciji dejavnosti, kjer smo v preteklih obdobjih zaznali večje plačilo za gotovino. To so tako imenovani potencialni zavezanci. Teh zavezancev je bilo ob pripravi zakona po naših ocenah med 60 in 80 tisoč. Zaenkrat število evidentiranih zavezancev, ki potrjujejo račune, ne pomeni v bistvu, da je samo pol zavezancev dejansko vključenih v sistem potrjevanja računov in da ostali sploh ne izdajajo računov, ampak je šlo dejansko za oceno, ki je bila narejena na podlagi takrat razpoložljivih podatkov. Danes v bistvu lahko ugotovimo, da je že 51 tisoč 610 zavezancev prevzelo digitalna potrdila, 7 tisoč 800 je takšnih, ki izdajajo vezane knjige računov in jih naknadno potrjujejo. Torej se postopno približujemo ocenjeni številki potencialnih zavezancev. Dejstvo pa je, kot ste ugotavljali tudi številni v vaših razpravah, da vsi zavezanci

ne poslujejo redno, ampak imajo nekateri tudi občasni promet blaga in storitev za gotovino, zaradi tega lahko pričakujemo, da bo v naslednjih mesecih do določene mere število še poraslo.

Glede na to, da pa je bila prva ocena narejena na osnovi zelo splošnih podatkov, tudi ne moremo zanemariti možnosti, da ne bomo prešli tiste nižje številke od ocenjenih možnosti, to je, da bi prešli številke 60 tisoč zavezancev, kar bi bilo nekako tudi v skladu s tem, kar je zaenkrat prevzetih digitalnih potrdil. Toliko zaenkrat. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Ljudmila Novak, pripravi naj se Franc Laj.

Gospa Novak, izvolite.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Spoštovani gospod predsedujoči, spoštovana državna sekretarka, kolegice in kolegi!

Ker pogosto obiskujemo teren in se srečujemo z našimi državljani, vedno znova ugotavljamo, kako je ta zakon neživiljenjski. In gospa Vrničarjeva, državna sekretarka, vsi ste bili na seji Odbora za kmetijstvo, ki smo jo mi predlagali, in tudi državna sekretarka z Ministrstva za kmetijstvo, kjer so ljudje sami povedali, kakšne težave pri izvajanju tega zakona imajo. Predvsem zaradi tega, ker je neživiljenjski. Drugače je, ko gledamo samo predpis iz pisarne, ko se spomnimo nekih pravil, in drugače je takrat, ko moramo ta pravila izvajati. Še posebej kmetje, ki imajo dopolnilne dejavnosti na kmetiji. Tisti, ki prodajajo svoje pridelke na tržnicah, imajo res velike težave. En pridelek prodajajo po teh pravilih, drugega po drugih pravilih, tretjega po tretjih pravilih. Skratka, ko pridejo domov, mnogi potem še pozno v noč vnašajo te račune na internet. Ker nimajo povezave, imajo velike probleme in tako naprej. Še posebej pa mislim, da prav s tem zakonom ne boste rešili problema dela na črno. Spet slišimo kmete, do kašnih nesmislov prihaja, ko, recimo, gospodar dela na njivi čez dan, med tem časom pride nekdo po jajca in stara mama seveda, ki jih je prej z lahkoto prodala, sedaj tega ne more narediti, ker ni registrirana na davčni blagajni, ker tega denarja niti ne sme vzeti, pa je to en banalen, majhen primer. Takšnih primerov je ogromno, da ne govorimo o tem, če imajo različne dejavnosti, koliko različnih evidenc morajo voditi in kdaj potem ti ljudje naj sploh delajo. Na kmetijah vemo, da pravzaprav cela družina mora delati, da končno nekaj zasluži in vsak, od starih staršev do otrok, mora nekaj pridati pri tem delu, ki tudi ni tako plačano, kot bi moralo biti, nimajo ne dopustov, ne nadur in podobno. In potem jih še obremenimo z dodatnim administrativnim delom, ki ga ne zmorejo. Pa dve državni sekretarki sta razlagali zakone vsaka s svojega področja, poleg tega, da trdo dela, bi kmet moral biti pa še pravnik pa

še finančni strokovnjak pa še trgovec in ne vem kaj še vse.

Skratka, nihče se ne želi izogibati plačevanju davkov, trdijo pa, da so neživiljenjski in da jih je izredno težko izvajati. Na primer, ko se večkrat primerjamo z Avstrijo, tudi Avstrija je v Evropski uniji, pa vendarle vemo, da imajo tam stvari zelo poenostavljene, pavšalne obdavčitve in da potem kmetje lahko opravljajo svojo osnovno dejavnost, ne pa da se ukvarjajo v tolikšni meri z birokracijo, da jim potem vzame voljo do nadaljnje dela ali da bi se še ukvarjali s takšnimi dejavnostmi.

Če pravite, da bomo počakali eno leto, potem pa bomo rešili te probleme, to je skoraj tako, kot če bi rekli, naj krava crkne, potem jo bomo pa zdravili. Če so se sedaj že pokazali določeni problemi, potem mislim, da je edino smiselno, da te probleme čim prej odpravimo. In ne, da čakamo, da se bo marsikaj podrla, marsikdo bo opustil to dejavnost, potem pa bomo mi sprejeli rešitve. Ko preganjamo delo na črno na kmetijah, po drugi strani pa vidimo, kakšne stvari se dogajajo v podjetjih, kot imamo primer zdaj tega podjetja Marof, kot imamo primer zaposlovanja šoferjev oziroma njihov delovni čas in podobno. Skratka, teh zgodb je veliko, neplačani prispevki, za nazaj odjavljajo celo delavce in ne plačujejo prispevke za zdravstveno in socialno zavarovanje in tega se moramo najprej lotiti, ne pa teh kmetov, ki dobesedno težko prodajo nekaj na tržnici, mi pa jim dodajamo še dodatne ovire.

Glede na to, da si minister za kmetijstvo prizadeva za večjo samooskrbo s prehrabnimi pridelki, s kmetijskimi pridelki, potem bi pričakovala, da bi tudi svoj glas zastavil, čeprav je to področje Finančnega ministrstva. Ne verjamem, da on ne sliši teh zgodb iz dneva v dan na terenu. Ne verjamem, da tega ne sliši, ker mene je sram, ko mi ljudje pripovedujejo, kakšni nesmisli se tukaj pojavljajo. Mene je sram, pa tega zakona nisem podprla, kaj šele nekdo, ki je odgovoren za slovensko kmetijstvo, pa si ne prizadeva, da bi se ti nesmisli odpravili.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Franc Laj, pripravi naj se gospa Urška Ban. Izvolite.

FRANC LAJ (PS NP): Spoštovani predsedujoči, hvala za dano besedo. Spoštovana državna sekretarka s sodelavkama, dragi kolegice in kolegi!

Najbrž nam je vsem jasno, da je glavno orožje proti sivi ekonomiji davčna kultura. Le tako, če bomo to davčno kulturo osvojili na primerni ravni, bo zagotovo tudi na področju davkov neprimerno enostavnejše, lažje in tudi učinki javnofinančni bodo boljši. Za to pa mora biti zrela družba, seveda.

Posamezni zakoni, kot je ta, o katerem se pogovarjamo, veljajo. Stopil je v veljavo, vsi vemo, da živi, da je prinesel s seboj in pozitivne in negativne posledice. Pozitivno je zagotovo to, da se je nekaj vseeno posodobilo. Naj povem, da sem kar nekajkrat bil prisoten pri davčnem nadzoru in ta davčni nadzor je bil sila neprijeten in je po drugi strani povzročal tudi zastoj v poslovanju, ker je davčni inšpektor zahteval izpis celotnega prometa in tako dalje, da ne naštevam. Mislim, da kar se tega tiče, lahko davčne blagajne ocenjujemo s pozitivne strani glede tega nadzora. Da pa je stroškovno prineslo tudi breme, predvsem, žal, za tiste v največji meri, ki so najmanjši, to je pa drugo dejstvo. Vendar vidim tu dve možnosti; in sicer eno je tisto, ko govorimo o izjemah, določitev praga, kar vidimo iz dosegljivih podatkov, da lahko postavi celoten sistem na glavo. Sploh se postavlja vprašanje smiselnosti teh davčnih blagajn in tega zakona. Drugo, kar vidim, da bi zagotovo prav prišlo, je pa to, da se pregledajo vsi možni administrativni in stroškovni prijemi, ki bi se lahko uporabili pri obvladovanju problemov, ki nastajajo pri izvajanju tega zakona. Zagotovo je problem, kot sem že povedal, pri majhnih – pa bom zdaj izpostavil – tudi in predvsem pri tistih, ki opravljajo dodatno dejavnost na kmetijah, vendar, kot je že bilo rečeno, mislim, da je bilo omenjeno danes, da je pa tudi mogoče pogledati sistemsko na to zadevo in v okviru druge zakonodaje nekako delovati v tej smeri, da se sploh preveri, ali je smiselno in potrebno v določenih primerih izdajati račune. Tu zagotovo vidim možnost, s katero bi lahko ta zakon postal bolj življenjski.

Naslednje, pozivam vse pristojne, da prisluhnejo vsem upravičenim pripombam s terena, jih proučijo in gredo naproti rešitvi nepotrebnih administrativnih zapletov na tem področju. Zagotovo je pomembno omeniti še to, da je v določenih primerih, kot so bazarji v osnovnih šolah in tako dalje, v društvih, ki so ustanovljena in delujejo v javnem interesu, treba preveriti smiselnost izdajanja računov. Drugič, tudi Davčna uprava naj gre naproti tem ustanovam in jim zagotovi po najnižji možni dostopnost celotnega sistema in jim tudi administrativno pomaga. Hvala za vašo pozornost.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Urška Ban. Pripravi naj se mag. Marko Pogačnik. Izvolite.

URŠKA BAN (PS SMC): Hvala lepa za besedo, spoštovani podpredsednik. Spoštovani kolegi in kolegice!

V Državnem zboru smo 15. julija lanske leto, tudi sama sem potrdila, sprejeli Zakon o davčnem potrjevanju računov, ki pa se je začel uporabljati šele v začetku letošnjega leta 2. januarja 2016. Po slabih treh mesecih imamo

danes že na mizi predlog za spremembo tega zakona.

Naj najprej na začetku povem, da takrat, ko smo se odločili za pripravo tega zakona in ko smo pripravljali zakon, ko smo ga konec koncev sprejemali in na koncu tudi sprejeli, je bil namen Vlade kot koalicije resen in predlagane rešitve in sprejete v tem zakonu pretehtane in preiščljene, tako da ne vidim nikakršne potrebe, da bi sedaj po, kot sem rekla, slabih treh mesecih uporabe tega zakona le-tega spreminjali iz razloga, kot sem ga navedla, ker zakona nismo pripravili kar tako, počez in povprek, ampak je zahteval neko obdobje, in je bil tudi deležen široke razprave in potem tudi konec koncev so bile sprejete odločitve, ki so dobile večinsko podporo v Državnem zboru.

S sprejetjem tega zakona so bile uvedene tako imenovane davčne blagajne, in sicer ne kot blagajne, kot si vsi predstavljamo, v obliki nekih fizičnih naprav, ampak so bili sprejeti postopki potrjevanja računov pri Finančni upravi. Z zakonom se je torej predpisal samo postopek in zgolj postopek potrjevanja računov za vse zavezanke, ki so v skladu že z drugimi zakoni zavezani k temu, da izdajajo račune. Ta zakon ni določil oziroma opredelil nobenega novega davčnega zavezanca. Vsi so morali izdajati račune že takrat oziroma do takrat in še sedaj veljavni zakonodaji.

Tudi večkrat je bilo že izpostavljeno plačilo donacij, članarin, tudi v to plačevanje ta zakon ni posegel, tovrstne transakcije so izvzete iz izstavljanja računov, tako da tudi potrjevanja računov za tovrstne stvari ni. Kot sem rekla, ta zakon je določil le postopek potrjevanja računov, ki je tako od 2. januarja 2016 obvezen za vse, ki izdajajo račune pri gotovinskem poslovanju. Temeljni cilj tega postopka je vzpostavitev sistema, ki omogoča pregledno in zanesljivo evidentiranje gotovinskega prometa davčnih zavezancev in tako in na ta način prispeva tudi k zmanjšanju obsega sive ekonomije ter prispeva k preprečevanju davčnih utaj ter goljufij na področju davka na dodano vrednost, davkov od dohodkov pravnih oseb, davkov od dohodkov iz dejavnosti, dohodnine in drugih dajatev, kakor tudi pravičen obračun prispevkov za socialno varnost ter nadzor nad zakonitostjo zaposlovanja oziroma dela.

Sprejetje tega zakona je tako pomenil tudi instrument in ukrep za boj proti sivi ekonomiji, seveda se zavedamo, da samo ene od njenih pojavnih oblik. Davčne blagajne omogočajo zgolj enega od instrumentov izboljšane nadzora, omogočajo pa, da se kadrovske zmogljivosti Finančne uprave učinkovito usmerijo na druga področja, se pravi na tiste pojavnosti sive ekonomije in oblike utaj davkov, ki jih z davčnimi blagajnami ne moremo zajeti.

Veliko je bilo govora tudi o tem, da davčne blagajne ne preprečijo neizdaje računov oziroma da z davčnimi blagajnami na to ne moremo vplivati. Neposredno verjetno res ne.

Posredno pa tudi iz tega, kar je bilo že povedano, verjetno ja. Finančna uprava namreč od sprejetja takšnega sistema, kot je bil predpisan s tem zakonom, razen kontrole na terenu, ni mogla oziroma ni imela možnosti ugotavljati neizdaje računov. S sistemom davčnih blagajn, z uparjanjem podatkom o odbitku vstopnega DDV zaradi nakupa blaga in storitev za opravljanje obdavčljive dejavnosti in na drugi strani z neizkazovanjem prihodkov oziroma izstopnega DDV in neizstavljanjem računov bo mogoče prepoznati tudi tiste, ki na eni strani uveljavljajo odbitek vstopnega davka in na drugi strani ne izdajo računov in s tem ne plačujejo tistega izhodnega davka na dodano vrednost, ki bi ga morali po zakonu plačati.

Torej, od samega sprejetja tega zakona v poletnih mesecih leta 2015 do začetka uporabe v začetku letošnjega leta se je odvil veliko razprav, veliko je bilo povedanega, veliko postavljenih vprašanj, kaj storiti v posameznem primeru, kaj je prav, kaj ni prav, kaj se bo bolj splača in kaj ne in tako naprej. Na tem mestu bi tudi sama pohvalila Finančno upravo Republike Slovenije, ki je po mojem mnenju izjemno dobro pripravila in se pripravila na ta zelo zahteven projekt. Sama sem njihove aktivnosti podrobno spremljala tako preko medijskih objav, strokovnih debat, preko njihove spletne strani, kjer se je sproti ažurno odzivala na vsa vprašanja in dileme, ki so jih imeli davčni zavezanci, ter jim nudila ustrezno podporo in pomoč pri uvedbi teh t. i. davčnih blagajn. Ta projekt se je vsaj po mojem vedenju izpeljal brez večjih tehničnih težav, kar pa ni bila vedno praksa pri tovrstnih oziroma podobnih projektih. Po podatkih Finančne uprave je tudi že moč zaslediti oziroma se zaznavajo določeni pozitivni učinki uvedbe davčnih blagajn: da se računi izdajajo bolj dosledno kot prej in da se je v treh mesecih situacija na terenu, tudi z vidika pravilnosti uporabe davčnih blagajn, bistveno izboljšala. Dejstvo pa je, da bodo prve ocene finančnega izplena davčnih blagajn lahko narejene nekje v mesecu maju, kot je tudi že povedala gospa državna sekretarka, ko bodo tudi trimesečni zavezanci za DDV oddali obračun DDV.

Do danes, saj pravim, slabe tri mesece uporabe, nimamo neke analize učinkov potrjevanja računov, bomo pa v SMC, v koaliciji, kot je bilo danes že povedano, ko se bomo seznanili z učinki sprejetja zakona, le-te temeljito pretehtali, presodili, ali so potrebni kakšni popravki, morda izjeme oziroma poenostavitve tega samega postopka potrjevanja računov.

Verjetno za vse navedbe, ki so bile danes že izrečene, koliko espejev je prenehalo z dejavnostjo, koliko je bilo selitev v tujino, sem prepričana, da bo tudi ta analiza pokazala, da pa čisto za vse niso krive samo davčne blagajne, ampak tudi še kaj drugega.

Če se vrnem k predlogu zakona, ki ga danes obravnavamo. Gre za dve spremembi oziroma dva predloga sprememb. Prvič, da se vključijo

dodatne izjeme, za katere ne bi veljala obveznost davčnega potrjevanja računov, kot smo že danes slišali, kot je bilo s strani predlagateljev obrazloženo, naj bi to veljalo za prostovoljna gasilska društva in zavezance, ki imajo obdavčljiv promet v zadnjem letu, zadnjih 12 mesecih pod 50 tisoč evrov. Drugič pa gre za predlog odprave globe, ki je z zakonom predpisana za kupca blaga oziroma storitve, če le-ta ob nakupu blaga ali storitve računa ne prevzame.

Pa če najprej morda nekaj besed o izjemah. V stranki oziroma naši poslanski skupini smo že ob sprejemanju tega sistema potrjevanja računov povedali oziroma tudi nekako zagovarjali, da izjemam nismo naklonjeni, saj je s tem povezana učinkovitost celotnega sistema in doseganje namena tega zakona. Naše stališče, ko smo sprejemali ta zakon, je bilo, da so možne izjeme lahko zgolj tiste, ki izhajajo iz Zakona o davku na dodano vrednost, kar pomeni, da če nekemu že po nekem osnovnem principu ni treba izdati računa, seveda ne moremo od njega zahtevati, da ta račun tudi potrdi. Zavzemali smo se za enako davčno obravnavo zavezancev. Večkrat namreč slišimo, da je davčni sistem nepravičen, ker omogoča, da so davčni zavezanci, ki bi morali biti v enakem oziroma nekem primerljivem položaju, obravnavani različno, ker se nekdo lahko izogne plačilu davka, spet drugi se temu ne more. Zato je naloga davčnega sistema zagotoviti enake pogoje poslovanja vsem davčnim zavezancem, in to z ukrepi, ki zahtevajo sorazmerno nizko administrativno breme, in z namenom, da se onemogočajo utaje oziroma zlorabe plačila davkov. Zato tudi za manjše davčne zavezance in društva izjem takrat nismo predvideli. Vsekakor pa teh pobud, ki so prišle iz tovrstnih krogov, nismo preslišali. Zato je bila problematika manjših davčnih zavezancev oziroma zavezancev, ki izdajo manjše število računov, posebej upoštevana in deležna pozornosti tudi pri sprejemu tega davka. Zaradi poenostavitve za te davčne zavezance je bila v okviru sistema e-davkov razvita aplikacija mini davčne blagajne, ki je brezplačno na razpolago vsem davčnim zavezancem. Prav tako imajo vsi davčni zavezanci do izteka prehodnega obdobja, do konca leta 2017, možnost uporabe vezane knjige računov z možnostjo naknadne potrditve računov tudi v orodju e-davki.

Kot sem zasledila v sporočilu za javnost Finančne uprave Republike Slovenije iz začetka marca, to rešitev mini davčnih blagajn uporablja kar nekaj davčnih zavezancev. Tam je naveden podatek 11 tisoč 344, podatek iz 2. marca, kar kaže na to, da se je ta rešitev dobro prijela in pokazala tudi za uporabno rešitev. Predvsem verjetno za te manjše davčne zavezance in tudi društva. Tako kar se mene tiče, in verjetno tudi kolegov iz poslanske skupine, dodatnim izjemam nismo naklonjeni. Vsekakor, kot sem rekla, slišimo pomisleke in jih bomo obravnavali v sklopu analize, ki jo bo pripravilo ministrstvo

predvideno v mesecu maju. Takrat bomo tudi presojali o tem, ali so potrebne morebitne spremembe, prilagoditve, poenostavitve tega sistema potrjevanja računov. Ne moremo pa o tem soditi po praktično le slabih treh mesecih uporabe te obveznosti potrjevanja računov. Še posebej ne ob dejstvu, da sistem vendarle, čeprav nekateri tega ne želijo videti, kaže pozitivne učinke. Da vsaka taka ali tovrstna sprememba tudi zahteva svoj čas in se v neki časovni perspektivi morda neka neresljiva zagata, v tistem momentu neresljiva situacija, potem najde tudi ustrezna in učinkovita ter dobra rešitev.

Še enkrat bi poudarila, da vsi davčni zavezanci po tem zakonu so že do sedaj morali izdajati račune. pa naj si bodo tu veliki, mali podjetniki, društva, nevladne organizacije. Če jih je druga zakonodaja opredelila kot zavezance za izdajo računov, jim ta zakon ni prinesel nič novega. Kot sem rekla, zgolj je opredelil postopek, kako se tak račun prenese iz blagajne zavezanca v strežnik Finančne uprave. Sama tukaj menim, da so ponujene rešitve v zakonu, ponujene rešitve, ki jih je nadgradila in oblikovala Finančna uprava, tudi brezplačne, dobre, rešujejo problematiko, tudi to, ki jo navaja predlagatelj, vsekakor pa so verjetno še mogoče tudi izboljšave.

Še nekaj o drugem predlogu, ki ga naslavlja zakon, ki ga danes obravnavamo. Gre za kazni oziroma globe. Ko smo v zakon zapisali in določili globo za obveznost kupca, ki ne prevzame in do izhoda ne zadrži računa, smo poudarili tudi posebno vlogo pri celotnem tem procesu, posebno vlogo kupca. Pa naj tukaj še enkrat povem, gre za kazen 20 evrov, če je plačana v 8 dneh ali 40 evrov, če temu ni tako. S tem ko kupec zahteva račun in ga tudi vzame, prodajalcu onemogoči, da ga ne bi evidencial, zabeležil prodaje blaga ali storitve, da bi ta podatek naknadno popravljaj, izbrisal, priredil. Tukaj gre po eni strani tudi za dvig zavedanja o pomenu izdaje in prevzema računa in sploh gre za spoštovanje davčnih predpisov. Za nepravilno porazdeljeno davčno breme je potrebno prizadevanje celotne družbe in tako v SMC tudi razumemo to predpisano globo oziroma to predpisano obveznost prevzema računa ob vsakem nakupu blaga ali storitve s strani kupca. Se pa strinjamo, da je treba najti neko uravnoteženo kombinacijo ukrepov, ki se bodo nanašali tako na povečanje učinkovitosti pobiranja davkov in hkrati tudi na razvoj davčne kulture sploh, o čemer smo danes tudi že govorili. Vedno in povsod pa je vse to odvisno od nas samih, od posameznikov.

Prepričana sem, da bi se lahko vsi, tako podjetniki, društva, kot kupci hitro prilagodili na to novo okolje, ki smo ga nekako vzpostavili z Zakonom o davčnem potrjevanju računov. Mogoča je seveda tudi druga pot, neupoštevanje davčnih predpisov, pot iskanja ovinkov, možnosti zlorab, lahko tudi tako delovanje sprejmemo kot normalno in storimo nič. Ljudje

smo tisti, od katerih so te spremembe odvisne. Kot sem rekla, hitro smo prilagodljivi na vseh področjih in samo od naše izbire je konec koncev odvisno, ali bomo z nekimi koraki prišli do – to, kar večkrat radi rečemo – bolj pravičnega davčnega sistema, bolj poštenega davčnega sistema, do bolj urejenih javnih financ in s tem potem tudi do več možnosti, ki bi jih na podlagi prihodkov lahko država v obliki izvajanja storitev državljanom nudila. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Marko ...

Predlagatelj, izvolite. Se opravičujem!

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa za besedo.

Uvodoma sem se pozabil zahvaliti kolegicam in kolegom iz Slovenske demokratske stranke, ki so edini jasno napovedali podporo našemu zakonu. Vidi se, da življenje razumejo. Ne nazadnje tudi Združena levica ni nasprotovala predlogu zakona, nekako pa me boli, da koalicija enostavno po principu: a ha, ta zakon je predlagala opozicija, dajmo ga zavrniti. Tisti, ki smo kdaj delali v kakšnih gospodarskih družbah in prodajali izdelke in storitve, imeli možnost tudi izobraževanja, smo se naučili, da je kupec kralj; v tržni ekonomiji je kupec kralj. Ja, kdo je za božjo voljo potem nad tem kupcem, ki mu pravi, da mora vzeti račun, če ne, bo plačal kazen? Kdo je potem ta kralj nad kraljem – kupcem? Se pravi, tukaj je prva logika, ki je preprosto ne vzdrži.

Mi bi tudi želeli in morda nekoliko bolje razumeli to rešitev, če bi bila celovita. Zakaj ni Vlada, in koalicija, nikoli napovedala celovite rešitve? Zgolj rekla je in tudi v koalicijskem sporazumu, ki ni pogodba, je napisala, da bo ta koalicija uvedla davčne blagajne kot ključni instrument v boju proti sivi ekonomiji. Zakaj pa ne celovita rešitev? Ali ste kaj razmišljali o nadgradnji tega sistema? Morda boste sedaj, od tega trenutka naprej, da bi lahko poslovni subjekt, podjetnik, kmet, če hočete, kdorkoli, ki vodi poslovne davčne knjige, vnašal tudi dospele račune in ostale stroške v povezavi s poslovanjem – lizing za službeno vozilo, najemnino za poslovne prostore in tako dalje in tako dalje – in da bi mu ta veliki Furs, ki ima informacijski sistem zelo drag, moral bi biti boljši, potem na koncu leta dal informativni izračun oziroma informativno bilanco po logiki naše vlade iz mandata 2004–2008, ko smo vpeljali informativni izračun dohodnine. Tukaj bi res želel neko projekcijo, nek pogled naprej, kaj Vlada v tej smeri razmišlja. Če že govorimo o tem, potem morajo biti rešitve takšne, da vsak nekaj da in vsak tudi nekaj dobi. Zdaj pa so podjetniki dali, koliko denarja, mi tega podatka nimamo, ocena je bila, da so podjetniki dali okoli 40 do 50 milijonov za nakup programske in hardware opreme za davčne blagajne. Se pravi, vi ste z zakonom vzeli od 40 do 50 milijonov poslovnim subjektom. No, res je, da se

je za nianso zmanjšala tudi davčna osnova in da bo proračun tudi zaradi malo manj davkov dobil. Ampak gospe in gospodje, če so davčne blagajne ključni instrument, po vaše, za zmanjševanje sive ekonomije, potem bi učinek moral biti vsaj 500 milijonov ne 50 milijonov več davčnih prihodkov v proračun Republike Slovenije. To pa je potem zgodba, o kateri se spleča pogovarjati, spleča razpravljati.

Vlada ocenjuje namreč, da se bodo zaradi uvedbe davčnih blagajn davčni prihodki povečali med 50 in 100 milijoni evrov. Naša ocena je, da bi se davčni prihodki morali zvišati, če se bo k uvedbi davčnih blagajn pristopilo in se je pristopilo ... Če bi se pristopilo na pravi način, bi se davčni prihodki morali povečati za 500 milijonov. Zakaj to govorim? Ker strokovnjaki, ne mi, politiki, strokovnjaki ocenjujejo, da znaša delež sive ekonomije med 3,5 in 4 milijarde evrov na letni ravni. To so cifre, o katerih se je treba pogovarjati. Če vi sprejmete pravi ukrep, da zmanjšate sivo ekonomijo, potem jo morate zmanjšati za polovico, da ne bo 4 milijarde, ampak samo 2 milijardi. In če izhajamo iz domneve, da znaša letni delež sive ekonomije 4 milijarde evrov in da bodo davčne blagajne zajele vsaj 2 milijardi, kot sem povedal, sive ekonomije, potem bi davčni prihodki morali biti naslednji – groba ocena: DDV cirka 250 milijonov evrov, več seveda, povečani prihodki espejev in s tem povečana dohodnina za cirka 150 milijonov evrov, povečani prihodki pravnih oseb in s tem povečan davek od dohodka pravnih oseb za cirka 100 milijonov evrov in povečani prihodki – nemožnost izplačila plač v gotovini in s tem povečani prispevki za socialno varnost za cirka 50 milijonov evrov. Skupaj 500 milijonov evrov. To so cifre. Ne pa, da zdaj na eni strani vzamete gospodarskim subjektom, zavezancem 50 milijonov evrov – če malo zaokrožim, pa nimam točne številke, dvomim, da jo ima Furs – in po drugi strani dobite za to 50 milijonov evrov več davčnih prihodkov v proračun Republike Slovenije, tako kot je vaša projekcija.

Gospe in gospodje, ne bom zadovoljen z vašo analizo, to kar zdaj povem, ki jo boste naredili po 3 mesecih. Ne bom zadovoljen. Zato ker prava analiza, roko na srce, je analiza čez celo fiskalno leto ob predpostavki, da se nič ne spremeni, noben drug zakon, nobena, ne vem, višja globa ali kaj podobnega. Na dan 1. 1. 2016 mora biti to stanje enako 31. 12. 2016 in potem za to obdobje moramo narediti analizo. Ampak seveda, kje pa je problem? Problem je pa v različni interpretaciji te analize. Koalicija bo interpretirala tako, v prid davčnih blagajn, opozicija najbrž malo drugače, morda tudi bolj objektivno, mogoče manj demagoško.

Zakaj smo dali – ker vidim, da vas to moti –, zakaj smo dali kot izjemo prostovoljna gasilska društva? So malo drugačna, kot so vsa ostala društva, tudi registrirana po Zakonu o društvih; so društva, ki imajo najdražjo opremo in kjer usposabljanje in izobraževanje veliko

stane. Vsi vemo, da za opravljeno veliko delo gasilcev, kot je bil žled, da pravzaprav kakšni manjših požarov ali povodenj sploh ne omenjamo. Kaj pa sedaj, ko smo imeli in še imamo begunsko, migrantsko krizo? Vi, vaša vlada, kolegice in kolegi, je prišla k lokalnim gasilskim društvom v obmejnih občinah in je prišlo do dogovorov, če lahko gasilci izvedejo pripravljala dela za postavljanje ograj in da bo to delo plačano. Spomnite se mojega poslanskega vprašanja prejšnji teden, ministrica za notranje zadeve oziroma njeno ministrstvo mi ga je zavrnilo, hvala bogu, ga je ministrica za obrambo sprejela in ji je bilo nerodno odgovarjati, da so bili dejansko gasilci ogoljufani. Samo v eni občini vem, da je bilo opravljenih tisoč 280 ur in so dobili neki drobiž – norca delanje, gospe in gospodje! Prosim lepo, ne tako!

Ta Zakon o davčnem potrjevanju računov ima tudi mednarodne razsežnosti – no, če malo dramtiziram. Vsi poznate slovensko mednarodno žensko asociacijo združenje Sila, ki ima vsako leto dobrodelni bazar, veliko denarja se zbere za dobrodelne namene. To so v glavnem žene veleposlanikov, ki so akreditirani tukaj v Sloveniji in sedaj mi pridemo in jim tam postavimo davčne blagajne. Mene je sram!

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Marko Pogačnik, izvolite. Pripravi naj se gospa Iva Dimic.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsedujoči, hvala za dano besedo!

Današnja razprava pa tudi podatki, ki prihajajo iz dneva v dan v javnost v zvezi z uvedbo tako imenovanih davčnih blagajn, lahko pridemo samo do enega spoznanja, in sicer da vsa tista opozorila in vsa tveganja, na katere smo opozarjali tako v opoziciji, predvsem pa v Slovenski demokratični stranki, takrat ko je vlada Mira Cerarja začela z uvedbo davčnih blagajn, so se dejansko pokazala za upravičena. Dejstvo je, da prihaja predvsem do velike zmede. Ne nazadnje pa sem osebno prepričan, da daleč od tega, da bodo davčne blagajne sledile tistemu cilju, katerega je zagovarjala koalicija SMC, Desus, SD in vlada Mira Cerarja, in sicer glede zniževanja same sive ekonomije. To je bila tudi rdeča nit. Danes pa smo lahko že od državne sekretarke slišali, bi rekel, druge razloge za uvedbo teh davčnih blagajn. Vedno bolj dobivam občutek, da te davčne blagajne so tudi nekako tako imenovani Big Brother v Sloveniji in da posledica uvedbe teh davčnih blagajn in ozadja je predvsem, na kakšen način boste kontrolirali predvsem male gospodarstvenike, male podjetnike, ali kršijo delovno čas ali ne kršijo delovnega časa, ali tisti, ki so zaposleni, delajo več kot osem ur ali delajo manj, ali tisti, ki so zaposleni, so zaposleni, so prijavljeni na Zavodu za zaposlovanje itd. Mizerni učinek, ki ga je Vlada z davčnimi blagajni že ob sprejemu

zakona povedala – 75 milijonov – mislim, da je sorazmerno zelo nizek, predvsem pa ni sorazmeren s tistim, kakšno škodo bo uvedba davčnih blagajn oziroma kakšno škodo so dejansko davčne blagajne že gospodarstvu povzročile.

Vemo, da se je marsikateri mali podjetnik zaradi te uvedbe odločil, da svoje poslovanje zapre. Predvsem pa sem prepričan, da bodo tudi bistveno nižji prihodki v sam proračun, kot jih je Vlada napovedala. Mislim, da je to lep dokaz tudi, da siva ekonomija v Sloveniji je v bistveno manjšem obsegu, kot jo nekateri na statističnih uradih pa tudi na Ministrstvu za finance poskušajo prikazati. Govori se celo o 3 milijardah evrov. Mislim, da je to bistveno prenapihnen podatek in da tudi posledice uvedbe davčnih blagajn tega ne bodo rešile, kajti tisti, ki do sedaj ni izdajal računov, jih tudi danes ali jutri ne bo. Predvsem ste pa z birokratskimi ovirami in s stroškovnimi zadevami dejansko oslabil in ponovno dodatno obremenili podjetništvo in gospodarstvo. Lahko smo prebrali tudi poročilo Ministrstva za finance, da so bili prilivi iz DDV za februar 2016 v primerjavi s februarjem 2015 nižji za 20 milijonov evrov – nižji za 20 milijonov evrov! – in da je mesečno to tudi največji osip prilivov iz naslova DDV po marcu 2015, če razpolagam s pravimi podatki. Dejstvo je, da me ta manjši priliv iz DDV močno preseneča. Moramo vzeti v obzir, da te davčne blagajne, ki so postale obvezne s 1. 1. 2016, so po drugi strani postregle tudi z nujnostjo nakupa tako programske kot tehnične opreme. Že samo iz naslova nakupa programske in tehnične opreme bi se po mojem vedenju moral priliv iz naslova DDV povečati. Saj ne gre za nizke stroške, prej smo lahko slišali, da so nekateri podjetniki za to porabili več kot 5 tisoč evrov, manjši podjetniki mesečno plačujejo po 30 evrov. Tega februarja 2015 ni bilo. Danes so pa vsi ti davčni zavezanci za davčne blagajne ta odliv morali narediti. In že iz tega naslova bi davek moral skočiti navzgor. To pomeni, da so res bistveno nižji prilivi. Zanima me, spoštovana državna sekretarka, ali mogoče na Ministrstvu za finance spremljate kategorijo prilivov iz naslova DDV zaradi nakupa programske in tehnične opreme za davčne blagajne. Mislim, da bi ta podatek lahko pridobili, in bi bilo zanimivo, da bi ga predstavili parlamentu in širši slovenski javnosti, da bi videli, kakšen je sploh efekt zaradi neke obveznosti, ki si jo je izmislila vlada Mira Cerarja.

Glejte, prepričan sem, da korak naprej v spremembo zakona nujno potreben, če že ne – kar smo tudi predlagali v Slovenski demokratični stranki –, da se davčne blagajne ukinejo v celoti in država povrne stroške podjetnikom, ki so jih imeli z uvedbo tega novega instrumenta. Prepričani pa smo, da je daleč od tega, da bodo sledile davčne blagajne cilju, ki si ga je zastavila vlada Mira Cerarja, in gre tu za dodatno obremenitev podjetništva in podjetnikov, marsikdo bo primoran zapreti svojo obrt. Mislim,

da se posledice kažejo in če ne bo res korenitih sprememb na tem področju, znajo biti tudi dolgoročne tako za javne finance, predvsem pa za gospodarstvo in delovna mesta.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Iva Dimic. Pripravi naj se mag. Andrej Šircelj.

IVA DIMIC (PS NSi): Hvala lepa, spoštovani predsedujoči. Spoštovana državna sekretarka, kolegice in kolegi!

Davčne blagajne so dejansko bile uvedene zaradi zaježitve sive ekonomije, ki jo imamo v Sloveniji, po oceni Fursa 8,3 % BDP. Kot sem že povedala na seji Odbora za kmetijstvo, predstavlja celotno kmetijstvo v Sloveniji 1,7 % BDP, 1,7-odstotne točke. Se pravi, če bi bilo vse prigoljufano, se še ne bi rešili sive ekonomije v Sloveniji. Pa temu ni tako, ker ne želi nihče države goljufati, ker od države vsi živimo. tudi kmetje živijo od države, ravno tako uporabljajo državne institute, vendar, kar je preveč, je preveč. Mislim, da je bila odločitev Vlade in podpora ministra Židana, kmetijskega ministrstva, uvedbi davčnih blagajn tudi na kmetijah, napačna. Ravno danes zjutraj me je klicala neka kmetica, ki je rekla, lepo vas prosim, povejte, da je potrebno zadeve spremeniti. Ponoči je brala, ker ima samo ponoči internet. Bila je tudi v našem odboru. Samo ponoči ji dela internet, internetna povezava. Kako naj jaz vnašam, je rekla, davčne račune? Ker ima vezano knjigo računov, ker deluje na štirih stojnicah po Sloveniji in ker ji predstavlja nakup takih blagajn veliko obremenitev.

Očitek, ki je bil, ki sem ga dobila, da ščitim bogate kmete – lepo vas prosim! Bogati kmetje imajo firme, imajo podjetja. Mali kmetje, mali podjetniki, ki imajo dopolnilne dejavnosti, ki imajo popoldanske obrti, ti so z davčnimi blagajnami najbolj bili obremenjeni. Prepričana sem – in bom rekla, z veseljem pričakujem podrobnejše analize –, da so se ravno ti odločali, da zadeve vrnejo, zaprejo in zato je zmanjšanje tudi priliva. Enajst milijonov manj priliva v februarju, kolikor lanskega februarja, se mi zdi, da bi moral biti tukaj rdeč alarm za celotno Vlado, za celotno vladno koalicijo. Pa reči, ja, je bilo poračunavanje davka za nazaj. Saj je poračunavanje davka za nazaj bilo tudi v letu 2015! Ali ga takrat ni država vračala? Se mi zdi, da tukaj govorimo o zadevah, ki se dejansko dogajajo vsako leto, vsak mesec ali pa vsako tromesečje pri pavšalistih, poračunavanje davka za nazaj.

Se mi zdi, da je prava rešitev, če želimo vsaj enemu delu segmenta pomagati, tudi pavšalna obdavčitev oziroma obdavčitev po katastrskem dohodku. Tudi tukaj ne vem, zakaj je Slovenija tako specifična, da se določenih zadev enostavno ne da obdavčiti po katastrskem dohodku – tudi tukaj kritika na finančno ministrstvo oziroma na Finančno upravo.

Največja kritika pa je, glede na podatke, ki sem jih pridobila od znanega, priznanega slovenskega davčnega svetovalca, ta, da se točno vidi, kdo so davčni dolžniki. Dnevno, na minuto se da videti, kdo izdaja račune, kdo jih ne prijavlja, da se to da vse videti in da se na tem ne naredi. Se pravi, imamo težavo na drugi strani. Imamo težavo na kontroli oziroma na nadzoru imamo težavo. Ne pri tistem, ki dela in ki proda eno košarico jagod ali pa kilo zelja pa ne izda računa.

Hkrati se mi zdi, da je treba razmisliti, kako se bo junija, ko bo nov zakon o katastrskem dohodku, tudi te zadeve notri vključile. Bil je sprejet določen sklep, računam, da ste to že preučili. Niti ni treba kaj dosti preučevati. Pogleda se, kako to funkcionira v drugih državah in da se vendarle uporabi zdravo kmečko pamet.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Andrej Šircelj. Pripravi naj se gospa Vojka Šergan.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani podpredsednik. Spoštovani predstavniki, predstavnice Vlade, kolegi in kolegice!

Danes govorimo o Zakonu o potrjevanju računov. Predvsem iz zornega kota, da se ta zakon sprejme in da se v nadaljnji obravnavi ta zakon lahko tudi še popravi in da se ga dejansko prilagodi dejanskemu stanju. Skratka, ne govorimo danes samo o tistih predlogih, ki jih ta zakon vsebuje, ampak govorimo tudi o tem, da se o tem pogovorimo in da nadaljnji postopek tega zakona omogoča, da se določene stvari spremenijo. Ob tem poslušamo seveda, predvsem s strani vlade in tudi koalicijskih poslancev, kako danes še ni pravih analiz, kako danes podatki kažejo to ali drugo, kako podatki kažejo, da imamo celo ob manjšem prilivu iz naslova davka na dodano vrednost večji priliv zaradi tega, ker so manjši vstopni davki, večje poračunavanje in tako naprej in tako naprej. Skratka, sprenevedanje na kvadrat.

Najboljše bi bilo ukiniti ta zakon. To tudi predlaga Slovenska demokratska stranka. Pa ne zaradi podatkov pa analiz, ampak zaradi ljudi; zaradi tega, da ne bo treba več otrokom imeti davčne blagajne, ko naredijo voščilnico za novo leto in jo na tako imenovanem šolskem bazarju prodajo. In da ne bo takrat – prodajo očetu ali mami, ali babici ali dedku, pod narekovaji prodajo, zato jim dajo starši ali stari starši en evro ali pol evra kot njihovo nagrado za to, da so nekaj naredili, da so bili ustvarjalni. Zaradi tega imamo danes takšno stanje v tej državi, kakršno imamo, in zaradi tega je bila tudi posebna seja odborov in komisije, kjer se je obravnavala ta tema.

Na področju kmetijstva družine ne vedo več, ali pridelovale ali bi se šle izstavljanje računov z davčnimi blagajnami, iskale internet, iskale

obrazce in jih pošiljajo na Ministrstvo za finance ali na Furs, kakorkoli že. Ta zakon ni zaradi analiz, ni zaradi tega, da bomo nekaj izračunali, ta zakon je slab za ljudi. Ta koalicija in ta vlada je sprejela ta zakon, zato da je poslabšala stanje pri ljudeh; na tak način seveda, da nobenih učinkov ni. Kajti, gospe in gospodje, če gledamo podatke o tem, koliko je finančnih učinkov in če gledamo primerjave, na primer 'obdobje na obdobje januar–januar, potem ugotovimo, da je trend rasti prihodkov od DDV januar 2015–januar 2016 1,5 % ob veliko večji rasti bruto družbenega proizvoda. Prav tako imamo rast oziroma sploh nimamo rasti, če gledamo absolutne podatke, kjer je bilo januarja dejansko 2,6-odstotne točke nižji davek na dodano vrednost v deležu vseh proračunskih prihodkov, kar pomeni, da imamo upad, in to kažejo tudi podatki za mesec februar, ko je bilo dejansko manj prihodkov. Ampak seveda zdaj se te analize da narediti, da bomo nekaj odštevali in nekaj prištevali in tako naprej, in na koncu bodo analize pokazale neko superiornost davčnih blagajn. S tem da dejansko ljudem otežujejo življenje, učinkov pa ni, razen učinke imajo lahko, ne vem, ljudje, zaposleni na Fursu ali pa na Ministrstvu za finance, ostalega ni.

Tukaj se potem lahko tudi govori o tem, da ... Tukaj je bilo tudi nekaj sprenevedanja o tem, ali zdaj ti računi pomenijo manj sive ekonomije ali več sive ekonomije in tako naprej. Glejte, siva ekonomija se zaradi davčnih blagajn ne bo zmanjšala. Govorim o sivi ekonomiji, ker ločim sivo in črno ekonomijo. Točno vemo, koliko imamo danes sive ekonomije, točno vemo in kolega Horvat je o tem že govoril. Imamo tudi različne analize, kako dobiti to sivo ekonomijo. 50 do 100 milijonov, gospe in gospodje, danes bi morali biti prihodki večji za 4 do 8 milijonov, v povprečju. Če govorimo o 50 do 100 milijonov na letni ravni, pomeni to približno 4 do 8 milijonov na mesečni ravni; in tega dejansko ni. Tudi v primerjavi s prejšnjimi meseci tega dejansko ni. Pač, projekt davčne blagajne te koalicije, te vlade je dejansko propadel, je že propadel, kot so propadli tudi nekateri drugi ukrepi, na primer davek na nepremičnine in podobno, kjer je tudi prišlo Ministrstvo za finance z veliko spodbudo, kako bo to najboljši davek in tako naprej in kako bo rešil ne vem katero zadevo. Usoda teh davčnih blagajn je podobna usodi davka na nepremičnine; popolnoma ista zgodba.

Tako s tega zornega kota je zelo veliko sprenevedanj in zelo veliko stvari otežuje življenje. Ne samo gasilskim društvom, ki so bila danes največkrat omenjena, ampak tudi planinskim društvom, tudi otrokom, ki delajo, tudi kmetom, tudi tistim, ki želijo dejansko s svojim delom, s svojo ustvarjalnostjo nekaj ustvariti. In to se jim enostavno s tem omejuje.

Če se govori o tem, da se bodo pogoji za poslovanje izboljšali v tej državi – poglejte, to je tipičen primer, kako se pogoji poslabšajo. Poslabšajo z administrativnega vidika in

poslabšajo predvsem z vidika, da od tega dejansko nihče nič nima, predvsem pa ni finančnega učinka. Ne vem, pred tem smo imeli neke virtualne davčne blagajne, tako imenovane. Ne vem, zakaj niso bile zadosti. Verjetno zaradi tega, ker si je pač koalicija to dala kot glavni projekt, ki mora zaživeti in je zaživel in verjetno bo slej ko prej tudi propadel. Tudi čakanje na tiste trimesečne zavezanke za davek na dodano vrednost situacije ne bo bistveno izboljšalo in ne bo situacija popolnoma nič drugačna. Ker koliko pa je tega davka od trimesečnih zavezancev? Bore malo v primerjavi z ostalimi. Bore malo v primerjavi z ostalim davkom na dodano vrednost, ki so mesečni davčni zavezanci. Verjetno se to lahko na prste ene roke to izračuna.

V teh stališčih, ki danes tukaj so, je predvsem veliko sprenevedanja in zavajanja glede samih analih. Bistvo pa je, da otežuje ta zadeva življenje ljudem.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima gospa Vojka Šergan, pripravi naj se mag. Anže Logar.

VOJKA ŠERGAN (PS SMC): Hvala za besedo.

Spoštovana sekretarka z ekipo in kolege in kolegi, lep pozdrav!

S predlaganim zakonom se seveda želi doseči širitev izjem od obveznega izvajanja davčnega potrjevanja računov na male davčne zavezance. Seveda so izjeme že sedaj, ko zavezanci lahko uporabljajo vezano knjigo računov v prehodnem obdobju do 1. 1. 2018. Imajo pa obveznost, da vse račune, izdane z uporabo vezane knjige računov, v roku 10 delovnih dni potrdijo pri davčnem organu preko e-davkov. Seveda so izjeme vedno lahko tudi neke nove krivice drugim, ker ko brez analize delaš izjeme, potem lahko narediš nove krivice, zato se mi zdi, da je z izjemami treba izredno previdno in brez nekaterih opravljenih analiz, kako uspešno je bilo to obdobje, v katerem se uporabljajo davčne blagajne, to ne bi bilo dobro. Prva tako navajate, da stroški nabave in vzdrževanja strojev in programske opreme so se povečali, pa vendar tisti, ki uporabljajo izjeme, to pomeni, da uporabljajo vezano knjigo računov, vendarle nimajo novih stroškov, ker ti zavezanci v bistvu uporabljajo te e-davke. Pa kljub temu bi rada poudarila tudi to, da na terenu, ko se srečujem z zavezanci, vendarle nekateri tudi pohvalijo davčne blagajne. Ne nazadnje so tudi sami zadovoljni zaradi tega, ker imajo nekako sedaj, prej so ročno vodili, sedaj pa v bistvu računalniško vodijo porabo materiala, vodijo promet in tudi ne nazadnje imajo nek nadzor tudi sami nad porabo materiala, potem tudi zaposleni se nekako držijo nekaterih ukrepov, ki jih pač podjetniki s to uvedbo teh davčnih blagajn imajo oziroma so jih uvedli.

Prav tako bi izvezem zavezancev, katerih letni obdavčljivi promet po predpisih, ki urejajo DDV,

v zadnjih 12 mesecih ne bi presegle 50 tisoč evrov, bi na nek način, če bi temu sledili, bi praktično oprostili kar polovico zavezancev. To pa ne bi bilo dobro, kajti večina malih zavezancev pravzaprav tudi posluje največ z gotovino in seveda potem ta sistem davčnih blagajn teh ne bi zajel, kar seveda ne bi bilo dobro in bi bil večji rizik za to, da se bi tako zaposlovalo na črno, pa tudi gotovina na nek način je dobro, da gre preko davčnih blagajn. Prav tako nekatere zahteve kmetov, kot je bilo omenjeno pri kmetijski dejavnosti, pa se zavedamo nekako, da je tudi problem teh manjših zavezancev, in nekako mislimo, da je prav, da se bi ta problem reševal z novelo Zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka, ki ga tudi napovedujejo ministrstva, saj bi se v tem primeru v osnovno kmetijsko dejavnost prištela tudi intenzivna pridelava vrtnin in zelišč, ministrstvu za finance in kmetijstvo pa se dogovarjata tudi o vključitvi nekaterih drugih dopolnilnih dejavnosti, kot je na primer prva predelava, na primer za primer mleka, ko bi se mleko predelalo v skuto in jogurt, bi to bila nekako prva predelava in bi se štela v katastrski dohodek. Mislim, da bo to najboljša rešitev, kar se tiče kmetijske dejavnosti. Pri tem bi pa tudi opozorila še na to, da smo v letu 2015 v Zakonu o dohodnini omogočili, da se kmetje sami odločijo, kdaj in če bodo vstopili v sistem knjigovodskega vodenja kmetije. Torej smo na nek način jih že administrativno razbremenili in kmetje se lahko sami odločijo, na kakšen način bodo kmetijo vodili: skozi dvostavno knjigovodstvo ali pa pavšalno.

Kar se tiče predpisane kazni za kupce blaga in storitev in da so dolžni tudi račun hraniti, ga predložiti pooblaščenim osebam, pa mislimo v SMC, da so obstoječe rešitve dobre, posebej z vidika spremeni davčno kulturo v Sloveniji, sicer pa ima inšpektor pri tem tudi možnost, da kupca samo opozori, ni nujno, da ga tudi oglobi.

Na Finančni upravi glede uspešnosti uvajanja davčnih blagajn pa nekako zagotavljajo, da je zaznati pozitivne učinke davčnih blagajn. To kaže tudi inšpekcijski pregled, tudi mediji so o tem poročali, zazna se tudi bolj dosledno izdajanje računov, prav tako je bilo zaznati dodatno registracijo in pa dodatno zaposlovanje tistih subjektov, ki so prej delovali na črno ali pa na sivo, kakor že. Seveda bo prva analiza učinkov, ki bo sredi maja, dala prve rezultate, na podlagi katerih se bo potem lažje odločiti, kakšne spremembe in za katere poslovne subjekte, kajti brez dobre analize in brez časa, ki mora nekako preteči, da se ta analiza izvede, se mi zdi, da bi prehitre spremembe lahko naredile nove krivice, kot sem že rekla, in potem pa res ne naredimo nič. Kar naprej spreminjamo neko področje, spreminjamo davčno področje in tudi čas pokaže, kaj je dobro in kaj ni. Mislim, da to bo ministrstvo naredilo in takrat bomo znova lahko ugotavljali, na kakšen način. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima predlagatelj, gospod Jožef Horvat.
Izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa.

Čisto na kratko kolegici Vojki Šergan. Seveda, mi smo prvi, ki se strinjamo, da ni dobro zelo pogosto spreminjati davčnega okolja, ampak vi ste prenesli v Državni zbor Predlog zakona o davčnem potrjevanju računov. Pravite tudi, da nekateri zavezanci, če sem prav razumel, pa davčne blagajne, tudi hvalijo, ker da lahko potem preko tega spremljajo materiale, porabo materialov. Poglejte, to je pa čisto mimo. Davčno potrjevanje računov nima nobene zveze s spremljanjem zalog ali pa porabe materiala, to je stvar internega informacijskega sistema.

Toliko, da tisti, ki hvalijo, vedo, kaj morajo hvaliti.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Repliko ima gospa Vojka Šergan.
Izvolite.

VOJKA ŠERGAN (PS SMC): Samo na kratko bi rada odgovorila.

To je res, ampak uvedba davčnih blagajn je zavezance spodobila, da so uvedli računalniški program in na koncu ugotovili, da če so na eni strani stroški, so na drugi strani prihranki. Vedno je vse povezano, nič ni samo enosmerno. Nič ni enosmerno, vse se ... In tudi z leti se mora vse spreminjati, digitalizirati in tako naprej. To je tudi plus. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima mag. Anže Logar, pripravi naj se gospod Uroš Prikl.

MAG. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala, predsedujoča.

Poglejte, tisti podjetnik, ki je šele z uvedbo davčnih blagajn ugotovil, kakšne so njegove zaloge, dvomim, da ima preddispozicije za dolgoročno poslovanje. In ta zadnji argument moje prehodnice, gospo Šerganove, da bo čas pokazal, kaj je dobro in kaj ni, kaže ravno na to žalost in šibkost vlade Mira Cerarja. Čas bo pokazal, kaj je dobro in kaj ni. To pomeni, da gre za politiko poskusov in napak: nekaj bomo uvedli, potem bomo pa čez čas ugotovili, kaj je dobro in kaj ni. Neodgovorno je, da politika uvaja predloge zakonov in dodatne administrativne obremenitve, ne da bi predhodno natančno vedela, kaj to pomeni. Ugotavljati post festum, kaj je dobro in kaj ni, je za to državo – oprostite, spoštovana kolegica – prepozno.

Drobni podjetniki, ne vem društva, gasilska društva in tako naprej, to so največja dodana vrednost družbe. Namreč, to je tisto vrenje znotraj družbe, ki posamezno družbo države dela aktivno. Torej, če je nekdo nagnjen

k temu, da vseskozi ustvarja, da uporablja svoje roke, svojo glavo, svoje noge na koncu koncev, to posledično vpliva tudi na aktivnost in odzivnost te družbe. Bolj ko država z represivnimi zakoni omejuje to aktivnost, večjo škodo dela svojemu socialnemu podstatu. In pametni minister za finance bo spodbujal takšne aktivnosti, kajti vsak, ki zasluži nekaj, verjetno tega ne daje na stran v nogavico, ampak to dela zato, da bo to delo na koncu tudi užil; torej, da si bo lahko nekaj privoščil.

Ta ataka, ki jo davčne blagajne prenašajo na ta mikro podjetja, društva in tako naprej, tu v bistvu vpliva ravno na podstat, na to najbolj aktivno podstat nacije. Namreč, poglejte, ti drobni podjetniki, ta društva, ne morejo iti v državne banke in dobiti enormne kredite brez zavarovanj, ne morejo. Nimajo transakcijskih računov na Cipru ali v New Yorku na 7. aveniji. Nimajo. In nimajo takšnega poslovanja ali pa takšnih prijateljev na ministrstvih ali pa na vladi, ki bi jim omogočali bajne denarje preko javnih naročil. Nimajo. Ti ustvarjajo s svojim delom, vsak dan se borijo za svoj vsakdanji kruh in ni lepšega, kot da so aktivni; kajti s tem ko ustvarjajo, vedno dodajajo. In več kot je takšnih, ki ustvarjajo, boljše bomo živeli v tej naši družbi.

Ukrep, ki ga Ministrstvo za finance uveljavlja s temi davčnimi blagajnami. V razpravi smo večkrat opozarjali na to, da je to neživljenjski ukrep, da je to preveč rigorozni ukrep in da bo vplival na tiste male podjetnike, ki jih v bistvu kriminalizira. V tistem predlogu zakona, spomnite se, to so tisti, ki hočejo utajiti davke. S 5 milijardami, ki so izginile v slovenskih bankah, se pa, ne vem, Ministrstvo za finance ne ukvarja toliko kot s temi malimi plačniki.

Poglejte, teh 50 milijonov, ki naj bi jih zaslužili pri davčnih blagajnah, to je 100 let tega, kar so bankirji tistega 18. 12. 2013 vložili v slovenske banke. Sto let, stokrat! Pa se mi zdi, da bi enoletno ukvarjanje z odkrivanjem krivcev bilo vsaj z vidika davkoplačevalcev bistveno bolj uspešno kot ukvarjanje z društvi, z malimi in mikro podjetji. Bistveno uspešnejše. Državna sekretarka Vrničarjeva je povedala, seveda, te davčne blagajne se dotikajo tistih, ki poslujejo z gotovino. Torej tistih, ki imajo gotovinsko poslovanje. Zdaj pa vas vprašam. V teh dveh letih, malo manj kot dveh letih, spoštovana koalicija, ko ste na oblasti, koliko posameznikov ste videli, ki so prišli plačevat z gotovino, ne vem, s petimi kufri denarja? Mislim in upam, da nobenega. Koliko pa tistih, ki so iskali po žepu belič, dva, da so si plačali kavo? Pa verjetno kar veliko. In zdaj Ministrstvo za finance v bistvu s tem zakonom išče krivce med tistimi, ki iščejo kovanec po žepu. Tisti, ki pa z različnimi drugačnimi načini financiranja bajne vsote prenakazujejo na račune v davčnih oazah, o tistih pa, ne vem, se mi zdi, da se ne pogovarjamo toliko o njih v tej dvorani. Pa bi se bistveno bolj morali!

To, da vlada na vse kriplje brani uveljavljanje davčnih blagajn, medtem ko mali

ljudje, tisti, ki v bistvu od svojega dela ne bodo postali bajno bogati, ampak bodo to delali zaradi lastnega veselja in zato da lahko v bistvu dobiva kakšen priboljšek, tudi Ministrstvo za finance ne bo kaj bistvenega imelo od tega. Saj sami priznavajo, saj vam podatki kažejo, zato je vztrajanje na nerazumni odločitvi ponavljanje nerazumne odločitve. In drži, da mi v Slovenski demokratični stranki podpiramo ta predlog. Ampak mislim, da je treba iti še dlje. Mislim, da ravno to, da nekateri vračajo svoje posle, da rečejo, raje vrnem in se s tem ne ukvarjam več, kot pa da se podvržem tej zapleteni zakonodaji, pomeni, da je treba narediti naslednji korak – pač, tako kot je gospa Šerganova rekla, ugotovili smo, kaj ni dobro. In če smo ugotovili, kaj ni dobro, predlagam, da predlagate to, da se ukine davčne blagajne. Kajti v nasprotnem primeru bomo imeli tukaj v tej dvorani še cel kup podobnih rešitev. Ko ne boste vedeli, kateri ukrep narediti, se boste spomnili tistega najlažjega. Najlažje je pritisniti na neko široko množico ljudi, ki nimajo nekega sindikata, ki nimajo nekega glasnika v vladi, ki nimajo neke mogočne moči, da bi ustavili življenje v tej državi, pritisnite na njega in – seveda, kaj pa bo naredil?

Prej ste rekli, fino je, saj že sprejemajo, saj so kupili te blagajne in tako naprej. Torej spoštujete to. Normalno! Če boste danes prepovedali z zakonom, da je prepovedano nositi zeleno barvo, obleke zelene barve, vam garantiram, pa kakršenkoli je že ta predlog, da ko bo zadeva objavljena v Uradnem listu in če boste vsakega, ki je oblečen v zeleno, oglobili za 40 evrov, jih ne bo veliko prihajalo v to dvorano v zeleni barvi. In enako je s slabim zakonom. Če vzpostavite nek kaznovalni sistem, da vsak, ki ne vzame računa, plača 40 evrov, ali pa vsak, ki posluje in ne vem, nekdo iz neke pisarne ugotovi, da je na napačnem obrazcu prijavil davek, bo nehal poslovati. Seveda vprašanje je pa, kdo pridobi. Z neumnimi zakoni ne pridobi nihče. Lahko se minister podpiše pod reformni program vlade, s kljukico, da je naredil ta zakon, ampak na koncu davkoplačevalci, predvsem pa državljanke in državljani ne bodo živeli nič bolje. In kaj je glavni namen vlade? To, da ljudje živijo bolje. Če ta cilj ni uresničen, pomeni, da cilj te vlade ni uresničen.

Zato še enkrat predlagam, da razmislite o uvedbi teh davčnih blagajn oziroma ukinitvi teh davčnih blagajn.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Repliko ima gospa Vojka Šergan.

Izvolite.

VOJKA ŠERGAN (PS SMC): To je spet kar malo po dolgem in počez. Saj sem malo drugače razpravljala, kot je bilo potem interpretirano.

Ampak kakorkoli, tudi stališče obrtne zbornice, Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije je, da

zdaj, ko so davčne blagajne uvedene, naj bodo obvezne za vse. Točno to navajajo. Še posebej pa navajajo, da če se menjajo, da bi ponovna izločitev obveznega davčnega potrjevanja zopet povzročila določene stroške in izgubo energije za vzpostavitev starih sistemov, kar bi bilo še bolj neracionalno kot davčno potrjevanje računov pri poslovnih subjektov.

Tako tudi stališče OZS, ki ima okrog 50 tisoč članov, je, da se ne menja sistema in so proti menjavi. Samo to sem hotela še dodati. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima predlagatelj, gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Kolegica Vojka Šergan, saj ste vi poštena kolegica, potem povejte, da je obrtna zbornica najostreje nasprotovala Zakonu o davčnem potrjevanju računov. To povejte, za božjo voljo!

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Proceduralno, mag. Anže Logar, izvolite.

MAG. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala, predsedujoča.

Prosil bi, spoštovana predsedujoča, da opozorite kolegico Šergan, da kadar citira, citira tudi vsebinsko celoto. Predlagam, da ji predlagate, da citira tudi ta del obrtne zbornice, kjer pravi: "V obrtni zbornici smo vseskozi opozarjali, da ukrep obvezne uporabe davčnih blagajn je izrazito parcialen ukrep, ki posega le na področje registriranih dejavnosti, ta ukrep torej ne rešuje problema davčnih utaj, ki se izvajajo v obliki neizdajanja računov, predvsem pa ne rešuje problema davčnih utaj."

Predlagam, da jo opozorite, da podaja vsebinsko polno informacijo, ne pa samo izsekov iz posameznih mnenj deležnikov. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa za dopolnitev.

Besedo ima gospod Uroš Prikl. Pripravi naj se gospod Marijan Pojbič.

UROŠ PRIKL (PS SDS): Hvala lepa za besedo, podpredsednica. Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi!

Uroš Prikl zagotovo ni tisti "frontman", ki bi se oklepal davčnih blagajn v takšni obliki, kot so bile sprejete oziroma tega zakona, in v nobeni točki nič popuščal, bil nedovzeten za spremembe in tako dalje. Tudi stranka Desus, ki ji Uroš Prikl pripada, ne bo na vse kriplje branila takšne oblike, kot je v začetku bila zapisana. Ne nazadnje pa tudi Vlada Republike Slovenije ni tista, ki bi šla, bom rekel temu s prisposodobom, "z grlom v jagode" in enostavno nikogar ne poslušala in uveljavljala svoj jaz tako in nikakor

drugače. Ne nazadnje tudi skozi postopek, ko se je ta ideja rodila, se pravi, od začetka ideje o davčnih blagajnah oziroma potrjevanja računov pa vse do izvedbe, je kar nekaj Ljubljanice preteklo ali pa Drave, če hočete, in tu so sodelovali številni deležniki. Prepričan sem, da je v mnogih primerih tudi bilo upoštevano mnenje tistih, ki danes vsi skupaj uporabljajo ali pa uporabljamo te davčne blagajne. Seveda pa je vsak zakon in tudi Zakon o elektronskem potrjevanju računov živa materija, se na svoji poti spreminja, če se ugotovi, da je določene zadeve treba spremeniti, jih dopolniti, izboljšati. Prepričan sem, da bomo vsi skupaj, če bomo ugotovili, da je za to potreba, temu prisluhnil in ustrezno spremenili po sistemu "win-win", da bodo vsi zadovoljni in da tistih anomalij, potencialnih, ki se lahko pri vsakem zakonu prikradejo, ne bo oziroma se bodo odpravile.

Vsi, ki smo potrdili oziroma soglašali s takšnim zakonom, ki je zdaj pred nami oziroma z veljavnim zakonom, smo bili deležni očitkov, kako to blazno finančno pesti nekatere subjekte. Naj samo navedem, da glede očitka o nesorazmernosti stroškovnih obremenitev zavezancev nam je Vlada jasno in glasno pojasnila, da je v skladu z veljavno zakonodajo omogočena davčna olajšava za investicijo v višini 40 %, ki se lahko prenaša v naslednjih pet davčnih obdobjih, in da je za računalniško opremo amortizacijska stopnja 50 %. Davčni zavezanci, pravne in fizične osebe, ki opravljajo dejavnost, bodo postopek izdaje in potrjevanja računov lahko brez dodatnih stroškov – to se mi zdi bistveno – izvajale preko portala e-davki, ki ga že zdaj že nekaj časa uporabljajo za oddajo obračunov davka od dohodka pravnih oseb, dohodnine in davka na dodano vrednost Fursu.

Mislil, da zgodba vendar ni takšna, kot bi jo nekateri želeli predstaviti. Tu moram seveda priznati, da je opozicija, konkretno predlagatelj spremembe zakona, vseskozi opozarjala oziroma bila vseskozi na drugem bregu in je nasprotovala davčnim blagajnam. Mislil, da je v tem trenutku po nepolnih treh mesecih izvajanja tega zakona še prekmalu, da bi kar začeli z nekimi preuranjenimi spremembami, da vendar počakamo vsaj te tri mesece, ne pol leta, leto ali več, in potem enostavno ugotovimo, ali je morda res katera zadeva; torej, ali se je res kje pojavila kakšna anomalija, ali gre res za kakšno birokratsko oviro, enostavno na zbranih podatkih to stvar pogledamo in vsi skupaj prisluhnimo tistim, ki nas na te zadeve opozarjajo. Predvsem pa na podatkih, ki jih bomo pridobili, ne pa kar tako, čez prst.

Tudi v Desusu bomo prisluhnil, na nas so se že, kot sem že povedal v stališču poslanske skupine, različna mala društva, mali deležniki obračali, še posebno nam je seglo pod kožo to, na kar so nas opozarjali predstavniki društev upokojevcev in tudi drugi, in ne bomo ostali nedovzetni za njihove težave. Skupaj bomo proučili in tudi po potrebi Ministrstvo za finance opozorili, da je tudi tam – še enkrat

poudarjam, na podlagi zbranih podatkov – kakšno stvar treba eventualno tudi spremeniti.

Pa res ob zaključku samo še to; davčne blagajne, ne vem natančno, ali je bilo zapisano, da je to poglobiten ukrep, poglobitno orodje za odpravo sive ekonomije. V to nisem prepričan, da je to poglobiten moment, sigurno pa so davčne blagajne eden izmed ukrepov, ki bodo pomagali, prepričan sem v to, zaježiti t. i. silno – ja saj je tudi silna – sivo ekonomijo, ne pa edini ukrep. In če se po dveh, treh mesecih odločimo, ko prvič naletimo na morebitne težave ali težavice, zdaj se pa tega ne gremo več, potem mislim, da to ni prava politika. Mislim, da je pri odpravi sive ekonomije in tovrstnih zadev treba vcepiti v vse naše glave – govorim v prvi osebi množine – neko zavest, neko spoštovanje nekih veljavnih norm, torej počistiti v naših glavah, predvsem pa odpraviti to miselnost, ki včasih celo postaja slovenski nacionalni šport, da je bistveno to, kako ti prelisiči državo, kako se ti izogneš plačilu nekega davka, neke obveznosti, pri tem pa ne gledaš, kaj se bo zgodilo z drugimi.

Ob zaključku, kot rečeno, smo še vedno – pa ni poudarek na še vedno – zagovorniki davčnih blagajn. Menimo, da je to eden izmed ukrepov, ki bo omogočil normalizacijo na tem področju, seveda pa pričakujemo kar hitro in pospešeno analizo morebitnih težav, ki se v samem izvajanju zakona pojavljajo, in seveda je potem v interesu vseh nas, po sistemu – še enkrat ponavljam – "win-win", tudi morebitne odklone odpravimo v interesu zdravih javnih financ, neomejevanja svobodne gospodarske pobude in ugodnega življenja tudi malih društev. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima gospod Marijan Pojbič, pripravi naj se gospod Tomaž Lisec.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovana gospa podpredsednica.

Jaz bom pa to razpravo začel malce drugače, ker to ste že navajeni, pa se mi zdi zelo pomembno.

Si je danes kdo izmed vas, ki sedite tukaj v parlamentu, prebral tole – vam zdaj pokažem, preberite si to! Je kdo to prebral? Je prebral? Državna sekretarka, ste to prebrali? Ste prebrali to? Upam, da ste. Pa vam bom zdaj prebral, kaj tukaj piše: Slovenci ponorite, korupcija nam požre 4 milijarde evrov na leto. 4 milijarde evrov na leto, 9,88 % bruto družbenega proizvoda. In mi se danes ukvarjamo in ne vem koliko časa se ukvarjamo s tem, kako bomo tiste najbolj ranljive skupine še bolj pritisnili, da ne bodo mogle preživeti. Bom potem še podrobnosti razlagal. Tukaj, pa sem ravno zdaj izračunal, rekli ste, da bi približno preko tega zakona se v državni proračun nateklo tam blizu 75 milijonov evrov na letni ravni – malo več, malo manj, pač odvisno od situacije. Iz tega, kar sem vam tukaj prebral,

pa letno izgubimo 4 milijarde evrov. To pomeni, 50 let nam mora ta zakon prinašati v proračun 75 milijonov evrov, da pokrijemo svinjarijo, ravbarijo, mafijske posle čelnikov, ki so v ozadju in ki pokradejo skozi državni denar, javni denar 4 milijarde evrov na leto!

Tukaj je zapisano: Torej je pri nas škoda zaradi korupcije dvakrat večja kot v Evropski skupnosti / nerazumljivo/. Tam je nekje okrog 4,5 % pri nas pa 9,88 % bruto družbenega proizvoda. Zdaj se mi lahko z lahkoto sprašujemo, zakaj si te levičarske vlade izposojate vsako leto toliko in toliko milijard denarja. Kam je izginil denar? Dvajset, petindvajset milijard v zadnjih nekaj letih, v zadnjih osmih oziroma desetih letih. Kam? Kam je šel? Tu, v te zgodbe gre. Danes sem bral na Twitterju, da gospod Kocjančič ima odprti račun v ZDA. Pred nekaj časa nazaj smo brali na Twitterju, da Štefka Kučan ima odprti račun v ZDA. Tam so milijoni, stotine milijonov dolarjev. Ja, drage moje kolegice in kolegi! In mi se tukaj ukvarjamo z iglo, na drugi strani pa nam boeingi, ne vem kakšni, vozijo denar čez meje.

Glejte, resnično več ne razumem te vlade, te koalicije. In tisti, ki ste danes to prebrali v časniku Finance, bi moralo biti tako alarmantno, da bi v tistem trenutku preklicali sejo Državnega zbora, sklicali izredno sejo Državnega zbora, tudi če traja štiriindvajset ur tu, v tem parlamentu, in takoj izredno nujno sejo Vlade Republike Slovenije, ki bi se morala zakleniti pa tukaj zakleniti notri, brez novinarjev, pa se vprašati, kaj storiti, da se to v nadaljevanju več ne dogaja. Kdo bo odgovoren še naprej? Ker v tem trenutku vodi to državo vlada in koaliciji Mira Cerarja. Zelo etična vlada, zelo etična, ki z vsem svojim delom, ki ga je do sedaj naredila v svojih vseh dveh letih, je to, da je dodatno obremenila tiste najšibkeje. Dodatno obremenila tiste najšibkeje.

To, kar sem danes tukaj prebral, in to, kar so Finance napisale, to mora biti ključna naloga vsakega, ki sedi tukaj v parlamentu. Ključna naloga! Da takoj pristopimo k analizam, zakaj se to dogaja in kako je mogoče, da se to dogaja. Da lahko nekdo v samo enem letu pokrade štiri milijarde evrov iz državnega proračuna. Kaj bodo ti mladi ljudje, ki tu sedijo, čez dve, tri, štiri leta? Kaj se bo njim zgodilo? Prišlo bo do kolapsa javnih financ. Ne bo ne za penzije, ne za socialne, ne za štipendije in tako dalje, da ne bom našteval – če se nam ta zadeva godi naprej. Zdaj smo pri dvaintridesetih milijardah dolga ali trintrideset že ali štiriintrideset celo. A veste, kaj to pomeni? Blizu 100 % BDP letnega te države! In nam, kot da se nič ni zgodilo, kot da se nič v tej družbi ne zgodi.

Ja kje je, dragi kolegi, vaša odgovornost? Kje je odgovornost vlade pa koalicije? Če pa niste sposobni, to, kar sem rekel prej, sklicati takoj, zapreti vse institucije, sklicati nujne seje, pa če tukaj sedimo teden dni, da najdemo to rešitev, odstopite pa pobegnite stran od tega! Ne dovolim, da zadolžite te ljudi

mlade, ko niti socialne pomoči več ne bodo dobili. Pa tiste upokoјence, ki jih stalno zagovarjate, kako se za njih borite. Že zdajle imajo tam tristo, štiristo pa ne vem koliko penzije, s katero ne morejo ne živeti pa ne umreti. In vi tu notri govorite ... Ne vem, resnično ne vem, resnično ne vem, ali se vam je kaj zgodilo, da ne razumete realnosti te situacije in te družbe in te države, ali pa pač v Sloveniji mora priti do neke spremembe, da tisti, ki podpirate – očitno tisti, ki ste tiho, sedite lepo mirno, pa vseskozi govorite, da je vse O. K. in prav –, podpirate to hudodelsko zgodbo v tej družbi in v tej državi. In zadolžujete to mlado generacijo. Kaj pa naši vnuki? Imam dve vnukinji mali, ena je stara dve leti in pol, ena pa tri mesece. In kaj bom rekel svojim vnukom, ko bodo stari malo več, dve, tri, štiri leta, ko bodo razumeli, za kaj gre? Bodo rekli, da moj deda pa je bil štiri mandate v Državnem zboru, pa vedno govori resnico, narediti pa ni mogel nič zaradi tega, ker so iz ozadja hudodelske združbe držale vse pod kontrolo. In še zdaj tisti, ki so pomagali zvrtni bančno luknjo, so nazaj postavljeni v nadzorne svete pa v uprave. To je etika Mira Cerarja, vlade Mira Cerarja. Vlade Mira Cerarja – etično ravnanje novih obrazov, od katerih so ljudje pričakovali, da bo prišlo do nekih določenih sprememb, pomembnih določenih sprememb. Vidim, da je vsak dan slabše.

Če se malo vrnem nazaj na zakon, seveda ta zakon, ki so ga v Novi Sloveniji predlagali, podpiram in sem popolnoma prepričan, da je to, kar je tukaj zapisano, res. Najprej bom to citiral. Bilo je zapisano, je gospod Karel Lipnik zapisal naslednje: "Espeji zapirajo štacune. Težava davčnih blagajn je tudi v tem, da je strošek nakupa programske in tehnične opreme prevajen na uporabnike, kar še povečuje nekonkurenčnost tistih, ki delajo pošteno, v primerjavi s tistimi, ki računov sploh niso izdajali. Ob koncu minulega leta se je tako zmanjšalo število samostojnih podjetnikov, kažejo podatki statističnega urada. Samo decembra se je število samostojnih podjetnikov zmanjšalo za 277, ker je največji osip po decembru 2012. Ali se bo prilagajanje nadaljevalo tudi letos, bomo še videli."

Torej pogledajte, s tem zakonom ste uspeli narediti – kaj? Uspeli ste narediti to, da podjetniki zapirajo vrata. Kakšna pa je to posledica – ostanemo brez delovnih mest, ostanemo brez tistih, ki plačujejo v državni proračun, v zdravstveno blagajno in pokojninsko blagajno in nazadnje se borimo, da spravimo nek denar preko nekih posojil, pa dajemo socialne pomoči ljudem. Je to normalna država? To ni normalna država, to ni normalna vlada in ni normalna koalicija, ki to dela! Ki to dela, zraven gleda in dopušča vse te stvari in potem v nadaljevanju zapiše, "država ob uvedbi odnesla milijone, zato ni iz trte zvita predpostavka, da se je zaradi težav z uvedbo davčnih blagajn zmanjšala tudi gospodarska" – o tem sem prej govoril –

"aktivnost in s tem prilivi davkov iz DDV." Točno o tem sem govoril. "Številke državne zakladnice zbujajo skrb, prilivi DDV so se na medletni ravni februarja, ki prikazuje prvi mesec uvedbe davčnih blagajn, zmanjšali za več kot desetino. Ob tem je zanimivo, da so se prilivi DDV od uvoženega blaga povečali za več kot šestino. To si lahko razlagamo tako, da se aktivnost porabnikov januarja večala glede na isto obdobje lani, tudi pogled na število delovnih dni ne pojasni upada prilivov DDV po obračunu. Lani je bil sicer en dan več, a je bil petek 2. januar. Tudi vplivi dela prostih dni ob koncu meseca ni bilo." Torej, vpliv dela prostih dni ob koncu meseca ni bilo. "Tako lani kot letos je bil zadnji dan meseca povsem navaden delovnik ..." In tako dalje.

Če smo to slišali, kaj je tukaj zapisano, to, kar vam razlagam, te alarmantne podatke, sem prepričan, skupaj bi morali razumeti, da je ta davek, torej ta Zakon o davčnih blagajnah ena šlamastika, ki je dosegla kontra učinek. Dosegla je obraten učinek: izgubljam delovna mesta, izgubljam denar v vse blagajne, ki sem jih naštel, izgubljam prihodek, kar se tiče DDV, izgovarjamo se, da je pač zaradi takih in drugačnih razlogov, ker ni še dovolj časa preteklo, da bi ugotovili konkretne učinke tega zakona in tako dalje. Samo povem vam, da je to višek, kar ta vlada in ta koalicija počenja. Če bi želeli delo na črno na nek način, kako bi rekel, zmanjšati, mislim – tako kot sem govoril že stokrat v tem parlamentu in bom še enkrat ponovil –, če bi to želeli, bi morali najprej znižati stroške dela in to vemo vsi. To je dejstvo. Potem odpraviti administrativne obremenitve, tu imamo zadaj problematiko prostorske zakonodaje, in vzpostaviti plačilno disciplino. Mislim, da bi to bil predpogoj, da bi se začele zadeve na tem področju reševati v pravo smer in vrteti v pravo smer. V takem primeru se nam ne bi dogajalo, da bi ljudje zapirali espeje, ampak bi jih odpirali. Odpirali bi nova delovna mesta in tako dalje.

Z davčnimi blagajnami in s tem zakonom, ki smo ga sprejeli, so torej najbolj izpostavljeni, tako kot je bilo že danes velikokrat povedali, mali podjetniki, kmetje in civilna družba. To so društva, torej tista skupina državljanek in državljanov, ki so tako ali tako najbolj obubožane. In po tem, kar sem danes tukaj slišal, sem dobil občutek, da je koalicija popolnoma mrtvo-hladno zavrnila predlog zakona, ki ga je v proceduro vložila Nova Slovenija, in jim je, očitno, čisto vseeno, in zagovarjajo. Mi ugotavljamo, da so stvari napačne, da gre v napačno smer, tako kot smo povedali takrat, ko se je ta zakon uveljavljal. Danes se že kažejo določeni rezultati, ampak čisto nič se ne spremeni.

Stranki Desus je čisto vseeno, kakšne probleme imajo društva upokojencev. Čisto vseeno jim je. Očitno jim je vseeno, ali bodo lahko poslovali normalno ali ne in tako dalje.

Da ne govorim, danes smo slišali o gasilskih društvih. Veste, kako imajo v Avstriji

narejeno? Vsako gasilsko društvo lahko dve prireditvi v letu naredi v svojo korist in nobenega centa ne plačajo državi. Temu se reče demokratična kulturna in sposobna država, ki sliši, občuti svoje državljanke in državljane in dela v njihovem interesu, ne pa v interesu ozkih skupin, ki potem ... Mi lahko tu pripeljemo denar v proračun, kolikor hočemo, če potem 4 milijarde izginejo na leto iz proračuna. Pa mislim, da ni človeka, ki naj bi to lahko preslišal v naši družbi. Ni. Niti mladi ljudje, ki sedijo tu na balkonu, tega ne morejo preslišati in spregledati. In ker vidim, da ta zakon danes ne bo podprt, smo seveda v Slovenski demokratični stranki že vložili zakon za ukinitve davčnih blagajn. Upam, da boste takrat za to glasovali, koalicija. Če pa ne boste, vam pa zdajle povem, in tudi mladi prav, da slišijo; prepričan sem, da bodo Slovenke in Slovenci in tudi mladi razumeli bistvo problema in na naslednjih volitvah glasovali za tistega in šli na volitve, predvsem in glasovali za tistega, ki bo delal v njihovem interesu za njihovo prihodnost. V Slovenski demokratični stranki bomo prvi ali drugi mesec, če bomo dobili v roke vodenje države, davčne blagajne stoprocentno ukinili, to vam garantiram. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima gospod Tomaž Lisec, pripravi naj se gospod Primož Hainz.

Repliko ima gospod Uroš Prikl.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa.

Razumem opozicijske poslance, razumem tudi svojega spoštovanega kolega Pojbiča, ki ga seveda zelo cenim, in pri tej njegovi vnemi bi mu želel po najboljših močeh pomagati. Nikakor, pa se ne morem strinjati s tem, ko nekako skuša Desus pripeljati do te točke, ko nam očita, da za društva upokojencev nič ne naredimo. To seveda ne bo držalo. Desus je stranka, ki ima v nazivu ime upokojenci. Še posebej nam je mar za križe in težave in tudi za delovanje društev upokojencev, hkrati pa nismo toliko ozko usmerjeni, da bi zgolj in izključno na problematiki pokojnin bazirali. Nam je tudi v mislih in v pravem pomenu besede tudi medgeneracijski dialog in želimo, da se dobro počutijo v tej državi in da noben zakon, tudi ta zakon, o katerem se pogovarjamo, ne prizadene tako mladih kot starejših, kot drobnih podjetnikov, kot obrti, kot ostalih društev in tako dalje. Seveda pa, kot rečeno, povedal sem, da smo prisluhnili vsem tistim, ki so se na nas obračali s težavami in s problemi, ki jih imajo pri izvajanju tega zakona in bomo tudi ob priložnosti, takoj ko bodo podatki za prvo trimesečje znani in bomo le-te dobili, tudi skupaj skušali apelirati na Ministrstvo za finance, če se bodo resnično pokazale potrebe, da se zakon spremeni.

Kot rečeno, noben zakon ni zacementiran, zabetoniran. Ni to litoželezni beton, ampak je to materija, ki jo je mogoče spremeniti. In če se bo ugotovilo, bomo dovezetni; še več, bomo mi

iniciatorji tudi kakšne spremembe na tem področju. Pa ne le na tem, tudi na ostalih zakonov. Ne želim pa, da se meni in nam pripisujejo stvari, za katere nismo odgovorni in katere ne podpiramo.

Kar zadeva koruptivnih delovanj v tej državi, kolega Marijan, smo pa na istem bregu. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Proceduralno gospod Marijan Pojbič.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovana gospa podpredsednica. Nisem imel namena sicer proceduralno nastopati, ampak moram povedati. Desusu predlagam, ko bo v proceduri zakon, ki smo ga mi vložili, o ukinitvi davčnih blagajn, da ta zakon podpre. Tako bo dokazal in pokazal, da ne govori eno, dela pa drugo. Če boste to naredili, bodo društva upokojenecv bistveno lažje funkcionirala kot zdaj.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Tomaž Lisec. Pripravi naj se gospod Janko Veber.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, podpredsednica, za besedo. Spoštovani gostje, kolege in kolegi, lep pozdrav!

Današnja razprava kaže, da imamo očitno v Sloveniji vsaj dva modela razumevanja stanja oziroma časa, v katerem smo. Eno prikazuje tako imenovani socialisti, ki želijo nabijati davke in strašiti pridne, na drugi strani pa imamo bolj konservativno politiko, ki pa želi znižati davke in nagraditi pridne. Ključno pa je, da današnje razprave sploh ne bi bilo treba, če bi ta vlada in ta koalicija v času sprejemanja tako imenovanih davčnih blagajn prisluhnili vsem deležnikom, ki so nasprotovali uvedbi davčnih blagajn. Danes, ko govorimo o tem, kako bo država pridobila s pomočjo teh davčnih blagajn 50 oziroma nekaj plus milijonov, na drugi strani izginjajo milijarde, kar je prej kolega Marijan zelo nazorno prikazal.

Ko govorimo o davčni politiki, je tako, kot bi želeli v Republiki Sloveniji zaščititi dva hektarja gozda, požgali pa bi celoten slovenski gozd. Čisto majhna, ampak zelo neumna odločitev te vlade, ki prinaša v praksi ogromno anomalij, vprašanj, predvsem pa spraševanja, zakaj smo mi kot pridni društveni delavci, pridni mali kmetje, pridni obrtniki deležni – flop po glavi, z obremenitvijo, ki se dotika njihovega davčnega življenja, predvsem pa višanja administrativnih bremen.

Pa bom začel z nekaterimi praktičnimi izkušnjami in upam, da tudi koalicijski poslanci imajo poslanske pisarne, gredo kdaj h kakšnemu frizerju, gredo v kakšno gostilno, k avtomehaniku, da bodo šli kdaj na veselico in bodo slišali probleme ljudi, ki delujejo v praksi in se sprašujejo, zakaj je toliko in toliko poslancev

v Državnem zboru na priporočilo Vlade sprejelo takšen zakon. Moram reči, da pri vsakem drugem človeku, ki ga srečam, slej ko prej pride do debate o davčnih blagajnah. Ker so vsi nekako vpeti: ali kot obrtniki, ali kot mini kmetje, ali pa člani različnih društev na področju gasilstva, mladih, športa, turizma in tako naprej in se sprašujejo, ali je resnično to pravi ukrep za manj birokratsko državo, ki jo ta vlada napoveduje, s sprejemanjem zakonodaje pa počnete ravno nasprotno.

Naj začnem z veseliciami, z gasilci. Tako polna usta so nas o gasilstvu, ko pa pride do odločitve, pa flop po njih. Samo spomnimo se poskusa uvedbe tako imenovanega nepremičninskega davka, ko smo nekateri želeli, da se gasilske domove izvzame, drugi pa so trdili, da morajo biti tudi gasilci enaki kot vsi ostali. Občina, iz katere prihajam, ima gasilsko veselico vsak teden v enem izmed krajev, pa nismo največja občina v tej državi, povprečna občina, ampak zelo gosto posejana s prostovoljnimi gasilskimi društvi. In se strinjam s kolegom gospodom Horvatom, ki je rekel, zakaj delujejo ta društva – da pomagajo ljudem. Najlažje pomagajo tako, da dobijo nek vir, ki ni obremenjen s strani župana, ampak sami čutijo, da lahko nekaj prispevajo k nakupu boljše opreme. Ko so se letos društva v naši občini dobila, je kar nekaj gasilskih društev reklo, zakaj sploh imeti veselice. Cela vas sodeluje, na koncu bo prišel pa en inšpektor in če ne bomo prijavi, kar se nekateri nagibajo, flop, finančna kazen. Če pa bomo prijavi, pa se sprašujemo, koliko ljudi bo moralo še več delati, da bomo nekaj malega dobili, in zaradi te izdaje računov, bog ne daj, da gre še po obrazcih, pa bodo toliko in toliko manj zaslužili, torej bodo toliko in toliko manj dali v svoja društva.

Moram reči, da sem bil predsednik enega društva 10 let ali nekaj takšnega, pa ne bom se hvalil, kako smo se vpisali v Guinnessovo knjigo rekordov. Ampak, to društvo smo ukiniteli, zamenjava generacij, in sedaj ne dobivamo mladih, ki bi delovali v društvu, ker se sprašujejo: Zakaj že? Da bom potem odgovarjal? Vsi mi pravijo, pa si na glavo padel, niti pod razno ne grem v nobeno društvo več, raje doma za računalnikom afne guncam, kot pa da karkoli konkretnega naredim, ker na koncu, karkoli bom pa naredil, bo prišla pa neka inšpekcija in bom na takšen in drugačen način odgovarjal, pa tudi če peljem svoje člane na nek izlet v Planico ali zbiram prostovoljne prispevke, kar je neumno, ali pa moram imeti davčno blagajno.

Potem obrtniki, namen vlade pri vzpostavitvi davčnih blagajn je bil, ne bo več sive ekonomije, to bomo zajezili in vse bo super in fino. Ampak, danes je že en prispevek kazal, januar je prinesel največji osip DDV po marcu. In še več, espeji se zapirajo, na drugi strani pa se v Avstriji veselo smeji našim neumnim ukrepom, kajti marsikateri samostojni podjetniki gre v Avstrijo, kjer so do obrtnikov, predvsem do teh

manjših obrtnikov, veliko bolj tolerantni in jih spodbujajo, da čim več delajo. Ne pa pri nas, ki jih spodbujajo, da čim več dajo državi.

Zadnjič smo imeli na Odboru za kmetijstvu eno zelo zanimivo sejo na predlog Nove Slovenije, kako pa so davčne blagajne prizadele kmete. Upam, da se bo ta posnetek še večkrat vrtil na RTV Slovenija 3, kajti pokazale so se vse anomalije in neumnosti vzpostavitve davčnih blagajn za male kmete. Praktičen primer: pri nas na kmečki tržnici v Sevnici se kmetje odločajo in so zapustili že dejansko kmečke tržnice, ker si rečejo, oprostite takšnih neumnosti se pa ne gremo. Še več, na podlagi tega trpi celo tista politika, ki ji Židan kot minister pravi: spodbujamo lokalno, spodbujamo ekološko ... Ampak, kako bomo to spodbujali, če pa kmetje niti ne pridejo več na kmečke tržnice, kjer jim lokalna samouprava nudi pogoje, da bi prodajali, če pa niti kmetje ne pridejo tja, potem niti kupci ne bodo prišli tja.

Tako resnično, ko smo že začeli uvajati te davčne blagajne, sem se vprašal, ali resnično ne premoremo malo ZKP – zdrave kmečke pameti – in pustimo tista manjša društva, manjše obrtnike, manjše kmete, da delujejo, tako kot so sedaj delovali, kajti verjemite, tisti, ki že do sedaj niso utajevali davkov, jih tudi zdaj ne bodo. Tisti, ki pa so jih utajevali, jih pa nobena davčna blagajna in nobena sprememba davkov, nobena zakonodaja na področju davkov, razen seveda, če ukinemo davke, ne bo spodbudila, da bodo šli v nek sistem, ki so ga že sedaj izkoriščali.

So pa te davčne blagajne prinesle eno socialistično miselnost: dajmo ovajati sosede in nam bo lepo. Imam kolege, prej so bili na carinski upravi, sedaj so na Fursu in se sami sprašujejo, ali so res potrebni tega dela, ki ga opravljajo, da hodijo zaradi anonimnih prijav v neke vasi, kjer sosed sosedu ovaja, kako je pa kar naenkrat dobil novo kolo in kako ga je zaslužil s prodajo, ne vem, špargljev, krompirja, malin in ostalih življenjskih potrebščin. Če smo tako daleč pripeljali to našo davčno zakonodajo in tako zminimalizirali našo birokracijo, spoštovani kolegi iz poslanskih skupin koalicije, potem takšno zakonodajo sprejemajte zase, ne pa za ljudi, ki živijo po načelu zdrave kmečke pameti.

Upam, da če že danes ne bo dovolj zdrave kmečke pameti pri glasovanju o podpori predlogu zakona Nove Slovenije, bodite sistemski in v nadaljevanju na naslednji seji podprite zakon SDS, ki pa je sicer še bolj radikalen, ampak še bolj zdravorazumski – ukinitve davčnih blagajn. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Janko Veber, pripravi naj se gospod Zvonko Lah.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo in lep pozdrav vsem!

Naj v uvodu povem, da nisem bil za to, da se vpelje davčno potrjevanje računov, ampak predvsem iz razlogov, ker je bilo zelo veliko opozoril s strani gospodarstva, ali lahko in koliko pravzaprav teh malih podjetij ogrozi svojo dejavnost, če se pripeti napaka in dejansko se mu izreče kazen, ki mu lahko onemogoči, morebiti celo njegov obstoj. Po drugi strani pa gre tudi za izjemno pomembne podatke, ki se zbirajo s strani zavezancev, gre tako za podatke o prostorih, o poslovnih partnerjih, skratka prav o vsem, in če ne zagotovimo ustreznosti varnosti oziroma da ne pride do vdora do teh informacij, se lahko ogrozi tudi poslovanje podjetij, ker lahko tako pridobljene informacije bistveno vplivajo na to, da je nekdo uspešnejši na trgu kot pa tisti, ki je redno plačeval vse dajatve in tudi omogočal davčno potrjevanje računov. Kljub vsemu mislim, da si moramo priznati, da vendarle kibernetična varnost v Sloveniji ni na takšnem nivoju, da do takšnih zlorab ne bi prišlo. Tukaj imamo še veliko dela in to delo je treba opraviti čim prej in če bi imeli to urejeno, potem bi seveda tudi imel sam bistveno manj pomislekov v zvezi z davčnimi blagajnami.

Vendar, ko se danes pogovarjamo o spremembi in dopolnitvi Zakona o davčnem potrjevanju računov, moram priznati, da nasprotujem takšnemu hitenju in ne nazadnje tudi po segmentih spreminjanju zakonov. Velikokrat smo že v Državnem zboru govorili o tem, da ko spreminjamo davčno zakonodajo, moramo biti zelo previdni, kajti tudi za investitorje in vse, ki delujejo, poslujejo v Sloveniji, je zelo pomembno, da imajo predvidljivo davčno okolje. Pogosto spreminjanje zakonov ni način, s katerim bi lahko govorili, da zagotavljamo predvidljivo davčno okolje. To, kar pa je še posebej pomembno, pa je tudi dejstvo, da je vendarle 2. januarja 2016 ta zakon začel veljati in da so mnogi izpeljali vse postopke, vložili tudi sredstva za to, da lahko sledijo temu zakonu in še pred iztekom tistega prvega skrajnega roka, ki se nekje izteče v maju, se spreminja zakon – torej gre za rok, ki je bil predviden tudi v zakonu, da se naredi prva analiza učinkov tega zakona oziroma izvajanje tega zakona. To je zelo pohvalna določba zakona, kajti vse prepovedko, bom tako rekel, imamo možnost spremljanja izvajanja zakonov na tak način, kot je predvideno prav v tem zakonu, ki je začel veljati 2. januarja. Te analize so tiste, ki bi Državnemu zboru morale dati jasen odgovor, ali je treba kaj spremeniti ali ne. Upam si trditi, da predlagatelj ne razpolaga s temi analizami, ker jih ne nazadnje tudi vlada in Finančna uprava nimata na razpolago.

Takšno hitenje z zakonom ni dobro in mislim, da so bistveno boljše razprave, kot smo jo imeli pred kratkim tudi na Odboru za kmetijstvo, kjer smo razpravljali o tej problematiki, ne nazadnje je bilo tudi veliko prisotnih kmetov in vseh, ki se ukvarjajo z dopolnilnimi dejavnostmi na kmetijah, in ta razprava je bila zelo dobrodošla. Dobili smo lahko številne informacije od ljudi, ki delajo na

terenu, ki se srečujejo s težavami in ne nazadnje smo prišli tudi do usmeritev, kako naj bi v prihodnje se tudi spreminjala davčna zakonodaja. To se mi zdi, da je prav pristop, še posebej v tem trenutku, ko končnih analiz ni. Torej, tudi z vidika tega, da se poskuša od nekje več kot 200 tisoč podjetij je zavezanih za to, da so vključeni v ta sistem davčnih blagajn, in ta zakon govori o tem, da tisti, ki imajo letno manj kot 50 tisoč evrov prometa, so izvzeti. Kar pomeni, da bi nekje okoli 140 tisoč podjetij pravzaprav izpadlo iz sistema davčnih blagajn. To je zelo resen poseg v ta zakon in bi bilo izjemno zanimivo spremljati obrazložitve, kako pa potem, recimo, da tistih 30 % zavezancev ostane zvezanih, 70 % pa ne. Mislim, da bi gospodarstvo to zelo težko razumelo, kajti ena od jasnih zahtev gospodarstva, tudi ko se je zakon sprejemal, je bila, da izjem v tem zakonu naj ne bi bilo. In jih tudi v največjem možnem obsegu ni bilo, ko se je zakon sprejel.

Mislim, da bi bili v zelo težki situaciji, ko bi morali tistim 30 % razložiti, zakaj pa oni še ostanejo zvezanci, 70 % zavezancev pa seveda davčnih blagajn ne bi potrebovalo. Ta poseg je resnično preuranjen, preobsežen. Mnogi so imeli tudi, kot sem že povedal, stroške zaradi tega in če si imel strošek in potem zakon spremeniš, boš nekemu tudi moral obrazložiti, zakaj pa je šel v to, ko mu pa čez dva meseca, recimo, spremeniš sistem. To je ta princip predvidljivega davčnega okolja, o katerem sem govoril tudi v uvodu. Če temu ne sledimo, bi kljub dobri volji – in verjamem, da želite pomagati – marsikomu naredili zaradi tega tudi veliko težav, ker se pristopa k spremembi zakonodaje na način, ki ni dovolj utemeljen in premišljen in predvsem ne temelji na teh analizah, ki so sicer predvidene, da se bodo neke v maju naredile.

Končen obseg pa naj bi bil znan šele po enem letu pravzaprav veljave tega zakona, takrat bo pa še več informacij. To so tista obdobja, kjer najbrž da res moramo biti izjemno pozorni na to, kakšen učinek je pravzaprav bil s tem zakonom in kje so tisti morebitni res smiselni popravki, ki jih je treba izpeljati.

Mislim, da smo tudi ene usmeritve že ravno na Odboru za kmetijstvo dorekli in tudi že s strani Ministrstva za finance je bilo potrjeno, da bodo pripravili določene zakone na tem področju kmetijstva, obdavčevanje v kmetijstvu, da bo seveda mogoča tudi poenostavljena obravnava določenih zavezancev in s tem seveda tudi možnost izvzetja iz uvajanja davčnih blagajn.

Tudi pri gospodarstvu je najbrž podobno treba analizirati in če bi, recimo, o tem vprašanju, ki ga imamo danes na mizi, govorili z Gospodarsko zbornico, z obrtno zbornico in poskušali proučiti, kako ta sistem deluje, bi bila ta razprava – mislim, da – bistveno bolj konstruktivna in tudi več informacij bi dobili kot poslanci, kaj se ta hip dogaja v praksi.

Tako kar neposredna vložitev zakona in potem ugotavljanje, kakšne bodo posledice,

resnično ni dobro, tako da je treba razumeti tudi današnjo razpravo predvsem v temu smislu, da se vsi skupaj zavedamo tega, kako pomembno je, da po nepotrebem ne obremenjujemo ne gospodarstva, ne kmetijstva in da smo odzivni, če se pokažejo problemi. Del teh razprav bo verjetno vplivalo tudi na to, da bomo pripravljene na tisti datum v maju ali pa potem tudi v januarju leta 2017, ko bo minilo eno leto od uvedbe tega zakona. Tako je po tej plati to dobrodošlo. Zagotovo bi pa imeli zelo veliko težav, če bi kar sprejeli ta zakon in rekli 70 % zavezancev pa pač ne bo imelo več davčnih blagajn, kljub temu da so jih pred kakšnim mesecem, dvema kupili. Ta strošek bi bil potem neupravičen in najbrž bi se kdo tudi obrnil na državo za izterjavo, češ da mu je potrebno povrniti tudi ta strošek, ki ga je imel z uvedbo davčnih blagajn, ker za dva meseca nabavljati opremo najbrž da res ni nihče razmišljal, ko je šel v to, da ga bo to doletelo.

Dejstvo pa je, da tudi v tem vmesnem obdobju poteka sicer nadzor, vendar vsaj po teh informacijah, ki so na razpolago, ne na način, da se kar takoj kaznuje in sankcionira kršitelja, ampak se poskuša opozarjati, kar je najbrž tudi dobrodošla in primerna rešitev. Če je to prispevalo vsaj deloma k temu, da mogoče nekateri, ki niso bili ravno redni izdajatelji računov, da to počnejo v manjšem obsegu ali pa sploh ne počnejo, je dejansko ne nazadnje tudi prav. Tudi gospodarstvo je na to ravno opozarja, oni si želijo pregledne razmere poslovanja, želijo si, da vsi poravnavajo svoje obveznosti, kajti potem je tudi zdrava konkurenca na trgu. Če se pa nekdo izogne davčnim obveznostim, pa seveda ne moremo govoriti o tem, da gre za zdravo davčno okolje in te nepravilnosti so tiste, ki jih moramo zmanjšati na minimalni možni obseg.

Bi pa sam opozoril na to, da bi najbrž bilo potrebno tudi v tem vmesnem obdobju biti izjemno pozoren na to, ali slučajno ne prihaja do pretoka informacij predvsem pri javnih razpisih, ko podjetja pač konkurirajo na teh razpisih, ali ni mogoče prišlo do odtekanja informacij o poslovnih partnerjih, o prometu nekega podjetja, o obsegu poslovanja posameznega podjetja, kar lahko povzroči, da je nekdo, ki ima te informacije, konkurenčnejši, in izključi nekoga, ki je bil z dobro mislijo odpravljen na ta razpis v podrejen položaj.

Skratka, razprava kot taka je vedno dobrodošla v Državnem zboru, vendar ta zakon, ocenjujem, je bistveno bistveno preuranjen, brez ustreznih analiz in zato ga je težko podpreti. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Zvonko Lah.
Pripravi naj se gospa Marija Antonija Kovačič.

ZVONKO LAH (PS SDS): Hvala lepa za besedo, predsedujoča. Lep pozdrav vsem kolegam in kolegim in gostem!

Danes je bilo že povedano, da naj bi kmetijska proizvodnja predstavila približno 1,7 % BDP. Pravijo pa, da naj bi siva ekonomija prikrajšala državo za približno 8,7 % BDP. Se pravi, če od vseh prihodkov iz kmetijstva ne bi bilo nič davkov, ne bi bil velik izpad v primerjavi z vsem izpadom, ki ga povzroči siva ekonomija. Vendar smo šli zopet loviti denarje oziroma davke pri tistih najmanjših plačnikih davkov, in to na način, da jim bomo zavrli dejavnost. Namesto da bi pospeševali kratke verige prehranske od pridelovalca do potrošnika, smo se lotili pravno uničiti tiste male pridelovalce in sprašujem se, ali je sploh interes te države, da si Slovenija sama pridelava hrano, ali ni večji interes po uvozu tuje hrane, da se pobere tisti DDV, dajatve, kot pa da si sami pridelamo. Ali je res ta nevoščljivost v Sloveniji tako velika?

Moj predgovornik je opravičeval nekako, da smo pač uvedli te davčne blagajne in da ne bi bilo lepo, da po nekaj mesecih pospremimo zakon, ki bi ukinitel 70 % teh davčnih blagajn, če so že ljudje investirali v to. Kakšna neumnost, da s tem opravičujemo nekaj slabega, kar smo uvedli, da ne bomo zdaj prekinili, ali da sploh spustimo v nadaljnjo obravnavo ta zakon v proceduri pa se detajlno pogovorimo in ugotovimo, kaj je res slabega pa da se to popravi. Tudi v tujini imamo prakso.

Pred sabo imam tukaj 9 strani razlogov, problemov iz kmetijstva, ki so jo napisali različni mali kmetje, zadruga in tako naprej. Materija je krasna za vlado, predvsem za kmetijskega ministra, ki trdi, da imamo najboljši zakon o dopolnilnih dejavnostih, boljšega kot Avstriji, ampak škoda, ker imamo tudi finančno zakonodajo, ki vse skupaj onemogoča. A ni kmetijski tudi podpredsednik Vlade? Približno tako se on izgovarja na druge predpise, ko je moj predhodnik opravičeval, zakaj ne bi podprli tega zakona oziroma ukinitel toliko teh davčnih blagajn za male pridelovalce.

Zanimivo je tudi uredniški komentar finančnega dnevnika iz preteklega tedna, ker ne znam tako umno povedati, bi kar prečital zadnja dva odstavka, kjer se komentator sprašuje, kako lahko tako velik del gospodarstva upravlja država, ki prodajo regrata tako zaplete, da mora branjevka za svoje delo kupiti računalnik, najeti davčnega svetovalca in za izpolnjevanje obrazcev nameniti več časa kot za nabiranje regrata. Dajte se zresniti! Branjevka s svojim zaslužkom ne bo kupila vile v Miamiu, ampak kruh in mleko v trgovini. In namesto da od izpolnjevanja obrazcev branjevki živi nekaj sto birokratov, bi se lahko ta denar porabil za boljše delovanje zdravstva, višje pokojnine in tako naprej. Tistih nekaj sto birokratov pa naj si delo najde na trgu, pa ne mislim svetovalnih pogodb z državnimi družbami. Če ne drugega, lahko tudi nabirajo regrat in šparglje. Pa nočem biti zajedljiv. Hočem le opozoriti, da je pri vsakem poslu, tudi pri prodaji regrata, glavno zadovoljstvo stranke, ki blago kupi. Če na tržnici ni regrata, ker vlada postavlja neumne predpise,

tudi ni zadovoljnih strank in seveda tudi ni davkov v državni blagajni. Na koncu komentator, ker je prej primerjal finančnega ministra iz Velike Britanije, ki je v dveh letih dvakrat znižal trošarino na pivo. Razlaga tudi, da verjetno ta finančni minister kdaj gre v kakšen klub v Angliji, kjer se toči pivo, zato predlaga, da bi bilo mogoče dobro, da bi tudi Dušan Mramor in Miro Cerar kak dan preživela kot branjevke. Pa naj si pred tem uredita vsa potrebna dovoljenja, da ju ne bodo oglobili inšpektorji – če znata.

Na koncu pa bi še tisti rek povedal iz stare Avstrije. Ko so rekli: Fünf Professoren, Heimat verloren. Da prevedem: Pet profesorjev, domovina zgubljena. Kaj nimamo mi veliko večino profesorjev v vladi? Ali to ne potrjuje, da ta rek drži? Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Repliko ima gospod Janko Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala.

Samo dodatno sem želel pojasniti, da ne gre samo za moje stališče in pogled, zakaj ne sprejeti tega zakona. Poskušal sem še enkrat opozoriti predvsem na to, da je stališče gospodarstva bilo zelo jasno, da če že gremo v to, potem izjem ne sme biti. Ta sistem, spremembo zakona je treba potem vsaj z gospodarstvom dogovoriti, kajti s tem predlogom se izključuje 70 % zavezancev, kar zagotovo ni dobro, in neuskklajeni zakoni z gospodarstvom niso primerni.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima gospa Marija Antonija Kovačič. Pripravi naj se gospod Tilen Božič.

MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ (PS DeSUS):

Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Lep pozdrav še enkrat gospe sekretarki in sodelavkam, pozdrav tudi kolegom in kolegicam!

Čeprav se pogovarjamo že dolgo o davčnih blagajnah, je problem nastal ob uveljavljanju, ob dejanskem uresničevanju teh blagajn v praksi. Že pred sprejetjem tega zakona lani je veljalo, da vsi, ki z gotovino plačujemo, želimo račun, in tisti, ki račun pišejo, od tega morajo seveda plačati davek. Tudi logična posledica je, da se prekrškarjem sledi in s tem tudi ukrepa, to pa ni namen iskanja tistih, ki pošteno prijavljajo svoj prihode, kot je bilo že rečeno danes večkrat, pač pa vsem tistim v opomin, ki zlorablajo izdajo računov, in tudi vsem potrošnikom, ki ne vzamejo računa. Saj se bomo potrudili, da bomo potrošniki kralji, kot je bilo rečeno.

Zavedati se moramo, da slej ko prej prekrškarji pridejo na seznam inšpektorskih pregledov in drugih ukrepov. Menim pa, da je večjo zmedo napravila nepravilno ali pa preveč komplicirana interpretacija pomena potrjevanja računov in v nepravilni interpretaciji tehnične izvedbe pisanja

ali tipkanja in pošiljanja računov na Furs. S terena vem, da še tisti upokojenci, ki so razumeli računovodsko delovanje nekega društva, so ugotovili, da so v interpretaciji mnoge nelogičnosti in iz tega tudi mnoge administrativne obremenitve ljudi, ki želijo le druženje, zdravo staranje in seveda pravno delovanje nekega društva. V smislu ozaveščanja davčne kulture vsakega odgovornega državljana spomnimo, da se ni zgodilo pravzaprav nič novega, zato do sedaj z vpeljevanjem davčnih blagajn ni bilo izvajanih glob, bile so le usmeritve in pomoč zavezancem. Mi bi radi le pravilno informacijo. Davčna kultura, vemo, se ne rodi čez noč, rezultati pa kažejo, da se odziv izboljšuje, čeprav še ne moremo govoriti o popolnem uspehu. Medtem so se pojavili problemi malih zavezancev, katerih glas je treba slišati ter natančno ugotoviti možnost olajšav na tem področju.

V Poslanski skupini Desus je že dogovorjeno, da razpravo konkretiziramo in po opravljeni analizi stanja pomagamo malim zavezancem z ustreznimi rešitvami, z utemeljenimi razlogi za noveliranje obstoječe zakonodaje. Današnjega predloga pa ne bomo podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Tilen Božič, pripravi naj se dr. László Göncz.

TILEN BOŽIČ (PS SMC): Hvala za besedo.

Imam zelo malo časa, tako da po mojem mnenju še vedno vztrajam pri tem, da je ta rešitev, ki smo jo sprejeli lani julija, dobra, cilja na sivo ekonomijo, cilja, se pravi, na nek način tudi na znižanje dela na črno posredno, pomaga Finančni upravi pri učinkovitem nadzoru in tako naprej.

Kot sem predvidel že na začetku, glede na to, da še nimamo konkretnih podatkov na mizi – z izjemo nekaterih, ki se danes malo na poseben način interpretirali, kar se tiče DDV za mesec januar –, je na tej podlagi težko razviti neko, da rečemo pozitivno debato v tej smeri, kako bi se dalo neke rešitve, vsaj na tem področju, še najti. Strinjam se tudi s tem, da niso vsi delinkventi; to, kar je povedal oziroma na tak primerljiv način je povedal gospod Horvat. In to je dejstvo. Vendar z vrtanjem lukenj omogočamo ravno tistim, ki so potencialni delinkventi, ker prilika dela tatu, da se poslužujejo nekih praks, ki niso primerne. S tem da bi se morda razbremenili še Sazasovega prispevka, imamo dvojni plus v tej smeri. Strinjam se s tem, da so izboljšave mogoče. Ena izmed teh je, recimo, prišli so iz Planinske zveze pred kratkim k nam in so rekli, 20 koč nima dostopa do interneta, rabimo nekoliko daljši rok za fiskalizacijo. V redu, se pogovarjamo o tem.

Zdaj pa še tisto, kar je rekel kolega Pojbič, ki je spet govoril sam sebi. Predstavil je neko zadevo, se pravi, kar se tiče korupcije, kar ni danes tema, se pa sicer posredno navezuje na to, tam so podatki iz let od 1995 do 2014. In

se popolnoma strinjam z njim, da nima česa povedati svoji vnučki, če sem pravilno razumel, da po štirih mandatih ni naredil glede tega nič. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima dr. László Göncz.

DR. LÁSZLÓ GÖNCZ (PS IMNS): Hvala lepa za besedo, gospa podpredsednica. Gospa državna sekretarka, kolegice in kolegi!

Pridružujem se tistim, ki na ta predlog zakona gledajo z nekoliko širšega konteksta, torej ne osredotočam se zgolj na predlagano vsebino, temveč gledam na to predvsem kot na neko opozorilo, da se vložijo dodatni napor za izboljšanje te materije. Strinjam se tudi s tistimi, ki poudarjajo zahtevnost te materije, predvsem davčne zakonodaje v celoti, in tudi sam nisem za neke nagle spremembe, vendar pa moramo hkrati sprejeti tudi dejstvo, da se, žal, pri tem zakonu kažejo nekatere težave že sorazmerno hitro ali pa zgodaj. Čeprav trije meseci verjetno res niso dovolj za neke poglobljene ugotovitve, je pa jasno, da prav pri nekaterih ranljivih skupinah, ki so danes že bile večinoma omenjene, je opaziti težave. In kar je še bolj problematično z mojega vidika, je to, da je opaziti kontradiktornost med smiselnostjo določb in učinkovitostjo sprejetega zakona.

Bilo je že povedano, da težave nedvomno imajo mali kmetje z dopolnilno dejavnostjo, društva v javnem interesu, pa ne samo gasilska, kot je bilo danes poudarjeno, ampak tudi marsikatera druga društva, vendar se strinjam s tem, da je specifična gasilskih društev v slovenskem prostoru še toliko bolj pomembna. Lahko omenimo tudi problematiko učencev, ki enkrat letno organizirajo neko zadevo in imajo pri tem težave, o čemer je že tudi potekala razprava drugje, zato se v to ne bi poglobljajal. Na osnovi tega, kar so meni povedali na mojih poslanskih forumih in poslanskih srečanjih, smo nekako povzeli, da je največ težav pri obrtnikih in podjetnikih, ki opravljajo dejavnost na terenu oziroma ki opravljajo prodajo svojih izdelkov od vrat do vrat, kot oni to poimenujejo. Torej, to so nedvomno področja in problemi, s katerimi bi se kazalo ukvarjati. Ne bi navajal konkretnih primerov, zgolj morda eno absurdno situacijo, ki se mi je zdela zanimiva. Nekomu, ki pridelal 20 kilogramov zelja ali pa 20 kilogramov repe in to proda na domu, za to ni treba uvesti davčne blagajne, če pa to nareže in skisa, že mora to proceduro izvesti, kar je po moji oceni nedvomno bistroumni nesmisel. In v tej smeri razumem tudi ta predlog današnjega zakona, da se predvsem išče nadgradnjo za anomalije ali za izboljšavo tistih nedoslednosti, ki se, žal, pojavljajo.

Strinjam se, da morda v tem trenutku ta zakon še ni do dovoljšne mere primerno pripravljen, kljub temu pa mu ne bom nasprotoval pri odločanju, vendar kot sem že poudaril, jemljem

kot opozorilo in z vidika našega prekmurskega območja lahko tudi poudarim to, da so manj ugodne rešitve v našem zakonu, kot pa so na primer v madžarskem ali avstrijskem zakonu, kar tudi velja morda upoštevati potem pri neki nadgradnji tega zakona.

Na koncu naj poudarim še tisto, velikokrat je gospod finančni minister gospod Mramor omenjal, da je najboljšo, da v tovrstni zakonodaji ni izjem oziroma da ni veliko izjem. S tem se v načelu vsekakor strinjam, ampak hkrati menim, da če pa le lahko nadgradimo in izboljšamo to situacijo in predvsem pri najranjlivejših skupinah lahko poiščemo boljšo rešitev in da preprečimo kontradiktornost, potem je naša dolžnost oziroma je predvsem Vlade, da to predlaga. Naša dolžnost pa je to, da v najkrajšem mogočem času sprejmemo. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Hvala lepa.

Prehajamo v sklepni del splošne razprave, v katerem dobita besedo še predstavnica Vlade in predstavnik predlagatelja. Besedo ima predstavnica Vlade mag. Mateja Vraničar Erman.

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN: Hvala lepa za besedo.

Davčne blagajne so le eden od ukrepov, ki naj naslovi enega od področij davčnih utaj. Gre za eno od področij sive ekonomije in deloma tudi dela na črno. Nikakor davčne blagajne niso edini ukrep, ki ta vprašanja lahko naslavlja, so pa pomemben del ukrepov, ki jih je treba v zvezi s tem izpeljati. Zaradi tega je treba davčne blagajne gledati v kontekstu tudi vseh ostalih ukrepov, ki jih izvaja Finančna uprava in ministrstvo, tako na eni strani ozaveščanje o pomenu plačevanja davkov, kot tudi o ozaveščanju, za kaj se sredstva, zbrana z davki, dejansko porabijo. Temu je treba dodati ukrepe, ki jih Finančna uprava izvaja na področju dela na črno in zaposlovanja na črno in tudi odlivov v davčne oaze, kjer se uporabljajo drugi instrumenti, in sicer izmenjava podatkov v mednarodnih davčnih zadevah in s spremembo okoliščin v mednarodni skupnosti so tudi jurisdikcije, ki štejejo za davčne oaze, v zadnjem obdobju množično pristopile k multilateralnim instrumentom za avtomatično izmenjavo podatkov o sredstvih na računih. Gre za sredstva tujih davčnih zavezancev na računih v teh okoljih in to nam omogoča oziroma nam bo omogočalo po pridobitvi prvih podatkov v naslednjem letu, da naredimo dodatne korake naprej tudi v zvezi s tem. Vendar pa ta paleta različnih ukrepov ne zmanjšuje pomembnosti davčnih blagajn kot enega od instrumentov za boj proti sivi ekonomiji.

Ministrstvo niti Finančna uprava si ne zatiskamo oči pred težavami, ki nastajajo pri izvajanju v praksi in večino teh vprašanj in dilem razrešujemo sprotno v dnevni komunikaciji z

zainteresiranimi zavezanci. Tudi težave, na katere je bilo danes opozorjeno večkrat, dopolnilna dejavnost v povezavi z osnovno kmetijsko in gozdarsko dejavnostjo in aktivnosti nevladnih organizacij, predvsem manjših društev je oziroma naleti v naših prizadevanjih na naš posluh. Se pa za razliko od predlagateljev zakona, ki ocenjujejo, da je ključen problem potrjevanje računov, na ministrstvu in Finančni upravi sprašujemo, ali ni vzrok težav, s katerimi se ti subjekti srečujejo, druge; namreč, v določbah zakona, ki od njih sploh zahteva izdajo računa. Zaradi tega je naša ocena, da je potrebno reševati problem na drugi stopnji. V zvezi z dopolnilno dejavnostjo skozi spremembo Zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka in v zvezi z nevladnimi organizacijami si moramo postaviti resno vprašanje, kdaj je izdaja računa dejansko potrebna, kdaj pa predstavlja administrativno breme, in na temu področju lahko napovem določene spremembe, ki jih je mogoče uveljaviti z izvedbeno zakonodajo in ni potrebna sprememba zakona.

Zakaj smo ob uvedbi davčnih blagajn napovedali sorazmerno konservativni dodatni prihodek v višini 50 do 100 milijonov evrov? Zaradi tega, ker za razliko od drugih držav, ki so uvedle davčne blagajne v enakem smislu, kot jih poznamo v Sloveniji, naenkrat, mi gradimo na predhodnih ukrepih virtualnih davčnih blagajn in vezanih knjig računov, ki so nam na letnem nivoju že prinesle približno 100 milijonov evrov dodatnih prihodkov samo iz naslova davka na dodano vrednost.

Še enkrat bi rada poudarila v zvezi s prihodkih iz naslova DDV v letošnjem letu; res je, da se odbitki oziroma poračuni ali pa vračila DDV izvajajo vsakomesečno, vendar letos je prestopno leto, kar pomeni, da se je v mesecu februarju izplačalo za 26 milijonov evrov več vračil DDV kot v lanskem enakem odboju. In višji uvozni DDV hkrati pomeni tudi višja vračila davka na dodano vrednost z maksimalno 21-dnevnim zamikom.

Vse to je rezultiralo v neto učinku oziroma neto prilivih iz naslova DDV v številkah, kot ste jih omenjali, torej v letošnjem februarju nekoliko manj kot v lanskem februarju, ampak naj ponovnim še enkrat, obračunani DDV v tistih dejavnostih, v katerih se pretežno uporablja gotovina ali pa bolj pogosto uporablja gotovina, je v letošnjem februarju, ko se plačujejo davčne obveznosti za januar, bila skoraj 10 milijonov višja. Ali če govorim o relativnih številkah, ob 4-odstotni rasti prilivov DDV po obračunu od vseh davčnih zavezancev je samo pri teh davčnih zavezancih skoraj 8-odstotna rast, kar je tudi deloma posledica uvedbe davčnih blagajn, vendar podrobnejše analize, kot sem omenila prej, še delamo in ne želimo že tega prvega podatka v celoti vnaprej pripisati davčnim blagajnam, ampak želimo opraviti še določene dodatne analize.

Bili smo vprašani, zakaj ne analiziramo, kakšen priliv DDV je bil od nakupa programske

opreme in najemov in tako naprej opreme za davčne blagajne. Večina udeležencev pri obveznem potrjevanju računov je vendarle zavezancev za DDV, ali mesečnih ali trimesečnih, in ti lahko vse te stroške odbijejo kot vstopni DDV. Glede na to, da se podatki ne izbirajo po posameznih vplačilih oziroma po posameznih stroških, ampak po skupinah blaga za splošno in znižano davčno stopnjo, takšna analiza niti ni mogoča.

Mogoče samo še odziv v zvezi z ukinjanjem espejev oziroma z zaposlovanjem. Ne bi si upala pritrditi, da je ukinjanje posameznih espejev v lanskem letu posledica uvedbe davčnih blagajn. Naj spomnim, da sta Finančna uprava in Inšpektorat za delo ob koncu lanskega leta in v začetku letošnjega leta intenzivirala delo na odkrivanju tako imenovanih fiktivnih samostojnih podjetnikov, ki so sicer prijavljeni kot espeji, dejansko pa opravljajo delo v odvisnem delovnem razmerju, in raje bi ta upad števila espejev pripisala tudi tem aktivnostim, ki so namenjene preprečevanju zlorab na področju ustanavljanja oziroma opravljanja samostojne dejavnosti.

Da sklenem. Argumenti predlagatelja, da je treba spremeniti zakon že v tem trenutku, ne prepričajo. Tekoče težave, ki se pojavljajo pri izvajanju zakona, je mogoče nasloviti, s tem da moramo za vsak takšen primer natančno proučiti, kje dejansko izvira problem in ga reševati pri izvoru. Dva taka primera sem v svojem izvajanju tudi navedla. Kakor hitro pa bo mogoče pripraviti celovito analizo uvedbe davčnih blagajn, pa lahko opravimo nadaljnjo razpravo tudi, ali je kakršnakoli sprememba sistema potrjevanja računov tudi dejansko potrebna. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima predstavnik predlagatelja gospod Jožef Horvat.
Izvolite, beseda je vaša.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospa podpredsednica.

Vsem bi se rad zahvalil za razpravo; nekaj je bilo konstruktivnih predlogov, nekaj pa je bilo razprav, ki pa so govorile proti našemu zakonu, vendar z velikim cmokom v grlu. Upam, da bo čas tudi ta cmok raztopil in da bo retorika jasna, poštena in iskrena, predvsem pa ne retorika, ker od retorike ne morejo naši ljudje živeti, potrebni so ukrepi.

Gospa Marija Antonija Kovačič iz Desusa me je pozitivno presenetila. Rekla je, da bo Desus z ustreznimi ukrepi saniral oziroma adaptiral obstoječi zakon o davčnem potrjevanju računov. Bog daj, da bi bilo tako!

Zakaj smo tolikokrat omenjali mi, predlagatelji vaš koalicijski sporazum, ki ste ga vi podpisali? Dejstvo je, da v poglavju Plačilna disciplina in boj proti sivi ekonomiji piše naslednje, vi veste to na pamet, meni je

dovoljeno branje: "Okrepiti bo potrebno nadzor nad plačevanjem prispevkov in davkov s strani delodajalcev in uvesti davčne blagajne za zaježitev sive ekonomije." Tukaj mi razumemo, da so davčne blagajne pravzaprav tukaj ključni instrument za zaježitev sive ekonomije, ki jo je treba zaježiti. Govoril sem sam o treh do štirih milijard obsega sive ekonomije in če jo mi razpolovimo, moramo dobiti v državni proračun pol milijarde preko davčnih prihodkov. Je pa nekaj, spoštovane kolegice in kolegi, pogledjte, čas je, da vendarle ugotovimo glede na okoliščine v Evropi, glede na to, da smo pravzaprav vsi globalna vas in v tej globalni vasi deluje naše gospodarstvo, in čas je, da se zavedamo, da potrebujemo tudi v Sloveniji, mnoge države so to vprašanje še absolvirale, da tudi v Sloveniji potrebujemo nov poslovni model. Mi potrebujemo nov poslovni model. Tako kot smo delali doslej, več ne gre in ne bo šlo. Gospod Mramor, minister za finance, večkrat opozarja, gospodarska rast, da so napovedi malo zreducirane, je sicer pozitivna in pravim hvala bogu, da je, ampak dodaja gospod Mramor, je krhka. Ja, se strinjam, je krhka. In bodimo pošteni in to gospodarsko rast, ki jo imamo sedaj že kar nekaj časa, pripišimo tistim, ki so izključno za to zaslužni. In kdo je to? To je izključno slovensko gospodarstvo. Nihče drug. Teško mi boste, drage kolegice in kolegi iz koalicije, dopovedali, da je pa nek vladni ukrep prispeval k 0,1-odstotne točke gospodarske rasti. Teško me boste prepričali. Sedaj nas kara že Evropa, da potrebujemo korenite strukturne reforme, ampak zgleda, da tega še pravzaprav vsi ne razumemo oziroma ne razumete, kaj so strukturne reforme.

Tukaj bi želel seveda povedati vsaj na dve oziroma samo na dve točki. Prva je odprava pokojninske goljufije – ja, hudo se sliši, ampak to dejansko tako je. In drugo, regulatorna in davčna razbremenitev dela. Mi, kolegice in kolegi, moramo delati na tem, sprejemati takšne odločitve, da bomo spodbujali, da bomo dovolili ljudem, da delajo in da bomo delo in podjetništvo motivirali.

Kar se tiče pokojninske goljufije, je zadeva zelo jasna. Pogledjte, leta 2005 je za enega upokojenca delalo 1,67 aktivnega državljana, 10 let kasneje, lansko leto je za enega upokojenca delalo samo še 1,37 aktivnega državljana. In zakaj govorim o goljufiji? Govorim zato, ker smo od leta 2008 do leta 2015 iz državnega proračuna v pokojninsko blagajno dali skoraj 11,5 milijard evrov. To je problem.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Vsi prijavljeni razpravljavci, ki ste to želeli, ste dobili besedo. Ker čas, določen za razpravo, še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika Državnega zbora še kdo razpravljati. Želite.

Pred prijavo vas želim opozoriti, da se lahko k prijavi prijavite s pritiskom tipke za vklop

mikrofona. Če želita razpravljati tudi predstavnik predlagatelja predloga zakona gospod Jožef Horvat ter predstavnica Vlade, prosim, da se prav tako prijavita s pritiskom tipke za vklop mikrofona. V tem primeru dobita besedo kot zadnja, in sicer najprej predstavnica Vlade, nato predstavnik predlagatelja.

Prosim za prijavo.

Besedo ima gospod Tomaž Lisec.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, podpredsednica, za dano besedo.

Morda samo še dva stavka. V Poslanski skupini SDS smo glede davčnih blagajn opozorili tudi na primeru šolskih bazarjev. Bil je celo sprejet sklep, kako bo v 30 dneh javno objavljeno stališče vlade in stališče vlade je sicer napisano na štirih straneh, bistven pa je zaključek: "Glede na navedeno Ministrstvo za finance sklepo pojasnjuje, da je v primeru prodaje blaga in storitev na šolskih tržnicah potrebna izdaja računov in v primeru negotovinskega plačila tudi njihovo potrditev pri davčnem organu. Šole pa lahko tako organizacijo tržnic kot tudi način izpolnjevanja davčnih obveznosti organizirajo na različne načine, v skladu z veljavno zakonodajo." In decembra 2016 bomo imeli isti problem glede šolskih bazarjev, kot smo ga imeli decembra 2015.

In še več, da ponazorim in zaključim, teorija te vlade je boj proti sivi ekonomiji, praksa pa je manj davkov in več sive ekonomije. Teorija te vlade je učinkovit nadzor, v praksi pa, vprašajte zaposlene na Fursu, kakšne neumnosti se dogajajo v njihovem vsakdanjem delovniku, ko lovijo kurje tatove, milijardni davčni utajevalci pa gredo v tujino.

Skratka, davčne blagajne je treba slej kot prej ukiniti. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Pozabila sem povedati, da vsak razpravljavec ima na voljo 2 minuti 33 časa.

Besedo ima mag. Matej Tonin, izvolite.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Iskreno se zahvaljujem vsem, ki ste sodelovali v današnji razpravi, ki je zagotovo pokazala med drugim, da so spremembe na tem področju potrebne.

Govorili smo o problemih, ki jih bodo imeli gasilci pri organizaciji gasilskih vesellic v pomladnih in poletnih mesecih, ki prihajajo, poudarjali smo, s kakšnimi nesmisli se ukvarjajo slovenski kmetje; od tega, kakšne težave imajo branjevke, celo do tega, kako se stvari komplicirajo na upokojenskih izletih in pri pobiranju denarja na avtobusih. Ne nazadnje, velika večina vas je danes tudi poudarila probleme, ki jih imajo šolski bazarji oziroma druge dobrodelne prireditve zaradi teh davčnih blagajn.

Kakorkoli stvari obračate in gledate, spremembe so potrebne, in danes, ko je v obravnavi ta zakon, imamo enkratno priložnost, da te spremembe tudi dosežemo. Če boste danes

sprejeli zakon, pomeni, da smo ga le spustili čez prvo obravnavo in da ga lahko potem na matičnem delovnem telesu dodelamo tudi s tistimi spremembami, ki sta jih v današnji razpravi izpostavili. Če že ne drugega, lahko naredimo vsaj minimalne spremembe, ki ne bodo bistveno ogrozile javnih financ ali pa, če hočete, tako kot ste nekateri danes govorili, da bi ta naš zakon praktično v celoti vse skupaj postavil na glavo. Ampak, če ga pustite čez proceduro, daste vsaj priložnost, da majhne nesmisle odpravimo, kot je bil takšen, ki sem ga izpostavil v primeru avtomatov, da za avtomate, ki ponujajo produkte, ni treba imeti davčnih blagajn, za avtomate, ki dajo ali pa prodajo storitve, so pa te davčne blagajne potrebne.

Skratka, vsi skupaj imamo danes lepo priložnost, da za slovensko gospodarstvo in za slovenske ljudi naredimo kaj dobrega, samo pogum je treba imeti in pri glasovanju se pravilno odločiti.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima gospod Marijan Pojbič.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovana gospa podpredsednica.

Ta zakon predlagani bom podprl, ko sem že prej povedal, nisem se imel namena zdaj prijavljati še ponovno k razpravi, vendar sem bil ravno v pisarni in sem slišal, da si, gospod Tilen Božič, ta naš, bom rekel, enkrat, dve leti izvoljeni poslanec, pa mislim, da nima dovolj velikega instrumenta, da bi upal takrat, ko sem jaz v dvorani, povedati to, kar bi bilo treba, in se vedno oglasi takrat, ko pridem v pisarno, ali pa na WC, ali na malico. Danes me je par stvari narobe razumel.

Prvič. Še enkrat trdim in ponovno bom poudaril. Tukaj piše naslednje, da samo Slovenija letno izgubi 4 milijarde evrov oziroma 9,88 % svojega BDP. Letno izgubi 4 milijarde. Tako piše tukaj notri.

Druga stvar, ki se mi zdi zelo pomembna, je pa to. Gospod Tilen Božič, še enkrat vam bom povedal in to si dobro zapomnite, da ne boste napačno interpretirali mojih besed. Jaz sem zelo jasno povedal, da sem štiri mandate v Državnem zboru, vendar nisem imel možnosti narediti tisto, kar bi bilo potrebno, da bi ta država izšla iz te svinjarije, ki se v tej državi dogaja, ampak ne zaradi tega, ker sem jaz slabo deloval v Državnem zboru, ampak zato ker je večino tega mandata vodila skorumpirana levica; skorumpirana levica, ki je pripeljala to državo na 33 milijard dolga. Od 7 let je 6 let vodila to vlado levica. Gospod Tilen Božič, zapomnite si dobro, kaj bom zdaj rekel: jaz sem bil 4 mandate izvoljen v Državni zbor, ne zaradi tega, ker sem lep, zaradi tega, ker so se ljudje tako odločili. Vi pa mi dobro verjemite, da ste izvoljeni sedaj pa tisoč in en vprašaj je v ozadju, če še morda boste kdaj. Tu je med nama zagotovo – gospod Tilen Božič, poslušajte mene – velikanska razlika. Velikanska razlika! In prav je tako, da če

že govorite, da si povemo to, kar je pač prav, iz obraza v obraz, nikakor pa ne – in tudi meni osebno se morda kdaj zgodi, da se spustim na osebnostno raven, je pa to narobe. Je pa to narobe. Ker mislim, da danes v svoji spravi, ko sem govoril, nisem govoril o Tilnu Božiču, niti z a nisem pomenil Tilna Božiča, niti zadnjič, ko ste, ko sem šel iz parlamenta, ko ste tukaj pametnjačili, niti zadnjič. Zato se mi to zdi izjemno nekorektno, nekulturno in skrajno – bom rekel, tisto, da ne bom rekel, kaj. Na koncu boste videli, kako bodo na naslednjih volitvah ljudje glasovali za vas, za vašo stranko, predvsem pa za vašo načela, ko govorimo o etičnosti. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Tilen Božič.
Izvolite.

TILEN BOŽIČ (PS SMC): Hvala.

Bom prišel na konec ... Ker zgleda, da sem bil napačno razumljen oziroma bom kar s tem začel. Povedal sem samo naslednje, da študija, ki jo ukvarjate, se nanaša na obdobje 1995 do 2014. Ko ste govorili o korupciji, ste nastavljali konec koncev to vlado, konec koncev nas, konec koncev mene kot koalicijskega poslanca, da nič ne naredimo. Davčne blagajne so eden izmed ukrepov, s katerim se je šlo na področje, ne neposredno na korupcijo, ampak s tistim se tudi ukvarjamo. Dejstvo je, da smo z ukrepi začeli. Vi veste tudi sami, da ni ravno enostavno in za nami je kar nekaj padcev. Ampak vsaj kar se mene tiče in kar lahko rečem tudi za kolege, poslance tukaj iz SMC, pa mislim, da tudi koalicije: obstaja tudi volja in cilj, da se na tem področju nekaj naredi. Upam, da bomo pri tem uspešni. Se pa strinjam, da nam morda kaj ne gre ravno tako, kot bi si najbolj želeli. Z nekim določenim žarom sem prišel v to stavbo in zaradi tega si tudi tega ne tako enostavno odpustim, ko pride do takih napadov. Drugače pa naslednja zadeva, je bilo tudi spet rečeno, da nižji davki pomenijo manj sive ekonomije. To sem že večkrat tukaj pojasnjeval, tako da se ne bi na novo v to spuščal, moram pa to poudariti zaradi tega, ker vsakič, ko nekdo reče, da je to, da ta korelacija velja, moram pač povedati, da na podlagi podatkov ta korelacija ne velja. Zaradi tega, da se ta podatek vsaj nevtralizira, če se že tolikokrat ponavlja. Drugih zadev, kar smo jih danes še imeli, je bilo kar veliko. Omenjeni so bili spet ti ... – tudi kurji tatovi in tako naprej. Ravno v davčnih blagajnah vidim eno varianto, glede na to, da je sistem preverjanja predvsem na podlagi podatkov, ki prihajajo noter, se pravi nadzora oziroma preučevanja teh velikih baz podatkov, se take, da rečemo kurje tatove, lahko samodejno odkriva, ugotavlja in se z njimi ukvarja zgolj usmerjeno, ne pa kar z vsemi, da se jih nekako obdolžuje, da morda želijo delati slabo. Na ta način pa se lahko bistveno več energije

inšpektorjev usmeri v tisto, kar ste tudi sami govorili, kar je problem. Se pravi, ko pride do nekih dovršenih, premišljenih načinov, kako se izogibati davkom, kako iti v korupcijo in tako naprej. Mislim, da ravno s takimi načini, ko se išče za tiste male zadeve, da se sistem avtomatizira, da se potem lahko bistveno več energije pa nameni temu, da se odkriva in preganja velike na nek način goljufe, mislim, da je to vseeno pravilno zastavljena pot. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospa Suzana Lep Šimenko.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Hvala za besedo, predsedujoča.

Če zanemarimo to dejstvo, da imamo davčne blagajne, zato ker je pač to bila ena izmed postavk v koalicijski pogodbi, in če malo pogledamo, kaj so tisti kot temeljni cilji oziroma razlogi, zakaj davčne blagajne imamo, vidimo, da je to rešitev problema sive ekonomije. Zdaj pa če se ozremo malo v zgodovino nazaj. 1. 7. 2013 so stopile v veljavo virtualne davčne blagajne, ki prepovedujejo uporabo računalniških programov, ki omogočajo brisanje ali popravljanje računov. Zakaj so bile uvedene? Pač, zaradi rešitve problema sive ekonomije. Podobno se je zgodilo v letu 2015, z začetkom leta 2015, ko so stopile v veljavo tako imenovane vezane knjige računov za vse tiste, ki poslujejo z gotovino – spet zaradi sive ekonomije. In poglejmo, z začetkom letošnjega leta smo dobili pa še davčne blagajne.

Danes je bilo ne vem kolikokrat slišano, ja ni še pravih analiz. Resnično se sprašujem, glede na to, kolikokrat smo za taisti problem sprejemali, bom rekla, zelo nesorazmerne ukrepe, ali se je takrat pred tem pa resnično naredila ena temeljita analiza, preden se je šel sprejemati ta nov ukrep. Ker enostavno tako, kot je kolega Veber prej omenil, predvidljivo davčno okolje je izjemno pomembno. S tem se popolnoma strinjam. Ampak s tem, kar se je dogajalo zadnja leta na tem področju, na področju "kao" zmanjšanja sive ekonomije, pa se resnično ne morem strinjati, če gre tukaj pa za nek sorazmeren ukrep.

Resnično, spoštovana državna sekretarka, za koliko se je ta siva ekonomija pa zmanjšala sedaj, ko imamo davčne blagajne? Kaj je tisto, kar je ključno? Z davčnimi blagajnami mi tistih, ki ne izdajajo računov, ne dobimo. Še vedno ne, še vedno niso registrirali svoje dejavnosti, še vedno opravljajo delo, tako kot so ga prej. Tistih ne lovite. Lovite pa predvsem majhne podjetnike, ki jih je to zelo prizadelo, velik del civilne družbe, preko društev in ne nazadnje tudi vse, ki opravljajo dopolnilno dejavnost na kmetiji. Dopolnilno dejavnost na kmetiji, za katero se je leta nazaj kmetom govorilo, da brez neke dodane vrednosti, brez dopolnilne dejavnosti boste težko preživel. Zdaj ste pa še njih na nek način lopnili po glavi. Poglejte, edino

sprejemljivo je, da davčne blagajne dejansko ukinemo. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima predstavnica Vlade, mag. Mateja Vraničar Erman.

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN: Hvala lepa še enkrat za besedo.

Ne bom ponavljala, kar sem v prejšnjih nastopih že poudarila, mogoče samo v zvezi s šušmarji oziroma osebami, ki opravljajo dejavnost, vendar računov ne izdajajo.

Neposredno teh oseb seveda davčno potrjevanje računov ne more doseči, to smo poudarjali tudi že ob uveljavitvi oziroma ob obravnavi osnovnega predloga zakona, tudi v Državnem zboru. Pomemben pa je ta zakon iz enega razloga, ker bodo nadzori na terenu pri tistih, ki izdajajo račune, usmerjeni in manj pogosti, predvsem pa krajši, bo Finančna uprava z obstoječimi kadrovskimi in finančnimi viri lahko posvetila več časa tudi nadzoru nad osebami, ki opravljajo dejavnost, računov pa sploh ne izdajajo. Ravno zaradi tega je Finančna uprava v letošnjem programu nadzorov posebno pozornost namenila šušmarjem, oblikovala poseben projekt in temu tudi namenila določeno število inšpektorjev in določeno število ur. Problema šušmarjev se je treba lotiti na drugačne načine, ne z davčnimi blagajnami. Davčne blagajne vzpostavljajo pogoje, pod katerimi se lahko lotimo tudi tega problema. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS Nsi): Hvala lepa.

Očitno gre za izjemno pomembno vsebino, zato bomo pri tej točki dnevnega reda te seje Državnega zbora porabili ves čas, do zadnje sekunde. Drage kolegice in kolegi iz koalicije, mislil sem, da vas bo veliki teden malo omehčal. Da boste morda vsaj en del teh naših rešitev akceptirali in omogočili tej rešitvi, da pride v drugo branje na Odbor za finance. Mislil sem, sem pač naiven, da boste imeli posluš vsaj za prostovoljno gasilstvo v Sloveniji. Ne, vi greste proti gasilcem, bi boste, drage kolegice in kolegi iz koalicije, odgovorni, da bo letos gasilskih veselic manj. Jaz bom v tej analizi, ki jo napovedujete, tudi zahteval, da boste povedali, koliko bo teh veselic manj, koliko se bo zaradi tega zmanjšala potrošnja, koliko bo zaradi tega manjši prihodek prostovoljnih gasilskih društev in koliko bodo gasilska društva v Sloveniji zaradi tega slabše opremljena. To so relevantna vprašanja, vi, ki veste skoraj vse, boste najbrž znali v analizi predstaviti tudi takšne odgovore.

In res za finale, kolegice in kolegi, ni mi všeč takšna politika, ki jo vodite. Ta politika se ne loteva reformnih rešitev, zgolj kozmetičnih,

kar sem že velikokrat povedal, in ta politika se očitno sprememb loteva prepočasi ali pa se jih sploh ne loteva. In na nek način tipa, kako bodo reagirali volivci in nato svoje odločitve prireja številu glasov, ki jih lahko pričakuje na volitvah. Takšna politika je lahko všečna določenemu številu volivcev, a to, žal, ne prinaša rezultatov in novih delovnih mest. In tu je ključni problem, koliko delovnih mest bodo slovenski podjetniki odprli zaradi uvedbe Zakona o davčnem potrjevanju računov. Mogoče tistih na FURS, ki morajo pregledati eno tono, ja, eno tono kuvert, ki so jih dobili, in bodo zdaj procesirali te kuverte, te davčne račune, ki bodo šli najbrž v žrebanje. Z eno tono papirja se vi ukvarjate v tretjem tisočletju! Škoda, strah me je. Hvala pa še enkrat vsem za razpravo.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Zaključujem splošno razpravo. O predlogu sklepa, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo, bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 15. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **9. TOČKO DNEVNEGA REDA – PRVA OBRAVNAVA PREDLOGA ZAKONA O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ZDRAVSTVENEM VARSTVU IN ZDRAVSTVENEM ZAVAROVANJU.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila skupina 5 poslank in poslancev s prvopodpisanim mag. Matejem Toninom. V zvezi s tem predlogom zakona je skupina 26 poslank in poslancev s prvopodpisanim mag. Matejem Toninom zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku predlagatelja, gospodu Jožefu Horvatu.

JOŽEF HORVAT (PS Nsi): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovana gospa ministrica s sodelavkama, dragi kolegice in kolegi!

Krščanski demokrati smo pripravili novelo Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, ki na pravičen način ureja regresne zahtevke, ki jih Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije v primeru poškodbe pri delu ali poklicne bolezni uveljavlja od delodajalcev.

Regresne zahtevke oziroma zahtevke za povračilo škode, nastale zaradi nezgode pri delu ali poklicne bolezni ali proti osebam, odgovornim za povzročeno škodo, v skladu s slovensko zakonodajo vlagata tako Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije kot tudi Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje

Slovenije. Obligacijski zakon Republike Slovenije odškodninsko odgovornost opredeljuje kot obveznost posameznika poravnati škodo, za nastanek katere je odgovoren in ki nastane le, če so izpolnjeni štirje pogoji – nedopustno ravnanje, škoda, vzročna zveza in odgovornost. Odškodninska odgovornost je za področje zdravstvenega zavarovanja natančneje urejena v Zakonu o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju. Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije ima od delodajalca pravico zahtevati povračilo škode izplačanih zneskov, če je poškodba, bolezen ali smrt delavca posledica tega, da delodajalec ni izvedel ustreznih ukrepov za varno delovno okolje in varnost oseb. Obligacijski zakon določa, da lahko sodišče ob upoštevanju premoženjskega stanja oškodovanca odgovorni osebi naloži, da plača manjšo odškodnino kot znaša škoda, če škoda ni bila povzročena namenoma in tudi ne iz hude malomarnosti, odgovorna oseba pa je šibkega premoženjskega statusa in bi ob plačilu popolne odškodnine spravilo v pomanjkanje.

Predlog Nove Slovenije ureja odškodninske zahtevke delodajalcev na način, da so odgovorni za poškodbo pri delu in poklicno bolezen samo v primeru velike malomarnosti, medtem ko v drugih primerih stroške povrne Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, kamor delodajalci vplačujejo prispevke. Namen ureditve varnega in zdravega dela je preprečevanje poškodb pri delu in poklicnih boleznih ter zagotavljanja socialne varnosti tistim, ki se poškodujejo pri delu ali zbolijo za poklicno bolezen, a hkrati v predvidljivem pravnem in poslovnem okolju, ki ne ogrozi obstoja povzročitelja škode. Krščanskim demokratom se zdi sedanja zakonodaja nepravična predvsem do malega delodajalca, ki odgovarja neomejeno. Samostojni podjetniki celo s svojim osebnim premoženjem, četudi je do škodnega dogodka z visoko materialno škodo prišlo zaradi kakšnega malega spregleda obveznosti, ki mu je moč očitati le malo malomarnost. Odškodninski zahtevki lahko ogrozijo poslovanje nekaterih delodajalcev, predvsem ekonomsko šibkejših, malih in srednje velikih. Prav tako delodajalci ne morejo tveganja, povezanega z regresnimi zahtevki, zavarovati pri komercialnih zavarovalnicah, ker teh storitev ne ponujajo. Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije je v letu 2013 iz naslova regresnih zahtevkov beležil priliv v višini en milijon 213 tisoč 249 evrov, v letu 2014 pa že en milijon 456 tisoč 110 evrov in v letu 2015 en milijon 176 tisoč 901 evro.

V Novi Sloveniji torej predlagamo, da je odgovornost na strani delodajalca samo v primeru, da je poklicna bolezen, poškodba na delu ali smrt nastala zaradi velike malomarnosti delodajalca ali namerno, medtem ko se v primeru male malomarnosti regresni zahtevki ne uveljavljajo, saj vsi delodajalci vplačujejo

prispevek v višini 0,53 % za primer poškodbe pri delu in poklicne bolezni pri obveznem zdravstvenem zavarovanju. Po podatkih Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije so bili prihodki iz tega naslova v letu 2014 dobrih 73 milijonov evrov, leta 2015 pa 74 milijonov evrov, ki se porabijo za financiranje vseh zdravstvenih programov. Odgovornost delodajalcev za povrnitev škode je po predlogu novele zakona limitirana na 20-kratnik, če je škodni dogodek posledica velike malomarnosti, in neomejena, če gre za namenoma povzročeno škodo. Smisel omejitve je v tem, da se ne ogrozi obstoja povzročitelja škode, predvsem malih in srednje velikih delodajalcev, saj ne omogoča njihovega stabilnega in predvidljivega poslovanja.

Zaključujem. Predlog novele Nove Slovenije nikakor ne gre v smer zmanjševanja pomena varnosti in zdravja pri delu kot tudi ne zmanjševanja standardov odgovornosti delodajalca, ampak pravičnejše porazdelitve bremen med vsemi deležniki. Hvala lepa in se opravičujem za prekoračitev časa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Za uvodno obrazložitev dajem besedo predstavnici Vlade, ministrici za zdravje gospe Mariji Milojki Kolar Celarc.

MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC: Spoštovani predsednik Državnega zbora, spoštovane poslanke, cenjeni poslanci!

Vlada Republike Slovenije je s strani Državnega zbora dobila v mnenje Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, ki ga je Državnemu zboru predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim gospodom mag. Matejem Toninom.

Vlada Republike Slovenije v celoti nasprotuje Predlogu zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, s katerim se spreminja temeljni princip odškodninskega prava, da naj škodo v povzročeni višini povrne tisti, ki jo je povzročil. Predlog zakona po našem mnenju prav tako nasprotuje temeljnemu načelom Zakona o varnosti in zdravju pri delu, posega pa tudi v temeljne obveznosti Zakona o delovnih razmerjih. Veljavna ureditev temelji na temeljnem principu odškodninskega prava, da naj škodo v povzročeni višini povrne tisti, ki jo je povzročil. Predlog zakona omenjenemu principu ne sledi, saj predlaga ureditev, da bi Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije imel pravico od delodajalca zahtevati povzročeno škodo le takrat, ko je bila bolezen, poškodba ali smrt zavarovane osebe posledica tega, ker je delodajalec namenoma ali iz hude malomarnosti opustil izvajanje ukrepov za varnost ali zdravje pri delu, ustrezne higienske sanitarne ukrepe ali druge ukrepe, predpisane ali odrejene za varnost ljudi.

Nadalje predlog zakona še dodatno omeji odgovornost delodajalca, ko predlaga omejitev višine povrnitve povzročene škode v primeru hude malomarnosti na 20-kratnik najnižje pokojninske osnove. Odškodninska obveznost ima civilnopravni značaj, zato namen ni kaznovanje odgovorne osebe, pač pa vzpostavitev tistega stanja, ki je bilo pred nastankom škode. Primarna funkcija odškodninskega prava je torej odprava nepravilnega položaja, v katerem se je znašel oškodovanec, to je v odpravi njegovega prikrajšanja oziroma škode. Gre za t. i. izravnalno funkcijo odškodninskega prava. Predlog zakona omenjena načela odškodninske odgovornosti zasleduje zgolj delno, le ko je bila bolezen, poškodba ali smrt delavca posledica naklepne opustitve izvajanja ukrepov za varnost ali zdravje pri delu, omeji pa odškodninsko odgovornost v primeru hude malomarnosti in v celoti pozabi na odškodninsko odgovornost v primeru lahke malomarnosti, celo kljub izpolnitvi splošnih predpostavk civilnega delikta, to je protipravnost ravnanja škode.

S predlagano rešitvijo se pomen veljavne zakonodaje s področja varnosti in zdravja pri delu zmanjšuje, če že ne v celoti izniči. Tako, kot je predlagano, pomeni, da bi na področju varnosti in zdravja pri delu bistveno znižali standard odgovornosti delodajalca. Hkrati pa bi bila takšna ureditev v nasprotju tudi z drugimi načeli varstva pri delu, kot to določa 5. člen Zakona o varstvu in varnosti in zdravje pri delu in postulati delovnega razmerja. Delodajalec je namreč profesionallec, ki se poklicno ukvarja z določeno dejavnostjo, zato mora poznati vse varnostne ukrepe in zato zanj veljajo strožja merila kot pa za povprečnega človeka oziroma delojemalca, ki je v tem primeru šibkejša stranka.

Glede na povedano Vlada Republike Slovenije ponovno poudarja, da ne podpira predloga zakona, ki ga je Državnemu zboru predložila skupina poslank in poslancev, saj predlog zakona nasprotuje tako pravilom odškodninske odgovornosti delodajalcev, praviloma varstva in zdravja pri delu ter obveznostim delodajalca, ki izhajajo iz delovnega razmerja. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospa Nada Brinovšek.

NADA BRINOVŠEK (PS SDS): Hvala za besedo, predsednik. Lepo pozdravljeni kolegi? Pozdrav, spoštovana ministrica!

Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju določa, da lahko Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije uveljavlja odškodninski zahtevek v primeru poškodbe pri delu od tistega, ki je namenoma ali iz malomarnosti povzročil okvaro zdravja zavarovane osebe, se pravi, od delodajalcev v

primeru, ko je bolezen, poškodba ali smrt zavarovane osebe nastala, ker niso bili izvedeni ustrezni higiensko sanitarni ukrepi, ukrepi varstva pri delu ali drugi ukrepi, ki so odredeni za varnost ljudi. Zakon še posebej izpostavlja odgovornost delodajalca v primeru, če delodajalec ne posreduje resničnih podatkov oziroma če namerno krši zakonodajo. Prav tako se določbe zakona nanašajo na odgovornost delavca v primeru storjenega kaznivega dejanja. V zakonu pa je določeno tudi, da ima zavod pravico zahtevati, da vso povzročeno škodo povrne delodajalec.

Glede na obstoječo zakonodajo lahko takšni odškodninski zahtevki ogrozijo poslovanje nekaterih delodajalcev. Tu gre predvsem za ekonomsko šibkejše delodajalce, se pravi, mala in srednje velika podjetja, ker le-ta ne morejo tveganja, povezanega z regresnimi zahtevki, zavarovati pri komercialnih zavarovalnicah, ker teh storitev zavarovalnice ne zavarujejo. Zaradi navedenega se s spremembami in dopolnitvami zakona predlaga odškodninska odgovornost delodajalca le v primeru, če delodajalec krši predpise namenoma ali iz velike malomarnosti. V primeru, ko je vzrok za poškodbo na strani delavca ali v primerih lažje malomarnosti, pa delodajalec naj ne bi nosil odgovornosti. S predlagano rešitvijo se torej izključuje odgovornost delodajalca v primeru njegove lažje malomarnosti in omejitve odgovornosti, ko je škoda povzročena zaradi malomarnosti delavca. Delodajalec bi torej odgovarjal, če škoda povzroči namenoma ali če gre za hudo malomarnost. Lahka malomarnost pa bi šla v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja, kamor poseben prispevek za poškodbe pri delu in poklicne bolezni vplačujejo delodajalci.

Vlada Republike Slovenije je v svojem mnenju k tej točki zapisala, da seveda nasprotuje predlogu sprememb tega zakona, saj se spreminja temeljno načelo odškodninskega prava, ki določa, da škodo v povzročeni višini povrne tisti, ki jo je pač povzročil. Res je, da mora delodajalec v vseh pogledih zagotoviti varnost in zdravje delavcev v zvezi z delom, ampak znano je dejstvo, da se delodajalec in delavec pri svojem delu srečujeta tudi z nepredvidljivimi okoliščinami, ki niso pod nadzorom delodajalcev in pa delavcev. Včasih se takšnim dogodkom tudi ni mogoče izogniti. Na primer, delavec, ki je pod hudim pritiskom, da doseže svojo normo, s tem je seveda tudi delno pod stresom, nekaj spregleda v svojem procesu dela ter povzroči tako imenovano lažjo malomarnost pri delu. Torej bo v tem primeru delodajalec kaznovan. Ko pa gre za hujšo poškodbo pri delu, zaradi katere delavec utrpí trajne posledice, invalidnost ali celo smrt, so lahko stroški zdravljenja zelo visoki. Prav tako visoki pa so tudi delavčevi stroški odsotnosti iz dela, ki lahko trajajo tudi po mesec in več. In takšen zahtevek lahko doseže tudi do 80 tisoč evrov, v marsikaterem primeru pa tudi več. V primeru invalidnosti pa ne smemo pozabiti še na

dosmrtno rento. Takšni zahtevi pa že lahko ogrozijo poslovanje marsikaterega podjetja. Še posebej problematična je odgovornost samostojnih podjetnikov posameznikov, saj le-ti odgovarjajo za obveznosti iz naslova poslovanja z vsem svojim osebnim premoženjem.

Vlada Republike Slovenije nasprotuje tudi predlogu spremembe zakona glede omejitve višine povrnitve povzročene škode na 20-kratnik najnižje pokojninske osnove. Vlada Republike Slovenije je mnenja, da je trenutna rešitev glede določitve višine odgovornosti odškodnine, ki je prepuščena sodišču, pravilna. Vemo pa, kaj in kako se marsikdaj dogaja na naših sodiščih. Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije pa v svojem pisanju k tej točki navaja, da kdor povzroči škodo drugemu, jo je dolžen povrniti, če ne dokaže, da je škoda nastala brez njegove krivde, saj grožnja plačilo odškodnine seveda odvrta od napačnega ravnanja delavca in pa delodajalca.

Tukaj se, moram priznati, zastavlja vprašanje, koliko je takšnih primerov, da bi delodajalec ali pa delavec povzročil neko škodo namenoma. Seveda Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije ob tem v svojem pisanju ne postreže s podatki, ali beleži primere, ko gre za namerno napačno ravnanje in koliko je teh primerov, seveda, če so. Mislim, da takih primerov skorajda ni. Napačna ravnanja se največkrat pojavijo prav zaradi nevednosti oziroma v vse preveč primerih zaradi preobremenjenosti delavcev.

Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije v svojem pisanju k tej točki tudi navaja, da je iz naslova regresnih zahtevkov beležil priliv v višini 1,2 milijona v letu 2013, 1,4 milijone v letu 2014 in 1,2 milijona v letu 2015. Zanimivo pa je, da je Ministrstvo za zdravje v odgovoru na poslansko vprašanje na temo regresnih zahtevkov kolega Mahničič odgovorilo, citiram: "Glede na poslovno poročilo Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije je ta v letu 2014 imel za 20,2 milijona prihodkov iz naslova regresnih zahtevkov. Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije ima podatek za vsakega zavezanca posebej, nima pa zbranih podatkov glede na statusno obliko.« Konec citata.

Spoštovani kolegi! Katerim podatkov zdaj naj verjamemo? Podatkom Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije ali podatkom ministrstva?

Predlagano spremembo zakona bomo v Slovenski demokratiški stranki seveda podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojujencev Slovenije, zanjo gospod Tomaž Gantar.

TOMAŽ GANTAR (PS DeSUS): Hvala lepa, predsednik. Spoštovana ministrica, kolegice in kolegi!

Naj že v uvodu povem, da Poslanska skupina Desus ne bo podprla predloga novele Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju.

Po naši oceni predlog Nove Slovenije delodajalcev v veliki meri odvezuje odgovornosti za nastanek poškodbe, bolezni ali smrti delavca oziroma zavarovanca, kot je imenovan v zakonu, kar pa je za našo poslansko skupino nesprejemljivo. Obenem omejuje predlog zakona tudi višino odškodnine, in sicer na dvajsetkratnik najnižje pokojninske osnove. Predlog Nove Slovenije gre v nasprotni smeri kot jo zagovarjamo v stranki Desus, kjer se zavzemamo za jasno opredeljeno odgovornost delodajalca, ki mora vlagati v zdravje svojih zaposlenih z doslednim zagotavljanjem varstva pri delu in zagotavljanjem ugodnih delovnih pogojev, kar navsezadnje vodi k večjemu zadovoljstvu na delovnem mestu, manjši obolevnosti, manjšemu številu poškodb na delu, zmanjšanju bolniškega staleža in tudi k večji produktivnosti. V predlogu novele sicer zasledimo, da bi bil delodajalec dolžan plačati povzročene škode v katerikoli nastali obliki samo v primerih, kadar je le-ta nastala zaradi velike malomarnosti delodajalca ali pa kadar jo je povzročil namenoma. Vendar pa se postavlja vprašanje, kdo bo delodajalcem lahko dokazal, da je šlo na primer za veliko in ne za manjšo malomarnost ali pa, da jo je povzročil namenoma. Praksa na drugi strani vse pre pogosto kaže, da se za nesreče na delovnem mestu okrivi delavca, medtem ko so delodajalci pogosto odvezani odgovornosti.

V Poslanski skupini Desus nas pravzaprav čudi pristop predlagatelja k temu zakonu, kajti predlagatelj s tem predlogom očitno ščiti delodajalca na račun varnosti delavca, ki je v odnosu z delodajalcem pravilom šibkejši in v podrejenem položaju, delodajalca pa v veliki meri odvezuje odgovornosti za nastanek poškodbe, bolezni ali smrti delavca pri opravljanju delovnih obveznosti. V takšnem predlogu je težko zaznati vrednote, na katere se pogosto sklicuje predlagatelj novele.

Nova Slovenija zavaja s trditvijo, da zakon ne bo imel finančnih in ne drugih posledic. S tem se v naši poslanski skupini ne moremo strinjati, kajti če pogledamo podatke Zavoda za zdravstveno zavarovanje, je le-ta v letih med 2013 in 2015 iz naslova regresiranih zahtevkov zabeležil prilive v višini od 1 milijona 100 tisoč do skoraj milijona in pol evrov. Z znižanjem odgovornosti delodajalcev bi se nedvomno zmanjšal tudi preliv sredstev v zdravstveno blagajno. Manj denarja za zdravstveno blagajno iz naslova regresnih zahtevkov pomeni enostavno manj denarja za izvajanje programov zdravstvenih storitev iz javnih sredstev in več iz žepa bolnikov, kar upam, da ni namen.

Predlog zakona bo v nasprotju s trditvami predlagateljev novele imel tudi učinke na gospodarstvo in na socialo, kajti prepričani smo, da predlog nikakor ne zasleduje načela

pravičnosti, kot trdi predlagatelj. Prav tako predlog novele niti malo ne ščiti pravice do osebnega dostojanstva in varnosti, nedotakljivosti človekovega telesa in duševne celovitosti in pravice do zdravega življenjskega okolja. Predlog zakona nasprotuje temeljnim načelom varnosti in zdravja pri delu, saj spreminja osnove odškodninskega prava, torej, da naj škodo v povzročeni višini povrne povzročitelj.

Še iz enega razloga pa se lahko strinjamo tudi z mnenjem Vlade, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Omejitev odškodninske odgovornosti in višine odškodnine daje namreč delodajalcem napačno sporočilo glede obveznosti pri vzpostavljanju in zagotavljanju varnosti in zdravja pri delu.

Ker v poslanski skupini menimo, da predlog novele zakona postavlja ekonomske interese delodajalcev visoko nad zagotavljanje varstva in zdravje delavcev, bomo v poslanski skupini, kot sem že omenil, glasovali, da predlog ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanje mag. Bojana Muršič.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa, predsednik za besedo. Spoštovana ministrica z ekipo, kolegice in kolegi!

Danes obravnavamo enega od dveh vsebinsko enakih predlogov novele zakona, ki jo je v parlamentarno proceduro vložila Nova Slovenija – krščanski demokrati. Eno bomo obravnavali danes, eno v četrtek. Obe noveli vsebinsko povzemate predloge Obrtne zbornice glede tako imenovanih regresnih zahtevkov.

Dovolite mi, da na kratko povzamem, kaj želi predlagatelj doseči s spremembo Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju.

Odškodninski zahtevki oziroma regresni zahtevki so v zadnjem času pogosto tema, s katero se srečujejo delodajalci. Zato se preko svojih združenj in zbornice zavzemajo za spremembo pravil, po katerih bi Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije izterjal škodo, nastalo zaradi stroškov zdravljenja, izplačila nadomestila plač in drugih stroškov zaradi poškodb na delovnem mestu. Delodajalci opozarjajo, da ti zahtevki lahko ogrozijo njihovo poslovanje in terjajo, da bi si odgovornost pri poškodbah na delu morali deliti delodajalci in zaposleni. Zdravstvena zavarovalnica namreč odgovornosti zaposlenih zaradi poškodbe na delovnem mestu ne preverja, krivdo zaposlenega pa lahko delodajalci dokazujejo v sodnem postopku. Prav tako delodajalci ne morejo tveganja, povezanega z regresnimi zahtevki, zavarovati pri komercialnih zavarovalnicah, ker teh storitev ne ponujajo. Druga stran glede te vsebine izpostavlja, da namen regresnih zahtevkov nikakor ni polnjenje zdravstvene blagajne, ampak povračilo sredstev, ki so bila izplačana

zaradi krivde nekoga drugega, torej v primeru poškodb na delu od delodajalca, ki je kršil ali opustil ukrepe za zagotavljanje varnega dela delavcev. Pri čemer dodaja, da regresni zahtevki celo silijo delodajalce, da skrbijo za delovno okolje in zaščito delavcev pred nevarnostmi. Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije je pristopil k intenzivnemu uveljavljanju in seveda izterjavi regresnih zahtevkov za stroške zdravljenja zaradi poškodb pri delu. Temu sledi tudi Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, ki zahteva povrnitev povzročene škode od delodajalca, če je zavarovalčeva invalidnost, potreba po tuji pomoči in postrežbi ali smrt posledica tega, ker niso bili izvedeni ukrepi za varnost in zdravje pri delu in drugi ukrepi, predpisani ali odrejeni za varnost ljudi. Delodajalci izpostavljajo manko zgornje meje za odškodnine in tudi, da ni nobenega razlikovanja med tem, ali je neka škoda nastala zaradi malomarnosti ali naključja, kar po njihovem pomeni, da so lahko veliko breme, še posebej za mala podjetja in obrtnike. Na drugi strani pa smo soočeni z argumenti nasprotne strani, ki pravi, da če bi omejili višino regresnih zahtevkov, bi ta škoda, ki jo je povzročil delodajalec s svojim neustreznim ravnanjem in bi presegala določen mejnik, bremenila davčno blagajno in s tem solidarnostno vse plačnike prispevkov, tudi tiste delodajalce, ki dosledno in zgledno izvajajo vse ukrepe varnosti in zdravja pri delu.

Iz navedenega jasno izhaja, da gre za težak oreh, ki ga morajo streti vse vpletene strani. Omenjena problematika je po našem mnenju večkrat tema pogovora na Ekonomsko-socialnem svetu, kamor po našem mnenju tudi sodi. Menimo, da mora biti rešitev posledica soglasja med vsemi deležniki, zato na enostransko spreminjanje zakonodaje ob odsotnosti dogovora ne morem pristajati in bomo glasovali v Poslanski skupini Socialnih demokratov, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Združena levica, zanjo Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

V Združeni levici bomo glasovali proti temu predlogu, zato ker bi zmanjšal varnost pri delu.

Naše stališče je, da je treba odgovornost delodajalcev za varnost in zdravje delavcev povečati ne pa zmanjšati. Izhajamo iz ugotovitve, da je delovnih nesreč preveč, in da s stanjem na tem področju po definiciji nikoli ne bi smeli biti zadovoljni. Posebej ne bi smeli biti zadovoljni v Sloveniji, kjer se stanje ne izboljšuje. Iz zadnjega poročila Inšpektorata za delo izhaja, da je bilo zadnja tri leta pri nas v povprečju prijavljenih 9 tisoč 509 delovnih nesreč na leto, od tega 439 težjih, število lažjih

nesreč se celo povečuje. Leta 2014 je bilo 23 nesreč, ki so se končale s smrtjo delavca, to je največ od izbruha krize leta 2009. Inšpektorat za delo ugotavlja, da je treba, bom kar citiral: "Vzroke nezgod tudi v letu 2014 iskati predvsem v nizki ravni varnostne kulture tako delodajalcev kot tudi delavcev, podcenjevanju tveganj in v nekaterih primerih tudi neizkušenosti delavcev." Konec citata. To ugotovitev je treba dopolniti, delavec je vedno v podrejenem položaju in ne more organizirati delovnega procesa. Za usposabljanje za varstvo pri delu je tudi zakonsko odgovoren delodajalec, zato je jasno, da se bo varnost pri delu povečala samo z aktivnimi prizadevanji delodajalcev. Ti ukrepi povzročajo določene stroške, porabijo nekaj delovnega časa, zato se jim seveda delodajalci izogibajo, se pravi, jih je treba v izvajanje varnostnih ukrepov prisiliti. Določba, ki bi jo predlagatelji radi spremenili, je namenjena točno temu, njen glavni namen ni povečanje prihodkov Zavoda za zdravstveno zavarovanje, ampak preventivni učinek na delodajalce. Če bi sprejeli ta predlog, bi bil ta preventivni učinek bistveno manjši, to izhaja iz vseh treh predlaganih sprememb. Naj gremo po vrsti. Prvič, predlog predvideva, da bi bil delodajalec odškodninsko odgovoren samo za škodo, ki bi jo povzročil s hudo malomarnostjo, odpade torej odgovornost za škodo, ki nastane iz lahke malomarnosti. V zvezi s tem je treba takoj povedati, da poškodbe, ki nastanejo iz lahke malomarnosti, niso nič lažje od tistih poškodb, ki nastanejo iz hude malomarnosti. Pri tem predlogu torej ne gre za to, da bi se odpravila odškodninska odgovornost za lažje poškodbe, odpravlja se odgovornost za vse vrste poškodb, načeloma tudi smrtne. Razlika med hudo in lahko malomarnostjo je samo v tem, da se pri hudi malomarnosti delodajalec zaveda možnosti, da bo nastala škoda. Pri lahki malomarnosti pa se tega sicer ne zaveda, bi se pa kot skrbna oseba moral zavedati. In točno to je namen vse naše delovnopravne in delovnovarstvene zakonodaje. Če se nekdo odloči, da bo živel od dela drugih in v ta namen ustanovi podjetje, mora maksimalno poskrbeti za varnost pri delu. Ni dovolj, da se odpravi tiste nevarnosti, ki jih opazi vsak laik, ampak mora odpraviti vse nevarnosti, ki se jih da predvideti. Če tega ni sposoben, mora, kot se reče, zapreti štacuno oziroma mora to štacuno zapreti inšpektorat. Drugič, naslednja sprememba predvideva omejitev odškodnine v primeru škode zaradi hude malomarnosti na dobrih 15 tisoč evrov. S tem se bistveno omili ena od prisil, ki silijo delodajalca, da ne ignorira potencialnih nevarnosti. Definicija hude malomarnosti je, da se delodajalec zaveda nevarnosti, vendar kljub temu ne ukrepa. Če zmanjšamo odškodninsko odgovornost, spodbujamo tiste delodajalce, ki se nevarnosti zavedajo, pa jo namerno ignorirajo. Taki delodajalci so za nas navadni kriminalci. To, kar predlaga NSi, pa je popolnoma enako, kot če bi zmanjšali kazni za kršitve predpisov o varnosti in

zdravju pri delu. Zato tem ukrepom v Združenji levici nasprotujemo.

Predlagatelj v obrazložitvi obljublja nekatere pozitivne učinke. Stališče Združene levice je, da z varnostjo in zdravjem pri delu ni dopustno barantati. Hkrati pa ugotavljamo, da je predlagatelj pozitivne učinke ocenil napačno. Predlagatelj navaja, da predlog ne bo imel učinkov za javne finance. To seveda ni res, namen teh ukrepov je, da se odpravi odškodninska odgovornost delodajalcev do Zavoda za zdravstveno zavarovanje. Če bi bil ta predlog sprejet, zavod ne bi imel več osnove, da od delodajalca, ki je povzročil škodo iz lahke malomarnosti, zahteva odškodnino, torej bi imel zavod zaradi tega manjše prihodke. V dopisu iz 9. marca Upravni odbor ZZZS sporoča, da je v zadnjih treh letih zavod z regresnimi zahtevki pridobil 1,3 milijona evrov letno. Tako zakon ne izpolnjuje poslovnih pogojev za vložitev, ker ni podana realna ocena negativnih učinkov na javne finance, ampak je ta vsaj, milo rečeno, zavajajoča. Res je, da 1,3 milijona evrov za ZZZS ni velik znesek, vendar gre pri tem ukrepu predvsem za preventivni učinek. Hkrati opozarjam, da je zavod zaradi varčevalnih ukrepov že itak kadrovsko podhranjen. Za primerjavo, 1,3 milijona evrov je letni strošek dela 43 zaposlenih z visoko izobrazbo. Naposled opozarjam tudi na to, da se obseg sredstev zavoda glede na BDP zmanjšuje in se bo še zmanjševal zaradi napačnih politik te Vlade.

Na koncu naj se dotaknem trditve, da bi taka ureditev koristila predvsem malim podjetjem. Tudi to ne drži. Predlog predvideva omejitev odškodninske odgovornosti za vse delodajalce, neglede na velikost. Sicer pa je naše stališče, da glede varnosti pri delu ne more biti nobene pozitivne diskriminacije malih podjetij. Kdor hoče živeti od tujega dela, mora upoštevati vse standarde ali pa firmo pač zapreti. Tukaj si lahko pomagamo z analogijo z okoljskimi standardi, prepoved kloriranja mesa oziroma uporabna rastnih hormonov v Sloveniji velja tako za največjo multinacionalko kot za najmanjši espe oziroma kmeta. Enako mora biti tudi pri varnosti pri delu.

Niti najmanjšega razloga nimamo, da bi ta zakon podprli. Od vseh mogočih subvencij in davčnih olajšav se tudi tukaj predlaga ukrep, ki ima minimalen finančni učinek za podjetja, hkrati pa bi ogrozil varnost pri delu vseh zaposlenih. Upam si trditi, da se s predlogom ne bi strinjala niti velika večina delodajalcev, v imenu katerih nastopajo predlagatelji. Zavod za zdravstveno zavarovanje je z dopisom 9. marca Državnemu zboru sporočil, da, spet citiram: "v celoti nasprotuje predlagani zakonski rešitvi." Konec citata. Kot vsi tukaj zbrani verjetno veste, zavod vodi upravni odbor, v katerem imajo delodajalci štiri, skupaj s predstavniki kmetov pa pet članov od enajstih. To je zelo jasan signal, da se ne strinjajo s politiko zdravstvenega dumpinga. Tudi svet ZPIZ je decembra 2013 zavrnil podobno

omejitev višine odgovornosti, kot je predlagana danes. Zakon pred nami torej ne odraža nobenega realnega družbenega interesa, razen ekonomsko najmanj produktivnega sektorja, in samo slabo presojjo predlagatelja.

Zato po našem mnenju ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov, zanjo mag. Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Dober dan.

Zakon, ki smo ga spisali v Novi Sloveniji, če bo sprejet, dejansko izboljšuje poslovno okolje, kar je nujno za več delovnih mest. Naj že v začetku jasno povem, da v ničemer ne zmanjšuje varnosti delavcev na delovnem mestu, v ničemer ne zmanjšuje predpisov o delu pri varnosti. Delodajalci morajo, ne glede na ta zakon, izvesti vse ukrepe, ki jih predpisi v zvezi z varnostjo pri delu zahtevajo. Ta naš zakon samo določa nekoliko bolj življenjski način poplačila škod v primeru nesreč. In kdorkoli je oddelal vsaj dva dni dela v realnem sektorju, potem mora ta zakon podpreti. Kdorkoli pa nima niti ure dela v realnem sektorju, pa bo seveda temu zakonu nasprotoval.

Zelo eksaktno. Kdo plača v primeru poškodb delavca? V vsakem primeru delodajalec. Če gre za manjšo malomarnost, potem mi predlagamo, da se ta škoda poplača iz denarja, ki ga delodajalec oziroma pri plači se ga plačuje za poškodbe pri delu, 0,5 in še nekaj odstotkov, letno se nabere v sklad okrog 80 milijonov evrov. Če gre za večjo malomarnost, bi prav tako škodo pokrili delodajalec, in sicer do višine dvajsetkratnika minimalne pokojninske osnove. Ko pa gre za naklep in da zaradi tega naklepa nastane poškodba, potem pa delodajalec v celoti krije vse stroške. V Novi Sloveniji smo se enostavno odločili, da bomo prisluhnili tistim delodajalcem in malim obrtnikom in podjetnikom, ki jim zaradi zahtevkov za povzročeno škodo oziroma t. i. regresnih zahtevkov s strani Zavoda za zdravstveno zavarovanje grozi propad. Skladno s slovensko zakonodajo ima Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije pravico zahtevati povračilo zneskov škode, če je poškodba, bolezen ali smrt delavca nastala, ker niso bili izvedeni ustrezni ukrepi za varstvo in primerno delovno okolje. S tem seveda ni nobenih problemov, da ne bo kdo imel občutka, da mi temu nasprotujemo. Vendar pa bi s spremembo Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, kjer zakon določa, na nek način ureditev vrnili na leto 2003, in sicer da se odškodninska odgovornost od delodajalcev v primeru poškodbe pri delu in poklicne bolezni terja, če je nastala zaradi velike malomarnosti. V primeru male malomarnosti pa ne in bi se škoda povrnila iz obveznega zdravstvenega zavarovanja, kamor pa delodajalci mesečno vplačujejo prispevek v višini 0,33 % za ta namen. Tako, kot sem rekel, v

vsakem primeru za povzročeno poškodbo plačuje delodajalec. Z zakonom se prav tako omejuje višina povračila škode delodajalca v primeru velike malomarnosti, in sicer na dvajsetkratnik najnižje pokojninske osnove, tudi to sem povedal. Na podlagi trenutno veljavne zakonodaje namreč v Sloveniji ni mogoče zavarovati odgovornosti delodajalca za primer poškodbe pri delu in poklicne bolezni, kot je to mogoče v primeru avtomobilskega zavarovanja pri povzročiteljih prometnih nesreč. Samostojni podjetniki so izmed delodajalcev najranjivejša skupina, ki odgovarjajo s svojim osebnim premoženjem tudi za primer male malomarnosti. Toliko o tem, ko ste nekateri govorili, da ta zakon ni namenjen prav malim obrtnikom in podjetnikom. Prav tem je namenjen, kajti ti so v največji nevarnosti. Velika podjetja si lahko privoščijo marsikaj. V primeru nesreče, ki se lahko tudi ne najlepše konča in čeprav je lahko zanjo odgovoren celo delavec, pa se to podjetje lahko celo zapre.

S spremembo zakonodaje, ki jo predlagamo, ne želimo to podčrtujem, ne želimo dajati nobene potuhe in spregled od zahtevanih predpisov za varnost in zdravje delavcev, ampak zgolj na primeren način porazdeliti finančno odgovornost za varnost in zdravje pri delu. Vsak udeleženec mora prevzeti svoj del odgovornosti. Prav tako predlogi rešitev niso uperjeni proti delavcem ali izenačitvi veljavne zakonodaje glede varnosti in zdravja pri delu. Gre zgolj za pravičnejšo porazdelitev odgovornosti. V Sloveniji ne moremo pri nobeni zavarovalnici zavarovati regresne odgovornosti, to pa lahko storijo na primer obrtniki in podjetniki v sosednji Avstriji in Nemčiji. Konkretno to pomeni, da imajo prav zaradi te možnosti boljše poslovno okolje. Prav v Sloveniji smo že večkrat kritično govorili o delovanju ZZSZ, tudi kar se tiče preglednosti financiranja posameznih pravic iz splošnega dogovora. Menimo, da ni pošteno, da se v zdravstveni blagajni prispevki, ki se vplačajo za namen varnosti in zdravja pri delu, porazgubijo v tej skupni vreči in niso namensko porabljeni za poškodbe pri delu oziroma poklicne bolezni. To pomeni, da se tistih 0,54 %, 0,53 %, ki se namenja za poškodbe pri delu, praktično zdaj v tej zdravstveni blagajni porazgubi za karkoli. Mi pa predlagamo, da če delodajalci plačujejo za ta namen za poškodbe pri delu, potem naj ta zavarovalnica tudi v primeru poškodb zaradi manjše malomarnosti krije te stroške.

Poslanska skupina Nove Slovenije ni spreminjala določb, ki bi kakorkoli posegale v namerne povzročitve škode, takrat je prav, da je delodajalec v celoti odgovoren za breme povzročitve škode, tudi če to pomeni prenehanje poslovanja podjetja. Ko gre za naklep, ko gre za namensko zmanjševanje ukrepov za varnost delavcev, potem tudi v Novi Sloveniji zagovarjamo, da je takšno podjetje bolje zapreti danes kot pa jutri.

Namen sprememb, ki jih predlagamo in podpiramo, torej ni v zmanjševanju pomena

varnosti in zdravja pri delu, kot tudi ne zmanjševanja standarda odgovornosti delodajalca, ampak v pravičnejši razdelitvi bremena med vsemi deležniki. Jasno je, da bomo zakon, ki smo ga spisali, tudi podprli.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo gospa Maruša Škopac.

MARUŠA ŠKOPAC (PS SMC): Hvala za besedo.

Novela Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju skuša urediti področje odškodninskih zahtevkov delodajalcev v primerih poškodbe pri delu. Gre za zahtevek za povrnitev stroškov zdravljenja, ki ga Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije lahko zahteva od tistega, ki je namenoma ali iz malomarnosti povzročil okvaro zdravja pri zaposlenemu. Pri raznih oblikah poškodbe pri delu ali poklicne bolezni je običajno odgovoren delodajalec, ki v skladu z obligacijskim in odškodninskim pravom prevzema tudi odškodninsko odgovornost. Pri tem ne gre za avtomatizem v smislu, da to pomeni tudi, da je delodajalec kriv za nastalo škodo. Tako poznamo primere, ko ima delodajalec na sodišču težavo dokazovati, da določena škoda ni nastala iz malomarnosti delodajalca, ampak je za nesrečo pri delu odgovoren delavec sam. Ker pri plačilu teh regresnih zahtevkov ni določene zgornje meje za odškodnine in je pogosto v procesu ugotavljanja odgovornega zelo težko razlikovati med tem, ali je neka škoda nastala iz malomarnosti ali zaradi naključja, delodajalci opozarjajo na sivo polje v sistemu delovnopravne zakonodaje, ki jo je treba primerno urediti.

V Poslanski skupini Stranke modernega centra smo s problematiko seznanjeni in Ministrstvo za zdravje že pripravlja spremembe zakonodaje na tem področju. V normativnem delovnem programu Vlade Republike Slovenije za leto 2016 je predvidena novela Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, ki predvideva ureditev zadevne problematike še v letošnjem letu. Menimo namreč, da mora delodajalec vsekakor ravnati v skladu z veljavno zakonodajo s področja varstva pri delu in brezpogojno postoriti vse, kar je v njegovi moči, za zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu. Če ima delodajalec z vidika varnosti pri delu urejene vse ukrepe, kot je izjava o varnosti z oceno tveganja, urejene predhodne zdravstvene preglede zaposlenih, če imajo delavci opravljen izpit iz varstva pri delu, če jih delodajalec sproti izobražuje, daje navodila glede ukrepov za zagotavljanje varstva pri delu in podobno, pa je treba upoštevati tudi, da je do neke nesreče lahko prišlo po naključju ali pa je zanjo odgovoren delavec sam. Čeprav je teh primerov hude malomarnosti relativno malo, delodajalci opozarjajo, da je v primeru regresnih zahtevkov

povračilo stroškov lahko tako visoko, da lahko ogrozi preživetje podjetja, kar velja predvsem za manjše gospodarske subjekte.

Kljub temu, da si področje urejanja odškodninskih zahtevkov v primeru odgovornosti delodajalca zasluži iskanje rešitev v okviru obstoječe zakonodaje, pa menimo, da rešitev, ki jo obravnavamo danes, ni najbolj primerna in je zato v Poslanski skupini Stranke modernega centra ne bomo podprli. Predlog je namreč v nasprotju s temeljnim načelom odškodninskega prava, ki pravi, da mora povzročitelj povrniti škodo v povzročeni višini oziroma na način, da vzpostavi prejšnje stanje. Prav tako predlog ogroža zaščito šibkejše stranke v razmerju delodajalec, delavec, kjer ima delodajalec že po veljavni zakonodaji številne obveznosti za zagotovitev varnega in zdravega dela. Navsezadnje se je treba zavedati tudi, da bi sprejetje take rešitve v nasprotju z oceno predlagatelja imel znatne učinke na javnofinančna sredstva, ki jih Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije zbira iz naslova pobranih prispevkov, in to, upamo, da v večini primerov upravičeno. Izpad teh sredstev iz zdravstvene blagajne bi pomenil manj denarja za zdravstvo, s čimer bi bili posredno oškodovani vsi državljani. Za primere, ki pa nakazujejo, da se to dogaja neupravičeno, pa je treba v doglednem času poiskati rešitev, ki bo pravilna za vse, tako za delavce kot za delodajalce in vse uporabnike blagajne zdravstvenega varstva. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo predstavitev stališč poslanskih skupin. Sledi splošna razprava poslank in poslancev o predlogu zakona. Najprej ima besedo predlagatelj gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, gospod predsednik.

Hvala vsem za predstavljena stališča, seveda tudi gospe ministrici. Na gospo ministrico se pravzaprav najprej obračam z eno prošnjo oziroma zahtevo, ali bi lahko poslanci dobili za leta 2014, 2015 in tudi 2013 natančno specifikacijo porabe sredstev, ki jih delodajalci plačajo preko prispevka za poškodbe pri delu, 0,53 % na bruto. Gre za zneske približno 75 milijonov evrov in mislim, da poslanci lahko imamo ta vpogled, kako se teh 75 milijonov evrov porabi, natančno, za katere primere. Seveda gre za osebne podatke, zato boste itak vedeli, na kakšen način nam ta dokument posredujete.

Najprej bi rad povedal naslednje, ker v nekaterih stališčih nam je bilo očitano, da Nova Slovenija zdaj zmanjšuje standarde varstva pri delu. Ni res. Ni res. Standardi varstva pri delu ostajajo isti, ostajajo enaki. Nimamo nič proti, če se še bolj zaostrijo. Dejstvo je pa, da za vse nesreče pri delu oziroma za zdravljenih poklicnih bolezni in tako naprej, pa tako vedno plača delodajalec preko regresnega zahtevka, kot smo

slišali že nekajkrat, nekaj čez milijon je bilo teh regresnih zahtevkov v zadnjih treh letih oziroma preko prispevne stopnje 0,53 % na bruto plačo. Nekateri, nočem zdaj stopnjevati temperature, ampak nekateri ste dejansko v svojih stališčih jasno sporočali državljanom, ne postanite delodajalci. Ne postanite delodajalci. Kar predstavljate si, stopite v kožo nekega mladega podjetnika, ki ima vse kvalifikacije, da postane samostojni podjetnik in se ukvarja z gradbeno stroko. In recimo, da ima istočasno odprti dve gradbišči. Po fizikalnem, naravnem zakonu torej ni mogoče, da je človek istočasno na dveh različnih mestih. Seveda ne izključujem, da je kakšen delodajalec tudi malomaren, namerno malomaren. Mi teh ne branimo. Postavite se pa v vlogo tistega delodajalca, ki pa je morda na nekem drugem gradbišču, če sem že pač s to branžo začel, na nekem prvem gradbišču pa mu delavec, zidar, kdorkoli že, pade z gradbenega odra. Pri tem, da je oder postavljen po vseh standardih, je pač stopil mimo ali kakorkoli že. Najbrž mu ni delodajalec rekel, da se naj dol vrže. Čisto drugi primer je, če bo delodajalec nekemu svojemu delavcu dal nalogo, da spleza po vlažni, mokri strehi, pa še strmi in brez vrvi, recimo. To se razume. Postavite se v vlogo mladega delodajalca, ki, nedajbože, da se njegovemu delavcu zgodi delovna nesreča in bo pač moral plačati nekaj 10 tisoč, mogoče 100, 150 tisoč regresnega zahtevka. Na ta način bi jaz malo zadevo obrnil, le ne bi rekel, ne postanite delodajalci, ampak bi kljub temu razpravo poskušal peljati v to smer, da damo odgovor, prvič, ali je obstoječa zakonodaja ustrezna ali če jo lahko izboljšamo. Tukaj pa, ker ste pri prejšnji točki vi, kolegice in kolegi, prinesli pismo Obrtno-podjetniške zbornice, tudi predlagam, da si to pismo vsi preberete. Najbrž je to neka reprezentativna organizacija kar velikega števila delodajalcev in so se najbrž oglasili zato, ker imajo problem. Imajo problem. In mi smo tukaj zato, da probleme na zakonodajni ravni tudi rešujemo. Ali pa, kot ste napovedali, tega zakona ne boste podprli v prvem branju, niti ne boste iskali boljših rešitev, kot so dosedanje, in na nek način pristajate pač v to politiko, da imamo dovolj delovnih mest, da lahko naprej nadaljujemo s pokojninsko goljufijo, o kateri sem govoril pri prejšnji točki in je v bistvu rakrana te naše družbe.

Mi imamo pravzaprav dva zelo velika problema. Vsaka čast tisti politiki, ki bo ta problem znala rešiti. Prvi je spet nastajajoča bančna luknja, spet bo izgleda treba potegniti iz žepov davkoplačevalcev nekaj milijard. In drugo, kar sem že prej povedal, od leta 2008 do leta 2015 smo iz proračuna Republike Slovenije v pokojninsko blagajno dali 11,3 milijarde evrov, ker ta ni vzdržna. Ni pa vzdržna zato, ker nimamo ravnovesja, ker imamo premalo delovnih mest, imamo premalo aktivnega prebivalstva, imamo seveda preveč brezposelnih, nimamo torej delovnih mest, pa ne tistih na minimalcu, takšna mene ne zanimajo,

imamo premalo dobro plačanih delovnih mest, preko katerih bi delavci plačevali v pokojninsko blagajno, zdravstveno blagajno, nenazadnje bi se nateklo tudi bistveno več denarja iz naslova prispevka za poškodbe pri delu. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Ljudmila Novak, pripravita naj se gospod Janko Veber in Branko Zorman.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Spoštovani gospod predsednik, spoštovana ministrica, kolegice in kolegi!

Lahko samo to rečem, da mi smo dejansko prisluhnili obrtnikom, malim podjetnikom, ki so povedali, s kakšnimi težavami se ubadajo. In ko poslušam nekatera stališča, se mi zdi, da že vnaprej vsak, ki je delodajalec, je goljuf, da ga že vnaprej ožigosate, da namerno ne skrbi za varnost svojih delavcev, namerno povzroča nesreče. Vemo, da nesreča nikoli ne počiva in da zagotovo ni možno predvideti vseh stvari, da bi neko nesrečo preprečili. In če ti delodajalci, mali podjetniki, obrtniki že tako plačujejo v nek sklad, pa vendarle s temi prekomernimi obremenitvami jih lahko dokončno uničimo, človeku ne damo druge možnosti. Jaz verjamem, da je zelo malo takšnih, ki bi namerno povzročili neke malomarnosti, da bi se delavci ob tem ponesrečili. Vendarle vedno lahko pride do neke nesreče, ki je ne moremo ali je nismo predvideli ali je nismo mogli preprečiti. In potem takšnim delodajalcem ne damo možnosti, da bi vendarle tisto povračilo škode bilo nekako limitirano, če ne more zavarovati pri zavarovalnicah te morebitne nastale škode oziroma poškodbe.

In ponovno, pomislimo samo to, da tudi mi politiki delamo napake, veliko napak. Prej smo govorili o davčnem potrjevanju računov, koliko ljudi boli glava zaradi tega, koliko ljudi ima težave, koliko ljudi bo opustilo določene dejavnosti, ker ste vi potrdili takšen neživljenjski zakon. Vprašajmo se, ali bomo mi tem ljudem povrnili škodo, ki so jo imeli zaradi tega. Poslušamo o milijonskih odškodninah in kaznih, ki jih bo morala Slovenija plačati nazaj Evropski uniji. Kdo jih povzroča? Ali bo ta povrniti to škodo? Vprašajmo se malo, koliko škode mi naredimo s svojimi nepremišljenimi zakoni in svojimi dejanji. Ali nek birokrat, nek uradnik, ki leta in leta ne izda nekega soglasja, nekega dovoljenja, da bi nekdo razširil proizvodnjo ali na ta način tudi dejansko ima materialno škodo. Pomislimo: Mi ne zagovarjamo tistih, ki so malomarni, ampak vendarle bodimo življenjski in predvidimo tudi to, da je možno, da se nekaj zgodi in da tega človeka zaradi tega ne moremo popolnoma uničiti. In niso delodajalci že vnaprej tisti, ki so grdi. Ja kdo bo pa dajal ljudem delo, če ne bo ljudi, ki bodo pripravljeni vložiti svoj denar v neko dejavnost in odpreti delovno mesto, da bodo ljudje lahko zaposleni. Mi podpiramo gospodarstvo za delovna mesta, ki so namenjena državljanom, da lahko od tega

živijo, da se plačujejo davki. In že tako so delodajalci pri nas prekomerno obremenjeni z različnimi prispevki in davki, to vsi vemo, potem še z administrativnimi ovirami. Bodimo samo življenjski in pogledjmo, ali res moramo nekega človeka, nekega obrtnika popolnoma uničiti, ker se mu je zgodila neka delovna nesreča. Samo to vas prosim, da pogledamo čisto življenjsko.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Janko Veber, pripravita naj se gospod Branko Zorman in Miha Kordiš.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem!

Zagotovo je zelo velika odgovornost in pomembna odločitev nenazadnje vsakega posameznika, ki se odloči za to, da organizira sam gospodarsko dejavnost ali pa skupaj z družbeniki organizira še obsežnejšo gospodarsko dejavnost. Vendar pri vsem tem je izjemno pomemben tudi odnos do zaposlenih in boljši kot je odnos do zaposlenih, boljše kot so razmere za delo na delovnem mestu, lahko rečemo, da je tudi učinek zaposlenih bistveno večji, kot pa če temu ni tako. Dejstvo je, da vsak, ki opravlja delo bodisi že od rane mladosti ali pa tudi pozneje po ustrezno pridobljeni izobrazbi, poskuša delati po svojih najboljših močeh. Velikokrat se lahko zgodi, da pride do delovne nesreče, poškodb ali pa se tudi sicer zaradi razmer skozi leta naberejo zdravstvene težave. Vse to je možno blažiti na način, da je ta odgovornost, medsebojna odgovornost med delodajalcem in delavcem, vzpostavljena na čim bolj korekten način. Sicer predlagatelj meni, da ta dosedanja rešitev, ki je trenutno uzakonjena, ni najbolj korektna oziroma da pravzaprav postavlja v boljši položaj delavca kot pa delodajalca. Pa vendar, kakorkoli pogledamo, je v praksi delavec vedno šibkejša stranka v postopku, karkoli se zgodi. Zato menim, da je bolje, da poskrbimo za malega človeka, če lahko tako rečem, ker je vendar v podrejenem položaju v primerjavi z delodajalcem, na način, da mu tudi z zakonom nudimo večjo varnost, predvsem če se pogovarjamo o zdravju - zdravje imaš do tistega trenutka, dokler ga imaš, potem pa je izjemno težko povrniti zdravje, ko pride do poškodb. Škoda, ki pri tem nastane, je po eni strani zavarovana, po drugi strani je pa tudi sam postopek vezan na to, da poskuša zdravstvena zavarovalnica izterjati to odškodnino za zdravljenje, in to je tisti princip in odnos, kjer je zagotovo primernejše, če lahko tako ocenim, da se dogaja med delodajalcem in zavarovalnico kot pa, recimo, med delodajalcem in zaposlenim. Zaposleni je pač v podrejenem položaju in menim, da je trenutna zakonodajna rešitev, to je zakonska rešitev, ki je v veljavi, ustrezna. Če bi se pa v praksi resnično pojavljale težave, da bi zaradi tega prihajala podjetja v takšen položaj, da ne bi mogla poslovati, da bi propadala, ker je enostavno ta obveznost previsoka, je pa to

zagotovo situacija, o kateri se moramo zelo resno pogovoriti. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Branko Zorman. Pripravita naj se Miha Kordiš in gospa Iva Dimic.

BRANKO ZORMAN (PS SMC): Hvala za besedo. Spoštovani gospod predsednik, spoštovana ministrica, ekipa z ministrstva, kolegice in kolegi!

Obravnavamo relativno zelo všečen predlog Nove Slovenije, ki pije vodo, dokler ne poznamo vseh dejstev. Zdaj bom v svoji razpravi poskušal nekatera dejstva podrobneje razložiti, da bomo videli, zakaj, kot že napovedano, v Poslanski skupini Stranke modernega centra tega predloga ne bomo podprli. Pa ne zaradi tega, ker nismo delali v realnem sektorju, kot se je prej izrazil kolega Tonin – zanimivo, da ravno on govori o delovni dobi in o delu v realnem sektorju, ob tem, da ima dve leti delovne dobe v realnem sektorju, jaz pa bistveno več, tako lahko zelo argumentirano debatiram z njim. In kljub temu, da sem delal v realnem sektorju, tega predloga ne bom podprl. Zdaj pa k zadevi.

Skratka, če ima delodajalec, ki mora v skladu z zakonodajo imeti urejene določene papirje, mora imeti izdelano izjavo o varnosti z oceno tveganja, vsi njegovi zaposleni morajo imeti opravljene periodične zdravstvene preglede, morajo imeti opravljene tečaje iz varstva pri delu, morajo se sproti izobraževati še v zvezi z ostalimi zadevami, delodajalec mora ob kontinuiranem delovnem procesu dajati stalna navodila svojim zaposlenim glede varnosti pri delu, mora opozarjati na eventualne kršitve teh predpisov, seveda še preden se zgodi kakšna nesreča pri delu, in pa seveda mora opravljati v skladu s tem potreben nadzor. Če je delodajalec vse to naredil in ko pride do nekega primera poškodbe pri delu, mora seveda v skladu z zakonodajo izpolniti obrazec, tako imenovan IR8 obrazec Prijava nezgode, poškodbe pri delu, ki ga mora v štirih izvodih, kot vemo, poslati osebnemu zdravniku svojega zaposlenega, ta pa potem izpolnjene vrne en izvod delodajalcu in dva izvoda pošlje seveda na Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije. Ko Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije to prijavo poškodbe pri delu prejme in tukaj je že prvi potencialni problem, ker vsi delodajalci niti tiste prve zakonodajne osnove ne izpolnijo, se pravi vseh papirjev izobraževanj pregledov in tako naprej, in tudi v primeru poškodbe pri delu niso vsi tako vestni, kot bi morali biti, in seveda ne prijavijo te poškodbe pri delu. Zavod za zdravstveno zavarovanje, ko prejme to prijavo, presoja, ali je šlo za krivdo, ki je izključeno na strani zaposlenega, ali je krivda, ki je izključena na strani delodajalca, ali je mogoče deljena krivda, tudi to poznamo. In seveda tisti delodajalci, ki imajo opravljeno vso potrebno zakonsko podlago v zvezi s tem področjem varnosti pri delu in ki prijavijo poškodbo v skladu

z zakonodajo, takšni ne bodo prejeli regresnega zahtevka. Še enkrat poudarjam, tisti delodajalci, ki delajo v skladu z zakonodajo, ne bodo prejeli regresnega zahtevka. Povejte mi enega, ki je prejel regresni zahtevki pa je imel vse te zakonske podlage izpolnjene. In še to, le v 1 % primerov poškodb pri delu, le v enem primeru od vseh poškodb, ki se na delu zgodijo, je takšnih, za katere ZZS pošlje delodajalcu regresni zahtevki, zgolj 1 %. Verjemite, da v temu 1 % notri niso tisti zgleadni delodajalci, ki zakonodajo spoštujejo, ampak tisti, ki jo jemljejo, dajmo tako reči, mogoče malo bolj z levo roko.

Zelo nevaren je predlog predlagatelja, kjer malomarnost začena deliti na veliko, manjšo, srednjo in tako naprej. Malomarnost je malomarnost. Glede na to, da zakonsko na delovnem mestu odgovoren seveda delodajalec, potem ne more biti malomarnost mala. Ali je ali je pa ni. Ve se, kaj mora delodajalec postoriti, kaj mora zagotoviti, kaj mora nadzirati, na kaj mora opozarjati in kaj mora v primeru poškodbe oziroma nesreče pri delu storiti. Če to stori, noben delodajalec od ZZS ne bo prejel regresnega zahtevka. V tem primeru so tisti pošteni delodajalci že danes zaščiteni in ta sprememba zakonodaje ni potrebna. Verjamem, da bo ministrstvu v prihajajočem zakonu o zdravstvenem zavarovanju tudi to področje ponovno pregledalo in če je potrebno slučajno kaj tukaj še urediti, tudi uredilo, do takrat pa, kot rečeno, tega vašega predloga ne bom podprl. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Miha Kordiš. Pripravita naj se gospe Iva Dimic in Vesna Vervega.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Najlepša hvala za besedo, predsedujoči.

Obravnava današnjega predloga in zagovor predlagatelja izhajata iz teze, da, kot smo lahko slišali v stališču in v razpravah, ki so temu sledile, izhajajo iz teze, da sedanja ureditev z zagotavljanjem varnosti pri delu in s penaliziranjem malomarnosti zagotavljanja zdravja in varnosti pri delu zavira podjetniško dejavnost. To je nekako tista osnovna teza, s katero se v tej razpravi soočamo in ki prihaja tam iz desne tribune. Tukaj je treba poudariti, da v resnici nimamo opravka z nobenim dramatičnim družbenim problemom. Tukaj ne gre za odpravljanje realnega družbenega problema, ker regresni zahtevki znašajo približno 1,2 milijona letno. V Sloveniji imamo 136 tisoč podjetij z nič do enim zaposlenim in število espejev se je od leta 2008 povečalo za 20 %, medtem ko se je skupno število zaposlenih zmanjšalo za 11 %. To vam govorim ravno zato, da zavrnem izhodiščno tezo predlagatelja, da zagotavljanje varnosti pri delu in grožnja odškodnine zaradi malomarnosti zavira podjetniško dejavnost. Kljub obstoječi ureditvi se je število podjetij v zadnjih letih zvišalo, še posebej tistih malih, torej

espejev, se je povečalo od leta 2008 za 20 %. Osnovna teza, s katero danes nastopa predlagatelj, preprosto ne vzdrži.

Njihov predlog pa vendarle zmanjšuje varnost pri delu zaradi tega, ker nagrajuje delodajalce, kapitaliste za malomarnost v zagotavljanju varnosti in zdravja njihovih zaposlenih, kar bi morala biti ena temeljnih funkcij oziroma družbenih nalog, ki jih Državni zbor kot zakonodajalec nalaga delodajalcu, ker se je delodajalec vendarle tisti, ki se je odločil odpreti podjetje, ker s tem živi iz dela drugih ljudi.

Povprečje delovnih nesreč v zadnjih treh letih je grozno, 9 tisoč 509 delovnih nesreč, od tega 439 težjih. Lažje nesreče se povečujejo, leta 2014 pa smo imeli tudi 23 smrtnih primerov. To pomeni, da je naša ureditev, če kaj, premalo stroga do delodajalcev in njihovega zagotavljanja varnosti svojim zaposlenim ne pa preveč, kot nas prepričuje predlagatelj.

Kar se tiče samih poslovnih pogojev, predlagatelj trdi v svojem predlogu, da ne bo učinkov za javne finance. To seveda ni res. Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije je v zadnjih treh letih pridobil 1,3 milijone evrov iz tega naslova, medtem ko je predlagatelj trdi, da učinkov za javne finance ne bo. Po naši oceni, oceni Združene levice ta predlog sploh ne izpolnjuje poslovnih pogojev, da bi ga smeli obravnavati na današnji seji, pa vendarle ga obravnavamo. Nasploh pa pri temu predlogu ne gre za prihranke delodajalcev, ti so v resnici minimalni, ampak za odpravo preventivnega ukrepa za zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu. Pač osnovna funkcija delodajalcev v kapitalizmu je, da zasledujejo profitni motiv na trgu, da zasledujejo dobiček in ukrepi za varnost zaposlenih pomenijo posredno ali pa neposredno strošek za delodajalca, seveda si delodajalec v konkurenčni tekmi na trgu ne bo naprtil dodatnega stroška, če mu ne bo treba. Zato moramo v Državnemu zboru kot zakonodajalec poskrbeti za rešitve, ki bodo prisilile delodajalca, da se odreče delčku svojega profita in ga nameni za varnost zaposlenih pri delu v obliki izrabe njihovega delovnega časa, v obliki neke temeljitosti pri organizaciji proizvodnega procesa in tako naprej. Nasploh je pa ta predlog napad na zdravje pri delu pa tudi na sam Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, kot smo tem napadom lahko priča v zadnjih dveh letih tega mandata, pač je to samo vrh ledene gore. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospe Iva Dimic, pripravita naj se gospod Jan Škoberne in gospe Marija Antonija Kovačič.

IVA DIMIC (PS NSi): Hvala lepa za besedo, spoštovani predsednik Državnega zbora. Spoštovani kolegice in kolegi, ministrica!

Tole zadnje izvajanje, sploh ne vem, če je primerno za ta Državni zbor, da je vse to nek napad. Na koga? Napad na tistega, ki si sam

poskuša zaslužiti svoj kruh. Teh napadov je v zadnjem času preveč. Pol ure nazaj smo govorili o davčnih blagajnah, ki točno napadajo tistega malega človeka, ki si posluša sam zaslužiti svoj kruh. Napad jemljete tudi, če želim otroka vpisati v zasebno šolo, jemljete to za napad. Jaz tudi jemljem za napad... Res sem, čustveno sem... jaz tudi jemljem za napada, da se v osnovni šoli moja osemletna hčerka te dni uči Hej, brigade, hitite. Zame je to napad in ne bom govorila več o tem napadu. Govorila bom o tem, da je v zasebnem sektorju, v privatnem sektorju za tistega malega obrtnika, samostojnega podjetnika, ki ima zaposlene tri do pet ljudi, takle zakon preveliko tveganje, da bi se on spustil v kakšen posel več, kar pomeni, ne da ima dva delovišča odprta, še enega si ne upa. Pustimo tisto, da ima stalne nadzore nekih inšpekcij varstva pri delu, delo na višini. Govorim o samostojnem podjetniku krovcu. Kaj pomeni za njega, da se mu nekdo popelje po strehi, pa je lahko še mreža še tako zavarovanja, ima vse po standardih. Zanimivo je to, da take najraje tudi obiskujejo inšpektorji in pregledujejo, če so plače prav odvedene. To jim najdejo in to pregledujejo, ker vse ostali pa špila ali pa gre po liniji. Kako naj tak človek še nekaj ustvarja ali pa dela, če ima tak težek nahrbtnik, da če se mu bo ena taka poškodba pri delu zgodila, mu bo vse šlo, ker je samostojni podjetnik in odgovarja s celotnim svojim premoženjem. In je bilo že danes povedano – Kdo v javnem sektorju odgovarja s celotnim svojim premoženjem? Še z desetino ne, ker če bi z desetino odgovarjal, potem bi bilo v tej državi drugače. Ne bi imeli v predalih milijonskih odškodninskih zahtevkov, tudi glede sladkorne tovarne Ormož. Vse te današnje razprave, ko govorite, to je tako malo, to je tako malo ... Veste kakšno sporočilo je, da vsak, ki se spusti v neke podjetniške vode, pa je bilo še celo naštet, koliko veliko jih je, ampak mora se po drugi strani vedeti, zakaj je toliko veliko samostojnih podjetnikov, več kot polovica, sem prepričana, je fiktivnih, ker je bila zaposlitvena politika taka, da so jim omogočali, da so registrirali samo espeje, samostojni podjetniki in dobili neko spodbudo za zagon te poti, ki pa so fiktivni, ki pa se enostavno zapirajo in počasi odmirajo. Tudi to se vidi v statistiki, pa tega niste tukaj pokazali. Skratka, biti v teh dneh, v teh časih samostojni podjetnik, obrtnik, bi rekel človek, da je vsak tisti, ki se v to pot poda, da ne živi v realnem svetu, kaj vse pomeni in kakšne prepreke mora vse izpolnjevati. Največje tveganje, kot sem že dejala, so tudi regresni zahtevki. In se mi zdi, da bi bilo treba v to smer pogledati, kaj je treba, da se debirokratizira, kaj je treba odpraviti od vseh teh nadzorov, potem še take zadeve, ki blokirajo razvoj in potem govorimo o socialni državi. Socialna država je taka, ki omogoča ljudem, da delajo, da zaslužijo, da se preživijo in še koga zraven ne pa, da se jim predpisuje vedno nova in vedno hujša pravila, zakone in da se na njih izvaja nek tak poostren nadzor. Pa tudi ne nad

vsemi enako, ker če bi se nad vsemi enako, potem se ne bi zgodil Marof – to, kar smo prejšnji teden govorili. Potem se ne bi tam dogajalo izkoriščanje delavcev, če bi nadzor bil do vseh enak, ne samo do samostojnih podjetnikov, ki imajo tri do pet ljudi zaposlenih in odgovarjajo z vsem svojim premoženjem. Ker enostavno takemu je najlažje pobrati. Takšnemu se usedeš in je. In gre na licitacijo njegovo premoženje in se ga zarubi. Takim, ki pa delajo tako grdo z ljudmi – pa se to dogaja kljub temu, da imamo dobro zakonodajo, tudi moram pokritizirati, da jih pride 5 na eno zdravstveno kartico –, takim se pa nič ne zgodi.

Do kdaj bo tako v tej državi, da se bo malemu še več nalagalo in da bodo velike ribe odplavale stran?

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Replika, Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Najlepša hvala, predsedujoči. Hvala za repliko.

Bom zelo kratek. Kolegica iz NSi mi je očitala vse sorte raznoraznih napadov, od napadanja zasebnega šolstva do napadanja kapitalistov in še nekaj deset drugih stvari se je znašlo v tej čmokudri. Očitno je za kolegico iz Nove Slovenije napad na družbo vse, kar niso besede fajmoštra iz prižnice. Hvala / oglašanje iz dvorane/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Upam, da ... Ni bila to replika. Opomin dam drugič v tej kampanji, že danes zjutraj ste videli, da sem moral dvakrat opomniti. Ni bila replika. Ampak oba sta preveč čustveno ... in eden in drug reagirata na tovrstne zadeve. Prosim, če je možno, da se čustva izključijo vsaj do določene mere in se razumsko razpravlja o stvareh. Mislim pa, da so stališča tako različna, da lahko razumem, zakaj so lahko čustva enega in drugega prizadeta.

Besedo ima gospod Jan Škoberne, pripravita naj se gospa Marija Antonija Kovačič in gospa Vojka Šergan.

JAN ŠKOBERNE (PS SD): Najlepša hvala, spoštovani predsednik. Bom poskušal kar se le da izključiti čustva in obljubim, da ob razpravi o Zakonu o regresnih zahtevkih ne bom govoril o zasebnem ali javnem šolstvu. Menda to pod to točko dnevnega reda niti ne sodi. Šalo in neresnost na stran.

Izjemno nevarna teza je bila vzpostavljena v razpravi pred repliko gospoda Kordiša. Inšpektorji hodijo po podjetjih in preverjajo, ali so bile plače pravilno odvedene, in preganjajo tiste, ki plač ne obračunavajo pravilno. Če bi imeli izredno sejo o tem, kako je bilo mogoče, da Vegrad ni izplačeval plač svojim zaposlenim, prispevkov zdravstvenega zavarovanja in tako naprej, bi verjetno tudi z druge strani prišel poziv, da je pa vendar treba z vso resnostjo in kar se le da ostro obravnavati vsak primer, kjer

delodajalci plač ne izplačujejo pravilno, ne odvajajo prispevkov in s tem onemogočajo zaposlenim, da bi prišli do svojih temeljnih pravic, kot so pokojnina, zdravstveno zavarovanje in tako naprej. Zato se mi najprej in uvodoma zdi s strani predlagatelja postavljati tovrstne teze, ki pa jih je v Zakonu o regresnem zahtevku oziroma v tej noveli precej, da so dovoljene nepravilnosti na škodo delavca, če se dogode ponevedoma ali z nižjo stopnjo naklepne malomarnosti, kot je bilo prej izpostavljeno. Že sam termin naklepne malomarnosti je, dajmo reči, najmanj nenavaden, če že ni oksimoron, to je bistroumni nesmisel.

Kje je torej racionalni zadržek do sprejema tovrstnega zakona, kot ga imamo pred seboj? Namen regresnega zahtevka, če gremo po definiciji, pomeni, da se povrnejo sredstva, ki so bila izplačana zaradi krivde nekoga drugega, torej v primeru poškodb na delu od delodajalca, ki je kršil ali opustil ukrepe za zagotavljanje varnega dela delavcev. Kršil ali opustil, ne da se je zgodilo samo po sebi, da je bila nesreča, ker ni bilo izpolnjenih vseh pogojev, ki bi jih delodajalec moral izpolniti zato, da zagotovi varnost pri delu, zakonskih, racionalnih pogojev za to, da se zaposlenim ne bi moglo kaj zgoditi. Zgodi se, najbolj enostavno, da zaposleni ne nosi čelade na gradbišču ali pa zaščitne obleke ali pa zaščitnih čevljev. Ja, to je odgovornost zaposlenih, ampak ravno zaradi tega je nekdo vodja gradbišča, ki najprej zaposlenega opozori, da je na gradbišču treba nositi čelado, potrebni so zaščitni čevlji, potrebna je zaščitna obleka. Ali si predstavljate, da vas spustijo v železarno brez zaščitne obleke, in potem rečejo, po naključju se je nekdo našel pri valjarni in se je poškodoval. To se ne sme in ne more dogajati. Delo mora biti organizirano tako, da so tako zaposleni kot drugi morebitni udeleženci v delovnem procesu varni. Če nekdo krši predpisana pravila, je za to seveda sam odgovoren, ampak ne, če delodajalec, kljub temu, da je imel nadzornika, ki ga ni opozoril, da je imel za to pristojnega inženirja varnosti pri delu in tako naprej, dopušča možnost, da se nekaj krši. V tem primeru je opustil – in ta »po naključju« je res nenavadna – svojo odgovornost do zaposlenih in do svojega podjetja, do svojega kapitala, do svojega vložka. Jaz razumem, da je strašno težko, če se komu zgodi, da zaposleni, ki dela fasade na hišah pade z odra, se poškoduje, je to izjemno huda invalidnost, po možnosti postane paraliziran do konca življenja, ampak če je z odra padel zato, ker zaščitnih odrov ni bilo, ker ni bilo ustrezne opreme, ki bi ga varovala, to ni naključje. Gre za krivdo nekoga, ki bi moral postaviti ustrezno gradbišče in ki bi ustrezno moral ukrepati. In v nobeni razviti industrijski državi to ne more biti vprašanje, ali je tukaj odškodnina oziroma posledično regresni zahtevki lahko omejen. Ne more biti, ker tudi zdravje oziroma poškodba zaposlenega, ki je delal na gradbišču, ki ni bilo ustrezno zaščiteno,

ne bo reklo, prav, samo do 40 % polne paraliziranosti se lahko poškodujem, ker gre za deljeno odgovornost. Ali je bil zaščitni oder ali ni bilo zaščitnega odra? Ali je delodajalec preprečil vstop na gradbišče nekemu, ki za to ni bil ustrezno opremljen. To bremeni delodajalce, se strinjam, kot je povedal kolega Kordiš, v višini, ki je nižja od 2 milijonov evrov. In za 2 milijona evrov bi se mi odpovedali varnosti pri delu. Odgovornosti do tega, da je treba delovni proces jemati resno in vključene v delovni proces zaščititi. To se mi, se iskreno opravičujem, ampak zdi najmanj neverjetno. Ob dejstvu, da številke, ki jih imamo pred sabo, kažejo, da se je število teh regresnih zahtevkov po vrh vsega še zmanjšalo. Jaz mislim, da je Slovenija lahko konkurenčna na druge načine, kot z zmanjševanjem standarda varnosti pri delu. Mislim, da je Slovenija lahko država, ki si za zgled jemlje tiste, ki so pri tem uspešnejši. Ena izmed glavnih stebrov – to so sicer sindikati v Združenih državah dosegli drugače, kot pri nas – dobre industrijske politike v Združenih državah je ravno preprečevanje nesreče pri delu. Ampak tam je logika drugačna, tam je odškodnina zaposlenemu tako rekoč neomejena v primeru, da je bil delodajalec tisti, ki ni poskrbel skladno s sektorskimi ali zakonskimi določili za varnost na gradbišču, na delovišču, kjerkoli pač že. In teza, da so nekatere kršitve dopustne bolj, druge pa manj, je nevarna, ker sam menim, da mora biti zaščita pri delu nekaj, o čemer se lahko pogovarjamo zgolj in samo v kategoriji, kako jo dvigniti, kako jo okrepiti in kako jo narediti primerljivo z najboljšimi. Ne pa v imenu konkurenčnosti poskušati biti tam, kjer so tisti, ki zaposlene in delavce izkoriščajo, zato da bi na račun njihove varnosti okrepili svoj profit. Hvala lepa in upam, da nisem neracionalno koga užalil.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima predstavnik predlagatelja, gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala, gospod predsednik.

Pravzaprav izjemno cenim, če sem pravilno razumel, stališče Stranke modernega centra, kolegice Maruše Škopac, ki pravi, da so v njeni stranki identificirali problem, da problem obstaja. S tem je istočasno v nemilost postavila svojega poslanskega kolega, ki med drugim navaja o našem kolegu, vodji poslanske skupine mag. Toninu, napačne podatke. Kolega Tonin ima tri leta izkušenj v realnem sektorju, je bil tudi samostojni podjetnik in tako naprej. Zato prosim, tu je prostor za resnico, ne za laži.

Kolega Jan Škoberne, ki nas zapušča za kratek čas, razumem, da so tudi telefonski klici nujni, teoretično vse, kar je povedal, drži. Vse drži. Razen to, da nas obtožuje, da mi zmanjšujemo varnostne standarde. Dajte, prosim, dajmo se poslušati. Še enkrat in če je treba, še stotič, če mi bo predsednik dal dovolj

časa – Nova Slovenija ne zmanjšuje varnostnih standardov, ne zmanjšuje. Razvijmo razpravo tudi v tej smeri, da povemo, kaj je treba še izboljšati. Mi se strinjamo, da mora delodajalec postoriti vse, kar je v njegovi moči, za zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu, skladno z veljavnimi zakonskimi in podzakonskimi normami, čeprav so po našem mnenju preštevilne; tudi vi se boste najbrž strinjali, da smo preregulirani na določenih oziroma mnogih področjih. Toda navkljub temu, da ima delodajalec s področja zagotavljanja varnosti in zdravja pri delu bolj ali manj vse urejeno, kot to od njega zahtevajo pozitivni predpisi – pa jih samo nekaj naštejemo. Ima izdelano izjavo o varnosti z oceno tveganja. Drugič, delavec je bil na predhodnem in obdobjem zdravstvenem pregledu, razumemo, na stroške delodajalca, ja, kako pa. Tretjič, delavec ima opravljen izpit iz varstva pri delu, na stroške delodajalca, jasno. Četrto, delodajalec jih sproti izobražuje, jasno, na stroške delodajalca, ja, koga pa. Delodajalec daje delavcem navodila glede ukrepov za zagotavljanje varstva pri delu, če hočete, jim kupi rokavice in jih stokrat opozarja, imejte rokavice v delovnem procesu, ampak potem se enkrat obrne stran, delavec sname rokavico in je ob prst, poznam konkreten primer. Ampak nastrada – kdo? – delodajalec. Glejte, tu je ta razlika med teorijo in prakso, kljub pričam in tako dalje. Kaj naj zdaj, ali naj ima vsak delavec svojega vodjo gradbišča, ki hodi za njim kot senca? Teoretično lahko, okej, praktično ne, zato tu oporekam kolegu Škobernetu. Nadalje, delodajalec jih opozarja na kršitve, na obvezo za nošenje zaščitnih sredstev, omenjena je bila rokavica in tako dalje. Pa seveda absolutne varnosti pri delu delodajalec delavcem nikakor ne more zagotoviti, to je pa tudi resnica, ne more je zagotoviti. Torej, mi nismo za zmanjšanje varnostnih standardov na delovnem mestu, gre zgolj za to, da v določenih primerih delodajalca razbremenimo, da smo le nekoliko bolj sočutni do njega, ki je šel v podjetniške vode in dal na razpolago družbi, če hočete, ali državi vse svoje premoženje. Lahko ga izgubi zadnji delovni dan, tik pred upokojitvijo, če se mu nekaj zgodi, pa ima, recimo, 50, 80 tisoč prihrankov in vse to gre, če se mu dokaže, da je on kriv, ker se je zgodila nesreča. Pa če je on kriv, ja, pa kaj, potem je kriv in bo plačal. Ampak delodajalci in vsi plačujejo dejansko prispevek za odpravo nesreč pri delu oziroma za saniranje poškodb pri nesrečah pri delu. In zato je mene zanimalo, kako ste dejansko ta denar, teh 75 milijonov približno, kako natančno, za katere primere se porabi.

Kar se konkurenčnosti tiče, tukaj pa je zdaj dilema, ali obstoječe stanje povečuje konkurenčnost, ker danes, gospe in gospodje, si ne konkurirajo zgolj gospodarske organizacije, zgolj korporacije, ampak države si konkurirajo. Kaj pa to pomeni? To pa pomeni, da mora država ustvariti konkurenčno poslovno okolje.

Zakaj že k nam ravno ni velikega navala tujih investorjev? Hmm. No zdaj je pa tišina. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Marija Antonija Kovačič. Pripravita naj se gospa Vojka Šergan in gospod Tomaž Gantar.

MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ (PS DeSUS): Hvala za besedo, gospod predsednik. Lep pozdrav ministrici in sodelavkam! Še enkrat lep pozdrav kolegom in kolegicam!

Moj prispevek naj ne bo napad, ampak izražanje zaskrbljenosti ob načinu urejanja varstva pri delu. Torej preprečevanje nesreč pri delu delavcem, ki so najšibkejši člen. Iz izkušenj povem, kar nekaj zakonov in predpisov zavezuje delodajalca, da naredijo delovno okolje delavcu primerno osvetljeno, argumetrično, prezračeno, da bo delovno mesto varnostno opremljeno in z vsakoletnim izobraževanjem o varstvu pri delu vsem delavcem. Vsako delovno mesto mora imeti izjavo o varnosti z oceno tveganja. Vse to je pod kontrolo pooblaščenega predstavnika specialista medicine dela. Ter spremljanje ukrepov, ki so sledili pri morebitnih nepravilnosti, tudi to opravljajo strokovnjaki. Vsa delovna mesta v Republiki Sloveniji pa žal niso obravnavana tako strogo, saj slišimo o modernih sužnjih iz gozda, z nikakršno pravno ureditvijo bivanja in zaposlovanja, kaj šele za varnostno in zdravstveno ureditvijo na delovnem mestu.

Pri vsem vedenju se nikakor ne moremo strinjati s Predlogom zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, ki ga predlaga predlagatelj. Zmanjšati odgovornost delodajalca pri nesreči na delu delavca ne gre zanemarjati. Če je delodajalec kršil predpise o varnosti pri delu in delovnem okolju, je s svojim premoženjem odgovoren. Seveda pa je stanje treba strokovno in pravno preveriti. Kategorija velike malomarnosti delodajalca ali namenska povzročitev le-te je nedopustna. Praksa pa res kaže, da so predvsem delavci krivi sami za nesrečo. Delodajalci so večinoma odvzeti od odgovornosti.

V Poslanski skupini Desus ne podpiramo predlagateljevega predloga zaščite delodajalca. Po naši oceni je to v nasprotju s temeljnim načelom odškodninskega prava in tudi s krščanskim načelom zaščite šibkejšega, zato predloga ne bomo podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Vojka Šergan. Pripravita naj se gospod Tomaž Gantar in gospa Maruša Škopac.

VOJKA ŠERGAN (PS SMC): Hvala za besedo predsednik. Spoštovana gospa ministrica z ekipo, kolegice in kolegi!

Sama jemljem današnjo razpravo kot nekako razpravo, ki bo osvetlila pravzaprav ozadje teh regresnih zahtevkov, ker tudi mene so s terena

opozarjali na to problematiko, tako da se mi zdi, da je prav, da neke stvari osvetlimo. Delodajalci so na podlagi predpisov o varnosti in zdravja pri delu zavezani k ustvarjanju varnega delovnega okolja. Seveda zavarovalnica zahtevkov usmeri le v primeru, če je krivda pri delodajalcu. In da delodajalcu pusti dolžnost spoštovanja predpisov o varnosti in zdravju pri delu. Podjetje se sicer lahko razbremeni plačila odškodnine samo, če dokaže, da poškodbe pri delu ni zakrivilo. Čeprav je teh problemov hude malomarnosti relativno malo, pa je v primeru regresnih zahtevkov povračilo stroškov lahko tako visoko, da lahko ogrozi preživetje podjetja, kar velja predvsem za manjše gospodarske subjekte. Prav tako bi na tem mestu opozorila, kot ste že predhodno opozarjali, da je s. p. resnično jamči z vsem svojim premoženjem. To se mnogokrat pozablja. Pri tem bi tudi to opozorila, kar je kolega Kordiš izpostavljal, kapitalisti in tako naprej. Ampak pri tem je pa vendarle treba opozoriti, da tudi socialna podjetja imajo vodenje, tudi zadruga vodi nekdo in da tudi v socialnem podjetju lahko do poškodbe pride in tudi v socialnem podjetju bo vodja odgovarjal, če ne bo nekih ukrepov sprejel v podjetju. Jaz se ne bi tukaj tako ozko usmerjala in bi poskušala prikazati, da pravzaprav tudi v bivšem sistemu, ki je bil socialističen, je nekdo skrbel za varnost pri delu. Tako da to zdaj reči, ja zdaj pa kapitalisti izkoriščajo ljudi in sredstva pri delu jim ne dajo. Ne moremo tako razmišljati, ker največkrat pravzaprav ne pride do tega, ne smemo jemati iz tega vidika, da se vedno samo, bom rekla po domače, špara na ljudeh, ampak je velikokrat nekako tisto neposlušanje, kratek stik ali pa delavec mogoče ne upošteva tistih navodil, ki jih je dobil od delodajalca, in tako naprej. Čisto življenjski momenti pridejo. Na primer v neki delavnici, nekako po vseh predpisih mora biti red v delavnici, ampak na nek način, če delavec za sabo pusti nek kabel, ki je speljan, in se zatakne ob ta kabel in pade, se tudi ugotavlja, na kak način je prišlo do poškodbe, če z glavo udari v nek stroj. Tako da, recimo, to je zelo takšen, bom rekla kompleksen, ni samo enosmeren način razmišljanja.

Poleg tega bi rada povedala, da pri malih delodajalcih, tisti, ki ima dva zaposlena, je za delodajalca, ko se eden delavec poškoduje, in jaz ne vem, zakaj mali delodajalec ne bi bil skrben do svojega delavca. Saj če se eden mu poškoduje, on ima 50 % izpad. Naročila, ki jih ima, potem ne more v roku odpravljati in tako naprej. Tako da jaz ne bi mogla vse iz tega kapitalističnega vidika gledanja, kaj vse delodajalec počne z delavcem, tukaj zagovarjati. Poleg tega bi tukaj še opozorila, tako kot ste že vsi opozarjali, da mora zagotavljati, da po zakonu s področja varstva pri delu mora po veljavnih predpisih delodajalec zagotavljati oceno tveganja, izjavo varnosti z oceno tveganja. Jaz bom se bom vseeno te ocene tveganja malo bolj podrobno lotila in razložila,

ker jaz verjame, da niti uradniki na ministrstvih ... pravzaprav malokdo natančno ve, kaj ta ocena pravzaprav pomeni. Ta ocena pomeni, da so v oceni tveganja vpisana vsa delovna mesta, podroben opis, točno s katerimi stroji kateri delavec dela, kateri stroji se uporabljajo. Potem je treba pisati v to oceno tveganja tudi, kakšne ukrepe je delodajalec sprejel, da bo tista tveganja, ki so na posameznem delovnem mestu, tudi na nek način odpravil. Potem je priloga tej varnostni oceni tudi vsi stroji, vse naprave, kdaj se morajo, na kakšno obdobje se morajo pregledovati, kdaj morajo delavci na zdravniške preglede. Skratka, tukaj je vse natančno opredeljeno. Na koncu, ko se vse to izdela, pa še iz medicine dela zdravnik potrdi to oceno tveganja. To pomeni, da pregleda delovna mesta tudi zdravnik za medicino dela in da svoje mnenje, ali so ti ukrepi ustrezni ali ne. Obdobni zdravniški pregledi, notri so tudi natančno navedeni izpiti iz varstva pri delu na kakšno obdobje, na dve leti, na eno leto. Skratka, tako kot sem že rekla, vse naprave pregledane, elektrika mora biti pregledana, kakšna navodila delodajalec daje delavcem. Skratka, to je cel dokument in se mi zdi, da če bi tudi na ministrstvih poznali ta dokument oziroma se poglobili in bi resnično začeli razmišljati o tem, kateri delodajalec ima ta dokument natančno izdelan, bi lahko razmislili mogoče, ker smo ravno na neki prelomnici, ko bo ministrica tudi na nek način novelo Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju pripravila. In mislim, da bi kazalo razmisliti, ali je mogoče v temu zakonu ali pa v podzakonskih aktih opredeliti, kdaj in kako se šteje, da je delodajalec malomaren ali hudo malomaren, kajti sama menim, če je delodajalec to izjavo o varnosti z oceno tveganja in da sledi temu dokumentu, kar lahko dokazuje z računi, z izvidi in tako naprej, jaz mislim, da bi v teh podzakonskih aktih kazalo nekako to urediti in opredeliti, da delodajalec, ki vse to vodi in ki skrbi na takšen način, da nekako ne more že po definiciji biti hudo malomaren. Mislim, da bi to bilo zelo dobro, če bi zadeva šla v to smer. Kajti o tem razpravljam zato, ker se mi zdi in tudi opozorili so me na terenu, da je najtežje v praksi dokazati, da ni šlo za malomarnost. Lažje je dokazati, da je šlo za naklep, težko je pa dokazati tudi na sodišču, da je šlo za malomarnost. Ker ljudje smo tudi na nek način pri delu površni, ker ste tudi prej povedali, da tudi uradniki na nek način grešijo in potem sodbe padajo na evropskih sodiščih.

Mogoče bi bilo tudi modro, da bi se v podzakonskih aktih uredilo, v katerih primerih lahko zavarovalnice te zahtevke sploh dajo. S tem bi se izognili tudi nepotrebnim sporom na sodišču, to bi tudi bilo mogoče v teh podzakonskih aktih modro urediti.

Jaz jemljem to razpravo kot res razpravo in da vsi skupaj z nekimi argumenti pokažemo, da so rešitve in tudi s poslušom ministrstva, ki pripravlja nov zakon o

zdravstvenem varstvu jaz mislim, da se da tudi ta segment urediti.

Pa še nekaj bi opozorila, Obrtno-podjetniška zbornica na to zadevo opozarja že več kot 10 let. Pri malih delodajalcih je to problem, ampak ne na račun zmanjšanja varnosti pri delu, še enkrat opozarjam, ne na račun zmanjšanja varnosti. Samo da se enkrat ločijo res tisti delodajalci, ki nič ne skrbijo za svoje delavce, in tisti, ki so vzorni in skrbijo za svoje delavce, pa se kljub temu kdaj zgodi kakšna nesreča. Tako da jaz bi samo na to v bistvu opozorila še enkrat. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Tomaž Gantar, pripravita naj se gospa Nada Brinovšek in predstavnica Vlade.

TOMAŽ GANTAR (PS DeSUS): Hvala lepa. Ponovno lep pozdrav vsem!

Verjamem predlogu oziroma namenu predlagatelja, da ne zmanjšuje standardov varnosti za delodajalce. Ampak na drugi strani pa mislim, da vseeno postavljate na tehtnico dve stvari, ki na tehtnico enostavno ne sodita. Na eni strani omenjate pozitivne učinke, večanje konkurenčnosti, tudi mednarodne konkurenčnosti delodajalca, pa na drugi strani kljub vsemu varnost delavca. In morda se seveda kratkoročno včasih to celo lahko izide, da bi bila tudi produktivnost večja, da bi bili stroški dela na ta račun manjši, dolgoročno pa seveda jaz osebno vseeno verjamem v to, da je uspešno tisto podjetje, ki vlaga v dobre delovne pogoje, ki vlaga v dobre možnosti, ki jih imajo zaposleni, ki vlaga v njihovo varnost. In seveda, da je na dolgi rok produktivnost takega podjetja bistveno boljša in večja, kot pa samo kratkoročna, če delodajalce razbremenjujemo nekih stroškov. In dejstvo je, da si je treba priznati, da na ta način seveda delavcem pripiramo vrata, močno pripiramo vrata do tistih odškodnin, ki so jih največkrat še kako upravičeni. Ker kljub vsemu, kot omenjeno, delavec je šibkejši partner v odnosu do delodajalca. In mislim, da je zato takšna pobuda dejansko eno slabo, napačno sporočilo za delodajalce. S tem ne mislim na delodajalce, ki že danes skrbijo za varnost pri delu, ki skrbijo za svoje zaposlene. Tudi takih podjetij je veliko. Ampak na drugi strani vemo, da imamo tudi vrsto podjetij, ki ne samo, da ne skrbijo, ampak kršijo vso mogočo zakonodajo, ki svojih zaposlenih nimajo prijavljenih, seveda še manj zdravstveno zavarovanih in podobno. In ravno tem bi naredili veliko uslugo, če jih razbremenjujemo odgovornosti do zdravja njihovih zaposlenih. Potem imamo na drugi strani seveda krizo, s katero se soočamo, iz katere počasi izhajamo, je pa še vedno prisotna. Ta kriza je tudi tista, ki sili delodajalce v varčevanje, pa naj bo to varčevanje pri številu zaposlenih, varčevanje pri opreми, pri sodobnejših metodah, sodobnejših strojih, se pravi, ki jih nehote na drugačne načina tudi

ogrožajo. Zato mislim, da to ni pravi pristop, čeprav kot rečeno, razumem namen. Mi bi na ta način večali tudi mednarodno konkurenčnost. S kom? Z državami, kjer so znani, da kršijo pravice delavcev, kjer v resnici ne dajejo nič za varnost zaposlenih in delavcev v svojih podjetjih. To je zelo zelo poenostavljena logika, ki se v praksi dolgoročno ne izide. Če pogledamo v države, ki dajo neke na status in na položaj delavca in na pogoje njegovega dela in verjamejo, da bo to vplivalo tudi na njegovo produktivnost, seveda ne razmišlja nobena od teh verjetno na podoben način – zmanjševanje standardov varnosti oziroma odgovornosti delodajalcev do teh delavcev. Delodajalec je navsezadnje odgovoren, da v to vlaga. In ne samo to, tudi da nadzira, da bo delavec spoštoval vsa ta pravila, da ne to prišlo do obolenj na delu, da ne bo prišlo do nepotrebnih poškodb, da ne govorimo o smrti pri delu. In zato mislim, da je ta pot zgrešena. Jaz vidim bistveno več smisla v smeri, da pozitivno stimuliraš delodajalca, se pravi, tisti, ki bo imel manj poškodb na delu, tisti, ki bo več vlagal v varnost pri delu, da mu uspeš na nek drug način zagotavljati nekaj bonusov pri zmanjševanju stroškov, ki jih imajo zaradi tega. Ampak to je diametralno nasprotna pot kot tista, ki jo vi zagovarjate, verjamem pa, da se jo da peljati, pa naj bo to od področja zdravstvenega zavarovanja do tistih odtegljajev, o katerih govorite, kjer se da seveda narediti ustrezne lestvice glede na vlaganje v boljše delovne pogoje in v večjo varnost zaposlenih. Razumem namen, mislim, da je pot Napačna. Zato seveda razmišljanja v tej smeri tudi jaz osebno ne morem podpirati. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Hvala lepa.

Besedo ima, gospa Nada Brinovšek. Nato se naj pripravi predstavnica Vlade.

NADA BRINOVŠEK (PS SDS): Hvala za besedo, predsedujoča.

Kot sem že prej v stališču povedala, bomo v Slovenski demokratični stranki predlog sprememb tega zakona seveda podprli.

Ko sem tukaj poslušala to razpravo, jaz ne vem, ali se nočemo ali se res ne razumemo. Predlog, ki ga je predlagatelj posredoval v obravnavo, še enkrat bi rada poudarila, ne gre in ne prinaša zmanjšanja standardov, nikakor ne, standardi ostajajo isti in od tukaj bi morali izhajati. Ali pa bi mogoče morali tudi razmišljati o drugi smeri. Razmišljati bi morali v smeri večjega nadzora inšpekcijskih služb. Inšpekcije naj gredo na teren, nadzorujejo in če ugotovijo kršitev, strogo kaznujejo tistega, ki pač ne opravlja svojega dela.

Kot je že bilo rečeno danes v razpravi, ta zakon seveda zelo prizadene predvsem srednje in pa male podjetnike. Vsaka stran tukaj, ko ste govorili in nanizali svoje primere, moram reči, da je imela deloma prav. Moram pa reči, da se ne strinjam z mnenjem, ki ga je za današnjo sejo

posredoval Zavod za zdravstveno zavarovanje, ta namreč pravi, da bi sprememba tega zakona imela vpliv na zdravstveno blagajno kot javnofinančna sredstva, na ta način pa bo na voljo tudi manj denarja za zdravstvo. Treba je namreč vedeti, da se zbrana sredstva namenijo za programe zdravstvenih storitev ter se na ta način zagotavlja zdravstvena oskrba in se skrajšujejo čakalne dobe. Jaz mislim, da bi Zavod za zdravstveno zavarovanje mogel razmišljati predvsem čisto v eni drugi smeri, predvsem v smeri opozarjanja na korupcijska ravnanja in pa denarja, vemo, koliko denarja je tukaj v igri. Mislim, da bi bilo več izplena na ta račun vsekakor.

Med nami imamo tudi ministrico za zdravje in jaz bi res rada vedela, kateri podatki so pravilni podatki Zavoda za zdravstveno zavarovanje, ki ga tudi v svojem mnenju za današnjo sejo povzema Vlada, ali pa podatki Ministrstva za zdravje, na poslansko vprašanje našega kolega poslanca Žana Mahnič. V tem odgovoru ministrstvo pravi, da je glede na poslovno poročilo Zavod za zdravstveno zavarovanje v letu 2014 imel za 20,2 milijona evrov prihodkov iz naslova regresnih zahtevkov. Zdaj ne vem, ministrica, ali se vam je to zapisalo ali gre za kakšen drugačen nesporazum oziroma moram reči, da smo že kar navajeni na neke napake iz vaše strani.

Ob koncu bi pa rada rekla še, zakaj pa noben ne razmišlja, jaz pa mislim, da ni nemogoče, zakaj ne bi dali nekako se razmišlja v smeri, da bi pač tudi komercialne zavarovalnice začele s tovrstnim zavarovanjem. Jaz mislim, da to tudi ni nemogoče. Saj pravim, stvar razmišljanja je, eni razmišljamo pač v smer, kako nekako pomagati srednjim in pa malim podjetnikom, drugi pa kot da bi nam nalašč nasprotovali. In moram reči tudi, da me veseli, kolegica Vojka, da tudi vas na terenu, predvidevam, da podjetniki, samostojni podjetniki opozarjajo na pomanjkljivost tega zakona. Upam, da boste tudi v smeri navodil oziroma opozoril naših državljanov s terena tudi ustrezno glasovali. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Repliko ima gospod Tomaž Gantar.

TOMAŽ GANTAR (PS DeSUS): Hvala lepa.

Samo kratka replika. Jaz mislim, da se ne razumemo dobro. Noben ne trdi, da ta predlog direktno zmanjšuje ali poslabšuje standarde varnosti pri delu, ampak pričakovati pa je, da če bi bil takšen predlog sprejet, so manjši standardi varnosti posledica takšnega ukrepa. To je isto, kot če bi, ne vem, pri prometnih prekrških za prehitro vožnjo znižali kazen in pričakovali, da bodo ljudje manj kršili hitro vožnjo. Jaz predvidevam, da bi jih še več vozilo prehitro, kar je normalno in samoumevno, da potegne za seboj. In podobno se mi zdi, da bi bil učinek tudi pri takšnemu predlogu, če bi bil sprejet. Hvala.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Prehajamo v sklepni del splošne razprave, v katerem dobita besedo še predstavnica Vlade in predstavnik predlagatelja. Besedo ima predstavnica Vlade ministrica gospa Marija Milojka Kolar Celarc.

Izvolite.

MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC: Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovane poslanke in poslanci!

Bom odgovarjala, ker z zadnjega konca gospe Brinovšek. Ja, podatke in številke, veste, je treba znati tudi brati. Na 130. strani letnega poročila Zavoda za zdravstveno zavarovanje boste lahko našli številko 20,2 milijona evrov za leto 2014 za vse tako imenovane regresne prispevke, od katerega je samo en del regresnega zahtevka, o katerem danes debatiramo, to je 1 milijon 176 tisoč 901 evro za leto 2015. Ostali del regresnih zahtevkov pa predstavlja 8,5 % pavšalnega kritja škod, ki se obračunava od bruto kosmate premije zavarovanj za avtomobilsko AO zavarovanje, obvezno, in predstavljajo neko pavšalno kritje škod. Dogovor je bil dosežene že pred leti in vsako leto zavarovalnice odvajajo ta pavšalni znesek. In lepo imate preglednico na tej strani letnega poročila tako za leto 2014 kot za leto 2015. Torej številke zelo točno držijo. Od tega pa je, naj povem, celo zmanjšano bilo število in znesek regresnih zahtevkov iz leta 2014 do leta 2015, za 300 tisoč evrov približno. In še mimogrede, da boste imeli lažjo predstavo, 1 milijon 176 tisoč v letu 2015 pomeni 307 lažjih operacij hrbtenice od 3 tisoč, kolikor jih naredimo v Sloveniji. 10% teh operacij bi bilo manj, če bi veljale te zahteve oziroma način, o katerem ste danes debatirali in razmišljali.

Drugi del, jaz se strinjam, da poslovni svet ni sočuten, še najmanj pa milosten in da je konkurenca huda. Zaradi tega je še toliko bolj pomembno, da zelo jasno definiramo, kaj je malomarnost. Malomarnost je opredeljena kot lažja oblika krivde. In še naprej, kaj razumemo pod hudo malomarnost in kaj po lahko malomarnost. Zaradi tega bomo mi tudi v spremenjeni zakonodaji oziroma v novem zakonu o zdravstvenem varstvu in zavarovanju te zadeve bolj natančno opredelili, da ne bi prihajalo do dezinterpretacij ali pa do napačne uporabe.

In še eno zadevo, da razčistimo, zaradi tega, ker očitno ni celovito razumevanje in govorimo o dveh različnih zadevah. Eno je ta regresni zahtevke, o katerem sem o številkah ravnokar govorila, druga zadeva je pa 0,53 % prispevek za nesreče pri delu, ki pa ga seveda delodajalci plačujejo zato, ker se pri izvajanju dejavnosti oziroma delavcev lahko pojavlja veliko večja verjetnost za nastanek poškodb pri delu za razliko od tistih zavarovancev, ki pa seveda niso delovno aktivni. Nikakor ta prispevek 0,53 % za nesreče pri delu ni namenjen zavarovanju odgovornosti

delodajalcev, in to na račun njihovega nespoštovanja predpisov o varnosti in zdravju pri delu. Zaradi tega dajmo te zadeve vsebinsko ločiti in pojmovati, da bomo vedeli, o čem se pogovarjamo.

Še ena zadeva, odgovor gospodu Horvatu. V letnem poročilu zdravstvene blagajne ni podrobno specficiranih odhodkov te blagajne za porabo prihodkov 0,53 prispevka, ki znesejo okoli 80,74 milijonov evrov po zadnjih razpoložljivih podatkih, mislim, da za leto 2015 je bilo tega 74 milijonov evrov. Seveda bi bilo treba za to zbrati vse vrste zdravstvene oskrbe, ki je bila potrebna za saniranje poškodb pri delu. Potem bi bilo treba zbrati podatke o nadomestilih plač, ki grede za odsotnost z dela do 30 dni za vse tiste osebe, ki so utrpele te poškodbe pri delu. Potem bi bilo treba seveda še adekvatno porabo zdravil in vse tiste elemente zraven, da bi lahko ugotovili, kako je ta masa 0,53 % prispevka porabljena. Zaradi tega, še enkrat, to, kar sem že v uvodu povedala, dejansko ni to pravi način, da se opustijo regresni zahtevki tako, kot se predlaga za tam, kadar gre za bodisi lažje malomarnosti oziroma opustitve dejanj, ker je to v nasprotju s pravili odškodninske odgovornosti delodajalcev. To bi pomenilo nasprotje pravilom varstva in zdravja pri delu kot tudi kršitev delovnopравниh razmerij.

Kot pa sem že rekla, bomo in pripravljamo, da bodo v prihodnje v novem zakonu o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju zadeve bolj točno, precizno opredeljene, torej v izogib morebitnim dejanjem v samem izvajanju tega zakona zaradi tega, da bodo zadeve bolj jasne. Hvala.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima predstavnik predlagatelja gospod Jožef Horvat.
Izvolite.

Replika, se opravičujem.

Gospa Nada Brinovšek, izvolite.

NADA BRINOVŠEK (PS SDS): Hvala lepa.

Spoštovana ministrica, znam brati besedilo. Pogledajte, vprašanje mojega kolega Mahničja je bilo v zvezi z regresnimi zahtevki Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije zoper delodajalce v primerih, ko nastane okvara zdravja in pa smrt delavca pri delu ali v zvezi z delom, okvara zdravja ali smrt pa je posledica in tako naprej. In ministrstvo odgovarja: "Glede na poslovno poročilo ZZZS je ta v letu 2014 imel za 20,2 milijona evrov prihodkov iz naslova regresnih zahtevkov. ZZZS ima podatek za vsakega zavezanca posebej, torej za delodajalca, nima po podatkov, zbranih glede na statusno obliko s. p., d. o. o. in tako naprej. Nikjer ni tu avtomobilskih zavarovanj napisanih. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo še ima predstavnik predlagatelja, gospod Jožef Horvat.
Izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospa podpredsednica.

Hvala gospe ministrici. Nisem razumel, da ne bi bili naklonjeni moji zahtevi, seveda, saj Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije ima odličen informacijski sistem, to pa poznam. Poznam celo nekaj ljudi, ampak zakaj ne bi tako po uradni poti vas zaprosil za podatke, ki jih pač želim imeti. Iz te postavke, iz teh 74 milijonov za leto 2015 želim natančno vedeti, kam je to bilo v lanskem letu potrošeno.

Kolegice in kolegi, nič nismo govorili o ureditvah, recimo, pri naših severnih ali južnih sosedih ali recimo v Nemčiji. Zakaj v Nemčiji? Zato ker tam vendarle veliko naših delavcev in seveda delodajalcev opravljajo storitve, ker je to naš izjemno pomemben strateški trg in postaja vedno bolj pomemben. Ampak to smo pripravili v gradivu, zakaj bi vam jaz to bral, če si lahko sami preberete. Tudi ne bom zdaj govoril posebej o stališču Obrtne zbornice Slovenije. Jaz predlagam, da koalicija povabi predstavnike Obrtne zbornice Slovenije in da vendarle vam povedo, kje so problemi. Najbrž oni niso vaša opozicija kot Nova Slovenija, tako da bo ta pogovor najbrž lahko bolj iskren in odprt. In še enkrat, ta naš predlog ne gre v tej smeri, bog ne daj, da bi zmanjševali varnostne standarde na delovnem mestu. Jaz bi danes želel, da bi kdo predlagal še kakšno izboljšavo. Jo takoj podprem, glede na to, da dejansko tehnologija prehiteva na nek način našo regulativo ne samo slovensko, tehnologija prehiteva regulativo in zaradi tega je najbrž pomembno ažurirati, sprotno ažurirati varnostne standarde na delovnem mestu. Zakaj o tem govorim? Zato ker nam mnogi delodajalci pravijo, da so delavci njihov največji kapital. In včasih tudi nam kdo od vas očita, da Nova Slovenija brani, ščiti kapital. Ja, res je, ampak človek je največji kapital. Zato mi govorimo o socialno-tržni ekonomiji, o socialno-tržnem modelu gospodarstva, pa včasih se pač ne slišimo. Takoj na drugi strani pa je treba vzporedno odpreti vprašanje, kako to zadevo rešiti, da ne bi zmanjšali števila delovnih mest. Spoštovana kolegica Vojka Šergan prihaja iz realnega sveta, njena razprava je bila življenjska. Podpišem vse, kar je povedala. Za to gre. Mi potrebujemo več delovnih mest, več delovnih mest potrebujemo. Nekaj moramo narediti, ne kozmetičnih popravkov, tektonske premike moramo narediti, če želimo, da bomo imeli vzdržne blagajne, kot so zdravstvena blagajna, kot je pokojninska blagajna. Danes sem že večkrat govoril, ker me je navdušil en članek, da mi imamo že dolga leta pokojninsko goljufijo. Huda besedna zveza. Huda. In zakaj, zato, ker iz proračuna, pa če zmanjka v pokojninski blagajni, iz proračuna vržemo vsako leto od milijarde 300 do milijarde 500 milijonov. To ni prav ob tem, da imamo praktično vsako

leto realno nižje pokojnine. In podatki so tukaj jasni, pred 10 leti je 1,67 aktivnega državljana delalo za enega upokojenca, pred 10 leti, lani, za 0,3 odstotne točke, se pravi skoraj tretjina aktivnega delavca manj, in potem je logično, da so pokojnine nizke, je logično, da imamo čez 300 tisoč upokojencev, ki imajo manj kot 600 evrov pokojnine. Ali se da s tem živeti?! In je potem tudi logično, da nam Ginijev koeficient pravi, da smo mi egalitarna družba, da smo egalitarni v revščini.

Še enkrat, ne ščitimo delodajalcev, sploh pa ne tistih, ki naklepno, z izrazito malomarnostjo povzročajo delovne nezgode. Ne. Smo za to, da se ohranja, celo povečuje varnost pri delu, ampak ker je to problem, kot so rekli tudi kolegice in kolegi iz SMC, ker je to problem, pa moramo ta problem rešiti, sicer nam bo ta problem najedal delovna mesta. V tem je problem. Mi vemo, znamo izračunati, mi ta trenutek potrebujemo vsaj 60 tisoč novih delovnih mest. Kdo jih bo odpiral? Kdo? In ja, na nek način tudi obžalujem, da komercialne zavarovalnice za razliko od Avstrije, Nemčije, recimo, ne zavarujejo, ne dajo možnosti delodajalcem, da bi zavarovali svoje delavce za primere nesreč pri delu, da nezgodno zavarovanje tega ne pokriva. Obžalujem. Morda bi bilo treba tudi v tej smeri kaj razmisliti. Morda, ne vem, morda v smislu davčne olajšave, ampak zato imamo armado ljudi v Vladi, v vladnih službah, ki lahko v nekaj minutah naredijo simulacijo in pridejo v Državni zbor z rešitvami. Mi nimamo teh orodij, teh podatkov, da bi lahko naredili te simulacije. Dejstvo pa je, da so zadeve v Avstriji in Nemčiji ugodnejše, ker tam se dejansko na nek način bolj časti tistega, ki organizira delo, ki daje delo, ker s tem zagotavlja existenco družinam, kar se nenazadnje potem seveda kaže tudi v pozitivnih demografskih kazalcih in tako naprej. Zanimivo je nekaj, jaz sem veliko kontaktov imel z vodstvom Civilne iniciative Apače, danes je to postal sindikat. Gre seveda, kot veste, za delavce, migrante, ki dnevno ali pa tedensko gre v Avstrijo delati, jih je nekje med 18 in 20 tisoč. Hvala bogu, da jih je zdaj premier sprejel, ko so zaropotali z državljansko nepokorščino. Ampak pravzaprav še nobenega nisem slišal, da bi bil nezadovoljen z avstrijskim delodajalcem. Jezijo se, včasih tudi neupravičeno, na našo državo. V tistem primeru seveda opravičeno, ko jih nihče v te države ni hotel sprejeti, pravim, sem sam hvaležen, da je dr. Miro Cerar za njih pripravil avdienco, in upam, da se bo ta pogovor nadaljeval do neke rešitve. Spet kakšne? Nova Slovenija ima tukaj preprosto rešitev, ki ne bi bila ustavno sporna. Potrebno je pač povečati splošno davčno olajšavo pri dohodnini in smo s tem kar veliko problemov rešili ne samo te delovne migrante.

Ker ugotovljate in ugotavljamo, da ta vsebina, ki smo jo danes tukaj odprli, je problem. Če je bila ta ugotovitev, če so bile te izjave iskrene, potem pričakujem, da se vidimo v drugi obravnavi na

matičnem delovnem telesu, kjer bomo čisto konkretno lahko izpilili rešitev. Ne rečemo, da je idealna, ne rečemo, ampak zato smo tukaj. Če 90 ljudi skupaj z Vlado stakne glave, je rešitev lahko samo dobra. Ne more biti slabe rešitve, če vsi staknemo glave in poiščemo optimalno rešitev za ta in jutrišnji trenutek za delavce in za delodajalce. Za to gre. In v tem smislu pričakujem, da boste tako tudi glasovali, da boste v prvem branju ta naš predlog zakona podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Vsi prijavljeni razpravljavci, ki ste to želeli, ste dobili besedo. Ker čas določen za razpravo še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika še kdo razpravljati? (Ne.)

Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem splošno razpravo. O predlogu sklepa, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo, bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes, v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 15. točki dnevnega reda. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **15. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA RESOLUCIJE O NACIONALNEM PROGRAMU ZDRAVSTVENEGA VARSTVA 2016–2025 "SKUPAJ ZA DRUŽBO ZDRAVJA"**.

Predlog resolucije je zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predlog resolucije dajem besedo predstavnici Vlade, ministrici za zdravje gospe Mariji Milojki Kolar Celarc.

MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC: Lepo pozdravljeni, spoštovana podpredsednica, spoštovane poslanke, cenjeni poslanci!

S predlagano Resolucijo o nacionalnem planu zdravstvenega varstva za obdobje 2016–2025 poimenovanem "Skupaj za družbo zdravja", ki je danes pred vami za sprejem, bomo v Republiki Sloveniji dobili strateški dokument na področju zdravstva. V njem so zastavljeni cilji in načrtana smer, kako bomo v prihodnjih letih odgovorili na spremenjene potrebe prebivalstva, prilagodili sistem zdravstvenega varstva in zavarovanja, predvsem pa uresničili cilj, da bomo prebivalci Slovenije bolj zdravi in imeli več zdravih starih let. V nacionalnem planu se zavezuje k evropskim vrednotam zdravstvenih sistemov, kot so univerzalnost, solidarnost, pravičnost, dostopnost, varnost in kakovost. V resolucijo smo, kot smo že večkrat povedali, sproti vnašali tudi izsledke, do katerih smo prišli v analizi slovenskega zdravstvenega sistema. Predlog pa smo izboljšali tudi s številnimi predlogi iz javne razprave in nekaj amandmaji. Resolucijo so podprli tudi Socialno-ekonomski svet, pristojna komisija Državnega sveta, Državni svet in

soglasno tudi Odbor za zdravstvo v Državnem zboru. Dokument ima tako izpostavljene specifične cilje, aktivnosti in ukrepe za njihovo doseganje ter kazalnike, s katerimi bomo redno spremljali napredek. Zelo pomembno je, da dokument zavezuje celotno vlado, da se zdravje upošteva kot vrednota in cilj v vseh njenih politikah. Resolucija v središče postavlja uporabnika in izvajalca ter si v predvidenih ukrepih prizadeva za krepitev in varovanje zdravja ter preprečevanja bolezni, optimizacijo zdravstvene oskrbe, povečanje uspešnosti zdravstvenega varstva, pravično, solidarno in vzdržno financiranje zdravstvenega varstva. Njegov sprejem je tudi pogoj za črpanje evropskih virov v okviru operativnega programa za izvajanje kohezijske politike v programu 2014–2020. In dovolite mi, da prenesem tudi poziv evropskega komisarja, ki je nedavno obiskal Slovenijo, ki je obiskal tudi parlament in je prepoznal resolucijo kot eno najbolj kvalitetnih dokumentov v državah članicah EU in priporočil tudi vam, da jo sprejmete.

In kakšne naloge na kratko resolucija predvideva v letu 2016? Ključen je novi zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, ki ga bomo dali v razpravo v prvi polovici letošnjega leta. Naslednja zahtevna naloga za dve ministrstvi, Ministrstvo za delo in naše ministrstvo, je priprava zakona v dolgotrajni oskrbi. V javni razpravi sta prav tako že dva pomembna zakona, in sicer sistemski zakon o lekarniški dejavnosti, ki na novo sistemsko, prvič po letu 1992 celovito ureja lekarniško dejavnost. V javni razpravi je tudi zakon o omejevanju porabe tobaknih in povezanih izdelkov. Poleg zakonskih sprememb pa seveda načrtujemo še številne aktivnosti, ki nujno ne zahtevajo spremembe zakonodaje, kot so vzpostavitev sistema vrednotenja zdravstvenih tehnologij, kjer sodelujemo skupaj v projektu Evropske unije. Za vzpostavitev celovitega sistema kakovosti in varnosti že deluje interdisciplinarna delovna skupina, ki pripravlja kazalnike kakovosti in varnosti. Nadaljujemo s pilotnim projektom čakalnih dob, ki bo na kratek rok skrajšal čakalne dobe, na dolgi rok pa spremenil Zakon o pacientovih pravicah in pravilnik. Prav tako je v zaključni fazi pravilnik o poklicnih boleznih. Pripravljamo strategijo za razvoj primarnega zdravstvenega varstva, ki bo vključevala ginekologijo, pediatrijo, zobozdravstvo, zdravstveno nego in patronažo. Prav tako bomo v naslednjem letu začeli s procesom prenove obračunskih modelov na vseh ravneh.

Na koncu naj izrazim zahvalo vsem nam, ki ste s svojimi argumenti prispevali k resoluciji in omogočili, da bo ta strateški dokument na področju zdravja tudi zaživel. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Predlog resolucije je obravnaval Odbor za zdravstvo kot matično delovno telo. Za

predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku gospodu Tomažu Gantarju.

TOMAŽ GANTAR (PS DeSUS): Hvala za besedo. Še enkrat lep pozdrav vsem!

Odbor za zdravstvo je na svoji 12. seji 11. 3. kot matično delovno telo obravnaval Predlog resolucije o nacionalnem planu zdravstvenega varstva 2016–2025 »Skupaj za družbo zdravja«, ki jo je Državnemu zboru v obravnavo in sprejem predložila Vlada. Odbor se je seznanil s predlogom resolucije, z mnenjem Zakonodajno-pravne službe, mnenjem Državnega sveta, mnenjem Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije in stališčem Vlade do mnenja Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije. Ministrica za zdravje gospa Milojka Kolar Celarc je v svoji uvodni obrazložitvi na seji odbora predstavila poglobljene cilje in usmeritve resolucije, kot je poudarila tudi malo prej na današnji obrazložitvi predloga resolucije. Resolucija predstavlja strateški okvir za področje zdravstva za naslednjih deset let. V njej so upoštevani izsledki analize zdravstvenega sistema v Sloveniji, ki jo je Ministrstvo za zdravje pripravilo v sodelovanju s Svetovno zdravstveno organizacijo in Evropskim observatorijem za spremljanje zdravstvenih sistemov. Konkretni naloge in projekti na Ministrstvu za zdravje že potekajo. Glede na vse naloge in dejstvo, da je bilo Ministrstvo za zdravje v zadnjih letih kadrovsko močno podhranjeno, Vlada soglaša z dodatnimi zaposlitvami na Ministrstvu za zdravje v letošnjem letu ter v letih 2017 in 2018. Predstavnik Zakonodajno-pravne službe dr. Samo Divjak je v nadaljevanju predstavil pisno mnenje in vzpostavil nekatere pripombe. Predstavnik Državnega sveta mag. Peter Požun je poudaril, da Državni svet predlog resolucije podpira in ugotavlja, da resolucija kot temelj zdravstvenega sistema ohranja načela vsesplošne dostopnosti do kakovostnih zdravstvenih storitev ter pravičnega in solidarnega financiranja zdravstvenega varstva. Državni svet meni, da mora zdravstveni sistem ostati javen in široko dostopen. Stališča k predlogu resolucije so podali predstavniki Združenja za državljanski nadzor zdravstvenega varstva ZaNas, Zveze društev upokojencev Slovenije, Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, Sindikata zdravstvenega in socialnega varstva Slovenije in Stokovnega združenja izvajalcev zdravstvene in babiške nege Slovenije. V razpravi je bilo poudarjeno, da resolucija lahko predstavlja dobro osnovo za začetek reforme zdravstvenega sistema, treba pa jo je nadgraditi, saj manjkajo bolj jasno določeni cilji, izvedbeni ukrepi ter načrti in finančne ocene. Resolucija je kot dokument preveč splošna, posamezna področja pa ne vsebujejo razvojne vizije. Postavljena so bila konkretna vprašanja v zvezi z globalnimi izzivi na področju zdravja, na katere je ministrica odgovorila ob zaključku razprave.

V poslovniško določenem roku so bili vloženi amandmaji s strani koalicije, torej poslanskih skupin SMC, Desus in SD, nomotehnične narave, in pa Poslanske skupine Združene levice k poglavju 6 Aktivnosti in ukrepi na prednostnih področjih razvoja, podpoglavje Zdravstveno zavarovanje.

Odbor je glasoval o amandmajih poslanskih skupin SMC, Desus in SD in jih sprejel. In odbor je glasoval o amandmaju Poslanske skupine Združene levice, ki ga pa ni sprejel. Nato je odbor glasoval še o vseh poglavjih predloga resolucije in jih prav tako sprejel.

Glede na sprejete amandmaje je pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga resolucije, v katerega so vključeni vsi sprejeti amandmaji. Dopolnjen predlog resolucije je sestavni del tega poročila. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima Poslanska skupna Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo gospod Tomaž Gantar.

TOMAŽ GANTAR (PS DeSUS): Hvala lepa.

Ponovno jaz. Poslanke in poslanci Poslanske skupine Desus ocenjujemo, da Predlog resolucije o nacionalnem planu zdravstvenega varstva 2016-2025 predstavlja dobro osnovo za začetek nujno potrebne reformne zdravstvenega sistema.

Gre za strateški dokument z veljavnostjo 10 let, ki vsebuje predvsem splošne usmeritve, kar je pogosta praksa pri takšnih aktih. Resolucija je dokument, v katerega je bilo nedvomno vložena veliko truda. Pri pripravi so bili upoštevani izsledki analize našega zdravstvenega sistema, z realno ocenjenimi prednostmi, ki se v mnogih pogledih odražajo v odličnih rezultatih dela preteklih let, predvsem pa tudi s spremenjenimi okoliščinami in pomanjkljivostmi, s katerimi se soočamo danes in zaradi katerih je zdravstvena reforma nujna, če seveda želimo ostati primerljivi z najboljšimi tudi čez 10 let. Na tem mestu bi si želeli v resoluciji sicer več jasnejših vsebinskih opredelitev in stališč, kako v bodoče bo.

Resolucija zajema večino področij in dejavnosti, ustrezno težo pa daje tudi problematiki staranja prebivalstva in z njo povezanimi izzivi, s katerimi se soočamo že danes, vedno večjim številom kroničnih nenalezljivih bolezni, duševnih bolezni in demenco, s problemi paliativne in nenazadnje tudi prepotrebne dolgotrajne oskrbe starejših. Ravno staranje prebivalstva je tisto področje, ki bo v prihodnosti za Slovenijo predstavljalo še posebno velik izziv.

Nedvomno je prava tudi usmeritev v nadaljnji razvoj in krepitev javnega zdravstva. Vrednote, na katerih temelji resolucija, kot so dostopnost, univerzalnost, pravičnost, solidarnost, zagovarjamo tudi v stranki Desus. Prav tako pa

zagovarjamo ohranitev košarice pravic, ki mora ostati tudi v bodoče v čim večji meri financirana iz javnih sredstev. Ravno financiranje zdravstva pa je tisto področje, kjer bi si glede na vse v resoluciji zastavljene cilje želeli več jasnih vsebinskih predlogov in rešitev. Po nedavni gospodarski krizi, ki je močno prizadela naše zdravstvo, nas skrbi vprašanje nadaljnega financiranja in dolgotrajne finančne vzdržnosti našega zdravstvenega sistema. Na nevarnost sedanje oblike financiranja zdravstva je namreč opozorila tudi analiza Svetovne zdravstvene organizacije. Ob tem pa pričakujemo in v celoti podpiramo namen Ministrstva za zdravje, da spremeni dosednji nepravilni sistem dopolnilnih zavarovanj.

Velja se zavedati, da bodo rezultati na področju zdravstvenega varstva čez 10 let odvisni od uresničevanja zavez in ciljev resolucije, ki jo danes sprejemamo. Predlog resolucije opredeljuje načrtovane aktivnosti, ukrepe, nosilce sprememb, časovne okvire in kazalnike. Ob tem velja pohvaliti prizadevanja Ministrstva za zdravje, ki skuša nekatere stvari v slovenskem zdravstvu premakniti z mrtve točke že danes in ki že uresničuje nekatere predloge iz resolucije. Mednje nedvomno sodi tudi zakon o omejevanju uporabe tobaknih izdelkov, ki je en pomembnejših na področju preventivne dejavnosti.

V naslovu resolucije piše "Skupaj za družbo zdravja", ali bomo v prihodnosti res živeli bolje in bolj zdravo, je odvisno od vseh nas in od dejstva, da mora postati zdravje v resnici del vseh politik, kot je zapisano v resoluciji.

Poslanska skupina Desus bo Predlog resolucije o nacionalnem planu zdravstvenega varstva podprla. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo gospod Jan Škoberne.

JAN ŠKOBERNE (PS SD): Spoštovana gospa podpredsednica, spoštovana ministrica, ponovno pozdravljeni kolegi in kolegi!

Predlog resolucije predstavlja podlago za razvoj zdravstva ter pripravo in sprejem ustreznih zakonodajnih rešitev s področja zdravstvenega varstva in zdravstvene dejavnosti v naslednjih 10 letih. Dokument naslavlja ključne probleme zdravja in sistema zdravstvenega varstva, neenakosti v zdravju, povezanimi s specifičnimi potrebami in možnostmi zdravstvenega varstva ranljivih skupin prebivalstva, daje podlage za razvoj dejavnosti javnega zdravja in zdravstvenih dejavnosti ter podlage za nadaljnji razvoj zdravstvenega zavarovanja.

Za Socialne demokrate je sistem, ki temelji na solidarnosti, vzajemnosti in pravičnosti, eden izmed temeljev socialne države, zato je za nas še posebej pomembno, da resolucija ohranja načelo vsesplošne dostopnosti, kakovostnih

zdravstvenih storitev ter pravičnega, solidarnega financiranja zdravstvenega varstva, ki skupaj tvorijo temelj zdravstvenega sistema, ki pa mora, in to je naš temeljni pogoj, ostati javen, splošno dostopen in čim bolj zaščiten pred praksami, ki so v nasprotju s temi načeli, ki jih je mogoče najti in prepoznati tudi v slovenski ustavi.

Strinjamo se, da slovenski zdravstveni sistem potrebuje spremembe in prilagoditve sistema, saj podobnih posodobitev, ki so potrebne, ni bilo izvedenih že vsaj dve desetletji. Trdimo pa, da mnoge, tudi današnje intenzivne kritike javnega sistema niso v funkciji tega, da se ga izboljša, kar je seveda temeljna naloga vsake kritike, ampak so pogosto sporočilo, da naš javni sistem potrebuje izziv, ki ga lahko prinese samo zasebni interes. Takšne pobude po privatizaciji in komercializaciji slovenskega zdravstvenega sistema pa Socialni demokrati odločno zavračamo.

Predlogi, da naj bi javni sistem zagotavljal osnovno zdravstveno varnost manj premožnim in deprivilegiranim slojem prebivalstva, vzporedni zasebni sistem pa bi zagotavljal boljše možnosti premožnejšim skupinam, so nesprejemljivi, lahko rečem, celo zavržni. Javno zdravstveno varstvo mora biti univerzalno in ob enakih potrebah enako dostopno vsem, ne glede na materialni status. Zdravstvene storitve, ki so pomembne za zdravje ljudi, pa, to je treba poudariti, ne smejo biti razumljene kot tržno blago. V javnem sistemu in za javna sredstva morajo torej biti mogoče storitve, ki so potrebne za ohranjanje in obnavljanje zdravja, opravljane samo na neprofiten način, presežki se morajo vračati v vsem dostopen in kvaliteten javni zdravstveni sistem. To, da komercialne zavarovalnice na račun premije dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja, ki je v svojem bistvu obvezno, kujejo dobičke, je ob zavedanju, da je okoli 40 tisoč oseb iz različnih razlogov začasno ali trajno brez obveznega zdravstvenega zavarovanja, da približno 100 tisoč ljudi nima dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja, kar pomeni, da jim brez visokih doplačil ni dostopna nobena zdravstvena storitev iz naslova obveznega zavarovanja, nedopustno. Če k temu dodamo še podatek, da okoli 170 tisoč ljudem z najnižjimi dohodki pomeni premija dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja nesorazmerno velik strošek, je sprememba sistema dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja neizbežna, nujna.

Zavzemamo se za financiranje zdravstva glede na premoženjske sposobnosti posameznikov v družbi ter za porazdelitev zdravstvenih storitev glede na zdravstvene potrebe ljudi, ob hkratni zagotovitvi, da imajo vsi prebivalci možnost, da neodvisno od svojega gnotnega stanja uresničijo svoje potrebe po kakovostni in pravočasni zdravstveni oskrbi.

Pri pripravi preнове zakonodaje bo torej za nas Socialne demokrate ključno, da vsebina jasno določa cilje zakona in zakonov, med katerimi mora biti na prvem mestu

ohranitev javnega zdravja. Socialni demokrati vztrajamo, da se potegne jasno ločnico med javnim in zasebnim izvajanjem zdravstvene dejavnosti. Podpiramo ureditev področja podeljevanja koncesij na način, da jih bomo podeljevali na podlagi razpisov za določen čas zgolj tam, kjer javni zdravstveni zavodi ne zmorejo zagotoviti predvidenega obsega storitev.

Menimo, da predvideni ukrepi v resoluciji sledijo načelom ohranitve javnega zdravja in ohranjanja univerzalne dostopnosti za vse, zato bomo predlog resolucije podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Združena levica, zanjo Matjaž Hanžek.

MATJAŽ HANŽEK (PS ZL): Dober dan, hvala lepa, predsedujoča.

Izhodišče in cilj resolucije sta načelo solidarnosti in univerzalnosti. Načelo solidarnosti je drugo ime za socialistično maksimo, da mora vsak prispevati po svojih zmognosti in dobiti tiste zdravstvene storitve, ki jih potrebuje. Načelu univerzalnosti pa pomeni, da moramo biti v ta sistem solidarnosti vključeni vsi prebivalci. V Združeni levici ocenjujemo, da je resolucija dobra osnova za uresničevanje teh načel na vseh treh področjih, ki jih pokriva – v javnem zdravju, zdravstveni dejavnosti in zdravstvenem zavarovanju. Vsekakor bi se dalo na vseh teh področjih nekatere cilje zastaviti še bolj pogumno. Pisci te resolucije se dobro zavedajo, da socialna neenakost bistveno vpliva na neenakost v zdravju. Kronične bolezni, dejavniki tveganja in zgodnje umiranje so značilno višji pri ljudeh z nizkimi dohodki, negotovimi oblikami zaposlitve in podobno, bolj pogosti so tudi v razvojno ogroženih regijah. Poleg zdravstvenih programov, ki so predvideni v tej resoluciji, bi morala tako Vlada nemudoma začeti izvajati ambiciozen program boja proti revščini, zlasti med starejšimi, enostarševskimi družinami in drugimi ranljivimi skupinami. Cilji, ki bi ga morali dati Ministrstvo za zdravje, pa je, da bodo dejansko vsi stalni prebivalci vključeni v sistem obveznega zavarovanja.

Kar zadeva zdravstveno dejavnost smo zadovoljni, ker je to prvi uradni dokument, ki opredeljuje koncesijo kot dopolnitev, torej kot izjemo. To je dobra osnova za razvijanje zdravstvenih domov, ki je zastalo zaradi interesov koncesionarjev in napačne politike občin in zdravstvenih ministrov. Že skoraj 14 % javnih sredstvih porabijo zasebni koncesionarji, hkrati pa se kakovost in dostopnost zdravstvenega varstva ne izboljšujeta. Prav tako ni bilo sistemsko omejeno delo zdravnikov iz javnih zavodov v zasebnem sektorju. Mi bi sicer privatno prakso omejili bolj kot ta resolucija, vsekakor pa je tudi ta resolucija zadostna podlaga za odločno ukrepanje.

Zdravstveno varstvo v Sloveniji ne bo univerzalno, če ne bomo širili pravic iz obveznega zdravstvenega zavarovanja z novimi metodami zdravljenja. Če bomo zaostali, bodo moderne metode postale privilegij bogatih in domena privatnih izvajalcev. Zato je treba povečati delež javnih sredstev, ki jih kot družba namenjamo zdravstvenemu varstvu. Problem Slovenije ni toliko v tem, da pri nas za zdravje porabimo 2 tisoč 88 dolarjev na prebivalca, v Avstriji pa 5 tisoč 427 dolarjev, ampak v tem, da je pri nas delež javnih sredstev BDP samo 6,1 %, v Avstriji pa 7,9, kar je 1,8 % več. Potreben je preobrat v fiskalni politiki. Nujno moramo povečati delež prihodkov proračuna z višjo obdavčitvijo kapitala in premoženja. Opozarjam, da vlada do leta 2019 načrtuje bistveno zmanjšanje prihodkov glede na BDP, hkrati pa napoveduje povečanje deleža izdatkov za vojaško obrambo, policijo in nekatere druge sektorje. Na ta način ni mogoče doseči ciljev te deklaracije.

Drugi bistveni viri je nadomestitev dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja s solidarno javno dajatvijo. Dokler so državljani prisiljeni sklepati komercialna zavarovanja za pravice iz obveznega zavarovanja, te storitve niso univerzalno dostopne niti za prebivalce, ki so sicer obvezno zavarovani, predvsem pa niso financirane po načelu solidarnosti in zato smo predlagali izboljšanje besedila z amandmajem, ki je določil, da ljudem ne bo treba doplačevati storitev iz košaric pravic, niti iz žepa niti v obliki zavarovalnih premij. Glede na to, da je to zapisano v koalicijski pogodbi, nas čudi, da koalicijski poslanci tega maja niso podprli. Vedno bolj dvomimo, da bodo podprli tudi prizadevanje lastne ministrice za zdravje na tem področju. Dejstvo pa je, če vlada v tem mandatu ne bo ukinila dopolnilnega zavarovanja, ne bo kršila le svoje koalicijske pogodbe, ampak tudi načeli pravičnosti in solidarnosti, ki ju je zapisala v to resolucijo. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov, zanjo gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa za besedo, spoštovana gospa ministrica. Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi!

Predlog resolucije »Skupaj za družbo zdravja«, ki jo je Državnemu zboru za prihodnje desetletno obdobje predložila Vlada, je po mnenju krščanskih demokratov presplošen, premalo konkreten in premalo zavezujoč. Glede na to, da zdravstvo potrebuje korenito reformo, v Novi Sloveniji pogrešamo v dokumentu večjo realnost pri časovni opredeljenosti sprememb ključne zakonodaje v zdravstvu. Predlog resolucije je nekakšna mešanica potrebnih in dobronamernih želja, ukrepov in namer, vendar močno dvomimo, da je uresničljiva. Bolj kot

resolucije in analize potrebujemo ta trenutek in za jutri učinkovit javen zdravstveni sistem, v središču katerega bo posamezen državljan te države.

Krščanski demokrati v predlogu resolucije pogrešamo tudi načrte za spremembo druge zdravstvene zakonodaje, ki pa jih predlog resolucije ne zazna, vendar bodo v desetletnem obdobju zagotovo potrebni posodobitve Zakon o zdravniški službi, Zakon o zdravilih, Zakon o zdravstveni dejavnosti, Zakon o medicinskih pripomočkih in podobno.

V Novi Sloveniji sicer pozdravljamo, da se sprejetje novele Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju načrtuje že za letošnje leto. Hkrati pa pričakujemo, da bo del tega zakona tudi jasno opredeljena košarica pravic, kot tudi normativi in standardi, da se ne bo javni denar zaradi nejasno določenih postopkov pravic še naprej nepregledno porabljal v okviru splošnega dogovora. Seveda je to najtrši oreh, ki ga bo treba streti, saj se po izkušnjah sodeč reformnih zakonov ne pripravljamo in sprejema v volilnem letu.

V Novi Sloveniji smo sicer zadovoljni s tem, da so v resolucijo vključeni poudarki, s katerimi se strinjamo, in je glede na vedno bolj starajoče se prebivalstvo treba nujno ukrepati. Na to nas opozarja tudi ocena Evropske komisije, saj staranje prebivalstva povzroča znaten pritisk na vzdržnost pokojninskega in zdravstvenega sistema ter sistema dolgotrajne oskrbe. Pozdravljamo vrednotenje in izvajanje paliativne oskrbe na vseh ravneh v redni program zdravstvenih storitev, vendar bodo pilotni projekti izvajanja paliativne oskrbe premalo. Prav tako se lahko identificiramo s spremljanjem kakovosti posameznih izvajalcev zdravstvene dejavnosti in dostopnosti do ključnih kazalnikov njihove kakovosti.

V Novi Sloveniji zagovarjamo stališče, da mora biti kakovost bolnišnic in drugih javnih zdravstvenih zavodov informacija javnega značaja.

V predlogu resolucije pogrešamo vključitev oziroma podporo preventivnim programom nekemičnih zasvojenosti, kot je na primer zasvojenost s sodobno tehnologijo, ki se zaradi načina življenja opaža že pri otrocih v osnovni šoli. Prav tako se nam zdi neizpostavljeno področje boja proti korupciji in klientelizmu v zdravstvu, ki pa ima tudi velike finančne posledice.

Krščanski demokrati menimo, da mora prenova zdravstvenega sistema slediti naslednjim izhodiščem: zadovoljstvo državljanov, enovitost zdravstvenega sistema in dolgotrajne oskrbe, oblikovanje jasne košarice pravic, dolgoročni stabilnosti sistema, vpeljavi konkurenčnosti, umestitvi normativov in standardov, vpeljavi sodobnih tehnologij in postopkov, poudarjanju preventive, mednarodni uveljavitvi izvajalcev, slovenskega znanja in inovacij v medicini ter izkoreninjenju sistemske korupcije.

Krščanski demokrati predlogu resolucije ne bomo nasprotovali.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina nepovezanih poslancev, zanjo mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Lep pozdrav podpredsednica, kolegice, kolegi, ministrical!

Sprejem resolucije izpolnjuje zakonsko zavezo, da se sprejme nacionalni plan zdravstvenega varstva, ki vključuje strategijo razvoja zdravstvenega varstva z namenom, vizijo in poslanstvom, načeli, cilji, prednostnimi razvojnimi področji in ostalimi ključnimi elementi strateškega načrtovanja. Končni predlog besedila resolucije upošteva tudi izsledke analize zdravstvenega sistema v Sloveniji, vključno s pregledom izdatkov za zdravstvo, ki jo je izvedlo Ministrstvo za zdravje v sodelovanju s Svetovno zdravstveno organizacijo in Evropskim observatorijem za spremljanje zdravstvenih sistemov. Predstavlja podlago za desetletni razvoj zdravstva, torej tudi seveda pripravo in sprejem ustreznih zakonov. V predvidenih ukrepih si prizadeva za krepitev in varovanje zdravja ter preprečevanje bolezni, optimizacijo zdravstvenih storitev, povečanje uspešnosti zdravstvenega varstva, pravično, solidarno in vzdržno financiranje zdravstvenega varstva. Resolucija, lahko rečemo, temelji na štirih vrednotah: dostopnosti, univerzalnosti, pravičnosti in solidarnosti.

Seveda smo lahko v nekaterih segmentih tudi kritični. Resolucija predstavlja dobro osnovo, treba pa jo je nadgraditi predvsem z jasno določenimi cilji, izvedbenimi ukrepi in načrti ter finančnimi ocenami. Kot dokument je preveč splošna, posamezna področja pa ne vsebujejo razvojne vizije. Ne ponuja ustreznih rešitev za različna, že sedaj problematična področja, kot so demenca, duševne bolezni, umrljivost zaradi samomorov, uporaba drog, mobilnost pacientov, delež zasebnih izdatkov za zdravljenje, dolgotrajna oskrba, čakalne vrste in še kakšna stvar bi se našla. Po naši oceni v dokumentu določene vsebine še niso ustrezno urejene. Nekaj sem jih že prej naštel: sistem dolgotrajne oskrbe, mreža javne zdravstvene službe, optimizacija zdravstvene oskrbe, financiranje zdravstvenega varstva, zdravilstvo, zobozdravstvo. Resolucija, ki je pred nami, je dokument, ki mu ne moreš nasprotovati, in mu tudi ne bomo. Je pa dejstvo, da so v zdravstvu nakopičeni problemi, ki jih je treba reševati takoj zdaj. Tukaj pa na žalost ta vlada in ta koalicija močno šepa. Seveda je prav, da pogledamo deset let naprej. Videti pa moramo tudi jutri. In najbolj akutne probleme v našem zdravstvu bi morali rešiti že včeraj, ne šele jutri. Ampak to je verjetno tema za kakšno drugo sejo.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo gospod Branko Zorman.

BRANKO ZORMAN (PS SMC): Spoštovana predsedujoča, spoštovana ministrica, kolegi, kolegice!

Predlog resolucije o nacionalnem planu zdravstvenega varstva 2016–2025 Skupaj za družbo zdravja predstavlja strateški okvir za upravljanje in razvoj sistema zdravstvenega varstva v Sloveniji in ključne usmeritve za pripravo in sprejem zakonov s področja zdravstvenega zavarovanja in zdravstvene dejavnosti. Z vzpostavitvijo jasnih smernic na področju zdravstva imamo začrtano smer, kako bomo kot odgovorni državljani in predstavniki ljudstva v prihodnih letih poskrbeli za to, da bo področje zdravstva sledilo spremembam na področju potreb prebivalstva in zagotavljalo visok nivo storitev v zdravstvu. Skupaj s številnimi težavami, ki jih Ministrstvo za zdravje po svojih najboljših močeh in v skladu s svojimi pristojnostmi vestno rešuje, smo namreč z nastopom mandata prevzeli tudi stanje, ko v državi nimamo veljavnega zdravstvenega plana, kljub temu da je to zakonsko določena obveza Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju. Zadnji plan zdravstvenega varstva je namreč prenehal veljati že leta 2013. Pomembno se je namreč zavedati, da sprejeta resolucija predstavlja pogoj za črpanje evropskih kohezijskih sredstev, ki po dolgih letih varčevanja v zdravstvu predstavljajo pomemben dodatni vir sredstev.

V zadnjem času je ministrica za zdravje pogosto deležna kritik, da se nepotrebne spremembe v zdravstvu ne odvijajo dovolj hitro in da bi to resolucijo morali že sprejeti. Vendar je pomemben argument pri tem ta, da je predlagana resolucija logično nadaljevanje obsežne analize zdravstvenega sistema, ki je dala jasne rezultate in je osnova za vizijo ter določitev prednostnih področij in nalog za nadaljnji razvoj zdravstvenega sistema. V nacionalnem planu zdravstvenega varstva so konkretno navedeni ukrepi, njihovi nosilci in časovnica ter pričakovani merljivi rezultati. Nekateri bodo zahtevali zakonodajno ukrepanje, drugi pa se bodo uresničevali na izvedbeni ravni. Rdeča nit resolucije je pravično, solidarno in vzdržno financiranje zdravstvenega sistema in zdravja ljudi na sploh, ki sledi programskim ciljem, ki smo si jih v Stranki modernega centra zadali. Zato smo ponosni, da smo končno dobili strateški dokument, ki vsebuje izhodišča za opravljanje in razvoj sistema zdravstvenega varstva in ključne usmeritve, ki predstavljajo platformo za pripravo in sprejem ustreznih zakonov s področja zdravstvenega zavarovanja in zdravstvene dejavnosti.

Predlog resolucije o nacionalnem planu zdravstvenega varstva 2016–2025 Skupaj za

družbo zdravja v Poslanski skupini Stranke modernega centra podpiramo in si želimo, da bi v njej predvideni ukrepi na področju zdravstva čim prej zaživel tudi na izvedbeni ravni. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospa Nada Brinovšek.

NADA BRINOVŠEK (PS SDS): Hvala, predsedujoča, za besedo. Lep pozdrav še enkrat!

Resolucija o nacionalnem planu zdravstvenega varstva 2016–2025 je obsežen akt, pri katerem se je predlagatelj odločil, da ga zasnuje kot celovit akt, ki naj bi obsegal tako ugotovitve o stanju na področju zdravstvenega varstva kakor tudi del, kjer naj bi bili predstavljeni načrti oziroma plan zdravstvenega varstva v obdobju do leta 2025. In tukaj se že pojavi prva dilema, in sicer dilema glede analize oziroma stanja na področju zdravstvenega varstva. Znano je namreč dejstvo, da je bila resolucija v osnutku pripravljena v mesecu juniju 2015 in dana v javno razpravo do avgusta 2015. Decembra 2015 pa smo jo poslanci prejeli na klop v Državnem zboru. Resolucija v uvodu navaja, da končni predlog te resolucije upošteva izsledke analize zdravstvenega sistema v Sloveniji. Ampak kako, če je pa ministrstvo analizo naročilo v mesecu juniju 2015, prvič pa je bila analiza predstavljena v Državnem zboru januarja 2016? Se pravi, resolucija je bila izdelana prej, preden je bila izdelana analiza, ki naj bi bila sicer podlaga za pripravo resolucije. Seveda se nam v Slovenski demokratski stranki ob tem zastavlja vprašanje verodostojnosti podatkov, na podlagi katere je pripravljena ta resolucija.

Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora tudi ugotavlja, da so zaradi obsežnosti besedila, ki se nanaša na ugotovite o obstoječem stanju, nekatere usmeritve za bodočnost relativno splošne. Prav zaradi tega pristopa pa v resoluciji lahko zasledimo tudi nekatere zapise, ki so nedorečeni, tako kot na primer "spodbujali bomo", "prepoznali bomo" in tako naprej.

Resolucija torej največkrat samo nakazuje potrebo po zakonskih spremembah, pri čemer pa ne ponudi niti izhodiščnih razmišljanj. Pokazatelj, da je resolucija slabo pripravljena, je tudi ta, da je v prilogi dve te resolucije pod ciljne vrednosti navedeno "še v fazi dogovarjanja". Na to pomanjkljivost smo na Odboru za zdravstvo tudi opozorili, ampak seveda zaman. Dokument bi moral biti po našem mnenju pred obravnavo tukaj v Državnem zboru in pa pred objavo v Uradnem listu seveda popoln.

V Slovenski demokratski stranki ocenjujemo, da določene vsebine v predlogu resolucije še vedno niso dovolj jasno opredeljene, prav tako tudi vloga Zavoda za

zdravstveno zavarovanje Slovenije, sistem dolgotrajne oskrbe ostaja odprto vprašanje, mreža javne zdravstvene službe, optimizacija zdravstvene oskrbe, čakalne vrste, financiranje zdravstvenega varstva in pa samo izvajanje resolucije z nosilci nalog.

Ob tem bi rada poudarila tudi dejstvo, da ministrica na matičnem delovnem telesu ni odgovorila na večino vprašanj opozicije in svoje skope odgovore je zaključila z besedami: "Jaz ne bi, ker če bomo šli v vse detajle bomo predolgi." Ampak, spoštovani kolegi in pa spoštovana ministrica, pri resoluciji gre vendarle za strateški dokument. In nič hudega ne bi bilo, če bi bili malo daljši, vsaj z odgovori s strani ministrice.

Pri predstavitvi resolucije nas je ministrica tudi seznanila, da bodo na ministrstvu zaradi nalog, ki jih prinaša resolucija, zaposlili v letu 2016 14 novih javnih uslužbencev, v letu 2017 10 in še v letu 2018 tudi 10 novih javnih uslužbencev. Skupaj torej 34 novih javnih uslužbencev. V ta namen ima ministrica tudi s strani Vlade zagotovljena dodatna finančna sredstva, in sicer za leto 2016 3 milijone, 6 milijonov za leto 2017, 7 milijonov za leto 2018 in 8,6 milijona evrov za leto 2019.

Ministrica je ob tej obrazložitvi še dejala, citiram: "Vsi ti smelo zastavljeni cilji, naloge, konkretni roki in pa nosilci so zelo zahtevni in verjamem, da bomo uspeli s temi dodatnimi ljudmi in dodatnim denarjem realizirati vse te naloge." Žal pa glede na dosedanje opravljeno delo ministrice in pa Ministrstva za zdravje tega v Slovenski demokratski stranki ne verjamemo.

V Slovenski demokratski stranki glede na to, kako se je resolucija pripravljala, in pa glede na to, da je napisana relativno splošno, nedorečeno in pomanjkljivo, resolucije ne bomo podpri. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Amandmaji k dopolnjenemu predlogu resolucije niso bili vloženi. Glasovanje o predlogu resolucije v celoti bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora opravili čez pol ure v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prekinjam tudi 17. sejo Državnega zbora, ki jo bomo z glasovanji nadaljevali ob 18. uri in 35 minut.

(Seja je bila prekinjena ob 18.06 in se je nadaljevala ob 18.35.)

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Nadaljujemo s prekinjeno sejo zbora. Prehajamo na glasovanje zbora v predlogih odločitev. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav.

Prehajamo na **17. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA MANDATNO-VOLILNE ZADEVE.**

Prehajamo na obravnavo **Predloga za imenovanje namestnika varuhinje človekovih pravic.** Varuhinja človekovih pravic je z dopisom z dne 1. 3. 2016 Državnemu zboru predlagala, da za namestnika varuhinje človekovih pravic imenuje gospoda Miho Horvata.

Besedo dajem predlagateljici varuhinji človekovih pravic gospe Vlasti Nussdorfer za dopolnilno obrazložitev predloga za imenovanje.

VLASTA NUSSDORFER: Spoštovani predsednik Državnega zbora dr. Milan Brglez, cenjeni poslanke in poslanci!

Varuh človekovih pravic v Republiki Sloveniji ima po zakonu najmanj dva in največ štiri namestnike. Prvi varuh mag. Bizjak je imel tri namestnike, naslednja dva, torej njegova naslednika in moja predhodnika pa sta imela štiri namestnike. Ko sem nastopila funkcijo varuhinje, je že v prvih dveh letih vsem štirim potekel mandat in predlagala sem jih na ponovno imenovanje za dobo 6 let. Tudi Jerneja Rovška, ki je bil pri varuhu 21 let, pa čeprav sem že tedaj menila, da morda svojega mandata ne bo dokončal. In to se je tudi zgodilo. 29. februarja letošnjega leta se je upokojil. To sem storila zato, ker sem menila, da je imel velike zasluge za institucijo varuha, saj je pripravil zakon o varuhu, sodeloval pri njegovem sprejetju in tudi bil na neke vrste oče institucije. Ko je odšel, sem začela iskati namestnico ali namestnika. Opravila sem tudi nekaj pogovorov izven institucije, vendar ljudje, s katerimi sem govorila, ustavni pravniki imajo že svojo karierno pot in svojo vizijo bodočega življenja. Ne nazadnje pa je tudi funkcija varuhinje zgolj za 6 let, in nikoli ne veš kaj se bo zgodilo s prihodom novega varuha ali varuhinje, kot ji poteče mandat. Zato sem razmišljala, ali obstaja tudi v kolektivu kdo, ki posebej izstopa. Že vsa tri leta sem pozorno spremljala, kako dela svetovalec varuha Miha Horvat, kajti delal je in dela na področju pravosodja. To mi je, kot veste, še najbližje in njegove izdelke sem vedno podpisovala z velikim veseljem, kajti vnašal je posebno prakso, dodajal prakso Vrhovnega in Ustavnega sodišča in tudi Evropskega sodišča za človekove pravice. Pri svojem delu se izjemno izkazal. Ko sem mu povedala, da ga nameravam predlagati za novega namestnika, mi je šele pojasnil podatke, ki so razvidni tudi iz življenjepisa. Torej rojen leta 1981, diplomiral je leta 2006 na Fakulteti za družbene vede in postal univerzitetni diplomirani politolog. Tukaj moram povedati, da sem do pogovora z njim mislila, da je diplomirani pravnik, kajti takšni so bili njegove izdelki. A seveda je povedal, da v letu 2007, ko se je zaposlil pri Varuhu in delal na področju pravosodja – mimogrede, tudi namestnik Ivan Šelih je bil prej svetovalec in potem postal zaradi uspešnosti novi namestnik – je začel s študijem prava v letu 2011 in opravil

vse 4 letnike, torej vse izpite in naredil diplomsko nalogo, ki je za Varuha izjemnega pomena. Obrazložil je 3 tisoč 400 ustavnih odločb, torej našega ustavnega sodišča s področja enakega varstva pravic. O tem nam je že večkrat pri Varuhu v zadnjem času predaval, in moram reči, da je to njegovo veliko delo. Toda ni končal samo pri tem. Vpisal se je še na doktorski študij in ravno v času zasedanja Mandatno-volilne komisije, dva dni pred tem sem izvedela, da je opravil še zadnji izpit na doktorskem študiju in ima pred seboj samo še nalogo, torej doktorsko disertacijo. S tem me je še dodatno presenetil. A ne glede na vse to, torej na kvalifikacije, ki jih ima, ima ogromno znanja, je mlad, perspektiven, tak, da mu lahko zaupaš. Opravil je tudi izpit iz upravnega področja druge stopnje in tudi iz mediacije. 40 ur mediacije, kar je za Varuha zelo pomembno. Aktivno govori angleško, pasivno nemško, je izredno dejaven tudi v tujini, večkrat odhaja in predava, sprejema tuje delegacije pri nas. Skratka, je mlad človek vreden vsega zaupanja in prepričana sem, da mu boste to priznali tudi vi s svojim glasom. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog je obravnavala Mandatno-volilna komisija kot matično delovno telo, ki je zboru pisno poročala ter predložila predlog sklepa. Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanj gospod Matjaž Han.

MATJAŽ HAN (PS SD): Predsednik, hvala lepa. Spoštovana varuhinja, spoštovani kolegi!

V Poslanski skupini Socialnih demokratov bomo seveda podprli predlog varuhinje človekovih pravic gospe Vlaste Nussdorfer, da se za njenega namestnika imenuje gospod Miha Horvat. Veseli nas, da se je varuhinja odločila Državnemu zboru predlagati mlajšega, vendar zelo strokovnega, zelo podkovanega in perspektivnega kandidata. Gospod Horvat je že več let zaposlen v uradu Varuha človekovih pravic, kjer strokovno pokriva področje pravosodja. V kolektivu velja za zelo marljivega sodelavca, predanega delu in predvsem tudi strokovnemu izpopolnjevanju. Bogato znanje pa kot predavatelj prenaša tudi na svoje slušatelje. Še mnogo drugih pozitivnih karakteristik o predlaganem kandidatu je na seji Mandatno-volilne komisije in tudi danes predstavila varuhinja, ki pa govorijo predvsem v prid njegovi podpori. Zagotovo je ob nesporni strokovnosti in ambicioznosti prednost kandidata tudi ta, da zelo dobro pozna ustroj in delovanje urada Varuha človekovih pravic. Poslanke in poslanci Socialnih demokratov pa verjamejo, da je kandidat tudi po svoji človeški plati oziroma osebnostnih lastnostih prava izbira za opravljanje tako pomembne funkcije, kot je namestnik varuha človekovih pravic.

Zaupamo torej varuhinji, da je predlagala kakovostnega kandidata, ki bo s svojim delom in poslanstvom opravičil izkazano zaupanje. V

primeru izvolitve mu Socialni demokrati želimo dobrega sodelovanja z vsemi deležniki in uspešno soočenje z vsemi izzivi na tej za nas zelo pomembni funkciji. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo gospa Erika Dekleva.

ERIKA DEKLEVA (PS SMC): Spoštovani predsednik, spoštovana varuhinja človekovih pravic, poslanke in poslanci!

Zakon o varuhu človekovih pravic je bil sprejet leta 1993 in v 1. členu določa, da se Varuh človekovih pravic ustanovi za varovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin v razmerju do državnih organov, organov lokalne samouprave in nosilcev javnih pooblastil. Od takrat naprej Varuh človekovih pravic tlakuje pot in vzpostavlja določen odnos do vseh treh vej oblasti v naši državi, zato je njegovo neodvisno in nepristransko delovanje pri varovanju pravic vseh državljanov in državljanek še toliko bolj pomembno. V Poslanski skupini Stranke modernega centra se zavedamo pomembnosti ustreznih in učinkovitih mehanizmov varstva pravic posameznikov, zato institut varuha človekovih pravic tudi ocenjujemo kot pomembno demokratično pridobitev. Naj k temu dodamo še, da je institut varuha človekovih pravic ustavna kategorija, določena v 159. členu Ustave Republike Slovenije. Funkcija varuha človekovih pravic je hkrati tudi izjemno odgovorna funkcija in temu primerno je odgovorno tudi vsakokratno imenovanje namestnikov varuha. Zakon o varuhu človekovih pravic določa, da je varuh pri svojem delu neodvisen in samostojen ter se ravna po določilih ustave in mednarodnih pravnih aktov o človekovih pravicah in temeljnih svoboščinah. Prav tako 15. člen zakona določa, da ima varuh najmanj dva in največ štiri namestnike, ki jih na predlog varuha imenuje Državni zbor. Danes imamo torej na dnevnem redu predlog za imenovanje namestnika varuhinje človekovih pravic, ki je zadostno podporo dobil že na Mandatno-volilni komisiji.

V Poslanski skupini SMC pri izbiri kandidata zaupamo presoji varuhinje in verjamemo, da ima predlagani kandidat primerne kvalifikacije za opravljanje tako pomembne in odgovorne funkcije. Področja dela, ki jih bo kandidat opravljal, namreč terjajo veliko delovnega elana, strokovno referenčnost, široko razgledanost, odlično poznavanje pravnega in ustavnega reda naše države ter mednarodnih institucij. Ko razpravljamo o spoštovanju človekovih pravic, svoboščin in temeljnega človeškega dostojanstva, je namreč strokovnost, visoka referenčna usposobljenost ter predvsem samostojnost in neodvisnost kandidatov, ki zastopajo institucijo Varuha človekovih pravic, bistvenega pomena.

V Poslanski skupini SMC bomo predlaganega kandidata podprli. Z njim si želimo tvornega

sodelovanja tudi v Državnem zboru ter hkrati pričakujemo njegov kakovosten prispevek k delu in ugledu institucije Varuha človekovih pravic. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospa Eva Irgl.

EVA IRGL (PS SDS): Najlepša hvala za besedo. Spoštovani kolegice, kolegi, spoštovana gospa varuhinja!

Zakon o varuhu človekovih pravic določa, da ima varuh najmanj dva in največ štiri namestnike. Vsi varuhi do sedaj, če pogledamo, so imeli štiri namestnike in tudi sedanja varuhinja se je odločila, da bo pri številu najozžjih sodelavcev v uradu varuha ravnala povsem enako. Namestniki varuha so tako razdeljeni po področjih in zadolženi tudi za to, da opravljajo delo namestnikov varuhinje takrat, ko sama ne more zaradi drugih obveznosti prisostvovati določenim dogodkom ali sejam, na katere jo vabimo. Vendar pa moram žal ugotoviti, da se ob določenih temah, zlasti vezanih na kršitve človekovih pravic v pravosodju, velikokrat niti namestniki varuhinje človekovih pravic niso odzvali povabilu Komisije za peticije ter za človekove pravice in enake možnosti, da bi pojasnili svoja stališča. Upamo, da se bo z novim imenovanjem namestnika to spremenilo.

V Slovenski demokratski stranki skrbno spremljamo delo varuha človekovih pravic saj gre za izjemno pomembno funkcijo, ki bdi nad spoštovanjem človekovih pravic. Tako varuh kot njegovi namestniki morajo biti pri svojem delu avtonomni in nikakor ne kakorkoli pri svojih odločitvah politični. Žal dosedanji varuhi mnogokrat ne ravnajo tako, kot bi od njih glede na odgovorno funkcijo, ki je zlasti v zaščiti šibkejših, pričakovali. Pogrešamo samoiniciativnost varuha, da sami od sebe opozorijo na nesprejemljivost določenih ravnanj, da opozorijo, ko pride do kršitev človekovih pravic, saj imajo takšno določbo zapisano tudi v 9. členu Zakona o varuhu človekovih pravic. Tako kot je odgovorna funkcija varuha človekovih pravic, je odgovorno tudi delo namestnikov varuha, ki jih Državni zbor potrdi na predlog varuha za dobo šestih let. Ko varuhinja predlaga namestnike, mora skrbno pretehtati svojo odločitev, mora biti prepričana v to, da bo oseba, ki bo imenovana na takšen zahteven položaj, dejansko opravljala to delo kot svoje poslanstvo in da bo opozarjala na anomalije v sistemu in na nesprejemljiva ravnanja institucij do posameznikov. Že na Mandatno-volilni komisiji sem pojasnila, da tisto, kar se nam v Slovenski demokratski stranki osebno zdi problem pri današnjem imenovanju, je to, da varuhinja ni šla v nabor kandidatov tudi iz zunanjega kroga, kar je potrdila tudi na Mandatno-volilni komisiji, ampak je kandidata za namestnika izbrala iz ozkega, osebnega delokroga.

V Slovenski demokratični stranki seveda ne moremo v tem trenutku soditi o kandidatovih kvalitetah, lahko pa rečemo, da drugim ki bi lahko prinesli še dodaten svež veter v urad varuha pač ni bila dana možnost in so bili tako že vnaprej izključeni.

V Slovenski demokratični stranki bomo še naprej spremljali delo varuha in namestnikov, glede na dosedanja ravnanja, ko bi pričakovali več odziva na določene kršitve človekovih pravic, pa kandidata za namestnika ne bomo podprli. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Zaključili smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Sledi še razprava varuhinje človekovih pravic gospe Vlaste Nussdorfer.

VLASTA NUSSDORFER: Hvala lepa.

Bom zelo kratka. Povedala bi morda to, kar nisem uspela v tistih petih minutah, ki so mi bile namenjene, ne bom pa izkoristila vseh nadaljnjih pet minut.

Kot vidite, je kandidat mlad, moram reči, da je visoko strokoven, da ima podporo tudi znotraj kolektiva in da je človek, ki pravzaprav tudi sam odpira teme, ki so za varuha pomembne, pomembne pa tudi za širšo družbo, torej tako imenovana širša vprašanja. Povedati moram, da se resnično pogosto ne morem sama udeležiti sej v Državnem zboru, ki so razpisane, se je pa prav namestnik Ivan Šelih, ki pokriva področje, pogosto udeležil Komisije za peticije in tudi drugih odborov. In tudi prihodnji teden bo ena takšnih priložnosti.

Zaključila bi morda s tem, da je le ena izmed vseh dosedanjih, torej namestnikov in namestnic, to je mag. Kornelija Mrzel pri prejšnji varuhinji prišla na ta položaj po razpisu, ki je bil javen. Vsi ostali so bili zbrani s strani varuhov, in kot rečeno, Ivan Šelih tudi znotraj kolektiva, ker ga je prejšnja varuhinja prepoznala kot strokovnjaka. Če se prav spominjam, pa je tudi sedanji poslanec gospod Hanžek povedal, da je bil to namestnik, pod katerega izdelke se je z veseljem podpisal in jih prebral samo zato – če se prav spominim, ste tako rekli – da se je še česa naučil. Sama pa kot pravica sem z veseljem prebiral izdelke gospoda Horvata in dejansko so to vrhunskih izdelki. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Zaključujem razpravo. Prehajamo na glasovanje. Na glasovanje dajem predlog sklepa, s katerim se za namestnika varuhinje človekovih pravic imenuje gospod Miha Horvat. Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica ima Matjaž Hanžek.

MATJAŽ HANŽEK (PS ZL): Hvala lepa.

Zelo kratek bom. V Združeni levici bomo glasovali za iz več razlogov. Eden od pomembnih je, ki bi se ga morali v Sloveniji naučiti, da se odločbe Varuha spoštujejo tako ob ugotovitvah o kršitvah človekovih pravic kot o

njegovi odločitvi ali njeni odločitvi, koga bo vzela za svojega prvega sodelavca ali pa enega izmed štirih prvih sodelavcev. Tukaj bi rad tudi povedal, da je izjemno težko dobiti namestnike varuha človekovih pravic. Ko sem jaz iskal četrtega namestnika, sem bil dve leti brez četrtega namestnika, ker ga enostavno nisem mogel dobiti. Smo dali tudi javni razpis, a na koncu sem se moral odločiti za človeka, ki je bil že prej tam v službi.

Mislim pa tudi, da je dobro, da se nekdo kot strokovni sodelavec pouči o delu, da dokaže svojo strokovnost, svojo privrženost človekovim pravicam, privrženost instituciji in svojim kolegom in na ta način napreduje od začetka, kot je primer sedanjega bodočega namestnika varuha. Navsezadnje je delo varuha človekovih pravic izjemno specifično delo in namestnik pokriva mnogo stvari in mora videti več kot navaden pravnik, ker je to specifično delo. Po nekaj letih dela pri varuhu dobiš vse te kvalitete.

Za Miho Horvata sem tudi osebno malo povprašal njegove znance, jaz ga osebno ne poznam, razen da sem ga srečal, ko sem bil uradno v tej instituciji. Vsi so rekli, kapo dol za strokovnost, izjemno dobro piše, se izraža, je marljiv in med drugim tudi dober kolega, tovariš v ekipi.

Zato bomo v Združeni levici z veseljem podprli ta predlog. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 60, proti 16. (Za je glasovalo 60.) (Proti 16.) Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Državni zbor je gospoda Miho Horvata imenoval za namestnika varuhinje človekovih pravic, zato prosim, da priseže pred Državnim zborom.

MIHA HORVAT: Prisegam, da bom opravljal svojo nalogo na podlagi ustave in zakona, da bom varoval človekove pravice in temeljne svoboščine, da bom opravljal svoje delo vestno in nepristransko ter pri tem spoštoval načela pravičnosti in dobrega upravljanja.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Namestniku varuhinje človekovih pravic čestitam k imenovanju in mu želim uspešno delo.

Prehajamo na obravnavo **Predloga za razrešitev predsednika in članov Nacionalnega sveta za kulturo**. Predlog je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga dajem besedo predstavniku Vlade, državnemu sekretarju na Ministrstvu za kulturo gospodu Antonu Peršaku.

ANTON PERŠAK: Spoštovani gospod predsednik, spoštovani poslanke in poslanci.

Predsednik Nacionalnega sveta za kulturo Metod Pevec in štirje člani: dr. Milena

Mileva Blažič, dr. Andrej Blatnik, dr. Sonja Ana Hoyer in Alja Predan so pred nekaj meseci že odstopili in ministrstvo je predlagalo Vladi, Vlada pa Državnemu zboru razrešitev. Glede na to, da je do tega dne minilo kar nekaj časa, na ministrstvu pa pogrešamo ta organ, ki trenutno ne more delovati, ker gre za posvetovalni organ ministrice, imamo že pripravljen predlog nove zasedbe, delne, kajti dva od prejšnjih članov sta ostala, in sicer predlagamo za predsednico gospo Uršulo Cetinski, za člane dr. Andreja Gasparija, Silvana Omerzuja, mag. Andrejo Rihter in znanega pisatelja, nedavnega Prešernovega nagrajenca Toneta Partljiča. Seveda je danes na programu samo prvi del tega dejanja, razrešitev dosedanjega predsednika in članov, in v prid temu, da bi Nacionalni svet za kulturo čim prej spet začel delovati, upam, da bo do te razrešitve prišlo. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog je obravnavala Mandatno-volilna komisija kot matično delovno telo, ki je zboru pisno poročala in predložila predlog sklepa. Prijavljenih k razpravi ni.

Prehajamo na odločanje o predlogu sklepa, s katerim se v: Nacionalnemu svetu za kulturo razrešijo predsednik gospod Metod Pevec ter člani in članice: dr. Andrej Blatnik, dr. Milena Mileva Blažič, dr. Sonja Ana Hoyer in gospa Alja Predan.

Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 76, proti nihče.

(Za je glasovalo 76.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Prehajamo na obravnavo **Ugotovitve prenehanja mandata drugemu namestniku predsednika Računskega sodišča**. Gospod Samo Jereb je 17. 3. 2016 Državnemu zboru posredoval odstopno izjavo z mesta drugega namestnika predsednika Računskega sodišča. Na podlagi navedenega Mandatno-volilna komisija predlaga Državnemu zboru, da se na podlagi šestega odstavka v povezavi s 1. točko prvega odstavka 10. člena Zakona o Računskem sodišču in 201. člena Poslovnika Državnega zbora seznanijo z naslednjim sklepom: Ugotovi se, da je Samo Jereb v skladu s 1. točko prvega odstavka 10. člena zakona o Računskem sodišču podal izjavo, da s 6. 5. 2016 odstopa s funkcije drugega namestnika predsednika Računskega sodišča, zato mu na podlagi šestega odstavka 10. člena Zakona o Računskem sodišču s 6. 5. 2016 preneha mandat drugega namestnika predsednika Računskega sodišča.

Ugotavljam, da se je Državni zbor s sklepom seznanil. V skladu s četrtem odstavkom 7. člena Zakona o Računskem sodišču bom o predčasni razrešitvi drugega namestnika predsednika Računskega sodišča takoj obvestil predsednika republike in predsednika Računskega sodišča.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 14. točko dnevnega reda, to je s ponovnim odločanjem o Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu okolja. Prehajamo na ponovno odločanje o navedenem zakonu. Ob tem vas želim opozoriti, da mora pri ponovnem odločanju skladno z drugim odstavkom 91. člena Ustave Republike Slovenije za sprejetje navedenega zakona glasovati večina poslancev zbora, to je 46 ali več.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

Še enkrat bom seveda povedal, da Združena levica tega noveliranja ne bo podprla. Ne glede na naše ideološke, vrednostne in drugačne razlike bi človek pričakoval, da v tej sestavi Državnega zbora ali v katerikoli drugi smo vsi dejansko za varovanje okolja. V tej debati, ki se je odvrtila čez tri kroge, temu žal ni tako. Pod pretvezo nekih nujnih noveliranj, uvajanju direktiv, popravljanju starih direktiv se s to novelo odpira vrzel, ki bo omogočala prihod novih tako imenovanih umazanih tehnologij v Slovenijo in sočasno oteževala sodelovanje javnosti pri tem. V debati, ki se je odvijala v zvezi s tem zakonom sem slišal neke nedopustne zadeve: norčevanje iz Državnega sveta, norčevanje iz okoljevarstvenikov, ki jih nekateri imajo za nebodigatreba. Cela zgodba temelji dobesedno na laganju. Večkrat mi je bilo rečeno, da bi lahko kvečjemu rekel zavajanju. Ne. Laganju resorne ministrice z ekipo, da "se nekaj mora". V Združeni levici smo seveda s strokovci preverili direktivo v več jezikih in seveda "se ne mora". Skratka, tovrstno pometanje z okoljsko problematiko, ki si jo privoščijo ta sestava Državnega zbora, je pod kakršnokoli mogočo kritiko. In se bom sedaj tu v imenu Združene levice malo pomaknil nazaj, ker bi res potem zelo nespodobno začel govoriti. Proti tovrstnem noveliranju niso bili le okoljevarstveniki.

Proti tovrstnemu noveliranju je Državni svet soglasno izglasoval veto. V zvezi s to problematiko so na isti liniji delodajalci in Združena levica. V tej sestavi Državnega zbora očitno samo mi iz Združene levice in kolegi in kolegice iz Poslanske skupine nepovezanih poslancev resno jemljemo okoljsko problematiko. Odgovornost poslancev in poslank Državnega zbora je tudi, da prisluhnemo, kaj se dogaja zunaj tega, si bom upal drzniti besedo kokošnjaka, ampak nekako ste sedeli na ušesih, kar je seveda nekako blago rečeno nedopustno in izraža neko vehementnost tako izvršilne veje oblasti kot se tudi bojim zakonodajne veje oblasti.

V Združeni levici bomo glasovali proti in če bo to noveliranje izglasovano, je to velika sramota za

Slovenijo, za ta državni zbor in seveda tudi za izvršilno oblast. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Stranke modernega centra ima gospa Vesna Vervega.

VESNA VERVEGA (PS SMC): Hvala za besedo. Spoštovani!

Novela Zakona o varstvu okolja, o kateri ponovno odločamo, ne znižuje standardov kakovosti okolja. Sama ureditev okoljevarstvenih standardov v zakonu pa je dovolj zahtevna in vsebuje tudi dovolj varnostnih mehanizmov. Deseti odstavek 10. člena novele določa, da lahko ministrstvo določi manj stroge mejne vrednosti emisij, kot se določijo na podlagi ravni emisij iz zaključkov o BAT, pri čemer ta mejna vrednost ne sme presežati mejnih vrednosti, predpisanih na podlagi 17. člena tega zakona, ki pravi, da se dosežena raven varstva okolja ne sme poslabšati in da so mejne vrednosti emisij in druge zahteve lahko določene tudi strožje, kot jih določajo zaključki o BAT. Prav tako dvanajsti odstavek tega istega 10. člena pravi, da manj strogih mejnih vrednosti emisij iz tega desetega odstavka ni mogoče določiti, če bi bilo s tem ogroženo doseganje standardov kakovosti okolja iz 23. člena tega zakona ali če se naprava nahaja na območju iz 24. člena tega zakona torej degradiranem območju. Prav tako smo slišali, da Ministrstvo za okolje načrtuje dodatno ureditev, in sicer s spremembo uredbe o IED napravah, tako da se bodo določila tudi bolj podrobna navodila za pripravo ocene o nesorazmerno višjih stroških v primerjavi s koristmi za okolje. Prav tako se v Poslanski skupini SMC ne strinjamo s tem, da ukinitve časovne veljavnosti okoljevarstvenega dovoljenja pomeni pravzaprav izločanje javnosti iz postopkov izdaje oziroma spreminjanje okoljevarstvenega dovoljenja, saj se noben člen zakona, ki ureja postopke sodelovanja javnosti, ne spreminja.

Zaradi tega bomo novelo zakona podprli.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Desus ima gospa Marjana Kotnik Poropat.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS): Hvala za besedo.

Ko ponovno odločamo o Zakonu o spremembi in dopolnitvi Zakona o varstvu okolja, bi najprej spregovorila o zadevah, ki sta tekom razprave vzbudili največ nasprotovanj. Prej pa bi še rekla to, da novela zakona ne znižuje okoljevarstvenih standardov. V zvezi z odpravo časovne omejitve veljavnosti okoljevarstvenega dovoljenja je treba povedati, da direktiva 2010/75 EU ne vsebuje zahteve, po kateri bi morale države članice omejiti časovno veljavnost dovoljenj. Republika Slovenija je bila med redkimi državami, če ne celo edina, kjer je bila takšna časovna omejitev

dovoljenj uveljavljena. Direktiva zahteva le, da pristojni organ v rednih časovnih presledkih preveri in po potrebi posodobi pogoje v dovoljenju. Veljavni zakon v 77. členu določa obveznosti pristojnega organa, da pregleda in spremeni veljavno dovoljenje za določeno napravo vsakokrat, ko namerava njen upravljavec na napravi izvesti spremembo. Veljavni zakon skupaj s predlaganimi spremembami in dopolnitvami v 78. členu določa tudi obveznost pristojnega organa, da v določenih primerih po uradni dolžnosti pregleda in spremeni veljavno okoljevarstveno dovoljenje. Poudarila bi tudi, da predlagano dopolnitev veljavne uredbe, po kateri mora pristojni organ po uradni dolžnosti pregledati in po potrebi spremeniti okoljevarstveno dovoljenje na vsakih deset let, če okoljevarstveno dovoljenje v tem času ne bi bilo spremenjeno zaradi kateregakoli drugega razloga. Javnost in zainteresirana javnost imata tudi po spremembi veljavne ureditve popolnoma enake pravice glede sodelovanja v postopkih izdaje in spreminjanja dovoljenj kot v veljavni ureditvi v skladu z zahtevami ustreznih direktiv. Javnost ima torej vso pravico, da se vključuje in soodloča v postopku izdaje okoljevarstvenega dovoljenja. Glede na možnosti določenih manj strogih mejnih vrednosti bo ministrstvo lahko določilo manj stroge mejne vrednosti emisij, kot se določijo na podlagi ravni emisij zaključkov o BAT, le v primeru, da bo izpolnjen poseben pogoj oziroma pogoji.

Še enkrat poudarjam, da je ureditev dovolj zahtevna in zaradi tega v Sloveniji ne bo prihajalo do uničenja okolja. V Poslanski skupini Desus bomo zato spremembo Zakona o varstvu okolja ponovno podprli. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev v imenu poslanske skupine? Ne.

Potem ima obrazložitev v lastnem imenu dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo, še enkrat.

Kolikor jaz vem, je Slovenija še vedno ustavna parlamentarna demokracija. Varovanje okolja je ustavna kategorija, ki jo urejajo členi od 71 do 73 in delno člen 74, ki govori o gospodarski pobudi. Državni svet je že napovedal ustavno presojo. Še enkrat bom ponovil, ker očitno si eni niste dobro spucali ušes, noveliranje uvaja vrzel, ki omogoča umazane tehnologije in noveliranje otežuje sodelovanje javnosti, napačno prevaja direktivo, kar sem vam dopoldne obrazložil, na način, ne bom prevajal v slovenščino: Kadija me sudi, kadija me tuži. Tistih 200 pa še nekaj akterjev, ki participirajo na teh napravah, bodo resornemu ministrstvu nekaj predložili in resorno ministrstvo, ki ima številne težave z ARSO, bo potem nekaj požegnalo. Sočasno bomo pa mi dobili ustavno presojo tega noveliranja. To bi

bilo razumljivo moji sedemletni hčerki, ki pa se bo verjetno morala izseliti iz Slovenije, če se bomo tako naprej ukvarjali z varovanjem okolja. Seveda bom glasoval proti, ker je to moja državljanska dolžnost. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 47, proti 12.

(Za je glasovalo 47.) (Proti 12.)

Ugotavljam da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 3. točko dnevnega reda, to je s tretjo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o trgu finančnih instrumentov v okviru rednega postopka.

Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskladen. Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev. Za je glasovalo 55, proti pa 3.

(Za je glasovalo 55.) (Proti 3.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 8. točko dnevnega reda, to je s prvo obravnavo predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davčnem potrjevanju računov.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davčnem potrjevanju računov je primeren za nadaljnjo obravnavo.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov ima gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, gospod predsednik.

Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov bo Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davčnem potrjevanju računov potrdila, podprla bo ta sklep. To je prva novela Zakona o davčnem potrjevanju računov, kar je bil ta zakon uveden s 1. 1. 2016, druga je že v državnozborni proceduri. Verjamem, da bo sledilo še več novel, ker imamo z uvedbo tega zakona velik problem. Zakon o davčnem potrjevanju računov je nesporno, to danes že vsi vemo, predvsem pa zavezanci, je velik fiasko te koalicije. Mi smo želeli zgolj minimalne spremembe v tem predlogu zakona in želeli smo, da bi ta današnja razprava pokazala, da to je problem, in to je dejansko tudi pokazala, in da bi potem v drugem branju na matičnem delovnem telesu rešitev morda še izboljšali.

Želeli smo izvzeti prostovoljna gasilska društva. To, kar se zdaj dejansko prostovoljnim gasilcem dogaja z uvedbo zakona o davčnem potrjevanju računov, ni sprejemljivo. To ni sprejemljivo. Mi vedno hvalimo in se klanjamo gasilcem, ko zelo učinkovito rešujejo premoženja in človeška življenja v kakšni naravni nesreči, v požaru, v povodnji, ko je žled in tudi ob begunsko-migrantski krizi. Takrat so bili dobri, ko nalogo opravijo, pa jim tudi mi ali bolj točno vlagajoča polika jim obrne hrbet. Pogledajte, to ni korektno, to ni fer.

Druga naša rešitev oziroma drugi del rešitve je ta, da izvzamemo iz davčnega potrjevanja račune zavezancev, ki imajo na letni ravni promet, manjši od 50 tisoč evrov, in da na nek način potrošnika ponovno postavimo za kralja. Kupec je kralj, smo se učili tisti, ki smo bili kdaj v realnem sektorju, potrošnik je kralj. Ampak tukaj se je zdaj na tega kralja postavil še nekdo, ki ga kaznuje, ki ga štrafa, kot se to po domače reče, s 40 evri, če ta potrošnik ne vzame računa za eno kavo ali pa še za kakšno manjšo dobrino in ga ne hrani, dokler ne zapusti poslovnega prostora. To je napačen pristop in zaradi tega smo v naših prostorih, v prostorih Poslanske skupine Nove Slovenije spisali ta zakon. Nastal je pa na terenu. Nastal je na terenu, kjer se srečujemo z zavezanci, s podjetniki, s tistimi, ki ustvarjajo delovna mesta, s tistimi, ki najbolj vedo, da denar ne raste na drevesu, s tistimi, ki nova delovna mesta odpirajo in bi jih odpirali še več, če bi bilo dobro poslovno okolje, pa na žalost ni, zato bomo še naprej egalitarni v revščini. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Stranke modernega centra ima gospod Tilen Božič.

TILEN BOŽIČ (PS SMC): Hvala za besedo.

V Poslanski skupini Stranke modernega centra še vedno stojimo za tistem zakonom, ki smo ga sprejeli lani julija, in to dvakrat, prvič, potem pa še drugič, se pravi kot odgovor na veto Državnega sveta. Ne gre za to, da v tem času oziroma v tem trenutku ne razpolagamo z analizami. Gre za to, da ne razpolagamo niti s podatki, na podlagi katerih bi lahko takšno analizo naredili. Za enkrat imamo podatke zgolj za en mesec, čakamo še na tiste, ki se bodo nanašali na 3-mesečne zavezance za DDV, in tudi na zadnjo, se pravi tisti, ki niso zavezanci za DDV in bodo oddajali letna poročila nekje do konca marca prihodnje leto. Dokler mi teh podatkov nimamo, se je izjemno težko pogovarjati o kakšnih konkretnih izboljšavah, ker za to potrebujemo konkretna dejstva in okoliščine.

Če gremo naprej. Glede davčnih blagajn smo na stališču, da vsekakor to ni politično všečna poteza, ker je bilo kar nekaj nasprotovanj, vendar smo v SMC, tako kot smo napisali v programu, še vedno na stališču, da je bila to

potrebna poteza, zato tudi, kot je bilo že rečeno uvodoma, za njo stojimo. Trenutni predlog se spušča na tri področja, se pravi na tiste zavezanca, ki naredijo do 50 tisoč prometa na letni ravni, na prostovoljna gasilska društva, dokaj parcialno, in tudi na ukinitvev morebitnih kazni za kupce. Pri tistih za 50 tisoč evrov se s tem nekako ne strinjamo, ker so tam številne skupine rizičnih zavezancev, in bi pavšalna izključitev lahko dejansko spodjedla sistem, ki smo ga zastavili. Ko se pogovarjamo o prostovoljnih gasilskih društvih, gre beseda potem še naprej, lahko na krajevne skupnosti, na druge nevladne organizacije, ki prav tako delujejo na enem pomembnem področju dobrodelnosti in družbene angažiranosti. Kaj je tukaj podlaga? Tretja zadeva, kar se tiče ukinitve kazni za kupce, doslej ni prakse, da bi se šlo v izrazito kaznovavno politiko zavezancev. Tu je kazen 20 evrov, če je plačano v 8 dneh, in tukaj imamo tudi možnost po krovnem zakonu o prekrških, da se kupce opomni, da se jim da opomin. In ta ukrep, kot je nam znano, je bil do zdaj tudi zgledno uporabljen. Mi ne gremo, kot nam je bilo morda tudi rečeno, proti gasilcem, ampak predvsem zagotavljamo to, da morajo biti zavezanci pri opravljanju istovrstne tržne dejavnosti obravnavani pravično, torej enako. Če lahko zdaj na podlagi tega zaključim, predloga zakona zato tudi ne bomo podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Glasuemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 20, proti 48.

(Za je glasovalo 20.) (Proti 48.)

Ugotavljam, da Državni zbor predlaganega sklepa ni sprejel, zato je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 9. točko dnevnega reda, to je s prvo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju je primeren za nadaljnjo obravnavo.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov ima gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala, gospod predsednik.

Poslanska skupina Nove Slovenije bo seveda lastni predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju podprla. Mi nikakor nismo s to rešitvijo predlagali ali pa niti mislili na to, da bi se standardi, vezani na varstvo pri delu, znižali. Nasprotno, večkrat sem v razpravi povedal, da želimo standarde ohraniti oziroma

glede na to, da se tehnologija tako hitro spreminja, da je regulativa ne dosega, da jih celo želimo izboljšati. Ampak na drugi strani pa seveda želimo, da sprejmemo v Državnem zboru tudi ukrepe, ki ne bodo zmanjševali delovnih mest. Nasprotno. Ki bodo spodbujali odpiranje novih delovnih mest. Gospe in gospodje, mi potrebujemo novo poslovno politiko, mi potrebujemo nov poslovni model. Tako kot je šlo doslej, ne bo šlo v bodoče. Zato nam tudi Evropa pravi: potrebujete strukturne reforme. Najprej bi se morali vsi naučiti, kaj to pomeni strukturne reforme, potem pa te reforme tudi sprejeti. Zdaj je pravi čas. Leto 2018 ko bo in če bo volilno, če ne bo prej, bo prepozno. V volilnem letu se običajno ne sprejemajo strukturne reforme. Če je kdo zadovoljen z 1,7-odstotno gospodarsko rastjo, oprostite, mi v Novi Sloveniji nismo. Nismo zadovoljni s tako bednimi, nizkimi pokojninami, ki nam vsako leto realno padajo in nihče nič ne ukrene. Imamo velike borce, vsi smo borci za penzije, za upokoence, ampak penzije strmoglavljajo, realno padajo in nihče nič ne ukrene. Mi ta trenutek potrebujemo samo za funkcioniranje te države 50 tisoč novih delovnih mest. In se tudi moramo vprašati, predvsem vladajoča koalicija, mi v Novi Sloveniji se že sprašujemo, zakaj pravzaprav ni pomembnih tujih investorjev k nam v Slovenijo. Pa smo baje tako lepa država, tako pridne ljudi imamo, tako prijazne ljudi imamo, tako prijazni smo, pa vendarle tu in tam kakšen tuj investitor pride. Drugi gredo v druge države, kot je recimo Češka in tako naprej, Slovenija pa ni zanimiva. Zakaj ni zanimiva? Mislim, da je skrajni čas, gospe in gospodje, skrajni čas, da najdemo odgovore na ta vprašanja in da potem tudi ustrezno ukrepamo. To je en takšen mikro odgovor v tej noveli zakona, ki bi bil seveda dobrodošel za delavce in za delodajalce. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

V Združeni levici bomo ob tem predlogu glasovali proti. Zmanjševanje varnosti pri delu je za nas nesprejemljivo. In ravno to je srčika tega današnjega predloga, ki nagrajuje delodajalce, kapitaliste za malomarnost v zagotavljanju varnosti in zdravja svojih zaposlenih. Tega kot socialist nikakor ne morem podreti. Strukturna vloga delodajalca kapitalista v tržno organizirani družbi je zasledovanje profita. Zato mu zagotavljanje varnosti na delu posredno ali neposredno povzroča stroške. Edini način, da zagotovimo zdravje in varnost zaposlenih v posameznih podjetjih, v posameznih panogah, je, da z zakonsko regulativo, z grožnjo sankcij že preventivno delodajalca pripravimo od tega, da bo pa vendarle posegel v svoj lasten profit in iz njega poskrbel za varnost in zdravje zaposlenih.

Popolnoma nesprejemljivo je, da se kot družba nekim takim vrednotam odrekamo, zato bomo v Združeni levici glasovali proti temu predlogu. Ob tem ne smemo pozabiti, da je povprečje v zadnjih treh letih, kar se tiče delovnih nesreč, na nezavidljivo visoki ravni – kar 9 tisoč 509 v letnem povprečju, od tega 439 težjih nesreč, lažje nesreče se povečujejo. Leta 2014 smo pa imeli kar 23 smrtnih primerov. In če kaj, nam ti trendi in te številke govorijo, da je treba regulativo varnosti in zdravja na delovnem mestu prej zaostri, še bolj pritisniti na delodajalce, ne pa, da te standarde znižujemo. Kot rečeno, socialisti bomo glasovali proti zniževanju teh standardov.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 19, proti 53.

(Za je glasovalo 19.)(Proti 53.)

Ugotavljam, da zbor predlaganega sklepa ni sprejel, zato je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 15. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga Resolucije o nacionalnem planu zdravstvenega varstva 2016–2025 Skupaj za družbo zdravja.

Ker amandmaji k dopolnjenem predlogu resolucije niso bili vloženi prehajamo na odločanja o predlogu resolucije v celoti. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog resolucije neusklajen. Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslancev. Za je glasovalo 59, proti pa 16.

(Za je glasovalo 59.)(Proti 16.)

Ugotavljam, da je resolucija sprejeta. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 4. točko dnevnega reda, to je z drugo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kmetijskih zemljiščih v okviru rednega postopka.

Prehajamo na odločanje o vložnem amandmaju, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vložnega amandmaja z dne 23. 3. 2016. Odločamo o amandmaju Poslanskih skupin SMC, DeSUS in SD k 15. členu.

Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslancev. Za je glasovalo 60, proti pa nihče.

(Za je glasovalo 60.)(Proti nihče.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Zaključili smo z odločanjem o amandmaju. S tem zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Ker so bili v drugi obravnavi sprejeti amandmaji k manj kot desetini členov dopolnjenega predloga zakona, predlagatelj predloga zakona pa je že med obravnavo 24. 3.

2016 predlagal, da zbor na podlagi prvega odstavka 138. člena Poslovnika Državnega zbora še na tej seji opravi tretjo obravnavo predloga zakona.

Prehajamo na odločanje o navedenem predlogu. Sklep ne bo sprejet, če mu bo nasprotovala več kot tretjina navzočih poslancev.

Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslancev. Za je glasovalo 50, proti pa 20.

(Za je glasovalo 50.)(Proti 20.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Državni zbor bo tretjo obravnavo predloga zakona opravil v četrtek, 31. 3. 2016, po končanem glasovanju. Službe zbora bodo pripravile pregled, v katerega bo vključen sprejeti amandma in člen, h kateremu je bil amandma sprejet. Amandmaje k temu členu lahko kvalificirani predlagatelji vložijo do začetka tretje obravnave predloga zakona na seji zbora.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 5. točko dnevnega reda, to je z drugo obravnavo Predloga zakona o spremembi Zakona o družbi Slovenske železnice v okviru rednega postopka.

Prehajamo na odločanje o vložnem amandmaju, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vložnega amandmaja z dne 23. 3. 2016. Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Združena levica k 1. členu. Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica ima dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo, predsednik.

V Združeni levici predlagamo črtanje 1. člena. Zakaj? Dobro veste, da smo proti privatizaciji infrastrukture. Lahko malo reparafraziram Novo Slovenijo, v Združeni levici tudi zelo hodimo po terenu, zlasti jaz zelo terensko raziskujem javni potniški promet in posledično tudi tovorni. Izkušnje kažejo, da so se tovrstne privatizacije infrastrukture izkazale kot fiasko. najbolj v nebo vpijajoč primer je Združeno kraljestvo, kjer se recimo v zadnjem času dogaja tudi de-privatizacija celega niza privatiziranih infrastruktur tudi na ravni mest, na ravni občin. Imajo velike težave z železnico, nižji standard, več nesreč in tako naprej. To noveliranje je verjetno sproženo skozi pritisk, nehajmo se slepiti, Nemčije za vstop nemškega Bundesbahna v prometni del Slovenskih železnic preko hčerinske firme. To je enostavno, to je jasno. Kdor se dela, da mu to ni jasno, potem ne vem, kaj išče v politiki.

Mi smo proti tovrstnim privatizacijam in sočasno lahko rečem, v tej razpravi sem imel občutek, da se pogovarjam sam s seboj. Delno je nekaj govoril gospod Veber, ki me malo čudi, zakaj ni že v opoziciji, ker sva jasno povedala, če že greste v to, bi človek pričakoval najprej

obratni vrstni red, da se razloži, zakaj se gre v to, kaj to pomeni. Ampak v tej državi, v tej sestavi izvršilne oblasti in državnega zbora imamo neko obrnjeno dokazno breme. Najprej bomo nekaj krovnega sprejeli, potem bomo malo tipalo kot gorile v megli, kaj se bo zgodilo in kaj se bo dogajalo. Dobro, izgovor je bil, da usklajujete to s strategijo upravljanja državnega premoženja. Rekli smo, da bomo pogledali, kako se odvija strategija upravljanja državnega premoženja. Naloga Državnega zbora, poslanik in poslancev je tudi, da gledamo, kako se izvajajo zakonodaje, strategije, navsezadnje tudi kako deluje KPK, ker ne deluje, ampak na to se nekako pozablja.

V Združeni levici nikakor ne moremo podpreti tovrstnih pristopov, tovrstno na glavo obrnjeno šaranje po zakonodaji in po strategijah, zato s tem amandmajem predlagamo, da se ta člen črta in da se infrastruktura premisli na način umov, ne pa malih umekov. Upam, da boste podprli naš amandma. Hvala za besedo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 8, proti 66.

(Za je glasovalo 8.) (Proti 66.)

Ugotavljam da amandma ni sprejet. Zaključili smo z odločanjem o amandmaju. S tem zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona. Ker v drugi obravnavi amandma k dopolnjenemu predlogu zakona ni bil sprejet, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskkljen.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica ima dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo.

Ker je časa vseeno relativno malo, mi bomo glasovali proti. Rad bi opozoril še na nekaj. V tej debati, ki je skoraj bila nedebata, smo se orientirali samo na to zadevo prihoda ali ne prihoda, če hočete, Bundesbahna. Nič se ni razpravljalo o železniški infrastrukturi, tako kot bi se moralo. Pa se ne bom dotikal drugega tira, lahko bi se dotaknili povezave Divača–Trst, lahko bi se dotaknili vpenjanja v koridore, lahko bi se dotaknili malo bolj tehtnega razmisleka vpenjanja v svileno pot, lahko bi se dotaknili sodelovanja različnih pristanišč, da sploh ne pridem do potniškega prometa, kjer je v imenu vodilne stranke koalicije predsednik matičnega delovnega telesa dobesedno izjavil, da v Sloveniji nas je premalo in zato se posledično resno ne bomo ukvarjali s potniškim prometom. Veste, če gledamo diapazon prostorskih aglomeracij, jih je enako malo na Norveškem, jih je enako malo na Danskem, pa se resno ukvarjajo s tem. Celó več. Na Norveškem niso

toliko obsedeni z avtocestami in med Osloom in Bernom nimate avtoceste, imate pa zelo urejen železniški promet. Sočasno bomo v tem državnem zboru oziroma bomo v Združeni levici poslušali, kar nas včasih sili do roba bruhanja, o zelenem gospodarstvu, o krožnem gospodarstvu gor in dol, sočasno imamo pa takšno noveliranje Zakona o varovanju okolja in tovrstne nepremišljena noveliranja ključnih infrastrukturnih zadev.

Seveda bomo glasovali proti. Hvala za besedo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 66, proti 10.

(Za je glasovalo 66.) (Proti 10.)

Ugotavljam da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 6. točko dnevnega reda, z drugo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodnih taksah v okviru rednega postopka.

Prehajamo na odločanje o vložnem amandmaju, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vložnega amandmaja z dne 23. 3. 2016. Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k 11. členu.

Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev. Za je glasovalo 19, proti pa 49.

(Za je glasovalo 19.) (Proti 49.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Zaključili smo z odločanjem o amandmaju. S tem zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona. Ker v drugi obravnavi amandma k dopolnjenemu predlogu zakona ni bil sprejet prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskkljen.

Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev. Za je glasovalo 57, proti pa 1.

(Za je glasovalo 57.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 7. točko dnevnega reda, to je z drugo obravnavo predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju v okviru rednega postopka.

Prehajamo na odločanje o vložnih amandmajih, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vložnih amandmajev z dnem 29. 3. 2016. Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Združena levica k 1. členu pod točko ena. Če bo ta amandma sprejet, postane

amandma Poslanskih skupin SMC, DeSUS in SD k istemu členu pod točko dva brezpredmeten.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica ima Luka Mesec.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo in lep pozdrav.

V Združeni levici smo k 1. členu tega zakona, ki je pred nami, se pravi ZFPPIPP vložili amandma. Zakaj smo ga vložili? Ker ugotavljamo, da so v tem zakonu zaposleni dvojno šikanirani: vsebinsko in formalno. Formalno so šikanirani ker je ta zakon enostavno prezapleten, da bi ga bilo moč uporabljati brez podpore raznih svetovalnih služb. Zdaj imamo pred seboj v bistvu že neko deseto novelacijo tega zakona, ki ima več kot petsto členov. Med drugim poznamo mislim da 221.z člen, 44.z člen. Strokovnjaki, ki se s tem zakonom resno ukvarjajo, ga poimenujejo kar minsko polje, sprehajanje po njem pa orientacijski tek, ker je toliko nekih napotitvenih določb v njem. Ta zakon je za praktično uporabo neuporaben, razen če si priznana pravna služba z resursi, ki si lahko privoščijo neko branje.

Zato v postopkih prisilne poravnave, stečajev in tako naprej zaposleni že po formalni plati potegnejo kratko, ker si za razliko od države, bank ali pa lastnikov ne morejo privoščiti tega dragega svetovanja. To je prva zadeva.

Druga zaveda vsebinsko so pa zaposleni šikanirani, ker imajo banke, država in lastniki poleg te formalne prednosti, ki sem jo opisal, tudi vsebinsko prednost po tem zakonu. Ko pridemo do poplačil, so banke iz stečajne mase upravičene do celote, zaposleni pa se lahko potegujejo samo za zadnje tri plače, za zadnje tri mesece neplačanih prispevkov in pa za odpravnino, ki je enaka odpravnini, ki sledi odpuščanju iz poslovnih razlogov. Se pravi, banke lahko dobijo celoto, zaposleni samo zadnje tri mesece.

To je popolnoma nepravilno, ob tem da, kot sem že rekel, so šikanirani poleg tega še formalno, zato smo poskušali v Združeni levici z našim amandmajem vsaj deloma odpraviti nepravilnost v temu zakonu, in sicer z amandmajem spreminjamo to, da bi se lahko zaposleni potegovali za izplačilo vseh neizplačanih plač, poplačilo vseh neplačanih prispevkov, brez omejitve glede odpravnin. To je vsebina tega amandmaja. Kot sem že v razpravah večkrat povedal, ni nobenega razloga, da ga ne bi sprejeli oziroma če ga ne sprejmemo, potem je pa treba razmišljati v smeri, da se tudi bankam dopusti samo to, da se potegujejo za kredite, podeljene v zadnjih treh mesecih, če taka omejitev velja za zaposlene. Glasovali bomo seveda za. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Stranke modernega centra, dr. Jasna Murgel.

DR. JASNA MURGEL (PS SMC): Hvala lepa za besedo.

Mi bomo glasovali proti temu amandmaju, ker menimo, da gre za nesorazmerno razširitev poseganja v stečajno maso. Glede tega privilegiranja bank in ne vem kaj, da samo razčistimo o čem govorimo. Govorimo o amandmaju, ki bi zadeval 21. člen insolventnega zakona, ki ne privilegira bank. Poglejte si 21. člen ZFPPIPP, ne privilegira bank, ampak privilegira delavce. Tukaj gre samo za vprašanje tega, v kakšnem obsegu bodo privilegirale terjatve plače delavcev, ali za eno leto, ali za tri mesece ali za pol leta, kot je predlagano v amandmaju koalicije. Mi tega amandmaja ne bomo podprli. Bistveno pa je, da se ne zavaja javnost in da se ne govori, da se privilegira banke, ker ponavljam še enkrat, 21. člen ne privilegira bank. V nekih drugih členih so določene terjatve, ki so recimo zavarovane in iz njih izhajajo potem izločitvene pravice, vse ostalo pa so navadne terjatve in v terjatve so lahko tudi zajete plače delavcev. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima Luka Mesec.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala.

Začel bom proceduralno. To ni bila obrazložitev glasu, ampak polemika. Ampak ker niste opozorili, bom tudi jaz odgovoril na to polemiko. V tem členu seveda ni govora o bankah, ampak je govora o zaposlenih. Mi smo poskušali sistemsko nepravico v tem zakonu, ki sem jo opisal, se pravi, da so banke, država in lastniki privilegirani dvakrat, formalno in vsebinsko, odpraviti na ta način, da smo v členu, ki je bil odprt, in v členu, ki postavlja zaposlenim omejitve, da lahko kandidirajo za prednostno poplačilo samo zadnjih treh plač, to omejitev odpraviti. Da bi jim vsaj na ta način ponudili enakopravnost v tem zakonu. Zato amandmiramo ta člen, in to je v bistvu vsa sprememba, ki jo želimo napraviti. Res pa ne razumemo, še enkrat, zakaj bi lahko kdo pri zdravi pameti bil proti temu, da lahko zaposleni potem, ko neko podjetje gre v stečaj ali pa se znajde v postopku prisilne poravnave, zahtevajo poplačilo vseh neizplačanih plač. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima dr. Jasna Murgel.

DR. JASNA MURGEL (PS SMC): Amandmaja Združene levice ne bomo podprli, ker sploh ne posega v nikakršen položaj bank, ampak samo razširja obseg privilegiranih terjatev delavcev. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Seveda bom glasoval za amandma, ker ne gre za privilegiranost delavcev. Če je kdo v tej družbi deprivilegiran, so to delavci tisti, ki še delo imajo. Hvala za besedo.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 18, proti 47.
(Za je glasovalo 18.) (Proti 47.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju poslanskih skupin SMC, Desus in SD k 1. členu pod točko 2.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica, Luka Mesec.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo, še enkrat.

Ta amandma je nastal v bistvu kot odziv na naš amandma. Se pravi, razlika med tem in našim amandmajem je, da smo mi želeli kot prednostno poplačilo omogočiti vse neizplačane plače. V zdajšnji ureditvi je tri mesece. S tem amandmajem pa je koalicija v bistvu ponudila koncesijo, da se podaljša s tri na šest mesecev. To je korak naprej, zato ga bomo tudi podprli, ampak še enkrat ponavljam, da ne vidimo nobenega razloga, da ne bi med prednostne terjatve bile uvrščene vse neizplačane plače, tako kot smo nameravali mi.

Bomo pa podprli, ker definitivno gre za korak naprej. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 74, proti nihče.
(Za je glasovalo 74.) (Proti nihče.)
Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k 8. členu.

Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 21, proti 47.

(Za je glasovalo 21.) (Proti 47.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k 15. členu.

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 21, proti 48.

(Za je glasovalo 21.) (Proti 48.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju poslanskih skupin SMC, DeSUS in SD k 32. členu.

Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 71, proti nihče.

(Za je glasovalo 71.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Zaključili smo z odločanjem o amandmajih. S tem zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Ker so bili v drugi obravnavi sprejeti amandmaji k manj kot desetini členov dopolnjenega predloga zakona, predlagatelj predloga zakona pa je že med obravnavo 24. 3. 2016 predlagal, da zbor na podlagi prvega odstavka 138. člena Poslovnika Državnega zbora še na tej seji opravi tretjo obravnavo predloga zakona, prehajamo na odločanje o navedenem predlogu. Sklep ne bo sprejet, če mu bo nasprotovala več kot tretjina navzočih poslancev.

Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 53, proti 1.

(Za je glasovalo 53.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Državni zbor bo tretjo obravnavo predloga zakona opravil v četrtek, 31. 3. 2016, po končanem glasovanju. Službe zbora bodo pripravile pregled, v katerega bosta vključena sprejeta amandmaja in člena, h katerimi sta bila amandmaja sprejeta. Amandmaje k tema členoma lahko kvalificirani predlagatelji vložijo do začetka tretje obravnave predloga zakona na seji zbora. Prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na prekinjeno 1. točko dnevnega reda, to je na Vprašanja poslank in poslancev.

Pregled predlogov sklepov poslank in poslancev za razpravo o odgovorih predsednika Vlade, ministric in ministrov je objavljen na e-klopi.

V skladu s predlogom poslanca dr. Bojana Dobovška bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru predsednika Vlade dr. Mira Cerarja na poslansko vprašanje dr. Bojana Dobovška v zvezi s komunikacijsko strategijo Vlade.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine nepovezanih poslancev dr. Bojan Dobovšek.

DR. BOJAN DOBOVŠEK (PS NP): Hvala. Spoštovani vsi, ki spremljate to sejo!

Želeli smo opozoriti na strategijo obveščanja javnosti in pa predvsem parlamenta, te vlade. Opozorili smo na to, da obveščanje poteka zelo slabo, še posebej smo izpostavili problem migracijske krize, kjer ni bilo obveščanja lokalne skupnosti, parlamenta in tudi javnosti. Vlada zagovarja tezo, da so za slabe razmere krivi mediji in pa tisti, ki opozarjajo na napake. Mi smo opozorili, da je bolje, kot da se zaposluje krizni piar, da se zaposli strokovnjake z zgrajeno kariero, pa problemov v državi ne bo. Še posebej smo opozorili na gospodarsko rast, ki ni takšna, kot se je pričakovalo, in Vlada skozi statistike, katerih monopol ima, prikazuje drugačno stanje, kot je v resnici. Statistike so takšne kot bikini, tisto, kar je skrito, je najbolj pomembno. In kazalniki, ki so skriti, so ti, da Evropska komisija opozarja, da niso takšni, kot pa jih skuša prikazati Vlada, saj so ocene proračuna drugačne. Prav tako Umar opozarja, da gospodarska rast ni takšna, kot pa se jo

skuša predstaviti. Ni rasti domače potrošnje in pa upad naložb, kar je vezano na pridobivanje sredstev iz Evropske unije.

Glede na to pričakujemo, da se opravi razprava o komunikaciji vlade tako s parlamentom, z javnostmi kot tudi z mediji. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Glasujemo. Navzočih je 67 poslank in poslancev, za je glasovalo 19, proti pa 47.

(Za je glasovalo 19.) (Proti 47.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca gospoda mag. Branka Grimsa bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru predsednika Vlade, dr. Mira Cerarja na poslansko vprašanje gospoda mag. Branka Grimsa v zvezi z novinarsko konferenco predsednika Vlade Republike Slovenije z dne 22. 3. 2016.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS ima mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Spoštovani!

Velikokrat smo poslušali o varnosti. Varnost je dobrina, ki bi jo morali postaviti vsi na prvo mesto. Poslušali smo, da ima vse drugo prednost, govorili smo o multikulti. Veste, Pariz je multikulti, Köln je multikulti in zdaj Bruselj je multikulti. To je problem, s katerim se sooča danes ne samo Slovenija, ampak celotna Evropa. Po drugi strani se ukrepi, ki se sprejemajo v Sloveniji, sprejemajo prepočasi ali pa jih sploh ni.

Marsikdo posluša o tem, kako naj bi zagotavljali višjo stopnjo varnosti. Ko govorim z ljudmi, ki to v praksi opravljajo, gre za zanemarljive ukrepe, recimo, da na kakšnem letališču en dodaten policist opravlja delo ni podobno. Ali je to tisto, kar je ta država dolžna zagotoviti svojim državljanom? Ta država je dolžna zagotoviti varnost, dolžna je zagotoviti spoštovanje človekovih pravic vsem državljanom in državljanom in dosledno spoštovanje osebne integritete. Vsaj o tem bi morali imeti soglasje.

Ko se je zgodil zdaj nezaslišan zločin v Bruslju, se je vlada na to odzvala, kot da je to problem skoraj nekoga drugega, kot da mi ne bi bili v Evropski uniji, kot da ne bi danes brali v medijih, da je Slovenec, diplomat, ki je bil ranjen, hudo ranjen, in bo zelo verjetno imel vse življenje posledice tega napada. Gre seveda tudi za razvojno vprašanje, kajti varnost postaja dobrina, dobrina, ki privablja tiste države, investitorje, podjetnike, kjer bo varnost očitna. In predstavlja problem za vse tiste, kjer varnosti ne bo.

V Sloveniji smo priča popolnoma nasprotnemu procesu, kot bi ga želeli. Po eni strani najbolj izobraženi mladi odhajajo v tujino, ker ni ustreznega podjetniškega okolja, po drugi strani so se na široko odprle meje, da je šlo

skoraj pol milijona ilegalno ljudi čez Slovenijo. In zdaj se to vrača vse kot bumerang. Ne samo Sloveniji, ampak celotni Evropi. Zato sem trdno prepričan, da je to tema, o kateri bi morali že enkrat v tem parlamentu odkrito spregovoriti. Tudi zato ker ob zadnjem tovrstnem pogovoru od Vlade sploh nismo prejeli ustreznih pojasnil. Vlada nikoli niti parlamentu, niti javnosti ni pojasnila, kako bo ukrepala za ustrezno soočenje z migrantsko krizo, da zagotovi varnost. Zato je ta pogovor potreben in zato je ta razprava potrebna in zato jo bomo v SDS ... / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima Matjaž Hanžek.

MATJAŽ HANŽEK (PS ZL): Varnost je vsekakor pomembna, ampak Evropa in Slovenija bi morala o varnosti razmišljati takrat, ko smo se strinjali, da se pošlje nad bližnjevzhodne države rakete, avione, ladje, tisoče vojakov, ko je Evropa tam pomagala pobiti nekaj sto tisoč ljudi, porušiti mesta, vasi, bolnice itn. Tisti, ki se takrat, pred desetletjem in več ni vprašal, kaj se bo zgodilo prej ali slej, ko bodo milijoni ljudi ostali brez hiš, da bodo morali nekam iti, je zamudil priložnost za razmišljanje o varnosti. Ljudje bežijo, bežijo za svoje življenje. Mi smo pomagali ali molče, nekateri tudi aktivno, da je milijone ljudi ostalo brez streh, da milijone ljudi pobijejo isti, da ti ljudje bežijo pred istimi teroristi, ki tudi v Evropi nastavljajo bombe. So dvakrat kaznovani. Prvič, ker pred njimi bežijo, drugič, ko jih mi zavračamo in nimamo nobenega sočutja do žrtev, naših žrtev predvsem. Zato bom glasoval proti.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Spoštovani!

Vprašanje varnosti ni kratkoročno vprašanje in ni pogojeno z vojnami na Bližnjem vzhodu. To je zelo kratkovidno, kdor tako razmišlja. Ta val migrantov je v Evropo pognal skupen val interesov, kup denarja. Ta val že dolgo ne žene več samo strah pred vojnami ali pa reševanje življenj. Velika večina tistih, ki so šli preko Slovenije, so bili iz držav, kjer sploh ni nobenih vojn. Večina tistih, ki so sedaj sodelovali v najrazličnejših zločinih, ki smo jim bili priče, sploh ni iz držav, kjer bi bila vojna. Ampak Evropa je naredila usodno napako in omogočila jo je tudi slovenska vlada, ko je na široko odprla vrata in spustila notri vse, kar je hotelo. In to se sedaj vrača kot bumerang, in to ne bo kratkoročen problem. To je problem, ki bo deloval na dolgi rok. Zaradi tega je ta razprava pomembna, ker tega toka niti slučajno še ni uspelo zaustaviti. O tem priča kapljanje sedajle čez mejo in verjemite, ko bo pomlad, bo tega še bistveno več. Poleg tega pa vse tisto, kar je bilo

proti predpisom, ilegalno spuščeno preko meja Republike Slovenije s strani slovenske vlade v minulem letu pa v začetku tega leta, se bo vrnilo kot varnostni bumerang. Zato je ta razprava nujno potrebna, ker tukaj gre za vprašanje političnih interesov. Tukaj gre za vprašanje denarja, tukaj gre za vse tisto, kar v resnici poganja ta tok. Samo govoriti o vojnah, je tukaj veliko premalo in zelo kratkovidno. V resnici gre za mnogo več. Gre za vprašanje varnosti in gre za vprašanje bodočnosti Evrope, o kateri se je zelo lepo izrazil pred tedni eden od poslancev SD, ko je dejal: Evropa bo ali utemeljena na krščanskem izročilu ali pa je ne bo.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Glasujemo. Navzočih je 70 poslank in poslancev, za je glasovalo 20, proti 49.

(Za je glasovalo 20.) (Proti 49.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Luke Mesca bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru predsednika Vlade dr. Mira Cerarja na poslansko vprašanje Luke Mesca v zvezi z Alpino in upravljanjem državnega premoženja.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica ima Luka Mesec.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo, še enkrat.

Gospodu premierju sem postavil zelo preprosto vprašanje glede slabe banke, njenega splošnega poslovanja in konkretno glede Alpine, ki je simptomatičen primer poslovanja te institucije in politik, ki jih ta vlada pelje glede podjetij, ki so se znašla na slabi banki. Shema je zelo preprosta. Imamo Alpino, ki je dobro stoječe podjetje, ustvarja profit, lani ga je bilo za več kot pol milijona, nudi 355 delovnih mest v Žireh, skupaj v skupini pa tisoč 500. Se pravi, gre za mednarodno uveljavljeno podjetje, ki dobro stoji, ki ustvarja profit, ampak se je znašlo na slabi banki. Zakaj? Ker so bivši lastniki Infond Holding nanj obesili 42 milijonov evrov kredita in zdaj je podjetje obremenjeno s tem kreditom, za katerega mora plačevati tudi obresti, teh je okrog 700 tisoč evrov na leto. Kaj stori slaba banka? Slaba banka to podjetje, ki je dobro, začne prestrukturirati, kar pomeni, rezi, odpuščanja, zapiranje oddelkov, zapiranje trgovin, uničevanje razvoja. Na drugi strani pa imamo lastnika, ki je teh 42 milijonov dolga iz lastnega pohlepa ustvaril, ki pa zdaj mirno prebiva v Dubaju. Se pravi, na eni strani imamo lastnika, ki je neposredno, osebno odgovoren za 42 milijonov evrov dolga in uživa v Dubaju, na drugi strani pa imamo zaposlene, ki niso imeli nobene besede pri teh kreditih, ki pa jim zdaj grozi izguba 150 delovnih mest v Žireh. To je politika, ki jo pelje državna institucija, imenovana Družba za upravljanje terjatev bank oziroma po domače slaba banka.

Gospoda premierja sem vprašal, kaj bodo glede takšnih primerov ne samo Alpine, ampak kaj bodo glede takšnih primerov ukrenili in zakaj še niso ukrepali glede sklepov, ki smo jih o Alpini sprejeli na seji, ki smo jo na pobudo Združene levice imeli v Državnem zboru na odboru za finance. Zdaj vsaj to drugo, ti sklepi so od takrat bili v Alpini realizirani, stvari so se pomaknile naprej in tudi zaposleni so zelo zadovoljni, ker so končno naleteli na odprta ušesa, kar se tiče zahtev po prestrukturiranju, odpuščanjih in nesodelovanja z lokalno skupnostjo. Tako da tam upamo, da se bo stvar pomikala naprej, kot je bilo po mojem poslanskem vprašanju zastavljeno. Ampak generalni problem politik slabe banke pa ostaja. Zato vztrajam pri svojih zahtevi za razpravo, in sicer mislim, da je napočil čas, že večkrat, da se pogovorimo o tem, kaj slaba banka v našem imenu kot državna institucija v teh podjetjih počne.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev v imenu poslanske? Ne. Najprej obrazložitev v lastnem imenu, gospod Žan Mahnič.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo, predsednik. Kolegice, kolegi!

Sam bom zahtevo kolega Luka Mesca za razpravo v Državnem zboru o omenjenem vprašanju podprl, pa ne zato, ker bi delil mnenje Združene levice, kako je treba upravljati s podjetji, daleč od tega, ampak ker le vendarle imava očitno eno isto točko, in to je, da sva oba proti temu, kar se dogaja v Alpini. Kot poslanec, ki prihajam iz tega okraja, kjer je tudi podjetje Alpina, to se pravi Občina Žiri, so se vendarle pokazali nekateri napredki, predvsem ko smo začeli to zadevo problematizirati, tudi tukaj v Državnem zboru, ko so bili določeni sklepi s strani Poslanske skupine SDS tudi sprejeti, da se vendarle naredi nekakšna revizija oziroma predvsem preuči smotrnost in učinkovitost, racionalnost te pogodbe, ki jo ima Alpina s podjetjem Admetam. Ravno v četrtek sem bil obveščen, da je prišel eden od izvršnih direktorjev DUTB gospod Balogh v Alpino, kjer so se sestali z zaposlenimi in vodstvom, in kjer so presenetljivo ugotovili to, kar sem že zdavnaj trdil, da zaposleni v Alpini niso a priori proti nekakšnemu prestrukturiranju, vendar pa so proti prestrukturiranju na takšen način. Veseli me, da so ugotovili, da podjetje Admetam ni ustrezno svetovalno podjetje za to družbo, zaradi tega se s koncem aprila umika. Govora je bilo tudi o umiku direktorice, o čemer je danes prišel že nek demanti.

Vas pa pozivam na tem mestu, tudi vas, gospod predsednik Državnega zbora Milan Brglez, da nam pomagate ohraniti to podjetje glede nato, da so vse glasnejše govorice, da v vodstvo podjetja prihaja brat vaše žene. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu v lastnem imenu, dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo. Dopolnil bi to, o čemer je govoril Luka. Danes popoldne sem po predolgem času spet malo na Stat.si vrtel podatke in Slovenja žal postaja družba in država, kjer nas vedno bolj določa lokacija. Skratka, od kje si, te določa, kakšno kvaliteto življenja boš imel. In mi vedno bolj drstim v to, kar jaz pravim, prva, druga in tretja Slovenija. Vsi pač nimamo te sreče ali nesreče, da bi živeli v Ljubljani in nekih drugih središčih, ki jim gre še relativno dobro, nekateri tudi nočejo ali nočemo živeti, z vsem dolžnim spoštovanjem, na teh geografskih lokacijah. Tako vlada Mira Cerarja kot fantje na DUTB, kot fantje v državnem holdingu in sem pa tja še kakšna dama, da pušeljč lepo izgleda, pa se nekako premalo zavedajo, da je večina lokalnih in regionalnih okolij v Sloveniji zgodba Alpine. Je zgodba, da imamo enega, enega in pol, redkokdaj dva zaposlovalca, na katerih to lokalno, regionalno okolje stoji in pade. In zdi se mi, da bi se tega morali bolj zavedati tudi v luči navsezadnje, ker slovenski BDP in ta proračun generira izvoz in generirajo te in takšne firme v glavnem na plečih preslabo plačanih zaposlenih. Skratka, veste penezi ne pridejo iz Tomšičeve, Šubičeve pa nekaj kilometrov tukaj naokoli, ampak pridejo iz nekaj, kar bi nekdo imenoval realni sektor, čeprav tudi javna uprava je seveda lahko, če je dobra, realni sektor.

In zaradi tega bom to podprl. Podprl pa bom tudi zaradi tega, ker so številni Žirovci in Žirovke, ki so šli po svetu, poslali apel za ohranjanje Alpine, tudi moj duhovni oče akademik Mlinar in ne bi mogel, da ga ne bi podprl. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu v lastnem imenu, gospod Marijan Pojbič.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani gospod predsednik.

Jaz bom seveda to razpravo podprl. Predvsem zaradi tega, ker prihajam iz okolja, kjer je stacionirano podjetje Paloma, kjer je postal oziroma postaja, če ne bo sodišče to preprečilo, lastnik tega podjetja PPRS holding iz Cipra, se pravi podjetje iz davčne oaze. Najprej se je pogajalo podjetje, nek sklad iz Poljske, potem, ko je pa treba pogodbo podpisati, je podpisalo to pogodbo PPRS holding iz Cipra. To je nedopustno, nedostojno, neokusno, skrajno sprevrženo dejanje, ko gre za uničevanje državnega premoženja. Ampak to še ni najbolj bistveno, v času, ko je ta ekipa na oblasti, ta koalicija in ta vlada zagovarjajo takšen način. Zagovarjajo tak način. Ker v Palomi so v tistem času, ko se je ta postopek začel, najprej imeli možnost, ker se je pojavijo šest različnih zainteresiranih za nakup podjetja, preferirali so

samo enega. Jasno je zakaj. In kaj se je zgodilo? Da bi uspeli v tej nameri, bom rekel, zlonamerni nameri, so odpustili najmanj 15 oziroma do 20 ključnih profesionalcev, ki so se ukvarjali v podjetju Paloma s tem, kako podjetje Paloma od 1873 do danes obdržati pri življenju. Te ljudi so vrgli na cesto, uvažajo ljudi iz Primorske in tako dalje in tako dalje. In zdaj še na koncu poskušajo razformirati invalidsko podjetje. To je pa neverjetno, kaj si dovolijo. Neverjetno! Neverjetno, kaj počenjajo ti kvazi lastniki.

Poglejte, dragi kolegice in kolegi, zakaj je danes v Financah ta naslov? Zakaj? V tem naslovu piše: »Slovinci ponorite, korupcija nam požre 4 milijarde evrov na leto«. In to je to, o čemer zdaj govorim, in o tem je treba opraviti javno razpravo, drage kolegice in kolegi.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Glasujemo. Navzočih je 67 poslank in poslancev, za je glasovalo 22, proti 44.

(Za je glasovalo 22.)(Proti 44.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca dr. Franca Trčka bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za zunanje zadeve gospoda Karla Viktorja Erjavca na poslansko vprašanje dr. Franca Trčka v zvezi z vpletanjem v delovanje sindikate ter nekoordinacijo dela diplomatskih predstavništev. Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica, dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo. Upam, da se danes zadnjič oglašam, ni pa nujno. Z gospodom Erjavcem smo se kar nekaj časa lovili, da se je pojavil v Državnem zboru in odgovoril na to vprašanje. Ker v tej sestavi državnega zbora vas je kar nekaj pravnikov, dobro veste, da obstaja tudi 8. člen Ustave, ki govori o mednarodnih pogodbah, neposrednosti in tako naprej. Sam gospod Erjavec je pravnik, je minister za vse živo pa tudi kaj mrtvega, razen nikoli ne bo minister za resor družine, dela in tako naprej, ker bi moral zavihati rokave. Gospod Erjavec krši ratificirane mednarodne konvencije, konkretno Mednarodne organizacije dela št. 87. Vpleta se v delovanje sindikata na Mladiki na resorju, ki ga vodi. Skratka, spet nekaj protiustavna dejavnost. Gre za znani primer Golob, ki bo na koncu seveda pripeljal do tega, da bo ta gospod stožil državo. Jaz seveda nisem Golobov advokat, saj tudi nisem pravnik po osnovni izobrazbi. Sočasno pa seveda tudi sem gospoda Erjavca spraševal, kar je nekako malo preslišal, o problematiki nekoordiniranega dela diplomatskih predstavništev, zlasti gre za izjavljanje gospoda Kacina, ki ste mu nekako blagovolili podariti ta veleposlaniški mandat, kjer nekako dobesedno za nekega diplomata, bom uporabil vaš jezik, nespodobno lapa. Ne morem drugega reči. Kadarkoli se kaj zgodi, je od

veleposlanikov Nata gospod Kacin tisti, ki najbolj na oštro, da rečem, ljudski jezik nabija. Skratka, gre za neka dva nedopustna pojava na zelo pomembnem resorju zunanjega ministrstva. Zdi se mi, da bi bilo nujno, da opravimo o tem neko resno debato tudi v luči, bom malo oseben, ker me je prevečkrat sram pred številnimi tujimi diplomati pa tudi številnimi državljankami in državljani. Skratka, neko protiustavno poseganje v delo sindikata in verjetno neka nekoordinacija oziroma nenadzor prvega po funkcija na ministrstvu nad svojimi diplomati, zlasti nekem konkretnem diplomatu na predstavništvu Nata v Bruslju.

Upam, da boste glasovali za, da se ta razprava opravi.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Glasujemo. Navzočih je 69 poslank in posancev, za je glasovalo 22, proti 46.

(Za je glasovalo 22.)(Proti 46.)

Ugotavljam, da sklepe ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca gospoda Marijana Pojbiča bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anje Kopač Mrak na poslansko vprašanje gospoda Marijana Pojbiča v zvezi s povečevanjem revščine v Sloveniji. Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS, gospod Marijan Pojbič.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani gospod predsednik.

Jaz mislim, da je bilo danes izjemno veliko stvari povedanih že na tak ali drugačen način, kar se tiče pogojev za življenje in prihodnost naših državljanov in državljanov. Med drugim mislim, da je treba zelo jasno poudariti tudi to, da je v Sloveniji več kot 30 % ljudi že na robu revščine. Tukaj imam eno gradivo, o katerem sem že zadnjič govoril, prav je, da še enkrat, ponovno na njega opozorim. Dragica Marešič, upokojena diplomirana socialna delavka, članica OPS, je zapisala naslednje: »Le nekaj znanih podatkov v številkah, ki jih lahko preverite na internetu, ki so tako ali drugače povezane z načrtnim kršenjem človekovih temeljnih pravic zaradi revščine v samostojni Republiki Sloveniji: 107 tisoč 488 nezaposlenih, 290 tisoč ljudi pod pragom revščine, 150 tisoč do 250 tisoč registriranih alkoholikov, preko 4 tisoč brezdomcev, 290 tisoč bolniških staležev ljudi, 525 tisoč 206 receptov za antidepresive, predlani 448 samomorov, 160 tisoč prejemnikov Rdečega križa, 54 tisoč prejemnikov socialne pomoči, 410 tisoč oseb izpostavljenih tveganju socialne izključenosti, 206 tisoč upokojencev na pragu revščine, 48 tisoč prejemnikov minimalne plače.« Če to niso dovolj alarmantni podatki, da bi vsi, ki sedite v tem parlamentu, zdaj dvignili roko in glasovali za, da o tem še kako ključnem in dolgoročno izjemno pomembnem vprašanju opravimo širšo

razpravo. Ne morem verjeti, da sedijo v Državnem zboru, Desus, povedal sem, kako živijo njihovi upokojenke in upokojenci, ki jih oni zagovarjajo. Potem, da ne govorimo o SD, ki govorijo, da vseskozi zagovarjajo socialno politiko, in da ne govorim o etični stranki, moraln-etično stranki socialnega, kaj že SMC, ne vem, kako bi temu rekel že, pravzaprav Stranke Mira Cerarja. In vi zagovarjate nekaj, o tem, kar sem pa jaz govoril v številkah, pa se zdaj še na koncu smejite. Saj sem to malce tako povedal zdaj v zaključnem delu, v prvem delu moje razprave sem pa želel eksaktno in zelo jasno opozoriti na ključne probleme, ki pa v tem trenutku so ključni za obstoj in prihodnost, ne samo tistih, ki so s tem obremenjeni, tudi te generacije. Kje pa so naši otroci, naši vnuki? Kje so pa naši otroci, naši vnuki? In, če se vam to zdi smešno, koaliciji in Vladi, sicer Vlade ni tukaj, na žalost, ampak koaliciji, potem vas res sprašujem, ali ste v tem Državnem zboru ali pa morda se motim, pa je morda tukaj kakšna pregrada, ki je pač namenjena samo vam. Mi bomo zato... /izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: V lastnem imenu?

Obrazložitev glasu v imenu Združene levice, dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo.

Jaz tudi ne vem, zakaj se nekateri smejijo temu, kar pravi kolega Pojbič. Dejstvo je, da mi ne vemo, kako je biti reven, trenutno. Imamo koliko toliko šoldov. Mogoče kdo od nas ve, kako je to biti. Jaz sem imel neko izkušnjo, ko sem imel otroka kot študent. Ne glede na zdravje, ne glede na neka agregatna stanja, razlike med nami je naša dolžnost, da se s tem ukvarjamo. Te podatke, ki jih je kolega Pojbič bral, sem danes vrtel celo popoldne in dejstvo je, če gledate Slovenijo, da se to tako bolj razteza po, nekod bo rekel, vzhodni koheziji, v katero je ta vlada blagovoljila priti malo na obisk po tretjini mandata. To so pač neka dejstva.

Če se mi v tej državi ne moremo resno ukvarjati z varovanjem okolja, z vodo, če se ne mislimo ukvarjati z revščino zaradi tega, ker jo mi čutimo, potem najboljša, da ugasnemo luč pa ne iščemo ne tunela ne luči.

V Združeni levici bomo to podprli, ker menimo, da je skrajni čas, da se s tem soočimo, ampak soočimo ne na način neke izredne uskladitve pokojnin, ki bo znašala 4 promile, kar bo znašalo v osnovi 50 centov do enega evra, ki bi ga nam številni upokojenci najraje v glavo zabrisali, ampak na nek resen način, ker ta problem imamo, pogosto tega problema niti ne vidimo, ker je skrit, ker je ljudem, ki so revni, nerodno to priznati, to pokazati. Revščine je tudi ogromno med mladimi in narašča do 17. leta. Da ne govorim med starejšimi, zlasti enočlanskimi gospodinjstvi, večkrat gre tukaj za gospe starejših let. Ogromno je tudi naraščajočega nasilja, zlasti nasilja med starostniki, ker sem

spraševal resorno ministrstvo, pa nekako niso tega zaznali. Saj dobiš nek odgovor, imamo tam program, gor in dol. To so vse neke zadeve, ki jih imamo, ki so prisotne v tej družbi, sočasno smo pa dovolj bogata družba, da bi te probleme lahko reševali. Veste, če gremo že pogledati, koliko gre denarja za kleptokratsko informatizacijo v sektorju javne uprave in državne uprave, če bi se to malo porezalo, bi že s tem denarjem lahko rešili dve tretjine teh zadev.

Zato bomo v Združeni levici podprli ta predlog in upam, da se bo ta razprava načela, če ne, jo bomo pa seveda, če ne drugače, opozicijski poslanci in poslanke skupaj načeli skozi matična delovna telesa. Hvala za besedo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu v lastnem imenu, Matjaž Hanžek.

MATJAŽ HANŽEK (PS ZL): Večji cel svojega profesionalnega dela kot sociolog, sem se ukvarjal z raziskavo revščine, tudi kot varuh sem velikokrat v tem Državnem zboru o tem poročal. Rezultati so bili običajno, vedno, ne samo tukaj, vsakdo, ki je pogledal podatke, je zajel sapo: A tako? Ampak karavana gre dalje. Revščina ni samo vprašanje revščine zaradi tega, da nekdo nima za jesti. Revščina vpliva na vse. Nekoč sem napisal članek Revščina ubija, ker tisti, ki je reven, manj časa živi, zdravje je slabše med revnimi. Med revnimi in bogatimi je deset let razlike v pričakovani dolžini življenja. Raziskave kažejo, na primer, vprašanje neenakosti, revščina je seveda povezana predvsem z neenakostjo v družbi. To je bistveno, ker se tudi meri glede na vprašanje neenakosti do polovice, ampak to je druga tema. Velika je korelacija na primer v Združenih državah med državami, kjer je večja neenakost, in umori, samomori so povezani z revščino, vrsto zdravstvenih storitev. Je pa, kar je rekel kolega Trček, seveda revščino kar tako težko odkrivamo. Revščina stigmatizira, ljudje nočejo priznati, da so revni, raje pokažejo na svoj račun, da jim nič ne manjka, ker jih je sram itd. To je takšen zapleten problem, ki ga je treba ne samo enkrat v Državnem zboru, ampak v resnici bi, kar sem tukaj že danes v imenu Poslanske skupine Združene levice povedal, Vlada se bi morala z revščino ukvarjati tudi zaradi vpliva na zdravje in vse ostalo. Hvala lepa.

Zato bom seveda absolutno glasoval za.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Glasujemo. Navzočih je 69 poslank in poslancev, za je glasovalo 25, proti 44.
(Za je glasovalo 25.) (Proti 44.)
Ugotavljam da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca gospoda Jožefa Horvata bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru

ministra za finance dr. Dušana Mramorja na poslansko vprašanje Jožefa Horvata v zvezi z ukrepi za znižanje strukturnega primanjkljaja.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanski demokrati, gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala za besedo, gospod predsednik.

Poslanska skupina Nove Slovenije bo ta predlog sklepa podprla.

Gospo in gospodje, gre za izjemno pomembno, za eminentno pravzaprav vprašanje tega trenutka oziroma še boljše prihodnosti Slovenije. Gre za vprašanje strukturnih ukrepov, strukturnih reform, ki naj bi znižale naš strukturni primanjkljaj v skladu z določbami ustave in s sprejetim Zakonom o fiskalnem pravilu. Nenazadnje smo prav na to temo imeli sejo Komisije za nadzor javnih financ, ki jo je sklical kolega Andrej Šircelj, in na tej seji sta bili najmanj dve poslanski vprašanji nasoljeni na ministra za finance, vendar na žalost odgovorov pravih ni bilo.

Evropska komisija v poročilu o državi Slovenija 2016, ki vključuje poglobljen pregled preprečevanja in odpravljanja makroekonomskih neravnotežij, med drugim v poglavju 2.3 Fiskalna vzdržnost navaja, citiram, "da bo imela Slovenija naslednje leto ob nespremenjenih politikah največji strukturni primanjkljaj v evro območju, in sicer 2,8 % BDP, pri čemer znaša povprečje evro območja 1,4 % BDP. Strukturni primanjkljaj se je v Sloveniji od leta 2012 dejansko poslabšal, medtem ko se je v evro območju po celoti stalno izboljševal". Konec citata. Gospod minister je meni odgovarjal z nekimi 50+ ukrepi, s katerimi je zmanjšal proračunski deficit. Ampak, saj ga zelo cenim, ampak zdaj pa sumim, da tudi on ne razume, kaj so strukturni ukrepi, kaj so strukturne reforme. O teh, o katerih mi govorimo, o katerih govori, bom rekel, desni blok opozicije in Evropska komisija. Ali je zmanjšanje denarja za občine strukturni ukrep? Ali je zmanjšanje denarja za obrambni proračun strukturni ukrep? Ali je poslabšanje, proračunsko poslabšanje družinske politike strukturni ukrep? Odgovori na vsa ta tri vprašanja so ne. Strukturni ukrepi morajo povečati konkurenčnost te države, danes smo že rekli, med seboj konkurirajo države ne samo korporacije. Problem imamo z izjemno negativnimi demografskimi trendi, imamo primer in v Sloveniji pojem pokojninske goljufije. O teh zadevah bi se morali pogovarjati in zato je primerna prav ta arena, da odpremo vsa vprašanja in seveda, da poskušamo tudi nanizati odgovore, torej poiskati strukturne ukrepe, zdaj je pravi čas, ne čakati na volilno leto, zdaj je pravi čas, da sprejmemo strukturne ukrepe. Nekateri bodo tudi bridki, ampak zato bo v bodoče vsem šlo v Sloveniji na boljše. Ampak izgleda, da ta država, ta vlada nima nobene ... / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Postopkovno, dr. Franc Trček

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

Naš poslovnik je tudi delno protiuustaven, ker v ustavi se govori, da poslanec ni vezan na nobena navodila, sočasno pa poslovnik ne govori o neki osebni obstrukciji poslanca. Jaz bom obstruiral nadaljevanje te seje, ker mi gre dobesedno na bruhanje, ker ta koalicija ne vidi revščine v Sloveniji in se z njo noče ukvarjati. Lep večer, adijo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Glasujemo. Navzočih je 66 poslank in poslancev, za je glasovalo 19, proti pa 46.
(Za je glasovalo 19.) (Proti 46.)
Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanke gospe Eve Irgl bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za gospodarski razvoj in tehnologijo, gospoda Zdravka Počivalška na poslansko vprašanje gospe Eve Irgl v zvezi z ustvarjanjem konkurenčnega in spodbudnega poslovnega okolja.

Glasujemo. Navzočih je 66 poslank in poslancev, za je glasovalo 19, proti pa 44.
(Za je glasovalo 19.) (Proti 44.)
Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Franca Breznika bo Državni zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za finance dr. Dušana Mramorja na poslansko vprašanje gospoda Franca Breznika v zvezi z davčnimi blagajnami.

Glasujemo. Navzočih je 65 poslank in poslancev, za je glasovalo 18, proti 43.
(Za je glasovalo 18.) (Proti 43.)
Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanke Ljudmile Novak bo Državni zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za kulturo mag. Julijane Bizjak Mlakar ter ministra za gospodarski razvoj in tehnologijo Zdravka Počivalška na poslansko vprašanje gospe Ljudmile Novak v zvezi s statusom Sečoveljskih solin.

Glasujemo. Navzočih je 68 poslank in poslancev, za je glasovalo 20, proti 45.
(Za je glasovalo 20.) (Proti 45.)
Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca mag. Andreja Šircija bo Državni zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za finance Dr. Dušana Mramorja na poslansko

vprašanje mag. Andreja Šircija v zvezi z vplivom strukturnega primanjkljaja na javne finance. Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS, mag. Andrej Šircelj.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa.

Sprejeli smo ustavno rešitev glede primanjkljaja, sprejeli smo Zakon o fiskalnem pravilu. Koalicija ni sposobna potrditi članov fiskalnega sveta, na drugi strani pa gre fiskalna politika, proračunska politika v popolnoma drugačno smer, kot se je ta koalicija zavezala, da bo šla. Strukturni primanjkljaj se povečuje, zaradi tega nastajajo težave v javnih financah, po drugi strani pa se država vedno bolj zadolžuje. Glede na to jaz mislim, da je nujno, da se opravi razprava in da se sprejme sklepe glede tega, kako bo država zmanjšala strukturni primanjkljaj in kako bo preobrnila smer razvoja te države, še posebej zaradi tega, ker enostavno ukrepov, da bi postale javne finance bolj zdrave, s strani te koalicije dejansko ni, s tem tudi ni ukrepov s strani vlade. Na to nas opozarja Evropska komisija, na to nas opozarja evroskupina. Dejansko postajamo bolniki v Evropi glede javnih financ, to so besede Evropske komisije ne moje besede, zaradi tega je Komisija za nadzor javnih financ tudi sprejela dva sklepa v zvezi s tem. Prvi sklep je bil, da je stanje takšno, da se gospodarski in finančni položaj države slabša in da ta vlada ne zagotavlja uresničitve ciljev glede strukturnega primanjkljaja ter spoštovanja fiskalnega pravila kakor tudi ne zavez, ki jih je dala Vlada Evropski komisiji in drugim mednarodnim institucijam. Komisija poziva Vlado, da sprejme takšno fiskalno politiko, ki bo v skladu s fiskalnim pravilom, ki je zapisano v ustavi, v Zakonu o fiskalnem pravilu in da spremeni smer razvoja. Zaradi tega mislim, da je razprava o tem, kaj narediti, kako narediti, kakšni bodo strukturni ukrepi, nujna za državo, nujna za fiskus, nujna dejansko za finančni in gospodarski položaj države. Kajti to, da zdaj ne želi ta koalicija pogledati resnici v oči, pomeni samo prelaganje težav, problemov, če želite, v prihodnost, ko bodo še hujši.

Zaradi tega seveda predlagam, da se o tem opravi razprava.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Glasujemo. Navzočih je 69 poslank in poslancev, za je glasovalo 18, proti 46.
(Za je glasovalo 18.) (Proti 46.)
Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanke Violete Tomić bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za pravosodje mag. Gorana Klemenčiča na poslansko vprašanje Violete Tomić v zvezi s stigmatizacijo in inkriminacijo uporabnikov konoplje.

Glasujemo. Navzočih je 66 poslank in poslancev, za je glasovalo 7, proti 57.

(Za je glasovalo 7.)(Proti 57.)
Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanke gospe Ive Dimic bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anje Kopač Mrak na poslansko vprašanje gospe Ive Dimic v zvezi s postopki pridobivanja enotnega dovoljenja za prebivanje in delo.
Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanski demokrati, gospa Iva Dimic.

IVA DIMIC (PS NSI): Hvala lepa, predsednik. Poslansko vprašanje je bilo seveda vezano na izdajo enotnega dovoljenja za prebivanje in delo, ki se od 1. januarja 2015 izdaja. Na en del vprašanja je ministrica odgovorila. Na drugi del vprašanja pa nisem dobila odgovora, in sicer katere pomanjkljivosti so bile ugotovljene pri izdajanju in kdo to nadzira in kako in kaj se odpravlja. Najbolj pomembno pa je to, da nisem dobila odgovora na poslansko vprašanje oziroma na moje vprašanje, ki izhaja še iz seje Odbora za delo: Koliko podjetij v Sloveniji zaposluje ljudi preko zaposlitvenih agencij? Če želimo preprečevati kazniva dejanja, ker zloraba in suženjstvo človeka je kaznivo dejanje, moramo istočasno vzpostaviti tako, kot smo vzpostavili mehanizem enotnega dovoljenja za delo in prebivanje, tudi sistem, da vemo, katera slovenska podjetja zaposlujejo preko teh zaposlitvenih agencij. Če želimo vzporedno skupaj zadeve peljati, potem je tudi za inšpektorje lažje, da vedo katera podjetja so pod drobnogledom, ne da tavajo od enega do drugega podjetja. Seveda potem ne moremo reševati tistih izkoriščenih delavcev tam, kjer živijo v neživiljenjskih okoliščinah. Zdi se mi, da je potrebno in ponovno želim odgovor, koliko slovenskih podjetij zaposluje ljudi preko zaposlitvenih agencij.

Še za zaključek naj povem, da tukaj niso samo delavci iz tretjih držav, ampak tudi naši slovenski državljani. In mislim, da smo tudi njim dolžni, da damo na nek način vsi skupaj glas in da se opravi razprava v ta namen in da se začnejo zadeve reševati, predvsem pa reševati zlorabe, izkoriščanje in suženjstvo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 63 poslank in poslancev, za je glasovalo 19, proti 43.
(Za je glasovalo 19.)(Proti 43.)
Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca gospoda Zvonka Laha bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejana Židana na poslansko vprašanje

gospoda Zvonka Laha v zvezi z odkupom mleka v Sloveniji.
Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS, gospod Zvonko Lah.

ZVONKO LAH (PS SDS): Ministra Židana sem povprašal, kaj je ministrstvo storilo v štirih letih, ko so opozarjali mlekarje, kaj se bo zgodilo po ukinitvi mlečnih kvot. Zdaj minister obtožuje zadrage, kaj so naredile, katere v večini primerov odkupujejo oziroma prodajajo mleko kmetu, pa ni znal odgovoriti. Vemo pa vsi, da je Evropa polna, vsa skladišča so polna mlečnih, vsa skladišča so polna mlečnih izdelkov, da nimajo kam več z njimi. Odkupne cene drastično padajo, ne dosegajo več lastnih cen in nastal bo velik problem. Spraševal sem ministra, kaj je Vlada storila oziroma ministrstvo v tem obdobju, pa nič. Zato predlagam, da se o tem opravi razprava, ker mlečna proizvodnja predstavlja 15 % vsega kmetijstva v Sloveniji. Veliko kmetov bo postavljenih pred dejstvo, da bodo morali nehati kmetovati, ne vemo pa, kaj bo s tem mlekom. To prizadevanje ministrstva, da bi prodajali mleko na Kitajsko in drugam na Daljni vzhod, mislim, da je jalovo početje, ker tudi druge države v Evropi, ki imajo bistveno boljše pogoje za prirejo mleka, imajo dosti viška in bodo prej lahko prodale kot pa Slovenija. V Sloveniji pa smo seveda prodali mlekarne, kupili časopis, zdaj pa ne vemo, kam z mlekom. Enostavno so zdaj zadrage krive, kaj bo z mlekom, ne pa ministrstvo, ki je ves čas teh štirih let dajalo koncesije za nove hleve, za povečanje proizvodnje mleka, minister je pa dobro vedel, da bo prišla kriza, da je treba ukrepati drugače. Zato predlagam, da glasujemo o tem, da se temeljita razprava opravi tukaj, ker drugače bomo čez čas priča katastrofi na tem področju.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 65 poslank in poslancev, za je glasovalo 20, proti 41.
(Za je glasovalo 20.)(Proti 41.)
Ugotavljam da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca mag. Marka Pogačnika bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za zdravje gospe Marije Milojke Kolar Celarc na poslansko vprašanje mag. Marka Pogačnika v zvezi s spremembami Zakona o zdravilstvu.
Glasujemo. Navzočih je 66 poslank in poslancev, za je glasovalo 19, proti 43.
(Za je glasovalo 19.)(Proti 43.)
Ugotavljam da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca gospoda Ljuba Žnidarja bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za infrastrukturo dr. Petra Gašperšiča na poslansko vprašanje Ljuba Žnidarja v zvezi s protihrupnimi ograjami.

Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine SDS, gospod Ljubo Žnidar.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani predsednik.

Ministru za infrastrukturo in prostor gospodu Petru Gašperšiču sem postavil naslednje vprašanje: Kakšni so učinki postavljenih protihrupnih ograj na avtocestnih odsekih Celje–Dramlje in Celje–Arja vas in kakšna bo dinamika nadaljevanja protihrupnih ograj v naslednjih dveh letih? Odgovor ni bil popoln, vendar se vprašanje nanaša na pristojnost, ki jo pokriva Ministrstvo za infrastrukturo in prostor. Vemo pa, da je operativni izvajalec Dars, ki je tudi upravljalec avtocestnega programa.

Če najprej začnem z javnimi naročili, tu je tipičen primer, da na zakonodajnem področju javnega naročanja popolnoma nič ne storimo, da bi zaščitili domače gospodarstvo, kajti izbran je bil tuj izvajalec, kar je seveda v teh časih, jaz bi rekel, kar malce čudno. Postavljajo se absolutno previsoki kriteriji, tako z referencami, tako z obsegom del. Po mojem mnenju zna betonski blok, ki se je ograjeval v te protihrupne ograje, po mojem, zna zgraditi oziroma zabetonirati vsak gradbenec v Sloveniji. Zgrajene protihrupne ograje pa ne dosegajo zahtevanih kriterijev izolativnosti zvoka. Tu se postavlja novo vprašanje, ni odgovora, kakšna bo sanacija, in prav tako ni odgovora, kakšne bodo posledice nekvalitetno opravljenih del. Ta projekt postavljanja in gradnje protihrupnih ograj se je gradil z evropskimi sredstvi. Ob nedoseganjih kriterijev in normativov in zahtevkov se tudi zastavlja vprašanje, ali bodo ta evropska sredstva ogrožena.

V sled vseh teh nejasnosti predlagam, da se opravi javna razprava, kajti seveda gre za širše javno vprašanje in problematiko.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 67 poslank in poslancev, za je glasovalo 19, proti pa 43.

(Za je glasovalo 19.) (Proti 43.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanke Violete Tomić bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za kulturo mag. Julijane Bizjak Mlakar na poslansko vprašanje Violete Tomić v zvezi s finančnim položajem Društva slovenskih književnih prevajalcev. Glasujemo. Navzočih je 67 poslank in poslancev, za je glasovalo 20, proti pa 46.

(Za je glasovalo 20.) (Proti 46.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca gospoda Danijela Krivca bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za okolje in prostor, gospe Irene

Majcen na poslansko vprašanje gospoda Danijela Krivca v zvezi z zagotavljanjem protipoplavne varnosti.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS, gospod Danijel Krivec

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za besedo.

Spoštovani predsednik, res je, glede na odgovore ministrice, ki so bili na nek način malo čudni, predlagam, da Državni zbor opravi o teh odgovorih razpravo. Glede na to, da o poplavni varnosti smo že na začetku mandata in tudi ves čas veliko govorili, veliko smo govorili tudi ob sprejemanju proračuna v temu Državnemu zboru, so me odgovori ministrice dejansko zelo presenetili. Imel sem nekaj zelo konkretnih vprašanj, kaj je s koncesijskimi pogodbami, koliko je opravljenih del v letošnjem letu, ker vsi vemo, da v zimskem času se veliko takšnih del mora postoriti, preden pridejo pomladna deževja. In odgovori ministrice so bili res neverjetni. Priznala je, da je v letošnjem proračunu samo 1,5 milijona predvideno za pogodbe s koncesionarji, v lanskem letu je bilo 8 milijonov. Dejala je tudi, citiram: "Res je, v samem proračunu več finančnih sredstev, kot ste vi navedli, ni, je pa res, da bomo z dinamičnim poslovanjem oziroma z dinamičnim zagotavljanjem teh sredstev tudi za izvajanje nalog javne obvezne državne gospodarske službe zagotovili v letošnjem letu več sredstev". Kdor to razume, naj si sam razloži. Glede koncesij mi je odgovorila: "Zasebni koncesionarji, ki imajo koncesije za izvajanje teh nalog, je podpisana, so podpisane pogodbe." To jo citiram, "Pravzaprav se bodo v naslednjih mesecih podpisovali aneksi k pogodbam." Kdor to razume, mu tudi čestitam. To so bili odgovori ministrice glede izvajanja javne službe na vodotokih. Na eni strani govori, da so pogodbe podpisane, v istem stavku govori, da se bodo v naslednjih mesecih podpisovali aneksi.

Ko sem preverjal stanje na terenu, nihče še ni začel z nobenimi deli za zagotavljanje poplavne varnosti na vodotokih. Državni zbor je veliko časa posvetil ravno tej problematiki in verjamem, da tudi vas na nek način zaskrbljujejo ti odgovori ministrice.

Mogoče še en odgovor, ona niti ne ve, koliko sredstev ima na voljo v letošnjem letu, takšen je bil odgovor. Mene res skrbi ta način, glede na to, da je bil prvič v tem mandatu sprejet proračun tako za 2016 kot 2017 veliko časa prej, že v lanskem novembru, in da ministrica odgovori, da ne ve s kakšnimi sredstvi lahko operira pri tako pomembni in konkretni nalogi, kot je zaščita vodotokov oziroma protipoplavna varnost, se mi zdi na nek način zaskrbljujoče. Vsi se še spomnite zagotovil na proračunskih razpravah o 100 milijonih sredstev, ki bodo vložena v to, da se poplavna varnost v vseh teh območjih popravi. Glede na takšne odgovore res pričakujem, da boste podprli to, da se o takšnih odgovorih opravi razprava in da ugotovimo, kakšno je dejansko stanje na tem področju.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Glasujemo. Navzočih je 68 poslank in poslancev, za je glasovalo 22, proti 44.
(Za je glasovalo 22.) (Proti 44.)
Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Žana Mahniča bo Državni zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za obrambo Andreje Katič na poslansko vprašanje gospoda Žana Mahniča v zvezi s sestrelitvijo helikopterja nad Rožno dolino.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS gospod Žan Mahnič.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo, predsednik. Kolegice in kolegi!

Letos mineva 25 let od osamosvojitve Slovenije, mineva tudi 25 let od vojne za Slovenijo, vendar pa, kot kaže, ne bomo praznovali enotno. Veliko vojaških afer je že bilo v preteklosti v tej državi, vse večinoma uperjene proti takratnemu obrambnemu ministru Janezu Janši. Mislim, da se že četrtič pogreva ta sestrelitev helikopterja nad Rožno dolino. Ravno danes je bil na zaslišanju na sodišču pred sodnico Dašo Cener, to je tista sodnica, ki ščiti in varuje tiste, ki so naredil bančno luknjo, na zaslišanju brigadir Tone Krkovič, ki je do zdaj že trikrat to zadevo pojasnil, trikrat je bila zadeva ovržena. In ravno zdaj, ko bomo praznovali to 25. Obletnico, so zopet odprli to zgodbo. Zanimivo pri tem je, da je bilo več 10 žrtev v vojni za Slovenijo, pa se ne odpira nobena druga zgodba, odpira se stalno samo ta helikopter. Odpira se vprašanje Tonija Mrlaka, tega pilota helikopterja, ki je takrat moral umreti. Zanimivo pri tem je, da je vozil sovražni helikopter, helikopter Jugoslovanske ljudske armade, danes pa je prištet med teritorialce, prištet je med tiste, ki so dali svoje življenje v vojni za Slovenijo. S tem pade senca na vse ostale veterane, ki so se borili proti Jugoslovanski ljudski armadi. Nikjer ne obstaja dokument, da bi gospod Mrlak želel prestopiti na stran Teritorialne obrambe, kaj šele da bi prestopil na stran Teritorialne obrambe, ker nikoli ni prestopil, to so pač takrat sprožili govornice. Skrajni čas je, da se po 25 letih to zgodbo zaključi, da se s tem helikopterjem neha, da se neha pri tem blatiti ključne osamosvojitelje, ker nekdo, ki je sestrelil helikopter sovražne agresorske armade, si zasluži kvečjemu priznanje ne pa obtožbe. V Slovenski demokratski stranki bomo zato ta predlog podprli.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica Matjaž Hanžek.

MATJAŽ HANŽEK (PS ZL): Predsednik, hvala lepa.

V Združeni levici bomo tudi podprli predlog za razpravo o dogodkih, ki so pripeljali do sestrelitve helikopterja, ki ga je pilotiral Anton Mrlak, če citiram: "Najbolj tragična žrtev vojne", če citiram takratne ministra za informiranje Jelka Kacina. Prepričani smo, da javnost zasluži natančnejše informacije, kaj se je takrat dogajalo. Seveda ne zaradi argumentov iz poslanskega vprašanja, ravno nasprotno. Žal se že četrto stoletja poskuša prikriti nekatera dejstva o vlogi Mrlaka, skuša se ga prikazati na agresorja, na sorodnike, predvsem pa na ženo in nenazadnje tudi na sodišča se izvajajo pritiski. Tak pritisk, ki ga poznamo iz nekega drugega sodnega primera, so danes pred sodiščem izvajali nekateri posamezniki in skupine. In tudi vsebinsko poslanskega vprašanja, ki je polna neresnic in zavajanj, lahko označimo kot neke vrste pritisk. Pa ministričin odgovor je pišmeuhovski in enostranski. Ministrica obljublja pomoč brigadirju Krkoviča, pozablja pa, da ima tudi Anton Mrlak status žrtve vojne za Slovenijo. Bo ministrstvo pomagalo obema, kot obljublja ministrica? O tem je že pred leti Ministrstvo za obrambo izdalo odločbo, v kateri piše, da je, citiram, »bil Anton Mrlak, ki je izgubil življenje v vojni za Sloveniji, v statusu, ki je glede pravnih posledic enak status pripadnika Teritorialne obrambe Republike Slovenije.« V Združeni levici smo prepričani, da je treba vsa še neodgovorjena vprašanja izpred četrto stoletja razčistiti, da ne bo kasneje očitkov o ponovnem, citiram, »ponovnem potvarjanju zgodovine«, kot trdi poslanec Žan Mahnič. In kaj je lahko bolj razčiščujoče, kot ugotovitev sodišča? A slovenske institucije, ki bi lahko ugotovile dejansko stanje tistega nesrečnega dne, ko je raketa zadela v rep helikopter, ki je prevažal kruh, ko se je že oddaljeval od zgradb, ki naj bi jih domnevno napadal, niso storile v četrto stoletja nič, le sprenevedali so se, blatili Mrlaka in ljudi, ki so zahtevali resnico, obtoževali potvarjanja zgodovine. Ker bi bila razprava v Državnem zboru izvrstna priložnost, da se morda enkrat za vselej razčistijo dvomi, pa naj bo ta resnica kakršnakoli že, bomo v Združeni levici glasovali za razpravo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu, najprej na ravni poslanskih skupin ... Ne. Obrazložitev glasu v lastnem imenu, gospod Žan Mahnič.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala.

Jaz bom to zahtevo podprli, če drugega ne, ker bo z veseljem prebral dokumente, ki mi jih bo gospod Hanžek prinesel, ki bodo potrjevali dejstvo, da je bil gospod Mrlak pripadnik Teritorialne obrambe oziroma da je delal za slovensko stran. Veliko sreče pri iskanju takšnih dokumentov, ker takšnih dokumentov ni. Če bi bili, bi jih nekdo že v 25 letih prinesel na mizo, da bi s tem potrjeno potem oblatil gospoda Krkoviča, gospoda Janšo, tako da ti dokumenti ne obstajajo, če obstajajo, pa bi jih rad videl,

ampak ne tako kot tisti ponarejeni v primeru Depale vasi. Prav tako bom podprl to zadevo ravno zaradi tega, ker želim, da se ta zadeva razčisti, in pa ker sam menim, da je nemogoče, da bi nekdo, ki strelja na helikopter, vedel, ali ta prevaža kruh ali prevaža prvo pomoč ali karkoli prevaža. Šlo je za helikopter, helikopter, za katerega se ni vedelo, ali je oborožen ali ni. Šlo je za helikopter Jugoslovanske ljudske armade, ki je letel nad prepovedanim območjem, in sestrelitev je bila več kot upravičena.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu, mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Hvala za besedo.

Glejte, predstavljate si, da bi v nacistični Nemčiji doživeli neko zgodbo. In da bi nekdo v demokratični Republiki Nemčiji 25 let po zlomu nacizma, po zmagi nad nacizmom poskušal po nacistični zakonodaji sprožiti en sodni proces. Ves svet bi rekel, da so nori in nekaj podobnega se dogaja v Sloveniji. Tonetu Krkoviču se pripravljajo sojenje, po tem, kar je zdaj v postopku, po zakonodaji, kazenskem zakoniku SFRJ, socializma. Socializem in nacizem sta točno dva obraza enega in istega totalitarnega zla, oba utemeljena na Marksizmu, nacisti, če ne veste tega, so se učili v Rusiji delati koncentracijska taborišča v gulagih in so skupaj praznovali prvi dve leti vojne, vse skupne zmage in skupaj podpirali demokratično Evropo in skupaj pobijali ljudi. Zato je bil ta spopad tako grozljiv v drugi svetovni vojni. Hvala bogu je bil Hitler toliko nor, da je potem napadel Rusijo, Sovjetsko zvezo in s tem prekinil to povezavo, ki je bila v resnici naravna, ker gre za dva obraza istega zla, oboji so utemeljeni na Marksizmu. Ampak to se dogaja danes v Sloveniji in dogaja se ob 25-letnici slovenske osamosvojitve in zdaj me naj nekdo prepriča, da gre za naključje. Gre za to, da se poskuša umazati slovensko osamosvojitve vedno znova, da se ne bi postavilo vprašanje, kam so nas tisti, ki so se takrat na predvečer celo slovenske osamosvojitve sestajali z oficirji Kosa, pa se dogovarjali, kako bodo po tem, ko bo JLA zmlela Demos in takratno oblast, oni spet pomagali vzpostavljati nazaj SFRJ. Pa so se uštel, ker je Slovenija zmagala. In te zmage ne bo nihče umazal.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Postopkovno Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Najlepša hvala.

Ta razprava s strani gospoda Grimsa je bila natančno to, torej razprava in ne obrazložitev glasu. Ker pač v obrazložitvi glasu najbrž nima mesta navajanje, kje so se pa fašisti učili svoje obrti, sploh če umanjka nek aktualen kontekst, kot je to, da so se pa v SDS svoje obrti učili od fašistov. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sedaj pa takole. Spet smo pri isti situaciji, kot smo bili zjutraj. Spet ideološki govor ob obrazložitvi, ki se dotika vprašanja o sestrelitvi helikopterja nad Rožno dolino. Prosim, da prenehamo s tem.

Obrazložitev glasu v lastnem imenu Matjaž Hanžek.

MATJAŽ HANŽEK (PS ZL): Hvala lepa, predsednik.

Jaz ne bom glasoval o razpravi o poslanskem vprašanju zaradi tega, ker bi vse vedel, potem mi ne bi bilo treba postavljati vprašanj, ker tako ali tako vse vem. Jaz bom podprl to razpravo predvsem zaradi tega, da se razčisti med eno, drugo in tretjo resnico, o kateri vsi trdimo, da je moja resnica prava, da se dokončno ugotovi, kaj se je zgodilo, ali se je Toni Mrlak pogovarjal prej z ministri slovenske vlade, da bo pristopil, pa so mu rekli počakaj še, ker je delal načrt, da bo tri helikoptere iz jugoslovanske vojske pripeljal sem, ali se je helikopter že umaknil več kot tisoč metrov stran in da je bil zadet v rep in tako naprej. To so vse stvari, ki jih je treba razčistiti. Jaz ne trdim, da je res, da je bil zadet v rep takrat, ko se je že odmikal od zgradb, ki jih naj bi napadel. Ampak rad bi videl dokumente. Dokumenti obstajajo. Obstaja knjiga, takole debela, žal jo imam gor v pisarni, pa sem jo pozabil prinesiti, kjer je vrsta dokumentov, ki o tem govori, tudi uradnih dokumentov. Najbrž ne bi Ministrstvo za obrambo in tudi sodišče mu priznalo status, ki mu ga je priznalo, in priznalo vdovi in otrokom pokojnino in odškodnino in tako naprej, če bi to ne bilo res. Ampak glasoval bo za, ponovno govorim, zaradi tega, da bi v Državnem zboru v resnici enkrat razčistili z vsebino, pa kakršnakoli je že bila, kot sem že rekel v imenu poslanske skupine. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala, gospod predsednik.

V izogib podobnim situacijam, kot je bila sedaj ob razpravi spoštovanega kolega Hanžka. Malo poznavanje Poslovnika pa tudi ne škodi. Sklep se nanaša na razpravo v Državnem zboru o odgovoru ministra, ministrice na poslansko vprašanje konkretno Žana Mahničiča. Ne pa tako, kar je zdaj gospod Hanžek želel in napovedoval. Gospod predsednik, prosim, vem, vi razlagate poslovnik, ampak v izogib podobnim neprijetnim situacijam sem se oglasil na naslednjih sejah in do konca mandata.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu gospod Primož Hainz.

PRIMOŽ HAINZ (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo.

Jaz bom glasoval proti, zato ker mislim, da bi bilo dobro, da bi sodišče opravilo svojo vlogo in predstavilo dokaze, pisne in seveda ustne, če so in baje so, tako da bi ugotovili, kaj pravzaprav je. V Državnem zboru imamo zato seveda preiskovalne komisije, zato bom proti, da se o tem razpravlja.

Kar se pa tiče raznih dezinformacij, mi je prav žal, da moram to reči, to nima ničesar z osamosvojitvijo ali z umazanjem, to nima ničesar z mazanjem Teritorialne obrambe v celoti, kar bi nekateri radi prikazali, ker je pač to nek šov tukaj v Državnem zboru, zato seveda sem proti takšnemu načinu. Moram pa postaviti samo eno vprašanje gospodom, ki se zavzemajo za to, da vedo vse, ko se še rodili niso. Zakaj so potem Toniju Mrlaku v Rožni dolini postavili spomenik, če je vse tisto, kar ste prej razlagali? Tisto o zakonu o SFRJ pa seveda je bilo, vsaj kot jaz iz časopisov preberem, to sem pač videl, da ker je zakon po SFRJ ugodnejši, če bi prišlo do česarkoli, kot pa novi zakon. Zato seveda tako in je seveda vsa demagogija preko časopisov sprožena okoli tega, da je to zakonodaja SFRJ, je seveda popolnoma odveč in se je sodišče odločilo oziroma razmišljalo kot je. Odločitve pa seveda še ne poznamo. Torej, jaz bom proti.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Glasujemo. Navzočih je 67 poslank in poslancev, za je glasovalo 21, proti pa 45.

(Za je glasovalo 21.) (Proti 45.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda ter prekinjam 17. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali jutri ob 9. uri.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 29. MARCA 2016 OB 21.12 IN SE JE NADALJEVALA 30. MARCA 2016 OB 9. URI.)

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Spoštovani kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam z nadaljevanjem 17. seje Državnega zbora.

Obveščeni sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednji poslanke in poslanci: gospa Irena Grošelj Košnik, gospa Vesna Vervega do 12. ure, gospa Erika Dekleva, gospa Irena Kotnik, gospa Vojka Šergan do 17. ure, gospa Marija Bačič, dr. Matej T. Vatovec, gospod Matjaž Han od 11. ure dalje, gospod Jože Tanko od 14. ure dalje, gospod Marjan Dolinšek do 12. ure, Luka Mesec od 14. ure in gospod Janko Veber od 11. ure dalje. Vse prisotne lepo pozdravljam!

Prehajamo na **12. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA PREDLOG ZAKONA O GRADITVI PROMETNE INFRASTRUKTURE V REPUBLIKI SLOVENIJI V PRVI OBRAVNAVI.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila skupina 21 poslank

in poslancev s prvopodpisanim gospodom Jožetom Tankom. V zvezi s tem predlogom zakona je skupina 21 poslank in poslancev s prvopodpisanim gospodom Jožetom Tankom zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku predlagatelja gospodu Ljubu Žnidarju.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Spoštovani predsedujoči, spoštovani minister s sodelavci, gospe in gospodje!

K pripravi Zakona o graditvi prometne infrastrukture v Republiki Sloveniji so nas vodili naslednji osnovni razlogi: finančni učinki finančne perspektive 2007–2013 na področju investicij v prometno infrastrukturo so se zaključili konec lanskega leta, konec leta 2015. Teče že nova finančna perspektiva 2014–2020. Vendar za projekte na področju prometnih investicij še ni nobenega črpanja teh sredstev. V letošnjem in v prihodnem letu je pričakovati še večji upad v sektorju gradbeništva. Slovenija na letni ravni Evropske unije beleži 23,4-odstotni upad v sektorju gradbeništva in je med vsemi članicami Evropske unije prav na zadnjem mestu. Vemo, da je za evropsko povprečje rast področja gradbeništva za 4,4 %. To je jasen in nazoren pokazatelj, da je pomembno v Sloveniji na tem segmentu nekaj narediti. In eden izmed razlogov je tudi, da je bila pred enim letom dokončana Strategija razvoja prometa v Republiki Sloveniji, kar pa je dobra, strokovna osnova za nadaljnje delo na prometnem področju. S tem zakonom želimo doseči naslednje strateške cilje: ohranitev strateške lege naše države v mednarodnih prometnih tokovih; boljšo povezanost posameznih območij, kot je Koroška in Bela krajina; pospešeno prenovno železniške in cestne infrastrukture zaradi doseganja mednarodnih standardov in okoljskih ciljev; zagotoviti pogoje za črpanje evropskih sredstev; zagotoviti jasen prioriteten nabor prometnih projektov cestne in železniške infrastrukture. Če povzamem – najbolj strateških, pomembnih projektov, seveda povzetih iz Strategije razvoja prometa; naj naštejemo samo nekaj najbolj pomembnih: železniška infrastruktura na petem koridorju, vključno z novo progo Divača–Koper, železniška povezava Maribor–Šentilj z mejo z Republiko Avstrijo, železniška infrastruktura na desetem koridorju in zelo pomembno obvožno železniško središče okrog Ljubljane s tako imenovanim Tivolskim lokom ter prenova potniške postaje Ljubljana, dograditev nove cevi avtocestnega predora Karavanke, nova cestna povezava Koroške z obstoječo avtocesto Ljubljana–Celje, to je severni del tretje razvojne osi, nova cestna povezava Bele krajine na obstoječo avtocesto pri Novem mestu, to je južni del tretje razvojne osi. In osrednji del tretje razvojne osi od avtoceste od Ljubljane proti Celju do avtoceste Ljubljana–Novo mesto. Potem hitra cesta od

Jagodja do meje z Republiko Hrvaško z navezavo na avtocesto v Istri. Zaradi celovitega prikaza so v zakonu tudi nekateri odseki, ki so že v izvajanju – dokončanje železniške proge do Kočevja in tudi dokončanje avtoceste Draženci–Gruškovje z mejo z Republiko Hrvaško.

Pri naboru projektov zakon izhaja izključno iz Strategije razvoja prometa v Republiki Sloveniji, ki jo je Vlada sprejela 29. julija lani. Roki za dokončanje in predajo v promet so do leta 2023 v primerih, ko so projekti že umeščeni v prostor oziroma so pridobljena gradbena dovoljenja; oziroma do leta 2030, ko prostorski akti za posamezne odseke še niso sprejeti. Zakon določa tudi ukrepe za pospešitev sprejetja prostorskih načrtov oziroma gradbenih dovoljenj.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Za uvodno obrazložitev mnenja dajem besedo predstavniku Vlade, ministru za infrastrukturo dr. Petru Gašperšiču.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Spoštovani predsednik, spoštovani poslanke in poslanci!

Slovenija se na področju prometa in prometne infrastrukture že dlje sooča z dejstvom, da nima vzpostavljenega ustreznega sistema celovitega načrtovanja razvoja na področju prometa in prometne infrastrukture. V ta namen je tudi Vlada Republike Slovenije na svoji 29. seji v juliju lanskega leta sprejela Strategijo razvoja prometa v Republiki Sloveniji, ki prvič pravzaprav celovito obravnava ta prometni sistem. Napotki in usmeritve, ki jih je dala strategija glede priprave konkretnih projektov, pa bodo upoštevani v nacionalnem programu razvoja prometa v Republiki Sloveniji, ki ga pripravljamo na Ministrstvu za infrastrukturo. Nacionalni program je dokument, ki predstavlja prehod med splošnimi ukrepi, ki jih opredeljuje strategija, na konkretne aktivnosti, ki se bodo potem pripravljale in tudi izvajale. Vlada Republike Slovenije je hkrati s sprejetjem strategije Ministrstvu za infrastrukturo tudi naložila pripravo operativnega načrta za izvajanje strategije, in sicer najpozneje v roku enega leta od sprejetja strategije, kar pomeni, da se ta rok izteče v juliju letošnjega leta. Operativni načrt bo sestavljen iz konkretnih projektov za izvedbo strategije, ki bodo deloma ali pa v celoti sovpadali s projekti, ki so že bodisi načrtovani v veljavnih nacionalnih programih, ki so bili sprejeti v Državnem zboru Republike Slovenije. Na podlagi tega dejstva je treba v Državnem zboru še pred sprejetjem operativnega načrta sprejeti ta že omenjeni nacionalni program, s katerim bodo nadomeščeni vsi do sedaj veljavni posamezni nacionalni programi za posamezna področja prometa, to je recimo Resolucija o Nacionalnem programu izgradnje avtocest in Nacionalni program razvoja slovenske železniške infrastrukture.

Kot je bilo že omenjeno, je za konkretnjšo izvedbo teh posameznih ukrepov predviden

operativni načrt, ki bo opredelil šestletno obdobje. Ta operativni načrt ravno tako pripravljamo na našem ministrstvu na podlagi predlogov posameznih upravljavcev teh prometnih infrastruktur; se pravi upravljavcev cestne, železniške, letalske, pomorske infrastrukture. Operativni načrt bo sprejela Vlada in se bo tudi obnavljal in noveliral vsako leto za tekoče, torej drsno šestletno obdobje. Prav tako je predvideno, da bo Ministrstvo za infrastrukturo o rezultatih izvajanja nacionalnega programa in o doseženih ciljih redno poročalo Vladi Republike Slovenije in tudi Državnem zboru Republike Slovenije. Iz povedanega je razvidno, da so aktivnosti za vzpostavitev sistema celovitega načrtovanja razvoja na področju prometa in prometne infrastrukture v polnem teku. Pričakujemo, da bomo te aktivnosti zaključili še v tem letu, zato pravzaprav ni nobene bojazni, da ne bi bili projekti na področju modernizacije in gradnje prometne infrastrukture, ki so strateškega pomena za državo, izvedeni v načrtovanih predvidenih rokih. Kakršnokoli spreminjanje v Strategiji razvoja prometa že zastavljenega dela bi časovno oddaljilo operativno delo na strateško pomembnih projektih in vneslo na neki način zmedo v zastavljen koncept dela na tem področju.

Glede na doslej opravljeno delo in zgoraj opisan predviden načrt določanja prednostnih oziroma strateških projektov z aktivno vlogo vseh deležnikov – to je upravljavcev infrastrukture, Ministrstva za infrastrukturo, Vlade in Državnega zbora – menimo, da v tem trenutku ni nobene potrebe po sprejemanju posebnega zakona. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, v njenem imenu gospod Jan Škoberne.

JAN ŠKOBERNE (PS SD): Spoštovani gospod predsednik, spoštovani predlagatelji, kolegice in kolegi, dobro jutro!

Danes bomo obravnavali Zakon o graditvi prometne infrastrukture in tudi Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zagotavljanju sredstev za investicije v prometno infrastrukturo. Najprej je treba zavzeti oceno, da sta oba zakona tako povezana, da je na nek način stališče o enem nemogoče povedati brez drugega, ker gre za smiselno celoto. Zakona govorita o seznamu vseh najpomembnejših cestnih investicijah v Republiki Sloveniji, ki pa jih, kot je povedal minister za infrastrukturo, opredeljuje že Strategija razvoja prometa v Republiki Sloveniji. Na nek način gre za zelo simpatično potezo, kjer se lahko poslanke in poslanci, tudi predlagatelj pred ljudmi postavimo s proaktivnim korakom k izgradnji in izvedbi teh projektov, za katere se vsi strinjamo, da so

ključni za nadaljnji razvoj Republike Slovenije. Korak naprej se zgodi z naslednjim predlogom, ki ga bomo obravnavali pri naslednji točki, kjer skladno z običajnimi protokoli za te operacije zagotovimo tudi sredstva; iz integralnega proračuna seveda. Prerazporedimo in problem je rešen. Razen v točki, kjer ne vemo, kako bomo pokrili izpad prihodkov, ali bomo zdaj krčili socialne transferje, štipendije, bomo zmanjšali investicije v zdravstvu ali kje drugje. Lahko se tudi dodatno zadolžimo, ni težave, morda je to namen. Gospod Šircelj s strani predlagatelja bo verjetno potem takoj sklical tudi sejo Komisije za nadzor javnih financ, kjer nas bo povprašal, kako se lahko zadolžujemo, ko pa smo sprejeli fiskalno pravilo. Oba zakona skupaj sta zelo znan in že večkrat viden scenarij predlagatelja v tem državnem zboru – gre za všečen zbir zakonov, ki pravzaprav ne prinašajo ničesar, česar že ne bi imeli z obstoječo zakonodajo, in k možnosti izvedbe teh infrastrukturnih projektov ne dodaja ničesar, razen današnjih petih ur seje. Da lahko začnemo s ključnimi infrastrukturnimi projekti v cestni infrastrukturi, recimo tretjo razvojno os, ima danes vsa orodja v rokah na primer Dars. Državni zbor mu lahko zagotovi ustrezno poročilo, ko bo Ministrstvo za okolje in prostor zaključilo z umeščanjem v prostor, je projekt, kot se v pogovornem jeziku reče, ready to go.

Kot že rečeno, nobenih zakonov ni treba dodatno spreminjati; še posebej ne na všečen način, ko zagotovimo sredstva tako, da jih preprosto vzamemo; pokrivanje manka, ki s tem nastane, pa prepustimo vladajoči koaliciji, ker je naslednji korak – potencialno zadolževanje ali uvajanje infrastrukturnega centa – bistveno manj simpatična in všečna poteza. Ker gre na nek način za spisek želja brez konkretne možnosti za izvedbo ali vsaj realne podlage, da bi se to kot celota tudi izvršilo, Socialni demokrati ne prvega ne drugega predloga ne bomo podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Združena levica, v njenem imenu dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči. Dobro jutro vsem skupaj!

Zakon dobro podaja katastrofalno stanje prometne infrastrukture v Sloveniji. V zadnjih dveh desetletjih se je pri nas vlagalo predvsem v izgradnjo avtocestnega križa. Avtocestni križ se je gradil vztrajno, počasi, veliko je bilo mahinacij s strani gradbenih podjetij, pogodbe so se spreminjale, dodajali so se aneksi, cene za izvedena dela pa so na koncu bile razmeroma visoke, da ne rečem previsoke. Kljub temu je avtocestni križ danes v večji meri, razen v našem štajerskem koncu, končan. Ob vsem tem se je zanemarjal razvoj železniške infrastrukture in regionalno-lokalne cestne infrastrukture. Vse to je zelo negativno vplivalo na razvoj javnega potniškega prometa in

sočasno spodbujalo rast tovarnega prometa na avtocestah, namesto da bi rastel predvsem na železnicah. Tako so dandanes tudi avtoceste posledično vse bolj obremenjene in v vse slabšem stanju. V Združeni levici se strinjamo glede prioriteten projektov razvoja prometne infrastrukture in vsekakor je na prvem mestu drugi tir Divača–Koper. Količina pretovora Luke Koper je na meji zmogljivosti, ker vemo, da v primeru, da drugi tir kmalu ne bo zgrajen – in kot vse kaže, ne bo –, lahko pričakujemo ustavitev rasti luke ali/oziroma/in nadaljnje neizmerno povečevanje obremenitev slovenskih avtocest s tovarnim prometom. V zvezi s tem je treba zgraditi Tivolski lok v Ljubljani, izboljšava proge proti Šentilju in še bi lahko našteval, kot je našteval predlagatelj.

Razvoj prometne infrastrukture je vitalnega pomena zaradi povečanja mobilnosti prebivalstva in povečanja deleža opravljenih potovanj z javnim prevozom, ki pa mora biti cenovno dostopen in učinkovit, kar danes ni oziroma ga, če resno pogledamo na celo zadevo, izven regionalnih urbanih središč skorajda ni več. Vseeno pa menimo, da predlog zakona k samemu razvoju prometne infrastrukture ne bo bistveno pripomogel. Zakaj? Saj je izvedba v zakonu naštetih projektov žal bolj kot ne stvar dobre volje vsakokratne vlade. Tudi če bi bil zakon sprejet, dvomimo v njegovo izvedbo, ker je znano, da se v Sloveniji s pripravo različnih programov, izvedbenih načrtov, poročil, svetovanj in podobno zamuja, čeprav so roki zakonsko določeni. Odgovornih za zamude običajno ni. Izvedba zakona je vezana na hkratno sprejetje novele Zakona o zagotavljanju sredstev za investicije v prometno infrastrukturo, kar bo druga točka na današnji seji. Sprejetje slednjega pa bi imelo nepredvidljive posledice za državni proračun, ko bi se več sto milijonov evrov iz integralnega proračuna namenilo namensko za razvoj prometne infrastrukture. Namen porabe tega denarja je sicer dober; problem pa je, kje ta denar, ki je sedaj del integralnega proračuna, vzeti. Zakon o graditvi prometne infrastrukture Republike Slovenije kljub dobri analizi obstoječega stanja ne predstavlja dosti več od seznama želja – mislim, da želja vseh nas, a žal še vedno le in zgolj seznam.

Pri glasovanju o primernosti zakona za nadaljnjo obravnavo se bomo v Združeni levici zato vzdržali. Pričakujemo pa odprtje resne parlamentarne razprave ne le o prometnem infrastrukturnem regionalnem razvoju ter tudi razprave o osrednjem in dolgoročnem financiranju tega razvoja. Državni zbor mora sprejeti zavezujoče sklepe, saj je po 20 letih študij in površnega ter površinskega govorjenja to naša primarna dolžnost. In pri tem bo Združena levica kot vedno tvorno sodelovala, da se bodo ti otroci, ki so tukaj zgoraj, lahko vozili s kvalitetnim javnim prevozom. Hvala za besedo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov, v njenem imenu gospa Iva Dimic.

IVA DIMIC (PS NSi): Spoštovani predsednik, spoštovani poslanke in poslanci!

Stanje slovenske cestne in železniške infrastrukture je v izjemno slabem stanju. Na žalost se zdi, da stanje prometne infrastrukture postaja vedno slabše. Gradnja cestne in železniške infrastrukture, se pravi prometne infrastrukture, ni všečnostni projekt, ampak je nujna in potreba te države. Vlada ob tem primeru ostaja pasivna in v obravnavo ne ponudi nikakršnih rešitev. Krščanski demokrati se bojimo, da se vladajoča koalicija ne zaveda razsežnosti pomena urejene prometne infrastrukture. Omogočanje transporta in mobilnosti sta ključni pogoj za normalno delovanje države. Ustvarjata okolje za obstoj in razvoj celotnega slovenskega gospodarstva. Poleg tega pa so urejene prometne poti tudi pogoj za regionalno povezanost in vključenost. Ob vedno višjih različnih davčnih obremenitvah v Republiki Sloveniji državljani upravičeno pričakujejo ne le ohranitev, pač pa izboljšanje stanja na cestah, po katerih se vsak dan vozijo, ter tudi železnicah, po katerih se številni prav zaradi slabega in posledično daljšega časovnega prevoznega časa vozijo bolj poredko. Neurejene ceste prinašajo nevarnost v prometu, povečujejo transportni čas, potovalni čas, povzročajo negativne učinke na transportna sredstva in ustvarjajo številne dodatne stroške. Z zanemarjanjem investicij v prometno infrastrukturo se zmanjšuje konkurenčnost Slovenije. Prav učinkovita prometna povezanost bi lahko omogočala boljše izkoriščanje majhnosti naše države.

Investiranje v infrastrukturo seveda prinaša stroške. Vendar pa opuščanje vlaganja na dolgi rok te stroške še bolj povečuje in otežuje normalizacijo stanja v prihodnosti. Predlagani zakon je predvsem v smislu spodbujanja aktivnosti na področju modernizacije infrastrukture dobrodošel. Krščanski demokrati podpiramo določitev konkretnih rokov za konkretne projekte, kar prinaša predlog zakona. Operativni načrt za izvedbo posameznih projektov v obliki programa razvoja prometa potrebujemo takoj. V skladu s tem pa je treba čim prej sprejeti izvedbeni načrt modernizacije in gradnje infrastrukture. V Novi Sloveniji na tem mestu pozivamo vlado, da kljub trenutno zahtevni fiskalni situaciji ne pozabi na pomen prometne povezanosti za slovensko gospodarstvo in za slovenske državljane. Krščanski demokrati podpiramo razpravo o načinu spodbuditve razvoja prometne povezanosti v Sloveniji. V Novi Sloveniji bomo predlog Zakona o graditvi prometne infrastrukture v Republiki Sloveniji zato podprli.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina nepovezanih poslancev, v njenem imenu dr. Bojan Dobovšek.

DR. BOJAN DOBOVŠEK (PS NP): Spoštovani vsi, ki spremljate to sejo!

Pristop k današnji seji je takšen, kot že nekaj sej v tem Državnem zboru, in sicer zaradi reaktivnega delovanja vlade in neaktivnosti. Teme, ki so pomembne za Slovenijo, predstavijo opozicijske stranke. In zato danes govorim o tem. Če pogledamo, kaj se dogaja v Evropi, ključno je, da Evropa temelji k temu, da pripravlja odgovore za vnaprej. Kaj so temeljne teme za prihodnost? Če pogledamo analizo evropskih dokumentov, vidimo, da je ključ infrastruktura, ključ je promet in ključ je informacijska tehnologija. To so točke, na katerih se gradi prihodnost Evrope in na katerih se gradi strategija gospodarstva in za dobro ljudi v teh državah. Čemu smo priča mi tukaj? Priča smo temu, da opozicija predlaga nekatere rešitve; vlada pa zopet zamuja. Vidimo, da je minister prej predstavil, da bo sprejet program do srede leta 2016; se pravi, da smo že v mesecu, ko bi morali že vse skupaj imeti na mizi, že o tem razpravljati; pa o tem še ne razpravljamo s strani vlade. Gre za to, da govorimo o multimodalnih koridorjih in jedrnih omrežjih v Evropi, kjer je Slovenija tudi del te razvite Evrope. Ključ vsega v Sloveniji je Luka Koper, vseh teh pristopov. Mi smo imeli seje na temo drugega tira, problematike drugega tira in nujnosti tega drugega tira. Gre za to, da je zopet opozicija predlagala rešitve in predlagala izredne seje odborov ter izredne seje Državnega zbora. Mi moramo Luko Koper postaviti v jedro tega problema in reševanja. Če ne bomo zgradili drugega tira, potem rešitve ne bo. Govori se o številnih pristopih in strateški poziciji Slovenije. Vemo, da smo na eni strani na tem pomembnem koridorju, ki gre iz Španije na Madžarsko, in drugi koridor iz Kopra v Baltske države. To je samo del tega. Govorimo lahko o jantarni poti, govorimo lahko o drugih koridorjih. Tukaj nas sosednje države krepko prehitujejo, kajti vedo, kaj je strategija Evrope, da so strategija ti koridorji in da je razvoj držav pomemben od infrastrukture. Kako zagotoviti financiranje, o tem bomo govorili pri naslednji točki; ampak vsi vedo, da to financiranje je pomembno zaradi multiplikativnih učinkov.

Kaj lahko zakon izpostavi? Zakon vzpostavi tista ključna in temeljna vprašanja, na katere moramo odgovoriti. Gre za to, da je prvo, kar je, cestni promet. Cestni promet na regionalnem nivoju je v zelo slabem stanju. Vlagali smo denar v avtoceste, nismo ga pa vlagali v regionalni razvoj in regionalne ceste. Vemo pa, da javni prevoz na regionalnih cestah upada, da ni denarja za popravilo teh cest, da je Slovenija zelo razdrobljena in da je to ključ do razvoja regij. Drug del je železniška infrastruktura, govorimo zopet samo o drugem tiru, pa še tega nimamo. Kaj je z ostalimi

koridorji? Tudi ti so potrebni obnove. Če ta glavni križ pade, kaj je z obvoznimi železniškimi povezavami, ki morajo potem nositi jedro prevoza? Kaj je z zračnim prometom? Po eni strani smo ljubljansko letališče dali v privatizacijo; mariborsko stoji, se ne razvija. Še večji problem pa je portoroško letališče. Ključ razvoja turizma, o čemer smo tudi že govorili, vendar ne zberemo dovolj sredstev, da bi za 200 metrov podaljšali stezo v Portorožu, ki bi pomembno vplivala na razvoj turizma. To je samo nekaj segmentov, na katere moram opozoriti.

Kdo je odgovoren za tako stanje? Tiste družbe, katerih lastnik je 100-odstotno država. Govorimo o Darsu, govorimo o DRSI, govorimo o Slovenskih železnicah v tistem delu, ki je odgovoren za infrastrukturo. Zadaj za vsem tem pa je Družba za razvoj infrastrukture v državni lasti; in tukaj je ključ. Mislim, da se moramo o tem pogovoriti. To so krivci za stanje, v katerem smo; da je železnica taka, kot je, da ne gradimo drugega tira, da nimamo razvite lokalne cestne infrastrukture in da so letališča v takem stanju, kot so.

Če zaključim, kriza, v kateri smo, je lahko priložnost; vendar mora vlada s svojo politiko in aktivnostmi konstruktivno in čim hitreje pristopiti k reševanju teh problemov. Privatizacija ali kakšna druga oblika tukaj ni odgovor in ni prava rešitev. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, v njenem imenu gospod Igor Zorčič.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Hvala za besedo. Spoštovani kolegice in kolegi!

Predlagatelj Zakona o graditvi prometne infrastrukture v Republiki Sloveniji kot cilj predloga navaja pospešitev modernizacije in gradnje železniške ter cestne infrastrukture in navaja železniško in cestno infrastrukturo, katere modernizacija in novogradnja predstavlja prioriteto nacionalnega pomena. Ob današnjem stanju prometne infrastrukture, predvsem slabega stanja državni cest in železnic ter nezgrajenih cestnih in železniških povezav, se v Stranki modernega centra zavedamo, da je v današnjem času globalizacije in razvoja potreba po mobilnosti ljudi in blaga vedno večja; zato morata biti tudi pravilno zastavljena prometna in infrastrukturna politika osnova za doseg dolgoročne gospodarske rasti in razvoja Republike Slovenije. Dejstva, da se je področje državne prometne infrastrukture zanemarjalo več let, ne moremo izbrisati, lahko pa se skupaj trudimo, da bo vnaprej drugače; in ob zavedanju makroekonomskega pomena prometa in hkrati makroekonomskih omejitev državnih investicij v infrastrukturo poiščemo primerne rešitve.

Ob tem bi spomnil, da nas programske zaveze Stranke modernega centra ter tudi koalicijski sporazum zavezujejo k povečanju učinkovitosti gospodarjenja z infrastrukturo in s tem

povezanih investicij. Zavezali smo se k pripravi razvojnih načrtov na področju prometne infrastrukture in danes lahko rečemo, da nam je uspelo to zavezo v pomembnem delu že izpolniti. Vlada je namreč lani 29. julija tudi sprejela Strategijo razvoja prometa v Republiki Sloveniji, ki vključuje cestni, železniški, zračni in vodni promet. Na ta način so postavljeni temelji za vzpostavitev ustreznega sistema celovitega načrtovanja razvoja na področju prometa. Strategiji v logičnem nasledju sledi nacionalni program razvoja prometa v Republiki Sloveniji, ki predstavlja prehod med splošnimi ukrepi strategije na konkretne aktivnosti v pripravi in izvedbi. Ministrstvo za infrastrukturo je po sprejetju omenjene strategije zavezano k temu, da v roku enega leta pripravi tudi operativni načrt izvajanja, ki bo sestavljen iz konkretnih projektov za izvedbo strategije in bo usklajen s projekti, ki so že načrtovani v veljavnih nacionalnih programih. Iz vsega naštetega lahko sklenemo, da bi sprejetje novega zakona, ki ga obravnavamo pri tej točki, pomenilo poseg v že začete aktivnosti na področju prometne infrastrukture, zato ocenjujemo, da Predlog zakona o graditvi prometne infrastrukture v predlagani obliki ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Zakon, ki ga predlaga predlagatelj, je nekako vezan tudi na Zakon o zagotavljanju sredstev za investicije v prometno infrastrukturo. V zvezi s tem želimo opozoriti, da predlagatelj ni prepričljivo pojasnil razlogov za premestitev sredstev od drugih proračunskih uporabnikov na infrastrukturo. Zavedamo se dejstva, da je veliko proračunskih uporabnikov še v primanjkljaju glede zelenih sredstev glede načrtovanega razvoja. V tem delu predlagatelj ne ponuja popolnoma nič drugega kot premestitev določenih sredstev od drugih uporabnikov, kar pomeni, da bi se s sprejetjem takšnih dveh zakonov, kot sta danes predlagana, odprle tako rekoč nove fronte.

Kot že rečeno, v Stranki modernega centra zaradi opisanih razlogov zakona ne moremo podpreti. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, v njenem imenu gospod Danijel Krivec.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za besedo, spoštovani predsednik. Lep pozdrav ministru z ekipo, lep pozdrav tudi vsem kolegicam in kolegom!

Spoštovani! Dejstvo je, da je kvalitetna infrastruktura, še posebej pa prometna infrastruktura, ključnega pomena za nemoten razvoj celotnega območja Republike Slovenije. Z razvojnega vidika prometna infrastruktura omogoča mobilnost prebivalcev in tudi spodbuja razvoj gospodarskih dejavnosti. Vsi sklici Državnega zbora in vse vlade se s to problematiko morajo ukvarjati. V preteklosti se je te probleme reševalo bolj ali manj uspešno, do neke mere uspešno na področju avtocestnega

krži, manj uspešno na področju železnic, lahko rečemo, neuspešno na področju državnih cest; praktično pa ni nobenih konkretnih rešitev na področju javnega prevoza, razen v večjih mestih. Republika Slovenija se na področju prometne infrastrukture sooča z dejstvom, da nima vzpostavljenega ustreznega sistema celovitega načrtovanja razvoja prometa in prometne infrastrukture. Poslanci smo nenehno pod pritiskom volilnega okolja, da stanje na tem področju izboljšamo. Temu so namenjene tudi razprave na matičnih odborih, prav tako pa tudi številna poslanska vprašanja na to tematiko na praktično vsaki seji Državnega zbora.

Dejstva pa so v tem trenutku naslednja. Finančni učinki finančne perspektive 2007–2013 na področju investicij v prometno infrastrukturo so se konec leta 2015 zaključili na državnem in lokalnem nivoju. Kljub temu, da je finančna perspektiva 2014–2020 že dve leti operativna, doslej iz tega naslova Slovenija ni črpala prav veliko sredstev za projekte na področju investicij v promet oziroma prometno infrastrukturo. V letošnjem in prihodnjem letu je zato pričakovati upad v sektorju gradbeništva na področju gradnje infrastrukture, kot sem omenil, tako na lokalnem kot na državnem nivoju, ki ga investiranje v zasebnem sektorju ne bo moglo nadoknaditi. Vlada je že leta 2012 na predlog ministra, pristojnega za promet, sprejela odločitev o pripravi nacionalnega programa razvoja prometne infrastrukture v Republiki Sloveniji, da bi bili pravočasno pripravljene na novo finančno perspektivo 2014–2020 ter da bi zagotovili načrtno vlaganje v prometno infrastrukturo v prihodnjih letih. Program naj bi bil sprejet nekje do konca leta 2013. Kot vemo, je vlada 29. julija 2015 sprejela Strategijo razvoja prometa v Republiki Sloveniji, ki predstavlja osnovo za operativni program razvoja prometa. Če želimo preprečiti negativne trende na področju gospodarske rasti v prihodnje in če želimo preprečiti izpad Slovenije iz mednarodnih prometnih koridorjev, je ukrepanje nujno.

Zaradi navedenih ugotovitev je Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke tudi vložila v zakonsko proceduro Zakon o graditvi prometne infrastrukture v Republiki Sloveniji. Strategiji, ki je bila sprejeta na Vladi 29. julija 2015, naj bi sledil operativni načrt, ki bi predstavljal podlago za izvedbo posameznih projektov na področju razvoja prometne infrastrukture in prometa v Republiki Sloveniji. Sprejemanje teh dokumentov se precej vleče, s tem pa tudi odmika operativna izvedba posameznih strateških projektov. Zato je edini način za pospešitev aktivnosti sprejetje zakona, ki opredeljuje v strategiji izpostavljene strateške projekte na področju razvoja prometne infrastrukture ter določa tudi časovni okvir za njihovo dokončanje, prav tako pa tudi vire. Ker je v novi finančni perspektivi 2014–2020 za področje prometne infrastrukture, predvsem na področju železniškega omrežja, predvidenih

manj kot 400 milijonov evrov sredstev, se z dodatnimi viri, ki jih določa ta zakon, zagotavljajo sredstva za nemoten potek modernizacije in gradnje nove prometne infrastrukture. Če pogledamo slovensko železniško omrežje, ki ima nekaj več kot 800 kilometrov enotirnih in nekaj čez 300 kilometrov dvotirnih prog, enotirne proge ne omogočijo normalnih prepustnosti; so tudi na omrežju, ki je vključeno v evropske koridorje, kar je nedopustno. Vzdrževanje je oteženo, saj se mora odsek v celoti zapreti, na nekaterih odsekih pa osne obremenitve ne omogočajo prevozov večjih tovorov, zaradi tega so ozka grla tudi na omrežju, ki so v koridorjih.

Slovenske železnice na teh odsekih ne morejo voziti niti z novejšimi in učinkovitejšimi lokomotivami, kar predstavlja tudi operativno oviro. Spomnimo se samo zapletov pri odvozu tovora iz Luke Koper. Še en velik problem je na Slovenskih železnicah – elektrificiranih je manj kot polovica železniških prog. Električna vleka je tudi do štirikrat cenejša od dizelske. Na slovenskih železnicah je v napajalnem omrežju v uporabi enosmerna napetost 3 kilovolte. Enosmerna napetost v energetskih omrežjih, milo rečeno, ni najbolj primerna, saj se težko transformira, povzroča velike padce napetosti in s tem velike električne izgube. Zahteva močnejše vodnike in ne omogoča učinkovitega vračanja energije v omrežje. Vse ostale evropske države uporabljajo izmenično napetost 25 kilovoltov. Vse novejšje proge in proge s hitrimi vlaki se gradijo za napetost 25 kilovoltov, zato je treba v okviru vseh modernizacij in novogradenj železniškega omrežja zagotoviti prehod na 25 kilovoltov. Tudi vse nabave v slovenskih železnicah so pogojene s to napajalno napetostjo, kar pri nabavah pomeni vsaj 30–40 % višje stroške. Za ohranitev strateške lege v prometnih tokovih vseevropskih omrežij mora Republika Slovenija pospešiti modernizacijo in novogradnjo na posameznih elementih prometne infrastrukture. Predvsem mora izpolniti pogoje glede tehničnih karakteristik železniške proge na tako imenovanem petem koridorju, zgraditi novo progo Divača–Koper, o čemer smo veliko govorili, manjkajoči odsek avtocestne povezave Draženci–Gruškovje, meja z Republiko Hrvaško, ki je sicer že v gradnji, in manjkajočo povezavo na obalnem področju do meje z Republiko Hrvaško, kjer je treba sprejeti odločitev o nadaljevanju gradnje po dveh ali eni trasi. Zagotoviti je treba boljše notranje cestne in železniške povezave s posameznimi regijami ter vzporedno bolj izkoristiti logistične možnosti ob glavnih prometnih oseh. Ker sredstev za vse projekte ni dovolj, je treba takoj določiti prioritete in pospešiti aktivnosti za njihovo izvedbo; ravno to pa ta zakon omogoča.

Dotrajana infrastruktura pa pomeni tudi visoke stroške in veliko zastojev, ker povzroča zamude in zmanjšanje konkurenčnosti železniškega prometa; ponovno se lahko spomnimo zapletov

z Luko Koper. Slovenija je z indeksom kakovosti železniške infrastrukture na 21. mestu med državami članicami Evropske unije. Za nami so le še Bolgarija, Poljska, Grčija, Hrvaška in Romunija. Pri razvoju državnih cest je država v zadnjih dveh desetletjih dajala prednost predvsem gradnji avtocest na vseevropskem cestnem omrežju in gradnji hitrih cest. Preostalo omrežje glavnih in regionalnih državnih cest pa se je predvsem vzdrževalo in ohranjalo. Tako so se v glavnem odpravljali slabše prepustni odseki s ciljem povečati prepustnost in varnost prometa. Takšen razvoj državne cestne infrastrukture pa je omogočil pospešen razvoj območij ob avtocestnem križu, medtem ko se navezanost in dostopnost preostalih območij na avtocestni sistem ni izboljšala. Splošno stanje obstoječega omrežja državnih cest se je v tem obdobju celo poslabšalo, v zadnjem obdobju pa se poslabšuje tudi prometna varnost. Razloge za tako stanje lahko iščemo med različnimi dejavniki. Res je povečal blagovni promet in število registriranih vozil v Sloveniji. Tovorni promet bistveno bolj utruja voziščno konstrukcijo, dogajajo pa se nam stalno tudi hujši elementarni dogodki – od poplav od drugih nepredvidenih dogodkov.

Slabe ceste predstavljajo omejitveni dejavnik skladnega regionalnega razvoja. Ta območja zaradi slabe dostopnosti in s tem višjih prevoznih stroškov postajajo lokacijsko nekonkurenčna, četudi imajo druge, za razvoj potrebne dejavnike – cenejša zemljišča, mogoče usposobljeno delovno silo in še kakšne druge prednosti. Poleg prioritet, ki nam jih narekuje strateško prometna lega v evropskem prostoru, je treba v okviru prioritet na področju modernizacije in novogradenj državnega cestnega omrežja zgraditi nove manjkajoče povezave, na primer tretjo razvojno os, in modernizirati obstoječe povezave, ki ne omogočajo normalne pretočnosti prometa. Namen zakona je pospešiti modernizacijo in gradnjo te infrastrukture, ki je strateškega pomena za Republiko Slovenijo, ter prometne infrastrukture, ki bo zagotavljala ustrezno prometno povezanost posameznih regij ter sledi tudi okoljskim ciljem. Če za te projekte ne določimo operativnega načrta, nad izvajanjem katerega bo bdel Državni zbor, je velika nevarnost, da se bo uresničitev vlekla še nekaj let oziroma desetletij. Slovenijo bodo v takem primeru prometni tokovi obšli.

Veliko prejšnjih mnenj je govorilo o tem, da zakon ni potreben in da se stvari v nekem smislu rešujejo. Vendar če opazamo, kako se dogaja urejanje in reševanje akutnih težav, ki jih doživljamo na vodotokih, boste verjetno na koncu pritrdili, da je treba včasih tudi z zakonom nekatere stvari bolj trdno zavezati, da se v končni fazi tudi rešujejo. Zakon sledi načelom gospodarnosti pri uporabi proračunskih sredstev, transparentnosti, odgovorni porabi javnih namenskih sredstev in stabilnosti ter dolgoročnosti financiranja razvoja prometne

infrastrukture v Republiki Sloveniji. Zakon določa nabor prioriteten projektov na področju železnice in cest, naj omenim le najpomembnejše – železniška infrastruktura na petem koridorju, vključno s progo Divača–Koper. Pri naboru projektov zakon izhaja iz Strategije razvoja prometa v Republiki Sloveniji, ki jo je Vlada sprejela 29. julija lani. Na tej osnovi Vlada sprejme v dveh mesecih po uveljavitvi zakona program razvoja prometa v Republiki Sloveniji in ga posreduje Državnemu zboru v sprejetje. Gre za operativni načrt za izvedbo posameznih projektov po posameznih področjih prometa oziroma prometne infrastrukture. Tega v državnem zboru še nismo videli; niti ni najavljen, da pride. V mesecu dni po sprejetju programa razvoja prometa pa Vlada na predlog ministrstva, pristojnega za promet, sprejme izvedbeni načrt. Roki za dokončanje in predajo v promet so v letu 2023 v primerih, ko so projekti že umeščeni v prostor oziroma so pridobljena gradbena dovoljenja. V primerih, ko to ni zagotovljeno, pa se podaljša na leto 2030, ko prostorski akti za posamezne odseke še niso bili sprejeti.

Zakon določa tudi ukrepe za pospešitev sprejetja prostorskih načrtov oziroma gradbenih dovoljenj in nalaga Vladi, da predlaga spremembe zakonodaje s ciljem optimizacije teh postopkov. Okvirna ocena finančnih sredstev, potrebnih za izvedbo tega zakona, znaša 500 milijonov evrov letno. Zakon določa tudi sredstva za izvedbo, ki so, prvič, sredstva iz evropskih skladov in evropskega proračuna, finančna sredstva, ki jih Dars, d. d., namenja za modernizacijo in novogradnjo avtocestnega omrežja, obveznice za vlaganje v modernizacijo in razvoj prometne infrastrukture, namenska sredstva proračuna Republike Slovenije na podlagi Zakona o zagotavljanju sredstev za investicije v prometno infrastrukturo in sredstva na podlagi javno-zasebnih partnerstev. Zaradi zagotovitve nemotenega izvajanja sprejetega programa Vlada letno, najkasneje do konca marca vsakega koledarskega leta, poroča Državnemu zboru Republike Slovenije.

Naj še enkrat poudarim nekaj najpomembnejših poudarkov, ki jih želimo s tem zakonom sprejeti. Prvič, ohranitev strateške lege naše države v mednarodnih prometnih tokovih. Drugič, boljše povezanost posameznih območij, na primer Koroške, Bele krajine, Posočja in še kakšnega drugega območja. Tretjič, pospešena prenova železniške in cestne infrastrukture zaradi doseganja mednarodnih standardov in tudi okoljskih zahtev. Četrto, zagotovitev pogojev za črpanje evropskih sredstev. Petič, zagotovitev stabilnega investicijskega potenciala v prihodnjih letih, ki bo preprečil velike vzpone in padce na področju državnih investicij v prometno infrastrukturo ter vplival na rast bruto domačega proizvoda v sektorju gradbeništva, preko multiplikativnih učinkov pa tudi v vseh ostalih sektorjih. Spoštovani, gre za obravnavo zakona v prvem branju, zato pričakujem, da boste zakon

podprli in tako dali možnost, da ga v nadaljevanju še dopolnimo in izboljšamo, saj se vsi zavedamo resnosti problematike, kar dokazujete vsi vi skozi razprave na posameznih matičnih odborih in skozi vprašanja, ki jih postavljate v istem državnem zboru. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, v njenem imenu gospod Ivan Hršak.

IVAN HRŠAK (PS DeSUS): Hvala za besedo, spoštovani predsednik. Spoštovana direktorica s sodelavcem, spoštovani kolegice in kolegi!

Naj začnem stališče Poslanske skupine Desus z začudenjem nad dejstvom, da je v imenu predlagateljev novinarjem predstavil nekdanji minister za infrastrukturo Černač, ki v času svojega ministrovanja projekta izgradnje drugega tira ni podpiral. Zdaj pa taisti projekt uvršča med nujno potrebne oziroma celo med prioritete prometne projekte. Nadaljeval bom z navedbo, da predlagatelj zavaja glede posledic, ki bi jih v primeru sprejetja ta zakon imel za državni proračun. Predlagatelj namreč predvideva preusmeritev integralnih sredstev v namenska, kar pomeni, da se bodo posledično integralna sredstva zmanjšala. Predlagatelj ne opredeljuje, kako se bo nadomestil izpad in kateremu uporabniku bi se posledično integralna sredstva zmanjšala. Prav tako nam ni logično, da se med vire vključuje tudi sredstva Darsa, ki jih le-ta sam zagotavlja, investicije pa izvaja v svojem imenu in za svoj račun. Pričakovali bi, da bo predlagatelj z zakonom poleg seznama prednostnih investicij določil tudi njihovega nosilca in roke za izvedbo; tako pa je v predlogu opredeljen zgolj seznam prioriternih investicij, splošen rok do konca leta 2023 oziroma 2030 ter splošni viri za financiranje investicij. Ob tem moram pripomniti, da nabor predvidenih investicij ni segmentiran, predlagatelj pa ne upošteva dejstva, da prihodnje investicije, ki se nanašajo na Dars, te direkcije ne smejo finančno ogroziti; kar pomeni, da morajo biti projekti ekonomsko upravičeni, česar pa zaenkrat ne moremo zagotoviti za vse našete projekte.

Ministrstvu za okolje in prostor predlagatelj nalaga popravo zakonodaje v smeri zagotavljanja hitrejšega umeščanja v prostor; ne navaja pa, kaj konkretno naj bi to bilo. Ministrstvu za infrastrukturo se s tem predlogom zakona nalaga pripravo nedoločenih operativnih načrtov izvedbe. Ob tem moramo spomniti, da je strategija razvoja prometa že sprejeta in da Ministrstvo za infrastrukturo že pripravlja tudi operativni načrt za izvedbo strategije, ki se bo noveliral vsako leto. Zato smo mnenja, da predlagani zakon ni potreben. Zmotila nas je tudi določba 5. člena, s katero se navaja, da se investicije izvajajo kot dela v javno korist. To po naši oceni nikakor ne more veljati za Dars. Zaradi vsega navedenega poslanke in poslanci Poslanske skupine Desus Predloga zakona o

graditvi prometne infrastrukture ne bomo podprli. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Sledi splošna razprava poslank in poslancev o predlogu zakona. Besedo ima dr. Franc Trček. Pripravita naj se mag. Matej Tonin in gospod Franc Laj.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

Fino je, da o infrastrukturi razpravljamo; ne vem pa, ali je tvorno, da razpravljamo na tak način. Pa bom začel takole. Kako smo mi že dobili bančno luknjo in koliko penez nas je stala ta bančna luknja?! Tako imenovana desnica je leta 2004 prišla na oblast, hotela se je malo po partijski liniji uvesti na gospodarstvo, tako imenovani rdeči direktorji so se malo ustrašili in potem se nam je zgodilo nekaj, kar imenujemo tajkunska privatizacija. Predsedujoči me malo začudeno gleda. Potem smo pa postali še poskusni zajčki stresnih testov. Ali si zdaj vi predstavljate, koliko infrastrukture bi se zgradilo s temi milijardami! Aha, potem je pa še sedanjí predsednik države tri leta skakal na vlak in skakal z vlaka, z vlakom se pa ni vozil. Potem je spet uletel na oblast Janša, vmes se je razsul gradbeni sektor; zdaj imamo pa tovrsten predlog, ki je v tej luči dvoličen. Ampak če bi se takrat gospodarno vedli, bi ta denar lahko šel za infrastrukturo in bi se neka bica s Koroškega spomnila, da gre v Izolo na morje, vmes bi se mogoče ustavila še pri vnukih v Ljubljani ali Mariboru; in vse to bi se izvedlo glede na gabarite Slovenije v nekih treh urah. Zdaj smo, kjer žal smo. Leta 2012 sem s kolegom Dragom Kosom izdal, uredil monografijo Premisliti mobilnost, v angleščini. Vidim, da jo bom moral prinesiti v Državni zbor in razdeliti, ker se mi zdi, da moramo najprej te zadeve premisliti. Premisliti je treba intermodalnost. Mi se samo pogovarjamo malo o železnici, malo o avtocestah. Gospa Murglova zmiguje z glavo, jaz tudi včasih zmigujem z glavo pri kakih pravniških žlobondrah. Ali smo mi pomorska nacija?! Načeloma "kao" smo, inšpektorat tam ima štiri ljudi, pa se je na polovico skrčil. Kaj se je s Plovbo zgodilo, vemo.

Jaz bi hotel imeti razpravo o regionalnih izvedbenih mobilnostih politik. In ko govorimo o regijah, število regij je malo manjše kot število škofij in nadškofij v Sloveniji. Govori se o gradbeništvu, zagnali bomo gradbeništvo. Če poslušam to debato predlagatelja, dobim občutek, da jim je nekdo iz tujine rekel, dajte to zdaj sprožiti. Saj mi smo gradbeni sektor razsuli, kdo bo pa to zidal, kar bi vi nekako radi počeli. Neka zadeva, avtocentričnost – premisliti intermodalnost onkraj avtocentričnosti, kar pomeni ob ustreznem javnem potniškem prometu. To ne pomeni, da sem jaz sovražnik avtomobilov, sem pa zagovornik omejevanja njihove uporabe. V Sloveniji imamo dva Andreja

– Andreja Detelo in Andreja Pečjaka. Gospod Detela je izumitelj najboljšega elektromotorja trenutno na svetu, gospod Pečjak pa se je peljal brez polnjenja s predelano mazdo z Bleda do Dubrovnika, za tiste, ki ste slabi v geografiji, 726 kilometrov. Mi imamo v tej državi neka skrita znanja, berem pametne specializacije, pa krožno, pa na kvadrat, pa na kubik; tovrstnih znanj, ki jih imamo doma, v bistvu ne vidimo, nočemo videti. Zelo pomembno zadevo je nakazal predlagatelj na področju železnic – prehod na normalno napetost. Mi smo tukaj malo obstali v zgodovini, pa tudi o tem se nekako ne bomo pogovarjali. Verjetno večina niti ne razume, kar je Dani razlagal in kako srednjeročno razvojno je to problematično. Nihče ni omenil tega, o čemer jaz zadnje čase dobesedno težim, navezava Divača–Trst na hitra jedrna železniška omrežja, kjer nam tudi diplomacija preslabo deluje. V luči mobilnosti, če živimo v 21. stoletju – jaz imam v tem parlamentu pogost občutek, da živimo v 19. stoletju –, se moramo zavedati tudi, da živimo v informatični družbi. Ko govorimo o teh temah, moramo tudi razmišljati tele- versus premikanje, kdaj so nam te usluge nadomestilo za nekaj. Ne pa na način, da boste na slovenskem podeželju zaprli tako imenovane krajevne urade in potem ima neka omica, če si hoče izdelati novo osebno izkaznico, stroškov recimo preko palca 20 evrov; da država na njej prišpara 70 centov. To so zadeve, s katerimi bi se morali ukvarjati, če se hočemo resno pogovarjati. In seveda penezi, seveda ni ljubo govoriti o infrastrukturnem centu, ampak se bo treba pogovarjati v tej smeri, ker drugače infrastrukture ne bomo zgradili. In še čisto za konec. Jaz bi rad, da bo ta sklic Državnega zbora, če bo zdržal do konca mandata, sklic Državnega zbora, ki bo sprejel najmanj novih zakonov; ampak bodo pa ti zakoni dobri. Zdi se mi, da moramo mi tudi ta kvalitetni preskok narediti. Vsakič, ko je konec nekega sklica Državnega zbora, se pohvalijo, koliko zakonov so sprejeli. Skratka, nehajte se voziti z avtomobili, pa malo bolj poglobljeno umovati. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima predstavnik predlagatelja gospod Ljubo Žnidar.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Spoštovani kolegi in kolegi!

Na osnovi dosedanjih predstavitev stališč in tudi razprave ugotavljam, da tudi s strani vlade in s strani celotne koalicije niste povsem dojeli, kaj je osnovni namen tega zakona. Osnovni namen tega zakona ni le zgolj, da popravljamo luknje na magistralnih in regionalnih cestah; ampak osnovni in bistveni namen je, da se kot prvenstveno začnemo v Republiki Sloveniji obnašati ekonomično. Osnovni namen je, da damo gospodarstvu in ljudem delo, kar je v teh kriznih časih za Slovenijo absolutno najpomembnejše. Kazalniki,

statistika ne goljufa, ampak prikaže realno stanje. Leta 2008 je bila Slovenija zadolžena za 9 milijard, danes smo na stanju zunanjega dolga nekaj čez 40 milijard. Ekonomska, finančna akumulacija se ne zaključí v krogu, če rečem po domače – vse proračunske prihodke poje javni sektor in od tega dejansko država nima nič, samo iz dneva v dan se ponovno in ponovno zadolžuje. Nazoren primer si lahko pogledamo kar pri sosedih. Ko so začeli graditi najdaljši koroški železniški predor v letu 2011, je država za naslednja tri leta namenila 6 milijard dodatnih investicijskih sredstev samo za to, da se ublaži kriza, samo z namenom ublažitve krize; ampak tega v Sloveniji ne dojamemo. Cela Evropa beleži v povprečju gospodarsko rast ali pa v branži gradbeništva rast za slabe 5 %; v Sloveniji pa nazadujemo za slabih 24 % in smo povsem na zadnjem mestu med vsemi državami članicami. Potem pa rečemo, da ni potrebe po sprejemanju tega zakona. Kdor res teh elementov, parametrov tukaj nadzorno ne vidi, potem res ne vem. Potem pravite, da je to všečen zakon. Zakon, s katerim damo ljudem delo, ali je to všečno? To je nujno potrebno. To ni všečno, to je nuja.

Če še malo pokomentiram ostale razpravljavce. Gospod Škoberne iz stranke Socialnih demokratov – ni res, da ima Dars vse v rokah pri načrtovanju tretje razvojne osi. Prav njegova stranka Socialnih demokratov ima vse v rokah – njegova dva župana v občinah, po katerih teče trasa, to sta Velenje in Braslovče, in kmetijski minister, tudi s strani SD, ki ne da kmetijskega soglasja. Potem se pa vprašamo, kdo ima v rokah umeščanje od avtoceste do Velenja. Dajte si sami odgovoriti. Absolutno tudi stranka Desus ne dojame potrebe sprejemanja tega zakona. Gospod Černač je bil minister, ki se je zavzemal za gradnjo drugega tira. Potem je prišel gospod Omrzel, ki je rekel, da bo to naredil za 500 milijonov. Pridobite si točne podatke in ne zavajati ljudstva. Tudi roki v zakonu so podani. Prvi rok je 2023 za projekte, ki imajo osnovno dokumentacijo, to se pravi, da so umeščeni v prostor, so pripravljene za gradnjo ali imajo že celo pridobljeno gradbeno dovoljenje. Drugi podaljšani rok je leta 2030 za tiste projekte, ki še niso v takšni stopnji pripravljenosti z vsemi temi potrebnimi dokumenti. Tu gre prvenstveno za oživitve gospodarstva. Nikakor ne govorimo tukaj samo o sektorju gradbeništva, je pa res, če se investicije izvajajo, potem zaživi celotni sektor gospodarstva v državi; ne samo sektor gradbeništva.

Danes lahko pogledamo prav anomalije, ki se dogajajo, da povsem enostavna gradbena dela danes v Republiki Sloveniji dobijo na javnih razpisih tuji izvajalci. To se dogaja danes, da še tiste male koščke dela, ki bi ga lahko dali domačemu gradbenemu sektorju, dobivajo tujci, ker tudi Zakona o javnem naročanju ne znamo prilagoditi, ne znamo zaščititi domačega gospodarstva. V tem smo pa res dobri. Potem

se v Desusu res vprašate, kakšna bo akumulacija in iz česa bomo lahko izplačevali pokojnine. Jaz mislim, da je osnovna logika, da je treba dati ljudem delo, s tem se začne vršiti javna potrošnja in na ta način prihajajo prihodki v proračun. In potem se za ostale javne obveznosti, ki jih državni proračun mora pokrivati, ta akumulacija finančno zapre. Kdor te ekonomike ne razume, potem mu pa lahko samo rečem – bog mu pomagaj. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima mag. Matej Tonin.
Pripravita se naj gospoda Franc Laj in Janko Veber.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Dober dan. Današnja seja je na nek način nadaljevanje tiste včerajšnje. Ko opozicija identificira določene probleme v družbi, pride z rešitvami, a – kot vedno – vladna koalicija reče, da niso sistemske, da so populistične in da ni pravi čas. Če kje, potem jaz ne vem, kje drugje kot v tej hiši moramo iskati rešitve za probleme, ki tarejo našo družbo. Infrastruktura je ena izmed teh ključnih problemov, od katere je odvisno vse, od katere je odvisen standard življenja naših državljanov, od katere je odvisno tudi poslovanje in delovanje gospodarstva. Seveda je s tem potem povezano vse skupaj. Jasno je, da naloga, ki je pred nami, ni lahka. Če bi bila, potem bi jo najverjetneje lahko naredili z levo roko. Ker pa je naloga težka, sta potrebni obe roki, leva in desna. In zagotovo so hudi izzivi. Poleg tega, da nas čakajo še številni novi odseki – avtocestni, regionalne ceste, tudi železnica –, ki jih ta država še mora zgraditi zaradi tega, da bo zagotovila boljšo infrastrukturo svojim državljanom; je obstoječa infrastruktura, obstoječe ceste v katastrofalnem stanju. Mislim, da je minister o teh stvareh že govoril, da bi potrebovali šest let ob predpostavki, da bi mnogo povečali sredstva za obnovo regionalnih cest, da bi vendarle prišli na nek nivo, da bi imeli vsaj približno polovico slovenskih cest v nekem dostojnem stanju. Zato jaz mislim, da bi moral biti minister hvaležen za ta opozicijski predlog; hvaležen za to, da mu opozicija pri njegovih prizadevanjih pomaga. In nam pomagati prepričati vašo vladno koalicijo, da vendarle korak naprej pri teh stvareh naredijo, ker če koraka naprej ne bo, potem bo seveda ostalo tako, kot je. In včasih je treba koga prisiliti, da se neka stvar zgodi.

Verjemite mi, da smo zagotovo poslanska skupina, ki ogromno potuje po Sloveniji, se srečuje z ljudmi. Kaj bi Belokranjci ali Korošci dali za to, da bi imeli neko zgledno in normalno povezavo s centralno Slovenijo. Kaj bi Štajerci dali, če bi imeli neko dostojno železniško povezavo, ki bi te pripeljala iz Maribora v Ljubljano v pol ure. To so stvari, ki bi ljudem mnogo izboljšale njihova življenja in jim dala novo priložnost. In ta zakon, ki je danes pred nami, gre v tej smeri, da se ti cilji lahko

dosežejo. Recimo meni je všeč, da ta zakon zahteva od nas, od države, da pripravimo operativni načrt, kako bomo določene prioritete projekte dejansko realizirali; določa prednostno obravnavo in postavlja tudi določene roke. Vse stvari so včasih v zraku. Zakon je, vsaj kar se tega tiče, eksakten. Tisti, ki imate pripombe, morda celo kakšne boljše rešitve, ste seveda dobrodošli, da z besedo pridete na dan in pomagate zakon izboljšati v drugi obravnavi. Je pa resnično škoda, da vedno vse opozicijske zakone zavračate v prvi obravnavi.

Pa še eno stvar povem, potem pa zaključim. Zelo velikokrat je ta krilatica, da je spet to prazen dan, nepomemben dan, da je zapravljen dan, zapravljanje denarja in podobno. Naj zelo jasno povem, to morajo ljudje tudi vedeti, da poslanci imamo enako plačo, ali trideset dni v mesecu sedimo na teh sejah ali pa samo en dan. Noben dan, ko govorimo o pomembnih stvareh za Slovenijo, ni stran vržen dan.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Franc Laj.
Pripravita naj se gospoda Janko Veber in Zvonko Lah.

FRANC LAJ (PS NP): Spoštovani predsednik, hvala za dano besedo. Spoštovani minister, dragi kolegice in kolegi!

Pridružujem se vsem tistim, ki so mnenja, da je današnja razprava potrebna in da bo koristila, da se dejansko tudi pospešijo stvari na tem področju, ker zame je infrastruktura ena od temeljnih podlag za konkurenčno gospodarstvo; kot neka hrbtenica. Če tega ni oziroma je ta neprimerna, v slabem stanju in nepretočna, zagotovo ovira gospodarsko rast. Nadalje. Vsa vlaganja oziroma investicije v infrastrukturo imajo, kakorkoli že pogledamo, multiplikativne učinke. Bilo je že marsikaj povedano glede gradbenega sektorja, ki beleži velike padce; vemo pa, da brez tega sektorja je težko zagotoviti vzdržno gospodarsko rast, ker je marsikatera panoga še vezana na sektor gradbeništva. Zato je izrednega pomena, da se kvalitetno in pravočasno pripravijo strategija razvoja prometa, ki jo sicer že imamo, ter nacionalni program, ki ga še nimamo. Sprašujem ministra, sicer je že nekaj omenil, kdaj bomo lahko nacionalni program potrdili v Državnem zboru. In potem kot konkretizacija posameznih projektov je operativni načrt, ki je izredno pomemben, da se lahko tudi načrtovane investicije kvalitetno izvedejo. Kot sem že rekel, da na nek način vidim, da usodo razvoja infrastrukture kroji kvalitetno in pravočasno načrtovanje ter zagotavljanje virov financiranja. Podlage, in to kvalitetne podlage, se vsekakor zagotavljajo s pravilnim načrtovanjem in pripravo celotne projektne dokumentacije. Tudi na tem področju, kar se tiče financiranja, beležimo zelo velike izpade, kar tudi zagotovo negativno vpliva na gospodarsko stanje, ki mogoče še ni toliko eskaliralo, kot se bo, če bo ta vrzel, ta prazen

tek še nadaljeval. Bistvo pa je to, da na nek način po današnjih razpravah dvomim, da bosta oba zakona sprejeta. Škoda. Dodano vrednost pa vsekakor vidim v tem, da naj bi se pospešile aktivnosti in da čim prej dobimo na mizo nacionalni program v potrditev. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Janko Veber.
Pripravita naj se gospoda Zvonko Lah in Jožef Horvat.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo in lep pozdrav vsem!

Mogoče najprej nekoliko za spomin in tudi sicer dejstvo, da je bil ključen zamik, če lahko tako imenujem, pri dinamiki izgradnje cestne infrastrukture povzročen s spremembo cestninskega sistema. Ta sistem se je tudi sicer spreminjal iz zaprtega v odprtega. S tem smo vsakič, ko smo uvedli določeno spremembo, sistematično izgubljali najkvalitetnejši vir, to je tisti, ki ga uporabnik plača neposredno ob uporabi avtoceste. Nenazadnje smo prišli do vinjet, ki so drastično posegle v ta vir. Kar dolgo je bilo tudi v nacionalnem programu razvoja avtocest zelo jasno zapisano, da se del cestnin namenja tudi za tako imenovane razvojne osi – tretjo, tretjo A in četrto razvojno os. Po izgradnji avtocestnega omrežja bi se s tem virom lahko v veliki meri financirali prav ti projekti. In to je dejstvo, na katerega pač moram spomniti iz razloga, ker predlagatelji danes iščejo rešitev, ki so jo nekako zapravili v trenutku, ko se je v Sloveniji uvedel vinjetni sistem cestninjenja na slovenskih avtocestah. Seveda je treba povedati, da je ta vinjetni sistem pripeljal do tega, da se je mnogo več prometa z državnih in lokalnih cest preusmerilo na avtoceste, da se je zaradi tega tudi izjemno povečala varnost na naših cestah. Posledično je tudi bistveno manj nesreč, kot bi se sicer dogajale na lokalnih in državnih cestah, ki so v glavnini v zelo slabem stanju in zaradi tega posledično še bolj nevarne za uporabnike.

Pozitivna plat vinjet je zagotovo ta, da je bistveno več prometa šlo na avtoceste in da imamo zaradi tega tudi bistveno večjo varnost v prometu, kot bi jo sicer imeli. Po drugi strani pa se res v tem obdobju od prehoda na vinjetni sistem do danes ni zgodilo nič konkretnega pri iskanju konkretnih virov za to, da se lahko v večji dinamiki začne posodabljeni državno cestno omrežje, tudi železniško. Ampak če ostanemo pri cestnem omrežju, je zagotovo to eno od vprašanj, ki ga moramo v zelo kratkem času rešiti. Ker je bila sprejeta Strategija razvoja prometa v Republiki Sloveniji, je bil sprejet eden od pomembnih strateških dokumentov, ampak zatakne se potem pri izvedbi tega strateškega dokumenta. Mislim, da bi bilo res potrebno v čim krajšem možnem času priti v državni zbor z nacionalnim programom in opredeliti trase, prioritete, zneske in vire financiranja pri teh cestah. Brez tega bomo vedno tavalili iz

proračuna v proračun in zagotavljali neka minimalna sredstva, ki pa so daleč od tistega, kar je potrebno. Ta zakon, ki je danes pred nami, in tudi naslednji zakon, ki bo v obravnavi, je približek temu, kar bi se dejansko moralo zgoditi, sprejeti neko resno odločitev, kako pristopiti k izgradnji infrastrukture.

Zanimivo je tudi, mislim, da ni nepomembno tudi sicer zaradi nadaljnjih razprav in iskanja rešitev, ko pogledamo gradivo, ki ga je pripravil predlagatelj in prikazuje tudi ureditev v drugih pravnih sistemih oziroma drugih državah. Recimo Nemčija kot ena vodilnih gospodarskih velesil v Evropi in tudi v svetu gradi infrastrukturo z javnimi sredstvi. Torej ni nič nepomembno, če si tudi ta del za Nemčijo preberemo, kajti še vedno v Sloveniji iščemo zasebne vlagatelje v infrastrukturo, ki pa jih ne najdemo in ne najdemo. Verjetno jih, minister, ne bomo našli tudi čez kakšno leto, dve ali pa še več. Čas pa gre naprej. Ker ima Slovenija resnično izjemen strateški položaj, kjer bi lahko s posodobljeno infrastrukturo ..., pri cestni se je to že izjemno pokazalo. Noben projektant, ko se je projektiralo avtocestno omrežje, ni predvidel takšnega obsega prometa, ta se dejansko danes odvija na avtocestah v Sloveniji. Že sama naravna danost kliče po tem, da je infrastruktura naš velik izziv. Če smo odkriti, tudi leta 2007, ko smo prevzeli evro, je pravzaprav največji pokazatelj v gospodarski rasti bila takrat prav izgradnja avtocestnega omrežja. In bruto domači proizvod, ki je takrat rasel tudi na račun gradnje avtocest, je omogočil Sloveniji, da smo prevzeli evro. Seveda nas danes to dejstvo v veliki meri omejuje, kajti ko si v evroobmočju, imaš tudi bistveno strožje predpise o najemanju kreditov in obvladovanja javnih financ. Pa naj tu samo na kratko omenim, da smo najbrž tudi po vseh podatkih, ki so na razpolago, močno zgrešili tudi znesek za sanacijo bank in zaradi tega po nepotrebnem povečali javni dolg.

To so nekatera dejstva, ki Sloveniji ta hip onemogočajo, da bi šla z večjo dinamiko v gradnjo infrastrukture z javnimi sredstvi. Tudi ko preberemo stališče Ministrstva za finance k temu zakonu, sicer korektno opozori, da resnično 10 % trošarine, če jih namenimo za cestno infrastrukturo, posežemo v integralni proračun na način, da se zmanjšajo prihodki oziroma sredstva za ostale resorje med 90–100 milijoni evrov. To je zagotovo res in lahko verjamemo temu. Vendar sem presenečen, ko naprej prebiram to stališče in ugotovim, da utemeljujejo tudi dodatni infrastrukturni prispevek od uporabe energentov na način, da bo to zgolj povzročilo podražitev, posledično manjšo prodajo določenih artiklov in izvedbo storitev ter posledično še nižji prihodek v proračun. Res je, da niti predlagatelj niti Ministrstvo za finance se ni dotaknilo tega dejstva, da te investicije prinašajo nova delovna mesta, prinašajo nov prihodek v vse blagajne in da tudi prinašajo gospodarsko rast. Ta bruto domači produkt je tisti, ki močno vpliva na to, kako se potem tudi

delijo sredstva znotraj posameznih resorjev. Ta vidik ni obdelan, zato je nujno potrebno, da dobimo v Državni zbor čim prej nacionalni program izgradnje infrastrukture, cestne infrastrukture in tudi železniške ter se tudi ustrezno ovrednotijo potem te investicije na gospodarsko rast v Sloveniji. Ta del manjka. Ko bomo to naredili, bomo lahko zelo hitro ugotovili, da se lahko to infrastrukturo gradi tudi s krediti z ročnostjo 20, 25 let in da se jih da v veliki meri odplačevati tudi s sedanjimi trošarinami, kajti te nihajo. Če pogledamo po študiji, ki so jo naredili na Centru poslovne odličnosti Ekonomske fakultete, lahko preberemo dejstvo, da je v zadnjih šestih letih nihala cena bencina in dizelskega goriva na domačem trgu tudi za več kot 40 centov pri litru goriva. Če govorimo o centu, v tem nihanju 40 centov potem tudi ni možno govoriti o tem, da se neposredno podraži, poveča strošek pri porabnikih, kajti to je tako ali tako vezano na način, na formulo, ki je veljavna. Vlada ima kar veliko škarje in platna v rokah, koliko bo teh trošarin pri posameznem povišanju pobrala in koliko ne. Niti ne moremo govoriti o tem, da dodatno obremenimo vse uporabnike, kajti to nihanje je že danes prisotno. Tudi predvčerajšnjem se je cena goriva podražila, pa se ni nič kaj posebnega zgodilo v Sloveniji, da bi rekli, da smo mi povzročili to podražitev.

Ta vir je realen in bi ga bilo smiselno v obliki konkretnega zakona, najbrž v čim krajšem možnem času, pripeljati tudi v Državni zbor in nameniti za izgradnjo avtocest. Če ponazorim pri drugem tiru, o katerem se veliko pogovarjamo in premalo naredimo. Iz te študije zelo jasno izhaja, da bi v obsegu med 0,32 centa in 0,62 centa na liter goriva dejansko lahko zbrali v letih 2020–2025 207 milijonov evrov, kar dejansko pomeni odplačilo obveznosti za najeti kredit, skupaj z obrestmi, za izgradnjo drugega tira. Torej zgolj 0,32 ali 0,62 centa na liter goriva. Na ta način bi morali ovrednotiti prav vse investicije, tudi tretjo razvojno os, tretjo A razvojno os, četrto razvojno os in pristopiti k izgradnji vseh teh investicij. Veliko podatkov je dejansko že izbranih, ampak manjka pa prav ta, iz katerega lahko pri teh zakonih ocenimo, kakšna pa bo gospodarska rast zaradi teh investicij, koliko novih delovnih mest, koliko več sredstev v zdravstveno blagajno, v pokojninsko blagajno, v integralni proračun se bo zaradi tega zbralo. In to bi morala biti po mojem mnenju v kratkem času ena razprava, ki bi jo opravili v Državnem zboru. Veliko lažje nam bo potem sprejemati tudi takšne zakone, ki jih imamo danes na dnevnem redu.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima predstavnik predlagatelja gospod Ljubo Žnidar.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Hvala lepa, predsedujoči.

Naj povem, da je ta zakon celovit, je sistemski in je celovit. Je konstanten, anulira sama nihanja pri investicijah v infrastrukturo. Seveda smo pa za vsakršen dober predlog, zbor poslancev šteje 90 članov, pripravljeni smo sprejeti vsakršno dodatno sugestijo k temu zakonu. Absolutno nismo tudi obremenjeni s seznamom prioriternih naborov, projektov, ki naj bi jih prednostno začeli operativno izvajati v tej časovni dinamiki do leta 2030. Osnova so strokovne podlage, to je Strategija razvoja prometa v Republiki Sloveniji. Tudi tukaj je moč tehtati pomembnost, nujnost določenih projektov med seboj, kateri projekt umestiti prej. Kolega gospod Veber je omenjal primerjave izračunov, o samih koristih posameznih projektov, kar je težko izračunati; katera neizgradnja določenega infrastrukturnega prometnega projekta, ki se ne zgradi, povzroči večjo družbeno in gospodarsko škodo. To je izjemno težko izračunati, vendar pa v osnovi vidimo, da vse naložbe v prometno infrastrukturo gradnjo dajejo dobre finančne učinke prvenstveno gospodarstvu in tudi gospodarskim družbam, Darsu, Slovenskim železnicam, kjer z izkazovanjem poslovnega rezultata dobiček izboljšujejo iz leta v leto. To se pravi, da daje pozitivne multiplikativne učinke. Moramo se zavedati tudi posledic, če dejansko nimamo vizije, kakršna je ta predlagana. Moramo se zavedati posledic. Če naštejemo samo nekaj najbolj osnovnih posledic, kljub ugodni prometni legi Republike Slovenije nas prometni tokovi vse bolj obidejo. Posebno izpostavljam tukaj železniško omrežje. Slovenija se je pet minut pred dvanajsto priključila umestitvi koridorja od Luke Koper do Gradca, k Baltsko-jadranskemu koridorju, ki poteka od Baltskega morja čez Avstrijo, po celotni Avstriji naprej v Italijo; to se pravi mimo Slovenije. Slovenija se je zadnji trenutek s svojim krakom umestila v ta koridor. Izjemno se povečuje cestni tovorni promet na račun zaostajanja vlaganja v železniško infrastrukturo. To sami občutimo vsakodnevno na avtocestah ter tudi pri potrebnih nujnih vlaganjih v popravilo in sanacijo na novo zgrajenih avtocest. Tovorni promet v Republiki Sloveniji je 400 % nad projektirano prognozo, kar pušča posledice pri infrastrukturi. Imamo tudi zelo slabo povezavo potniškega prometa s sosednjimi državami, Italijo in Hrvaško. Iz Slovenije se ne moremo pripeljati v Benetke po železnici. In takšnih povezav tudi z ostalimi sosednjimi državami kar precej manjka. Moramo računati na posledico vse večjih zastojev na cestah, posebej na vpadnicah v večja mesta. Konkretno mislim tu na ljubljanski obroč, kjer je izgradnja tretjega pasu nuja, ker se bodo zastoji rapidno povečevali. In ne samo v tistih konicah turistične sezone, ampak dejansko bodo to vsakodnevni zastoji, ki se bodo na vpadnicah v ljubljanski obroč rapidno povečevali. Da ne govorim o sezonski konici na Primorskem, kjer nimamo zgrajene povezave z Republiko Hrvaško, tako imenovana povezava do Jagodja

do Lucije. Zastoji bodo v turistični sezoni enormni.

Tudi zmožljivost železniških prog je marsikje presežena in dejansko onemogoča nadaljnji železniški razvoj, ki se povečuje iz leta v leto. In tudi okoljski vidik, kjer naraščajo emisije in tudi povečanje toplogrednih plinov. S slabo prometno infrastrukturo se pa tudi na splošno poslabšuje prometna varnost v celoti. To so posledice, ki se jih moramo zavedati, in vse te posledice moramo sprejeti, če si ne postavimo jasne vizije. In te jasne vizije v Sloveniji nimamo pri izgradnji prometne infrastrukture. Je nimamo. Res je, da se napoveduje, da naj bi bila v prihodnosti, ampak od sprejetja strategije v lanskem juliju bo kmalu eno leto. Čas gre in na tem segmentu smo absolutno prepočasni. Tudi gospodarstvo bo iz dneva v dan občutilo. Občuten manjši delež investicijskih sredstev v letu 2016 bo za gospodarstvo katastrofalen. Boste čez leto, ko bo znan tudi letni podatek upada gradbeništva v Sloveniji, si lahko samo predstavljamo, kakšen bo podatek čez eno leto, kako velik upad gradbenega sektorja v Republiki Sloveniji bomo zabeležili v letu 2016.

Še enkrat ponavljam, ne govorim samo o gradbenem sektorju, ne zagovarjam samo gradbeništva kot dela gospodarstva, kajti vemo, da je gradbeništvo motor za nadaljnji razvoj celotnega gospodarstva in seveda s tem tudi polnjenje proračuna.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Repliko ima gospod Janko Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala.

V tem delu replike bi rad samo dodatno pojasnil, da bom še bolj jasno razumljen, kaj sem želel povedati v svoji razpravi na primeru drugega tira. Zdajšnja proga Koper–Divača meri 43,8 kilometrov; drugi tir je predviden v dolžini 27,2 kilometra. Razlika je 16,6 kilometra. Toliko bo krajša nova proga. In če vzamemo ceno neto tonskega kilometra, to je cena pripeljane ene tone tovora na dolžini enega kilometra, je ta 0,1 evra na neto tonski kilometer. Če vzamemo promet v letu 2014 in razliko v kilometraži 16,6 kilometra, 0,1 evra na neto tonski kilometer in količino tovora 10 milijonov in 17 ton; je prihranek v enem letu 16 milijonov 628 tisoč evrov. To je konkreten učinek, kaj lahko naredimo s posodobitvijo infrastrukture, celo s skrajšanjem neke kilometraže, ki je zagotovo možna prav pri drugem tiru. Če pri tem upoštevamo še konfiguracijo proge, obstoječa proga ima naklon 25 promilov, še ta je nekonstanten, zato je tudi zelo zahteven za operaterje. Nova proga ima 17 promilov konstantnega naklona, kar pomeni, da težo vlakov dvignemo iz tisoč 600 ton na 2 tisoč ton. Namesto dveh do treh lokomotiv za vleko vlaka je potrebna ob novi progi samo ena lokomotiva. In s tem se bistveno zmanjša poraba električne energije, doseže se tri do štirikrat krajši čas vožnje na tem odseku.

Ocenjuje se, da so ti prihranki že zaradi konstantnejšega naklona 50-odstotni glede na dolžino proge. Recimo za leto 2014 bi prihranki zaradi boljše konfiguracije in krajše razdalje pri transportu pomenili 25 milijonov evrov. Če seveda računamo tudi porast tovora v Luki Koper zaradi drugega tira in širitve pomolov, pa bi leta 2040 po predvidenem pretovoru in prevozu tega tovora po železnicah prišli na kar 66 milijonov evrov letno prihranka. Torej obstajajo konkretni izračuni za konkretne investicije, zato je res treba čim prej pristopiti k temu, da se naredijo projekti za konkretne odseke in izračunajo potem tudi prihranki na transportu. Posledično tudi lahko zagovarjaš potem morebiti nekatere podražitve pri gorivu, kajti tisti, ki opravlja transport, bo še imel v skupnem seštevku nižji, manjši strošek, kot pa če do te posodobitve ne bi prišlo. In to so podatki in postopki, ki jih je resnično treba čim prej nadaljevati; in opraviti ta razgovor z gospodarstvom, da naredimo ta preboj in se nehamo več ali manj pogovarjati nekoliko včasih na pamet.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Zvonko Lah.

Pripravita naj se gospoda Jožef Horvat in Bojan Podkrajšek.

ZVONKO LAH (PS SDS): Hvala za besedo, predsednik. Lep pozdrav ministru in ostalim!

Če kaj potrebuje Slovenija sedaj, potrebuje gospodarsko rast in nova delovna mesta, da bomo napolnili blagajne, vse blagajne in imeli znotraj proračuna več sredstev tudi za razvoj infrastrukture. Glede na geografsko lego ima Slovenija razvojne možnosti predvsem v logistiki, za kar je potrebna dobra prometna infrastruktura; in v turizmu, ker imamo naravne danosti. Skoraj do konca smo zgradili avtoceste, nekaj let jih bomo še plačevali. Vendar situacija na državnih cestah ni rožnata. Program razvoja državnih cest čakamo že 20 let. Ko sem pogledal načrt razvojnih programov do leta 2019, je v njem nekaj sto postavk na državnih in občinskih cestah. Potrebni sredstev po letu 2019 je za že začete projekte za približno milijardo 750 tisoč. Od teh nekaj sto projektov je pa, jaz sem jih naštel 47, takih, ki so bili pričeti že v prejšnjem stoletju; pa še niso dokončani. V začetek teh projektov so bila vključena znatna sredstva občin in tudi države, pa so projekti obstali na polovici in vprašanje je, kakšne rezultate dajejo na pol zgrajeni projekti. Čas bi že bil, da se prečistijo ti projekti, da se tisti, ki so nujno potrebni, tudi v soglasju z gospodarstvom in lokalno samoupravo, z občinami dokončajo in da dajo prave rezultate. Ko smo govorili o skladnem regionalnem razvoju, razvoju gospodarstva po Sloveniji, enakomernem razvoju, za ta razvoj je zelo pomembna prometna infrastruktura, glavna je prometna infrastruktura. Kako naj neka regija načrtuje svoj gospodarski razvoj, vlaga v gospodarske,

industrijske cone, v neko gospodarsko infrastrukturo, če pa država ne zgradi prometne infrastrukture, ki je osnova za dostop do teh con ali centrov. In nihče na to ne računa.

Imamo v pripravi in deloma se pripravljamo na izgradnjo kupa razvojnih osi – tretja razvojna os, tretja A razvojna os, četrta, pa katera še, imenujemo razvojne osi; načrtujemo pa jih kot prometne povezave. Ne upoštevamo razvojne komponente oziroma komponente gospodarstva. Nekatere razvojne osi so tako načrtane, kot jih je včasih Stalin risal – samo od zahoda proti vzhodu oziroma od severa proti jugu; ne da bi upoštevali potreb gospodarstva. Nekatere so tudi celo nesprejemljive za prostor. Prometno-ekonomska študija je negativna in bo vedno negativna; s tem se ne bo splačalo graditi teh povezav nikoli. Kot je že prej kolega predlagatelj povedal, nimamo vizije, kaj šele strategije, kaj hočemo s turizmom, kaj hočemo z logistiko oziroma prometno infrastrukturo. Verjetno bi tukaj dosti pripomogle pokrajine, tako imenovani drugi nivo lokalne samouprave, kjer bi se izdelovali projekti pokrajinskega oziroma regijskega pomena; in bi bili pritiski na državo toliko večji. Vendar tega ni in vsak po svoje, vsaka politična opcija, ko pride na oblast, pripelje na vrh svoje projekte, ki se po navadi samo začnejo; pa se vlada zamenja, projekti pa ostanejo. Trošijo se samo sredstva.

Zato jaz mislim, da sta ta dva zakona dobra osnova, na katerih se lahko gradi, da se v nadaljnjem postopku sprejetja teh dveh zakonov tudi še marsikaj doda, tudi mogoče konkretizira, da tisto prvo fazo, recimo prvih pet let ali pa do leta 2019, za kar je tudi sprejet načrt razvojnih programov, se razčistijo zadeve. Stroka opozarja, da je na državnih cestah stanje tako, da bodo ceste povzročale več smrtnih žrtev, vsaka smrtna žrtev pa stane družbo od milijon 600 do milijon 800 tisoč evrov. In če seštejemo vse smrtne žrtve letno na cestah, je kar večji znesek, kot ga ima minister na voljo za modernizacijo, vzdrževanje ali gradnjo državnih in verjetno tudi občinskih cest skupaj. Večkrat sem poudarjal na Odboru za infrastrukturo, ko smo razpravljali o cestah, da bi morala država dolgoročno v proračunu nameniti potrebna sredstva za prometno infrastrukturo in jih ne zniževati. Tako, kot je pri sredstvih za pokojnine, kjer je fiksni znesek – tam jih ne znižujemo, ampak damo toliko, kot jih moramo dati v pokojninsko blagajno –, bi morali imeti tudi sredstva, zagotovljena za ceste. Ministrstvo ima na voljo denarja za vzdrževanje približno 3 tisoč kilometrov državnih cest, imamo jih pa 6 tisoč, se pravi za polovico. Kdo bo vzdrževal ostalo polovico?

Stroka opozarja, če bomo še nekaj let zaostajali za potrebami po vzdrževanju, bomo potrebovali bistveno več sredstev, da bomo normalizirali stanje, ker se rapidno povečujejo poškodbe na teh cestah. Tudi promet se nam bistveno povečuje, nihče ni pred desetimi leti v študijah predvidel, da bo toliko tovornega prometa na

naših cestah. Ljubljana oziroma obvoznice bodo kmalu ozko grlo zaradi kamionov. Ne samo na petem koridorju, tudi na desetem koridorju se tovorni promet bistveno povečuje. Ko bodo šle še naše, včasih bratske republike v Evropsko unijo, se bo še bistveno hitreje povečeval tovorni promet. Ljubljana bo ozko grlo in bi bilo treba načrtovati še drugi ring okoli Ljubljane. Ali pa hitreje graditi, modernizirati železnice in tovorni promet spraviti na železniške tirne; drugače bomo zamudili razvojno priložnost, da bi se ukvarjali z logistiko. Logistika ni samo transport, logistika daje multiplikativne učinke in nova delovna mesta. To s pridom izkoriščajo sosednje države. Mi, ki smo v bližini severnojadranskih luk, pa tega ne vidimo, nimamo ne vizije, kaj šele strategije. Treba je iskati tudi kakšne druge možnosti financiranja. Zanašati se na javno-zasebno partnerstvo, jaz ne vidim več nobene ceste, niti železnice, da bi zasebni investitor financiral v infrastrukturo z mislijo, da bo dobil povrnjena ta sredstva, ki jih bo vlagal z nekim minimalnim dobičkom. Železniški tir, vsa železniška infrastruktura nam daje uporabnine 7–10 milijonov na leto, cestnin je bistveno več, tam se še nekaj dobi, na železnici pa je bistveno premalo. Nihče ne računa, koliko mora država vložiti za vzdrževanje te železniške infrastrukture, nazaj pa dobi na kilometer na tono petkrat manj kot avstrijske železnice. Petkrat manj! Ampak iz proračuna, javna gospodarska služba, kot je potniški promet, vzdrževanje proge na račun potniškega prometa, to vse na nek način pokrije, vse gre iz proračuna, namesto da bi se bolj tržno obnašali in dvignili uporabnino. Seveda, težko je dvigniti uporabnino, če vlaki vozijo 35 kilometrov na uro; kot v času Marije Terezije. Če bi vozili vsaj 100 kilometrov na uro, potem bi se verjetno dalo kaj več dobiti za uporabo naših železniških tirov.

Ker prihajam iz južnega dela Slovenije, se tudi sprašujem o realizaciji srednjega in južnega dela tretje razvojne osi. Stroka me opozarja, da je prometno-ekonomska študija negativna in bo še naprej negativna. Če je negativna, potem naj se ne bi gradilo, ker se ne splača. Srednji del, to je študija variant, je narejen, vendar je najboljša oziroma izbrana varianta pokazala, da je prometno-ekonomska študija negativna; in se bo stvar ponovila, kolikor je meni znano. Ampak jaz dvomim, da bo katerakoli varianta tako poceni, da bo glede na predviden promet na tem delu prometno-ekonomska študija pozitiven. Jaz se bojim, da bom samo stran vrgli denar, na desetine milijonov za ta del; izvedbe pa mi ne bomo dočakali. Po drugi strani pa nujno potrebujemo modernizacijo državne ceste Mirnske doline, kjer je kar nekaj gospodarstva, kjer je razvoj tega gospodarstva onemogočen ravno zaradi cestne povezave. In jaz sem prepričan, da bi z denarjem, ki ga bomo namenili za projektiranje in za vse stroške tega dela tretje razvojne osi, rešili "gro" problemov te ceste po Mirnski dolini in da nam bi do izgradnje tretje razvojne osi

gospodarstvo na tem delu krepko povrnilo vsa vložena sredstva. Drugo je tudi južni del. Jaz se bojim, da bo zgrajenih samo teh 5 kilometrov tretje razvojne osi okoli Novega mesta, za tunel preko Gorjancev pa ne bo nikoli denarja, kar je razvidno tudi v načrtu razvojnih programov. Ne vidim, kako bi bilo po letu 2019 boljše oziroma ugodnejše. Zamujamo pa priložnost povezave s sosednjo Hrvaško in Bosno, kjer obstaja velik interes za povezavo iz Bosiljeva v Novo mesto, za kar bi verjetno lahko dobili tudi evropska sredstva, skupaj s sosednjima državama, ter zgradili to cestno povezavo, ki bi nam povezala južni del; konec koncev tudi z Luko Reko in z Dalmacijo, kjer bo verjetno zelo velik interes za turiste. In če nam uspe še kaj teh turistov ustaviti v Sloveniji in razviti gospodarstvo s tem v Beli krajini, se nam bo bogato poplačalo. Drugače se pa bojim, da bo še kar nekaj desetletij Bela krajina odrezana od osrednjega dela Slovenije. In država v proračunu tega denarja ne bo imela, da bi samo Belo krajino povezala z Novim mestom.

Jaz pogrešam iniciativo vlade na tem delu, lokalno se župani med seboj pogovarjajo, dogovarjajo, interesi obstajajo, naše občine so pobratene z bosanskimi občinami, interes obstaja. Nekaj pa manjka vmes, nek povezovalni člen, imamo pa evropsko komisarko za infrastrukturo, ki bi verjetno tudi lahko kaj pripomogla, da se ustvari nek podkoridor na tem delu in dobijo tudi kakšna dodatna sredstva. Seveda to ni čez noč, to je treba načrtovati kar nekaj let. Videti je treba tudi nekaj let naprej, ne pa samo za svoj mandat, in načrtovati dolgoročno. Jaz tukaj vidim možnost, da se zgradi ne samo iz proračunskih sredstev, ampak tudi z nepovratnimi evropskimi sredstvi. In razvijemo potem še ta južni del Slovenije. Novo mesto kot središče dobi čisto drug pomen, če bo tukaj odcep še nekega novega podkoridorja. Zato apeliram na vlado, na ministra, da se poskuša lotiti tega, ker so interesi oziroma kar veliki v sosednjih državah; samo treba je to pripravljeno in dobro voljo izkoristiti. Če bomo pa čakali še nekaj let, se bojim, da bo sosednja država Hrvaška povezala to po svojem delu z Madžarsko; in potem bo ta vlak odpeljal.

Mislím, da je ta zakon oziroma da sta oba zakona zelo primerna osnova, da se dodela, da se mogoče nek srednjeročni program naredi; ne samo, kaj bomo zgradili, tudi kaj bomo načrtovali v prihodnje. In treba je narediti nove prometne študije, ker vse stare so bile povožene, da so vsa pričakovanja, ki so jih takrat načrtovalci imeli, presežena. Treba je postaviti stvari na novo in iskati tudi denar, vendar skupaj z gospodarstvom. Če smo šli v razvojne osi, naj bodo to razvojne osi; ne pa samo prometne povezave za tujce.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jožef Horvat. Pripravi naj se gospod Bojan Podkrajšek.

Izvolite, gospod Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospod podpredsednik.

Spoštovani gospod minister, oglašam se izključno zato, da že vnaprej izrazim podporo vam oziroma bolj točno dokumentu, ki ga boste prinesli v Državni zbor, ki bo sledil vsebini, ki jo je uvodoma v tej točki predstavil kolega Ljubo Žnidar, torej program izgradnje prometne infrastrukture v Republiki Sloveniji. Morda po zgledu Nacionalnega programa izgradnje avtocest, ki ima rojstno letnico 1995, ni bil zabetoniran, je bil fleksibilen. Ravno v zvezi s tem programom, Nacionalnim programom izgradnje avtocest želim povedati, da je imel državni zbor v mandatu 2004–2008 to korajžo, da ga je tudi spremenil, da mu ni slepo sledil, ravno pri izgradnji pomurske avtoceste. Zakaj? Omenjeni program je načrtoval, da bo pomurska avtocesta do Madžarske zgrajena leta 2013. Ker pa je 1. maja 2004 Republika Slovenija vstopila v Evropsko unijo, so to najhitreje pogruntali mednarodni špediterji oziroma vozniki težkih tovornjakov, oni so zelo dobro razumeli, kaj pomeni prost pretok blaga, ljudi in tako naprej; in smo mi v trenutku po vstopu Slovenije v Evropsko unijo imeli na cesti recimo Dolga vas–Maribor 5 tisoč težkih tovornjakov samo v tranzitu. Imeli smo na tej cesti tako imenovani avtovlak na cesti. In seveda je potem takratna vlada posegla v Nacionalni program izgradnje avtocest in zdaj že pokojni takratni finančni minister dr. Andrej Bajuk je v Državni zbor prinesel zakon o poroštvu Dars in smo potem do 14. avgusta 2008 to pomursko avtocesto tudi zgradili.

Spomnim se, takrat sem bil edini pomurski koalicijski poslanec. Pomursko gospodarstvo je pred mene postavilo izračun, na katerem so bile ocene, koliko pomursko gospodarstvo na letni ravni izgublja zaradi do takratne nepovezanosti z avtocesto. Ta številka je bila 2 milijardi takratnih tolarjev, dobrih 8 milijonov evrov. Zato je treba to infrastrukturo zgraditi – zaradi gospodarstva, zaradi dviga bruto družbenega produkta. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Bojan Podkrajšek. Pripravi naj se gospod Ivo Hršak.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Hvala, spoštovani podpredsednik, za dano besedo. Cenjena ministra, kolegice in kolegi!

Danes govorimo o zelo pomembnih dveh zakonih, sem pa na drugi strani malo žalosten, predvsem na segmentu, ko sem poslušal predstavitev poslanskih skupin. Kologice in kolegi, včasih imam občutek, predvsem ga imam danes, kot da smo posegli z enim zakonom v tisto kvoto 100 dni vlade. Kologice in kolegi, kmalu bo dve leti, ko sedimo v tem državnem zboru. Za primerjavo naj

povem, da večkrat ne znamo – tudi v nekem lokalnem okolju, ko smo poslanci iz koalicije in opozicije, ko se gre za eno cesto – stopiti skupaj. Ljudi tam ne zanima, ki se po tisti cesti vozijo, ali smo v koaliciji, ali v opoziciji; v tem državnem zboru smo zato, da rešujemo težave. Ta marčevska seja bi bila mnogo krajša, sedaj en dan in pol, če ne bi bilo opozicije. Danes govorimo o teh dveh zakonih, ki sta izjemnega pomena za gospodarstvo; prvič za gospodarstvo, kar se tiče gradbeništva, drugič pa za tisto gospodarstvo, ki še kako potrebuje te sodobne ceste, da se bodo lahko širili s svojo proizvodnjo in tudi svoje produkte prodajali širom po svetu. Na tem področju smo teh 20 mesecev naredili zelo malo.

Mi v Državnem zboru imamo samo dve možnosti, ali ministrstvo, koalicija prinese zakon na mizo, da opozicija še kakšno pripombo, ga sprejmemo in gre v veljavo. Če pa tega ni, je pa naša naloga, opozicije, da mi pripravimo zakon, ga vložimo; vi pa bodite toliko uvidevni, da daste zraven svoje predloge in ga skupaj sprejmemo in začnemo to strategijo enkrat uresničevati na področju infrastrukture. To je naša naloga – naloga koalicije in opozicije. Da imamo v Sloveniji stroko, je bil pokazatelj te zadnje nesreče v Trbovljah, kjer je stroka svojo nalogo opravila z odliko. Jaz moram v svojem osebnem imenu povedati, ne poznam ljudi, ki so bili za to zadolženi, jih moram res pohvaliti. To je pokazatelj, da imamo v Sloveniji stroko. Naša naloga, tega državnega zbora, spoštovani minister, je pa, da tem ljudem omogočijo, da bodo lahko delali ter opravljali svoje poslanstvo in svojo nalogo.

Spoštovani minister, tudi ko se pogovarjam še s katerim ministrom te vlade, vedno naletimo na težavo finančnega ministra. Vedno se zatika pri finančnem ministru. Jaz ne želim soditi njegove strokovnosti, se mi pa velikokrat zdi, spoštovani minister in vaši kolegi ter kolegi v tej vladi, da ste tu verjetno premalo vztrajni, premalo odločni. In seveda potem vedno obvelja zadnja ministra za finance. To je tudi posledica današnje seje, današnjega predloga Slovenske demokratske stranke, obeh zakonov. Jaz sem trdno prepričan, da nihče od nas ne sedi v državnem zboru zato, da se slikamo, da dajemo izjave medijem, da se mogoče pogovarjamo neplodne stvari na sejah. Ampak naše poslanstvo in naloga je, da dajemo tempo razvoja slovenski državi. Zato se mi zdi ta mlačnost, predvsem koalicijskih poslancev, da ta seja niti ni potrebna, da ni potrebno, da se o tem pogovarjamo. To se mi zdi neodgovorno. Ko sem poslušal kolega Ivana iz Desusa, jaz vem, da njegovo stališče, stališče poslanske skupine ni zraslo na njegovem zelniku. Gospod Ivan je bil dolga leta v gospodarstvu in da ni imel možnosti nikoli, da bi govoril ali delal stvari, ki niso plodne. Hočem opozoriti, da se dajmo zavedati današnje teme. Razumem, da je mogoče danes malo nelagodno komu, predvsem koaliciji; ampak če bi imeli v preteklosti vašo resolucijo, strategijo že na mizi,

te seje prav gotovo ne bi bilo. Kot nestrokovnjak naj povem, če bi šli mi že prvo leto tega mandata graditi tretjo razvojno os, vemo, kakšno mnenje je bilo glede te osi na začetku mandata, bi razvili koroško regijo, bi obudili naša gradbena podjetja, bi zaposlili naše državljanke in državljane. Posledično, ker bi imeli službe in delo, bi tudi se potrošnja sprostila.

Mislím, da je čas, da si tu nalijemo čistega vina, da ne čakamo ob praznih mizah brez dokumentov, da zaupamo stroki, ki zna delati v Sloveniji. Naša odločnost pa mora biti malo drugačna. Danes je 142. obletnica rojstva Rudolfa Maistra. Jaz ne bi zahajal v njegovo zgodovino, ker ni danes za to čas; ampak bi vam priporočal vsaj malo njegove odločnosti. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Ivan Hršak; pripravi naj se gospod Tomaž Lisec.

IVAN HRŠAK (PS DeSUS): Hvala za besedo, predsedujoči.

Oba predloga zakonov sta med seboj zelo povezana, tako da se bo razprava navezovala kar na oba, obenem pa tudi ne na samo izgradnjo prometne infrastrukture, to se pravi na ceste in železnice; temveč tudi na njihovo investicijsko vzdrževanje. V preteklosti, kot nam je znano, se je gradil avtocestni križ, ki je sedaj končno v zaključni fazi. Zaradi te izgradnje pa so na našo veliko žalost trpele investicije in vzdrževanja državnih cest. Nekateri so na to v preteklosti, se spomnim, opozarjali, da bodo na račun izgradnje avtocest trpele državne ceste. Meni se je v tistem trenutku zdelo, da to ne more biti tako, saj so sredstva zagotovljena na eni strani na postavki za izgradnjo avtocest, na drugi postavki pa za izgradnjo državnih cest ter za učinkovito investicijsko vzdrževanje le-teh. Žal se je pokazalo, da temu ni tako. Sedaj pa je pred nami še težko pričakovana izgradnja tretje razvojne osi in izgradnja drugega tira Koper–Divača, ki je, kot vemo, več kot potreben.

Predlagateljem moram malo očitati, če so že napisali seznam predvidenih in po njihovem potrebnih projektov, so povsem pozabili oziroma zaobšli Zasavje. Vemo, da je že v letu 2010 bil sprejet državni prostorski načrt za več kot potrebno cesto Hrastnik–Zidani most. No, do danes na tem nismo še nič naredili. In druga zadeva, ki se nanaša na Zasavje, je tudi ta tretja razvojna os, se pravi potek tretje razvojne osi, kje bo šel ta osrednji del. Sedaj smo nekako že v zaključni fazi, kje bo, na severu od Koroške do Velenja, od Velenja do avtoceste v Savinjski dolini bo ta trasa prišla. Vemo že za južni del, Bela krajina, okoli Novega mesta se bo nekaj že celo gradilo. Za osrednji del se pa še ne ve in se na tem še ni nič naredilo. Obstajajo tri variante. Ena je skozi Zasavje, druga je skozi Laško in tretja je čez Šentjur. Za Zasavje je pravzaprav najbolj primerna in dejansko edina

prava trasa bi morala iti skozi Zasavje – Zagorje ob Savi, Trbovlje, Hrastnik. Zagorje ima to že rešitev na povezavo na avtocesto preko Trojan, med tem ko Trbovlje in Hrastnik smo slepo črevo, kjer pravzaprav nimamo ene prave povezave navzven. Z mojega vidika niti ni dobra rešitev skozi Laško; pa ne samo z mojega, tudi z zasavskega vidika. Sedaj so neke variante, da bi to šlo do Celja, po avtocesti do Celja, potem skozi Laško ter Sevnica in dol naprej. V Laškem pa je še neka civilna iniciativa, ki temu nasprotuje. Za Hrastnik in Trbovlje ta krak pravzaprav ni dober. Če se bomo mi navezali na to traso tretje razvojne osi v Zidanem mostu, kam bomo prišli, če malo parafraziram – v Radeče. Če pa bi ta trasa šla pod predorom, ki je predviden v enem od predlogov, to se pravi med Hrastnikom, Trbovljami v Savinjsko dolino na avtocesto, potem pa mi imamo odprte možnosti, in sicer levo do Ljubljane, Kopra, zahodna Evropa ter gor proti Mariboru in proti vzhodni Evropi. Druga dva predloga pa za nas nista sprejemljiva. Verjamem, da bo tukaj minister prisluhnil tej naši iniciativi in našim predlogom ter da se bo nekako v tem operativnem načrtu prej ko slej našla ta cesta Hrastnik–Zidani Most in tudi ta predor, ta povezava, da bo. Moram reči, da bom tukaj kar vztrajen. Verjamem, da bom imel tudi podporo kolegic in kolegov poslank in poslancev iz Zasavja, da to zadevo premaknemo naprej.

Če se še malo vrnem nazaj, pa moram povedati, da je dejstvo, da na investicijah in na rednem investicijskem vzdrževanju moramo nekaj spremeniti in tudi narediti. Vemo, da bo v perspektivi 2014–2020 teh evropskih sredstev manj, nekje se predvideva okrog 400 milijonov; in bomo morali s tem čim bolj racionalno delati, da bomo s tem tudi čim več naredili. Moram pa reči, da tudi v preteklosti, v letih nazaj, mogoče celo desetletjih, se s temi sredstvi, ki so bila na razpolago tudi za investicijsko vzdrževanje, ni delalo najbolj racionalno oziroma so se določena sredstva nenamensko uporabljala. En primer, ki me zelo moti, moram povedati, ker se tudi vozim v službo, je, da je prišlo celo tako daleč, da so morali določene mostove v Sloveniji delno zapreti. Toliko so bili dotrajani, nič se ni naredilo na vzdrževanju, da so bili toliko dotrajani, da več niso omogočali varne dvosmerne vožnje preko mostov; tako da so marsikateri mostovi sedaj prevozniki izmenično. Tukaj moramo narediti, da se bodo ta sredstva, ki bodo zagotovljena, resnično namensko uporabljala in da bomo iz tega naredili maksimalno, kar se bo dalo. Glede zagotavljanja teh finančnih sredstev, kako bomo to zagotovili, je bilo več variant, ena od njih tudi bencinskih cen; bomo videli, kaj bo. Smo pa že dobili podatke s strani Ministrstva za finance, da bo zagotovilo v prihodnjih letih sredstva iz proračuna za leta 2016, 2017, 2018; nam je bilo rečeno. Ta sredstva bodo tudi vsako leto večja in upam, da bo ministrstvo to besedo tudi držalo in da bo naredilo maksimalno, da bo teh

sredstev čim več, da bomo lahko uspešno na tem področju delali naprej. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Tomaž Lisec.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, podpredsednik, za dano besedo. Spoštovani minister s sodelavci ter kolegi, kolegice, lep pozdrav!

Naj začnem z uvodnimi predstavitvami. Minister je rekel, da ni potrebe po tem zakonu, vsaj rekel ni, da je proti. In rekel je, da imamo strategijo, pripravljamo pa operativni načrt. Strategije, resolucije, operativni načrti – torej delamo to, v čemur smo Slovenci verjetno najboljši na svetu. Delamo to, za kar ponucamo največ denarja, ki gre v metre in metre dokumentov, namesto da bi šel v metre in metre posameznih investicij. SD je prav tako ves srečen, ker imamo strategijo in da je to le spisek želja brez možnosti za izvedbo. Takšno razmišljanje v koaliciji, da je to spisek želja brez možnosti za izvedbo, potem, spoštovani koalicijski poslanci in minister, tudi vam ne bo v podporo nobena strategija, noben operativni načrt, niti nobeno povišanje sredstev v državnem proračunu, če pravite, da je to brez možnosti za izvedbo. Stranka modernega centra pravi, da gre za poseg v že začete aktivnosti, ki jih v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke podpiramo, da ne bo narobe razumljeno; in da bi odprli, če sem prav razumel, nove fronte. Jaz mislim, da vsi ti ljudje, ki se jih kakorkoli dotika življenje v tem 3. členu, bi bili veseli, če bi se odprla kakšna nova fronta. Že prej sta predlagatelj rekla, da bomo veseli, če se bo ta 3. člen v nadaljevanju procedure, če boste dali danes zeleno luč, spremenil ali dodal. Kolega Hršak, vsi vemo, imeli smo predsednika Vlade iz Zasavja, pa razen ene avtocestne povezave ni naredil nekaj veliko za Zasavje. Upam, da bo kolega Ivan bolj uspešen kot poslanec v tej vladi, da morda pa spravi v ta del tudi kakšno svojo državno cesto. Mislim, da tem ljudem tukaj "dol visi", ali je predlagatelj SDS, ali je izvajalec SMC, ali je opazovalec Nova Slovenija, ali morda SLS, ali SNS, ali kakšna izmed stotih strank v Sloveniji. Mislim, da ljudje na področju železnice in vsi tisti, ki živijo na tem delu, in tudi vsi tisti, ki se kdaj pa kdaj zapeljemo po tej progi, predvsem pa naše gospodarstvo, ki se velikokrat pohvali, kako je Luka Koper naše okno v svet, ampak do tega okna pa nimamo dostopa, ker imamo skoraj zanič železniško progo Koper–Divača, bi bili veseli, če se da pospešek z zakonom in z zagotovitvami dodatnih finančnih virov v tem projektu. Pa bom o finančnih konstrukcijah govoril pri drugem zakonu, ki se bolj eksplicitno dotika financ. Mislim, da ta zakon, kjer piše, da želimo zgraditi neko moderno železniško in cestno infrastrukturo do leta 2023 oziroma do leta 2030, z zakonom, kjer se potem s podzakonskim aktom določi, da

vlada na predlog ministra, ki pred nami, sprejme uredbo v enem mesecu po sprejetju programa razvoja prometa v Republiki Sloveniji, ni nič slabega. Tudi če si vzamemo čas in bi v nadaljevanju sprejetja tega zakona rekli – vredu, en mesec je morda res premalo kljub vsej gori študij, ki obstajajo na Darsu, na ministrstvu, na direkciji in verjetno še kje, in si vzamemo pol leta časa ter se nekaj končno odločimo; ne pa da od leta 2000 vseskozi poslušamo: čez par let pa pridete vi na vrsto, čez par let pa pridete vi na vrsto ... Kdor si je prebral uvod v ta zakon, vidi, kako katastrofalno stanje je na našem železniškem in cestnem omrežju. Tudi ne gre za neko novo, od včeraj na danes napisano materijo s strani Poslanske skupine SDS, ki naj bi bila všečna. Jaz večkrat pogledam en dokument, ki je bil zelo dobro pripravljen, celo kolegi tudi iz Socialnih demokratov so takrat zelo aktivno sodelovali, njihov vidni član, to je Resolucija o nacionalnih razvojnih projektih za obdobje 2007–2023. Jaz verjamem, če bi tista vlada 2004–2008 zdržala do leta 2015, ko je bila po mojem mnenju idealna priložnost, da vse te projekte, ki so v tem 3. členu ne samo umestimo v prostor, ampak začnemo tudi bolj aktivno delovati, da bi se zgradili. Tako pa še vedno capljamo.

Naj grem malo stran. Ta predsednik vlade se hvali z Nordijskim centrom Planica, pod točko 3.1.15 – kdaj, kako, kdo, zakaj ter učinki. Je pa zanimivo, na današnjo debato, točka 3.9.2 in točka 3.9.3 ter točka 3.9.4 – poglavja Modernizacija železniškega omrežja, Modernizacija državnega cestnega omrežja na prioritetnih razvojnih oseh, Dodatni avtocestni program. In ko to beremo, vse lepo zapišemo: predmet projekta, slike, razvojne osi, cilji projekta, na kakšen način projekt odpravlja probleme, učinki projekta ter seveda finančna konstrukcija projekta. Ampak to je bilo napisano leta 2007, pred desetletjem. Pa če pogledamo stanje slovenskih železnic, avtocest in državnih cest takrat in leta 2016, ko smo imeli zlato obdobje črpanja evropskih sredstev – kaj smo naredili?! Na področju železnic kakšen odsek tu pa tam. Tisti, ki se peljemo v Ljubljano, vsaj iz našega konca, pa se še vedno vozimo z gomoljkami. Če imamo srečo, nas zapelje nov siemens. Sanjamo pa o nekih železnicah, vsaj neki takšni povezavi, kot jo imajo nekajkrat na dan, na povezavi Maribor–Ljubljana. Da ne govorimo o sanjah, ki bodo verjetno še sanje naslednje generacije, kako bi se lahko po slovenskih železnicah peljali z vlaki, ki jih izdelujejo v Italiji, Franciji ali celo na Japonskem. Vse je tukaj zapisano. Gre za copy-paste, mi pa smo še vedno pri strategiji, in sicer smo pri strategiji, ki jo je potem po letu 2008 do 2011 tisti minister verjetno dal v predal, potem pa se je druga Janševa vlada spet pojavila na sceni in rekla, da je do leta 2015 treba izčrpati evropska sredstva. Ta perspektiva je zelo dobra za investicije pa dajmo še eno spodbudo. Rabili smo kakšen projekt. Strategijo smo začeli

pripravljati, ampak ta strategija se je spet pripravljala preko dveh naslednjih vlad in je bila sprejeta lansko leto, za kar sicer seveda pohvale ministru. Ampak saj veste, strategije, resolucije brez izvedbenega plana, ki naj bi ga po besedah ministra enkrat pa le dobili, bodo vsi ti ljudje ob vseh teh cestnih povezavah še vedno sanjali o spisku želja. In kot sem že rekel, jim bo "dol viselo", ali so za ta zakon oziroma za ta ukrep glasovali poslanci od leve pa do desnice. In mislim, da ga je treba še dodelati oziroma še bolj specificirati.

Spomnim se ene poslanke v prejšnjem mandatu. Najprej je bila eno leto v koaliciji pa smo jo mi, opozicijski poslanci, vprašali: Kaj pa je s to tretjo razvojno osjo? Pa je kar malo tako naredila – jaz sem iz Bele krajine, ne to spraševati našega ministra, ker je meni nerodno. A glej ga zlomka, je prišla v opozicijo, vsaka druga seja Državnega zbora, ustno poslansko vprašanje: Jaz sem poslanka iz Bele krajine in mene tako zanima, kdaj bo tretja razvojna os narejena. Pa je gospod Černač rekel: Glejte, samo še odločiti se moramo pri spodnjem delu, kaj in kako. Celu enkrat si je na sami seji upal zagroziti, da glede na to, da se Korošci ne znajo zmeniti, kje severni del, da bi morda začeli od spodaj navzgor graditi; da bi morda pa Belokranjecem dali tudi spodbudo kot dokaj zaostali regiji; predvsem zaradi prometnega deficita. In jih je spet poslušal dva meseca v medijih in med poslanci s Štajerske, Savinjske in Koroške, kako si pa upa razmišljati. Jaz sem bil enkrat ne eni seji odbora prisoten, sem rekel, da takoj podprem, da verjetno bi se Dolenjci in Belokranjci v eni veliki zidanici res takoj zmenili ter se iz tistega nabora stotih idejnih skic odločili za eno ali dve skici, gremo na občinske svete, da dajo občine soglasja; in gremo naprej. In večina, kjer zmaga župan z občinskimi sveti, tista se naredi. Bodimo pošteni, če damo enemu županu dve občinski cesti v obravnavo, katera je najboljša, najbolj razvita, najbolj ekonomsko upravičena, najprej se bosta dobili dve civilni iniciativi, ki bosta rekli – mi pa tega ne pustimo, pri nas je to zaščiten, pri nas je to zaščiten. Pri nas bo država rekla, da je Natura; potem bodo nekateri rekli – ne, mi smo bolj upravičeni, ker smo bolj v deficitu; potem bodo drugi rekli, da so zaradi drugih vplivov bolj nerazviti, in tako naprej. In nikoli se ne bomo nič odločili. In to očitno nekemu paše. Če se ne odločiš, tudi ni treba financirati. In to je super. Naši cestni in železniški koridorji so tipičen projekt, kjer se tu in tam malo premakne, ampak gledamo samo lokalna drevesa; ne vidimo pa gozda, ki se mu reče Republika Slovenija. In še enkrat ponavljam, ne samo izgradnja oziroma dokončanje avtocestnega križa, ki se na srečo vsaj na štajerskem delu premika, tudi s pomočjo tega ministra, da bomo pošteni; ampak tudi železniški koridor je nujno potreben prenove, obnove. Tu pa so še državne ceste. Jaz sem aktualnemu ministru postavil dve ali tri poslanska vprašanja, kaj je s temi črnimi pikami

na področju premostitvenih objektov. Jaz upam, minister, da se dogaja. In morda bi tudi, če bi določena sredstva na postavkah proračuna, direkcije, Darsa dali v ta zakon, imel morda minister nekje drugje bolj odprte roke in bi rekel: evo, v letu 2016 in 2017 bomo pa naredili teh 13 oziroma zdaj že 15, pa verjetno bo naslednja analiza pokazala še več črnih pik na področju premostitvenih mostov, ki jih je nujno treba zgraditi. Pri nas v Sevnici imamo dve od teh črnih pik. In če se karkoli s tem mostom zgodi, pozabimo industrijsko cono, ki jo imamo. Slišali ste za Lisco, Kopitarno, Stilles in še nekaj drugih podjetij – če ta most pade skupaj, bo najprej imela en mesec problem železniška povezava Zagreb–Ljubljana, ker bo padlo na to železniško progo, pozabimo pa na celoten tovorni promet v industrijsko cono in ta podjetja. In potem bo strošek ne samo kak milijon ali dva za sanacijo tega premostitvenega objekta, ampak bo še veliko večji. To je tako kot takrat, ko gremo k zdravniku – ali bomo preprečili, ali bomo zdravili. Sam osebno grem raje k zobozdravniku, da preprečim bolečino, kot pa jo potem en mesec zdravim. In mislim, da je tudi tu zadeva v tej smeri.

Smo celo tako daleč, da posamezne občine moledujejo in same sprejemajo državne prostorske načrte – seveda jih tudi same plačajo, da ne bo pomote – v upanju, da morda pa nekoč sploh pridejo v načrt razvojnih projektov. Župan Mirne plača državni prostorski načrt, ampak še vedno upa, da bo prišel v načrt razvojnih projektov, kjer pa so dejansko neki projekti, ki so v mislih verjetno lokalnih veljakov. Ampak so nekako prišli v stik z bivšimi ministri in so rekli, bomo odprli postavko, dali gor 10 tisoč evrov in postavka bo v proračunu, kar je bolje kot nič. Ampak imamo konkreten projekt, pa vsi skupaj upamo – pol Posavja, pol Dolenjske, od Trebnjega dolvodno –, da bo ta projekt nekoč zaživel. Kdor se pelje po državni cesti v dolžini tistih treh kilometrov, vsaj trikrat malo bolj zamiži in pritisne na zavoro ter čaka, ali se bosta dva šleperja uspela srečati, ali pa boš dovolj uspešen, ko bo en šleper zabremzal, da ti ne boš pristal v njegovem zadku. In ravno s takšnimi zakoni bi lahko takim projektom dali ne samo vsebine, predvsem finance. Ne bom govoril, o čemer so že prej govorili, kaj to pomeni za naše gospodarstvo, za naš turizem, če se kjerkoli modernizira železniški ali prometni koridor. Če samo pogledamo, kar piše v osnutku zakona, indeks kakovosti železniške infrastrukture. Spoštovani, ne sme nam biti nerodno, ampak mi smo Balkan. Tri države imajo še slabšo železniško infrastrukturo, iz katerih se delamo norca, ampak potem smo že mi na vrsti. In zdaj vprašajte gospodarstvenike iz tujine, če sploh razmišljajo, da bi pripeljali promet po železnicah. Jaz imam osebno izkušnjo, ko je v letih 1985–1990 še vozil tovorni promet Turčija–Nemčija. Ko sem prišel na železniško postajo Ljubljana Moste k očetu v službo, sem bil navdušen – neverjetno dolga

kompozicija s tovarnjaki, naloženimi s takšnimi in drugačnimi surovinami, ki je šla ali na sever, ali pa na jug. In ne boste verjeli, kaj se je zgodilo s temi. Tega vlaka ni več; je pa res zaradi tega, ker se na železnicah tudi sami ne znajo odločiti, večji promet na naših državnih cestah, ki bi ga morali, vsaj po mojem mnenju, spraviti na železnice, ne pa da različni, predvsem tuji prevozniki, slabšajo naše ceste, tankajo pa tako druge. Ampak, kot sem rekel, o finančni konstrukciji bom povedal malo več kasneje.

Skratka, jaz upam, da do glasovanja strnemo vrste v tej smeri, da ne gledamo po strankarski liniji ta zakon kot opozicijski, ampak da pomislimo na celoten koridor ljudi ob teh železniških in državnocestnih povezavah, da bo njim vseeno, kdo je pritisnil "za", le da je pritisnil "za". In da bo prej kot slej narejeno, pa tudi če bo do leta 2023 ali do leta 2030 kaj narejeno. Minister, prej ste rekli, da ni potrebe. Upam, da danes zvečer do glasovanja naredite ta napor skupaj s koalicijskimi poslanci, ki pa s cmokom v grlu poslušajo to razpravo, ker vedo, da ljudje ob vseh teh frekventnih relacijah potrebujejo to povezavo; da pritisnete na koalicijske poslance in ta stavek "ni potrebe" spremenite v stavek "je nujno potrebno". Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Jelka Godec, pripravi naj se gospod Ivan Prelog.
Izvolite, gospa Godec.

JELKA GODEC (PS SDS): Hvala za besedo.

Jaz se moram tukaj strinjati z mojim kolegom predhodnim govorcem, ki je dejal, da ta zakon oziroma področje infrastrukture v Sloveniji ni zdaj strankarsko opredeljeno, oziroma kdo je levo, kdo desno, kdo predlaga kakšen zakon. Vsi tisti zakoni ali tisti predlogi, ki gredo v smeri, da se infrastruktura v Sloveniji izboljša, so dobrodošli. Vseeno sem upala pred to sejo, da bo koalicija le uvidela, da ne gre za nikakršen populizem s strani Slovenske demokratske stranke glede tega predloga; ampak da gre za konkretne predolge, dobronamerne, ki bi državljanom omogočili to, kar piše v vseh strategijah, tudi v strategiji na področju infrastrukture, da želimo skladni regionalni razvoj, da želimo spodbuditi gospodarstvo, da želimo normalen in varen promet v Sloveniji in da je pomembna varnost udeležencev v prometu. Pa da ne govorim še posebej, kaj vse to pomeni za učinkovitost gospodarstva, če imamo dobro razvito infrastrukturo. Žal sem se motila, namreč koalicija odločno zavrača kakršnekoli dobre pobude s strani opozicije, tudi danes spodbude na področju infrastrukture.

Ko pa gledam recimo naše železnice, če začnem z njimi, se mi zdi, kot da govorimo o neki znanstveni fantastiki, kakšne bodo naše železnice kaj kmalu. Zakaj o znanstveni fantastiki? Če gledate recimo, kakšen je bil razvoj železnic v tujini, pa Slovenijo, ki pravi,

kako koraka s tujino. Primer Toledo–Madrid, je ista razdalja kot Ljubljana–Celje, pa se pripeljete tam z vlakom v 33 minutah, v Sloveniji od Ljubljane do Celja pa v eni uri, če imaš srečo. Če imaš srečo! In zato pravim, da je to znanstvena fantastika zame v Sloveniji glede na to, kako se upira Slovenija temu, da bi res korakala z razvojem Evrope. Zdi se mi, ne, ne zdi se mi, definitivno je tako, da vsaka vlada neke svoje prioritete določi. Mislim, da temu ne bi smelo biti tako. In ta predlog Slovenske demokratske stranke, s tem zakonom, katera infrastruktura naj bi se obnavljala oziroma se naj bi izvedla v prihodnje, naj bi bila neka usmeritev za vse vlade. In danes smo slišali recimo tudi s strani poslanca, katera je sedaj prava tretja razvojna os, katera ni prava. Če bomo tako v Sloveniji razmišljali, potem ne bomo imeli nikoli ne tretje razvojne osi, ne hitrejših vlakov, nobenih obvoznic, ničesar; če bo vsak pameten hotel imeti skozi svojo vas obvoznico ali hitro cesto. Treba je določiti prioritete, ki so določene v tem zakonu, in se potem tega držati. Ne pa da vsakdo, ki hodi k ministru in ga prosi za ceste, za kar moram reči, da se dogaja verjetno vedno, potem z neko tolažbo ministrstvo ali DRSC da neka finančna sredstva za tolažbo. In to je stihijsko delo, da vsakemu nekaj, da je potem nekaj časa mir.

Jaz razumem ministra, verjamem, da se zavzema za boljše infrastrukturo v Sloveniji, da so finančne težave, da ni denarja. Ampak če se določijo neke prioritete in da ljudje vedo, da reče ministrstvo ali vlada: sedaj bomo delali recimo določeno infrastrukturo, vaše bo na vrsti zdaj, to področje, ta regija bo pa na vrsti leta tega in tega. Jaz poznam nekaj državnih cest, ki so bile v NRP dane že leta 2006–2008; in vsako leto isti odgovor: naslednje leto, naslednje leto ... Ker ni, vsaj občutek imam, takšnega izvedbenega načrta, ki bi rekel točno: sedaj bomo naredili ta projekt do konca, potem začnemo novega. In tu mislim, da je ta zakon pomoč ministru. Vsekakor ne gre za kritiko, ampak za pomoč, da se določi te prioritete, ki se jih lahko držimo. Jaz vseeno mislim, da bi koalicija lahko zadeve podprla vsaj v prvem branju in da potem zadeve lahko gredo naprej. Če se vozite po avtocestah, še vedno gredo kolone tovornjakov, po 20 tovornjakov eden za drugim po slovenskih avtocestah, nimamo omogočenega normalnega železniškega prometa iz severa na jug in obratno. Ljudje na terenu pravijo: no, sedaj se pa ministrstvo ukvarja samo z drugim tirom, kaj pa mi. Seveda vsak reče: kaj pa mi?! V določenih regijah nazadujejo, ki nimajo normalne infrastrukture, povezave z avtocesto, od Haloz do Kozjanskega, ker enostavno ni teh povezav. Če gledam svojo regijo, svoje področje, torej področje Kozjanskega, avtocesta pelje mimo Šentjurja, Dramlje; tam se lahko odcepiš za Rogaško, ki je turistično mesto, pa ni normalne povezave. Trudijo se vsi, od občin, tudi ministrstvo verjetno, da bi se zadeve uredile tudi na tistem področju. Ne bom sedaj

pametovala, kje bi bilo najbolj, da gre ta cesta, ampak treba je vedeti, če želimo skladen regionalni razvoj, moramo vse regije normalno povezati z normalno infrastrukturo; da se ne bomo vozili po državnih cestah, ki so že danes na pol makadamske. In potem govorimo o varnosti državljanov na cestah. Dokler se ne zgodi nesreča, potem pa smo tako ali tako vsi pametni, kako bi bilo treba infrastrukturo reševati.

Na terenu se tudi pojavljajo civilne iniciative. Ene z namenom, da pač ovirajo razvoj infrastrukture ali gradnjo; druge pa z namenom, da pomagajo tudi ministrstvu pri pridobivanju zemljišč, urejanju in tako naprej. Ljudem počasi prekipeva. Zdi se, da smo zgradili nek avtocestni križ, železniško infrastrukturo, sedaj pa konec. Poleg tega pa je ob gradnji ali rekonstrukciji železniških tirov pa tudi avtocest prihajalo do obremenitev državnih in lokalnih cest. Na določenih delih so ceste zaradi tega tako uničene, da pač normalno ne moreš več voziti. Varnost vsekakor ni zagotovljena. Ali je država sposobna tudi ta del potem rekonstruirati ali vzdrževati, popraviti? Zdi se, da ne. Verjetno bo minister rekel, da je to povezano s financami. Pač je treba iskati te finance, ampak jaz bi predlagala ministrstvu, vladi in tudi koaliciji, da vzame vse te predloge kot dobronamerne; ne da želimo kaj drugega, ampak da točno vemo, po kateri časovnici gredo in katere so naše prioritete v Sloveniji, da bomo dosegli skladen regionalni razvoj. Ker drugače bodo res določena območja ostala odrezana od normalnega razvoja, da bo gospodarstvo tam nazadovalo in da bodo mladi začeli odhajati. Ker dandanes je pomembno, kako prideš od službe do doma, ali prideš lahko z javnim prevozom. Moram reči, da recimo v Sloveniji, če želiš iz Radgone v Maribor z avtobusom, enkrat, dvakrat na dan, v soboto ga ni. In potem iščem prevoz z avtom in če je še cesta slaba, potem si rečejo mladi – raje ostanem v Mariboru ali v Ljubljani. In to je tisto, kar ne bo prineslo razvoja regij.

Pridružila bi se vsem tistim, ki apeliramo na koalicijo, da le podpre ta zakon in da vidi v tem predlogu zakona dobre predloge, o katerih se še lahko potem razpravlja. Seveda tudi ministrstvo naj doda svoje pripombe, ker kolikor sem brala zapisnik Državnega sveta, ki je imel v januarju 2015 posvet o ključnih vprašanih razvoja cestne in železniške infrastrukture, je bilo rečeno s strani ministrstva, to pač piše v zapisniku, da strategija ne bo rešila vseh problemov, da je treba narediti poseben akcijski načrt in da so nekateri projekti prenapihnjani, tudi finančno in drugače. Mislim, da se opirati sedaj na strategijo, o kateri sami potem govorijo, da ni ravno tisto, kar bo, in da potrebujemo izvedbene načrte, jaz mislim, da v Sloveniji ne da je skrajni čas, ampak je pet čez dvanajsto glede infrastrukture, predvsem pa tudi glede javnega prometa. Še enkrat apeliram na koalicijo, da s tem lahko pomagamo tudi ministrstvu, da določijo nek akcijski izvedbeni

načrt in da pridobi finance za izgradnjo te infrastrukture. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Ljubo Žnidar kot predlagatelj, izvolite.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Hvala, spoštovani podpredsednik.

Naj omenim, da smo Predlog zakona o graditvi prometne infrastrukture v Republiki Sloveniji izdelali v zelo širokem krogu strokovnjakov, tudi s strokovnim svetom Slovenske demokratske stranke, kjer samo za področje infrastrukture deluje 26 strokovnjakov, kjer dejansko pokrijemo vse resorje, od načrtovanja, od konzultantskega dela do inženirskega dela ter do zaključka vsakega posameznega projekta. Pri pripravi zakona o graditvi infrastrukture smo sledili tudi skupni evropski prometni politiki, kajti leta 2011 je tudi Slovenija kot članica Evropske unije sprejela obveznosti in smernice na skupni prometni politiki s tako imenovano Belo knjigo o prihodnosti prometa do leta 2050, kjer gre za nek načrt enotnega evropskega prometnega prostora. Ta Bela knjiga daje deset ciljev, na nek način deset zavez vsem državam članicam. Če naštejemo samo nekaj najpomembnejših: znižanje izpustov toplogrednih plinov za vsaj 60 %, preusmeriti 30 % tovornega cestnega prometa na železniški ali pomorski promet do leta 2030, vzpostaviti osnovno multimodalno omrežje TEN-T, ki bi v Evropski uniji v celoti delovalo do leta 2030, enotni prometni prostor s tremi stebri, enotnim nebom, enotnim železniškim prostorom in modrim pasom v evropskih morjih. Eden izmed ciljev je tudi izboljšanje zaščite in povečanje varnosti prometa; pa tudi boljše zagotavljanje pravic potnikov pri vseh načinih prevoza in dostopnost infrastrukture. To so skupne smernice evropske politike.

Mi se premalo zavedamo, da živimo v skupni državi Evropi in da je tudi tem skupnim evropskim zavezam s področja prometne politike in našim skupnim ciljem treba tudi slediti. Naš predlog zakona sledi tudi tem zavezam. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Ivan Prelog. Pripravi naj se gospod Mahnič.

IVAN PRELOG (PS SMC): Hvala, spoštovani gospod podpredsednik. Minister z ekipo, prisotni poslanke in poslanci!

Našo državo zaznamuje posebna geografska lega, ki nas vpenja v panevropsko prometno mrežo; in potencial te lege nam ponuja veliko možnosti za razvoj prometne infrastrukture. Dobre prometne povezave, modernizirane transportne in logistične infrastrukture so ključni dejavniki razvoja neke

države. Na ta način je mogoče spodbuditi optimalni razvoj domačega gospodarstva, vključno s turizmom. Zavedamo se, da imajo naložbe v prometno infrastrukturo pozitiven učinek na gospodarsko rast, ustvarjajo delovna mesta ter krepijo trgovino, dostopnost in mobilnost ljudi. To moramo imeti v mislih pri zastavljanju politik vnaprej. Danes imamo v obravnavi predlog zakona, katerega namen je pospešitev gradnje ter modernizacije cestne in železniške infrastrukture. Pri tem bi želel izpostaviti, da so v predlogu opredeljeni posamezni prioritetni odseki, ki v celoti povzemajo prioritete pri modernizaciji in novogradnji železniške in cestne infrastrukture, ki jo določa že sama Strategija razvoja prometa v Republiki Sloveniji.

Danes je bilo že izpostavljeno s strani ministra za infrastrukturo gospoda Gašperšiča ter tudi v predstavitvi našega stališča na začetku obravnave te točke, da strategija predstavlja temelj za nadaljnje aktivnosti. Na podlagi te strategije je v pripravi nacionalni program razvoja prometa v Republiki Sloveniji, kjer bodo navedene konkretne aktivnosti in časovna opredelitev v odvisnosti od zagotovitve stabilnih finančnih virov.

Ker se zavedamo, da je treba poiskati rešitve za hitro rastoči tranzitni ter tudi za domači cestni promet, podpiramo zastavljene aktivnosti Ministrstva za infrastrukturo na tem področju. Zavedati se je pa treba tudi, da je odgovorna prometna politika tista politika, ki uspe zastaviti dolgoročne cilje, ki spremljajo in omogočajo razvoj prioritet, in hkrati poskrbi za finančno vzdržnost sistema kot celote. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Žan Mahnič. Pripravi naj se gospod Igor Zorčič. Izvolite, gospod Mahnič.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo, podpredsednik. Gospod minister z ekipo; kolegice in kolegi!

Ta zakon, ki ga je v parlamentarni postopek vložila Slovenska demokratska stranka, je najbolj konkreten zakon na področju infrastrukture iz tega mandata, od kar je na oblasti vlada Mira Cerarja. Ne samo da je to najbolj konkreten zakon, izvedbeni zakon, je dejansko tudi najbolj konkreten dokument, ki opredeljuje določene naložbe, ki jih mora zagotoviti in opraviti tudi Vlada Republike Slovenije do nekega roka, ki je v tem zakonu določen. Kot smo v Slovenski demokratski stranki že napovedali, sta ta dva zakona, ki jih danes obravnavamo s področja infrastrukture, tudi naša glavna točka predvolilnega programa; ne glede na to, kdaj bodo parlamentarne volitve na področju infrastrukture. Prva točka, ki smo jo predstavili, je bila s področja obrambe. To je bil naš predlog za reformo rezervnega sestava Slovenske vojske z vzpostavitvijo nacionalne

garde. Druga točka programa je to področje infrastrukture; torej tukaj predlagamo konkretne projekte, konkretne ukrepe, ki bodo izboljšali stanje infrastrukture v Sloveniji.

Žal, koalicija danes niti ne razpravlja, niti se ne opredeljuje do našega predloga, ker je verjetno v hudi zagati. V hudi zagati pa je zaradi tega, ker to ni nek dokument, ker to ni nek White Paper oziroma bela knjiga, kot se temu reče, ni neka resolucija, ni neka strategija; ampak je dokument, ki vsebuje tri konkretne točke, vsebuje tri konkretne elemente, ki so potrebni za realizacijo. Prvič, kaj želimo storiti; drugič, do kdaj bomo to naredili, in tretjič, kje bomo dobili denar za to. V 3. členu so napisane vse projekcije, vsi projekti na področju infrastrukture, ki so prioritetni v tem zakonu. Našteti so na področju železniške infrastrukture, na področju avtocest, na področju državnih cest, vse z imeni, s konkretnimi odseki. Prva konkretna zadeva je to, da v tem zakonu povemo, kaj bomo naredili. Druga je rok za izgradnjo. Rok za izgradnjo je, da je treba te projekte, ki so v 3. členu, dokončati in predati v promet do 31. decembra 2030. Torej imamo že drugi pomemben element, to je rok, do kdaj mora biti ta zadeva narejena. Kar je pa najbolj pomembno, ker vedno poslušamo s strani koalicije – kje boste pa zagotovili sredstva? To se zgodi vedno, kadar predlagamo kakšen zakon, ki bo imel posledice na odhodkovni strani proračuna.

Tudi tu konkretno dajemo pet predlogov v 7. členu, in sicer sredstva iz evropskih skladov in evropskega proračuna, finančna sredstva, ki jih Dars namenja za modernizacijo in novogradnjo avtocestnega omrežja. Tu v mislih imam tudi tista sredstva, ki pod mizo izginejo. Recimo včeraj smo videli, kako je šlo za dogovarjanje in prirejanje razpisa za elektronsko cestninjenje, kjer se bodo zopet določeni kadri polastili denarja za ne vem koliko mostov v Mednem. Tretji konkreten predlog so obveznice za vlaganje v modernizacijo in razvoj prometne infrastrukture, potem namenska sredstva proračuna Republike Slovenije na podlagi Zakona o zagotavljanju sredstev za investicije v prometno infrastrukturo ter sredstva na podlagi javno-zasebnih partnerstev. Medtem pa praktično, odkar je ta vlada na oblasti, spremljamo burlesko, kje bomo dobili sredstva za gradnjo drugega tira, ali ta sredstva sploh bodo; oziroma še več, ali bomo drugi tir sploh gradili. Če minister na hearingu reče, da ga ne bomo, potem pa si premisli, kar je seveda dobrodošlo, ni nobenih konkretnih zavez; enkrat je to, drugič je to, zopet neki projekti, denar pa izginja v podjetjih, ki te projekte pripravljajo, v prijateljskih podjetjih blizu vladajoči levi opciji. Ampak to je pač nek modus operandi na tem področju.

Kot je že dejal poslanski kolega Žnidar, konkretno ta predlog je v naši stranki pripravljalo 26 strokovnjakov s področja infrastrukture. Že samo v naši poslanski skupini jih je kar nekaj – gospod Žnidar, gospod Lah, gospod Krivec,

gospod Podkrajšek, to so župani, bivši župani, ki v detajle poznajo prometno infrastrukturo. Verjamem pa, da ima posebej Stranka modernega centra težavo komunicirati z župani, ker v njihovih vrstah ni niti enega. Kljub temu da so julija zmagali na volitvah, potem oktobra niso na lokalnih volitvah dobili niti enega župana. Zaradi tega imajo pač nek manko znanja na lokalnem področju, ki pa je zelo pomembno, saj so župani tisti, ki lahko vodijo najbolj kvalitetne razprave v državnem zboru, predvsem s področja okolja, prostora in infrastrukture. Kljub temu da je letos nekaj sredstev več, še vedno ne dovolj. Z ministrom sva že velikokrat govorila o tistih treh točkah, A, B in C, koliko bi rabili; 150, 250, 350. Se pravi vzdrževanje tega, kar je, dokončanje tistega, kar je trenutno začeto, in seveda novogradnja. Gospod minister, takrat, ko je bilo treba dvigniti glas za prodajo Telekom, vi ste rekli, da rabite 350 milijonov evrov na leto, da bili uspešen minister, da bi imeli kaj za pokazati. Če bi prodali Telekom Slovenije, lahko s to kupnino pokrijemo približno za 2 leti in pol do 3 leta. Ampak ker je pač pomembno bolj kot to, da izvedemo konkretne projekte, ki bodo imeli vpliv na življenje državljanek in državljanov v pozitivnem smislu, je bolj pomembno to, da se hijene še vedno mastijo pri dobičkih od državnega premoženja. Če bi te dobičke konkretno usmerili v projekte, katere Slovenska demokratska stranka predlaga v tem zakonu, verjemite mi, da bi s tem naredili veliko dobrega; ne samo za državljanke in državljane, ampak tudi za vaše delo, za ugled vas kot ministra.

Skratka, naš predlog je na mizi. Kot je po navadi, bo zavrnjen. Bistveno je, da državljanke in državljani vedo, kaj bomo mi naredili, ko pridemo nazaj na oblast. Zakon je pripravljen. Pri nas bo počakal v predalu, dokler ne bo dozorel čas, da vodenje te države prevzame koalicija, ki vidi infrastrukturo kot priložnost; da to državo prevzame koalicija, ki se bo do državljanek in državljanov obnašala bolj odgovorno in ki infrastrukture ne bo videla kot strošek, ampak kot priložnost za nove investicije. In kot je prej kolega Lah dejal, vse države se zdaj odpirajo za turizem, čedalje manj bo turističnih potovanj v tujino zaradi groženj terorističnih napadov. Tukaj imamo priložnost modernizirati našo infrastrukturo in odpreti tudi nove potenciale za turizem. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Igor Zorčič, pripravi naj se dr. László Göncz.

Proceduralno, izvolite, gospod Danijel Krivec.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za besedo.

Ker se bližamo koncu razprave pri prvem zakonu in da si je Vlada vzela 30 minut časa in ker je bilo kar nekaj tem odprtih, za katere se je tudi ta koalicijska stran strinjala, da so mogoče v pravi smeri in da je neka kvalitetna podlaga za nadaljnjo razpravo, pa vseeno

pričakujem kakšen odgovor ministra. Prosil bi, ker je velik strokovnjak na področju prometne infrastrukture in da ima verjetno neko stališče glede vsega povedanega; in ker je prva obravnava namenjena ravno temu, da si neka stališča izmenjamo in na osnovi tega pridemo tudi do nadaljnjih korakov, boljših rešitev; vseeno pričakujem, da bo minister kaj spregovoril. Mislim, da ne gre za nek populistični zakon, ne gre za nek zakon, ki bi nekoga delil, kot imate v navadi komentirati. Zato vseeno pričakujem, ker je bil čas v veliki meri najavljen, da si minister na nekatera vprašanja, nekatere teze vseeno vzame besedo in tudi odgovori. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Danijel Krivec, gospod minister vas je slišal in bo ocenil, kdaj se bo oglasil. Gospod Zorčič, izvolite.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Hvala za besedo. Spoštovani kolegice in kolegi!

Danes je bilo večkrat slišati, da koalicija zavrača ta zakon, ker je predlagan s strani opozicije; to enostavno ne drži. To nima nobene zveze. Jaz vam lahko povem, kar se tiče samega uvoda zakona, tiste obrazložitve in analize, moram reči, da mi je bila osebno zelo zelo všeč, da sem si jo z veseljem prebral. Ne dvomim, da so bili zraven tudi strokovnjaki, kot pravite, ki se spoznajo na infrastrukturo. Ampak, kot je po navadi v zadnjih časih, po letu 2008 in po obdobju gospodarske krize, je tudi tokrat tako, da je tudi na te zadeve treba gledati skozi nek fiskalni makroekonomski okvir. Slišali smo, in se z vsemi temi strinjam in mislim, da to mora biti tudi naša iztočnica, da investicije v infrastrukturo spodbujajo gospodarsko rast, da vsaka investicija, če se spomnimo na primer avtocestnega križa, je bistveno prispevala k gospodarski rasti. Seveda pa ta prispevek ni neomejen. To ne pomeni, da če imamo neko izredno slabo finančno stanje, da si privoščimo milijardno, večmilijardno investicijo in bomo potem samo na tej podlagi zlezli iz krize. Seveda, ker to pomeni, da se tudi hkrati zadolžujemo. Tako je treba tudi v zvezi s tem, v zvezi z vsakim investicijskim naporom, poiskati pravo sredino.

Kar je problematično pri tem zakonu, ni to, da se želi nekaj urediti. Tudi mi si prav enako želimo. Verjemite mi, jaz si zelo želim, da bi bili vsi ti projekti realizirani. Minister si zagotovo želi, delajo na tem, verjamem. Ampak pri delu Ministrstva za infrastrukturo, verjamem, da se morda tam celo najbolj njihovi učinki poznajo nekako sorazmerno z vloženim denarjem. Zaradi tega ker gre pač za resor, ki je zelo pogojen z investicijami, z neposrednim vložkom sredstev in če tega ni, potem tudi ni učinkov. Res je, da mora tudi ministrstvo prispevati svoje in pripraviti določene projekte, kolikor spada v njihov resor, kolikor ni to v resorju Ministrstva za okolje in

prostor. Se pravi, projekti morajo biti, recimo temu, "ready to go", ampak vse ostalo je pa odvisno od denarja. V sklopu teh današnjih zakonov ni problem to, da si ne bi želeli, seveda si vsi želimo zgraditi to infrastrukturo. Problem je v tem, da je koncept obeh zakonov zasnovan nekako na podmeni, da je treba vzeti drugje; ampak to niso neki novi davki, neki novi prispevki, ki bi jih nekdo zunanji dal, to so pravzaprav neke postavke, ki jih že danes država grabi, bodisi da gre za dobičke podjetij, da gre za koncesije, da gre za trošarine. To še vse danes država grabi in daje v neko integralno postavko. Iz tega integralnega, skupnega proračuna se financira policija, financira se vojska, šolstvo. Če mi zdaj to z zakonom preusmerimo samo v ceste, bomo imeli na vseh teh resorjih seveda problem. Prej je govoril kolega Mahnič, vsak teden ga je slišati, koliko denarja primanjkuje vojski. Poglejte, potem ga bo še manj, če sprejmemo ta zakon. Še manj ga bo! Tako zakona, ki sta predlagana, ne uvajata nekih novih virov, nekaj oprijemljivega, ki pomeni nek višek prihodkov za proračun.

Slišati je bilo kolega Vebra, tudi na eni od prejšnjih točk na seji smo slišali, da država mora na veliko financirati – pa tudi druge kolege sem slišal v tej razpravi – država mora 100-odstotno financirati projekte. Čim iščemo neke zasebne partnerje, že vemo, da iz tega ne bo nič. Jaz se s tem ne strinjam. Mi smo, mi si moramo priznati, da smo majhna država, da imamo majhen proračun v znesku, ne vem, devet milijard evrov in si težko privoščimo projekt, ki stane milijardo pa pol ali pa dve milijardi evrov. Mi smo si privoščili avtoceste, ampak moramo vedeti, da so še neodplačane, da imamo še vedno dve milijardi dolgov samo za avtoceste.

Tako nas vse te okoliščine napotujejo na to, da moramo, po eni strani, spodbujati investicije, ne moremo si reči: zdaj pa nič ne moremo. Seveda jih moramo. In ministrstvo na tem področju dela – Ministrstvo za infrastrukturo. Kolikor mi je znano, tudi Ministrstvo za okolje in prostor, ki pripravlja državne prostorske načrte, v mesecu decembru je izdalo celo en poziv glede prioritete državnih prostorskih načrtov s področja infrastrukture in je veliko število državnoprostorskih načrtov v pripravi, nisem pa potem zasledil končnega poročila, v kateri fazi so. Ampak, hočem povedati to, da so projekti, ki so živi in ki ubirajo svojo pot glede na neke finančne možnosti države.

Slišati je bilo – s tem, upam, da sem vam dal signal, da današnja seja se mi še zdaleč ne zdi nepotrebna, meni je to zanimiva tema. Izziv vsakemu proračunu je, kako zagotoviti, sploh takšnemu, ki je podhranjen, ki potrebuje milijardo novih dolgov na leto, je izziv, kako zagotoviti čim večja sredstva za izgradnjo infrastrukture.

Prej sem na začetku omenil, da smo sploh od leta 2008 dalje nekako suženj gospodarske situacije. Če mogoče bolj nazorno ponazorim; samo za obresti, za dolgove dajemo

milijardo evrov, rade volje bi videl, da tega ne dajemo za obresti, ampak da jih investiramo v infrastrukturo, v ceste, v železnice. To je pomembno predvsem zaradi tega, ker se dostikrat v razpravah govori, pa zakaj ne zgradite teh avtoceste ali pa ne avtocest, za ceste, železnice, karkoli, kot da so ta sredstva povsem samoumevna. Nekateri se morda ne zavedate, da vse te zadolžitve, ki jih uporablja proračun, da se poznajo na vsakodnevem področju mnogoterih, če ne vseh državljanov; da se zaradi tega, ne vem, težko usklajujejo pokojnine, plače v javnem sektorju, da imamo manko sredstev na drugih področjih, v zdravstvu. Skratka, na stoterih področjih zaradi tega, ker ni sredstev. In zdaj zadolžiti se, zato da bo asfalt, recimo temu, pred volitvami, kar je kar relativno običajna praksa na lokalnih volitvah, je seveda dvorezni meč. Mislim, da moramo tukaj ubrati neko srednjo pot. Res pa je, to pa želim tudi izpostaviti, da ne glede na to, da pri vsaki politiki investiranja v neko infrastrukturo premišljujemo, od kod bomo dobili, kako se nam bodo ta sredstva povrnila, da je pri infrastrukturi tudi pomembno, da so sredstva v največji meri, ki bodo namenjena za infrastrukturo, določena dolgoročno.

V proračunu za leto 2016 in 2017 je že zagotovljenih bistveno več sredstev za ureditev cest. Kolega Lisec, prej si omenil nadvoz v Sevnici, tudi za ta nadvoz so že rezervirana sredstva, upam, da bo narejen v letošnjem ali v naslednjem letu. Skratka, sredstva, ki so predvidena v naslednjih dveh letih, so bistveno večja, seveda pa bi bilo verjetno potrebno – in to se bo moralo nekako do tega tudi ministrstvo opredeliti v nacionalnem programu razvoja prometa ali pa v operativnem načrtu –, zagotoviti sredstva tudi v nadaljevanju. Ampak moramo vedeti, tudi v letu 2019 in 2020 ne vemo, kakšna bo gospodarska rast, ali bo spet prišlo do kakšne krize, in ne dvomim v to, da bo določitev teh sredstev za ta leta, ki so še precej odmaknjena, da bo velik izziv ne samo za Ministrstvo za infrastrukturo, tudi za Ministrstvo za finance.

Če povzamem; zakon, ki ga predlaga opozicija nima slabega namena, je pa nepotreben v luči tega, da že sprejemamo strategijo in ostale dokumente, ki so potrebni za izvedbo posameznih infrastrukturnih načrtov. V kombinaciji z zakonom, ki je predlagan in je danes pod 2. točko, to je za zagotavljanje nekih sredstev, pa pravzaprav, kot je že bilo navedeno, posega v proračun na ta način, da drugim jemlje sredstva. Zaradi tega ga ne bomo mogli podpreti. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Izvolite, predlagatelj gospod Ljubo Žnidar.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Hvala, spoštovani podpredsednik.

Spoštovani kolega, moj predhodnik je izpostavil dva segmenta pri tem zakonu. Najprej je poudaril, da tudi koalicija ima velike želje, da bi se vsi ti projekti dejansko izvedli, jaz bi pa rekel, da mi pa nimamo želje, mi smo pa sprevideli neobhodno nujno, da se ta zakon sprejme in da se začnejo nujna vlaganja v to javno prometno infrastrukturo. Ne gre za želje, gre za nujno in to nujno je treba sprevideti. To je bistveno. Tudi sam ta nabor projektov, izključno s strokovnega vidika, strokovnih podlag, tudi iz same strategije, kjer je jasno in natančno opredeljeno tako za cestni del, tako za železniški del, ali gre za kratkoročne, kateri so tisti projekti, ki gredo za kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne naložbe v tem terminu do leta 2023 oziroma do leta 2030.

Če samo izpostavim, ker zdaj največji delež in nujna je na železniškem področju, in naj naštejemo štiri kratkoročne projekte: odprava ozkih grl na relaciji Celje–Zidani Most, Slovenska Bistrica–Pragersko glede osnih obremenitev D3 in D4, kar bo omogočilo večjo propustnost in višje hitrosti. To ni želja, to je nujna, ki jo je treba kratkoročno rešiti. Potem izgradnja Tivolskega loka, gre za pretočnost okoli glavnega mesta, in posodobitev ranžirne postaje v Zalogu. To so jasno, načrtno zasnovane kratkoročne investicije, srednjeročne pa so potem v nadaljevanju, izgradnja drugega tira Divača–Koper, izgradnja dvotirnih prog Ljubljana–Jesenice, Maribor–Šentilj, elektrifikacija in obnova prog Ljubljana–Novo mesto ter Celje–Velenje in navezava, povezava letališča Jožeta Pučnik z Ljubljano in seveda potem tudi dolgoročni. Skratka, gre za jasne cilje, ki so nujni, tako da je ta segment jasno in natančno določen.

V drugem delu pa je bilo bolj tema že iz naslednjega zakona, ker gre za finančno področje, kjer je finančna konstrukcija stabilna in se jasno loči tisti del virov, ki so eventualno že v proračunu 2016 in 2017, ki se vključijo v letu 2018, to se pravi, po izteku teh zavezanih obvez oziroma teh prilivov v sam proračun. Te razmejitev so jasne, so natančno dorečene, tudi njihov rang velikosti se da izračunati, tako da ta zadeva s finančnega vidika povsem strokovno in matematično vzdrži, ampak jaz bi rekel, to je že tema naslednjega zakona, ki ga bomo pričeli kar kmalu, ko zaključimo ta prvotni del. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima dr. László Göncz, pripravi naj se gospod Franc Jurša.
Izvolite, gospod Göncz.

DR. LÁSZLÓ GÖNCZ (PS IMNS): Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani gospod minister, kolegice in kolegi!

Lahko današnja razpravo o dveh omenjenih zakonih razumemo tako ali drugače, torej lahko razumemo tudi kot formalne predloge opozicije, lahko pa tudi kot opozarjanje na stanje na

področju prometne infrastrukture, ki pa nikakor ni rožnato. Menim, da vsi dosedanji razpravljavci so se nekje s to trditvijo strinjali.

Izpostavil bi predvsem dve, tri stvari, za katere menim, da so pomembne tako z vidika vsebine kot tudi morda nacionalnega programa, ki se, kot je gospod minister najavil, pripravlja. Bilo je večkrat povedano in ne bi se rad spuščal v to analizo, da na področju avtocestnega križa je zadeva dokaj sprejemljiva, čeprav še ni dokončana in tudi finančno imamo še veliko obveznosti. Kljub temu je sprejemljiva, torej to stanje je manj problematično. Precej bolj problematično je stanje na področju železniške infrastrukture in dosedanje razprave so potekale v to smer, da verjetno je lažje v zakonu načrtovati, težje je pa zagotavljati potem finančna sredstva. Menim, da takšen pristop ni najbolj primeren.

Namreč, nedvomno je eno, da ta sredstva se ne bodo mogla zagotavljati ali pa v zelo majhni meri iz državnega proračuna, zato je pomembno, da se denar zagotavlja iz drugih virov. Da se lahko denar zagotovi iz drugih virov, je pa predvsem pomembno zavedanje o pomenu prometne infrastrukture kot take. Jaz predvsem vidim bistvo današnje razprave v tem, da se to zavedanje, raven tega zavedanja nekoliko popravi, ker preprosto govorimo o zadevi, ki iz več razlogov neposredno popravlja življenjsko raven ne samo Slovenije in tukajšnjih državljanov, ampak tudi širšega evropskega prostora. Skratka, če vzamem zgolj en primer, in sicer primer največkrat omenjenega drugega tira, vemo, da je interes za izgradnjo te investicije sorazmerno velik tudi izven Slovenije. Omenjam, zelo na kratko, zgolj primer Madžarske, katerega dokaj dobro poznam, ki se je izredno zavzemala za konkretne pomoči oziroma za iskanje pomoči na tem področju. Vem, da so bili opravljeni tudi pogovori z ministrom in s strokovnimi ekipami, kljub temu pa imam nek občutek, da morda je še nekaj rezerve tudi na tem področju. Vem pa tudi za zanimanje drugih evropskih držav, predvsem s tega severnovzhodnega dela Evrope, ki so prav tako interesenti pri tem projektu.

Torej, zgolj želim poudariti, da če se zavedamo, da proračunskih sredstev verjetno ne bo, potem moramo vse moči usmeriti v iskanje drugih virov in kakorkoli je težka gospodarska situacija, nedvomno je, da se za to bo moralo poiskati denar, ker sicer o nekem razvoju tako na področju gospodarstva kot tudi turizma dolgoročno ne moremo, žal, govoriti. To nam je vsem jasno.

Govorimo tudi o učinkih prometne infrastrukture na razvoj gospodarstva sploh. Menim, da je ta dejavnik zelo pomemben in ni zanemarljiv. Najnovejši podatki so taki, da kljub gospodarski rasti v Sloveniji smo v enem letu ustvarili za 3 tisoč 700, če sem se prav zapomnil, delovnih mest več. To je torej sorazmerno majhna številka, majhna številka, da bi lahko govorili o

bolj stabilni gospodarski rasti, ki je nedvomno pomembno s širše družbene perspektive.

Naj zaključim zgolj s tem, da bi v nacionalnem programu infrastrukture predvsem videl dobro umeščenost prenosa tovornega prometa na železniško infrastrukturo, ker je to zelo pomemben vidik ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Franc Jurša, pripravi naj se gospod Danijel Krivec. Izvolite, gospod Jurša.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Gospod podpredsednik, hvala za besedo. Lep pozdrav ministru, sodelavkama oziroma sodelavcem in sodelavki, kakor tudi kolegicam in kolegom!

Ključno vprašanje pri celotni zadevi je eno; to je, če bi država Slovenija razpolagala z dovoljšnim denarjem, bi seveda vsi ti problemi bili enostavno in preprosto razrešeni. Glede na to, ker tega denarja ni, se pač moramo prilagajati situaciji in delati zadeve v obsegu, kolikor nam pač sredstva tudi dovoljujejo. Verjetno minister, kakor tudi mi vsi, bi si želeli, da bi vse probleme takoj, nemudoma rešili, ampak na žalost zadeva ne more teči v tej smeri, kot sem že rekel, ker primanjkuje sredstev. Prav je, dobro je, da o tej problematiki razpravljamo tudi v Državnem zboru. To pomeni, da se tudi mi zavedamo, kako pomembna je infrastruktura za gospodarski razvoj, povečanje števila zaposlenih, kot ste marsikateri v svoji razpravi tudi povedali.

Seveda nas skrbi v tem trenutku, da bo mogoče manj teh investicij v tem in naslednjem letu, da bo imelo gospodarstvo, gradbeništvo bistveno večje težave, kot jih je imelo v tem obdobju do leta 2015, ko smo dejansko črpali sredstva kohezije za izgradnjo infrastrukture. Prepričan sem, da bo že v naslednjem letu situacija nekoliko boljša. Tako kažejo tudi vse ugotovitve preteklih obdobj črpanja kohezijskih oziroma sredstev Evropske unije. Avtoceste, ki smo jih v preteklosti gradili, moram reči, da so dejansko bile relativno zelo drage. Zelo drage pa so bile predvsem tudi zaradi tega, ker so se lokalna okolja poskušala nekako na ta cestni program tudi navezati in zgraditi marsikatero obvoznico, marsikateri pločnik v občini in dostikrat je tudi iz pip pritekla zdrava pitna voda na račun avtoceste. Žal je pač tako bilo.

Sedaj nekako vsi ocenjujemo, da je železniška infrastruktura v relativno slabem stanju. In res je. Vsi govorimo, tako v tej dvorani kakor tudi širše, o vprašanju drugega tira. Eno svetlo točko na področju železniške infrastrukture pa imamo, to je ratifikacija in posodobitev železniške proge na relaciji Pragersko–Hodoš. Če niste bili v tem koncu Slovenije že dalj časa, vam moram povedati, da je to projekt, ki bo dejansko omogočal hiter pretok železniškega prometa in istočasno je tudi zgrajena vsa potrebna infrastruktura glede cestnega prometa preko železniške proge. S

tem smo nekako v prostoru, v katerem imam stalno bivališče, zelo zadovoljni. Moram povedati, kljub temu da smo v preteklosti dobili avtocesto, pomurko, pa moram reči, da je pridobitev za celotno območje velika, ampak vseeno moram istočasno tudi povedati, da to ni avtocesta, da je to hitra cesta in da je v preteklosti bila na tem področju narejena velika napaka, ker ni bilo zgrajenega odstavnega pasu. Danes, če se na pomurki zgodi prometna nesreča, je velik problem, kako priti do ponesrečenih, kako jih reševati, saj odstavnega pasu enostavno in preprosto ni, pretok prometa potem tudi v nobenem primeru ni mogoč.

Kar pa mene zelo skrbi, pa so naše državne regionalne ceste in mostovi. Te imamo pa res v katastrofalnem stanju, zato moram reči, kljub temu da bi bil to dodaten davek, sem nekako upal, da bi z nekimi dodatnimi viri, dodatnimi sredstvi skušali ustvariti bistveno boljšo situacijo, prometno varnost in tudi infrastrukturo, kar se tiče regionalnih državnih cest.

Glede na to, da me čas nekako prehiteva, bi rekel, da imamo narejeno strategijo, da bo ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Danijel Krivec.
Izvolite.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za besedo, spoštovani podpredsednik.

Veliko smo slišali o tem zakonu, upam, da je koalicija tokrat zadovoljna, ker smo v proceduro pripeljali zakon, ki se ukvarja z gospodarstvom, ki se ukvarja z neko dodano vrednostjo, in zato upam, da boste tudi v nadaljevanju podprli, da se obravnava tega zakona nadaljuje, da boste konec koncev tudi doprinesli s kakšnimi popravki, da bo ta zakon v naslednji fazi lahko sprejet in da pridemo do nekega učinkovitega instrumenta, ki bo omogočil gradnjo infrastrukture, tako železniške kot cestne. Veliko je bilo govora o tem, v kakšnem stanju so ti naši infrastrukturni objekti in kako se s težavo lotevamo ne samo novogradenj, temveč tudi popravila le-teh, tako da ta zakon v resnici prinaša tudi finančne vire, ki naj omogočijo neko dolgoročno financiranje teh posegov in s tem omogočijo tudi neko normalno planiranje in pripravo projektov za realizacijo.

Prej je bilo govora o tem, da so tudi v preteklosti se delali veliki projekti, kot je avtocesta, in da postajajo zdaj breme. To ne bo držalo, kajti avtoceste se v celoti v tem trenutku odplačujejo iz cestnin. Celo več, mislim, da bo v letošnjem letu oziroma v lanskem letu je bilo približno 70 milijonov dobička, ki gre v integralni proračun. Ravno ti viri so tisti, za katere predlagamo, da se uporabijo v nadaljevanju za posodobitev in gradnjo infrastrukture v Republiki Sloveniji; se pravi, da se ne izgubijo v nekem integralnem delu proračuna. Po drugi strani imamo na voljo,

jasno, tudi evropska sredstva, res da je v naši ovojnici sorazmerno malo, 400 milijonov, vendar imamo t. i. Junkerjev paket, ki verjetno v celoti ne omogoča gradnje vseh manjših stvari, bi pa bil uporaben, verjetno, za večje posodobitve na železniškem omrežju, mogoče celo ta prehod iz te neumne napajalne napetosti, ki dejansko draži našo železnico. Ne nazadnje imamo tudi komisarko za infrastrukturo in promet v Evropskem svetu, ki lahko pripomore k temu, da določene vire pa lažje preusmerimo tudi v Slovenijo in s tem tudi omogočimo gradnjo in dokončanje te prepotreben infrastrukture. Tako zadeva ni tako neuporabna v smislu virov. Tudi viri, ki smo jih predlagali v naslednjem zakonu, so smiselni in pokrivajo izgradnjo in rekonstrukcijo vseh teh infrastrukturnih objektov.

Če malo berete, v zadnjih dneh je veliko študij oziroma statistik prišlo o tem, kako so ceste nevarnejše, kot so bile v preteklosti. Na to sem že opozoril, že lansko leto se je povečalo število prometnih nesreč, povečalo se je število umrlih na cestah in tudi poškodovanih. Težko rečemo, da je to samo vzrok v slabih cestah, vendar je en del tudi tega, in na to je bilo skozi razprave v matičnem odboru danih veliko opozoril. Se pravi, vse nas navaja k temu, da je treba nek zakon v tej smeri sprejeti, kajti ministrstvo je navkljub svoji obvezi, ki jo je zapisalo ob sprejemu resolucije, za katero lahko rečemo, da je dobra podlaga za to, da se nadaljuje v tej smeri, in tudi resolucija je bila podlaga za pripravo tega zakona, vendar ministrstvo naslednjih operativnih dokumentov še vedno ni pripravilo. Ni pripravilo operativnega načrta, ki bi moral biti praktično v dveh, treh mesecih po sprejemu resolucije pripravljen, in ni drugih operativnih dokumentov.

Kdor je kdaj delal v realnem sektorju ali pa bil župan in se je ukvarjal s pripravo dokumentov, ve, da vsak tak vmesni dokument, ki je podlaga za neko črpanje, je kasneje samo izgovor, da se neka sredstva v nadaljevanju ne dodelijo. In ravno v izogib temu, da še naprej izgubljam tako vire, ki so na voljo, kot tudi ne nazadnje vso pripravljenost za dokončanje posameznih dokumentov, smo predlagali operativno stvar in to je zakon, ki ga imamo v prvem branju. Kar pomeni, da ga lahko skozi pripombe, ki so bile slišane v vaših razpravah, tudi izboljšamo in dopolnimo. Verjamem, da bi tak zakon sigurno bil dobrodošel tudi ministrstvu, ki bi imelo lažjo pot in lažjo možnost, da v pogajanjih, ko je treba z vlado v celotnem okviru doseči neko razdelitev posameznih virov, bi s tem zakonom dejansko mu to omogočili. Kajti v nadaljevanju, ko bomo govorili o financiranju teh projektov, so predvideni viri kot namenski viri, zato da se izvajanje teh investicij lahko prične.

Tako težko sprejemem nekatere razprave, ki so bile v smeri, da je to nek zakon, ki je populističen oziroma ki ga ni treba resno obravnavati. Na žalost se moramo ukvarjati z zakoni, ki jih v veliki meri v Državni zbor prinaša opozicija, na kar je bilo v razpravi kolega Dobovška tudi

opozorjeno, in Vlada dejansko zamuja z operativnimi dokumenti, kot so konkretni zakoni, zato da rešujemo posamezne primere. Dejansko gre za zakon, o katerem vsi poslanci, pa tu verjetno brez izjeme, vsaj v nekem delu, tako na odborih kot v Državnem zboru uporabite to temo za razpravo. Se pravi, večinoma gre za težave na cestni infrastrukturi, tako na lokalnem nivoju kot tudi širše, železnice mogoče malo manj, v veliki meri v povezavi z drugim tirom in problemom s pretovorom v Lukii Koper in odvozom tega materiala, večinoma pa se vsi srečamo z državnimi cestami, ki so v vedno slabšem stanju.

Če pogledamo neko preteklost. Od leta 1900 do 1906 se je gradila tako imenovana bohinjska proga in v šestih letih so zgradili 158 km proge, ki je večinoma zgrajena na nekih viaduktih, tunelih; se pravi dokaj zahtevna proga. Mi se pa o drugem tiru pogovarjamo že verjetno kakšnih deset let. Tako menim, da je v tem predlogu zakona o graditvi prometne infrastrukture dejansko skozi člene omogočeno, da pridemo do rešitev, ki bodo dale kvalitetno podlago za to, da se lotimo teh infrastrukturnih problemov, ki jih imamo. Zakon je sorazmerno kratek in daje tudi veliko manevrskega prostora vladi, da določene stvari opredeli z vsakoletnim programom. Tako ni nobene potrebe, da bi zakon v tej prvi obravnavi zavrnili in s tem onemogočili možnost, da ministrstvo dobi kvaliteten inštrument, s katerim lahko kasneje tudi v proračunskih razpravah konkretno postavi cilje, za katere verjamem, da se zavzemajo, tako kot mi. Se pravi, da pridemo do izboljšanja te infrastrukture, s tem pa dejansko omogočimo tudi nek normalen pretok tudi iz tistih delov Slovenije, iz katerih je dostop do centrov sigurno bistveno bistveno bolj otežen. Po drugi strani pa bomo slej kot prej dosegli tudi zasičenje tako na avtocestah, ki jih imamo zdaj zgrajene, na vseh obvoznicah večjih mest – to se dogaja že okrog Ljubljane – in če ne bomo že v tem trenutku pristopili k temu, da sistemsko pripravimo dokumente, bo v nadaljevanju to vedno težje.

Tako vseeno pričakujem in verjamem v to, da se velika večina poslancev vseeno strinja z zakonom, ki je bil dobro pripravljen. Kot sem rekel, podlaga je bila dejansko resolucija, ki jo je Vlada sprejela. Mogoče je nek občutek, da smo Vlado prehiteli z naslednjim konkretnim dokumentom, vendar po 8 mesecih od sprejetja strategije je tudi normalno, da se pripravi operativni dokument, kar pa zakon sigurno je.

Tako bom vesel, da na koncu, ko bo glasovanje, bo čim več glasov za to, da se zakon v prvi obravnavi sprejme, da ga še nadgradimo s pripombami, ki so bile v razpravi dane, tudi mogoče glede bencinskega centa in še kakšne rešitve, ki je lahko sprejemljiva, bom pa težko razumel, da bo glasovanje na koncu negativno, ker bom to vzel, da vsakič, ko ministra sprašujete, kdaj bo kakšno cesto zgradil, da se to na nek način samo malo, bom rekel, norčujete

iz Državnega zbora pa tudi, ne nazadnje, iz ministrstva.

Se pravi, če resno mislite takrat, ko govorite o tem, da je gradnja infrastrukture potrebna, da je treba zagotoviti nekatere ukrepe na tem področju, potem je na vas, da se odločite tudi v takšnem primeru, da vsaj v prvi obravnavi zakon potrdimo in ga kasneje, jasno, tudi še izboljšamo.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Prehajamo na sklepni del splošne razprave.

Besedo dajem ministru za infrastrukturo dr. Petru Gašperšiču.

Izvolite.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala, predsedujoči, za besedo. Spoštovane poslanke in poslanci!

Nisem se prej vključeval v razpravo, sem pač računal, da bom na koncu povedal nekaj misli o tem, o čemer danes razpravljajmo.

Pravzaprav bi se želel zahvaliti vsem vam za današnjo razpravo o temi vlaganj v prometno infrastrukturo, kar je vitalnega pomena za nadaljnji razvoj naše države. Mislim, da je tudi iz današnjih razprav bolj ali manj jasno, da lahko vsi skupaj ugotovimo, da se strinjamo glede cilja, to je, kako zagotoviti ustrezno dolgoročno načrtovanje prioritet na področju razvoja prometne infrastrukture. Skratka, to je nujno treba narediti, s tem se vsi strinjamo, razhajamo pa se na nek način v pogledih, kako do tega cilja priti.

Na mizi imamo torej predlog zakona, ki razrešuje to dilemo na nek določen način, na Vladi pa se zavzemamo, da bomo, tako kot je bilo to že nekako zastavljeno s strategijo, to uredili z nacionalnim programom, ki bo tudi obravnavan v Državnem zboru. Na takšen način, z nacionalnimi programi so se področja vlaganj v prometno infrastrukturo urejala tudi že v preteklosti, danes sta že bila omenjena tako nacionalni program izgradnje avtocest kot tudi nacionalni program razvoja železniške infrastrukture, ki je pa pravzaprav še starejšega datuma. Tako Vlada in naše ministrstvo intenzivno delamo na pripravi tega nacionalnega programa. Lahko povem, da je že v zaključni fazi, računamo da bo v mesecu aprilu ta dokument obravnavan na Vladi, potem pa seveda posredovan v Državni zbor. Tako računam, da bo še pred poletjem tudi potrjen v Državnemu zboru.

Povedal bi še, da nacionalni program, z razliko od današnjega predloga zakona, ki se osredotoča predvsem na vlaganje v cestno in železniško infrastrukturo, bo celovito obravnaval vsa področja prometa, razvoja prometa in prometne infrastrukture; torej tako ceste, železnice, letalski in pomorski promet in tudi javni potniški promet oziroma, če želite, trajnostno mobilnost. Tako sem prepričan, da bomo na ta način, na enakovreden ali pa morda

bolj pregleden, bolj sistemski način uredili to, kar se danes želi predlagati in urediti s tem zakonom. Tako se še enkrat zahvaljujem za to današnjo razpravo, za te podane predloge. Mislim, da smo na nek način tukaj enotnih mislih, kakšen naj bo ta cilj; torej razlikujemo se le v tem, kako do tega cilja priti. Mislim, da bo tudi predlog, ki ga pripravljamo na Vladi, potem tudi v Državnem zboru obravnavan, sprejet in potrjen z ustrežno večino. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

V tem sklepnem delu dajem besedo predlagatelju gospodu Ljubu Žnidarju. Izvolite.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani podpredsednik!

Naj v začetku najprej izpostavim nazoren primer izpada vlaganj v javno prometno infrastrukturo, na kar sta opozorila oba predstavnika s strani Desusa. Gre za premostitvene objekte, kajti vemo, da je pred tremi leti Vlada z nerazumno visokim odstotkom znižala sredstva za premostitvene objekte. Poglejte, minila so tri leta, še danes čutimo posledice in ti premostitveni objekti še danes niso sanirani, niso dokončani in povzročajo veliko gospodarsko in družbeno škodo. Ampak, spoštovana kolega, danes ne bi smela postavljati vprašanj, kot člana takratne koalicije, vlade bi morala dati danes odgovor, zakaj so bila sredstva za premostitvene objekte z 87 milijonov znižana na 9 milijonov. Odgovor bi morala danes dati, zakaj se je Vlada oziroma resorni minister takrat odločil, da je tako občutno znižal stroške na premostitvenih objektih. Nerazumno! Poglejte si danes te posledice, ki jih trpi gospodarstvo in celotna ostala družbena škoda, ki se dela na ta račun. Tipičen primer, kako smo en segment zapostavili in kakšne so posledice samo enega delčka, enega segmenta sanacije in rekonstrukcije premostitvenih objektov v Republiki Sloveniji. To je primer enega malega segmenta. Zdaj pa si samo vzemimo za primer, če ne sledimo nujnosti in potrebam teh večjih prometnih investicijskih projektov, ki jih je nujno treba izgraditi, kakšne bodo posledice za gospodarstvo, kakšna bo družbena škoda. To je zelo težko izračunati, ampak sredstva so tu enormna, enormno velika. Seveda naloga vlade je, da ukrepa in odloča. To je prvenstvena naloga vlade in le z ukrepi in odločitvami je moč stabilizirati finančno stanje naše države, brez tega to ne bo šlo. Mi smo prepoznali, da je prvenstveno ali v najkrajšem času moč le z vlaganji sredstev v izgradnjo infrastrukture državnega pomena, v najkrajšem času pognati motor gospodarstva in hkrati s tem dati ljudem delo. To je osnova in tudi eden bistvenih namenov tega zakona, ki smo ga predlagali. Tako koalicija kot predstavniki Vlade, seveda s spoštovanim ministrom, prav nič ne bomo ljubosumni, če boste čez dva ali tri

mesece prišli s podobnim ali enakim predlogom na te poslanske klopi. Mi takrat ne bomo rekli, da ta zakon ni potreben sprejemanja. Mi ga bomo z veseljem potrdili, z velikim veseljem bomo ta zakon potrdili, kajti zaznavamo nujno, zaznavamo potrebo, ki jo država Republika Slovenija na podhranjenosti določene javne prometne infrastrukture ima in tudi ob stanju finančne krize, ki jo imamo ta trenutek v Republiki Sloveniji.

Seveda, če tega predloga ne boste sprejeli, predlagam, da je tisti čas, da pridete z enakim predlogom, čim krajši. Naj bo to v 14 dneh, ali pa v enem mesecu, ali v dveh mesecih, dajte ta čas, da pridete s svojim predlogom, ker za vas je zelo pomembno, kdo je predlagatelj, za nas ni. Verjamem pa, da smo s tem predlogom vam dali dobro spodbudo, dali smo vam dobro strokovno podlago, in verjamem, da smo s tem prihranili precej sredstev tudi v dobro vseh nas, Slovencev. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Vsi prijavljeni razpravljavci ste dobili besedo. Poslovnik nam omogoča, da še razpravljamo v okviru razpoložljivega časa, zato prosim za prijavo s tipko za vklop mikrofona, vključno s predstavnikom Vlade in predlagateljem.

Prosim za prijavo.

Besedo ima gospod Bojan Krajnc. Po pet minut.

MAG. BOJAN KRAJNC (PS SMC): Hvala za besedo, gospod podpredsednik.

Tudi sam se pridružujem nekako splošnem mnenju, ki je prevladalo ob koncu razprave, da je ta prinesla, recimo temu, pomembne uvide v to, kako poteka načrtovanje prometne politike v Republiki Sloveniji, kako je potekal sprejem strategije in kako poteka uresničevanje strategije razvoja prometa v Republiki Sloveniji in kaj tej strategiji sledi. Slišali smo, da je bila strategija sprejeta v juliju lanskega leta in da strategija pomeni prvo celovito obravnavanje prometnega sistema; torej ne samo cestnega in železniškega, o katerih je bilo večino govora danes, ampak tudi zračnega in vodnega.

S strategijo je bila torej prvič presežena dosedanja praksa parcialnega urejanja izgradnje prometne infrastrukture, nekdo od razpravljavcev med predlagatelji je danes že orisal, kako je to včasih potekalo, torej pod nekaterimi drugimi vladami. Ljudje so hodili malo naokrog, malo so se vrteli telefoni, malo so se sestajali župani – še v času, ko ni bilo omejitve županov za funkcijo v Državnem zboru, je seveda bil vpliv županov še toliko večji – in problematika se je takrat urejala parcialno. Strategija je to prvič preseгла. Imamo jo in treba jo je izvajati, uresničevati. Vprašanje je, kako. Vlada je med drugim tudi sprejela odločitev oziroma sklep, da se v roku enega leta od sprejetja strategije pripravi operativni načrt za izvajanja strategije razvoja prometa. Se pravi, ta

rok poteče julija letos, slišali smo ministra v zaključni besedi, da bo ta operativni načrt v obliki nacionalnega programa, ki ga bo sprejemal tudi Državni zbor, pripravljen in posredovan Državnemu zboru v sprejem že do konca aprila. Ta nacionalni program, torej operativni načrt za izvajanje strategije, bo določil projekte, poudarjam, določil bo projekte, potrebna finančna sredstva, roke za realizacijo, nosilce in podrobnejše aktivnosti za izvedbo ukrepov. Torej, to je tisto, kar je v pripravi, se pripravlja, bo končano do konca aprila, s čimer pravzaprav predlagatelji vstopajo v ta proces ustvarjanja prometne politike v Republiki Sloveniji.

Iz tega izhaja zaključek ministra v uvodni predstavitvi, pa tudi moj, da sprejetje tega predloga zakona pravzaprav ni potrebno, ne zaradi nasprotovanja, recimo temu iz principa, ampak zaradi dejstva, da imamo uveden nek postopek sprejemanja aktov, ki jih potrebujemo – tudi ta vaš predlog zakona je akt, vmes ste kritizirali to, da sprejemamo neke metre aktov, ampak tudi ta vaš predlog je prispevek k tem metrom aktov, ampak ga ne potrebujemo, zato ker bo pripravljen operativni načrt izvajanja Strategije razvoja prometa v obliki nacionalnega programa, ki ga bo sprejemal Državni zbor. Takrat bo torej več časa za razpravo o tem, ali so projekti, konkretni, ki bodo tam navedeni, pravi. In če ustrezajo tudi vam, se mogoče celo skladajo s temi, ki ste jih navedli v 3. členu predloga zakona, čeprav moram reči, da sam čisto dobro ne razumem, kako ste jih izbrali, zato bi očitek, ki ste ga prej izrekli na naš račun, da obstaja samo nek spisec želja, lahko veljal pravzaprav za te alineje v 3. členu: "Operativnemu načrtu za izvajanje Strategije razvoja prometa pa v 6 mesecih sledi operativni načrt za konkretnjšo izvedbo posameznih ukrepov za 6-letno obdobje." In kot končna točka – in razprava pri tej točki se je ves čas nagibala k financiranju, pa je to pravzaprav predmet naslednje točke, kjer bomo lahko podrobneje slišali o tem, kako zagotoviti financiranje, ki je seveda pomembno, zato da bomo lahko to, kar bo v teh dokumentih zapisano, ... / izklop mikrofona/

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Mag. Bojan Krajnc, hvala lepa.

Besedo ima gospod Bojan Podkrajšek. Izvolite.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Hvala, podpredsednik, še enkrat za besedo.

Velikokrat je bilo danes slišati besedo čas; čas je pa denar. To bi prav gotovo povedali naši gospodarstveniki, ki nas danes dopoldne ne poslušajo, ker imajo svoje delo. Čas, še enkrat ponavljam, je denar. Naj povem zanimivost. Štirinajst dni nazaj sem bil v podjetju BMW v Nemčiji in tam so nam povedali, da na vabilu za kolegij, ki ga imajo vsak teden, ni točke pregled zapisnika prejšnje seje. To pri njih ne obstaja,

ker vse, kar se dogovorijo na kolegiju, se izvede. To je zanimivost. Seveda bi to zelo težko vnesli v našo politiko, ampak mogoče nek mali segment današnje seje.

Drži, vsi moji kolegi, vsi v opoziciji pozdravljamo, da je lansko leto bila sprejeta resolucija, to je dejstvo. Je pa tudi dejstvo, da je od te resolucije preteklo veliko časa. Preveč. Gospodarstveniki bi nam povedali, da je čas denar, to je dejstvo. Pa smo vsi bili nekoč v gospodarstvu ali pa večji del. Ko se danes pogovarjamo levo pa desno in dlje, ko traja ta točka, si nekako vse bolj priznavamo, da imamo skupni cilj.

Dejstvo je, da je predlog, ki sta ga predstavila moja kolega, predlog, v katerega se da še kaj dodati. Za to je priložnost in za to je tudi čas. Ne razumem pa današnje razprave tistih, ki to zavračate in pravite, da nas bodo dokumenti čakali čez nekaj časa na teh mizah. Še enkrat ponavljam tisto, kar sem rekel na začetku, mislim, da je ta točka izjemno pomembna za slovensko gospodarstvo, da je pomembna za razvoj gospodarstva, predvsem pa je izjemnega pomena, da ugodimo tisti del gospodarstva, seveda imamo v mislih gradbeništvo, ki bi lahko s temi investicijami – seveda razvijamo državo, regije –, razvili tudi pa dali delo podjetjem, posledično pa tudi državljanke in državljanom.

Zato še enkrat pozivam vse, naj ne bi imel kdo grenkega priokusa, če je ta predlog Slovenske demokratske stranke danes na mizi. Sem že tudi danes enkrat povedal, da smo že skoraj dve leti v tem državnemu zboru, še malo dopusta pa še enkrat sneg pa bo mandata konec. Pa vas sprašujem, če ne bomo imeli grenak priokus, da se bom slikali samo v Državnemu zboru. Želel bi tudi, pa ni treba, da sem na sliki, da se slikamo tudi pred kakšnim objektom avtoceste, železnice pa še česa. To pričakujejo državljanke in državljanji od nas. Hvala.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Ivan Škodnik. Izvolite.

IVAN ŠKODNIK (PS SMC): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Lepo pozdravljeni, gospod minister z ekipo, kolegice in kolegi poslanci!

Danes je bila ta razprava kar dolga in če bi jo takole analiziral, je bila koristna verjetno za vse, tako za opozicijo, tudi za koalicijo, čeprav se v koaliciji poslanci zavedamo, da imamo nek plan in da je nekako ta plan okoli vzdrževanja in gradnje novih cest vezan na proračun leta 2016 in seveda tudi na proračun 2017. Toda spisec želja, ki jih je nekako navajala opozicija, je dolg, vendar zavedati se moramo, da v tem trenutku ni denarja, čeprav se denar išče, in po nekem programu za določene odcepe lahko rečemo, da se je že našel in da tudi Vlada pa Ministrstvo za infrastrukturo pripravljata določene stvari. Recimo, lahko

rečem, da se stvari konkretizirajo tudi na trasi za gradnjo tretje razvojne osi v smeri Koroške. Tudi tam imamo nekako stvari postavljene, da bi se lahko v letu 2019 stvari pričele. Verjamemo pa, da je stanje zelo težko in da včasih je tudi problem varnosti, da se število nesreč tudi povečuje. O tem, mislim, da nobeden ne dvomi in da so nesreče tudi posledica stanja cest, ki jih imamo v Sloveniji.

Tudi s tem se strinjam z nekaterimi razpravljavci, ki nekako zatrjujejo, da je vlaganje na dolgi rok stanje poslabšuje. Seveda ga, ampak v tem trenutku lahko delamo, ali Vlada lahko dela, v tistih količinah oziroma v tistem razpoložljivem denarju, ki ga pač ima za to na razpolago.

Se strinjam, da bo treba potrditi čim prej nacionalni program. Ugotavljalo se je danes tudi, da je na naših cestah, ne samo da so slabe, ampak da se povečuje število tovornega prometa in da bo treba to prej ali slej preusmeriti na železnice, ugotavljamo pa tudi, da so železnice v zelo slabem stanju in da bo treba tudi promet na železnicah sanirati oziroma železnice modernizirati. To velja seveda tudi za Koroško, ker na Koroškem imamo te dostope ali pa železniške povezave zelo slabe. En del je s strani Koroške v Mariboru, ampak na drugem delu, iz Dravograda, Velenja, kjer smo izgubili železnico že leta 1968, se ta zadeva pogreša. Računamo, da bomo z gradnjo tretje razvojne osi vendarle to nadoknadili.

Seveda bo treba poleg teh hitrih cest oziroma avtocest, ki jih moramo zagraditi, in železniških tirov, bo država morala čim prej obnoviti regionalne in ostale državne ceste, ki so seveda v zelo slabem stanju. Narejeni so določeni plani in upam in verjamem v to vlado, da bo potem to, kar si je pravzaprav načrtala, v naslednjih letih tudi uresničila. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Tomaž Lisec.
Izvolite.

TOMAŽ LISEC (PS SD): Hvala.

Naš predlog je tak: zakon, objava v Uradnem listu, to pomeni verjetno na naslednji seji, v roku enega meseca uredba, kjer pa mora biti izvedbeni načrt, ki ima naziv projekta, vrednost projekta, finančno konstrukcijo, o stalni pripravljenosti projekta, časovnico in nosilca projekta. Tak je naš plan. Plan Vlade oziroma koalicije pa je: imamo sprejeto strategijo, zdaj bomo malo pohiteli s projektom, za katerega niti, mislim, da sami ne veste, kako se bo imenoval, ker slišim tako nacionalni program, eni pravijo operativni načrt, jaz upam, da ne bomo sprejeli enkrat do poletja nacionalni program, kjer bomo rekli, čez eno leto pa bomo sprejeli operativni načrt. Upam, da res ne bo tako, da je pač naslov dokumenta že znan in predvsem, da je znana vsa ta zadeva, ki je tukaj predvidena. Skratka, nazivi projektov, vrednosti, finančne

konstrukcije, časovnica projektov ter tudi nosilcev.

Pa bom spomnil vse tiste, ki imajo problem z investicijami in finančno konstrukcijo. Drugi osnutek nacionalnega reformnega programa 2016–2017, ta vlada: "Po raziskavi Mednarodnega denarnega sklada povečanje javnih naložb v infrastrukturo za 1 % BDP v treh letih poveča BDP za najmanj dobre 3 %, ob tem se ustvarjajo nova delovna mesta in ugodno poslovno okolje za bodoči gospodarski razvoj." Pri nas pa imamo problem, če bi dali spodbudo, tako vsebinsko kot finančno, tem investicijam.

Druga stvar: rekli ste, kaj pa, če se zadolžimo. Vprašajte ljudi, za kaj smo zadolženi trenutno. Pojma nimajo, razen vsak drugi bo verjetno rekel, da za penzije. Nimajo pojma. Če bi pa vsakemu državljanu rekli, kdor je sposoben, naj da 100 evrov na letni ravni – na primer, milijon državljanov, 100 evrov, 100 milijonov –, pa rečemo, točno namenska sredstva za tole, tole, tole in tole, bodo z veseljem dali. Tudi državljani bi bili veseli, če bi se mi zadolžili za tretjo razvojno os ali drugi tir kot del tega, kar bi se lahko financiralo iz tega. Ampak, zadolževanje niti ni debata tega zakona.

Ključno je, o čemer bom govoril v nadaljevanju, da je ogromno sredstev na tem področju prometa, infrastrukture, kjer se denar pobere – trošarine, vinjete in tako naprej – in gre v integralni proračun, potem pa se troši za vse ostalo, samo za ceste denarja ne ostane. Nekaj malega dobi Dars, ki ga spet deli po svoje, ima na letni ravni 70 milijonov dobička, za katerega ne vemo, kam ga je dal, Direkcija ima nekaj svojega denarja, nekaj v integralnem proračunu in se spet zgodba vrti, pa niti ne vemo. Tu pa predlagamo: sredstva iz evropskih skladov in evropskega proračuna, za naslednje obdobje imamo 400 milijonov plus Junkerjev paket, dajmo, navalimo na ta paket, ne pa da čakamo, da bodo veliki pobrali, nam pa bodo ostale drobtinice za kakšen premostitveni objekt. Finančna sredstva, ki jih Dars namenja, sem že rekel, Darsov denar, večinoma bi ljudje rekli, da gre za razne strategije, resolucije, pa protihrupne ograje, ki jih čez eno leto zamenjamo. Namenska sredstva v proračunu na podlagi naslednjega zakona – o tem bom več ob naslednjem govoril. Namenska sredstva, ne pa šk, v integralni proračun, potem pa se borimo za takšno in drugačno cesto. In pa, sredstva naj bi se namenila na podlagi javno-zasebnih partnerstev, ki so itak – si bom dovolil reči – mokre sanje vseh ministrov, da bi morda kakšnega zasebnika spodbudili. Ampak saj veste, ko poslušam razprave teh koalicijskih poslancev, pa z določenimi zakoni odganjajo zasebne partnerje: ali jim ni všeč ime in priimek tega partnerja, ali država, od koder prihaja, ali pa je kaj drugega problem.

Skratka, lepo piše, katera sredstva, ne gre za nobeno zadolževanje, nikomur ne jemljemo; ne jemljemo ne štipendij, nikomur ne jemljemo, ampak seveda, strah ima velike oči, če pride v

Državni zbor sistemski zakon, ki ga predlaga SDS. In izključno zaradi tega boste proti, pa morda zaradi ministra za finance, ki itak vsem projektom reče: "Ne, varčujemo!"

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima gospod Danijel Krivec.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za besedo, še enkrat.

Po odgovorih ministra nisem zasledil, da bi bil zakon nepotreben oziroma da bi bil nesmiseln. Ugotavljajo samo, da bo Vlada pripravila operativni načrt oziroma nacionalni program, še vedno ne vemo, katera dikcija je prava. Nekje je bilo bolj čutiti, da ta dva zakona bolj časovno ne gresta ravno v kontekst, ker Vlada že nekaj pripravlja. Mi smo že lani opozarjali, ko je bil zavrnjeno financiranje drugega tira iz Junckerjevega paketa, da pričakujemo, da bo Vlada prišla z operativnim programom, ki bo jasno vseboval vse te infrastrukturne projekte, o katerih je tudi v tem zakonu govora. Sedaj je minister govoril o tem, da nacionalni program oziroma operativni načrt bo širši, ker bo zajemal tudi letališča pa pristanišča itn. Dajmo biti resni, saj v teh primerih ne gre za investicije, kjer bo država direktno vključena. Letališče Brnik ni več v lasti države, Luka Koper ima koncesijo. To niso problemi, s katerimi se bomo mi v Državnem zboru na dolgi rok ukvarjali.

Mi smo prišli z operativnim načrtom, ki dejansko gre v tisti smeri in v tiste projekte in objekte, za katere je ne nazadnje odgovorna država kot upravitelj vsega tega: avtoceste, železnice, državne ceste, kjer imamo tudi jasne nosilce. Prej je bilo rečeno, da bo ta operativni program oziroma operativni načrt moral določiti nosilce. Upam, da jih imamo že sedaj. Jasno se ve, kdo odgovarja za posamezne segmente te naše infrastrukture. Rečeno je bilo, da smo pripeljali v Državni zbor nek spisec želja. Ja, upam, da ste si prebrali naš zakon. Zakon povzema dejansko vse projekte, ki jih je tudi strategija, ki jo je Vlada sprejela, povzela in vsebuje vse projekte, o katerih se govori zadnjih deset let, pa niso bili realizirani. Naš zakon ima tudi nadaljevanje, česar strategija in tudi operativni načrt nimata, ima nadaljevanje v zakonu, ki zagotavlja tudi finančne vire za izvedbo tega zakona za graditev prometne infrastrukture.

Se pravi, nismo šli z nekim všečnim zakonom, ki bi samo neke stvari navedel, zato da se o tem pogovarjamo, ampak smo stvari konkretizirali. Tako kot je bilo prej povedano, v posameznih členih so razdeljene vse potrebne vsebine, tudi časovnice, tudi pogoji, pod katerimi nek projekt pride v končni nabor, kdo ga izbere, kako se proceduro pelje. In v naslednjem zakonu tudi, kako zagotovimo vir za to, da se ti projekti ne nazadnje izvedejo; ne jutri, ne pojutrišnjem, ampak v nekem časovnem obdobju, ki je predvidljivo. Predvidljivo tako za proračun,

predvidljivo ne nazadnje tudi za izvajanje, za izvajalce in vse, ki se z operativno kasneje ukvarjajo. V primeru, da bomo čakali neko strategijo, operativni načrt, nacionalni program, kar se bo že imenovalo, ne bo nihče vedel, kdaj se bodo konkretno stvari začele, ker bo šele v danem trenutku razgovor o tem, kako se bo to financiralo. Glede na to, kar sem poslušal kolege iz koalicije, boste takrat šele določili nosilca. Upam, da se res posluša: nosilca za državne ceste imamo! To je direkcija, ki je v državni lasti, ki mora izvajati projekte, za katere se mi odločimo. Na avtocestah zaenkrat še imamo Dars, ki je tudi državno podjetje v nekem smislu, ki mora izvajati stvari. Na železnicah imamo zaenkrat tudi še javno podjetje in upam, da so ti nosilci vsem jasni. Ali kdo razmišlja, da bomo infrastrukturo odprodali in bomo takrat iskali nosilce za posamezne projekte? Bilo je večkrat opozorjeno, da če pogledamo primerljive prakse iz drugih držav, je povsod ta osnovna javna infrastruktura v domeni države in država tudi poskrbi za primerno financiranje. Ne "ad hoc", ampak na dolgi rok, z nekimi predvidljivimi viri, s predvidljivimi procedurami od umeščanja v prostor do gradnje in ravno to delamo s tem zakonom.

Pri vašem nacionalnem programu oziroma operativnem načrtu o tem še ni govora. Upam, da bo minister glede na obljubljeno res pripeljal ta operativni načrt do konca aprila v Državni zbor. Glede na to, da pa čakamo oceno glede upravičenosti drugega tira že približno kakšnih šest, sedem mesecev od danega roka, dvomim, da bo tudi ta načrt nam na voljo do konca aprila.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Nič več, enkrat se deli čas in časa več ni. / oglasanje iz dvorane/

Zaključujem splošno razpravo. O predlogu sklepa, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo, bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po zaključeni 16. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **13. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA PRVO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ZAGOTAVLJANJU SREDSTEV ZA INVESTICIJE V PROMETNO INFRASTRUKTURO.**

Predlog zakona je v obravnavo predložila skupina enaindvajsetih poslank in poslancev s prvopodpisanim gospodom Jožetom Tankom. V zvezi s tem predlogom zakona je skupina enaindvajsetih poslank in poslancev s prvopodpisanim gospodom Jožetom Tankom zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku predlagatelja gospodu Ljubu Žnidarju. Izvolite.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Hvala lepa, spoštovana podpredsednica.

Glavni in osnovni cilj s predlogom zakona o zagotavljanju sredstev za investicije v prometno infrastrukturo v Republiki Sloveniji je zagotoviti stabilen vir financiranja za razvoj prometne infrastrukture v Republiki Sloveniji v bodoče. Veljavni zakon pozna dva vira sredstev, ki predstavljata namenski vir za investicije v prometno infrastrukturo, in sicer letna dajatev za uporabo vozil v cestnem prometu in koncesijsko dajatev Luke Koper, ki pripada Republiki Sloveniji. S tem predlogom predlagamo nove dodatne namenske vire, ki se bodo izključno namenjali za investicije v prometno infrastrukturo, in sicer: del letnega dobička vseh gospodarskih družb, ki so v večinski lasti države in svojo dejavnost opravljajo pretežno na področju prometa in logistike oziroma so uporabniki državne prometne infrastrukture, plačila za obstoječe, nove in prevzete koncesije na področju prometne infrastrukture, uporabnina za uporabo javne železniške infrastrukture, nadomestilo za stvarno služnost oziroma stavbno pravico na glavnih in regionalnih cestah, sredstva od prodaje nepremičnin s področja prometne infrastrukture, povračila za izredne prevoze, kazni za prometne prekrške in del trošarine od porabe energentov, ki se uporabljajo kot pogonsko gorivo v prometu, ki se v okviru obstoječih stopenj trošarine na pogonsko gorivo v višini 10 % pobranih trošarin predvidijo kot namenski vir za modernizacijo in gradnjo infrastrukture. Vlada Republike Slovenije določi seznam podjetij iz tretje alineje tega člena v tridesetih dneh po uveljavitvi tega zakona. V istem roku Vlada Republike Slovenije določi tudi delež letnega dobička, ki se nameni po tem zakonu za modernizacijo in graditev infrastrukture. Sredstva, ki so vezana na sprejeta proračuna 2016 in 2017, se kot namenska sredstva določijo od 1. 1. 2018 dalje. Predlagamo tudi, da se sredstva po tem zakonu lahko porabijo za sledeče namene: tekoče in investicijsko vzdrževanje, financiranje projektov, vključenih v načrt razvojnih programov državnega proračuna na področju prometne infrastrukture, in financiranje projektov, navedenih v Zakonu o graditvi prometne infrastrukture v Republiki Sloveniji. Predlagamo veljavnost zakona s podaljšanjem z leta 2023 na leto 2030.

S tem zakonom zagotavljam dodatna namenska sredstva za razvoj prometne infrastrukture v višini ca 500 milijonov evro letno, kar bo na eni strani omogočalo stabilen vir financiranja, na drugi pa usklajeno modernizacijo in prenavo prometne infrastrukture v prihodnjih letih, seveda pa tudi zagon gospodarstva v Republiki Sloveniji. Hvala.

PODPREDESNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Hvala lepa.

Za uvodno obrazložitev mnenja dajem besedo predstavniku Vlade, ministru za infrastrukturo dr. Petru Gašperšiču.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Spoštovana predsedujoča, spoštovane poslanke in poslanci! Vlada se zaveda, da je učinkovitost prometnega sistema pomemben dejavnik za trajnostni družbeni razvoj, izboljšanje mobilnosti prebivalstva in da prispeva pomembno h gospodarskemu razvoju na vseh področjih. S pomanjkanjem zadostnih finančnih sredstev za investicije in investicijsko vzdrževanje na področju prometne infrastrukture se srečujemo že kar nekaj let, kar se, vsi vemo, negativno odraža tudi na njenem stanju. Slabo stanje tega prometnega omrežja povzroča velike stroške ter draži prevoz oseb in blaga. Zavedajoč se tega dejstva smo tako v sprejetih proračunih za leti 2016 in 2017 prvič po več letih zagotovili zadostna sredstva za investicijsko vzdrževanje v tolikšni meri, da se zaustavi nadaljnje slabšanje stanja cestnega omrežja. Za vzpostavitev učinkovitega sistema investicij in investicijsko vzdrževanje prometnega omrežja pa je treba v državnem proračunu poleg obstoječih virov financiranja, ki ne zadoščajo za izvajanje vseh nujno potrebnih investicij, zagotoviti tudi dodatna finančna sredstva, ki bodo omogočila večletno načrtovanje investicijskih projektov. Glede na stanje cestne infrastrukture ocenjujemo, da bi za investicijsko vzdrževanje za področje državnih cest na letni ravni potrebovali približno 200 milijonov evrov, in sicer do dokončanja obnove te infrastrukture, ki je v omenjenem slabem stanju. Ta sredstva so tudi nujna za izvedbo Nacionalnega programa razvoja prometa v Republiki Sloveniji, ki ga pripravljamo na ministrstvu, ter tudi sledi usmeritvam Strategije razvoja prometa, ki jo je Vlada sprejela julija lani. Ob tem se je treba zavedati, da v skladu z Zakonom o javnih financah vsi prejemki proračuna služijo za pokrivanje vseh izdatkov, razen če z Zakonom o javnih financah ali zakonom, ki ureja izvrševanje proračuna, to ni določeno drugače. Gre torej za eno od temeljnih proračunskih načel, to je načelo integralnosti proračuna, s katerim se želi onemogočiti neposredno ali avtomatično vezanje določenih prejemkov proračuna na določene izdatke ter s tem preprečiti, da bi bili samo nekateri neposredni proračunski uporabniki upravičeni do določenih, torej že vnaprej rezerviranih prejemkov.

Glede na dejstvo, da smo soočeni s pospešenim propadanjem prometne infrastrukture, zlasti cestne infrastrukture, se tudi zavedamo, da je nujno potrebno zagotoviti dodatna finančna sredstva, ki bodo na srednji in dolgi rok omogočala načrtovanje investicij in investicijskega vzdrževanja cestne infrastrukture. V ta namen si je Vlada Republike Slovenije z nacionalnim reformnim programom

za leti 2016 in 2017 zavezala, da bo kljub že sprejetima proračunoma za leti 2016 in 2017 za izvajanje investicij, investicijskega vzdrževanja na omrežju glavnih in regionalnih cest za ti dve leti poleg sredstev, ki so s proračunom že zagotovljena, zagotovila tudi dodatna finančna sredstva, in sicer v letu 2016 v višini 10 milijonov evrov glede na sprejeti proračun ter v letu 2017 v višini 21 milijonov evrov glede na sprejeti proračun v letu 2017. Dodatno bo v letu 2018 zagotovila še 45 milijonov evrov glede na tako povišan sprejeti proračun za leto 2017.

Ker so aktivnosti za zagotovitev potrebnih finančnih sredstev za investicije in investicijsko vzdrževanje prometne infrastrukture torej v polnem teku, menimo, da v tem trenutku ni nobene potrebe po obravnavi oziroma sprejetju predlaganega zakona. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin.
Besedo ima Poslanska skupina Združena levica, zanjo dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoča.

Odločil sem se, da bom kar tukaj pokuril ves čas. Pozdravljeni vsi ostali!

Moj znanec Matej Feguš pravi, da smo zavozili, a smo lahko najboljši in predlaga trajnostne izdelke. Citiram: "Slovenija bi lahko zamujene priložnosti nadomestila z izdelki, ki bi zamenjali smeti." Gre za lastnika majhne firme, ki dela vrhunsko sedežno pohištvo. Zdaj boste rekli, kaj ima to zveze s tem – marsikaj. Ne bom bral tega, kar sem napisal. V razpravi do sedaj je bilo zelo jasno povedano, da imamo zastarelo, dotrajano prometno infrastrukturo. Leto dni nazaj sem prebral nek citat, ki gr takole, da 70 % naših mostov je potrebno obnove, 50 % bi jih morali obnoviti takoj, če ne, jih bomo morali v kratkem zapreti, denarja ni. To se nanaša na neko poročilo o stanju infrastrukture v Republiki Nemčiji. Skratka, kaj hočem reči? Infrastruktura; seveda, živimo v dobi tehnokulture, kakor bi rekel moj profesor Strehovec, infrastruktura stane. Imamo integralni proračun, kjer vemo, kaj sta glavni postavki. Glavni postavki sta odplačevanje dolgov in doservisiranje pokojnin, potem pridejo še socialni transferji. Tako pač je. Seveda pozdravljamo v Združeni levici neko logiko predloga, da se neka namenska sredstva potem namensko relocirajo znotraj, če se tako izrazim, nekega istega sektorja, seveda pa nismo tako naivni, da nekega retransferja znotraj proračuna ne bo.

Imamo neko prakso tega drugega tira, sam sebi se malo že zdim, ko to v imenu Združene levice razlagam – bom kar uporabil to besedo – kreten, ker se že 20 let ve, kakšna je zgodba, pa dobesedno resorni minister hodi okoli, včasih ima občutek, da berači po drugih državah, za nekaj, kar bi moral biti osnovni naš

razvojni projekt. S tako imenovanim zlatim fiskalcem smo nekako si zavezali roke tudi na račun vseh državljanek in državljanov.

Ta predlog v praksi, glede na to, kako imamo mi razrezan proračun, pomeni, da bi nekatere druge morali jemati oziroma da se nekaj nekam ne bi prelivalo. Mi imamo pa že – ta tako imenovani dajmo državljanu zrezati do skrajnosti – primanjkljaj in zniževanje sredstev na področju zdravstva, šolstva, socialnih transferjev in manka resnega ukvarjanja z nekimi kleptokratskimi praksami, ki jih poznamo po številnih tovrstnih sektorjih – zelo rad govorim o področju informatike, naslednja točka se bo dotaknila področja javnih naročil v zdravstvu.

Gospod Liseč pred menoj je govoril o planu; planu SDS na eni strani, planu vladne koalicije na drugi ... Ko človek, ki se celo profesionalno življenje ukvarjam z infrastrukturnim razvojem in regionalnim, lahko rečem, da sta oba pristopa vsaj delno napačna. Mi bi morali nekoliko bolj resno razmisliti to, kar strokovnjaki imenujemo področje intermodalnosti, infrastrukturo v celoti, ne samo prometno, izhajajoč iz tega, kakšen relief ima Slovenija, kakšno gostoto oziroma razpršenost poselitve imamo, to, kot so naredile neke države, ki nam bi lahko bile za zgled – ali skandinavske, ali če hočete Švica, določene tudi azijske, Nova Zelandija, Kanada in tako naprej. Potem bi se morali začeti resno pogovarjati o virih ter seveda izhajajoč iz tega – lahko vam tukaj, če bi imel več časa, naštejemo 400 projektov, ki so nujni – vzpostaviti neko časovnico izvedbe. Nek zakon, ki bi ga v Združeni levici želeli, ki bi ga moralo spisati matično delovno telo Odbor za infrastrukturo in prostor – določeni parlamenti tako funkcionirajo –, bi moral biti zakon, ki bi to vključeval, ki bi v preambuli vključeval, kakšno intermodalnost želimo, od kje bomo to vse financirali in časovnico izvedbe. To bi zame bil nek minimalni standard, ki bi ga morali ubrati pri tovrstni zakonodaji.

Če se malo dotaknem še tega, kar smo že načeli pri neki predhodni točki, cestninjenje in avtoceste. Mi dobro vemo, da vsega denarja pri tistih, ki avtoceste dejansko najbolj uničujejo, ne poberemo. Če so zelo spretni, se lahko kamionarji izognejo, pravijo, celo do 60, 70 % cestninjenja, ki bi ga morali plačati. Ampak zdaj bomo imeli verjetno neko kolobocijo, kakšno novo cestninjenje, UBRAT. Evropska sredstva. Pri evropskih sredstvih, ki jih je za infrastrukturo zdaj v tej ovojnici dosti manj za nas, smo pogosto pretirano drobnjakarski in nepravočasni, če se tako izrazim. Junckerjev paket – vsi, ki se resno ukvarjajo s financami, pravijo, da je relativno naiven. Nekdo bo kar prišel, pa bo odvezal možnjo in bo dal peneze. Na področju infrastrukture, dragi moji, mogoče v kakšnih ključnih habih, največjih prizoriščnostnih zgostitvah še; še, drugje pa ne, zato ker dejansko ne boste imeli na sami infrastrukturi tako hitrega dobička.

Omenjena je bila že komisarka, naši ljudje v Bruslju in kje drugje, ki jih pač ne znamo vključiti v zadovoljivi meri. Kje so neke odreditve? Ena odreditev je v davčnem usmerjanju v trajnostne souporabe, to, kar zadnje čase dosti težim: pametno obdavčevanje. Veste, mi se tu pogovarjamo v glavnem – seveda, radi bi imeli boljše ceste, da se bi s svojimi dobrimi avti bolj udobno fijkali naokrog. Počakajte! Dober dan! Dajmo reči ne; ne, ni to, ne bo Slovenija temeljila na tem, ne bomo tako onesnaževali, gremo v neko drugo zadevo. Če se hočete resno o tem pogovarjati, je treba narediti tovrstno revolucijo v glavah. Nobeden se ne dotakne, recimo, razmerja Dars : Direkcija za ceste. Gospod Krivec je govoril, koliko Darsu nekega denarja ostaja, oni bodo rekli, da ne. Ali se to gleda, to je navsezadnje neka enotna infrastruktura, naša. Enako kot imamo integralni proračun – to bi zelo podprl –, bi lahko imeli tudi, če hočete, integralni prometni proračun, da se tako izrazim; na enem koncu bolj pobirati kamionarjem, po domače, in del tega prelitati za ureditev mostov, regionalnih cest, cest državnega pomena in tako naprej. To bi bil nekako razmislek, ki bi šel v tej smeri.

Gospod Lisec je tudi govoril, ne vem, vsak državljan toliko pa toliko. Glejte, zelo lep primer, saj mi smo železnice dali skoraj milijardo, okoli 900 milijonov je šlo, pa če štejemo še tista sredstva za brezžično soupravljanje železnic, boljše logistiko – veliko ste govorili o železnicah, uporabljate jih verjetno bolj malo – kje se to meni kot državljanu pozna? Ali zaradi tega, ker je proga proti Hodošu elektrificirana, kaj hitreje pridem v Budimpešto? Kdaj bomo rešili teh nekaj težav, da se bo 20 minut prihranilo na poti na Dunaj? Mi trenutno še vedno nimamo potniške povezave z Italijo. Ta potniška povezava proti Obali, smo skoraj pozabili nanjo, ker nam malo pač odgovarja, da se še ta promet, ki je, nekako lažje "lifra". Zakaj? Če bi te povezave bile ustrezne, bi seveda imeli tudi tu nek priliv denarja, ki bi ga lahko prelivali v kvalitetnejšo infrastrukturo. Zadeva je zelo preprosta, mi moramo premisliti zadeve, kako v neki enoti časa bolj udobno, manj stresno prideš od točke A do točke B, ali si promet ali si informacija ali si človek, in potem to pametno obdavčuješ in vračaš nazaj v izboljšave infrastrukture. Večina teh ključnih podjetij je v državni lasti – moram popraviti govorce pred mano, Letališče Jože Pučnik je v deželno-državni lastniški strukturi, samo ne več slovenski.

Za tovrstne premisleke gre, ki pa jih v tej debati nekako ne zajamemo oziroma se v imenu Združene leveice pogovarjam sam s sabo, upam pa, da bomo tovrstne debate končno odprli in šli v neke konkretne izvedbene rešitve. Hvala za besedo.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije - krščanskih demokratov, zanjo gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, spoštovana gospa podpredsednica. Spoštovana državna sekretarka, dragi kolegice in kolegi!

V Novi Sloveniji podpiramo povečevanje sredstev za modernizacijo slovenske prometne infrastrukture. Zmanjševanje sredstev v preteklih letih za ta namen je pač povzročilo stanje, ki ga danes imamo in to stanje je na robu katastrofalnega. Razvoj prometne infrastrukture je za ohranitev ustreznih pogojev za življenje državljanov ter za delovanje slovenskega gospodarstva tako pomemben, da si pred slabim stanjem ne smemo več zatiskati oči in se zgolj sklicevati na zahtevne razmere v slovenskem proračunu. Razmere v slovenskem proračunu bodo vedno zahtevne. Vladajočo koalicijo na tem mestu sprašujemo, ali imamo zagotovljena vlaganja, letne amortizacije v prometno infrastrukturo. V Novi Sloveniji v to zelo dvomimo in opozarjamo, da politika ohranjanja, obnavljanja in modernizacija slovenske prometne infrastrukture ni strateško vodena. Zaradi pomanjkanja strateškega načrtovanja na tem področju v preteklosti je sistem prometne infrastrukture v Republiki Sloveniji izjemno podfinanciran. Razprava o drugem tiru ni spodbudila Vlade, da bi predstavila resen model izvedbe tega projekta. To kaže na politično in siceršnje neaktivnost vlade in koalicije, ki za njo stoji, ter njeno nesposobnost izvedbe za slovensko državo ključnih projektov.

Krščanski demokrati v tej fazi opozarjamo na nekatera odprta vprašanja, ki se porajajo ob obravnavi tega predloga zakona. Prvič, pri razširitvi virov za financiranje investicij v prometno infrastrukturo na integralna sredstva moramo ohraniti pozornost tudi na vprašanju, kdo bo nosil posledice znižanja integralnih sredstev. Drugič, določen del dividende kot namenskega vira odpira vprašanje stabilnosti tega vira, saj dividenda lahko variira in je odvisna od uspešnosti poslovanja družbe na liberaliziranem globalnem trgu. Tretjič, vir plačil koncesijskih dajatev na področju prometne infrastrukture je zelo omejen, saj tovrstne dajatve plačujejo le letališča in Luka Koper, ta pa so upoštevana že do sedaj.

Zmanjševanje vlaganja v prometno infrastrukturo se mogoče komu na prvi pogled zdi varčevanje, vendar pa opozarjamo, da zanemarjanje vlaganja v infrastrukturo prinaša veliko dodatnih stroškov in izgub, ki se kažejo na različne načine. Prvič, zmanjšanje možnosti za razvoj turizma, transportnih in drugih dejavnosti. Drugič, zmanjšanje garancijske dobe, na primer, pri prodaji avtomobilov, za iste avtomobile velja garancijska doba v Nemčiji 7 let, v Sloveniji 5 let. Zakaj – odgovor je jassen. In to seveda ima za posledico prevelike stroške popravil na slovenske državljanke, ki v Sloveniji plačujejo

nesprejemljivo visoke davke in zato upravičeno pričakujejo/pričakujemo boljše stanje cest in železnic. Tretjič, nizka izkoriščenost možnosti uporabe železniškega prometa. Četrtič, opuščanje letne amortizacije v prometno infrastrukturo od nas zahteva popraviljanje stanja za pretekla obdobja, kar je povezano s še večjimi stroški, kot če bi vlaganja izvajali sproti. In petič, na žalost zanemarjanje prometne infrastrukture prinaša tudi večje število prometnih nesreč in, najbolj tragično, tudi izgubo življenj.

Krščanski demokrati pogrešamo premišljeno in dolgoročno vizijo izvajanja investicij v prometno infrastrukturo. Pogrešamo tudi zavest o pomenu sprotnega vlaganja v ohranitev in modernizacijo slovenskih cest in železnic. Predlog zakona vidimo kot dobrodošel poskus prebujanja dogajanja na tem področju.

V Novi Sloveniji bomo predlog novele Zakona o zagotavljanju sredstev za investicije v prometno infrastrukturo seveda podprli.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina nepovezanih poslancev, zanjo dr. Bojan Dobovšek.

DR. BOJAN DOBOVŠEK (PS NP): Spoštovani vsi, ki spremljate to sejo!

Že pri prejšnji točki smo ugotovili kako pomembna je infrastruktura za razvoj države, in sicer zaradi multiplikativnih učinkov – rast gospodarstva, gradbene panoge, ki se mora prestrukturirati v gradnjo avtocest, železnic in vsega ostalega. Gre za to, da se je že rimski imperij razvil na podlagi znanih cest, akvaduktov, viaduktov in vsega ostalega. In rimski imperij je propadel, ker ni vlagal v infrastrukturo, ker ni vzdrževal cest in ni gradil novih in mi smo sedaj ravno pred takšno prelomnico. Od kod zagotoviti finančna sredstva? Seveda, nekaj lahko pridobimo iz Evropske unije, iz vseh teh skladov, ki so bili danes že večkrat omenjeni. Problem je v tem, da se je finančna perspektiva začela 2014, pa še sedaj ne črpamo sredstev iz te perspektive. Se pravi, nismo uspešni. Gre za to, da takšni projekti ne gredo po načelu neoliberalizma, maksimiranja dobička, ampak imajo širše družbene učinke. Gre za to, da pridobimo delovna mesta, da imamo razvoj domačega gospodarstva in razvoj domačih podjetij. Gre za to, da razmišljamo ekološko, kajti le takšni projekti, ki so ekološki in umeščeni pravilno v prostor, tvorijo prihodnost in lažje je pridobiti sredstva. Gre za to, da razmislimo o smotni rabi in uporabi energije, kajti energije je tisto, kar vodi v bodočnost, kako izkoristiti to energijo in pa, seveda, prestrukturiranje celotne družbe v novo družbo, brezogljivo družbo in družbo prihodnosti, kjer bo mogoče uveljaviti interese vsakega posameznika. Gre za to, da integralni proračun po eni strani vse skupaj omejuje,

vendar menim, da še vedno se lahko iščejo možnosti. Kje so tiste pomanjkljivosti? Gre za to, da če v okviru integralnega proračuna vzamemo drugim – komu vzeti? Vemo, da je pomanjkanje na šolstvu, v policiji, obrambi in povsod drugje. Se pravi, moramo iskati sredstva drugje. Gre za to, če se zadolžimo. Menim, da se lahko zadolžimo, kajti sedaj je denar poceni. Denarja je veliko in takšni projekti, ki prinesejo dolgoročne multiplikativne učinke, so lahko uspešni.

Kar se tiče privatizacije, moramo opozoriti, da so se podobni primeri, tudi v razvitih državah, kot je Anglija, slabo končali. Anglija, tisti del železniške infrastrukture in pojavnega prevoza, ki ga je privatizirala, sedaj jemlje nazaj, kajti poskus ni bil uspešen. In potem seveda, tisto kar se največkrat omenja, zasebno-javno partnerstvo. Pred dnevi smo imeli posvet v Državnem svetu, kjer je dr. P. Damijan opozoril, kako drag je projekt zasebnega javnega partnerstva. Jaz sem izpostavil še drugi element, koliko je možnosti korupcije in koliko je možnosti vpliva na takšne projekte, in da gre večkrat za zasebni zaslužek, javno tveganje in javni denar.

Glede na vse ostalo menim, da se lahko zgledujemo, če že ne po skandinavskih, pa vsaj sosednjih državah; Italija, Avstrija na veliko gradita, obnavljata infrastrukturo, kajti vesta, da je to pomembno za napredek države pa tudi turizma, ki je bil že omenjen. Gre za to, da mogoče pa to delamo načrtno, kajti vidimo, da gospodarstvo ne moremo ali pa nočemo prodati, sedaj drugi korak je, da lahko prodaj infrastrukturo. Tukaj so lahko veliki zaslužki. Potem pa tretji korak, pa še prodaja tistega, kar dela javna uprava.

To so monopolni trgi in seveda interes, da se kupi nekaj na monopolnem trgu, je zelo velik. Mogoče pa je zadaj skrit interes, da vse skupaj prodamo, da bo nekdo veliko zaslužil. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Stranke moderne centra, zanjo gospod Igor Zorčič.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Hvala za besedo. Spoštovani vsi navzoči!

Hkrati s Predlogom zakona o graditvi prometne infrastrukture je bila v državnozborsko obravnavo vložena novela k veljavnemu Zakonu o zagotavljanju sredstev za investicije v prometno infrastrukturo. Predlagatelj, Poslanska skupina SDS predlaga, da se poleg že obstoječih virov sredstev, ki se namenjujejo za investicije in vzdrževanje prometne infrastrukture, določajo še dodatni viri namenskih sredstev. Novela vključuje določilo, da naj se v te namene odvajata tudi del trošarin uporabe energentov, ki se uporabljajo kot pogonsko gorivo v prometu, in sicer v višini 10 % pobranih trošarin. Kljub temu da po mnenju predlagatelja ta rešitev nima neposrednih

finančnih posledic za proračun, se s to oceno v Poslanski skupini Stranke modernega centra ne strinjamo. Sredstva, ki se sedaj iztekajo v integralni del proračuna, bi bila ob sprejetju tega predloga zakona opredeljena kot namenska sredstva in na ta način ne bi bila več del sredstev, ki so sicer namenjena letnemu razrezu po posameznih področjih. Na ta način bi bili posredno prikrajšani ostali proračunski uporabniki, Ministrstvo za finance pa ocenjuje, da če se 10 % trošarine nameni za cestno infrastrukturo, bi to za integralni proračun pomenilo zmanjšanje prihodkov med 90 do 100 milijonov evrov. Zato bi bilo v skladu s prakso sprejemanja proračuna pričakovati od predlagatelja, da pove, katerim od ostalih proračunskih porabnikov bi ta sredstva lahko vzeli.

Ministrstvo za infrastrukturo ima v okviru svojega finančnega načrta že opredeljene določene namenske vire, in sicer letno dajatev za uporabo vozil v cestnem prometu, koncesijsko dajatev Luke Koper, prav tako pridobiva sredstva iz integralnega proračuna, ki so bila v proračunih za leto 2016 in 2017 bistveno povečana, tako da je vsaj deloma zagotovljeno redno in investicijsko vzdrževanje. Kot smo slišali ministra za infrastrukturo, pa se je Vlada v iskanju rešitev po še večjem obsegu sredstev, ki so potrebna za nadaljnje investicijsko vzdrževanje, zavezala in v osnutek nacionalnega reformnega programa že umestila, da bo za potrebe tega vzdrževanja zagotovila še v letošnjem proračunu dodatnih 10 milijonov evrov oziroma leta 2017 21 milijonov evrov, prav tako pa dodatna sredstva v nadaljnjih proračunih, ki bodo sprejeti v prihodnosti.

Zato v zvezi z zakonom, ki smo ga obravnavali pod prejšnjo točko, lahko povem stališče poslanske skupine, da tudi sprejetje tega zakona ne bomo podprli, ker bi sprejetje te novele pomenilo prerazporejanje sredstev znotraj proračuna, predlog zakona ne predlaga nekih novih virov sredstev, nanaša se torej na obstoječe vire sredstev, ki so, kot smo slišali, v nekaterih primerih celo negotovi, gre za sredstva posameznih gospodarskih družb v lasti državi, kar pomeni, da še vedno govorimo o nestabilnem viru, prav tako pa o manku pri drugih proračunskih uporabnikih, zaradi česar, kot je bilo navedeno in rečeno, tega zakona ne bomo podprli.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospod Danijel Krivec.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za besedo, spoštovana podpredsednica. Predstavniki ministrstva, kolegice in kolegi!

Pred nami je nadaljevanje prejšnje razprave, s tem zakonom predlagamo tudi način financiranja za investicije v prometno

infrastrukturo. Vsi vemo, da finančna perspektiva 2007–2013 se je 2015 iztekla. Iz tega naslova je treba, jasno, poiskati tudi vire, če hočemo v naslednjih letih, naslednjih desetletjih zagotoviti neko normalno izgradnjo nove infrastrukture, pa tudi neko normalno vzdrževanje infrastrukture, ki je v Republiki Sloveniji. Glede na to, da se po sprejemu te strategije naslednji dokumenti ne sprejemajo v takem časovnem okviru, kot so bili zastavljeni in s tem nastaja tudi nek zastoj, je bilo treba pristopiti tudi k nekemu bolj proaktivnemu delovanju in temu namenjen je tudi ta zakon, ki zagotavlja dodatne vire za to, da se ti infrastrukturni objekti dejansko izvedejo. Kar nekaj kolegov pred menoj je v razpravi povedalo, da so take investicije smiselne, nujne in da skozi multiplikativne učinke veliko pripomorejo tudi k drugim panogam znotraj posamezne države. Kot vidimo, je v novi finančni perspektivi samo 400 milijonov namenjenih za neposredne investicije v javno infrastrukturo, zato je za vzdrževanje in tudi neko večjo dinamiko gradnje prometne infrastrukture treba tudi nekoliko več sredstev. Zato je cilj tega zakona, da se zagotovi dodatne vire, da so ti viri stabilni in da s tem omogočijo financiranje tako obnove kot tudi razvoj nove prometne infrastrukture, predvsem tiste, ki omogoča nek strateški pomen za državo z različnih vidikov: razvoj posameznih industrijskih območij, turizma, pa tudi drugih dejavnosti, predvsem pa, da omogoči nek normalen dostop vsem državljanom do vseh storitev.

Sam zakon sledi načelom gospodarnosti pri porabi proračunskih sredstev, transparentnosti, odgovorni porabi javnih namenskih sredstev in stabilnosti ter dolgoročnosti financiranja razvoja prometne infrastrukture v Republiki Sloveniji. Tudi to je pomembno, kajti znotraj proračuna so ti namenski viri zagotovljeni v nekem daljšem časovnem obdobju, govorimo vsaj o 10- in večletnem financiranju teh projektov. Jasno pa je, da se mora proračun tudi znotraj celote konsolidirati in poiskati tudi rezerve, ki jih zahteva tudi evropska zakonodaja. Že zdajšnji zakon, ki je namenjen financiranju infrastrukture, pozna dva vira sredstev, ki sta namenska za investicije v prometno infrastrukturo. To je letna dajatev za uporabo vozil v cestnem prometu, ki jo vsi plačujemo ob registraciji vozila, in koncesijsko dajatev Luke Koper, ki pripada seveda Republiki Sloveniji.

Z novim zakonom predlagamo še dodatne namenske vire. To je del letnega dobička vseh gospodarskih družb, ki so v večinski lasti države in svojo dejavnost opravljajo pretežno na področju prometa in logistike oziroma so v veliki meri uporabniki državne prometne infrastrukture. V enem delu je na nek način razumljivo, da se del teh dobičkov, ki jih ustvarjajo na državni infrastrukturi, prenese oziroma nameni tudi za vlaganje v to infrastrukturo. Drugič, plačila za obstoječe nove ali prevzete koncesije na področju prometne infrastrukture, v primeru

avtocest bi se to lahko zgodilo, podobno kot se je z letališčem Brnik, kjer je skozi koncesijski odnos prišlo do določenega vira, še vedno pa je nepremičnina v lasti Republike Slovenije. Enako bi se lahko zgodilo tudi v primeru avtocest s primernim koncesijskim odnosom. Tretjič, uporabnina za uporabo javne železniške infrastrukture. Četrto, nadomestilo za stvarno služnost oziroma stavbne pravice na glavnih in regionalnih cestah, ki se tudi poberejo in gredo v integralni del proračuna. Mi predlagamo, da so namenska za gradnjo in obnovo državne infrastrukture. Nato sredstva od prodaje nepremičnin s področja prometne infrastrukture, povračila za izredne prevoze, kazni za prometne prekrške in, jasno, tudi del trošarine od porabe energentov, ki se uporabljajo kot pogonsko gorivo v prometu, ki se v okviru obstoječih stopenj trošarine na pogonska goriva v višini 10 % pobranih trošarin predvidi kot namenski vir za modernizacijo in gradnjo infrastrukture.

Vlada bi morala določiti seznam podjetij iz tretje alineje prvega odstavka tega člena v 30 dneh po uveljavitvi tega zakona, v istem roku pa Vlada določi, jasno, tudi delež letnega dobička v posameznem letu, ki se nameni po tem zakonu za modernizacijo in graditev prometne infrastrukture. Sredstva iz devete in desete alineje prvega odstavka tega člena se kot namenska sredstva določijo šele od 1. 1. 2018, to pa zato, ker sta oba proračuna, za 2016 in 2017, že sprejeta in bi s tem posegali v že sprejete proračune.

Predlagamo tudi, da se sredstva po tem zakonu lahko porabijo za namene tako tekočega in investicijskega vzdrževanja prometne infrastrukture kot za financiranje projektov, ki so vključeni v načrt razvojnih programov, tako imenovane NRP na področju prometne infrastrukture. Vsi vemo, ko sprejemamo proračune, imamo eno veliko tabelo z verjetno več tisoč projekti, ki so v teh NRP opredeljeni kot potrebni za izgradnjo na področju prometne infrastrukture. In tretjič, jasno, financiranje projektov, navedenih v Zakonu o graditvi prometne infrastrukture v Republiki Sloveniji, o katerem smo prej razpravljali.

Ne glede na to, da veljavni zakon predvideva izvajanje do leta 2023, predlagamo s to novelo tudi podaljšanje tega zakona do leta 2030. Preko obeh zakonov je dejansko zagotovljenih dodatnih namenskih sredstev za razvoj prometne infrastrukture približno v višini 500 milijonov evrov na letni ravni, kar bi omogočilo stabilen vir financiranja, na drugi strani pa tudi usklajeno modernizacijo in prenovno prometne infrastrukture v prihodnjih letih in tudi neko konstantno planiranje posameznih projektov.

Glede na to, da gre ponovno za prvo obravnavo tega zakona, vseeno pričakujem, da bomo skozi razpravo še slišali marsikatero dopolnitve, vendar pričakujem, da boste zakon podprli, da mu boste dali možnost, da ga v drugi obravnavi in obravnavah na odborih še

dopolnimo in izboljšamo, ker iz razprave tudi pri prejšnjem zakonu je bilo nekako ugotovljeno, da nihče vsebinsko ne nasprotuje sprejetju te zakonodaje, kar je ne nazadnje dokazano tudi skozi predhodne razprave, ki potekajo v Državnem zboru tako na matičnih odborih kot v razpravni dvorani, ne nazadnje pa tudi poslanska vprašanja, ki jih predvsem poslanci koalicije stalno naslavljate na Ministrstvo za infrastrukturo in promet glede posodobitve, izboljšanja cest.

Zato pričakujem, da boste ta zakon vsaj v prvem branju podprli. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo gospa Marjana Kotnik Poropat.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS):
Spoštovana podpredsednica, spoštovani minister s sodelavci, spoštovani poslanke in poslanci!

V Poslanski skupini Desus verjamemo, da je imel predlagatelj dobre namene tudi s tem predlogom novele Zakona o zagotavljanju sredstev za investicije v prometno infrastrukturo, kajti, da jih ta tema resnično skrbi, tako kot vse nas, je razvidno že iz večkratnih zahtev za nujne seje Odbora za infrastrukturo na temo slabe ceste in cestna infrastruktura, vendar pa tako kot prejšnjega predloga istih predlagateljev tudi tega predloga v naši poslanski skupini ne moremo podpreti.

V Poslanski skupini Desus ocenjujemo, da je razširitev virov za financiranje investicij v prometno infrastrukturo na integralna sredstva lahko dvorezen meč. V predlogu namreč manjka navedba, kdo bo nosil posledice znižanja integralnih sredstev. S tega vidika tudi ne drži navedba predlagatelja, da predlog zakona nima posledic za državni proračun. V Poslanski skupini Desus ocenjujemo, da določitev dela dividend kot namenskega vira ni primerna. Dividende so namreč odvisne od uspešnosti poslovanja družbe na trgu, kar pomeni, da ne gre za stabilen dohodek, saj je lahko dobička enkrat več, drugič manj oziroma ga sploh ni. Prav tako predlagatelj ni navedel, katere družbe vidi kot zavezanke za plačevanje dela dividend v namenski sklad, to pa je po naši oceni rahlo nelogično. Kar se tiče vira, ki že obstaja, to je plačilo koncesije na področju prometne infrastrukture, gre po naši oceni za zelo omejen vir, saj jo plačuje le Luka Koper. Kot sem že omenila uvodoma Poslanska skupina Desus, kljub temu da razumemo intenco predlagateljev, predloga novele zakona ne bo podprla. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo gospod Jan Škoberne.

JAN ŠKOBERNE (PS SD): Spoštovana gospa podpredsednica, spoštovani minister, državna sekretarka, kolegice in kolegi!

Kot že ob prvi predstavitvi mnenja Poslanske skupine Socialnih demokratov tudi tokrat lahko zgolj ugotovim, da sta Predlog zakon o graditvi prometne infrastrukture in sprememba Zakona o zagotavljanju sredstev za investicije v prometno infrastrukturo povezan sklop zakonov, ki želi rešiti problematiko cestne infrastrukture v Republiki Sloveniji, za katero se v veliki meri vsi strinjamo, da jo je treba nagovoriti bolj učinkovito in ji posvetiti več pozornosti, saj pomembno vpliva na več temeljnih stebrov razvoja naše družbe. Vendar pa predlagatelj predvsem skozi ta drugi zakon, ki ga obravnavamo v tej točki, učinkovito naslavlja predvsem vprašanje, kako sredstva porabiti, od kje jih vzeti, ne pa tudi enako pomembnega vprašanja, kako izpad teh sredstev nadomestiti. Ker Socialni demokrati lahko upravičeno glede na trenutno sestavo proračuna predvidevamo, da bi tovrsten poseg v integralni proračun pomeni kleščanje sredstev za socialo, za izobraževanje, zdravje, znanost, in ker ne vemo, ali to pomeni, da se bodo krčila sredstva za socialne transferje, nadomestila za porodniške dopuste, pokojnine ali še kaj tretjega, tovrstnega predloga zakona ne moremo podpreti.

Kot že rečeno, ne prvega ne drugega ne podpiramo in ju tudi ne bomo podprli. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Sledi splošna razprava poslank in poslancev o predlogu zakona.

Besedo ima gospod Jožef Horvat. Pripravi naj se gospa Vesna Vervega.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, gospa podpredsednica. Spoštovani gospod minister, državna sekretarka, kolegice in kolegi!

Upam si trditi, da vsakdo vsaj v srcu priznava, da je razprava o tej točki dnevnega reda kakor tudi o prejšnji točki dnevnega reda izjemno pomembna za ta trenutek, predvsem pa še za prihodnost, za prihodnje trenutke naše države in mladih generacij in se na nek način zahvaljujem za to iniciativo. Seveda je vedno problem pri denarju. Nekateri, kot sem pri prejšnji točki že nakazal, nam očitajo naše odločitve v mandatu vlade 2004–2008, da smo takrat preveč vlagali v prometno infrastrukturo, celo sem enkrat slišal enega od kolegov Poslanske skupine Združene levice, da smo naredili napako, da smo potegnili, kot se reče, avtocesto do slovensko-madžarske meje. Bi ga rad videl junaka, ki bo to izjavil, recimo, nekje v Pomurju oziroma Prekmurju. Če takrat ne bi zgradili avtoceste do madžarske meje in jo 14. avgusta 2008 tudi predali prometu oziroma namenu, potem – kot veste, je leta 2009 udarila finančna in gospodarska kriza – mi danes ne bi imeli avtocestne povezave s

Pomurjem oziroma Madžarsko. Toliko o teh odločitvah, ki seveda niso bile enostavne, in so bile tudi zelo ostre razprave tukaj, v Državnem zboru, ko smo obravnavali poroštvene zakone, več jih je bilo, ki jih je Državnemu zboru predlagal takratni finančni minister dr. Andrej Bajuk.

Prav tako smo poslušali ostre kritike, ko smo tudi v tem državnem zboru leta 2006, in sicer oktobra, začeli z obravnavo poroštvenega zakona za elektrifikacijo železniške proge Pragersko–Hodoš, to je izjemno finančno zahteven projekt. Sicer ne vem, zakaj takrat te proge niso elektrificirali, ko so jo začeli graditi, ker vemo vsi, da so neke nadgradnje, in to je nadgradnja, vedno dražje kot pa, če bi elektrifikacijo v tem primeru te proge delali istočasno z gradnjo. Mislim, da je ta projekt bil finančno težek okrog 350 milijonov evrov. Takrat smo seveda sprejemali leta 2006 še poroštvene zakone v tolarjih.

Mene zanima naslednje, tukaj imamo kompetentne strokovnjake s strani Vlade, mi po njihovih podatkih naberejo iz naslova cestnin v t. i. cestni sklad okrog 140 milijonov evrov – zaokrožam številko, najbrž ni točna. Zanima me, kako in v katere projekte smo dejansko vložili teh 140 milijonov in kam jih vlagamo. Poleg tega, ker se pač radi primerjamo s sosednjo Avstrijo, želim narediti primerjavo s pobiranjem cestnin. Pa pogledajmo, za leti 2013 in 2014. Avstrija ima 2 tisoč kilometrov avtocest in hitrih cest, cestninskih cest, Slovenija 773 kilometrov avtocest in hitrih cest. Prihodki od cestnin od tovornega prometa – ker ta se vsaj meni osebno zdi problematičen – prihodki od cestnin od tovornega prometa v Avstriji so v letu 2013 znašali 1,1 milijarde, leta 2014 pa 1,2 milijarde evrov. Kaj pa v Sloveniji? V Sloveniji smo iz naslova prihodkov od cestnin od tovornega prometa v letu 2013 beležili 166,3 milijona evrov, leta 2014 pa 188,6 milijona evrov. Malo rezumiram, lani je Dars iz naslova cestnin pobral približno 350 milijonov evrov, od tega je tovorni promet prispeval približno 54 %. Zdam trdim, kar seveda vsi vemo, in hvala bogu, da imamo razpis za sodobnejši cestninski sistem za tovorni promet, in upam, da se bo ta projekt tudi realiziral, je dovolj drag, da mora biti dober, in trdim, da je obstoječi sistem cestninjenja finančno neučinkovit, saj se z njim ne da pobrati toliko denarja, kot bi ga lahko z ustreznim sistemom. Če bi Slovenija imela enako učinkovit sistem pobiranja cestnin za tovornjake kot sosednja Avstrija, bi lahko na leto pobrala med 100 in 150 milijonov evrov več denarja. Zato sem prej govoril o številkah, naredil primerjavo Avstrija : Slovenija, upoštevajoč seveda dolžino cestninskih cest v Avstriji in Sloveniji.

Torej, to je eklatanten primer, da lahko rečemo, denar leži na cesti, samo pobrati ga je treba. Zato mislim, da imamo tu veliko rezerve, da pa seveda ne moremo čakati, kot smo morda na začetku Junckerjevega mandata in njegove napovedi ustanovitve tako imenovanega

Junckerjevega sklada, ko smo vsi čakali in smo si rekli, aha, zdaj smo pa rešeni, zdaj bo pa tu velika košara denarja tudi za Slovenijo in bomo lahko iz tega sklada financirali obnovo cestne in železniške infrastrukture. Ne bo šlo. Na žalost, ne bo šlo, ker teh 315 milijard Junckerjevega sklada je v bistvu večinoma zasebni kapital, Juncker, če smem tako reči, je pripravil zgolj peščico, zgolj drobiž v tej 315-milijardni košari. Zdaj pa si vsak mora odgovoriti na vprašanje, kdaj bo in če bo in v kakšnih primerih bo zasebni kapital se odločil in bo vlagal v slovensko prometno infrastrukturo.

Prej je bilo v enem izmed stališč poslanskih skupin rečeno nekako v tem smislu, da ne smemo – tako je bilo razumeti –, preveč denarja vlagati v prometno infrastrukturo na račun socialne države. Ja, seveda, ko gre za proračun, mora biti vedno nek balans, mora biti neka uravnoteženost, ampak jaz pravim, hvala bogu, da imamo 2. člen slovenske ustave, ki pravi, da je Slovenija socialna država. Pravim, hvala bogu. Ampak, kaj to pomeni? To pomeni, da je treba socialno državo financirati. Posledično ali pa posredno lahko rečemo, da z investicijo v prometno infrastrukturo, z obnavljanjem prometne infrastrukture posredno financiramo tudi socialno državo. Ne samo zato, da v času gradnje zaženemo nove investicije, ki povečujejo bruto domači produkt, ampak zato da dajemo tudi boljše poslovno okolje z dobro prometno povezavo za slovensko gospodarstvo, ki je tisto, ki edino odpira nova delovna mesta. Zato pravim, da financiranje prometne infrastrukture posredno financira tudi socialno državo. Zato je to vprašanje res izjemnega pomena. Pričakujem, pa najbrž sem še vedno preveč naiven, da bi pa morda v prvem branju ta zakon dobil podporo predvsem koalicije in da bi ga lahko v drugem branju izboljšali, bolj konkretizirali, če je to treba. Ker imam občutek, kolegice in kolegi, da vsi skupaj, tako Državni zbor, še bolj pa izvršilna veja oblasti, premalo delamo. Premalo delamo! Kaj so tisti projekti, ki smo jih že izvedli? Kaj je oprijemljivega v tem času, v tem mandatu? Kmalu bosta dve leti, odkar tu sedimo v tem mandatu. Kaj smo naredili, da je nekaj boljšega za naše državljane, da je boljša cestna varnost, da je boljše financiranje socialne države in tako naprej? Treba bo malo položiti račune in se tudi vprašati, samokritično, ali si mi – in še bolj izvršilna veja oblasti – zaslužimo mesečno plačo. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Za postopkovni predlog je prosil besedo gospod dr. Franc Trček. Beseda je vaša, izvolite.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoča.

Glejte, mi smo imeli zdaj mesec dni gospo ministrico, ki je lagala – zdaj odblebetam svoje, grem delat v pisarno – in zdaj gospod iz

Novo Slovenije laže, da je Združena levica rekla, kako smo mi bili proti temu, da se zgradi avtocesta proti Prekmurju, česar mi definitivno nismo rekli. Imamo različne ideološke pozicije, različne poglede, socialna država gradi socialno infrastrukturo, kar prometna infrastruktura definitivno je.

Prosim, da se mi gospod opraviči, ker se je definitivno zlagal, ker tega Združena levica nikoli ni trdila. Hvala.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Replika? Na postopkovno sicer ne gre, lahko pa postopkovno. Gospod Jožef Horvat, izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa.

Ker je tudi kolega dr. Franc Trček izkoristil oziroma zlorabil proceduralni predlog, pa to je že itak parlamentarna praksa.

Kolega Franjo, če ste me narobe razumeli, se vam opravičujem, ampak z vaše strani se večkrat sliši to, da je vlada v mandatu 2004–2008 pregrevala gospodarstvo tudi z izgradnjo infrastrukture. Ne danes, ampak v preteklosti enkrat je bila – to se da videti, če bo kdo imel čas, v magnetogramih –, ste oporekali tudi izgradnji tako imenovane pomurske avtoceste, po kateri se najbrž tudi midva kaj voziva. To me boli, če se na takšen način mi tukaj prepričamo. Nikakor ni bil moj namen, da zdaj hočem vas tukaj degradirati ali kar koli ... Ja, seveda imamo različne poglede, nikakor pa seveda nisem lagal. To je pač vaš pogled, ki ga ne nazadnje spoštujem in zato smo v parlamentu ljudje z različnimi pogledi.

Še enkrat pravim in s tem zaključujem, če takrat ne bi potegnili avtoceste do slovensko–madžarske meje, vemo, da je leta 2009 udarila kriza, je mi danes ne bi imeli tudi midva ne.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Pri obeh je šlo za zlorabo postopkovnega predloga.

Nadaljevala bi, ne bi želela več postopkovnih predlogov, ker tudi, dr. Trček, po vsej verjetnosti bo šlo za zlorabo postopkovnega predloga, predvidevam. Se motim? Ne. Predlagam, da predlagatelj nadaljuje. Gospod Ljubo Žnidar se je prijavil k besedi. Izvolite.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Hvala lepa, spoštovana podpredsednica. Naj obrazložim nekaj detajlov, kajti gre za nerazumevanje našega predloga.

Naš predlog zakona nima finančnih posledic za proračun, kot je bilo nekaj navedb s strani Desusa in s strani SD. Zelo jasno je navedeno, da vir sredstev, ki so vezana na že sprejeta proračuna za leti 2016 in 2017, se kot namenska sredstva določijo od 1. 1. 2018 dalje. To se pravi, ni vpliva finančnega na sam proračun. Je pa res, da ima vpliv na sestavo

novih proračunov od leta 2018 dalje. Do takrat bo pa katerakoli vlada bo, tako ali tako morala zavzeti, pripraviti tudi določene ukrepe, da bo sledila vzdržnosti samega proračuna in da bo sledila tudi mednarodnim zavezam, ki nam jih daje Evropska unija. Kajti, Slovenija se dejansko prekomerno zadolžuje in zadolžuje se za tiste namene, ki ne doprinesejo povratnega finančnega učinka nazaj v proračun. Večji je del v javno porabo. Naj se od leta 2018, ko bo treba sestaviti nov proračun, Slovenija ravno tako zadolžuje, ampak za izgradnjo infrastrukture, prometne infrastrukture v Republiki Sloveniji. S tem se pa bo kar precejšen delež tudi vrnil kot povratek, kot finančni učinek nazaj v proračun, kajti takšno nevzdržnost, kot jo sedaj pelje sprejeti proračun, v nedogled ne gre. Dolg države, ne vem z 9 milijard v letu 2008 – pa me bo potem gospa sekretarka na Ministrstvu za finance popravila, kakšen je natančen dolg na današnji dan, ampak mislim, da se približujemo nekje okrog 40 milijard. V teh parih letih takšna razlika! Ogromno smo pridelali, ja, ampak v minus smo pridelali. To pa dolgoročno ni vzdržno. Tako se je treba tega zavedati.

Potem tudi glede, da ni seznama gospodarskih družb, ki bodo odvajale del letnega dobička. Ta seznam bo naredila vlada, pa ne glede, katera bo. Vlada bo naredila, ker to ji nalaga zakon. Dars, DRI, Slovenske železnice in tako naprej. In tudi delež dobička, ki bo šel v izključno namensko rabo, določi vlada. Tudi višino deleža. To je naloga in odgovornost vlade. Seveda bo pa potrebno tudi, bi rekel, skržiti v nadaljevanju po letu 2018 določene javnonamenske porabe. Gospod Škoberne je prej omenil, da ne bo za štipendije pa da ne bo za izobraževanje. Štipendij že tako zdaj ni nobenih, če bomo pa na področju izobraževanja tudi prihranili nekaj na dodatkih, bi rekel, kar zelo širokega akademskega področja; dejansko rezerv in možnosti je kar nekaj, tako da verjamem, da bodo ti ukrepi tudi morali slediti, da bodo proračuni in javne finance vzdržne tudi po letu 2018.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima gospa Vesna Vervega, pripravi naj se gospod Bojan Podkrajšek.

VESNA VERVEGA (PS SMC): Hvala lepa, predsedujoča.

Spoštovani, cilj predlaganega zakona je zagotoviti dodaten in stabilen vir financiranja obnove prometne infrastrukture in s tem se vsekakor strinjam. Treba ga je zagotoviti čim prej, vendar se sprašujem, ali to lahko dosežemo s predlagano spremembo zakona. Trenutno veljavni Zakon o zagotavljanju sredstev za investicije v prometno infrastrukturo namreč določa dva vira financiranja kot namenska sredstva za izvedbo investicij in vzdrževanja prometne infrastrukture, in to sta letne dajatve za uporabo vozil v cestnem

prometu in koncesijske dajatve Luke Koper. Seveda v predlogu novele zakona so poleg teh dveh predlagani drugi dodatni viri in bi se mogoče samo ozrla na tega zadnjega oziroma enega od njih, to je del trošarine od porabe energentov, ki se uporabljajo kot pogonsko gorivo v prometu. Torej, ki se v okviru obstoječih stopenj trošarine na pogonska goriva v višini 10 % pobranih trošarin predvidi kot namenski vir za modernizacijo in gradnjo, seveda od leta 2018 dalje.

Po mnenju Ministrstva za finance bi, če se 10 % trošarine nameni za cestno infrastrukturo, bi to za integralni proračun pomenilo zmanjšanje prihodkov med 90 in 100 milijonov evrov. S tem bi si z vidika proračuna na eni strani povečal obseg sredstev za prometno infrastrukturne namene, seveda pri posameznem proračunskem porabniku, Ministrstvu za infrastrukturo, posledično pa bi se za isti znesek zmanjšala sredstva za ostale proračunske uporabnike. Minister za infrastrukturo je večkrat poudaril, da trenutna sredstva, ki se namenijo prometni infrastrukturi, ne zadoščajo; ne zadoščajo za izvajanje vseh nujno potrebnih investicij, in ocenjuje, da bi za investicijsko vzdrževanje za področje državnih cest na letni ravni potrebovali približno 200 milijonov evrov, in sicer do dokončanja obnove te infrastrukture.

Seveda se Republika Slovenije na področju prometa in prometne infrastrukture že dalj časa sooča z dejstvom, da nima vzpostavljenega ustreznega sistema celovitega načrtovanja razvoja na področju prometa in prometne infrastrukture. Prav tako je prav s ciljem nekako zagotoviti ta sredstva v nacionalnem reformnem programu, ki ga imamo nekako že v Državnem zboru oziroma pred seboj, zagotovljenih v proračunu – za leti 2016, 2017 so zagotovljena dodatna finančna sredstva, torej najmanj 10 milijonov v letu 2016 in od 20 do 40 milijonov za leto 2017.

V tem letu in pol delovanja Vlade je pa kljub vsemu na nekaterih lokalnih področjih narejen korak naprej. Prav na območju treh občin, ki jih kot poslanka pokrivam, so se nekateri projekti, odprti že nekaj let, vsaj pet let, so začeli zaključevati. Gre namreč za cesto oziroma gradbena dela v naselju Zgornja Kungota, kjer so po petih letih lani julija začeli z obnovo cestišča v vrednosti 1,4 milijone evrov, letos ta odsek nameravajo tudi odpreti oziroma pustiti v promet. Z odmikanjem te gradnje teh petih let je nastala velika gospodarska škoda, vsaj za občino Kungota, kajti ob tej cesti je nameravala načrtovala prodajo parcel v stanovanjske, poslovne namene, kar seveda ni uspela. Prav tako je po vladnem obisku v Podravju v mesecu marcu, torej 9. marca letos, nekako odobrena preplastitev cestišča v občini Pesnica v dolžini enega kilometra, vrednosti 300 tisoč evrov. Pričakujemo tako razpis in začetek del pred poletjem. Prav tako je odobrena sanacija ceste Počehova–Zgornja Kungota v dolžini 330 metrov in ocenjeni cesti 100 tisoč evrov. Pa še mogoče

kakšni projekti, ki so vezani na nacionalni razvojni program.

Seveda bi, tako kot je včeraj tudi moj kolega Tilen Božič povedal, da bi si želeli še več, hitreje kakšne stvari premikati, premakniti. Vendar sem prepričana, da je treba dobro premisliti in narediti korak naprej, najprej kratkoročne načrte, potem pa najti stabilnejši način financiranja. Upam in verjamem, da bomo to uspeli. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima gospo Bojan Podkrajšek, pripravi naj se gospod Ivan Prelog.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Spoštovana podpredsednica, hvala za besedo. Kolegice in kolegi, cenjena državna sekretarka na Ministrstvu za finance!

Ko govorimo o tem zakonu, ki ga predlagamo v Slovenski demokratični stranki, o zagotavljanju sredstev za izgradnjo infrastrukture v prihodnje, naletimo na veliko veliko težav. Seveda bi bilo veliko bolj smotno, se mi zdi, da bi obrnili ta dva zakona in se najprej pogovarjali o sredstvih, pa potem o projektih.

Kolega Ljubo je že prej povedal, ne bom sedaj točno znal povedati, ampak Slovenija je zadolžena preko 30 milijard, bojim se, da se bližamo 40. Ker prihajam s podeželja, naj povem, da je na podeželju zelo narobe, če se kmetija zadolži za lepe božične ali pa novoletne praznike, da je to zelo narobe. Seveda, če se pa zadolži za investicijo hleva ali stroja, je pa to pozitivno, ker to daje razvoj tisti kmetiji. Velikokrat se bojim, da v državi Republiki Sloveniji se zadolžujemo za javno porabo, tega zadolževanja je že veliko veliko preveč, ki gre v škodo zdajšnjim državljanom in državljanom Republike Slovenije, ki zdaj živijo, seveda še bolj pa bo glava bolela tiste naše zanamce, ki prihajajo za nami. Veliko finančnih ministrov smo že imeli v preteklosti, seveda minister je dve leti ali pa eno leto, minister odide, pa se nihče več ne pogovarja o ministru, ampak se pogovarjamo zgolj o javnem dolgu. Imeli smo tudi nekoč ministra, ki je govoril, da bo najmanjša plača v Republiki Sloveniji tisoč evrov, seveda tisti dan verjetno je kdo nasedel tej pravljici, drugi dan je pa bila realnost in še je danes realnost, da eni zelo težko živijo v Republiki Sloveniji.

Ko govorimo, kako bomo financirali še kako potrebno infrastrukturo, si moramo jasno naliti čistega vina, kako priti do sredstev. Prej sem govoril, da največkrat verjetno minister pa še kateri drug minister naleti na trd oreh, to je na Ministrstvu za finance, pri ministru seveda, ki skrbi za celoten proračun. Želje oziroma potrebe, ko jih minister za infrastrukturo predstavi finančnemu ministru, ga seveda razume tako dolgo, dokler ne prideta do financ. Potem se zadeva ustavi in minister nemočen posluša, tako koalicijo verjetno z zaprtimi vrati, opozicija pa v tej veliki dvorani, da smo neuspešni.

Nekako razumem finančnega ministra, državno sekretarko, ko se stvari ustavljajo. Ne razumem pa, ne vem, česa se bojim, ker danes govorimo o infrastrukturi; ali se bojimo izgradnje infrastrukture ali se bojimo tistih ljudi, katerim bi mogli pipce zapreti, da bomo prišli vsaj do polovice teh sredstev, ki bi dali v izgradnjo tako železnice, avtocest, cest pa letalskega prometa. Včasih imam občutek, kot da iščemo na finančni plati v Republiki Sloveniji dodatne vire – če to primerjam z vodovodom –, ne upamo pa zamašiti cevi, ki nam spuščajo. Seveda pri tistem iskanju dodatnih virov vode smo velikokrat neenotni, se med seboj kregamo, voda na najnižji točki pa na lahek način odteka. Seveda, če to vodo spremenim v denar, je to denar – že vrsto let. Tam pa si ne upamo tesniti, si dovolimo, da raje državljanom in državljanem povemo, da ni moč graditi novih cest pa železnic. To nam je lažje, kot pa da bi zajezili, zamašili tiste cevi in tisto porabo davkoplavevskega denarja, ki neupravičeno odteka.

Predlagatelj Slovenska demokratična stranka ni zašla v državni proračun, ki je sprejet za leto 2016 pa 2017, ampak tisti viri – trošarine, kazni – bi pa lahko šli s 1. 1. 2018 v jasno porabo te izgradnje infrastrukture. Zakaj nam, nekaterim takšno stanje velikokrat ugaja? Ker so dobiček Darsa, trošarine, kazni topijo v državnem proračunu kot lanski sneg. In nihče od nas ne ve, ali je to na levi strani, ali je na desni, ali je na cestah, ali je v pokojninah, ali je v šolstvu, ali je v zdravstvu. Na drugi strani se je leta 2014 pričela nova perspektiva, v kateri imamo 400 milijard, seveda se bojim, da se še tega nismo veliko dotikali. Smo v letu 2016, še malo pa bo leto 2017, pa bo naš mandat zaključen, pride nova vlada, pa je leto 2020.

Spoštovane poslanke, poslanci, državna sekretarka, ne glede na to, da je ta predlog zakona zdaj na strani opozicije, Slovenske demokratične stranke, da je vredno o temu govoriti, seveda ga na katerem segmentu nadgraditi v dobri veri, da bomo gradili v prihodnje še kako potrebne slovenske ceste, avtoceste pa železnice. Ne pozabimo, da tu nismo sami, da to ni potrebno samo za Slovenijo, za slovensko gospodarstvo, je tudi pomembno to za vse članice, ki so okoli nas, evropske skupnosti. Ampak, prav gotovo se bojim, da tudi v evropski skupnosti nimamo največje podpore z enim samim razlogom – naše neodločnosti tako na finančnem poslovanju in tudi na področju izgradnje infrastrukture v Republiki Sloveniji. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima gospod Ivan Prelog, pripravi naj se gospod Zvonko Lah.

IVAN PRELOG (PS SMC): Hvala. Spoštovani vsi prisotni!

Skupaj s Predlogom zakona o graditvi prometne infrastrukture smo dobili v obravnavo tudi novelo k veljavnemu Zakonu o zagotavljanju sredstev za investicije v prometno infrastrukturo. Predlagatelj ocenjuje, da ta predlog naj ne bi imel finančnih posledic za državni proračun, kar po našem mnenju ne drži. Uveljavitev predlaganih rešitev bi namreč korenito posegla v že sprejeta proračuna in imela učinke tudi na poznejše proračune, saj v poenostavljeni argumentaciji to pomeni, da bi se sredstva, ki se sedaj iztekajo v integralni del proračuna, opredelila kot namenska sredstva in na ta način ne bi bila več del sredstev, ki so sicer namenjena letnemu razrezu po posameznih področjih. Seveda bi bilo za vzpostavitev učinkovitega sistema investicij, investicijskega vzdrževanja prometnega omrežja potrebno v državne proračune poleg obstoječih virov financiranja, ki ne zadoščajo za izvajanje vseh nujno potrebnih investicij, zagotoviti tudi dodatna finančna sredstva. Ta sredstva so nujno potrebna za izvedbo nacionalnega programa prometa v Republiki Sloveniji in so pripravljena na podlagi že sprejete strategije razvoja prometa.

Ministrstvo za infrastrukturo ocenjuje, da je glede na stanje prometne infrastrukture za investicijsko vzdrževanje državnih cest na letni ravni potrebno približno 200 milijonov evrov. Glede na to, da je bila strategija medresorsko usklajena in sprejeta v Državnem zboru, in glede na to, da so aktivnosti ministrstva pri pripravi operativnih načrtov v polnem teku, verjamemo tem zavezam, da bodo sredstva znotraj proračunov v nadalje zagotovljena in da bodo zaveze v strategiji tudi implementirane v praksi. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Zvonko Lah, pripravi naj se gospod Tomaž Lisec.

ZVONKO LAH (PS SDS): Hvala lepa za besedo, predsedujoča.

Kje dobiti denar za izgradnjo teh prepotrebnih cest? Res je, da je situacija zdaj takšna, da nimamo denarja iz integralnega proračuna niti za vzdrževanje teh cest, ki jih imamo. Res pa je tudi, da ima Dars nekaj dobička vsako leto, pa tudi železnice nekaj dobička, pa mogoče bi bilo bolje, da se lotimo planiranja izgradnje teh cest tako, da se gradijo tiste, ki bodo imele največji učinek tudi na gospodarstvo in s tem, ko bo rastla gospodarska rast, bo tudi več denarja v proračunu, bodo nova delovna mesta, poleg tega pa bi bilo dobro izkoristiti tudi možnosti povezovanja s sosednjimi državami, skupaj načrtovati kakšno cesto in na ta način – ne samo v tem obmejnem pasu, tudi meddržavno skupne koridorje – zagotoviti financiranje iz Evropske skupnosti. Res je, da v tej finančni perspektivi ni denarja za t. i. trde projekte, kot je bilo v prejšnji finančni

perspektivi, toliko za infrastrukturo, za okoljske projekte, da je več denarja za t. i. mehke projekte, kar je žalostno, vendar vseeno se da, treba je narediti neko revizijo vseh teh že začelih projektov in reševati tista ozka grla in poiskati mogoče nov način financiranja ali s tem, da Dars izda neke obveznice – Dars ima stalni letni prihodek – krediti za izgradnjo avtocest bodo v naslednjih nekaj letih poplačani. Kaj pa potem? Ali bomo čakali, da bo prišlo tisto obdobje, potem pa bomo zopet par let umeščali v prostor določene projekte, ali pa ne glede na to, ali so projekti izvedljivi ali ne, ali prometno ekonomske študije pozitivno ali ne, da bo odvisno spet vse od trenutne politične moči, kam se bodo sredstva vlagala, ki bodo na voljo, ali bomo res začeli z neko vizijo in strategijo. Potem ko izračunaš, koliko določena cesta dolgoročno prinese, najdeš tudi prepotrebna sredstva na nek način, če veš, da se bodo ta sredstva v doglednem času vrnila. Če se lahko kanadski predsednik vlade zadolžuje za to, da bo gradil infrastrukturo, samo zato da bo širil gospodarstvo po širni po veliki prostornini ali površini države, da se bo širil razvoj, kako da ne more Slovenija najti denarja za izgradnjo infrastrukture, ki je na takšnem geografskem področju, ko praktično nas drugi silijo po povečanju prometa, tovora, predvsem tovornega prometa, kar bi lahko tudi s pridom izkoristili pa tudi zaračunali kaj več cestnine, ker stroka pravi, da imamo pri tovornem prometu kar nekaj rezerve še v primerjavi s cestninami v sosednjih državah. In če se tovorni promet vsako leto bistveno povečuje, bo s tem tudi več denarja. Tako bi se dalo tudi izračunati, koliko bo v naslednjih nekaj letih prišlo denarja.

Resda se zadolžujemo za stvari, za katere se ne bi bilo treba, če bi bili dobri gospodarji, tako za pokojnine, socialne transfere, za vračanje dolgov in podobno. Bolje bi bilo, da bi se zadolževali za gradnjo infrastrukture, ki dolgoročno prinaša sredstva nazaj, ne samo dolgoročno, tudi srednjeročno. Najti je treba, imeti je treba vizijo in strategijo, če pa je to res, kar beremo po dnevnikih, da nam 4 milijarde na leto pobere korupcija, potem ni čudno in nikoli ne bomo imeli denarja za gradnjo infrastrukture. Enkrat bo treba narediti red na tem področju.

Tako mislim, da bi s pravo voljo, s pametnim načrtovanjem in tudi mogoče dodatnim zadolževanjem – pomembna je samo računica, kaj nam srednjeročno in dolgoročno prinese. Vemo, da trenutno evropsko gospodarstvo seli proizvodnjo nazaj v Evropo iz daljnih krajev, kamor so selili pred leti zaradi cenene delovne sile. Zdaj se to vrača nazaj in veliko je interesa tudi po novih stavbnih zemljiščih in po gradnji raznih podjetij tudi pri nas. Tudi Renault vrača clio nazaj v Slovenijo. Po mojih informacijah tisti, ki se na Ministrstvu za gospodarstvo ukvarjajo s tujimi investicijami, pravijo, da je izreden interes tujcev. Vendar mi, kot da tega ne rabimo. Bolj enostavno je vzeti kredit, dokler ga nam še dajo,

ne rabimo gospodarske rasti, novih delovnih mest. Imamo tako zakonodajo, da odganjamo tuje investitorje, namesto da jih privabljam. Še pri tistih, ki na vsak način trmoglavijo in hočejo biti pri nas, se mi trudimo, kako jih bomo odgnali. Niti ne pogledamo, kakšne pogoje imajo v sosednjih državah, ki jih privablja, na vsak način si želijo tujih investicij, novih delovnih mest, pri nas delamo obratno. Doklej še? Včasih bi se človek zjokal, ko pride tako kvaliteten investitor, ki bi ustvari nova kvalitetna delovna mesta pri nas, pa kakšna kuverta s kakšno vlogo kar pol leta leži v predalu nekega uradnika tam na ministrstvu. Take so včasih po hitrem postopku zamenjali ali pa še kaj hujšega naredili s takimi uradniki. Pri nas pa ne, mi ne rabimo. Mi, kot da imamo kovnico denarja in ko rabimo, ga nakujemo toliko, da lahko trošimo. Mislim, da ne bo šlo.

Slovenski demokrati stranki nimamo čarobne paličice, da bi zdaj rekli, tu je kup denarja, pa gradite, predlagamo pa nekaj načinov, na kakšen način bi se dalo iz malega s pametjo tudi graditi, in to na tistih delih, kjer nam bo gospodarstvo čim prej vračalo. Logistika je že tak primer. Če pogledamo v sosednjih državah, Avstriji, Madžarski, Hrvaški, kako so se lotili raznih logističnih centrov, industrijskih centrov leta 2008, 2009, zdaj zaposlujejo na sto tisoče delavcev. Ves ta tovor ali pa večina tega tovara gre preko Slovenije, po naših cestah, po naših železnicah, sicer po železnicah bolj počasi, vendar pride. Mislim, da gre vlak vseeno malo hitreje kot ladja, ampak veliko hitreje pa ne čez Slovenijo. V tujini, v našem sosedstvu, znajo iz tega narediti nova delovna mesta, ustvariti, pri nas pa tega ne rabimo. Doklej še?

Ta dva zakona, ki smo ju danes predstavili, sta nek poskus, pa tudi, da se pospeši dejavnost ministrstva. Večkrat sem na odboru povedal, da mi je žal ministra, ko rabi za vzdrževanje 6 tisoč kilometrov državnih cest, denarja ima pa samo za 3. Kako bo rešil s tem denarjem vse, kar mora in zadostil vsem, še političnim apetitom? Težko. Da ne govorim o problematiki lastništva na občinskih in državnih cestah. To smo kar nekam pometli pod preprogo. Ogromno kilometrov občinskih cest je še po privatnih zemljiščih pa tudi državnih, tudi kakšen del avtoceste še. In vemo, koliko občinskih odlokov o kategorizaciji občinskih cest je že Ustavno sodišče razveljavilo in da investitorji, tako privatni kot za stanovanjske objekte, kot za gospodarske objekte, ne dobijo gradbenega dovoljenja, ker ni dostopa in si morajo sami pridobivati služnosti na občinski cesti od privatnih lastnikov. To traja in odvrča investitorje, pa nismo naredili nič. Geodeti pravijo, da bi samo za odmero zemljišč za občinske ceste in državne ceste potrebovali 2,2 milijardi evrov, ker je baje čez 20 tisoč kilometrov nerešenih občinskih cest, lastniško nerešenih. Neki župani so dali pobude pa Državni svet tudi, pa smo imeli eno seanso tam par ur pa se je stvar zaključila, stanje je pa

takšno, kot je bilo. Samo na terenu se križajo investitorji, ko želijo pridobiti gradbeno dovoljenje pa nimajo dostopa. Kako bomo tam našli denar, za tiste osnovne stvari, ki jih moramo rešiti. In na vse to trčijo investitorji, predvsem tuji si ne morejo razlagati, kakšno štalto imamo. Da ne govorim o okoljevarstvenim dovoljenjih, ki jih rabimo vsepovsod. Zdaj že sprašuje njihovi predstavniki, ali imate okoljevarstveno dovoljenje za to cono. Če je odgovor ne, nič več ne sprašujejo, ker nimajo časa leto pol do dve leti čakati na to dovoljenje, da lahko nadaljujejo. Tukaj pa ne rabimo denarja, ne gre za toliko denarja, gre za bistroumne nesmisle, kot smo slišali danes že parkrat, ne naredimo nič na tem področju. Pa imajo v soseščini tako enostavno to rešeno in predpisi veljajo že 50 let brez sprememb, mi pa 70 let ne znamo urediti – zdaj, v svoji državi 25 let. Ni vse v denarju, je veliko, ampak tudi če je denar, če so takšni predpisi, da se nič ne da, ga ne moreš porabiti. Pri nas je bolj v tem težava. Vsak seveda gleda na denar, je pa veliko takšnih projektov, ki si začnejo, regijskih, na državnih cestah, ki jih financirajo občine v začetku, sprejmejo izvedbene prostorske akte, financirajo projekte, na državnem nivoju se določi skrbnika tistega projekta pa še projektanta, za njih dva je denar, potem se pa stvar ustavi. In takšnih projektov imamo v načrtu razvojnih programov na stotine, od leta 1998 do danes. Pa vse stoji! A ni škoda papirjev, vsako leto 100 strani, da pišemo te projekte, za katerega denarja ne bo nikoli. Se ne da tukaj narediti red? Tako da, če je volja, je tudi pot. Bojim se pa, da ni volje, ampak prišel bo kmalu čas, ko bo moralo biti dovolj in ko bomo morali najti pot, drugače nas bodo ljudje dali na čevlji. Hvala.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Tomaž Liseč, pripravi naj se gospa Marjana Kotnik Poropat.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, podpredsednica, za dano besedo.

Bom začel z enim twittom. Vodstvo Socialnih demokratov je v Luki Koper in predsednik te stranke, minister, podpredsednik Vlade gospod Židan je napisal, oziroma njegova piar služba: "Uspešno poslovanje Luke Koper je v interesu Slovenije in njenega gospodarstva." Kaj pa to pomeni v praksi? En minister te vlade je očitno zminiral arbitražni sporazum, torej dostop po morju, njihovih poslancev, potem ko vsaj razpravljamo med drugim tudi o drugem tiru, za katerega je celo minister sprevidel, da je nujno potreben, ni v dvorani, in na koncu bodo pritisnili tipko proti temu zakonu. Še enkrat ponavljam, "uspešno poslovanje Luke Koper je v interesu Slovenije in njenega gospodarstva". Eno so besede, drugo pa dejanja. Pa ne rečem, da bi s tem zakonom pa zdaj vse rešili, je pa zelo dobra osnova. Še enkrat poudarjam: smo v

prvi obravnavi, v drugi obravnavi kakšno malenkost še lahko sfriziramo ali glede vsebine kaj dodamo ali glede financ, ker vidim, da so neki pomisleki, lahko še spremenimo.

Pa bom nadaljeval z vladnimi željami in spodbudnimi besedami, ki jih zapišejo, potem pa v praksi ali prej vlada pade ali pa se v praksi zminira. "Slovenija bo v naslednjem srednjeročnem obdobju skušala spodbuditi gospodarsko rast preko javnih naložb ter spodbujanja okolja za zasebne naložbe, tako da bi postopoma dvignila stopnjo javnih skupnih investicij nad 20 % BDP." Pa proti temu zakonu! Če sami napišejo, kar sem že prej, pa bom še enkrat ponovil za določene ljudi, "po raziskavi Mednarodnega denarnega sklada povečanje javnih naložb v infrastrukturo za 1 % BDP v 3 letih poveča BDP za najmanj dobre 3 %". Mi pa pametujemo v tem državnem zboru, uradniki delajo po svoje, ministrstva po svoje, Dars po svoje, Direkcija po svoje in tako naprej. In vse, kar imamo teh naložb, so – kaj? Tu pa tam kakšna resolucija, strategija, študija, načrt dela, operativni plan. Če samo pogledamo, koliko na področju infrastrukture in cestne in železniške infrastrukture zapravimo denarja za študije, potem pa imamo problem, ko se ne znamo odločiti – tisti, ki naj bi bili odločevalci –, imamo problem. Ampak, problema nimajo tisti, ki delajo te študije, strategije, načrte in tako naprej, ker oni fino zaslužijo. Z državo poslovati je zlata jama za vsako podjetje, ki pride v ta koncept. Že prej sem govoril o Resoluciji o nacionalnih razvojnih projektih za obdobje 2007–2023, ki na žalost še vedno, verjamem, da nekoč pa bo realizirano, tu je za postavke modernizacija železniškega omrežja, modernizacija državnega cestnega omrežja, na prioritetnih razvojnih oseh in za dodatni avtocestni program predvideno nekako 12 milijard evrov. Pa tudi če v naši dobri slovenski maniri to dupliramo, 24 milijard, ker očitno smo res Slovenci sami nesposobni racionalizirati stroške, ampak raje dobimo raznokratne prisese, ki na račun teh investicij živijo. Pa recimo, 24 milijard. Že prej sem rekel, da na žalost v obdobju 2007–2013 nismo se znali dogovoriti in reči točno za te in te infrastrukturne projekte bomo pa vse sile napeli in si izborili za evropska sredstva, ampak smo se šli vrtičkarstvo.

Enkrat sem bil na eni večerji s češko veleposlanico, nas je vprašala, povejte Slovenci 5 prioritet, ki jih imate. Pa nas je bilo 5 poslancev iz različnih poslanskih skupin, pa se malo čohamo, malo praskamo, tak molk je bil, pa smo rekli, saj ne vemo. Vsaka vlada, ko pride, najprej razmišlja, potem pa ko že kaj hoče narediti, ali je konec mandata ali pa vlada pade. Ne boste verjeli, češka veleposlanica kot iz topa: to, to, to so prioritete, vse ostalo je sekundarnega pomena. Rekel sem, kdaj bo pri nas kakšna možnost, da se tega lotimo. Skratka, če rečemo 24 milijard, pa da rečemo evropska perspektiva, ki je bila za nami, da bi marsikaj rešila, pa tudi sedaj ni še vse zamujeno, kajti imamo v

naslednjem obdobju na razpolago 400 milijonov plus tako imenovani Junkerjev paket, za katerega sicer še vedno čakamo, ali se bo ta paket pokazal tudi v dejanski obliki ali pa le neke želje posameznikov znotraj Evropske unije, da si zagotovijo sredstva za svoje prispevke. Saj veste, en župan se niti ne prijavi na projekt, če ne dobi vsaj 50 % državnih oziroma evropskih sredstev. In če računamo spetsz 24 milijardami, da nam bi polovico dala Evropa, nekaj pa bi zbrali sami. Ravno o teh, zbrali sami, govorita ta dva zakona. Pustimo ob strani javno-zasebno partnerstvo, ki kot sem že prej rekel, ali se ga bojimo, ali ga ne znamo izpeljati, ali pa se ga gremo tako, da se ti stroški investicije ne samo podvojijo, ampak celo potrojijo.

Skratka, prej sem že začel s to temo, da ta dva zakona nikomur na drugem področju ne jemljeta, problem pa je, ker je na področju prometne infrastrukture, na področju investicij toliko prispevkov, ki polnijo naš državni proračun, ko pa pride minister pred Državni zbor, pa se verjetno tudi sam vpraša, kam so šla ta sredstva, za katere bi sicer želeli, da so namenska, pa jih kar ni. Pa ima DRI probleme z njimi, pa ima Dars z vprašanjem, kam so šla sredstva in vsi ostali.

Pa bom začel s tremi poslanskimi vprašanji, ki sem jih dal oktobra lansko leto; eno je bilo v zvezi s trošarinami na goriva, v zvezi z zbranimi sredstvi od vinjet in pa v zvezi z zbranimi sredstvi od dajatev ob registraciji. Želel sem dobiti podatek – hvala minister za zelo konkreten podatek –, koliko je bilo teh sredstev zbranih v letih 2010 do 2014, ker seveda za 2015 še ni bilo podatkov, upam pa, da vsaj minister z njimi že razpolaga. Odgovor: "Po podatkih Ministrstva za finance iz realizacije proračuna je bilo od 1. 1. 2010 do 31. 8. 2015 iz naslova trošarin od energentov in električne energije zbranih 5 milijard 491 milijonov evrov." Potem vse, kar to predstavlja. Vem, da ne gre vse za cestno in železniško infrastrukturo pa za investicije, ampak 5,5 milijard. Pa se ne bom danes spuščal v to, kako nam korupcija jemlje denar, ampak 5,5 milijard. "Skladno z določbami Zakona o trošarinah so zgoraj omenjeni prihodki od trošarin pripadli proračunu Republike Slovenije in so kot ostali davčni prihodki proračuna namenjeni financiranju splošne javne porabe, kar pomeni, da država z njimi zagotavlja določen obseg storitev celotnemu prebivalstvu in gospodarstvu". Trošarine na goriva – vemo ne? Ceste, infrastruktura. Koliko tega je nazaj dobil resorni minister? Morda, če ima minister podatke, bom zelo vesel. Sredstva od vinjet, približno tam od leta 2010 do 2013, od 130 pa do 155 milijonov na letni ravni. Torej v zadnjih 5 letih 700 milijonov evrov zbranih. Kaj se je naredilo s temi 700 milijoni, kaj je naredil Dars, kaj kdo drug? Potem imamo zbrana sredstva od dajatev ob registraciji, ki naše državljane najbolj moti, ko se vprašajo, zakaj pa spet še neka dajatev, za katero niti ne vem, kam bo šla. Ko bi šla vsaj namensko! In v letih 2010 do 2014 566

milijonov evrov. Skratka, trošarine, vinjete, dajatve ob registraciji – v zadnjih petih letih 6 milijard. Koliko imamo od tega novih državnih cest, izboljšanih koridorjev železniške infrastrukture, avtocest in vseh ostalih projektov? Mislim, če bi nekdo ministru za infrastrukturo rekel, da to pa ostane njegov denar, verjetno takoj podpiše, ampak verjetno ni ministra za finance, ki bi mu tako bianko nagrado dal.

Tako prosim, ko bomo naslednjič govorili o tem, kako s tem, ko dajemo v cesto, jemljemo, se raje vprašajmo, koliko damo drugam, kjer jemljemo cesti, in kaj s tem izgubljam. Prej je bilo že rečeno 1 % investicije – 3 % BDP. Da ne govorimo o gospodarski in ostali rasti. Že prej sem povedal primer iz svoje občine, kaj pomeni, če se bo nek most na državni cesti podrl, da lahko kar zapremo občino, pa še do šole ne bodo otroci prišli, ker je ravno to povezovalna cesta, kaj šele, da bi imelo gospodarstvo kaj od tega.

Tu imam neka članka, enega iz leta 2015 in enega iz 2016, ki sta zelo zanimiva. "Ker se boste spomnili umikali velikim luknjam na naših cestah in bo minister Peter Gašperšič znova navijal za bencinski cent," ki bi bil verjetno lahko tudi del teh zakonov, če se koalicija odloči, da poda zeleno luč v prvi obravnavi, pa se potem preko druge obravnave odločimo, da tudi to damo kot namensko dajatev za vse te projekte, "si velja zapomniti, da država več kot tretjino nadomestila za uporabo vozil v cestnem prometu porabi za tekoče potrebe proračuna." Več kot tretjino, kar je namenjenega za cestno infrastrukturo, gre drugam! 600 milijonov, od tega gre 200 milijonov drugam. Pa si izračunajte, kaj bi se lahko v vaši bližnji okolici na področju železniške in prometne infrastrukture zgradilo v teh petih letih. "Kam ponikne 50 milijonov" – to je iz članka, da ne bo pomote, "tudi če upoštevamo zgolj pobrano nadomestilo za uporabo cest, ugotovimo, da država okoli 50 milijonov evrov te dajatve ne porabi za vzdrževanje cestnega omrežja, ampak za druge proračunske potrebe." Že prej sem omenil Dars, 70 milijonov – kam so šli? Verjetno nek Bermudski trikotnik obstaja na določenem ministrstvu in določenih institucijah, ki ta denar dajo nekam drugam.

Že prej sem rekel, da upam, da bo ministrstvo, tudi če danes ne boste dali zelene luči, čim prej sprejelo, kakorkoli že temu rečete, nacionalni program, operativni plan ali kakšno drugo skovanko, da boste predvsem finančno to ovrednotili, ne pa rekli, bomo v naslednjih letih zgradili, potem pa iz teh bajnih pravljic ne bo niti za en dober most. Tu v 2. členu lepo piše: "Viri za izvedbo investicij iz prejšnjega člena so ..." Samo to pogledamo, in verjamem, da bi minister še kaj dodal, kot sem prej rekel, bencinski cent, morda bi kaj stran vzel, pa rekel, O. K., to pa dajmo v integralni proračun, ne pa nazaj v cestno in železniško infrastrukturo. Ampak dobro, pa še tu smo blagovolili, da se sredstva, kot so kazni za prometne prekrške in del trošarin

od porabe energentov, ki se uporabljajo kot pogonsko gorivo, kot namenska sredstva določijo od 1. 1. 2018 naprej. Torej ne na horuk, od danes do jutri, ampak še nekaj časa pustimo in vidimo, kaj in kako.

Če bi bil minister za to – glede na to, da čedalje bolj očitno, vsaj kot v medijih piše, navija za bencinski cent –, bi bil summa summarum ta znesek še večji. Da ne bom ponavljal, kar sem že prej govoril. Minister, najlažje je sprejetje tega zakona, uredba, tam piše, kaj moramo vse storiti, izvedbeni načrt, in lahko rečemo, evo, s 1. 1. 2017, tudi če malo počakamo, da ne bo v roku enega meseca vsega tega, s 1. 1. 2017 pa imamo že vse na planu, ne pa, da bomo ta čas do 1. 1. 2017 izkoristili za to, da bomo spet naredili nove načrte, nove programe, nove analize, v praksi pa ne bo zasajena nobena lopata. Sam spremljam to agonijo glede tretje razvojne osi, predvsem ta severni del, ko moramo reči, da vsakič, ko v medijih odpremo kakšen članek o tej vsebini, dobimo neko novo analizo, neko boljšo možnost in neko boljšo pot, ampak seveda ključno pa je, da v praksi ni nič narejenega, lopata še ni zasajena in če minister – upam, da ta vaša mimika drži, da boste prekinili oziroma da ste prekinili s tem ne samo na področju tretje razvojne poti na severnem delu, ampak vsepovsod. Mislim, da vaši uradniki, če jim daste danes navodilo, da v roku enega tedna prebrskajo vse papirje za zadnjih pet let, boste dobili toliko papirja, da verjetno skupaj z vašim državnim sekretarjem pa verjetno s kakšnim direktorjem direktorata ga ne boste znosili v eno sobo, In če že obstajajo na ministrstvu tako imenovane sobe za razmišljanje. predlagam, da daste nekaj najbolj pametnih in operativnih uslužbencev tja, in verjamem, da vam bodo v roku enega meseca naredili to, kar se reče uredba in izvedbeni plan.

Da zaključim, dajte zeleno luč, hitreje bo, če pa ne boste dali zelene luči, pa minister, čim prej pridite s kakšnim operativnim in konkretnim programom v ta državni zbor. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Za besedo je prosila ministrica Mateja Vraničar ... Oprostite, magistrica sem hotel reči, Mateja Vraničar Erman, državna sekretarka.

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN: Hvala lepa za besedo. Lep pozdrav vsem skupaj!

Želela bi se odzvati na nekatere podatke, ki so bili v zvezi z integralnimi sredstvi oziroma namenskimi za področje vzdrževanja oziroma investicij v cestno infrastrukturo sedajje predstavljeni in s katerimi se nikakor ne morem strinjati. Najprej, kar se tiče integralnih sredstev. Integralna sredstva državnega proračuna niso namenjena kar nečemu, čemur bi lahko oziroma kar bi lahko z levo roko odpravili, ampak so namenjena namenom, za katere je skupno dogovorjeno, da jih zagotavljamo z javnimi sredstvi; od šol, socialnih programov,

individualnih transferov gospodinjstvom oziroma posameznikom do zagotavljanja investicij v zdravstvu, investicij na drugih področjih pa tudi za izdatke na področju prometne infrastrukture. V veljavnem proračunu letošnjega leta in za naslednje leto se tako za redno vzdrževanje cest namenja 57, skoraj 58 milijonov integralnih sredstev, za leto 2017 pa 55 milijonov in pol. To je, če primerjamo s preteklo realizacijo, v letu 2014 je bilo za ta namen namenjenih 7 milijonov integralnih sredstev, v letu 2015 pa 6 milijonov 600. Torej smo za več kot 50 milijonov dodatnih integralnih sredstev namenili za tekoče vzdrževanje javnih cest. Poleg tega se v integralnih sredstvih namenja v letu 2017 še 20 milijonov sredstev za investicijsko vzdrževanje prometne infrastrukture, cestne prometne infrastrukture, in to so samo integralna sredstva in tem je treba dodati še namenska sredstva. Namenska sredstva, letne dajatve za motorna vozila in koncesije od Luke Koper, se v celoti namenijo za prometno infrastrukturo. Res pa je, da je v skladu z zakonom določeno, da se lahko namenijo za cestno in za železniško infrastrukturo, v prvem letu veljavnosti zakona pa naj bi se izključno samo za železniško infrastrukturo. Kako se porazdelijo ta sredstva med železniško in cestno infrastrukturo, je pač odvisno od programov, ki jih zasleduje ministrstvo. Na primer, v sprejetem proračunu za leto 2016 je 87 milijonov namenjenih za investicijsko vzdrževanje cestne infrastrukture, v sprejetem proračunu za leto 2017 pa 88. Če računamo, da je vseh sredstev približno 145 do 150 milijonov, je razlika namenjena za železniško infrastrukturo. Letos je v bistvu po več letih prvič, da namenska sredstva v celoti namenimo za investicijsko vzdrževanje in ne več za tekoče vzdrževanje, kot se je to dogajalo predvsem v letih 2014 in v letih 2015.

Upošteva te podatke lahko ugotovim, da v okviru proračunskih možnosti dajemo prioriteto tudi področju vzdrževanja prometne infrastrukture na javnih cestah. Vztrajamo pa pri tem, da je treba iskati ravnotežje med vsemi potrebami, ki se morajo financirati iz državnega proračuna. Zaradi tega namenskosti posameznih virov nasprotujemo.

V zvezi z dodatnim predlogom vira, ki je naveden in je bil tudi omenjen, to je del letnega dobička gospodarskih družb, verjetno so mišljene dividende, ampak te so že danes sestavni del proračuna integralnih virov proračuna.

Pa še ena opazka v zvezi z zadolževanjem. Tako kot ostali integralni proračunski viri ali pravice porabe niso pobarvani, tako tudi zadolžitev ni namenjena eni, drugi ali tretji stvari, ampak je namenjena financiranju vseh integralnih odhodkov, od pokojnin, socialnih transferov, transferov v javne zavode naprej. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Izvolite, predlagatelj gospod Ljubo Žnidar.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani podpredsednik.

Naj poudarim še nekaj dodatnih vidikov pri tem zakonu o zagotavljanju finančnih sredstev. Po eni strani ta zakon tudi pospeši aktivnosti pri pripravi samih dokumentov, kajti, če gledamo, da dejansko pripravljene investicijske dokumentacije za večje projekte praktično zmanjkuje. Ali pa, da ne rečem, zadnji dve leti je na plano prišla samo ena konkretna prometna študija. Drugega dejansko kaj operativnega se v zadnjem času niti ni zgodilo. Potem v nadaljevanju teče finančna perspektiva 2014–2020. Vemo, da sta dve leti že za nami in da iz tega naslova finančne perspektive, nove finančne perspektive, doslej še ni bilo počrpanih popolnoma nič sredstev. Verjamem, da ta sredstva niso ogrožena, da bodo počrpana, ampak bi rekel, to bomo čakali na zadnji trenutek na leto, ne vem, 2019, 2020, ker bi praktično lahko gospodarstvu že sedaj dali določen obseg dela in seveda tudi zaslužka že pred tem.

Potem ti viri, ki so dodatno navedeni, niso tako majhni. So kar zajetnega, velikega obsega, vendar je treba sprejemati odločitve. Če, recimo, omenim koncesnino za avtocestno omrežje, tu se lahko pogovarjamo v obsegu sredstev, ne vem, 2 milijardi in pol ali celo 3 milijarde. Skratka, tu gre za velika denarna sredstva. Če podam primerjavo s polemiko letališča, ker smo tudi dali koncesijo, letališče je še vedno last države, in verjamem, da so tudi storitve sedaj na letališču boljše, kot so bile v preteklosti. Tako bi rekel, da z oddajo koncesnin ni nič narobe in ta sredstva, ki niso majhna, se lahko uporabijo za hitrejšo vlaganje oziroma hitrejšo zagotavljanje sredstev za vlaganje v državno in javno infrastrukturo. Potem so tukaj obveznice Dars, tudi v primeru, če se prodaja obveznice Darsa, to ne gre v javni primanjkljaj oziroma v javni dolg, kajti Dars sam je iz tega izvzet. Tu je rang velikosti milijardo in pol. To so velika sredstva in s tem bi tiste glavne, ključne, najbolj nujne potrebne infrastrukturne rešitve lahko rešili. Tako je tukaj kar nekaj takšnih, ki dajo možnost, ampak treba je sprejeti pač odločitve. Verjamem, da bodo te odločitve slej ko prej nujne in da se takšnim odločitvam ne bomo mogli izogniti. Zato mi poudarjamo, da je tukaj tudi časovni vidik izjemno pomemben, in še z enkratnim poudarkom, da z vsemi tistimi viri sredstvi, ki so vezani na že sprejeti proračun, da se prenesejo na leto 2018, da teh proračunskih težav v letu 2016 in 2017 ni, kot se večkrat navaja. Tako to ne drži. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima, gospa Marjana Kotnik Poropat. Pripravi naj se, gospod Igor Zorčič. Izvolite, gospa Poropat.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS): Hvala za besedo, spoštovani podpredsednik.

Kot sem že v stališču poslanske skupine povedala, da menimo, da tega zakona o zagotavljanju sredstev za investicije v prometno infrastrukturo, ki ga je vložila stranka SDS, ne bomo podprli. Tudi sama ponavljam, da ne vidim potrebe, da bi ta zakon sprejeli. V naslednji razlagi svojega stališča bom poskušala povedati, zakaj tako mislim. Dejstvo je, da bi za to, da vzpostavimo učinkovit sistem investicij v prometno infrastrukturo in tudi v sistem vzdrževanja te prometne infrastrukture, bilo potrebno v državnem proračunu zagotoviti poleg obstoječih virov, ki ne zadoščajo za izvajanje vseh nujno potrebnih investicij, še dodatna finančna sredstva, ki bi omogočila izvajanje načrtovanih investicijskih projektov. Pa naj omenim, da je Vlada v tem smislu že ukrepala in se zavezala, da bo zagotovila dodatna finančna sredstva v proračunu, in sicer tako: v letu 2016 in 2017 bo Vlada zagotovila dodatna finančna sredstva za financiranje investicij v prometno infrastrukturo, in sicer v letu 2016 10 milijonov evrov, v letu 2017 pa 21 milijonov evrov ter v letu 2018 45 milijonov evrov glede na povišan sprejeti proračun za leto 2017.

Tudi v Desusu, kot sem že povedala, se zavedamo, da bo zaradi propadanja prometne infrastrukture treba zagotoviti ta dodatna finančna sredstva, zato tudi navajam, da odločitev Vlade v tem smislu podpiram. Torej na koncu, da povem, da ugotavljam, da Vlada in ministrstvo pospešeno izvajata aktivnosti za zagotovitev potrebnih finančnih sredstev za investicije in investicijsko vzdrževanje prometne infrastrukture, zato v tem momentu menim, da ni potrebe, ponavljam ni nobene potrebe, po sprejemu predlaganega zakona o spremembi in dopolnitvi Zakona o zagotavljanju sredstev za investicije v prometno infrastrukturo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Igor Zorčič. Pripravi naj se, gospod Žan Mahnič. Izvolite, gospod Zorčič.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Spoštovani podpredsednik, hvala za besedo.

Ponovil bom nekatere razprave tudi s svojo v tem smislu, da današnjega zakona oziroma zakona, ki ga imamo pri tej točki, ne moremo sprejeti enostavno zaradi omejitev, ki izhajajo iz same vsebine zakona, in seveda omejitev, ki jih pač narekuje nek fiskalni okvir, proračunska pravila, načelo integralnosti. Od kolegov smo slišali nekoliko več pojasnil glede tega, od kod naj bi ta sredstva za teste prihajala. Če se sam malo obregnem ob te postavke: del letnega dobička vseh gospodarskih družb, ki so v večinski lasti države, plačila za obstoječe nove ali prevzete koncesije na področju prometne infrastrukture, uporabnina za uporabo javne železniške infrastrukture, povračila za izredne

prevoze, kazni za prometne prekrške; skratka, gre za dajatve, ki jih nekako država že sedaj pobira in gredo v integralni proračun in potem glede na aktualno politiko države vsem porabnikom proračuna. To pomeni, da če ta sredstva preusmerimo za točno določen namen s tem zakonom, da bodo pač nekateri drugi ostali brez svojih sredstev.

Zakaj je to pomembno? Pomembno je zato, ker se danes pogovarjamo o cestah, o državnih cestah, morda malo manj o avtocestah čeprav je slišati govor tudi o avtocestah, ampak tam moramo vedeti, da avtoceste so v dobrem stanju, da se gradijo nove. Ampak želim pa to povedati, da na kakšni od prejšnjih sej smo se pa pogovarjali o drugih problematikah v tej državi, ki so prav tako posledica tega, da ni sredstev; bodisi da gre za obrambo, bodisi da gre za plače, za socialne transferje, za pokojnine. Skratka tistih, ki si želijo več sredstev iz državnega proračuna ali pa si želijo namenska sredstva, ni malo. Jaz sem pristaš tega, da zgradimo čim več cest, čim več železnic, da se asfaltira, ampak moramo pa izhajati iz teh omejitev, ki sem jih opisal, to je, da ne smemo jemati tistim, ki so enako potrebni teh sredstev za zagotavljanje nekih funkcij države.

V razpravi je bilo slišati nekaj o večjih infrastrukturnih projektih, moram omeniti drugi tir. Tudi na to temo smo imeli izredno sejo Odbora za infrastrukturo, okolje in prostor in obravnavali nek predlog financiranja drugega tira. Pri tem se je izkazalo kot zelo zanimivo to, da tudi pri drugem tiru – naj spomnim, da po nekih ocenah naj bi stal milijardo in pol evrov, naš proračun je težak 9 milijard – ni pravzaprav od različnih predlagateljev, ne glede na politične barve oziroma celo neke strokovne javnosti ni enotnega mnenja o tem, kje ta sredstva dobiti. Slišali smo o dobičku Darsa. Če bomo vprašali Korošce, Belokranjce, Spodnjo Štajersko, bi Darsova sredstva raje uporabili za ceste – tudi jaz sem pristaš tega. Mislim, da je družba namenjena temu, se pravi, bodisi za Dražence–Gruškovje ali pa za južni del ali severni del tretje razvojne osi. Skratka, prišlo je do neke študije, po kateri bi bilo najbolje ta sredstva uporabiti za izgradnjo drugega tira, s čimer je več kot evidentno, da smo v zagati, kje ta sredstva dejansko najti.

Danes smo slišali tudi razpravljavce, ki pravijo, da mora vse financirati država. Malo prej sem že omenil, naš proračun je relativno majhen glede na te investicije, tako da sem pristaš tega, da se najmanj išče nekje na trgu tudi za takšne infrastrukturne projekte tudi zasebne vlagatelje. Danes sem bral en članek glede prometne varnosti, iz katerega izhaja, da je Slovenija nekako nekje v povprečju Evrope. Mimogrede sem zasledil, da je še Belgija za Slovenijo, tako da razprave o tem, kje smo, so lahko zelo relativne. Kar se tega tiče, sem precej realen, verjamem, da bi lahko bilo boljše, in sem glede na postavljen proračun in glede na današnje obljube in zagotovila v zvezi s tem bistveno bolj

optimističen. Seveda pa ob sprejemanju dokumentov, ki so napovedani, to je operativnega načrta za izvajanje strategije razvoja prometa, pa pričakujemo, da bomo nekako zasledili tudi vse sosednje dogodkov, ki jih lahko pričakujemo, zato da bomo lahko, če bomo pazili, da se ta infrastruktura, ki je predvidena, ne gradi, vsakokrat vsakogar pocukali za rokv.

Bila je tudi razprava o tem, da sploh ne vemo, kaj se bo gradilo. Velik del tega je razviden iz obstoječega in sprejetega proračuna. Tam imamo v NRP postavke, ki imajo sredstva, kar pomeni, da se njihova realizacija predvideva v času gradnje tega oziroma v času realizacije tega proračuna. Torej izgradnjo teh projektov lahko pričakujemo v letu 2016, 2017 itn. ali pa vsaj začetek gradnje.

Torej zakona iz opisanih razlogov, to je predvsem zaradi tega, ker morda niti ni zakon o ugotavljanju virov sredstev, ampak je bolj zakon o prerazporejanju virov sredstev, tako bi se moral pravzaprav imenovati, in ker ni jasno, katerim naj jih vzamemo, ker bo tudi potem neka politična diskusija in nek politični prepir v zvezi s tem, komu smo jih vzeli, zaradi tega pravzaprav tega zakona ne morem podpreti. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Žan Mahnič, pripravi naj se gospod Matjaž Nemeč.
Izvolite, gospod Mahnič.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo, gospod Hainz. Gospod minister s sodelavcema, kolegice in kolegi!

Ta zakon je pač posledica tistega prvega zakona, o katerem smo se prej pogovarjali, je neko logično nadaljevanje. Kot sem že prej dejal, glavni trije elementi v prejšnjem zakonu so bili: kaj želimo narediti, do kdaj želimo narediti, kako bomo to naredili in ta zakon zagotavlja določena finančna sredstva iz dodatnih virov. Sedaj se zagotavlja predvsem iz dveh virov oziroma iz dveh alinej po obstoječem zakonu. Mi predlagamo še dodatne, tako da resnično ne razumem koalicije, resnično ne razumem vlade, ki se na vse pretege brani dodatnih sredstev, katere bi lahko zagotovili in jih tudi dobili po tem zakonu. Ne nazadnje za to, da bodo državljanke in državljani bolj varno se vozili po naših cestah, da se končno začnejo večji infrastrukturni projekti, bodisi graditi bodisi dokončati, in ne nazadnje, da koalicija ima idealno priložnost sedaj, da potrdi ta zakon, da si določimo, in seveda tudi prejšnjega, da določimo do leta 2030, to naredimo in tako bodo naše državljanke in državljani, naši davkoplačevalci vsaj imeli en občutek, da denar, ki ga z davki plačujejo državi, je dejansko smotrno porabljeno. Mislim, da je prej že gospod Zorčič ali nekdo govoril, milijarda evrov gre samo za plačevanje obresti; no in to zagotovo ni smotrna poraba davkoplačevalskega denarja.

V letih 2004 do 2008, v času prve Janševe vlade se je Slovenija zadolžila za 700 milijonov evrov, od leta 2008 do 2011, v času Pahorjeve vlade za 8,5 milijard evrov, v času 2012 do 2013 za približno 2,5 milijardi in pa potem v enem dobrem letu vlade Alenke Bratušek še za dodatnih 8 milijard evrov. To se pravi, v enakem obdobju, kot se je druga Janševa vlada zadolžila za 2,5 milijardi, se je vlada Alenke Bratušek za 8 milijard in v letu in pol, ko se je Bratuškova za 8, se je Pahorjeva tudi za 8 milijard. In kaj imamo od teh 16 milijard? Nič! Zmetali smo jih v banke, zmetali smo jih v kupovanje socialnega miru, dejansko pa novih delovnih mest zaradi tega ni bilo, ni bilo niti infrastrukturnih projektov, o katerih se danes pogovarjamo.

Razumem, da ta koalicija ne more sprejeti takšnega zakona, ker za sprejem takšnega zakona potrebuješ ekipo, potrebuješ koalicijo, ki ne vsebuje razvojnih cokel. Razvojnih cokel v smislu stranke Socialnih demokratov in Desusa. Takšna koalicija takšnih projektov ne bo podprla, jih ne bo niti izpeljala, ko bo dokončno prišla enkrat vlada, ki ne bo vsebovala predvsem teh dveh strank, vlada, ki ne bo vsebovala na finančnem ministrstvu državnih sekretarjev, ki samo gledajo, kako bodo državljanke in državljanke izžemali in ta denar usmerjali bog ve kam, državnih sekretarjev, ministrov in ne nazadnje tudi poslancev, ki govorijo, kako pomemben del finančnega prihodka so dobički od državnih podjetij, kako je pomembno, da imamo podjetja v državni lasti, hkrati pa od njih nimamo praktično nič. Ko pa Slovenska demokratska stranka predlaga, dobro potem pa dajmo del dobička teh državnih podjetij v cestno infrastrukturo, zgradimo nekaj za ta denar, da se vidi, da nekaj pa očitno res imamo od teh podjetij; da ima od teh podjetij dejansko 2 milijona ljudi nekaj, poleg tistih nekaj, ko boste te zadeve oziroma bi jih peljali tako, da se zadeva preplača, tako kot vsaka stvar v Sloveniji. Ampak, očitno ta podjetja služijo samo kot nek poligoni za kadre, za nastavljanje kadrov, za svetovalne pogodbe, za načrtno izčrpavanje.

Sedaj v teh državnih podjetij ima peščica posameznikov nekaj. Tista peščica posameznikov, ki imajo nekakšne zaslonbo tudi v tej vladni koaliciji, tista peščica posameznikov, ki se na vse kriplje trudi preprečiti prodajo državnega premoženja, tista peščica posameznikov, ki jim je to uspelo pri Telekomu Slovenije, nihče pa ne pove, da bi ob prodaji Telekoma Slovenije lahko za tistih 800 milijonov evrov kupnine, pa če bi že to dali za drugi tir, pa bi že nekaj pomenilo. Od tega bi pa že državljanke in državljani nekaj imeli. Tudi nova infrastruktura v povezavi z Luko Koper, ko je ravno danes podpredsednik vlade govoril, kako je to podjetje pomembno, kako je pomembno z vidika razvoja in ne nazadnje tudi z vidika prihodkov finančnih, ki jih to podjetje prinaša v proračun, bi se ob teh infrastrukturnih projektih, ki jih predlagamo, kaj hitro pokazal multiplikator

in ti projekti bi se šteli kot upravičeni in kot še zelo potrebni.

Druga Janševa vlada se je leta 2012 soočila z zelo slabo pripravljenimi projekti na razvoju na področju prometne infrastrukture, zato je leta 2012 sprejela odločitev o pripravi strategije na področju infrastrukture, cestne, letalske, železnike, ne nazadnje tudi pomorske oziroma pristanišč, ta strategija je bila potem lani na vladi tudi sprejeta, ampak tisto, kar je bistveno, je, da se čaka še nek operativni načrt. Bojim se, da ko bo ta operativni načrt potrjen, da bo zopet v tej smeri, kot je bila resolucija oziroma nek cel operativni načrt na področju stanovanjske problematike, ki ga je sprejela ta koalicija, kjer imamo neke niti ne zavezane roke, imamo neka denarna sredstva, koliko populacijskih enot naj bi štele dodatne gradnje; skratka, nič pa konkretnega. Ampak, ravno zato je treba glasovati proti takšnim zakonom z vidika vladajoče koalicije, ker te zadeve so vendarle zavezujoče, te zadeve bodo vendarle imele posledice na državni proračun, pa ne v smislu, da ga dodatno obremenjujemo, da bi zaradi tega nastali dodatni izdatki, gre samo za smiselno razporeditev, da se določene vire financiranja da v namen obnavljanja in gradnje predvsem prometne infrastrukture. No, in ravno tukaj zaenkrat v tem zakonu, kjer piše, da se viri namenijo predvsem iz letne dajatve za uporabo vozil v cestnem prometu in koncesijske dajatve Luke Koper, tukaj predlagamo, kot sem že prej dejal, da se nameni še del dobička gospodarskih družb, ki so v večinski lasti države, plačila za obstoječe nove ali prevzete koncesije na področju prometne infrastrukture, uporabnino za uporabo javne železniške infrastrukture, nadomestilo za stvarno služnost, povračilo za izredne prevoze, kazen za prometne prekrške in del trošarine od porabe energentov, pa pač predlagamo, da se uvede s 1. 1. 2018, ker je koalicija že potrdila proračuna za leto 2016 in 2017.

Problem je, da je v tej novi finančni perspektivi Evropske unije od 2014 do 2020 predvidenih manj kot 400 milijonov evrov sredstev, zaradi tega pač takšnih projektov, kot jih imamo oziroma kot jih imate v načrtu, je nemogoče izpeljati in zaradi tega se predlagata prvi, predvsem pa ta drugi zakon, ki je nekakšna podlaga oziroma nadgradnja drugega; se pravi, če tam nekaj povemo, kaj si želimo, tukaj povemo, tukaj pa imamo finančna sredstva, namensko jih bomo porabili za izgradnjo in obnovo teh infrastrukturnih objektov.

Ravno zaradi tega mislim, da se je za zamisliti, Poljanska dolina gor pri meni je malo razbremenjena s škofjeloško obvoznico, ampak ravno škofjeloška obvoznica dobro pokaže, kako se pač projekti v naši državi peljejo. Gospod Ferluga bi verjetno kaj o Markovcu znal povedati, pa zdaj tudi o drugem tiru, kako se dobesedno delamo norca iz nas samih in naših državljanov. 40 let se je potrebovalo za izgradnjo škofjeloške obvoznice, na koncu je

celotna zadeva stala 55 milijonov evrov, zdaj pa si izračunajte, koliko škofjeloških obveznic lahko iz te finančne perspektive v 6 letih postavimo. In ko predlagamo dodatna finančna sredstva, finančna sredstva, ki ne bi dodatno obremenila naših državljanov in državljanov, se pa enostavno zamahne z levo roko in se reče, da ta zakon je nepotreben, mi čakamo neke operativne načrte te vlade. Ampak, vedno je problem izvedba.

Zaradi tega pa politika očitno tako rada sprejema, odkar sem tukaj, v tem letu in pol, smo sprejeli že kar nekaj resolucij, strategij, kaj jaz vem kaj še vse, deklaracij, zaradi tega ker so nezavezujoče, ker to je nek splošen akt, ti se lahko ravnaš po njem, lahko greš malo levo, lahko greš malo desno, če pa ti sprejmeš zakon, da moraš do tega in tega datuma nekaj narediti, potem je pač problem, potem se zadeva novelira, podaljšujejo se roki in bog ne daj, da bi kakšen evro, ki na Darsu ostane, namenili za to infrastrukturo, raje ga bomo pobasali v žep, ko bomo tam dali enemu kolegu, da bo to elektronsko cestninjenje uredil, ko bomo tam malo upravo zamenjali, kakšnega nadzornika bomo ven butnili. Ampak pač, tako je, tako vi delate v državnih podjetjih, tako si vi predstavljate ta državna podjetja kot nek poligon za raznorazne igrice; skratka, tej nomenklaturi, ki je zvirtala bančno luknjo, ste lepo nazaj odprli vrata v NLB, tako da kakšnih hudih zadev tam ni pričakovati. Pa vendar, razmisliti je treba o tej zadevi, to je na mizi, verjetno še kdaj do konca tega mandata bo. Mi bomo nadaljevali s takšnimi zakoni, tudi na drugih področjih.

Dejstvo pa je to, kar je prej gospod Zorčič rekel, denarja manjka povsod, ravno danes je predsednik gospod Borut Pahor dal Slovenski vojski oceno nezadostno že tretje leto zapored in tudi to je posledica, ne naših vojakinj in vojakov, ampak opremljenosti Slovenske vojske oziroma boljše rečeno neopremljenosti. Posledica spet finančnih sredstev, se pravi, vojska, infrastruktura, našlo bi se še tudi kje drugje, šolstvo, zdravstvo. Ampak treba je določiti neke prioritete, kam se bo denar vlagalo v prihodnje, in poleg obrambnega resorja, ki ga sam zagovarjam, je druga pomembna prioriteta ravno to, o čemer se danes pogovarjamo – infrastruktura. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima predlagatelj gospod Ljubo Žnidar.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani podpredsednik.

Tudi pri tem zakonu je bilo danes v razpravi večkrat izpostavljeno, ali je nabor v prejšnjem zakonu pravilen ali ne. Dejansko je tu treba poudariti, da gre za dva segmenta nabora prioritarnih projektov na področju infrastrukturnih projektov, in sicer veliki projekti so povzeti iz Strategije razvoja prometa v Republiki Sloveniji. Z naborom malih projektov se pa dejansko v tem

zakonu ne ukvarjamo, to je naloga direkcije. Direkcijo moram pohvaliti, da dobro opravlja svoje delo, ampak edina naloga ali pa težava direkcije je, da ji za zagotavljanje vseh potreb zmanjka letno nekaj čez 50 milijonov evrov, kajti direkcija letno potrebuje cirka 220 milijonov evrov investicijskih sredstev, da obdrži slovenske regionalne, magistralne ceste v takem stanju, da se le-to ne poslabšuje, to je tisti minimalni prag. Za doseg tega minimalnega praga manjka direkciji letno, po sedaj veljavnem, sprejetem proračunu, 50 milijonov evrov. Da se vlaganja v državno infrastrukturo dobro obrestujejo ali pa, bi rekel, v vseh oblikah tudi povrnejo kot prihodek v državni proračun, kažejo tudi zadnji rezultati poslovanja gospodarskih družb, ki delujejo na področju prometa. Če pogledam najprej Dars, v letu 2014 je izkazal zelo dober poslovni rezultat s 30 milijoni dobička. V letu 2015 se načrtuje zelo dober rezultat, preko 70 milijonov dobička. Ta dobiček je prihodek državnega proračuna. Tu se mi postavlja vprašanje, ali ne bi bilo bolje, da bi Dars ta sredstva vložil v poplačilo svojih kreditnih obveznosti, če svoje kreditne obveznosti obvladuje, kar jih, potem pa v hitrejšo izgradnjo manjkajočih cestnih odsekov v Republiki Sloveniji. Ne pa da je njegov uspeh prihodek proračuna, ki gre potem v večji meri za javno porabo. Tako se tudi tu postavlja to vprašanje. Ravno tako se vlaganja dobro vidijo ali pa je viden napredek vlaganj v javno železniško infrastrukturo. Zadnja tri leta je bilo na področju železnic vloženi letno preko 200 milijonov evrov. Če pogledamo poslovni rezultat Slovenskih železnic, Slovenske železnice so v letu 2009 poslovale s 27 milijoni izgube, v letu 2015 bo izkazanih 38 milijonov dobička, precejšen obrat – posledica vlaganj v železniško infrastrukturo. Brez vlaganj seveda takšnih rezultatov ni moč doseči. Seveda so naloge in ukrepi, ki jih bo treba sprejeti.

Mene predvsem, če se ponovim, kar sem že v jutranjem času podal, skrbi izjemno velik upad gradbeniškega dela, saj je upad na področju gradbeništva 23,4 %. Meni se tu postavlja vprašanje, ki ga postavljam Ministrstvu za infrastrukturo in prostor, kajti to gre za resor tega ministrstva, s kakšnimi ukrepi se bo ministrstvo zoperstavilo največjemu upadu v sektorju gradbeništva med vsemi državami članicami Evropske unije? S kakšnimi ukrepi? Ali pa drugače, kolikšen se pa načrtuje nadaljnji upad sektorja gradbeništva v letu 2016 in v letu 2017? To je pa vprašanje, na katerega bomo zelo hitro dobili odgovor konec leta. Ampak ta odgovor seveda ne bo pozitiven. Ta trend upadanja, vam z gotovostjo rečem, da bo še večji, kot je sedaj, ki je bil na letni ravni 23 %. To pa so resni signali, to so resni kazalci, pokazatelji, da je na tem segmentu treba v Sloveniji dejansko nekaj narediti oziroma da je tu prvenstveno treba nameniti sredstva v investicije državnega pomena.

Danes smo dobili kot sporočilo za javnost mnenje Vlade, ki je bilo dano danes v medije. Pa bom to mnenje Vlade prebral, citiram: "Glede na to, da so aktivnosti v zvezi z iskanjem rešitev za zagotovitev potrebnih finančnih sredstev za investicije in investicijsko vzdrževanje prometne infrastrukture v polnem teku, Vlada Republike Slovenije meni, da v tem trenutku ni nobene potrebe po obravnavi oziroma sprejemu predlaganega zakona." Lahko smo zadovoljni, aktivnost vlade je v polnem teku. Mene pa zanima, kako dolgo bo pa trajal ta tek? To mene zanima! Ker so vse aktivnosti v polnem teku in ni nobene dileme, nobene potrebe po tem zakonu, po takšnih razpravah, ker je vse v polnem teku in sredstva bodo zagotovljena. Pa si upam zagotoviti, da konec leta, ko bom vprašal vlado, ali je bil tek v letošnjem letu poln ali je bil prazen. To bo pa odvisno od tega, kakšne rešitve bo za zagotovitev potrebnih finančnih sredstev za investicije našla vlada v tem letu. To je izjava za javnost Vlade Republike Slovenije. mislim, da ni resna. To je za mene neresno mnenje Vlade. Nič se ne bojte, saj mi delamo vse v polnem teku, vse je v polnem teku. Mene bo pa samo zanimal saldo konec leta, izkupiček od tega teka, ki ga vlada zdaj tako intenzivno dela. No, saj premier Cerar je rekel, nič ne skrbite, delam polno in tako naprej. Mene bo pa konec leta zanimal samo saldo, ki bo povečan za investicije v infrastrukturo na področju prometa, koliko se bo tega nabralo do konca leta. Govorimo seveda o dodatnih virih. Kajti ta zakon, ta predlog je popolnoma nepotreben, neprimeren in tako naprej.

Torej, konec leta bomo pogledali ta magnetogram in saldo sredstev, ki se bodo nabrala do konca leta. Potem bomo pa lahko dali oceno vladi, kakšen je bil ta tek. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Franc Jurša, izvolite. Pripravi naj se mag. Bojan Krajnc.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Podpredsednik, hvala na besedi oziroma za besedo.

V tem državnem zboru bilo je zelo zanimivo, pri kateri razpravi smo mi poslanci, poslanke zelo spretni in vedno vemo postaviti piskerček v svojo korist. Govorimo pač tako, kot nam najbolj ustreza. Nekateri večkrat ponavljajo, da je nekdo bil nekje takrat na dolžnosti ministra za finance, nekateri govorijo, takrat je bila naša vlada, drugi zopet rečejo, takrat je bila naša vlada in takrat je bilo vse v najboljšem redu. Spoštovane kolegice in kolegi, vse ravno ni tako, kot mi govorimo, in tudi jaz bom današnjo razpravo izkoristil in bom govoril večino v vašem stilu. Smešno vam bo, mogoče bo podpredsednik celo pomislil, da bi me prekinil, pa me verjetno ne bo, ker pač prihaja iz naše poslanske skupine. Še enkrat bom ponovil to, kar sem že povedal; da je ta razprava, ki jo

imamo danes, prejšnja točka in sedanja točka, v vsakem primeru na nek način koristna.

To pomeni, da tudi mi razmišljamo o tem, v kakšnem stanju imamo našo cestno in pa železniško infrastrukturo. Če nas to ne bi skrbelo, seveda o tem verjetno toliko ne bi govorili, ampak vseeno treba na nekaj opozoriti. Časi so bili zelo turbulentni. Marsikateri od nas se dobro spominja vseh teh dogodkov nazaj 8 pa 9 pa 10 pa 12 let. Nekateri so oziroma smo sedeli v teh klopeh in smo marsikaj seveda podoživljali. Veste, Slovenija se je v preteklosti relativno zelo zadolževala pa zdaj zopet ne smete reči, ja v tistem obdobju, ko pa je bila naša vlada, pa ni bilo tako. Ja, takrat ni bilo tako, ker je bila ekspanzija, ker je bila ekspanzija, seveda je bilo bistveno več bilo investicij.

Tudi sam sem bil na lokalni ravni na nek način sokreator ali pa kreator investicij pa je bilo bistveno lažje kot pa v letih 2009, 2010, 2011, kljub temu da je na lokalni ravni takrat bilo kar precej sredstev, ki smo jih imeli za investicije iz sredstev kohezijskega sklada Evropske unije. Veste, mi smo v tem nekem obdobju sprejeli tudi tako imenovani Zakon o fiskalnem pravilu, rad bi spomnil, zelo težko se je bilo odločiti za to, da to naredimo, ampak vsi, kateri smo razmišljali v tej smeri, da pač treba uravnovesiti prihodke in odhodke tega proračuna, smo se enostavno za to tudi odločili, ampak nekateri ste celo rekli, da je to fiskalno pravilo preveč enostavno, ne zareže dovolj globoko, pa niste stanovali pri sprejemu.

Danes govoriti o tem, da pa bi se zopet zadrževali – veste, to pa je potem mogoče že neki dvorezni meč, kljub temu da seveda investicije prinašajo tudi pozitivne učinke. To je lahko hitro na odgovor tudi na tisto, kar je predstavnik predlagatelj povedal, da seveda bo upad investicij negativno vplival na gospodarstvo na gradbeništvu. Sigurno bo v letošnjem letu tako, kot je predlagatelj rekel, ampak v naslednjih letih pričakujem, da bo črpanje teh evropskih sredstev šlo hitreje in da bo takrat tudi bistveno več investicij. Veste, če smo si čisto odkriti, to je bilo tudi v preteklosti tako.

To razmerje med investicijami in socialno državo. Veste, danes sem pregledal nekatere informacije v enem od slovenskih dnevnikov – tu bom govoril namreč o upokojencih – pa veste, da me blazno skrbi, da 326 tisoč 554 upokojencev prejema do 600 evrov pokojnine. Veste, sedaj tu postaviti ravnovesje socialna država : investicije ni čisto enostavno. Si predstavljajte, da morate s tem denarjem živeti oziroma moramo živeti? Zelo težko si predstavljamo.

Omeniti, da je nek minister rekel, da bomo imeli tisoč evrov plače – ne, ne, saj vem, na koga ste mislili. Ampak ne v tem kontekstu kot marsikateri takrat ko nismo skupaj, govorite o tem, kaj je rekel. Ni tako rekel in to je izkoriščanje zopet piskrčka, da bi bili všečni svojim volivcem.

Junckerjev program, na pogled zelo všečen, 315 milijard. Ampak veste, če pa pogledamo nazaj, pa lahko hitro ugotovimo, da smo svoj čas imeli neke predpristopne spodbude, programe, finančne za nakup različne opreme, stroje in tako dalje. Veste, kaj nam je Evropa postavila za pogoj? Obvezno stroj evropskega porekla, to pomeni obvezno rezervne dele za te stroje iz Evropske unije. Ti stroji so bili predvidoma v tistem času vsi dražji in smo jih preplačali. Evropska unija, države Evropske unije, ki je dajala te spodbude, pa seveda je dobila svoj denar krepko dobro in dobro naloženega in imela je tudi svoje koristi.

V letih 2004–2008 je bilo res preveč investicij. Jih je bilo. Še danes imamo te posledice, še danes imamo določene investicije, ki sploh niso bile prodane, bile so zgrajene, niso bile prodane. Nekatera podjetja, ki so investirala, teh investicij nikoli tudi niso končala. Kot sem že prej omenil, takrat je vse raslo, raslo in je tega bilo ogromno. S preprosto besedo enega od mojih znancev, 20 let starejšega gospoda, je od prilike bilo tako, da denar leži na cesti, treba ga je samo pobrati. Ja, ampak denar pa tudi nikoli ni zastoj.

Rad bi se še oglasil na temo pomurske hitre ceste. Pomurska hitra cesta je bila res na hitro zgrajena, ampak ne pomeni, da je bila zgrajena tako, kot bi morala biti, in izkazuje se, da ni taka, da bi zadostila potrebam, ki jih v tem trenutku nalaga tranzicija tovornega prometa skozi Slovenijo.

Že prej sem omenil elektrifikacijo železniške proge Pragersko–Hodoš. To je bila dobra investicija in je rezultat tudi dober. Dokazano je, takrat ko bo posodobitve železniške proge v Sloveniji v celoti, da bo lahko večji tok prometa tekkel po železniški progi.

Še to glede pobiranja cestnine pri tovornem prometu. Moram reči, da me pred slabim letom pozval .../ izključen mikrofoni/

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Ljubo Žnidar, predlagatelj.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Spoštovani!

Zelo sem zadovoljen, ker vidim, da naš predlog zakona že ima pozitivne učinke, kajti gospod Jurša je podal, in mu verjamem, ker je rekel, da v Desusu že razmišljajo, da je treba nekaj na tem segmentu narediti. To je že viden napredek, ampak moram pa še dodati, da to pozitivno noto je treba nadgraditi tudi z ukrepi in rešitvami. No, ampak verjamem, da bodo to tudi v nekem času prišli, ampak tu je zelo pomemben čas. S tem našim predlogom želimo res koaliciji prihraniti čas.

Rekel bi, da tisti, ki izhajamo iz gospodarstva, pa jaz izhajam iz gradbene stroke in se pri tako strokovnih zadevah, kot je državna prometna infrastruktura, ne želim deliti na koalicijo pa opozicijo. Mi v stroki se delimo na dobre rešitve ali pa na slabe rešitve. Pri teh dveh obeh predlogih naših zakonov nisem danes slišal, da

so rešitve slabe, nisem slišal, da so predlogi slabi, verjamem, da se kakšno zadevo da tudi moč izboljšati, in če vidite tukaj izboljšave, potem prosim, dajte boljše rešitve na mizo. Dajte jih na mizo ali pa dajte naš predlog tudi dopolniti. To je strokovni pristop k nekemu strokovnemu predlogu, ne pa kar, da saj to je opozicijski zakon, ga bomo tako ali tako zavrnili, ne glede na samo vsebino. Ne, strokovnjaki ne želimo delovati v Državnem zboru politično, ampak strokovno. Dajte jasno in glasno povedati: vaš predlog je zanič, bomo mi naredili boljšega. Prav, dajte ga na mizo! Ali pa recite, aha, vaš predlog je dober, mi ga bomo pa še malo dopolnili, pa bo imel prave učinke. Tako se v stroki dela, to je pravi pristop in tukaj te delitve opozicija : pozicija v stroki nima mesta; in to vse za dobro države Slovenije in državljanov Republike Slovenije.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Replika gospod Jožef Horvat.
Izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS Nsi): Hvala lepa.

Ne želim pravzaprav v ničemer oporekati mojemu spoštovanemu kolegu Franciju Jurši, zgolj dopolniti. Seveda, našel pa sem se v njegovi razpravi, ker sem sam govoril o pomurskem kraku avtoceste. Avtoceste, kolega Jurša. To ni hitra cesta. To je avtocesta, tam so zelene barve in okrog 70 milijonov je financirala tudi Evropska unija, ki najbrž ve, kaj financira. Drugače je treba ta denar vrniti, če se ne strinjate z avtocesto.

Državni lokacijski načrt, ki ga je vlada, kjer je bil tudi Desus, sprejela v začetku leta 2005, se nanaša na polni prečni profil avtoceste, to je 26,2 metra. Projekti za pomursko avtocesto so bili narejeni tam okrog leta 2000, ko se še ni vedelo, ali bomo mi šli v EU ali ne bomo šli, in naš, ta prečni profil pomurske avtoceste pa je 21,2 metra. Oba veva, da nima odstavnih pasov in voznih pasovi so nekoliko ožji. Če bi takrat naša, torej tudi Desusova vlada, šla v reprojektiranje, danes ne bi imeli pomurske avtoceste in midva s kolegom Jurša bi se vozila v Ljubljano med njivami, tako kot sem sam tudi iskal bližnjice, da sem čim prej prišel od svojega doma do Državnega zbora, ker imava midva okrog 200 kilometrov v eno smer – a ne? Tako se ne bi iz naših lastnih projektov nekako norčeval, sem ponosen, da smo to zgradili, in to je avtocesta, to ni hitra cesta. Seveda, hitrostna omejitev, hvala bogu, drugače bi bilo še tam več nesreč. Seveda so pa nekateri objekti na tej avtocesti, razni nadvozi, podvozi itn., narejeni tako, da se ta cesta da razširiti. Je pa takoj po vstopu Slovenije v Evropsko unijo, 1. maj 2004, fantastično narasel promet tranzitnega tovornega prometa in to midva tudi zelo dobro čutiva, na žalost. Tovornjaki vozijo po črti in je ta promet voziti se po pomurski avtocesti je bolj

nevarno kot voziti se po avtocesti s polnim prečnim profilom.

Torej, hvala bogu, da imamo v Pomurju avtocesto, čeprav tudi sam kot edini takratni koalicijski poslanec iz Pomurja dobivam še danes kritike, češ, kaj ste to naredili, to ja ni nič. Naredili smo to, kar je v tistem trenutku bilo mogoče, če ne bi, ne bi bilo danes avtocestne povezave. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Bojan Krajnc.
Pripravi naj se gospod Danijel Krivec.

MAG. BOJAN KRAJNC (PS SMC): Hvala za besedo, gospod podpredsednik.

Za začetek bi se rad dotaknil videza, ki se je ustvaril pri tej drugi točki danes, da namreč predlog sprememb tega zakona in predlog zakona, ki smo ga obravnavali pri prvi točki, tvorita nek idealen par. Pri prvi točki smo izbrali projekte, napisali smo jih v 3. člen, zdaj pa rabimo samo še zakon, ki bo zagotovil sredstva za to. Moram reči, da v tem, za razliko od kolega Mahničiča, ne vidim nobene posebne logike, kvečjemu neko logično zmoto, kajti večinsko smo ugotavljali pri prvi točki, da sprejetje tistega zakona ni potrebno, in če bi zdaj nekoliko poenostavil in bil provokativen, bi rekel, da tudi tega zakona ne rabimo. Pa kljub temu.

Gospod minister je v uvodni predstavitvi povedal naslednje, citiram, "V sprejetih proračunih za leti 2016 in 2017 smo prvič po več letih zagotovili zadostna sredstva za investicijsko vzdrževanje, da se zaustavi nadaljnje slabšanje cestnega omrežja". To je prvo dejstvo, če se boste spomnili proračunskih razprav, je bilo to takrat večkrat poudarjeno – stanje se izboljšuje, se je izboljšalo. Torej, govorim o sredstvih, ki jih ta vlada zagotavlja za vzdrževanje cestne infrastrukture. Državna sekretarka Vrničar je prav tako v svoji razpravi povedala, koliko več sredstev je namenjenih, govorila je o 50 milijonih evrov več za tekoče vzdrževanje. Kolega Žnidar je sicer v svoji razpravi to kategorično zavrnil, ampak nisem slišal niti enega zneska, ki bi bil omenjen, da ne bi držal. To še vedno ugotavljamo vsi skupaj in je že postalo javno znano, da je še vedno premalo denarja. Torej, potrebovali bi okrog 200 milijonov evrov za to, da bi obnovili državne ceste; torej ne samo, da jih vzdržujemo in ščitimo pred nadaljnjim propadanjem, pač pa da jih obnovimo. In 200 milijonov evrov bi potrebovali do dokončanja obnove.

Od obstoječih namenskih virov po veljavnem zakonu je najpomembnejša letna dajatev za uporabo vozil v cestnem prometu, znaša okrog 150 milijonov evrov, tako se ocenjuje za leti 2016 in 2017. Tukaj pridemo do namenskih virov, ki pa jih predlagatelji predlagajo kot nove, kot dodatne. Kolega Žnidar je rekel, da nihče ni povedal, kaj je z njimi narobe. V mnenju Vlade lepo piše, kaj je z njimi narobe. Zdaj ne bom

tega bral, ker bi me verjetno spet obsodili, da imam bralne vaje, ampak problemi – integralnost proračuna, sredstva iz integralnega proračuna. Slišali smo, da so namenjena tudi za ostale uporabnike. In to, da zdaj vi pravite, da to ne bo vplivalo na državljane – seveda bo, če jim vzamete iz integralnega proračuna toliko več, bo drugje zmanjkalo, nekje bo treba pokriti ali pa se bo treba zadovoljiti z manjšimi standardi drugih storitev. Torej bi imelo vpliv na državljane. Sploh pa, ko govorimo o sredstvih, ki bi jih vzeli podjetjem v večinski državni lasti, to po moje še zmeraj kaže na to, da nekateri obravnavajo podjetja, oprostite izrazu, kot molzne krave. Podjetja v večinski državni lasti so podjetja. Dobro, imamo nekaj monopolov, nekaj jih deluje na trgu, morajo izpolnjevati cilje in namene, za katere so bila ustanovljena, ne moremo jih zdaj tako rekoč oropati njihovega dobička, ki ga potrebujejo za lasten razvoj in na koncu seveda tudi za razvoj družbe. Dividende – kako pa vemo, koliko bo dividend, odvisne so od poslovanja. Podjetjem bomo jemali dobiček, pa pričakujemo od njih še dividende. Mislim, to je kup problemov s temi novimi viri, ki jih navajate v 2. členu predloga zakona.

Kaj je rešitev, se sprašujete, in kaj je boljša rešitev. Boljša rešitev je predstavljena v Nacionalnem reformnem programu na strani 6 in 7, spet ne bom imel bralnih vaj, piše, da bo v proračunu za leto 2016 – se pravi na sprejeti proračun – dodatno 10 milijonov evrov, v letu 2017 na sprejeti proračun - ne govorimo še o rebalansih morebitnih – 21 in v letu 2018 45 na tako povišan sprejeti proračun leta 2017. To je za nas boljša rešitev, ne vsebuje vseh teh nevarnosti in pasti, ki jih vsebujejo vaši predlogi.

Kolega Jožef Horvat je v svoji razpravi spraševal, kaj je bilo sploh narejeno. Mislim, da si vse to, kar je bilo narejeno, lahko preberemo v poročilih Vlade oziroma Ministrstva za infrastrukturo. Eno od takšnih, imenuje se Leto dni vlade, zbirno poročilo iz septembra 2015 je objavljeno na spletnih straneh, številni projekti, ki so bili izvedeni. Če to njegovo razpravo podaljšam v to, kaj bo narejeno, imamo Akcijski načrt prioritarnih aktivnosti ministrstev in vladnih služb v letu 2016, spet objavljeno na spletni strani – navedeni številni projekti s področja železniške in cestne infrastrukture. Kar pa bi bilo zanimivo tudi zame kot nekoga, ki podpira ta vladni predlog oziroma na nek način dogovor med Ministrstvom za infrastrukturo in Ministrstvom za finance, je pa to, kako pridemo od tega predloga iz Nacionalnega reformnega programa do, poenostavljeno rečem, nove prometne infrastrukture.

Ja, res je, pogovori aktivno potekajo, potekajo na nivoju koalicijskih poslanskih skupin in koalicije na vladi, mogoče bi vendarle bilo zanimivo slišati, kako od tu naprej in kako priti do izboljšane prometne infrastrukture. Hvala lepa.

PODPREDSNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Izvolite, predlagatelj gospod Ljubo Žnidar.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Spoštovani, moram odgovoriti gospodu Krajncu.

Vi ste govorili o vplivu na proračun in o vplivu na državljane. To sta dve bistveni razliki, ki ju ne moremo dati na isti imenovalec. Mi v zakonu govorimo, da predlog zakona nima vpliva na proračun, na veljavni sprejeti proračun v letu 2016 in 2017. To je ena zadeva, vi pa ste govorili o vplivu na državljane, na proračun, ki seveda še ni sprejet, od leta 2018 dalje. Logično, od leta 2018 bo sredstev za splošno proračunsko porabo manj, zaradi tega ker bo del sredstev namenskih, striktno za investiranje v prometno infrastrukturo. To je dejstvo. In ti dve zadevi nikakor ne morete dajati na isti imenovalec.

Potem sredstva direkcije. Stanje slovenskih cest se tudi v proračunskem letu 2016 in 2017 v Sloveniji poslabšuje. Vi ste govorili samo o sredstvi za čisto samo golo vzdrževanje. Preverite na direkciji te podatke, da ne bo potem prišlo do napačnih tolmačenj. Direkcija v celoti, skupaj z vzdrževanjem, investicijskim vzdrževanjem in investicijami potrebuje letno cirka 220 milijonov, da se stanje cest v Sloveniji ne poslabšuje. Dajte pa izračunati delto na veljavni sprejeti proračun, koliko manjka do teh 220 milijonov, potem pa lahko govorimo, da se stanje slovenskih cest ne poslabšuje. Tako je treba tu vzeti v obravnavo, bi rekel, prave podatke, da jih potem lahko dajemo na primerjavo in tudi pravilno podajamo.

PODPREDSNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Danijel Krivec, izvolite.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za besedo, spoštovani podpredsednik.

Še mogoče nekaj dodatnih pojasnil glede tega našega zakona, ki je, tako vsi ugotavljate, povezan s predhodnim zakonom, ki je opredelil posamezne projekte, tu pa gre za dodatno financiranje teh projektov. Veliko je bilo govora o tem, da so ti viri, ki smo jih mi dodatno predlagali, nerealni in da gre predvsem za prerazporejene integralnega proračuna. Če se vsi zavedamo, da smo sprejeli določene fiskalne omejitve in določena pravila, ki veljajo, potem je to vsekakor logično, saj ne moremo povečevati proračuna in predvidevati nekih novih virov, čeprav nekatere vire v tem predlogu tudi predvidevamo. In glede tistih direktnih obremenitev smo tudi predvideli, da se upoštevajo šele z letom 2018, ko se bodo novi proračuni pripravljali. Se pravi, prometne kazni in del trošarine nastopi oziroma pride kot vir za izvajanje predhodnega zakona v pošteve šele s sprejemom novih proračunov.

Kar se tiče proračuna 2016–2017 pa tudi zaradi določenih mednarodnih zavez bo sigurno prišlo

znotraj proračuna do raznih prerazporeditev, kjer pa je velika možnost, da se dodatne vire nameni tudi za investicije. Vlada bo morala poskrbeti znotraj proračuna za določeno racionalizacijo. Rekli ste, da ni nobenega dodatnega vira, koncesnina za avtocesto je dodatni vir, če se za to odločimo. Gre po nekih naših ocenah približno za 2 milijarde in pol do 3 milijarde sredstev, ki so lahko neposredno namenjena v tistem trenutku za nove projekte, za izboljšanje prometne infrastrukture in ne obremenjujejo v tem trenutku. Gre za nek, bi rekel, dolgoročni odlog.

Če bo kdo se spraševal, ali je to mogoče ali ni mogoče, podobna zadeva je praktično se izvedla pri letališču na Brniku, kjer je zemljišče še vedno v lasti Republike Slovenije, vendar je s koncesijskim odnosom to preneseno koncesionarju in ta je tudi plačal določene anuitete glede tega. Se pravi, avtoceste lahko na ta način tudi damo v nek odnos, zemljišča in avtoceste bodo še vedno v Republiki Sloveniji, država pa s tem pridobi nek kvaliteten vir za to, da razreši infrastrukturne težave, mogoče drugi tir pa še kakšno stvar. Tudi obveznice Darsa so ena od takih rešitev, ki jih lahko smatramo kot nek dodaten vir. Obveznice Darsa, kot veste, ne gredo v javni dolg.

Veliko je bilo govora o tem, kako bo vlada in ministrstvo zagotovila dodatna sredstva in vsi govorite o dodatnih 10 milijonih za leto 2016 in za leto 2017 21 milijonov. To je treba nekako primerjati tudi s tem, kaj pomeni takšna vsota in če veste, da je ta nesrečni most v Mednem proti Medvodam vreden približno 20 milijonov, potem vemo, o kakšnih povečanjih govorimo. Prej je nekdo govoril, da je bilo ocenjeno, da je približno 500 premostitev, ki so potrebne dodatnega financiranja oziroma popravil.

S strani koalicije je bilo veliko govora, da pač zakona ne bodo podprli, ker še sami ne vedo, zakaj. Tudi s strani Desusa je bilo, ne bomo podprli, v naslednjem stavku pa je bilo, da je potrebno vzpostaviti učinkovit način financiranja javne prometne infrastrukture. To nekako ne gre skupaj, mi smo tukaj notri predlagali neko rešitev, ki se jo da skozi razpravo izboljšati, zdaj pa kar verjeti, da se bo to samo od sebe vzpostavilo, pa mislim, da ste malo prestari, da bi to verjeli. Drugi stavek je bil, da se je vlada zavezala, da bo v letu 2016 zagotovila dodatna sredstva. Povedal sem: 10 milijonov v 2016, 21 milijonov ... To je ena malo bolj zahtevna premostitev v Republiki Sloveniji. Zdaj, če bomo na tak način in s takšnim tempom obnavljali infrastrukturo, bo jasno, tisti, ki so ob avtocestah, tisti, ki so ob večjih mestih, kjer so obvoznice urejene, bodo pač uživali 20, 30 let, vsa ostala območja v Republiki Sloveniji bodo pa čakala po tej logiki, kot jo vi zagovarjate, naslednjih 200 let, da pridejo do posodobitve neke infrastrukture.

Še naprej je gospa Poropat rekla: "Je potrebno zagotoviti dodatna sredstva." Upam, da ni mislila samo s temi 10 pa 20 milijoni, to je

absolutno premalo v tem trenutku. In še: "Vlada in ministrstvo pospešeno izvajata zagotavljanje sredstev za prometno infrastrukturo." Upam, da bo ministrstvo pokomentiralo to trditev, kajti ne vidim nekega pospešenega izvajanja in zagotavljanja teh sredstev, če govorimo samo o 10 milijonih. Še večkrat je bilo rečeno spet to, da je zakon samo o prerazporejanju. Še enkrat, tudi mi se zavedamo fiskalnih omejitev in pravil, ki smo jih sprejeli v tem državnem zboru, zato je to tudi normalna posledica. Gre pa v primerih, ki jih predlagamo, dejansko za vire, ki so povezani z infrastrukturo na tak ali drugačen način.

Gospod Zorčič je tudi rekel, da bomo podjetjem odvzeli neka sredstva. Saj ta sredstva oziroma – ja, ta sredstva od državnih podjetij grejo že zdaj v državni proračun. Mi smo samo predlagali, da vlada vseeno ta sredstva, ki se natekajo iz naslova neke javne infrastrukture, ali so posledice javne infrastrukture, ali uporabe javne infrastrukture, namenijo tudi za izboljšanje te javne infrastrukture. Kar bo pomenilo v naslednjih letih mogoče tudi večji prihodek in s tem tudi lažje zapiranje finančnih konstrukcij in ne nazadnje tudi proračuna. Dejstvo je da če nič ne vlagamo v infrastrukturo, tudi ni neke dodane vrednosti, neke izboljšave na tem področju. Če pa ni izboljšav, tudi določena podjetja ne morejo več prispevati v proračun. Tako je ta veriga in ta povezava nujna in ti dobički že zdaj gredo v proračun.

Mogoče še to, ta naš zakon predvideva dodatne vire, ki popolnijo to vrzel od sedanjih. Prej je bilo omenjeno, da je za 2016 približno 80 milijonov za ceste za investicijsko vzdrževanje in investicije in približno 90 milijonov za železniški del, se pravi 170, 180 milijonov, do 500 milijonov je še neka razlika in za to razliko predlagamo, da se skozi te zakonske rešitve, ki jih imate na mizi, dopolni. In to v vseh naslednjih letih, ko bo zakon v izvajanju. Ne gre za enkratni poseg v proračun, gre samo za predlog, kje se dodatne vire lahko opredeli.

Kolega Jurša je rekel, da sta koristna zakona za razmišljanje. Upam, da počasi bomo prišli od razmišljanja tudi k ukrepanju, da ne bomo samo razmišljali, ko pridejo neki zakoni v proceduro, in da bo tudi vlada začela z izvajanjem, ne pa z razmišljanjem. Verjamem, da sta koristna za nekatere, da začnejo razmišljati, ampak glede na to, da so nekateri v vladi in v funkciji, da lahko odločajo, bodo morali sprejemati tudi odločitve. In temu so namenjeni ti predlogi; za to, da se skozi razpravo dopolnijo in postanejo operativni in s tem omogočijo to, kar ste vsi ugotavljali, da je virov za izgradnjo infrastrukture premalo. Kolega Jurša je tudi omenil, da zdaj se je treba pripraviti, potem bomo pa črpali evropska sredstva. Evropskih sredstev je samo še 400 milijonov. To smo ponovili, to je tudi v gradivu Vlade. Od tega je približno že 300 milijonov porabljenih za železniške projekte, GSMR in podobno. Tako od tega vira evropskih sredstev tudi drugo leto in čez tri, štiri leta ne bo veliko haska. Če ne bomo mi poskrbeli z nekim

primernim zakonom, da bo nek stalen vir na voljo za to, da se prometna infrastruktura izvaja, obnavlja, gradi na novo, bo zelo težko. Tako je ta vir sorazmerno majhen, zato tudi mi opozarjamo na težavo te nove finančne perspektive.

Ne vem sicer, kaj bi še dodal, upam, da glede na to, da smo pri prejšnji razpravi res osvetlili vso situacijo v kontekstu stanja na prometni infrastrukturi in da tudi glede zakona, ki bi to infrastrukturo izboljšal, omogočil vire, smo več ali manj vse povedali, mogoče je za povedati tudi to, da je bila sama strategija kar soliden zalogaj, stala je približno 500 tisoč evrov, zdaj govorimo o nadaljevanju, se pravi, o Nacionalnem programu razvoja in še o nekih dokumentih, ki bodo tudi veliko stali, ob tem da je naš zakon v proceduri, pa davkoplačevalcev v tem trenutku nič ne stane, ravno tako pa prinaša enake rešitve ali pa zelo podobne rešitve, kot jih bo prinesla tudi strategija, ki bo nek dokument Vlade – upam, da bo res do konca aprila v proceduri v Državnem zboru, kot je minister pri prejšnji točki zagotovil, verjetno bo pa znesek podoben ali pa mogoče malo nižji, kot je bil pri nacionalni strategiji.

Tako tudi iz tega okvira se je treba včasih vprašati. Res da je bil v preteklosti mogoče denar res na cesti, to, kar je kolega Jurša povedal, vendar Slovenija ima včasih problem, da se je včasih tudi skloniti težko, da ga pobereš, in tukaj imamo po navadi velik problem. Tisti, ki je pa starejši, je pa še težje, to je pa še res. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Prehajamo v sklepni del splošne razprave. Besedo ima predstavnik, predstavnica Vlade – kako sta se dogovorila? Izvolite, mag. Mateja Vraničar Erman.

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN: Hvala lepa.

Večina današnje razprave se je vrtela okoli namenskosti ali integralnosti sredstev, ki jih namenjamo za vzdrževanje oziroma investicije v prometno infrastrukturo.

Vlada ocenjuje, da je zaradi zagotavljanja vseh potreb, ki jih je treba financirati iz javnih sredstev, in ob upoštevanju vseh omejitev, ki jih imamo, primernejši način zagotavljanja integralnih sredstev tudi za te namene. Da mislimo resno, smo dokazali tudi s sprejetjem proračunov za leto 2016 in 2017, kjer je prvič po več letih zagotovljeno iz integralnih sredstev dovolj sredstev za tekoče vzdrževanje prometne infrastrukture in se v celoti vsa, že razpoložljiva namenska sredstva namenjajo za investicijsko vzdrževanje. Ta zvišana integralna sredstva v višini okoli 50 milijonov evrov bomo še nadgradili z dodatnimi prerazporeditvami integralnih sredstev za investicijsko vzdrževanje oziroma za investicije v gradnjo javnih cest v letošnjem letu, z dodatnimi, torej dodatnimi, 10

milijoni in v naslednjem letu vsaj z 20 milijoni, kolikor pa bo proračunska situacija to omogočala, pa tudi več.

Želela bi opozoriti tudi na trditev, da predlagane rešitve ne vplivajo oziroma ne posegajo v sprejete proračune; in to ne drži! Namreč, del letnega dobička, kot sem že prej rekla, predvidevam, da gre za dividende od gospodarskih družb, ki so v večinski lasti države, so že danes prihodek državnega proračuna integralnih virov. Pa ne v celoti letni dobiček, kot je bilo razumeti iz nekaterih razprav, ampak tisti del letnega dobička, ki je namenjen za razdelitev v obliki dividend lastnikom oziroma lastniku in je skladen tudi z investicijskimi načrti družb, ki prispevajo v bistvu ta del med prihodke državnega proračuna.

Prav tako so nekatere druge postavke, ki se predvidevajo kot namenski viri že danes ali prihodek državnega proračuna ali pa na drugačen način vpete v sistem financiranja vsaj določenega dela prometne infrastrukture. V mislih imam financiranje avtocest oziroma delovanje družbe Dars. Ni na odmet poudariti, večkrat je bilo govora danes o tem, da lahko obveznice Darsa uporabimo za ta namen, saj se vendarle ne štejejo v dolg države. Ja, danes, glede na to, kako je Dars danes organiziran in kako je njegova dejavnost financirana danes. In ker se sam financira s cestninami na cestninskih cestah, lahko trdimo, da je Dars izločen iz sektorja država in zato ne vpliva na obseg dolga niti na deficit sektorja država. Vendar tisti trenutek, ko bomo vključili Dars v izgradnjo javnih cest v širšem obsegu, se bo ta zgodba spremenila in ne bo enostavno. Zaradi tega svetujemo previdnost, ne samo pri določanju najobsežnejšega namenskega vira v predlogu zakona, to je trošarin, ampak tudi pri opredeljevanju drugih postavk z vidika financiranja izgradnje javne cestne mreže v Sloveniji. Treba je zgodbo pogledati veliko bolj celovito in ko pogledate vse pluse in minuse, ki jih taka rešitev prinese, je evidentno, da je primernejši način z ustreznimi ukrepi zagotoviti zadosten obseg za investicije tudi na tem področju znotraj integralnih virov. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Ljubo Žnidar, predlagatelj. Izvolite.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Še enkrat ponovim glede dileme, vezane na sprejeti integralni proračun.

Viri sredstev, ki so vezani kot prihodki na že sprejeta proračuna za leto 2016 in leto 2017, se kot namenska sredstva določijo od 1. 1. 2018 dalje. To se pravi, s tem tako rekoče ne posegamo v proračun za leto 2016 oziroma 2017. Strinjam pa se, da je treba še tudi sprejeti dodatne ukrepe, ampak s tem se vsi strinjamo, ampak teh ukrepov ni. Mi kot predlagatelj

Zakona o zagotavljanju sredstev za investicije v prometno infrastrukturo smo želeli s tem predlogom zakona doseči osnovni namen, da zagotovimo stabilen vir financiranja za razvoj prometne infrastrukture v Republiki Sloveniji. To je osnovni namen. S tem namenom želimo doseči kontinuiteto investicijskih sredstev za prihodnost, želimo ponovno okrepiti vejo gospodarstva, rekel bi, najpomembnejšo vejo gospodarstva, to je gradbeništvo. Gradbeništvo je motor gospodarskega razvoja neke države in če gradbeništvo namenimo sredstva, potem se ta motor oziroma ta sektor okrepi, ker vemo, da danes je ta sektor oziroma ta motor v Sloveniji relativno slab. Vidite, da najbolj enostavna dela, ki so razpisana danes na razpisih, v naši državi pridobijo tujci. To je v teh težkih časih nerazumno. Dejansko gre za izjemno pomemben segment, gre za izjemno pomembno področje, ki daje energijo in seveda potem tudi finančne povratne učinke v proračun, to je gradbeništvo in temu je treba nameniti investicijska finančna sredstva. Danes v celotni razpravi ni bilo slišati, da so ti predlogi slabi. Če imate boljši predlog, potem prosim, da ga daste na mizo. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Vsi prijavljeni razpravljavci ste dobili besedo. Ostalo nam je še nekaj časa in po 71. členu Poslovnika Državnega zbora imamo možnost še razpravljati. Prosim, da se prijavite s tipko, tudi predstavnik, predstavnica Vlade – ja, če želite seveda – in predlagatelj.

Želi še kdo razpravljati?

Gospod Ivan Škodnik, imate besedo, 5 minut.

IVAN ŠKODNIK (PS SMC): Hvala za besedo, predsedujoči. Lepo pozdravljeni predstavniki Vlade, kolegice in kolegi poslanci!

Seveda sem se oglasil danes v razpravi pri prvem zakonu, ki ga je predlagala opozicija, in imam tudi nekaj besed tudi pri tem zaključku razprave pri tem drugem zakonu. Mogoče bi se naslonil na kolega Franca Jurša, ki je razpravljajal pred mano, ko je nekako orisal delo Vlade in nekako povedal tudi, da je bil v več vladah in da v sedanji vladi pravzaprav oziroma ta vlada ne dela tako slabo. Omenjal je omejitve, ki jih ima ta vlada, to je fiskalno pravilo, tudi okrog sredstev, o katerih so nekateri govorili, tudi iz opozicije, rekli ste sicer, da je kolega Jurša nekako izjavil, da denar leži po tleh in ga je treba samo pobrati. Ne, to je bilo slišati prej iz opozicije, on je samo malo komentiral in ponovil.

Seveda je tudi Junkarjev program verjetno zanimiv, vendar pa se je treba zavedati, da kakršenkoli denar, ga bomo pobrali s ceste ali ga iz kakšnega programa dobili, ga bo treba vrniti. Seveda tudi z določenimi obrestmi. Nekateri bi rekli, saj zdaj so pa obresti zelo ugodne, mogoče najnižje v zadnjem desetletju. Všeč mi je bilo, ker je tudi kolega Ljubo Žnidar nekako pohvalil kolega Franca Juršo, kar

potrjuje, da smo si vendarle v tem državnem zboru vedno bolj enotni. Seveda ugotavljamo, da je stanje cest slabo, da je velikokrat tudi, da so ceste nevarne, seveda pa ta vlada lahko naredi toliko, kolikor pač iz teh sredstev lahko naredi. Imamo proračun za leto 2016, imamo proračun za leto 2017, seveda pa se govori tudi o nekem večjem vlaganju in večjih sredstvih po letu 2017.

Vesel sem bil, ko je kolega Horvat omenjal gradnjo cest v zadnjem desetletju, ko se je nekako gradila avtocesta v Pomurju ali pa Prekmurju, in je tudi omenjal, da v tej investiciji, če bi on vprašal kateregakoli državljana na tistem območju, nobeden ne bi imel kaj proti tej investiciji. To mu prav gotovo potrjujem in obžalujem, da v tem nismo bili Korošci, ki že tudi čakamo 20 let na to cesto, ampak ta vlada, in tudi Ministrstvo za infrastrukturo, je vendarle ob obisku Koroške marca lani obljubila, da se bo ta cesta nekako pričela v letu 2019 in vse potem karkoli se dela sedaj na tej trasi potrjuje in imam upanje, da se bo gradnja te ceste v letu 2019 tudi pričela.

Bi pa povedal tudi nekaj konkretnih stvari, ker dejansko ta vlada ne daje lažnih obljub. Tudi ko je prišla na Koroško, ni veliko obljubila, ampak če se ustavim na tistih detajlih, ko danes govorimo o cestah, moram reči, da so takrat obljubili obnovo ceste z Viča ob meji z Avstrijo do Dravograda, to se je v lanskem letu 50 % realiziralo, ostalo pa letos in tako kot je bilo obljubljeno, so tudi že zdaj razpisi. V lanskem letu je bila obnovljena tudi cesta iz Dovž do Mislinje v razdalji med 2 in 3 kilometri. Potem je bilo kar tudi nekaj cest obnovljenih in so v tem letu 2016 in 2017 planirane v Mežiški dolini. Zelo pomembna zadeva pa se mi zdi obnova ceste iz Slovenj Gradca na Kope, na turističen center, kjer je pravzaprav bil že razpis in nekatera dela bodo izvedena letos, druga pa v prihodnjem letu. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Zaključujem splošno razpravo.

O predlogu sklepa, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo, bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po zaključeni 16. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam 13. točko dnevnega reda.

Prehajamo na **16. TOČKO DNEVNEGA REDA, to je na obravnavo AKTA O ODREDITVI PARLAMENTARNE PREISKAVE ZA SPREMEMBO ZAKONODAJE TER ZA DRUGE ODLOČITVE DRŽAVNEGA ZBORA IZ NJEGOVE PRISTOJNOSTI TER ZA UGOTOVITEV IN OCENO DEJANSKEGA STANJA ZA UGOTOVITEV POLITIČNE ODGOVORNOSTI NOSILCEV JAVNIH FUNKCIJ, KI so SODELOVALI PRI PRIPRAVI IN IZVEDBI POSTOPKA JAVNEGA pomena NA PODROČJU PRODAJE IN NABAVE**

ŽILNIH OPORNIC, ZARADI SUMA, DA SO BILI POSTOPKI IN POSLI VODENI NEGOSPODARNO IN NETRANSPARENTNO, DA SO NASTALE ŠE NEUGOTOVLJENE POSLEDICE TAKŠNIH RAVNANJ, TER ZARADI SUMA PRISOTNOSTI KORUPCIJE V ZDRAVSTVU NA PODROČJU PRODAJE IN NABAVE ŽILNIH OPORNIC.

Zahtevo za uvedbo parlamentarne preiskave je na podlagi 39. člena Ustave Republike Slovenije Državnemu zboru predložila skupina 30 poslank in poslancev s prvopodpisanim Jožetom Tankom.

Za dopolnilno obrazložitev dajem besedo predstavnici predlagateljica gospe Jelki Godec.

JELKA GODEC (PS SDS): Hvala za besedo. Spoštovani!

Pred nami je zahteva 30 poslancev, torej ene tretjine poslancev Državnega zbora Republike Slovenije, za odreditev parlamentarne preiskovalne komisije o ugotavljanju zlorab v slovenskem zdravstvenem sistemu na področju prodaje, nakupa žilnih opornic. Zakaj ta zahteva? Sedanja vlada je v začetku mandata na skupni imenovalec postavila cilj, in sicer povrnitev zaupanja ljudi v državo in v njene temeljne stebre državotvornega delovanja. Slovenija in državljani bi naj po načrtih Vlade postali odraz poštene in pravične družbe.

Kaj te besede v bistvu v praksi pomenijo? Pomenijo v bistvu bore malo. Namreč, tudi ta modra Slovenija, kot so jo imenovali v koalicijski pogodbi, se namreč ne želi soočiti z enim temeljnih problemov, na katerega nas opozarja tudi Evropska unija v zadnjih raziskavah v svojih opozorilih, to je s korupcijo. Po podatkih, ki smo jih lahko brali včeraj v medijih, Slovenijo korupcija stane okoli 4 milijarde evrov, to predstavlja 9,8 BDP. Za primerjavo, Vlada Republike Slovenije v letu 2016 želi, da bi v nove projekte, v razvojne projekte vložila 3,2 milijarde evra, torej manj, kot nas stane korupcija. Ali pa da v letu 2016 želi za infrastrukturne projekte za vzdrževanje v cestnem omrežju nameniti le 87 milijonov, torej manj kot nas stane korupcija. Raziskava v Evropskem parlamentu tudi Slovenijo opozarja, da smo naredili veliko premalo ali skoraj nič za zmanjševanje korupcije v naši državi. Torej zapisi v koalicijski pogodbi in tudi besede poslancev koalicije na prejšnjih sejah, ko smo obravnavali sistemsko korupcijo v zdravstvu, češ da zavzema ničelno toleranco do korupcije v zdravstvu in da bodo iskali vse odgovornosti in odgovorne za nastala morebitna korupcijska dejanja in zahtevali odgovornost, so le pesek v oči za državljane.

Na prejšnjih sejah oziroma tudi na zadnji izredni seji Državnega zbora na temo priporočil na področju zmanjševanja sistemske korupcije v zdravstvu so poslanci koalicije, predvsem poslanci Stranke modernega centra, razpravljali v smislu, da predlagatelji z navedbami v sklicu, milo rečeno, pretiravamo, da v Sloveniji ni

korupcije, ni korupcije v zdravstvu in da zadevo obvladujejo. Takšno razmišljanje in način sedanje vlade najbolj ustreza določenim interesnim združbam, ki si že dalj časa spletajo svoje monopole in se okoriščajo tudi z denarjem davkoplačevalcev. Torej, vlada in koalicija tudi ne želita iskati odgovornih za različne nepravilnosti v zdravstvu, tudi za morebitno korupcijo v zdravstvu, čeprav so se temu zavezali v koalicijski pogodbi in o tem nenehno govorijo, o korupciji v zdravstvu pa že čivkajo vrabci na vejah. Lahko beremo zapise v medijih, da so bile hišne preiskave leta 2013 pri zdravnikih, ki so delno doživele, torej te preiskave, napredek pred tednom dni, ko je bila podana ovadba za 10 zdravnikov.

Po določenih informacijah naj bi se večje nepravilnosti, tudi koruptivna dejanja dogajala pri nabavi žilnih opornic. Samo podatek, da so bile cene za popolnoma iste žilne opornice različne v dveh bolnišnicah v Sloveniji in da naj bi UKC Ljubljana v letu dni za nakup žilnih opornic porabil več kot 4 milijone 200 pri domačem dobavitelju in da bi lahko za isti nakup pri tujem dobavitelju, če bi ga seveda iskal, porabil malo več kot 900 tisoč evrov, torej le 22 % tistega, kar je v letu 2012 porabil. Ta podatek lahko pove marsikaj.

Predlagatelji smo iz več razlogov podali zahtevo za odreditev parlamentarne preiskovalne komisije o ugotavljanju zlorab v slovenskem zdravstvenem sistemu na področju prodaje in nakupa žilnih opornic. Nekako je tudi ta zahteva za parlamentarno preiskavo logična posledica tudi zavrnitev priporočil koalicije, ki smo jih podali na prejšnji seji, da se s priporočili ministrstvu in vladi nekako ministrstvo in vlado zaveže, da bolj odgovorno pristopita k iskanju odgovornih v koruptivnih dejanjih v zdravstvu in da določene institucije bolj odločno delujejo. Vlada je zavrnila oziroma tudi koalicija v Državnem zboru skupaj z Združeno levico ni sprejela sklepov priporočil, ki bi zavezale institucije k izboljšanju stanja na področju boja proti korupciji v zdravstvu. Potem razlog je tudi izjava v. d. direktorice UKC Ljubljana glede korupcije in obiskov na eni izmed sej Komisije za nadzor javnih financ. Poslušali smo tudi na Odboru za zdravstvo direktorja Komisije za preprečevanje korupcije, da je kar velika verjetnost za koruptivna dejanja na področju nabave žilnih opornic, da se tudi KPK že kar nekaj časa ukvarja s to tematiko, pa vendar je tudi sam dejal, da so nekako neproduktivni na tem področju. Poslušali oziroma videli smo takšne in drugačne odzive tudi na seji Odbora za zdravstvo, ki so potrdili sume, da naj bi prišlo na področju nabav žilnih opornic v slovenskih bolnišnicah tudi do morebitnih, torej do koruptivnih dejanj. Ne nazadnje tudi zaradi slabe odzivnosti pravosodja in policije pri iskanju odgovornih smo se v Poslanski skupini SDS, NSi in nepovezani poslanci odločili, da podamo zahtevo za odreditev parlamentarne preiskovalne komisije o ugotavljanju zlorab v

slovenskem zdravstvenem sistemu na področju prodaje žilnih opornic.

Namen parlamentarne preiskave je, da se ugotovi morebitna odgovornost nosilcev javnih funkcij, ki naj bi sodelovali pri pripravi in izvedbi postopka javnega naročanja na področju nabave žilnih opornic, zaradi suma prisotnosti korupcije v zdravstvu na področju nabave žilnih opornic, da se ugotovi, kolikšna je morebitna odgovornost nekdanjih in sedanjih nosilcev javnih funkcij v ustanovah, ki opravljajo zdravstveno dejavnost na sekundarni in terciarni ravni v Republiki Sloveniji, povezanih s prodajo in nabavo žilnih opornic. Namen parlamentarne preiskave je tudi, da se ugotovi, kako naj bi preko dobavitelja medicinske opreme, davkoplačevalski denar odtekal za namene financiranja povsem drugih področij, predvsem medijev. Na to so opozarjali že leta 2012 določeni viri, na to je opozarjala tudi KPK.

Verjamem, da glede na to, da koalicijske stranke nenehno, kot sem omenila, govorijo o tem, da želijo tvorno delovati pri odkrivanju koruptivnih dejanj in pri odkrivanju in zahtevani odgovornosti posameznikov, ki delujejo v takšnih dejanjih, verjamem, da bodo vse poslanske skupine uvidele, da je skrajni čas, da od besed preidejo k dejanjem, da se lotimo zmanjševanja sistemske korupcije v zdravstvu in da bodo tvorno sodelovale v parlamentarni preiskovalni komisiji. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Za dopolnilno obrazložitev dajem besedo še predstavniku predlagatelja gospodu Jerneju Vrtovcu. Izvolite.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSI): Spoštovane kolegice in kolegi, spoštovani gospod predsedujoči!

V Novi Sloveniji smo podpisali zahtevo za odreditev parlamentarne preiskave o ugotavljanju zlorab v slovenskem zdravstvenem sistemu na področju prodaje in nakupa žilnih opornic, da se ugotovi odgovornost vpletenih pri pripravi in izvedbi postopka javnega naročanja na področju nabave žilnih opornic, suma korupcije pri tem in suma opustitve dolžnega ravnanja iskanja odgovornosti. Parlamentarna preiskava naj bi tudi podala odgovor na ugotovitve, da naj bi davkoplačevalski denar preko dobaviteljem medicinske opreme odtekal za financiranje medijske dejavnosti, kot tudi razjasnila vlogo podjetja Mark Medical in njegove vpletenosti v sekundarni in terciarni nivo javnih zdravstvenih zavodov.

S problemom korupcije v zdravstvu se v Sloveniji ukvarja več institucij, od Komisije za preprečevanje korupcije, Računskega sodišča, takšnih in drugačnih preiskovalnih komisij, vendar pa zaenkrat vse to brez pravih zaključkov. Posledice korupcije pa pomenijo tudi večje stroške za javni zdravstveni sistem v

Sloveniji. Korupcija, lahko milo rečemo, da je rakana našega zdravstvenega sistema in eden izmed večjih podlih načinov okoriščanja. Namreč, posamezniki se na račun zdravljenja naših otrok, zdravljenja vseh državljanov in državljanov okoriščajo s tem javnih denarjem in to je seveda nesprejemljivo.

Predlagatelji preiskovalne komisije menimo, da je odreditev parlamentarne preiskave v javnem interesu, saj želimo odgovor, zakaj je prišlo pri nabavi žilnih opornic do večkratnega preplačila in zakaj ni vloženega več truda odgovornih za nabavo materiala po nižjih cenah. Namreč, po nekaterih podatkih naj bi UKC Ljubljana za nekaj več kot 5 tisoč žilnih opornic porabil približno 4 milijone 250 tisoč evrov, če bi se pa odločil za nakup pri tujem dobavitelju, bi za isto količino plačal štiriinpolkrat manj, to je torej 970 tisoč evrov.

Torej krščanske demokrate zanima, zakaj se vodstva javnih zavodov v večji meri ne odločajo za sklenitev ustrezne pogodbe o neposrednem nakupu pri dobavitelju iz tujine, kar naj bi bila po mnenju tudi Komisije za preprečevanje korupcije najbolj čista in optimalna možnost. Seveda se bo pri tej parlamentarni preiskavi pokazala še naslednja rakana slovenskega zdravstva, na katero pa smo v Novi Sloveniji že večkrat opozarjali. Namreč, nimamo normativov in standardov medicinske opreme in pripomočkov. Pred dobrim letom dni smo v Državnem zboru razpravljali prav o tem, da je Vlada že večkrat sprejela sklep, da ZZZS pripravi standarde in normative, ki pa še vedno niso izpolnjeni, in so podlaga za določanje cen zdravstvenih storitev, s katerimi bi v času zaostrenih pogojev za poslovanje zagotovili ustrežnejši sistem financiranja. Ker Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije ne izpolnjuje sklepov Vlade, ponavljam ne izpolnjuje sklepov Vlade, so se posamezni izvajalci sami lotili njihove priprave, kar pa se odraža v tem, da se nepoznavalcem na različne načine obrazloži pokritje takšnih ali drugačnih svojih odločitev glede nabave omenjene opreme.

Posledice nedelujočega zdravstvenega sistema vedno bolj občutimo tudi državljani z daljšanjem čakalnih vrst in zmanjšano kakovostjo zdravstvenih storitev, medicinske opreme in pripomočkov kljub velikemu naporu zdravnikov in zdravstvenih delavcev.

Zato smo trdno prepričani, da je čas za spremembe in s tem tudi čas za parlamentarno preiskavo, ki bo razkrila izčrpavanje slovenskega zdravstva in terjala odgovornost vpletenih v posamezne nepravilnosti ter njihova razrešitev s pomembnih položajev.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Gospod Jožef Horvat bo predstavil stališče Poslanske skupine Nove Slovenije - krščanskih demokratov.

Izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi!

Krščanski demokrati smo soprodlagateljji zahteve za odreditev parlamentarne preiskave o ugotavljanju zlorab v slovenskem zdravstvenem sistemu na področju prodaje oziroma nakupa žilnih opornic.

Gre za enega izmed zelo očitnih primerov, kako se ne bi smelo delovati, pa se je kljub vsem nadzornim mehanizmom. Davkoplačevalski denar, namenjen za javni zdravstveni sistem, je na primeru žilnih opornic brezsrarno odtekal v zasebne žepe. Kako nam bodo odgovorni pojasnili ugotovitev, da je podjetje Mark Medical, d. o. o., žilne opornice v Sloveniji prodajalo za astronomskih tisoč 300 evrov, medtem ko je enak izdelek na Poljskem stal le 460 evrov. Kje je razlika, kam je šla razlika, kdo se je izpogajal za takšno ceno in kdo jo je postavil? Na mnoga neodgovorjena vprašanja vseh vpletenih v proces nabave žilnih opornic bomo poskušali pridobiti odgovore, pa ne samo to, krščanski demokrati pričakujemo, da bodo koruptivna zadeve dobile končni sodni epilog.

V Novi Sloveniji podpiramo odreditev preiskave, ki naj poišče odgovorne nosilce javnih funkcij, ki so sodelovali pri postopkih nabave žilnih opornic in njihove odgovornosti pri opustitvi dolžnega ravnanja kot tudi odgovornosti dobavitelja tega medicinskega pripomočka in odtekanja davkoplačevalskega denarja v medijsko in založniško dejavnost za obdobje zadnjih 13 let. To je na seji Komisije za nadzor javnih financ posredno potrdila tudi vršilka dolžnosti generalne direktorice Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljana gospa Brigita Čokl. Tam smo dobili tudi podatke, številke, ki sem jih prej navajal.

Področje prodaje in nakupa žilnih opornic je le eden izmed vrhov ledene gore oziroma ledenih gora korupcije v zdravstvu. Posledice za javni zdravstveni sistem pa so jasne: obubožana blagajna, dolge čakalne vrste, odhodi zdravnikov na boljše plačana mesta v tujino, neučinkovit in predrag zdravstveni sistem. Zdi se včasih, da je bolnik oziroma pacient na zadnjem mestu v zdravstvenem sistemu.

V Novi Sloveniji pričakujemo, da bodo sprejeti vsi ukrepi za temeljite reorganizacije v procesu nabave in storitev, povezanih z medicinsko opremo. Prav tako pričakujemo, da bo preiskava pripomogla k vzpostavitvi takšnega zakonodajnega in nadzornega sistema, da javna blagajna ne bo ogrožena, kot je to danes. Prav tako pričakujemo, da bo preiskava povrnila vsaj del zaupanja v javni zdravstveni sistem, ki ga vedno bolj ogrožajo vse hujše afere, ki se odražajo tudi v smrtnih primerih. Krščanski demokrati si želimo, da bo preiskava dosegla cilj, da bo pred roko pravice pripeljani vsi tisti, ki se že več kot desetletje uspešno izmikajo javnosti in končno pojasnili vpletenost v sumljive posle. Parlamentarna preiskava bo le eno izmed

zdravil pri zdravljenju s korupcijo obolelega zdravstvenega sistema. Kako učinkoviti bomo, pa je odvisno od vseh nas devetdesetih. Na koncu naj dodam še eno misel.

V Novi Sloveniji in tudi meni osebno je zelo žal in obžalujemo, da zaradi nekaj, morda peščice, skorumpiranih pobalinov v zdravstvenem sistemu potem slaba luč in slabe sence padejo na celotni zdravstveni sistem. Na žalost tudi na tiste najboljše zdravnike, ki so prave perle v našem zdravstvenem sistemu. To nas močno boli in tudi zaradi tega smo soprodlisniki te preiskovalne parlamentarne komisije oziroma verjamem, da bo tudi formirana. Nedostojno in nedopustno je, da nekaj pobalinov, ki v lastne žepe bašejo davkoplačevalski denar, preko korupcije dejansko blatijo zdravstveni sistem. Seveda predvsem tukaj imamo v mislih odlične posameznike in obžalujemo, zelo žal nam je, da slabe sence in slaba luč leti tudi na te, ki so strokovno in etično zelo dobri in pošteni. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina nepovezanih poslancev, zanjo dr. Bojan Dobovšek.

DR. BOJAN DOBOVŠEK (PS NP): Spoštovani vsi, ki spremljate to sejo!

Zakaj smo v Poslanski skupini nepovezanih poslancev prispevali podpise za to parlamentarno preiskavo? Zato ker menimo, da je naše zdravstvo dobro, da so dobri zdravniki in dobre medicinske sestre in dobro osebje, vendar nekaj primerov meče slabo luč na celoten sektor. Kar je treba izpostaviti, je, da je ključ odgovorov v kadrovanju, v vodenju in javnih naročilih. Te tri zadeve je treba urediti. Ko bomo uredili te zadeve, potem bo celotni sektor začel delovati, tako kot je treba.

Kaj moramo izpostaviti? Pri javnih naročilih je problem od same nabave do konca javnega naročila, do izpeljave, in sicer ker prihaja do kartelnih dogovorov, pri katerih se cena enormno povečuje, ker prihaja do nekaterih zakonskih omejitev. To želimo s to parlamentarno preiskavo razčistiti; ali je res zakon slab, ali prihaja do takšnih pritiskov, da se zakon ne more izvajati, ali pa gre za klasično obliko kriminalitete – in potem potrebujejo institucije, ki to kriminaliteto odkrivajo, pomoč pa tudi pomoč parlamenta, da bodo to lahko storile. Zato smo izpostavili primer žilnih opornic kot tisti, ki je najbolj pereč, najbolj viden in najbolj eklatanten. Gre za to, da lahko na podlagi enega primera preventivno delujemo tudi na drugih področjih in pokažemo, kako je prav izpeljati javno naročilo in kaj se v zdravstvu da narediti. Gre za razbitje teh mrež, ki obvladujejo javna naročila, in seveda tiste pomagače, ki so v obliki beloovratniških kriminalcev omogočili, da se finančni tok zakrije in se denar spelje drugam, pa tudi v davčne oaze ali pa, kot smo videli,

preko nekih drugih produktov opere v nepremičninah, v raznih potovanjih in podobno. Gre za to, da preventivno skušamo delovati za naprej.

Preiskava, ki je pred nami, gre v malo drugačno smer, kot pa so bile preiskave, ki smo jih videli sedaj. Veliko sem se pogovarjal s kolegi iz Avstrije, s kolegom Maximilianom Edelbacherjem, ki je predlagal avstrijski model, po katerem vzameš ven najbolj jasen primer in na podlagi enega primera sistemsko korupcijo ali pa sistemsko kriminaliteto izpostaviš, ga pripelješ do konca in je to preventivno na druge primere in se pokaže, da se zadeve da rešiti. Če zastavimo primer preveč na široko, potem se nam večkrat rešitev izmuzne.

Tako mislim, da nosilci javnih funkcij lahko odgovarjajo v manjšem obsegu za en primer, ki ga je lahko dokazati, ampak potem ko se primer po načelu snežne kepe začne odvijati, potem lahko dokažemo več. Gre za to, da dokažemo politično odgovornost, hkrati pa pomagamo institucijam, ki so dolžne preganjati tovrstno kriminaliteto – policiji, tožilstvu in ostalim –, da izpeljejo primer do konca.

Kakšna je multiplikacijska aktivnost in kakšna je fuzija teh odgovorov? Ne smemo misliti samo na policijo in tožilstvo, vendar moramo vedeti, da ima takšna preiskava lahko večplastne učinke. Najprej, da zaščitimo tiste, ki piskajo na piščalko in opozarjajo na napake. Imeli smo celo vrsto zdravnikov, ki so opozarjali na napake, in bili celo kaznovani včasih, da so odšli v tujino, zato ker so imeli probleme. Se pravi, zaščititi tiste, ki so pripravljeni kaj povedati, da potem na podlagi teh indicov zberemo prave dokaze. Podpreti tisto pravo preiskovalno novinarstvo, ki ga je v Sloveniji zelo malo, več imamo rumenega novinarstva. Skušamo podpreti pravo preiskovalno novinarstvo, kajti preiskovalni novinarji so tisti, ki prvi odkrijejo denarne tokove v tujini. To se je večkrat že zgodilo s povezavami s preiskovalnimi novinarji v tujini. Naslednje, podprli bomo finančne institucije, kot so Furs, Agencija za varstvo konkurence, Urad za preprečevanje pranja denarja, za korupcijo in podobno, ki morajo skupaj v skupnih preiskovalnih skupinah ali pa tudi v izmenjavi podatkov sodelovati v takšnih preiskavah. Potem pa ne nazadnje, če je treba, da ugotovimo, če je treba spremeniti kakšen zakon, ki onemogoča direkten nakup v tujini. Dosedanji izgovori so šli v to smer, da moramo kupovati tovrstno opremo preko posrednikov. Se pravi, ugotovimo, ali kakšen zakon to preprečuje.

Če zaključim, namen parlamentarne preiskave je, da zdravstvu povrnem tisti ugled, ki ga je imelo, da pomagamo zdravnikom in vsem osebju, da si ta ugled povrnejo, da hkrati s transparentnim vodenjem in s kadrovanjem omogočimo tem institucijam, da delujejo. Seveda pa je ključ vsega transparentnost nad premoženjem tistih, ki so v tovrstne posle vpleteni, še posebej tistih, ki vodijo te institucije. Hvala.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo gospod Jani Möderndorfer.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS SMC):
Pa imamo tretjo preiskovalno pred vrati! Seveda to ni nič narobe. Prav je. To je eden od instrumentov, ki ga Državni zbor, praviloma opozicija, uporablja takrat, kadar seveda želi uporabiti vsa sredstva za nadzor izvršne veje oblasti; in prav je tako. Vendar pozabljamo, da to ni orodje samo opozicije, ampak v prvi vrsti najprej Državnega zbora, zato da lahko izboljša in nadgradi svojo zakonodajo in v skladu z vsemi pooblastili in tudi pristojnostmi uvede in sprejme določene odločitve, ki bi lahko nadgradile posamezno področje, za katero je odrejena preiskovalna komisija.

V Stranki modernega centra seveda sodelujemo že v obeh preiskovalnih že ustanovljenih komisijah in ne vidimo prav nobene ovire, da ne bi sodelovali tudi pri tretji. Iz enega preprostega razloga, kajti ko se uvede preiskovalna komisija, je prav, da sodelujemo vsi, eni zato da bodo izpeljali, ker so predlagatelji samega namena, drugi zato da tudi pazimo na samo zakonitost, kako se bo ta preiskava tudi peljala.

Zakaj je to pomembno? Pomembna je iz več razlogov. Prvič zato, ker je predlagatelj že sam v svojih dokumentih priznal, da v resnici nima prave resne podlage za svojo preiskovalno komisijo. Vsaj navedel je ni. Navedel je ni, v resnici prizna drugače, reče, da je sama razprava v Državnem zboru pokazala, da je prišel čas, da se uvede preiskovalna komisija in praktično prepíše predlog za sklic izredne seje in navede vse iste argumente, kot jih je navedel za izredno sejo za samo preiskovalno komisijo. Namen preiskovalne komisije pa seveda pomeša z vrsto preiskav in pomeša tudi s samim namenom, kako pravzaprav sploh to misli izpeljati.

Kaj je v resnici funkcija preiskovalne komisije? Funkcija preiskovalne komisije je v prvi vrsti ugotavljanje politične odgovornosti posameznikov in – kar je še bolj pomembno, to kar sem že omenil –, da lahko seveda tudi z določeno oceno posameznih dejanj z ukrepi nadgradi posamezno zakonodajo ali pa sprejme določene odločitve. Vendar, če bomo zelo pozorni, bomo videli, da že pri samem rojstvu te preiskovalne komisije je šlo marsikaj narobe. Marsikaj je šlo narobe, vsaj tisti, ki ste prebrali mnenje Zakonodajno-pravne službe, boste lahko videli, da so na petih gosto natipkanih straneh napisali razloge, kaj vse manjka in kje vse je predlagatelj zgrešil, če želi ustanoviti preiskovalno komisijo.

Prva zadeva, ki je, če smo ugotovili, da bomo ugotavljali namen, to pa je politično odgovornost pri javnem razpisu, bomo lahko zelo hitro ugotovili, da direktorji zavodov, prvič, niso ne politične figure; še več, vsi tisti, ki izvajajo,

nimajo s politiko nobene zveze, in to posredno odgovornost bo zelo težko ugotavljati v sami preiskovalni komisiji. Druga teza, da se je šlo v preiskovalno komisijo po nekem t. i. avstrijskem modelu, da se izbere eno majhno zadevo, zato da kot takšno preiščeš in prideš do konca in uporabiš kot model za vse ostale, je seveda zelo všečna, vendar imamo en majhen problem: preiskovalno komisijo ustanovljamo in delujemo po slovenski zakonodaji, ne po avstrijski. Zato se sklicevati na avstrijske modele je zelo nerodno, kajti v resnici s tem priznamo, da v resnici nič ne bomo mogli izvesti – tistega, kar so izvedli Avstrijci. In tretje, kar je še bolj pomembno, v sami preiskovalni skupini oziroma v samem namenu, prvič, najprej govorimo o tem, da bomo rešili sistemsko korupcijo v zdravstvu, potem pa ločimo primarno od sekundarnega in terciarnega zdravstva, kar pomeni, da bomo iskali samo na enem področju, na drugem pa ne. Namreč teza, ki je bila pravkar, tudi danes ponovno izrečena, to pa je, da v koaliciji trdimo, da korupcije ni, ne drži in je iz trte izvita. Je pa res, da ko nekdo trikrat, štirikrat ponovi eno in isto, se zelo hitro prime kot resnica, in to seveda predlagatelji venomer počnejo, kar naprej. Na odboru smo si bili skupni, kjer smo obravnavali to temo in kasneje tudi na sami razpravi v Državnem zboru soglasni in enotni samo v eni zadevi, da korupcija v zdravstvu je, dimenzijo korupcije pa je ta hip nemogoče oceniti. Temu primerno se vsi na pamet sklicujemo in govorimo o nekih številkah, ki nimajo nobene resne podlage.

Seveda je naš interes, da sodelujemo v preiskovalni komisiji z več razlogov; en je tudi ta, da bomo prepričali kakršnokoli prevzemanje pooblastil policije, tožilstva ali sodstva – to, kar je več ali manj v predlogu in samih nastopih danes že bilo nekajkrat omenjeno, da je treba iskati resnico in lumpe pripeljati ne vem kam vse. Strinjamo se s tem, da je to naloga organov, naša pa je, da ugotovimo politično odgovornost. Bojim se, da bomo težko pripeljali to samo komisijo resno h koncu, ne glede na to pa upamo, da bomo našli določene rešitve, ki bi lahko mogoče nam pokazale, kje in kdaj in na kakšen način se kakšno stvar da in splača spremeniti. Seveda bomo počakali na končno poročilo same komisije, da vidimo, kako se bo stvar odvijala. Tisti, ki bo držal taktirko, to je po navadi predsednik preiskovalne komisije, pa bo imel zelo veliko odgovornost, s tem pa tudi vsi člani komisije.

Naj pa opozorim nekaj. Če želimo resno o neki vsebini razpravljati, moramo najprej kaj vedeti o tej vsebini in predlagatelji so pokazali s svojim predlogom, da marsičesa ne poznajo, ali ne vedo, ali pa se sprenevedajo. Zraven tega naj povem še nekaj, če želimo resno pri vsebini razpravljati, moramo za to pred tem poskrbeti tudi za formo, vsaj v demokratičnih državah tako je, in to pot se je uvedla nova parlamentarna praksa, bila je tudi zlorabljen. Zato naj opozorim na eno zelo nenavadno prakso, ki se je zgodila na Kolegiju

predsednika Državnega zbora, to pa je, da ko je pozval pravilno predsednik Državnega zbora predlagatelje, da naj dopolnijo dokument z zahtevo za ustanovitev preiskovalne komisije, so le-ti eno uro pred samim kolegijem vložili, bom rekel, neke določene popravke, ki pa jih noben od članov kolegija ni uspel niti videti. Razvidno je bilo samo to, da je bil dokument vložen. In misleč, da je dokument nadgrajen, je kolegij o tem odločal in danes zato tukaj v parlamentu sedimo in razpravljamo o tej ugotovitvi. Kasneje se je izkazalo, da je šlo samo za manjše tehnične popravke in prav v ničemer predlagatelji niso nadgradili svojega dokumenta, še posebej pa ne z zahtevami, ki jih je postavila Zakonodajno-pravna služba. Ne glede na to, da se je zgodila ta nova parlamentarna praksa, to kaže, da je včasih bolje zadihati in prešteti do 10, preden se skoči in se hitro sprejme sklep, ki je, najmanj kar lahko rečem, nepravilen, če ne celo nezakonit. Še posebej z dejstvom, da je Zakonodajno-pravna služba v svojem zadnjem delu zelo jasno zapisala naslednje, to pa je, da se lahko pokaže, da je takšna preiskovalna komisija lahko celo nezakonita.

Ne glede na to v Stranki modernega centra bomo seveda sodelovali, kar je seveda odločilno, in s tem tudi budno pazili in upamo, da pridemo do rešitev. Bojim pa se, da bo to še ena izmed mnogih parlamentarnih preiskav, ki bo končala usodo tako, kot so jo vse do sedaj. Hvala.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospa Nada Brinovšek.

NADA BRINOVŠEK (PS SDS): Hvala za besedo, predsedujoča. Lep pozdrav, spoštovani kolegi!

V Slovenski demokratični stranki že vse od začetka našega mandata Ministrstvo za zdravje nenehno opozarjamo, da je treba pripraviti zdravstveno reformo, opozarjamo na nepravilnosti, ki se dogajajo na področju zdravstva, na afere in seveda na korupcijo in v zadnjem času tudi na sistemsko korupcijo. Zaradi teh nepravilnosti, afer in korupcije smo v naši strani v tem mandatu sklicali kar 12 izrednih sej Odbora za zdravje. Na teh izrednih sejah smo želeli javnost in ministrstvo opozoriti na sistemsko korupcijo pri javnem naročanju; opozarjali smo, da nekatere bolnišnice čakajoče bolnike razvrščajo brez pravega reda – se pravi, da na tem področju vlada nered, zaradi katerega pa so bolniki v neenakopravnem položaju –, opozorili smo na sum podkupovanja in sprejemanja podkupnin; opozorili na sum, da so bili v to vpleteni zaposleni v javnih zdravstvenih zavodih; opozorili smo tudi na primere Nevrološke klinike, pediatrične kirurgije, Onkološkega inštituta, normative in standarde in tako naprej.

Na jesenski seji v zvezi s sistemsko korupcijo smo predlagali dva sklepa, in sicer da ministrstvo ob pripravi zdravstvene reforme pripravi celovite rešitve za odpravo sistemske korupcije po načelu ničelne tolerance in da se tudi v javnih zdravstvenih zavodih, katerih ustanoviteljica je država, zagotovi poslovanje po načelu ničelne tolerance do korupcije. Seveda koalicija naših predlogov ni potrdila, kljub dejstvu da se tako rada oziroma da se tako radi izgovarjate oziroma sklicujete na ničelno toleranco do korupcije. Prav tako koalicija na izredni seji matičnega delovnega telesa konec februarja 2016 ni potrdila naših predlogov oziroma priporočila, s katerim smo predlagali, da Državni zbor opravi razpravo v zvezi z morebitno korupcijo v zdravstvu, da Državni zbor predlaga Vladi in Ministrstvu za zdravje, da raziščeta trditve o morebitni korupciji v zdravstvu na osnovi izrečenih besed v. d. generalne direktorice UKC Ljubljana na seji Komisije za nadzor javnih financ 3. februarja 2016, da Državni zbor pozove Vlado in pa Ministrstvo za zdravje, da Državnemu zboru predstavi analizo učinkov ukrepa skupnih javnih naročil v zdravstvu, ki so bila predvidena za leto 2015, da Državni zbor priporoča Vladi in Ministrstvu za zdravje, da sprejme potrebne ukrepe za temeljito reorganizacijo procesov nabave in storitev, povezanih z medicinsko opremo, seveda s poudarkom na dragi medicinski opremi, da Državni zbor pozove Vlado in organe institucij, da zaradi nepristranskosti do konca preiskave suspendirajo vse osebe, ki naj bi bile vpletene v postopke nabav medicinskih pripomočkov in opreme na lizing, da Državni zbor priporoča Vladi in Ministrstvu za zdravje, da pozove pristojne institucije h takojšnjemu in odločnejšemu oziroma odločnemu ukrepanju na področju ugotavljanja odgovornosti posameznikov v koruptivnih dejanjih. Ker poročilo na matičnem delovnem telesu ni bilo sprejeto, je Državni zbor 3. marca 2016 to poročilo samo obravnaval brez glasovanja. Zanimivo je, dragi kolegi poslanci, da smo Državni zbor tik pred začetkom te izredne seje na temo sistemske korupcije s strani odvetniške družbe glede na razloge, navedene v zahtevi za sklic seje, prejeli opozorilno pisanje, ki napoveduje sprožitve sodnih postopkov pred pristojnim sodiščem. Koalicijske kolege smo tako na seji matičnega odbora kot tudi na seji Državnega zbora opozorili, da imajo v koalicijski pogodbi v poglavju Zdravstvo pod ukrepi zapisano, citiram, " ... uveljaviti ničelno toleranco do korupcije v zdravstvu. Od vseh, ki so s svojim ne- oziroma ukrepanjem odgovorni za razrast korupcije, bomo terjali tudi osebno odgovornost ..." Sprašujem se oziroma vas, kje so zdaj ti ukrepi in kje je zdaj ta odgovornost. Ni ukrepov, ni sprememb, ni reforme.

Koalicijski poslanci ste skoraj da vsi na izredni seji Državnega zbora v začetku marca na to temo razpravljali o tem, da korupcija v zdravstvu je, vendar pa se niste mogli poenotiti,

ali gre to za korupcijo ali gre to za sistemsko korupcijo. Če pogledamo definicijo, kaj je sistemsko korupcija. Sistemsko korupcija je korupcija znotraj celega sistema. Pojem predstavlja situacijo, ko družba ali država delujeta na koruptiven način. Ko pride do tega, da se proti korupciji ni več moč boriti na običajen način, ampak so potrebne bolj radikalne akcije preprečevanja. Dejstvo je, da se na področju zdravstva srečujemo s korupcijo znotraj celega sistema, tako posameznik, družba kot država delujejo na koruptiven način. Spomnimo se tu samo izjave v. d. generalne direktorice UKC Ljubljana na Komisiji za nadzor javnih financ. Zaradi navedenega primera in zavrnjenih priporočil v zvezi s sistemsko korupcijo smo se v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke tudi odločili, da v Državni zbor vložimo zahtevo za odreditev parlamentarne preiskave. Na podlagi te parlamentarne preiskave predlagamo: da se ugotovi morebitno odgovornost nosilcev javnih funkcij, tistih, ki naj bi sodelovali pri pripravi in izvedbi postopka javnega naročanja na področju nabave žilnih opornic, da se ugotovi, kolikšna je morebitna odgovornost nekdanjih in sedanjih nosilcev javnih funkcij v ustanovah, ki opravljajo zdravstveno dejavnost, povezanih s prodajo in nabavo žilnih opornic, da se ugotovi, kako naj bi preko dobavitelja medicinske opreme davkopačevalski denar v zvezi s prodajo žilnih opornic odtekel za namene financiranja povsem drugih področij, in da se ugotovi, kakšne naj bi bile posledice sodelovanja ustanov, ki opravljajo zdravstveno dejavnost na sekundarni in pa na terciarni ravni s podjetjem Mark Medical.

V Slovenski demokratski stranki smo mnenja, da pregledno delo zdravstvenih zavodov, nabavnih služb in zdravnikov seveda povečuje zaupanje v zdravstvo, prav tako kot pregledno delo organov pregona povečuje zaupanje v pravno državo. Žalostno je dejstvo, da glede na naša opozorila, ki smo jih dajali na sejah odborov in pa na seji Državnega zbora, na opozorila medijev in opozorila stroke nihče, prav nihče ne reagira. Dejstvo je, da je zdravstvena zakonodaja potrebna temeljite prenovе, ki bo oziroma ki bi pripomogla k večji kakovosti zdravstvenih storitev in zmanjševanju čakalnih vrst, da sistem na področju zdravstva ne deluje in da je znotraj zdravstva korupcija oziroma sistemsko korupcija.

Poglejte, zaradi vsega tega naštetega se na področju zdravstva srečujemo s primeri, kot je na primer ta, da še vedno nimamo direktorja UKC Ljubljana, da še vedno nimamo direktorja Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije. V lanskem letu smo imeli primer imenovanja v. d. generalnega direktorja UKC Ljubljana, gospoda Baričiča, ki ga je na javnem natečaju izbral Svet zavoda UKC Ljubljana tako rekoč brez programa. Spomnimo se, da je za tega kandidata ministrica dolgo vztrajala, da bi se imenoval za direktorja. Ministrica za zdravje je sicer na zadnji seji Državnega zbora našta

ukrepe, ki jih je ministrstvo sprejelo v smeri, da se korupcija zmanjša. Med te ukrepe sodi tudi ta, da je Ministrstvo za zdravje v začetku leta 2015 sprejelo protokol o izbiri kandidatov za predstavnike ustanovitelja v svetih javnih zdravstvenih zavodov. S sprejetjem protokola, tako pravijo na ministrstvu, so zasledovali cilj dviga znanj in izkušenj, ki so potrebna za kakovostno opravljanje funkcije predstavnikov ustanoviteljev svetov javnih zavodov. Glede na vse dogodke, ki se dogajajo na UKC Ljubljana, bi najbrž težko rekli, da ti predstavniki kljub sprejetemu protokolu svoje delo dobro opravljajo. Na matičnem odboru za zdravstvo smo na zadnji seji tudi s strani dr. Konrada Kuštrina v zvezi z imenovanjem predstavnikov v svete javnih zavodov slišali, in to bom citirala, "da je to samo en kozmetični pristop k izbiri novih članov sveta zavoda, da pa glavno vlogo še vedno igra politična pripadnost. Politična pripadnost je tudi tista, ki postavlja ljudi na najbolj odgovorne oziroma vodilna mesta tako menedžerska kot tudi nižje na druga vodstvena delovna mesta".

Nedvomno je potrebna sprememba na področju preoblikovanja javnih zavodov v skladu s pravom EU. Direktorjem javnih zavodov je treba dati več pristojnosti in več odgovornosti. Več odgovornosti pa je treba zahtevati tudi od predstavnikov v svetih javnih zdravstvenih zavodov. Ampak, ustrezne spremembe zakonodaje še vedno ni.

Če ostanem še malo pri teh protokolih in sistemih kakovosti. Vsem nam je znan lanskoletni primer na Nevrološki kliniki. Poglejte, kaj pomaga, če imajo zavodi sistem kakovosti in obveščanja, če jih obišče upravna inšpekcija, ko pa ni na koncu epiloga. Nihče še ni odgovarjal za to, da ni deloval sistem kakovosti in obveščanja na UKC, ki določa obvezno interno informiranje, postopke, odgovornosti in pristojnosti v primeru izrednih dogodkov. Tudi v primeru srčne kirurgije smo se srečali s tem, tudi v primeru Bunc smo lahko priča, da sistem obveščanja znotraj UKC ne deluje dobro. Njegova predstojnica Oddelka za kardiologijo namreč ni vedela, da se zbirajo podatki o njihovih bolnikih za namen določenega registra, ki ga vodi Bunčevo društvo. Se pravi, da predstojnica ne ve, kaj se dogaja na njenem oddelku. Da je pa zadeva še bolj bizarna, pa je predsednik Komisije za medicinsko etiko izjavil, da je bila vloga pripravljena v skladu z navodili, kot nosilec pa je bil naveden Klinični oddelek za kardiologijo. Predstojnica pa torej o tem ne ve ničesar.

V Slovenski demokratični stranki smo mnenja, da naj bi šlo tudi v teh primerih za okoriščanje posameznikov s pomočjo države in da v tem trenutku tudi protokoli in sistemi obveščanja nekaterih naših zavodov ne delujejo.

Vlada je v svojem mnenju za prejšnjo sejo, ko smo obravnavali priporočilo, med drugim tudi zapisala, da glede finančnega najema medicinskih pripomočkov in opreme to ni

nezakonito dejanje, zato suspenz odgovornih oseb nima pravne osnove. Pri tem pa je prezrla naše opozorilo, da je za UKC Ljubljana sklepala posle, se pravi pogodbo o dobavi na reverz, oseba, ki ni zakonit zastopnik UKC in to pogodbo je ta oseba sklenila mesec dni pred sklepom o nabavi. Prav tako Vlada v svojem mnenju ni komentirala naše trditve, da je ta v takšnih primerih dobavitelj opreme na reverz, da mastno zaslužijo s servisom in potrošnim materialom. To pa pomeni, da je na dolgi rok za bolnišnico najem na reverz veliko dražji od samega nakupa naprave. Tudi mediji veliko pišejo o tem, da se že več let denar preko javnih zavodov prenaša na različne dobavitelje in da se dogajajo pritiski vplivnih posameznikov na nabavo določene opreme in materiala. Pritisk se boja izvaja na zdravnike, če nočejo sodelovati, so pa razrešeni. Če pa ti vplivni posamezniki ne dosežejo svojega, pa ti vplivni posamezniki gredo tudi do predsednika države. Ta izjava nam je verjetno vsem znana iz Komisije za nadzor javnih financ.

Torej, s to zahtevo za odreditev parlamentarne preiskave pa želimo v Slovenski demokratični stranki opozoriti samo na en segment nepravilnega ravnanja na področju zdravstva. Želimo, da se ugotovi morebitna odgovornost nosilcev javnih funkcij, ki naj bi sodelovali pri pripravi in izvedbi postopka javnega naročanja na področju nabave žilnih opornic. Znane in tudi v nebo vpijoče so nepravilnosti, ki naj bi se dogajale na tem področju. Že res, da je Vlada s svojim sklepom v marcu 2015 prvič določila skupna naročila za igle, plenice, rokavice, katetre in tako naprej, Ministrstvo za zdravje pa je v svojem mnenju navedlo, da ker gre za kompleksnost javnega naročila po vsebini, obsegu in številu naročnikov in ker skupna javna naročila pač izvajajo prvič, so naleteli na večje ovire, zato se je njihovo izvajanje preneslo v leto 2016. Torej, za tako enostaven postopek traja že eno leto od marca 2015. In tako so podjetja in posamezniki, ki naj bi bili vpleteni v sumljive posle, še vedno naročniki oziroma dobavitelji.

Žal je pa posledica teh koruptivnih dejanj dejstvo, da ljudje, ki ta koruptivna dejanja izvajajo, v mreži ščitijo sebe, svoje prijatelje, družbo, država pa jim vse to dovoljuje. Spoštovani kolegi poslanci, to je sistemska korupcija. Preiskovalni komisiji pa seveda želimo uspešno delo. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo gospod Tomaž Gantar.

TOMAŽ GANTAR (PS DeSUS): Hvala lepa, podpredsednica. Lep pozdrav vsem!

Osebo ne poznam države z idealno ali ničelno stopnjo korupcije in Slovenija seveda zagotovo ni ta država. Lobiji ali pa, če rečemo, interesne skupine delujejo na mnogih področjih in pred

tem si pač ne moremo zatiskati oči. Zato so ukrepi, ki jih sprejemamo in ki sledijo tudi takšnim razpravam ali tudi delu takšnih komisij, nujni in jih sprejemamo tako v Državnem zboru kot na Vladi, tudi na posameznih ministrstvih in vsi so usmerjeni k cilju ničelne tolerance do pojava korupcije. Zavedati pa se je seveda treba, da od danes na jutri tu praktično rešitev ni in tudi niso mogoče. V Poslanski skupini Desus verjamemo, da je problem korupcije problem celotne družbe, ki se ga je treba lotiti na vseh segmentih in nivojih, najprej pa tam, kjer so možnosti ukrepanja in nadzora nad koruptivnimi dejanji in tudi njihovimi posledicami pač največja.

Zdravstvo seveda pri tem ni, na žalost, nobena izjema. Podvrženo je nekaterim interesnim skupinam, posameznikom in podjetjem, ki na področju nabave predvsem medicinskih pripomočkov, vgradnih materialov, medicinske opreme in seveda investicij v zdravstvene objekte ustvarjajo ogromne in povsem neupravičene dobičke na račun siromašenja javnega zdravstvenega sistema. Tej tematiki smo konec februarja in v začetku marca namenili več kot 12 ur razprave, ki je bila zastavljena zelo široko in kot takšna tudi brez pravih odgovorov, razen seveda dejstva, ki ga že dobro poznamo, da pač korupcija je, da je prisotna v preveliki meri in da predstavlja velik problem. Se pravi, kar že vemo. Dejstvo je tudi, da se bo s to vsebino v bodoče ukvarjala parlamentarna preiskava, ki bo uvedena na pobudo opozicije. Postavlja pa se vprašanje, ali lahko s takšno preiskavo v resnici ugotovimo politično odgovornost nosilcev javnih funkcij, ki so sodelovali pri pripravi in izvedbi celotnega postopka nabave žilnih opornic, čemur je ta preiskovalna skupina in ta komisija namenjena v izhodišču, zato bom bolj v tej smeri razmišljal.

Ta postopek je potekal znotraj Univerzitetnega kliničnega centra v Ljubljani in ta je bil tudi odgovoren za strokovno utemeljeno odločitev in tudi za izpeljavo same nabave žilnih opornic. Nobenega dvoma ni, da so bile sprva močno preplačane, kar kaže na koruptivnost, s katero bi se morali v prvi vrsti ukvarjati organi pregona.

Parlamentarne preiskave same vse prepogosto predstavljajo le brezzobega tigra, ki dlje od medsebojnega političnega obračunavanja pred kamerami največkrat ne pripeljejo. S tem pa bi tistemu velikemu delu zdravstva, ki dela dobro, ki dela pošteno in v dobro bolnikov, napravili resnično slabo uslugo. V strani Desus podpiramo program za preprečevanje korupcije, ki ga je nedavno sprejela vlada, skupaj s podrobno opredelitvijo nosilcev in rokov za izvedbo ukrepov in morda bi bili potrebni še dodatni. Želeli bi si predvsem učinkovite Komisije za preprečevanje korupcije, ki bi delovala na osnovi sodobne zakonodaje in z jasno opredeljenimi postopki in pa tudi pristojnostmi. Obenem pa močno dvomimo, da bomo prišli s parlamentarno preiskavo do takšnih zaključkov, ki bi resnično pomenili korak

naprej pri obvladovanju korupcije bodisi v zdravstvu ali pa v državi sploh.

Zaradi tega in tudi zaradi dodatnih stroškov, ki so povezani z delovanjem preiskovalne komisije, se sprašujemo o smiselnosti in pravem namenu predlagane preiskovalne komisije. Bomo pa, glede na to, da pač bo ustanovljena, v njej sodelovali po svojih najboljših močeh. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Bojana Muršič ima predstavitev stališča Poslanske skupine Socialnih demokratov. Izvolite.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa, predsedujoči, za besedo. Kolegica in kolegi!

Skupina poslancev in poslank je vložila zahtevo za odreditev parlamentarne preiskave, ki se bo ukvarjala s sumi prisotnosti korupcije v zdravstvu. Socialni demokrati smo že na eni izmed prejšnjih sej ob obravnavi točke Predlog priporočila v zvezi s sistemsko korupcijo v zdravstvu do korupcije zavzeli ničelno toleranco. Ugotovitev, da je korupcija taktično vgrajena v naš sistem, ni nova, takšne in drugačne afere pa tudi take ugotovitve le še podpirajo. Socialni demokrati bomo v preiskovalni komisiji sodelovali z željo najti optimalne rešitve, na podlagi katerih bo veljavna zakonodaja novelirana v smeri, da bo mogoča prekinitve obstoječih praks, ki danes onemogočajo vzpostavitev večje transparentnosti v poslovnih odnosih, praks, ki niso v funkciji preprečevanja korupcije in konfliktov, interesov ter namesto da bi sistemsko korupcijo odpravljale, le-to še bolj podkrepjujejo.

Socialni demokrati ponovno trdimo, da so spremembe sistema mogoče in tudi nujne. Upamo, da vsi delimo mnenje, da je korupcija nesprejemljiva praksa, do katere je treba zavzeti trdno držo ničelne tolerance. Poudarjamo, da je vsakršna oblika korupcije nesprejemljiva. V primeru, ko gre za korupcijo v zdravstvu, pa mora biti toliko bolj nedopustna, saj načena sistem, ki neposredno vpliva na dobrobit in blagostanje ljudi. Korupcija uničuje pravno in socialno državo. Zaradi takšnih praks se ljudem onemogoča univerzalna dostopnost do zdravstvenih storitev, jemlje se jim pravica do pravočasne obravnave. Odtokanje denarja, namenjenega za zdravstveno obravnavo ljudi, pa neposredno ogroža človeška življenja. Temu pravimo odločno – ne.

Slabosti našega sistema, ki potrebujejo korekcijo, so znane, zato moram stopiti korak naprej in sprejeti tudi potrebne spremembe zakonodaje. Z ustanovitvijo preiskovalne komisije pa imamo tudi priložnost, da ta gordijski vozec presejemo in terjamo odgovornost. In če je namen odreditve te parlamentarne preiskave res iskren, verjamemo, da bo naš skupen cilj obsodba teh praks, ki jih bomo tudi jasno opredelili kot nesprejemljive ter se zavezali, da bomo naredili vse, da jih presežemo.

Socialni demokrati podpiramo vsako razpravo, ki pripomore k iskanju rešitev, a opozarjamo, da brez skupne zaveze politike zelenega premika ne bo. Želimo pa si, da bo ta preiskovalna komisija priložnost za novo politiko, kjer korupciji ne bo mesta. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Miha Kordiš bo predstavil stališče Poslanske skupine Združena levica. Izvolite.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

O tem aktu Državni zbor ne glasuje, tako da je pretirano razpravljanje o tem odveč. Podpisniki pod to zahtevo so znani, med temi podpisniki Združene levice ni. K temu podpisu sicer niti nismo bili povabljeni, ampak konec koncev tudi če bi bili, zahteve ne bi mogli podpisati.

Socialisti nimamo nobenih zadržkov do tega, da se razišče gospodarnost nabave žilnih opornic, imamo pa hude zadržke do tega, da preiskavo vodijo stranke, ki so vodile vladno točno v letih, ko je bila afera javno razkrita. Če spomnim, predstavnike Republike Slovenije v Svet Kliničnega centra imenuje in odpokliče Vlada, potem je pa ta svet pristojen za to, da imenuje in razrešuje vodstvo, pa tudi, da izvaja nadzor.

Afera z opornicami je bila javno razkrita leta 2012, razkrili so jo zaposleni v UKC sami in menda še ni razčiščena. Predlagatelj navaja, bom kar citiral, "leta 2014 so se cene sicer delno znižane, vendar še vedno ostajajo visoko nad povprečjem". Vprašajmo se, kdo so bili takrat nosilci vodilnih javnih funkcij. Bom na to retorično vprašanje tudi odgovoril. Od 10. februarja 2012 do 20. marca 2013 je kot predsednik Vlade služil Janez Ivan Janša iz desnega SDS, od 20. marca 2013 do 13. julija 2014 pa je funkcijo predsednice Vlade opravljala mag. Alenka Bratušek iz nekdanje Pozitivne Slovenije. Obe od imenovanih strank sta tudi podpisnika zahteve, v kateri na četrti strani piše, citiram, "v javnem interesu je, da se ugotovi, zakaj je pri nabavi prišlo do večkratnega preplačila in zakaj se vodstva ter nabavne službe ne potrudijo, da bi nabavili material po nižjih cenah". S to izjavo se lahko samo strinjam. Treba bi bilo ugotoviti, kdo je za to odgovoren. Se pa sprašujem, ker pač ne vem, zakaj predlagatelj tega niso ugotavljali takoj, ne pa da hočejo to, kobajagi, ugotavljali danes, štiri leta kasneje. Verjetno bi z nemudnim ukrepanjem preprečili veliko domnevne škode. Če bosta Bratušek in Janša sedaj raziskovala odgovornost za neukrepanje, je to približno tako, kot če bi SD v primeru TEŠ 6 kazala s prstom in vpila, primite tatu. Tudi taktika predlagateljev je strašno prosojna – kdo pa lahko nasprotuje preiskovalnjo korupcije? V tem slogu potem predložijo ponudbo, ki je vendar ni mogoče zavrniti, in potem pa s te pozicije na veliko

moralizirajo in preusmerjajo pozornost, čeprav so politično odgovorni ravno sami predlagatelji najbolj.

V Združeni levici se tudi ne bi mogli podpisati pod preiskavo, ki ima res nepravne pomanjkljivosti. Tukaj ne govorimo o golih formalnostih, ampak gre za samo operativnost komisije. Pripombe Zakonodajno-pravne službe niso bile zadostno upoštevane, predvsem pa ni definirano, katere nosilce javnih funkcij se bo preiskovalo. V skladu s prakso Državni zbor preiskuje tiste funkcionarje, ki jih lahko sam imenuje oziroma jih imenuje nek političen organ. V tem primeru to pomeni, da bi lahko preiskovali odgovornost obeh že imenovanih vlad. Načeloma sem zraven pride tudi odgovornost članov svetov zavoda, ki sta jih te isti dve vladi imenovali. Tukaj pa spet pridemo do problema, združenega v geslo: vrana vrani ne izkljuje oči. Preiskava pa tudi ne bo zajela tistih, ki so direktno odločali o nabavi, ker je to pač stvar in pristojnost Komisije za preprečevanje korupcije in policije, natančneje Nacionalnega preiskovalnega urada.

V Združeni levici se prav tako ne bi mogli podpisati pod preiskavo, ki temelji na manipulaciji z domnevnimi dokazi. Če odstranimo balast v tej zahtevi, ostane teorija zarote o firmi Mark Medical, ki z našim denarjem financira tehnik Mladina. To je nekako osrednji narativ predlagatelja. Med predlogi dokazov v zvezi s tem najdemo samo članek iz Reporterja iz 8. februarja 2015. Ja, ne hecam se, dejansko je osrednji dokazni material nadvse kredibilni častnik Reporter oziroma članek v tem častniku. Spremljajo ga tudi tri revizijska poročila Računskega sodišča, ki pa se nanašajo na čakalne dobe in nimajo z žilnimi opornicami nikakršne veze. Potem je tu zraven še četrto poročilo Računskega sodišča, ki pa se daje z drago medicinsko opremo, z magnetnimi resonancami, napravami z obsevanje in tako naprej. Skratka, nobenih žilnih opornic nikjer.

Kar se tiče pa kronskega dokaza izjave vršilke dolžnosti UKC Brigitte Čokl, pa lahko rečem samo naslednje; taka zmedena izjava ne bi veljala pred nobenim sodiščem. Iz te izjave ni razvidno, za katero firmo gre, za katere dobave gre, spet opornice sploh niso omenjene, govori se o nekaterih regijskih projektih. Tudi tukaj je predlagatelj selektivno navajal izjave. Gospa Čokl se je javila potem še večkrat in podala vsaj še dve pomembni informaciji. Ponovno citiram: "Ja, pogledajte, ko ste govorili o tej firmi, sedaj sicer ne morem reči, da govorim v imenu UKC Ljubljana. 196 milijonov evrov, da bi šlo enemu takemu podjetju v Italiji v 10 letih, se mi zdi neverjetna številka." Se pravi, katera cifra je sedaj sploh tista, ki je tu primerna in ustrezna? 196 milijonov evrov, kot je to trdil Ivan Janez Janša, ali 86 milijonov evrov, kot piše v zahtevi? Naprej, gospa Čokl je potem povedala še tole, spet citiram: "Kar se tiče pa tega, kar sem spodbudila to debato, bom pa rekla tako. Jaz sem govorila o eni drugi firmi, ne o firmi, o kateri

je govoril gospod Janša." O kateri firmi potem pravzaprav govorimo? Če bodo predlagatelji tako svobodno navajali številke in razlagali, kaj so priče povedale, potem lahko pričakujemo res izjemno, nadvse verodostojno preiskavo.

Predlagatelji že štiri leta vedo za ta primer, ampak pozor; niso se potrudili ugotoviti niti tega, po kakšni ceni nabavljajo stente druge bolnišnice po Sloveniji, niso se potrudili ugotoviti niti, po kakšni ceni se trenutno nabavlja ta ista roba v UKC Ljubljana, niso preverili niti, ali zadevo preiskuje Nacionalni preiskovalni urad in kakšni so rezultati takšnega preiskovanja. To so informacije javnega značaja, ker so to pač javna naročila, javna sredstva in vsaj nek osnovni vpogled vanje je omogočen. Predvsem pa se v Združeni levici ne bi mogli podpisati pod zahtevo, ki neprikrito širi napačne razlage o vzrokih za stanje v zdravstvenem sistemu in v imenu naših državljanov postavlja zahteve glede reform, ki gredo proti interesom teh istih naših državljanov. Citiram: "Aktualna vlada ni pripravila sprememb zdravstvenega zakonodaje, da bi bila zagotovljena večja transparentnost delovanja zdravstvenih institucij." Tako navaja predlagatelj. Ampak ministrica je pripravila točno tak zakon, ki povečuje transparentnost. Zakon se imenuje Zakon o zdravstveni dejavnosti in predvideva odpravo dveh glavnih sistemskih vzrokov za korupcijo v našem javnem zdravstvenem sistemu. Najprej je tu delo zdravnikov iz javnih zavodov, ki hkrati potem delajo v privatnih zavodih. To je hkrati tudi predmet poročila Komisije za preprečevanje korupcije o zdravnikih dvoživkah iz leta 2014. Potem je tukaj še arbitrarno podeljevanje koncesij na vseh ravneh brez objektivnih meril in na škodo javnih zavodov. Še preden je bil ta zakon s temi ukrepi sprejet, so ga predlagatelji v navezi z Zdravniško zbornico začeli rušiti s priporočili, da naj se bistvene določbe umaknejo, še preden je bil sploh zares vložen. Toliko o dobrih namenih predlagatelja in njegove preiskovalne komisije.

Stalno govorjenje o korupciji brez konkretnih dokazov samo odvrta pozornost od bistvenih problemov v našem javnem zdravstvenem sistemu, ki so legalizirana korupcija, izčrpavanje javnega sektorja zaradi notranje privatizacije, koncesionarstva in neučinkovitega komercialnega zdravstvenega zavarovanja. Dobro, tukaj so še administrativno znižane cene v času krize in zmanjševanje sredstev, ki se namenjajo za zdravstveno varstvo, pa tudi k dejanskemu boju proti korupciji takšen napad ne prispeva nič. Včasih se je govorilo o 500 milijonih izgube zaradi korupcije, no leta 2014 je Združenje zdravstvenih zavodov na pobudo vlade pripravilo realno oceno, to je 50 milijonov evrov. To je pa približno toliko kot letno stane naših premij za dopolnilno zavarovanje popolnoma neupravičeno v komercialnih zavarovalnicah v obliki obratovalnih stroškov, dobičkov in kapitalskih rezerv. Hvala.

PODPREDESNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Prehajamo na razpravo poslank in poslancev, besedo ima predlagateljica, gospa Jelka Godec. Izvolite.

JELKA GODEC (PS SDS): Hvala.

Najprej bi se rada zahvalila vsem poslancem – gospod Kordiš, predlagam, da malo še ostanete, ker bi vam rada dokazala tudi vašo prosojnost pri vaši razpravi, pa tudi če ne želite, hvala za razpravo, boste pa potem poslušali.

Torej, najlepša hvala vsem poslanskim skupinam za neke vrste podporo pri preiskovalni komisiji na področju nabave in prodaje žilnih opornic, ki so se dogajale oziroma se še dogajajo.

Kolega iz SMC seveda se je lotil kot po navadi pri vseh, takrat ko predlaga neko točko ali pa vloži neko zahtevo SDS oziroma opozicija, da zadeve pregleda in premešča oziroma kritizira glede slovnice, vejic in tako naprej, kadar nima nekih argumentov, zakaj bi povedal, da se s tem ne strinja. Povedal je pa nekaj, da se danes strinja s tem, da korupcija je, vendar ne more govoriti o razsežnosti te korupcije in da se veseli dela v – da se SMC veseli dela v preiskovalni komisiji in da bo seveda budno pazila ne na tiste, ki jih bomo preiskovali in to, ampak na nas, ki bomo preiskovalci, da ja ne bo opozicija lumparij delala. Da ne bi slučajno mogoče pa kaj narobe naredili! Jaz pričakujem tvorno sodelovanje; tvorno vseh tistih, ki bodo sodelovali oziroma delali v preiskovalni komisiji, in ne da bodo tisti, ki bodo v preiskovalni komisiji, eden drugega po prstih tolkli, da ja ne bi katerega preveč zaslišali in kaj preveč ugotovili.

Ničelna stopnja do korupcije, to smo že slišali zadnjič, pa tudi mislim, da je bilo govora, da ničelne stopnje – torej tisto idealno, da korupcije ne bo – ne bomo nikoli dosegli, se pa približujemo temu idealu. Torej, da zmanjšujemo. Če davkopačevalski denar, ki je namenjen za zdravljenje bolnikov leti skozi okno, če rečem skozi okna, to pomeni, da ne gre za zdravljenje ljudi in takšne zadeve je treba ustaviti in zmanjšati ta odtok denarja spet na tisto ničelno stopnjo.

Kar je kolega iz Združene levice govoril – njihova navada je vedno, da povedo tisti svoj pamflet, potem pa grejo, ker nekako ali se nočejo soočiti potem z replikami ali z dejstvi. Dejstvo je takšno, zakaj ne morejo podpisati, ali pa ne želijo, te zahteve, ali ne bi., Mogoče tudi ta, ker se tu zadeve nanašajo na žilne opornice in ker je kolega Kordiš omenjal Mladino, je ta: ustanovitelj Mladine je Distriest, d. o. o., in še eden, ki je neznan, ustanovitelj Distriesta je KB 1909, ki je hkrati tudi ustanovitelj Mark Medicala, ki je prodajal žilne opornice po šestkrat višjih cenah kot na tujih trgih. In če greste gledati, to zdaj navajam vse tisto, kar pač imamo iz

Supervizorja podatke, beremo lahko, da je družbenik, zastopnik v Mladini, recimo, gospod Tavčar Denis, ki sedi tudi v KB 1909, da pa so člani oziroma predsednik nadzornega sveta Perič Boris, ki sedi tudi v KB 1909 in da je v nadzornem svetu, kar je pa najbolj zanimivo, za gospoda Kordiša, verjetno, to, da je član nadzornega sveta Mladine Branimir Štrukelj – tisti, ki na ulici protestira skupaj z Združeno levico. In zdaj gospod Kordiš očita opoziciji, ki je bila leta 2012 na vladi, da bomo preiskovali sami sebe in zakaj tega nismo delali prej. A vi mislite, da gospod Janez Janša in vlada in minister, katerikoli, ima vpogled v vsak račun, ki gre tisti dan ven na, recimo, na UKC ali pa kamorkoli? Da so ti podatki prišli kasneje ven, to dobro vsi veste, da se s tem ukvarja KPK že od leta 2013 in specializirano državno tožilstvo od 2013 in da se nič ne zgodi. Zdaj pa očitajte opoziciji, da, saj to ni več očitek, to je v bistvu smešno, da preiskujemo sami sebe, to je potem v redu. Potem se vi nimate kaj bati, potem bi vi morali vse te zadeve veselo podpirati, češ, zdaj bomo pa spet lahko SDS, bom rekla, potunkali. Podatki, ki so prišli ven še enkrat poudarjam veste, da so prišli kasneje pa ne, da bi opravičevala kogarkoli, da ne bomo preiskovali, samo, bom rekla, ene in druge, preiskovali bomo nabavo in prodajo žilnih opornic, ki so se prodajale v bolnišnicah. In še enkrat, govoriti o prosornosti in pa o iskrenosti naše namere, jaz mislim, ali sem potem tako naivna, da pač sem predlagatelj tega in sem preveč naivna in zdaj prodajam neke stvari. Jaz mislim, da vsi, ki ste govorili, ste govorili iskreno o tem, da želite, da se korupcija v zdravstvu ustavi, omeji, zmanjša do ničle, ampak jaz mislim, da držite figo v žepu, nekateri, ne vsi, sploh tisti, ki bodo gledali preiskovalni komisiji pod prste, da ne bo kaj narobe. In če bodo vsi tisti, ki bodo delali v preiskovalni komisiji, delali s tem, da se to ustavi, da se na tem primeru pokaže ali ovrže, da je prihajalo do korupcije v zdravstvu, da bodi vsi delali z iskrenostjo in da bomo prišli oziroma da bodo prišli do zaključkov, ki bodo pripomogli tudi sistemskim rešitvam in da se ugotovi, ali zakon res omogoča tako, kot je rekel en direktor ene bolnišnice: »Ja, zakon nam omogoča, da krademo.« A če so vrata odprta pri sosedu, pa dajmo krasti, saj je pustil vrata odprta. Kakšna miselnost je to direktorjev bolnišnic, češ, zakon mi omogoča, da lahko v bistvu denar preteka nekam drugam, da so lahko javna naročila takšna oziroma tudi javni razpisi takšni, da so tako napisani, da točno določenemu dobavitelju ustrezajo. To je smešno! Vlada je dala zdaj en razpis ven za, bom čisto primer povedala, za izobraževanje brezposelnih žensk na področju podjetništva v Sloveniji. Veste, kaj je glavna zahteva? Znanje tujega jezika. Nima veze katerega – nemščine, angleščine, bosanščine, nima veze. Znanje tujega jezika za predavatelja. Poleg so pa navedeni še dva, trije kriteriji, za katere se na daleč vidi, za koga so napisani. Takšna javna naročila, javni razpisi se

omogočajo in to reče direktor ene bolnišnice: »Saj nam zakon to omogoča.« Ni res. Jaz verjamem, da parlamentarna komisija, ki bo oziroma je podpisano s strani 30 poslancev, kot je bilo že ugotovljeno, je v bistvu zadeva nekako, če lahko rečem temu, rešena, da bo prišla do tistih zaključkov, ki si jih je zadala oziroma ki jih predlagatelji predlagamo. In jaz verjamem, da boste vsi poslanci bedeli nad preiskovalno komisijo, zato da bo prišla do zaključkov, tistih ta pravih. Ne zato, da boste gledal opozicijo, če prav dela, da ne bi bilo kaj narobe. Še enkrat poudarjam, s takšno miselnostjo iti v preiskovalno komisijo, sploh nima smisla. Glede na to, kako vsi razpravljate, že na prejšnjih sejah in zdajšnjih sejah, kako je to treba razčistiti, kako je treba narediti enkrat temu konec. Potem pa v bistvu opozarjate predlagatelja: Pazite se, gledal vas bomo! In ko se bo ugotovilo, kakorkoli, zadeve, jaz upam, da bo prišlo do zaključkov.

Kar se tega tiče, kaj je gospa Čoklova odgovorila, da to ni v nobenem kazenskem. Poglejte, dokument, ki ga je dobila Komisija za nadzor javnih financ, imajo namreč vsi tisti, ki so na komisiji bili. Vrhovno državno tožilstvo je dalo specializiranemu državnemu tožilstvu, da razišče te izjave gospe Čoklove na tisti komisiji, ker so v tem magnetogramu sumi storitve ... tako piše: "Po pregledu sklepa in pisnega gradiva magnetogram seje z dne 3. 2. 2016 ugotavljam, da so sumi storitve kaznivih dejanj iz vaše pristojnosti razvidni iz navedb na strani 35 do 43 priloženega magnetograma. Vrhovno tožilstvo zahteva od specializiranega državnega tožilstva, da se do tega opredeli." To je dobila komisija in tudi vsi člani komisije. Toliko o tem, da kar nekaj na pamet govorimo.

Kar se tiče teh števil, ali imamo številke, kako so se, po koliko so se prodajali stenti oziroma žilne opornice. Jih imamo. Jih imamo od leta 2012 najprej, tudi do danes. Takrat so se prodajale oziroma še lani po 830 evrov, približno, da ne bom zdaj točno v centih govorila. Danes se prodajo po 300 pa še nekaj. Kako se je lahko v enem letu, isti proizvajalec, isti stent, vse isto pa se je znižalo za toliko, prej pa po 1300? Tako da jaz, no pravim še enkrat, seveda želim tudi sama v tej preiskovalni komisiji pa mogoče še potem v nadaljevanju, da pride do pravih zaključkov, kakršnihkoli pač bodo.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jožef Horvat, pripravi naj se gospod Franc Laj.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospa podpredsednica. Spoštovani kolegice in kolegi! Ampak kolega Miha Kordiš, gospod Miha Kordiš iz Združene levice je pa eno stvar le dobro povedal, da se pri tej točki o tem aktu ne glasuje. Seveda ne, ker je akt korektno vložen, ima določeno število podpisov poslank in

poslancev. Pri tem je sodelovala tudi Poslanska skupina Nove Slovenije in nikjer v naslovu ne govorimo o nobeni firmi, govorimo pač o področju, ki ga želimo preiskati, in to je področje prodaje in nabave žilnih opornic. Relativno ozko nabavno področje. Mislim, da tukaj pa res imamo možnosti, če bo dovolj politične volje in spretnosti pri vodenju, kar ne dvomim, da bo parlamentarna preiskava prišla tej nesrečni zgodbi do dna.

Korupcija v zdravstvu v zadnjih letih narašča in postaja problem velikih razsežnosti, zato se ji posveča vedno večja pozornost. Minister Gregor pa nič. Minister Gregor je tukaj simbolično ime ne samo za ministra oziroma ministrico za zdravje, tudi za ministra za pravosodje, ker če vemo, da že nekaj časa problem korupcije v zdravstvu narašča in nihče nič ne ukrene, potem je to problem. Potem je to problem in predvsem problem vlade. Na žalost pa plačujemo vsi davkoplačevalci.

Mi seveda, ko govorimo o korupciji v zdravstvu, srečamo podkupovanje v bolnišnicah in ambulantah, farmacevtske firme se poslužujejo daril in podkupovanja zdravnikov v zameno za predpisovanje njihovih zdravil, veliko je korupcije pri nabavi opreme in obnovi bolnišnic in tako dalje. Velika večina ljudi meni, da je korupcija v zdravstvu velik problem. Velika večina državljanov tako meni. Velik del k boju proti korupciji v zdravstvu lahko zagotovi država, to sem že povedal, država z boljšo ureditvijo zdravstvenega sistema. In prav to je to, kar Nova Slovenija pričakuje, pričakuje novo ureditev zdravstvenega sistema, če vam je reforma nekako tuj termin. Nova Slovenija je veliko energije vložila v zdravstveno reformo. Seveda mi nimamo toliko moči, da bi spisali celotno zakonodajo, imamo pa dokaj natančno razdelan model, ki ga morda nekateri že tudi poznate. Velik problem predstavljajo čakalne vrste, kjer se lahko čaka leto ali dve za kakšno storitev. Nekateri v zdravstvu to seveda izkoriščajo sebi v prid, saj bolniki, da bi prišli čim prej na vrsto, so seveda pripravljeni narediti marsikaj. In korupcija v zdravstvu sama po sebi zmanjšuje zaupanje ljudi, znižuje kakovost in dostopnost pri koriščenju zdravstvenih storitev. Ponavljam, zelo žal mi je, da to debato, mnoge pred tem, mnoge po tej debati poslušajo tudi izjemni zdravniki, zdravnice, medicinske sestre, medicinski tehniki, negovalke. Vsi tisti, ki so zaposleni v zdravstvenem sistemu, delajo izjemno strokovno, so svetovne špice, kot pravimo. Delajo pošteno, ne gledajo plačilne liste in jim je res v ospredju bolnik, pacient in njegovo zdravje. Žal mi je da te sence, ki jih pa nekateri ustvarjajo sežejo dejansko tudi do njih, to mi je res zelo žal

Pomemben načrt za zmanjšanje korupcije v zdravstvu je vključevanje protikorupcijskih strategij v zdravstvene načrte. Jaz upam, da se tega zaveda tudi naša ministrica za zdravje. Učinkovite so, če so prilagojene vrstam korupcije, ki obstajajo v državi. Zdravstveni

sistem je mogoče krepiti s pristopi za sistematično obravnavo korupcije ter izboljšanjem preglednosti in odgovornosti. Preglednosti in odgovornosti. Oblikovanje strategije, ki bo dopolnila in okrepila obstoječe načrte. Vprašanje korupcije v zdravstvu je treba vključiti v razvojno strategijo zdravstvenega sektorja ter spodbujati zunanji nadzor in preglednost. Pobuda za boj proti korupciji bi se morala začeti na točki, ko se razvija nova zdravstvena politika in kadar bi se Vlada zaveza k reformi že pri snovanju koalicijske pogodbe, morda tudi v predvolilni kampanji. Ključno pri vsem tem pa je promoviranje in spodbujanje tesnejšega sodelovanja med zdravstvenimi in upravljaljskimi ekipami. Korupcija v zdravstvu je prisotna že zelo dolgo, vendar pa se v zadnjem času, hvala bogu, preprečevanju korupcije namenja vedno več pozornosti. Vprašanje pa je, če lahko beležimo tudi učinke te protikorupcijske pozornosti. Glede na to, da zaenkrat pri nas imamo samo enega financerja zdravstvenih storitev, to je zdravstvena zavarovalnica Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, me čudi, če zdaj dovolite en tehnični pogled, me čudi, da nimamo dobre informatizacije nabavnega procesa v zdravstvu. Naš zdravstveni sistem kljub vsemu ni neka velika organizacija, ki bi se lahko primerjala z nekimi velikimi, uspešnimi multinacionalkami, ki imajo enoten in seveda dobro informatiziran nabavni sistem. Tam bi lahko natančno videli, kako poteka nabavni proces. Strinjam se, prepričan sem, gotovo se nam ne bi zgodilo to, kar se nam je zgodilo, morda se še vedno dogaja pri nabavi žilnih opornic. Informatika je eno takšno tehnično orodje, kjer seveda, če je volja, da se takšen sistem vpelje, kjer je možna transparentnost, kjer je možna preglednost, ti sistemi obstajajo, te rešitve se nenazadnje dajo kupiti, da smo morda preveč, to tako in tako, da smo preveč denarja vrgli v sistem e-zdravje, pozabili pa smo na informatizacijo poslovnega sistema, torej zdravstvenega sistema, torej tistih poslovnih funkcij, ki jih ima vsako podjetje, tudi najmanjše. Tukaj seveda zdaj gledam predvsem na nabavo. In, če bi ta sistem bil resnično dober, to ne sme stati veliko denarja, nočem špekulirati s številkami, ampak to ni nek babbav projekt. Te rešitve obstajajo, so na trgu. Za implementacijo bi mogoče potrebovali dve leti, recimo, če bi imeli več volje, eno leto. To bi se dalo narediti. Zdaj na glas razmišljam. Zakaj bi morala žilna opornica v Ljubljani stati več kot v Murski Soboti ali v Slovenj Gradcu ali v izolski bolnici? Dvomim, da so cene enotne. Ta plačnik – in tu je naša napaka, plačnik je samo eden, to je napaka tega zdravstvenega sistema –, ta plačnik pa se sploh ne zgane. In najbrž ima možnosti, saj ve, kaj plačuje ali pa kar pipo odpre in denar leti. Seveda, to je lahko narediti, če ni tvoj denar, ko je javni denar. Koga bo pa bolela glava? Mogoče ima kaj zraven.

Torej, to je ena rešitev, ker nas predsednik Vlade vedno vabi k iskanju rešitev,

ker smo Slovenci. To je ena rešitev in upam, da bo imela kakšen odgovor na to razpravo tudi gospa ministrica. Če bo v proračunu kakšna postavka predvidena ali pa že rebalansu za leto 2016, ki gotovo bo, bom jaz gotovo to postavko podprl. Ker bo gotovo na sistemski ravni onemogočila sistemsko korupcijo v zdravstvu. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Franc Laj, pripravi naj se gospod Marijan Pojbič.

FRANC LAJ (PS NP): Spoštovana predsedujoča, hvala za dano besedo. Spoštovani vsi prisotni, vsem skupaj prav lep pozdrav!

Obstoj suma sistemske korupcije v zdravstvu. Najmanj 12 izrednih sej Odbora za zdravstvo, najmanj 2 izredni seji Državnega zbora. Pa nič. Izvedene preiskave. Pa nič. Jaz se sprašujem, kje so organi preiskave, kje so organi pregona, KPK, sodstvo? Kaj se dogaja? Zakaj vedno in vedno moramo na to isto temo razpravljati v Državnem zboru? Mi lahko kdo na to vprašanje odgovori? Pričakujem odgovor. Žal mi je, da ni koga od pristojnih tu, da bi mogoče že danes dobili odgovor pa bi spremenili mnenje in bi rekli, da ne potrebujemo te preiskovalne komisije. Veste zakaj? Ker če bomo s takšnim tempom nadaljevali, potem smatram, da bo nas manjkalo, ker bo toliko preiskovalnih komisij, da enostavno ni toliko poslank in poslancev, da bi lahko obvladovali to situacijo. To je smešno. Ne vem, kako je to možno. Pa da še nadaljujem, to se dogaja v javnih zavodih. Vsi trdite, da obstaja sum. Javni zavod ima svoje organe vodenja, poslovodni organ, ima svet zavoda, ima organe nadzora, nadranje. Mislim, da skoraj ni kakšnega javnega zavoda, ki ne bi imel ISO certifikata. Kaj to pomeni, ISO certifikat se vsake toliko časa preverja, ali nadzorni sistemi delujejo v poslovnem sistemu ali ne, in izgubijo ISO certifikat. Jaz ne vem, kako je to možno, da se ves čas vračamo na isto temo brez epiloga, ki nikakor ni v ponos ne nam ne zdravstvenemu osebju – meni je žal za tiste poštene –, ne zdravstveni blagajni, nikomur. In prav zaradi tega, da že končno nemo s temi brezplodnimi razpravami, ker ni epiloga namreč, bom podprl to preiskovalno komisijo, in to z namenom, da pridemo do določenih sistemskih uporabnih rešitev, ki jih bomo lahko preko naše moči, zakonodajne moči implementirali v sistemsko rešitev v zdravstvu, tako na področju javnega naročanja kot na vseh ostalih področjih. In tu vidim tisti pravi smisel, ker lahko nam je jasno, kako lahko pride do tatvine, do tatu – da dobi priložnost. Očitno, vse kaže na to, če je to tako, da so tako tehtno izkazani sumi, da tatovi imajo priložnost, da se bohotijo na račun davkoplačevalskega denarja. Hvala za vašo pozornost.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima predlagatelj gospod Jernej Vrtovec, nato se pripravi gospod Marijan Pojbič.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovani kolegice in kolegi!

Pogovarjamo se sicer načeloma o zelo zapletenih razmerah, ki vladajo v Sloveniji že vse od kar obstaja ta država, in sicer sistemski korupciji na različnih področjih, danes specifično na področju zdravstvenega sistema. In korupcija v Sloveniji, načeloma, in general je problem, velik problem je korupcija v Sloveniji. Tudi vladajoča koalicija, ko je sestavljala koalicijsko pogodbo, je ta problem zaznala in je v enem velikem delu koalicijske pogodbe, v dveh velikih segmentih predstavila svoj boj proti korupciji, ampak o tem na koncu moje razprave.

Kaj pa korupcija v zdravstvu? Korupcija v zdravstvu je pa tisto, kar najbolj boli, a veste. Najbolj boli. Kajti, denar, ki je zbran za zdravljenje oseb, za naše bolnišnice, za operacije, za zdravljenje otrok in tega denarja je načeloma veliko, ampak še vedno mnogo premalo, ta denar izginja v zasebne žepe posameznikov. Zaradi tega to boli. Kajti s tem so ogrožena človeška življenja. Življenja naših in vaših otrok, vseh nas. In zaradi tega ta korupcija v zdravstvu najbolj boli in nenazadnje hromi celoten sistem, popolnoma ga hromi, sistem je onemogočen. Na eni strani se torej srečujemo, s tem, da v zdravstvu primanjkuje denarja, srečujemo se s tem, da moramo zaradi tega, ker je tudi demografska politika takšna, kot je, in da demografska slika kaže na to, da je vplačnikov v zdravstveni sistem vedno manj, spremeniti zdravstveni sistem, delamo zdravstvene reforme, se s tem srečujemo, se srečujemo torej s to problematiko, na drugi strani pa imamo primere, ko denar lepo milo odteka v zasebne žepe posameznikom. Ampak pozor, to še ni vse. Povod namreč za to današnjo sejo je naredila sama članica Desusa, podpredsednica stranke, če se ne motim in v. d. direktorice UKC Ljubljana, gospa Čoklova, ko je na eni izmed sej Komisije za nadzor javnih financ dejala oziroma priznala, da se denar za žilne izteka v neka podjetja v slovenskem zamejstvu. V obrazložitvi je dejala, da je treba slovenske zamejce podpirati. Saj kasneje se je gospa direktorica opravičila za svojo izjavo, ampak način, to je priznanje, priznanje, da denar odteka, da žilne opornice preplačujemo za štirikrat. In ne konča se samo pri žilnih opornicah. In konec koncev se tukaj potem človek vpraša, kje je epilog. Gospa Čoklova je tukaj priznala, da denar odteka, da denar gre v zamejstvo z obrazložitvijo podpiramo slovenske zamejce, ampak posamezniki v tem času, ko se je dogajala nabava žilnih opornic, so še vedno na položajih v UKC Ljubljana. Gospod Zorman, potem direktor nabave Bojan Uran, tudi glavna pravnica, ki skrbi za pogodbe in ve tudi za to pogodbo, gospa Valentinčič je še vedno v UKC

Ljubljana. Nikomur se nič ne zgodi, nikomur se nič ne zgodi. Na primeru, ki smo ga v bistvu v Državnem zboru razkrinkali dva meseca, tri meseca nazaj. In mi lahko še naprej sejemo, še naprej razpravljamo, ampak če Vlada ne bo ukrepala, če Vlada ne bo ukrepala na tem primeru, ki je zelo glasen primer, kajti Vlada ima večino v svetu zavoda UKC Ljubljana, če Vlada ne bo ukrepala, potem do rešitve problema ne bomo prišli, nikoli ne bomo prišli. Vlada je lastnik UKC Ljubljana in ima polno odgovornost tudi za odtekanje denarja v zasebne žepke iz UKC Ljubljana.

Problem je tudi pravosodje. Epilogov v prejšnjih primerih sumov korupcije in klientelizma v zdravstvenem sistemu je namreč zelo veliko. Glejte, od operacijskih miz, Onkološki institut, Pediatrična klinika, opornice, če želite vseh, teh primerih epiloga, da bi bil kdo obsojen ali pa da bi od teh ljudi kdo sedel, epiloga ne poznamo. Tudi preiskave 3 leta nazaj zaradi nabav lekarniške opreme zdravil in tako naprej, epiloga iz teh zgodb ni nikjer. Žalostno je, še enkrat ponavljam, da tukaj gre na račun Slovencev, davkoplačevalcev in nenazadnje zdravja, zdravja ljudi.

Zaključil bom z eno izjavo, ki jo je ministrica dala pred imenovanjem na hearingu, zaslišanju pred parlamentarnim odborom. Ko je vse te ljudi, lobiste, ko sem jo spraševal o korupciji v zdravstvenem sistemu, ki je sistemska, ko je dejala, da so to deležniki v slovenskem zdravstvenem sistemu. Glejte, gospe in gospodje, hvala lepa za takšne deležnike! Hvala lepa za take deležnike, ki kradejo davkoplačevalski denar na račun otrok, na račun bolnih ljudi in na račun zdravja. Sprašujem, koliko ljudi bo tudi zaradi korupcije in neučinkovitega boja, spopada vladajoče politike proti korupciji moglo umreti, dobesedno moglo umreti. Poznamo primere v zadnjih tednih, da se bo Vlada odločila ukrepati. Koliko ljudi bo moralo iti na ono stran, da bomo rekli tudi v Državnem zboru, dajmo narediti korupciji v zdravstvenem sistemu enkrat konec. dokler tega ne bomo naredili soglasno, potem rešitve še dolgo časa ni na vidiku. Glede na to, da tudi smo neučinkoviti pri kadrovanju v vodstvu družb, na primer UKC Ljubljana je že 3 leta brez vodstva, polnopravnega vodstva, se pravi, že tri leta so v. d. direktorji, v. d. direktorice. ZZZS ravno tako. In ta zgodba, recimo, z ZZZS se bo ponovila, kajti gospod Fakin je že spet dobil večino v skupščini, ki ga Državni zbor, ko smo slišali vladajočo koalicijo, ponovno ne bo podprl. Saga se bo nadaljevala naslednje leto. Veste to, da nimamo pravnomočnih vodstev v UKC Ljubljana, ki ima 7 tisoč zaposlenih, ker ima milijone, stotine milijonov gre skozi njegovo blagajno in ZZZS, ki ima proračuna 2,5 milijarde evrov, da ti dve družbi nimata vodstev, to je idealno leglo, kot glivice, za korupcijo. Idealno leglo. Ampak to ni na opoziciji ta trenutek. Mi vam lahko tukaj, draga vladajoča koalicijska, zgolj pomagamo. To je na vas, da rečete, kdo bo direktor v UKC, kdo bo

direktor ZZZS. In slepomišenje okoli tega, da vi pa niste krivi. Kdo pa je kriv?

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Marijan Pojbič, pripravi naj se mag. Matej Tonin, za njim gospod Andrej Čuš.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala, spoštovana gospe podpredsednica.

Najprej moram izreči pohvalo gospodu Laju, prej sem ga zelo pozorno poslušal pri njegovi razpravi. Očitno je, da je moral zapustiti stranko SMC, da lahko govori točno tisto, kar misli, da je prav. In danes je povedal nekaj zelo izjemno pomembnih in kvalitetnih misli. Mislim, da je to tisto, kar potrebuje Državni zbor. Ne stranko SMC, ki govori eno, dela drugo, temveč take ljudi, take poslanke in poslance, ki tu v parlamentu povemo tisto, kar nam leži na srcu in delamo izključno tisto, kar so nam volivke in volivci naložili – da rešujemo njihove težave in njihove probleme v njihovo korist.

Ko sem pogledal ta razpored najave časa pri razpravi te točke, vam moram povedati in to povedati ne samo zato, ker želim jaz to povedati, temveč da to slovenska javnost sliši. Neverjetno, resnično neverjetno je, kaj si pravzaprav koalicijska, Stranka Mira Cerarja, Desus, SD in Združena levica predstavlja, da prijavi, na primer, čas za razpravo pri tej točki, SMC najmočnejša stranka, mislim da s 35, 34 poslanci, 15 minut razprave pri tako ključni problematiki, kot je korupcija v slovenskem prostoru. 15 minut, si znate predstavljati to? Se pravi, da se direktno javno norčujejo iz slovenskega ljudstva. Najbolj etična stranka v tej družbi, ki je pred volitvami obljubljala, kako bodo obračunali z mafijsko združbo v tej državi, kako bodo obračunali s korupcijo, kako bodo obračunali z vsemi tistimi, ki pred tem nismo čisto nič storili za to, da so se državljanke in državljani odločili voliti nove obraze. Dragi moji, drage državljanke in državljani, prev je, da to zelo javno in jasno povem, zdaj imate pred seboj najbolj etično stranko Mira Cerarja, ki je prijavila pri razpravi o najpomembnejšem vprašanju v tem trenutku v tej družbi v tej državi 15 minut za razpravo. Slovenska demokratska stranka, opozicijska stranka, je za to razpravo prijavila 90 minut, zato ker se ji ta problematika zdi izjemno pereča, izjemno problematična in jo je nujno potrebno z vso odgovornostjo vseh institucij v tej družbi, ki imajo kakršnekoli take ali drugačne možnosti, zatreti, da naredijo čisto vse, da pridemo do tega cilja. In potem imamo velikodušneže, ko govorijo velike stvari, kako se borijo za to državo, kako se borijo za upokojenke, kako se borijo za pokojnine, kako se borijo za to, da korupcija v tej državi ne bi obstajala. In so prijavili k razpravi, govorim o Desusu seveda, 5 minut. Dragi upokojenke in upokojenki v tej državi, lepo prosim, poslušajte me, ko govorim o tako pomembnih podatkih. To

so tisti, ki zagovarjajo v Državnem zboru vaše interese in cilje. 5 minut so prijavi o najbolj perečem problemu, ki v tem trenutku tare to državo. In potem imamo, da ne govorim v superlativih o tistih, ki govorijo o superlativih, ki se dotikajo socialne države. Vseskozi SD v tem parlamentu govori, kako je tisti največji zagovornik socialne politike v tej državi in tako dalje. In če ta stranka misli, da korupcija ni povezana s slabim statusom ljudi, ki v tej družbi živijo, potem se je ta stranka izjemno močno zmotila in je prijavila danes k razpravi 15 minut. 15 minut. In na račun korupcije, ki se v tej naši državi dogaja, so najbolj obubožane ravno tiste skupine, ki so najbolj problematične, zaradi tega, ker ne morejo preživeti v tej družbi. In tista stranka, ki govori o socialni podpori, ki govori o tem, kako je treba socialno izključenim ali pa tistim, ki živijo na robu preživetja, pomagati, je danes, ko govorimo o korupciji v tej družbi – ampak jaz bom vse to, kar zdaj govorim podkrepil s pomembnim podatkom, in na podlagi tega si bodo državljanke in državljani Republike Slovenije lahko sami videli tisto, kar sem jim želel v tej razpravi predočiti in povedati in si bodo lahko sami izoblikovali stališče do teh strank, ki jim govorimo koalicija skupaj z Združeno levico. Sami si bodo lahko izoblikovali mnenje, koga so volili. Da se ne bi slučajno kdaj več zmotili, ko gredo na volitve, in za te stranke oddali svoj glas, ker bi to bila resnično popolna poguba. Popolna poguba. In ta koalicija, ta vlada ta slovenski narod pelje v popolno pogubo. V popolno pogubo. In danes je pokazala s tem seznamom, ko se je prijavila k tej razpravi, da ji je čisto vseeno ali pa celo – kar pa jaz mislim, da je tisto – v ozadju odlično odigra zgodbo, pa suportira, pomaga, da se lahko ta zgodba, ta korupcija še nadaljuje v tej družbi. Saj ni čisto brezpredmetno, ko se izpostavlja ime Štefke Kučan. Včeraj smo poslušali Kocijančiča, Janeza Zemljariča in tako dalje. Ja, v kateri krog združbe pa ti ljudje sodijo? V kateri krog? Imajo vse sisteme, vse podsisteme pod totalno kontrolo in preko svojih zmožnosti, najverjetneje – tega jaz ne morem dokazati, ker za to imamo ustrezno oblast ali pa vejo oblasti v tej državi – perejo denar državnega proračuna. In namesto, da bi upokojnenci dobili 500, 600, 700 evrov pokojnine, dobijo zdaj 350. 350! Tisti, ki prejemajo socialno pomoč, tisti, ki so brezposelni, ki jih je skoraj 130 tisoč, dobijo pač toliko, da ne morejo umreti in ne preživeti. Zdaj bom pa podkrepil te moje razmisleke o tem, kako podpira koalicija in Vlada zmanjšanje korupcije v tej družbi, z naslednjim podatkom. Spoštovani kolegice in kolegi, se spomnite, kaj sem včeraj pokazal v tem parlamentu? Ste si to prebrali? Če si niste, lepo prosim, da to preberete stokrat, danes, danes, da vam bo ta zgodba prišla v možgane, da boste začeli razmišljati, da nekaj ni v redu, da nekaj ni v redu. Nekaj ne more biti v redu in tukaj je članek, na vrhu zapisano: »Slovenci, ponorite! Logično, pa jaz mislim, da se bo to prej ko slej zgodilo.

Korupcija nam požre 4 milijarde evrov na leto. Korupcija nam požre 4 milijarde evrov na leto in stranka SMC prijavi k tej točki razprave 15 minut. Najmočnejša, najodgovornejša stranka v tem trenutku, ko govorimo o vodenju te države in ko govorimo o tem, kdo ima vajeti v rokah, da lahko to korupcijo spravi na neko določeno pozicijo ali pa na ničelno pozicijo, se pravi korupcija je nula, prijavi 15 minut razprave o tej problematiki. In potem še poslušamo tukaj strokovnjaka, ki obvlada vse, kar se je na svetu možno zgoditi, govori – zanimivo, ker sem si zapisoval –, »med drugim pozabljam, da to ni orodje samo opozicije«. Govoril je o tej preiskovalni komisiji: »Opozarjamo, da to ni samo opozicija.« Mi v Slovenski demokratični stranki in vsi tisti, Nova Slovenija in tisti, ki smo vložili to zahtevo, nismo govorili o tem, čigavo orodje je, govorili smo o tem, da želimo tej svinjariji na 10 potenco priti do dna, poiskati tiste, takšne politične ase, ki imajo v Amerikah odprte račune in ugotoviti, katere stranke, ki sedijo v sedanji koaliciji, so tiste, ki na tak tihi ali drugačen način podpirajo, da se to dogaja, namesto, da bi danes imeli tukaj 90 minut prijavljenega časa in diskutirali o tem in povedali jasno pred vso slovensko javnostjo, da so etično-moralna stranka zato, ker želijo tej zadevi priti do dna. In poglejte, žalostna resnica, resnično žalostna resnica: Združene levece ni, SD je tukaj samo podpredsednica, ker pač mora biti tukaj, Desus je pač, dobro, vsaj o Desusu imam svoje mnenje, kar se pa tiče SMC pa nimam kaj komentirati, ste prisotni moram reči no, hvala bogu, vsaj to.

Ko smo govorili danes in ko so govorile te pozicijske stranke o korupciji, kot sem že prej povedal, so pač vse skupaj zbrale polovico časa, kot ga je prijavila Slovenska demokratična stranka, polovico časa, vse. In takim naj zaupajo slovenski državljanke in državljani? Daj no, se hecate?! Morda še, ker sem prej govoril tudi o SD in prav je, da tudi sliši, gospa podpredsednica, kakšno stvar ne, v Državnem zboru sedijo poslanke, ki jim je evidentno jasno dokazano, da so delale velike velike nezakonite stvari, na primer Center za socialno delo Trbovlje in tako dalje, danes sedi tukaj v parlamentu, torej danes je ni tukaj, mislim, da to pripada SMC, če se ne motim, se opravičujem, gospa podpredsednica, SMC, se pravi najbolj etični stranki, kar sem jih kdajkoli slišal ne samo v Sloveniji, mislim, da v zgodovini, ker takšne stranke nikoli več ne bo. To je dejstvo.

Kot lahko ugotavljamo, je koalicija s tem svojim dejanjem pokazala, koliko ji je mar, da bi preprečila oziroma da bi to korupcijo spravila tja, kjer je njeno mesto, pokazala je danes z odnosom do te seje, do te razprave. Včeraj je prišel ta podatek, o katerem jaz govorim, o štirih milijardah evrov denarja, ki zgine iz državnega proračuna. Zato da botri v ozadju lahko manipulirajo z mediji, postavijo svoje urednike, ki lahko delajo, kar hočejo kar jim na pamet pade, ubogi novinarji, 80 % vseh teh, bom rekel,

režimskih medijev, da nimajo nobene besede. Jaz sem bil, to moram reči, do njih včasih oster, pa se mi zdi, da je bilo izjemno to narobe, zato ker bi moral obsoditi urednike ne pa novinarje. Z novinarji iz vseh takih in drugačnih medijskih hiš se pogovarjam, pa mi povedo: »Gospod poslanec, ne nas obsojati, ker nismo mi tisti, ki smo krivi in odgovorni za to. Uredniki. Morate se vprašati, kdo je urednike postavil in od kod denar za to, da lahko imaš pod kontrolo kompletni sistem režimskih medijev. Od kod denar? Ja, odgovor je prišel sem. Poglejte, tukaj pa je odgovor. Preberite si ga, to je odgovor. 4 milijarde letno, letno! In mi imamo tamle tja milijardo 300, milijardo 400 proračunskega primanjkljaja. Ali si znate predstavljati, samo za polovico ali pa tretjino bi to naredili in bi na koncu ta vlada lahko pokazala, kako je sposobna, kako je moralno-etična, ta stranka Mira Cerarja tudi, kako je moralno-etična, in bi na koncu pokazali presežek nad odhodki. Če bi samo za polovico znižali ta banditizem v naši družbi, banditizem, ki je šel preko vsake meje dobrega okusa. In štango držat banditizmu na eni strani, na drugi strani pa ljudi nagovarjati okoli, kako boste dosegli to, kar nekateri drugi pred vami niso, pa je veliko vprašanje, kako dolgo je to možno. Tisti, ki imajo 350 ali pa 450 evrov pokojnine, bodo Erjavcu rekli: »Daj, čuj, fant, zdaj pa je zadnji čas, da se umakneš, ker mi še za tebe, poleg vseh teh naših stroškov, ki jih imamo vsaki mesec, ne bomo delali več.« In to bodo isto naredili s stranko Mira Cerarja, najbolj etično stranko, ker se z njimi nima kaj začeti. Samo strošek še na koncu, samo strošek. 35 poslancev imeti pa prijaviti 15 minut k razpravi. Ne se hecati, no. Ne se hecati. Ja, pa kjer živimo?! In na koncu me vsi gledate, kot da sem padel iz lune. Ljudje pa točno vedo, da govorim točno to, kar je resnica, absolutna resnica, ker noben to ne mora zanikati, nobeden. Če je komu, ki sedi v tem parlamentu, problem, da opozarjam na to, kar so vam Finance napisale, in ker so napisali »Slovenci, ponorite! Korupcija nam požre 4 milijarde evrov na leto« Če mislite, da je to problem, da sem jaz problem, ko to govorim? Ne, problem je to, kar sem vam včeraj povedal že enkrat in povedal bom še stokrat. Zaprite vrata, zaklenite vse, novinarji naj počakajo, da se mi tukaj zmenimo, kaj bomo naredili. Vlada bi morala danes, včeraj ponoči zasedati, jaz mislim, da zaseda, ker je ni tu, po mojem zaseda ali pa je kje na kakem štamprčku ali pa kaj takega, ne vem zdaj, ampak sicer bi bilo prav, da bi zasedala. Zasedala. Zasedala. Zasedala, tako dolgo, da vsaj prepolovimo to svinjarijo, ta banditizem, te lopove, ki kradejo ta denar na kubik. In resnično, pogledajte, kako bi jaz lahko imel zaupanje, ko govorimo o korupciji, v stranko SMC? Kako? Poglejte, kakšne nadzornike ste imenovali, ko je šlo za ... SDH, se opravičujem, se nisem mogel spomniti, ampak to nič ni narobe, tudi včasih lahko kako stvar pozabim, ker sem tudi samo človek. SDH, ja, pogledajte, kaj imate na koncu.

Ljudje, ki so naredili tako gromozansko, 8, 10-milijardno luknjo v banke, ste jih zdaj postavili tja na ključne pozicije. In vi na koncu pričakujete, da bodo državljanke in državljani in jaz osel, če se sam sebi tako rečem, vam verjel, da resno mislite in da imate ničelno toleranco do korupcije. In potem ste mi danes s tem, ko ste se prijavili k tej razpravi za 15 minut, pokazali, da imam prav! Da je točno to, kar jaz govorim, dejstvo in resnica. S tem ste potrdili. Tega pa ne morate skriti. To je pa dokument, ki ga vedno lahko dobijo ljudje v roke in ga bodo dobili. Ko bodo volitve, bom jaz prvi tisti, ki bo šel na vse možne medije in povedal, kakšno ničelno toleranco ima stranka Mira Cerarja; moderni center – to je za mene neka zgodba, ki mi ni ravno, pa tudi ljudje to ne razumejo na pravi način, ampak to pa razumejo zelo dobro, Mira Cerarja stranka, ker Mira Cerarja so volili in tiste, ki sedite tukaj. Dejstvo je, da bom povedal: »Poglejte moralno-etično držo Stranke Mira Cerarja!« Zdaj slišim, da se zadaj združuje Desus, SD pa ZDUS, da bodo naredili neko specialno stranko, kjer bo na ključni poziciji Tanja Fajon. Si mislite, da je to tisto, kar si ljudje želijo? Ne. Vam povem, da ne. Ljudje več ne bodo nasledili na te finte, ker ste vsi skupaj v koaliciji in podpirate korupcijo. Če je ne bi, ne govorim o poslancih, da ne bi kogarkoli užalil, osebno, ampak govorim v kontekstu koalicije in vlade, če tega ne bi bilo, bi danes, tako kot sem rekel, tukaj razpravljali 90 minut in bi rekli, vsi skupaj stopimo, ni važno kdo ...

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Gospod Pojbič

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Oprostite, govorimo o korupciji ...

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Tu zdaj že 20 minut poslušamo nekaj drugega ...

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Ja, pa še 10 minut bom govoril, ker govorimo o korupciji.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Ampak govorite o aktu, lepo prosim.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Gospa podpredsednica, gospa podpredsednica!

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Poslušam ...

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Lepo prosim, jaz vas nikoli ne motim, ko govorite, saj veste, da ne in sem zelo korekten, tudi ko ste tukaj, pač, postavila, mislim, da ste predstavljali stališče poslanske, sem bil čisto tiho, tak miren ...

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Lahko nadaljujete, prosim. Lepo prosim, če nadaljujete. Hvala lepa.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Lepo prosim, ker s tem ne boste nič pridobili. Meni vzeti besedo, je največja napaka v Državnem zboru, ker morate ljudi vprašati, kaj o tem mislijo.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Razumem, a nisem vam vzela besede.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): No, saj vem, da niste, pravim, da bi to bilo napaka.

Gospa podpredsednica, ker me vedno poskušate prekiniti, da bi mi rdečo nit prekinili, ampak ne bo uspelo. Zdaj bi pa nadaljeval s tem in se približal iz globalnega dela moje razprave, k bolj centralnem delu, o tistem, kar smo danes govorili. Ampak, tisto, kar sem uvodoma povedal, je najbolj problematično in najbolj pomembno in prav je, da zgodbo poskušamo zapeljati tako, da na koncu točno vemo, kaj smo hoteli. Jaz točno vem, kaj sem hotel povedati, in za tem stojim in od tega ne odstopam.

Gospa Čoklova je povedala, da – imam tu magnetogram in bom en delček samo prebral, ne bom celega bral, ker sicer imamo še v SDS dovolj časa, tako da lahko tudi celega preberem, ker vem, da vam je malo dolgčas, pa je prav, da slišite kaj vaši, no, sploh mislim, da je ta gospa s strani Desusa imenovana tja za vršilko dolžnosti. Gospa Brigita Čokl je 3. februarja 2016 na 25. seji Komisije za nadzor javnih financ rekla z besedami, citiram: "Vem pa, da obstaja to podjetje, ki je v lasti zamejskih Slovencev, in bom rekla, ja, pogledajte, točno vam lahko ime povem, tudi ime in priimek, ker namreč na to osebo sem naletela, ko sem gledala seznam dobaviteljev. In se bom jaz nekaj drugega vprašala. Zakaj mi kot Republika Slovenija ob tem, ko vemo za take zadeve ...« Tu je omenjala gospod Janšo. »Jaz sem to videla prvič ...« Zato ker je gospod Janša razpravljal. »... sem videla prvič pred malo manj kot enim mesecem, ker sem v UKC en mesec pa pol, mi še vedno tako izdatno podpiramo tudi Slovence v zamejstvu. Nima veze. Pogledajte, nima veze. Jaz bom to rekla, da ima zvezo, zaradi tega, ker ti ljudje so eni in isti in ti ljudje, vem pa bom povedala takole, čisto konkretno, če ne dosežejo svojega, najprej pridejo na Urad za zamejce, če tam ne dosežejo, gredo v druge institucije, gredo do predsednika Vlade in gredo do predsednika države. Oprostite, sama sem to doživela." To je sedanja vršilka dolžnosti direktorja UKC Ljubljana gospa, kako se že piše, gospa Čokl, Brigita Čokl. In pogledajte neverjetno zgodbo, ki se je zgodila naslednji dan. Gospa Brigita Čokl je vse preklicala. In si mislite, da je kdo izmed vas, ki tukaj sedi, tak butelj na kubik, da bi tej oslariji verjel. Če jaz danes tukaj povem, da sem jaz karkoli že naredil v svojem življenju, jutri pa preklical, 100 % preklical to, kar sem danes 100 % povedal, potem veste, da mora biti z mano nekaj narobe. Ampak ta gospa je še vedno vršilka dolžnosti, ampak to še ni najbolj pomembno, za to ker je preklicala izjavo, je velika verjetnost, velika verjetnost, da bo na

koncu morda celo direktorica UKC Ljubljana, ker tukaj, če vam lahko preberem, pogledajte, kaj piše danes v Financah. Gospod, tega ne delajte. V Financah piše: »Prijavil naj bi se tudi zdravnik Zvonko Hočevar iz UKC Ljubljana. Kljub svojim drugačnim napovedim naj bi bila kandidatka tudi zdajšnja vršilka dolžnosti generalne direktorice UKCL Brigita Čokl, Desus. Danes to piše. Tukaj imate, pogledajte. Ali berete časopise. Če ne berete, pogledajte, potem ne vem, ne razumem, potem res ne vem, kaj naj rečem. No tukaj piše. Se pravi, kaj to pomeni. Najprej, in to je stara strategija. Ve se kakšna, čigava. Ko je človek povedal resnico, ga je treba ustrahovati, da preklične vse, in potem, ker ga imaš za kaj držati, mu ponudiš rešitev in potem mora počenjati točno tisto, kar si si ti zamislil. In če mi samo nekdo tukaj v tem parlamentu reče, da Marjan Pojbič nima prav, je lažnivec za 150. potenco in čisto vsi vemo v tem Državnem zboru, da je to dejstvo in resnica. Samo zatiskamo si oči. Politiki si tega ne bi smeli, zato ker, če si politiki ne bi zatiskali oči, tega kar tukaj piše, ne bi bilo. In če za nobenega tukaj, ki sedi v tem parlamentu, to ni alarmantno stanje, za Slovensko demokratsko stranko je. Jaz sem tudi predlagal in bom predlagal vodji poslanske skupine naše stranke, da na to sejo skličemo izredno sejo Državnega zbora, ker zame je to absolutno največji in najpomembnejši problem te družbe in te države. Vsako leti si sposojamo milijardo, dve, da zaključimo začetek in konec državnega proračuna. Če to naredimo, samo razpolovimo, dragi kolegi in kolegice, tega več ne bo potrebno in jutri poslušamo tako, kot je 2008 poslovala vlada Janeza Janše, ko smo imeli presežek prvič v zgodovini Slovenije. To so dejstva. Temu ne more nihče oporekati in zdi se mi, da je to tisto, kar je ključno za vse nas, da začnemo enkrat resnično reševati realne probleme te družbe in da se ne hecamo, smejimo, sedimo in smo en drugemu dolgčas, zato ker eni pač nimajo interesa, da bi se stvari razčistile. Mi v Slovenski demokratični stranki, v Novi Sloveniji pa ta interes imamo. Tudi moram tukaj pohvaliti nepovezane poslance, moram pohvaliti, vsaka jim čast, so se danes, ko sem poslušal njihovo mnenje, zelo jasno opredelili do te problematike. To se mi zdi zelo pomembno in hvala jim. In pa seveda oba gospoda iz zamejske skupnosti, gospod Göncza in pa moj prijatelj, sta absolutno zelo jasno povedala, da takim svinjarijam nasprotujeta.

Dragi kolegice in kolegi! Jaz sem prepričan, verjemite mi, ne glede na to, koliko nas sedi tukaj v parlamentu v tem trenutku, tudi marsikdo to zgodbo sliši, sem prepričan, da po vseh teh razpravah, ki smo jo danes tukaj opravili, ne glede na to, kar misli koalicija, kar misli Stranka Mira Cerarja in kar misli Desus in Social demokrati, ne glede na to, kar so v stališču povedali, je eno, drugo je pa, pogledajte, poznam zgodbe, o katerih so vpleteni, danes je nekdo že opozoril, mislim da, gospod Laj, ne, nekdo drug, ne vem, morda celo v stališču. A, ja.

Združena levica o zgodbi TEŠ 6 in tako dalje in kombinacija Šaleški lobi in tako dalje. Mislim, da ima SD tam kar veliko dela. Pamflete tukaj govoriti, ko predstavljaš stališče poslanske, na drugi strani pa je večinoma to, kar se pač tam dogaja in se je dogajalo, najmanj kar je, je sprenevedanje. Najmanj kar je, je sprenevedanje. In resnično pogledite, si vi znate predstavljati, kaj je ena milijarda? To je tisoč milijonov evrov. Tisoč milijonov evrov. To preprostim ljudem poveš, tudi jaz nisem nikoli v življenju, si ne znam predstavljati, kaj to pomeni. To so razlagali notri, da je to ne vem koliko palet denarja. Da ne govorim o 4 tisoč milijonov evrov, ljudje pa v Sloveniji živeti ne morejo. 30 % na robu revščine. Pokojnine 300, 400, 500 evrov. Katastrofa, sramota. Da ne govorimo o minimalnih plačah, stalno več ljudi na minimalni plači. In potem še ta zakon o davčnih blagajnah in da ne bom rekel še uničiti še vsa društva in tako dalje. To je zgodba koalicije, to je zgodba tistih, ki nam solite pamet. Temu je treba narediti konec. Moramo imeti ničelno toleranco do korupcije, vsak posameznik, ki sedi v Državnem zboru, Vlada in vse institucije v tej družbi. Sem pa, še dodatno povem, zelo razočaran, kako svoje delo opravlja pravosodna veja oblasti. To je pa res neka neverjetna zgodba v tej naši družbi. Jaz upam, pričakujem in verjamem, da politiki zato odpiramo vprašanja, da bodo ustrezne veje oblasti na to, kar mi odpremo, odreagirale v skladu z zakonodajo in potem pripeljale stvari do neke točke in to bando smrdljivo obsodili. To je več kot banda, da ti nekdo letno ukrade 4 milijarde. To je več kot banda, to je neverjetno, neverjetno. In SMC se prijavi s 15. minutami v taki razpravi in to bi naj bila stranka številka ena.

S tem tudi zaključujem, jaz bom seveda to podprl, tudi v Slovenski demokratični stranki. Upam pa in prosim vas, dragi kolegice in kolegi, pa to, kar sem jaz danes razpravljal ne vzamete osebno, temveč vzamete v kontekstu, o katerem sem govoril, da skupaj najdemo ustrezen način, kako stopimo na prste tej hudodelski združbi, ki je zasidrana v vse pore našega življenja. Če bomo to naredili, verjemite mi, da bodo ljudje znali to nagraditi, čakajo na to svojo priložnost. Mi kot politiki smo jim dolžni to prednost dati zato, ker so za nas glasovali na volitvah. In tukaj ni pomemben slogan stranke niti program, samo odločitev vseh, ki sedimo tukaj. Odločitev je ključna. Jaz sem prepričan, da mi to zmoremo, če to hočemo, da zmoremo, če to hočemo, ampak ne s takšnim odnosom, kot sem ga danes izpostavil, da največja vladna stranka prijavi 15 minut časa, samo toliko, da čas mine. Namesto, da bi ostro obsodila vse to, kar se dogaja in tema danes, ko govorimo o 4 milijardah evrov letne kraje denarja, pa je najpomembnejše vprašanje vseh časov, kar je bila kdajkoli v zgodovini Slovenije, najpomembnejše vprašanje za vse, ki tukaj sedimo, tudi če vse ostalo pustimo, je to daleč najpomembnejše, ker bomo lahko plačali vse

socialne transferje, bomo lahko plačali pokojnine, zvišali, vse bomo lahko naredili, če prišparamo 4 milijarde evrov na leto, ki nam kradejo tisti pokvarjeni lopovi. Vse to bomo lahko naredili in se ne bomo ukvarjali s tem, ali bomo lahko upokojencem dvignili za 0,4 % pokojnino. Pa ne hecajte se, ne delajte se norca z mojega naroda. Pri svetem bogu, kako si to predstavljat? Resnično pravim, ker resnično tako mislim, če to naredimo, ne bomo rabili za 0,4 %, bo lahko Erjavec resnično uspel v tem, kar je v narekovajih obljubljal, da bo tisoč evrov pokojnina ne vem kdaj že, pa bo to lahko uresničil. Ampak ne na tak način, da drži štango tistim, ki 4 milijarde letno ukradejo, ne, na tak način ne. Miro Cerar isto, moralna etika napisana tam notri je brez veze, uresničevati je treba to, kar je bilo povedano, in to je bistvo. SD – socialna politika, lepo vas prosim, kakšna socialna politika, če dovoliš, da tukaj nosijo kubike, tisti ubogi siromaki pa stojijo tam, se opravičujem, ampak to nisem mislil v takšnem kontekstu, ubogi ljudje stojijo v vrstah in čakajo, da tistih par evrov dobijo, da lahko preživijo, država tako ni sposobna enega delovnega mesta odpreti, pomagati vsem, ustvarjati pogojev, kar bi morala narediti, ni sposobna. Ta vlada, ta koalicija nikakor ne. Tega je bila sposobna samo vlada Janeza Janše, ko je 2004 sprejela vodenje države, je bilo 96 tisoč brezposelnih. 2008, ko je zaključila mandat je bilo še samo 56 tisoč brezposelnih, pa že to je preveč, 40 tisoč novih delovnih mest se je odprlo. To je prava politika prave vlade. In če bi ta opcija to naredila, bi jaz resnično dal kapo dol, bi bil najbolj srečen človek na svetu. Ker moj interes v politiki je, da imajo ljudje službo, da lahko kolikor toliko normalno preživijo svoje življenje, da lahko upokojenec začetek meseca in konec meseca sklene. To so moji cilji in zaradi tega sem jaz šel v politiko. Ne zaradi tega, da se prepiram z levimi ali pa katerimikoli strankami tukaj v parlamentu. Jaz sem verjel v to, da bomo skupaj stopili, da bomo, ko sem prvič prišel v parlament, takrat se je resnično dogajalo, uspeli smo 2004–2008 izjemno velike stvari in 2008 celo končati s presežkom proračuna. Jaz sem potem verjel, da se bodo te stvari razvijale in šle v to smer naprej, ko je bila gospodarska rast 8 % v Sloveniji, v Evropi 4 %. Jaz sem verjel v to. Potem pa pride vlada Boruta Pahorja, 10 milijard v dveh ali treh letih sposojenega denarja, denarja pa nikjer. Nikjer. Za nič se ni uporabil, v nič se ni vložil, nikjer nič, od tega nič, nihče. Razen velikih davkov in danes plačujemo 1,5 milijona obresti. Za 32, 33, 34 milijard zadolženosti države. 2008 je bilo pa 8 ali 8,5 ali 8,7 ali 7,8, saj ne vem točno, se opravičujem. In to je to, to je tisto, kar nas dela drugačne. Kar nas dela drugačne. In zato se jaz nikoli ne morem identificirati s tistimi, ki delajo tej državi škodo, in biti enakovreden s tistimi, ki delajo tej državi škodo, ampak jaz želim biti enakovreden s tistimi, ki tem našim državljanom in državljanom Republike Slovenije delajo korist.

Zaradi tega sedim v temu parlamentu. Prej bomo to spoznali, lažje nam bo, bolj bomo uspešni in ljudje ne bodo imeli tako oslabe ocene o politiki, o državnem zboru, o vladi in tako dalje in tako naprej. Jaz upam, da enkrat ali pa vsaj prej kot slej začnemo v to smer razmišljati. Moja stranka dela, to je Slovenska demokratska stranka, čisto vse, da bi do tega cilja čim prej prišli in enkrat presekali resnično zlorabo, ki se nam v ozadju dogaja, te mreže in tako dalje, pajkove mreže in tako dalje. Jaz sem danes nekaj ljudi omenil in vsi vemo, da to drži. Vsi vemo, da to drži. In če ne bom presekali danes, bo nekdo presekali naslednje leto, čez dve leti, čez tri leta ali pa štiri leta, nekdo bo to naredil, ker mora to narediti. Mi do 40 milijard morda še lahko gremo, si sposodimo denar – Kaj pa potem? Moji vnuki ne bodo mogli od česa živeti. Kaj mislite, kaj bodo meni rekli? Dedu, kaj se je tebi zmešalo? Ko bodo spoznali realno situacijo, v katero smo pripeljali mi svoje vnuke. Če se mi je zmešalo, mi bodo moji vnuki govorili. To je nedopustno, jaz si tega ne dovolim in ne bom tega dovolil, to, kar je pač v moji moči. Resnično vam povem, jaz resnično tako mislim, jaz to ne govorim zato, ker mi je nekdo to napisal, ker najbolj sovražim, da razen če se citirajo stvari, da ti nekdo napiše, pa na koncu prebereš, pa ne veš kaj si prebral.

Danes sem poslušal eno takšno zgodbo, pa ne bom zdaj izpostavljaj ljudi, ker se poskušam potruditi, da tega ne bi počenjal, da bi se spuščal na osebnostno raven, ampak moram reči, da sem pa dovolj razgledan tudi, če sem »pjeb« s Sladkega vrha, da razumem stvari, pač nekaj sem se naučil ali pa priučil, kakor koli že. In razumem, če nekemu nekdo napiše pa bere nekaj, kar sam ne verjame, to mene strašno moti. Takšni poslanci ali poslanke tukaj nimajo kaj iskat. Tukaj nimajo kaj iskati. Ljudje so nas izvolili zato, da razmišljamo tukaj s svojo glavo. Mene ne more nihče ustaviti, ko gre za pomembne stvari za prihodnost slovenskega ljudstva, slovenskega naroda in tistih ljudi, ki so zame glasovali. Nikjer in nikoli.

Zdaj bom pa resnično zaključil. Ne bi si toliko časa vzel, ampak je bilo časa na razpolago, pa se mi zdi prav, da povem to, kar si mislim. Še enkrat vas prosim, ne to, da to podprete danes, ker to ni tisto ključno. Jasno je, prav je, da se to podpre, zaradi tega, da bomo raziskali politično odgovornost, ampak bolj ključno je, da naredimo enkrat črto tem skrajno gnilim, pokvarjenim ravbarijam v Sloveniji. To pa je ključno. In to zmoremo mi, verjemite mi, to zmoremo, samo če hočemo. In se ne bomo več postavljali na leve, desne ali rumene, takšne ali ne vem kakšne, ker je to brez veze. In govoriti tukaj eno, delani na drugi strani pa drugo, je nedopustno. Je nedopustno. Zato verjamem, da mi to zmoremo in to moramo v interesu naših ljudi narediti. Moramo v interesu slovenskega ljudstva to narediti. Ker jaz nikoli tega več ne želim videti v časopisu, katerem koli časopisu. Nikoli več. Nikoli več. Resnično nikoli več. Nikoli

več. Zaupam vsem poštenim poslankam in poslancem, da imamo v tem kontekstu skupni cilj in skupni interes in lepo prosim, da to tudi naredimo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Proceduralno, gospod Jani Möderndorfer.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS SMC):
Hvala lepa predsednik.

V tem ... sploh ne vem, kako bi to poimenoval, ne bom niti vsebinsko polemiziral, daleč od tega, ne se bati, je nastalo kar nekaj proceduralnih vprašanj in zapletov, katere pravzaprav moramo razčistiti. Pustimo zdaj to, da ste najmanj dvajsetkrat naredil reklamo nekemu mediju, ko ste dvigovali tam časopis, pa me to niti toliko ne moti, ampak predvsem ste govoril o temah, ki nimajo z današnjo točko prav nobene zveze. Tisto, kar se mi zdi še pomembno, je prav, da če že uporabljate imena političnih strank, jih dajte imenovati takšne, kot so, in so v registru vpisane, v AJPES, ker drugače bom jaz začel uporabljati ime za vašo stranko tako, kot vam ne bo všeč. Ampak to ni moj način, to ni moj stil. Je pa prav, da predsednik seveda opozori na to vaše ravnanje.

Tretjič. Morate nekaj vedeti in tukaj sprašujem vas, predsednik Državnega zbora: Ali smo kaj narobe naredili? Jaz mislim, da je avtonomno odločanje vsake poslanske skupine o določitvi časa. Zdaj, če vi ne zmorete v 15 minutah to povedati, kar sicer niti ne dvomim, je to seveda vaš problem, ampak dajte pustiti vsaki poslanski skupini, da se sama odloči, koliko časa bo povedala nekaj, kar se je odločila pri posamezni točki. In tisto, kar je še bolj pomembno, veste, ni pomembno, koliko časa govorite, ampak kaj poveste. V vsem tem času nisem uspel izluščiti, kaj ste želeli v resnici povedati, ker mislim, da ste zgrešili točko.

Na koncu, kar se mi pa zdi še bolj pomembno, je pa predvsem to in tukaj vas pozivam, predsednik, da opomnite poslanca, da še enkrat prebere naslov točke dnevnega reda, kajti mislim, da on je res v celoti zgrešil svojo razpravo. Tako da predlagam vam, gospod Pojbič, dajte vsaj gradivo prebrati, kaj ste predlagali, če že razpravljate. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Proceduralno gospod Pojbič.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Spoštovani gospod predsednik, saj bom zelo kratek, ampak najmanj kar je, bi pričakoval, da bi kolega, ki je zdaj razpravljaj v imenu SMC, razumel, da sem govoril o korupciji v Sloveniji. In točka dnevnega reda danes je vezana na korupcijo v podsistemu, to je zdravstveni sistem, in to je bilo tisto, kar je bilo ključno. O tem sem govoril danes tukaj. Gospod poslanec, upam, da ste že kdaj slišali za korupcijo. Spoštovani gospod predsednik, res bi vas opozoril, da opozorite kolega poslanca, če ni slišal za besedo korupcijo

še nikoli v življenju, da mu to vi razložite, prosim, da bo to razumel, o čem sem jaz danes govoril. Da se ne bo sprenevedal tukaj in da ne bo govoril popolne neumnosti.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Zdaj bom končno lahko odgovoril na proceduralno. Torej, pri tej točki govorimo o Aktu o odreditvi parlamentarne preiskave za spremembo zakonodaje ter za druge odločitve Državnega zbora iz njegove pristojnosti ter za ugotovitev in oceno dejanskega stanja za ugotovitev politične odgovornosti nosilcev javnih funkcij, ki naj bi sodelovali pri pripravi in izvedbi – ta točka, tukaj pa dejansko dobimo predmet – postopka javnega naročanja na področju prodaje in nabave žilnih opornic, zaradi suma, da so bili postopki in posli vodeni negospodarno in netransparentno, da naj bi nastale še neugotovljene posledice takšnih ravnanj ter zaradi suma prisotnosti korupcije v zdravstvu na področju prodaje in nabave žilnih opornic. To je tema tega, o kateri razpravljamo. Ne bom nobenega opomnil zaradi rahle zlorabe proceduralnih za razpravo, ampak bomo nadaljevali z razpravo o tej temi, prosim. Besedo ima gospod mag. Matej Tonin, pripravitelja se naj mag. Branko Grims in gospod Tomaž Lisec.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Dober večer! Kolega Pojbiča poznam kot emotivnega razpravljalca, zato ga včasih zanese, ampak jaz mu tega ne zamerim. Dejstvo je, da danes razpravljamo o eni izmed ključnih tem te države, to je, kako bomo uredili zdravstveni sistem na način, da iz tega zdravstvenega sistema ne bo odtekel denar. Naj še kolega Pojbiča potolažim, da je vsaj Poslanska skupina Nove Slovenije najavila maksimalen čas, prav zaradi tega, ker se nam zdi to pomembna tema, da se o njej resno pogovorimo in da spoznamo razloge, zakaj je ta korupcija v slovenskem zdravstvenem sistemu možna. Najprej je treba razložiti oziroma natančno poznati ta sistem, zakaj vse te anomalije omogoča.

Mi smo še ena izmed redkih držav v svetu, ki ima zgolj eno veliko zdravstveno zavarovalnico, ki se ji reče Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije oziroma kratko ZZVS. In v to veliko slovensko zdravstveno zavarovalnico vsi mi, ki smo zaposleni, vplačujemo v ta sistem, v to blagajno. In iz te blagajne se seveda financirajo vse zdravstvene storitve. In po moji oceni je problem tega sistema, da imamo mi ogromno vrečo, v katero mečemo vsi denar notri. In ker je ta vreča ogromna, je pregled nad porabo tega denarja slabši oziroma slab. In v primerih, ko imate vi veliko vrečo denarja, je marsikaj lažje tako narediti za zraven oziroma marsikakšno stvar lažje preplačati. In prav žilne opornice so tipičen takšen primer, ko lahko na enem delu Evrope s približno enako stopnjo razvitosti, če želite, določeni ponudniki dosežejo diametralno

drugačno ceno. V Sloveniji za isti material plačujemo trikrat ali štirikrat več kot v sosednji Avstriji. To je ugotovitev, s katero se vsi strinjamo, jo vsi poznamo, smo vsi seznanjeni. In temeljno vprašanje je, kaj bomo za to storili. Po moji oceni so tovrstne anomalije možne zato in se dogaja, da nek material preplačamo trikrat ali štirikrat, ker imamo denar, veliko vrečo, ki je tako rekoč skupna. Pri takih zadevah se mnogo lažje dogovori za kakšno višjo ceno, potem pa ta dobavitelj naredi kakšen povratni tok preko sponzorskih ali drugih svetovalnih pogodb in denar se obrne. In če želimo ta bistven tok korupcije in kriminala v slovenskem zdravstvenem sistemu spremeniti, potem je treba tudi nekako prekiniti s to prakso delovanja. V Novi Sloveniji smo pripravili resolucijo, v kateri smeri si mi želimo, da se slovenski zdravstveni sistem spremeni. Če kdorkoli v tej dvorani verjame, da je s slovenskim zdravstvenim sistemom vse okej, v redu, potem smo mi bebc. Ampak verjamem, da ima velika večina izmed vas izkušnje, da v tem zdravstvenem sistemu ni vse okej in da ga je treba spremeniti. In če boste še nekoliko govorili in debatirali z ljudmi, vam bodo znali povedati, da tisti, ki kakšno stvar plačajo ali če koga poznajo, pridejo nekoliko prej na vrsto. In da ne bo pomote, naj zelo jasno podčrtam, ker potem nam to nekateri mečejo proti nam kot kontra očitek, Nova Slovenija in jaz osebno se zavzemam za javno zdravstvo. Še enkrat, zavzemam se za javno zdravstvo. Upam, da so tudi to slišali kolegi v Združeni levici. Se pa zavzemam za drugačen način financiranja tega javnega zdravstva, ker sedanji sistem je nevzdržen. Ta sistem je takšen, da omogoča, da si marsikdo, ki ni za to pooblaščen, še kaj za sebe vzame in na koncu pridemo do takšnih zgodb, zaradi katerih danes ustanovljamo preiskovalno parlamentarno komisijo. In edino pravilno, da to počnemo. Zakaj pa imamo ta sistem, ki to omogoča, kaj imate vi veliko državno vrečo zdravstvenega denarja, pa bom to razlagal na primeru kolka, da bo zadeva plastična, da ne boste govorili, da govorim nekaj na pamet, ampak če imate vi poškodovan kolk, ker je, mislim, da čakalna doba nekaj čez 400 dni, je tej veliki zdravstveni zavarovalnici in tej veliki zdravstveni vreči popolnoma vseeno, kdaj pridete vi na operacijo. In če v tem času, ko čakate na operacijo kolka, še nekoliko šepate in si pri tem poškodujete še koleno in hrbet, ne bom uporabil kakšnih drugih izrazov, ampak kaj bi rekla zdravstvena zavarovalnica: »bomo pa še to, saj to je skupen denar, to je državni denar, bomo pa še operirali koleno in hrbet poleg kolka.« Ampak to je strošek za državo in za zdravstveni sistem. In kaj zdaj mi predlagamo, ker sem rekel, da zagovarjamo javno zdravstvo, zagovarjamo pa drugačni sistem financiranja tega javnega zdravstva. Mi zagovarjamo, da bi mogli v ta sistem financiranja spustiti vse mogoče privatne ali kakršnekoli drugačne zavarovalnice. Glavni očitek z druge strani je, ja, vi zagovarjate privatizacijo zdravstva, to pa

pomeni, da bomo še več mogli plačevati iz svojih žepov. Ne, ne prav zaradi tega, ker zavarovalnice delajo zaradi dobička, bo v njihovem interesu, da vi pridete do zdravstvenih storitev čim prej in da tudi zdravstveni zavodi pridejo do materiala čim ceneje, ker dražji kot bodo materiali, več bodo morale plačati zavarovalnice, slabše kot bodo operacije, večkrat bodo mogle zavarovalnice operirati. In če zdaj povem zelo enostavno, veliki zdravstveni državni zavarovalnici je vseeno, če ob kolku, ki pač vas boli, vas operirajo še ne hrbtu in še na kolenu, ji je tudi vseeno, če vas na kolku operirajo slabo, vas bodo pa še enkrat. Privatni zavarovalnici, ki dela za dobiček, ni vseeno in bo v njenem interesu, da vas že v prvo operirajo čimprej in čim bolje. Zakaj čimprej? Zaradi tega, ker dlje kot bodo z operacijo odlašali, večje stroške bodo imeli in če vas bodo slabo operirali, vas bodo morali ponovno operirati, kar pomeni, da se vam bodo ponovno stroški povečali. V Novi Sloveniji absolutno, bom rekel, odkrivamo toplo vodo. Mi želimo slovenskemu zdravstvenemu sistemu ponuditi vse tisto, kar drugod po Evropi funkcionira in deluje. To je, da imaš ti zdravstveni sistem narejen tako, da vse deležnike sili k temu, da ljudem zagotovijo čim boljše, čim bolj kvalitetne zdravstvene storitve in seveda za primerno ceno. In Slovenija danes takšnega sistema nima. Veliki borci za javno zdravstvo pravijo, bog ne daj, da se kdorkoli dotika tega nedotakljivega ZZZS, ampak prav ta nedotakljivi ZZZS omogoča sistem in podlago, da nekateri na račun bolnika in slovenskih državljanov mastno služijo. In šele, ko bomo ta sistem spremenili, bomo postavili neke okvirje, da bo zadeva drugačna, ker pri takšni državni veliki vreči denarja, glejte, evidentno, dokaz imate v primeru žilnih opornic, da se da zelo mastno zaslužiti. Prepričan sem, če bi imeli tukaj kakšne druge zavarovalnice, ki bi se jim šlo, da bi se stroški nabave materiala znižali, kaj takega ne bi bilo mogoče. Ampak kakorkoli, marsikdo se z mojim trditvam ne bo strinjal, od tistega, ki se ne strinja z mano, pričakujem tudi, da bo povedal, kaj pa je njegova rešitev za izboljšanje tega zdravstvenega sistema, ker jaz vidim poanto te preiskovalne komisije, ki jo danes ustanovljamo, prav v tem, da črno na belem dokaže, da sistem, ki ga imamo danes, omogoča korupcijo in da je nekaj treba korenito spremeniti. Pika.

PRESEDNİK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima mag. Branko Grims. Pripravita naj se gospod Tomaž Lisec in mag. Bojana Muršič.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Vsem prav lep pozdrav!

Osebno poznam en zelo zanimiv primer dveh prijaznih, zavednih Slovencev, ki sta celo življenje delala v tujini, konkretno v Kanadi, in vsak zaslužen kanadski dolar vložila v Slovenijo, v posestvo, v krasno novo hišo, kjer sta sanjala ves čas, da bosta preživela stara leta. No in

pred časom sta se vrnila domov v Slovenijo, po samo 6 mesecih je bila ta hiša naprodaj, hiša, za katero sta garala celo življenje. Uspela sta jo, pod ceno, žal, prodat in danes sta že nazaj v Kanadi. A veste, kaj je bil razlog, da sta se vrnila? V pogovoru z njima, sta rekla, pa poslušajte, pa vi imate zdravstvo kot v srednjem veku. En star človek tukaj pri vas na najbolj osnovne stvari čaka po cele mesece in pregled tam enega znamenja karkoli, če osnovni zdravnik ne da že ne vem kakšne nujne napotnice, po 4, 5 mesecev čakamo, za vsako malenkost. Pa kaj vam je? Če pa hočemo eno učinkovito, dobro zdravljenje, moramo pa vse plačati, na roko plačamo popoldne istemu človeku, ki nas je dopoldne hotel naročiti za čez dve leti in podobne stvari. Zato sta šla nazaj v Kanado. Toliko o Sloveniji kot objubljeni deželi z zdravstvom, kakršnega, žal, imam. Ampak to zdravstvo, gospe in gospodje, je eno najdražjih na svetu, če ne veste tega, po nekaterih primerjalnih kriterijih. Kako je potem to mogoče? Zakaj so take nore čakalne dobe? Zakaj so storitve nekvalitetne? Zakaj nekateri najboljši slovenski zdravniki, kakšen kirurg, recimo Houston, delajo v tujini? Odgovor je preprost, zato ker gre spet za monopol, tako kot je vsak monopol škodljiv, je škodljiv tudi monopol v zdravstvu. Ta monopol je seveda na nek način celo farsa, kajti tisti, ki dopoldne delajo znotraj tega monopola, popoldne še malo zraven zaslužijo v privatni ambulanti, kjer praviloma celo sprejemajo iste ljudi, kot so jih dopoldne odslovili. In tak sistem seveda ne zasluži, da obstaja. To je problem slovenskega zdravstva. Ampak zakaj tak sistem branite, ga zagovarja, vzdržuje, se mu namenja nove in nove milijarde, obdavčuje podjetnike, ljudi, vse po dolgem in po čez, da plačujejo kot nori za slovensko zdravstvo, tako kot je. In zato, ker so zraven pijavke, gospe in gospodje, sej to ne gre za plače zdravnikom, to ne gre za plače sestram, še posebej sestram, ki imajo zelo slabo plačo v Sloveniji, pa tudi zdravniki neprimerljivo nižjo kot njihovi kolegi v tujini in zato seveda najboljši odhajajo. Ampak iz tega se napajajo vsi tisti dobavitelji, vse tiste pijavke, ki so se uspeli tja prisestati po liniji tovarišev. In o tem govori ta zgodba s to preiskovalko. In zaradi tega danes tukaj manjkajo seveda vsi, skoraj vsi kolegi iz levice manjkajo, tamle vsaj 2 stranki. Zaradi tega, ker gre za njihove prijatelje. Sej ta koalicija je zapisala, da bo – kaj? Branila zakon. Da bo branila, dosledno spoštovala, brezpogojno, kot je bilo rečeno, pravno državo, da bo spoštovala etiko in moralo in da se bo borila proti korupciji. No, kar se tiče spoštovanja zakonov, ta zadeva je mrtva od trenutka, ko je Vlada spustila, protizakonito, čez Slovenijo ene pol milijona ilegalnih migrantov. Govoriti še o tem, o pravnem redu pa pravni državi, je smešno. Mimogrede, bo imelo zelo hude posledice in že ima ne samo za Slovenijo, ampak tudi za Evropo. Ko se govori o etiki in morali, to smo lahko videli pri interpelaciji zoper gospoda

Erjavca, ki se zdaj širokousti, kaj bo izposloval za upokoјence, pri tem pa pozablja, kaj zakon daje kot pravico upokoјencem, pa še tisto ta vlada ne spoštuje, kaj bo potem on izbral. Še zakona ne spoštuje ta vlada, v kateri on sodeluje. No, ampak kaj smo tam videli? Če v tej Vladi ukradeš, tej koaliciji, tej silni levičarski vladajoči koaliciji, ukradeš eno pašteto, takoj letiš iz službe, če si prisvojiš 20 tisoč evrov, vzameš jih 46 pa jih nekaj vrneš, 46 tisoč, da ne bo pomote, potem si najboljši tistega leta, če pa zafuraš nekaj, kar je strateškega, zgodovinskega pomena, kot je recimo arbitražen proces, ker imaš predolg jezik pa pozabiš na nekatere stvari, kot je recimo oprema proti prisluškovanju, potem si pa nedotakljiv. Toliko o etiki in odgovornosti v tej vladi.

No potem pa pride še zadnja stvar, boj proti korupciji. Danes bi bila idealna priložnost, boj proti korupciji v zdravstvu, tistemu, zaradi česar je to zdravstvo tako strahovito drago, tisto, kar je pravzaprav najbolj podlo, ker gre za izkoriščanje ljudi, njihove bolezni, njihovega strahu pred smrtjo, pa si nekateri na to prisvajajo strahotne količine denarja, drugi jim pa to omogočajo. Ampak ali je danes vladajoča koalicija pri tem gromoglasna, zagreta? Seveda ne, ker ona preganja korupcijo samo takrat, kadar njihovih ni zraven. Ker pa so njihovi vedno zraven, je pa ne preganjan. Toliko o tej silni vladajoči koaliciji in zakaj je danes taka v nebo parajoča tišina na vladni strani, ko govorimo o tej preiskovalki. Verjemite, da bo ta preiskovalka deležna tudi diskreditacij in blokad s strani vladajoče koalicije, gremo lahko mirno staviti, pa še nobene stave do zdaj nisem izgubil.

Kje smo potem? Potem smo na točki, kjer seveda je tudi boj proti korupciji samo navidezen. Kajti kaj je tisto, kar se napaja skozi to korupcijo, kot se je pokazalo v teh zgodbah, ki so zajete v to, kar naj bi preiskovala ta komisija? Da se skozi to napajajo nekateri najbolj zloglasni mediji, ki služijo samo za osebno diskreditacijo in zaničevanje in širjenje sovražnega govora levičarjev proti vsem političnim nasprotnikom. Zato ker gre za njihovo medijsko moč, za tisto, kar jim omogoča potem v perspektivi monopol, in ker naivni Slovenci še vedno sprejemajo, da so objektivno informirani. To je tisto, o čemer se danes govori, in zaradi tega seveda ni nobene zagretosti, da bi se preganjala takšna korupcija. Kajti skozi to korupcijo se napaja politična moč. To je slovenski problem. Ta se za hip uvidi v širšem obsegu, zaradi tega se je Slovenija vzpostavljala po osamosvojitvi z vrste vseh levičarskih vlad kot sistem monopolov. Janeza Janšo in najbolj uspešno vlado, ki je mimogrede dvignila penzije za četrtino in plače za četrtino, če ste na to že pozabili, se pa zaničuje in daje v nič z vsemi sredstvi. In ravno skozi tiste medije, ki so prisanesani na trpljenje bolnikov. Sramota vseh sramot! To je sistem, v katerem vlada levica v Sloveniji. Zaradi tega je bila takšna panika, ko se je začelo govoriti o tem, da bo preiskovalka o korupciji v zdravstvu. Veliko večja

panika kot takrat, ko je bila napovedana preiskovalka za banke. Pa gre tam za v teoriji mnogo večji denar, tam gre za 8 milijard evrov izginulega denarja. Ampak seveda, tam se je že računalo, tam bo malo kakšna sodnica pomagala in bo blokirala kakšen proces, imamo že kje kakšno tovarišico pa se bo že na en način blokiralo, da se ne bo ugotovilo nič. Tukaj pri zdravstvu je pa večji problem, zaradi tega, ker v zdravstvu delajo tudi ljudje, ki jim gre resnično za to, da bi pomagali sočloveku, ki še verjamejo v svojo prisego. In zna se zgoditi, da bi kdo od njih kaj preveč povedal. To pa je razlog za paniko, da bi se videlo, kako se v resnici v Sloveniji levica napaja in na osnovi česa ima oblast. Na osnovi vzpostavljanja monopolov, tudi monopola v zdravstvu, s katerim skoncentrira sredstva in potem omogoči svojim tovarišem, da tam bogato pomažejo koruptiven denar, nekaj ga pa prispevajo nazaj v obliki politične pomoči ali donacije ali pa, če hočete, kot medijsko moč, s katero očrnijo v očeh javnosti nasprotnika, vse pokrije z mehko roko potem še vlada, izvršna veja oblasti, je potrebno še pravosodje in na koncu smo tam, kjer smo. V državi, ki je po merilih za koruptivnost, po vseh lestvicah na enem najslabših, če ne praviloma na najslabšem zadnjem mestu. In to je razlog, zaradi katerega danes vlade ni tukaj, zaradi katerega je vlada molčala, zaradi katerega je dala odklonilno stališče, edino, ki smo ga lahko slišali in zaradi katerega danes vladajoča koalicija praktično molči ali pa se dela norca iz bolnikov in njihovega trpljenja, gospe in gospodje, ker gre za zdravstvo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Tomaž Liseč.

Pripravi naj se mag. Bojana Muršič in gospod Jani Möderndorfer.

TOMAŽ LISEČ (PS SDS): Hvala, predsednik, za dano besedo. Kolegi, kolegice, lep pozdrav!

Zakaj je današnja točka tako pomembna? Sam sem v pripravi na to točko pogledal nekaj klipov iz leta 2014. Predvolilni čas, vtipkaš "Miro Cerar, korupcija" in je polno zadetkov. Saj veste, korupcija, pravna država, etika in morala. Pa ponovimo naslednje soočenje ponovno zadevo. In zato je pomembno, da o korupciji ne samo govorimo, ampak skušamo tudi nekaj narediti. Čeprav vemo, da obstajajo policija, tožilstvo, sodstvo, KPK, Računsko sodišče pa verjetno še kakšna institucija, ampak prav je, da tudi poslanci damo nekaj od sebe v to delo, kajti če ne drugače, sam imam izkušnje iz svoje poslanske skupine, ko ljudje večinoma hodijo v poslansko skupino zaradi treh zadev. Eno je sodstvo, eno so predvsem lokalne komunalne in cestne zadeve in pa tretje so problemi v zdravstvu. Pa moram reči, da nisem nikakršen strokovnjak s področja zdravstva, poznam pa nekaj direktorjev zdravstvenih domov in kakšne bolnišnice, ki tudi sami pojamrajo, da bi želeli bolj učinkovit sistem na tem področju. ampak,

kot že rečeno, nekaj so klipingi pred volitvami, nekaj pa so klipingi po volitvah, torej po tistem, ko je ta vlada, ki je obljubljala boj proti korupciji in celo osebno odgovornost, kot piše v koalicijski pogodbi, potem pa so teksti »Razkrivamo kako podkupljivi so zdravniki«, »Policija: Gre za štiri sklope preiskav za 5 milijonov evrov«, »Kako smo lovili vpletena domnevna podkupovanja«, »Kaj se mu dogaja, ker je dregnil v lobije«, »Afera dobiva mednarodne razsežnosti« in tako naprej in tako naprej. In da ne bom citiral samo članke, imamo revizijsko poročilo iz leta 2014, ki je dobra osnova tudi za to preiskovalno komisijo. Čakalna doba v Univerzitetnem kliničnem centru Ljubljana, revizijsko poročilo Verodostojnost odzivnosti poročila Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljana, februar 2016, revizijsko poročilo Učinkovitost upravljanja z medicinsko opremo s poudarkom na dragi medicinski opremi, november 2015. Zanimivo branje, tudi če si samo pogledamo povzetke in zaključke, dajejo kar dobro napotilo za delo preiskovalne komisije, ki ji seveda ob tej priliki želim uspešno delo, želim ji uspešno delo predvsem iz tega razloga, da ne bomo vsi danes pametni, ja, sicer, saj korupcija je, ampak ni tako velika, pa vsi smo za, zadaj pa držimo figo. In zakaj se mi zdi, da nekateri zadaj držijo figo? Slab mesec nazaj, izredna zahteva za sklic izredne seje Državnega zbora, predlog določenih poslancev, med njimi tudi SDS, 17. Februar, čisto lepo besedilo, ki napotuje, kaj vse je narobe, in sklepi, ki jih ta koalicija zavrne. Ta koalicija, ki se je borila proti korupciji v predvolilnem času, ki danes s stisnjenimi zobmi in skoraj brez razprave bo zraven, ker seveda tudi ni glasovanja, pri tej preiskovalni komisiji. Ampak pogledajte, ta koalicija je na odboru, kjer ima večino, zavrnila čisto neke zdravorazumske sklepe oziroma priporočila.

Naj jih še enkrat navedem, da bodo ljudje vedeli, o čem koalicija ni želela razpravljati:

Državni zbor priporoča ministrstvu in Vladi, da raziščeta trditve o morebitni korupciji v zdravstvu na osnovi izrečenih besed v. d. generalne direktorice UKC na seji Komisije za nadzor javnih financ. Koalicija proti.

Državni zbor priporoča Vladi in Ministrstvu za zdravje da Državnemu zboru predstavi analizo učinka ukrepa skupnih javnih naročil v zdravstvu, ki so bila predvidena za leto 2015. Koalicija proti.

Državni zbor priporoča Vladi in Ministrstvu za zdravje, da sprejme potrebne ukrepe za temeljito reorganizacijo procesov nabave in storitev povezanih z medicinsko opremo, s poudarkom na dragi medicinski opremi. Koalicija proti.

Državni zbor priporoča Vladi in organom institucij, da zaradi nepristranskosti do konca preiskave suspendirajo vse osebe, ki so vpletene v postopke nabav medicinskih pripomočkov in opreme na lizing. Koalicija proti. In še več, Državni zbor priporoča Vladi Republike Slovenije in Ministrstvu za zdravje, da

pozoveta pristojne institucije k takojšnjemu in odločnemu ukrepanju na področju ugotavljanja odgovornosti posameznikov v koruptivnih dejanjih. Koalicija proti.

Hoteli smo pozvati pristojne institucije k takojšnjemu in odločnemu ukrepanju na področju ugotavljanja odgovornosti posameznikov v koruptivnih dejanjih. Poslušali pa smo, spremenili smo zakon o javnem naročanju in od zdaj naprej se bosta cedila med in mleko, ker bodo točno določeni ljudje dobili javno naročilo, prej so se vsaj trije stepli, ampak mi smo tako naredili, oziroma ste naredili, vprašajte malo ljudi, ki se s tem že spopadajo, pravijo, saj sploh ne pridemo zraven, saj točno piše, na koga je, pa ne na področju zdravstva, razpis oziroma poziv opredeljen. Rekli so seveda, da smo neustavni. To so rekli tisti poslanci, ki z lahkoto kršijo ustavo in Državnem zboru oziroma nočejo spoštovati odločitev Ustavnega sodišča. Skratka, nek blef, bili pa so proti. V tem času je vsaj malo prišlo spoznanje, nekaj pa je narobe, in moram reči, da je takšna razprava v Državnem zboru potrebna, ker morda pa kak novinar začne preiskovati. Jaz v Sloveniji pogrešam raziskovalno novinarstvo, ki očitno ali je plačano, da ne piše, ali pa je ustrahovano, da ne piše. Članek na enem izmed spletnih portalov, na srečo dokaj veliko branih, današnji datum, 30. 3., pred dvema urama: »Ali ministrstvo za zdravje preko javnih razpisov polni žepe prijateljem? Po nepregledni porabi sredstev številnih v številnih gradbenih projektih, se je Ministrstvo za zdravje sicer odločilo podrobneje preveriti porabo državnega denarja, a znova se znotraj istih zapleta.« Ko že ministrica pa morda reče, saj malo pa bo, imam občutek, da že sama ve, saj nič ne bo, saj imamo mi ozadje krito in s polnim gasom naprej po kadrovskega zamenjavah, po sistemskih zadevah, saj se ne bo nič prevetrilo. In to reče ministrica, ki pravi, da bo nekaj mandatov na čelu tega ministrstva. Namesto da bi reševala korupcijo, ugotavljamo, da je ministrica vsaj v določeni meri, vsaj v določeni meri, del problema ne pa del rešitve. Mene je strah, ko bodo kakšna revizijska poročila Računskega sodišča, ki bodo prav ta mandat dali na plano, ko bomo govorili o UKC, urgentnih centrih, nabavi, bog ne daj, da se spustimo na področje zdravilstva, naših podjetij, nabave še vseh ostalih zadev, ko bo ta spisek, ki smo ga zadnjič predstavili cirka 10 podjetij, dobil še ogromno sopotnikov in partnerjev, ki bodo ne samo s prsti v marmeladi, ampak z milijoni v žepu, misleč, saj se nam nič ne more zgoditi, KPK se ukvarja s sabo, policija tudi če kaj naredi, pride na tožilstvo, tožilstvo zadevo zavrne, če pa že kaj pride na sodišče, pa tako ali tako sodijo tisti, ki rečejo, ah, to so tako naši prijatelji in jih seveda ne smemo kaznovati. Ampak na ne bodi ga srečo, je tukaj opozicija, ki pa zahteva kakšno preiskovalno komisijo.

Je pa res, da zadeve le niso tako črne, da imamo ogromno pridnih direktorjev zavodov,

zdravnikov, medicinskih sester, vseh ostalih zaposlenih na področju zdravstva, lekarništva, tudi vsi tisti, ki se spopadajo z javnimi razpisi in javnimi naročili, seveda niso nek slab moment v tem procesu, niso, tako kot nekateri želijo prikazati, recimo, na področju gospodarstva, kjer so vsi slabi, tudi tukaj niso, nasprotno, sam trdim, da je ogromna večina pridnih, ampak tisti delajo za svojo plačo ne samo 8 ur, koliko poznam prijateljev ali prijateljic, ki so medicinske sestre, zdravnice in zdravniki, delajo veliko več kot predpisanih 176 ali kolikor je pač mesečnih ur na razpolago, ampak delajo za svojo plačo. Marsikateri od njih je rekel: »Zakaj hudiča pa jaz ne dobim kakšen boljši priboljšek ali dodatek?« Ampak ko pa rečem, daj to na glas povej, zakaj so nekateri privilegirani in katere so anomalije znotraj zdravstvenega sistema, pa reče, niti pod razno, ker če bom karkoli rekel, ne bodo oni na tapeti, ki so krivi ali ki imajo vsaj sum, da so nekaj narobe naredili, ampak bodo kriti tisti, ki pridno delajo in na žalost vedo za anomalije, ampak jih nočejo in ne smejo povedati, vsaj tako sami pravijo. Upam, da bo ta preiskovalna komisija zbežala na plano tako te ljudi, ki delajo dobro in pošteno in bodo upali povedati za vse te anomalije. Upam, da bo ta preiskovalna komisija tudi v pomoč vsem ostalim organom, da bodo lažje, bolj kvalitetno in pa seveda tudi hitreje prišli resnici na dan. In ne da se bomo spraševali še naslednjih ne vem koliko let, ali je res v tem in tem primeru bilo kaj narobe. Ampak se bo tudi preko tega, kar počnemo v Državnem zboru, prišel glas do ljudi in da bodo ljudje rekli, no, če že ne rešujejo neke zadeve, pa vsaj poslanci govorijo o zadevah, ki se nas, ne bom rekel vsakodnevno, ampak pri vsakem stiku z zdravniško službo dotikajo. Najsi gre to vprašanje, zakaj tako draga zdravila pri nas, medtem ko v sosednjih državah veliko cenejša, zakaj tako drag material na področju zdravstva in tako naprej, da bodo dobili odgovore tudi na to, zakaj lahko nekateri izkoristijo čakalno vrsto, drugi pa čičajo in čakajo in čakajo in čakajo. Za marsikoga je to čakanje prepozno. Ravno prejšnji teden sem imel primer, ko je gospod rekel: »Tri mesece sem čakal, ugotovili so, če bi pred tremi meseci prišel na vrsto, bi bila moja življenjska doba veliko daljša, sedaj pa čakam, kdaj bo tisti dan, ko bom šel v bolnico in vprašanje, kdaj in kako se bom vrnil.«

Spoštovani, mislim, da je naloga vseh nas, da tudi s pomočjo preiskovalne komisije pridemo do naših državljanov in rečemo, saj skušamo nekaj pripomoči k temu, da bo manj korupcije in da bo zdravstveni sistem deloval temu, kar je namenjen, da bo deloval za ljudi. Skratka, preiskovalni komisiji in vsem članom želim uspešno delo, plodne seje in veliko pametnih ugotovitev, predvsem pa zaključkov. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima mag. Bojana Muršič, pripravita naj se gospod Jani Möderndorfer in gospa Nada Brinovšek.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa, predsedujoči, za besedo. Kolegice in kolegi! Danes že kar nekaj časa govorimo o korupciji. O korupciji smo govorili tudi na 12 izrednih sejah delovnega telesa, na dveh izrednih sejah Državnega zbora, danes pa smo pred dejstvom, da ustanovimo tudi preiskovalno komisijo. Prav je tako, da je prišlo do tega. Prav je tudi, da govorimo o tem, in prav je, da iščemo rešitve. Zgolj govor in pogovor ni dovolj. Treba je preiti od besed k dejanjem. Žal mi je, da se ta slaba luč, o kateri že kar nekaj časa razpravljamo, meče na celotno zdravstvo. So tudi posamezni zdravniki, direktorji, kot je že moj predhodnik omenil, medicinske sestre, zdravstveno osebje, ki se bori za vsako življenje, ki vloga svojo energijo in dejansko skrb za zdravje in dobrobit naših ljudi oziroma tudi vključno z nami. Zato je prav, da bo preiskovalna komisija, jaz srčno upam, da se bo to tudi zgodilo, našla rešitve. Če so pomanjkljivosti v zakonodaji, jih tudi popravimo. Če so druge težave, poiščemo odgovornost na strani posameznikov. Poiščemo rešitve, ki bodo peljale naše zdravstvo v boljše luči.

Že v začetku je bilo omenjeno, da je ničelna toleranca naš ključni cilj, ki smo ga zapisali tudi v koalicijski sporazum. Kolegica je omenila, da ničelne tolerance ni. Bom rekla, da se vsaj približamo, bom tako popravila in se tudi z vami popolnoma strinjam. Verjamem, da smo na pravi poti, da bomo naredili tak korak in to korupcijo čim bolj znižali. Se pravi, namen te preiskovalne komisije je odkrivanje in raziskovanje dejanskih stanj.

Žalosti me tudi to, da v bistvu vse te skupine, ki so odgovorne oziroma pristojni organi, ki bi morali nekaj narediti na tem, ves ta čas niso naredili nič. Zato se skoraj bojim, kaj lahko mi storimo, ki v bistvu nismo toliko strokovno usposobljeni na tem področju. Seveda spoznamo se po vsej verjetnosti na področje javnih naročil, znamo gledati številke, znamo se pogovarjati, znamo prisluhniti, znamo iskati rešitve, znamo podati rešitve na področju nove zakonodaje, vendar preiskovalni organi do zdaj še niso naredili svojega, se pravi od leta 2013, kot je bilo v predhodnih razpravah omenjeno, letos smo leta 2016, tri leta od tega. Vprašanje, kaj narediti na tem. Rekla bom, da enoznačnega odgovora, kaj povzroča korupcijo, ni.

V enem izmed zapisov zdravnika sem zasledila, da je dejal, da je korupcije v zdravstvu toliko, kot je srečujemo na drugih področjih. Vendar takšna nepoštena ravnanja zdravnikov, moram reči, da zbuja strah, kajti zdravniki se ukvarjajo z našim življenjem, z zdravjem naših ljudi, zato so takšna ravnanja nedopustna in jih je treba čimprej tudi sankcionirati. Pa ne mislim tukaj zdaj vse zdravnike. In tudi konkretno lahko rečem, da imamo težave v zdravstvu. V zdravstvu se pojavljajo težave. Konkretno lahko govorim tudi iz enega osebnega primera. Bolnice niso želeli sprejeti v zdravstveno ustanovo, kajti njeno zdravstveno stanje oziroma njeni indikatorji niso

bili tako slabi. V roku tedna dni tudi po malce burnih pogovorih med zdravniki in svojci, je bila le sprejeta. Danes je njeno zdravstveno stanje takšno, da ne vemo, koliko časa bo še med nami. Tako da tudi tukaj je vprašanje, kaj narediti, da bodo dejansko zdravniki pravočasno zaznali vse te indikatorje, pravočasno pomagali ljudem, nam vsem, ki se znajdemo v neprijetni situaciji.

Korupcija, če se osredotočim na to, uničuje našo pravno in socialno državo. Zaradi takšnih ravnanj je marsikateremu onemogočena univerzalna dostopnost do zdravstvenih storitev. Jemlje se jim možnost pravočasne obravnave, ki sem jo omenila. Odtokanje denarja, namenjenega za zdravstveno obravnavo ljudi, neposredno ogroža človeška življenja, zato temu ostro nasprotujem in upam, da bomo s preiskovalno komisijo resnično naredili nekaj dobrega za nas vse.

Največji del v boju proti korupciji v zdravstvu lahko naredi tudi sama država s tem, da zagotovi ureditev zdravstvenega sistema. Veliko lahko naredimo tudi mi posamezniki, da osveščamo ljudi, da takrat, ko zaznavamo koruptivna dejanja, jih sporočamo naprej in z različnimi internimi nadzori in oblikovanjem organizacijske strukture se marsikaj lahko tudi popravi. Nujno pa je dvigniti moralna in tudi etična pravila.

Ključno, pa mi dovolite, da tudi zaključim, pa je, da bi preiskovalna komisija, ki bo ustanovljena prinesla rešitve, presekala ta gordijski vozél, ki traja predolgo. Tej komisiji želim čimveč strpnosti, razumevanja in čimprej rešitve, ki bodo za dobrobit vseh državljanek in državljanov. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Jani Möderndorfer. Pripravita naj se gospa Nada Brinovšek in predstavnica predlagatelja.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS SMC): Hvala lepa za besedo, predsednik.

Dve uri in petnajst minut smo rabili zato, da smo se pogovarjali nekaj, kar ima zelo malo, ampak zelo malo skupnega z to današnjo odločitvijo oziroma dokumentom, ki bo odredil z današnjim dnem, da bomo imeli preiskovalno komisijo. Namreč tukaj sem poslušal neke, bom rekel, bom zelo mil, kako bomo raziskali in končno prekinili korupcijo na različnih področjih, o čakalnih vrstah, o raznih operacijah in ne vem kaj še vse in kako ljudje so ubogi in kako obstajajo poštene zdravniki in sestre in kaj jaz vem kaj še vse. Oprostite, brez zamere, ampak s tiste strani, celo predlagatelji ste, ste prebrali, kaj ste predlagali, predlagali ste ustanovitev preiskovalne komisije z enim samim elementom, žilne opornice se jim reče, ne čakalne vrste nobenih dram in ne vem kakšnih koruptivnih zgodb se ne bo odkrivalo v zdravstvu, pa to ne pomeni, da sem rekel, da jih ni, so, ne samo v zdravstvu, vsepovsod so. Tam kjer je človek,

tam je baraba in tam je goljufija. Stvar kulture posameznika, stvar kulture naroda je, ali ima to bolj razčiščeno ali ne. Če tega ne bi bilo, ne bi imeli organov pregona.

Kaj bo prinesla preiskovalna komisija? Ne, nič se bati, kolegica, ne bom vas nadziral kot opozicijo, ali bo karkoli kaj narobe. Dajte ponoviti še enkrat stavek, ki sem ga izrekel, nadzirali bomo, da preiskovalna komisija ne bo prestopila svojih lastnih pristojnosti. Nobenega ne bom kontroliral. Če bom imel slučajno to srečo, da me bo poslanska skupina predlagala v to komisijo, z veseljem pridem in pomagam na področju, ki ga zagotovo upam in znam boljše kot marsikateri vaš kolega.

Tisto, kar se mi pa zdi pomembno, pa je, da seveda, kadar se odločamo za preiskovalno komisijo, ne govoriti svojim bodočim sodelavcem, da držimo figo v žep. Nihče ne drži fige v žepu. Bojim pa se, da na način, kot ste ga predlagali, z dokumentom, ki vam ga je praktično ZPS na pol strgal, da še vedno ne razumete, kaj so glavni elementi te preiskovalne komisije. Tudi ni res, da nobene firme ni omenjene. V predlogu je 5 firm omenjenih, že vnaprej točno vemo, kaj bomo preiskovali, še celo revijo Mladino, ki se ne ukvarja z žilnimi opornicami, ampak nekateri bi zelo radi v tej preiskovalni komisiji prilepili seveda tej reviji, temu mediju, za katerega mimogrede predsednik vaše stranke Janez Janša večkrat zelo deklarativno jasno pove, da ga prezira, ne mara, ko je bil pa predsednik Vlade, je pa celo prepovedal preko svojega tiskovnega predstavnika, da ga je treba naročati. Torej že v naprej vemo, kaj bo ta preiskovalna komisija delala. Žal, bojim se, upam pa, da seveda tega ne bo počela. Če bomo seveda odkrili to, kar predlagate v sami preiskovalni komisiji, se vam jaz osebno priklonim in bom vesel zaradi tega, ker bomo vsaj en kamenček rešili znotraj sistema. Bojim pa se, da iz tega ne bo nič, ker vam povem in trdim še enkrat, iščemo politično odgovornost javnih funkcionarjev, razpisov ne izvajajo javni funkcionarji, mi je prav žal, dajte pogledati vsaj Zakon o javnih naročilih, da boste razumeli, kdo kaj počne. In zato je seveda smiselno, da smo vsaj strpni. Zato je ta razprava danes bila zguba časa. Mar bi jo skrajšali. To je bil tudi naš prispevek, da čim manj minut posvetimo temu, in gremo rajši delat v preiskovalno komisijo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Postopkovno, gospa Jelka Godec.

JELKA GODEC (PS SDS): Gospod predsednik, glede na to, da je bil, mislim da, pred časom, ko je gospod Pojbič govoril, opozorjen, naj se drži tematike, bi jaz prosila, da opozorite kolega, ki je sicer rekel, naj bodimo strpni in bom strpna v tem proceduralnem predlogu, da ne žali predlagatelja, da si ni prebral tega, kar je posredoval v Državni zbor, da naj bo strpen in da naj se drži teme in še enkrat, da ne žali ne

našega predsednika, da ne žali stranke in da ne žali predlagatelja.

Predlog, ki smo ga podali v proceduro, ima dobre namene in si ne dovolim kot predlagatelj, da me kolega Möderndorfer žali, da si nisem prebrala predloga. Prosim, če ga opozorite, da se drži tega in neha žaliti poslance. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: S tem, ko ste povedali svoje nestrinjanje z njegovo razpravo, ste povedali svojo opredelitev do tega, ne bom se opredeljeval do tega, kar je govoril, tako kot se nisem prej opredeljeval do tega, kar je govoril vaš predhodnik, ampak sem s tistim, kar sem povedal, reagiral na dva proceduralna predloga, tako da bom dal besedo naslednjemu, in to je gospa Nada Brinovšek.

NADA BRINOVŠEK (PS SDS): Hvala lepa za besedo. Lep pozdrav še enkrat vsem v dvorani! Kolega Jani, jaz sem prepričana, da današnja seja ni nobena izguba časa. Poglejte, nič ne škoduje, če spregovorimo na splošno o zdravstvu, o korupciji, o sistemski korupciji ali katerikoli korupciji že. Vsi vemo, da je korupcija, da so raznorazne afere, da je to, da se ministrstvo še vedno ne pripravi k spremembi zakonodaje, tako rekoč rakrana našega slovenskega zdravstva in posledično glede na vse, vsa korupcijska tveganja, ki se na tem področju seveda pojavljajo, smo tudi v naši poslanski skupini zahtevali oziroma podali zahtevo za preiskovalko.

Jaz sem že prej v samem stališču tudi povedala, da se nenehno na področju zdravstva srečujemo z nekimi aferami, časopisi stalno pišejo, ni dneva, ko se ne bi govorilo ali pa pisalo o aferah ali pa o nekih zadevah na področju zdravstva. Prav zaradi tega smo v naši poslanski skupini v tem mandatu sklicali 11 izrednih sej oziroma podali zahtevo za sklic 11 izrednih sej na področju zdravstva. Na vseh teh sejah smo seveda na vse te afere, na nepravilnosti, na sume korupcijskih dejanj, pa naj gre to za malo korupcijo, veliko korupcijo, administrativno korupcijo, sistemsko korupcijo, vemo, da je korupcij več vrst, v glavnem gre za korupcijo, na vse to smo opozarjali, ampak nekako brez nekega učinka. To pa bi lahko rekla, da so bile tiste seje izguba časa, ker vas nekako nismo uspeli prepričati, da gre za neko dejanje, ki ima sum koruptivnega dejanja. Žal v vsem tem času, ko smo opozarjali na to, na to so opozarjali tudi mediji, niti ministrstvo niti organi pregona niso kaj prida reagirali na ta naša opozorila. Jaz se to večkrat sprašujem, ali si tu vsi zavestno, tisti, ki so zadolženi za to, zatiskajo oči ali pa res nočejo ali pa ne slišijo. Na izredni jesenski seji Odbora za zdravstvo smo tudi opozorili na sistemsko korupcijo pri javnem naročanju. Opozorili smo tudi na sum podkupovanja in pa sprejemanja podkupnin. Opozorili smo tudi na sum, da bo bili v to vpleteni zaposleni v javnih zavodih, ampak spoštovani kolegi, vi niste zaznali kakršnega koli

suma korupcije, pa naj bo tako, kot sem že prej rekla, ne bi tu šlo za kakšno malo korupcijo, srednje veliko korupcijo in tako naprej.

Da sam sistem nekako deluje oziroma da je z njim nekaj narobe in da je s tem sistemom oziroma napačnim sistemom še kako povezana korupcija oziroma sumi nekih koruptivnih dejanj, kažejo vsi ti dogodki, ki so se dogajali zadnje leto na UKC v Ljubljani. Vemo, da UKC še danes nima direktorja, ima vede direktorja, vemo, kaj se je dogajalo z v. d. direktorjem Baričičem, vemo, kaj se je dogajalo na področju kardiološke klinike in tako naprej. In jaz mislim če bi tu vendarle nekemu enkrat malo stopili na prste, bi vsem tem dogodkom ne bili dnevno priča. Kljub temu da ministrstvo še kako zagovarja, da nekako uveljavlja svoje protokole in pa sisteme obveščanja, da so navzoči znotraj UKC, jaz mislim, da niti protokol, ki ga je sprejelo ministrstvo, niti sistemi obveščanja in pa kakovosti znotraj UKC ne delujejo dobro. In žalostno je, da zaradi nedelovanja vseh teh protokolov in pa sistemov nihče ne odgovarja, pa bi tudi marsikdaj verjetno kdo posumil ali pa pomislil na to, da gre za neke vrste koruptivno dejanje.

V medijih smo tudi lahko marsikaj brali. Prebrali smo, ne morem mimo tega, škoda, da je šel kolega Jani ven, ampak moram tudi glede na to, da smo brali toliko in toliko prispevkov o korupciji v zdravstvu, verjetno si, Jani, bral tole tudi iz zadnje seje: »Kako je poslanec Möderndorfer pomagal ohranjati korupcijo v javnem zdravstvu.« Upam, da si si prebral ta prispevek.

Tu bi rada opozorila tudi na neko nepravilno dejanje na UKC, in sicer da so pogodbe o dobavi na reverz podpisale osebe, ki niso zakoniti zastopnik UKC, in sicer celo mesec dni pred sklepom o nabavi. Se pravi, pogodbo so prej podpisali, čez en mesec pa so sprejeli sklep o nabavi. To je za mene narobe svet.

Mediji so tudi pisali, da se pritisk še kako izvaja tudi na zdravnike, če ti nočejo sodelovati, so seveda razrešeni. Če pa ti posameznik oziroma vplivni posamezniki ne dosežejo svojega, gredo celo do predsednika države, ta izjava nam je seveda znana. In verjetno se nam vsem tukaj zastavlja vprašanje, kdo izvaja ta pritisk. Prepričana sem pa, da mogoče oziroma marsikdo izmed vas ve, kdo izvaja pritisk.

Tudi na področju javnih razpisov je znano, da so znane v nebo vpijoče nepravilnosti, ki se dogajajo tukaj. Jaz sem malo gledala te javne razpise na portalu in pojavlja se mi vprašanje, zakaj se določeni razpisi v vmesnem času večkrat spremenijo. Verjetno gre v teh primerih pač za to, da se izbere vnaprej določen ponudnik ali pa da se razpis popravi do te mere, da se lahko nek določen in pa vnaprej izbran ponudnik na ta razpis seveda prijavi. Jaz mislim, da to dejstvo, ki ga je ministrica zadnjič omenjala, da se je spremenil zakon o javnem naročanju, da to ne bo prineslo nekih pozitivnih

učinkov na področju javnih razpisov, na področju zdravstva. Jaz mislim, da je še kako potrebna ta naša preiskovalka in pri njenem delu vsekakor želim veliko uspeha. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Prehajamo v sklepni del splošne razprave, v katerem dobi besedo še predstavnica predlagateljica gospa Jelka Godec. Prosim.

JELKA GODEC (PS SDS): Hvala, predsednik.

Današnja razprava je v bistvu, lahko rečem, prinesla nekaj odgovorov, in sicer da so nekatere stranke, tudi s strani koalicije, naklonjene parlamentarni preiskavi in preiskavi v smislu zmanjšanja korupcije v zdravstvu oziroma odkrivanje odgovornih, da pa je največja koalicijska stranka s svojim izvajanjem danes pokazala oziroma se je veliko govorilo, povedalo skoraj nič, vse kar je bilo povedano, je to, da predlagatelj ni sposoben in da je predlog, ki je bil vložen, torej zahteva za parlamentarno preiskavo, v bistvu, če lahko rečem po domače, larifari. Meni je zelo žal, da največja koalicijska stranka s svojim predstavnikom v današnjem izvajanju pokazala svojo nizko raven tistega, kar pač zastopa. Meni je zelo žal, ker verjamem, da marsikdo od poslancev, ki sedi na tej strani v SMC, misli drugače in bi tudi verjetno drugače izražal svoje mnenje. Vesela pa sem, da kljub temu bodo vse parlamentarne stranke sodelovale v tej parlamentarni preiskavi za ugotavljanje korupcije na področju nabave in prodaje žilnih opornic, in da bomo, kljub temu da nam je bilo očitano, da ne bomo prišli do zaključkov, da bodo vsi, ki bodo sodelovali v parlamentarni preiskavi sodelovali tvorno in da bomo prišli do zaključkov. Namreč, če gremo z idejo, da je parlamentarna preiskava brez veze in da zaključkov ne bo, potem je res popolnoma nesmiselno, da jo imamo, katerokoli parlamentarno preiskavo. Če poslanci s takšnim razmišljanjem prihajajo v parlamentarne komisije sodelovati. In pa z grožnjami, bomo gledali pod prste, da ne boste delali lumparij, točno s takšnimi izjavami.

Jaz verjamem, da bo parlamentarna preiskava z vsemi sodelujočimi prinesla odgovore, tudi zaključke. Žalostno pa je, da v bistvu na tem področju korupcije v zdravstvu pristojne institucije, kot so NPU, specializirano državno tožilstvo, KPK in tako naprej, niso v teh letih naredile v bistvu nič, da trajajo pri nas postopki, da se določene zadeve raziščejo, razčistijo in tako naprej, več kot 2 leti, da se veliko govori, veliko piše. V zadnjih dnevni ni dneva, da ne bi brali o problematiki v zdravstvu. Ni dneva. Ni dneva, ko se ne bi pisalo, kako se denar zapravlja, kako se na račun davkoplačevalcev dogajajo določene nepravilnosti, kako se kadruje, kako so menjave v svetih zavodov, javnih zdravstvenih zavodov, katerih ustanovitelj je Republika Slovenija, ni dneva, ko ne bi imeli zdravstva na mizi, tako rekoč.

Jaz verjamem, še enkrat, da je ta parlamentarna komisija, ki je nastala nekako na podlagi tega, da je koalicija zavrnila priporočila, ki smo jih predlagali pred časom, da se spodbudi institucije, da naredijo veliko več na tem področju, da se nekako ustavi ta koruptivna dejanja, da se poišče odgovorne. Povod za to parlamentarno zahtevo za parlamentarno komisijo je bil, eden izmed povodov so bile tudi tiste izjave v. d. direktorice gospe Čoklove na Komisiji za nadzor javnih financ, tudi izjave direktorja Komisije za preprečevanje korupcije na odboru, ki je ravno ta primer žilnih prikazal ali pa podal kot eden izmed tistih, ki imajo največje tveganje koruptivnih dejanj. Konec koncev, kot sem rekla že prej, tudi na Odboru za zdravstvo smo poslušali nekatere izjave zdravnikov, ki so povedali, da so opozarjali na zadeve, pa so bili v bistvu oni potem tisti, ki so doživeli neke vrste šikaniranja, da so bili odstavljeni iz delovnih mest in tako naprej. Tukaj ni nihče reagiral, ni reagirala ne ministrica, nihče. Torej tisti, ki so opozarjali, so bili potem v bistvu nagrajeni tako, da so jih degradirali na delovnem področju. To se ne bi smelo dogajati. Kakorkoli se sliši, ampak danes je večkrat bilo povedano, imamo dobre zdravnike, imamo zdravnike, ki opozarjajo na te zadeve, želijo samo delati, delati normalno in ne želijo teh pritiskov, ki jih doživljajo. Nekateri so tiho, nekateri povejo, ampak po tem se vidi, kaj se z njimi dogaja. Mislim, da se je v Sloveniji do sedaj naredilo zelo malo ali skoraj nič, da bi se zmanjšala korupcija v zdravstvu. Ta vlada, za katero govorite, da ni kriva za koruptivna dejanja, ki so se dogajala in se mogoče še dogajajo, pa vendar ste na vladi. Vlada Stranke modernega centra vlada danes in oni oziroma vi morate ukrepati zdaj. In ne govoriti, mi nismo krivi, kaj se je dogajalo 2012, ja, ne, niste krivi, saj marsikdo od vas niti ni vedel, da boste sedeli v parlamentu, da boste imeli to, bom rekla, srečo, ki vas je doletela, da ste kot novi obrazi pod obrazom Mira Cerarja prišli v parlament, ampak začni pa zdaj iskati odgovorne in recite, mi smo tisti, vi ste konec koncev rekli, ljudje so hodili na volitve, so rekli, zdaj pa bodo spremembe, ti bodo pa udarili po ljubijih, po omrežjih. Ne. Danes molčite in žalite tiste, ki predlagamo preiskovalne komisije, ki se v bistvu zavzemamo za te zadeve, da se te stvari razrešijo, pa smo po vaših besedah bili takrat na vladi in takrat so se dogajale po vaših besedah največje, ne bom rekla največje kaj in največja koruptivna dejanja. Vi ste danes tukaj, vi ste na vladi, ukrepajte! Dajte. Ne in ne. Vse zavračate. Danes tri točke, v tej sicer ni glasovanja, ampak prejšnje dve o infrastrukturi – proti, samo ker je opozicija, nobenih argumentov se ni slišalo, tako kot danes ne s strani SMC, nobenih pametnih argumentov, samo žalitve predlagatelja. Če boste tako nadaljevali, jaz težko verjamem, da boste lahko v parlamentarni komisiji delali brez fige v žepu.

Še enkrat, hvala vsem, ki boste tvorno sodelovali. Verjamem, da ta parlamentarna

komisija bo prišla do zaključkov, ki bodo pripomogli, če bo seveda tisti, ki bo na vladi, želel tudi spremembe, k spremembam zakonodaje in pa kakšnim drugim spremembam, da do teh koruptivnih dejanj ne bo prihajalo več oziroma v veliko veliko manjšem obsegu.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Vsi prijavljeni razpravljavci, ki ste to želeli, ste dobili besedo. Ker čas, določen za razpravo, še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika zbora še kdo razpravljati. Pred prijavo vas želim opozoriti, da se lahko k razpravi prijavite s pritiskom tipke za vklop mikrofona. Če želi razpravljati tudi predstavnik predlagatelja, prosim, da se prav tako prijavi s pritiskom tipke za vklop mikrofona, v tem primeru dobi besedo kot zadnja. Prosim za prijavo. Vsak razpravljalec ima na voljo 3 minute in 50 sekund.
Besedo ima, dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo.

Če je ostalo časa, ga bom izkoristil. Jaz ne bom moraliziral, ali je nekaj zgubljanje časa ali ni, ali je potrebno ali ni potrebno, ne bom tudi drugim solil pameti, kako naj se vedejo, smo polnoletni, opravilno sposobni, je pa nekako seveda problem tega Državnega zbora, da imamo takšen poslovnik, da na katerikoli točki lahko bluzimo o čemerkoli. Gospa od predlagateljev je rekla, govorimo na splošno o čemerkoli že in to ni napačno. Ni napačno, če se to ne bi počelo že četrto stoletje. Ne bom šel tudi gledati nekako nazaj, kdo je bil za kaj kriv, kdo ni bil za kaj kriv. Zelo eminentni, vidni zdravniki na pomembnih funkcijah so zelo jasno politično deklarirani, ali starolevo ali vztrajno desno, in pogosto seveda za ozadjem te megle delajo biznis, kakor ga delajo. Jaz imam kar nekaj dokumentov tudi tukaj pred sabo, ki jih seveda ne smem pokazati, nekaterih internih komunikacij, ko ljudje opozarjajo na vse te zadeve. Kako je pa zapeljana ta preiskovalka – in tukaj se moram delno strinjati z Janijem –, me pa malo spominja na tiste evropske projekte, ko moraš že ob prijavi napisati, kaj boš odkril. Toliko tudi o evropski znanosti. To, da imamo mi hude probleme v zdravstvu, to vedo že vrabci in brglezi in še drugi ptiči. Brglez je ptič, ki lahko gre tudi z glavo navzdol, edini slovenski.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Edini ja.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): In zdi se mi, da bi to tudi morali, k splošni razgledanosti to spada, ne vzeti to osebno, to morali početi. Če se resno hočemo lotiti te problematike, jaz imam srečo ali nesrečo v življenju, da mi več kot pol familije dela v zdravstvu, v farmaciji v enih štirih, petih državah na dveh, treh kontinentih. Če se hočemo tega resno lotiti, potem mora resorni minister ali ministrica postati varovana oseba. Bolj varovana kot ta gospod tukaj. Na ta način, kot se bo šlo čez to eno preiskovalko o nek

žilnih opornicah ... Pa kaj mi vemo o žilnih opornicah? Dobro, jaz bi lahko hčerko poklical. Ena mi študira medicino, druga bo šla na medicino in če ne bomo tega začeli reševati, bosta verjetno pobegnili ven. Že če pogledamo Supervisor, nam je zelo jasno, pet, šest starih kempelcev obvladuje ta naročila v zdravstvu. Ampak vi ste zdaj delali nek odvod proti neki reviji. Lahko bi imenovali te gospode. Enih osem, devet firm, sedem let, 5,6 milijard. In skozi neke take splošne razprave, skozi neke preiskovalke, ki bodo šle, ne vem, danes so žile opornice, jutri bo pacemaker, pojutrišnjem bo pa ne vem kaj. Nočem biti nekako žaljiv. In se mi zdi, da bo ta preiskovalka, kot je zapeljana, kot je napovedana, šla v smeri, v kateri bo šla. Če se pa pogovarjamo o žalitvah gor in dol, a veste, nek gospod tam nekoga s prostitutkami omenja. Kot bi rekel Karl Erjavec: "He he he, kaj ste mislili, da se ne bom spustil na vaš nivo?" Konec citata. Te prakse ste vi vpeljali, stare politike v ta parlament. In zdaj jih vsi fašemo, ki bi mogoče kaj začeli reševati. Skratka, imamo problem, ki se ga moramo lotiti, ampak zdi se mi, da se ga lotevamo na napačen način. Hvala za besedo.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Tomaž Gantar.

TOMAŽ GANTAR (PS DeSUS): Hvala lepa.

Nisem imel namena razpravljati in tudi moram reči, kar je bil očitek, da smo malo časa prijavili, namenoma. Porabili smo ogromno ur za to, da bomo razpravljali o korupciji v zdravstvu, že predhodno na prejšnjih sejah in večkrat. Pač osebno ne verjamem, da lahko s takšno razpravo kakršenkoli problem tudi rešimo. Izpade pa na koncu vedno isto, da je to praktično glede na čas, ki ga za to porabimo, eden glavnih problemov v tej državi. Je problem, definitivno je. Ampak še enkrat, korupcija v zdravstvu, če jo primerjamo tudi z ostalimi, obsega bistveno manj denarja. Jaz mislim, da korupcija v vseh letih v zdravstvu ne dosega samo enega TEŠ, pa da ne govorimo o vsem ostalem. Kar dejstva, da korupcija je prisotna, seveda ne opravičuje. Verjamem, da se s tem predvsem dela velika škoda zdravstvu. Dajte razumeti, da zdravstvo ob vseh težavah, s katerimi se sooča, funkcionira še zelo dobro, ob vseh kadrovskih problemih, problemih pomanjkanja opreme, tudi neustrezne organizacije, vedno večjih obremenitev imamo danes zdravstvo še vedno zaradi tega, ker velika večina dobro funkcionira na visokem nivoju. In verjemite mi, glede na to da sem tudi jaz dolgo delal v zdravstvu, da me v resnici jezi, ker vem, da korupcija v zdravstvu obstaja. In ker vem, kako si mnogi prizadevajo, da bi delali dobro in v resnici v korist bolnikov, pa ne morejo spremeniti nič. Jaz nimam nič proti pobudi o takšni komisiji, seveda imam pa določene dvome, glede na to, da je veliko parlamentarnih komisij obstajalo. Ko pa pod črto potegnemo,

kakšen je bil izid in rezultat dela teh komisij, me ti rezultati ne navdahnjejo ravno z velikim zaupanjem, da bomo mi tukaj veliko rešili, še manj pa z vsemi temi razpravami. Številke pač govorijo, da je obseg tega v zdravstvu bistveno manjši kot drugje. Jaz sem to že na eni od predhodnih razprav na podlagi podatkov govoril, od 6 milijard javnih razpisov od leta 2013 jih je pod 300 milijonov bilo porabljenih zdravstvo. In od teh 300 milijonov sem prepričan seveda, da jih je del šlo krivično in v neprave žepe. Ampak to na koncu, ko potegnemo pod črto, ne more biti razlog, ki se ga velikokrat izrablja, da je denarja v zdravstvu dovolj. In ravno tukaj je problem in ravno tukaj se največkrat zlorablja tovrstne razprave.

Pa še enkrat, ne želim opravičevati kakršnekoli korupcije. Verjemite mi, da seveda nam manjka zdravstvena reforma, kup stvari nam manjka. Da pa iščemo razloge za korupcijo v temu delu, se mi zdi pa že tudi skoraj sprieno. Tudi iskanje razloga v eni zdravstveni zavarovalnici, lepo vas prosim, mislim, to enostavno ne pije vode. Obravnava korupcije je bistveno bolj zahtevna in mislim, da jo s takšnimi diskusijami, ne bomo reševali. Upam pa, da bo ta preiskovalna komisija, če že je ustanovljena, dejansko prispevala en korak naprej, da bo te korupcije tudi na področju zdravstva ... / izklop mikrofona/

PRESEDENIK DR. MILAN BRGLEZ:
Zaključujem razpravo.

Na podlagi drugega odstavka 4. člena Poslovnika o parlamentarni preiskavi Državni zbor o odobritvi parlamentarne preiskave ne glasuje, zato ugotavljam, da je Državni zbor odredil parlamentarno preiskavo za spremembo zakonodaje ter za druge odločitve Državnega zbora iz njegove pristojnosti ter za ugotovitev in oceno dejanskega stanja za ugotovitev politične odgovornosti nosilcev javnih funkcij, ki naj bi sodelovali pri pripravi in izvedbi postopka javnega naročanja na področju prodaje in nabave žilnih opornic, zaradi suma, da so bili postopki in posli vodeni negospodarno in netransparentno, da naj bi nastale še neugotovljene posledice takšnih ravnanj ter zaradi suma prisotnosti korupcije v zdravstvu na področju prodaje in nabave žilnih opornic. Tako da se, prvič, ugotovi morebitno odgovornost nosilcev javnih funkcij, ki naj bi sodelovali pri pripravi in izvedbi postopka javnega naročanja na področju nabave žilnih opornic zaradi suma prisotnosti korupcije v zdravstvu na področju nabave žilnih opornic, zaradi suma opustitve dolžnega ravnanja iskanja odgovornosti vodstvenega kadra za upravljalvske odločitve, ki naj bi bili vpleteni v nabavo žilnih opornic v ustanovah, ki opravljajo zdravstveno dejavnost na sekundarni in terciarni ravni v Republiki Sloveniji. Drugič, ugotovi, kolikšna je morebitna odgovornost nekdanjih in sedanjih nosilcev javnih funkcij v ustanovah, ki opravljajo zdravstveno dejavnost na sekundarni in terciarni

ravni v Republiki Sloveniji, povezano s prodajo in nabavo žilnih opornic. Tretjič, ugotovi, kako naj bi preko dobavitelja medicinske opreme davkoplachevalski denar odtekal za namene financiranja povsem drugih področij – medijev ter opozori na to, kako so že leta 2012 določeni viri opozarjali, da podjetja, kot je Mark Medical, d. o. o., v Sloveniji prodajajo žilne opornice po približno tisoč 300 evrov, medtem ko so enake žilne opornice na Poljskem stale 460 evrov. Četrtrič, ugotovi, kakšne naj bi bile posledice sodelovanja ustanov, ki upravljajo zdravstveno dejavnost na sekundarni in terciarni ravni v Republiki Sloveniji s podjetjem Mark Medical, d. o. o., katerega družbenika sta bila do leta 2015 finančna delniška družba KB 1909 in Vega Finanz SA, ter z njim še vedno poslovno sodelujeta. KB 1909 ima sedež v Gorici, slednji ima v okviru dejavnosti registrirano tudi založniško medijsko dejavnost in je ustanovitelj podjetja Distriest, d. o. o., ta pa je solastnik tednika Mladina, d. d. Namen in obseg parlamentarne preiskave sta opredeljena v zahtevi skupine poslank in poslancev za odreditev parlamentarne preiskave, v čistopisu navedene zahteve ter v Aktu odreditve parlamentarne preiskave, ki ste jih prejeli. Parlamentarna preiskava je s tem odrejena.

Mandatno-volilno komisijo Državnega zbora s tem v zvezi prosim, da pripravi predlog sklepa o sestavi in imenovanju Preiskovalne komisije v skladu z vsebino odrejene parlamentarne preiskave in ga posreduje v odločitev Državnemu zboru najkasneje na prihodnji seji zbora.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prekinjam 17. sejo Državnega zbora, ki jo bomo z glasovanjem nadaljevali ob 21. uri.

(Seja je bila prekinjena ob 20.31 in se je nadaljevala ob 21.03.)

PRESEDENIK DR. MILAN BRGLEZ:
Spoštovani kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Nadaljujemo s prekinjeno sejo Državnega zbora.

Prehajamo na glasovanja Državnega zbora o predlogih odločitev. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanja glasovalnih naprav.

Nadaljujemo s **prekinjeno 12. točko dnevnega reda, to je s prvo obravnavo Predloga zakona o graditvi prometne infrastrukture v Republiki Sloveniji.**

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o graditvi prometne infrastrukture v Republiki Sloveniji je primeren za nadaljnjo obravnavo.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS gospod Danijel Krivec.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za besedo, spoštovani predsednik. Lep pozdrav vsem prisotnim!

V Poslanski skupini SDS bomo, jasno, ta zakon podprli.

Vesel sem, da je bila razprava v današnjem dnevu zelo konstruktivna in vesel sem tudi, da ni bilo s strani razpravljalcev nikjer ugotovljeno, da je ta zakon v čemerkoli v nasprotju s sprejeto strategijo razvoja prometa in prometne infrastrukture, ki jo je Vlada sprejela. Na nek način je bila tudi podlaga za pripravo tega zakona, zato tudi pričakujem, da boste v nadaljevanju pri glasovanju podprli ta predlog zakona, kajti skozi razpravo ste vsi ugotavljali, da je na področju prometa in prometne infrastrukture v Republiki Sloveniji veliko nedorečenih stvari, veliko pomanjkanje tudi sredstev za izgradnjo posamezne infrastrukture in da Vlada navkljub obljubam po sprejeti strategiji še vedno ni prišla v Državni zbor z nadaljevanjem, z dokumenti, ki bi nadgradil osnovno strategijo razvoja prometa in prometne infrastrukture. Ravno zaradi tega je bil vložen ta zakon, ki jasno opredeljuje konkretne projekte, jih umešča tudi v primerne časovnice in v nadaljevanju seveda z naslednjim zakonom zagotavlja tudi vire sredstev za izgradnjo te infrastrukture.

Tako kot sam, ste tudi vi ugotavljali, da je prometna infrastruktura zelo pomembna za nek enakomeren razvoj Slovenije, da omogoča izgradnjo in razvoj v vseh delih in da imamo v tem trenutku veliko pomanjkanje predvsem na področju državnih cest. V preteklosti je bilo kar precej denarja vloženega v izgradnjo avtocestnega križa, ki dobro funkcionira. Ob avtocestnem križu je razvoj omogočen, to ste vsi ugotavljali, zato je prav, da skozi podporo temu zakonu dejansko omogočimo tudi drugim območjem, ki so v tem trenutku na nek način hendikepirana, s primerno infrastrukturo, da pride do kvalitetnega razvoja tudi teh področij. Pomemben del tega zakona pa je usmerjen tudi v to, da preprečimo, da bi izpadli iz evropskih koridorjev, kajti če ne bomo posodili infrastrukture, bomo v prihodnje verjetno deležni tudi s strani Evropske unije določenih ukrepov, kar pa pomeni tudi nezmožnost črpanja evropskih sredstev v prihodnje. Zato glede na razpravo, ki je bila s strani večine poslancev konstruktivna, in v podporo temu zakonu pričakujem, da boste zakon podprli.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu i imenu Poslanske skupine Združena levica, dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

Kot smo že napovedali, bomo pri obeh glasovanjih vzdržani. Zakaj? Živimo v 21. stoletju, živimo v neki družbi, državi, kjer v Združeni levici nočemo, da bo lokacija določala našo kvaliteto življenja. Zato se moramo najprej

vprašati, kako se iti policentrični razvoj Slovenije, po odgovoru na to vprašanje moramo tudi sočasno razumeti spremembe v mobilnostih praksah, moramo se zavedati, da živimo v informatični družbi in si odgovoriti na vprašanje, da jaz grem nekam, da nekaj digitaliziranega pride k meni in na osnovi tega odgovora potem seveda tudi pogledati, kakšnega prašička imamo in kako ga bomo polnili oziroma odgovoriti na vprašanje, kako bomo to financirali in v kakšnem časovnem zaporedju. In tudi opredeliti, v katerih primerih se časovnice lahko spreminja, ter seveda imeti ob vseh tem izdelano strategijo tveganja ne pa na način strategije tveganja na štirih, petih straneh kot pri TEŠ 6. To je minimalni pogoj nekega tovrstnega zakona, na katerega bo Združena levica pristala. Tvorno bomo sodelovali pri tem in dejansko takšen zakon bi potrebovali, s preambulo, ki odgovori na to, kar sem najprej povedal, z odgovorom, kako bomo to financirali, s časovnico in seveda z urejanjem strategije tveganja. Vse kar je manj kot to, je dejansko skropocalo. Pristop Vlade kot tudi pristop dobronamerni predlagatelja je premalo umen pristop k tej tako pomembni tematiki. Ne bi rad bil žaljiv, ampak v Združeni levici imamo ljudi, ki to področje obvladajo. Podobno kot imajo tudi v takih drugih strankah tovrstne ljudi. Me pa malo žalosti infrastrukturna podhranjenost trenutne koalicije, ampak upam, da s skupnimi naporji bomo v doglednem času se prebili do tovrstne zakonodaje, ker 25 let nekaj splošnih razprav, nas je pripeljalo do tega, da smo, kot sem že citiral nek članek, zavozili. Oglasil se bom samo enkrat, ker ima tovariš Kordiš avtobus. Hvala. Lep večer.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SMC, gospod Igor Zorčič.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Hvala za besedo.

V Stranki modernega centra dajemo tudi razvoju prometa poseben pomen. Glede vprašanj, ki so se razvila na današnji točki, smo pojasnili, da dajemo v okviru te strategije prednost strategije razvoja prometa, ki je bila že sprejeta v lanskem letu na Vladi, prav tako pa nacionalnemu programu razvoja prometa in operativnemu načrtu za izvajanje strategije, ki sta dokumenta, ki temu sledita.

Po naši oceni bi sprejetje pričujočega zakona pomenil nekako poseg v razvojne dogodke, ki se odvijajo na podlagi teh že sprejetih dokumentov oziroma že sprejetega dokumenta v kombinaciji z zakonom, ki je predlagan pod drugo točko pa bi seveda vse skupaj pomenilo tudi poseg v proračunske dokumente.

Iz navedenih razlogov torej vztrajamo, da je pot, ki smo jo ubrali oziroma ki jo je ubrala Vlada, bolj primerna glede na naše makroekonomske okvire in predloga zakona, ki ga predlaga Poslanska skupina SDS, ne bomo podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Glasujemo. Prekinjam. A je vredu zdaj? Okej. Glasujemo. Navzočih je 69 poslank in poslancev, za je glasovalo 19, proti 44.

(Za je glasovalo 19.) (Proti 44.)

Ugotavljam, da zbor predlaganega sklepa ni sprejel. Zato je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 13. točko dnevnega reda, to je s prvo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zagotavljanju sredstev za investicije v prometno infrastrukturo.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zagotavljanju sredstev za investicije v prometno infrastrukturo je primeren za nadaljnjo obravnavo. Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS, gospod Danijel Krivec.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za besedo še enkrat.

Res je, da prejšnji zakon ni bil sprejet, vendar je bil ta zakon predlagan kot dopolnitev oziroma nadaljevanje Zakona o graditvi infrastrukturnih objektov in v naši Poslanski skupini bomo ta zakon seveda podprli. Cilj tega zakona je bil jasno opredeljen: določiti tudi vire financiranja za izgradnjo te prometne infrastrukture na neko daljše obdobje, s tem zagotoviti tudi neko stabilno financiranje in tudi s tem omogočiti neko normalno projektiranje in umeščanje teh objektov v prostor in v proračune. Vsi ugotavljamo, da so ti projekti, ki nas v prihodnje seveda čakajo, strateškega pomena, zato je prav, da se tudi z zakonom, ki opredeljuje izvedbo v smislu financiranja, to dopolni. Zakon je imel kar nekaj dobrih rešitev. Verjetno bo zavrnjen. Pričakujem oziroma verjamem, da bo ministrstvo marsikatero rešitev, ki smo jo v zakonu že predvideli, uporabil v nadaljevanju, kajti nekih velikih novih rešitev tudi ministrstvo verjetno v nadaljevanju ne bo iznašlo. Zato vseeno predlagam, da ta zakon podprete tako, da ga lahko v drugi obravnavi še dopolnimo in s tem tudi omogočimo neko normalno izvajanje konkretnih projektov pa tudi nenazadnje vzdrževanje javne infrastrukture, ki je na področju prometa v zelo slabem stanju.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SMC, gospod Igor Zorčič.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Hvala za besedo še enkrat. Kot je bilo napovedano že prej, tudi tega zakona ne bomo podprli. Zakon se imenuje Zakon o zagotavljanju sredstev za investicije v prometno infrastrukturo.

Skozi razpravo smo nekako ugotovili, da gre pravzaprav ne za zagotavljanje sredstev, ampak za prerezporejanje sredstev znotraj proračuna.

S tem želim povedati to, da bi v primeru sprejetja tega zakona dejansko prišli do situacije, ko bi postavke, ki danes predstavljajo integralni del proračuna, iz katerih pridobivajo sredstva vsi proračunski uporabniki, bile namenjene samo za infrastrukturo, kar pomeni, da bi te postavke pravzaprav nekako manjkale ostalim proračunskim uporabnikom. To bi seveda, kot sem že povedal prej, odpiralo nove fronte. Se pravi, imeli bi dodaten izpad dohodkov pri nekaterih, ki so prepotrebni sredstev, kar pa pravzaprav nekako načenja tudi sam proračun in finančno politiko. Iz tega razloga torej tega zakona ne bomo podprli. Smo pa hkrati na seji tudi dobili zagotovilo Vlade, da bo za infrastrukturo že v obstoječih proračunih za leto 2016 in 2017 zagotovila dodatnih 30 milijonov evrov, s čimer bo nedvomno ob že tako ali tako povečanem proračunu za te namene doseženo to, da bomo pravzaprav v prihodnjih letih lahko vozili po boljših infrastrukturi, boljših cestah in boljših železnicah. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Obrazložitev glasu v lastnem imenu, gospod Danijel Krivec.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za besedo še enkrat.

To, da predlogi za financiranje niso realni in da gre za prerazporejanje proračuna, na nek način lahko drži, zato ker smo obvezani tudi glede fiskalnega pravila, da se proračuna na nek način ne povečuje, tako da dejstvo sicer drži, je pa res, da zakon predvideva, da se izvedejo tisti ključni vplivi na proračun šele s 1. 1. 2018, ko bodo sprejeti novi proračuni. Po drugi strani pa je treba povedati, da so v predlogu tega zakona nekateri novi viri, ki lahko zagotavljajo dodatna sredstva. Gre za koncesnine iz naslova avtocest in gre tudi za del letnega dobička vseh gospodarskih družb, ki so v državni lasti in ki imajo dejavnost povezano z infrastrukturo. Po drugi strani pa je naloga Vlade tudi, da poskrbi za racionalizacijo na drugih področjih znotraj proračuna, iz tega naslova se lahko del sredstev prerazporedi tudi za prometno infrastrukturo. Glede na to, da vsi ugotavljamo, da je to velik multiplikativen učinek ne samo na gradbeništvo, ampak na celotno gospodarstvo, so taki ukrepi znotraj proračuna vsekakor smiselni. Gre pa samo za tisti del proračuna, ki se od obstoječega dejansko s tem zakonom povečuje do vrednosti 500 milijonov evrov na letni ravni. Če vemo, da je v tem trenutku namenjeno za obnovo cest 80 milijonov, po izračunih ministrstva bi pa potrebovali vsaj 200 milijonov na letni ravni, lahko ugotovimo, da ta dodatek, ki ga Vlada predvideva v višini 10 milijonov v 2016 oziroma 21 milijonov v naslednjem letu, bistveno bistveno premalo za neko normalno usposobitev naše prometne infrastrukture.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Glasujemo.

Navzočih je 69 poslank in poslancev, za je glasovalo 19, proti pa 44.

(Za je glasovalo 19.) (Proti 44.)

Ugotavljam, da zbor predlaganega sklepa ni sprejel, zato je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda ter prekinjam 17. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali jutri ob 9. uri.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 30. MARCA 2016 OB 21.20 IN SE JE NADALJEVALA 31. MARCA 2016 OB 9. URI.)

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje! Začenjam nadaljevanje 17. seje Državnega zbora.

Obveščena sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: gospa Irena Grošelj Košnik, gospa Marija Bačič, gospa Irena Kotnik, gospa Nada Brinovšek, gospa Jelka Godec, dr. Matej Tašner Vatovec, gospod Ivan Prelog od 15. ure, gospod Matjaž Nemec od 12. ure dalje, gospod Janez Janša, dr. Bojan Dobovšek med 11. in 13. uro, dr. Franc Trček, dr. László Göncz in gospod Bojan Podkrajšek.

Obveščam vas, da smo zaradi težav z mikrofonskimi enotami morali danes na druge sedeže premestiti gospoda Simona Zajca, gospo Vojko Šergan, gospoda Igorja Zorčiča in gospo Marušo Škopac. Vsem se zahvaljujem za razumevanje.

Vse prisotne prav lepo pozdravljam!

Prehajamo na **2. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE PREDLOG ZAKONA O SISTEMU JAMSTVA ZA VLOGE PO NUJNEM POSTOPKU.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vlade gospe Ireni Sodin, državni sekretarki Ministrstva za finance.

IRENA SODIN: Spoštovana predsedujoča, spoštovane poslanke in poslanci!

S predlaganim zakonom se v nacionalni pravni red prenaša direktiva o sistemih jamstva za vloge. Temeljni cilj sistema jamstva za vloge je zaščita vlagateljev in ohranjanje njihovega zaupanja v bančni sistem in s tem ohranjanje finančne stabilnosti. Sistem jamstva za vloge se s predlaganim zakonom sicer ne vzpostavlja na novo, saj trenutno velja sistem, ki je urejen v zakonu, ki ureja bančništvo. V predlog nove ureditve so prenesene tudi nekatere dosedanje rešitve. Poleg prenosa direktive se s predlaganim zakonom zasleduje cilj, da se z jasno zakonsko ureditvijo še dodatno krepí zaupanje vlagateljev v sistem jamstva za vloge pri bankah in s tem v celotni bančni sistem.

Naj na kratko predstavim bistvene rešitve predloga zakona.

Z zakonom se vzpostavi enotni sistem jamstva za vloge. Članstvo v tem sistemu je obvezno za vse banke s sedežem v Republiki Sloveniji, pod določenimi pogoji pa tudi za banke tretjih držav. Znesek kritja zajamčene vloge se v primerjavi z dosedanjo ureditvijo ne spreminja in znaša 100 tisoč evrov.

Predlog zakona določa tudi, da se nekatere vloge, na primer tiste, ki so posledice nakupa ali prodaje stanovanjske nepremičnine ali izplačila iz naslova socialnega, zdravstvenega ali življenjskega zavarovanja pod določenimi pogoji lahko izplačajo v znesku nad 100 tisoč evrov.

Predlog zakona veliko pozornost namenja rednemu in pravočasnemu obveščanju vlagateljev. Tako mora banka poleg objave splošnih informacij o sistemu jamstva za vloge najmanj enkrat letno vsakemu vlagatelju poslati izpisek o stanju vlog vlagatelja do banke, vključno z informacijo, ali je posamezna vloga upravičena do jamstva. Postopoma se krajša rok za izplačilo kritja zajamčenih vlog, sprva bo znašal do 20 delovnih dni od dneva, ko postanejo vloge nerazpoložljive, vendar pa se bo rok krajšal in bo do leta 2024 znašal največ 7 delovnih dni. Nadalje predlog zakona izrecno določa Banko Slovenije kot upravljavca sistema jamstva za vloge ter naloge, ki jih mora le-ta v tej vlogi izvajati. Gre zlasti za upravljanje Sklada za jamstvo vlog, zbiranje prispevkov bank v Sklad za jamstvo vlog in sklepanje dogovorov v drugih oblikah financiranja sklada v primeru nezadostnih sredstev.

Pomembna novost zakona je tudi sklad za jamstvo vlog, ki ga vzpostavi Banka Slovenije kot ločeno premoženje. Sredstva bodo prvenstveno namenjena za izplačilo kritja zajamčenih vlog v primeru propada banke. Minimalna ciljna raven sklada je v skladu z direktivo določena v višini 0,8 % vsote vseh zajamčenih vlog pri bankah v Republiki Sloveniji in mora biti dosežena najkasneje do leta 2024, dejansko ciljno raven sklada pa bo določila Banka Slovenije s podzakonskim predpisom.

Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora je k predlogu zakona podala več pripomb, ki pomenijo izboljšavo zakonskega besedila v smislu poenotenja terminološkega izrazoslovja ter razjasnitve določenih nedoslednosti in nejasnosti in so v končnem besedilu zakona upoštevane.

Naj na koncu še omenim, da je Evropska komisija Sloveniji že poslala obrazloženo mnenje zaradi nenotifikacije predpisov za prenos te direktive in jo pozvala k sprejetju ustreznih ukrepov. Zato je čimprej sprejetje zakona nujno, saj se lahko Evropska komisija odloči, da proti Republiki Sloveniji začne postopek pred sodiščem Evropske unije in zahteva naložitev denarne kazni, če ugotovi da še vedno ni izpolnila svojih obveznosti.

Glede na navedeno predlagam, da predlog zakona podprete. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsednici gospe Urški Ban.

URŠKA BAN (PS SMC): Hvala za besedo. Spoštovani predstavniki Vlade, kolegi in kolegice!

Odbor za finance in monetarno politiko je na 50. nujni seji dne 9. 3. 2016 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o sistemu jamstva za vloge, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo in sprejetje predložila Vlada. Odbor se je seznanil tudi z mnenjem Zakonodajno-pravne službe in mnenjem Komisije Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance.

V skladu s poslovníkom so amandmaje k predlogu zakona vložile koalicijske poslanske skupine k posameznim členom in Poslanska skupina SDS k enemu členu predlogu zakona.

Seje odbora so se udeležili predstavniki Ministrstva za finance, Zakonodajno-pravne službe ter Banke Slovenije. V uvodni dopolnilni obrazložitvi je državna sekretarka na Ministrstvu za finance povedala, da se s predlogom zakona v nacionalni pravni red prenaša direktiva o sistemih jamstva za vloge, katere cilj je zaščita vlagateljev in ohranjanje njihovega zaupanja v bančni sistem in s tem ohranjanje finančne stabilnosti.

Na kratko bi opisala dosednji sistem jamstva za vloge, ki velja na podlagi Zakona o bančništvu, ter bistvene rešitve, ki jih prinaša predlog zakona, ki vzpostavlja enotni sistem jamstva za vloge. Članstvo je obvezno za vse banke s sedežem v Republiki Sloveniji pod določenimi pogoji kot tudi za banke tretjih držav, ki so pridobile dovoljenje za ustanovitev podružnice v Republiki Sloveniji. Znesek kritja se v primerjavi z dosednjo ureditvijo ne spreminja. Predlog zakona pa določa tudi izjeme, ko se izplačajo zneski nad sto tisoč evrov. Predlog zakona veliko pozornosti namenja rednemu in pravočasnemu obveščanju vlagateljev. Postopoma se krajša rok za izplačilo kritja zajamčenih vlog. Predlog zakona izrecno določa Banko Slovenije kot upravljavca sistema jamstva za vloge in njene naloge v tej vlogi. Pomembna novost je tudi Sklad za jamstvo vlog, ki ga vzpostavi Banka Slovenije kot ločeno premoženje. V nadaljevanju je predstavnica Zakonodajno-pravne službe pojasnila, da so se pripombe v mnenju službe nanašale predvsem na načela jasnosti in določnosti. Vloženi amandmaji koalicijskih poslanskih skupin so bili pripravljene na podlagi teh pripomb, mnenju v pretežnem delu sledijo in odpravljajo nejasnosti. V razpravi so članice in člani odbora podprli predlog zakona in izrazili zadovoljstvo s predlaganimi rešitvami. Nekateri so bili mnenja, da so predvidene višine kazni prenizke. Odbor je v skladu s poslovníkom najprej obravnaval in

sprejel amandmaje koalicijskih poslanskih skupin, ni sprejel amandmaja Poslanske skupine SDS k 56. členu predloga zakona, nato pa glasoval o členih skupaj in jih sprejel. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa. Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo mag. Dušan Verbič.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Spoštovana podpredsednica, državna sekretarka, poslanke in poslanci prav lep pozdrav!

V Poslanski skupini Stranke modernega centra pozdravljamo, da bo končno sprejet zakon o sistemu za jamstvo vlog. Na podlagi uveljavitve tega zakona se bo uredila vzpostavitev in delovanje sistema jamstva za vloge pri bankah, pristojnosti in naloge Banke Slovenije pri izvajanju nalog in pooblastil organa za jamstvo vlog ter nadzor glede izpolnjevanja obveznosti v zvezi s sistemom jamstva za vloge. Tako bo Banka Slovenije kot organ za jamstvo vlog vzpostavila in upravljala sistem jamstva za vloge, ki zagotavlja jamstvo za vloge vlagateljev v primeru nerazpoložljivosti vlog pri banki z izplačilom kritja zajamčenih vlog vlagateljem ali z drugimi ukrepi, s katerimi se ohranja dostop vlagateljev do zajamčenih vlog v primeru reševanja ali prisilnega prenehanja banke. Z zakonom se spreminja sedanji sistem naknadnega financiranja zajamčenih vlog v vnaprejšnje financiranje zajamčenih vlog v višini najmanj 0,8 % vsote vseh zajamčenih vlog, kar pomeni okoli 125 milijonov evrov. Ta sredstva bodo zagotovile same banke in državni proračun ne bo financiral tega sistema vlog. Republika Slovenija bo le po potrebi zagotovila likvidnostno posojilo v višini okoli 700 milijonov evrov. Seveda je treba poudariti, da zakon ohranja kritje za zajamčene vloge v višini do 100 tisoč evrov. V določenih primerih je celo nad tem zneskom primeroma pri nakupu oziroma prodaji stanovanjske nepremičnine vključno s subvencijo, ki pripada mladi družini za prvo reševanje stanovanjskega vprašanja po zakonu, ki ureja nacionalno stanovanjsko varčevalno shemo. Z zakonom se tudi krajšajo roki za izplačilo zajamčene vloge s postopnim skrajševanjem plačilnega roka od dvajset do sedem dni in s tem povezane zahteve za banke po usposobljenosti sistemov IT za dajanje podatkov in poročanje. Vzpostavitev ustreznega sistema jamstva za vloge in s tem tudi vzpostavitev vseh pogojev za učinkovito delovanje bančne unije, katerega članica je tudi Republika Slovenija, predstavlja pomembno zagotovilo za varnost in zanesljivost bančnega sektorja ter reševanje bank v težavah, ne da bi pri tem morali uporabiti denar davkoplačevalcev in ob čim manjših posledicah za realno gospodarstvo. Vsekakor je treba poudariti, da se s predlogom zakona še krepi zaščita vlagateljev

in s tem tudi njihovo zaupanje v bančni sistem. Zaupanje nepoučenih vlagateljev pa je zelo pomembno za ohranjanje finančne stabilnosti v nacionalnem gospodarstvu. Sistem jamstva za vloge pozitivno vpliva tudi na varčevanje in s tem na potencial bank za dajanje posojil. Ta učinek je v primeru Slovenije še posebej pomemben, saj analize Banke Slovenije kažejo, da se slovenske banke še naprej razdolžujejo v tujini in omejujejo kreditiranje nefinančnih družb in gospodinjstev, kar je posledica nedavne krize v bančnem sektorju, zaradi česar so banke pri obvladovanju kreditnega tveganja previdnejše kot v obdobju pred zadnjo bančno krizo. Zaradi navedenega bo Poslanska skupina Stranke modernega centra podprla Predlog zakona o sistemu jamstva za vloge. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS):

Spoštovana predsedujoča, hvala za dano besedo. Spoštovana državna sekretarka, kolegice in kolegi!

Pred nami je Predlog zakona o sistemu jamstva za vloge. Dejansko se tukaj prenaša direktiva Evropskega parlamenta in Sveta v slovensko zakonodajo, ustanovitev sklada za jamstvo vlog in ureditev drugih vprašanj v zvezi z njegovim delovanjem. V Slovenski demokratični stranki smo prepričani, da ta predlagani zakon in pa dopolnitve in spremembe prinašajo predvsem višjo zaščito vlagateljem, zagotavljanje na nek način večje stabilnosti bančnega sistema. Obžalujemo, da Ministrstvo za finance in pa Vlada sta s tem zakonom nekako tudi zamujala in da nas je dejansko že Evropska komisija opozorila, da v primeru nepravočasnega sprejetja tega zakona lahko Sloveniji sledi kazen. Na Odboru za finance in monetarno politiko, matičnem delovnem telesu, ki je obravnaval ta zakon, smo v Slovenski demokratični stranki predlagali en amandma, in sicer k 56. členu, ki govori o globah za kršitev bank. Na žalost koalicija našega amandmaja ni sprejela, zato smo se odločili v SDS, da amandma ponovno vložimo v proceduro danes skozi zakonodajni postopek in predvsem od koalicijskih poslank in poslancev pričakujemo razmislek, da bi ta predlagani amandma tudi sprejeli.

V SDS k 56. členu predlagamo, da se povečajo globe za bankirje in sicer, da ostanejo na nivoju, kot jih je določil 392. člen Zakona o bančništvu-1. V SDS smo prepričani, da zvišanje glob za bankirje predlagamo tudi iz razlogov glede na nesorazmernost z globami na ostalih področjih, predvsem na področju prevoznice za prenos gospodarskih proizvodov, vrednotnice za delo, davčne blagajne in ostale zadeve. V SDS je nerazumljivo, da Vlada in koalicija, Stranka

modernega centra, Desus in Socialni demokrati vztrajajo pri tako nesorazmernih globah in dejansko tudi krivični politiki. Pričakujemo, da razmislite o predlaganem amandmaju.

Sam predlog zakona oziroma zakon o sistemu jamstva za vloge prinaša predvsem zaščito za vlagatelje in pa zagotavljanje stabilnosti bančnega sistema, zato v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke predlaganemu zakonu ne bomo nasprotovali.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo gospa Marija Antonija Kovačič.

MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ (PS DeSUS):

Hvala za besedo, spoštovana gospa podpredsednica. Spoštovana gospa sekretarka s sodelavcem, spoštovani poslanci in poslanke!

S predlaganim zakonom se v nacionalni pravni red prenaša direktiva o sistemu jamstva za vloge, katere ključni cilj je zaščita vlagateljev in ohranjanje njihovega zaupanja v bančni sistem. Gre za pomemben korak v smeri ohranitve stabilnosti celotnega finančnega sistema, zato bomo v Poslanski skupini Desus predlog zakona soglasno podprli. Vemo, da za nezaupanje v finančni sistem lahko privede do navala na banke in množičnega dvigovanja vlog, kar pa hitro vodi do grožnje likvidnosti in do potencialne insolventnosti ne le ene, temveč vseh bank v sistemu. Z zakonom se vzpostavlja enotni sistem jamstva za vloge. Članstvo je obvezno za vse banke s sedežem v Republiki Sloveniji, pod določenimi pogoji pa tudi za banke tretjih držav, ki so v skladu z zakonom, ki ureja bančništvo, pridobile dovoljenje za ustanovitev podružnice v Republiki Sloveniji. Znesek kritja zajamčene vloge se v primerjavi z dosedanjo ureditvijo ne spreminja in znaša 100 tisoč evrov. Predlog zakona določa tudi izjeme. Nekatere vloge, kot na primer tiste, ki so posledica nakupa oziroma prodaje stanovanjske nepremičnine, izplačila iz naslova socialnega, zdravstvenega ali življenjskega zavarovanja, izplačila invalidnine, se pod določenimi pogoji lahko izplačajo v znesku nad 100 tisoč evrov. Rok za izplačilo kritja zajamčenih vlog se bo postopoma krajšal. Po sedanjih ureditvi sistema jamstva za vloge ta rok znaša 20 delovnih dni od začetka stečajnega postopka, po novem pa se bo rok postopoma krajšal in bo do leta 2024 znašal največ 7 delovnih dni. Pomembna novost zakona je sklad za jamstvo vlog, ki ga vzpostavi Banka Slovenije kot ločeno premoženje. Sredstva bodo namenjena zlasti za izplačilo kritja zajamčenih vlog v primeru propada banke. Minimalna ciljna raven sklada je določena v višini 0,8 % vsote vseh zajamčenih vlog pri bankah in mora biti dosežena najkasneje do leta 2024. Sklad bo tako najpozneje do leta 2024 razpolagal z ocenjenimi sredstvi v višini 125 milijonov evrov.

V poslanski skupini Desus menimo, da predlagani zakon predstavlja pomembno zagotovilo za varnost in zanesljivost bančnega sektorja ter reševanje bank v težavah. Sledi namreč želji, da se za morebitno reševanje bank v prihodnosti ne uporablja denar davkoplačevalcev, in želji po zmanjšanju posledic reševanja bank za realno gospodarstvo, zato ga bomo soglasno podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo gospod Janko Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo in lep pozdrav vsem tudi v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov, v kateri bomo Predlog zakona o sistemu jamstva za vloge podprli.

Gre za pomemben prenos direktive v slovenski pravni red, kajti s tem zakonom pristopamo k enotnemu sistemu jamstva za vloge varčevalcev, kar pa je tudi ključnega pomena za povrnitev in ohranitev zaupanja v banke in na sploh v bančni sistem, ki je v času gospodarske in finančne krize bilo močno omajano. S tem zakonom se zagotavlja, da bodo vloge varčevalcev varne do višine 100 tisoč evrov pri posamezni banki. Ni sicer zanemarljivo dejstvo, da smo tudi ob nastopu finančne in gospodarske krize to vprašanje v Sloveniji že reševali in sprejemali določene rešitve, s katerimi smo zagotavljali varnost varčevalcev, vendar veljavni sistem jamstva za vloge določa, da se sredstva za izplačilo jamstva zaustavljajo, in sicer v višini jamstva 100 tisoč evrov s strani bank, ki so vključene v jamstveno shemo, ali začasno s strani Republike Slovenije, če banke s sredstvi ne razpolagajo. Ni pa bilo povsem jasno izčiščeno, kako in na kakšen način se to izvaja, zato je zelo pomembno, da se tudi s spremembo tega zakona ta vprašanja odpravljajo in se vzpostavlja tudi v Sloveniji sistem jamstva za vloge, v katerem se bo financiranje jamstvene sheme zagotavljalo prav s strani vseh bank, ki imajo sedež v Sloveniji, še posebej pa je pomembno tudi dejstvo, da se jasneje precizira tudi rok, v katerem bodo zajamčene vloge izplačane, ko za to nastopijo pogoji. Ključno za to izvajanje je načelo, ki je zapisano v tem zakonu, da se vzpostavi poseben sklad, ki ga bodo s svojimi prispevki polnile banke, ki imajo dovoljenje za poslovanje v Republiki Sloveniji. Na ta način se objavlja načelo, da bodo banke same kolektivno poskrbele za izplačilo vlog. Sklad bodo banke s svojimi prispevki napajale po navodilih in nadzorom Banke Slovenije. Pomembno je, da bo tudi sklad za jamstvo za vloge vzpostavljen kot ločeno premoženje s točno določenim namenom. Zakon pa določa tudi načine in dinamike vplačil s strani bank. Vse to menimo,

da resnično vzpostavlja sistem jamstva za bančne vloge, tako da bodo vloge bančnih varčevalcev varne. Zelo pomembno pri tem pa je, da bodo varčevalci tudi sprotno obveščeni o tem, kaj se dejansko z banko dogaja in kaj se dogaja z njihovimi sredstvi, ki jih imajo v banki. Tako da je obveščanje vlagateljev tudi eno od ključnih načel v tem zakonu. Seveda je pomembno tudi dejstvo, da se bo čas za izplačilo vlog zmanjševal in tako bo do leta 2024 zagotovljeno izplačilo vloge v največ sedmih delovnih dneh. Seveda pa ne smemo izpustiti tudi izjem, ki jih določa zakon, in sicer da bodo posebej zaščitene bančne terjatve, ki so posledica nakupa ali prodaje stanovanjske nepremičnine, življenjskega, socialnega ali zdravstvenega zavarovanja ter izplačila invalidnin. Te vloge bodo po novem sistemu zajamčene tudi za zneske, ki so višje od 100 tisoč evrov.

Vsi ti argumenti nas navajajo k temu, da bomo ta zakon podprli in tudi pričakujemo, da bodo tudi v rokih, ki so predvideni, sprejeti vsi podzakonski akti in da bo predvsem tudi Banka Slovenije budno spremljala izvajanje tega zakona. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Združena levica, zanjo gospod Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Predsedujoča, hvala za besedo.

S tem zakonom se v slovenski pravni red vnaša direktiva Evropske unije glede nacionalnih shem za jamstvo vlog. Te direktive ne smemo mešati z direktivo, ki jo je komisija predstavila decembra lani. Zakon, ki ga obravnavamo danes, se nanaša na jamstvo Republike Slovenije, tista direktiva z decembra pa predvideva ustanovitev skupne jamstvene sheme na ravni Evropske unije, ki je del bančne unije. Paket bančne unije socialisti v celoti zavračamo, ker vemo, da je Nemčija in druge velike članice niso predlagale iz človekoljubnih razlogov. Bančna unija ima več stebrov, vsi pa so namenjeni varovanju trdnosti nemškega evra. Ne gre samo za problem precenjene valute, kar otežuje izvoz, ampak za dejstvo, da se razlike med razvitimi in nerazvitimi znotraj evropskega območja povečujejo. Vsako dodatno prilagajanje skupnih politik gospodarskim razmeram v Nemčiji pa zastrujejo vzroke za nastanek teh razlik in ne vodi v nikakršno konvergenco. V Združeni levici načeloma ne nasprotujemo predlaganemu zakonu, ker v glavnem formalizira sedanje rešitve. Višina jamstva ostaja 100 tisoč evrov, v nekaterih upravičenih primerih tudi več. Za vloge banke v stečajne najprej jamčijo ostale komercialne banke, šele v zadnji instanci pa tudi država, se pravi Republika Slovenija. Edina bistvena sprememba je, da je sedanji sistem, ki se sicer ni nikoli aktiviral, temeljil na ex post plačilih komercialnih bank. Če bi šla neka banka

v stečaj, bi sredstva za izplačilo vlog izplačale komercialne banke iz svojih likvidnostnih sredstev. Po novem pa bodo določena sredstva zbrana v naprej. Komercialne banke bodo prispevale denar, ki ga bo Banka Slovenije vložila v vrednostne papirje. Ta prispevek naj bi znašal 125 milijonov evrov. Ta sistem se uvaja zaradi prenosa evropske direktive. Kolikor nam je znano, Vlada ni izdelala analize, ki bi pokazala, da bo ex ante sistem boljši od ex post sistema. Vsaj v zakonodajnem gradivu, ki smo ga prejeli, take analize ni. Ob tem opozarjam, da Banka Slovenije, ki je mimogrede Računsko sodišče še vedno ne more revidirati, postaja vedno večji finančni sklad. Lani je aktualna vlada ustanovila sklad za reševanje bank, v katerega so komercialne banke vplačale 191 milijonov evrov. Če k temu prištejemo še omenjenih 125 milijonov evrov iz jamstvenega sklada, dobimo 314 milijonov evrov. To skupaj so pa že kar znatna sredstva. Tak sklad ima tako prednosti kot slabosti. Prednost je v tem, da so tukaj na razpolago neka sredstva, ki so relativno neodvisna od dogajanja v slovenskem gospodarstvu. Po drugi strani pa se ta sredstva odtegnijo iz bank, ki bi jih sicer lahko investirale v realni sektor. Ne morem mimo dejstva, da se delež sredstev, ki se ne morejo uporabiti za investicije, povečuje. Tu ne gre samo za ta dva sklada, ampak tudi za različne nove kapitalske blažilnike. Vse to zmanjšuje kreditno maso, ki se je že tako nenormalno skrčila, da ovira razvoj gospodarstva.

Drugi potencialni problem je ohranjanje vrednosti sredstev v skladu. Del portfelja bodo sestavljale delnice, ki so precej tvegana naložba. Večina bo verjetno tujih delnic, vendar se je treba zavedati, da je večina finančnih kriz globalnih. Se pravi v trenutku, ko je največja verjetnost, da bo šla neka slovenska banka v stečaj, je vrednost delnic na svetovnih trgih najnižja. V kriznih trenutkih je težko doseči dobro ceno ne samo za delnice, ampak tudi za obveznice. Zato se poraja realno vprašanje, ali je ex ante sistem res boljši od ex post sistema. V vsakem primeru pa lahko rečem, da Vlada kot predlagatelj ni odgovorila na bistveno vprašanje, zakaj je ex post sistem boljši od sistema ex ante. Odgovor, da je boljši zato, ker ga zahteva Evropska komisija, pač ni odgovor, na podlagi katerega bi lahko zakon podprli, zato se bomo tudi socialisti vzdržali, razen če ne bo Vlada v tej razpravi pokazala, da pozitivni vidiki odtehtajo negativne. Hvala.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov, zanjo gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovana državna sekretarka gospa Irena Sodin, drage kolegice in kolegi!

V Novi Sloveniji ustanovitev sklada za jamstvo vlog ocenjujemo kot smiselno. Vzpostavitev sklada, pri katerem se zajamčena sredstva zagotavljajo že vnaprej, gotovo nekaj doprinese k zaupanju varčevalcev oziroma vlagateljev v bančni sistem. Zaupanje je nujno. Zaupanje ja najpomembnejše, če želimo preprečiti scenarije množičnega dvigovanja vlog, kar bi lahko imelo hude posledice za likvidnost in insolventnost bank v slovenskem bančnem sistemu. Vzpostavitev sklada ocenjujemo kot dobrodošel prispevek k ohranjanju finančne stabilnosti. To od nas zahteva tudi direktiva Evropskega parlamenta in Sveta o sistemih jamstva za vloge. Ob tem naj vseeno izpostavimo našo skrb, da tovrstni sklad k varnosti bančnega sistema prinaša v veliki meri le simboličen učinek. Opozoriti moramo namreč, da v primeru, če sklad za izpolnitev obveznosti nima dovolj lastnih sredstev, manjkajoča sredstva še vedno zagotavlja država. Kot veliko pomanjkljivost predloga zakona vidimo predvsem način upravljanja sklada za jamstvo vlog pri Banki Slovenije. Način upravljanja je namreč naravnano precej rigidno in negospodarno. Zakon bankam vplačnicam ne omogoča, da bi ta sredstva pod določenimi pravili upravljale same in se s tem izognile plačevanju letnega nadomestila za upravljanje Banki Slovenije. Na tak način bi lahko v delovanje sistema vnesli nekaj več fleksibilnosti in bankam dali možnost, da s skladom upravljajo bolj gospodarno. Predlog zakona po našem mnenju tudi nekoliko preveč omejuje povečevanje sredstev sklada s plemenitjem sredstev samih. Zakon bi moral določiti tudi možnost, da se sredstva v skladu polnijo z dobički Banke Slovenije. Na ta način bi lahko sredstva v skladu znatno povečali, hkrati pa tudi zagotovili višjo kredibilnost sistema.

Sama vzpostavitev sklada za jamstvo vlog je gotovo korak v pravo smer, vendar pa v Novi Sloveniji obžalujemo, da predlagatelj zakona načina upravljanja sklada za jamstvo vlog pri Banki Slovenije ni dodal bolj premišljeno in, kot že rečeno, bolj gospodarno. V Novi Sloveniji se bomo pri glasovanju o Predlogu zakona o sistemu jamstva za vloge vzdržali.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Končali smo predstavitev stališč poslanskih skupin. Prehajamo na razpravo o členu in vložnem amandmaju.

V razpravo dajem 56. člen in amandma Poslanske skupine SDS. Želi kdo razpravljati? Prosim za prijave.

Besedo ima mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS):
Spoštovana predsedujoča, hvala za besedo.

Kot smo že v uvodnem stališču Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke povedali, smo vložili amandma, ki smo ga predlagali tudi na matičnem odboru, vendar s

strani koalicijskih strank ni bil izglasovan. V Slovenski demokratični stranki predlagamo spremembo 56. člena, ki govori o globah za banke, in sicer, da se globe, ki so predvidene v tem predlogu zakona, povišajo. Zakaj naj bi se povišale? Predlagamo, da se v enakem razponu, kot so bile določene v 392. členu Zakona o bančništvu-1. Prepričani smo, da so danes generalno globe, ki jih za določene prekrške oziroma za določene kazenske sankcije predvidevajo različni slovenski zakoni, nesorazmerne. Nesorazmerne so predvsem, če primerjamo globe na področju prevoznikov za prevoz gozdarskih proizvodov, vrednotnic za delo, pri davčnih blagajnah. Izpostavili bi primer, da se lahko z globo od 3 tisoč do 25 tisoč evrov kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik, ki ne vodi oziroma pomanjkljivo vodi evidenco gostov. Za primer bi dali, recimo, ko je bil lastnik kranjskogorskega hotela Vitranc zaradi tega, ker je imena svojih štirih gostov v državno evidenco vpisal brez šumnikov, oglobljen s kaznijo 4 tisoč evrov. Večkrat smo že v Slovenski demokratični stranki opozarjali na to nesorazmernost glob predvsem pri nastanku bančne luknje in ostalih zadev. Vemo, da danes še nihče ni prevzel neke odgovornosti oziroma bil sankcioniran za svoja dejanja, zato se nam zdi nesprejemljivo, da se pri tako pomembni dejavnosti, kot je bančništvo, globe in kazni znižujejo.

Spoštovani poslanke, poslanci koalicijskih strank, Stranke modernega centra, Desusa, Socialnih demokratov, dajte še enkrat premisliti, ali kljub vsemu in kljub vsem navedenim argumentom, ki smo jih podali s strani Slovenske demokratične stranke tako na Odboru za finance in monetarno politiko kot jih bomo in kot smo jih že tudi med današnjo sejo, tega amandmaja, ki smo ga predlagali, ne bi podprli.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima mag. Dušan Verbič, izvolite.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Hvala za besedo, podpredsednica. Še enkrat, kolegice in kolegi, prav lepo pozdrav!

Vloženi amandma, ki ga je vložila Poslanska skupina SDS, se navezuje na 56. člen tega predloga zakona. Če podrobno pogledamo, kaj ta člen pravi, je res to, kar je ugotovitev, da je v primeru kakršnekoli kršitve predvidena sankcija v zvezi z izrekom globe od 25 tisoč do 250 tisoč evrov za prekršek, s katerim se lahko kaznuje posamezna banka ali podružnica tuje banke. Dejstvo je, da je to prekršek, s katerim se kaznuje pravna oseba, in če resnično podrobno pogledamo ta člen, vidimo, da je navedenih 13 alinej. Od teh 13 alinej je prvih 5, 8 namenjenih predvsem za morebitno kršitev iz naslova informiranosti samih vlagateljev, nadalje štiri alineje, ki so vezane v

zvezi z zamudo plačil, ter preostanek tistih dveh alinej, vezano zgolj na zagotovitev ustreznega informacijskega sistema posamezne banke. Ko človek preprosto vsebinsko primerja predlog in obrazložitev predlagatelja tega amandmaja, se postavi na stališče, da je ta višina v tem zakonu sorazmerna glede na morebitne kršitelje, kajti Banka Slovenije, ki je regulator, hkrati pa tudi po tem zakonu upravljavec sklada za jamstvo vlog, smo prepričani, da bo zelo skrbno izvajala in upravljala s tem skladom, kajti sestavni del tega je tudi skrb in v nadaljevanju se bomo prav gotovo srečali v razpravi tudi s tem, da ena od ključnih pristojnosti Banke Slovenije, vezano na ta zakon, je določitev prispevkov posameznih bank. To pomeni, ne samo odločitev z odločbo, temveč tudi skrb da se bodo prispevki v t. i. letnem prispevku tudi praktično izvajali oziroma prenašali na ta sklad. Zato je ocena, da je ta višina v tem primeru primerna. Je pa res, da smo prepričani, da praviloma tovrstnih prekrškovnih postopkov v slovenskem prostoru, vsaj kar se tiče plačevanja prispevkov, ne bi smelo biti. Zato ocenjujemo, da je ta višina v neki smeri resnično sorazmerna.

Bi pa skladno z običajem in prakso v tem državnem zboru namenil nekaj besed še samemu zakonu. Kot je bilo že v predstavitvi poslanskih skupin v neki smeri predstavljeno, da je bistvo tega zakona prenos direktive Evropskega parlamenta in Sveta iz leta 2014. Kar je bilo tudi že poudarjeno, je rdeča nit tega sistema jamstvo za vloge. Dejstvo je, da je cilj te direktive zagotovitev učinkovite zaščite vlagateljev. Velikokrat se vlagatelje vsaj v današnjih časih poimenuje kot nepoučene osebe in tisto, kar je za naš sistem, sploh slabe prakse, vezano na bančni sistem preteklih let, je, da se zmanjša tveganje za davkoplačevalce. Ta direktiva nas nekako zelo spominja in opozarja, da je to akt, na podlagi katerega se je ustanovila in tudi deluje sama bančna unija. V eni od predstavitev je bilo tudi govora, da predstavlja praktično tudi tretji steber bančne unije. In ravno zaradi specifičnosti tega področja je treba izpostaviti, da ta tretji steber bančne unije je strukturiran iz treh elementov, ki zadeva tudi naš slovenski bančni prostor. Prvi je enotni mehanizem nadzora in enotni mehanizem reševanja ter z njima povezano financiranje, ki se oblikuje preko sklada za reševanje. Drugi je sistem zajamčenih vlog. In tretji je skupno varovalo, ki se praviloma izvaja prek tako imenovane kreditne linije. Ta direktiva je sila pomembna za slovenski pravni red. Tiste značilnosti, ki so pomembne in so v neki smeri implementirane tudi v ta zakon, pa so naslednje: enotno so definirane zajamčene vloge in določena je tista raven ali prag, ki je sedaj že kar splošno znano 100 tisoč evrov; nadalje krajšanje rokov za izplačevanje zajamčenih vlog. Kot smo slišali, se postopoma to skrajšuje z dvajset na sedem dni. Zelo pomembna je uvedba financiranja jamstva, ki je na splošno določeni stopnji in predstavlja do 0,8 % vseh zajamčenih

vlog v posamezni državi. To velja tudi za Republiko Slovenijo. Pa še zadnja, ki je sila pomembna, in sicer poenoteno obveščanje vlagateljev in ozaveščenost javnosti, da se poveča zaupanje javnosti v finančni in bančni sistem. To pomeni, da obstoječi sistem v Republici Sloveniji za jamstvo vloge ni v skladu z ureditvijo te direktive. Zato je prišlo do odločitve, da implementacija te direktive pomeni praktično nov zakon. In ta zakon je pred nami. Sedanji sistem jamstva za vloge v Republici Sloveniji je urejen tako, da so te določbe opredeljene v Zakonu o bančništvu. S sprejetjem tega zakona pa se črtajo te določbe v veljavnem zakonu o bančništvu.

Samo nekaj besed bi rad še namenil pomenu jamstva za vloge, ki je velikokrat omenjen v tem predlogu zakona. Ključno je ohranjanje finančne stabilnosti, saj bi nezaupanje v finančni in bančni sistem lahko privedlo do množičnega dviga vlog, kar pa bi lahko neposredno ogrozilo likvidnost in s tem insolventnost posamezne banke ali pa celo več bank v samem sistemu. Posredno, lahko rečemo tudi neposredno pa sistem jamstva za vloge pozitivno vpliva na samo varčevanje. Prav tako, če je ta sistem pregleden, prispeva k disciplini na trgu, saj se banke vedejo odgovorno in ni prisotno tako imenovano moralno hazardiranje, kot to velja za posamezne finančne subjekte na trgu, ki tudi privabljajo vlagatelje. Seveda so to ciljne nepoučene osebe. Ne tako nazaj je bilo kar nekaj primerov v naši državi, ko so bili v marsikaterem primeru vlagatelji izigrani. Glede samega novega sistema pa nekaj besed v nadaljevanju. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospa Irena Sodin, državna sekretarka na Ministrstvu za finance.

IRENA SODIN: Hvala.

Jaz bi rada z vidika Vlade utemeljila rešitve, predvidene v 56. členu zakona, ki ga obravnavamo. Zakaj take rešitve? Tri dejstva. Prvič. V predlogu zakona, ki ga obravnavamo, se število glob povečuje s sedanjih 7 na 15, in sicer zaradi tega, ker je bilo doslej nekaj glob urejenih tudi v podzakonskih aktih. Sedaj so vse prenesene v sam zakon o sistemu jamstva za vloge. Drugič. Ko primerjamo globe z Zakonom o bančništvu, ki je bil sprejet v lanskem letu, gre tukaj za poenotenje, saj se prekrški, ki so navedeni v tem zakonu, ne razlikujejo po teži od prekrškov v samem Zakonu o bančništvu. Z vidika Vlade je primerno, da so globe s tega vidika enake. Tretje dejstvo. Doslej Banka Slovenije pri nadzoru ni ugotovila nikakršnih kršitev pri izpolnjevanju določb, ki urejajo sistem jamstva za vloge.

Z vseh teh treh vidikov so rešitve, ki so predvidene v 56. členu zakona, primerne. Hvala.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati o amandmaju? Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo. O amandmaju bomo v skladu z časovnim potekom seje zborna odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 11. točki dnevnega reda. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **10. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE PRVA OBRAVNAVA PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O POKOJNINSKEM IN INVALIDSKEM ZAVAROVANJU.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila skupina petih poslank in poslancev, s prvopodpisanim mag. Matejem Toninom. V zvezi s tem predlogom zakona je skupina 26 poslank in poslancev, s prvopodpisanim mag. Matejem Toninom zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici predlagatelja gospe Ivi Dimic.

IVA DIMIC (PS NSi): Spoštovana podpredsednica, spoštovani poslanci, spoštovane poslanke!

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju zasleduje glavni cilj urediti področje regresnih zahtevkov Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, tako da bo zasledovalo načelo pravičnosti in načelo sorazmernosti. Predlog zakona zasleduje načelo pravičnosti in načelo sorazmernosti, kot sem že dejala, in tudi pravico do osebnega dostojanstva in varnosti, nedotakljivost človekove telesne in duševne celovitosti kot tudi pravico do zdravega življenjskega okolja. Prav tako zasleduje ustavno načelo do svobode gospodarske pobude, ki omogoča normalno poslovanje gospodarskih subjektov tudi malih in srednje velikih delodajalcev. S spremembami in dopolnitvami zakona se predlaga rešitev glede odškodninske odgovornosti delodajalca, ko pride do poškodbe pri delu ali poklicne bolezni zaradi neupoštevanja predpisov s področja varnosti in zdravja pri delu. Odškodninska odgovornost delodajalca naj bi bila sprejemljiva, če delodajalec krši predpise namenoma ali iz velike malomarnosti, v primerih, ko je vzrok za poškodbo na strani delavca ali v primerih manjše malomarnosti, pa ne. Odškodninska odgovornost delodajalca je še posebej problematična, če posluje kot samostojni podjetnik posameznik, saj le-ta odgovarja za obveznosti iz naslova poslovanja tudi z vsem svojim osebnim premoženjem. S predlagano rešitvijo se namreč izključuje odgovornost delodajalca v primeru njegove lažje malomarnosti. Druga rešitev je zakonska omejitev višine zneska odškodnine navzgor, in

sicer na 20-kratnik najnižje pokojninske osnove, kar ocenjujemo kot sorazmerno višino.

V naši poslanski skupini danes upamo na kvalitetno razpravo o tem zakonu in na to, da bo koalicija prisluhnila našim argumentom in sprejela rešitve, ki jih ponujamo. Seveda vse gredo v dobrobit posameznikov, samostojnih podjetnikov in manjših podjetij. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Za uvodno obrazložitev mnenja dajem besedo predstavniku Vlade gospodu Petru Pogačarju, državnemu sekretarju na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

PETER POGAČAR: Spoštovana gospa podpredsednica, spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Vlada Republike Slovenije je v mnenje prejela Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki ga je v zakonodajni postopek vložila skupina poslancev s prvopodpisanim mag. Matejem Toninom. Vlada Republike Slovenije predloga sprememb zakona ne podpira in meni, da ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Predlagatelji zakona s tem predpisom predlagajo omejitev odškodninske odgovornosti delodajalcev, ki so samostojni podjetniki do Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, in sicer tako, da bi samostojni podjetniki odgovarjali za škodo, povzročeno namenoma ali iz velike malomarnosti, ne pa tudi za škodo, ki bi bila povzročena iz navadne malomarnosti. Predlagatelji predlagajo tudi omejitev odškodninske odgovornosti v primeru nastanka škode, ki bi bila povzročena namenoma ali iz velike malomarnosti, ki bi jo Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje lahko uveljavljal kot regresni zahtevki do samostojnih podjetnikov. Predlagana je tudi omejitev možnosti uveljavljanja odškodnine zaradi neizvedenih ali pomanjkljivo izvedenih ukrepov za varnost in zdravje pri delu ali drugih ukrepov, predpisanih ali odrejenih za varnost ljudi, in v primeru sklenitve delovnega razmerja brez predpisanega zdravniškega pregleda ter neposredovanja ali posredovanje napačnih podatkov. V takšnih primerih bi delodajalci odgovarjali le, če bi namenoma ali iz velike malomarnosti opustili izvedbo predpisanih ukrepov, vendar pa tudi v tem primeru samo omejeno, saj se predlaga tudi uvedba maksimalno določene višine odškodnine. Želim poudariti, da predlog ne razlikuje med odškodninsko odgovornostjo posameznika za škodo, ki nastane Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, ter odgovornostjo delodajalca za škodo, ki nastane Zavodu. V zakonu se oba sistema tako v uvodu predloga zakona kot pri obrazložitvi členu medsebojno prepletata. Razlikovanje je po naši oceni nujno,

saj so predpostavke odškodninske odgovornosti v obeh primerih razlikujejo, kar je treba upoštevati tudi pri nadaljnji ureditvi. Treba je poudariti, da so v slovenskem pravnem sistemu za osebe, ki opravljajo dejavnost, ki so delodajalci, zahteva višja stopnja skrbnosti kot za laične osebe oziroma posameznike, zato nekritično izenačevanje odgovornosti posameznikov ter delodajalcev tako z vidika stopnje krivde kot z vidika omejitve povračila škode ni primerno, še manj pa pravično, kar naj bi bil cilj predloga zakona. Vlada Republike Slovenije meni, da je odškodninska odgovornost za neizvedene ali pomanjkljivo izvedene ukrepe varnosti in zdravja pri delu, ki imajo za posledico poškodbo delavca, posledica, ki lahko in celo mora doleteti delodajalca, ki je s svojim ravnanjem škodo delavcu povzročil. Tudi primerjalno gledano, z ureditvijo v drugih državah, je tveganje delodajalca, da bodo morali plačati odškodnino, če bo do poškodbe prišlo zaradi kršitve pravil varnosti in zdravja pri delu, pomemben preventivni in odvračilni element pri zagotavljanju spoštovanja predpisov s področja varnosti in zdravja pri delu. Gre za instrument, s katerim se med drugim skuša doseči tudi izboljšanje splošne ravni varnosti in zdravja pri delu na preventiven način, zato vnaprejšnji odpustek za kršitev zakonodaje s področja varnosti in zdravja pri delu, kar ta zakon predlaga, po mnenju Vlade ni primeren. Če pride do škode iz razloga ravnanja na strani samega zavarovanca – delavca, pa je odškodninska odgovornost delodajalca vedno omejena, saj se v takih primerih upošteva soprispevek oziroma soodgovornost zavarovanca v skladu s splošnimi pravili obligacijskega prava. Izpostaviti moramo še, da ne glede na obrazložitev predlagatelja ta predlog zakona prinaša finančne posledice. Omejuje in oži se odškodninska odgovornost delodajalcev, na predlagani način pa tudi odškodninska odgovornost posameznika do zavoda, kar posledično pomeni izpad prihodkov Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje iz tega naslova ter zmanjšanje njegovih sredstev. Na podlagi navedenega Vlada Republike Slovenije predloga zakona ne podpira in meni, da ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin.
Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospod Marijan Pojbič.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Spoštovani!

Predlog zakona o spremembah Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju zasleduje cilj urediti področje regresnih zahtevkov Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, tako da bo zasledovalo načelo pravičnosti in načelo sorazmernosti. Prav tako

zasleduje ustavno načelo do svobodne gospodarske pobude, ki omogoča normalno poslovanje gospodarskih subjektov tudi malih in srednje velikih delodajalcev. S spremembo zakona se predlaga rešitev glede odškodninske odgovornosti delodajalca, ko se oseba oziroma delavec poškoduje pri delu ali poklicne bolezni zaradi neupoštevanja predpisov s področja varnosti in zdravja pri delu. Sedanja ureditev, po kateri lahko zavod od delodajalca zahteva regresni zahtevek za odškodnino zaradi kakršnekoli malomarnosti, se je v praksi izkazala za veliko breme za predvsem manjše delodajalce, ki so soočeni z nepredvidljivimi situacijami, na katere ne morejo vplivati in te svoje odgovornosti za primer manjše malomarnosti sploh ne morejo zavarovati pri drugih zavarovalnicah. V predlogu zakona je regresni zahtevek zavoda za odškodninsko odgovornost delodajalca sprejemljiv, če delodajalec krši predpise namenoma ali iz velike malomarnosti, v primerih, ko pa je vzrok za poškodbo na strani delavca, ali v primerih manjše malomarnosti pa ne. Obstoječa rešitev je obstajala že v preteklosti. To ne pomeni, da delavec izgubi zahtevek proti delodajalcu za povrnitev celotne odškodnine, pomeni pa, da Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje od delodajalca zahteva regres za odškodnino samo, če je poškodba pri delu ali poklicne bolezni nastala zaradi delodajalčevega naklepa ali velike malomarnosti.

Zakon v ničemer ne posega v delavčeve pravice do popolne odškodnine in ne vpliva na višino prejemkov, ki jih delavec dobi iz zavarovanja zaradi poškodbe pri delu ali poklicne bolezni, zato bomo zakon, ki zgolj razbremeni delodajalca na račun Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, tudi podprli.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev, zanjo mag. Jana Jenko.

MAG. JANA JENKO (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo. Vsem skupaj lep pozdrav!

Pred seboj imamo predlog zakona, ki nam ga je v poslanske klopi položila Poslanska skupina Nova Slovenija, s prvopodpisanim Matejem Toninom. Gre še za enega v nizu vsečnih predlogov, s kakršnimi krščanski demokrati v zadnjem času poskušajo nabirati politične točke. Tudi tokrat gre za predlog, ki se zelo približuje samo eni izmed družbenih skupin, in sicer Nova Slovenija – krščanski demokrati poskušajo uresničiti željo obrtnikom oziroma samostojnim podjetnikom. S spremembami Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju v poglavju, ki se nanaša na povrnitev povzročene škode Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje od tistega, ki je povzročil nastanek invalidnosti, potrebo po tuji pomoči in postrežbi ali smrt zavarovanca,

predlagatelj omejuje možnost uveljavljanja odškodninskega zahtevka s strani Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije do delodajalcev zgolj na primere, ko je dogodek s prej povedanimi posledicami nastal namenoma ali zaradi velike malomarnosti. Izvzela oziroma ukinila bi se odgovornost za primer majhne malomarnosti. Poslanke in poslanci Nove Slovenije so prepričani, da sprememba na staro, prejšnjo ureditev pred ZPIZ-2 zasleduje načelo pravičnosti in načelo sorazmernosti, saj hkrati s to spremembo menijo tudi, da je treba za delodajalce nujno znižati tudi sedaj veljavni maksimum zneska odškodnine v regresnih zadevah z okoli 38 tisoč evrov na 15 tisoč 500 evrov. Prepričani so namreč, da visoki odškodninski zahtevki lahko ogrozijo poslovanje ekonomsko šibkejših malih in srednje velikih delodajalcev.

Poslanska skupina Desus ugotavlja, da je predlog naših kolegov nesprejemljiv. Žalosti nas, da se ukvarjamo s predlogi zakonov, ki niso dovolj premišljeni in zgolj pavšalno sledijo nekim interesnim lobijem, pri čemer pa lahko povzročijo več škode kot korist. Povsem jasno je, da predlagane spremembe nasprotujejo pravilom odškodninske odgovornosti delodajalcev, pravilom varstva in zdravja pri delu ter obveznostim, ki jih delodajalcem nalagajo predpisi s področja delovnega prava. Oblika krivde po veljavnem Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju sledi splošnim obligacijskim pravilom, pravilom delovnega prava ter predpisom o varnosti in zdravju pri delu. Predvsem ne moremo mimo pravila, da se za osebe, ki opravljajo dejavnost in so delodajalci, zahteva višja skrbnost kot za laične osebe oziroma posameznike. Zato nekritično izenačevanje odgovornosti posameznikov ter delodajalcev tako z vidika oblike krivde kot z vidika omejevanja povračila škode ni primerno, še manj pa pravično.

Predlagatelji navajajo, da predlog zakona nima finančnih posledic. To seveda ne drži. Ker se omejuje in oži odškodninska odgovornost delodajalcev in tudi odškodninska odgovornost posameznika do Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, posledično pride tudi do izpada prihodkov zavoda iz tega naslova ter zmanjšanja njegovih sredstev. Seveda je potrebno potem večje sofinanciranje pravic, ki se izplačujejo zavarovancu zaradi delovanja tretje osebe ali pa opustitve izvedbe ukrepov za varnost in zdravje pri delu s strani vseh zavarovancev v okviru solidarnosti ter višjega financiranja v pokojninsko blagajno iz proračuna, saj je država iz le-tega dolžna kriti razliko med prihodki in odhodki zavoda.

S predlogom Nove Slovenije se izniči tudi preventivna vloga sistema zagotavljanja varnosti in zdravja pri delu, saj je ta preventivna vloga v tem, da se delodajalce z grožnjo plačila odškodnine zaradi kršitev pravil varnosti in zdravja pri delu odvrta od teh kršitev. V

Poslanski skupini Desus lahko ugotovimo le eno – da je cilj predlagane rešitve ekonomska zaščita položaja delodajalcev. Verjetno ni odveč, da spomnim, da je že v izhodišču razmerja delavec : delodajalec treba upoštevati, da je delavec šibkejša stranka. Ne nazadnje se namreč poraja vprašanje, ali je res primerno ob vseh kršitvah delavskih pravic, ki se stopnjujejo celo v kršitve temeljnih človekovih pravic in svoboščin, čemur smo priče praktično vsakodnevno, da bi sedaj popuščali delodajalcem.

Poslanska skupina Desus se ne strinja s predlogom zakona, ki so ga vložili poslanski kolegi iz Nove Slovenije. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo gospod Matjaž Nemeč.

MATJAŽ NEMEC (PS SD): Hvala, spoštovana podpredsednica. Dober dan vsem skupaj, lep pozdrav!

Danes obravnavamo še drugega od vsebinsko praktično enakih zakonov, ki se dotikata regresnih zahtevkov. Tako kot prvega v poslanski skupini tudi tega ne bomo podprli iz popolnoma enakih razlogov, ki smo jih podali že v stališču k predlogu novele Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju. Tudi s to novelo se poskuša slediti predlogom Obrtno-podjetniške zbornice in enostransko, mimo dogovorov urediti področje odškodninskih zahtevkov na način, da se omeji odškodninska odgovornost delodajalcev. Ti se preko svojih združenj in zbornice zavzemajo za spremembo pravil, po katerih izterjujejo škodo, nastalo namenoma, iz velikih malomarnosti ali zaradi neizvedenih ali pomanjkljivo izvedenih predpisanih ukrepov za varnost ljudi. Delodajalci opozarjajo, da ti zahtevki lahko ogrozijo njihovo poslovanje, in terjajo, da bi si odgovornost pri poškodbah na delu morali deliti delodajalci in zaposleni. Druga stran pa glede na te vsebine izpostavlja, da gre povračilo sredstev, ki so bila izplačana zaradi krivde nekoga drugega v primeru poškodb na delu od delodajalca, ki je kršil ali opustil ukrepe za zagotavljanje varnega dela delavcev, pri čemer dodaja, da regresni zahtevki na nek način celo silijo delodajalce, da skrbijo za delovno okolje in zaščito delavcev pred nevarnostmi. Tako kot Zavod za zdravstveno zavarovanje Republike Slovenije je tudi Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje pristopil k intenzivnemu uveljavljanju in izterjavi ter zahteva povrnitev povzročene škode od delodajalca, če je zavarovalčeva invalidnost, potreba po tuji pomoči in postrežbi ali smrti posledica tega, ker niso bili izvedeni ukrepi za varnost in zdravje pri delu ali drugi ukrepi, predpisani ali odrejeni za varnost ljudi. Nezanemarljivo dejstvo ob vsem tem pa je, da se je za osebe, ki opravljajo

dejavnost in so delodajalci, zahteva višja skrbnost kot za laične osebe oziroma posameznike, zato nekritično izenačevanje odgovornosti posameznikov ter delodajalcev tako z vidika oblike krivde kot tudi z vidika omejevanja povračila škode ni primerno. Še manj pa je pravično. Gre za instrument, s katerim se med drugim skuša doseči tudi izboljševanje splošne ravni varnosti in zdravja pri delu na preventiven način. In vnaprejšnje dopuščanje kršitev te zakonodaje ni primerno. Še enkrat poudarjamo, da gre očitno za težko materijo, katere rešitev morajo najti vse vpletene strani na Ekonomsko- socialnem svetu. Morebitni zakonodajni predlog mora biti posledica doseženega širokega soglasja med vsemi deležniki, zato na enostransko spreminjanje zakonodaje in ob odsotnosti dogovora ne pristajamo.

Kot že rečeno, glasovali bomo proti, da je zakon primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Združene levice, zanjo gospod Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoča.

V Združeni levici bomo glasovali proti. Ta predlog bi zmanjšal zakonsko prisilo za delodajalce, da zagotavljajo varnost in zdravje pri delu. Naše stališče je, da je treba odgovornost delodajalcev za varnost in zdravje delavcev kvečjemu povečati. Ta predlog torej zavračamo. Edina potencialna korist te razprave bi lahko bil preventivni učinek na delodajalce. Številni delodajalci se niti ne zavedajo, da so za kršitve in malomarnost na področju varnosti pri delu ne samo kazensko, ampak tudi odškodninsko odgovorni. Prav je, da jih mi poslanci občasno na to spomnimo. Po našem mnenju s stanjem na tem področju po definiciji nikoli ne bi smeli biti zadovoljni. Posebno pa ne moremo biti zadovoljni v Sloveniji, ker se stanje ne izboljšuje. Iz zadnjega poročila Inšpektorata za delo izhaja, da je bilo v Sloveniji zadnja tri leta povprečno prijavljenih 9 tisoč 509 delovnih nesreč na leto, od tega je bilo 439 težjih. Število lažjih nesreč se v zadnjih letih povečuje. Poleg tega pa je bilo leta 2014 kar triindvajset nesreč s smrtnim izidom, kar je največ od izbruha krize leta 2009. Bilanca je torej po naši oceni negativna. Po oceni Inšpektorata za delo je osnovni problem v nizki varnostni kulturi, kar po domače povedano pomeni, da je ozaveščenost delodajalcev kljub vsem ukrepom premajhna. "Inšpektorat za delo torej ugotavlja, da je treba vzroke nezgod tudi v letu 2014 iskati predvsem v nizki ravni varnostne kulture tako delodajalcev kot tudi delavcev, podcenjevanju tveganj in v nekaterih primerih tudi neizkušeni delavcev." Ta slednja misel je bila citat.

To ugotovitev moramo socialisti dopolniti. Delavec je vedno v podrejenem položaju in ne

more organizirati delovnega procesa. Za usposabljanje za varstvo pri delu je tudi zakonsko odgovoren delodajalec. Zato je jasno, da se bo varnost pri delu povečevala samo z aktivnimi prizadevanji delodajalcev. Ti ukrepi povzročajo določene stroške in porabijo nekaj delovnega časa, zato se jim delodajalci izogibajo. Torej jih je treba v izvajanje ukrepov prisiliti in odškodninska odgovornost je ena od teh prisil. Predlagatelji trdijo, da ne spreminjajo standardov. Drži. Formalno jih v resnici ne spreminjajo, zmanjšujejo pa prisile, brez katerih se ti standardi ne bi spoštovali v praksi. Praksa pa kaže, da se ti standardi velikokrat ne spoštujejo ali pa se spoštujejo samo formalno. Izdela se neka ocena tveganja, delavcem se pokažejo prosojnice ali pa slajdi o varstvu pri delu in s tem se tudi zgodba zaključí. To seveda ni dovolj in brez prisile na tem področju ni mogoče doseči ničesar. Na tem mestu ne bom ponavljal kritike posameznih ukrepov, ker smo jih podali že v obravnavi predloga novele zakona o zdravstvenem zavarovanju.

Bistvo odškodninske odgovornosti, ki jo predlagatelj zmanjšuje, je v ozaveščanju delodajalcev in delavcev, da pri ukrepih za varnost ne sme biti popuščanja. Bistvo odškodninske odgovornosti za lahko malomarnost, ki bi jo predlagatelj kar odpravil, pa je v tem, da delodajalec odpravi tiste nevarnosti, ki se jih ne zaveda, pa bi se jih kot organizator delovnega procesa moral. Noben regresni zahtevk ni odobren na sodišču, če zavod ne dokaže, da je delodajalec opustil dolžno ravnanje. Kot je zadnjič omenil kolega Zorman, je odobren samo 1 % regresnih zahtevkov, ki jih poda zavod. Posebej poudarjam, da je bila odgovornost za lahko malomarnost uvedena z novim pokojninskim zakonom ravno zato, ker je v primeru nesreč pri delu praktično nemogoče dokazati naklepno ravnanje ali namerno opustitev. Če bi zdaj odgovornost za lahko malomarnost odpravili, bi de facto odpravili odškodninsko odgovornost nasploh.

Posebej moram opozoriti, da lahka malomarnost ne pomeni, da gre za lažje poškodbe. Ta izraz se nanaša samo na vzrok za poškodbo, posledica pa je lahko tudi težja poškodba ali celo smrt delavca. Ko damo na tehtnico možnost, da gre zaradi regresnega zahtevka neko mikro podjetje v stečaj, in možnost, da z ohranitvijo odškodninske odgovornosti preprečimo neko težjo poškodbo pri delu, je za nas odločitev jasna. Javni interes je, da se zaščiti delavca. In če nek podjetnik zaradi odškodninske odgovornosti ne bo ustanovil podjetja, iz tega v resnici ne bo velike škode.

Iz vsega navedenega izhaja, da ta zakon ne rešuje nobenega realnega problema slovenskega gospodarstva. Edini realni učinek te razprave bo širjenje doktrine malega podjetništva, ki je ekonomsko in politično zgrešena, propagira pa jo celoten politični razred, tudi t. i. levica. Zakaj to ni realen

problem? V Sloveniji je po zadnjih podatkih 184 tisoč mikro in malih podjetij. Zavod za zdravstveno zavarovanje je lani uveljavil za slabih 1,2 milijona regresnih zahtevkov vseh vrst, ne samo za delodajalce, torej je verjetnost, da bo moralo neko mikro ali malo podjetje plačati odškodnino praktično enaka nič. Od vseh poslovnih tveganj, ki jih prevzemajo nase podjetja, je to zagotovo eno od najmanjših in dejansko ne gre za nikakršen realen problem.

Po drugi strani ravno mikro in mala podjetja zaradi pomanjkanja kadrov in sredstev najtežje skrbijo za varnost pri delu. Veliko teh podjetij dela v sektorjih prometa in gradbeništva, kjer je nevarnost za delavce tudi objektivno največja. Tam je tudi največ hujših in smrtnih nesreč. Inšpektorat za delo na žalost ne vodi natančne statistike o tem, v kakšnih podjetjih je največ nesreč, vodi pa statistiko o nesrečah s smrtnim izidom. V letu 2014 se je v velikih podjetjih ponesrečilo pet delavcev, ampak od tega trije v isti kolektivni nesreči. Potem pa so sledili, navajam, bom kar citiral: "Delodajalci z od 10 do 19 zaposlenimi, delodajalci z do 4 zaposlenimi in samostojni podjetniki. Pri vseh teh so se smrtno poškodovali po 3 delavci." Konec citata. Kar želim povedati je, da je varnost delavcev v malih in mikro podjetjih resen problem in zato ne more biti govora o kakršnemkoli popuščanju glede odškodninske odgovornosti. Če dam analogijo s področja varstva okolja in potrošnikov, prodaja kloriranega mesa je v Sloveniji prepovedana za vsa podjetja, za mala podjetja, za kmete tukaj ni nobenih izjem. Neke snovi so prepovedane, prepovedane so za vsa podjetja, ker je pač škoda za zdravje ljudi večja od neposredne koristi, ki jo ima družba od takšnega malega podjetja. Na področju varnosti pri delu je ta javni interes popolnoma enak.

Na koncu se moramo opredeliti še o kontekstu, se pravi še proti temu vsesplošnemu navdušenju nad malimi podjetji, ki je ena od glavnih parol našega političnega razreda. Vprašati se je treba, kakšno socialno varnost zagotavljajo ta podjetja. Najprej naj spomnim, da so edina kategorija zaposlenih, ki se je po letu 2008 pomnožila, samostojni podjetniki, espeji. Število vseh zaposlenih se je v Sloveniji od leta 2008 zmanjšalo za 11 %, medtem ko se je število samostojnih podjetnikov posameznikov povečalo za celih 20 %. Velika večina espejev, ki se ustanovljajo zadnja leta, nima nobene zveze s podjetništvom in obrtjo. To so prekarni delavci, navidezne zaposlitve, ki so jih naše vlade v zadnjih letih celo subvencionirale. Zato imamo danes že cele panoge, v katerih praktično ni več normalnih zaposlitev. Med temi panogami so tudi medijske hiše. Pred dobrim mesecem nas je Sindikat novinarjev Slovenije seznanil z rezultati inšpekcijskega nadzora v velikih medijskih hišah, ki so porazni. Porazni so ti rezultati. Na 900 normalno zaposlenih pride že 600 zunanjih sodelavcev, ki so večinoma v prikitem delovnem razmerju, čeprav so zaposleni preko agencije oziroma kot espeji. Ta

sindikati je Vlado in vse poslanske skupine prosil, naj sprejmejo ukrepe za zaščito prekarnih delavcev. Socialisti smo v ta namen vložili novelo zakona o inšpekciji dela. Ampak o tem bomo razpravljali drugič. Kar želim tu povedati, je naslednje. Z velikim delom malega podjetništva se v resnici skriva prekarnost in proti prekarnosti se je treba boriti, ne pa jo subvencionirati bodisi z denarjem bodisi z zniževanjem standardov za obratovanje.

Izmed vseh kategorij podjetij se je od leta 2008 daleč najbolj povečala kategorija mikro podjetij, ki zaposlujejo manj kot 10 oseb. Večina povečanja je, kot rečeno, na račun prisilnih espejev. Med ostalimi je vedno več podjetij nabiralnikov, ki jih premožni posamezniki ustanovljajo za izogibanjem davkom, delodajalci pa za izigravanje delavskih pravic. V Sloveniji je po zadnjih podatkih za skoraj 136 tisoč mikro podjetij z 0 do 1 zaposlenim. V njih je delalo nekaj preko 100 tisoč ljudi, torej je bilo vsaj 35 tisoč teh podjetij brez zaposlenih. To so de facto "kaselc firme", nad katerimi se sedaj zgraža tudi desna opozicija, ampak to je resnica, ki se skriva za parolami o malih podjetjih. To je resnica o malem podjetništvu. Zato v Združeni levici nimamo nobenih iluzij, da bi lahko mikro in mala podjetja rešila socialne in razvojne probleme Slovenije. Predvsem pa se zavedamo, da so gonilo razvoja velika podjetja, točno tista, ki jih naš politični razred že vsaj deset let načrtno uničuje s privatizacijo in slabim upravljanjem. Velik drobn sektor je značilen za nerazvita gospodarstva. Na Finskem v podjetjih z več kot 250 zaposlenimi dela preko pol milijona ljudi, v podjetjih z manj kot 10 zaposlenimi pa samo 350 tisoč. V Avstriji je podobno, 860 tisoč v velikih podjetjih, v mikro firmah samo 685 tisoč. Normalno zdravo razmerje je torej 1,5 : proti 1 ali pa vsaj 1,3 proti 1 v korist velikih podjetij. Sedaj pa se ozrimo na drug konec sveta. V Grčiji je to razmerje obrnjeno, 1,3 milijona zaposlenih dela v mikro firmah, samo 296 tisoč ljudi pa je zaposlenih v velikih podjetjih. Slovenija se po tem kazalcu vedno bolj približuje Grčiji. Leta 2014 je v velikih podjetjih delalo samo še 155 tisoč delavcev, v mikro pa že kar 200 tisoč delavcev. In to ni nikakršen razvoj. Ta drobn sektor tega razvoja ne zagotavlja, akumulacije tudi ne, prav tako ne ponuja dobrih plač. Za ta drobn sektor bodo davki in prispevki za socialno državo vedno previsoki. In ta drobn sektor ne nazadnje tudi ni konkurenčen. Po podatkih iz raziskave SURS iz leta 2012 so velika podjetja v blagovni menjavi s tujino ustvarila 2,6 milijarde presežka. Mala in srednja podjetja pa so ustvarila 3,7 milijarde primanjkljaja. Mislim, da so te številke same dovolj povedne. To ni nikakršen razvoj oziroma to je kvečjemu razvoj v nerazvitost. Do takšne zaustavitve strukture gospodarstva nismo prišli po naključju, ampak z zavestnimi političnimi odločitvami, ki so bile sprejete v Sloveniji in na ravni Evropske unije. Odgovornost političnega razreda za nastalo situacijo in posledice za razvoj je dobro opisal

Franček Drenovec, ga bom kar citiral: "Slovenska politična strankarska scena je personalno povsem odlepljena od velikega tehnološko naprednega sektorja. Tiste osebe iz gospodarstva, ki so vključene v politiko in naj bi tu odločale o najbolj kompleksnih makroekonomskih zadevah, so prihajale v tranziciji skoraj brez izjeme iz kakšnih obskurnih, obrobni delov ekonomije in v veliki večini iz drobnega gospodarstva. V ozadju te deformacije politike je deformacija njene volilne in kadrovske baze, ki jo povzroča deformacija ekonomske baze. Slovenska družba je postala v tranziciji družba drobne, razdrobljene, individualizirane, neintegrirane, nesocializirane, provincialne ekonomije. Ta ekonomska baza je najširše zastopana in najvplivnejše ekonomsko in socialno okolje prebivalstva današnje Slovenije." Konec citata. Ekonomske posledice tega stanja so povečanje strukturne brezposelnosti, izseljevanje izobraženih kadrov, zastoj v investicijah in v razvoju. Ideološke posledice tega se manifestirajo v naraščanju rasizma, homofobije in vseh oblik provincializma. Alternativa temu zaostajanju je samo ena: okrepitev razvojne funkcije države, ustavenje vseh oblik privatizacije na vseh področjih in razvojna politika na ravni države in regij. To politiko pa lahko v praksi uveljavljajo samo organizirani delavci s pritiskom od spodaj navzgor, zato je tudi, mimogrede, treba sprejeti nov zakon o sodelovanju delavcev pri upravljanju, ki smo ga v teh dneh socialisti predstavili vsem poslanskim skupinam.

Ker Združeno levico velikokrat slikajo kot stranko, ki ni prijazna obrtnikom, moram na koncu dodati še naslednje. Alternativa, za katero se zavzemamo, je neprijazna do delodajalcev, ki silijo delavce v odpiranje prisilnih espejev. Neprijazna je do tistih, ki odpirajo "kaselc podjetja" za izogibanje davkom in izigravanje delavcev, namesto za opravljanje normalne gospodarske dejavnosti. Ni pa v ničemer neprijazna do malih podjetij in obrtnikov. Socialisti smo vedno pripravljeni podpreti tista mala podjetja, ki jih dušijo monopoli multinacionalk. Zato smo tudi proti transatlantskim sporazumom, kot sta to CETA in TTIP. In zato smo tudi podali pobudo, da se znižajo trošarine za male pivovarje. Če niste opazili, danes v Sloveniji ni več avtonomnega pivovarstva, so samo še podružnice multinacionalk, ki se skrivajo za domače blagovne znamke. Zato smo tudi proti privatizaciji, ker uničuje lokalne dobavne verige, v katerih delajo obrtniki in mala podjetja. Ni naključje, da ima najbolj razvito obrt Nemčija, država z najmočnejšim industrijskim sektorjem v Evropi. To so po našem mnenju ukrepi za razvoj malega gospodarstva, ne pa zmanjševanje odgovornosti za varnost pri delu. Zato je predlog, ki ga imamo pred seboj, neprimeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov, zanjo gospa Iva Dimic.

IVA DIMIC (PS NSI): Spoštovana predsedujoča, državni sekretar, kolegice in kolegi!

Krščanski demokrati se v svojem temeljnem programu zavzemamo za vključitev evropskih standardov v našo delovno zakonodajo v zvezi z zagotavljanjem delovnih razmer, delovnega časa, dopustov, varstva pri delu, pogojev za zaposlitev oziroma za prenehanje zaposlitve. Urejanje delovnih razmer, ki presegajo te standarde, pa mora potekati v dialogu med delodajalci in delavci oziroma njihovimi združenji ali sindikati. Država mora več sredstev vložiti v promocijo zdravja na delovnem mestu, za ozaveščanje in informiranje delodajalcev in delavcev, rezultat tega pa bi moralo biti manj nesreč in posledično manj stroškov za zdravljenje oziroma plačilo dajatev iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

V Novi Sloveniji podpiramo novelo zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki smo jo vložili v parlamentarno obravnavo. Bistveni dve rešitvi, ki ju novela prinaša, pa sta ureditev področja regresnih zahtevkov Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, tako da delodajalec nosi odškodninsko odgovornost le, če krši predpise s področja varnosti in zdravja pri delu namenoma ali iz velike malomarnosti, ko je vzrok za poškodbo na strani delavca oziroma v primerih manjše malomarnosti pa ne. Druga predlagana rešitev je zakonska omejitev višine zneska odškodnine, in sicer na največ 20-kratnik najnižje pokojninske osnove. Regresni zahtevek Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje do delodajalcev je urejen v Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ZPIZ-2. Ureditev je podobna kot ureditev regresnih zahtevkov Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije do delodajalcev. O njih smo razpravljali pred dvema dnevoma in takrat predlog Nove Slovenije, žal, ni bil sprejet. Težava s področja previsokih in nepredvidljivih regresnih zahtevkov ni od včeraj. Obrtniki in majhni podjetniki že leta opozarjajo nanjo. Dejstvo je, da je trenutna zakonska ureditev in praksa takšna, da ima lahko konkreten delodajalec vzorno urejene interne akte, pravila in izobraževanja delavcev s področja varnosti in zdravja pri delu, tudi delavci so lahko dobro poučeni o vseh teh pravilih, pa se lahko zgodi zaradi neupoštevanja navodil, neuporabe varnostne opreme ali česa drugega delovna nezgoda in v najslabšem primeru lahko malega delodajalca, ki je praviloma tudi ekonomsko šibkejši, doleti tako visok regresni zahtevek Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, da je ogrožen njegov obstoj. Naj posebej opozorimo, da v primeru zaprtja obrti oziroma podjetja ostanejo brez dela in prihodkov vsi, tako delodajalec kot delavec. V primeru

samostojnih podjetnikov, ki odgovarjajo z vsem svojim premoženjem, pa so lahko ogrožene celo njihove družine.

Drugi bistveni razlog za podporo Nove Slovenije sprejetju zakona pa je dejstvo, da z omejitvijo regresnih zahtevkov na največ 20-kratnik najnižje pokojninske osnove se ureja podlaga za to, da bodo komercialne zavarovalnice motivirane oblikovati zavarovalne produkte. Tega do sedaj ni. Trenutno namreč obrtniki in podjetniki ne morejo zavarovati tveganja za regresne zahtevke pri komercialnih zavarovalnicah.

Poslanci Nove Slovenije bomo zato s svojimi glasovi predlog novele Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju podprli in upamo tudi na podporo koalicije.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo gospod Saša Tabaković.

SAŠA TABAKOVIĆ (PS SMC): Hvala za besedo, spoštovana predsedujoča. Predstavniki ministrstva, kolegice in kolegi!

Podobno kot pri obravnavi zadnje novele Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju bomo danes v okviru novele Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju razpravljali o regresnih zahtevkih, ki se nanašajo na odškodninsko odgovornost delodajalca, ko pride do poškodbe pri delu ali poklicne bolezni zaradi neupoštevanja predpisov s področja varnosti in zdravja pri delu. Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje namreč lahko zahteva povrnitev škode od tistega, ki je namenoma ali iz malomarnosti povzročil invalidnost, telesno okvaro, potrebo po tuji pomoči in postrežbi ali smrt zavarovanca. Predlagatelj novele predlaga, da se v tem primeru izključi odgovornost delodajalca, če gre za lažjo malomarnost, ter da se višina zneska odškodnine omeji navzgor na 20-kratnik najnižje pokojninske osnove. Veljavna ureditev pokojninskega in invalidskega zavarovanja vključuje tako odgovornost za povzročeno škodo iz velike malomarnosti kot tudi navadne malomarnosti. Oblika krivde je določena skladno s 35. členom Obligacijskega zakonika. Od povzročitelja škode zahteva, da izkaže, da je pri svojem ravnanju, s katerim je bila povzročena škoda, deloval s posebno skrbnostjo. Krivda je urejena skladno z določili Obligacijskega zakonika in se domneva, da povzročitelj velja za krivega, če se ne dokaže, da je škoda nastala brez njegove krivde, pri čemer se domneva zgolj lažja oblika krivde, torej navadna malomarnost. Izpostaviti je treba tudi, da že po veljavni ureditvi delodajalec za škodo ne odgovarja, ko je odgovornost v celoti na strani delavca, saj je predpogoj za odškodninsko odgovornost delodajalca tudi vzročna zveza med nedopustnim ravnanjem oziroma protipravno

opustitvijo in nastankom škode. V noveli je izpostavljen tudi poseben položaj samostojnih podjetnikov, ki za obveznosti iz naslova poslovanja odgovarjajo z vsem svojim osebnim premoženjem. Pri tem moramo izpostaviti, da pri odškodninski odgovornosti delodajalca ne smemo delati razlik med delodajalci glede na pravnoorganizacijsko obliko. Zaradi spoštovanja do vseh, ki se odločijo za podjetniško pot, ustvarjajo dodano vrednost v naši družbi ter priložnosti za zaposlene in se ravnajo po predpisih s področja varnosti in zdravja pri delu, ne smemo in ne moremo pristati na diskurz, s katerim bomo zmotno prepričevali javnost, da veljavni predpisi na področju zagotavljanja varnosti in zdravja pri delu ogrožajo poslovanje poslovnih subjektov. Zakon o varnosti in zdravju pri delu določa minimalne standarde, ki jih morajo vsi delodajalci zagotoviti in ne rangira standardov po neki prioritetni listi. Vsi standardi so enako pomembni, vse dolžnosti delodajalca pa so hkrati pravice delavca v zvezi z zagotavljanjem njegove varnosti in zdravja pri delu. Na koncu naj še izpostavim, da se izdatki iz pokojninske in invalidske blagajne, ki nimajo kritja v vplačilih, krijejo s sredstvi iz državnega proračuna. Oženje odgovornosti in predlagana omejitev zneska odškodnine navzgor tako pomenita breme za druge zavarovance. Zaradi navedenega predloga zakona v Poslanski skupini SMC ne bomo in ne moremo podpreti. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Sledi splošna razprava poslank in poslancev o predlogu zakona. Besedo ima predlagatelj mag. Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSI): Morda za uvod nekaj obrazložitev. Vem, da imate poslanci ogromno obveznosti in da tisti, ki vas to področje niti ne zanima v detajle, zaupate svojim kolegom in se v podrobnosti niste spuščali. Ampak zaenkrat imamo v Sloveniji narejen takšen sistem, da v primeru, ko se nek delavec poškoduje pri nekem delu oziroma pri nekem delodajalcu, odide na zdravljenje v slovenske bolnišnice, in to zdravljenje pokrije naša slovenska zdravstvena blagajna. Do tukaj vse jasno in prav. Od tu dalje pa ima ta zdravstvena blagajna pravico terjati povračilo tega denarja, ki ga je namenila za zdravljenje tega delavca, od delodajalca v primeru, da ta delodajalec ni ustrezno poskrbel za ukrepe pri varnosti pri delu. Tudi do sem se vsi strinjamo. In mi teh bistvenih razmerij ne rušimo. Mi samo delamo poslovno okolje in celoten sistem nekoliko bolj življenjski. Jaz še enkrat poudarjam, da za primere nesreč je še vedno v vsakem primeru odgovoren delodajalec in more delodajalec tudi za te stvari plačati. Seveda pa je vse treba postaviti v neke razumne okvirje. Poglejte, delodajalci danes pri plačah plačujejo 0,53 % plače za primer

poškodb in bolezni pri delu. Letno ta zdravstvena blagajna iz tega naslova od delodajalcev zbere med sedemdeset in osemdeset milijoni evrov. To je kar zajetna količina denarja. Kaj pa je predlog Nove Slovenije? Mi predlagamo, da je za naklep, da je za hudo malomarnost pri varstvu pri delu odgovoren delodajalec, in je prav, da škodo tudi povrne, omejimo pa povračilo te škode na dvajsetkratnik minimalne pokojninske osnove. Ko je kolega iz Združene levece razpravljaj, češ, kako zmanjšujemo prisilo. Jaz ne vem v kakšnem svetu oni živijo, ampak v tem zakonu, ki smo ga mi predlagali, piše, da je delodajalec v primeru večje malomarnosti odgovoren za zdravljenje svojega delavca v višini 15 tisoč evrov. Govorim zdaj o konkretnih nominalnih zneskih. Okvirno 15 tisoč evrov, 20-kratnik minimalne pokojninske osnove. Tisti, ki odkimujete, pomnožite 20-kratnik krat minimalna pokojninska osnova in pridete tam nekje. Kdor trdi, da je 15 tisoč evrov nepomembna ali nesmiselna brezvezna prisila, jaz ne vem, kje živi. Ampak verjamem pa, da za vsakega majhnega delodajalca je 15 tisoč evrov velika kazen. Pa še toliko, da vam povem, če greste prebrat interne akte zdravstvene blagajne, boste ugotovili, da oni ta limit postavljajo, mislim da na 50-kratniku minimalne pokojninske osnove. Tudi če zakon tega od njih ne zahteva, si je zavarovalnica sama postavila neko osnovo. Torej če grem zdaj postopoma. V tem zakonu, ki smo ga predlagali, govorimo o naslednjem. Če gre za manjšo malomarnost, se to zdravljenje pokrije iz tistega, kar delodajalci plačujejo v sklad in se nabere od 70 do 80 milijonov evrov. Če pa gre za večjo malomarnost, pa plača delodajalec. Jaz sem resnično šokiran, kako nekateri zgolj po predlagateljih ocenjujete zakone in kako pri teh zadevah ideološko nastopate. Gospod Tabaković zmiguje, da to ni res. Bom poskušal biti konkreten. Ali se strinjamo s tem, da imajo v Avstriji in v Nemčiji recimo relativno ustrezno urejeno delovnopravno zakonodajo in da je v Avstriji in v Nemčiji za delavce primerno poskrbljeno? Če kdo misli, da ne, potem naj dvigne roke. Jaz nobene roke ne vidim, ker tudi sam verjamem, da sta to sistema, ki sta relativno ugodna za delavce, da za njih primerno poskrbita. In kaj mi s tem zakonom, ki smo ga danes predložili, predlagamo? Da zgolj uveljavimo standarde, ki jih imajo v Avstriji in v Nemčiji. Gospa Jasna Murgel, vi večkrat s svojo gestikulacijo kažete svoje nestrinjanje, ampak če bi si prebrali ta zakon, ki smo ga spisali, bi na deveti strani pri obrazložitvah lahko prebrali, da praktično gre za isto ureditev, ki jo imajo v Nemčiji in Avstriji. Jaz bi vse tiste glavne nasprotnike in protagoniste, ki trdite, kako se zadeva zdaj poslabšuje zaradi tega našega zakona, da poveste, kje je pa zdaj zadeva tako slabo urejena v nam primerljivih državah, za katere se strinjamo, da imajo to področje ustrezno urejeno. Mi v ničemer ne zmanjšujemo standardov pri varstvu pri delu. Z

ničemer se ne dotikamo tega, da bi delodajalcem zmanjševali predpise in standarde, ki so jih dolžni svojim delavcem zagotoviti pri delu. Niti ne izenačujemo odgovornosti, tako kot ste nekateri v svojih stališčih govorili. Še vedno je bistvena odgovornost na delodajalcu. Seveda pa postavljamo neke razumne okvire. Če govorimo konkretno, da bodo državljani vedeli, o kakšnih zneskih se pogovarjamo. Zdravstvena blagajna je od podjetnikov, zlasti malih, izterjala za milijon 200 tisoč evrov refundacij. Za zdravstveno blagajno oziroma za državo to ne predstavlja pomembno velik znesek, za vse te majhne delodajalce pa to lahko v veliki meri pomeni propad oziroma vsaj bistveno zmanjšanje njihovih dejavnosti. Če bi vsi tisti, ki to stvar problematizirate, se zavedali, da vsi ti ljudje plačujejo tudi davke in na takšen način prispevajo v državno blagajno, potem bi morda nekoliko drugače o vsej stvari razmišljali. No, ta je bila pa cvetka od Združena levice, ko je rekel, da ta zakon ne rešuje nobenega realnega problema. Jaz ne vem, očitno resnično živimo v dveh svetovih oziroma na dveh planetih. Obrtna zbornica Slovenije v vseh svojih programskih dokumentih to izpostavlja, to problematizira, govorijo, da bodo zaradi tega protestirali in podobno, imajo več kot 35 tisoč članov, in to za njih predstavlja temeljni problem. Kolega iz Združene levice pravi, da to ni problem, to ne rešuje, pač denar raste na drevesu in mi lahko vrat podjetnikom in malim obrtnikom zavijemo do konca, pač kar bo, pa bo. Če se bo iz tistega ven še kaj pocedilo, v redu, če ne, pa ne vem, kaj bo potem.

Iskreno bi vas prosil, da vsaj v današnji razpravi pošteno uporabljate in govorite o odločbah, ki smo jih zapisali. Ne govoriti, da zmanjšujemo standarde varstva pri delu, da zmanjšujemo prisilo in podobne stvari. Upam, da tudi če boste vse ostale stvari pokritizirali, da boste vsaj to priznali, da si boste pogledali pri zakonu primerjalni pregled, to je sestavni del vsakega zakonskega predloga, ko moraš na začetku napisati primerjalni pregled z drugimi državami. Vsaj to si preberite in boste na koncu ugotovili, da dejansko mi želimo uveljaviti iste stvari, ki jih imajo na severu, kot sem rekel Avstrija, Nemčija. Želimo na nek način izboljšati naše poslovno okolje. Veliko raje imam, bom miren in bom rekel, "v redu, danes se dol usedem, privarčujemo najmanj tri ure časa", da koalicija pošteno pove, da zaradi tega, ker je to predlagala Nova Slovenija, tega ne podpirajo, da bodo pripravili svoj zakon in ga prinesli v parlament čez dva, tri mesece. Jaz bom rekel, hvala lepa koalicija. Usedel se bom dol, zaključil z debato in bomo vsaj tri ure privarčevali. Ne pa iz petnih žil vleči argumente, ki dejansko ne držijo.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa. Replike ne morete imeti, ker še niste razpravljali.
Proceduralno ima gospod Jan Škoberne.

JAN ŠKOBERNE (PS SD): Spoštovana gospa podpredsednica, jaz bi vas prijazno prosil, da kolega predlagatelja obvestite, da koalicija, vsaj po tem, kar sem slišal, nikakor ne zavrača in ni naklonjena predlogu tega zakona zato, ker prihaja iz Nove Slovenije, ali zato, ker tega ne bi prebrali. Ker je predlagatelj poslušal in ker ste tudi vi poslušali, mu lahko poveste, da je več kot očitno iz naših uvodnih stališč, da smo zakon prebrali. Da zelo cenimo trud Nove Slovenije, da ob tem, ko ga predlaga, uspe sproducirati tudi bistroume tipa "naključna malomarnost". Zakona ne podpiramo ne zato, ker prihaja iz Nove Slovenije, ampak ker je slab in je v nasprotju s temeljnimi načeli zaščite zaposlenega in v nasprotju z temeljnimi načeli varovanja človekovega dostojanstva pri delu, njegove zdravja in pravic, ki so že dosežene. Menda ne bomo konkurenčnosti delali na tem, da bomo konkurenčni s tistimi, ki pravic zaposlenih ne spoštujejo. Ponovno vas prijazno prosim, da obvestite predlagatelja, da ne zavračamo in nismo nenaklonjeni njegovemu predlogu, ker je njegov, ampak ker je slab. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Najprej bi odgovorila na prvi proceduralni predlog. Pri prvem predlogu je šlo za zlorabo oziroma bila je bolj razprava. Malce bi lahko počakali in bi lahko to povedali. Proceduralno ima besedo gospod Saša Tabakovič. Upam, da ne bo šlo za zlorabo postopkovnega.

SAŠA TABAKOVIČ (PS SMC): Hvala za besedo.

Kadarkoli sedim v Državnem zboru in se ne strinjam z opozicijo, mi je po navadi večkrat očitano, da izključno ideološko nasprotujem nekim zakonskim predlogom. Kolega Tonin, če se vi sprašujete, kje poslanci živimo, kadar se ne strinjamo z vami, se tudi jaz sprašujem, v katerem paralelnem svetu se nahajate vi. Tako da danes v svojem stališču SMC nikoli se ni ideološko opredeljeval do predlaganega zakona, tako da predsedujočo prosim, da kolega poslanca opozori, kadar problematizira poslanca na splošno, naj je pri tem vsaj korektno selektiven. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima predlagatelj mag. Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi):
Podpredsednica, naj se vam najprej zahvalim, ker ste korektni in ste tudi svojega poslanskega kolega opozorili, da je kršil poslovnik in zlorabil proceduralni predlog.

Jaz sem vse te svoje razprave, ki sem jih naredil, naredil na podlagi tistega, kar sem slišal. In za mene je bilo neverjetno, da če nekdo prebere, kot trdi kolega iz SD, če prebere naš zakonski predlog, da oblikuje take trditve. Trditve

pa so bile, da naš zakon poslabšuje varnost delavcev na delu, da naš predlog poslabšuje prisilo delodajalcu, da zagotovi določene ukrepe za večjo varnost delavcev, in da ne rešuje realnih problemov. To so bile vsaj tri bistvene stvari, ki so mene zelo zmotile, ker če bi striktno pa natančno prebrali naš zakonski predlog, bi vam bilo lahko jasno, da to ni res. In če to ni res, potem jaz lahko iščem razloge za nasprotovanje zgolj v nekih drugih argumentih, o katerih sem govoril. Pa bom citiral, zakon bom bral, četrta stran, kjer piše o primeru Avstrije, in to tudi mi želimo uvesti v Slovenijo. "Če je pri dogodku šlo za manjšo malomarnost, nosilec zavarovanja, socialnega zavarovanja nima pravice zahtevati nadomestila izplačil." To piše v primerjalnem pregledu. In še enkrat poudarjam, mi želimo model, kot ga imajo na severu, kjer očitno deluje, uveljaviti tudi v Sloveniji.

In še enkrat bom poudaril, ker ste nekateri preslišali, da ne gre za izenačitev odgovornosti. Gre za še vedno jasno odgovornost delodajalca. Gre samo za to, da se od njega zahteva različna višina plačil glede na to, za kakšno malomarnost je šlo. Sedaj bom pa še bolj konkreten poskušal biti. Če gre za neko gradbeno podjetje, kjer delodajalec zagotovi svojemu delavcu delovno čelado, pa jo ta delavec z ne vem kakšnih razlogov na gradbišče ne vzame in je niti na gradbišču ne nosi, pa se poškoduje – kaj je potem? Ko pa gre za primer, ko nek delodajalec zavestno krši vse predpise pri varnosti ob delu, tam pa ni milosti, in to stvar bi rad jasno podčrtal, da če pa nekdo zavestno, naklepno ne zagotavlja svojim delavcem določene stopnje varnosti pri delu, potem je pa zadeva jasna, da ga je treba kaznovati. Ampak pogledajte, vsi ti ljudje, ki so se obrnili na nas, verjetno so se tudi na vas, imajo konkretne primere in razloge. Ne vem, pokličite, imate še čas tekom današnje razprave, na primer na Obrtno-podjetniško zbornico Slovenije, kjer vam bodo lahko povedali, če meni ne verjamete, ker očitno pač moji argumentaciji ne verjamete, poslušajte vsaj njih. Povedali vam bodo nekaj konkretnih primerov, ko ne gre, da bi bili delavci ali pa delodajalci baraboni, da bi neko stvar namerno tako povzročili, ampak je šlo za splet nesrečnih okoliščin, ki so pripeljale do precej hudih poškodb. Za takšne primere mi želimo narediti ustrezen zakonodajni okvir, ki bo zagotovil varnost delavcem in na nek način omogočil delodajalcem predvidljivo delovno okolje.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospa Iva Dimic, pripravi naj se gospod Jan Škoberne, za njim pa gospod Miha Kordiš.

IVA DIMIC (PS NSI): Ne morem pristati na to, da omenjeni zakon pomeni zmanjšanje varstva standardov pri delu. Mi imamo za vsako stroko, za vsakega obrtnika tudi področne zakone, ki urejajo varnost. Če se ukvarjajo z različno vrsto

obrti, če se ukvarjajo z mehanično delavnico, imajo kup nekih zakonov, ki urejajo varstvo pri delu in tudi odgovorno ravnanje do okolja in je en del tudi zapisan v Zakonu o varstvu okolja. Potem imamo tudi Zakon o varstvu pri delu, ki ga morajo vsi izpolnjevati, potem imamo delovnopravno zakonodajo. Se pravi, vsak zakon mora obrtnik spoštovati. Naš zakon ne posega v nobenega od teh zakonov, ki urejajo njegovo poslovanje, da je poslovanje po črki zakona. Je pa res, da bi omenjeni zakon spodbudil zavarovalnice, da bi naredile dodatna zavarovanja, dodatne produkte, ki bi omogočali podjetnikom lažje delovanje in bi vsak lahko, če bi imel to možnost, zavaroval svoje delavce pri komercialnih zavarovalnicah. Ampak ker mi nimamo ustrezno urejene zakonodaje, zavarovalnice ne dajo takšnega produkta zavarovanj na trg. Nihče od vas se ne vpraša, zakaj ne. Tudi državna zavarovalnica Triglav nima takšnega produkta. Boste rekli, ja, verjetno ni zanimanja. Zanimanje je. Vsaj 35 tisoč samostojnih podjetnikov bi imelo zanimanje za takšno vrsto zavarovanja, ampak ker nimamo ustrezno urejene področne zakonodaje na tem področju, zavarovalnice takšnega produkta ne naredijo.

Danes med razpravo ali pri stališčih so bile res neke cvetke, ki dejansko so šle tudi izven okvira današnjega predloga zakona. Krščanski demokrati vedno poudarjamo, da je največja socialna varnost in najboljša socialna politika dobro plačano delovno mesto. V Sloveniji takšna mesta zagotavljajo mali in srednji obrtniki ter podjetniki. Da je tako, bi verjetno lahko prikimal marsikdo. Ampak zakaj velike firme niso tako dobri zaposlovalci? Nekateri rečete, velika podjetja, veliko število zaposlenih bo rešilo to Slovenijo. Jaz si želim srčno, da bi bilo tako. Ampak dragi moji poslanski kolegi, koliko sami pripomoremo, da bi takšna velika slovenska podjetja živela? Danes sem pogledala, kdo je obut v čevlje slovenskega proizvajalca. Ravno tisti, ki trdite, da takšna podjetja morajo obstati, žal, kakor sem videla, ni bilo temu tako. Mi sami bomo lahko rešili slovenska velika podjetja! Tudi kdo od vas je delal v takšnem podjetju, da bi mu bil lahko zvest. Mislim, da je tukaj potrebno tudi vprašanje lastne vesti in lastne odgovornosti do slovenskih podjetij. Če tega imamo, potem imamo tudi lastno odgovornost do te države in da vsi delamo pošteno in da nima nihče poleg poslanskega mandata še kakšno petinsko pogodbo. Ker ravno to je bilo rečeno, da najslabši so tisti, ko je en zaposlen ali pa ima espe enega ali do pet zaposlenih. To so najslabši, je bilo danes rečeno, lepo vas prosim! Temu ne morem prikimati, ker se vsak trudi, da bi preživel. Vsak se trudi, da bi preživel! In se mi zdi zelo izkrivljeno, da imajo nekateri potem še poleg vsega tega še kakšen espe ali pa še kakšno podjetje, potem pa govorijo proti podjetnikom. Vsak se trudi, da bi preživel. Tako se trudi tudi samostojni podjetnik, da bi preživel

sebe in svojo družino. Neurejenost na tem področju pri pokojninskih zahtevkih. Dva dni nazaj smo razpravljali o zdravstvenem zavarovanju, tukaj pa danes govorimo o pokojninskem zavarovanju. Če pride do poškodbe iz malomarnosti, manjše malomarnosti, tega samostojnega podjetnika bremeni tudi invalidska odškodnina, invalidska škoda za tega delavca. Nihče si ne želi, da bi bil invalid, da ne govorim še kaj hujšega, ker je zame človekovo življenje neprecenljivo. In ta invalidnost zdaj bremeni tudi delodajalca ves čas, dokler opravlja svojo dejavnost oziroma ga tudi lahko spravi na kant, v stečaj, v zaprtje. In ker je samostojni podjetnik, odgovarja z vsem svojim premoženjem, in zaradi ene take nezgode lahko pride ob vse premoženje in imamo zelo veliko socialno stisko njega samega in tudi njegove družine, ki je odvisna od tega dohodka. V tej državi je veliko denarja za vse. Ne za vse. Za samostojne podjetnike in obrtnike ne. Ampak za odškodnine, za poročstva TEŠ 6, davkoplačevalci odprite denarnice, za državna poročstva za gozdove, odprite denarnice, poročstva za HSE, odprite denarnice, pa še bi lahko naštevala, Cukrarna Ormož, odprite denarnice. To bo šlo zdaj vse iz davkoplačevalskih. Dva dni nazaj sem poslušala, da teh zahtevkov je samo za 1,2 milijona. Seveda, samo za 1,2 milijona. Saj res, kaj je to v primerjavi z 9 milijonov tožbe, ki jo bo morala Slovenija dati. To bi zadostovalo skoraj za 7, 8 let za neko varnost samostojnih podjetnikov in zaposlenih pri njih. Da je potrebna ureditev na tem področju, se zaveda tudi ministrstvo. Ampak verjetno zaradi nasprotovanja podjetništvu se že toliko let to ne uredi. Ker ta zadeva je pereča že kar nekaj let. In se res sprašujemo, zakaj ne. Ko vprašamo, zakaj ne, ko bo nekdo vprašal, zakaj se to ni uredilo, bo odgovor, ker ni nihče predlagal. Najlažje je potem reči, da nihče ni predlagal, da je treba te zadeve urediti in da se zadeve pustijo, da tečejo same od sebe, saj za tistega malega človeka, ki ga to dejansko zadeva ali pa ki tam nekje živi na podeželju, nihče ne ve, za njegovo stisko, stisko njegove družine, njegovih otrok tudi ne. Jaz mislim, da bi morala Vlada ali pa predstavniki ministrstva biti veseli, da se je zadeva na tem področju premaknila naprej in da smo vas obvestili, da je skrajni čas, da se zadeve uredijo, da vendarle lahko postanejo naši podjetniki in samostojni obrtniki konkurenčni na globalnem trgu in da se razbremenijo tega bremena. Ker vsak si želi razvoja, vsak si želi ljudi zaposlovati, ampak jaz vam povem, da je ta riziko pri določenih vrstah obrtnikov, samostojnih podjetnikov prevelik, da bi se šel lahko obrti in podjetništva. Tako posredno država resnično duši tiste male, zdrave celice, ki dejansko se same znajdejo na trgu, da preživijo, da znajo tržiti, da se razvijajo. In se mi zdi, da je to nazadovanje države. Trenutna situacija v državi je odraz tega vsega stanja in se mi zdi, da je to največja škoda.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Predlagatelj mag. Matej Tonin, beseda je vaša.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSI): Javil sem se zato, ker bosta za mano dva najbolj borbena današnja poslanca, in bi jima rad nekaj navrgel za razpravo, kako to komentirati. Spet zelo natančen primer, kaj mi predlagamo, pa bog ne daj, da bi se to zgodilo, govorim hipotetičen primer. Imate mladega delavca, starega 25 let, ki je kovinostrugar, dela na nekem stroju in slučajno se zaradi spleta okoliščin zgodi, da mu v oko prileti neka špena ali nek opilek tega in ta mladi človek pri 25 letih oslepi. Seveda delodajalec bo kriv, ker mu ni zagotovil ustrezno zaščito z očali in tako naprej, ampak ta mladi delavec bo šel pri 25 letih invalidsko v pokoj. In ker mu delodajalec ni zagotovil ustreznih očal, bo ta delodajalec od njegovega 25. leta plačeval invalidsko pokojnino, država lahko ta denar od njega zahteva. Predstavljajte si, kakšno je to tveganje za nekega podjetnika. Mi bi te zadeve želeli zgolj omejiti. Vam bom dal konkreten primer, recimo prevoz potnikov. Tudi v prometnih nesrečah je lahko splet okoliščin takšen, da nekdo oslepi. In ker oslepi, se invalidsko upokoji. Ampak za primer prevoza potnikov so zadeve urejene. Tam lastnik prevoznega podjetja za tega delavca ne bo celo življenje plačeval oziroma za njega odgovarjal. Ko pa gre za majhnega obrtnika in podjetnika, pa vi želite, da mu to naložimo. In tudi zaradi tega obrtna zbornica piše med drugim, da je ta zadeva problematična tudi z vidika ustavnega načela enakosti, da mali podjetniki v primerjavi z drugimi niso v enakem položaju. To je recimo zdaj čisto konkreten primer, ki ga želimo rešiti na dostojen način, vi pa pravite, da je to vse brez zveze in nesmiselno in ne vem kaj še vse.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jan Škoberne. Pripravi naj se gospod Miha Kordiš, za njim gospod Jožef Horvat.

JAN ŠKOBERNE (PS SD): Spoštovana gospa podpredsednica, spoštovane kolegice in kolegi!

Zdi se mi odlično, da je kolega Tonin izpostavil konkreten primer, o katerem se lahko pogovorimo. Kdaj pride v poštev regresni zahtevki, kdaj mora delodajalec zavarovalnici povrniti strošek, ki je nastal zaradi delovne nesreče? Kadar ni upošteval pravil varstva pri delu, kadar je opustil dolžno ravnanje zaščite zaposlenega, kadar ni upošteval pravil o tem, kdo in kako lahko stopi na gradbišče. Sam sem v svojih dijaških in študentskih letih pogosto delal počitniško tudi na gradbiščih, pa vem, da pri dobrih delodajalcih in odgovornih vodjih projektov na gradbiščih ni mogoče brez ustrezne opreme, brez ustreznih zaščitnih rokavic, brez čelade, brez čevljev. Ne morem vam očitati, če tega niste doživeli. Ne morem si pa dovoliti, da

postavljate tezo, da je problematično zdaj to, da je treba pokriti strošek invalidnosti nekoga, ki je nastala zato, ker je nekdo opustil dolžno ravnanje, da mu prepreči vstop v nevaren prostor brez zaščitnih očal. Ja, pa menda je normalno v tej državi, da bomo rekli, na gradbišče, ob stroj, ki je nevaren, je treba zaposlenega postaviti tako, da mu je omogočeno varno delo. Ne, da rečemo, ja, je pač brez očal, bo pač slep, bog pomagaj, kajne. Krščanski demokrati to lahko rečete, mi živimo pač v laičnem svetu in moramo ugotoviti, kako bomo človeku tudi mimo božje volje pomagali. In del tega je zavarovalni sistem, je tudi invalidska pokojnina. Ampak če vi rečete, zdaj pa nihče ne želi zavarovati od komercialnih zavarovalnic odgovornosti delodajalca za to, da ni poskrbel za nekaj, kar je po zakonu dolžan. To je enako, kot če hočete prisiliti mojega zavarovalnega agenta, da zavaruje mojo hišo proti požaru in me potem ne terja, ker sem jo sam požgal – da me ne terja, ker sem sam povzročil požar. Ja, pa saj nisem zavaroval hiše zato, da jo bom potem požgal in vzel odškodnino. To je zavarovalna goljufija povsod v normalnih državah, tudi Slovenija se šteje med te. In iskreno, kolega Tonin, vas izjemno cenim in ne razumem, od kod vlečete te logične zaključke in pravne nesmisle, ki izhajajo iz vašega predloga. Mogoče ga vi niste dobro prebrali, pa smo ga mi bolje prebrali in razumemo, kaj to pomeni. Pravite, da boste samo omejili odškodnino, ki jo je dolžan delodajalec poravnati v primeru, da je sam odgovoren za nastanek nesreče. Ali boste omejili tudi invalidnost, ki lahko nastane? Se pravi, delodajalec bo dolžan pokriti do 15 tisoč evrov stroška, ki je nastal z invalidnostjo, nekdo bo pa celo življenje stoodstotni invalid, to je pa njegov problem. Bog pomagaj, bi rekli, če razumem, ali kaj?! Pa seveda nihče od nas tu tega ne more sprejeti. In zakaj bi to počeli? Da bodo podjetja bolj konkurenčna, govorite. Mislim, konkurenčna na čem? Da bodo tekmovala, kdo bo imel slabši standard zaščite zaposlenih? Da bomo dovolili malo malomarnost? Pa naj bo brez očal, boš pač oslepel, če se zgodi – nič hudega! Ampak ta, ki ne bo zagotovil očal, ta, ki ne bo ustrezno skrbel, bo cenejši od tistega, ki bo to počel, od tistega dobrega delodajalca, ki danes že to počne. Lahko greva skupaj čez Gorenje pa vas bo tam varnostni inženir peljal, boste videli, kako strogi so ukrepi tam in kako hitro se tam lahko zgodi, da te pospremijo ven, če misliš neupoštevati ustreznih standardov varnosti pri delu – bom počakal, da se pogovorita, ker se mi zdi pomembno, da poslušate mojo razpravo. Hvala.

Delitev odgovornosti med delavcem in delodajalcem že danes obstaja. Prej vam je to kolega Tabaković tudi zelo dobro povedal. Če je zaposleni sam odgovoren za povzročitev nesreče, se seveda jasno ve, kdo bo nosil to breme. Da bi pa mi omejevali odgovornost delodajalca za povzročitev 100-odstotne

invalidnosti, zato ker pač – joj, naključna malomarnost. Na gradbišču ni naključne malomarnosti! Ne moreš naključno nepostaviti varovalnega odra, ko delaš fasado. Lahko ga postaviš, lahko ga pa ne. /oglašanje iz dvorane/ Točno to, kolegica Iva. Saj veste, saj ni težko! Ne razumem pa, kako ste potem prišli na ta predlog, ki ga imate tukaj, če je vse jasno.

In še nazadnje, izpostavljeno je bilo, da moramo biti konkurenčni globalno. V najuspešnejših industrijskih državah, tudi v Združenih državah Amerike, v panogah, ki so industrijsko najmočnejše, so sindikati z lastniki kapitala in delodajalci dosegli dogovore o tem, kaj so standardi. Me prav zanima, če vam bo uspelo. Lahko naredite tudi eksperiment za Nemčijo ali Avstrijo, ki vam je tako ljuba, ali boste uspeli priti na gradbišče brez čelade. Se ušedevala, zapeljeva čez Karavanke, pa greva pogledat v Avstrijo, ki mi jo dajete, in nam, za primer, ali bova lahko midva kot dva poslanca prišla na gradbišče, kjer se zahteva čelada, brez čelada. Greva, se kar odpeljeva! Dajmo narediti socialni eksperiment! In še enkrat, kolega Tonin. Izjemno cenim vas, izjemno cenim vašo krščansko stranko, četudi je logika demokratičnosti in božje nadvlade nekako skregana sama s sabo, ampak vašega predloga ne bom zavrnil, zato ker prihaja iz vaše strani, ampak zato ker je slab, ker je skregan z logiko in ker mu manjka nekaj, kar vi pogosto uporabljate v svojih diskurzih – zdrave pameti. To je to, da če si nekomu škodo povzročil, mu je to treba pravično tudi povrniti in ne, ne da se zavarovati hiše pred požarom, ki sem ga zanetil sam. To je ali goljufija ali pa kaznivo dejanje. Če vam je kaj lažje po teh mojih ilustracijah, sicer pa verjamem, da vam bo kakšno koristno dal še kolega Kordiš. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima predstavnik predlagatelja, mag. Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Kolega Škoberne, pač treba vam je priznati, da ste retorično sposoben poslanec, da spretno sprevračate besede. Lahko rečem, da mi je bila vaša razprava celo všeč, z izjemo tistega, ker pač pripeljete notri neke krščanske zadeve s konotacijo, ki je seveda negativna. Ampak to je vaša stvar, jaz vam tega ne zamerim. Kje sprevračate besede? Da želite ta naš predlog zakona, pa to mojo razpravo, prikazati, češ da odslej, če bi bil ta zakon sprejet ali da je moja argumentacija taka, da pa mi toleriramo malomarnost in da celo želimo, če nekdo ne spoštuje pravil iger, da to nekdo drug plača. Daleč od tega! To ni res. Kolega Škoberne, to ni res!

Zelo dobro me poslušajte. Delodajalci plačujejo za primer poškodbe in bolezni pri delu 0,53 % pri plačah. Po podatkih, ki smo jih dobili s strani Vlade, se na leto nabere med 70 in 80 milijonov evrov. Se pravi, gre za neko solidarnost, gre za neko zavarovanje, ko ti vsak mesec plačuješ nek

denar za primer poškodb in bolezni pri delu. Ta denar država ima in to ne kar nekje iz lufta, ampak ta denar je dobila iz gospodarstva, od plač se plačuje prispevek in iz tega naslova se zbere med 70 in 80 milijoni evrov. Naš predlog je, da ko gre za manjšo malomarnost, naj se ta škoda in ti problemi plačujejo iz tega sklada. Ko pa gre za večjo malomarnost, je pa prav, da odgovarja delodajalec. Gospod Škoberne, mi se tukaj strinjamo z vami. Če nekdo zavestno malomarno krši predpise pri delu, je prav, da plača in bo moral plačati, če bo država terjala od njega, vsaj 15 tisoč evrov. Pravilno je to. Ampak govorimo pa tudi o tem, da pa nekje so pa neke meje. Ne moreš ti zaradi spleta nesrečnih okoliščin pa neko podjetje potopiti. Vi ste popolnoma banalizirali moj problem in s čelado in z očali. Lahko nek delodajalec vse to zagotovi, naredi, priskrbi, pa se še vedno dogajajo življenjski primeri, ko se ta stvar ne uporablja in se zgodijo nesreče. Poglejte, Obrtno-podjetniška zbornica je predstavila primere, ko so bili delodajalci kaznovani zaradi tega, ker na delovnem mestu niso imeli ustreznih napisov in nekih ograj. Dobro, tukaj pa je točka, kjer se midva razlikujeva. Moja trditev je, da če je nek delodajalec pozabil na delovni stroj nalepiti nek napis, ga ne bi kaznoval do te mere, da bi morali podjetje zapreti, vi pa pravite, če je to nesrečo povzročil, je to malomarnost, in če je treba, je to treba tudi storiti. Edino tukaj se pa midva razlikujeva. In še, ko govorite, češ kako se bodo vse stvari poslabšale v Sloveniji.

Še enkrat, ne morem razumeti vaše argumentacije, če države, po katerih se mi zgledujemo in v številnih razpravah zaradi njihovega sindikalnega delovanja, če želite, ali pa zaradi njihovih že tradicionalnih delavskih pravic skozi stoletja, ki so se oblikovala na primer v Avstriji in v Nemčiji, da imajo tam delavci zelo visoko zaščito in sedaj, ko mi predlagamo iste koncepte, iste rešitve, nam vi očitata, da mi poslabšujemo varnost. Naj razume, kdor more!

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Replika gospod Škoberne.

JAN ŠKOBERNE (PS SD): Najlepša hvala, spoštovani gospod predsednik.

Kolega Tonin, midva sva si v mnogočem drugem zelo različna, ne samo po političnih stališčih. Recimo po tem, ja, če nekdo pozabi, pa je to njegova dolžnost, da tega ne pozabi, na delovni stroj napisati, Pozor, odpiranje ali dotik je smrtno nevaren in zaradi tega pride do odpiranja ali dotika nečesa, kar je smrtno nevarno, ja prijatelj, to je uboj iz malomarnosti lahko – ali pa še kaj drugega! In ojoj, ubogi delodajalec, ki je pozabil znak postaviti, ki ga je dolžen postaviti, Smrtno nevarno. Ne se hecati! Ne se hecati. To se, menda, tudi po vaši logiki ne sme dogajati ali pa ne sme zgoditi. Mogoče pa je razlika med nama v tem, da sem jaz bistveno več za kakšnim

strojem stal pa bistveno več na kakšnem gradbišču bil, pa si znam mogoče bolj plastično predstavljati, kako je v kakšni valjarni lahko nevarno, če napotek, sem smeš, tja pa ne smeš, kdo izpusti. Meni je žal. Saj ne bom polemiziral z vami, ker imava bistveno različna gledišča, ampak da me boste pa prepričali, da je O. K., da omejimo odškodnino na 15 tisoč evrov, tudi če je vrednost povzročene škode lahko preko 100, bom podprl tak zakon v trenutku, ko iznajdete način, lahko tudi z božjo pomočjo, kako omejimo tudi invalidnost, ki človeku pri tem nastane. Dokler pa invalidnost, povzročena zaradi malomarnosti ali neukrepanja nekoga, ki je to dolžan narediti, človeku nastane, je pa država dolžna, da najprej pove, da se to mora poravnati, pravično kompenzirati in potem od vseh v delovnem procesu to tudi zahtevati. Zato ker ... Se opravičujem – ja, stvari so lahko banalne. Manjkaj je znak Smrtno nevarno in zato se je zgodila nesreča pri delu s smrtnim izidom.

Socialni demokrati take logike pač ne bomo dopustili, je ne bomo podprli in je ne sprejemamo. Hvala lepa, pa bodi to moje zadnje izvajanje, ker vidim, da nima smisla. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Miha Kordiš, pripravita naj se gospod Jernej Vrtovec in mag. Lilijana Kozlovič.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

Cela ta današnja razprava s strani predlagatelja je pod nivojem, celo za neoliberalce je ta razprava pod nivojem, porazna. Gre za križarski pohod, za malo podjetništvo, deus vult in tržni fundamentalizem.

Ampak preden preidem na vsebinski del svoje razprave, moram korigirati kolega Tabakoviča iz koalicije, ki je prej na neki točki trdil, da dodano vrednost ustvarjajo delodajalci. Ni res, dodano vrednost, vso vrednost ustvarja delo, delavci. Delodajalci pa z ustvarjeno vrednostjo potem razpolagajo in kontrolirajo njen tok.

Prva stvar, ki mi pade v oči in na katero se moram odzvati, je, da se predlagatelj iz Nove Slovenije neprestano sklicuje na to, da imamo opravka z realnim družbenim problemom. Naj spomnim, lani je Zavod za zdravstveno zavarovanje izplačal samo 1,2 milijona evrov odškodnin, vseh odškodnin, ne samo teh konkretnih, dotičnih. Naš BDP se meri pa v milijardah. Kako hudiča je to realen problem?

Naprej, predlagatelj tudi trdi, da s svojim posegom ne znižuje standardov in prisil, ki uvajajo standarde zdravja in varovanja na delu. Ja, pa opravka imamo ravno z zakonom, katerega fora so standardi in prisile za varnost pri delu! S čim se pa potem ukvarjate, kot ravno s temi standardi in s temi prisilami?

Najbolj se mi je pa dopadla razprava kolegice Ive Dimic, ki je prišla na plano z izjavo, da so najboljše delovna mesta v malih podjetjih.

Mislím, kaj paše v mala podjetja? V ta sektor padejo prisilni espeji, ki, vemo, da ti ljudje v resnici niso nobeni podjetniki, ampak jih večji delodajalci prisilijo, da se zaposlijo kot samostojni podjetniki in delujejo v izjemno mizernih razmerah s slabimi plačili. Potem v sektorju drobnega podjetništva so "kasele podjetja". In ne nazadnje, kako lahko kvalitetna delovna mesta ustvarja sektor, ki ima v menjavi s tujino za 3,7 milijarde evrov minusa. Če to primerjamo z velikimi podjetji, zelo hitro ugotovimo, kaj je resna razvojna perspektiva. Sektor velikih podjetij po raziskavi Sursa iz leta 2012 pa v menjavi s tujino ustvari za 2,6 milijarde evrov presežka. Ideologija drobnega podjetništva kot razvojnega motorja Slovenije preprosto ne velja, to ne zdrži. Tudi Nemčija ne nazadnje ali pa Avstrija, na katero se predlagatelj tako rad sklicuje, se ni razvila in svoje vodilne vloge v svetu ne ohranja zaradi sektorja malega podjetništva, ampak zaradi velikih sklenjenih industrijskih verig. Šele če neka država premore take verige, ki so zmožne konkurirati v globalu, lahko govorimo, da v državi obstaja kvalitetno okolje za spremljajoče obrtništvo in malo podjetništvo. Nikakor pa ne moremo razvoja drobnega podjetniškega sektorja zagotavljati skozi nižanje varnostnih standardov. Hvala.

PRESEDENIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima predstavnik predlagatelja mag. Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Poglejte, vedno se bom javil takrat, ko boste govorili, da se znižujejo varnostni standardi. Ne, se ne znižujejo! In prosim ne govoriti tega, zaradi tega, ker mi v predpise in zakone, ki urejajo varstvo pri delu, ne posegamo in to kar govorite ne drži.

Še odgovor kolegu Škobernetu. Saj veste, ko zmanjka argumentov, potem se sklicujete na božjo voljo in podobne stvari. Mi je všeč, da je velika noč na vas blagodejno vplivala in da vam te stvari več pomenijo. Nimam problema. Vi kot socialni demokrat bi morali temeljno razumeti, kaj je princip solidarnosti, če želite. Vi natančno veste, da v tej državi tudi pod vašim vodstvom je bila solidarnost vedno pomembne koncept. V tem konceptu država poskrbi za svoje ljudi, tudi ko se zadeve niso, bom rekel, 100-odstotno z denarjem pokrite. Lahko se meni zgodi, lahko se vam zgodi, da se bomo zaradi spleta nesrečnih okoliščin invalidsko upokojila čez 5, 10 let in do takrat zagotovo ne bova v ta pokojninski sistem vplača toliko, kot bova morda, če bo življenjska doba dolga, iz njega dobila preko pokojnin. Temu principu se reče solidarnost, da družba kot celota za takšne primere poskrbi. Resnično me motijo primeri, ko zbanalizirate do konca, češ, kako bomo imeli sedaj tukaj Divji zahod, ker se ne bodo nobeni predpisi pri varstvu ob delu upoštevali. Vsakdo bo hodil po gradbišču v kratkih hlačah ali kakorkoli drugače, kot bo želel, nihče ne bo upošteval nobenih zadev. Ne, to ni

res! Vsak, verjemite mi, da vsak izmed delodajalcev se maksimalno trudi zagotoviti, vsaj poštenih delodajalcev, se maksimalno trudi zagotoviti svojim delavcem čim boljše pogoje, ampak življenje pa je nepredvidljivo in lahko marsikaj prinese. Prav za take primere jih želimo z zakonom urediti in jih spraviti v neke obvladljive okvirje.

PRESEDENIK DR. MILAN BRGLEZ: Postopkovno gospod Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Najlepša hvala.

Predsedujoči, moj postopkovni predlog je, da zadnjega razpravljavca opozorite na to, da naj se ne spreneveda, vsaj ne tako prozorno. Predlagatelji trdijo, da ne spreminjajo nobenih standardov glede na varnost pri delu. Drži, formalno jih ne spreminjajo, zmanjšujejo pa prisile, brez katerih se ti standardi ne bi spoštovali v praksi. To sem zagovarjal in izpostavil že, ko sem predstavljal stališče Združene levice, in da se gre mimo tega v kasnejših razpravah in se manipulira, obrača z besedami, je pač navadno sprenevedanje. To je moj proceduralni predlog.

PRESEDENIK DR. MILAN BRGLEZ: Mislím, da moram opozoriti oba.

Vse to je del razprave, ampak postopkovnih ne uporabljati za to, vi pa ne reagirate, prosim lepo, na ta način na postopkovne, ker ni prav, da vi reagirate. Tudi v imate postopkovno? Najverjetneje bosta oba zlorabila postopkovno. Običajno se do sedaj nisem nikoli zmotil, ko sem pričakoval, da bo kdo zlorabil postopkovno. Imate postopkovno mag. Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Gospod predsednik Državnega zbora, oba sva politologa in najbrž vi razumete, da izmenjava mnenj v parlamentu je neka normalna praksa, ki je dovoljena. Vsak se trudi po svojih močeh svoje stališče argumentirati. Čeprav se ne strinjam s svojima kolegoma, jima ne zamerim, imata pravico do svojega stališča.

Moj proceduralni predlog je samo to, da bi poslanske kolege, ki morda tega gledajo drugače, ne bom kakšnih bolj grobih besed, opozorili, da je to del normalne parlamentarne prakse, da se lahko tudi ne strinjamo in da je razprava del normalnega procesa.

PRESEDENIK DR. MILAN BRGLEZ: Absolutno se strinjam, da je razprava del formalnega procesa, vendar prosim, da za to ne zlorablajte, če ni potrebe, poslovnika. Razumel bi, če bi vam zmanjkalo časa, potem bi postopkovno razumel, drugače jih pa ne razumem. Dokler razprava traja, pa jo sam ne mislim omejevati, kot jo do sedaj v celotni praksi še nisem omejil. Besedo ima gospod Jernej Vrtovec.

Pripravita naj se mag. Lilijana Kozlovič in gospa Marinka Levičar.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovane gospe in gospodje, lep dober dan!

Ko govorimo o tako visokih regresnih zahtevkih, kakršne imamo uzakonjene v naši državi, govorimo lahko tudi o nekonkurenčnosti oziroma zmanjševanju konkurenčnosti našega gospodarstva do gospodarstev v naši soseščini in temu je tako.

Komu je namenjen naš predlog zakona? Problem, glede na tako visoke regresne zahtevke, je predvsem v tem, da so tisti mali podjetniki, tisti najšibkejši v tej verigi, lahko ogroženi, ogroženi tudi s tem, da ko pride do nesreče oziroma samega izplačila regresnega zahtevka, lahko to privede do bankrota podjetja. To ni v interesu oziroma to ne sme biti v interesu nikogar, ne države, zakonodajalcev, ne vlade, niti ne na drugi strani samih podjetnikov. Posledica tega so novi brezposelni, propad podjetij, družinske tragedije, takšne in drugačne.

Zaradi tega je logično, kar smo v Novi Sloveniji predlagali oziroma gre tudi za večjo konkurenčnost, da se zahtevki omogočijo samo za veliko malomarnost ali pa naklep, kajti, ali si vi predstavljate, si vi predstavljate, da lahko za res eno manjšo stvar pride do 10 tisoč in 10 tisoč vrednostni odškodnin, ki jih mora delodajalec plačati. Tukaj se vprašajmo, preden boste pritisnili tipko proti temu zakonu, zakaj komercialne zavarovalnice niso pripravljene sklepati zavarovanj v teh primerih. Zakaj niso zavarovalnice pripravljene poseči v ta prostor? Zaradi tega ker so regresni zahtevki previsoki. To je tisti ključni razlog, to je ta ključni razlog, in s tem obremenjujemo oziroma zmanjšujemo konkurenčnost nobenega drugega kot le naših podjetnikov. Kajti v drugih državah Evropske unije je to bolj blagodejno urejeno.

Drugo pa je stvar inšpekcij glede označevanja delovnih strojev, gradbišč. Če nimaš ti pravilno označenega delovnega stroja, kaj je nevarno, kaj ni nevarno, ti še podjetja odpreti ne moreš, ti še delovnega stroja zagnati tako rekoč ne moreš. Tudi na gradbišču dela ne potekajo, če niso ustrezno zavarovana. Se pa strinjamo, da je varnost delavcev eden izmed osnovnih pogojev in da mora biti vse to lepo urejeno, ampak problem ob vsem skupaj je, da smo v Sloveniji, tako kot običajno, bolj papeški od samega papeža. Tako je tudi v tem primeru, ko obremenjujemo, preveč obremenjujemo delodajalce, tako obremenjujemo, da tudi komercialne zavarovalnice v tem primeru niso pripravljene poseči v sam prostor.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima mag. Lilijana Kozlovič, pripravita naj se gospa Marinka Levičar in gospod Žan Mahnič.

MAG. LILIJANA KOZLOVIČ (PS SMC): Spoštovani predsednik, hvala za besedo. Nedvomno, tako kot sem slišala zadnjega razpravljavca, pa tudi predhodne je namen, da bi se znižali stroški dela pri gospodarstvu

oziroma obremenitev gospodarstva. Sama menim, da je tukaj problemov veliko, danes se pogovarjamo o regresnih zahtevkih, se pravi o enem segmentu, ampak problemov je veliko. Tisti, ki se navezuje na regresne zahtevke, je za moje pojme bolj pomemben kot pa sam regresni zahtevke, je absentizem na delovnem mestu, ker se mi zdi velik problem. Zakaj? Namreč, po podatkih Eurofonda je Slovenija na samem vrhu absentizma, se pravi odsotnosti na delovnem mestu, in sicer je od 31 držav na 7. mestu po številu odsotnosti, 28 % zaposlenih je odsotnih, in na 3. mestu po dolžini te odsotnosti. Povprečno smo odsotni 30,8 dni. To pa na letni ravni pomeni nekje 10 do 11 milijonov delovnih dni ali pa skoraj 39 tisoč zaposlenih delavcev. Če pogledamo skozi finance, je to 800 milijonov na letni ravni. In res je, delodajalci za čas do 30 dni delovne odsotnosti dajo približno 200 milijonov in tukaj morda so določene rezerve. Zavod za zdravstveno zavarovanje prav tako 200 milijonov in delodajalec, zato ker mora nekoga drugega nadomestiti v tistem času, tudi približno toliko, se pravi, od 210 do 220. Ampak kaj je najpogostejši razlog odsotnosti, je pa kolega Kordiš povedal, to so prav poškodbe na delovnem mestu, eden od najpogostejših razlogov je prav ta; seveda je veliko vzrokov, ampak ta je najpogostejši. Dejavnik, ki je tudi najpogostejši, izhaja prav iz delovne organizacije; se pravi, iz tega, kako imamo urejene razmere na delovnem mestu. Pravi recept, da se to reši, je vlaganje v zdravje zaposlenih in naša družba se tega zaveda. Zaveda se, kako pomemben je delavec, on je tisti, ki daje dodano vrednost, in kako pomembno je, da imamo zdravo delovno okolje, da se delavec počuti dobro – delavec je kapital. Prav zato, ker se tega vse bolj zavedamo v naši družbi, smo tudi sprejeli vrsto predpisov in eden ključnih je prav Zakon o varstvu in zdravju pri delu, ki določa pravico delavca, torej tako kot mu daje pravico do dela, mu daje tudi pravico, da ima varno in zdravo delovno okolje. Če govorimo na eni strani o pravici, govorimo takoj na drugi strani o dolžnosti. Dolžnost ima delodajalec, dolžan je to zagotoviti. Torej zato, da ima kapital, delavca, je dolžan, tako kot mu je dolžan dati plačo, mu je dolžan dati tudi varno in zdravo delovno okolje. Seveda ima pa tudi delavec dolžnost, da to spoštuje.

Ko govorimo o regresnem zahtevku, je določena odgovornost obeh; se pravi, na eni strani delavca, na drugi strani delodajalca. Naš zakonodajalec se je odločil, da je v tem primeru zadosti malomarnost, to pa zaradi tega, ker gre za nek pogodbeni odnos. Gre za neko delovno razmerje, ne gre za nekega čisto navadnega človeka, ampak gre za nek pogodbeni odnos, v katerem ima vsak svoje pravice in vsak dolžnosti. Torej zakon pravi, da delodajalec mora vse te naloge, ki jih določa zakon, zagotavljati. In sicer, zagotoviti mora preventivo, vse ukrepe, in skrbeti tudi za ranljive skupine. In še več, zagotoviti mora tudi promocijo zdravja na

delovnem mestu. To so vse dolžnosti delodajalca.

Toliko govorimo danes o tej stopnji malomarnosti, ampak tu govorimo o obligacijskem pravu, ne govorimo o kazenskem pravu, kjer imamo hudo, lahko malomarnost, zavestno, nezavestno, ampak govorimo o obligacijskem pravu. Se pravi, če predlagate hudo malomarnost, kaj pravzaprav predlagate – dopuščate skrajno nepazljivost. Po obligacijskem pravu je to skrajna nepazljivost posameznika. Torej, če to opustimo, potem ne potrebujemo več Zakona o varstvu in zdravju pri delu, ki pa pravi, da morata oba – pravi, morata –, in ima vrsto določb, ki so opredeljene kot prekršek za primer, če se tega ne spoštuje. Če mi to izključimo, se pravi, da ne bo odgovoren, tudi če delavcu ne zagotovi osebne opreme in njene uporabe, ne opravlja obdobjih preiskav škodljivih vplivov delovnega okolja, pregledov delovnih strojev in opreme in celo – taka banalna – ne zagotavlja ukrepov za prvo pomoč. Če mi to ukinemo, ukinemo to; torej, ni več odgovoren za te zadeve in torej niti ne potrebujemo prekrška po Zakonu o varstvu in zdravju pri delu. Je pa določeno, če dokaže, da je bil dovolj pazljiv, da je vse to opravil, njegove krivde ni. Tako v tem primeru, če pravimo, da je delodajalec v vsakem primeru odgovoren, absolutno zavajamo, ker ni odgovoren v primeru, če dokaže, da je bil posebno skrben, torej navadna malomarnost, ki se zahteva od delodajalca, v takem primeru delodajalec ni odgovoren.

Če pogledamo statistiko, največ je bilo govora danes o samostojnih podjetnikih. V lanskem letu je bilo na pokojninskem, se pravi, ZPIZ je imel 49 zahtevkov v vrednosti 265 tisoč evrov. Torej govorimo o 265 tisoč evrih. Res je višina kazni oziroma prispevka, ki ga mora plačati delodajalec, določena zelo visoko – 15 tisoč evrov. Ampak, kot kaže, deluje preventivno, ker se delodajalci tega zavedajo. Regresni znesek, ki ga zahteva ZPIZ, je samo 265 tisoč evrov. Saj ni malo, je veliko, ampak spet v primerjavi s tistim, kar želite prikazati, ne drži. In pa vsi zahtevki, ki so še odprti, teh je 651, je v njem šestnajst espejev. Govorimo o šestnajstih espejih. Istočasno govorimo o petnajstih delavcih, fizičnih osebah, samo za primerjavo. In govorimo o tem, da je nekdo odgovoren za to, da je povzročil invalidnost, da nekdo potrebuje stalno pomoč, ali postrežbo na domu, ali pa celo o tem, da je nekdo umrl.

Prej je bilo tudi govora o socialni pravičnosti oziroma o solidarni. Pravniki običajno nas ne marate v Državnem zboru in, tako kot razumem, včasih menite, da naredimo več škode kot koristi, ampak za to, da razumeš bistvo obligacijskega prava in povrnitve škode, se mi zdi, da včasih moraš biti pravnik. Namreč, tukaj ne govorimo o solidarni pravičnosti, ampak o izravnalni pravičnosti. To je bistvo obligacijskega prava. Kaj je njeno bistvo? Da škodo, ki jo

povzročiš, jo moraš tudi povrniti in zato je taka odgovornost določena.

Tisto pa, kar mislim, da je potrebno še veliko storiti na našem področju, je pa celotna delovnoppravna kultura. Na našem področju izjemno šepa in tukaj bomo morali zelo veliko narediti, preden bomo lahko uporabljali primerjalno zakonodajo, ki ste jo navedli – tako v Avstriji kot v Nemčiji. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima predstavnik predlagatelja mag. Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Ko sem poslušal kolegico, se mi je zdelo, da malo manj kot naš zakon spodbuja malomarnost. Daleč od tega! In celo, da bo ta naš zakon dopuščal malomarnost. Bodimo pošteni in zelo eksaktni. V nekem podjetju, ko se uredi delovni proces imajo tudi inšpektorji marsikatero pristojnost, da preverijo, ali so zadeve v skladu z zakonom ali niso. Ta naš zakon govori zgolj za primere, če se zaradi takšnih ali drugačnih okoliščin zgodi neprijetna situacija, da so določene omejitve. Prosim pa, ne razpravljati v smislu, da mi spodbujamo malomarnost. To pa mislim, da je vendarle preveč.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Marinka Levičar.

Pripravita naj se gospa Suzana Lep Šimenko in mag. Jana Jenko.

MARINKA LEVIČAR (PS DeSUS): Hvala lepa, predsednik, za besedo. Lep pozdrav vsem!

Iz današnje razprave, predvsem iz uvodnih stališč poslanskih skupin, sem prepričana, da ta zakon ne bo sprejet. Poleg tega pa tudi mislim, da tudi če bi bil sprejet, ne bi dosegel tistega namena, ki ga želijo poudarjati predlagatelji, torej Nova Slovenija. Če gledamo tako širše, bi bili ti zahtevki res lahko zelo visoki. Če pomislimo samo na to, da se nek mlad delavec mora invalidsko upokojiti, zato ker se je pač ponesrečil na delu ali pa v zvezi z delom, potem pride do invalidske pokojnine in še, ko on umre, lahko imajo še naprej družinsko pokojnino njegovi nasledniki oziroma otroci, in to bi bili res lahko visoki zneski, če bi gledali samo tako, v tem smislu. Vendar je treba pogledati tudi statistiko pokojninskega zavarovanja, kaj nam kaže na področju teh regresnih zahtevkov. Nekaj je že povedala kolegica Kozlovičeva.

Pribavila sem si podatke iz letnih poročil Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje in sem bila tudi sama pravzaprav presenečena, da je teh zahtevkov relativno malo. Tudi število teh zahtevkov ni naraščalo po decembru leta 2013, ko je pokojninski zavod oziroma svet pokojninskega zavoda sprejel sklep, s katerim se je omejila ta višina regresnih zahtevkov. In sicer najnižji zahtevki na 20 evrov in najvišji zahtevki na petdesetkratnik najnižje pokojninske osnove, kar je 37 tisoč evrov sedaj, preračunano na okroglo. No, in zanimivo pri tem

je bilo tudi to, da so, predlog je bil takrat za ZPIZ, za svet Zpizovega zavoda, da se določi 20-kratnik najvišjega zneska, vendar skupina delodajalcev, predstavnikov delodajalcev in obrtne zbornice, tega predloga ni podprla in so dali sami na svet ZPIZ predlog, da je to 50-kratnik. Pravzaprav me potem po nekem razmisleku čudi, zakaj, recimo, zdaj pa obrtna zbornica podpira predlog Nove Slovenije.

Če se zdaj vrnem k tem statističnim podatkom. Tudi pred letom 2013, ko je bila nova pokojninska zakonodaja sprejeta in je zaostriła tudi pogoje na tem področju regresnih zahtevkov, tako da je izpadlo tisto določilo, ki je govorilo o veliki malomarnosti, je ostala samo malomarnost in potem bi človek po neki analogiji pričakoval, da bo zahtevkov več, pa jih ni bilo več. Tako bom samo za zadnje tri leta povedala. Pred novo zakonodajo, leta 2010 300 regresnih zahtevkov in 18 tožb, znesek 89 tisoč evrov. Leta 2011 559 pa 24 tožb in skupna vrednost teh tožb 128 tisoč evrov. Leta 2012 211 regresnih zahtevkov, 34 tožb, 216 tisoč evrov skupni znesek. Potem od leta 2013, ko velja ta zakonodaja; leto 2013 120 regresnih zahtevkov, 44 tožb, 261 tisoč evrov, leta 2014, 267 regresnih zahtevkov, 49 tožb in 265 tisoč evrov in lansko leto 198, torej manj kot 200 zahtevkov, vloženi tožbi 28 in 115 tisoč evrov skupna odškodnina. Torej, zneski res niso visoki, če tako gledamo, kot sem omenila, da bi bili lahko zelo visoki, pa niso, ker o regresnih zahtevkih moramo tudi vedeti, da odloča sodišče in sodišče vse argumente skrbno pretehta in šele potem o tem odloči, kolikor je pač krivde, ki jo mora povrniti bodisi delodajalec bodisi pa tudi sama fizična oseba, ki povzroči to telesno okvaro ali invalidnost ali karkoli, katerokoli dajatev, ki jo mora izplačevati pokojninski zavod. Mislim, da bi te probleme, ki nastajajo v zvezi s poškodbami pri delu in na delo, lahko omejili tudi z bolj striktnim inšpekcijskim nadzorom. Več bi morale biti tega nadzora in že v teh inšpekcijskih nadzorih bi morale biti morda kazni višje ali pa ne vem kako, take kazni, da bi res vse delodajalce odvrgle od prekrškov zagotavljanja varstva pri delu.

V zvezi s tem se spomnila še na problem prevoznikov, ki opravljajo prevoze s kombijem. Menda ti prevozi v kombiju omejitvev, koliko časa lahko vozijo – to so tisti tahometri, mislim, da se tako imenujejo, ki jih imajo šoferji avtobusov, tovornjakov in tako naprej. Morda bi v to smer šli tudi, da bi zaostriła tudi to, kajti šoferji teh kombijev po dolgih vožnjah in dolgih urah vožnje, ki jih morajo opraviti, se zgodi, da je človek manj sposobne za vožnjo in lahko povzroči več nesreč.

Toliko v tem delu. Tudi predloga tega zakona, ki ga predlaga NSi, iz razlogov, ki so bili že navedeni v naši poslanski skupini, SD in SMC, vsekakor ne morem podpreti, ker se z njimi tudi osebno ne strinjam. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Suzana Lep Šimenko, pripravita se naj mag. Jana Jenko in gospod Jožef Horvat.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, spoštovani državni sekretar, lepo pozdravljeni!

Več kot očitno je, da je tema današnje razprave kar zahtevna. Namreč, tukaj smo bili priča zelo različnim prehodom na vse mogoče strani, kar najverjetneje tudi ni primerno. Ne glede na samo število regresnih zahtevkov, zagotovo gre za pomembno problematiko, zlasti za manjša podjetja, ki jim visoke odškodnine lahko predstavljajo problem in to je ključni razlog, verjamem, zakaj je tudi Nova Slovenija dala takšno spremembo zakona. Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje lahko zahteva povrnitev povzročene škode od delodajalca, če ta namenoma ali iz malomarnosti povzroči invalidnost, telesno okvaro zavarovanca. Slišali smo že, v preteklosti smo že imeli sam pojem velika malomarnost in število zahtevkov se po spremembi naj ne bi spremenilo, in potem še toliko težje razumem, zakaj takšna bojazen, zakaj bi se pa zdaj le-to spremenilo, bi pa zagotovo pomagalo vsaj malemu številu teh podjetij, ki so pač na nek način imela nesrečo in so bila deležna visokih odškov. Žal je v praksi tako, da ko pride do nesreče pri delu – seveda bi si želeli, da od tega ne bi prihajalo –, seveda je prav, da delodajalec zagotovi vse, kar mora, da je delovno mesto varno, vse v skladu z zakonodajo ali pa še tudi kaj več od tega. Absolutno se s tem strinjam in to zagovarjam. Ampak v praksi je pač žal tako, da tudi prihaja do nesreč in ni nujno, da je zmeraj za nesrečo kriv delodajalec iz razloga, ker ni zagotovil in izvedel vseh ukrepov, ki so za varnost in zdravje pri delu potrebni. V praksi je včasih tudi tako, da je kriv delodajalec, čeravno je naredil vse, namreč posamezni delojemalci znajo biti tudi zelo spretni pri prenašanju te odgovornosti.

Slišali smo, najbolj ogrožena na nek način so ravno mala, srednja, mikro podjetja, ti manjši delodajalci, ki zaposlujejo tam do deset ljudi, in me je zelo zbudila razprava kolega iz Združene levice, ki se je spraševal, kakšno socialno varnost pa zagotavljajo taka podjetja. Ja, zelo velika! Vsak zaposleni, četudi je samozaposlen, zagotavlja socialno varnost in je zelo dobrodošel za državo, skrbi sam za sebe, ne rabi država skrbeti za njega in razprave tudi okoli podjetništva in malih podjetij so bile popolnoma zgrešene. Tisto, kar se mi zdi zelo moteče, je to, da dejansko pri nas zavarovalnice delodajalcem ne omogočajo, da bi se lahko zavarovale za takšen riziko, za takšno tveganje. Resnično bi morali narediti nekaj v tej smeri, da bi se to spremenilo, ker verjamem, da bi delodajalci bili zainteresirani za takšna zavarovanja. Seveda je v primerih, ko delodajalec krši predpise, absolutno pravilno, da za to odškodninsko

odgovarja. Žal se pa dogaja, kot sem že povedala, da četudi je vzrok za poškodbo na strani delavca, da na koncu odškodninska odgovornost ostane na breme delodajalca. Če se malo spomnimo, kaj vse pa mora dejansko delodajalec narediti, da zagotavlja primerno varnost – in to se ne spreminja.

Zelo so me zmotile posamezne razprave, ki govorijo, da se bo s tem zmanjšala varnost na delovnem mestu, varnost za zdravje ljudi. Absolutno se s tem ne morem strinjati. Poglejte, delodajalec mora v prvi vrsti imeti za vsako delovno mesto izjavo o varnosti z oceno tveganja. Delavca mora napotiti, skladno z delavnim mestom, ki ga opravlja, na zdravniške preglede, dolžan je zaposlenega ustrezno izobraževati. Če so ta izobraževanja primerna ali ne, verjetno je nekdo drug tukaj odgovoren, ki bo nad tem bdel. In seveda delavcu je treba zagotoviti ustrezno zaščito, ki jo mora opravljati pri delu, ustrezne odmore, če je to potrebno, in seveda, moramo dati jasna navodila, kako mora ravnati. Ampak ne glede na to, četudi delodajalec vse to naredi, četudi je na nekem stroju nalepka, da je obvezno imeti, ne vem, čelado, očala ali podobno, rokavice, posebne zaščitne rokavice, včasih delavci kljub temu tega ne upoštevajo. Zelo težko je od nadrejenih pričakovati – verjamem, da se trudijo, da ne spustijo v posamezno delovno okolje zaposlenega brez čelade, ampak lahko se zgodi. Verjetno vsak zaposleni zmeraj nima enega, ki ga bo nadziral, da bo ta zmeraj primerno oblečen. Saj takšnih primerov ni veliko, se pa dogajajo in resnično se mi zdi prav, da bi ravno zaradi tega nekaj okoli tega naredili.

Glede na predstavljena stališča se pa resnično sprašujem, kje vi vidite, da se bo ta preventivna vloga s temi spremembami, ki jih je Nova Slovenija predlagala, spremenile. Resnično, tukaj jih ni. In ne nazadnje, če je takšna, podobna rešitev dobra za Avstrijo, ki ima številno zakonodajo, veliko boljše, tudi na področju dela in zaposlovanja – zakaj ne bi bila ustrezna tudi za nas? Osebnostno takšno rešitev podpiram, zdi se mi primerna in resnično obžalujem, da danes tukaj ni posluha.

Se pa tudi sprašujem, ne nazadnje čisto vsako pobudo, ki jo damo iz opozicije, koalicija zavrne, pa tudi če gre za najmanjše amandmaje. Resnično se že tudi vprašam, če včasih ne gre tukaj zgolj za neke kaprice. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima mag. Jana Jenko, pripravita naj se gospa Ljudmila Novak in gospod Primož Hainz.

MAG. JANA JENKO (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik.

Zadnje čase z zanimanjem spremljam predloge zakonov, ki jih Nova Slovenija vloga v proceduro. Enkrat zagreto zagovarjajo delavce, enkrat zagreto zagovarjajo delodajalce – kakor veter potegne in kar se boljše sliši v tistem trenutku.

Pri tem predlogu zakona, pri varnosti; varnost mora biti zagotovljena in regresni zahtevki morajo biti skladni s kršitvijo. Recimo, prej je gospod Tonin navajal, da nekomu, recimo, prileti špila v oko. Ja, če bi ta delavec imel očala, mu ne bi priletela. Če bi delodajalec pazil, da ima ta delavec očala, mu špila ne bi priletela. To se pravi, odgovornost je obojestranska, to odgovornost v nadaljevanju presoja sodišče. Tudi na delovišče takšnega delavca delodajalec ne sme spustiti. Vemo, da dostikrat zaradi hitrosti dela delodajalcem ustreza, da se delavci ne opremijo ustrezno. Vse to pogojuje kapital – čim več narediti v krajšem času. To se velikokrat dogaja. Zahtevki po letih, odkar je bil sprejet ZPIZ-2, ki ga je, mimogrede, podprla tudi Nova Slovenija in takrat ni imela pripombe na ta člen v zakonu, kljub temu da je obrtna zbornica na to opozorila, se ne povečujejo. To je relevanten dokaz, da se razmere na tem področju ne spreminjajo, ampak gre za določene posamezne primere, ki se pač zgodijo. Definitivno pa bi s to spremembo prišlo manj priliva v pokojninsko blagajno, ker pokojninska blagajna krije tudi izredne odhodke oziroma plačuje pokojnine, ki ne izvirajo iz dela. Zenkrat še ni interesa za spremeniti, da bi vse te izredne odhodke iz pokojninske blagajne lahko uredili in prenesli na posamezna ministrstva.

Zato tega predloga zakona ne bom podprla. Podpiram pravice delavcev, ki so nasproti delodajalcem skoraj vedno v manjšini. Hvala lepa

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Ljudmila Novak, pripravita naj se gospod Žan Mahnič in gospod Jožef Horvat.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Žal moramo vedno znova slišati veliko demagogije v Državnemu zboru, tako kot je bila ta zadnja. V Novi Sloveniji se zavzemamo za človeka, zato da bi lahko normalno in dostojno živel, delal in ustvarjal in seveda bil za to tudi odgovoren. Vedno znova moramo poudarjati, da delodajalci morajo poskrbeti za varnost delavcev, v nobeni točki nismo rekli, da jim tega ni treba storiti. Morajo poskrbeti! Vsi pa vemo, da še ob tako veliki skrbi lahko pride kdaj tudi do nesreče in ob dobrih odvetnikih si lahko tudi takoj kriv. Mi želimo samo povedati in mi smo dali ta predlog tudi na pobudo Obrtno-podjetniške zbornice, ker so nam predočili problem. Veliko majhnih obrtnikov, podjetnikov se boji zaposlovati ljudi, ker so te odškodnine nesorazmerne, ker se ne morejo zavarovati v primeru takšne nesreče, ne da bi želeli biti, ne da bi naklepno to delali, kajti za naklepna dejanja tudi mi ne vidimo nobene olajšave. Ampak to se zgodi.

Pomislimo, če pazimo majhnega otroka, lahko vse naredimo, pa bo zraven naš padel s stola pa smo lahko marsičesa obtoženi, ne da bi to želeli. Mi samo želimo povedati, da vendarle moramo imeti tudi posluš do tistih, ki imajo delovna mesta, ki zaposlujejo ljudi. Zakaj

se mi borimo tudi za to, za podjetnike? Zato, ker se borimo za delovna mesta za državljane, s tem se borimo tudi za pokojnine, kot smo prej slišali iz Desusa, kako se oni borijo za pokojnine. Samo zaposleni vplačujejo v pokojninsko blagajno. Zato borba za podjetništvo, za gospodarstvo je borba za delovna mesta, za ljudi, ne kar sami na sebi. Majhna, srednja, mikro podjetja so tako že v večini v Sloveniji, to je večina našega gospodarstva in so zelo pomembna, ker so prilagodljiva. Vsak, ki je sposoben odpreti delovno mesto, se samo zaposliti, zaposliti še nekoga drugega, bi ga v Sloveniji vsi morali pohvaliti za to. Pri nas pa velja pri nekaterih, da je to sovražnik države, ki ga je treba dokončno uničiti in mu še marsikaj naložiti. To slišim, žal, v razpravah v Državnemu zboru. Se sploh zavedate, kaj govorite? Ali se zavedate, da tisti, ki ustvarjajo delovna mesta, morajo za to tudi veliko narediti, nosijo veliko odgovornost?

Torej, mi nismo proti temu, da ne bi ti delodajalci naredili vse za varnost, seveda, morajo, zahtevamo, da naredijo. Prihaja pa do nenamernih nesreč. In če prejšnja razpravljalnica trdi, da je delodajalec odgovoren, če bo nosil delavec očala – seveda, ali ga bo držal za roko ali bo zraven njega stal? Če ima pet zaposlenih, ali bo samo zraven stal in gledal, ali je dal očala in rokavice gor ali ni dal. Mislim, to so takšne neživiljenjske stvari, ki jih nismo sposobni uvideti.

Naša pobuda, naš predlog je dan na pobudo obrtne zbornice, ki je zaznala ta problem med svojimi člani, zato smo dali ta predlog. Iz nekaterih razprav, ko smo prejšnjič podobno temo obravnavali, Stranke modernega centra sem slišala, da ste tudi vi zaznali ta problem, da je treba nekaj narediti. Ko mi ponujamo en predlog, ga skritizirate, zavračate, nas obmetavate z vsemi mogočimi vzdevki, enostavno vas ne razumem.

V Novi Sloveniji smo ta predlog vložili z dobrim namenom, ker mislimo na vse državljane; ne samo na delavce, ne samo na delodajalce, ne samo na upokojenca, ampak na vse, ki so pripravljene vlagati svoja sredstva v podjetja, odpirati delovna mesta, se odgovorno obnašati, plačevati davke, narediti vse; pa se zgodi nesreča. Samo pomislite, zdravniki se lahko zavarujejo, pa vemo, da se jim marsikatera napaka zgodi, ampak se lahko zavarujejo. Ti se pa ne morejo niti zavarovati in zato je lahko nekdo celo življenje žrtev neke napake, ki se je zgodila, neke nesreče; pa je ni nalašč povzročil. To želimo razložiti, to želimo pojasniti in da imamo tudi za takšne primere posluš in iščemo ustrezne rešitve.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Žan Mahnič.

Pripravita naj se gospod Jožef Horvat in dr. Jasna Murgel.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo, predsednik. Spoštovani državni sekretar, dragi kolege in kolegi!

Sam bom ta zakon podprl. Letos smo v začetku leta imeli ponovoletno srečanje z Obrtno-podjetniško zbornico Škofja Loka, kjer smo se sešali poslanci, izvoljeni v naših volilnih okrajih v Škofji Loki, skupaj z župani in obrtniki. Ena glavnih točk pogovora je bil ravno problem, o katerem govorimo danes. S tega vidika se mi zdi potrebna razprava in potreben je tudi korak, ki je dlje od razprave; se pravi potrditev tega zakona. Zakon, ki ga predlagajo kolegi iz Nove Slovenije, zaposlenih v nobenem primeru ne spravljajo v slabši položaj, kvečjemu obratno. Tistim, ki so brezposelni, ta zakon daje možnost, da bodo lažje dobili zaposlitev. Zakaj? Ker tisti mali obrtniki, ko se z njimi pogovarjam, tudi velikokrat so mi pisali, da dajmo že kaj ukreniti na tem primeru, si enostavno ne upajo zaposlovati ljudi. Jaz sem govoril z njimi, rečejo mi – veliko dela imamo, lahko bi zaposlil še dva, tri, štiri ljudi, da bi se širil, ampak si enostavno ne upam; ne upam ravno zaradi tega, ker lahko pride do delovne nesreče, mi gre celo podjetje, mi gre potem hiša. Vemo, da odgovarjajo s svojim premoženjem. In nemalo kakšen primer se je že zgodil, kako je potem tak človek, ki je mislil samo dobro sebi, svoji družini, tistim, ki jih zaposluje in njihovim družinam, potem končal. Ta zakon tudi ne znižuje standardov. Govora je o malomarnih, nenamernih napakah. Delodajalci se pritožujejo predvsem nad tem, ko pride do tega regresnega zahtevka, da pač zavarovalnice ne ponujajo možnosti takšnega zavarovanja. Plačujejo prispevke v primeru delovnih nesreč, pa kljub temu se jih potem lahko v takšnih primerih tvega.

Govora je bilo tudi o tem, kakšna naj bo višina tega regresnega zahtevka. Meni se zdi višina dvajsetkratnika najnižje pokojninske osnove zadostna. Zadostna predvsem, da zaščiti delodajalca v primeru takšnih nesreč, da ne pride potem do tega, da propade celo podjetje, da propade tudi – marsikom se je že dogodilo, poznam dva primera – družinsko in potem osebno življenje. Marsikdo se potem zapije, žal. Ravno zaradi tega bi tak zakon omogočil, da vsaj tukaj naredimo en korak naprej. Obrtno-podjetniška zbornica je že večkrat izrazila želje po takšni spremembi.

Takšna sprememba tudi ne bo prinesla takšnih banaliziranih primerov, o katerih smo slišali s strani Poslanske skupine Socialnih demokratov in Združene levice. Tudi sam sem kar nekaj časa delal v proizvodnji, v podjetju Marmor Hotavlje, kjer vemo, kakšne so teže kamnov, kjer vemo, kakšni so stroji, kjer vemo, kakšne so nevarnosti. Kaj hitro lahko pride do nesreče, kaj hitro se lahko zgodi, da je lahko tudi malomarnost, minimalna malomarnost delodajalca, če ni na nek stroj dal opozorila, da se ga ne dotika. Mislim, da vsak, ki tam dela, približno ve, kakšni so delovni postopki, kakšna so varnostna tveganja. Pa tudi če delodajalec

naredi vse to, če sledi vsem protokolom, če naredi vse tečaje iz varstva pri delu, še vedno se lahko zgodi nesreča. In bog ne daj, da bi bila kakšna krivda na njegovi strani, tudi nenamerna, ker je lahko ob celotno premoženje, tudi ob podjetje. Zaradi tega gre ta zakon v pravo smer, ne znižuje nobenih standardov, konec koncev pa ne bo delodajalec tisti, ki bo sam ocenil, ali je šlo za veliko ali za majhno napako, za kakšno malomarnost je šlo. Še vedno bodo za to pristojni organi, ki bodo to ocenili in se po tem tudi ravnali, kakšne regresne zahtevke bodo izstavljali. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima dr. Jasna Murgel.
Pripravitelj naj se gospod Saša Tabaković in gospod Marijan Pojbič.

DR. JASNA MURGEL (PS SMC): Hvala lepa, gospod predsednik. Kolegice in kolegi!

Kolega Tonin me je že na začetku uspel omeniti. To je sicer njegova metoda, ki se je poslužuje, seveda ni prepovedana; je pa zelo zvita, ker še nisem imela razprave in mu nisem mogla takoj v repliki odgovoriti, mu bom pa sedaj. V Stranki modernega centra in tudi sama se ne strinjamo s predlogom tega zakona, ker menimo, da znižuje standarde odgovornosti za varnost pri delu. Zakon o varnosti in zdravju pri delu je prenesel v naš pravni red Direktivo Evropske unije 89/391, ki je omenjena tudi v gradivu Vlade. Mimogrede, verjamem, da veste, da je pravo Evropske unije nad našim pravom, torej direktive in uredbe, naše notranje pravo mora biti v skladu s tem pravom. Skladno s to direktivo izključitev delodajalčeve odgovornosti za zagotovitev varnega in zdravega delovnega okolja je možna samo zaradi nenavadnih in nepredvidljivih okoliščin, ki niso pod nadzorom delodajalcev, ali zaradi izjemnih dogodkov, katerih posledicam se kljub vsej potrebni skrbi delodajalec ne bi mogel izogniti. Sama direktiva zahteva zelo visok standard odgovornosti za varnost pri delu. Tisto, kar je bistveno v našem notranjem pravnem redu, v Obligacijskem zakoniku je določena za delodajalce, torej tiste, ki se poklicno ukvarjajo z neko dejavnostjo, višja stopnja skrbnosti. Ne pričakuje se majhna stopnja skrbnosti, ampak že v osnovnem zakonu, ki ureja obligacijska razmerja, velja višja stopnja skrbnosti. Delodajalec se mora ravnati po pravilih stroke in po običajih. To je lahko seveda razlog za odgovornost višje stopnje, ampak nima veze, ali je želel neko dejanje storiti. Gleda se, kaj bi moral narediti glede na pravila stroke. In če mi zdaj izvezamo majhno malomarnost, s tem znižamo standarde za odgovornost, ne standardov varstva pri delu, ker tega dejansko res ne predlagate, da se zniža; ampak standarde za odgovornost.

Naštevali ste, gospod predlagatelj, kaj vse vas preseneča, da mi nismo prebrali vašega predloga zakona in ne vem kaj. Mene pa preseneča, da pričakujete, da boste na podlagi

treh členov prilagodili naš sistem avstrijskemu sistemu. Boste spremenili zakon, tri člene, puf, pa bomo imeli zaščito, varstvo delavcev, kot jo imajo v Avstriji. To pa mene preseneča, da sestavite takšen predlog in pričakujete, da bo zakon imel takšne rezultate. Kajti če mi spremenimo en zakon, določbe enega člena tega zakona, ki se navezuje na druge zakone, torej najmanj na Obligacijski zakonik ter Zakon o varnosti in zdravju pri delu, potem povzročimo marsikatero spremembo, ki se je morda niti ne zavedate, ker gre, videli smo danes, za kompleksno področje odškodninske odgovornosti in regresa ZPIZ-a do delodajalcev. Da ne boste rekli, da gremo demagoško, če pogledamo vaš predlog zakona, in sicer predlog za spremembo 190. člena: odgovornost posameznika za škodo zavodu. Tudi če bi mi sprejeli ta vaš predlog, v tem členu sploh ne gre za odgovornost delodajalca. Tudi če bi rekli, da omejimo višino odškodnine; gre za odgovornost fizične osebe, fizične osebe po prvem odstavku. In v drugem odstavku je sicer res določeno, da je odgovoren delodajalec, ampak omejitev odškodnine se nanaša samo na fizično osebo. Če sprejmemo ta vaš člen, ne boste dosegli tega, kar želite. Verjetno boste imeli svoje tolmačenje, ampak tako je to, ko se razlaga 190. člen. Edini člen, ki določa odgovornost delodajalca, in to lepo piše v naslovu tega člena, je 191. člen. Kar pa se predlaga v predlogu novele zakona, je to, da se pač standard za odgovornost zniža, da se uvede kot pogoj velika malomarnost in naklep za to odgovornost. Menim, da je sedaj, kot je, urejena odgovornost delodajalca skladno z direktivo, ki sem jo omenila. Zdaj so merila v zakonu za odškodninsko odgovornost, ta so določena, kateri pogoji morajo biti izpolnjeni, da je podana odškodninska odgovornost nasploh, so določeni v Obligacijskem zakoniku: protipravnost, nastanek škode, vzročna zveza in da je podana določena stopnja krivde tistega, ki bi naj bil odgovoren. Lahko, da je kriv; pa ni odgovoren. Recimo mladoletnik je lahko kriv za neko dejanje, ni pa odgovoren, ker do sedmega leta za njega objektivno odgovarja starš. To so pač termini odškodninske odgovornosti, ki so dokaj kompleksni. Zato morda v predlogu spremembe zakona niste dobro razumeli, kaj pripravljate. Upam, da ste ampak, morda; saj vam ne očitam, ampak vse to je treba imeti v uvidu. Zdaj imamo merila, da sploh nastane škoda za odškodninsko odgovornost delodajalca, da delodajalec ni popolnoma upošteval predpisov o varnosti in zdravju pri delu. Poleg tega mora obstajati vzročna zveza. Kaj to pomeni? Da je to, da delodajalec tega ni spoštoval, dejansko povzročilo nastanek škode. In imamo že pogoj za odgovornost delodajalca, torej da ni spoštoval teh pogojev varnosti pri delu. Imamo pa tudi direktivo, ki nam pove, kdaj se ta odgovornost lahko izključi; in sicer samo ob izjemnih primerih. Lahko bi rekli, da je tukaj že višja sila. Karikiram, ne bom sedaj razlagala, kaj

je višja sila. Tudi si lahko pogledate v Obligacijskem zakoniku. In obstaja tudi možnost, da se deli odgovornost med delodajalcem in delavcem, če je delavec tudi sam soprispeval k nastanku škode. To vse obstaja v Obligacijskem zakoniku in dostikrat v sodni praksi imamo tudi deljeno odgovornost delavca in delodajalca. Menim, da je ta zadeva ustrezno urejena in tudi odgovornost delodajalca.

Kaj pa je treba posebej poudariti? V 191. členu gre za odgovornost delodajalca, ki jo potem Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje uveljavlja ne za katerokoli škodo, ampak za invalidnost. Če je tako poškodovan delavec, da potrebuje tujo pomoč, potem ni več neodvisen, ampak potrebuje tujo pomoč; ali pa za njegovo smrt. To so najhujše posledice, ki jih lahko nekdo utrpi na delovnem mestu, to ni zato, ker se je pač malo poškodoval. V tem primeru ne pride do odgovornosti delodajalca. In takšnih primerov je bistveno manj kot primerov, ko pride do neke škode na delovnem mestu, ko delavec utrpi škodo; ampak takrat ne pride v poštev ta odgovornost delodajalca, ki jo potem uveljavlja ZPIZ proti delodajalcu. Govorimo namreč o invalidnosti, o potrebi po tuji pomoči, o smrti, tistemu, kar nastane za delavca, torej o malem človeku, kot ste govorili, o delavcu, ki se mu to zgodi. In samo v teh zelo hudih primerih je mogoče, da ZPIZ uveljavlja odškodnino od delodajalca. V nobenem drugem primeru pa ne. Ali ni dovolj, da se nekaj tako hudega zgodi delavcu, da ima to možnost ZPIZ, da dobi povrnjene prispevke od delodajalca?! Jaz ne vem, kje je potem naš čut za malega človeka, za delavca. Kaj delavec pa ni človek ali kako, ali mu ni treba priznati teh pravic?! Verjamem, da tega niste mislili, ampak gre za najhujše poškodbe, ki povzročajo invalidnost. Če nam je do teh ljudi, do tega, kar se z njimi zgodi, potem ne moremo zniževati njim. Kaj se zgodi? Če uveljavimo to, kar predlagate, potem delavcu otežimo dokazovanje, da je delodajalec odgovoren za škodo, ki mu je nastala. To naredimo v sodnem postopku. Jaz vas ne bom poimensko omenjala in uporabljala vaših metod. Menim, da teh standardov odgovornosti za varstvo delodajalca za varstvo pri delu ne smemo znižati. V vsakem konkretnem primeru pa sodišče, če že pride do spora – sicer nismo takšnih podrobnih podatkov pridobivali –, da se ZPIZ tudi uspe poravnati z delodajalcem, ne pride vedno do spora. Če pa pride do spora, sodišče ugotavlja to odgovornost, ali so podani elementi za odškodninsko odgovornost delodajalca, ali so podani tisti elementi, ki sem vam jih naštevala. In sodišče ugotovi, ali so zares podani in ali je odgovoren delavec; in ali je odgovoren delodajalec, ali je delno odgovoren zato, ker je k temu soprispeval, ker pač kljub vsemu, kar je delodajalec opozoril, ni upošteval navodil, ni se privezal. Tudi sama sem imela takšen primer, en delavec se ni privezal, delodajalec mu je omogočil vso zaščito, vse predpise upošteval, pa se on ni na višini

zavezal. Ampak del odgovornosti gre potem na delavca. In zato se temu primerno in ustrezno zniža odškodnina, katero se zahteva, do katere je upravičen ZPIZ. To napihovanje posameznih konkretnih primerov, veste, kaj se lahko zgodi, res ne moremo o njih govoriti, ker v vsakem konkretnem primeru te konkretne okoliščine ugotavlja sodišče. Res je tako, ugotavlja in jih presoja. Tam so tudi strankam zagotovljena pravna sredstva. To ni tako enostavna stvar, da bi zdaj mi lahko kar ugotovili – tam je šlo za hudo malomarnost, tam pa je bil ubogi delavec oškodovan, tam pa je bil delodajalec oškodovan. Res niso tako enostavne stvari, da bi mi lahko tukaj kar sklepali, ali je podana odgovornost, ali ni podana odgovornost. Zato res prosim, da se ne napihuje in ne dramatizira v zvezi s tem.

Koligice so že navedle, kakšne odškodnine in ne vem kaj. V obravnavi je trenutno pri zavodu 651 regresnih zahtevkov. Povprečna odškodnina je 7 tisoč 468 evrov. Ja, ko zadane delodajalca odgovornost, je to lahko za njega težava in problem; ampak do tega, da se izreče, da je dejansko odgovoren za nastalo škodo in da je dolžan zavarovalnici povrniti znesek, ne pride, preden sodišče ne ugotovi dejanskih okoliščin, pri kateri je glavna in najpomembnejša okoliščina, ali je delodajalec naredil vse, kar po strokovnih kriterijih bi moral narediti v tistem konkretnem primeru. Če se pač ugotovi, da ni in da je zaradi tega nastala škoda, pri čemer samo invalidnost, če je potrebna tuja pomoč in skrb, in če pride do smrti – jaz si res hujše škode ne moram zamisliti –, tukaj potem veljajo tako visoki standardi odgovornosti. Res ne vidim nobenega razloga, da bi jih sedaj znižali, ker so tako hude posledice, da me enostavno ne morete prepričati, da sedaj pa tukaj te standarde znižamo. In tudi zaradi tega, ker je ta obstoječa rešitev v skladu z evropsko zakonodajo, ki jo, če se zavedate ali ne, moramo spoštovati. Naša zakonodaja mora biti v skladu z uredbami; veljajo take, kot so objavljene v Uradnem listu Evropske unije. Direktive pa prenašamo, tam je malo bolj zapletena situacija, ampak duh direktive moramo prenesti.

Upam, da sem dovolj argumentirano in brez ideološke navlake pojasnila, zakaj sem proti temu predlogu.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima predstavnik predlagatelja mag. Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSI): Gospa Murgel, jaz se ne izogibam uporabi imen, ker se mi zdi, da so drugače te naše parlamentarne razprave preveč sterilne.

Sem za to, da se pogovarjamo drug z drugim, ne drug mimo drugega. Če je morda na sodiščih praksa taka, da se ne uporablja imen, ne mi zameriti, nočem nič slabega; ampak jaz uporabljam imena, da se natančno ve, komu govorim oziroma s kom polemiziram. To je pač del parlamentarne prakse. Sem vam pa hvaležen za vašo razpravo, ker vsaj v enem delu

ste bili zelo poštene. Upam, da vas je kolega Kordiš tukaj slišal, ko ste dejali, da absolutno drži, da se standardi varnosti ne zmanjšujejo – in za to sem vam hvaležen –; se pa lahko v nekem delu zmanjšujejo standardi odgovornosti. V tem delu ste bili izjemno korektni in upam, da so vas kolegi na tej levi strani tudi slišali. Še enkrat poudarjam, standardi varnosti se ne zmanjšujejo, to je ugotovila tudi kolegica Murgel. To ne pomeni, da se bodo zaradi tega zakona kakršnikoli predpisi za varstvo pri delu spremenili. To ne pomeni, da bi nekdo, če se bo moral zaradi poškodbe invalidsko upokojiti, zaradi tega zakona dobil manjšo invalidsko pokojnino oziroma krajše časovno obdobje. To ne pomeni in ta zakon tega ne prinaša. To je kolegica Murgel ugotovila pravilno.

Dejstvo pa je, da se spreminjajo standardi odgovornosti. Tega jaz ne zanikam. Upam pa, da tudi vi priznate, da mi standarde odgovornosti usklajujemo s standardi, ki veljajo v Evropi; oziroma vsaj s standardi, ki veljajo v Nemčiji in Avstriji. Vi ste se sicer temu malo posmehovali, češ da smo v treh členih to naredili. Mi smo se s tem zakonom poglobljeno ukvarjali, tudi parlamentarni raziskovalni oddelek nam je z raziskovalno nalogo pri teh stvareh pomagal, tako da ni šlo to za neko površno delo, ampak smo se dela resno lotili. Nočem nobenega podcenjevanja, samo tako, kot sem od kolegice Murgel danes slišal pošteno besedo, da je priznala, da ne zmanjšujemo standardov varnosti, da bi nekdo tudi pošteno prebral primerjalni pregled med državami in povedal, da to, kar mi želimo s tem zakonom uveljaviti, je tisto, kar imajo danes delodajalci v Nemčiji in Avstriji. Samo toliko poštenja bi si še želel. Tudi če boste ta zakon zavrnil, si bom pač mislil svoje. Je pa zagotovo ena dobra stvar današnje razprave, da se pogovarjamo o gospodarstvu, o našem poslovnem okolju in da ni glavna debata o partizanih in domobrancih.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Saša Tabaković in potem je čas za sklepne besede.

SAŠA TABAKOVIĆ (PS SMC): Spoštovani predsednik, hvala za besedo.

Prvo pravilo visoke kulture podjetništva je spoštovanje temeljev delavskih pravic, delovnopravne zakonodaje in ustvarjanje nekega podjetniškega okolja, ki bo spodbujal potencialne, ki jih nek kolektiv znotraj podjetja ima in jih predstavlja. In tukaj se ne morem strinjati s korekturo kolega Kordiša, ki je dejal, da je dodana vrednost samo v domeni delavcev. Mislim, da dodana vrednost nastane predvsem z neko sinergijo med delavci in delodajalci. In ker menim, da sta v tem procesu delavec in delodajalec enakovredno oziroma enakopravno ovrednotena za svoje delo, je zato tudi prav, da se znotraj kolektiva oba počutita enako varno. To ni samo moje stališče, to je stališče celotne Poslanske skupine Stranke modernega centra,

zato obsojati poslance Stranke modernega centra, da smo v resnici proti podjetništvu, ker nasprotujemo predlogu predlagatelja, to se mi zdi popolnoma nesprejemljivo.

Predlagatelj v svoji razlagi opisuje zaradi odškodninske odgovornosti delodajalca za posledico neke določene stečaje, zapiranje espejev in podobno; ker naj bi zaradi previsokih odškodninskih zneskov bili prisiljeni oziroma bi jih ti odškodninski zneski pahnil v neko insolventnost in podobno. Predlagatelj meni, da ima to za posledico ena sprememba člena, ki je besedno zvezo "veliko malomarnost" spremenila v "navadno malomarnost", ter da je ta pridevnik "velika" glavni krivec za neko splošno zapiranje espejev, ukinjanje nekkih podjetij; kar je popolnoma nekorektno in netočno. Pravzaprav je hecno, da se predlagatelj toliko ukvarja z besedno zvezo oziroma z interpretacijo malomarnosti. Oblika krivde je že sedaj določena skladno s 135. členom Obligacijskega zakonika, ki od povzročitelja škode zahteva, da izkaže, da je pri svojem ravnanju, s katerim je bila povzročena neka škoda, deloval s posebno skrbnostjo. Domneva se namreč, da povzročitelj velja za krivega, dokler ne dokaže, da je škoda nastala brez njegove krivde; pri čemer se domneva zgolj lažja oblika krivde, torej navadna malomarnost oziroma malomarnost, če želite. Kot rečeno, torej ni bistvena interpretacija malomarnosti, ali gre za namerno, nenamerno, kakršnokoli malomarnost; ampak da je bistveno vprašanje, ali je povzročitelj škode ravnal v skladu s potrebno skrbnostjo, da bi v čim večji meri preprečil sam nastanek škode.

Ker je preteklosti praksa pokazala, da je bilo dokazovanje velike malomarnosti izjemno težko in tako tudi pomanjkljiva možnost uveljavljanja odškodninskih zahtevkov do delodajalcev, je prišlo do zakonske spremembe, ki je področje uredila na način, da enostavno delavec oziroma delodajalec mora prevzeti odgovornost, da vzpostavlja kvalitetno delovno okolje. Delodajalec ima za to vse zakonske podlage, ima tudi možnost internih aktov, ki mu omogočajo, da disciplinira oziroma da znotraj nekega kolektiva narekuje nek način dela, ki se ga delavec mora držati. Kadar govorimo o nekkih predpisih, o nekkih standardih, govorimo o nekkih minimalnih standardih, ki jih delodajalec mora zagotoviti; zato tudi ne moremo na nek način govoriti o različnih oblikah malomarnosti ali kršitev. Ravno tako predpisi s področja varnosti in zdravja pri delu ne omogočajo oziroma ne določajo, kateri standardi imajo prednost pred nekaterimi drugimi standardi. To pomeni, da so vsi standardi med seboj enako pomembni, kar je edino pravilno, saj konec koncev govorimo o življenju delavcev.

Ob vseh zgodbah, ki smo jim bili priča v preteklosti, v kratkem času, ki so priplavale na površje, ko se je izkazalo, da nekatera podjetja, o katerih je govoril tudi kolega Škoberne, kot je recimo Gorenje, ki zagotavljajo neko primerno delovno okolje, obstajajo v Sloveniji tudi

podjetja, ki jim težko rečemo podjetja – prej bi veljalo reči, da so to kriminalna združenja, ki delujejo na način izrazito vulgarno. In v tem času, ko mora politika vzpostavljati in ozaveščati tudi podjetniško javnost na način, da je treba spodbujati neko kvalitetno okolje, so takšni predlogi v tem trenutku izrazito neprimerni. Predlagatelj zelo dobro ve, da zahtevki s strani zavoda niso printani kot po tekočem traku, da gre pri teh procesih za nek sodni protokol, kot je povedala že kolegica Murgel, ko se zaslíši delodajalca, delavca in vse možne priče ter se v teh sodnih procesih predlaga tudi dokaz s postavitvijo izvedenca pri delu. V tem kontekstu je še posebej treba opozoriti, ko je odgovornost za škodo na strani delavca, že po veljavni ureditvi delodajalec v tem smislu odškodninsko ni odgovoren. Kot je že dejala kolegica Murgel, če ni neke vzročne zveze, potem tega odškodninskega zahtevka na strani delodajalca ni.

Ker me bo čas prehitel, bi dodal še kratek komentar k določitvi najvišjega in najnižjega možnega zneska odškodnine. To je bilo tudi že pojasnjeno s strani kolegice iz Desusa, da imamo sedaj najvišjega, 50-kratnik odškodninskega zahtevka. To so potrdili tudi predstavniki delodajalcev na skupščini sveta zavoda leta 2000. Jaz to pozdravljam, čeprav jim je bil v tistem trenutku ponujen nižji, to je 30-kratnik, torej nižja številka. Jaz to pozdravljam, ker so s tem, ko so na to pristali, pristali tudi na to, da oni kot delodajalci nosijo pomembno vlogo in odgovornost za to, da ustvarjajo neko kvalitetno in varno delovno okolje. V resnici predloga v tem trenutku s strani Poslanske skupine Nove Slovenije niti ne razumem. Mislim, da trenutna ureditev ne predstavlja nekega posebnega bremena za kršitelje, ki bi vodila v takšno slabšanje socialne varnosti, da bi ogrožala večje število ljudi, podjetij, oziroma še huje, da bi poslabšala poslovanje podjetij. Zato tega predloga ne morem podpreti, še posebej zato, ker se ta predlog v nekem določenem kontekstu lahko bere tudi kot predlog, ki bi na plečih delavcev pospeševal komercialno ponudbo zavarovalnic, pa tudi zato, ker ne pristajam oziroma ne smemo kot politika pristati na diskurz, s katerim zmotno prepričujemo javnost, da veljavni predpisi na področju zagotavljanja varnosti in zdravja pri delu ogrožajo poslovanje poslovnih subjektov. To je enostavno neprimerno, zato tudi tega predloga ne morem podpreti. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Prehajamo v sklepni del splošne razprave, v katerem dobita besedo še predstavnik Vlade in predstavnik predlagatelja. Besedo ima predstavnik Vlade, državni sekretar na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti gospod Peter Pogačar.

PETER POGAČAR: Hvala za besedo, gospod predsednik.

Ob koncu te razprave bi namesto komentarjev – ker mislim, da jih je bilo v današnji razpravi res ogromno, to tudi kaže, da gre za pomembno zadevo – raje podal nekaj pojasnil. V tem predlogu zakona sta dve ključni spremembi. Prva je omejitev odškodnine, tudi v primeru, ko do poškodbe pride z vzročno zvezo naklepa ali hude malomarnosti. Gospod poslanec Tonin se je skliceval na ureditev v drugih državah, da s tem naredimo primerljivo evropsko ureditev. Berem predlog zakona, 4. stran, da vam pomagam, prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih, Avstrija, četrti odstavek, verjetno ste prebrali: "Zakon ne določa najvišjega zneska regresnega zahtevka." Tako je v Avstriji. Pri nas predlagate omejitev tega regresnega zahtevka. Gospa poslanka Dimic je rekla, "tu bi bil potreben socialni dialog, razprava na Ekonomsko-socialnem svetu". Absolutno, se strinjam. Trikrat je Ekonomsko-socialni svet razpravljal o tej pobudi Obrtne zbornice; ni dosegel soglasja, pa ne samo z vlado in predstavniki delojemalcev, s predstavniki drugih delodajalcev tudi. Danes smo slišali s strani gospe Jenko, ko je bila obravnava na seji sveta Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, ali naj se znesek limitira; so drugi, večji delodajalci predlagali, da ta znesek za posameznika ostane višji. Zakaj? Ker vsak odpustek, ki ga eni interesni skupini daš, mora plačati nekdo drug. Tukaj danes nisem dobil odgovora na vprašanje, mislim, da ga tudi razprava ni dala, če omejimo znesek odškodnine, kdo bo pokrival razliko. Če rečete, zavod za pokojninsko, to ne pomeni zavod za pokojninsko; ampak pomenimo mi, ki plačujemo prispevke, in delodajalci, ki plačujejo prispevke. Ne pozabiti, odškodnina je denarno povračilo za dejansko nastalo škodo, ki se ugotavlja v pravnem postopku.

Bistveno se mi zdi, poudarili ste en primer, delavec nima čelade na glavi, kljub temu da mu jo je delodajalec zagotovil. Prvo, kar želim poudariti, v tem primeru, če bi do škode prišlo, se bi iskala vzročna zveza in iskala bi se tudi odgovornost oziroma soprispevek oškodovanca v rednem pravnem postopku. In to se v praksi tudi dogaja. Tudi v primeru, ki ga je navajala Obrtna zbornica, je sodišče ugotavljalo soprispevek zavarovanca, ampak mislim, da je to gospa poslanka Murgel zelo natančno razložila. To so splošna načela obligacijskega prava. Omenjen je bil prispevek 0,53 %; ki ga delodajalci plačujejo za poškodbe pri delu in poklicne bolezni. Ta prispevek ne gre v pokojninsko blagajno. Ta prispevek gre v zdravstveno blagajno, mi pa danes govorimo o pokojninski blagajni, ne pozabiti.

Pravite, da ni res, da predlog zakona znižuje raven varnosti in zdravja pri delu. Pa gremo spet tudi na mednarodno primerjalno in na evropsko teorijo ter teorijo OECD. Eden od ključnih momentov, ki delodajalce prisilili, da vlagajo v varno in zdravo delo, da skrbijo za varnost in zdravje pri delu svojih zaposlenih, je

potencialna odškodninska odgovornost, če se delavcu kaj zgodi. Pri nas, v našem pravnem sistemu poznamo samo odškodnino v znesku dejanske nastale škode. Na primer v ZDA imajo še sistem kaznovalne odškodnine, zaradi tega boste tam videli, v katerokoli podjetje boste prišli – prva stvar je nič poškodb. Po eni strani zato, ker skrbijo za delavce, po drugi strani pa, ker se tako bojijo odškodninskih tožb. Če mi vnaprej damo odpustek ne glede na to, ali postaviš, karikiram, fasadni oder, ne glede na to, ali sploh nabaviš čelade, če se škoda zgodi, 20 tisoč evrov daš in to je to. Si predstavljate, kaj s tem naredimo?! Pa ne gre za denar Zavoda za zdravstveno zavarovanje, gre za tistega delavca, ki bo poškodovan, ne tega pozabiti.

Naša ocena, mnenje Vlade je, da sprejetje takšnega predloga – in tudi na Ekonomsko-socialnem svetu je predstojnica Kliničnega inštituta medicine dela to izrecno poudarila –, takšen predlog znižuje raven varnosti zdravja pri delu. Zaradi navedenega, še enkrat ponavljam stališče Vlade, predlagamo poslankam in poslancem, da predloga zakona ne podprejo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima še predstavnik predlagatelja mag. Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Za uvodoma naj rečem, da se ne morem strinjati s tem, da se znižuje standard varnosti. In tukaj se strinjam s kolegico Murgel.

Državni sekretar zelo dobro pozna zakonodajo in ve, da so se ti problemi pojavili v tistem trenutku, ko smo iz ZPIZ črtali besedico "velika". V ZPIZ-1 je bilo napisano, da so ti regresni zahtevki mogoči, ko gre za primer velike malomarnosti; in praktično v sistemu ni bilo nobenih težav. Potem je prišel ZPIZ-2, kjer pa se je črtala besedica "velika" in je ostala zgolj besedica "malomarnost". In od tukaj dalje so se pa začele pojavljati težave. In še enkrat rečem, mi zagovarjamo odgovornost delodajalcev, če so s svojim delom prispevali k temu, da se je nek delavec poškodoval. Seveda pa se mora ta odgovornost na nek način stopnjevati. Večja, kot je ta malomarnost, večja je tudi kazen za tega delodajalca.

Državni sekretar je sicer pravilno ugotovil, da tisti denar, ki ga delodajalci plačujejo – 0,53 %, da gre v zdravstveno blagajno; ampak problem je povezan, je skupen, smo ista država. In pri poškodbi delavca je najprej primer zdravljenja, in to je problem zdravstvene blagajne, če pa je poškodba tako huda, da se ta delavec mora zaradi poškodbe upokojiti, potem pa tukaj nastane problem pokojninske blagajne. Ampak, kakorkoli, te zadeve se dajo urediti tudi drugače, da se del tega denarja, ki gre danes v celoti v zdravstveno blagajno, uporablja tudi za primere, ko gre v primeru poškodb delavcev za določena izplačila iz pokojninske blagajne. In še ena stvar, ki jo vsi danes preveč pozabljate, da gre za

prvo, splošno obravnavo. Vse te mini, detajlne pripombe, ki ste jih imeli, bi lahko upoštevali tudi pri nadaljnjih obravnavah, na primer v drugi obravnavi, bi ta zakon še v skladu z vašimi željami in razmišljanji tudi dopolnili. Ampak, saj veste, v tem parlamentu je zelo utrjena in trdovratna praksa, če nekatere zakone predlaga opozicija, potem je izjemno majhna verjetnost, da ugledajo luč sveta. Ampak morda bi se določene napetosti tudi v tem parlamentu in tudi v tej državi razbremenile, če bi vladna koalicija delovala nekoliko drugače in šla včasih tudi pri kakšnih zakonih nasproti opoziciji. Marsikatero napetost bi razbremenili.

Zaključil bom s tem, da mi želimo naše okolje narediti takšno, da se bodo vsi v njem počutili varno, delavci in tudi delodajalci, da jih ne bo strah vsakega novega dneva, ampak da bodo lahko normalno, sproščeno delali tisto, kar so se odločili, da bodo počeli v življenju; in da bodo pri tem čim bolj uspešni. Bolj kot bodo uspešni, bolj bo uspešna tudi ta država. In to je koncept, kateremu želimo slediti.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Vsi prijavljeni razpravljavci, ki ste to želeli, ste dobili besedo.

Ker čas, določen za razpravo, še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika Državnega zbora še kdo razpravljati? Še želite. Pred prijavo vas želim opozoriti, da se lahko k razpravi prijavite s pritiskom tipke za vklop mikrofona. Če želite razpravljati tudi predstavnik predlagatelja predloga zakona mag. Matej Tonin ter predstavnik Vlade, prosim, da se prav tako prijavita s pritiskom tipke za vklop mikrofona. V tem primeru dobita besedo kot zadnja, in sicer najprej predstavnik Vlade in nato predstavnik predlagatelja. Prosim za prijavo. Vsak prijavljen ima 5 minut.

Besedo ima gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani državni sekretar, kolegice in kolegi!

Bil sem prijavljen k redni razpravi in žal zaradi zunanjepolitičnih obveznosti nisem mogel prisostvovati pri razpravi. Zato bi zdaj želel strniti nekaj misli. Prvič, obžalujem, da imamo v tem mandatu to situacijo, morda celo prvič v zgodovini samostojne Slovenije, da koalicija praktično konstantno odbija in zavrača vse predloge opozicije. Lahko bi našteval tudi številne amandmaje pri proračunih in tako naprej. Ne spomnim se, kolikor časa sem pač v tej hiši, da bi katera koalicija tako delala, ravnala z opozicijo. To je slabo. Vi pravite, dajmo sodelovati, mi pravimo, seveda, saj sodelujemo; ampak včasih, tudi če s stisnjenimi zobmi, priznajte, da pa kakšen predlog je pa najbrž tudi dober, tudi kakšen proračunski amandmajčič za kakšnih 10 tisoč evrov. Ampak vi ste rekli – ne. Ko je bila pretežno desna koalicija, nedolgo nazaj, smo imeli primer, da je tudi opozicija

podprla proračun. Takrat smo rekli – vau, prvič v zgodovini samostojne Slovenije. Ampak tole zgolj na mestu uvoda.

S predlaganim zakonom nekateri ali pa večina iz koalicija niste hoteli preprosto razumeti, da ne znižujemo varnostnih standardov na delovnem mestu. Hvala dr. Murgel, ki je to javno priznala, da ne vidi v našem predlogu zakona, da bi šlo za zniževanje varnostnih standardov. No, vsaj ena. Mi seveda smo za to, da mora delodajalec na področju zagotavljanja varnosti in zdravja pri delu imeti urejeno vse, kar zahtevajo pozitivni predpisi in še več. Zakaj pravim še več? Zato, ker se vsak dan soočamo z neko novo tehnologijo, regulativa, naša pravila pa razvoju tehnologije ne sledijo. O čem govorim? Morda bi bilo treba napisati za kakšen laboratorij, ne samo za čakalnico v zdravstvenem domu, morda tudi za kakšno proizvodno halo – prepovedano vstopanje z mobilnim telefonom. Iz takšnih in drugačnih razlogov. In mi smo za to, da ima delodajalec izdelano izjavo o varnosti z oceno tveganja. Mi smo za to, da delavec mora biti na predhodnem in obdobjem zdravstvenem pregledu. Mi smo za to, da ima delavec opravljen izpit iz varstva pri delu. Sploh ne razmišljamo, da je to na stroške delodajalca, seveda, saj je pravi delodajalec. In jaz sem prepričan, da v Sloveniji je pa le velika večina pravih, poštenih delodajalcev; tistih, ki pravijo – delavci so moj največji kapital, so največji kapital našega in mojega podjetja. Mi hodimo po terenu, petintrideset obiskov smo imeli v zadnjih treh letih. Obiskujemo pretežno podjetja, družinska, družinske kmetije in tako naprej. In vse to, kar delamo s predlogi zakonov na tej seji Državnega zbora, je izključno zato, da bi dali možnost, več možnosti za odpiranje novih delovnih mest. Gospe in gospodje, krvavo jih potrebujemo. In ponavljam, danes ne konkurirajo med seboj samo gospodarske družbe, samo korporacije; danes, ko živimo v globalni vasi, danes med seboj konkurirajo države. In države so torej tiste, ki vzpostavijo konkurenčno okolje. Države.

Zato smo naredili mednarodno primerjavo in pogledali, kakšne so ureditve v konkurenčnejših državah. Kje smo že mi na lestvicah konkurenčnosti? Kaj nam pravi Evropska komisija? Kje so, gospe in gospodje, strukturne reforme, s katerimi bi tudi povečali slovensko konkurenčnost? Za to gre. To je naš napor, ki smo vam ga želeli predstaviti in pričakovali, da boste ta zakon v prvem branju podprli, da ga potem v drugi obravnavi še izboljšamo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Zaključujem splošno razpravo.

O predlogu sklepa, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo, bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 11. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **11. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI IN DOPOLNITVAH ZAKONA O JAVNEM JAMSTVENEM, PREŽIVNINSKEM IN INVALIDSKEM SKLADU REPUBLIKE SLOVENIJE V PRVI OBRAVNAVI.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila skupina 21 poslank in poslancev s prvopodpisanim gospodom Jožetom Tankom. V zvezi s tem predlogom zakona je skupina enaindvajsetih poslank in poslancev s prvopodpisanim gospodom Jožetom Tankom zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku predlagatelja gospodu Marijanu Pojbiču.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Spoštovani!

V Slovenski demokratični stranki smo vložili v parlamentarno proceduro Predlog zakona o spremembi Zakona o Javnem jamstvenem, preživninskem in invalidskem skladu Republike Slovenije. Zakon o Jamstvenem skladu Republike Slovenije, Uradni list Republike Slovenije, številka 25/97, ki je prvotno uredil inštitut jamstva minimalne pravice delavcev v primeru insolventnosti delodajalca s strani posebej za to ustanovljenega Jamstvenega sklada Republike Slovenije, je bil pozneje večkrat dopolnjen in spremenjen. Leta 1999 so se pristojnosti sklada razširile tudi na kritje pravic otrok do nadomestila neplačane preživnine, sklad pa se je preimenoval v Jamstveni in preživninski sklad Republike Slovenije.

Pravica otrok do preživljanja je med temeljnimi otrokovimi pravicami. Pravice urejajo tudi mednarodni dokumenti. Deklaracija o otrokovih pravicah Generalne skupščine Združenih narodov iz leta 1959 v 6. načelu določa, da morajo družba in organi oblasti posebno skrbeti za otroke brez družine in brez sredstev, potrebnih za preživljanje.

Ker se preživninski zavezanci v nekaterih primerih uspešno izogibajo izpolnjevanju svojih obveznosti, so izvršilni postopki pogosto neuspešni in dolgotrajni. Sklad že zelo veliko let ugotavlja problematiko sodne izterjave dolžnikov preživninskega sklada. Dejstvo je, da je tudi po podatkih v letu 2015 sodna izterjava po zakonu in izvršbi ter zavarovanju v Sloveniji neuspešna, neučinkovita, dolgotrajna in stroškovno neučinkovita. Zato smo se v Slovenski demokratični stranki odločili in vložili spremembo predmetnega zakona. S predlagano spremembo se sodna izterjava dolžnikov preživninskega sklada prenaša na tako imenovano upravno finančno izterjavo, ki jo vzorno, odlično, enostavno, hitro, učinkovito in brez nepotrebnih stroškov že izvaja Furs za invalidski sklad ter tudi za druge neposredne in posredne proračunske uporabnike državnega proračuna, neposredne in posredne uporabnike lokalnih

skupnosti, občin, zbornice in druge subjekte. S tem bodo kadrovske in predvsem finančno razbremenjena sodišča, ki morajo po sedaj veljavni zakonodaji plačevati visoke stroške sodnih izvršiteljev v skupni višini več 100 tisoč evrov, kar bo pozitivno vplivalo na varčevanje proračuna sodišč in proračuna Republike Slovenije. Istočasno pa je upravna izterjava po ZDavP, ki jo izvaja Furs, izjemno uspešna, izjemno učinkovita in zelo hitra. Furs izjemno uspešno, izjemno učinkovito in zelo hitro izvaja upravno izterjavo preko Fursa, posledično bo tudi večji obseg izterjanih sredstev za proračun. Že samo prenos izterjave s sodne izterjave na upravno izterjavo preko Fursa bo med drugim tudi pomenil prihranek za proračun Republike Slovenije za več kot pol milijona evrov na letni ravni.

Najpomembnejša pridobitev predloga zakona pa je, da bo sklad potreboval manj sredstev iz proračuna Republike Slovenije za izvajanje programa oziroma bo lahko hitreje in v večji meri poravnal zapadle in neplačane preživnine.

PREDESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Za uvodno obrazložitev mnenja dajem besedo predstavniku Vlade, državnemu sekretarju na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti gospodu Petru Pogačarju.

PETER POGAČAR: Spoštovani gospod predsednik, hvala za besedo. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Vlada Republike Slovenije je Predlog zakona o spremembi in dopolnitvah Zakona o Javnem jamstvenem, preživninskem in invalidskem skladu Republike Slovenije obravnavala na svoji redni seji in sprejela naslednja stališča. Predlog zakona, ki ga je vložila skupina poslank in poslancev, prenaša sodno izterjavo terjatev preživninskega sklada na upravno finančno izterjavo, ki bi jo izvajala Finančna uprava Republike Slovenije za invalidski sklad in za druge subjekte. Vlada pri tem uvodoma poudarja, da primerjava izterjave terjatev preživninskega dela sklada z izterjavo terjatev invalidskega dela sklada, ki bi jo izvajala Finančna uprava, ni ustrezna, saj postopki, ki se nanašajo na invalidski del sklada, niso primerljivi s postopki, ki se nanašajo na preživninski del sklada. Ena od pomembnih in bistvenih razlik je ta, da gre v primerih, ki se nanašajo na invalidski del sklada, za izterjavo zoper pravne osebe; v postopkih, ki se nanašajo na preživninski del sklada, pa se izterjava vrši zoper fizične osebe. Terjatve preživninskega dela ne nastanejo izvorno kot dolg do države. Terjatve nastanejo z izplačilom nadomestila preživnine; so vezane najprej na obstoj preživninske obveznosti, torej civilnopravnega razmerja. Najprej mora biti določen obstoj preživnine, ko pride do neplačila, poseže sklad in potem terja naprej. Terjatve sklada v tem delu so torej po svoji naravi civilnopravne terjatve na plačilo preživnine, ki so prešle na sklad na podlagi subrogacije, ko sklad

namesto zavezanca poravnava del preživnine preživninskemu upravičencu. Tudi argumentacija, da je sodna izterjava dolžnikov preživninskega dela sklada izjemno neuspešna, neučinkovita, dolgotrajna in stroškovno neučinkovita ter naj se zato nadomesti z upravno finančno izterjavo, ki je enostavna, hitra, učinkovita, v primeru izterjave preživninskih terjatev po mnenju Vlade ni prepričljiva. Z novelo Zakona o izvršbi in zavarovanju so postale preživninske terjatve prednostne, kar pomeni, da imajo prednost pred poplačilom vseh javnopravnih, se pravi davčnih, vseh drugih civilnopravnih terjatev. Poleg tega je z novelo Zakona o izvršbi določeno, da je zaradi izterjave preživninskih terjatev mogoče seči na dolžnikovo plačo in druge stalne prejemke tako, da mu ostane le 50 % bruto minimalne plače. To je za več kot 200 evrov več kot mora ostati pri dolžnikih za navadne terjatve.

Izpostaviti je treba še, da se v okviru delovne skupine za oblikovanje predloga za učinkovitejše upravljanje terjatev države na primeru terjatev iz naslova prekrškov proučuje možnost centraliziranega upravljanja terjatev države. Naloga delovne skupine je priprava predloga za učinkovitejše upravljanje terjatev države, o katerih odločajo sodišča, vključno z navedbo potrebnih normativnih institucionalnih in operativnih ukrepov ter oceno za to potrebnih stroškov. Zato je za odločitev o predlogu te delovne skupine treba najprej počakati na ugotovitve novoustanovljene delovne skupine, ki bo proučila možnosti za ustanovitev organa za učinkovitejše upravljanje terjatev države; ampak vseh, ne samo enega dela. Predvideno je, da bo delovna skupina končala do konca meseca junija. Obenem želimo še poudariti, da je Vlada v obravnavo in sprejetje posredovala Državnemu zboru Republike Slovenije predlog zakona, s katerim se Javni sklad Republike Slovenije za razvoj kadrov in štipendije pripoji k Javnemu jamstvenemu, preživninskemu in invalidskemu skladu. S tem se zagotavlja racionalizacija dela ter poenostavitev postopkov in procesov v javni upravi.

Vsebinsko pa predlagamo na podlagi vseh navedenih dejstev, Vlada Republike Slovenije predlaga poslankam in poslancem, da predloga zakona ne podprejo. Hvala.

PODPREDESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin.

Gospod Benedikt Kopmajer bo predstavil stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokoencev Slovenije.

BENEDIKT KOPMAJER (PS DeSUS): Spoštovani gospod podpredsednik, državni sekretar, kolegice in kolegi!

Na prvi pogled je predlog Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke všečen in tudi v Poslanski skupini Desus smo prvotno razmišljali

v smeri podpore predlogu. Po seznanitvi z detajli posameznih vrst terjatev in pravili izterjave, konkretno v zvezi z vsebino delovanja in pristojnostmi Javnega jamstvenega, preživninskega in invalidskega sklada Republike Slovenije, pri čemer smo se lahko podrobno seznanili z mnenjem Vlade Republike Slovenije, pa v Poslanski skupini Desus ugotavljamo, da je predlog Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bolj ali manj pavšalen, saj ne prikazuje vseh dejstev. Primerjava izterjave terjatev preživninskega dela sklada z izterjavo terjatev invalidskega dela sklada, ki jo, kot navajajo predlagatelji, vzorno, odlično, enostavno, hitro, učinkovito in brez nepotrebnih stroškov izvaja Finančna uprava, ni ustrezna; saj postopki, ki se nanašajo na invalidski del sklada, niso primerljivi s postopki, ki se nanašajo na preživninski del sklada. Prav tako argumentacija, da je sodna izterjava dolžnikov preživninskega sklada izjemno neuspešna, neučinkovita, dolgotrajna in stroškovno neučinkovita ter da naj se za to nadomesti z upravno finančno izterjavo, ki jo enostavno, hitro, učinkovito in brez nepotrebnih stroškov izvaja Finančna uprava, v primeru izterjave preživninskih terjatev ni ravno prepričljiva. Med terjatvami in posledično postopkom izterjave teh dveh, že po vsebini različnih, dejavnosti sklada obstaja nekaj pomembnih razlik, ki se vidijo že iz narave pristojnosti sklada, ki so sicer razdeljene na več dejavnosti. Aktualne dejavnosti sklada so: zagotavljanje pravic delavcev v primerih stečaja ali prisilne poravnave. V tem primeru govorimo o delovanju jamstvenega sklada. Zagotavljanje uveljavljanja pravice do nadomestila preživnine tistim otrokom, ki jim je s pravnomočno sodbo, začasno odredbo oziroma dogovorom pri centru za socialno delo določena preživnina; vendar je preživninski zavezanci ne plačujejo. V tem primeru govorimo o delovanju preživninskega sklada. In odločanje o pravicah in obveznostih invalidov ter delodajalcev v skladu z Zakonom o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov ter Zakonu o izenačevanju možnosti invalidov. V tem primeru govorimo o delovanju invalidskega sklada.

Ena od pomembnih razlik med področji preživninskih pristojnosti in pristojnosti iz delovanja sklada na invalidskem področju je ta, da gre v primerih, ki se nanašajo na invalidski del sklada, za izterjavo zoper pravne osebe; v postopkih, ki se nanašajo na preživninski del sklada, pa se izterjava vrši zoper fizične osebe. V prvem primeru gre za področje uveljavljanja pravic in obveznosti po Zakonu o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov ter Zakonu o izenačevanju možnosti invalidov, o katerih odločajo pravni organi; gre torej za upravno zadevo. Terjatve tukaj nastanejo izvorno kot dolg do države, zato je to javnoupjavna terjatev, pri kateri je izterjava vodena po upravnem postopku oziroma po postopku davčne izvršbe. Preživninske terjatve pa so civilnopravne terjatve, v katere vstopi

sklad namesto upnika, to je otroka, do višine sredstev, izplačanih na podlagi odločbe o nadomestilu preživnine. Za izterjavo so pristojna sodišča, saj gre za civilne izvršbe. Sklad torej namesto zavezanca poravna del preživnine preživninskemu upravičencu, sodišče pa mora ta del izterjati od preživninskega zavezanca.

Pomembno je tudi, da so preživninske terjatve prednostne pri poplačilu glede na javnopravne terjatve ter tudi glede na vse ostale civilnopravne. Prav tako pa so privilegirane tudi glede na to, do katere višine dolžnikovih finančnih sredstev oziroma dohodkov je možno poseči z izvršbo, saj na slednje lahko posežemo v višjem obsegu, kar pa predlagatelji tega zakona niso predstavili. Glede na to dejstvo, ki ga zapoveduje veljavna zakonska ureditev po Zakonu o izvršbi in zavarovanju, moramo zaključiti, da so preživninske terjatve v sodni izvršbi lažje izterljive, kot bi bile v davčni izvršbi; seveda če dolžnik prejema redne mesečne prejeme. Je pa res, da nastanejo težave, če dolžnik takšnih sredstev ne prejema. Običajno v takšnih primerih upnik v nadaljevanju predlaga izvršbo na dolžnikove premoščine ali na nepremičnino, če jo dolžnik ima. Za izvršbo na nepremičnino je v vsakem primeru pristojno sodišče; tudi v primeru, ko davčna izvršba ni bila uspešna in ima dolžnik nepremičnino, je za izvršbo na nepremičnino pristojno okrajno sodišče. V teh skrajnih primerih za preživninske izvršbe se tudi ob prenosu na Furs ne bi nič spremenilo. Res pa je, da je v teh primerih izvršb, ko gre za poseg na premoščino ali nepremično stvar, zadeva nekoliko problematična. Po eni strani zaradi tega, ker vemo, kako so dolžniki dandanes iznajdljivi; po drugi strani pa je treba opozoriti na visoke stroške izvršbe, ki sicer bremenijo sodišča. Ministrstvo za pravosodje je namreč opozorilo na politiko sklada glede načina izterjave. Seznanjeni smo, da sklad vztraja pri izvršbi na dolžnikove premoščine ter pri predlogih sklada za nove rubeže premoščin kljub očitnemu dejstvu, da bodo neuspešni. Sklad neomejeno in pogosto predlaga sodnim izvršiteljem opravljanje novih poizkusov rubeža, čeprav so bili vsi predhodni neuspešni, slednje pa seveda viša stroške izterjave. Zato se v naši poslanski skupini strinjamo, da bi bilo smiselno prevetriti pravila glede izterjav na tem področju.

Glede na povedano poslanke in poslanci Desusa ne bomo prižgali zelene luči za nadaljevanje tega zakonodajnega postopka. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Jan Škoberne bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

JAN ŠKOBERNE (PS SD): Spoštovani gospod podpredsednik, spoštovani kolege in kolegi!

Predlog zakona o jamstvenem, preživninskem in invalidskem skladu, ki ga je vložila Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, navaja, da se sodna izterjava terjatev preživninskega sklada prenaša na upravno finančno izterjavo, ki jo po mnenju predlagatelja Finančna uprava Republike Slovenije izvaja popolnoma brez težav in z nepotrebnimi stroški. Po nekaterih ocenah predlagatelja naj bi bili kadrovski in finančni prihranki iz leta v leto višji od pol milijona evrov. Primerjava, ki jo podaja predlagatelj zakona, nikakor ni primerna, saj postopki, ki se nanašajo na invalidski del sklada, niso primerljivi s postopki, ki se nanašajo na preživninski del sklada. Jasno je, ko govorimo o postopkih, ki se nanašajo na prvega, govorimo o izterjavi zoper pravne osebe; v drugem primeru, v primeru preživninskega sklada pa o izterjavi zoper fizične. Terjatve, ki se dotikajo preživninskega dela sklada, ne nastanejo kot dolg države, ampak gre za civilnopravna razmerja. Za omenjene terjatve imajo torej pristojnosti sodišča; tiste terjatve, ki so v postopku davčne izvršbe, pa se izterjujejo kot javnopravne dajatve. Prav tako trditev, ki govori o tem, da je sodna izterjava, povezana s preživninskim delom, neuspešna in bi morala biti nadomeščena z upravno izterjavo, ni najbolj prepričljiva. Z novelo Zakona o izvršbi in zavarovanju so postale preživninske terjatve prednostne, kar pomeni, da imajo prednost pred poplačilom vseh javnopravnih in civilnopravnih terjatev. Poleg tega je zaradi izterjave preživninskih terjatev mogoče seči tudi na dolžnikovo plačo in druge stalne prejemke, tako da mu po opravljenih rubežih ostane 50 % bruto minimalne plače, to je okoli 400 evrov; kar je za več kot 200 evrov več, kot mora dolžniku ostati pri izterjavi navadnih terjatev v sodni izvršbi ali pri izterjavi terjatev po Zakonu o davčnem postopku. Po prvem odstavku 160. člena Zakona o davčnem postopku je namreč minimalni varovani znesek, ki mora ostati dolžniku, določen v enaki višini, kot to določa Zakon o izvršbi in zavarovanju za izterjavo navadnih terjatev.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov razumemo intenco predlagateljev, a njihovega predloga iz vsebinskih ter tudi proceduralnih razlogov ne moremo podpreti. Vlada je namreč v parlamentarno proceduro vložila svoj predlog novele istega zakona, ki po našem mnenju prinaša znatno bolj izvedljive in utemeljene rešitve; ki pa ne morejo biti obravnavane in sprejete, dokler se ne zaključi postopek predloga, o katerem razpravljamo danes. Zato bomo glasovali proti sklepu, da je zakon primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Miha Kordiš bo predstavil stališče Poslanske skupine Združena levica.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

Osnovno izhodišče Predloga zakona o spremembi in dopolnitvah Zakona o Javnem jamstvenem, preživninskem in invalidskem skladu Republike Slovenije, da se izterjava dolžnikov preživninskega sklada namesto izterjave v sodnem izvršilnem postopku opravi preko tako imenovane izterjave po Zakonu o davčnem postopku, je dobro. S tega vidika se nam v Združeni levici zdi predlog primeren za nadaljnjo obravnavo, skozi katero se lahko potem še dopolni in dodela. Vendar je od ideje do realizacije pot še dolga, zato je treba do predloga zakona vseeno izraziti resno skepso. Treba je upoštevati kar nekaj vidikov, ki otežujejo bolj učinkovito in enostavno izpolnjevanje pravice do preživljanja. Primerjava izterjave terjatev preživninskega dela sklada z izterjavo terjatev invalidskega dela sklada, ki jo izvaja Furs, ni povsem na mestu. Postopki, ki se nanašajo na invalidski del sklada, niso enaki postopkom, ki se izvajajo na preživninskem delu sklada. V prvem primeru gre za izterjavo zoper pravne osebe, v drugem primeru pa izterjavo poteka zoper fizične osebe. Terjatve preživninskega dela sklada izvorno niso dolg do države, te terjatve so namreč vezane na obstoj preživninske obveznosti, ki je civilnopravno razmerje. Sklad je oseba javnega prava, ki otrokom izplačuje preživnine, ki bi jih sicer moral plačevati preživninski zavezanec, če so izpolnjeni v zakonu določeni pogoji. Za izterjavo civilnopravnih terjatev so pristojna sodišča, v postopku davčne izvršbe pa se izterjujejo javnopravne dajatve, torej davki in prispevki. Treba je še omeniti, da so preživninske terjatve od novele zakona v izvršbi in zavarovanju privilegirane in zato v sodni izvršbi lažje izterljive, kot bi bile v davčni izvršbi, seveda če dolžnik prejema redne mesečne prejemke. To so pomembni pomisleki, vendar v luči problematike v Združeni levici menimo, da bi poenostavitev, kakršno predlaga danes obravnavani predlog, lahko prispevala k izboljšanju položaja na tem področju. Vemo, da se pri plačevanju preživnin pojavljajo velike težave, da se plačevanju pogosteje izogibajo tisti, ki so v boljšem finančnem položaju. Do preživnine je upravičenih okoli 45 tisoč otrok, sklad pa mesečno pokrije okoli 4 tisoč preživnin. Sklad ima 41-odstotno uspešnost pri izterjavah. Vsekakor mora država posredovati v primerih, ko starši ne izpolnjujejo dolžnosti do preživljanja otroka. Ne nazadnje gre za osnovno socialno stabilnost otroka, h kateri pa pogosto ne prispevajo tisti, ki so po finančni plati tega sposobni, a se načrtno izogibajo tej obveznosti. S tega vidika je poenostavljanje postopka izterjave smiseln predlog. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Iva Dimic bo predstavila stališče Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov.

IVA DIMIC (PS NSI): Spoštovani predsedujoči, državni sekretar, kolegice in kolegi!

Javni jamstveni, preživninski in invalidski sklad Republike Slovenije ima glavne tri naloge. Prvič, zagotavljanje pravic delavcem, ki jim je delovno razmerje prenehalo zaradi insolventnosti njihovega delodajalca ali izbrisa delodajalca iz sodnega registra. Drugič, zagotavljanje pravic otrokom, ki jim pripada določena preživnina in je preživninski zavezanci ne plačujejo. In tretjič, zagotavljanje, izpolnjevanje kvot zaposlenih invalidov, odločanje o pravicah invalidov in obveznosti delodajalcev. Sklad po besedah predlagatelja novele zakona že vrsto let ugotavlja problematiko sodne izterjave dolžnikov preživninskega sklada. Sodna izterjava po Zakonu o izvršbi in zavarovanju je v Sloveniji izjemno neuspešna, neučinkovita, dolgotrajna in stroškovno neučinkovita. Enaka ugotovitev je zapisana v poročilih Doing Business svetovne banke za leto 2015. To dejstvo ugotavlja tudi Evropska komisija v svojem tretjem pregledu stanja v pravosodju za Slovenijo. S predlagano spremembo se sodna izterjava dolžnikov preživninskega sklada prenaša na upravno finančno izterjavo, ki je vzorno, odlično, enostavno, hitro in učinkovito in brez nepotrebnih stroškov izvaja Finančna uprava Republike Slovenije že za invalidski sklad in tudi za druge neposredne in posredne proračunske uporabnike državnega proračuna, neposredne in posredne proračunske uporabnike lokalnih skupnosti, občin, zbornice in druge subjekte. S tem bodo kadrovski in predvsem finančno razbremenjena sodišča, ki morajo po sedaj veljavni zakonodaji plačevati stroške sodnih izvršiteljev v skupni višini več 100 tisoč evrov, kar bo zelo pozitivno vplivalo na varčevanje proračuna sodišč in proračuna Republike Slovenije. Istočasno pa je upravna izterjava, ki jo izvaja Finančna uprava Republike Slovenije, izjemno uspešna, izjemno učinkovita in zelo hitra. Smiselno, razumljivo in učinkovito je, da ima sklad poenoteno upravno izterjavo preko Finančne uprave Republike Slovenije tudi za preživninski sklad. Posledično bo tudi večji obseg iztirjenih sredstev za proračun sklada in posledično bo sklad potreboval manj sredstev iz proračuna Republike Slovenije za izvajanje programa. S prenosom s sodne izterjave na upravno izterjavo prek Finančne uprave Republike Slovenije bodo prihranki, kadrovski in finančni, za proračun Republike Slovenije po besedah predlagatelja vsako leto več kot pol milijona evrov.

Zaradi vsega navedenega bo Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov novelo podprla.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Jani Möderndorfer bo predstavil stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS SMC):

Pred nami je v resnici predlog, ki je v resnici na prvi pogled zelo všečen. Predvsem zato ker na nek način sporoča, da bi lahko olajšal določene postopke, ki so zelo pomembni, predvsem za tiste, ki potrebujejo ta sredstva, ko gre za preživljanje otrok. Pa vendar, če pozorno preberemo predlog predlagatelja, bomo lahko ugotovili, da je kar nekaj neskladnosti s tistim, kar pravzaprav v resnici predlagajo. Na samem začetku moram reči, da je predlog v nekih delih celo netočen. Predvsem ko govorimo o finančnih posledicah. Finančne posledice v vsakem primeru, kadar gre za prenos nekih določenih pooblastil, in to na posrednega proračunskega uporabnika, obstajajo. Res pa je, da niso znali niti izračunati prihodkov. Se pravi tistega dela sredstev, ki bi se prihranilo. Omenjajo nekaj več kot pol milijona, ne povedo pa, od kod in na katerih postavkah. Zraven tega je mednarodna primerjava zelo simpatična, ko pravzaprav nekako ponazorijo s primerom Nemčije, Švedske in Avstrije, da v resnici je to kategorija, ki je zaščitena in da v vsakem primeru gre za neko vrsto izterjave, ne povedo pa, kdo izterja v tej državi. Torej v bistvu nam niti mednarodna primerjava ne pomaga popolnoma nič. Naj omenim, da je ena primerjava, kjer govorijo o tako imenovanem zakonu na podlagi teh kvot, invalidskih kvot, kjer v resnici delavce zaposlujejo v podjetjih in so neke določene olajšave, da gre za podobno izterjavo in da na nek način bi lahko to izterjavo naredili na enak način. Kot je povedal že državni sekretar, gre za dve različni primerjavi. V enem primeru gre za civilnopravni odnos, v drugem primeru pa za pravne osebe, ki temeljijo na podlagi zakona. Res je, da imajo tudi preživnine svojo zakonsko podlago, pa vendar gre v vsakem primeru za izterjavo. Vendar enkrat po sodni poti, enkrat prek Fursa. Sami ocenjujemo, da ni problem v načinu same izterjave, ampak je problem predvsem v razpolaganju samega zahtevka. Zato se nam postavlja vprašanje, ali sklad v resnici dobro opravlja svoje delo na podlagi vsebinskih zahtevkov, če jih izterja samo enainštirideset, ali pa je lahko razlog tudi kje drugje. Sam predlog, kakršen je predlagan, ne zdrži resne obravnave. Je pa v vsakem primeru to lahko resen razmislek za vnaprej, kajti to ni problem samo tega zahtevka, ki ga je predlagal predlagatelj. Namreč tudi občine, lokalne skupnosti in tudi drugi posredni proračunski uporabniki si želijo podobnih izterjav preko Fursa, v državi pa se bomo morali enkrat končno odločiti, ali bo Furs, po domače davčna uprava, tisti, ki bo v resnici izterjeval vse zahtevke v tej državi, ki imajo vsaj minimalno zakonsko podlago, pa ne glede na to, ali gre za

civilnopravno ali neka razmerja znotraj države, ali bomo to uredili kako drugače. Gre predvsem za neko sistemsko ureditev, za katero je nujno potrebno jasno stališče s strani države in tudi predlog, kako in na kakšen način se to ureja.

V Stranki modernega centra takšnega predloga, ki ne zdrži resne obravnave, ne bomo podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Žan Mahnič bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Gospod državni sekretar, kolegice in kolegi poslanci!

Zakon o jamstvenem skladu Republike Slovenije, ki je prvotno uredil in ureja jamstvo minimalnih pravic delavcev v primeru insolventnosti delodajalca s strani posebej za to ustanovljenega jamstvenega sklada Republike Slovenije, je bil pozneje večkrat dopolnjen in spremenjen. Spremembe in dopolnitve so bile potrebne zaradi usklajevanja s spremenjeno direktivo na tem področju ter usklajevanja z drugo domačo zakonodajo, povezano z insolventnostjo delodajalcev in ureditvijo javnih skladov. Poleg tega pa so se pristojnosti sklada s tretjo novelo v letu 1999 razširile tudi na kritje pravic otrok do nadomestila neplačane preživnine.

Tako veljavni zakon o javnem jamstvenem in preživninskem skladu Republike Slovenije ureja delovanje jamstvene institucije, pogoje in vsebino pravic ter je v delu, ki se nanaša na pravice delavcev v primeru insolventnosti delodajalcev, v celoti usklajen z evropskimi dokumenti na tem področju, in sicer z določbami prvotne direktive Sveta Evropske unije.

Pravica otrok do preživljanja je med temeljnimi otrokovimi pravicami. Pravico urejajo tudi mednarodni dokumenti, deklaracija o otrokovih pravicah Generalne skupščine Združenih narodov iz leta 1959 v 6. členu določa, da morajo družbe in organi oblasti posebno skrbeti za otroke brez družine in brez sredstev, ki so potrebni za preživljanje. Konvencija o otrokovih pravicah pa med drugim tudi določa, da države pogodbenice vsakemu otroku priznavajo pravico do življenjske ravni, ki ustreza njegovemu telesnemu, umskemu, duhovnemu, nravstvenemu in družbenemu razvoju. Eden ali oba od staršev ali drugi, ki so odgovorni za otroka, imajo glavno odgovornost za to, da v skladu s svojimi sposobnostmi in gmotnimi zmožnostmi zagotovijo življenjske razmere, potrebne za otrokov razvoj.

Države pogodbenice bodo v skladu z nacionalnimi pogoji in svojimi zmožnostmi sprejele ustrezne ukrepe, s katerimi bodo staršem ali drugim, ki so odgovorni za otroka, pomagale uveljaviti to pravico ter bodo, če je

potrebno, zagotovile gmotno pomoč in programe pomoči še posebej glede prehrane, obleke in stanovanja. Izplačevanje in izterjavo preživninskih zahtevkov, kadar preživninski upravičenec in preživninski zavezanec bivata v različnih državah podpisnicah, ureja Konvencija o uveljavljanju preživninskih zahtevkov v tujini, ki je bila sklenjena leta 1956.

S predlaganim zakonom v Slovenski demokratski stranki sledimo načelom racionalizacije, optimizacije, poenostavitve in skrajšanja postopkov, gospodarnosti in varčevanja na področju javnih financ in pri rabi javnih sredstev učinkovitosti in pa tudi sorazmernosti. Sklad že zelo veliko let ugotavlja problematiko sodne izterjave dolžnikov preživninskega sklada. Dejstvo je, da tudi po podatkih za leto 2015 sodna izterjava po Zakonu o izvršbi in zavarovanju je v Sloveniji izjemno neuspešna, neučinkovita, dolgotrajna in pa tudi stroškovno neučinkovita. Tudi po podatkih in poročilih Doing Business Svetovnega banke za leto 2015 je sodna izterjava v Sloveniji neuspešna in neučinkovita. Enako ugotavlja tudi Evropska komisija v svojem tretjem pregledu stanja v pravosodju za Republiko Slovenijo.

S predlagano spremembo, ki jo želimo doseči v SDS, se sodna izterjava dolžnikov preživninskega sklada prenaša na upravo, finančno izterjavo, ki je vzorno, odlično, enostavno, hitro, učinkovito in brez nepotrebnih stroškov izvaja Finančna uprava Republike Slovenije že za invalidski sklad in tudi za druge neposredne in posredne proračunske uporabnike državnega proračuna, neposredne in posredne proračunske uporabnike lokalnih skupnosti, občin, zbornice in druge, kot smo že prej slišali, pravne subjekte.

S tem bodo kadrovske in predvsem finančno razbremenjena sodišča, ki morajo po sedaj veljavni zakonodaji plačevati stroške sodnih izvršiteljev v skupni višini več 100 tisoč evrov, kar bo pozitivno vplivalo na varčevanje proračuna sodišč in s tem posledično tudi proračuna Republike Slovenije. Istočasno pa je upravna izterjava, ki jo izvaja Furs izjemno uspešna, izjemno učinkovita in kar je tudi predvsem zelo pomembno, je tudi zelo hitra.

Furs izjemno uspešno, izjemno učinkovito in zelo hitro izvaja upravno izterjavo tudi že za invalidski sklad. Zato je tudi smiselno, logično in učinkovito, da ima sklad poenoteno in tudi za preživninski sklad upravno izterjavo prek Finančne uprave Republike Slovenije. Posledično bo tako večji obseg izterjanih sredstev za proračun sklada in tudi sklad bo potreboval manj sredstev iz proračuna Republike Slovenije za izvajanje tega programa. S prenosom izterjave s sodne izterjave na upravno izterjavo prek Fursa bodo prihranki za proračun Republike Slovenije vsako leto več kot pol milijona evrov.

S tem zakonom se tako predlaga, da se izterjava dolžnikov preživninskega sklada namesto izterjave po sedanjem sodnem

izvršilnem postopku opravi preko t. i. upravne izterjave, ki jo že izvaja Finančna uprava Republike Slovenije, torej za izterjavo za invalidski sklad.

Predlog Slovenske demokratske stranke je v primerjavi s tem, kar imamo zdaj, bolj racionalen, bolj učinkovit in tudi za proračun sodišč in za proračun Republike Slovenije bolj prijazen konkretno za okrog pol milijona evrov letno. Ker imamo že pri invalidskem skladu podobne primere, kljub temu da gre za pravne osebe, smo v Slovenski demokratski stranki prepričani, da bi na tak način zagotovili ustrežnejše in hitrejšo izplačevanje teh finančnih sredstev. Več pa bom potem še v nadaljevanju, ko bom predstavil določene dopise Vrhovnega sodišča, ki so jih pošiljali ministroma za finance in za pravosodje, kjer tudi Vrhovno sodišče Republike Slovenije priznava, da takšen sistem, kot ga poznamo zdaj, v teh primerih ni ustrezen. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Sledi splošna razprava poslank in poslancev. Besedo ima predlagatelj gospod Marijan Pojbič, izvolite.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani gospod podpredsednik.

Najprej moram ponovno izraziti razočaranje. Vse to, kar predlagamo v SDS in Novi Sloveniji, se obravnava kot, da je slabo pripravljeno, da ni sprejemljivo, da očitno ne znamo nič, da je samo veleum v vseh ostalih strankah koalicije in vladi, in da rešitve, kot jih predlagamo s takšnim ali drugačnim vložnim zakonom, niso sprejemljive. S strani vlade neprestano poslušamo, kako ustanavljajo skupine, ki bo proučila to stvar, proučila naslednjo stvar, proučila deseto stvar in na koncu čakala, da bodo te skupine, ki jih ustanavljajo, proučile in ne vem kdaj prinesle na mizo določene rešitve tej vladi, ki ima še, mislim da, do konca svojega obstoja kakšno leto ali morda dve leti. To je že zgornja meja po moji oceni. Zato moram reči, da sem zelo žalosten, da rešitve, s katerimi želimo izboljšati stanje na določenih področjih, kot je tudi ta, o kateri danes govorimo, za vlado in koalicijo je nekaj, kar si oni ne želijo, ker bodo v kratkem predlagali svoje nove, boljše kvalitetnejše rešitve. Redno znova iz tedna v teden poslušamo isto zgodbo. Ko predlagamo neko kvalitetno rešitev, je ne zato ker sta to predlagala SDS in Nova Slovenije, češ, "mi pripravljamo svojo, ki bo zagotovo boljša". Ker ste veleum. Mi pa pač smo, kar smo. To se meni ne zdi korektno, ne zdi pošteno, še manj pa odgovorno. Če mi predlagamo neko zakonsko rešitev, ima vlada vse resurse v svojih rokah, vso strokovno in ostalo javnost, da tudi predloge, ki jih mi predlagamo, izboljša in jih nadgradi do tiste točke, da bodo za vse, ki sedimo v tem

državnem zboru, in tudi vlado, sprejemljivi. Vendar ne. Ne, ne in ne. In ključno je, da je treba zavrniti vse tisto, kar mi predlagamo. To je ključno. Ne glede na vsebino, ne glede na vsebino. Ko poslušam te razprave različnih poslanskih skupin, ne govorim o vseh, pa ne govorim vseh posameznikov, vendar v večini primerov zelo pavšalno govorijo, da ni primerno pripravljeno, da je premalo teh mednarodnih primerjav in tako dalje, da ne bom razlagal.

Mi s tem zakonom v resnici želimo rešiti tisti problem, ki sem ga predstavil že v svojem uvodnem nagovoru in tudi Žan, ko je predstavljal stališče poslanske skupine. In še enkrat bom prebral nekaj stvari, kjer so še kako pomembni podatki, zakaj smo pravzaprav mi predlagali to spremembo. Po podatkih Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in invalide je v Republiki Sloveniji preživnina določena približno 45 tisočim mladoletnim otrokom. Javni jamstveni preživninski in invalidski sklad Republike Slovenije pa vsak mesec izplača nadomestil preživnine približno 4 tisoč otrokom. Ker se preživninski zavezanci v nekaterih primerih uspešno izogibajo izpolnjevanju svojih obveznosti, so izvršilni postopki pogosto neuspešni in dolgotrajni. Z izplačilom nadomestila preživnine se določenemu številu otrok poveča socialna varnost. Javni jamstveni preživninski in invalidski sklad Republike Slovenije izplačana sredstva od preživninskega zavezanca izterja v sodnem izvršilnem postopku na podlagi zakona, ki ureja izvršbo in zavarovanje. Kot izhaja iz podatkov Javnega jamstvenega preživninskega in invalidskega sklada Republike Slovenije, je le-ta v letu 2014 dosegel 41-odstotno uspešnost izterjave. 41-odstotno uspešnost. Kaj to pomeni? To pomeni, da nekatere stvari ne funkcionirajo. Namen tega zakona je točno to, da to situacijo spremenimo. In spremenimo v korist tistega sklada, ki plačuje 4 tisočim ali 5 tisočim vsak mesec preživnino. Ni nobenega problema, če to Ministrstvo za delo in družino zapiše, da takšni podatki obstajajo, vendar bi se Vlada morala zamisliti, ali je s stanjem, v kakršnem zdaj zadeva je, nekaj narobe, ali pa poišče drugačne, nove, kvalitetnejše rešitve, tako kot smo jih mi predlagali s spremembo tega zakona. Ampak ne, ne glede na to, da podatki govorijo zelo jasno. In mimo tega podatka o 41 % ne more iti nihče. Iz tega izhaja, da enostavno model, kakršen je tu uporabljen, ne funkcionira. Ne funkcionira, ker sicer bi bilo v 80, 85, 95 % realizirano, ne pa 41. Vedno toliko in toliko denarja iz proračuna gre v ta sklad, ker to ni izterjano. In če mi predlagamo ustrezno rešitev, ki mislim, da je ustrezna in je izvršljiva, Vlada in koalicija iščeta znotraj tisoč in en razlog, zakaj pa to ni v redu, zakaj pa to ni prava pot. Če bi to vložila SD, ne bi bilo nobenega problema, bi v superlativih govorili, kako je dobro, kako je vse fantastično, kako dosegamo vse tiste parametre, cilje, vse tiste mednarodne prakse, vse štima od A do Ž. To bi danes poslušali od vseh, ki so

predstavljali stališča poslanskih skupin. Enako bi poslušali s strani Vlade. Ampak ker je to predlagal SDS in podprla Nova Slovenija, je to bogokletno, je to nekaj, kar je nesprejemljivo za to rdečo koalicijo. In to je narobe. Mi se očitno pogovarjamo, pa se ne slišimo. Zelo bi bil zadovoljen, če bi slišal vsaj iz ene poslanske skupine koalicije, ki bi trdila, ta zakon je treba nadgraditi, mi ga bomo podprli v prvem branju in do drugega branja pripravili ustrezno zakonsko zgodbo, ki bo pokrila vse interese nas politikov, predvsem pa tistih, komur je namenjeno. Če bi to enkrat slišal, ne bi imel tega občutka, ki ga vedno znova in znova imam, ko razpravljamo o predlogih, ki jih predlagamo mi ali pa Nova Slovenija. Neverjetno, no, resnično neverjetno! Jaz ne vem, kaj naj še v Slovenski demokrati stranki naredimo, da boste tisti, ki sedite na drugi strani, čeprav je to, bom rekel, neverjetno. Enostavno sem prepričan, da sedimo vsi v istem Državnem zboru in naš skupni cilj mora biti, da delamo v interesu vseh ljudi in rešujemo njihove probleme. In ta problem je evidentiran, je jasen, a mi se ga očitno ne želimo lotiti. Ne želimo. Če bi vladna koalicija to želela, še enkrat povem, bi lahko ta dokument, ki smo ga mi predlagali, nadgradila. In bi za vedno to zadevo rešili na način, ki je primeren, ki je bistveno boljši, z bistveno manjšimi stroški, bistveno večjim prihrankom denarja državnemu proračunu. Bistveno manj dela bi imela sodna veja oblasti, da bi lahko se lotila skrajševanja teh sodnih zaostankov. Pa nič. Ne, ne, ne in ne! Ne slišite nas, ne želite nas slišati. Ne vem, kolikokrat bom moral še to ponoviti za to govornico, da se bomo tukaj začeli poslušati. In ne za vsako ceno zavrniti vsega, kar mi damo na mizo. Ne za vsako ceno! Ne glede na to, ali je zelo dobro pripravljena zadeva ali je kolikor toliko dobro pripravljena zadeva. Prepričan sem, da mi v Slovenski demokrati stranki ne predlagamo zakonskih rešitev, ki bi bile slabe, slabonamerne ali pa škodljive. V to sem prepričan. Problem pa je v koaliciji in vladi, da zaradi takšnih in drugačnih povezav se določenih problemov ne lotijo na način, kot bi bilo pričakovati in kot pričakujejo od koalicije in vlade volivke in volivci. Zato predlagam, da danes koalicija in vlada dobro razmislita, pa morda le najdemo nek skupni jezik in ta zakon izglasujemo v tej prvi obravnavi in ga potem v drugi in pa tretji skupaj nadgradimo, tako da bo ta problem, o katerem danes tukaj govorimo, primerno urejen in rešen v korist na eni strani državnega proračuna, sklada in da ne bomo imeli reševanje problemov, kjer enostavno so rešitve 41-odstotno realizirane. Mislim, da je to izjemno slabo in zelo narobe.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Iva Dimic. Pripravijo naj se dr. Matej Tašner Vatovec.

IVA DIMIC (PS NSi): Te dni, ko potekajo naše razprave v Državnem zboru, pa prejšnji teden, ko smo imeli poslanska vprašanja, je vedno znova ministrica za delo dr. Anja Kopač Mrak poudarjala, "dajte rešitve, pridite z rešitvami, mi bomo prisluhnili, skupaj bomo iskali rešitve". Te dni že ves čas prihajamo z rešitvami, preprostim rešitvami, samo politična volja je potrebna, da bi se zadeve rešile, pa vendarle vedno znova slišimo, kako se neka stvar zaradi nečesa ne da. Čeprav zadeva dejansko, če bi bila uzakonjena, bi stekla sama po sebi. Če je stekla glede zagotavljanja pravic prek Finančne uprave Republike Slovenije, ne vem, zakaj ne bi stekla tudi za zagotavljanje pravic najšibkejšim v naši državi, in to so otroci in tudi njihove preživnine. Če so naša sodišča preobremenjena, prepočasi delajo in da je vedno večja stiska. Marsikoga poznam, ki je rekel, da je eno leto in pol trajalo, da so prišli do preživnine, tudi po sodni poti, pa je bil bivši mož zaposlen, pa se je vse lepo izšlo, ampak enostavno, če ni prišel ali pa, če se niso vsi papirji takoj oddali, enostavno zadeva do preživnine ni prišla in so otroci bili prikrajšani, da ne rečem še, kakšnega psihičnega in fizičnega nasilja je bila deležna njihova mama. Če bi zadeve poenostavili, da bi bile hitrejše, da bi šlo enostavno po nekih ustaljenih in hitrejših postopkih, mislim, da bi bili vsi prikrajšani za take in drugačne napade na otroke, za izživljanje nad ženo in tako naprej. In potem bi lahko rekli, da dejansko imamo neko varno, pravno, socialno državo. Ker pa vemo, kako je s pravom v naši državi, se mi zdi, da ni v redu in ni prava rešitev.

Omenila sem že, do česa vse prihaja, ko pride do takšnega stanja v družini, da razpade iz takšnega in drugačnega razloga, in potem se začnejo grožnje, izmikanja in ne vem kaj še vse. Ne nazadnje pride tudi do nasilja v družini, in se mi zdi, da najbolj pri vsem tem trpijo in so prizadeti ravno otroci.

Moram reči, danes imam to možnost, ker je dotično ministrstvo tukaj, dotaknilo se me je današnje sporočilo, kako je zaradi nasilja, ko je otrok izgubil mamo, center za socialno delo prišel v vrtec in odpeljal otroka, ker so stari starši baje prestari. Mislim, dajmo to že enkrat reševati in dajmo tukaj zadeve rešiti. Ali je 56 let stara stara mama prestara, da bi otroka od pokojne hčerke imela, oče je pa v priporu? Vem, da me boste zdaj prekinili, ampak jaz moram to zadevo povedati, ker mi gremo v ene takšne skrajnosti in ne razumemo, da je treba pospešiti tudi pri preživninah. Mogoče je bila tukaj ravno preživnina problem, da je do tega prišlo in da je treba pomagati in pospešiti postopke, da pridejo upravičenci do preživnine, da se preživnine izterjajo. Ta novela zakona se mi zdi, da bi bila en korak naprej za vse tiste, ki dejansko ne morejo nikakor priti do tega. In zastoj so vse tiste obljube, ko rečete, dajte dobre predloge, predloge, ki se jih da izpeljati, ki so hitri, ki ne zahtevajo ... Ta predlog celo znižuje stroške sodnih izvršiteljev, pa je nesprejemljiv, pa ni

primeren za nadaljnjo obravnavo. Treba je razmisliti, kaj želimo, komu želimo v državi pomagati. Kakor te dni ugotavljam, so samo lepe besede, da želimo najšibkejšim pomagati, ko pa prosiš, da se na nek način vzpostavijo mehanizmi ali da se spremenijo zakoni, da bi se najšibkejšim pomagalo, pa je stališče vlade, da predlogu nasprotuje oziroma najhujše je še to, da na marsikatero takšno pobudo ali vprašanje ne dobimo niti odgovora.

Za konec se moram dotakniti današnjega sporočila, državni sekretar na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, treba je pogledati in treba je zaščititi najšibkeje v takšnih družinskih sporih, da ne pride do tragedije. Samo opozarjam, kaj je vse treba urediti tudi na področju Ministrstva za notranje zadeve, približevanju družinam in tako naprej, da ne bi prihajalo do tega. In za nameček moram malo hudomušno pripomniti, da smo v času, ko mogoče tudi nekoliko starejši moški lahko pridejo z mlajšo partnerko do otrok. So tudi stari 60 let, pa so očetje. Vezano na center za socialno delo in tudi to, kako bo treba urediti zadeve, da ne bo do tega prihajalo. V dobri veri, da boste to naredili.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Imamo nekaj odjav. Besedo ima Suzana Lep Šimenko, pripravi naj se mag. Jana Jenko.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Hvala za besedo, predsedujoči. Lepo pozdravljeni še enkrat, poslanke in poslanci!

Danes imamo zelo občutljivo temo. Temo, ki se dotika kar velikega dela otrok. Bom šla malo bolj od začetka. Za preživljanje otrok so seveda odgovorni njihovi starši. Žal splet okoliščin včasih privede do tega, da gresta dva iz takšnih ali drugačnih razlogov narazen, ne glede na to pa je treba za otroke poskrbeti. Določi se preživnina, ki je odvisna od samih potreb upravičenca in tudi materialne zmožnosti tistega, ki jo plačuje. Ključno pa je, da se tukaj upošteva korist otroka in da mora biti takšna, da omogoča nek uspešen razvoj otroka tako glede bivanja, hrane, obleke, izobraževanja, varstva kot tudi do razvedrila in ostalega. Žal se pa vse prepogosto zgodi, da tisti, ki bi moral preživnino plačevati, je ne plačuje. In kaj ostane preživninskemu upravičencu, če smemo tako reči? To, da predlaga izvršbo na sodišču. No, tukaj se pa marsikdaj začne zadeva malo bolj komplicirati. Danes je bilo že izpostavljeno, da preživnino prejema okoli 45 tisoč otrok. Če jamstveni preživninski in invalidski sklad izplačuje nadomestilo preživnine za približno 4 tisoč otrok, potem vemo, da tu ne gre za nek majhen problem. Žal se pač pogosto tisti, ki bi morali plačevati preživnino, iz takšnih ali drugačnih razlogov temu izmikajo, izogibajo, ne izpolnjujejo obveznosti, tako kot bi jih morali. In tudi sami izvršilni postopki, kakršni so danes, so

marsikdaj neuspešni ali pa so zelo dolgotrajni in v veliko škodo tem otrokom.

Bilo je tudi že omenjeno poročilo Doing Business za leto 2015. Iz tega poročila je jasno razbrati, da sodna izterjava v Sloveniji ni učinkovita, je neuspešna in neučinkovita. In prav pod to isto sodno izterjavo spada dejansko tudi izterjava preživnin. Glede na to, da pa vseeno Finančna uprava izkazuje bistveno boljše rezultate in je bistveno bolj uspešna pri izterjavah v svojih postopkih, je bil naš predlog tak, da se ta izterjava prenese na Finančno upravo. Sami, tudi s strani koalicije ste priznali, da postopki izterjave niso dobri. Kaj je naredila Vlada? Ustanovila se je neka delovna skupina za oblikovanje predloga za učinkovitejše upravljanje terjatev države. Lepo. Kaj dela ta delovna skupina? Preučuje. Ampak veste kaj, toliko smo že slišali, toliko delovnih skupin je bilo ustanovljenih, vse so preučevale, dale neke predloge, običajno imajo nek rok, do kdaj morajo svoje delo zaključiti. Tu se predvideva, da bi to naj bilo do konca junija tega leta. Ampak potem se pa najde spet tisoč in en razlog, zakaj do tega roka ta delovna skupina ni mogla pripraviti predlogov, in se spet podaljša, ne vem, do konca tega leta. In tako minejo leta. Na drugi strani imamo pa stotine, tisoče otrok, ki so prikrajšani za nek uspešen razvoj, ki so ga dejansko deležni in si ga zaslužijo in ga morajo dobiti. In vse, kar smo želeli s tem predlogom, je, na nek način pomagati tem posameznikom, da bi postopki stekli hitreje, tako kot bi si tudi zaslužili. Vsi vemo, neučinkoviti so, saj s tem se vsi strinjamo.

Če ta naš predlog morda ni najboljši, prva obravnava je danes, dajmo ga skupaj dodelati, ustrezno ga dopolnimo in gremo z njim naprej. To je tisto, kar si dejansko tudi želimo. Naredimo nek korak proti temu, da bodo postopki same izterjave v državi tekli tako, kot morajo. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Saša Tabaković, pripravi naj se gospod Uroš Prikl.

SAŠA TABAKOVIĆ (PS SMC): Predsedujoči, hvala za besedo. Lep pozdrav ministrstvu še enkrat z moje strani.

V uvodu bi vseeno rad poudaril, da enostavno ne morem pristati na dikcijo, da v koaliciji izključno iz nekih kapric nasprotujemo zakonskim predlogom opozicije. Mislim, da to enostavno ni res. Treba je imeti v vidu dejstvo, da je vsebinska in tehnična omejitev zakonskih predlogov minimalna oziroma omejitev je samo modro nebo, medtem ko ima koalicija veliko večjo odgovornost, da s takšnimi in podobnimi predlogi, kot jih obravnavamo danes, v resnici morda le ne rušimo tistega dela sistema, ki je dober, dobronameren in dokaj učinkovit. Seveda pa je naloga koalicije, da budno spremlja, kje so možni popravki oziroma nadgradnja nekega

določenega sistema. Mislim, da sem tudi jaz v svojih razpravah vedno konstruktiven in korekten, tudi kadar sem v dialogu z opozicijo, zato si ne dovolim nekega posplošenega obtoževanja, da se poslušamo, ampak se ne slišimo. Mislim, da osebno zelo dobro slišim, razumem in tudi doumevam, kakšen je kontekst slišane. Zato si želim, da poslanci v svojih razpravah ne obtožujejo, da so pri tem veliko bolj selektivni, če seveda želijo biti v svojih razpravah korektni.

Popolnoma se strinjam, kar je bilo že rečeno, da se danes pogovarjamo o dokaj občutljivi temi. Tema je otrok, ki je v nekem simbolnem smislu tudi naša prosperiteta, dobrobit posameznega otroka je skupna dobrobit družbe, njegov pravičen duševni in telesni razvoj oziroma odraščanje pa je blaginja naše skupnosti. Starši imajo tu pomembno vlogo, ker so oni tisti branik, oni so tisti temelj, ki mu z nekim primernim emotivnim in socialnim okoljem zagotavljajo razvojni optimum, ki si ga zasluži vsako človeško življenje. Tako se tu z opozicijo v nekem simbolnem smislu absolutno strinjamo. Starševstvo je vloga, ki se nikoli ne konča, ki smo jo sprejeli ob dejstvu, ko smo se odločili za otroka, ko smo se odločili, da bomo prevzeli vlogo starševstva, in to bomo počeli oziroma to počnemo na način, da zagotavljamo življenjske potrebe otroka, od stroškov bivanja, hrane, oblačil, obutve, varstva, izobraževanja, vzgoje, oddiha, počitnikovanja, razvedrila in drugih posebnih potreb, da ne omenjam emotivnih. Žal je pa dejstvo tudi to, kar je bilo omenjeno, da včasih to ni tako, da se nekateri starši ne zavedajo, da so dolžni preživljati svoje otroke, kljub dejstvu da si ne delijo več nekega skupnega zakonskega oziroma družinskega življenja s partnerji, zakonci. Nekateri roditelji grede celo tako daleč, da se iz različnih vzgibov, bodisi maščevanja partnerju ali kakšnih drugih travm, meni osebno sicer nerazumljivih, namerno izogibajo plačilu preživnine. Mislim, da se je država v tem primeru primerno odzvala in se postavila v bran položaju otroka, ki je, kot je bilo danes že omenjeno, ustavna kategorija. Leta 1999 smo ustanovili oziroma združili preživninski sklad, ki otrokom omogoča, da v primeru, kadar se njihovi roditelji izogibajo zakonskim dolžnostim, terjatve v njihovem imenu izterja sklad.

Predlagatelj v svoji noveli predlaga, da se izterjava dolžnikov preživninskega sklada namesto izterjave v sodnem izvršilnem postopku opravi preko upravne izterjave po Zakonu o davčnem postopku, ki jo izvaja FURS. Na tak način predlagatelj meni, da bi lahko učinkovito in brez nepotrebnih stroškov kvalitetneje izterjali dolžnika. Osebno sicer pozdravljam vsako novelo, ki v svoji osnovi stremi k neki racionalizaciji dela javnih institucij, vseeno pa moram reči, da se s predlogom novele v takšni obliki, kot je, ne morem strinjati. Terjatve preživninskega dela so po svoji naravi civilnopravne terjatve za plačilo preživnine, ki so

potem prešle na sklad na podlagi subrogacije. Za izterjavo civilnopravnih terjatev pa so pristojna sodišča. V postopku davčne izvršbe pa se izterjujejo javnopravne dajatve, to pomeni davki in prispevki. Kar pomeni, da terjatve preživninskega dela sklada ne nastanejo izvorno kot dolg do države, ker so vezane na obstoj preživninske obveznosti, ki jo je določilo sodišče na podlagi civilnopravnega razmerja. To pomeni, da se s prehodom terjatev na sklad vstopi v položaj otroka upnika do višine sredstev, kot je določena v odločbi o nadomestilu preživnine. Tako predlagatelj v svojem predlogu na žalost ne upošteva različnih procesnih pravi., Ampak ta različna procesna pravila so v naši zakonodaji prekompleksna, da bi jih lahko enostavno reševali na tak način, kot jih predlaga predlagatelj. Iz tega razloga tudi ni potem primerna primerjava predlagatelja med terjatvijo preživninskega dela sklada z invalidskim, ker sama postopka izvršbe med seboj nista primerljiva. Kadar govorimo o terjatvah za invalidski del, govorimo o pravnih osebah, pri terjatvah na preživninski del pa se ta izvršba dotika fizičnih oseb, kjer je vedno prisotno sodišče. Tudi to mnenje predlagatelja, da v tem smislu prihranimo stroške pri delovanju sodišč, enostavno ne drži. To ni res.

Treba je še poudariti, kar se tiče učinkovitosti izterjave preživnine, da smo leta 2014 spremenili zakonodajo oziroma zakon o izvršbi in zavarovanju, kjer so postale preživninske terjatve prednostne. Od leta 2014 so procesirane pred davčnimi terjatvami, kar pomeni, da so v neki sodni izvršbi že zdaj lažje izterljive, procesno gledano. Zato zagotovo ne moremo trditi, da država v nekem smislu ni senzibilna do tega vprašanja, kako hitro naj pride do neke izterjave preživnine.

V tem smislu bom tudi razložil, zakaj se mi ne zdi prav, da bi se spreminjala zakonodaja, kot jo predlaga SDS. Naj ponazorim. Če je dolžnik nezaposlen oziroma ne prejema rubljevih denarnih prejemkov v primeru izterjave preživninske obveznosti, to pomeni, da mesečno prejema znesek, ki je nižji od 50 % bruto minimalne plače, kar znaša okoli 396 evrov, bo civilna izvršba neuspešna. Obenem pa je treba poudariti, da bi bila v tem primeru davčna izvršba še bolj neuspešna, kot jo predlaga SDS, saj se lahko v tem primeru zarubi le znesek plače, ki presega 76 % bruto minimalne plače. Če pa dolžnik ima rubljevih sredstev, je pa ta izterjava tako ali tako že zdaj omogočena.

Ko govorimo o predlogu SDS, na žalost govorimo o nekem predlogu, ki je v neki pravni osnovi žal prekonfuzen. In ne glede na to, verjamem, da je dobronameran, ga iz tega razloga tudi ne morem podpreti. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima predlagatelj gospod Marijan Pojbič.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani gospod podpredsednik.

Rad bi se odzval na tisti del razprave kolega, ki je, moram reči, zelo korektno razpravljal, ampak med drugim je dejal tudi to, da si ne želi, da se ruši nekaj tistega, kar dobro deluje. V tem trenutku mi resnično ni jasno, kaj je bilo tukaj mišljeno. Če je ta izterjava sodišča uspešna tam na 41 %, je veliko vprašanje, če s tem zakonom rušimo tisto, kar dobro deluje. Vsaj jaz tako to razumem. Pravzaprav pa mi s tem predlogom zakona ne rušimo ničesar. Želimo izboljšati stanje na področju izterjave preživnin. To želimo doseči. In še enkrat povem, in to sem tudi že prej povedal, pričakujem od vlade in koalicije, da predlog, kot smo ga predložili, izboljšajo, ker imajo vse strokovne resurse in vse to, kar sem prej rekel, v svojih rokah, na tak način, da bo ta zakon resnično uspešen pri cilju oziroma rdeči niti, ki jo zastopam, da bomo resnično prišli do tistega zaključka, do tiste točke, ki si je želimo s tem zakonom doseči.

Dejstvo pa je, da to je problem in da je ta problem treba rešiti. Treba ga je drugače rešiti, kot je zdaj rešen. V tem trenutku, ko govorimo o teh odstotkih, nam je jasno, da nekaj ne funkcionira. Nekaj v resnici ne funkcionira, ne glede na to, da upoštevam tudi te objektivne pripombe, ki jih slišim iz razprav poslank in poslancev, pa tudi ko sem poslušal stališča poslanskih skupin, ampak jaz mislim, da kljub temu je tu notri še velika rezerva. V tem kontekstu bi bilo nujno in prav, da pristopimo k drugačnim rešitvam, kot so zdaj v veljavi.

In še nekaj. Vidimo, da preživninski sklad izplača nadomestila približno 4 tisoč otrokom, preživnina pa je določena približno 45 tisoč otrokom v naši državi. Za tako majhno državo bi se morali tudi tukaj vprašati, kaj je pa tisti ključni vzrok. To ni več tako, da se dva med seboj skregata in gresta narazen in nastane problem pri preživnini. Mislim, da je tukaj izjemno velik problem tudi socialno stanje, gospodarsko in na splošno stanje v naši družbi, da je tukaj veliko razlogov za to stanje, da lahko govorimo o tako velikem številu otrok, ki so vezani na preživnino. Mislim, da bi se morali tudi glede tega vprašanja – predvsem Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in invalide močno angažirati. Imajo možnost narediti analize, imajo vse resorje v rokah, da lahko ugotovijo, zakaj pa je ta slika tako dramatična in tako problematična, kot je, ko gledamo to zadevo skozi številke. Jaz otroke ne gledam kot številke, ampak 40 ali 45 tisoč preživnin, je pa velika številka, dragi moji. To je pa velika številka in zame je to alarmanten podatek, zelo alarmanten podatek. In ta podatek nakazuje stanje, socialno stanje. In tisto, kar se ne bi smelo zgoditi v naši družbi, da tudi socialna situacija in gospodarska situacija družin pripelje do stanja, da se oče in mati ločita ali gresta narazen in potem otroci imajo veliko težavo, ko ostanejo ali z enim ali z drugim staršem ali pri rejniku. Mislim, da je to problem, o katerem bi bilo prav, da kdaj v bližnji

prihodnosti spregovorimo, da se ne pogovarjamo samo o tem, kako bomo neke preživnine izterjali, da se lotimo vzroka, začetka, ki privede do te situacije. Zagotovo sem prepričan, da so določene situacije, kjer ni mogoče vplivati, če se mož in žena odločita, da gresta narazen, pač gresta, ampak jaz mislim, da to ni bistveno. To je nekaj primerov. Kar velika večina je pa vezana na socialno stanje v tej družbi, na stanje duha v tej družbi in vse tisto, kar je s tem povezano. In predvsem tudi družinske politike. Tukaj sem prepričan, da so stvari še na zelo trhljih tleh in bistveno več bi morali na tem nivoju, na tem področju narediti, če bi želeli, da takšne številke ne bi bile zapisane tukaj notri, kot so zapisane v tem dokumentu. Mislim, da je tudi prav, če smo že pri tej temi, da tudi o tej temi kakšen stavek, dva rečemo, ker je to toliko pomembno, ker tukaj gre resnično za otroke, to ne gre za številke. Jaz imam otroke, imam vnuke in vem, kaj to pomeni. Poznam veliko ljudi, ko sta se starša razšla, kakšne velike težave so imeli s preživnino, z izterjano preživnino. Kaj vse so nekateri uporabljali, kakšne instrumente, kako so zaobšli državo, da niso rabili plačevati te preživnine. In tudi pravni sistem jim je to omogočil. In bi bilo treba poiskati razloge, kako nekateri posamezniki poskušajo zaobiti naš pravni sistem in vse tisto, kar v tej državi funkcionira, da se izognejo plačilu preživnine. Poznam tudi veliko mater, v kakšnih velikanskih težavah so bile in so nekatere še danes, ko jih partnerji, s katerimi imajo otroke, izsiljujejo na vse možne načine. In tukaj niti centri za socialno delo ne odigrajo svoje vloge. Poznam prime, r ne bom govoril od kod, da so bili celo predstavniki centra za socialno delo zaradi povezav na strani očeta, ko je šlo za otroka. To je žalostna resnica. In če bi šli vprašati ljudi, bi vam marsikaj povedali.

Ampak jaz mislim, da tukaj naša veja oblasti lahko naredi to, da spremeni zakonodajo, prilagodi zakonodajo ali pa izboljša zakonodajo na tem področju, da se take anomalije več ne bi mogle dogajati. Ko govorimo o socialni politiki, ko govorimo o stanju v tej naši družbi, je to zadevo treba širše pogledati, ker sam en segment znotraj te politike ne pomeni nič.

Še enkrat povem, jaz mislim, da smo s tem zakonom želeli doseči to, da se na tem področju stvari premaknejo, in hkrati opozoriti vlado in pa koalicijo, ki v tem trenutku ima škarje in platno v svojih rokah, da posveti nekaj časa tej številki, o kateri smo tukaj danes govorili, to je 45 tisoč otrok, ki se jim izplačujejo preživnine. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Uroš Prikl, pripravi naj se gospod Žan Mahnič.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa, predsedujoči. Lep pozdrav vsem skupaj!

Naj uvodoma povem svoje stališče oziroma trdno prepričanje, da je po mojem mnenju

neplačevanje preživnin oziroma bolje povedano izmikanje plačevanju preživnin skrajno neprimerno, neokusno in zavrženo dejanje. In tu se bomo najbrž vsi strinjali. Na prvi pogled, tako na hitro pogledano, sprememba, Marijan, ki jo kot predlagatelj predlagate, se zdi všečna in če bi človek ne poznal dosti dobro tega področja, pa če se ne bi dosti podrobno poglobil, bi utegnil zakon na hitro podpret. Pa vendar, če bolj podrobno pogledamo te zadeve in se seznanimo s posameznimi postopki, posameznimi izterjavami, predhodno pa s področji delovanja, ki ga ima ta zelo širok sklad, ki se imenuje Javni jamstveni, preživninski in invalidski sklad, pridemo pač do nekaterih ugotovitev. Seveda, da se razumemo, bolj na to stran moram gledati, ker tu več nobenega skoraj da ni, vaš namen je zagotovo, prepričan sem v to, dober. Ampak rezultat pa seveda ne bo dober. Zakaj? Bom poskusil razložiti zelo na hitro. Primerjava izterjav preživninskega dela z izterjavami na tistem tretjem ali pa drugem, če hočete, invalidskem delu sklada, ki jo, kot navajate predlagatelj, vzorno, odlično, enostavno, hitro, učinkovito in brez nepotrebnih stroškov izvaja Furs, skratka uh in ah na tem področju invalidskega dela, ni ustrezna. Primerjava namreč. Saj postopki, ki se nanašajo na ta invalidski del sklada, niso primerljivi s tistimi postopki izterjav, s tistimi izterjavami, če hočete, ki se nanašajo na preživninski del. Prav tako je argumentacija, da je sodna izterjava dolžnikov preživninskega dela sklada izjemno neuspešna, neučinkovita, dolgotrajna, stroškovno neučinkovita, uh in ah in vse najslabše zdaj na tem področju, ter da se zato nadomesti z upravno finančno izterjavo, ki je pa enostavna, hitra, učinkovita, tako kot sem že prej našteval. V primeru izterjave preživninskih terjatev ne da ni prepričljiva, ampak je na nek način tudi zavajajoča, ker sta različni področji delovanja, posledično pa, kot sem tudi povedal, terjatev. Med terjatvami in posledično postopkom izterjave teh dveh, že po vsebini različnih dejavnosti sklada, obstaja nekaj pomembnih razlik, ki se že vidijo iz narave pristojnosti sklada, ki so sicer razdeljene na več področij. Vemo, da je ta sklad zdaj neka tridimenzionalna ali pa tripodročna organizacija ali pa združenje. Prvi je jamstveni del, kjer se zagotavljajo pravice delavcem v primerih stečaja, prisilne poravnave in tako dalje, skratka v primerih insolventnosti. Drugi del je preživninski del sklada, preživninski sklad, če hočete, kjer se zagotavlja uveljavljanje pravic do nadomestila preživnine tistim otrokom, ki jim je s pravnomočno sodbo, začasno odredbo oziroma dogovorom pri centru za socialno delo določena preživnina, vendar je preživninski zavezanci, v veliki večini primerov so to seveda očetje, ne plačujejo. Tretji del je invalidski del. Odločanje o pravicah iz obveznosti invalidov in delodajalcev v skladu z zakonom o rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov in zakonom o izenačevanju možnosti invalidov. Tudi zakonske podlage se ob sami

naravi izterjav različne. Četrti del, ki zdaj ni predmet tega, ampak tu si ne morem kaj, da ne bi izrazil svoje želje, da se v prihodnje, v kratkem, čim prej pridruži temu skladu tudi področje štipendij, ki ga v tem trenutku upravlja in nad njim bdi Sklad za razvoj kadrov in štipendij. Seveda pa pri tem ne sme priti do zmanjšanja števila ali pa obsega, če hočete, pravic upravičencev, ki imajo štipendije iz tega naslova. Ampak to je bilo za intermezzo. Ena od naslednjih pomembnih razlik med področjem preživninskih pristojnosti in pristojnosti iz delovanja sklada na invalidskem področju je ta, da gre v primerih, ki se nanašajo na invalidski del sklada, za izterjavo zoper pravne osebe. V postopkih, ki se nanašajo na preživninski del sklada, pa se izterjava vrši zoper fizične osebe. Jaz verjamem, da so bile v predstavitvi stališča poslanske skupine zelo podrobno predstavljene te razlike, zato bi jaz tukaj malo skrajšal. Morda samo še ta podatek, jaz zdaj nimam v tem trenutku čisto natančnega, ampak rezultati izterjav na preživninskem delu, jaz sem prepričan, da so med 40 in 50 %, kar je slabo, ker ni 100 % izterjave ali pa blizu 100 %, ampak če to primerjate s primerljivimi institucijami v državah Evropske unije, smo zelo dobri. Jaz se spomnim, ko sem se še s tem zelo direktno ukvarjal, Slovenija je bila oziroma takrat Javni jamstveni in preživninski sklad najboljši, kar se tiče izterjav, primerjalno gledano z državami Evropske unije. Je pa to približno 5, 6 let nazaj. Verjamem, da se je ta trend ohranil, da ta pozicija ni splahnela.

Glede na dejstvo, kar zapoveduje tudi ne nazadnje veljavna zakonska ureditev po Zakonu o izvršbi in zavarovanju je moč zaključiti, da so preživninske terjatve v sodni izvršbi lažje izterljive, kot bi bile v davčni izvršbi, seveda če dolžnik prejema redne mesečne prihodke, redne mesečne prilive. Je pa seveda tukaj nekaj tudi res, to pa je treba tudi ob koncu povedati pa se tudi o kakšni stvari vprašati, nastanejo težave, če dolžnik takšnih sredstev ne prejema, da nima nekih finančnih prilivov, mesečnih, anuitetnih ali kakršnih koli. Običajno v takšnih primerih upnik v nadaljevanju predlaga izvršbo na dolžnikove premoženje pa tudi predvsem nepremičnine. Zopet pogojno vprašanje, če jo dolžnik – zavezanec ima. Za izvršbo na nepremičnino pa je v vsakem primeru pristojno sodišče. Zopet smo pri sodišču, pa ne bomo zdaj komentirali, kako ta sodišča generalno gledano delajo. Tudi v primeru, ko davčna izvršba ni uspešna in ima dolžnik nepremičnino, je za izvršbo na nepremičnino pristojno okrajno sodišče. Tako da se v teh skrajnih primerih za preživninske izvršbe tudi ob prenosu na Finančno upravo v končni fazi ne bi praktično nič spremenilo.

Povedati je pa treba tudi to, v primerih teh izvršb, ko gre za poseg na premoženje oziroma nepremično premoženje, je zadeva nekoliko problematična. Zakaj? Po eni strani zaradi tega, ker kot vemo, so ti dolžniki in generalno dolžniki danes zelo iznajdljivi, zelo spretni, pod

nevednicami, po drugi strani pa je treba opozoriti tudi na visoke stroške izvršbe, ki sicer bremenijo sodišča.

Morda bi ob zaključku veljalo razmisliti o politiki sklada glede načina izterjave, ko sklad vztraja pri izvršbi, mora vztrajati, tako so zapisane zadeve, na dolžnikove premičnine, kljub očitnemu dejstvu, da bodo neuspešne. Sklad neomejeno in pogosto predlaga sodnim izvršiteljem opravljanje vedno novih poizkusov rubeža, čeprav so bili vsi predhodni poizkusi neuspešni. Slednje povzročajo velike stroške, rezultat pa je z veliko gotovostjo pričakovano kot neuspešen. Treba bi bilo, jaz bom tako zelo po domače rekel, poglobiti tudi tisti način, tiste metode, kako bi tem spretnim goljufom, hkrati pa povsem neodgovornim preživalskim zavezancem stopili na prste.

Kot rečeno, predloga zakona ne bom podprl. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Žan Mahnič, pripravi naj se gospod Jani Möderndorfer.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala, gospod Hainz.

Veliko označb sem v temu letu in pol slišal za zakone, ki jih predlaga Slovenska demokratska stranka oziroma zakone, ki jih predlaga opozicija. Ene označite kot populistične, ene kot popolnoma zgrešene, ene kot da ne veste, kaj smo s tem mislili, ene, med drugim tudi tega, pa ste nekateri označili kot dobronamernega, sam pa to označbo smatram kot da bi zakon podprli, če ga ne bi predlagala opozicija.

Veliko je bilo slišati o vsebinskih razlogih, kako sploh pride do tega, da danes sploh govorimo o teh spremembah, kako gredo odrasli narazen, kako je problem plačevati preživalsne. No, to danes pač ni tema. Tema je, kako iztirjati od tistega, ki bi moral plačevati preživalsno, pa je ne plačuje, in je namesto njega plača sklad, kako potem ta denar izterjati od njega. Tukaj bom ponovil to, kar sem že povedal v stališču. Sklad že zelo veliko let ugotavlja problematiko sodne izterjave dolžnikov preživalskega sklada. Dejstvo je, da je tudi po podatkih za leto 2015 sodna izterjava po Zakonu o izvršbi in zavarovanju v Sloveniji izjemoma neuspešna, neučinkovita, dolgotrajna in stroškovno neučinkovita. Tudi po podatkih in poročilih Doing Business Svetovne banke za leto 2015 je sodna izterjava v Sloveniji neuspešna, neučinkovita. Enako ugotavlja tudi Evropska komisija v svojem tretjem pregledu stanja v pravosodju za Slovenijo. Tako da navedbe, ki sem jih prej slišal, da stanje, kakršno je, da je ustrezno in ne potrebuje takšnih popravkov, enostavno ne držijo. Da ne zdrži obstoječi sistem, pa priča tudi ta dokument, ki ga imam tukaj, in sicer dokument Vrhovnega sodišča Republike Slovenije, pod katerega je podpisan gospod Janko Marinko, generalni

sekretar Vrhovnega sodišča Republike Slovenije, in sicer dopis ministru za pravosodje mag. Klemenčiču in pa ministru za finance dr. Mramorju, in sicer predlog sprememb na izvršilnem področju. To je pisala skupina izvršba, program, ki deluje na Vrhovnem sodišču, in sicer se ukvarja s postopki izvršbe zoper zavezance za nadomestilo, plačilo preživalsne za otroke, v katerih kot upnik nastopa Javni jamstveni, preživalski in invalidski sklad, in pa postopki izvršbe po uradni dolžnosti. Da ne bom bral vsega, bom prebral samo sklep, ki so ga z Vrhovnega sodišča poslali dvema ministroma. Zapisali so: "Morda bi bilo smiselno, da se za vse zgoraj omenjene terjatvene pristojnosti za izterjavo z vidika večje učinkovitosti vodenja postopkov in uspešnosti izterjave le-to prenese na davčni organ, Finančno upravo Republike Slovenije. Navsezadnje gre za terjatve, ki jih je za dolžnike založil proračunski uporabnik oziroma za tiste, ki so nastale na podlagi zakona in pripadajo proračunu. Ob tem pa še vedno poudarjamo, da bi bilo potrebno določiti takšno politiko odpisovanja terjatev, da stroški vodenja prisilne izterjave ne bi mogli preseči razumnih meja." Se pravi, da ne gre samo za predlog Slovenske demokratske stranke, da tukaj spremenimo in da gremo na enak način, kot velja za invalidske primere, da gremo na Furs tudi v teh primerih preživalsnin. To se pravi, to je dokument, in to je mnenje Vrhovnega sodišča, dela pravosodja tiste veje, ki je za vas oh in sploh v tej državi. To se pravi, Vrhovno sodišče predlaga točno to, kar smo predlagali mi, da ne bom bral vsega, tukaj notri pišejo, da so problemi, ker imamo tak sistem, da so problemi, ker se sodišča ukvarjajo s tem, zato bi bilo, kot smo v Slovenski demokratski stranki tudi zapisali v finančnih posledicah, da bi imelo to finančno posledico za proračun, in sicer približno pol milijona evrov prihranka, da ne govorim tudi o pomembnem faktorju, to pa je razbremenitev naših sodišč. Če ne verjamete Slovenski demokratski stranki, v tem primeru verjemite vsaj tistim, ki jim vedno verjamete, to pa je Vrhovno sodišče Republike Slovenije. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima, gospod Jani Möderndorfer.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS SMC): Hvala lepa.

Da malo razbijem to zaspanost in monotonijo, ki gre proti koncu. Pri sicer zelo pomembni temi pa sem se vendar spomnil, včeraj smo imeli neko drugo razpravo, pa je kolega iz Poslanske skupine SDS rekel, da pomembna tema je takrat, ko si vzameš veliko, veliko časa. In poglejte, koliko časa smo si vzeli: 90 minut. Danes je ta ista poslanska skupina pri tej temi vzela samo 30 minut. Sam sicer ne verjamem, in sem tudi včeraj argumentiral, zakaj

dolžina ni pomembna, o pomembnosti, ampak predvsem to, kaj poveš. Tako kolegu predlagam, da prihodnjič malo pazi, kaj govori, ker bo sam sebe ujel v lastno zanko. Tisto, kar je bolj pomembno pri tej temi, pa je to, da predlog, ki ga je podala poslanska skupina, če se igramo in malce pogledamo ob tej zelo pomembni zadevi, ki so jo predlagali, sam osebno ne verjamem, kako so res preštudirali in res tvorno razmislili, kako bodo predlagali neko rešitev, ki bo rešila problematiko, ki se vleče že vrsto let in ki v resnici ni problem samo sodišča, ampak tudi samega sklada, ki že vrsto let predlaga ministrstvu to isto, kar predlagate vi. Da to res drži, boste videli, če boste vzeli v roke dokumente. Preden je Vlada vložila osnovni zakon, ki čaka na vrstni red, zato da zaključimo po skrajšanem postopku ta vaš zakon, da bomo lahko prešli na osnovni zakon, je sklad podal pripombe. Ko sem si te pripombe prebral, sem videl, da je dikcija kar prepisana v obrazložitvi vašega zakona, v resnici ste uporabili njihov tekst. Kar ni nič narobe. Da se ne bomo narobe razumeli. Me pa seveda skrbi, ker če pogledam oba dokumenta, vidim, da sta oba na isti dan vložena oziroma napisana, samo da je eden vložil v četrtek, drugi pa v petek zaradi znanega dejstva, da Vlada v četrtek sprejema zakone in potem jih v petek pošlje naprej. Ko ste videli na dnevnem redu, kaj bo Vlada obravnavala, ste isti dan pohiteli in vložili isti zakon, zato da se zdaj mučimo in se pogovarjamo, kaj je pomembno in kaj ne. Namreč dejstvo je, da tema, ki jo odpirate, je pomembna, vendar način, kako bi vi to radi rešili in uredili, zraven pa jokate, da je vse, kar opozicija predlaga, treba zavrniti in da enostavno ne gre podpreti – ne drži, stvar je nedomišljena. Pa vam bom na konkretnem primeru pokazal zelo jasno. Glejte, jaz osebno trdim, da je treba vsako krivico spoštovati. In velikokrat sem z one strani poslušal argumente, kako ljudje garajo, delajo, potem pa propadejo, davke plačajo, ljudem pa ne plačajo. Recimo obrtniki, podjetniki, firme. Ampak po tej analogiji, če bi takšno materijo sprejeli kot splošno družbeno sprejeto, da država izterjavo dela na področju civilnega prava, bi lahko enako rekli tudi gospodarstveniki. In zakaj, če je plačal davek, ne bi država v imenu tega, zato da bo pravica, še izterjala to, česar mu nekdo v nekem partnerskem poslovnem odnosu ni plačal za neko opravljeno storitev? Tudi to bi dal za primerjavo, lahko bi bil resen problem. Pa da se ne bomo narobe razumeli, jaz bi bil srčno vesel, če bi država to počela. Ampak potem dobimo enega vrhovnega policista, ki bo delal vsesplošne izterjave in terjatve, kar pa v resnici ne pomeni vaša teza, ko trdite, da to ne prinaša dodatnih stroškov. To pomeni, prvič, najprej sploh zamenjati kompletan sistem logike samih izterjav, drugič, sam namen Fursa kot takšnega je treba potem organizacijsko, informacijsko, tehnološko in ne nazadnje tudi z vidika človeških virov, ker to pomeni enormno večji obseg dela,

popolnoma spremeniti. Zraven tega pa to, kar je kolega Mahnič rekel in je mahal s papirjem Vrhovnega sodišča – glejte, vsi se branijo določenega dela in vsi bi se ga radi znebili. Samo vsak s svojega zornega kota. Ampak to delo bo moral opraviti nekdo drug. Jaz bi raje videl, da oba, Vrhovno sodišče in sklad – eden seveda po svoji logiki, ker to opravlja, drugi zato, ker to spremlja in odloča – predlagata, katere druge zakonske rešitve bi se dalo vnesti, zato da bi se spremenile izterjave teh preživnin, ki bi bile lahko praktične, hitre, enostavne, poceni in zelo jasne, kot je rekel kolega, zato da zaustavimo tiste barabe, ki v resnici manipulirajo in zlorablajo zakon. Zato se mi zdi v bistvu vaš predlog nedomišljen, v resnici nedomišljen. Mednarodna primerjava, ki sem jo napovedal na začetku, ja takšna, pogledajte, vsaka država ima svoj pravni red, ima svoje predpise in svojo zakonodajo. In jo primerjati z neko izterjavo preživnin v neki drugi državi, ki ima drugo zakonodajo, je praktično nemogoče.. Konkretno v vašem predlogu, da ne boste rekli, da govorim na splošno, niste omenili niti enega organa, ki bi bil primerljiv Fursu, ki bi v tem primeru to izterjavo naredil. Niste. Vi ves čas govorite, da izterja država. Država lahko izterja ali zagotavlja podlage, da se ta izterjava zgodi, na kakšen način.

Finančne posledice. Jaz sem vam že na začetku povedal, da vi pravite, da se bo prihranilo pol milijona, ne poveste pa, da pomeni avtomatično vsaka nova obremenitev, ki gre na Furs, pomeni najprej spremembo informacijskega sistema, definitivno, kar je že strošek. In to imajo vkalkulirano vsi organi, ko dobijo novo nalogo. Drugo, kar je, ljudje bodo morali to fizično narediti. Ne mi reči, da nekdo, ki je že danes polno obremenjen, da bo jutri enostavno še to z lahkoto še to zraven delal. In tretje, Furs vse, kar pobere, da v integralni proračun, kar pomeni, da je tudi neposredni proračunski uporabnik in dobiva sredstva za plačo tako zaposlenih in ostalih, kar pomeni, da tega stroška niste niti vkalkulirali. Tudi če se samo nekdo prestavi, je vprašanje, kako je to v drugi organizaciji organizirano. To ni predvideno v tem predlogu. Jaz osebno se nagibam k temu, da je treba spremeniti zakonodajo, vendar jaz predlagam, da to naredi država. Državni sekretar je povedal, da obstaja delovna skupina, ki bo do konca junija meseca pripravila določene ugotovitve in verjetno bo predlagala ministrstvu, kaj je na tem področju za narediti. Zagotovo pa to ni problem od danes, od včeraj, ampak je problem, ki se vleče že vrsto let, tudi za časa vaše vlade. V resnici je to zadeva, ki je na nek način smiselna, da se jo reši.

Na koncu naj omenim samo še zadnjo stvar, ki je za mene pomembna. Predvsem z vidika izterjave, če pogledamo, kaj lokalne skupnosti vedno pričakujejo. Lokalne skupnosti imajo tudi vsaj dve obveznosti in Furs v njihovem imenu dela izterjavo. Vse redarske, prekrškovne zgodbe in tako naprej gredo preko,

bom rekel, same izterjave. Kaj vse bi še ostali radi, da se prenese na Furs. Jaz pravim zato je pomembno, da se pogleda, kaj pa v resnici Furs danes že počne. Jaz sam trdim, da že danes Furs dela določene izterjave, ker se mu jih lepo z leti počasi lepi eno za drugim. V resnici pa ima Furs eno samo glavno nalogo, to pa je pobiranje davkov.

Naj omenim še, ker ste naredili primerjavo z Zakonom o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov. V tem primeru pa seveda ne gre za isto zadevo. Če boste pogledali zakon, boste videli, da v 1., 3., 62. in 65. členu zelo jasno določa, kdaj v kakšnih primerih in kdo v resnici je dolžan te izterjave pobirati na podlagi neizpolnjevanja pogojev. Zakaj? Iz enega preprostega razloga, ker ta zakon tudi zelo jasno govori, da gre v tem primeru za ukrepe, spodbude, subvencije in olajšave. V tem primeru lahko govorimo o neki vrsti sredstvih, ki so v resnici s strani države in so na podlagi tega je tudi omogočeno, da jih podjetje dobi, če zaposli invalida. Istočasno pa, če ne izpolnjujejo pogojev, vplačuje v sklad. In če ne vplačuje v sklad – za ta sredstva gre – potem Furs avtomatično naredi izterjavo. Zato to primerjati s preživninami otrok, ni niti kompatibilno, nima niti enake pravne osnove, enostavno stvari ne gredo skupaj, ko jih zložiš. Zato ne vidim smisla, da se o tem pogovarjamo in je v resnici na nek način nekorektno, ker ne gre za enake stvari. Se pa sliši zelo podobno, ja, to je pa res, če stvari posplošimo.

Naj zaključim. Verjamem, da bomo s krajšo sejo in z manj govorjenja lahko bistveno več kvalitetnega povedali kot pa z dolgim govorjenjem in ponavljanjem ene in iste mantre, ki jih je moj kolega že navajen, pa jih bo verjetno ponavljal še naprej. Tega smo pač vajeni, in to tudi pričakujemo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Marijan Pojbič, izvolite, predlagatelj.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Spoštovani gospod podpredsednik, hvala.

Kolega Jani, resnično izgleda, da ste veleum. Tu razlagate vse tisto, kar vi mislite, da je tako, kot vi govorite. Ampak verjemite mi, da kar nekaj stvari ni takšnih, kot ste jih vi zdaj tukaj poskušali predstaviti. Samo na eno stvar vas bom opozoril. Ko ste govorili o času razprave, ki si ga je vzela SDS za razpravo o tem zakonu, vas moram opozoriti, da se morate najprej naučiti računati. 30 + 30 je zame 60. Vi ste si vzeli 35 minut, pa ste največja pozicijska stranka. In vas lepo prosim, da ne zavajate ljudi, da ne govorite neumnosti in da se ne delate norca iz samega sebe, ker pri vaših letih, mislim, da jih imate prek 40, ste se pa res verjetno že naučili računati. Če ne, vam bom prinesel tistega malega, ko sem se jaz včasih učil, veste, s tistimi kroglicami, pa boste morda znali sešteti, koliko je 30 + 30.

Sicer vam bom pa jaz to pokazal, če tega ne zmorete sami.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Prehajamo na splošni del razprave.

Najprej ima besedo predstavnik Vlade gospod Peter Pogačar, državni sekretar.

PETER POGAČAR: Hvala, gospod predsedujoči.

Morda zgolj kratka pojasnila. Danes je bilo v razpravi zlasti s strani predlagatelja večkrat rečeno, da se s predlogom zakona izboljšuje položaj otrok, ki prejemajo preživnino. Pomembno je poudariti tudi za javnost, ki nas poslušša, otroci dobijo preživnino s strani preživninskega sklada le glede na uspešnost izvršbe v vsakem primeru. Temu je preživninski sklad tudi namenjen. Se pravi, bolj učinkovita izvršba preživninskega sklada ne bo izboljšala položaja teh otrok oziroma nesprejetje tega zakona ga nikakor ne bo poslabšalo. To je pomembno poudariti, ker se mi zdi, da je bilo danes nekoliko spregledano.

Zmotila me je malo tudi trditev, da država na tem področju ni naredila nič. Danes smo večkrat omenili novelo Zakona o izvršbi in zavarovanju, ki je bistveno spremenila pogoje za izterjavo preživnin. Dopustnost izvršbe te preživnine v letu 2014 že daje rezultate. Če samo primerjamo, pa to so javni podatki sklada, v letu 2013 je sklad uspel izterjati zgolj tretjino vseh nadomestil preživnine, ki jo je izplačal. V letu 2014 je bil sprejet zakon, v lanskem letu je ta odstotek uspešno izterjanih preživnin presegel 50 %. Se pravi, koraki v tej smeri so. Želeli bi si še več, ampak pomembno je poudariti, preživninski sklad je bil ustanovljen zato, da otroci dobijo preživnino, tudi če tisti, ki je zavezan plačevati preživnino, tega ne plačuje. In uspešnost izvršbe sklada za izplačane preživnine nima nobene zveze s položajem otrok. Otrok v vsakem primeru dobi preživnino, dobi jo s strani preživninskega sklada. Seveda pa si vsi skupaj želimo, da bi bilo potreb po izterjavah preživnin v naši družbi vedno manj. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima predlagatelj gospod Marijan Pojbič.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani gospod podpredsednik.

Jaz mislim, da je bila danes ta razprava dobra, da se je odprla na pravi način in da je bila resnično ta problematika predstavljena tukaj v Državnem zboru na način, kot mislim, da je prav. In prav je tudi, da smo v Slovenski demokratiški stranki takšen zakon vložili, ker mislim, da bo spodbudil tudi vlado in pa koalicio k temu, da bodo še bolj intenzivno pristopili k rešitvi te

problematike, o kateri smo danes govorili in katere intenca je tudi ta zakon.

Gospodu državnemu sekretarju bi rad samo to povedal, mislim da se je zmotil, ko je rekel, da otroci prejemajo preživnino iz preživninskega sklada. Ne, prejemajo nadomestilo. To se mi zdi, da je zelo pomembno in da ne bi slučajno prišlo do tega, da bi bili državljanke in državljani zavedeni s tem podatkom. In vsi se zavedamo in prav je tako, absolutno tudi v Slovenski demokratični stranki se tega zavedamo, da je prav, da tak sklad imamo, in prav je, da vsi otroci dobijo preživnino. Absolutno je prav, ker otroci so najbolj ranljiva skupina, ki v taki situaciji nima nobenega vpliva na neke stvari. Za to mora poskrbeti država, za to mora poskrbeti politika. In prav je tako. Ko pa govorimo o izterjavi, pa še enkrat poudarjam in sem prepričan, da imam prav, da sodišča na tem področju niso dovolj uspešna pri izterjavi, in je nujno potrebno iskati drugačen model rešitve tega problema. Jaz mislim, da danes tukaj o tem vprašanju ne govorimo politično. In prav bi bilo tako, da ne. Ampak da temo odpremo in povemo točno tisto, kar mislimo, vsak s svojega zornega kota, na koncu pa poskušamo nekako strniti stvari in priti do rešitve.

Jaz še vedno mislim, da je zakonski predlog, ki smo ga mi predlagali, dober, dobronameren. Nikakor se ne strinjam s tistimi, ki poskušajo podtakniti, da je ta zakon všečen. Ta zakon ni všečen, ta zakon je nujno potreben in treba ga je sprejeti. Povedal pa sem, da imamo možnost zakon dodelati. Vlada, koalicija ga lahko dodela, da bo sprejemljiv za vse in da bomo v resnici rešili ta ključni problem, s katerim se srečujemo. In to je izterjava preživnin sklada.

Zato predlagam, pozivam koalicijo, da ne glede na mnenje Vlade glasujejo za ta predlog, ki smo ga resnično vložili dobronamerno v korist vseh in vsakogar, ki živimo v tej družbi in državi. Hkrati pa še enkrat jasno opozarjam, da bi bilo zelo prav in pomembno, da se posvetimo hkrati problemu, ki nam povzroča to astronomsko številko – 45 tisoč otrok, ki prejemajo preživnine. To pa je tema, to pa je problematika, kjer pa mislim, da bi se morali resnično poglobiti v vzroke za takšno stanje vsi, ki sedimo v parlamentu, in vlada, koalicija, opozicija, vsi, in tukaj ustvariti boljše pogoje za družinsko življenje, boljše pogoje v tistem kontekstu, da bodo ljudje videli v družini, tudi tisti, ki bi morda še bili danes združeni, če bi imeli morda drugačne življenjske pogoje še danes bili mož in žena in ne bi rabili plačevati preživnine. Mislim, da je eno od temeljnih vprašanj, na katerega bo v nekem trenutku ta družba, ta država, ne glede na to, kateri politični zgodbi kdo pripada, morala odgovoriti. In se bo treba s skupnimi močmi soočiti s to problematiko in na tak način mislim, da lahko pridemo do neke točke, da se ne bomo ukvarjali s tem, ali smo na koncu iztržili toliko in toliko preživnin, ki so zdaj problematične, ker enostavno, kot vidimo, da dosegamo 41 %. To mislim, da je skrajno slab rezultat. Zato moramo

toliko in toliko denarja plačevati iz državnega proračuna v ta sklad. To se mi ne zdi prav.

Mislim, da je možno to rešiti na način, kot smo ga mi zdaj predlagali s tem zakonom in na drugačen način, kot sem že rekel, da zmanjšamo število, da naredimo vse, da ne bo to število 45 tisoč ali pa še več otrok, ki so vezani na preživnine, da ustvarimo ustrezno pogoje za to, da bodo družine ostale skupaj in da otroci ne bodo čakali na preživnine. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Vsi prijavljeni razpravljavci ste dobili besedo. Ostalo nam je še nekaj časa. Želi še kdo razpravljati na to temo? Ne. Potem zaključujem splošno razpravo.

O predlogu sklepa, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo, bomo v skladu s časovnim potekom seje zboru odločili čez pol ure v okviru glasovanj.

S tem prekinjam 11. točko dnevnega reda in prekinjam tudi 17. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali z glasovanjem ob 15.15.

(Seja je bila prekinjena ob 14.46 in se je nadaljevala ob 15.16.)

PREDSIEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Nadaljujemo s prekinjeno 2. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o sistemu jamstva za vloge po nujnem postopku.

Nadaljujemo z **drugo obravnavo**, to je z odločanjem o vložnem amandmaju, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vložnega amandmaja z dne 31. 3. 2016, ki je objavljen na e-klopi.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine SDS k 56. členu.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združene levice, Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

V Združeni levici bomo ta amandma podprli. 250 tisoč evrov ni velika kazen, če neka banka ne bi hotela plačati sredstev v sklad. Banka Unicredit bo recimo morala plačati dobrih 15 milijonov evrov, in v primerjavi s tem je kazen v višini 250 tisoč evrov strašno nizka. Je pa res, da ima Banka Slovenije še druge mehanizme, ki bi banko še bistveno bolj prizadeli kot ta globa. Se moram pa na tej točki distancirati od pisne obrazložitve predlagatelja in od te argumentacije, bom kar citiral: "To pomeni, da je lahko nekdo, ki je odgovoren za bančno luknjo, kaznovan z globo, ki je enaka ali celo nižja od globe nekemu, ki je v evidenco gostov pri njihovih priimkih vnesel č namesto č." Tukaj je treba povedati, da te globe nimajo popolnoma nobene zveze z odgovornostjo za slabe kredite. Prvič, to so globe za banko in ne za njene uslužbenke. Se pravi, te globe ne tangirajo

bankirjev. In drugič, prekrški se ne nanašajo na poslovanje bank in na kreditiranje, ampak na obveznosti komercialnih bank do jamstvenega sklada in obveznosti do informiranja varčevalcev glede delovanja jamstvene sheme. Sklicevanje na bančno luknjo imam za popolnoma neumestno in ni čudno, da zaupanje v Državni zbor tudi zaradi demagoških obrazložitev upada. Socialisti bomo ta amandma podprli, ker daje jasen signal komercialnim bankam, da pri vzdrževanju sheme jamstva za vloge in obveščanju komitentov ne more biti popuščanja. To je vse brez vpletanja v bančno luknjo. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SMC ima mag. Dušan Verbič.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Hvala za besedo, predsednik.

Vloženi amandma Poslanske skupine SDS na 56. člen tega zakona je vezan na višino globe. Prvi odstavek 56. člena predloga zakona pravi, da z globo od 25 tisoč do 250 tisoč evrov se kaznuje banka oziroma podružnica EU, se pravi to, kar je bilo ravnokar tudi rečeno, s statusom pravne osebe. Navedeni znesek ima dokaj velik razpon. Če podrobno pogledamo ta člen, vidimo, da ima 13 alinej. Od tega 8 alinej, ki so vezane na informiranost vlagatelja. Nadaljnje 4 alineje so vezane na zamudo plačil rednega prispevka posamezne banke, ostali dve alineji, da se zagotovi s strani banke ustrezen informacijski sistem za dostop do podatkov.

Menimo, da je zapisana višina sorazmerna glede na morebitne kršitve, kajti Banka Slovenija kot regulator hkrati pa tudi kot upravljavec tega sklada bo prav gotovo izvajala skrbno vse aktivnosti, kajti tudi Banka Slovenija v teh postopkih izdaja tako imenovane zneske ali izračune prispevkov posameznih bank. Zato je ocena, da je višina globe primerna. Prav tako smo na stališču, da skoraj ne bo tovrstnih primerov, da bo delo za prekrškovni organ.

Na podlagi navedenega bo Poslanska skupina Stranke modernega centra glasovala proti vložnemu amandmaju.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Glasujemo. Navzočih je 70 poslank in poslancev, za je glasovalo 25, proti pa 45.

(Za je glasovalo 25.) (Proti 45.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Končali smo z glasovanjem o amandmaju in z drugo obravnavo predloga zakona v okviru nujnega postopka.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona. Ker v drugi obravnavi predlagani amandma ni bil sprejet, prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da

bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neusklajen. Glasujemo. Navzočih je 70 poslank in poslancev. Za je glasovalo 49, proti pa ni bil nihče.

(Za je glasovalo 49.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 10. točko dnevnega reda, to je s prvo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju je primeren za nadaljnjo obravnavo.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov ima mag. Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Zakon, ki je danes pred vami je v prvi obravnavi. Jaz mislim, da to področje potrebuje določene spremembe. Če želimo biti uspešna država, potem moramo svoje poslovno okolje čim bolj približati tistim na severu, zlasti v Nemčiji in v Avstriji. Naš predlog sledi točno temu. Hkrati se je danes razvnela zanimiva debata, iz katere mislim, da je izšlo vsaj eno. To pa je, da ta naš predlog ne zmanjšuje standardov varnosti delavcev in zaposlenih, da pa se na nek način spreminja standard odgovornosti delodajalcev. Če zelo konkretno povzamem gospo Murgel.

V tem smislu bi rad jasno povedal, da zaradi tega zakona oziroma v primeru sprejetja tega zakona se ne bodo zmanjšali standardi varnosti delavcev, zaradi tega delodajalci ne bodo olajšani kakršnih koli drugih ukrepov, ki bi prispevali k večji varnosti. Vsi ukrepi na tem področju bodo držali še naprej, se ne bodo zmanjševali, se bo pa stopnjevala odgovornost delodajalcev. V primeru majhnih napak se bo škoda, poškodba in te stvari krile iz tistega, kar delodajalci vsak mesec plačujejo v poseben sklad, in se nabere za 70 do 80 milijonov evrov. Če bo šlo za večjo malomarnost, pa bodo delodajalci morali plačati kazen tam nekje do 15 tisoč evrov. V tej smeri in v tem smislu ta zakon gre.

Upam in želim si, da bi ga vsaj spustili čez prvo obravnavo in morebitne vaše pripombe potem v obliki amandmajev udejanjili v drugi obravnavi.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica ima Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

V Združeni levici bomo glasovali proti temu predlogu, ker predlog zmanjšuje prisilo za

delodajalce, da ti zagotavljajo zdravje in varnost pri delu. Ta predlog v celoti črta odgovornost za lahko malomarnost in omejuje odgovornost za hudo malomarnost. Skratka, črta dva izmed tistih prisilnih, preventivnih ukrepov, brez katerih se standardi varovanja zdravja v praksi ne bi izvajali. V to smo lahko prepričani.

Stališče Združene levice je, da je treba prisile za zagotavljanje zdravja in varnosti pri delu kvečjemu zaostri, ne pa da se zmanjšujejo. To naše stališče izhaja iz stanja na terenu, žalostnega stanja na terenu. Podatki Inšpektorata za delo namreč kažejo, da je bilo v povprečju v zadnjih treh letih prijavljenih več kot 9 tisoč 500 delovnih nesreč, od tega je bilo v povprečju 439 težjih, leta 2014 pa je bilo kar 23 takšnih, ki so se končale s smrtnim izidom, kar je največ po letu 2009, se pravi največ od izbruha finančne krize. In če koga še to ne prepriča, naj povem še naslednje. Lahka malomarnost ne pomeni, da gre za lahko poškodbo. Izraz lahka malomarnost se nanaša na vzrok, ne pa na posledico nesreče. Posledica lahke malomarnosti je kaj lahko tudi nesreča s smrtnim izidom. Podatki Inšpektorata za delo kažejo, da je ravno v mikro podjetjih in v espejih izrazilo veliko delovnih nesreč s smrtnim izidom. Ravno ta mali sektor je najboljši dokaz za to, da so standardi na papirju ena stvar, uveljavljanje teh standardov v praksi pa popolnoma druga stvar. Veriženje deojev, zlorabljanje agencijskega dela, goljufanje napoteni delavcev, vse te prakse se izvajajo izključno v malih podjetjih z nekaj zaposlenimi. Vse te zlorabe so prepovedane. Drži. Ampak se kljub temu množično dogajajo. Spomnimo se samo na razpiti primer Marof Trada, ki smo ga obravnavali tudi v Državnem zboru. In to so dejstva. Iz teh dejstev je predlagatelju v sodelovanju z Obrtno zbornico nekako uspelo potegniti sklep, da je treba znižati prisile za delodajalce, da delodajalci skrbijo za varnost in zdravje pri delu.

No, socialisti smo iz tega potegnili ravno obraten sklep, in sicer da pri odškodninski odgovornosti ne smemo popuščati in je to za nas neka tema, ki je popolnoma brezkompromisna, zato bomo tudi danes glasovali proti. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Stranke modernega centra gospod Saša Tabakovič.

SAŠA TABAKOVIČ (PS SMC): Spoštovani predsednik, hvala za besedo.

Že med razpravo smo poslanci SMC dokaj podrobno utemeljili, zakaj predlogu novele nasprotujemo. Na splošno lahko rečem, da v Poslanski skupini SMC verjamemo, da delodajalci morajo prevzeti odgovornost za kvalitetno delovno okolje in da morajo spoštovani in upoštevati višji nivo skrbnosti, saj jim to enostavno nalaga njihov položaj.

V Poslanski skupini SMC ne moremo pristati na diskurz Nove Slovenije, ki govori, da veljavni predpisi na področju zagotavljanja varnosti in zdravja pri delu ogrožajo poslovanje poslovnih subjektov. Verjamemo, da veljavna zakonodaja na tem področju ne predstavlja prevelikega bremena za kršitelje, da ne predstavlja bremena v takšnem primeru, da bi vodila v slabšanje socialne varnosti samih podjetnikov oziroma da bi kakorkoli ogrožala poslovanje podjetij.

Zato predloga, kot rečeno, ne bomo podprli. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Glasujemo. Navzočih je 70 poslank in poslancev, za je glasovalo 20, proti 47.

(Za je glasovalo 20.) (Proti 47.)

Ugotavljam, da Državni zbor predlaganega sklepa ni sprejel, zato je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 11. točko dnevnega reda, to je s prvo obravnavo Predloga zakona o spremembi in dopolnitvah zakona o Javnem jamstvenem, preživninskem in invalidskem skladu Republike Slovenije.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o spremembi in dopolnitvi Zakona o Javnem, jamstvenem, preživninskem in invalidskem skladu Republike Slovenije je primeren za nadaljnjo obravnavo. Glasujemo. Navzočih je 70 poslank in poslancev, za jih je glasovalo 22, proti pa 45.

(Za jih je glasovalo 22.) (Proti 45.)

Ugotavljam, da zbor predlaganega sklepa ni sprejel, zato je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 4. točko dnevnega reda, –to je s tretjo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kmetijskih zemljiščih v okviru rednega postopka.

Državni zbor je v torek, 29. 3. 2016, opravil drugo obravnavo navedenega predloga zakona. Ker so bili v drugi obravnavi sprejeti amandmaji k manj kot desetini členov dopolnjenega predloga zakona, je zbor na predlog Vlade kot predlagateljice predloga zakona sklenil, da bo na podlagi prvega odstavka 138. člena Poslovnika Državnega zbora še na tej seji opravil **tretjo obravnavo** predloga zakona.

Ugotavljam, da k predlogu zakona za tretjo obravnavo ni bilo vloženih amandmajev. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da je bil zaradi amandmajev, sprejetih na seji matičnega delovnega telesa oziroma Državnega zbora, v drugi obravnavi predlog zakona neusklajen. Prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo. Navzočih je 70 poslank in poslancev, za jih je glasovalo 49, proti pa 15.

(Za jih je glasovalo 49.) (Proti 15.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 7. točko dnevnega reda, to je s tretjo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju v okviru rednega postopka.

Državni zbor je v torek, 29. 3. 2016, opravil drugo obravnavo navedenega predloga zakona. Ker so bili v drugi obravnavi sprejeti amandmaji k manj kot desetini člena dopolnjenega predloga zakona, je zbor na predlog Vlade kot predlagateljice predloga zakona sklenil, da bo na podlagi prvega odstavka 138. člena Poslovnika Državnega zbora še na tej seji opravil tretjo obravnavo predloga zakona.

Prehajamo na razpravo in odločanje o vloženi amandmaji, ki so objavljeni na e-klopi. Ker sta drugi amandma Poslanske skupine Združena levica k 1. členu in amandma k 32. členu vsebinsko povezana, bomo v obeh členih in k njima vloženi amandmajema razpravljali skupaj.

V razpravo torej dajem 1. in 32. člen ter tri amandmaje Poslanske skupine Združena levica. Želi kdo razpravljati? Prosim za prijavo.

Besedo ima Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

Z amandmajem v Združeni levici predlagamo, da se kot prednostna terjatev določijo vse plače in nadomestila plač in ne zgolj plače in nadomestila za zadnje tri mesece pred začetkom postopka insolventnosti, kot to velja za obstoječo ureditev oziroma 6 mesecev, kot se to obeta. Stečajna zakonodaja je že zdaj ukrojena na način, da najbolj koristi lastnikom podjetja, koristi bankam, koristi še vsem ostalim finančnim institucijam. Delavci so pa tisti, ki ponavadi potegnejo kratko, ne samo zato ker izgubijo zaposlitev, ampak tudi zaradi tega ker ostanejo brez vsega. Zaradi tega z našim amandmajem poskušamo popraviti situacijo na način, da se kot prednostne terjatve jasno določijo vse neizplačane plače in nadomestila plač brez omejenega časovnega obdobja. Če delavci že ustvarjajo vso vrednost, je prav, da pri tej vrednosti tudi deležijo, še posebej v trenutku, ko se jim obeta izguba zaposlitve. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi še kdo razpravljati? Nihče.

Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo. Prehajamo na odločanje o prvem amandmaju Poslanske skupine Združena levica k 1. členu.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica ima Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

Socialisti tudi predlagamo, da se kot prednostne terjatve določijo vse neizplačane odpravnine, in ne samo odpravnine do višine odpravnine, določene za delavca, ki izgubi službo po principih odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnih razlogov. Odpravnina je zakonsko in pogodbeno določena pravica delavca in zaradi tega je edino primerno in fer konec koncev, da se kot prednostna terjatev določijo vse odpravnine, ne glede na njihovo višino. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Glasujemo. Navzočih je 66 poslank in poslancev, za je glasovalo 7, proti 44.

(Za je glasovalo 7.) (Proti 44.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o drugem amandmaju Poslanske skupine Združena levica k 1. členu. Amandma je vsebinsko povezan z amandmajem istega predlagatelja k 32. členu. Če ta amandma ne bo sprejet, postane amandma k navedenemu členu brezpredmeten. Glasujemo. Navzočih je 67 poslank in poslancev, za so glasovali 3, proti 43.

(Za so glasovali 3.) (Proti 43.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Ker drugi amandma Poslanske skupine Združene levice k 1. členu ni bil sprejet, je postal amandma istega predlagatelja k 32. členu brezpredmeten. Končali smo z odločanjem o amandmajih.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da je bil zaradi sprejetih amandmajev na seji matičnega delovnega telesa oziroma Državnega zbora predlog zakona neusklajen. Prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo. Navzočih je 67 poslank in poslancev, za je glasovalo 43, proti 2.

(Za je glasovalo 43.) (Proti 2.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda in 17. sejo Državnega zbora.

Seja se je končala 31. marca 2016 ob 15.38.

INDEKS GOVORNIKOV

B

BAH ŽIBERT, ANJA	55, 56, 117, 122, 127, 128, 129, 132
BAN, URŠKA	141, 159, 314
BIZJAK MLAČAR, MAG. JULIJANA	46, 47, 70, 71
BOŃ KLANJŠČEK, MAG. MIRJAM	137
BOŽIČ TILEN	42, 146, 175, 179, 210
BOŽIČ, DR. ZORAN	133
BRATUŠEK, MAG. ALENKA	154, 203
BRECELJ, TINA	107, 115
BREZNIK, FRANC	43, 44, 45
BRINOVŠEK, NADA	36, 37, 182, 195, 197, 204, 286, 307

C

CERAR, DR. MIROSLAV	19, 21, 22, 23, 24, 25, 27, 28
CINK, MAG. TANJA	35

D

DEKLEVA, ERIKA	59, 206
DIMIC, IVA	56, 58, 59, 82, 92, 98, 110, 121, 163, 190, 222, 229, 319, 325, 328, 347, 350
DOBOVŠEK, DR. BOJAN	19, 20, 21, 98, 121, 215, 229, 260, 284

E

ERJAVEC, KARL VIKTOR	28, 29
----------------------	--------

G

GANTAR, TOMAŽ	183, 195, 196, 199, 200, 288, 309
GAŠPERŠIČ, DR. PETER	42, 64, 65, 68, 69, 227, 252, 257
GODEC, JELKA	50, 51, 244, 282, 291, 306, 308
GÖNCZ, DR. LÁSZLÓ	175, 249
GORENAK, DR. VINKO	125
GREBENŠEK, MAG. KLEMEN	94
GRIMS, MAG. BRANKO	21, 23, 216, 225, 302

H

HAINZ, PRIMOŽ	80, 225
HAN, MATJAŽ	18, 45, 201, 205, 207, 216, 220, 224, 225
HORVAT, JOŽEF	38, 39, 71, 73, 90, 136, 141, 144, 154, 161, 166, 167, 177, 180, 187, 192, 197, 202, 210, 211, 220, 225, 240, 259, 263, 264, 277, 284, 292, 317, 342
HORVAT, MIHA	207
HRŠAK, IVAN	96, 139, 233, 241

I

IRGL, EVA	40, 41, 111, 113, 206
-----------	-----------------------

J

JENKO, MAG. JANA	321, 336
JURŠA, FRANC	250, 275

K

KATIČ, ANDREJA	72, 76
KLEMENČIČ, MAG. GORAN	52, 53, 118, 125
KOLAR CELARC, MARIJA MILOJKA	36, 37, 50, 51, 55, 56, 59, 63, 181, 196, 198
KOPAČ MRAK, DR. ANJA	30, 31, 33, 54, 57, 58

KOPMAJER, BENEDIKT	344
KORDIŠ, MIHA	184, 190, 191, 211, 225, 290, 316, 322, 331, 332, 346, 358, 359, 361
KORENJAK KRAMAR, KSENIJA	116
KOTNIK POROPAT, MARJANA	108, 209, 262, 272
KOVAČIČ, MARIJA ANTONIJA	142, 174, 193, 315
KOZLOVIČ, MAG. LILIJANA	333
KRAJNC, MAG. BOJAN	253, 277
KRIVEC, DANIJEL	68, 69, 73, 74, 75, 223, 230, 247, 251, 256, 261, 278, 311, 312
KUSTEC LIPICER, DR. SIMONA	26, 28

L

LAH, ZVONKO	60, 61, 62, 79, 86, 173, 222, 238, 267
LAJ, FRANC	83, 88, 158, 235, 294
LEP ŠIMENKO, SUZANA	148, 179, 335, 351
LEVIČAR, MARINKA	334
LISEC, TOMAŽ	78, 171, 178, 242, 255, 268, 303
LOGAR, MAG. ANŽE	166, 167

M

MAHNIČ, ŽAN	75, 76, 217, 224, 246, 273, 337, 348, 355
MAJCEN, IRENA	73, 74, 135, 136
MAKOVEC BRENCIČ, DR. MAJA	35
MESEC, LUKA	24, 25, 26, 120, 127, 143, 151, 214, 215, 217
MÖDERNDORFER, JANI (JANKO)	285, 300, 306, 347, 355
MRAMOR, DR. DUŠAN	38, 39, 43, 44, 48, 49
MURGEL, DR. JASNA	111, 113, 116, 122, 128, 130, 214, 338
MURŠIČ, MAG. BOJANA	49, 55, 184, 289, 305

N

NEMEC, MATJAŽ	107, 109, 118, 119, 322
NOVAK, LJUDMILA	46, 47, 158, 188, 336
NUSSDORFER, VLASTA	205, 207

P

PERŠAK, ANTON	207
POČIVALŠEK, ZDRAVKO	32, 33, 34, 40, 41, 47
PODKRAJŠEK, BOJAN	66, 67, 240, 254, 266
POGAČAR, PETER	320, 341, 344, 357
POGAČNIK, MAG. MARKO	62, 63, 64, 142, 162, 315, 317
POJBIČ, MARIJAN	31, 32, 33, 168, 171, 178, 218, 219, 295, 297, 298, 300, 320, 343, 349, 353, 357
PRELOG, IVAN	99, 246, 266
PRIKL, UROŠ	123, 149, 167, 170, 353

S

SODIN, IRENA	140, 313, 319
STRNIŠA, MAG. TANJA	77, 88, 93

Š

ŠERGAN, VOJKA	165, 166, 167, 193
ŠIRCELJ, MAG. ANDREJ	48, 49, 164, 221
ŠKOBERNE, JAN	54, 96, 140, 149, 191, 200, 227, 263, 327, 329, 331, 345
ŠKODNIK, IVAN	254, 281
ŠKOPAC, MARUŠA	187

T

T. VATOVEC, DR. MATEJ	34, 109, 114, 115, 117
TABAKOVIČ, SAŠA	325, 327, 340, 351, 360

TOMIČ, VIOLETA 51, 53, 69, 70, 71, 82, 85
TONIN, MAG. MATEJ 152, 178, 186, 235, 301, 326, 327, 329, 330, 332, 334, 339, 342, 359
TRČEK, DR. FRANC 29, 30, 91, 97, 99, 100, 103, 106, 107, 136, 138, 139, 208, 209, 212, 213, 215, 218, 219, 221, 228, 233, 258, 264, 309, 311

V

VEBER, JANKO 32, 81, 93, 101, 143, 172, 174, 189, 236, 238, 316
VERBIČ, MAG. DUŠAN 79, 83, 92, 141, 314, 318, 359
VERVEGA, VESNA 137, 209, 265
VRANIČAR, MATEJA 131, 145, 156, 176, 180, 270, 280
VRTOVEC, JERNEJ 283, 294, 333

Z

ZORČIČ, IGOR 95, 103, 106, 112, 124, 134, 135, 230, 248, 260, 272, 311, 312
ZORMAN, BRANKO 189, 203

Ž

ŽIDAN, MAG. DEJAN 60, 61, 66, 67
ŽNIDAR, LJUBO 64, 65, 66, 95, 99, 138, 223, 226, 234, 237, 246, 249, 253, 257, 264, 271, 274, 276, 278, 280

LEGENDA

- PS SMC – Poslanska skupina Stranke modernega centra**
- PS SDS – Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke**
- PS DeSUS – Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije**
- PS SD – Poslanska skupina Socialnih demokratov**
- PS ZL – Poslanska skupina Združena levica**
- PS NSi – Poslanska skupina Nove Slovenije**
- PS IMNS – Poslanska skupina italijanske in madžarske narodne skupnosti**
- PS NP – Poslanska skupina nepovezanih poslancev**
- NeP – Nepovezani poslanec**